JANI GRVTERI
CORPVS
INSCRIPTIONVM,

EX RECENSIONE

ET CVM

ANNOTATIONIBVS

JOANNIS GEORGII

GRAEVII.

I. Goeree del. *I. van Vianen fecit*

INSCRIPTIONES
ANTIQVAE
TOTIVS ORBIS ROMANI

IN

ABSOLVTISSIMVM CORPVS REDACTAE

OLIM AVSPICIIS

IOSEPHI SCALIGERI

ET

MARCI VELSERI

INDVSTRIA AVTEM ET DILIGENTIA

IANI GRVTERI:

NVNC CVRIS SECVNDIS EJVSDEM GRVTERI

ET NOTIS MARQVARDI GVDII EMENDATAE

ET

TABVLIS AENEIS A BOISSARDO CONFECTIS ILLVSTRATAE;

DENVO CVRA VIRI SVMMI

IOANNIS GEORGII GRAEVII

RECENSITAE.

ACCEDVNT

ADNOTATIONVM APPENDIX ET INDICES XXV

EMENDATI ET LOCVPLETATI.

VT ET

TIRONIS CICERONIS LIB.

ET

SENECAE NOTAE.

AMSTELAEDAMI,

EXCVDIT FRANCISCVS HALMA, TYPOGRAPH.

cIↃ IↃCC VII.

INLVSTRISSIMO. ET. EXCELLENTISSIMO

VIRO

THOMAE. HERBERTO

COMITI. PEMBROCKE. ET. MONTGOMERY. BARONI

HERBERT. CAERDIFF. ROS-PARR. FITS-HVGH

ETC. ETC. ETC

NOBILISSIMI. ORDINIS. PERISCELIDOS. EQVITI

SANCTIORIS. AVGVSTAE. REGINAE. CONSILII. PRAESIDI

HYBERNIAE. PROREGI

QVOD. DIGNVS. NOBILITATE. SVI. GENERIS. IAM. INDE AB. ADOLESCENTIA. GLORIA. ET. INLVSTRI. NOMINE MAIORVM. SVORVM. DIGNVM. SE. PRAESTITIT
QVOD. ANIMVM. EXIMIO. CVLTV. OPTIMARVM. ARTIVM. ET DOCTRINARVM. INSIGNITER. INSTRVXIT. SAPIENTIAE. QVE PRAECEPTIS. IN. OMNI. VITAE. ET. ACTIONVM. TENORE PRAECLARE. MVNIVIT
QVOD. AB. DIVO. GVLIELMO. DIGNVS. SEMPER. HABITVS. EST. VTI ETIAMNVM. AB. AVGVSTA. REGINA. DIGNVS. HABETVR. QVI SVMMIS. IN. REGNO. BRITANNICO. HONORIBVS. ET DIGNITATIBVS. ORNARETVR
QVOD. SVMMA. SEMPER. ET. PRAECLARA. DOCVMENTA. EDIDIT FIDEI. ET. PIETATIS. IN. REGES. SVOS. ET. PATRIAM
QVOD. MAGNA. EIVS. GLORIA. CREDITA. EI. FVIT. REGII. SIGILLI. CVSTODIA
QVOD. PACI. PVBLICAE. DEDITVS. AD. NOVISSIMA. DE. PACE. EVROPAE COMITIA. SPLENDIDISSIMAE. LEGATIONIS. PRINCEPS. EST. MISSVS
QVOD. MERITVS. EST. AB. AVGVSTA. REGINA. CONSTITVI. SANCTIORIS. CONSILII A. QVO. PVBLICA. VELVT. PENDET. TOTIVS. REGNI. DIGNITAS. ET. SALVS MODERATOR. ET. PRAESES. QVEM. EI. HONOREM. IAM. TRIBVERAT INVICTISSIMVS

REX. GVLIELMVS

QVOD. EI. INVITO. LICET. ET. DEPRECANTI. SVMMA. ORAE. MARITIMAE ET. CLASSIVM. PRAEFECTVRA. EST. COMMISSA. EO. QVE. DEINDE. NON ANNVENTE. SOLVM. SED. PLAVDENTE. AD. REGIVM. PRINCIPEM. EST DELATA
QVOD. OMNIVM. CIVIVM. SVORVM. ORE. NE. IAM. REGES. DICAM. ET. PRINCIPES EXTEROS. QVI. EIVS. NOMEN. SEMPER. HABVERVNT. IN. PRETIO. EIVS. QVE

ME-

MERITA. INSIGNIA. EXTOLLVNT. CONSTANTER. CELEBRATVR
QVOD. PRAETER. HAEC. OMNIA. ALIA. QVE. QVAE. ORATIONE COMPLECTI
DIFFICILE. EST. ANIMVM. ADIECIT. AD. STVDIA. LITERARVM. ET
ANTIQVITATIS. COGNITIONEM
QVOD. EO. ANIMO. INGENTEM. SIBI. THESAVRVM. COMPARAVIT. VETERVM
NVMMORVM. LITERARIAE. QVE. SVPELLECTILIS
QVOD. ISTAS. VETERVM. TEMPORVM. RELIQVIAS. PERITA. MANV. VERSARE
EST. DOCTVS. QVOD. OMNINO. RARVM. EST. IN. VIRO. TANTA. IN
DIGNITATE. POSITO. ET. REBVS. REGNI. ADMINISTRANDIS
OCCVPATISSIMO ·
QVOD. COMIS. AFFABILIS. HVMANVS. OMNIBVS. AMICVS. LITERATIS. ET
SCIENTIARVM. PROMOTORIBVS. IPSE. PROMOTOR. OMNIS. DOCTRINAE. ET
ELEGANTIAE. INVIDIAM. TOT. VIRTVTVM. FELICI. CONSOCIATIONE
PRIDEM. DOMVIT. ET. SIBI. SVBIECIT. ACCEDENTE. IAM
NE. QVID. EIVS. VIRTVTIBVS. DESIT. PER. GRATIAM. ET. FAVOREM

AVGVSTISSIMAE. REGINAE

NOVA. EA. QVE. IN. EXCELSO. LOCO. POSITA. ADMINISTRATIONE. REGNI. HYBERNIAE
HOC. OPVS. INCOMPARABILE

ANTIQVARVM. ORBIS. ROMANI. INSCRIPTIONVM

AB. INLVSTRISSIMIS. EXCELLENTISSIMIS. QVE
VIRIS
IOSEPHO. SCALIGERO
MARCO. VELSERO
IANO. GRVTERO
OLIM. COLLECTARVM
ET. EX. SECVNDIS. GRVTERI. CVRIS. EMENDATARVM
AC. DOCTISSIMIS
MARQVARDI. GVDII
ADNOTATIONIBVS
LOCVPLETATARVM
ACCEDENTIBVS. HVC
VETERVM. LAPIDVM. CVM. SVIS. INSCRIPTIONIBVS
FIGVRIS. NITIDISSIMIS
CVRA. ET. LABORE
IANI. IACOBI. BOISSARDI
NEC. NON
IOANNIS. GEORGII. GRAEVII
VIRI. INCOMPARABILIS
NVPER. MAGNO. OMNIVM. LVCTV
ORBI. LITERATO. EREPTI
OBSERVATIONIBVS
OBSEQVII. ET. HONORIS. CAVSSA
L. M. Q
D. D. D

INLVSTRISSIMO. AC. EXCELLENTISSIMO. NOMINI. EIVS

DEVOTISSIMVS
FRANCISCVS. HALMA

BE-

GRAEVIVS HIC ILLE EST, PER QVEM ROMANA VETVSTAS
SORTITA EST VITAM POST SVA FATA NOVAM:
CVI DEBENT LVCEM LATII MONVMENTA POTENTIS,
RVDERAQVE ET PRISCIS MARMORA CAESA NOTIS;
QVEM CHARITES LVGENT RAPTVM, QVEM LVGET APOLLO,
ET VEHIT INGENTIS NOMEN AD ASTRA VIRI.

DAVID HOOGSTRATANVS.

BENEVOLO LECTORI

S. P. D.

PETRVS BVRMANNVS.

Um omne humaniorum literarum ſtudium, quod olim Cimmeriis tenebris immerſum, ante tria fere ſecula in lucem protrahi coepit, duplici fere praeſidio nitatur, libris nimirum, qui divinas & humanas ſcientias, ab antiquioribus memoriae mandatas conſervant, & ex quavis materia & metallo monumentis, quae non menti ſolum, ſed oculis quoque priſci aevi reliquias ſubjiciant, utriſque conquirendis & laborem ingentem & immenſos ſumptus viri egregii aliquo abhinc tempore impenderunt: Codices vero, ante repertam typis deſcribendi artem, manu exaratos comparare facilius & magis obvium erat, cum propter eorum copiam, tum quia non tam care venire olim ſolerent, ut non quivis modicam bibliothecam inſtruendi facultatem haberet. Sed numiſmata, ſupellectilem antiquam, lapides & cetera antiquitatis monumenta, conquirere Principum fere virorum & Regum ſemper cura fuit, qui palatia, atria, porticus & interiora domuum membra his omnium gentium ſpoliis exornare conſueverunt. Quae cum ita, quaſi eruditorum commercio eximi viderentur, (nam neque omnibus conſpicienda patebant, neque propter molem & pretium in peregrinas terras, ad quas paulatim eruditio exſpatiabatur, tranſportari poterant) coeperunt illi, qui ſub Maecenatum horum praeſidio & clientela literarum ſtudia promovere nitebantur, ea cum orbe univerſo chartae impreſſa communicare. Quorum cum ingens, & majus quam vulgo quidem exiſtimatur, meritum ſit, non alienum ab inſtituto mihi fore videtur, ſi breviſſime, & quantum praefationis anguſtiae patiantur, eorum nomina & ſimul in rempubl. literariam officia recenſeam. ut ſciant illi, qui in excolendis Romanis & Graecis literis hodie labores ponunt, quibus incrementum omnium fere humaniorum diſciplinarum maximum debeant.

Ut vero prima literis omnibus lux nobis ab Italia adfulſit, & in exilium a Barbaris actae muſae Mediceae domus hoſpitio primum recreari coeperunt, ita in illa orbis parte primi exſtiterunt, qui in conquirendis marmoribus & titulis veteris aevi operam ſuam poſuerunt. Praeerat quoque circa eadem tempora Romanae Eccleſiae Nicolaus

 V.

V., vir & ipſe eruditus, & ſummus eruditorum fautor, cujus ſtudio erga literas plurimum poſteriora ſecula debent. Is inter alia praeclara promovendae rei literariae officia Cyriacum Anconitanum Graecum, uberrimo viatico inſtructum, per varias orbis partes miſit, ut lapides veteres conquireret, ut docent Amantius & Apianus in principio Inſcriptionum ſuarum. pag. 1. Qui egregie adminiſtrata hac ſibi mandata provincia, lapidum titulos plurimos in unum volumen conjecit, & ob induſtriam hanc Antiquarii cognomen retulit. Celebrat praeter alios ejus induſtriam Angelus Decembrius de Politia literaria parte LIV. ubi utilitatem, quam literarum ſtudioſus ex antiqui ævi reliquiis capere poteſt, commendat, & docet veterum monumenta eſſe cognoſcenda. *Cujus quidem rei maxime ſtudioſum ferunt quendam aetatis noſtrae celebrem virum Cyriacum Anconitanum, Graecarum rerum ſtudioſiſſimum, ob id cupide etiam Graecorum antiquas, longinquaſque nationes adeuntem.* Multis quoque ardentiſſimum ejus ſtudium inveſtigandi vetuſti temporis Inſcriptiones celebrat & praedicat Franciſcus Philelphus in lib. I. Epiſt. 12. 18. & lib. IV. Epiſt. 4. 9. lib. V. Epiſt. 22. 23. 50. lib. VI. Epiſt. 49. Antonius tamen Auguſtinus dialogo IX. & XI. plurimas ab eo confictas fuiſſe Inſcriptiones, & fucum factum Apiano, refert, qui praeſertim Hiſpanicas multas, ut genuinas, protulit, cujus judicium à multis, & praecipue ab Emerico Bigotio confirmatum mox videbimus. An vero Epigrammata, quae undique collegerit, publicaverit, affirmare non audeo, cum eorum mentionem à nullo fieri videam. Itinerarium quidem ſuum edidiſſe videtur; nam illud laudat Torellus Sarayna de amplitudine Veronae lib. II. & ex eo verba, quibus amphitheatrum Veronenſe deſcribit, adducit. Fabricium quoque in deſcriptione Romae ejus meminiſſe docet Simlerus in Epitome bibliothecae Geſnerianae: collectas autem ab eo Inſcriptiones, & manu ejus deſcriptas, in bibliotheca quadam publica repoſitas, poſtea producenda Petri Sabini verba docebunt. Ante aliquot etiam annos Illuſtris Cardinalis Barberinus, Cyriaci Inſcriptiones juſſerat typis deſcribi, inceptum tamen opus tantum, numquam perfectum, ut didici ex literis Emerici Bigotii ad Nicolaum Heinſium, quae quoniam adhuc latent in ſcriniis noſtris, quamquam mererentur ob egregiam rerum literariarum, quam continent hiſtoriam, publicari, excerpta hic quaedam quae ad hanc rem ſpectant, producam. Ita Roma 27. April. 1660. ſcribit vir Egregius. *Mr. Morovi Bibliothequaire de Mr. le Cardinal Barberin, m'a priè de vous ſaluer de ſa part. Il fait imprimer le catalogue de la bibliotheque de ce Cardinal. Il a fait imprimer toutes les Inſcriptions, qui ſont a St. Paul* in via Oſtienſi, *un reçeuil de Cyriacus Anconitanus de pluſieurs qui ſe trouvent en Illyrie. Il en veut ajoûter un infinité d'autres. Cette edition eſt fort belle in folio. Je liſois l'autre jour dans Schottus.* Inſcriptionum Cyriaci Anconitani pleraeque fictae ſunt. *Voila un mauvais prejugé. J'en parlerai au Sr. Morovi.* Et iterum

in

in Epiſtola Rothomago ſcripta 25 Septemb. 1664. *J'ai receu depuis peu des lettres de M. Falconnieri, il ne me parle point des Inſcriptions de Morovi, je ne laiſſerai pas de vous en mander, ce que vous en devez croire. Le Cardinal a fait imprimer autrefois toutes les Inſcriptions de l'Egliſe de St. Paul* in via Oſtia, *qu'il m'a donnez, & commencé a imprimer un receuil d'un nommé Cyriacus, qui a la reputation d'avoir falſifié, & feint pluſieurs Inſcriptions, cela eſt demeuré la, & je ne penſe pas que le Cardinal Barberin continue jamais a faire imprimer le receuil d'inſcriptions qu'il a fait ramaſſer.* Magnum quoque in hoc ſtudiorum genere nomen meruiſſe Joannem Marcanovam medicum Patavinum, patet ex iis, quae ejus civis Laurentius Pignorius in Symbol. Epiſtol. III. adfert, ita ſcribens: *His in Italia noſtra principibus ſuccenturiabam ego Joannem Marcanovam medicum noſtratem, qui magno auſu Bibliothecam inſtruxit codicibus ſcriptis, veteribus nummis & inſcriptionibus antiquis, quas ex Italia & aliis regionibus magno numero conquiſivit, & accurate deſcriptas conjecit in librum, quem Anno MCCCCLXV. ipſe inſcripſit Malateſtae Novello Caeſenae Principi, inchoatum Patavii, perfectum Bononiae. Vidimus autem tu & ego non ſemel apud Clariſſimum Virum Jo. Vinc. Pinellum, qui commodato acceperat a Canonicis Regul: S. Joannis in Viridario, quibus Marcanova illum olim cum reliqua bibliotheca legaverat.* Ex hujus collectaneis Patavinas inſcriptiones plurimas adducere ſe teſtatur Bernard. Scardeonius de antiquitate civitatis Patavii praefat. lib. I. claſſ. IV. Supereſſe adhuc hodie autographum Marcanovae, docet nos in doctiſſimo libro Philippi à Turre, qui monumenta veteris Antii Romae edidit ante ſeptem annos, & Capite VIII. de inſcriptione M. Aquilii, ſecum inde communicatam inſcriptionem ab Apoſtolo Zeno narrat.

Marcanovae ſubjungit Pignorius Andream quendam Mantineam, Patavinum Pictorem, de quo mihi nihil praeterea conſtat, niſi quod eundem eſſe ſuſpicer, cui Polyc. Palermus lib. II. de vera patria Plinii refert, Felicem Felicianum dedicaſſe Inſcriptiones per Italiam ab ipſo collectas, ut narrat Reineſ. ad Inſcr. claſſ. XI. II. niſi quod ibi vocetur Andreas Mategnas. Sed notior, propter plurima ejus in literas merita eſt Joannes Jucundus Veronenſis, quem Laurentio Medici familiariſſimum idem Pignorius, in unum corpus coegiſſe M M & amplius inſcriptiones, teſte Politiano adfirmat; & ejus codicem annis praeteritis exſtitiſſe apud Stephanum Magnum Patritium Venetum, Onuphrium Panvinum lib. VI. p. 167. Antiq. Veron. referre, ait. Fuit hic Jucundus profeſſione Architectus, deinde Monachus familiae Praedicatorum, impenſe laudatus a Budaeo lib. III. de aſſe. p. 401. & lib. V. p. 602. & a Julio Caeſare Scaligero, cujus praeceptor fuerat, ut ipſe aliquoties in Exercitationibus ſuis teſtatur. Vid. Exercit. 104. 329. & 331. Poſt illos tentavit idem, obſcurior & non niſi praeceptoris ſui M. Antonii Coccii Sabellici beneficio notus Petrus Sabinus, cujus Epiſtola ad Sabellicum, inter ejus Epiſtolas relata, lib. IX. Ep. I. haec exhibet verba: *Scito me eo uſque in ejuſmodi veterum monumentorum indaginem*

progressum, ut partem ex iis, quae ipse hinc inde conquisivi, partem ex Kyriaci Anconitani, & cujusdam fratris Jucundi plusculis quaternionibus, quos Laurentio Medici obtulit, fidelissime conscriptas, & ex tota fere Europa collectas, neglectis rejectisque vulgaribus ac plane gregalibus epigrammatis in unum corpus congesserim, addiderimque Ethnicis ipsis etiam circiter ducenta temporum Christianorum, non hercule habenda contemtui: sunt enim citra millesimum ac ducentesimum annum in nostram usque aetatem collecta quae non mediocri usui scribenti tibi esse possunt ad confirmanda sive improbanda nonnulla, quae ancipitem videantur sententiam distrahere: & tum in urbe, tum vero extra urbem pertinaci acrique studio perscrutatis ac discussis quibusque angulis rimati sumus ex marmoribus & vermiculatis apsidum sacrarum operibus, nec non & ex vetustissimis sacrarum bibliothecarum codicibus. Haec nos superiore hyeme Francorum Regi obtulimus, recitatis ei coram carminibus nostris quinquaginta, quae visus est non aspernari. Et quoniam hoc, nisi me mea fallit opinio, intra paucos menses impressioni mandabitur, est mihi (si Deo Opt. Max. placuerit) propensissimus animus ad te omnia impressa mittere, ut inde, tamquam ex florido prato, excerpas, si quid interluceat, quod tuis aeternis voluminibus Enneadum perpetuitati mandatum consecretur.

Sed non prodiisse umquam hujus Sabini Corpus Inscriptionum puto, quia a nullo, nec ab ipso quidem Grutero in indice auctorum, quorum scripta ipsi profuerunt, ejus mentionem factam viderim.

Praeter hos reperio etiam circa ea tempora Franciscum Philippum Pedemontium per Italiam Inscriptiones lapidibus incisas collegisse, & in eas annotationes confecisse, quas judicio Petri Victorii submisit, ut patet ex Victorii lib. III. Epistol. VIII. sed nec eas prodiisse umquam puto, cum in Gruteriano indice nulla ejus memoria exstet. Andream Alciatum quoque Jurisconsultorum principem, variarum Inscriptionum silvam, opus multae & lectionis & observationis prae manibus habuisse testatur, qui id apud eum viderat, Hadrianus Junius in Epistolis pag. 100. qui & a Wechelio illud ut excuderet impetrare nitebatur.

Haec fuere prima hujus studii in Italia cunabula, & pulcherrimi operis, postea perficiendi, initia. Primus vero qui publicis typis Inscriptiones descripsit, quantum quidem indagare potui, videtur fuisse Jacobus Mazochius, Academiae Romanae Bibliopola, qui auctoribus Angelo Colotio & Marco Volaterrano Aquinatio Episcopo & aliis ejus tempestatis doctis Viris auctoribus, Urbis Romae Epigrammata A. MDXXI. Leone X. Sedem Romanam tenente, edidit. Anton. Augustinus autem in fine Dialogi XI. hujus libri Editorem fuisse Andream Fulvium testatur. An autem Inscriptiones antiquae, quas ex tota Italia collegit, & uno volumine comprehendit Sebastianus Maccius miro labore & industria, ut refert Janus Nicius Erythraeus in Pinacoth. I. pag. 278. prodierint umquam, ignorare me fateor, cum nec hujus nomen in Catalogo, Gruteriano Thesauro praefixo, conspiciatur. Meminerunt hujus Maccii, inter reliquos Italos,

qui

qui Inscriptionibus colligendis insudarunt doctissimi actorum Eruditorum collectores Lipsienses Ann. 1683. pag. 113. ubi etiam laudant Joan. Zaratinum Castellinium, quem idem Erythraeus Pinacoth 1. p. 51. testatur *adeo studiosum fuisse Inscriptionum veterum, ut in eis perquirendis interpretandisque pene mori videretur. Et quo fiebat, ut quoad Romae vixerit, nullus fere dies fuerit paulo serenior, quin in aliquo praedio vel agro conspiceretur, ubi ex veterum villarum ruinis saxa vel lapides effoderentur, ut si quae in iis tabulae marmoreae, Graecis vel Romanis notis insculptae, inventae essent, vel eas precio auferret, vel quod in iis scriptum esset, in sua pugillaria referret.* Sed horum, si qui olim exstiterunt, labores fama obscura recondit. Recentiorum Italorum, qui proximo seculo eruendis & evulgandis his antiquorum temporum monumentis nomen meruerunt, ut Thomasini, Onuphrii, Scardeonii, & plurimorum, qui dum patriae unusquisque suae antiquitates illustrant, passim marmora & lapides congerunt, recensendorum laborem facile praetereo, cum unicuique, in nostris literis non plane peregrino, sint notissimi. Sed ut propius ad fontes, ex quibus Gruterianus Thesaurus fluxit, accedamus, videamus, quid in Germania, postquam elegantioris disciplinae cultus Alpes superavit, viri egregii praestiterint. In initio seculi sexti decimi primus & summus literatorum Maecenas celebrabatur Raymundus Fuggerus, qui non ipse modo literas impigre colebat, sed eruditos impenso favore fovebat, pecuniam & sumtus ad studia per Germaniam diffundenda suggerebat. Hoc ergo auctore, & impensas subministrante, Bartholomaeus Amantius, Landspergianus Bojus, Poëta & humaniorum literarum Ingolstadii professor, & Petrus Apianus, Mathematum ibidem professor, subministratas sibi a Fuggero, Pirckheimero, Peutingero, Cholero & aliis per Germaniam viris eruditis, Inscriptiones digerere, & typis divulgare aggressi sunt, & anno MDXXXIIII emiserunt. Meminerunt viri hi eruditi in praefatione sua, Inscriptionum quarumdam Moguntinensium, quas & in suum corpus transtulerunt, aliquot ante annos typis excusarum, sed quo auctore prodierint non memorant. Post hunc primum Transalpino Orbi thesaurum expositum, certatim invasit Germanos, & Belgas, qui privam Italis ex literis gloriam jam in aliis partibus eripuerant, hanc quoque laudem ipsis dubiam faciendi ardor, & ex ipsa Italia, ubi negligentius jam haberi incipiebant studia, & in qua ipsi peregrinabantur, spolia egregia domum referendi. Inter eos maxime eminuit Martinus Smetius (perperam ab Eruditis Lipsiensibus Henricus dictus; ille enim alius, & professione medicus fuit) qui qua industria per sex annos Italiam perreptaverit, qua infelicitate tanti temporis fructus perdiderit, & quo denique fato, perditae post ejus fata Inscriptiones in Jani Douzae manus pervenerint, copiose nobis enarrat Flayderus, qui vitam Gruteri recensuit, & quae huic Corpori praemissa est, pag. 49. Hunc Thesau-

rum ut recuperavit magnus ille Bataviae Musagetes Douza, auctoritate sua effecit, ut Ordinum Hollandiae jussu typis splendidissimis a Raphelengio excuderetur, ejusque cura Justo Lipsio mandaretur, qui non accuratissime modo ut ederentur curavit, sed & auctario plurimarum Inscriptionum, quas ipse undique conquisiverat, locupletavit. Prodiit volumen illud splendore suo dignum tam Illustribus Proceribus, Lugduni Batavor. MDLXXXVIII. & tam diligenti & exacta cura procurata fuit editio, ut dubitem an umquam simile aliquid ex officinis Typographicis exierit. Et utinam Commelinus voluisset, vel potius potuisset, imitari illius editionis splendorem & elegantiam, & tam egregium Thesaurum non tam vili amictu prostituisset. Hoc Smetiano labore certe incitatus fuit literatorum omnium princeps Josephus Scaliger, ut gazas illas locupletatas in publicum extruderet: sed utinam ille heros eosdem illos Proceres, qui tam liberaliter impensas priori editioni suppeditaverant, exorasset, ut secunda munificentia Orbem literatum demererentur; sed an non tentare fuerit ausus, an repulsam passus, incertum, magno harum reliquiarum detrimento, ad Hieronymum Commelinum, Typographum Heidelbergensem, qui eo tempore non modo in arte typographica principatum obtinebat, sed ipsam etiam doctrinae laudem illis, qui eam profitentur, dubiam faciebat, se contulit. Qui cum recepisset in se Smetianas Inscriptiones recudendi & insigni accessione locupletandi partes, paulo post exstinguitur. Non quiescit vero Scaliger, sed Filium ejus Joannem, (dubito an filius an frater fuerit) paternae famae succrescentem impellit, ut illud opus suscipiat, & simul Janum Gruterum, Virum unice ad juvanda studia natum, & cujus industriae & fidei plus debemus, quam centum paedagogorum obscurae diligentiae, oppugnat omni vi, ut ejus ductu haec provincia susciperetur, quod ut facilius persuaderet, ipse Scaliger difficillimam & molestissimam portionem laboris in se derivari patitur, & in Indice conficiendo decem solidos menses, a summo mane ad tempus coenae impendit, ut saepius in Epistolis suis Douzae, Velsero & praecipue Grutero ipsi scriptis refert. Ex quibus ab illa, quae numero 405 insignitur, ad 427 facile quis omnem prioris istius editionis rationem conficere poterit. His viri summi auspiciis adactus ad laborem Gruterus, statim per omnem Europam ad Eruditos literas dimittit, obsecrans & per omnia Musarum sacra obtestans, ut unusquisque symbolam conferat, neque quisquam fere alicujus nominis fuit, qui deesse voluit, sed omnes certatim lapides ad exstruendum hoc sanctissimum templum comportarunt. Quorum memoria ne periret, homo grata, si quis umquam, mente praeditus, ubi Duumviris Scaligero & Velsero primas detulisset, reliquorum omnium nomina praefationi suae, ut aeterno peplo intexuit. Quis non istius aevi virorum ingenuam eruditionem, & pro-

cul

cul ab omni ostentatione & fastu modestiam admiretur, qui cum infinitos labores & taedia, de quibus in privatis epistolis libere inter se conqueruntur, devorarent, & scirent, post tot vigilias illi operi impensas, nihil ultra Actuariorum vel Mediastinorum se nomen relaturos, tamen non desisterent, relictis aliis, ex quibus amplior fama & gloria manebat, scriptis, haec in commune conferre. Quis hodie imitaretur singularem Scaligeri liberalitatem, qui cum jure suo Smetiani hujus laboris augmentum sibi adscribere posset, omne suum jus Grutero transcribit, neque Indici, a se confecto, neque Observationibus, quibus plurima in lapidibus corrigit & illustrat, nomen suum praefigi voluit, sed hoc industriae Gruterianae praemium tribui a posteritate voluit, ut solus ille omnium laudes referret. Nam Scaligerum auctorem notarum brevium, quibus quaedam Inscriptiones illustrantur & emendantur, fuisse ex iisdem Epistolis passim apparet: quamvis Gruterum quaedam ex sua penu interspersisse pateat ex notis ad pagin. DCCCXII. 6. & MCXXIX. ubi iteratas saepe inutiliter Inscriptiones, & se invito mendas irrepsisse conqueritur; & praecipue ex nota ultima ad pagin. MCLXXVII. 9. apparet Scaligeri pleraque esse, quae illic leguntur, & Grutero ne plura adnotaverit obstitisse, quod adversaria sua eo temporis articulo non habuerit ad manum. Cum vero hic liber a Grutero emissus esset, incredibile dictu est, quanto coeperint studio Viri Eruditi per omnes Europae partes lapides antiquos scrutari, & has gemmas operibus, quae subinde argumentum ex antiquitate aliquod continerent, inserere. Ita ut jam literarum Antistites divenditis, & non nisi carissimo pretio venalibus Gruteri Inscriptionibus, consilia inire coeperint hanc antiquitatis partem ulterius excolendi. Et inter eos primam post Gruterum laudem meruit Reinesius, qui ex libris virorum doctorum magna diligentia tot Inscriptiones collegit, & ab amicis suis conquisivit, ut supplementi insignis instar sint, doctissimo praeterea commentario plurimas illustravit. Apud Anglos quoque Arundelliana & Seldeniana, & ex utrisque conflata Oxoniensia avide a viris doctis accepta fuerunt. Inter Gallos Sponius praecipuum in hoc studio decus tulit. Sed horum omnium famam longe obscuravit, qui nuper magno Reipubl. Literariae damno ereptus est, Fabrettus, qui recens inventorum lapidum tantam copiam protulit, ut mirari debeamus, unde post diligentissimam tot studiosorum huic rei inquisitionem illi prodierint. Ut taceam, quae post ea tempora in Italia protulerunt literata saxa Ursatus, Caesar Malvasia, Norisius, de Turre & plurimi alii, qui veterem genti suae gloriam ab integro vindicare conati sunt. Sed cum Inscriptiones veterum lapidum tunc maxime eruditis utilitatem aliquam praestare possint, cum certis locis descriptae & ordine quodam dispositae ita sint, ut de argumento aliquo laborantes, ea subsidia inde petere possint,

quae necessaria sunt, nihil optabilius certe foret, quam si omnes adhuc reperti tituli in unum corpus conjici possent, ut ex illo Thesauro quotidie depromere aliqùid possint eruditi, qui nunc pluribus libris, quibus continentur, ob pretium & caritatem carere coguntur, aut si possideant, vix memoria complecti possint, ubi quid proposito suo accommodatum reperire possint. Hujus voti compos tamen futurus fuisset Orbis, si vel Graevio hoc beneficio omnes demerendi cogitatio juniori subiisset, vel senectutem illi protendere divina benignitas voluisset.

Quod enim vix toto seculo contingere semel solet, ut tali operi manus adhibere vel eruditione excellens Vir, vel operam addicere Typographus aliquis non vulgaris velit, fortuna dederat, ut auspicia sua commodare vellet, omnium, qui hodie vivunt, literatorum princeps Graevius, & sumptus & diligentiam, quam omnibus a se productis libris adhibuit, offerret inter Typographos non ultimus Franciscus Halma.

Stimulos utrique addebat, ardor ille animose Gruteri corpus, si quod in auctione aut taberna venale esset expositum, ementium, quem auctum iri non vane sibi pollicebantur, si accuratior Inscriptionum editio, quae & chartae bonitate, & typorum elegantia primam superaret, & emptores magis alliceret, produceretur, & reliquis, postea congerendis, Inscriptionibus praemitteretur. Sed accendebant alia, quae emtores conciliarent lenocinia; in manus enim Celeberrimi Graevii venerat Cl. Gudii exemplar, cui ille doctissimas observationes non modo adscripserat, sed si quid in illis lapidibus, quos in Italia ipsi spectare contigerat, erratum esset, correxerat. Neque Gruteri tantum Inscriptiones recudendi impetum ceperat Celeberrimus vir, sed quia idem Gudius immensam vim titulorum, numquam adhuc publicatorum congesserat, consilium cum Typographo inierat, alterum volumen adjiciendi, in quod ordine illo, quem Gruterus instituerat, servato conjiceretur, quidquid veterum lapidum post Gruterum viri docti protulerunt. Cum autem non unius, nedum senis, viri hic labor esset, in partem laboris me & Eruditissimum virum Eduardum Holtenum assumpsit, ut quantum festinatio Bibliopolae, qui statim a consilio hoc capto manus operi admovere flagrabat, permitteret, Gruteri corpus recenseremus, & si quid memineramus à viris doctis ad Inscriptiones aliquas observatum esse adjiceremus, ipse autem Gudianas notas subjiceret. Ita distributis operis initium fit excudendi hujus Thesauri, sed cum dimidia fere parte descriptus esset, nos non modo suavissima ejus consuetudine, & certissimo in literis ductu privamur, sed Orbis Eruditus ingenti spe, quam de plurimis ab eo adhuc elaborandis scriptis, & imprimis hujus corporis consummatione conceperat, destituitur. Post luctuosissimum ejus obitum, non

non fas mihi fuit subterfugere provinciam a viro summo, etsi me imparem esse pulchre callerem, relictam suscipere. Indices vero recensendi & locupletandi laborem Vir Reverendus Holthenus in se suscepit, de cujus industria & labore neminem rite judicare posse existimo, nisi qui simili pistrino se inclusum aliquando vidit. Sed ipse Vir doctissimus, ea, quae laborem illum spectant, in Praefatione ultimae isti Gruteriani operis parti praefigenda abunde lectorem docebit. Mihi vero antequam te dimittam, B. L. pauca adhuc quaedam de hujus editionis ratione sunt monenda, ne quis illis, qui omnia, etiam quae unice in utilitatem literatorum, nulla fere spe lucri suscipiuntur, detrectare & carpere solent, calumniandi locus relinquatur. Fatemur equidem, potuisse quidem hoc corpus Inscriptionum alia facie & ordine produci, quam olim a Grutero productum fuit: nam & animadvertere facile licet, Virum illum tanta mole negotiorum, quae pro literis gessit, obrutum, non ad singula satis attendisse, neque digessisse satis apto ordine quaedam; plurimas etiam Inscriptiones alieno loco posuisse, multas bis terve, nullo certe literarum bono, & magno chartae dispendio diversis locis repetivisse. Ne quis autem putet, quaeso, nos ne cogitasse quidem de hac macula, quae pulcherrimum corpus deformabat, delenda; sed retrahebat alterum & multo gravius, in illa medicina adhibenda, incommodum: Ita enim contracta libri mole, & inductis Inscriptionibus, quae sine ullo fructu saepe repetuntur, decrevisset etiam paginarum numerus, qui omnino servandus erat, nisi plane inutilem omnibus, qui literis operam dant, hanc editionem reddere voluissemus; omnes enim Eruditi, quotquot lapidum veterum auctoritate & testimonio utuntur, non aliter eos adducere solent, nisi demonstrata Gruterianae editionis pagina: quare non expediebat inutili labore transpositos lapides quaerendi studiosos antiquitatum fatigare, & omnium querelas & convitia in nos provocare.

Expostulabunt praeterea rigidi alieni laboris exactores, non eam adhibitam fuisse diligentiam, quam par erat, in conquirendis ex virorum doctorum scriptis, illis, quae illustrandis vel emendandis marmoribus facere videri possunt, & malent illi ob praeteritas quasdam observationes irasci, quam ob adjunctas gratias agere. Sed sciant illi, partim id accidisse nimia festinatione, qua jam typis exscribi coeperat hoc corpus, antequam ego ad societatem laboris advocarer, partim hanc jacturam a Viro Reverendo Holtheno reparatam, qui & propria industria, & collatis a Celeberrimis Almelovenio, Massonio & aliis symbolis, plurima in appendicem conjecit, quae si res integra fuisset, nos quoque melius ipsis titulis subjicienda fuisse censuissemus. Si quid prætera desideret aliquis fastidiosior, cogitet, quaeso, quanti operis tale negotium, & quam non rite ab uno aut altero

id adminiſtrari poſſit, cum neque Scaliger neque Gruterus, at qui viri! potuerint cavere, quin innumeri errores in hoc corpus irrepſerint. Sufficere debet aequis rerum aeſtimatoribus, ſi tam inſignis literarum Theſaurus, vel quocumque modo exponatur in communem uſum, & gratiae habendae illis, qui tam aerumnabili labore & taedio aliena conquirunt & diſponunt, cum melius famae ſtudere liceret, ſi his relictis ad proprii ingenii vires periclitandas ſe accingere vellent. Immo quanta non quotidie gratae mentis ſignificatione proſequi illos oporteret, qui tam inſtructam literarum officinam aperuerunt, unde ſine ullo fere negotio ea depromi poſſunt, quae confirmandis & illuſtrandis ab ingenio & cura excogitatis facere poſſunt; ſi milites nihil fere nudo corpore & animi virtute efficere valeant, niſi a providis ducibus antea copioſiſſimus commeatus, arma & inſtrumenta bellica in horrea eſſent comportata, quid, quaeſo, eruditiſſimus quiſque utilitatis ex ſtudiis referret, ſi inani labore diſperſas antiqui aevi reliquias conquirendi fatigaretur, quas nunc, in unum congeſtas, facillime deprehendit. Hic enim unicus hujus libri finis & eruditorum, qui in hoc digerendo laborarunt, ſcopus fuit, ut nemo humanioribus literis deditus, eo carere poſſet, ſed quotidie, ſi quid in quodam argumento ex antiquitate illuſtrare vellet, eo poſſet decurrere, ubi certus erat firmiſſima opinionis ſuae praeſidia ſe reperturum. Unde quoque quam neceſſaria omnibus eruditis Theſauri hujus poſſeſſio ſit evincitur, cum hic liber totius bibliothecae inſtar eſſe poſſit. Praefationis limites excedere, & juſtam diſſertationem conſcribere neceſſe foret, ſi immenſas lapidum veterum utilitates memorare vellem, ſi in antiqua temporum ratione, orbis veteris ſitu, rerum naturalium ſcientia, Gentilium de Diis & Sacris opinionibus, dignitatibus & muneribus, publicae & privatae Romanorum vitae conditione, & praecipue in Romani juris ſtudio, nihil fere ſine his ſubſidiis profligari poſſe demonſtrarem. Et ſane ſi numiſmatum veterum ſtudium jure & merito tot hodie amatores & cultores repperit, quanto utilior & excellentior marmorum eruditorum meditatio videri deberet, quae non tantum omnia, quae ex nummis peti & illuſtrari ſolent, luculentius exhibent, ſed magno verborum complexu ea clarius exponunt, & non tam infirmis conjecturis niti eruditos permittunt; denique quae infinita, veteris aevi inſtituta, nummis indicta, nobis offerunt. Quanta erudito alicui ſcribendi & commentandi area pateret, ſi praeſtantiam & uſum marmorum eodem modo commendare vellet, quo Vir Illuſtris, & quo hodie nemo doctior, nemo humanior in republ. literaria reperitur, Ezechiel Spanhemius numiſmatum uſum, aeternum victuris diſſertationibus, aperuit. Sed requireret illud inſtitutum parem tanto Viro omnigenae eruditionis copiam, neque levi manu & inanibus quibuſdam ſonis declamationis ritu quaedam

dam e trivio essent adferenda. Invenirent certe Sacrarum Literarum studiosi, unde Sacrae historiae momenta & articulos recte computare possent; discerent Jurisconsulti, unde antiquas formulas, leges, Senatusconsulta, Magistratuum edicta, Imperatorum rescripta confirmarent & explicarent; haberent Medici & Naturae studiosi, unde variarum regionum producta & arcana, quae sinu suo continet rerum mater, illustrarent. Sed, praeter alios, Graecarum & Romanarum antiquitatum cultores cellam promptuariam instructissimam sibi paratam intelligerent, unde in omnes studii istius partes subsidia submitterentur, & tot antiqua gentium instituta, mores, sacri, civiles & militares ritus, nunc dubiis scriptorum verbis obscurati, plena luce suffunderentur. Qui familiarum veterum stemmata & insignia contexere, Fastos incertos emendare, summam laudem putant, hinc ea petere possent, quae intricatissimas de obscura temporum ratione controversias componerent. Haec omnia, si liberet, maximorum in omni studiorum genere virorum exemplis illustrare in proclivi esset, & ostendere quantum Scaligeri, Petavii, Baronii, Norisii, Pagii, Sirmondi, Casauboni, & nescio quot non, his monumentis detulerint, ut cum ab omnibus libris deficerentur, vel propter corruptos per imperitiam librariorum codices dubii haererent, sola lapidum & numismatum ope infinitas salebras superaverint.

Cum ergo a renatis literis, nihil umquam utilius a viris doctis susceptum fuerit, quam has tabulas, ex ingenti omnium bonarum artium naufragio colligendi studium, avidi, quaeso, quibus literae elegantiores cordi sunt, ad comparandum hunc Thesaurum concurrite, & Typographo, cui infinito labore & impensis hic liber constat, animum addite, ut alteri volumini, quod omnia illa, quae post Gruterianam industriam producta fuerunt, marmora complectatur, manum sine detrimenti metu adhibere audeat. Nam plurimas adhuc Inscriptiones, nec umquam editas, a Gudio olim in itinere suo collectas, celeberrimus Graevius in ordinem digerendas, jam ante mortem mandaverat, quibus, si temporum ratio permittat, infinitae post Gruterianum corpus repertae addi poterunt.

Antequam vero finem huic Praefationi imponam, benevole lector, verbo adhuc docendus eras, quid praecipue in hac nova editione, quae praeter chartae nitorem & characterum elegantiam, praeferenda primae a Grutero curatae, omnibus videbitur, praestitum sit, & quinam operam & consilium ad rite hoc opus producendum contulerint. Inter quos primas partes tenuit, nuper magno civium suorum & literatorum dolore ereptus Amstelaedamensis Consul Joannes Sixius, cujus bibliothecae nuper publice divenditae index docuit, eum plura possedisse, quae olim Jani Gruteri fuerant. Quae qua ratione in ejus manus venerint, forte colligi posset ex Epistola Jo. Frederici Gronovii ad

Kirchmannum data, quam nos inter Gudianas numer. CCLVII. olim edidimus, ubi ſcribit ſibi *patere bibliothecam Viri Ampliſſimi Suffridi Sixtini* (unde haec Gruteriana aere ſuo comparavit Sixius) *qui* κειμήλια *Gruterianorum pegmatum omnia cum pulviſculis poſt obitum Viri ſummi Francofurti coemit.* Hic Vir, ad ſtudia ornanda promptiſſimus, Typographo noſtro, ipſum Exemplar Gruteri, cui adſcripſerat plurimas emendationes, conceſſit, & praeterea Farraginem Inſcriptionum antiquarum, quam Stephanus Vinandus Pighius juſſu & auſpiciis Marcelli Cervini Cardinalis S. Crucis, qui poſtea Pontificatum maximum adeptus Marcelli II. nomen aſſumſit, collegerat, in ordinem redegerat, & ſcholiis undique illuſtraverat. Ex his videbis plurima vitia, quae priorem editionem foedaverant, fuiſſe a nobis correcta. Multum quoque conſiliis ſuis & Typographum & nos, unicus poſt fata ſummi Graevii in hoc opere recenſendo, dux & auſpex, & ex cujus penu in hac ipſa Praefatione concinnanda plurima ſunt depromta, juvit Vir Optimus & eruditione & candore ſummus Janus Brouckhuſius, cui utinam benignum numen vegetiorem & firmiorem ſenectam largiri, & non nobis tantum, ſed univerſo literario ordini tam carum caput longum ſervare velit! Praeter haec operis hujus ſuſcipiendi praeſidia, undique ex virorum doctorum voluminibus, quibus illi doctiſſimas quaſque obſervationes ad lapides intexuerant, conquiſivimus quaedam, quantum & negotiorum publicorum moles, & feſtinatio operarum permittebat. Praecipue autem principum inter Eruditos virorum libros Salmaſii, Caſauboni, Ez. Spanhemii, Cuperi, Noriſii, Reineſii, Philippi a Turre & aliorum perluſtravimus, & tribus tantum quatuorve verbis pro paginarum modo ſingulis lapidibus ſubjectis, lectores monuimus, ubi plenius explicatae antiquitates reperiri poſſent. Quae autem noſtram induſtriam effugerant, plurima Vir Eruditus Holthenus in unum conjecit & appendicis loco ſubjunxit. In his omnibus, ſi quid errare nobis contigerit, ab humanitate veſtra contendimus, ut leviora peccata, & errores quidam operarum non acerbe nimis exigantur, ſed expendantur, an quiſquam non plane ocioſus, ſed publicis laboribus quotidie omne fere tempus impendens, melius has partes exſequi potuiſſet, & non omnium librorum hodie prodeuntium ea ſit conditio, ut plura, quam auctores mallent, vitia invitis ſubrepant. Nos benigniorum judicii & favoris ſecuri facile omnes adlatrantium voces contemnemus, & rempublicam literariam ſemper ſtudio & labore, ſi minus ingenio licet & doctrina, demereri conabimur.

Praeterea magna huic ſplendidae editioni commendatio accedit, quod non nudos modo lapidum titulos hic conſpiciat eruditus lector, ſed etiam ex Boiſſardi opere icones & imagines aere expreſſas habeat, ex quibus plurima in antiquitate illuſtrare licebit. Eos vero lapides

pides elegimus, ex quibus vel figura alicujus Dei, vel ſacrificii ratio, vel veſtium ſingularis habitus vel inſtrumenti alicujus veteris ſimulacra oculis poterant exhiberi: nam omnia marmora, in quibus nihil peculiare occurrebat, aere exprimere, ut Boiſſardus fecerat, operae pretium non videbatur. De Boiſſardo hoc ſolum monuiſſe ſufficiat, illum plus pingendi elegantiae ſtuduiſſe, quam accuratae titulorum lectioni, nam vitioſiſſimas plurimas ejus Inſcriptiones eſſe quivis facile per ſe deprehendet, ſi cum noſtris eas conferre voluerit.

Ultimum hujus voluminis locum ſibi vindicant Tironis & Senecae, ut vulgo habentur, notae, quas, quia & Gruterus ſuo corpori ſubjecerat, noſter Typographus quoque omittere noluit, cum, ne quis non integrum hoc opus cauſſari poſſet, tum, quia earum etiam aliqua inter eruditos eſt auctoritas & uſus. Non ea, quae de notis veterum huc congeri poſſent, operoſe adducemus, cum hujus antiquitatis cupidus, argumentum illud a Lipſio, cujus epiſtola Tironis notis a Grutero eſt praefixa, & aliis antiquariis, plene addiſcere poſſit. v. Pancirol. I. var. lect. 30. Wouwerum de Polymat. c. VI. Bernececrum ad Suet. Titum. c. III. & alios. Neque etiam hic diſputare libet, quis eas primum invenerit, an Maecenas, an Tiro, an alius quiſquam; ſuffecerit notaſſe, has notas, quae ſub Tironis & Senecae nomine venditantur, neque eos auctores habere, neque quemquam certum adſignari poſſe. Sed veroſimile eſſe, initio paucas quaſdam fuiſſe in uſu, ſive a Tirone ſive ab alio repertas, deinde poſteriorum induſtria creviſſe. Et ita Voſſius lib. IV. de vitio ſermonis cap. 2. recte cenſet *a junioribus plurima huic operi eſſe addita.* Quod unicuique patebit, ſi modo verba a ſeculo Auguſti multum abhorrentia, & paene barbara expenderit. Reineſius ad Inſcriptionem CV. claſſis primae, ſeculi quinti opus eſſe cenſet, & judicium ſuum de eo his verbis profert. *Sane habet ille grammaticus quam plurima optimae notae, & quae nuſquam leguntur hodie, quam in marmoribus. Obſervavi etiam in iſta farragine multa vocabula, quae e ſcriptoribus claſſicis intemperie Correctorum ejecta fuerunt, iiſque reſtitui, & cenſum Latinitatis augeri poſſe exiſtimem.* Paulo recentius adhuc Salmaſius ſtatuit hoc opuſculum, & ad Gregorii Magni, qui in fine Seculi ſexti vixit, tempora refert, quia in veteri codice his notis Praefationem praefixam viderat, in qua compilator librum ſuum dedicat Gregorio Papae, & ejus juſſu ſe notas has collegiſſe dicit; a Chriſtiano autem factam farraginem hanc ex vocibus Chriſtianis conjicit, niſi Tironis & Senecae adjectas plures a Chriſtiano quodam quis velit. Vide Epiſtolam ejus XLVI. ad Peireſcium. Quamvis aliquis non abſurde contendere poſſet, paulo poſt Antoninorum tempora confectam, quia pag. LXIV. & LXV. ubi omnes a Caeſare enumerantur Imperatores, in Antonino deſinit. Quidquid ſit, cujuſcumque auctoris ſive aetatis ſit haec collectio, cum aliquem inde fructum capere

 poſ-

poſſet antiquae linguae ſtudioſus, ejus rationem haberi in hac editione oportebat; ſed quia jam libri moles ſatis excreverat, contrahendas in arctius ſpatium notas e re ſua & emptorum cenſuit Typographus; ne tamen fruſtra, ita mutato paginarum numero, quaereremus vocabula a doctis laudata, prioris editionis numeros margini adjecit: potuiſſent & hae notae, quae vitioſiſſimis ſaepe vocabulis redduntur, illuſtrari & emendari; ſed cum jam aeri inciſae eſſent, antequam nobis eas recenſendi partes eſſent mandatae, ita exire, ut a Gruteri manu erant, permiſimus; Gruteri modo notulae paucae, quae in prima editione ad calcem erant rejectae, ipſis paginis ſubjectae ſunt. Vale & his fruere. Trajecti Batavorum. Kalendis Martiis cIↃ. IↃcc. vII.

D. M.

TE SACROS INTER CINERES, AEVIQVE PRIORIS
RVDERA, PIERIVS CONTVMVLAVIT HONOS,
VNICA FACVNDAE GRAEVI TVTELA MINERVAE,
VNICA DOS, PRISCIS PAR MANVS INGENIIS.
TE LATIVM, TE PALLADII DOLOR VRGET ERECHTHEI;
VDAQVE COMMIXTIS BVSTA RIGANT LACRIMIS.
AT LVCTV STIMVLANTE AMENS, CONFVSAQVE, NOMEN
SCRIBIT IN INVITO MARMORE FAMA TVVM.
FAMA TVAM TOTIES PRODVCERE LAETA PAPYRVM,
HEV QVAM DISSIMILIS FACTA REPENTE SIBI!
NEC TAMEN EXSTINCTO PERIIT CVM LVMINE VIRTVS:
VIVIS, ET IN CHARTIS VSQVE SVPERSTES ERIS.
QVAEQVE LABOR PROPRIVS FVERAT TIBI, ROMA SEPVLCRVM
NVNC DAT, ET IN MOESTOS COLLIGIT OSSA SINVS.

Janus Broukhusius.

J. Goeree del. *J. van Vianen fec.* *F. Halma excudit.*

D. M.

IO. GEORGII. GRAEVII

VIRI. INCOMPARABILIS
REBVS. HVMANIS. EXEMTI
PLANGENTIBVS. MVSIS. GRATIISQ.
QVIBVS. QVOAD. VIXIT. SANCTISS. EARVM. ANTISTES
PERPETVO. LITAVIT
QVVM. RARO. EXEMPLO. PER. ANNOS. XLVI
GRAIAM. LATINAMQ. VETVSTATEM. AC. ELOQVENTIAM
CVM. SAPIENTIAE. PRAECEPTIS. CONIVNCTAM
BONO. PVBL. ET. CVM. SVA. IPSIVS. IMMORT. GLORIA. DOCVISSET
IN. GERMANIA. PRIMVM. DVISBVRGI. QVVM. ESSET. ADOLESCENS
IN. BELGICA. DEINDE. DAVENTRIAE
AC. POSTREMVM. IN. ACADEMIA. TRAIECTINA
CVI. PER. INTEGROS. ANNOS. XLI
INSITA. PROPENSIONE. ANIMI. SE. SVAM. QVE. OPERAM
ITA. ADDIXERAT. ATQ. DEVOVERAT. VT. OPIMAS. CONDITIONES
ALIVNDE. OBLATAS. AC. PRAECIPVE. AB. ITALIS. A. GERMANIS
ET. A. RELIQVIS. FOED. BELGIS. OMNES. REPVDIARET
CVIVS. INVSIT. VIRTVTIS. ET. AB. OMNI. PRIVATI. COMMODI. RESPECTV. ALIENAE
ILLVD. GLORIOSISSIMVM. PRAEMIVM. TVLIT
VT. DESIDERIVM. TANTI. VIRI. FERRE. NECDVM. POSSIT
NON. RESP. LITT. MODO. QVAM. NOMINIS. SVI. FAMA. IMPLEVIT
SED. MELIOR. ET. POLITIOR. ORBIS
CVIVS. DVM. VIVERET. AMOR. ERAT. ET. DELICIVM
ET. MERITO
NAM. GRAVIS. NVLLI. SED. OMNIB. FACILIS. BENIGNVS. COMIS
IN. GRATIAM. CVM. NEMINE. REDIIT
OMNIVM. QVI. IN. ORB. LITT. SVA. AETATE. FLOREBANT
VIRORVM. ILLVSTR. ET. ERVDITOR. STVDIA. BENEVOLENT. CVLTVM. ET. ADMIRAT.
IN. SE. CONVERTIT
ATQVE. AMICITIAM. PER. LITTERAS. FREQVENTES
OMNIB. TVLLIANAE. ELOQVENTIAE. VENERIBVS. PERPOLITAS
OMNIBVS. SOCRATICAE. SAPIENTIAE. LVMINIB. AC. SALE. RESPERSAS
BONA. FIDE. COLVIT
ET. QVAE. NON. VLTIMA. LAVS. EST. PRINCIPIBVS. VIRIS
PRINCIPIBVS. ITEM. IVVENTVTIS. DISCIPLINAE. SVAE. ALVMNIS
QVIN. REGIBVS. ETIAM. IN. QVOR. CONTVBERNIVM. MVSAS
IN. AVG. LOCO. POSITAS. SVIS. AVSPICIIS. PRODVXERAT
INSIGNITER. PLACVIT. VT. VEL. SOLVS. GRAEVIVS. REPERIRETVR
DIGNVS. QVI. M. BRITANN. MAX. REGIS. GVLIELMI
RES. DOMI. FORISQ. SAPIENTER. AC. FORTITER. GESTAS
AD. MEM. POSTERIT. LATINIS. LITTERIS. MANDARET
ET. EXEGISSET. MONVM. AERE. PERENNIVS. PRINCEPS. SVI. TEMP. HISTORICORVM
NISI. INCHOATVM. OPVS. RELINQVERE. DIVINITVS. NECESSE. HABVISSET
MORTE. CVIVS. PRAENVNCIA. AB. ALIQVO. TEMP. FREQVENS. VERTIGO. ERAT
EX. IMPROVISO. OPPRESSVS
QVVM. DVOBVS. CIRCITER. MENSIB. ANTE. VXOREM. CARISS.
QVACVM. ANNOS. XLIV. CONIVNCTISS. VIXERAT. EXTVLISSET
VIR. IDEM. AC. CIVIS. BONVS. MARITVS. AVTEM. PATER. FRATER. SOCER
AMICVS. OPT. FIDELISS.
NATVS. EST. NAVMBVRGI. MENSE. MARTIO. cIↃ. IↃC. XXXII.
DIEM. OBIIT. SVPR. TRAIECTI. BATAV. A. D. XI. IAN. cIↃ. IↃcc. III. AET. LXXI
VIRO. DVM. VIXIT. SVMMO. MVLTORVMQ. ANNOR. VSV. SIBI. CONIVNCTISS.
HOC. PIETATIS. MONVM. L. M. Q. POSVIT

IO. FREDERICVS. CRAMERVS

AVGVSTISS. BORVSS. REGIS. CONSILIARIVS. REGIMINIS. IN. DVC. MAGDEB.

ROMANARVM
INSCRIPTIONVM
CORPVS ABSOLVTISSIMVM,

INGENIO ET CVRA

IANI GRVTERI,

AVSPICIIS

IOS. SCALIGERI AC M. VELSERI,

EDITIO NOVA,

Ex recensione & cum Annotationibus

IOANNIS GEORGII GRAEVII.

IMP. CAES.

RVDOLPHO II.

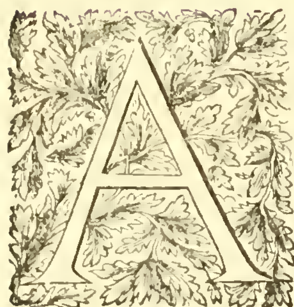
PARENTI PVBLICO

PIO. FELICI. PERPETVO

AVGVSTO.

D. N. M. Q. EIVS

IANVS GRVTERVS.

BVNDE *constat rerum quæque rarissima ita & ubique, & semper, Principum virorum habita tanquam peculiaria, ut etiam apud privatos nata aut inventa, statim tamen tacitâ destinatione eisdem transscriberentur; quare non nisi rectè atque ordine* INSCRIPTIONES *istæ ad te veniunt*, SACRATISSIME IMPERATOR, *parte sui maximâ nunc primum è terræ situ, aut Bibliothecarum tenebris productæ in publicum: & veniunt quidem confidentius, quod sic quoque templi tui tholis propriè conveniant; certè alterius Numinis sacrario neutiquam consecrentur sine notâ, imò scelere. Cui enim inscribatur* POSTVMA ILLA SENATVS POPVLIQVE ROMANI FAMA ATQVE AETERNITAS, *quàm uni tibi*, CAESAR AVGVSTE? *legitimo ejusdem gentis capiti; tibi, inquam: qui præterea, ex quo consentientibus humani generis suffragiis Orbi terrarum præfectus es; in hunc usque diem plurifariam re ipsa ostendis, æstimare te libri hujus argumentum pretio vero, hoc est, maximo. Nam etsi jam ferè sextum lustrum, Solis more irrequietus, omnium somnos tuâ vigiliâ, omnium otia tuis occupationibus, omnium delitias tuâ procures industriâ; una tamen tibi sufficit* CONSCIENTIA *ac* FAMA, *ceu laborum istorum præmium uberrimum.*

 Vtri-

Utrique certe tàm pulchre hactenus litas, ut GERMANIA *tota, bono te suo publico divinitus genitum lubens merito profiteatur; unique debeat, quod cùm vicinæ regiones fere inextincto bellorum consumantur incendio; ipsamet in medio posita & coronata flammis tam feralibus, non modò restet incolumis, sed Phœnicis instar, redditâ quasi juventute, reflorescat. Quo ipso, quamvis ita demerearis omnium opinionem, ut toto passim orbe agas in ore, in oculis, in animis omnium: instas tamen eidem famæ, tibique clavis verè trabalibus devincis; ideoque, etsi divina virtutis tuæ ac felicitatis opera, egregiis artificum monumentis, publicè privatimque prodeant ducta cælo, pigmento, auro; delectaris quidem hâc tuorum pietate: interim haud dissimulas, nihil istorum perennare; non laureas, non arcus, non triumphos, non statuas: sed quotidie, vel terræmotu, vel incendio, vel hostili impetu, vel ævo denique prolixiore obsolescere delectabilem istum oculorum florem: ut contrà ipsâ gliscere vetustate auctoritatem ingeniorum, ac quicquid sibi adplicuerint reddi magis ac magis sacrum & venerabile; adeò quidem, ut omne quod hodicque in rerum natura notitiæ est & nominis, id disciplinis istis liberalioribus jure acceptum feras. Hinc nihil tibi antiquius quàm excitare ac promovere literas, honorem habere ac dignitatem literatis; eo sanè successu, ut artes humaniores, quæ sub proavo tuo* MAXIMILIANO I. *spiritum; sub avo* FERDINANDO *valetudinem; sub propatruo* CAROLO V. *colorem ac sanguinem; sub patre* MAXIMILIANO II. *patriam ceperint; tuis demum fortunatissimis auspiciis, ita niteant, ita floreant, ita exultent; ut nihil felicitati earum accedere possit, nisi ut perpetua sit. Et verò communis hæc illa seculi lætitia tantum potuit apud me, ut quamvis adhuc ambustus miseræ Patriæ flammis, ausus tamen fuerim ingerere me circulo eruditorum, nomenque inter eos dare qui in stadio illo currerent ad palmam; cui conatui ita favit Eventus; ut me ab ipsis statim carceribus, veluti pusillum Regulum, humeris suis sustulerint magni illi rei literariæ Duumviri,* IOSEPHUS SCALIGER, *ac* MARCUS VELSERUS, *hic Germaniæ suæ, ille Galliæ verè Doctorum Aquila; totoque perlatum curriculo ad ipsam deposuerint metam: à qua ecce iterum sublevatus tertii Aquilæ pennis,* IOHANNIS, *inquam,* MATTHAEI WACHERI, *tibi, Cæsar, propriè nati; facio quod vides: atque adoratâ hac publicæ felicitatis purpurâ, statuo ante pedes tuos istas totius* ORBIS ROMANI INSCRIPTIONES *priscas, obnoxij ac devoti animi testes; quas ut vultu excipias tuo, id est, clementi, debita mentis submissione obtestor. Ita vivas, ita valeas, sacratissime Imperator, orbi universo, magnum longumque ejus bonum.*

A D

Vm ab omni ævo ea fuerit INSCRIPTIONVM & dignitas & æstimatio, ut qui ipsas non veneraretur, indoctus, non curaret, indoctior, non novisset, indoctissimus semper habitus fuerit; absit eas elogio aliquo prosequar, ne hoc ipso non tam his fiat pretium, quàm sæculo convitium; hoc potius agam, nominabo quibus auctoribus atque adjutoribus hæc

—— incisa notis marmora publicis,
Per quæ spiritus & vita redit bonis
Post mortem ducibus,

cæterisque Romani nominis hominibus, in hujus corporis redegerim compagem. Nimirum cùm ante annos XIII MARTINI SMETII Antiquitates cum uberrimo IVSTI LIPSII, publicè omnium, mei etiam quondam privatim doctoris, Auctario, inusitata omnium exciperetur faventia, ideoque instaret precibus apud Illustrem IOSEPHVM SCALIGERVM, PETRVS DELBENIVS V. C. egregieque de omnibus studiis meritus, ut Smetianæ Veneri ultimam adderet manum; tam honestæ petitioni minimè defuit, totiusque Europæ epigrammata reliqua, è libris, è schedis, è lapidibus solerter collecta transmisit HIERONYMO COMMELINO disciplinis melioribus proprie nato; qui dum in hoc est, ut inchoato illi operi ad præscripta lineamenta succederet, ecce falcem ei injicit læva Mors, docetque

Heu, nihil invitis fas quenquam fidere Divis.

cui casui ut me subvenire jubet noster ille θαυμάσιος: quamvis viderem rei difficultatem, quamvis nossem vires proprias, quamvis absterreret amicus non unus voce illa notâ,

Fallit te incautum pietas tua:

gnarus tamen Antistitem quemque impleri Numine cui servit, amplexus sum obsequii gloriam, meque

—— facile labefecit loco
Viri excellentis mente clemente edita
Submissa placide blandiloquens oratio.
Etenim ipsi Di negare cui nil potuerunt,
Hominem me denegare qui posset pati?

In eo circo dum me totum utilitati tuæ impendo, Lector; nescio quis Genius clam insusurrare, ut telam hanc felicissimè absolverem, nihil tamen mihi accessurum præter nomen *fidelis Actuarii*; quæ laus cùm animo meo videretur vilior, cœpi evolvere codices his centum annis editos, quibus eruditi aliquot, patriæ amore ducti, monumenta regionis quisque suæ produxerant; ex iis ut luculentum conficio spicilegium, ausus sum consilium meum referre ad amicos; *summâ ope niti, ambire, fatigare singulos*, quibus sciebam tales opes domi, ne mihi, ne sibi deessent. Quæris successum? superavit omne votum: nec tu cum cogitatione assequêris Lector, nisi ante oculos posueris Templum Dianæ Ephesiæ. Ut enim ad ejus perfectionem concursum est à Regibus totius penè Orbis: sic ad hanc nostram Ædem, quæ

—— Priscis hominum variata figuris
Heroum mirâ virtutes indicat arte,

tanta alacritate liberalitates suas contulerunt rei literariæ primates *omnes omnes*, ut non cum aliis, sed ipsi secum certare viderentur, palamque facere, non magis olim in imperio Romano primitùs constituendo convenisse in unum Fortunam ac Virtutem, quàm nunc in conservandis ejusdem reliquiis. Inprimis *virgula* mihi fuit plus quàm *divina* MARCVS VELSERVS Germaniæ suæ verè Phœnix, hoc est, omnibus virtutis doctrinæque numeris emendatissimum exemplar; tali enim in me fuit candore, tali comitate, tali propensione, tali etiam vultu, tali lingua, tali manu; ut præ pudore neque oculos attollam neque vocem; quippe ante ullas preces, depositâ personâ, quam gerit in Urbe suâ Principis, & candidati & proxenetæ induit; illeque aliàs ad vitium usque verecundus,

Ultra decori transilire limites,

donec universas Librariatum Italicarum Epigraphas, *unà cum pulvisculo* converrisset in hunc meum sinum. ac tanquam parum esset ei rei impendere veredarios suos, etiam peculiaribus semper epistolis hoc suum donum prosequendum statuit: tam anxiè quidem, aut potius superstitiosè, ut si vel unica forte obvenisset Inscriptio, ne unicam illam quidem sine literis suis ad me dimitteret. Huic ergo uni sit gratia, Lector, quod tibi frequenter occurrent, illa quà genere, quà dignitate, quà famâ minimè inania nomina; quod inquam sæpius obviosque habebis habitu literatorum viros Principes, mire comes,

—— submittentesque modestè
Fortunæ vexilla suæ,

FARNESIOS, BORROMÆOS, LOLLINOS, ZOLLERANOS, EGOLFOS, Cardinales, Episcopos, &c. nec minus illa patrii soli lumina ac columina, Mantuæ quidem ANT. BEFFAM NEGRINVM, Senarum CELSVM CITTADINVM, Venetiarum ANDRÆAM MAVROCENVM & BENEDICIVM GEORGIVM, Mediolani OCTAVIANVM RVBEVM, ac PETRVM CANTONIVM, Mutinæ IOH. BRIANVM, Regiolepidi ARNOLDVM VIONVM, Veronæ POLYCARPVM PALERMVM; aliosque in disciplinis harum literarum præcellentes: quorum è numero præterire non possim IACOBVM SIRMONDVM, hominem præter exactissimam Antiquatiæ rei cognitionem, ea humanitate, ut non nisi in Gratiarum cortinâ inco-

incoctus videri queat; percurso enim à capite ad calcem Inscriptionum nostrarum volumine, haud tralatitiam quantitatem optimorum Epigrammatum, quibus destituebamur, amicè submisit; quæ ipsa modo inter Appendiculares micat

—— velut inter ignes
Luna minores.

Soli comparassem, nisi controversiam ei faceret inusitata liberalitas STEPHANI VINANDI PIGHII, senis morum artiumque veterum, quique malit optimus ac doctissimus *esse*, *quàm videri*, interpellatus enim ante aliquot annos de suâ symbolâ conferendâ; arbori autumnali similis, invitabat ad se ramis demissis, offerebatque ea omnia, quæ quondam jussu atque auspiciis MARCELLI CERVINI primum Cardinalis, deinde P. M. curiosè atque contentè collegerat; sed quid? Per Cyclopicas militum grassationes contabescebam fato Tantali; nuneque etiam fortè contabescerem, nisi *vicisset iter durum pietas* ARNOLD. MYLIORUM patris ac filii, quorum uterque dexterrimè scriptorum veterum

—— & vireis animumque moresque
Aureos educit ad astra nigroque
Invidet Orco.

per eos enim tandem tandem thesaurum illum recepi comitatum, moræ compensandæ ergò, Collectaneis PYRRHI LIGORII Latinis, AUGERII verò GISLENII BUSBEQUII Exlegati Byzantini, Græcis, quæ radiis suis totum nostrum ædificium mirè illustrant. Ei nihilo tamen minus luminum intulit IOH. IACOBUS BOISSARDUS, ille

—— animo juvenali Senex,
Cui felle nullo, melle multo mens madens;
AEvum per omne nil amarum miscuit.

tanquam enim parum fuisset benignè mecum communicasse Illyrici ac Luxemburgici tractus titulos, etiam *Antiquitatum* suarum *libros* à me deflorari passus est, jam æneis BRYANORUM Fratrum tabulis addictos, id ipsis item, quâ sunt morum dulcedine, non ægrè permittentibus. At nec Boissardo cessit FULVIUS URSINUS, cujus potissimum auspiciis nunc iterum

—— illa inclyta Roma
Imperium terris, animos æquavit Olympo,
Septemque una sibi muro circumdedit arces.

ac minime contentus schedas suas plerasque aut sponte obtulisse Romæ describendas, aut ipsasmet per Velserum mihi transmisisse copiam quoque fecit *voluminis Smetiani manuscripti*, quod servabatur in interiore Bibliotheca Ill. Cardinalis FARNESII. Id ipsum, electorum juvenum par, GASPER SCOPPIUS ac LEONHARDUS GUTENSTENIUS,

—— quibus arte benigna
Et meliore luto finxit præcordia Titan,

pro tenerrimâ eâ quâ erant erga me, erga Velserum, erga optimas literas affectione, totum totum cum edito compararunt; qui quamvis bonitate suâ alterum calamo exaratum exemplar longe anteiret; at sic tamen maximo nobis fuit adjumento locis non unis; ne dicam haud pœnitendum Epigrammatum numerum, quæ publicato aberant, suppeditasse; verùm nec hac stetit horum gratia; sed quicquid marmorum quotidiè per Romam hinc inde eruebatur, eorum delineationem septimanatim ferè nobiscum communicarunt: ipso præterea Gutenstenio adhibente manum suam accuratissimam; nec ibi tantum, sed in enotandis iis quæ aliquando IOH. MATALIUS METELLUS amicus noster non è multis

—— dum fata Deusque sinebant,

ad ipsos lapides Romæ industriè deformaverat; adleveratque codici cui Epigrammata sua crediderat MAZOCHIUS; quem codicem benigne, ut & alia quæ domi suæ servabat, ultrò oggesserat præcipuis sæculi sui ornamentis adscribendus HORATIUS à VALLE I. C. Pari fuit in hæc nostra studia animo, loci ac professionis suæ apex ANTONIUS VERDERIUS, oblatis plurimis Italici soli cimeliis, hactenus nemini ferè visis; nec parcior idem, in depromendis Galliæ suæ reliquiis, quorum numerum exinde insigniter auxerunt, magna illius cæli Sidera, IACOBUS AUGUSTUS THUANUS, ut Apollinarium alitum, ita & Consilii Parisiensis caput, amplissimus IACOBUS GILLOTIUS, ejusdem Curiæ Senator primarius, IOHANNES ROUSSATUS Calvimontis Præses & Prætor apud Lingones, DIONYSIUS LEBBÆUS-BATILLIUS Netensium præses dignissimus, NICOL. RIGALTIUS, Parnasso

Monte decurrens velut amnis imbres
Quem super notas aluere ripas.

Quod dum isti agunt, minimè cessavit *currenti subdere calcar* CAROLUS CLUSIUS, quo sene

Sive aliquod morum, seu vitæ labe carentis
Est pretium, nemo plurıs emendus erat.

certè præter ea quæ ipsemet observarat in peragratione Daciæ locorumque vicinorum, etiam illa quæ deinde diligenter ibidem ejus hortatu excusserat THEODORUS HOGELANDIUS, nobis impartienda putavit; cujus vestigiis item insisterunt ARNOLDUS BUCHELIUS I. C. atque EVERARDUS VORSTIUS. Medicus submissis qui-

quidem monumentis pauculis, sed minimè protritis. Eodem in nos servore ANDRÆAS SCHOTTVS, non altæ modo eruditionis, sed &

—— rigidi servator honesti,
In commune bonus.

is Hispaniæ totius marmora binis exemplaribus cum studio excepta, in ædificii nostri usum libenter impendit, inter quæ erant nonnulla insignita nomine ANT. AVGVSTINI Archiepiscopi Tarraconensis,

Opponit unum quem viris prioribus
Ætas recentis temporis.

sed nec ornandis nobis defuit IOH. VINCENTIVS PINELLVS, vir natus ad æternitatem nominis Romani, & ad omnium animos alliciendos ab ipsis Amorum Charitumque manibus propriè factus; neque enim bina tantum procuravit autographa, quæ Venetæ ditionis maximè memorabilia complecterentur, sed quamplurimos excitavit, qui vicem ejus supplerent: è quibus præterire nequeo illos senescentium doctrinarum reductores & formatores indefessos, ANGELERIVM, ac FELICIANVM, non magis quàm ERYCIVM PVTEANVM, aut NICOL. FABRITIVM, juvenes ipsi Pinello aliquando à studiis, nunc verò præ ceteris

—— sacros qui sollicitare liquores
Aonidum, totamque solent haurire Aganippen.

Iam portum forsan mente agitas Lector; at nos vix oram solvimus; adeo magna adhuc superat manus eorum, qui Antiquitatis illam

Auratam optantes Colchis avertere pellem,
Ausi sunt vada salsa cita decurrere puppi.

quâ enim fronte omittatur unio amicitiæ meæ prætextatæ IACOBVS BONGARSIVS? illa, inquam,

—— sincera bonorum
Congeries, in quo veteris vestigia recti
Et ductos videas mores meliore metallo.

quâ TOBIA SCVLTETVS? arcano vinculo indissolubiliter mihi ligatus, quod contexuit, puto, Virtus cum Pallade, Themis cum Apolline, Suada cum Gratiis. Primus quidem pro parvo ducens ea de manu tradere in manum, quæ & totâ Vngariâ & aliis peregrinationibus Græca pariter ac Latina religiosè collegerat; epistolas præterea nostras, aucupiumne an venaturam exercentes, ad varias regiones Mercuriali eventu permisit, iisdemque ex locis pari felicitate responsum suum elicuit: eâ quidem animi alacritate, eo verborum honore, eâ cupiditate amplius juvandi, ut exclamare cogar,

O referant Divi, quoniam non possumus ipsi!

At Scultetus, non solùm in meæ spem gratiæ Veronensia monumenta minima maxima coram inspexit examinavitque cum cura, sed adminiculantibus ORLANDO PESCETTO Hetruscis Italicisque literis celeberrimo, ALEXANDRO item CANOBIO Historico patriæ suæ præstantissimo, adversaria ONVPHRII PANVINII quasi ex Orci cancellis reduxit; quæ quantum huic moli adstruxerint ornamentum, quivis videt: ut & illud, nihilo minorem usum ei præstitisse alia Sculteti Epigrammata; reliquo Italiæ, Galliæ, Hispaniæ itinere (in contubernio Generosorum fratrum BVRGHAVSIORVM, amicorum edecumatorum) probè animadversa, ac justo libello honori meo dedicata. Quid memorem diligentiam ac fidem IOSEPHI CASTALIONIS I. C. præclarissimi atque ideo Ill. SORÆ Duci à Consiliis intimis? quid ultroneam item benignitatem PHILIPPI PIGAFETTÆ medici felicissimi, qui

—— multorum providus urbeis
Et mores hominum inspexit?

Tu certè Iosephe marmorum literas proximis his annis Romæ passim detectas, promptissimè mecum communicare dignatus es; ut & tu Philippe describere linguarum duarum characteres quantivis pretii: Græcos quidem è ruinis insulæ Cretæ liberatos anno CIↃ IↃ LXXXIII cura atque opera Medici ac Philosophi excellentis HONORII BELLI: Latinos verò tum Romanos tum Aquileienses, studio MARTII MILESII, legum consulti notæ selectioris. Quid recenseam haud credibilem solertiam IANI à VOVWEREN,

Cui gravibus primæva latet sub moribus ætas?

qui cum serius frequentaret Italiam, ideoque omnia jam sibi prærepta videret, haud destitit tamen nunc hac illac devias explorare latebras, exque iis producere occultas aliquot Musarum reliquias; nunc his illis suâ Suadâ excutere segnitiem, quo promissa statim repræsentarent, fieretque illud

Bis dat qui citò dat.

adeò ut meliorum memoriarum summam non aspernendam ei lubens meritò acceptum feram. Quo etiam ore prosequar illam prothymiam sive ARNOLDI MERCATORIS, GERARDI F. sive IOHANNIS VIVIANI, virorum à Minerva, à Camœnis, ad omnem factorum humanitatem? illi debeo & cis & trans Rhenana, penicillo cum omnibus parergis laboriosè delineata; illi, traditum mihi per manus filii, fragmentum literarum Gothicarum; at hic meâ causâ Aquisgrano excursurum se receperat ad generosissimum Dn. HERMANNVM

NVM Comitem à BLANKENHEIM ac MANDERSCHIED, excepturus pugillaribus suis quæcunque emblemata pluribus retro annis in arces suas ex viciniis intulerat, frustraque mihi aliquoties promiserat pater meus (ita enim vocem necesse est à quo adoptatus sum pro filio) CAROLVS VTENHOVIVS; nisi hoc molientem oppressisset vis ipsa Fati.

—— nimio rapidæ sic obvia puppi
Invidet, & velis adnubilat aura secundis.

sed bene, quod non parvum numerum eorum, quæ in Germania, in Hispania, in aliis locis digna habuerat animadversione sua, jam antea subministraverat COMMELINO nostro: cujus item in scriniis valde multa adminicula nobis reperta sunt, sine quibus postremam manum operi isti difficillimè imposuissemus. Quod & de te dictum volo MARQVARDE FREHERE, cui

—— cor limante Minerva
Acrius, & tenues finxerunt pectus Athenæ.

suggessisti enim illa omnia quæ pridem ab interitu vindicarat, tractu Moguntino, IACOBVS CAMPIVS Archidiaconus, rerum literarumque veterum impensè doctus; adjectis, mantissæ loco, quæ vel ipse adversariis tuis commendaveras, vel prosocer tuus IOH. VIERVS, solers

—— vitas hominum ratione medendi
Porrigere, & fatis amplificare moras.

Minimè etiam defuisti tuo amori in me IOHANNES VLRICE, deprompto è Bibliotheca Illustrissimi tui Principis IOHANNIS BIPONTINI &c. libello TILEMANNI STELLÆ Geometræ, quem aliquando confecerat, cùm Ducis ejusdem jussu terminos ditionum Palatinarum recenseret atque excuteret. Tuam item agnovi non promiscuam benevolentiam IOH. BAIERE I. C. rare, quod nobis per communem illum doctorum omnium Mercurium, Velserum, plurima inter peregrinandum tibi vestigata, participanda putaveris. Sed nec vos gratiæ vestræ exsortes à Septentrione; quippe per montes ac maria accesserunt ad nos tua, PAVLE KNIBBI Scotiæ florentissimo Regi à consiliis, delineata pulcerrimis literis Epigrammata, Romana, Gallica: submisisti & tu quoque Regie Britanniarum fætialis GVLIELME CAMDENE

—— cui pectora lacte,
Et non calcatâ candidiora nive,

quodcunque literarum veterum insulis illis αὐτόπτης ferè enotaras: quas ut haberem acceptiores, non est eis dedignatus commodare & manum suam & artem ROBERTVS COTTONVS, homo

—— qui claris nomen virtutibus æquat;
Nec sinit ingenium nobilitate premi.

cui ut adhuc amplius deberem, etiam lapides proximis his mensibus circa Severi Vallum deprehensos, graphicè mihi exprimendos duxit. Sed nec: verùm *Lingua quo vadis?* Iam video fastidis Lector:

Et longas trahis oscitationes.

quare abrumpam; etsi enim punctis tantum perstringerem qui huic nostro labori operam suffecerunt partim consiliariam, partim ferentariam; tamen libri res esset. Scias igitur brevissimè, non tantum me, imo & te, obligari viris illis quos modo laudavi; sed aliis ferè innumeris, & sanguine & honoribus, & eruditione spectatissimis; è quibus modò occurrunt, PAVLVS MELISSVS, cujus instinctu SIMO STVDIO, aut potius SEBASTIANVS HORNMOLDVS Wirtenbergica nobis procuravit; IOH. TORNÆSIVS, à quo nactus sum authenticos titulos lapidum Lugdunensium, quibus usus GVLIELMVS PARADINVS, non parum sinceriores atque auctiores, quàm comparent in editis; IACOBVS MONAVIVS, cui debemus Vngarica illa MICHAELIS SIGLERI, Regii Secretarii, credita IOHANNI SAMBVCO; quid recenseam IOH. GEORGIVM WERDENSTENIVM, HIPPOLYTVM à COLLIBVS, IOH. PISTORIVM NIDANVM, ADOLPHVM OCCONEM, ABRAHAMVM ORTELIVM, ISAACVM CASAVBONVM, FREDERICVM SYLBVRGIVM, ANTONIVM FAIVM, IOH. GVLIELMVM STVCKIVM, IACOBVM ZWINGERVM, IOH. MICHAELEM BEVTERVM patrem ac filium, LVBBERTVM ESTIVM, IACOBVM COMALIVM, HENRICVM WOTTONVM, ANTONIVM MAVCLERQVIVM, IO. MALIARDVM, FRONTONEM DVCÆVM? quid COSMVM BRANCATELLVM, LVDOVICVM SEPTALIVM, IOAN. COTTOVICIVM, FRANCISCVM POLAM, ANTON. CAROTTVM, FREDERICVM CERVTVM, ROBERTVM TITIVM? quid denique GEORGIVM DOVSAM IANI FIL. IVDAM BONVTIVM, THOMAM SEGETHVM, ISAACVM PONTANVM, PETRVM SCRIVERIVM, MELIOREM GVLDINASTVM, IEREMIAM GVNDELACHIVM, CVNRADVM SCOPPIVM, FREDERICVM LINDEBRVCHIVM, GOTHARDVM VOGELINVM, MARTINVM LYDIVM, pluresque? quorum nomina nunc quidem non veniunt sub acumen styli, animo tamen isti minimè emigrarunt, firma eorum sede. Singulis his atque universis *fave fave* Lector, utpote sine quibus Pandoræ hujus nostræ structura nunquam pervenisset ad magnitudinis suæ ac pulchritudinis supremum culmen. Et jam habes quod cupiebam; quod enim ipse de ordine quid innuis, an non injurius es? si quis tibi objiceret thesaurum aliquem, ubi numismata argentea mixta aureis, Consularia Imperatoriis, aspera detritis, vetera recentibus; fastidirésne indigestam molem? imò ambabus invaderes manibus. Idem fac & heic: thesauro te nostro contentum tene; nam profectò ordini parum attendi, imò ne attendi quidem; nisi quatenus consuleret meæ memoriæ: cui etiam potissimum Classes illas Parentum, Fratrum, Conjugum, Cognatorum, Singularium, Libertinorum inservire volui; gnarus alioqui, esse numerum infinitum conjectum in classes alias quàm merebatur; si, cujus ordinis, cujus

cujus ætatis fuiſſet, ultrò indicaſſet. Quin magnas ſæpe animas latere inter nudos illos & capite cenſos, hoc quoque ſcio ; verùm cùm ipſæ inſignia ſua abjecerint, cur eadem invitis circundarem, qui nec cenſum curo, nec cenſuram? Quod etiam attinet ad ſeriem Alphabeti ſæpius recurrentem, confudi nomina cum prænominibus ac cognominibus, & contra: ſed & id memoriæ cauſa; in cujus item gratiam copulavi magiſtratus majores minoribus, &c. ne quis forte putet attendiſſe Satyrico illi;

—— ſibi Conſul
Ne placeat, curru ſervus portatur eodem.

Illa illa cura fuit princeps, diligenter conferre Inſcriptionem quamque editam cum variis exemplariis, eisque ipſam adfricare quaſi Lapidi Veritatis Lydio; quod dum facio, accidit, ut unam Epigrapham legerim, recenſuerim, mutarim, deſcripſerim non ſemel ſed decies, prout incideram in teſtem qui ſe ferret, aut oculatum, aut oculato proximum. Et heic quidem tam fui, ut debui, ſuperſtitioſus, ut ſemper bona fide repræſentarim ſive auctoris, ſive lapicidæ, ſive exſcriptoris hallucinationes: ſecutus videlicet Pictores corporum vitia in imagines ſuas curioſè transferentes; neque enim heic nobis licuit quod Apelli in Antigonum luſcum, quibus totas facies oſtendere ſedulò propoſitum. Quapropter ſuſtine ſtylum decretorium

Quisquis eris, cujatis eris,

ſi nonnumquam divertimus à ſcripturâ hactenus receptâ, non ea nos latuit, ſed non etiam placuit; quod ipſum aliquando prodimus, ſubſcriptis duobus tribus nominibus uni Epigrammati; indicium ſcilicet non uſquequaque correctum extitiſſe apud unum tantum. At quibus nomen meum adjeci, ut etiam quibus magni Scaligeri, ea nunc primum planè nova habes: quæ ſi aliquando longius degeneraverint a puritate ſua legitima, haud id imputabis viris illis maximis, quorum dono nactus; ſed familiis eorum aut amicitiis, haud ſemper Lynceis, vel ob characteres ferè evanidos, vel ob implicatos eorum ductus nexusque, vel denique ob antiquitatum cognitionem minus accuratam. Sed nec vitio vertas, Lector, ſi incideris in fragmenta aliquot mutila & curta: puta potius tibi obveniſſe elegantes quidem, ſed mire vexatas magnorum artificum ſtatuas,

Et Curios jam dimidios, naſumque minorem
Corvini, & Galbam auriculis naſoque carentem.

quos ipſos cùm injuria ferè nobilitet, non video cur iſthæc tibi ſordere debeant ruta cæſa; nulla ſpe reliqua reſarciendi quæ vetuſtas conſumpſit; atque utinam de ea ſolum queri liceret! neque etiam perirent electiſſima quæque marmora morte factâ manu; nam ô pudor! ô ſcelus! vel calcarias implent reſoluta in cineres, vel novis adaptantur ædificiis eraſa obductave ſcripturâ priore; quod ecquis pro dignitate ſatis aut deploret aut exſecretur? non ego; non tu Lector; qui ſi domi habes Epigraphas iſtis integriores, caſtioresve, ne invideas collegio Muſico: magnam initurus apud doctos probosque gratiam; maximam verò apud me, ſi & illas per occaſionem communicare dignatus fueris, quas aut fatum aut fortuna in manus noſtras incidere noluit; id ut promptius præſtare poſſes, ecce tibi laborioſiſſimæ ſimul & tædioſiſſimæ curæ Indices XXIV. quos ſi excuſſeris, ſcies ſtatim quid huic noſtro volumini deſit, quid non. Ut etiam noris è quibus libris vulgo publicatis opus iſtud concinnaverimus, habe tibi ſyllabum unum: habe & alterum, ne excidant animo tuo, qui benevolentiæ toto quaſi ſinu nobis præſto fuere; ac, quod minimum eſt, eis benè precare: inprimis Reip. Literariæ legitimis illis Duumviris, Scaligero & Velſero, libri hujus Latibus pluſquam familiaribus.

INDEX
Eorum, qui scriptis publicis profuerunt.

INDEX
Eorum, qui scriptis privatis profuerunt.

AD

AD IANVM GRVTERVM

In digerendâ omnium Antiquitatum & Inſcriptionum farragine occupatiſſimum

PAVLI MELISSI FRANCI, COM. PAL. ET EQ. AVR. CIVIS ROM.

MELOS.

LABORIOSAE pondera ſarcinæ,
Gravemque molem viribus imparem
GRVTERE ſuſcepſti, ferendam
Vix humeris (ut opinor) æquis:
Atlante ni quo forte vel Hercule
Suffulciaris membra, Deusve quis
Adjutet auſum, Dædalive
Mens cata, & ars teres Archimédis.
Atqui vetuſtas marmorum & antium
Inſcriptiones, quotquot adhuc ſuper,
Comprendere uno faſce, & unâ
Congerie ſerieque tentas;
Sed diſtributis ordine claſſibus,
Ad quas referri ſingula debeant
Dicata vel ſacrata. Qui te
Non alacrem adſiduumque cernit
Apollo? quæ te non vigilem videt
Diana? Noctes atque dies tibi
Sudat cerébrum in litterarum
Commoda, & uberiora meſſis
Largê metendæ farra. Licebit huc
Inferre falcem cuilibet, & penum
Augere frumenti maniplis,
Liberiusque frui paratis
Per SMETII illam ſollicitam manum,
Tritumque callem. Pectoris ut boni eſt
Ac liberalis candidique
Divitias tot opumque gazas
Haud invidendas ducere poſteris;
Et hujus ævi præcipuê viris,
Antiqua rerum vindicata
Delicias & amœnitates
Ratis ſupremas! Pléraque gentico
Sint more quamvis ſcríptaque díctaque;
Æterna durant, optimêque
Promeritis ſua dona præſtant;
Divis honorem, principibus decus,
Bellis triumphum, cojugibus fidem,
Heris amorem. Miror ipſe
Ante alios, facioque pluris
Tales Latinûm relliquias, ſupra
Quodvis vel aurum, vel diademata
Regum, vel externo orbe gemmas
Et lapides pretioſiores,
Et margaritas. Tu niſi ſentias
GRVTERE mecum (SCALIGER hercle enim
Præluſtris auctor, LIPSIVSque
Inclitus hac in opinione eſt)
Quid attinebat ſumere tam diu
Tantum laborem, tantam operam, probê
Rectêque & exactos ad ungues
Quæque ſuis poſuiſſe metis,
Locisque fixis? Quæ tibi præmia
Remunerari poſteritas amet,
Ingrata ne ſit immemorve
Muneris exhibiti benignê;
Niſi ut beari te ſtatuâ aureâ
Dignum æſtimarit? Lemma ſit additum,
Quod cuncta cunctorum priorum
Lemmata in ære recente vincat.

IN AVGVSTISSIMVM OPVS INSCRIPTIONVM ANTIQVARVM id eſt ROMAM REDIVIVAM.

AD ILLVST. V.
IANVM MATTHAEVM WACHERVM,
DE WACHENFELSA EQ. IC. ET
IMPERIALEM
In aula Cæſaris Conſiliarium
SCIPIO GENTILIS.

IMMORTALE decus terrarum, & ſumma poteſtas
Condita Roma fuit; toties incenſa, virebat
Illa tamen, totius imo demerſa profundo
Extulit auguſtos iterum ſub ſidera vultus
Pulchrior, abſterſaque fremens regnare favillâ,
Victores ſibi capta ſuos ſervire coegit.
Olim armis, & jure potens; nunc legibus Orbem
Temperat, & Scythicam diſpergit lumine brumam;
Humanosque homini mores largitur, & artes.
O qualem te te memorem! licet omnis ab Indo
Æquore, hyperborei cana ad confinia Nerei
Barbaries conſpiret ovans, abolere tuorum
Non tamen illa queat titulos, aut facta Quiritum.
Præſertim cum jam præſens tutela RVDOLPHVS
Romanorum ADSIT *felici numine rerum:*
Dacia nunc Aquilis cujus victricibus omnis
Horruit, & veteres Trajano à principe clades

Nondum oblita, novis luget servata triumphis.
Nam quid Pannoniæ celsis simul arcibus Albæ
Dejectos referam Turcas? monumentaque Regum
Threicio subtracta jugo? geminaque receptum
Danubium ripa, Geticas effundere laurus?
Incolumi nihil est metuendum Cæsare nobis.
Namque hic Cæsar, hic est, cujus pietate vel armis
Libera turba sumus, cui se vincenda reservat
Impietas, sævique furor Mavortius Aemi.
Quem Russi Persæque colunt, atque ultima Bactra,
Hircanæque timet rector Tanaiticus aulæ,
Et pellitorum feritas adcisa Gelonûm.
Quid mirum est igitur, tanto si præside mundi
Exultant artesque bonæ, Romanaque rursum
Gloria purpureas latè quatit inclyta pennas?
Si lapides, atque æra loqui toto orbe Latina
Incipiunt, priscumque redit decus ære cassis?
Haud periit Roma, haud periit: dejectaque regni
Possessu, retinet titulis dominantibus orbem.
Quos pia GRVTERI *collegit, & ignea virtus,*
Æmula Velseridarum animi, ne Rhætica tantum
Illustrata suo tellus se jactet alumno.
Nam quid præter opes Latii, Romanaque jura
Tot saxis inscripti apices, totque eruta in omni
Vociferantur humo veterum simulacra virorum?
Arcusque, turresque, & sacro pulvere Circi
Area mollis adhuc, moriunque exstructa ruinis
Æquora, & ingentes subjunctis pontibus amnes?
Quæque opera haud penitus lucrum sapientia mentis
Hauserit humanæ; quid enim tot damna superbi
Imperii spectare juvet? nisi forte caduca
Omnia uti contemnamus, mortemque feramus
Aequo animo, cum regna mori videamus, & urbes.
At non GRVTERI *vilis labor: aurea nobis,*
Aurea doctrinæ & dulcis fert commoda vitæ.
Nec quisquam est adeo studiis aversus honestis,
Atque adeo ipse sui, divinæque inscius auræ,
Quem non tanta ævi capiant miracula prisci:
Qui non tam doctis hæc plena in marmora rebus
Defixis oculis inhiet, tacitusque parenti
Tanti operis summas agat imò è pectore grates.
Te quoque, Cæsarei decus & pars magna Senatus,
WACHERE, *ingenuo decet adplausisse labori:*
Teque adeò longè reliquis magis, ut tua summis
Mens adsueta viris, claraque in luce locata,
Nil humile, aut vulgare potest tractare: tuusque
Nec sinat hoc splendor, nec sancta negocia Regum
Virtuti commissa tuæ. Te Cæsaris olim
Acriæ vidêre Alpes mandata ferentem:
Orantemque Padi stupuit chorus, altaque Romæ
Curia tota illuc studiis effusa videndi,
Et Tartessiaci proceres, delecta virorum:
Te comite ingentis cum Regis ad atria Nympham
Mitteret augustam montani regia Carni.
At non has inter curas, hæc maxima rerum
Pondera, Pierios cessas invisere saltus,
Thespiadumve amnes, muscosaque deseris antra.
O ego quæ præsens vidi, cum regia nuper
Forte advenissem viridantis flumina Moldæ!
Quantus in his studiis nostris mihi visus, & omni
Antiquâ, dignaque animis illustribus arte?
Cui nequeat furor, invidiæ nec tela nocere.
Quò magis hæc te GRVTERI *pulcherrima texta*
Esse probaturum spero, lætique favoris
Ipsum, GENTILEMQVE *etiam (nisi fallimur) umbrâ*
Amplecti perrecturum. Sic gratia magni
Cæsaris, æterno meritum te cingat honore,
Et tua Musarum florescant nomina fastis.

T. B.

ADVERSVS tacitæ damnata silentia mortis
Tam variis olim sculpta sepulcra notis,
Barbara succedens quum prorsus sperneret ætas;
Plurima cum cippis interiere suis.
Quæque superfuerant disjecta hinc inde jacebant,
Ceu penitus nullo restituenda die.
Hoc GRVTERE, vetas; magno congesta labore,
Ista tuâ monstrant ut rediviva manu.
Immo quæ sperni non intellecta solebant,
Ecce novo splendent lumine clara tuo.
I nunc, & nobis sylvas rupesque sequutas
Orphea cantato, Græcia vana, tuum.
Ante legebantur lapides: interprete demum
GRVTERO lapides en didicere loqui.

IOSEPHVS SCALIGER
Iulii Cæsaris F.

CADMÆAS *jactet cur mendax Græcia turres,*
Aut Amphioniam saxa secuta lyram?
Aspice, quod surgens non parva mole Theatrum
GRVTERI *struxit Dædala cura mei.*
Usque pererrato terrarum fine petitus
Cernitur ex omni plurimus orbe lapis.
Armorum hic titulis, ille est incisus honorum:
Consulis hic fulget laudibus ille Ducis.
Nobilium decorum custos GRVTERE *Vetustas*
Explicuit census in tua vota suos.
Scripta tot elogiis, tot dissita sedibus olim,
In titulos laudis nunc coiere tuæ.

DIONYSIVS LEBEVS-BATILLIVS
apud Mediomatricos Præses Regius.

HERCVLEVS *labor hic, vario tot ab orbe labores*
Congessisse operum, tot monumenta simul,
Tot saxa & lapides, tot marmora totque columnas,
Æra tot & statuas, Artificumque manus,
Queis tanta attolli & cælo se educere moles
Incipit, ut jam non grandius extet opus.
Thebanos quali in muros Amphionis olim
Arte agitata simul saxa coisse ferunt.
Macte his, GRVTERE, *& semper majoribus instans*
Vince animis, æstus exsuperaque tuos.
Gloria det vires, det responsura labori
Par fama, & curis præmia digna tuis.

CAROLVS VTENHOVIVS
Niculandiæ Dominus.

SVSPECTA *quamvis sit fides præconij,*
Quo prosequuntur se domestici, tamen
Suspectus heic tibi esse CAROLVS *pater*
GRVTERE *fili, haud debet* VTENHOVIVS.
Idem ipse namque corde & ore censeo,
Quod quisque corde & ore censet, ardua est
Cui notior paulo ipsamet Antiquitas.
Sic nempe parva, magna, depinxti decus
Quiritium quæ prorogant, ut Cous hæc
Nec ipse Apelles potuerit melius, suis
Phidias nec ipse coloribus depingere:
Posthacque nemo sit futurus qui improbo
Sumptu ac labore visitet sparsa Italum
Passim per Orbem Marmora, hinc capite, hinc pede,
Hinc corde diminuta: cum palam omnia
Perfectius, videre fas hoc sit libro.
Quippe ut puto GRVTERE *cuncta & exputo*
Non video, Cereris cur repertis frugibus
Nunc glande vesci iligna quis gestiat.

IDEM

IDEM VTENHOVIVS.

GRVTERE fili, sive frater mavelis
Deinceps vocari (quippe qui parente sis
Genitus GRVTERO; *ego* GRVTERA) KAROLVS
INSCRIPTIONVM *quæris ecquid de libris*
Loquatur VTENHOVIVS? *quod optimus*
Doctissimusque quisque: Laudo atque osculor
Industriam hanc simulque diligentiam,
Quæ tot Deos Deasque, totque Numinum
Et Templa & Aras, & Ministros & Popas,
Tot Cæsares, tot Imperatores meros,
Tot Consulares, tot viros Prætorios,
Et pace tot belloque viros nobiles,
Resuscitavit, eruitosque faucibus.
Mortis, reduxit rursus orbi & lumini:
Quos passibus sequuntur unctioribus
Et universi & singuli, per quos domi
Forisque Romani Imperii corpus stetit.
Nempe obligasti munere isto sic tibi
Veterem novamque Romam, ut ipsa plus ferat
GRVTERE *se tibi debere, quam suo*
Aut ROMVLO *quondam aut Camillo debuit.*
Restituit alter urbem & alter condidit:
Sed conditam, sed restitutam sic quoque
Subvertit Ætas longa; quodque reliquum est,
Ita funditus subvertet Ætas longior,
Vt invenire vix medio queat sui
Sui ruinam. Roma sed contra hæc tua
Tua gensque Martia hæc, vigebit perpetim,
Dum Luna summo, dumque Sol stabit polo.
Quin secla quo per plura curret, hoc minus
Senescet, usque floreum servans decus,
Dum vel juventæ controversiam haud levem
Hebæ dolente fecerit pulcræ Herculi.

ANNAE PALLANTIAE ET ANNAE Vtenhoviæ Acrostichis.

Præeunte prosam CAROLO VTENHOVIO.

IANE *pater cedat cui matutinus Horatl*
NVSquam non anni IANVS *origo novi;*
Gaudia pertentant tacitum mihi candida pectus;
Rex novus Ausoniæ plaudite IANVS *adest.*
Vnde biceps etiam velut ille Patulcius audit
Terrigenum & Superum Ianitor ille Deus.
Et meritò; namque ut Salius Deus ille Deorum est,
Rex etiam hic Vatum est & Deus Ausonius.
Vtque Bifrons idem quod & ante retroque tuetur,
Sic nihil est quod non IANVS *& iste videt.*

MARQ. FREHERVS.

QVIDQVID *in orbe vago locat ambitiosa vetustas,*
Marmore victurum nomen & ære parans;
Conficit omne malo dente invidiosa vetustas,
Tempus & humanis fortius ingeniis.
Diruta restituit mundo improba cura GRVTERI,
Tecta aperit, reficit fracta, soluta ligat.
Ære, quadris, statuis, tabularum montibus, orbis
Congerie, æternum surgere cernis opus,
Quale prius potuit ceu condere nulla vetustas,
Nulla itidem deinceps solvere secla queant.

IANVS LERNVTIVS.

QVAS *prisci nobis olim posuere parentes*
Ingenii atque animi signa notanda palam;
Sive decus partum memorabile pace vel armis
Secula quod posset sera monere sui.
Pleraque consumsit fatali dente vetustas
Egregium patiens nil superesse diu.
Ergo aut in tenues resoluta abiere favillas:
Aut laceram faciem vix reparanda gerunt.
Nunc ubi marmoribus tot credita scripta politis
Stabant Romano quæ numerosa foro?
Artificique manu splendescere jussa metalla
Et præferre catis tot documenta notis?
Rostra ubi nunc arcusque Ducum populique lavacra:
Et Capitolino templa habitata Iovi?
His anni nocuere: magis tamen horrida bella:
Partem majorem diripuere Getæ.
Atque Getæ atque Hunni, gensque effera Vandali, in omne
Prona nefas, ipsis asperiorque feris.
Sic Mausolæi moles eversa sepulchri est:
Sic vacua Agrippæ cælum imitata domus.
Quin domus ipsa Deûm, cecidit vetus aurea Roma,
Ruderibusque suis obruta penè jacet.
Sed licet ingeniis etiam pugnaverit ætas:
Nube vetustatis evolvenda gravi,
Plurima sunt ævo patrum nostroque reperta,
Multorum meritò quæ studium acre probant.
Armillis illi sanè exornentur & hasta:
Summa modò cedant sponte trophæa tibi.
Nam tua promeruit supremum industria honorem;
Possidet & famæ principem in arce locum.
Perge agedum GRVTERE *gradu pertendere pleno,*
Et benè conceptum prodere dexter opus.
Gloria victrices plectit tibi sedula Lauros:
Jamque tua ad cælum nomina laude vehit.
Palladis auspiciis sodes molire triumphum:
Sumere palmatam fas tibi jure togam.
Fercula distincto præcedant agmine currum:
Doctaque per titulos dicta subinde novent.
Ordine mox justo præcisis molliter alis
Tempus; & ingenti voce tua acta canat.
Post vultu in terram projecto mœsta sequatur
Barbaries collo vincula serva ferens.
Ipse tuo Elogium decori hoc præfigo volenter
Livida quod tristi lumine turba legat:
Quæ congesta vides digestaque corpus in unum
Mille locis Hospes sparsa ea nuper erant.
SMETIVS *inceptor: prorector* LIPSIVS *audit,*
IANVS *perfector Geryon esse potest.*
Quis satis hunc laudet? tumulo veteri excita Roma,
Tollit honoratum ceu solet ante caput:
Nec ferrum aut flammam metuit: secura senectæ,
GRVTERI ÆTERNA EST *munere facta novo.*

IACOBVS LECTIVS IC.

IANE quid excusas? fragili committere chartæ
Quod juvat inscriptas ære rigente notas?
Scilicet iste tuæ frontis pudor, iste modesti
Mos genii, probitas oris & ista tui est.
Si chalybem breve Tempus ais, solertiaque æra
Esse potest, oculis invia penè meis:
Si fugit humanos æterna in secula sensus
Quod Pario insculpsit marmore Praxiteles;
Quid seriem annorum, quid te invidiosa Vetustas
Sperem paginulis parcere posse meis?
Attamen, ô, Vati si quicquam credis amico,
Nec vatum rapiunt irrita verba Noti:
Et chalybe & ferro priscique perennior ævi
Aëre, & marmoribus Charta futura tua est.
Nec tumuli Heroas poterunt defendere letho,
Ni tumulos tumulis eximis ipse suis;
Nec quenquam exitio eripient monumenta, nisi ipsa
Eripis exitio tot monumenta prius.

MICHAEL VANDER-HAGEN.

ROMANI *Imperii quàm nota potentia latè*
Eois fuerit Hesperiisque plagis,
Historia Graja testantur & Ausones: ipsum
Nec monimenta operum tot numerosa negant;
Sive ea, adhuc majestatis nullius egena
Excelsum tollant sidera ad alta caput;
Sive Vetustatis genuino obnoxia, fracta
Parte sui plangant nobiliore solum.
Prodit & hæc eadem non una Inscriptio, linguam
Vocalem quæ Æri Marmoribusque creat.
Roma sed hæc ut tuta minus munimina sentit
Temporis adversus Barbariesque minas;
Præcipuè cum hinc Livor & inde Inscitia vexet
Temporis intactum Barbariesque minis.
Extitit haud unus qui stantia, quique tenebris
Mersa perennaret tot decora arte nova.
Non malè, si non vel fato, vel sorte, disertè
Interruptum istud plus semel esset opus.
Donec se soboles Mavortis Roma retexit
A capite ad calcem nuda, GRVTERE, *tibi:*
Momentoque repræsentavit singula, sæclo
Quicquid currenti est præteritoque fuit.
Nec mora· cuncta notas oculis animisque, & in unum
Rite coacta, Orbi reddis utrique palam:
Et facis, ut verè jam demum Aeterna vocari
Roma queat, Mortis libera tota jugis.
Nam quei, quæso, perire queat, quæ jam modò per te
Vitas uno eódem tempore mille capit?

HENRICI SMETII ODA.

HVMANA quamvis mens sibi conscia est
Vitæ perennis: corporis hoc tamen
Se carcere indignans in arcto
Et nimium fragili teneri:
Terræ universæ compita pervolat,
Rimatur intus viscera montium,
Marisque abyssos, & sagaci
Ingenio speculatur astra.
Nempe allaborat quærere gloriam
Sibi perennem: conjugis & sui
Hanc corporis vitam fugacem
Perpetuâ reparare famâ.
Hæc cura Nili ditibus accolis,
Belloque magnis Romulidis fuit.
Testantur enormes Colossi,
Pyramidesque, Obelisci, & Arcus.
Romana deinceps cum studio pari,
Egit propago, nomina ut & sua,
Et munia, & curas suorum,
Ipsi etiam lapides loquantur.
Quanti ô laboris, quantæ operæ fuit,
INSCRIPTIONES colligere angulis
Ex omnibus, quaqua coruscus
Sol Oriens micat, Occidensque!
Quas dum GRVTERI mens vigilax libro
Offert in uno: non alios modò
Aevo priores, sese at ipsum
Herculeo hoc opere ipse vincit.

BON. VVLCANIVS.

SCILICET *hæc etiam te laus* GRVTERE *manebat,*
Post maculas prisci abstersas scriptoribus ævi,
Quas illis sciolorum audax asperserat error:
Marmoribus quoque splendorem reparare vetustis,
Et statuas cipposque situ quos presserat atro
Longa dies, dias revocare in luminis auras.
Et variis inscripta notis animare metalla.
Testamenta, sacros ritus, Consulta Senatus
Et quicquid memorabile habet veneranda vetustas
Eruere, & Mnemosynes inscribere libris.
O te felicem studii, Herculeique laboris
Tanto operi impensi; quod non longinqua abolebit
Annorum series, aut ævi scæva potestas.
At tibi pro meritis dignas persolvere grates,
Aut æquare tuas quis speret carmine laudes?
Non ea vis animo aut tanta est fiducia nostro.
Nam mihi lenta salit circum præcordia vena, &
Difficiles veniunt in vota senilia Musæ.
Quod potero faciam tantum, & fungar vice cotis,
Inque tuæ, GRVTERE *acuam præconia laudis*
Par Iuvenum, queis nulla pares dedit aut dabit ætas;
Heinsiadem Grotiumque meum; quorum accipe versus
Queis tua commendant seclis monimenta futuris.
Namque alios quid commemorem, qui sive rogati
Sive suâ ornabunt docto te carmine sponte?
Me tantum excusatum habeas, quod nil tibi majus
Hoc offerre queat languens mea tempore Musa.

HVGONIS GROTII I. C.
JAMBICI TRAGICI
ἄθλιττοι.

O*RBIS supremi pignus, Æterni Sator* — προσφώνησις πρὸς τὸν NEICI.
Immense SERPENS, *ripa quem Nili colit*
Squammas virentem semper, & tortos sinus,
Qui volvis agmen simplici flexum viâ
Tui relapsus in notas vestigii,
Certis & hæres pervicax exordiis,
Voluminumque lubricis anfractibus
In os reductam prodigus caudam voras,
Tui Triumphans pandit æratas fores
GRVTERVS ANTRI: *Propter annoso situ,*
Quæ sola crescit Temporis dispendio,
Repit Vetustas ipsa consumptrix sui,
Trahique gaudet. Ille demorsos tibi
Reposcit annos, quæque Lustrorum parens
SPELVNCA *servat Sæcla, decurrentibus*
Reddenda Sæclis ducit in lucem manu,
Ævoque prisco donat ereptum diem.
Quicquid superbus ambit Astrorum Chorus, — Pereunt omnia tempore:
Et illa Signis picta Testudo Poli,
Quicquid creatum siderum princeps Deus
Victrice Noctis Phœbus illustrat face,
Fatale vulnus sentit Annorum vices,
Tempuique cuncta perdit, & primum perit.
Tam pulchra rerum forma res est unius
Dies Diei, dumque festinat mori
Occidit Ætas. Vnda Momenti rapax
Nunquam manentis, quicquid occurrit, gravis
Trahit fluenti mole, nec parcit sibi.
Excisa rupi saxa cano gurgite — Etiam metalla:
Ferocientis pulsa nequicquam Sali,
Quæ non voravit fluctus, absorbent dies.
Venis notatum Marmor, & commercii
Mortalis aurum pignus, & Gemmæ satas
Quascunque conchâ littus Eoum vomit,
Durusque Terræ partus inventum neci
Lethale Ferrum, deteruntur Sæculis:
Vitamque, cœli docta quam rectrix manus
Insudit æri, Temporum tollit mora.
Quid ista flemus parva, cùm totæ solo
Æquentur urbes. Heu QVIRITES *patriam* — Imò ROMA quoque
Efferte: ROMA *funus est tantum sui.*

Vrbis.

Vrbisque, SEPTEM *quæ sedens in* MONTIBVS
Sublimis Orbi jura subjecto dabat,
Illinc Diei sparsus, hinc Noctis Domum
Tangit, nec ipsâ clausus Europâ cinis.
In omne Mundi se latus lapsu gravi
Et GRAECIA:
Ruina fudit. Tuque GRÆCI *sanguinis*
Altrix, & *omnis Magna* DOCTRINÆ PARENS,
Olim tuorum Terra felix spiritu
Et in iis RELIGIOSA;
Quam nulla restas! Dira Fatorum lues,
Si nil profanum, quamlibet magnum, tui
Ferale virus effugit contagii,
Et delibutas peste PLVTONIS *manus*,
Tamen Sepulchris parce. Sacras MANIVM
Sedes, & *illud si quid est quod Mortuis*
Datur superstes; esse, quod vivi colunt,
LEX VNIVERSI *terret*, & *rursum mori.*

Virgo Triformis Orbis immensi novis
Dotata prædis semper, & *Rerum Malo*,
Quid impotenter in tuas sævis opes,
Quid BVSTA, CIPPOS, & *graves Victoriæ*
Testes COLVMNAS, & *Tropæorum struem*
Deies, nec ORCVM *liberas* ORCI *metu.*
Vmbræ silentes, Vulgus inferni Jovis,
Quibus quietem spondet æternam palus
Jurata Divis hic, quod amittant, habent:
Postquam, IVERVNT, *indices perdunt, quibus*
FVISSE *constet.* INSTAT ET MORS NOMINI.

SACRA;
Fas est profecto, Fas tamen Divos queri
Minus minores. Inferis non est grave
Pati Supernis Numinum turmis idem.
Rex ipse Divûm Fulminis Diri potens,
Et circinantis tota Cœli Civitas
Injurioso prorutas ævi pede
Despectat Ædes tristis. Ingentes moræ
Cedunt COLOSSI. SOL *suos Annos timet*,
Et LVNA *menses. Templa decrescunt situ.*
Jam nulla pendent è THOLIS DONARIA,
Jam nullus aras Agnus humectat Deûm,
Nec PROSICANTVR EXTA, *nec turis jacit*
Acerra fumos, nec fluunt imbres meri.
Delubra sordent. Vmbra Lucorum jacet
Honore nullo. Cœlitum vultus sacri,
Imaginesque, poplitem flexit quibus
Supplex precantûm turba, sunt ludibrium
PVBLICA;
Ævi rapacis, & *profani Temporis.*

Et ille Sacris æmulus REGVM LABOR,
Impendiisque structa moles publicis,
Census Beati Sola, durando perit.
Nam sive latâ subjicit Saxum Basi
Acuminato PYRAMIS *fastigio*
Tactura Cælum, sive PONS LONGVS *domat*
Superbientes Amnis objectus vias
Agris timendi, sive jussu Principum
PALATIORVM *surgit excelsum decus*,
Altumque jactant tecta culmen Barbaris
Suffulta Pilis, in suum finem ruunt.

Quicquid futuris destinatur Seculis,
quorum vix Inscriptiones restant.
Hæredibusque postumis inscribitur,
Mox lancinatis literarum ductibus,
Vocumque membris sponte dissultantibus
Antiquitatis vindices perdit NOTAS.

At tu, supremum STIRPIS ANTIQVÆ *jubar*
quæ prodeunt; auspiciis SCALIGERI, &
Alumne Cœli, CÆSARIS MAGNI *genus*,
Qui das vetusta post futuris secula,
Bataviaque gentis Eoa sonos,
Polumque terris, teque nobis, dum licet
Succurre Mundi SCALIGER *damno.* TVVM
Te TEMPVS *audit. Te decet Lustris dare*
Leges, & *annis. Ille felici manu*
Ferventis Ævi raptus ex INCENDIO
THESAVRVS, *Orbis* NAVFRAGI *lectæ tuâ*
VELSERI.
Dextrâ TABELLÆ, *parque* VELSERI *labos*,
Perosa dudum claustra privati Laris
Ibunt in auras, Regna nec posthac ferent
Nocturna, seque mancipabunt publico.

Novo Parentum maximorum Fœtui
GRVTERVS *almam primus alluxit Facem*, Opera GRVTERI.
Industriæque munus obstetriciæ
Promisit: ille tot virorum nomina
Invidit Orco, totque laudes Cœlitum,
POSTLIMINI*que* IVRE *luci reddidit.*

Custos inertis ante Cocyti Canis ΕΓΚΩΜΙΟΝ.
Cogente magno vidit Alcide diem
Miratus ore triplici Solem novum,
Vicarioque functa letho Thessala
Vitæ recepit lumen impensum viro.
Blandum sonante Ditis horrendas Lyrâ
Demulsit aures, conjugem qui perditam
Recepit Orpheus, & *receptam perdidit.*
Tenace Mortis impeditum compede
Ars Æsculapî liberavit Virbium.
Et absoluto jam colus penso semel
Novata nentes fila lassarunt Deas.

Plus ille fecit, qui tot ACTI TEMPORIS
RES *delitere non sinit mersas* STYGE,
Per quem senectam nulla MOLES *pristini*
Persentit Ævi, nec datum LETHES *aquis*
Opus caduco Regium sumptu perit;
Et Mortuorum (quis putet?) MANES *suis*
VIVVNT SEPVLCHRIS. *Sint ut hæc communia*,
GRVTERVS *ipsos solus* ÆTERNAT DEOS,
Et sacra servat. Est & *hæc laus propria.*
Vicère plures antè Leges Tartari,
Pro se nec unus, quosque VIVOS *transtulit*
Omnes revexit morte confectos Charon.
At hic PERENNE NOMEN OMNI SÆCVLO,
QVOD DÎS, ET VMBRIS REDDIT, HOC SERVAT SIBI.

DANIEL HEINSIVS.

Ὅσσα πάλαι ςήσαντο νέης ἀναθήματα νίκης
  Δεινοὶ Αρειμανέων ΚΑΙΣΑΡΕΣ Αυσονιων
Ὅσσα πάλαι κρατερῆς ΥΠΑΤΗΙΑ Φέγγεα ΡΩΜΗΣ
  Εἵσατο, πατρῴης ἔκτοδι δουλοσύνης·
Ὅσσα πάλαι πολεμοιο μεμηλότες ἡγεμονῆες
  Γράψαν ἐπὶ σκύλοις, γράψαν ἐπὶ λαφύροις.
Ὅσσα πάλαι κρηπίδεσσιν ἀρηρότες ἄνδρες ἔθεντο
  Ἱερὰ παντοίων ἔμμεναι ἀθανάτων
Γράμμασιν ὅσσα σοφοῖσιν ἐμοὶ ἐχάραξαν ΑΧΑΙΟΙ
  ΧΡΥΣΟΣ, ΟΔΟΙ, ΝΑΟΙ, ΤΕΙΧΕΑ, ΘΥΣΘΛΑ, ΛΙΘΟΙ.
Παντα κόνις μία κρύψε, καὶ οὐκ ἔτι φυκτὰ πέλοντο
  Αἰνύμεναι γλαφυροὺς κῆρες ἔβαν καμάτους
Πάντα δ᾽ ἔναλλα φέροντο πάλαι πάλαι, ὤμοι ἀνάγκης,
  Ἔνθεα καὶ βωμῶν γράμματα καὶ ξοάνων.
Ἤτοι ἄναξ ΚΡΟΝΕ δεινὸν, ἀνηλεὲς ἦτορ ἔχεσκες,
  Πιερικῶν λίην ἄμμορον ἀγλαϊῶν.
Πάντες ὀνείδιζον σοὶ ἀμείλιχος, οἷον ἐποίεις
  Μνημοσύνης ἀπαλῶν ςήθεα θυγατέρων.
Οὐδὲ τεὴν ΓΡΟΥΤΗΡΕ τάδε φρένα δὴν ἐλάθεσκε,
  Τυκτὰ δὲ ΜΟΥΣΑΩΝ ἔντεα δὺς προύβης.
Αὐτίκα δὲ ΣΚΑΛΑΝΟΝ ἔλ υ μέγαν, εἶλαρ ἔσεσθαι
  ΖΗΝΟΣ ἐριγδούπου πατρὶ μαχησομένῳ
Ἴςωρ δ᾽ ΩΚΕΑΝΟΙΟ φίλος παῖς ἔπλετο ΡΗΝΟΣ,
  ΡΗΝΟΣ ΙΒΗΡ λαμπρῆς κιδναμενος προχοῆς·
Ἀντίτυπον σάλπιγγος ἑὸν ςόμα καλὸν ἄειρε,
  Ὄρθια δ᾽ ἐλθόντος πρὸς πόνον ᾆδε μέλη.
ΕΥΟΙ εὐς ΔΙΟΝΥΣΟΣ ἐπίαχε ταῦτα λελογχὼς
  Ρεύματα, νυμφίων σύννομος ὁπλοτερέων.
Οἰοπόλοι ἐχόρευον ΟΡΕΙΑΔΕΣ, ἔβρεμεν Ηχὼ
  ΠΑΝΙ φίλῳ ληπτοὺς πηξαμένη δόνακας
Ἔνθα θεός τοι ἔδωκεν ἄδην μέγα κῦδος ἀρέσθαι
  Λὰξ δὲ νὶν ὑμετέρη ἔφθασας ἠνορέη
Ηράμεθα κλέος ἐσθλὸν, ΙΗ, ΚΡΟΝΟΣ ὁ πρὶν ἐπιςὰς
  Οὔδει πολλὰ παθὼν κεῖται ἐρεισαμενος.
ΙΗ ΙΗ ΓΡΟΥΤΗΡΕ φίλαι φίλαι εἴπατε ΜΟΥΣΑΙ
  Εἴπατε δ᾽ ἀρχαίων ἱέμενοι ΧΑΡΙΤΩΝ

ΣΤΥΓ-

ΣΤΥΓΝΟΣ ΕΗ ΑΜΑΘΥΝΕ ΠΑΛΑΙ ΚΡΟΝΟΣ ΑΓΡΙΟΣ ΑΡΠΗ
ΧΡΥΣΟΝ, ΟΔΟΥΣ, ΝΑΟΥΣ, ΤΕΙΧΕΑ, ΘΥΣΘΛΑ, ΛΙΘΟΥΣ.
ΑΝΤΙΚΡΟΝΟΣ ΓΡΟΥΤΗΡΟΣ ΕΩ ΠΑΛΙΝ ΕΓΡΕΤΟ ΧΑΡΤΗ
ΧΡΥΣΟΝ, ΟΔΟΥΣ, ΝΑΟΥΣ, ΤΕΙΧΕΑ, ΘΥΣΘΛΑ, ΛΙΘΟΥΣ.

DAVID HOESCHELIVS.

Υἱωνὸς τοῦ Ἀδὰμ, προϊδὼν κατακλυσμὸς ὅτ' ἔςαι
Τοῖος, Ἰώσηπος οἷον ἔγραψε, πάλαι·
Εὕρεμα τεχνάων ξύμπαν ταμίευσ' ἀναμνήσει,
Ἐγγλύψας ςήλαις πλινθοιο καὶ λίθοιο.
Ἆρά τι καὶ σέο νοῦς προορῶν, Γρουτῆρε, πέλωρον·
Σπουδῇ καββαίνει ἔργον ἐς ὧδε μέγα;
Μῶν ὄλεθρον σεισμὸς τῆς γῆς πολίεσσιν ἀπειλεῖ;
Μῶν ὁ Ἄρης μούσαις, μῶν χαρίτεσσι, βλάβος;
Πρὶν γοῦν ςρεφθῆναι σύμπαντα ἄνω τε κάτω τε,
Πρὶν καὶ φθαρθῆναι ἀγλαὰ δῶρα θεῶν·
Ἑλλάδος, αὐσονίης, κειμήλια, ἄλλοθεν ἄλλα,
Σητῶν νωλεμέως, εἰς φάος ἄρτι φέρεις.
Ἄλλοι ἄρ αἰνεόντων κόσμοιο τὰ θαύματα κεῖνα,
Θήβας αἰγύπτου τὰς ἕκατον πατύλους.
Ἰφθίμης βασιληΐδος αὖ βαβυλώνια τείχη·
Μνῆμα τὸ Μαυσώλου· πυραμίδων τε δομήν·
Κίονα τὸν χαλκοῦν, εἴτ' ἐν Ῥόδῳ ὄντα κολοσσὸν,
Ταρπήϊόν τε λόφον· Ἀδριανοῦ τε νεών.
Ταῦτα, μέγιςα πάλαι, κόνις ἤδη, τοὔνομα μοῦνον
Γνώριμα· οἷα φιλεῖ ἔμμεναι ἔργα χερῶν.
Τοὔνεκα σεῖο πόνου, Γρουτῆρε, διαμπερὲς ἡμεῖς
Ἄσομεν, εὐφυίης ὄντα καὶ ἀθάνατον.

NICOLAVS REVSNERVS I.C. COMES PALATINVS CÆS.

Qvicquid in Europa veteris mirabile sæcli
Extat, & antiquis extitit ante libris:
Sive Deûm cultus priscos formasque Dearum,
Seu veterum spectes clara trophæa Ducum:
Sive Magistratus antiquos, sive Monarchas
Consulibusve pium, quod datur, obsequium.
Sive Palatina officia, & Collegia, & ipsos
Artifices; veteris denique Militiæ,
Seu monumenta virûm, qui vel periere sub armis,
Laude sua vivi vel meruere decus.
Quæque sibi præstant vir mutuò & uxor, amici
Cognatique simul quæ, Sobolive parens;
Aut contrà; vel quæ liberti cura patrono
Debita, vel quis honos præstitus huic & amor:
Omnia & his uno (mirum!) plura addita libro
Auspiciis fas est cernere, IANE, *tuis.*
O decus! ô labor immortali dignus honore!
Pro meritis tribuant Dii bona cuncta tuis.
Id nec enim possint homines, large tibi quamvis
Cuncta sagi exhibeant munera, cuncta togæ.

TOBIÆ SCVLTETI I. C. AC CONSIL. CÆS. Parodia.

Nvnc est legendum, nunc hilari manu
Volvenda charta est; nunc Latiaribus
Explere curiosiorem
Tempus erit dapibus inventam.
Ante hac querelis prodere Gothicos
Juvit furores, qui Capitolio
Vrbique dementes ruinas
Funus & Imperio pararunt.
Intacta sævorum à grege Militum
Quæcunque restant abdita marmora
Lustrare, fortunæque priscæ
Reddere nunc potuit GRVTERVS.
Vix Roma tantis sospes ab ignibus
Sibi ipsa credit: tam lepido omnia
Redegit in priscos decores
Vernis hic Italia ruentis
Assertor: etsi SCALIGER *hinc suam*
Fert jure partem; nec minus inclyta
Debetur, ob jus auspicale,
VELSERIO *capiti corona.*
Fatale nostro sæculo, in intimos
ANTIQVITATIS *proruere angulos:*
CONVIVIORVM *alter latenteis*
Mente cata reparare ritus:
Alter jacentis MILITIAE *decus*
Novare tentat fortis, & abditas
Volgare formas MACHINARVM:
FVNEREIS *alius sepulchris*
Determinata Morte potentior
Priscos Honores asserit: Omnibus
GRVTERVS *antistans feretur*
Non humilem meritus Triumphum.

PETRVS SCRIVERIVS.

Post operam impensam, desudatosque Labores,
Ultima quos Vulgi trudit in ora manus,
Ecquid erit præmi? nam si benè judico, tantum
Post Opus emissum non inhonorus eris.
Fallor, an hunc totus Librum venerabitur Orbis,
Et diffissa tuis laudibus ora geret;
Teque tuumque ipse sacrabit nomen Olympo
Chelarum propter Erigonesque domum?
Macte, ô! si sileant Homines, te SAXA loquentur
ROMVLA, nunc Linguas sunt ea nacta suas.
Et meritò: namque hæc nullis obnoxia damnis
Incipiunt Fato prosperiore frui.
Ingenii sunt ista tui: quid, quod magis; olim
Florebunt cultu splendidiora tua.
Ipsaque in hoc dicent se lapsa furentibus Hunnis,
Ut veneranda magis te renovante forent.
Qualis supremo sibi præfica funere Phœnix
Pulchrior exusto fit recidiva rogo.

IANVS IACOBVS BOISSARDVS VESVNTINVS.

Præclarè vitam instituit; cui cura juvare est
Proximum, & humanæ commoda amicitiæ.
Conatus qui omnes huc dirigit, utilis ut sit
Omnibus; & prosit qua ratione potest.
Ille bonos inter radianti fulgidus ostro,
Lemnisco frontem circumeunte, micat.
Illi æterna offert victricem Gloria palmam;
Cæsariem lauro virgine cingit Honos.
Ille Deis carus mortalibus audit:
Securoque premit pulla feretra pede.
Quod si ita res habeat sese (quis vera negabit?
Ni cui sit fatuo pectore sensus hebes.)
Præmia quanta tibi tandem, quæ encomia solvet
Facta tuo locuples munere Posteritas?
Nulla ætas unquam sæclis ventura futuris
Aequabit meritum, magne GRVTERE, *tuum.*
Non tantum calles sanctarum dogmata legum,
Quæ docuit sacro carmine diva Themis.
Solicita arcanos Naturæ indagine motus,
Et rerum causas quærere cautus aves.
Nosti præterito, & quæ nostro tempore gesta
Traduntur longis condita in historiis.
Nec satis hoc visum est: Ne quid nescire puteris,
Ingenii vires porrigis ulterius.
Quicquid diversis Oblivio texerat ævis,
In clarum certas id revocare diem.
Quod commune tibi est cum multis: attamen ipse
In vita superas quemlibet invidia.

Mul-

Multi doctrina, multi ampla laude celebres
Hoc studium pridem proposuere sibi;
Prisca antiquorum scriptis monimenta notare,
Et quæ marmoribus sculpta vetusta patent.
Quædam Mazochius, Panvinus multa reliquit;
Quorum auxit doctus quondam Apianus opus.
Roscius hos, atque Ursinus, Peldusque secuti,
Clusius, Occo, Valens, Lipsius, & Smetius.
Idque iter ingressi Roussatus, Scaliger, atque
Cnibius, & magno non minor Aldus avo.
Atque alii, qui successu felice potiti
Illustres inter promeruere locum.
Sed tu horum insistens ausis, progressus es ultra,
Ad majus spirans sedulitate decus.
In medio socios stadio dum namque relinquis,
Meta extrema citis est tibi tacta rotis.
Collecta à reliquis auxisti, eademque repurgans
Mendis (diversi queis scatuere libri)
Ad primum rursus splendorem manca reduxti,
Solerti gnarus scabra polire manu.
Discerpti Hippolyti membratim frustra resumens
Priscæ illum vitæ munere restituis.
Fecisti ut formam vestiret ubique probatam
Indigesta inter rudera congeries.
Nam quod sejunctum à multis per membra relictum est,
Per te unum in corpus redditur Imperium.

ANTONIVS MAVCLERQVIVS.

H*As quis delicias, delitias Deum*
Vincentes, liquidum nectar & altilis
Quadras ambrosiæ scilicet, è sacra
Nobis largiflue suppeditat penu?
BIFRONTEM *veteris fabula temporis*
IANVM *tam dubiis laudibus extulit,*
Vt nunc vix aliquam reperiat fidem:
Te sed tergeminis præmia laudibus
Non incerta manent, IANE, *virum decus*
Doctorum radiis qui Sophiæ nitent.
Nam quod grandius aut magnificentius
Posset surgere opus cuiquam opere hoc tuo?
De quo cuncta licet maxima dixerit,
Hic aut ille, tamen dixerit is parum:
Nedum vaniloqui palleat ad notam,
Mausoleon opus si ferat alterum,
Miraclique ideò nomine dignius
Octavi, omne hominum quod stupeat genus.
Quicquid fida tibi marmora suggerunt
Orbem per triplicem; more modoque Apis
Mutas Pierios continuè in favos
Distinguisque suis ordine cellulis.
Ecce ut multa Deum, multa hominum, sui
Qui quondam fuerant sæculi adorea,
Laus isti niteat suaviter areis!
Haud usquam videas surgere latius
Florum mille acres, quos color atque odor
Carptos ungue quidem Pallados arguat,
At natos bifido Calliopes jugo.
O salve veterum fama Quiritum
Grajorumque nigris obsita nubibus!
Jam priscam faciem sumis & emicas
Majorum radiis æmula siderum.
Jam semper juvenis conspiceris; nec est
Quod dentes metuas Temporis invidi:
Immortalis agis, facta tui fabra.
Hac GRVTERE *tui est gratia muneris*
Quam grato celebret pectore Theseüs,
Quam grato celebret pectore Romulus:
Tanquam qui videant mnema datum sibi
Qui non esse queat mnema superbius.
Solvi ergo metuens penna superstitis
Rumoris superis te sociat choris;
Ac frontis geminæ IANUS *eis cluis*
GRUTERVS. *geminam quis faciem, rogo,*
Dicendus gerere est, hanc nisi nunc geris?
Heroum dum animas mille virescere
Constantique jubes vivere gloria.
Dum non illa modò cernis item ac foves,
Quæ sunt quæ fuerant nuper herique; sed
Aetatum spatio sexdecim & amplius
A nostro penitus segrega tempore.
Imò jure Deum concilio cluis,
Aevoque huic iisdem, IANUS *opimior.*
Quem sic fœderibus juncta adamantinis
Virtus ac Pietas altius elevant
Ut vultus valeas sumere bis duos
Ac IANVS QVADRIFRONS *esse, gemente vel*
Ter tristi Invidia: præcipuè decus,
Sustentante tuum grande DVVMVIRIS
Illis Cecropidum ac Romulidum rei:
Planè SCHALIGER *hinc dum juvat, hinc suis*
VELSERVS *studiis; auspicio pari;*
Theseus unus adest alter & Hercules.
Quos dum cogito; non amplius istius
Molem ingentem operis, comparo sæculi
Miraclis veteris septem: id Olympicum
Sed cœlum potius dixero, quin id est
Cælo cœlum etiam majus Olympico,
Quod tanti ille DVPLEX *æstimii putat*
ATLAS, *ut humeris sustineat suis.*

CVNRADVS RITTERSHVSIVS.

Γράμματα συλλέξαντος ἐνιγεγλυμένα πέτραις
ΓΡΟΥΤΗΡΟΥ ἀδάμαντι γράφει κλυτὸν οὔνομα Φήμη,
Μνημοσύνη τ' αἶαν διαφημίζει ἀνὰ πᾶσαν
Χαῖρε, φίλε ΓΡΟΥΤΗΡΕ. τεὸν κλέος οὔποτ' ὀλεῖται,
Πέτρας τε κρατερᾶς μονιμώτερον ἠδ' ἀδάμαντος.

Idem de obitu FVLVII VRSINI ROMANI. Ad illustr. MARCVM VELSERVM Reip. AVGVST. II Virum.

VRsinum quo vix probior, vix doctior alter,
Vix senior domina vixit in Urbe Viro,
Emeritum pridem, sed adhuc præclara merentem
De studiisque bonis & genus omne libris,
Communem ire viam postquam Mors impia adegit,
Nec potuêre virum tot merita eripere:
Omnia complebat mæror loca pervia Musis:
Omnia erant gemitus, omnia squalor erant.
Omnis & est Helicon luctu concussus, & omnis
Turba ruit, vulsis crinibus Aonidum.
Te quoque, quem impositum fulgenti Gloria curru
Pieridum haud vulgò per loca nota rapit,
Augustâ, VELSERE, nihil quo Augustius Urbe
Jurat se Aonidum nosse loquive chorus,
Vidimus humenti tergentem lumina dextra,
Dum desiderio carperis icte pio,
Suspirasque tuos luctu deperditus ignes,
Et bona, quæ pariter totmoda Mors rapuit:
Hà bona, præ quibus ignores Jovis altitonantis
Nectareos latices Ambrosiasque dapes.
Vivebat quippe ille tibi notissimus, & tu
Pendebas veris hæc bona ponderibus.
At nunc parce oculis tandem, VELSERE, fugato
Et gemitu pectus solve age lætitiâ.
Hem, luctum qui mutet adest in gaudia, præstetque
Ubertim VRSINI funere damna data,
GRVTERVS, cujus cata mens opus arduum & ingens
Molitat, à tenebris vindicat atque situ,
Illustri inque loco tanta inter nomina nomen,
Letheis, statuit, ne rapiatur aquis.
Felix tanta operis structurâ! nulla dies cui
Unquam tabifici damna ferat senii.

Per quem tot lapides vocales, saxaque fiunt
Non muta ex mutis, invida num poterit
Fama silere virum? Per quem tot nomina vivunt,
Credamue hunc ullo tempore posse mori?
Quod facis, huic, VELSERE, operique utroque faveto,
Præbet cui liquidum & SCALIGER auspicium.
Sint modò Patroni studiis, artesque vigebunt:
Ursinosque etiam Teutonis ora dabit.

P. BERTIVS
Æternitati Sacrum.

TEMPLA, *Arcus, Statuas, magni monumenta laboris,*
Imperiique sui, vacuum struxere per orbem
Romani rerum Domini, gens Martia; eundem
Finem Urbis Orbisque rati. Nunc plurima cernas
Conversa in Cineres, multa abdita, cætera passim
Divulsa, heu miserum! vix ut cum nomine restet
Umbra atque imperii falsa sub imagine truncus,
Aut si quid trunco truncum mage. Scilicet illa
Quæ dedit una dies, mox altera sustulit. At ne
Relliquias secli veteris populique Quiritum
Fata eadem eriperent nobis premerentque tenebris
GRVTERI *effecit mens enthea; quæ simul omnes*
Romani Imperii percurrens undique fines,
Hesperios, Gallos, Græcos, Parthosque fugaces,
Sauromatas, toto divisosque orbe Britannos
Marmora collegit, lapidesque & saxa reponens
Ordine distinxit; totque & tam clara reperta
Tot statuas, arcus, cippos, vastasque columnas
Complexus doctis tabulis, ne tempore possent
Absumi jussit simul æternare. Quid ultra
Mens humana queat? Quod non potuere minaces
Instructæque acies, quod non signa atque cohortes,
Victricesque Aquilæ, aut populi Fortuna togati,
Aemulus Alcidæ potuit GRVTERVS. *Abite*
Qui Martem Phœbo aut Musis præstare putatis.

IOH. ISACIVS PONTANVS.

DUm quondam Romana manus victricibus armis
Et deportatis terraque marique trophæis
Imperium extendit qua respicit ultima Thyle,
Et simul Hesperius simul huic pareret Eous,
Haud peritura sui voluit monumenta laboris
Erigere; & passim jam signa beantia cælo
Æternis dederat saxis, nisi avara vetustas
Saxa peredisset, fecisset nubila signa:
Sed vetus atque novum duo doctus secla GRVTERVS
Et cuncta ingenio renovans antiqua Reperta
Hac etiam incensus cura, dudum auspice magno
SCALIGERO, quicquid ROMANVS terminat ORBIS
Ingenio aut vidit, seu charis notus Amicis,
Europæ extremis ea cuncta reportat ab oris,
Et ROMANVM ORBEM noviter nostro excitat orbi,
Atque illum melius mansuris fundat in agris.
Macte animis, vir magne, istis, & viribus istis!
Non tibi vel MARIVS certaverit aut MARCELLVS
Imò ille ipse suos submittat SCIPIO fasces
Martia qui toties spectanda Quiritibus ora
Præbuit, & toties laceras firmarat habenas;
Verùm illi partem Imperii pro viribus auctam
Et defenderunt & latius asseruerunt.
Unus tu totam ROMANAM restituis rem:
Unde etiam STATOR IMPERII nunc solus habendus.

ELIAS REVSNERVS
MEDIC. ET HISTOR. PROFES.

SEptem mirata est Orbis miracla vetustas
Dædalea quondam quæ fabricata manu.
Nil hæc ad tantum, Herculeo GRVTERE labore
Arteque Dædaleâ quod modò condis, opus.
Romulei hoc omnes Procerumque Deumque colossos
Pegmataque (& quid non? exhibet Imperii.)
Macte tuo genio! non hoc, velut illa, vetustas
Destruet, aut cariem sentiet atque situm.

IOAN. IACOMOTIVS.

QUID poscis monumenta tibi GRVTERE parari
Quæ te loquantur mortuum?
Vivis adhuc gratus superis, & gratus amicis,
Gratusque Musis omnibus.
Fas vivos tumulare vetat: post funera demum
Tristes canantur Næniæ.
Ergo vive tibi charus, cœptosque labores
Ad umbilicum promove.
Nam dum quæ tandem carpit cariosa vetustas
Inscripta bustis nomina.
Heroum cippos, semestum marmor, & æra,
Sculptasque moles arcuum
Restituis, nonne ipse tibi immortale sepulchrum
Heroas inter extruis?

FRIDERICVS TAVBMANVS.

P*Alladiæ monumenta rei, quæ sequior ætas*
Obruit, antiquis eruta & usa viris,
SMETIVS *in lucem numerumque coegit, & usum,*
SMETIVS *Ausonicæ prima columna rei.*
LIPSIVS *hæc auxit: ditavit* SCALIGER. *at nunc*
Instar odorisequæ nare sagace canis,
Omnibus è Mundi vestigasti omnia lustris,
Nobilis Aonii pompa GRVTERE *chori.*
Quæ Lapidi atque Ebori Chartæque INSCRIPSIT *& Æri*
ORBIS, *in hoc prostant orbe coacta Libri.*

EILHARDVS LVBINVS.

IMperium sine fine dedi, *tibi Roma Poetam*
Mirabar dixisse olim, manus hostica Galli
Sauromatæque truces quam fundo evertit ab imo,
Mendaci insimulans divi enthea pectora vatis.
Abstulit hunc tandem errorem absolvitque Maronem,
Centum oculis Argus IANVS *secla omnia mundi*
Intuitus, velut altivolans Jovis armiger ales.
Qui laceram & cunctis distractam partibus orbis
Ut quondam Hippolytum dilatum hinc inde quadrigis
Restituit superis mira arte Coronide natus,
Colligit & jungit dextra invicta ardua saxa
Invidiâ & fato majora atque imbribus ævi,
Velseri magni auspicio & ductu Aligeri alti:
Auspicio meliore tuo, ficto Ilia Marti
Quem tulit, & cædem armavit furor asper in hujus
Quicum olim hirsutæ in silvis trahit ubera mammæ.

MICH. PICCARTVS.

M*Agnorum scriptis solio olim ejecta virorum*
BARBARIES *fugiit ad sola sola fugâ.*
Tumque suus studiis honor & sua præmia doctis
Constabant, Musæque exeruere caput.
Hæc ubi fœdarunt blattæ volventibus annis,
Inscitiique rudis cura magisterii,
Exilio rediens amissum aspirat honorem,
Atque locum sceptris optat ubique suis.
SCALIGER *ille Deûm genus, hoc unoque Parente*
Quod non se similem gignat & ipse, minor

Inge-

Ingemit hanc cladem, GRVTERVMque incitat auctor
Plenum illud fidæ pectus Amicitiæ;
Occurrat tanto sceleri quacunque liceret:
Ille docet lapides & monumenta loqui.
Audit BARBARIES, *&:* De me nunc *ait*, actum est:
Hac sola potui morte manuque mori.

IOH. VLRICVS CONSIL.
Ducis Bipont.

QVi nesciunt quod ante se natos fuit,
Futura nec prænoscere,
Interpretari nec valent præsentia,
Pueri usque ad extimum diem.
GRVTERE *tu futura cum novis doces,*
Antiqua cum præsentibus
Et comparare & comparata publicum
Jubes in usum serpere.
Labore quanto (nam silebo cetera.)
Monumenta quæ sunt uspiam
Qua Solis it reditque cursus, & notas
Antiquitatis publicas
Describis uno sedulus volumine
Et sumptuoso & pergravi;
Tentato & huic & huic; at nemini tamen
Perfectum ad unguem condito.
At ante quod sexcenties privâ prece
Nunc publicâ exorabo te.
Dias in auras luminis velis dare
Tam lecta pulcrè dictaque
Historia in omni. Aut si putabis jam satis
Fecisse, & altera alteris
Mandare vii; errabis. Vt sunt nunc Sophi
Sibi negata denegant,
Aut astra & astris altiora cogitant,
Divina mortales viri.

IOANNES MEVRSIVS.

LÆtior immensum Phœbus percurrit Olympum
Accenditque suo clarior igne diem.
Nigraque nulla tegit nubes, patet undique cælum,
Lunaque inoffenso lumine nocte micat,
Insolitumque æther lucem miratur in axe,
Et facie cerni fulgidiore juvat.
Et stupet & nescit quæ fortis causa benignæ,
Vnde sibi veniant gaudia tanta latet.
Sed novit Phœbus: neque enim res fallere certè
Vlla potest cœli Numina: cuncta vident.
Aspicit excelsæ rursum post secula Romæ
Magna per artificem surgere tecta manum:
Et totum priscis regnatum legibus orbem
Ausoniæ domino subdere colla jugo.
Scilicet id gaudet, perque æthera vectus apertum
Gratatur Romæ pristina regna suæ.
Jupiter æternam Veneri promiserat urbem,
Cœperat ille tamen penè carere fide.
Nam miserè collapsa, suâque sepulta ruinâ
Nunquam posse caput tollere visa fuit.
Quæque tot attulerant extremam gentibus horam
Fata timebantur contritura semel.
Et meritò, si non aut enthea Scaligeri vis,
Labentem prompta sustinuisset ope.
Aut tua per seros pietas memoranda nepotes,
Maxima Vindelici gloria Marce soli,
Aut etiam flagrans sollertis cura Gruteri,
Quem tenero eduxit Calliopea sinu.
Nunc erit augustos iterum cognoscere fasces,
Nota iterum trabea, & sella curulis erit.
Sanctaque discentur veneranda jura Senatus
Rostraque linguarum nobilitabit opus.
Cernentur currus cum tot victoribus alti,
Ardua Tarpeji scandere templa Jovis.
Rursus ad antiquas descendent Numina sedes,
Ac cælum in septem montibus esse putes.
Quæcunque & domina miramur in urbe fuisse,
Omnia nunc sese conspicienda dabunt.
Felices animæ quorum virtutibus ista
Præmia nobilibus fata dedere pia.
Debeat ut vestræ pietati Roma salutem,
Et vestrum teneat munus in imperio.
Suetaque quæ dominos antehac agnoscere nullos,
Sit dominos posthac vos habitura suos.

D. HEREMITA ANTVERP.

PHÆBVS diei rector, & noctis parens,
Alterna lucis dividens mundi globo,
Metat citato terminos cæli gradu;
Lucemque nocti mutuâ ponit vice;
Vicemque secum ludit humanam, trahens
Vna sub ortum quicquid hic rerum sator
DIES *sub auras ducit, áque ortu simul*
Vehens in atrum noctis æternæ chaos.
Hoc circinato cuncta voluit ambitu,
Vnáque sese versat; at constans sibi
Discedit idem semper, atque idem redit.
At hic caducûm degener mortalium
Molitur ægris quicquid in terris manus,
Circa fugaces TEMPORIS *rotas ruit:*
Jactatur orbem circum, & in malum suum
Luctatur, & se pascit infelix malo;
Et usque ducit, ut modo tædens sui
Sese nocendo perdat, & se vindicet.
Si forte gratâ ducat hæc Tempus morâ,
Moram superbo duplicat ludibrio.
Sensere motus ImperI fasces vagos,
SOLESque MVNDI, *principumque munia,*
Latè Tyrannûm queis prius GRAIÛM *manûs*
Tractare frena mobilis Regni dedit:
Vltro potentis unius manum timens
Quò sola cunctos viribus subdat suis:
Cunctosque tandem quæ timere jusserat,
A se timeri jussa, nec sese tulit;
In seque lapsa, fassa & impotentiam
Lusumque fati. Post modum tulit ferox
Fasces QVIRINVS, *in suum felix malum:*
Mundique circum terminos finem ambiens,
Invenit in se: cæteros vicit manu:
A seque victus, seque submisit sibi.
Nec ipse fugit Temporis ludibrium,
Ævi procellas sensit, & fluctus vagos,
Orbesque rerum, terminosque mobiles;
Et mole victus ipse subsedit suâ.
Tyranne TEMPVS, *tuque quæ bonis ferox*
FORTVNA *damno ludis & gaudes tuo,*
Sempernè ludes? semper obtutu tuo
Timebit alto quisquis in gradu sedet?
Per te sepulta est GRÆCIA; *& busto carens*
Infensa cineri tymbon infelix gemit
Jacetque per te ROMA: *nec* ROMAM *tibi*
Tantum petisti; vindices famæ necas,
Vitæque testes; cladibusque pasceris
Avara rerum: decoquisque quicquid est
Vastas per orbis dissitum compagines:
Nec morte tantum, casibusque civium
Satiata & Vrbis; at Cadaver invida
Tumulumque tangis, & columnarum globos,
CIPPOSque *longi funeris tristes notas;*
Queîs se futuri provida ad secli metum
Munivit ipsa; conscia & fati sui,
Et imminentis augur ipsa funeris:
Mortem videndo posse se negans mori.
Avare parce, parce: ne desit tibi
Lugere qui te possit, & damnum tuum.
ROMAM *precamur; quæ suos casus timens*
Jactura Famæ ne quoque augeret suæ,

 Tumu-

Tumulum sacravit, & sacrum SAXO *locum*
Munivit, ÆRE *vinxit &* FERRO *ambit:*
Hæc sola Fati foverat solamina;
Famam ut futuris prorogaret Seculis.
In ista TEMPVS *ivit, in Tyrannidem*
Nunquam quietum, ut nec quidem parcat sibi.
Tandem misertus SMETIVS, *quassæ manus*
Porrexit urbi: dumque spem vitæ facit,
Vindex Latinæ LIPSIVS *suadæ subit;*
Quidvis paratus ferre, dum suam sibi
ROMAM *ruentem redderet. Sic hi simul*
Moras fugaci compedes ævo parant:
Fessique quærunt, qui mali tanti potens
Fortes cruenti diluat fati minas.
Inventus ATLAS, *pondus hoc victor suis* GRVTERVS.
Qui ferret humeris, Liberum ROMÆ *diem*
Servaret, ipsis dum favet nepotibus,
Ludens superbi TEMPORIS *tyrannidem.*
Subvenit alto sydus emissum polo
IVLI *propago, temporisque pristini* SCALIGER.
Vindex, suique: Magnus ALCIDES: *cui*
Non Hydra centum pullulans cervicibus,
Non fabulosus adstruit nomen Leo:
Sed monstra centum, quæ vorax rerum Dies
CADMI *misellis* FILIABVS *illinit.*
Gaude QVIRINE, *prodit alter* IVLIVS
Magni tonantis natus, & partus Deûm;
Major futurus IVLIO, *major tuo,*
Latè patentes qui tibi orbis terminos
Emensus uni est: te sed hic tandem tibi
Reddetque, & illum qui tibi mundum tulit.
Sperato vitam, vita dum manet tua
Qui regna rursus juraque extendit ducem.
Plausum QVIRITES, *& parate* CIVICAM
Victor triumphat SCALIGER: *Linguis Io*
Favete cuncti. Quid moramur aureos
Huic curules: ambiat Laurus caput;
Currumque lambat victa temporum cohors.
At tu superbe victor, alto despice
Circumfluentes gaudio QVIRITIVM
Turbas tuorum; despice angustas manus
Tibi minantes: excipe has preces precor
Laudesque victor, quas tibi parvo fluens
Hæc musa nostra destinavit ubere.
Et tu GRVTERE, *Sic tibi sacris caput*
Circum beatis frondibus cingant Deæ;
Illæ perennis præsides PINDI *Deæ.*
Attolle cælo verticem, & famam tibi
Specta manentem tot per annorum dies.
Sic perge victor. Siquid uspiam latet
Te te vocabit: tendet ad te supplices
Manus QVIRITVM, *quisquis auxilI indigens*
Jacet sepultus, & sibi funus facit.
Cessas GRVTERE? *vita tot virûm tibi*
Vitam parabit, quam nec annorum metus,
Non jura fati, aut Cælitum vanus timor,
Non ipse vasti diluat NEREI *pater:*
Quam FAMA *victrix temporum, Deûm ordini*
Adscribet, inter Syderum augustas domos.
Brevesque vitæ terminosque lubricos
Nomen perenni luce pensabit tuum.

SEBASTIANVS HORMOLDVS I. C.
ac P. Nobilis. Jambis puris Senariis.

NIhil reor potesse gloriosius
Celebriusque dicier, quousque Sol
Recursitat per hujus Orbis orbitam
Plagasque, quam scientiis in omnibus
Habere vel penum vel artis amphoram
Reconditæ, fluentis instar alvei
Peruberem perhumidamque plurimùm,
Id est profana multa, plura noscere
Sacrata, sert ut ordo quisque temporum.
Sed heus GRVTERE *tute plurimiscius*
Es ille, promeresque nomen inclitum
Habere, floridumque ferre perpetim.
Nec explicabo tanta dona fusius.
Opus loquetur arduum, pol, aureum,
Et omnibus proinde lectitantibus
In orbe semet evidenter offeret,
Et indicabit, esse nobilissimo
Suo Patri simillimam propaginem.
Nec est nihil, sub unico volumine
Profana-sacra cuncta comprehendere,
Quod heic facis reapse: quippe colligis
In unicamque colligas libri struem,
Vetusta quicquid hæcque nostra secula
Habent ad orbis omne latifundium
Reconditumque creditumque millibus
Viis, foris, vel in profunditatibus
Humi: nihil revelat iste providus
Liber. quid? heic obambulare cernimus
Quasique semet introducier pati
In urbium theatra, more Comico,
Deum Deosque, templa, porticus, vias,
Theatra pontiumque saxa quadrua,
Domos, lares focosque, tum Quiritium
Duces, deinde Flamines & Ordines
Sacros, virosque secularis Ordinis,
Equestris inde, Militumque copias,
Palatiumque Cæsaris, nec unius,
Sed omnium tot ante secla Cæsarum,
Patres deinde Liberosque, conjuges
Adinvicem, propinqua jura sanguinis,
Dehinc heros pedissequosque simplices,
Genusque id omniforme mortualium.
Quid inquiam? Volumen istud aureum
Adinstar est profecto mille millies
Librûm. Jehova faxit ut velociter
In hoc gravi labore, tum perutili
Eas, ad exitumque porrò provehas,
Ut à labore pax quiesque languidum
Focillet, atque recreet, sed interim
Tui coruscet ampla fama nominis.

CHRISTOPH. COLERVS. I. C.

Πάντ' ἀρχαῖα νοεῖ, καὶ πάντ' ἀρχαῖα διδάσκει
ΓΡΟΥΤΗΡΟΣ σοφίης φῶς μέγα Βελγογενής.
Ταύτῃ καὶ Σκαλάνου μεγάλου κρίσις οὔποτε κόσμου
Πάντες τῶν πάντων ὄμμα λέγουσι σοφῶν.
Δοξομανὲς τὸ γένος δύναμιν χάρτων τί ἀναιρεῖς;
ΓΡΟΥΤΗΡΟΝ μοῦνον ἃς θέμις ἐστὶν ἀροῦν;
Cuncta antiqua tenens & cuncta antiqua professus
GRVTERVS magnæ est lucida fax Sophiæ.
SCALIGERI *ipsius stetit hac censura, per orbem*
Cujus in ore hominum grande sophos volitat.
Desinis ambitio infinitas perdere chartas,
GRVTERI *pingi quæ potuere manu?*

MICH. VIRDVNGVS.

VUlgi profani postquam acuit semet
Pectus peruren tædium, in avios
Exinde Musarum recessus
Me rapuit generosus ardor.
Ubi alma dum umbram saltuum opacitas
Reconditorum præbet, & halitus
Auræ veget divinioris;
Continuo penitus medullis
Hausi furorem, mi simulac tua
Illa ingenI vis enthea perculit,
GRVTERE, *mentem, qualis olim*
Prodiit ex Heliconis antro,
Qualisque soli nunc tibi inæstuat,
Ardente vatum pectora spiritu,

Siquan-

Siquando prorupit, furentum
Corripiens, animosque flammans.
Hinc devtantis repere semita
Turbæ recusans, tendis in arduos
Virtutis ocris, artiumque
Edita templa, ubique nostro
Si quis Deorum sæculo amicior
Certare priscis, & dedit abditas,
Favente Phœbo Gratiisque
Promere opes adytis Minervæ.
Quin & Deorum si quis amicior
Sæclo vetusto, jussit edacibus
Obnoxia annis, prisca saxûm
Tot monumenta sacrare chartæ
Perenniori, jussit ut æmulus
Ursinianam clarus adoream,
Et vivus & post fata Famæ
Conspicuo veherere curru.

CVNR. SCHOPPIVS FIL.
Poëta Coronatus. P.

HUc ades, atque animo præsentibus immorare chartis,
Antiquitatum quisquis æstimator.
Qui multis tituli veterum loca per remotiora
Inscriptionum constitere caro:
Hos tibi GRVTERI sapiens labor ordine universos
Compendioso sistit intuendos.
Nec satis hoc: melior distinctius expeditum it index,
Quem quidque ad usum debeat referri.
Quos quidam vocitent apices licet, atque desitarum
Corrupta retrimenta litterarum:
His tamen absque foret, næ plurima priorum,
Caligo pernox presserit sepulta.
Quæ magno quoniam sumptu procul impetrata donat
Auctor sueta pro benignitate:
Ingratus fueris, tanti nisi feceris datorem,
Quanti tot annis munus expetitum.
Ipse adeo infandi penitus bene conscius laboris,
Inscriptionem dedicabo talem:
PER QVEM MILLE HOMINES A PERPETE MORTE VINDICATI,
GRVTERVS ILLIS LONGIVS PERENNET.

PAVLVS A GISBICE.

ASpice divinum, Lector cordate volumen,
GRVTERI ingenium quod dat in ora virûm:
GRVTERI, cujus non possum dicere nomen,
Quin primi ad cæli sidera laude feram.
Quid non sedulitas, quid non cura improba vincat,
Aureum & augustum te docet istud opus.
Quantum est Orcinis monumenta tulisse tenebris,
Et bene cuncta suis disposuisse locis!
Debita magna quidem VELSERO gratia, major
SCALIGERO, verùm maxima IANE tibi.
IANE, inquam, GRVTERE, tibi, vir summe virorum,
Victa cui palmam Pallas utramque dedit.
Sed quid ego de te? qui sis opus approbat istud;
De quo jam liceat dicere jure mihi:
NIL MELIVS, NIL SPLENDIDIVS, NIL DENIQVE MAIVS
GRVTERI DIO SOL VIDET HOC OPERE.
Hoc præsens colet hoc, veniens mirabitur ætas;
Mirari ROMÆ discet & inde decus.

ARNOLDVS MYLIVS F.
Birckmannus.

IANE, ô posteritatis innovator,
Mel merum Latiique Græciæque,
De cujus nimium gravi labore
Lis est, utiliorne doctiorne.
Quando hoc insolito tuo theatro
Quotquot sunt veterum recentiumve
Cipporum facies, in universum
Orbem mittis, & omnibus legendas
Spectandasque levi labore præbes:
Quo tecum rapis impetu tot artes,
Artes præcipuasque regiasque.
An quo Lipsius os Latinitatis?
An quo Smetius orbis ille prisci
Index? quo Batavus volasse Cygnus,
Solvi non metuente fertur ala?
Supra vulgus iners & imperitum,
Supra sidera fornicesque cœli.

LAVRENTIVS FRISAEVS. P. L.
Puris Trochæis Senariis.

SI GRVTERE non tibi celebritatem
Nominis tulêre lucubrationes
Tot benignitate Numinis, sub auras
Editæ, quibus Latinitatis arva
Atticumque rus, velut laboriosus
Agricultor impigre satis secabas,
Atque Barbarum rigore vindicabas.
Hoc opus profecto qua globosus Orbis
Cælicumque se palatium patenter
Explicat, celebritate Nominis te
Digniter beabit, indidemque famam
Aureis ad astra provehet quadrigis.
Namque quid vetus novumque paginis est
Creditum, vel uspiam reconditumque
Seculis ab ultimis, LIBER quod iste
Non revelet, atque in ora doctiorum
Mittat. Hic honor Deûmque Gentiumque
Cernitur; profana, sacra, luculenter
Hauriuntur. Hic habet quod Imperator
Rexque, Duxque, Nobilisque cætus, atque
Simplâ plebs, Patresque, Liberique, Servi
Et pedissequæ procaciter capessant,
Mentibus tenaciter suisque figant.
Verbulo loquar: potest VOLVMEN illud
Instar esse mille millies Librorum.

IOH. HVSVEDELIVS.

QVos titulos, quam non meruit tua cura coronam?
Quod marmor, quæ non æra sacranda tibi?
O pie productor veterum GRVTERE Virorum
Priscarum rerum nec minus alter Atlas.
Quicquid apud Grajos Italosque latebat; in orbe
Hesperio quicquid Teutonioque fuit:
Ecce suis pulcre latebris procedit, & umbris,
Solarisque audet luminis orbe frui.
Jure igitur passim Veteris Pater Orbis haberis,
Per quem orbis veteris Resque Virique vigent.
Hocque GRVTERE magis; metuant quod tempore nullo
Involvi deinceps nigricolore Chao.

ALB. EVFRENIVS.

QVod vitam extinctis reddis Grutere sepulcris,
Magnus es, Arcadio maior & ipse Deo.
Ille quidem vitâ functos revocavit ab Orco,
Vivere tu (mirum) muta sepulcra facis.

MARTINVS BRASCHIVS
Poëseos Profess. Rostoch.

VOs ad Romuleam qui sic contenditis urbem,
Qui petitis celeri Gallica rura pede;
Et quibus Hispanam curæ est invisere terram,
Et quibus Almanni jugera lata soli;
Quique ultra Hesperii Gades, pomaria mundi,
Euphratenque ultra deproperatis iter,

Vise-

Visere magnorum monumenta antiqua Quiritum,
Hæc quoniam vobis unica caussa viæ est.
Si qua vetustatem & Martis fugere tumultus,
Si qua situ & tenebris exeruere caput.
Nunc satis est: illum juvenes compescite cursum,
Unam præ multis præstat inire viam.
Quæ petitis toto orbe vagi, locus offeret unus;
Heic ubi Musis jura GRVTERVS *habet.*
Atlas antiqui, IANE *imperterrite secli*
Tantæ tune potes condere molis opus?
In quo concludas trifidum dispersa per orbem
Cerni millenis vix solita ante locis?
Magnificis victorum Arcus, vastasque columnas,
Cum Cippis Tumulos, cum Statuis Tabulas.
A te devictum se dicet Onufrius, a te
Smetius, & quisquis tale quid ausus erat.
Huc igitur vertatis iter juvenilia corda:
Pro toto vobis Orbe GRVTERVS *erit.*

P. SCRIVERIVS.

O quanti Heroes! quæ numina denique! certè
Non alio ferri clarior ore potes.
His quia me nebulam stellis adspargere cogis,
Gratulor, ô! studiis vir generose tuis.
Gratulor huic operi; nec enim Deus obruit, aut me
Lecta Prometheis dividit herba jugis.
Non ego me viduus nudusque per oppida ducor,
Ut cui eum docto nil Helicone foret.
Non ita: Pegasidas purâ colo mente Sorores,
Et Phœbum, sacris qui præit ipse choris.
Ite procul curæ, durum genus, ite labores,
Alterius non sit qui suus esse potest.
Phœbe fave; tuus hic uni tibi servit alumnus,
Utque tuus nunc est, sic quoque semper erit.
Ante jugo fortes submittent colla Batavi,
Sævaque dediscet prælia torvus Iber:
Quam mihi displiceat placidæ pellacia Musæ,
Sic ego sim rector temporis ipse mei.
Castra vocent alios, vocet Indus, & Africa dives,
Ipsaque aromatico terra Molucca sinu.
Sollicitentque alios tituli, sellæque curules:
Me vocet ad partes bibliotheca suas.
Hic ego securus dulces ante omnia Musas,
Cumque his DOUSIADEM IULIADEMque colam.
Teque colam GRUTERE, meus qui pectore toto.
Dispeream, totus ni tuus esse velim.
Sic opus æternum vivat quod mittis in ora
Publica, cumque illo tu quoque semper oves.
Plus equidem quam si Gætula mapalia victor
Traxisses forti sub tua jura manu.
Plus quam si rostrum, fractæque triremis aplustre,
Signa reportasses seu veterana domum.
Laureaque in gremium posuisses serta Tonantis
Arduus, ac niveis conspiciendus equis.
Macte animo, quem rarus habet, non barbarus Usenis,
Non Matho, non istud Curio præstet opus.
Non quivis alius tantos tolerare labores
Natus, at ingenii cura sit ista tui.
Illa per Ausonias Monumenta legenda ruinas,
Illa per imperium Roma legenda tuum,
Non mihi desultor studiorum colligat; olim
Non benè sic tantum perficeretur opus.
SMETIUS hic aliquis seu verò LIPSIUS esto;
Seu mage GRUTERI vis generosa mei.
† *Huic labor, ô vappæ, constantiaque ipsa laboris,* († Allusio ad Gruteri scitum: LABOR & MORS.)
Morsque adeò egregio parta labore placet.
Scruta juvent alios; hæc hæc Epigrammata IANUM
Non malè per longas detinuêre moras.
Hæc, inquam, Statuis & sacris eruta Cippis,
Nomina GRUTERUM detinuêre meum.
Pandectasque istas, Ævi Monumenta prioris,
Suspendit templo dia Moneta tuo.

Spissum opus, æternos sed quod promittat honores.
Nec juvat ex humili lecta corona jugo.
In steriles campos nolunt juga ferre juvenci,
Pingue solum lassat, sed labor iste juvat.
At vos Æneides, tumulis quos abdidit olim,
Et cineres isto Mors habet atra loco,
Gaudete; atque adeò (si quis modò sensus in urnis,
Si quis amor laudis, gloria si qua manet:)
Ite triumphantes; nam cùm tot nomina vestra
Deciduæ possit perdere casus aquæ,
Aut ederæ errantes, sterilisve ferocia fici:
Quandoquidem saxis mors sua quæque venit:
Nunc secura vigent victuris indita chartis,
CÆSAREOque hilari fronte recepta sinu.
Non ea nunc metuunt capri mala robora fici,
Non metuunt imbres horride dive tuos.
Juppiter irrident te, si fas dicere, pensi
Nec faciunt omnes quas jacularis aquas.
Tu licet impugnes impôstis orbibus orbes,
Marmoraque hæc medio quæ fugit umbra die:
Pyramidasque ausas vicinum attingere cælum
Tu licet assiduâ sternere labe pares:
Hic nihil efficies; magis ære perennia perstant,
Solaque non norunt hæc Monumenta mori.

ALIVD EIVSD.

ARMORVM LEGVM*que* PARENS *cùm subderet orbem,*
Imperiumque ejus jam sine fine foret,
Invidiam movit; nam cùm casa prima QVIRINI
Nil præter salices cannaque vilis erat,
Extulit alta caput, parvâque a sede profecta
ARX REGVM, *& nulli* ROMA *secunda fuit.*
Trux CRONVS *infremuit, nec tanta defuit ira*
LEMNIVS, *& gentis* MARS *pater ipse suæ.*
Incubuêre omnes, totamque exscindere terram,
Pyramidasque altas sternere cura fuit.
Non tamen ANNORVM SERIES, *non* FLAMMA, *nec* ENSIS
Æternum potuit hoc abolere DECVS.
RELLIQVIÆ *superant: sed quas quoque tollere* TEMPVS
In barathrumque IGNES, *vel dare* BELLA *queant:*
Ni vetet antiqui reparator SCALIGER *ævi,*
VELSERVS*que atavis non minor ipse suis.*
Ni vetet & Musis nobisque GRVTERVS *amicus,*
Qui legit intactas VRBIS *&* ORBIS *opes.*
Et nunc exit ovans STATVIS *comitatus &* ARIS,
Non uno quondam quæ nituêre foro.
RELLIQVIAS *dixi? debebam dicere* ROMAM;
Namque sub obtutus hæc venit ipsa tuos.
I nunc atque nega nostri TRIA NVMINA *sæcli*
TRES *quamvis summos, exsuperasse* DEOS.

IANVS DOVSA NORDOVIX
In Inscriptiones Romanas.

Quod faustum & felix, dias in luminis oras
Nobile GRVTERI *nomine prodit opus,*
Multa ferens Antiqua, novis accessibus aucta,
Per Capita & Titulos quæque tributa suos:
Relliquias LATII *veteris, decora alta Quiritum,*
Sparsa tot Archaicis ante voluminibus.
Gratulor hinc nobis & nostro gratulor Ævo:
Talis egens ROMA *urbs Vindicis ante fuit:*
ÆTERNA *illa tuo nunc primum effecta labore,*
Quæ se bis genitam *dicere Jure potest.*
Tota recens, & (quod cum verbi penè periclo
Dixero) GRVTERA Virbia *facta manu.*
Macte animi, Macte ingenii præstantibus ausis:
Perge age ROMANAE *consulere Historiæ.*
Nec tibi Municipes moveant fastidia Blenni,
Aut novitas sensus torqueat ulla tuos.
Ipse VRBIS *Dominæ pro te tot stare ruinas,*
Ipse vides pro te marmora muta loqui.

PANEGY-

Cui tantum Latium vetus et vetus Attica nota,
Patria, vel quantum nota cuiq domus,
Talis erat, tantum docto notissimus orbi
Quantum illi notus maximus orbis erat.

B. Vulcanius.

PANEGYRICI
IANO GRVTERO
SCRIPTI

A

BALTHASARE VENATORE.

ET

FRIDERICO HERMANNO

FLAYDERO.

VIRO GENEROSO

DN. PETRO DE VILLARS,

DOMINO IN ESTOY,

Patrono suo gratioso.

VIR GENEROSE, magis dubitavi, an hoc scriptum, quo laudes GRVTERI statim post obitum ejus interpretandas suscepi, unquam in lucem dimitterem quàm cujus nomini illud potissimum inscriberem. Nam postquàm hortatibus tuis, instante Clarissimo SPANHEMIO nostro, qui vestras utriusque partes simul agebat, contumaciam exui, facilè ratiocinatus sum munus hoc deberi suo SERVATORI. Sic autem ut te appellem res ipsa jubet, quandoquidem absque tuis stimulis fuisset, haud dubiè fœtum malè natum, quod fortasse melius foret, totum suppressissem. Timui enim, sicut alios, ita memetipsum: Alios quidem ut censores nimis accuratos & severos, quanquam etiam sine magna diligentia satis inventuri sunt, quod reprehendant: Me verò ut nimis ingenuum, & qui nec in regno oblivisci possum libertatis; tùm ideo etiam, quod ingenium meum nullo sibi placet successu, & expectationem propriam suo præjudicio premit. Ecquid etiam speres ab homine tam iniqui ocii, tam improsperi fati? De quibus ut existimare, & languori meo ignoscere possis, vide quæso superiorum annorum, & hominum furentium crudelissimam tractationem. Horreres, si captivitatem meam tibi curiosiùs exequerer; & tamen ipsa captivitas clementia fuit, cum cædem cogito in caput meum deliberatam. Periisse videbantur hostes, cum me fœdissimo squalori manciparent, ubi noctes atque dies exigendi erant inter mœstissima aliquot reorum suspiria, inter sordes incredibiles, inter angustias animi & loci: ubi panis saltem mediocriter esculentus pro geniali cœna, potus aquæ tantùm irrigandæ siti necessarius pro nectare fuisset. Superabat hæc omnia immane periculum, quod me profectò pessundedisset, nisi delinimentis omnibus in liberationis meæ consilium Commentariensem adduxissem. A quo tandem mei Juris factus, & compedibus ferreis, quæ tunc cruribus meis destinabantur, ereptus in fidem Patriæ confugi, sed & illic posteà tuli & vidi, quæ ferre, quæ videre solent obsessi & expugnati, famem, luem, pugnas, cædem, flammas, cætera sexcenta. Interim alibi Parentes optimos dolor animi morbo, morbus afficit morte, postquam priùs viderunt natalem nobis vicum trecentarum domuum incendio solidè periisse, mandante tristissimos ignes Protomysta Nemetum. Me, dum jugulator miles per totam urbem Palatinam, horrendum miscens barritum januas arietat, febris atrocissima consilio privabat & fugâ. Quantum tamen potui, invalidum poplitem exhortatus, cutem & ossa, quibus tunc solis cohærebam, vix multo labore, certè deficiente propè anhelitu per tenebras in arcem extuli. Ibi deditione factâ, nos multum torsit hostis, tandem tamen argento multatos exilii, per summam gratiam, compotes fecit. Tunc cùm nihil opis superesset aut spei, rebus omnibus exutus, militiam, sed apud amicos, sum amplexus, eoque sacramento rursum solutus, præter unicum illud ocium, quod mihi apud Amplissimum LINGELSHEMIVM, incomparabilem virum, contigit, variè sum jactatus, & indigna plurima tuli, serius ociùs, quod ominor, luenda auctoribus. Inter hæc continua propè mala si quis mediocre saltem aliquid gigni posse existimat, ita ut doctas aures tangat, non verberet, id ille falsò credit esse verum.

Habe igitur tibi, Generose vir, quicquid tu per eximiam benevolentiam, quâ me complecteris, dignum censuisti, ut in hominum manus perveniret. Aliorum judiciis planè non angor ampliùs, quia meum obsequium, in quo nunquam deliberare debeo, mihi fructus maximus est, quem privationi gloriæ opponam, quemadmodum Te quidem ipsum cunctis oppono iniquis. Nam profectò quod inter injurias diuturnas, veteres & recentes aliquantum respirare possum, tuæ benevolentiæ munus est. Tu me nondum visum ob lauda-

datiunculas, quas summus Amicus noster tibi instillabat, cœpisti primùm diligere, cum vidisses, audivisses deinde, totum affectum illum signis humanissimis ita prodidisti, ut succenseam illis, qui mihi persuaserunt hactenus, *Nobilitatem* & litteras nuper divortium fecisse. Nam nisi tu Artes illas, quæ nos tibi commendant, optimè calleres, nunquam tanto favore dignareris alios, qui mediocriter in illis profecerunt. Itaque quoties tecum sum, quoties colloquor, quoties illas insignes virtutes tuas intueor, Heidelbergæ inter PLESSÆOS, LINGELSHEMIOS, CAMERARIOS, RVSDORFIOS, PAVLOS versari mihi postliminiò videor. Quoniam illis ipsis excellentibus viris nec summa Nobilitas, nec gravissimarum rerum scientia aut cura impedimento fuit, quò minus humaniores litteras, & scirent, & in aliis amarent. Nam quicquid nonnulli studia hæc contemnant, & crudum illud doctrinæ genus solum extollant, hoc mihi pro compertissimo est, perpaucos dici posse, qui non, ut aliis artibus magni, sic his facti fuerint ornatiores. Quid autem jucundius est, quam confectis negotiis publicis, in equo, in cubiculo, in agro, ut tu soles, Epigramma in salsam, aut jocosam, aut amabilem aliquam sententiam acuere, aut longum versum stipare breviori, aut masculum spiritum animare in laudes Heroum. Et hæc miror vos pro minimis habere, cum facitis, & æstimare tamen, cum, quæ ab aliis facta sunt, legitis. Sicut autem corpus nullo colore vivido hilaratum, certè quidem corpus, nec color in eo præcipuum est: sed gratiam tamen multo majorem obtinet, cum illud accessit, quod oculos juvat, & sanitatem nunciat: Ita cæteras tuas virtutes dum hoc loco non dico, nihilominus intelligo. Respublica loquatur oportet, si quid te dignum debet afferri: Mihi satis nunc est in illis ornamentis hærere, quæ per se magna sunt, si tollatur respectus majorum. Nec extra argumentum nunc veniendum est illius beneficii, quo tu me privatim obstrinxisti, dum visus tibi sum dignus, quem familiarius nosses, & in hos ausus judicio tuo excitares; publicè multos, qui, quod GRVTERVM penitus amant, si non mea laudatione, saltem illius laudibus delectabuntur. Et hoc ipsum meæ gratitudini subvenit, quod dum GRVTERVS propter GRVTERVM hic legetur, non legi tamen poterit, quin tu legaris prius. Vale Vir Generose: Genevæ, Mense Augusto Anno M. DC. XXX.

Generoso nomini tuo addictissimus

B. VENATOR.

Ad Auctorem

PANEGYRICI GRVTERIANI.

HUmanas revocare animas & corpora letho,
Nec Regum, nec fit Cæsaris istud opus.
Ut sua GRVTERVS vivat post funera, fecit
Hæc VENATORIS pagina docta tamen.
Ista ævo spectare dedit miracula nostro;
Qui GRVTERVS abest, hic redivivus adest.
Quod mihi, si miræ prosint, quibus uteris, artes
Tu mihi VENATOR, Cæsare major eris.

PETRVS DE VILLARS.

P A-

PANEGYRICVS IANO GRVTERO SCRIPTVS A BALTHASARE VENATORE.

Ulla acerbior dies à longo tempore inclytum literarum nomen invasit, quam cùm nuper ingentibus meritis clarissimus Vir *Janus Gruterus*, variis studiorum ac cæteris vitæ laboribus exhaustus ultimam naturæ legem, ea parte, qua mori potuit, omnes autem elegantiores homines perpetuo sui desiderio implevit. Pro certo enim mihi persuadeo, quibuscunque in Europæ locis, ubi consummata eruditio æstimationem sui retinet, hic summi viri occasus ounciabitur (quid enim magnum diu siletur, cùm cœpit aliquando cessare?) tamdiu verba lugubria super nostro hoc funere longè, latéque auditum iri, quamdiu fama ullos inveniet, quibus hanc seculi jacturam recenti nuncio ad aures admovebit. Qui potentia, & magnitudine Imperii censentur, eorum quidem proprium hoc esse fateor, ut fortunæ suæ splendorem, dum vivunt, plurimorum oculis impingant, & ubi mortui fuerint, eundem splendorem in funere in ipso mortalitatis & vanitatis spectaculo non sentientes usurpare soleant: omnibus præterea veredis celeritas crescat, ne quod pauci, quos dies ejusmodi atratos fecit, domi sciunt, foris cæteri in quamcunque affectus speciem ignorare possint, cum hac ratione supremæ majestati consuli videatur. Verum ea res apud exteros fermè ad delicias tantùm facit, dum in cœtibus, in conviviis, in circulis, in tonstrinis etiam nova tali & adventitia narratione silentium redimendum, & per aliorum tristes casus ac nuncios delectationi serviendum est. Tolerabilis tamen etiam in hoc fructus esset, si non & optimi sæpe Principis finis tantus apud alios plausus excitaret, quantum domi & apud suos mœroris. Raro enim aliquis ingens de hoc genere hominum vitam relinquit, quin aliena cupiditas, cui hactenus Defuncti virtus obstitit, illa occasione improbius speret, aut æmulantis odium gratuito lætetur. Sed aliam longè & multò securiorem felicitatem sibi in his terris pignorant Heroes nostri, qui saluti rei litterariæ præsederunt, qui nullius avaritiam suis bonis accendunt, cum propria eorum possessio non in hæreditatem veniat, nec in naturam prædæ, qui nullius odium merentur, cum prodesse studeant universis, & studeant hoc unum. Ipsam adeo invidiam, virtutis perduellem eorum excessus, sicut olim vita, torquebit, & dolore interius confesso uret; olim quia omnia ex eorum scriptis discere oportuit; deinceps, quod his quidem publicè scribendi, ipsis clàm & ingrate discendi consuetudo interempta est. Jam & illud habetur discrimen, quod mœror hic judicium est, illic impetus, & admiratio rei non admirandæ, potentes etiam posse mori: pauci de virtute cogitant, aut detrimento posteritatis. Hic nemo luget, nisi qui doctrinam, sapientiam, virtutem aut amat aut sequitur, aut habet, quorum numerus etsi nec in Aulis nimis magnus, & in vulgo satis parcus, tamen ita magnus est, ita latus, ut porrigatur in omnes oras, ubi homines vivunt, ubi ulla bona disciplina instituti. Vellem equidem, quàm vetera exempla hujus orationis non desunt, ita recentia non superessent; vellem de memoria simul omnium, quibus ingenii divina, mensura ævi humana contigit, liceret in præsentia loqui, nec ad rem præsentem & ad solum nomen illud oporteret redire, quod quam olim libenter ac jucunde auribus & lingua usurpavi, tam nunc invitus attingo, non quia illud minus colam aut amem, sed quia dolorem nimis facilè irrito, & cum irritavi, ne dissimulem vitium meum, nimis molliter fero. Sed dolebo potius, Mi Pater, quàm ullum officium tibi denegem, & cum utique admirabilis eruditio tua, JANE GRVTERE, notior fieri non possit, cum ubique jam lugeans, saltem illa per me notiora fiant, quæ vel omnes non attendebant, dum tantum maxima spectabant, vel scire non poterant, cum tu non proderes, vel videre ipsi aut coram audire, cum longe locorum abessent, vel præclaras laudes tuas cunctas tenere, cum tu laudanda patrare non ante desieris, quam vivere. Gratum habuisti, Beate senex, hoc leve tributum vocis meæ, antequam hinc exires; gratum habuisti, si recte accipio illam præsagam epistolam tuam ad Amicum ut fide, ita cæteris virtutibus sæculo majorem, Amplissimum Lingelshemium. *Venatorem*, inquis, *saluto, & nunc vel singulariter alloquor impetraturus Epitaphium, si quid mihi humanitus contigerit.* Nihil interest, sermonem ego Epitaphium, an illud, quod proprie dicitur, an utrumque intelligam; nec amplius me examino, an idoneus ad tanti viri laudationem accedam, cum ad me accessisse videri possit, qui scripsit hæc verba; *Epitaphium impetraturus*, haud quidem ille fiducia ingenii mei; sed obsequii securus. Philosophus è Socratis disciplina apud convivium regale infimum locum premere jussus, non ignominiam sibi, sed loco dixit honorem accessisse; similem responsionem paratam habeo contra illos, qui forte inglorium GRVTERO duxerint aut dixerint, quod non majori eloquentiâ suæ posteritati ostendatur. Sicut enim Aristippus ille humili loco dignitatem fœneravit, ita amplissimum nomen Gruteri hanc commendationem sui ultrò satis superque poterit commendare. Hac igitur cura nunc quidem procul habita, ut tardius ad suprema illa, ad importuosum illum portum & æstuarium doloris nostri pervehamur, dicendi principium cum ipso principio nascendi connectamus, & ut tristem illam necessitatem rectius consolemur, repetito ordine cum GRVTERO prius vivamus. Eodem enim in hoc cursu proficiscor, quo superioribus annis, cum è patria in navim ejectus, sociatâ exulum turbâ, alterius terræ humanitatem suspirarem, & adverso flumine jam suggredientibus nunciarent riparum accolæ, edoctos de nostra adventatione Autolycos à Savo, & direptionem navi nostræ decretam, si venissemus ad eorum latebras. Ibi remedium nobis à simulatâ fluminis contumaciâ: hæsimusque non retenti, sed quasi retenti, ne prædonibus iter nostrum succederet, diuque abessemus ab eo loco, ubi pro nostro brevi cursu, non nostra vota fiebant. Nemo enim ad periculum suum nisi alienatâ mente properat. Nemo non ad tristia serus accedit, si locus & jus est differendi.

Inter ornamenta hominis, ad homines & hanc communem lucem emergentis primum Patriam esse sine impietate dixero, quoniam parentes quidem liberos generant, sed parentes nostros avos atavosque Patria ante generavit, è cujus velut sanguine geniti, cujus succo & uberibus nutriti, cujus sollicitudine educati sunt, qui nos gignunt, nutriunt, educant:

 quam

quam si quis exilem nactus est, jam eo ipso major sit, quod tantus ex tantilla prodierit; sin augustiorem, bis magnus est, sive quod illustrem ante patriam suâ virtute magis illustrat, sive quod se ipsum patriæ suæ parem fecit. Hoc altero modo etiam GRVTERVS sibi patriam, patria GRVTERVM obligavit. Sunt enim hæc mutua; tenentur & tenent, dando & accipiendo utramque paginam comparant. Civis meretur civitatem, & civem meretur civitas. Flos urbium Antwerpia tibi hunc acceptum ferimus, tibi hunc gratulamur, tibi decus tuum, si nescis, tuum beneficium, quo partem orbis meliorem obstrinxisti, asserimus! Quoties aliquis de laudatoribus tuis hanc urbem amplissimam, opulentissimam, pulcherrimam dicet, quoties agros, mœnia, arcem, cœlo, & arcibus æmulas domos, quoties Scaldim tuæ magnitudinis negotiatorem prædicabit, quoties & leges, & jura, & horum custodem ac vindicem Senatum extollet, GRVTERI quoque gloriam, si sapit, patriæ lucrifacere non obliviscetur. Profectò ut ingenui est animi, nemini suum intervertere, aut per invidiam aliò raptare, aut per eandem dissimulare; ita qui patriæ bonum & eximium virum asserit, talem se ipse probat, sapientemque Rempublicam testatur, ad cujus fontem alterius sapientiam refert. Nam sæpe ipsum ingenium, ipsos mores, ipsam bonam mentem, tàm à patria quam à parentibus haurimus, & quantum virtus in gloriam progreditur, tantum gloria ad originem sanguinis, aut soli regredi videtur.

In hac igitur urbe GRVTERVS non modo vitalem spiritum, sed etiam literarum amorem imbibit, in hac, inquam, urbe, quæ fœcunditate, cultu & honore quamvis ingeniorum matrem provocabit. Non enim, quomodo alibi sæpe fit, commercia & divitiarum studia, (quibus in Republica suus quidem locus, sed & locus est) sic tractantur, ut illæ artes vilescant, quæ ob id ingenuæ dicuntur, quod divitias si non contemnunt, saltem minimè quærant: Ita diversissimæ res uno in loco citra pugnam sociantur, labor circa opes maximus, & nullus; cùm in utroque necessitas insit, sed ut illa magis in oculos incurrat, hæc non nisi à sapientibus intelligatur, tam quidem ad Firmamentum Reip. valida, quam ad decus immensa. Infelices contra populi & obnoxii, apud quos illa res, quæ, præmonente oraculo, Spartæ quoque captivitati & exitio fuit, velut rerum salus & quasi numen quoddam placere cœpit. Non libera curia, non plebs; & dum omnes avaritiam, & avaritiæ instrumenta usuras fatigant, dum passim artes malæ adoptantur, abdicantur bonæ, supervacaneum habetur, quicquid lucro vanum, quidquid imperitia non vacuum. Ubi prope periculum est, sana scire, sana loqui: ubi habendi cura prope omnia facit, & quæ inscitiæ pœna est, cum ad rationes venitur, miseris illis satageis omnia desunt, miserioribus, quod tandem etiam liberalis fama, liberales cives, liberales animi, literæ ac literati deficiunt, nisi pridem defecerunt. Frustra in tali Republ. tu Ægidios, Grapheos, Masios, Wesenbeccios, Scotos, Ortelios, Gorleos, Gevartios, & alia nomina æternitati genita, vestigabis. At hi omnes (quod in honorem, & urbis, & talium virorum summa voce & ingentibus literis dicere, scribere, liceat) fuerunt aut sunt Antwerpiani, Antwerpiani & Cives Gruteri. Qui cum doctissimi nominantur, tantum videtur nostro honori accedere, quantum quisque ad ignominiam suam traheret, si patriæ gentem inertiæ aut stuporis, aut alia vilitatis nota audiret infamari, meliorem ipse conscientiam sui in suorum rubore confessus. Non enim majus existimantium est decus, optimum esse inter deteriores, quam inter optimos non deteriorem. Haud scio an aliud intellexerit Brasidæ Mater, cui oratores ex Thracia cum dicerent: *Filius tuus victor occubuit in prælio, pari non relicto apud Lacedæmonios, vos verò hospites*, inquit, *nondum rectè, ut video, nostis Lacedæmonios.* Dubites an temperavit magis laudes filii cæteros collaudando, an magis auxerit temperando. Sed quid ego de GRVTERI patria tam multa? Cui ne gratiam quidem habendam alii forsan putarent, qui scirent, GRVTERVM non longo intervallo hanc & adspexisse, & respexisse, cum eum Natura in Patriam, Patria mox in exilium misisset, quasi qui nondum culpam mereri poterat, propterea puniretur, quod natus esset. Verum nec ipse necessitatem hanc querulus objurgavit unquam, aut cum tempore præterito expostulavit, ne cum inhumaniter esset exturbatus, inhumanius faceret, si nutrici, quamvis brevissimè irasceretur. Potius hoc illi se debere agnoscebat, quod maturè humanis casibus traditus, familiaritatem cum ærumnis vitæ statim puer contraxit, & quantò citius ad eum calamitates, tantò citius ille ad consuetudinem pervenit. Cum enim nihil magis torqueat mortales, quam malorum novitas, bene cum illo agitur, qui tunc incipit, cùm & cæterarum rerum, & hujus novitatis nullum est judicium, ut tunc, cum Judicium cæterarum rerum contigerit, hujus nullum esse possit, quia diu incepit, & quando inceperit, vix recordatur, & quando recordatur, laboribus suis fruitur. Felices multorum essent liberi, si non essent felicium; si non intra cubilia nati, educti, instituti, solam copiam, beatum victum, cultum mollem, verba blanda, vultus indulgentes, sine famis, sine nuditatis, sine interdicti, sine potestatis alienæ notitia discerent aspicere, amare, habere: qui dum laneis fortunæ manibus sic tractantur, non aliorum miseriis indolescunt, neque suis, dum Felicitas in malam syllabam erescit, nisi cum maximo tormento animi tolerare possunt aut ipsi propter querelas tolerari. Longè aliam vitæ rationem expertus est GRVTERVS, & GRVTERVM longè alium experta est vita, in quam quidem sic venit, ut exilium brevi, certè prius ferret, quam intelligeret, aut ita intelligeret, quasi non aliter vita constaret. Juxta ipsi & pœna & culpa ignota erat. Non sentiebat, patrem nihil meritum esse, nihil matrem, nihil se: Sed tamen quasi sentiret, puerili securitate, quæ viros etiam innocentes decet, parentes comitabatur. Fuit tunc illud tempus, cum *Margareta Parmensis* nomine Regis Hispaniæ Belgis præesset, & variò Provinciales fremerent, quod alios religio separata faceret invisos, alios sua, & Regis feroces; eaque res diu certata, donec à parte potentiori successus in iram, ira in vindictam; hæc cum in alios, tum in Antwerpienses tam diro proscriptionis carmine prorumperet, ut certa salutis & fortunarum pestis omnibus immineret, quicunque aut dicto aut facto aliquo displicuissent. In damnatorum numero inventus erat GVALTHERVS GRVTERI Pater, ne matre quidem, quod paucis fœminarum contigit, ut in Nomenclaturam funestam & ipsæ referrentur, exempta. Cæterorum causam prætereo, cuique sua relicta fiducia. GVALTHERVS jam ad nos pertinet, quem licet à sententia liberare jam serum, ab infamia tamen sententiæ liberare non est serum, nobis autem hoc loco tempestivum. Nec deceret, eum, qui ad damnationis memoriam venit, non etiam venire ad compertam defensionem. Esset enim hoc magis filio patrem exprobare, quam filium propter patrem laudare. Crimen universorum celebratur *Societas*. At GVALTHERVS abstinuit ab ipsis scopulis, & turbulentum hunc campum omnem de industria fugit

Expers nequicquam belli, neutra arma secutus.

Sed nequid dissimulare velle videar, prodam quod objectum est facinus, & prodam paucis. Ausus est precari. Subscripsit Nobilium libello, & hoc accusatur, quasi Majestati preces offerre sit majestatem violare. At Matris etiam crimen dicendum est. Imo dicemus, & id ipsum spero, dum nominabitur, faciet innocentem. Venerat absente Marito in ejus ædes Homo suspectus, & venerat hospitii causa, venerat illa invita propter suspicaces, venerat illa reluctante, & ad mariti absentiam provocante. Sed cum homo parùm de alterius periculo cogitans non pareeret solicitudini matronæ, statim Calumnia, quæ centum oculos habet, centum aures, centum linguas, omnibus suis instrumentis usa, quis advenerit cognoscit, & quare advenerit interpretatur, & quare illa receperit, comminiscitur; omnia verò in eam partem, tanquam receptus ille, vel potius receptor ille sui, & matrona receptrix, quod & ipsum falsum nomen, ad divina celebranda, sive, ut illi vocabant, ad turbas meditandas, domum operamque, sibi mutuò locassent. Ob has igitur causas GVALTHERVS & Uxor inter proscriptos, GRVTERVS cum proscriptis, inter proscribendos, quippe innocentes, nunquam fuerunt; quod ideo relatum est, non ut veterum gestorum rationes è situ excitem, sed ut multis aliis exemplis & hoc contribuam, non semper culpa non carere, qui patria

tria carent. Cœpit tum GRVTERVS ab urbe deduci in urbem, in orbem, & rerum humanarum theatrum, ut multorum ſpectator fieret, & ſpectaculum ſui. Nondum benè patriam noverat, tanto faciliùs poterat obliviſci, ſed tamen cum illa relinquenda eſſet, adverſitatis ita capax jam erat, ut intelligeret, commodius non relinqui. Sentiebat enim invitos parentes abſtrahi, dum illorum æquum animum aliquando ſuſpirium corrumpebat. Cur non ei in mentem veniſſet, eos, qui tam gravia ſuſpirarent, gravioribus haud dubiè ceſſiſſe. Cœpit igitur GRVTERVS in contemplationem & conſpectum vitæ humanæ propius adduci, cœpit communi ſorti domeſticus fieri, & cùm paternam domum relinqueret, nullam certiori ſpe præcipiebat, quàm magnam hanc domum, in qua omnes degimus, aut illam parvam, & navigationi textam, in quam ſe charasque ſarcinas parentes conjecerant. Imponebatur enim elemento inſtabili & ventoſo, cujus naturam velut fortunæ ſuæ germanam aſpiceret. Vidit pericula in periculorum effugio, vidit aquas & auras initio ſibi, poſt non multo Proſcriptori velle, & quaſi fidei pœnituiſſet, proditionem moliri. Apud Valachrorum enim inſulam ventus quaſi cum adverſario conſpiraret, ita contra ſpirabat, redditurus eos, opinor, in ea loca, quorum ſe poteſtati & iracundiæ abſtuliſſent. Itaque tum conatus ventorum ſiſtendus erat anchoris, & in proxima deinde terra exponendum totius navis exilium. Ita mox terris aquæ, mox aquis terræ multabantur, ſed non perinde fortitudinem animi & conſtantiam eſſe mutandam didicit GRVTERVS exemplo parentum. Mater quidem (præponam enim hunc ſexum debiliorem, ut de firmiori creſcat exiſtimatio) qua mentis altitudine, qua negligentia ſuæ fortunæ inter illas anguſtias locuta eſt? Summovit, inquit, jam veſpera diem (ſummoverat enim) *Repetamus domum.* Navem autem dicere voluit, & voluiſſe hanc dicere, poſtea marito indicavit, qui ſimplicius hoc verbi, & revera de domo ſua Antwerpienſi acceperat. Quod alius miſeriæ ſuæ ſpecum, latebram, ſtabulum, carcerem, ludibrium ventorum appellaſſet, hoc fœmina generoſo ſpiritu *domum ſuam* vocavit, ſive jam dicemus errorem fuiſſe, mirum eſt in malis verbum tamen Felicitatis prævertiſſe, cum alioqui fortunæ ſuæ titulos quilibet nimis etiam memoriter teneat, nec videatur calamitatem ſuam magnifacere, qui alienis vocabulis uteretur, ſicut nemo putatur ejus rationem habere, cujus nomen ignorat: ſive ſtudio loqui ſic voluit, ô fœminam nequaquam muliebrem! Dolium aliquis è Sapientibus olim pro domo habuit & habitavit, ſed haud ſcio, an ſordium merita ſugillatione. Nec enim qui præter neceſſitatem migrant in haras & ſqualori vitam mancipant, eoſdem ſapientia præſtare dixeris, ſed illos profectò potius, qui mediocria diligunt, quam mendica, qui culcitram ſomno, catinum cibo, poculum potui, tectum & textum corpori non negant, ſed & his omnibus quoties carendum eſt, æquo animo carent, viliſſimis utuntur tanquam quotidianis; qui denique cum Matre *Gruteri*, quando naviculam intrant, dicere poſſunt, *Eamus domum.* Nemo verò dicere hoc poterit, niſi qui aliquando domum coluerit, ut naviculam. Quandoque in terris quoque mare eſt, & fluctus & naufragia, quæ cum tumultuari bona fide cœperint, tam neceſſe ſit & conſultum è terris ad mare, quam ex hoc ad terras confugere, ſimulac periculum certa ſigna miſerit. Quantum hæc fœmina abeſt ab eo, qui ſe MVNDANVM dixit? aut quid eam reſponſuram fuiſſe credimus, quæ domum vocavit, quicquid pro domo coluit, Amphibion animal profeſſa, ſive quod idem eſt *mundanum.* Hoc igitur matris exemplo teneras GRVTERVS aures, patris vero diſcrimine præſens ſpectatos oculos etiam erudivit. Cum enim hic ſciret, illic nondum exilium eſſe, quibus partibus exilii regnant auctores, & poſſe pro malis reperire peſſima, qui non omnibus modis machiniſque copiam ſui longè portaret, cumque comperta res eſſet, odium delectum habere præcipui ſexus, illumque, ceu *victimam eximiam*, ut veteres loquebantur, depoſcere ſolere, ſuis quidem diſſimilitudine periculi fretis, & navem repetere juſſis, operoſioris profectionis artem ſibi accerſendam credebat. Placuit igitur, quod multis ſæpè cordatis ſaluti, ſuſpectam locorum fidem fruſtrare, & mendicitatis habitu notitiam ſui excæcare, quibus ornamentis abſconditus, & humeros Agreſtium mercede pactus, paludes, quæ ſunt inter Caletum & Inſulam, transmeavit lætus illo portu quaſi tranquillitatis. Sed in ipſa Caleto injecit ei manus alia ſævitia nullis veſtigiis præſcienda. Cum enim apud hoſpitem publicum ventos utiles expectaret, atque interim ſimul peregrino alio amœnitatis cauſa muros circumgrederetur, illiciti tam ignarus, quam ſuus Comes; illico milites adſuerunt, qui prehenderent, ducerent, & jam tenebatur uterque certa carceris deſtinatione, ac jam conditus erat, niſi captivitati tam repentinæ, nonnemo de Magiſtratu, qui per eandem civitatis viam accedebat, interveniſſet GVALTHERO dimitti juſſo, quippe ſibi (ita ajebat) noto. Quod abſque numinis cura ſingulari factum eſſe nemo exiſtimabit, ſi & illud adſpexerit hominem illum beneficum GVALTHERO nunquam vel prius viſum, vel in ipſo facto agnitum, vel ab ipſius vindiciis ad ſupremum uſque finem alio nomine cognitum quam *ignoti liberatoris.* Non didicerat GVALTHERVS alienæ civitatis leges, ignorabat alibi muros hactenus ſanctos haberi, ut ambulare juxta nefas eſſet. Nondum nocens, jam reus erat, nondum delatus, jam abſolutus. Nondum judicem, jam è judicibus amicum habebat. Vix diſtinguere poterat injuriæ & beneficii tempus. Cuncta mira, ſed hoc magis mirum, quod qui dimitti juſſit, nullo pronunciavit argumento, niſi quod hunc noviſſet, eamque cauſam cùm probaſſet cuſtodiæ militum, nondum probaverat ei, cui voluit prodeſſe, utpote ſalutaris, quàm familiaris magis oculis ejus oblatus: maximè verò mirum quod qui præclari beneficii auctorem tota vita memorabat, ſemper tamen, cui gratias ageret, ignorabat. Nihilominus & ille ſe noviſſe rectè dixit, cum in vultu liberali quaſi quandam boni viri inſcriptionem prælegiſſet; & Hic non noviſſe, cùm, quem quis non niſi per beneficium novit, hoc magis ignorare ſibi videatur, quò flagrantius nomen ac cætera illius pernoviſſe deſiderat. Hac viciſſitudine perfunctus GVALTHERVS in Britanniam trajecit, ſede capta Norwichi, quo in loco comitatem partim ipſo civium ingenio natam, partim ſuo ipſius nutritam tantis ſenſit argumentis, ut Caleti, quod in uno expertus fuerat, id hîc tulerit ab univerſis, non quidem carceris illic injuriis ſubductus, ſed poſt capitalem hoſtium malevolentiam benigniſſimis horum animis & ſtudiis refectus.

Non opus fuit dubiis precibus Magiſtratuum faſtidia mollire, vel hoſpitalitatem expugnare blanditiis, nec audire perfugii cauſas malefica interpretatione corrumpi, & multis repulſis triſtiores pati aſſenſus. Receptus eſt, ut in parentum, fratrum, agnatorum fidem nulla locationis formula, ut pro communitate cœli vel aëris penſionibus reſponderet, facultates inter amicos & inimicos partiturus, dum quæ migrari non poſſent, prædæ relinqueret, quæque migraſſet alibi ſtillicidiis annuis vel trimeſtribus (ſcio enim ubi hoc moris ſit,) ad fiſcum transferret. Sed major illis animus, quam ut cauponarias mercedes poſcerent hoſpitem, & mitior, quam ut vectigalem facerent exulem, omnino verò ſic affectus, ut hanc per omnia civis loco haberent, niſi quod gratuitus & immunis eſſet, humanitate illa à populo quoque vehementer approbata, quod nemo per invidiam queſtus eſſet, his aliquot capitibus anguſtias fieri caritati vel annonæ, nemo proquiritaſſet, urbi, propter paucos alienigenas vel ut mole nimia laboranti ſanguinem mittendum videri. Uſque adeò nullum fuit peregrinitatis odium, tota deteſtatione converſa in eos, per quos non licuit non peregrinari. Honor autem ſic communicatus, ut intelligeret univerſos, ad oblivionem retromalorum ipſi medicinæ, quantum fieri poſſet, efficaciſſimæ veluti ſymbolas conferre. Non ſciremus ſupra alios dilectum fuiſſe, niſi, quod cæteris Belgis id loci factum non eſt, huic ſoli feciſſent; Unus enim hic de popularibus ſymphoniam ſublucanam, quæ Nortwichi per tempus æſtivum præcipuorum civium domos obibat, horis conſuetis participavit, cum Civitas optima reliquis peregrinis humanitatem quidem omnibus, huic & amœnitates ſuas nuncuparet, tanquam parum eſſet, ſi civis, niſi & inter præcipuos foret, parùm, ſi inter præcipuos, niſi & quotidianâ prærogativâ ei oſtenderetur, ſed parùm & hoc, niſi poſt nocturnam ſtatim quietem cantiones velut ſuaſorias ad ædes aureſque mitterent, ut in diem quoque curas triſtiores, quæ extorri-

torribus nunquam desunt, exuere, neque pejus vigilare, quàm dormire, sed utrumque tempus ita peragere vellet, ut solent ii, qui se inter amicissimos cives versari noverint. Pacis enim & concordiæ nomen Musica est: nunquam per hanc odii nuncius expeditur, aut damni aut injuriæ, sed amor hanc invenit, amor hanc celebravit, amor absolvit, nisi quod honor quoque dignis reddendus, qui tamen ab isto fonte manat, humanam vocem sollicitavit. Quorum & hoc & illud GVALTHERVS tam bona fide, tam bona copia inter Nortwichios accepit, ut dignum putaverit, quod repetitis narrationibus memoriæ suorum penitùs imprimeret, quod filius præcipuè edisceret, quod ille nobis dictaret, nos auribus vestris & posteritati traderemus. Et fortasse aliis nimis multa videor dixisse de Norrwichiorum comitate, mihi verò nondum satis, quippe summas delicias in facti tam benigni reputatione invenio, neque invenirem tantas, nisi comparata quorundam in exules crudelitas, inæstimabilem redderet hanc, de qua loquor, virtutem. Fit enim ingens ingenuius bonum, si discas à contrario ingente malo. Et profectò paucissimis in locis tam fausta cantilena, qualis hæc apud Nortwichios fuit, exulibus & peregrinis indulgetur. Multas inauspicatas, inimicas & arcentes aves mortales illi ubique fere nanciscuntur, nullas tamen infestiores hodie, quam quæ de suggestu diris ominibus regnant, & populares animos odiis asperant, quos vetus Augurum disciplina ignoravit, nisi, quia de summo vocem mittunt, *Supervaganeas* cum antiquis appelles, aut picarum generi adscribas, quodam collegio naturæ, quoniam utrisque par insolentia, quàm illis fabulæ tribuunt, par conviciandi & obtrectandi libido.

Raucaque garrulitas, studiumque immane loquendi.

Dicam clarius; Sunt nonnulli (absit enim ut omnes eadem censura vexem) & in ipsa matre nostra Germania de sacro ordine homines sacerrimi, qui velut divinarum & humanarum rerum judices atque arbitri tanta confidentia partem illam, quam nescio quis optimam & pessimam dixit, exercent, ut quidvis in quosvis nullâ curâ, verum an falsum intemperanter effundant, auresque & fidem Vulgi ignobilissima captivitate damnent & servitute. Aliquis ipsis non dedit? Avaritia: non scrupulosè satis honoravit? arrogantia: non laudavit? ambitio: non rudis est? invidia: non assentitur? Inimicitia: malum morem tangit, tùm verò capitale odium eos facit disertos. Omnes virtutes unius virtutis compendio possidebit, quisquis illos omni ratione placare studuerit; turpissimus etiam pretium merebitur, si noverit modos gratiæ apud ipsos quærendæ, tuendæ. Bonis, quorum nec mens, nec lingua, nec vita servit ostentationi, sed veritati, qui non plausum pietaris, sed pietatem sectantur, nulla difficilior res est, quam se talibus probare. Hi contra bonos omni telorum commento pugnant, maxime tamen illo, cujus aciem Thearidas in suo gladio laudavit. Charitatem mutuam commendant, & nihil charius habent odio: Odium damnant, & nihil exosius habent charitate, quippe qui sibi non constant, & quod rectè præcipiunt, malè ipsi temerant, tantoque pejus, quod hic quoque sæpe principatum petunt, ut quibus solis licet publicare officia vitæ, solis etiam liceat vivere præter officia vitæ. Dei præceptum est, & præceptum sæpius; Peregrinum ne quis malè tractet, ne quis affligat: In cœlum enim meare gemitus eorum, & à Domino demeare vindictam. Scio tamen, ubi peregrinos nemo magis infestet, nemo magis furca expellendos clamitet, quam quidam de cœlestium illis consultis, de sanctitatis illis satoribus & statoribus, qui cum jussiones divinas non ignorent (etsi multi ne hactenus quidem profecerunt) nihilominus sic efferantur contra hospites inculpatos & præter propter speciem pios, ut si per illos staret, haud scio an Taurica sacra facturi sint, & qui hoc una cum ipsis quam vehementissime voluerit, ille demum divinus habetur & sua dignitate dignus.

Proh superi quantum mortalia pectora cæcæ
Noctis habent! ipso sceleris molimine Tereus
Creditur esse pius, laudemque a crimine sumit.

Sed ego Nortwichio longius sine GRVTERO discessi, & quidem ad hos *Ætnæos fratres cælo capita alta ferentes*, ubi sentire quæ velis, & quæ sentias dicere non est, *relegens errata retrorsum littora* ad Icenos nostros denuò me vertam. Eo loco GVALTHERVS agens tales amicos nactus erat, ut facile, quam à Fortunâ acceperat plagam, falleret, talem verò animum ipse inter adversa custodiret, ut tantum a vilitate sui abesset, quantum aberat à vanitate. Per illud enim tempus Legatos à fortissimo Principe Auriaco tunc ad eam civitatem missos (inter quos erant *Levinus*, *Calvarenus & Gerdens*) è diversoriis publicis domum suam traduxit, volentesque volens recepit, ut palam esset nihil degenerasse egregium pectus, quod hospites tantos in aliena civitate sibi vindicaret, nec fuisse aliquando sine auctoritate, in cujus domum auctoritas publica migraret, nec ipsam domum sine splendore, quam vir tam generosus habitaret, legati non spernerent, Senator (is fuit *Sutertonius* Christophori frater) habitandam præberet: Post non multum annorum tamen relicta Britannia Middelburgi consedit. Middelburgum deinde rursus Antwerpia mutavit sub illud tempus, quo successus voluit Ordinibus, ut arcem suis præsidiis occuparent, prius tamen à Senatu publicorum munerum vacationem impetravit, non odio quidem laboris, aut ignobilitate mentis, sed ambitionis fuga, sed quod inter æmulationes temporum calumniis innocentiam præbere nollet. Deinde verò cum Alenconius in spes vanas, & parem eventum ruisset, immunitas illi continuari non potuit, sed quia Magistratum imprimis Religio, nec alium magis dexteritas tunc commendabat, GVALTHERVS vici sui magister delectus est; cui muneri minùs gravi successit deinde gravius, cum *Parmensis* obsidionem fecisset. Rei namque frumentariæ quatuorvir, collegis Aldegondio, Lesdale & Rosa, adscitus in partem gloriæ illius mittendus est, quod annonæ conscientiam sic inter paucos septam tenuissent, ut citra deditionem nec civi, nec hosti constare posset, tantum tridui frumentum superfuisse. Quod secretum in obsidionibus adeò necessarium est, ut sæpè maximum momentum belli consistat in artificio tegendi, ne vel domi civis, vel obsessor foris intelligat, quid urat obsessos. Nunquam statuit trophæum in bello, qui necessitates omnes foràs vertit. Quanquam me non piget Filio, cujus causâ hoc agitur, prætexuisse patrem, quandoquidem hoc etiam GRVTERO gloriæ ducetur, quod Patris virtutes primo secutus, deinde additis variis ornamentis easdem fuerit supergressus: tamen unicum tantum, quod animo nunc suggeritur, ut agmen claudat, subjiciam.

Pater cùm post pacificationem Gandavensem Middelburgum concessisset, Valono milite Flandriam depopulante, dum annus ille cuncta sursum versat ac deorsum, civis quidam lautus, fortunis in compendium auri contractis, eodem profugit, & Gualtheri domo, quæ tunc contra Civicum erat, perrogando reperta, protinus ad eum ingressus, salvere te jubeo, inquit, Patrone, & nunquid Gualtherum Gruterum, qui nuper in Anglia? Ajente nostro; licet, inquit ille, hoc quicquid est Hippoperæ custodiæ tuæ mandare? annuente nostro iterum, dat, abit, nullo teste proviso, nullo syngrapho: Gualtherus, qui hominem redirurum putabat, si vespera mercatui supervenisset, depositum in priore parte ædium proximo paxillo suspendit: sed cum hospes nec illo die, nec postero, nec posterum sequente reviseret, & pondus depositi interim animadversum alium locum suaderet, transtulit illud Gualtherus in arcanum studiorum. Alter post anni quasi sextantem demum ad conveniendam peram suam reversus, cùm alveum illum aperiret, viginti quatuor *duplones*, ut vocant, Isabella-Ferdinandicos GVALTHERO præmii vicem offert, quod, dum ipse per Brabantiam Artesiamque nominibus suis appellandis abfuisset, non molestum habuerit peculium relictum custodire. Sed mercedem GVALTHERVS recusavit, satis suâ sibi conscientiâ muneratus. Utramcunque partem aspicio, virum bonum adspicio; Dant, reddunt invicem; nec ille fidem hujus scripto vel teste munit, nec obsequio hic mercedem capiat. Alter credit simpliciter famæ, alter præstat simpliciter virtuti. Non tanti fuisset fortassis hanc quoque rem per se non nimis magnam referre, nisi bonus mos semper produceret infamiam mali. Audivi sæpiùs è grandævioribus, olim qui pecunias invicem & contractus exercebant, nudâ verborum sanctitate convenisse, nec minus ideò securos fuisse, aut magis fefellisse: sin etiam volun-

voluntates aliquando mutuas stylo conderent, factum id non tàm ut necessitatem servandi sibi, quàm posteris memoriæ diuturnitatem stabilirent. At præsens ætas quantum in pactionibus sudat? quantis anxietatibus non credit, cui credit? quanto molimine syngraphas struit & obligationes? quoties interpolantur verba, resinguntur, limantur & limitantur? Hoc addendum, illud detrahendum, hoc captiosum, hoc obscurum est, hoc nimis laxum, nimis angustum est. Tum vero, cùm in clausulam definendum est, basilicas edictiones adscribunt, ipsi juri, quasi illud quoque fraudibus advocet, contra se ne jus sit, volunt, jubent. Quod profectò non aliter fit, quàm si virum bonum negent, cujus fidem tot indaginibus & laqueis & notis includendam putant. Nunc ad JANUM ipsum GRUTERUM paulò propius gradum tollamus. Is sicut rebus duris Constantiæ Doctores utrumque parentem, ita Matrem præcipuè studiorum magistram votum simul Agasiclis consecutus est, ut eorum discipulus diceretur, quorum & filius esset. Mater enim præter Gallicam, Italicam, Britannicam linguam, Latinas literas optimè, Græcas ita callebat, ut & Galenum, quod millesimus Medicorum vix solet, lingua Galeni legerit. Usitatum nempe fuit illo tempore, generosiores ut familiæ literas eum quoque sexum docerent, quem disciplinis antiquissimi mortalium vel præcipuè videntur consecrasse, cùm uni duntaxat juveni laureato, nempe Apollini, novies verò totidem puellis Eruditionis numen & majestatem detulissent. Nec opinor, sapientiæ partes antiquitas mulieri in tanta Deorum abundantia tradidisset, si quemadmodum viris olim bonæ Deæ, sic mulieribus studiorum sacra adiri nefas haberetur. Adierunt olim & obierunt hæc sacra *Cornelia Gracchorum* Mater, Hortensia Quinti, Lælia Caji filiæ, sed & aliæ complures, quæ literas olim exactè calluerunt, quæque nunc à literis coluntur & æternantur, nullo magis immortalitatis collegio dignæ, quam hujus nostræ *Catharinæ Tishemiæ* (Matrem GRUTERI dicimus) quæ licet ingenii partum nullum, nec eruditionis pignus reliquerit, ut memoriam sparsiorem nunc haberet, sicut veteri ævo nonnullæ inclaruerunt, nihilo tamen minus famam sibi doctamque posteritatem meritis tantis obligavit, quanti ipsam GRUTERI gloriam taxamus. Non enim tantum, quod cæteris matribus commune est, summis naturæ dotibus filium genuit; sed ipsa quoque, postquam puer capacitatem promisit, suæ materiæ adfuit, & indolem blanditiis salutaribus adulata, *Discere*, rem pulcherrimam, *Scire*, jucundissimam vocavit, ex literis sapientiam, ex sapientia virtutes, ex virtute vitam beatam & vitam quandam post vitam comparari crebrò illi dictitavit. Deinde eum libro admovit, literarum formas & nomina docuit, legendi, scribendi, memorandi rationes tradidit & exegit; primam balbutiem Latina Græcaque consuetudine imbuit, quibus ex fundamentis hoc virtutis & honoris templum JANUS GRUTERUS surrexit.

Quod non Imber edax; *

Nec inficiandi tamen sunt illi, quibus in operis hujus nobilissimi architecturâ proximus à fundamentis locus & labor fuit, quique merentur, si quid mei judicii est, ut non minus quàm cæteri artifices suum illud FECIT specimini tam excellenti subscriptum habeant: atque mihi profectò imprimis honestum videtur, si *Ysbrandus* aliquis Tralus Frisius, aliquis *Petrus Everhardus*, aliquis Matthæus *Ryquius*, aliquis *Richardus Snalius*, pædagogi & præceptores GRUTERI legantur, quos quidem an satis extersis oculis, & ut nulla litera fallat, è quadam charta cariosa non nisi bonis conjectoribus legenda produxerim, præstare non possum. Forte una litera pro altera capta nomen paulò aliud factum fuerit. Quid tum? Malui nolens hanc levem, quàm volens illam insignitam GRUTERO facere injuriam, ut quos ille vel ad memoriam suam privatam, vel ad hanc publicam per summam pietatem consignaverat; ego per impietatem alteram tantam silentio obliterarem, simul tacito GRUTERI mandato, simul illorum præmio defuturus. Ac sane maximum Poëtam non pilo minorem factum credimus, postquam Grammaticis *Penitus mastas exedit cura medullas*, *Virgilius an Vergilius* dicendus esset, quod damnum si fuerit in his quoque nominibus aliquod simile, tale tamen futurum est, ut plus sit integri, quodque cognosci possit, relinquendum. Sed officium meum videtis. Hos igitur adolescentiæ suæ GRUTERUS Informatores, studiorum vero quendam velut campum Martium nactus est *Britanniam*, in Britannia *Cantabrigiam*; Cantabrigiæ *Gunevelli*, quod vocant Collegium, & *Caji*. Nam & in hoc aliquando migravit nulla alia magis causa traductus, quàm quod *Georgium Thoum Schendium*, juvenem moribus summè rectum, nec ulla procacitate pluribus similem, modestiâ vero paucis æqualem, familiaritatis voto consectaretur. Is enim talis jam priùs erat in familia *Gonvelli*, nec tunc primùm in amicitia GRUTERI, nec solus etiam vel unus, quamvis unicus. Reperio enim *Christophorum & Gulielmum Heydonios*, *Philippum Wodhæum*, fratres *Strangeos*, *Collegiorum*, quæ Trinitatis & Christi vocantur, ibidem familiares, qui GRUTERO per mutuam notitiam & charitatem non obiter respondebant, tantùm diligentes & dilecti vicissim, quantum virtus & honestas animorum possunt mereri. In hac officina literarum, inter hoc studiorum amantissimos rivales cum GRUTERUS ita adolevisset, ut jam non annis, quàm doctrina major esset, satis sibi visus est vidisse Britanniam, totoque animo, quod Insulam & Germaniam interest, navigabat, ut Lugdunum in Batavis, literarum & armorum celeberrimam palæstram visendi, discendi, salutandi causâ transiret, si tamen prius Hospitis majestatem scriptis aliquot Epigrammatis ad maximam post natum Reginarum nomen, Reginam veneratus esset; sed offerendi cum non daretur occasio, fecisse satis habebat, gratitudinis suo sibi proprio testimonio contentus, quod cum in aliis rebus nihil agere credatur, apud conscientiam maximas causas decidit, & sæpe piæ voluntati acceptæ solutionis apocham reddit. Postquam deinde sine studiorum Automedonte *Leidam* pervenit, à diligentia quidem nunquam deflexit, sed à vero fructu tantum, quantum ab auspiciis boni Ducis. Temporis illi ratio constabat, operæ pretii ratio non admodum constabat. Usque adeò multum nocet ante sui juris, quam sui judicii fieri. Sicut enim puero si nummos, & potestatem tractandi dones, non has ille quidem suas opes abjiciet, aut objiciet gratis alteri, poterit etiam impensas nominibus mercium indicare, sed ut præcipua capita sint, aut dulcicula saccari grando, aut nuces in foro, aut (quæ ludentium suppellex est) è marmore volubiles, aut e tomento missiles pilæ, aut quicquid hæc ætas præ magno Græciæ mercatu æstimabit: ita GRUTERUS postquam tempus in potestatem accepit, de diebus & horis non quidem largitiones populares ocio & ociosis fecit, quod simplicius tempus perdere vocamus, sed illos aliquot annos ita consumsit, ut inter nobilissimi, fugacissimi tamen boni velut æra quædam numeraret, imprimis quod Poëtis, quod Poëtarum fabulis, quod fabulosis historiis dedisset. Quicquid hujus aut Gallus Gallicâ, aut Italus Italicâ, aut Britannus Britannicâ linguâ meditatus erat, GRUTERUS ita totum legit, ut nihil in hoc genere esset, quod non legisset, nihil autem legisset, unde non elegisset. Artificiose inventa, prudenter monita, acute dicta, suaviter ornata, statim animo, moribus, stylo impressit, cùm & ipse jam tum invenire, monere, dicere, ornare similia, similiter didicisset. In quo genere quantum istis monumentis amœnitatum debuerit, quantum deinde sibi, testantur carminum felices proventus, quibus nullæ omninò venustates desunt, nisi quod nullæ desunt, & copiâ fortassis elegantiarum (si modo aliquod bonum nimium est) laborant. Non specto jam illud præcipue, quicquid in Latinis poëtatus est, nusquam ille quidem se minor, sed speciem quandam Epigrammatum intelligo, quæ in versuum certum numerum jurata plures non admittunt, & in horum fine quatuor imaginibus respondent, intersonantibus iterum diversis aliis, quæ se longius invicem jubentur exaudire, Gallorum, ut arbitror, inventum, quorum & vox est à Latinorum *sono*, quia in illis aliquid *sonet sonorum* corrupta, idque factum postea imitamentum Belgarum, & nuper Germanorum, per OPITIUM nostrum magnum illum talium delitiarum *Apitium*. Hujusmodi Epigrammata GRUTERUS patrio sermone quingenta amplius sub illud tempus scripsit, & ea *Philippo Marnixo*, *Jano Dousæ*, *Jano Hauteno*, qui nasum & aures & dextram dexterrimam in hac arte scribendi tunc habebant, miris modis approbavit. Approbabunt etiam nobis hunc genium GRUTERI & ingenuitatem suam, qui manuscrip-

nuscriptum hoc ejus, quod adhuc superesse debet, in tenebris coërcent, si nobis fœtum illum sub dium producent, atque refellent eos, qui opinantur nostram linguam Germanicam, & sorores ejus tam esse rudes & crudas, & intractabiles, & insubidas, & inficetas, & ruris plenas, ut ex hoc ligno nunquam possit Mercurius dolari, aut sub incudem poëticam mitti ea lingua, quam propter difficultatem ipsi desperant, aut propter imperitiam infamant, cum certò constet nobis neque copiam, neque venustatem, neque majestatem deesse, quæ si sapere possent, aut vellent, qui vellent, confitendum haberent, hunc tardipedem, & fuliginarium, & austerum, & asperum, & ferricrepum Vulcanum, (talem enim ipsi sibi fingunt sermonem nostrum) præ reliquis Diis cum Gratiis & Venere in matrimonium convenisse. Sicut enim marmor, antequam politum fuerit, nihil nisi marmor est, & tamen marmor, splendorem non monstrans, sed habens, ac totum intra ruditatem suam sepultum: postea verò quam artifex asperitati lævorem substituit, tum demum materia suo lumine vestita fit exterior, & patet in admirationem: Ita & lingua nostra olim quidem in cultu suorum inculta, sed culturæ tamen capax serò, sed aliquando simplicitati suæ successit in eam formam, ut quasi Pygmalionis animatum ebur, quod in fabulis celebratur, non solum suo fictori, sed etiam contemtori, qui peritis oculis uteretur, pro sponsa possit placere. Certè etiam antiquissimos Germanos legimus carminibus delectatos, & ipsum *Ovidium* equitem & Poëtam Romanum Geticam sive Gothicam linguam, quæ nobis popularis est, adeo non sprevisse, ut alicubi scribat, se stylum nonnunquam in exilii sui linguam & carmen Geticum misisse peregrinatum, quæ si adhuc extarent, haberemus cur Augusti inhumanitati faveremus. Quidni verò & de GRVTERI nobis gratulemur damnis, qui *Lugdunum*, ut Juri maximè attenderet, profectus ipse

Custode remoto

apud *Amadéum*, aut alios, qui suis historiis nunquam crediderunt, gaudebat velut Centauros in nubibus & mira plurima mirari, quæ gesta scilicet fuerunt in illo regno, ex quo Pater Anchises curiosum filium per portam eburneam ad superos remisit. Verum noster tamen in illo amœnitatis secessu non tantum hoc egit, ut illo dulci suo ipse abundaret, sed etiam ut Apis instar dulce daret, & dulce quidem cum aculeo, quæ boni Epigrammatis lex est, & in his GRVTERIANIS quædam peculiaris virtus. Vixit autem, dum Lugduni vixit, cum bonis benè, utpote bonus. Venerat enim in urbem illam, cum *Petrus Tiara* ibi Rectorem & in illius anno *Jacobus Arminius*, *Joh. Esychius*, *Bertius* item & *Hogerbetius* cum nonnullis aliis ibidem & in GRVTERI animo ac contubernio agerent, amici germanitus, germanissimè verò Arminius & Hogerbetius facientes cum GRVTERO trium pectorum viridissimum trifolium. Et quia non modo numerum ac nexum, sed & gratiarum gratiam, sed & Charitatum charitatem repræsentabant, Charitæorum vocabulo mutuò fuerunt cognominati, mutuò salutati, mutuò literis præscripti. Cum his noster vivere, his se communem facere, cum his joca, cum his seria fabulari, pulcherrimam factionem arbitratus, cum bonis in amorem, contra nullum in odium conjurare. Minimè verò justum censebat aut pium superioribus recalcitrare, & quorum nos imperio submisimus, ab illis exigere imperii rationem. Hoc decretum animi magnam illi tunc temporis invidiam conflavit, cum Lugduni Studiosorum globus pro nescio quibus privilegiis suis fermento animi Juvenili contra Professores tumesceret, ac veluti Academicus quidam Pompejus omnes pro hostibus haberet, qui Reipublicæ, hoc est, partibus eorum deesset. Solus enim GRVTERVS nulla ratione impelli potuit, ut aut in turbis illis locum, aut in suffragatoribus nomen haberet. Solus cum duobus *Rosendaliis* fratribus, Æmilio & Jacobo, quorum Parens ex Ordinibus erat, pacem prætulit; hoc sibi privilegio vindicato, ut contra multitudinem, quæ argumenti pessimi est, non timeret melius sentire. Amicis familiariter, fortuitis apertè, paribus constanter, summis intrepidè respondebat, nec si convicium faciendum esset vitio, cum fortuna loquebatur peccantis, sed cum peccante, palam objurgans, quicquid silendo crederetur virtus. Haud illud dico, Boni viri, quod stulti libertatem vocant, sapientes libidinem & temeritatem sine judicio, sine obsequio, sine moderatione; sed ingenuitatem intelligo comem ac verecundam sine arrogantia, sine fuco, sine assentatione, non tamen sine velo. Nam apud Summates quoque eandem personam illam agebat, verum pudenter & prudenter, malis bona exempla, bonis mala proponendo, ut hos & illos vel malâ famâ deterreret, vel bonâ gloriâ accenderet, historiis nonnunquam, interdum fabulis, quandoque emblematis utens, & ut ita loquar, *tibicinem verberans pro coquo*. Juratum aliquem consiliarium dixisses non eorum, à quibus stipendium, sed cum quibus argumentum, & sermonem haberet. Non invenisses eum inter histrionales fautores & aurium Sirenes, qui tantum rosas loquuntur Dominis, & dulcia crusta semper suggerunt, sicut pueris solemus

Elementa velint ut discere prima:

nimis herculè obsequiosi Syri, nimis in consiliis propinandis solertes coqui, memores perpetuò Epigrammatarii, secundum cujus institutionem

Servus Domini debet habere gulam.

At noster ita credebat, non debere Principum amicos semper, quod idem Poëta ait;

Servire Palato:

Sed imprimis id operam dare, ut salutaria ministrent, audiantque potius aliquem ex Veteribus monentem; *Bellaria ea esse maxime mellita, quæ mellita non sint:* Quicquid autem per indulgentiam stomacho publicè immittitur, id ipsum haud multò post per omnia membra membratim suppliciis incedit. Et erat omninò GRVTERVS longè alius disciplinæ civilis arbiter, quàm ut putaret in Republica vel gerenda vel tractanda magis requiri versutos quàm cordatos, perplexos quàm simplices, tenebricosos quàm apertos. Quid enim sani sperandum esse ab illis anxiis, qui nihil candidè agunt, loquuntur, intelligunt, alienam mentem semper scrutantes, semper occultantes suam, suspicaces & profectò suspecti, non fidentes & profectò non fidi, cauti & profectò cavendi, humani denique & officiosi & amici, cumque res exigit rem, totam pigmentorum, & figmentorum suorum pergulam prodituri. Multò enim facilius sæculum hoc vulpes gignit, quàm leones. Nam lepores dicere nihil attinet, ubi calliditas major & par fugacitas in compendium coierunt. GRVTERVS liber erat, ingenuus erat, detectus erat, verus erat, eamque libertatem in animo, in vita, in ore, in oculis, in stylo, jam tum ferebat, sed omninò modestiâ ac reverentiâ quadam dilutam; Superiores nemo magis observabat, nemo magis parentes; atque hos quidem an unquam offendisset, negabat se recordari, negabat præceptis eorum quicquam apud se sanctius fuisse, hac unâ sibi contumaciâ concessâ, ut virtutem ad parentum enixissime obstinaret. Tantum aberat, ut ipsos more sæculi falleret, aut absentiam illorum in occasionem profundendi verteret, aut in rationibus, quod aliquibus non rarum est, pro luxuria necessitates, quasi cervam pro virgine supponeret, & Aleonem in Librarium, aut cauponem in Medicum, aut alios impensarum rubores in candida nomina mutaret. Artes enim tales & tabernam vinariam & hujusmodi officinas corruptionum nomine tantum noverat, non usu, crebrò confessus postea, se vitam suam satis tranquillam & longævam, quam vixisset, ad pietatem suam erga parentes, & hanc fiduciam ad promissiones divinas, quemadmodum promissiones ipsas ad bonitatem Dei liberam referre. Quid jam sentiendum habent ii, qui parentum præcepta pro aranearum telis, pecuniam pro vitreis fractis, tempus pro cyatho nebulæ, pietatem ipsam pro inani nomine alibi rumpunt, alibi effundunt, alibi contemnunt, quando præsertim inter ipsas suas pravitates interdum strepitum venientis, aut impetum jam prementis animadvertunt pœnæ. Verum hoc dicere ipsorum est. Nos GRVTERVM adspicimus, qui laudem eam quoque meruit, quam in militia, si quis mereri studuerit, jam fugit antequam militat, & ignominiam apud gloriam quærit. At nostro suum hoc decus constat, idque in pace quisquis non optat insanus est. Illud nempe dicere volui, GRVTERVM in toto corpore *cicatricem non habuisse*, nec proinde cicatricis aliquando causam vulnus, & causam vulneris pugnam, & pugnæ causam pugnacitatem. Ut autem careret istis causis omnibus, effecit contra-

ria

ria *Mansuetudo*, & Mansuetudinis Soror *Verecundia*, & quæ se cum utraque libenter tertiam facit *Prudentia*. Diem studiis dabat, noctem quieti, comitatem notis, facilitatem ignotis, sibi pacem, nulli bellum, nulli belli occasionem. Vagationes nocturnas, & quicquid fine lucerna audetur, relegabat ad Nerones, sive certe Merones, quibus minime invidebat suas cicatrices, sive illas corpori sive famæ, sive quod valde fieri amat, utrique impressas. Nunc etsi melior longe conditio eorum est, qui capite, pede, brachio offendunt, quippe Zeno quoque Philosophus, ille qui lupinorum instar madescebat in dulcedinem, non tanti esse putavit, si quis etiam per invitatiunculam hilariorem pedibus laberetur, id modò ne lingua fieret; affirmo tamen vobis, nullum ne tale quidem vestigium corpus GRVTERI deintegrasse. Nam ut cadere quidem humanum est; ita quàm rarissimè cadere est humanius, & officium hominis hominem dextrè agentis. Nemo maximi fecit equum qui cespitat, aut sæpius procumbit, & cum virtutes omnes complectitur, tamen Dominus in eo æstimando semper excipit cespitationem. Certè quod ab equo exigit Dominus, id sapiens à semet exigere magis volet, utpote frenum corporis habens in manu rationis. Festinare vero, currere, incurrere, quod ante pedes est, non videre, lapides obvios nunc hunc nunc alium labefactare, nunc tignum postemve capite oppugnare, talum torquere, hominis est qui vel reliquit animum in negotiis, vel inter libros oblitus est, vel pignoris loco deposuit in disputatione de *Modalibus*, aut *de numero remigum Vlyssis*, aut omninò nunciatum præmisit amicis, qui se conventuri erant, se hodie non esse apud se. Procul ab hoc vitio GRVTERVS, à communi opprobrio Philosophiæ, quàm in cæteris omnibus *inconsiderantiam* plusquam *Claudianam* suis convictoribus putant afferre. Ostendit ille, verè sapientem esse, qui non solum domi meditetur Reipublicæ optimam gubernationem, sed & foris & ubique corporis sui optimus sit Dux & Imperator; imo fieri posse, ut non nimis sit *Poëta*, qui esset optimus, & *pedes* non minus in versu quàm inter ambulandum sollicitè ponat, ne fortè *Jambicus* incessus desinat in Scazontem.

Parem rationem habuit GRVTERVS linguæ. Etsi enim servitutem in ore minimè gestivit, tamen linguam nunquam manumisit ad impietatem. Verbis utebatur, quæ nec severam *Catonis*, nec teneram *Hippolyti* frontem offenderent, nec matronam averterent. Non ad fidem per Juramenta loquebatur, sed ajebat simpliciter, quod non esset. Nunquam Joves nostros, qui per Inferos, & Inferorum Patrem; nunquam Plutones nostros, qui per Superos, & Superorum Regem in omni sermone jurant, imitaturus; neque sane eos, qui per execrationes, si falsum dixerint, se cœlo exhæredant, orco mancipant, & maximo animarum plagiario suam resignant. Noster primum sibi credebat, quia nonnisi bonam opinionem sibi fecerat benè vivendo. Denique ita vivebat, ut juramento nunquam egeret, velut simplicissimum juramentum ipse esset injuratus GRVTERVS. Veritatem enim primis ab annis religiosè voluit, & ad extremam ætatem à se scrupulosè exegit, ut si comparatio fuisset, facilè *Æmilium Scaurum* agere potuisset contra *Varium Sucronensem* ac dicere; *Utri creditis?*

Hæc habemus de adolescentia GRVTERI, quam Lugdunum usque proveximus. Post curriculum Lugdunense medium tempus nobis effugit, quia memoria nobis hic deficit, & familiares longe sunt, & à conscriis repetere serum est, & in adversariis nihil reperitur. Quemadmodum igitur nubecula interdum non tam solem, quàm oculos nostros tegit, quo minus fontem illum luminis adspiciamus, lumine ipso quasi cominus illustrati: Ita nobis GRVTERVS aliquantillum spatii transcurret in obscuro, non ipse tamen obscurus. Aliquandiu nusquam est, & tamen ubique, aliquando nullis in locis, idem tamen eodem tempore in omnibus. Dubitatis ubi fuerit? in antiqua Roma fuit, in antiqua Græcia fuit, in antiqua Persia, in antiqua Palæstina, vel ut brevius dicam, in antiquo universo fuit, & adhuc brevius iterum, ubique. Quomodo enim ubique non sit, qui quicquid gestum est ubique, non ignoravit. Non bellum decretum fuit, quin ille quasi posthumus consiliarius consultaverit, non gestum, quin ille fortiter, vel ignaviter patrata animadverterit, non urbs obsessa, non oppugnata, non capta, quin ille copias numeraverit, artes cognoverit, machinas intellexerit, tormenta tractarit, non triumphans actus, quin ille ritus & solennitates omnes perdidicerit.

Quicquid in aulis ex humili altum, ex alto humile factum, quicquid ibidem simulatum, aut dissimulatum, quicquid luxuriæ, ambitioni, invidiæ, adulationi datum, quicquid in foro disceptatum, in judiciis judicatum, in templis adoratum, in arena pugnatum, in theatris spectatum, in circo certatum, quicquid denique uspiam fuit, id omne GRVTERVS quasi retrò sæculorum coætaneus vidit & audivit. Sed & versabatur frequenter inter eos, qui sapientiam non tantùm animo, sed auribus etiam commendabant, & aut affectus ludendi, aut artes docendi causa modulabantur: cum *Atridis* ad Trojam profectus est, cum *Vlysse* in Ithacam redit, cum *Ænea* in *Italiam* venit, cum *Ascræo* ruri, cum *Siculo* inter oves, cum aliis in cothurno fuit aut in socco. Præcipue virtutis Magistros in Academiam aut Porticum sequebatur, & quicquid apud illos reperiebat rectum, & pium, vitæ dabat, ut errores sectæ: nec ullus ei satis magnus auctor habebatur, cui sacramentum diceret ad falsam opinionem: Cynicos minimè probabat, quia ipse verecundus erat, & placidus, & comis, & mundus, alloquentibus nec Melitæus, nec Molossus, vestitu non incomptus, sed compositus, non sumtuosus, sed frugalis, non splendidus, sed nec contemptus, non nimis antiqui, non nimis novi moris, neutiquam certè affectatus. Pudor illi in sumendis, pudor in ponendis indumentis. Ipse vestiebat se, ipse devestiebat, nullius sexus ministerio juvandus, fortè Laconica virgine exaudita, quæ cum videret hospitem quendam à servo calceari, *num hospes hic*, dicebat, *non habet manus?* aut Palamedem intuitus, qui miranti Achilli, cur sine servo, sine ancilla proficisceretur ad bellum Trojanum, respondit; quid ergo hæc dextra? quid hæc ejus soror? quasi diceret, neminem sine servo esse, nisi qui inutilis esset, neminem sine satellitio, nisi cui manus, & pedes causarii essent, & inutiles morbo. Arbitrabatur noster tempestivum fore famuli pedes aut manus advocare, quoties sui suæve non sufficerent, aut multiplex opus multiplicem operam postularet, ne pallio quidem gerulum in ambulatione, nec gladio bajulum, si accinctus esset, daturus, potius abjecturus, si quod onus suum alios oneret. Vultis exemplum, & promittitis operam memoranti? Proficiscebatur aliquando noster, cùm Heidelbergæ degeret, ad Mercatum Francofurtensem, & proficiscebatur curru meritorio, qui differtus erat & vectoribus aliis eodem portandis, negotiorum aut negotiationum causa; noster ut libros coemeret aut sibi aut Bibliothecæ Palatinæ. Sedes ipsi contigerat, ut ensem oporteret demere cingulo, & juxta collocare. Succussabat autem currus, ut fieri solet, cum tubera habet via, aut scrobes, aut saxa, & ensis faciebat *artem ludicram*, lasciviebat, subsultabat, tandemque ex saltatore desultor factus ad terram ibat. Sustulit auriga rursum, & relocavit rursum, sed vultuosior & morosior. Tertium facinus ausus est ensis; vidit GRVTERVS, Auriga non vidit, & Ille hunc non vidisse, planè lætus dissimulavit exoptatissimam jacturam, tantum apud se gratulans, *Vale ensis*, *Vale molestia*. Cum enim ferrum nonnisi contra hostem sibi vellet adesse, permolestè ferebat, si dum neminem habebat ferrum, cui irasceretur, putaret se nactum esse cui illuderet, neque dignum censebat, cum properarent omnes, ut gladius unus tergiversator tot comitum & amicorum votis obstaret. Expressit ille quidem in his animum Diogenis, sed eundem sapienter temperavit; non poculum, non catinum, non argentum abjecit, sed quicquid etiam non nisi abjiciendo bonum fieri poterat, quasi malum damnavit negligendo: Pauperem non dixisses, quia facultates ipsi erant privatæ, animus regalis; non avarum, quia fruebatur eo quod habebat, non habere studebat, quod non frueretur, non profusum, quia sic vivebat, ut vivere, sic dabat, ut dare posset, & tamen utrumque faciebat ita, ut magis benignus, quam medius esset, omnibus impensis facilius ignoturus quàm temporis, quod tum pessimè locari putabat, quoties non optimis locaretur. Ideo convivia non faciebat imperitis, sed copiam sui apud doctos sæpè, si quid & illic pro-

ficere posset: ocium nullum sibi indulgebat, nisi cùm valetudini feriaretur. Jus didicit, ut sciret, non ut litibus commodaret, satis Advocatorum ratus, si minùs esset, satis etiam interpretationum, si minus interpretum esset. Ipse enim quietem malebat, & vitam à certaminibus, ab invidia & avaritia remotam, ubi doctrina esset infinita, cupiditatum modus finitus. Et cùm aliquando nonnemo ex eo genere hominum, qui Principum quæsturas exercent, & nonnunquam suum quæstum, inter conviviales sermones diceret: Satius mihi ducerem mori, quàm GRVTERI *libris, literis & syllabis*, studium Criticum suggillans, immori; respondit GRVTERVS: *& ego mallem sublimis mori, quam ad felicitatem tuam damnari, ut quotidie argentum & vitam teram, ut ad calculum sedeam, & colligendis, numerandis, scribendis, condendis, promendis, locandis, fœnerandis pecuniis, ævum impendam.* Sapientibus enim & GRVTERIS res illiberalis habetur in divitiis suas curas, in curis vigilias, in vigiliis noctes, in noctibus verò dies vexare. Vix autem è millibus unum reperias, cui divitiæ sint sive suæ, sive alienæ, quin ille sit divitiarum, quin ille amicum potiùs sit perditurus, quam nummum, nusquam liber à metu, vel Gallinaceum suum suspectans, si curiosius fodiat, quasi & ille scrutaretur, ubi dominus condidisset aurum. Quæ miseria, si hæc talis non est miseria, totum amittere fructum vitæ, ut quæras vel augeas rem nunquam tibi certam, filiis incertiorem, filiorum filiis incertissimam, quâ sæpe non tam locupletas, quam facis Nepotes, dives in arca, pauper animo, mortuus ante mortem, post mortem derisus? GRVTERVS non tam iratus erat suo genio, ut apud superos inferorum pœnas amaret. Hinc cum iterum magni Principis Consiliarius eum interrogaret, cur literas tam adverso Mercurio natas tanto studio præ cæteris coleret, quin operam potius daret illis artibus, quibus filiabus dotem pararet & generos? *Cur auriferis istis artibus*, inquit, *abstineam meæ mihi causæ, filiabus verò materna sunt dotes, nec viri illis deerunt, si non deerunt virtutes: quippe iisdem ornamentis matres earum nuptum iverunt. Bonis satis opum erit, quia bonæ sponsos facile merebuntur bonos; malis iterum satis, quia plus opum non merentur, & si plus ipsis contigisset, frustra malæ sperarent bonos, utpote qui dotes prius spectare solent, quam dotem.* Certa igitur stabat sententia, nunquam artes quæstuosas moliri, multo minus preces pretio mutare apud Potentes. Etsi enim stipendium tale habuerat, ut facile invidiam non haberet, ipsa verò exiguitas suo augmento faveret, nunquam aliorum consuetudini assuevit, ut tenuitatem stipendii precariis adminiculis corrigeret, tesseras frumentarias, vinarias, sportulas aut donativa peteret, & adorandas quercus excuteret; sed Consiliariis ipsis monentibus *verecundi hominis crumenam semper inanem esse*, respondit: *ob drachmas pauculas ego mendicus non fiam, nec munus id est regium; mille verò aureos princeps non dabit, quia munus id negabit esse Philosophicum: ita illi Fortuna obstat mihi professio, & alioquin officium qui facit, beneficii admonet, qui petit, non datum exprobrat & de dando gloriatur, pene addidisset, quod mihi datis ô amici, Principi potius dandum fuit consilium, si qua re me putatis dignum. Nam frustra merita nostra scimus, nisi ad conscientiam quoque ejus referantur, ad quem & devotiones studiorum, & spes præmiorum, & gratiæ beneficiorum, & interdum minimarum rerum notitia solet referri.* At tanto magis laudanda Constantia ejus, quod nec oblatis quidem vinci potuit, ut mediocritati suæ speciosa præferret, ut contemtum divitiarum verteret in amorem, & amorem temperantiæ in ejus contemtum. Nam illud quidem non vehementer cuperes, quod non vehementer speres, aut quod tibi labor, mora, difficultas reddat aspernabile & invisum, aut quod ita parum sit, ut cum habeas haud multo plus habeas, quam si non habeas, facilis continentia potest videri. Sed noster & illud recusavit, quod sponte veniebat, & ad contemnendum id contemtum sui non afferebat, nisi fortè *mille ducenti ducati annui* leves videntur nummi, aut stipes mendicorum. Nam totidem tales illi promittebantur, si decus suum, & vocem publicam *Academiæ Patavinæ* voluisset impertiri, postquam RICOBONVS illic & vivere, & docere desiisset. Invitabat *Pinellus*, solicitabat *Velserus*, negabat utrique GRVTERVS. Erat ei Religioni Religio, sed & erat Religioni ipsa pecuniæ summa, quæ cæteroquin paucis nimia est, & multis opportuna ad impietatem merces. Nefas primum ducebat eò ire, ubi & plus inveniret & minus; sed ut minus hoc plus damni, quam plus illud commodi haberet. Cultus enim divini libertatem publicam (quamvis privatam recepturus) pro quibuscunque divitiis sibi negabat esse venalem; præterea tam humanum sciebat esse invidere alienæ felicitati, quàm alienæ virtuti, & hanc quidem propter invidiam non esse deserendam, illum vero feliciorem esse, qui non sit infelix, quàm qui cum invidia felicissimus. Quippe felicitatis quidem filiam naturalem esse invidiam, Calumniam ejus neptem, Calumniæ verò sobolem & felicitatis quasi pronepotes, noxias innocentum. Quod utinam, GRVTERE, è tuâ potius disciplinâ didicissem, quàm mea fortunâ: Queror hoc apud manes tuos, me post sordidissimos carceres, post capitales hostium minas, post necem paulò distantem, post urbis nostræ obsidionem, post cruentam ejus expugnationem, post latronum insidias, post primi exilii mei mala, post militiæ incommoda nihil reperisse crudelius, quam meam non dico felicitatem, sed aliquam laboriosam quietem. Non erat, quod metueres invidiam tantùm in magnis, quàm ego in parvis expertus sum. Non me fides Principibus, non amicitia magnis & doctis, non integritas omnibus bonis probata, non sacra exilii causa, quæ sæpe alioquin ignotos & pessimos commendant, potuerunt tueri. Id genus quo magis telo ulciscar, quam tuo, GRVTERE, animo, vel, quod idem est, magno? Eveniat tamen hic mihi fructus opto, ut aliquis culpam hic suam inveniens respondendo me faciat meæ historiæ commentatorem, quod nunc sane fecissem, nisi fuissem parum iratus. Ego à GRVTERO ad GRVTERVM redeo, contemtor malevolorum ac contemtorum divitiarum. Accersitus est in *Italiam*. Quam hoc jam honorificum erat, quod ad eam gentem, quæ & literis, & hominibus doctissimis & sui judicio, & exterorum neglectu abundat. Delectus est unus ex media Germania, quod iterum gloriosum est, sive quod ipse potissimum, sive quod potissimum inde. Major enim quodammodo invidiâ est, qui deligitur ex ea gente, cui tam rarò aliæ meritas laudes concedunt, quàm nunquam eripiunt. Expetitus est ab Academia tali, ubi non in Italia, sed ut in ipsa Germania, in Polonia, in Bohemia, in Gallia, in Britannia, in compendio orbis habitaret; quandoquidem quicquid illustre est, quicquid discendi cupidum, quicquid Reipublicæ, quicquid foro, quicquid Medicinæ crescit, id omne tyrocinium suum apud *Patavinos* plerumque aut sumit, aut facit, aut ponit. Vocatus est denique ad liberalitatem tantam, ut GRVTERVM repulsas opibus dantem laudare non possim, quin eundem apud animos nonnullorum reprehendendum exponam; *Academiæ* verò Patavinæ nutricios publica voce, publico literarum, & privato GRVTERI nomine propriè celebrem, utinam in exemplum magnis literarum Educatoribus, ut saltem aliquam *Patavinitatem* talem, si non omninò talem sæculis ostendant, nec semper paupertate dignos putent, qui paupertatem non indignè ferunt. Nam ut divitias magnas anxiè quærere non est sapientum: ita sapientibus necessarias opes subministrare eorum est, qui sine opera sapientum, nec sapientes habent, nec sapienter opes aut regna, cum nullum genus hominum inveniatur, quod minus suis emolumentis advigilare aut possit aut soleat, dum discendi & docendi cupiditati omnes cupiditates alias postponit, & vectigal suum tantum à mortuis exigens honestissimam avaritiam exercet in libris, interim multorum iniquitati obnoxium. Quia enim tales nec de sua, nec de aliena fraude cogitant, & suam innocentiam inspiciunt, quasi obsidem alienæ, multò opportuniores fiunt pessimis lucrorum milviis. Quoties illis institor, quoties Cerdo, quoties vestiarius, quoties aliæ feles nummariæ pro bono & nimio argento malam mercem, & pro tenuitate nuditatem reddunt?

Nemo magis juvandus à magnis, quàm quem minores prædæ habent. At quamvis hæc ita sint, Liberalitati tamen maximi Principis, qui semper beneficiis, quàm pœnis largior fuit, & nunc optimus, postquam malis temporibus antiquior habetur, GRVTERVS intercessit. Cùm enim *Inscriptiones* suas *Romanas* Romanorum Imperatori RVDOLPHO inscripsisset, princeps ita munus hoc acceptum habuit, ut & lau-

laudationis & largitionis suæ munere vicissim dignum putaret, alterius quidem honorem statim præmittens, alterius optionem ad arbitrium auctoris differens, interim per *Wackerum* & *Barvitium* responso dato, GRUTERUM *& præteritum & præsens & sæculum futurum demeruisse, peteret ille à Cæsare munus quod vellet, repulsam ne timeret.* Certè qui petere jubet, & laudat, ille quantum laudat, quod damus, tantum nos invitat, ut petamus. Nam qui nollet nos petere, nollet laudare; quia laudatio meritum intelligit, & meritum repræsentationem. Silentium, quod nec laudat, nec vituperat, magis vituperat quàm laudat, & quidem ita vituperat, ut nos vetet sperare. Verùm cum illud additur, *Pete munus*, & laudatio præmittitur, illud dici videtur, Pete munus mea liberalitate, & tuis meritis dignum. Sed GRUTERUS tanti Principis judicio gavisus de cæteris ita respondit: *Midam aliquando a Libero patre similem optionem consecutum: quia stultè elegerit, in præmii pœnam accepisse, dum auri quidem copiam fructum non haberet; majorem esse sibi reverentiam Majestatum, quam ut ipsis dona sua nominet.*

Facile itaque constabat, aurum non petere, qui auri petitorem in occasione commodi sui reprehenderet. Alius ita respondisset: *ut Cæsari labor meus non displiceret, votum fuit, ut & placeret, non ultra votum, sed supra spem fuit. Atque in eo judiciumne Cæsaris admirer, an in tanta dignitate tantam dignationem, ut cujus erat tantum ignoscere, suum putaverit & studia nostra cognoscere, & in illis præter meritum publicum aliquod suum debitum agnoscere, tum denique explicasset quid sentiret de nostro libro, explorare etiam quid nos sentiremus de ejus liberalitate. Difficile certamen mihi constitutum est cum Cæsaris munificentia, & mea modestia. Si liberius peto, periculum est, ne decoctor mei pudoris videar & avarus; si vereeundè, ne magnitudinis Cæsareæ detrectator videar, & superbus, & mihi malevolus. Hoc unum exprimo Cæsari, opes mihi opus esse, præter libros & liberos parum esse. Quam multum ille dare velit, non definio, sed quam multis. Unus enim non sum, nisi quod ab uno me tam multi alumni petunt, ut non alantur, nisi multis. Vos ô Viri Consiliarii, agite meam causam, quam jam Cæsar probavit, & ita tamen credite, mihi egenti satis fore ad accipiendum propter Virtutem, quicquid abundantissimo Cæsari satis erit ad dandum propter Fortunam.* Alio oratio fuit GRUTERI, qui quidem muneris arbitrium Cæsari remisit, sed excepit aurum. Putabat Wakherus fortè GRUTERO gratum fore, si quid splendoris Insignibus ejus Gentilitiis à Cæsare adjiceretur. Posse enim veterem Nobilitatem ejus novo tanti Principis favore multum ornari; Sed GRUTERUS & huic sententiæ intercessit. Tantum enim abesse dixit, ut honoratior esse cupiat Insignibus, ut sit his ipsis, quæ habeat à majoribus, oneratior quam velit. Haud enim rem magnam, aut decoram sibi videri, Equitem se jactare Brabantiæ aut Flandriæ, cui neutrubi vel locus sit, vel fundus, vel certe fructus, aut foris census, aut equus, aut omnino cantherius, vel quod brevius dicitur, qui sit Exul. Videte cum quali homine Cæsari fuerit negotium! Non desiderat aurum, quia non egebat, non egebat, quia sine pompa erat, erat autem sine pompa, quia nobilitatem intus non extra ferebat, & hæc omnia faciebat ideo, ut aurum non desideraret. Proximus enim est gradus ad avaritiam, magnum esse velle, aut se majorem. Nobilitas quippe quæ vult ostendi, vult ostentari, ostentatio vult apparatum, apparatus sumtum, sumtus unde sumat. Hinc itur ad lucra, ad avaritiam & avaritiæ ministras artes, raro bonas: Itur interdum ad ruinam, ad miserias tanto miseriores, quanto nobiliores sunt, qui fiunt miseri. Operæ pretium erat posteris suis rem difficillimam ostendere, ut discant nobiles esse, & tacere. Cùm igitur GRUTERUS & hujus beneficii veniam petiisset, TOBIAS SCHULTETUS, qui GRUTERUM interiorem interius noverat, ita censuit, non posse contingere illi munus acceptius, quàm si omnes libros ac lucubrationes ejus Cæsar per Privilegium tutas præstaret ab injuriis illorum, qui, si quid alibi excusum est boni libri, protinus idem recudunt, manum non versuri, quicquid aliis obsint, dummodo sibi prosint, aliena vineta cædentes, ut sua conserant. Contigerat enim hæc illi fraus in *Seneca*, quem cùm suis Animadversionibus Heidelbergæ ediderat, sed eundem, nescio ubi, quidam bis geminum fecerunt, ac veluti Jupiter Semeles filium, quanquam bene editum suo femori inseruerunt, ut iterum ederetur, clanculum auctorata prodirione, ut madentes adhuc à prælo Heidelbergensi paginæ quot-septimanis eò accelerarent, ubi contraheretur *Seneca Gruterianus* in minorem formam, & distraheretur in majorem injuriam. Annuit igitur Cæsar de privilegio, & in ipso privilegio de privilegiis ultrò cogitavit, non tantùm illis quæ GRUTERO, sed & quæ concederet GRUTERUS. *Comitem* enim *S. Palatii* designavit, ut ea dignitas aliquando doctissimum nacta satisfaceret Inventori, & quæ nonnunquam bonitati Principum debetur, nunc deberetur Judicio. Decreta res erat apud Principem iterum, ut subscribendo firmaret, quod præscripserat communicando. Sed Cæsarem occupavit morbus, deinde fatum, quod bonas actiones plerunque cum auctoribus finit. Literæ itaque quibus superiora Privilegia continebantur, sicut ejus generis mille alia, more quodam differendi, relictæ sunt absque manu Imperatoris, absque signatione, nec postea unquam productæ, quia nova Potestas facilius sua beneficia orditur, quàm aliena absolvit, & novis curis occupata raro succedit in obligationem veteris promissi. Ita GRUTERUS luculentissimum munus nunquam accepit, & laudes Cæsaris optimi sic celebravit, quasi integrum accepisset. Quod tamen non accepit, generosissimo vitio contigisse arbitror GRUTERI, qui nihil minus à se impetrare poterat, quàm ut frontem suam ad expugnandam muneris tarditatem roboraret; Principem verò appellando obtundere, planè pudendum habebat. Noverat ille quidem consuetudinem Aulæ, ubi impetrata sæpè impetranda sunt, & e multitudine negotiorum cuique eruendum suum, neque sumenda verecundia, quòd ea faciat tantum ad nostri oblivionem. Quia enim hæc virtus tacet, nunquam exauditur, præsertim inter strepitus Magnatum, ubi magis opus contentione vocis, quam perseveratione decori. Sed non gerebat ille personam histrionalem, quam ex arbitrio Ædilis deponeret, & in alia fabula rex esset, in alia servus, suæ magis constantiæ tenax, quam flagitans alienæ, perditurus potius citò, quàm diu perditurus, deserturus etiam nonnunquam jus suum, quam asserturus ubi vidisset sibi tricas nodari, dispendiorum haud inexpertus. * [Wittenbergæ cùm esset, sua virtute sibi damnosus fuit. Evocaverat eum *Septemvir Christianus primus*, & evocaverat nuncio ob id propriè misso, ut Professionem Historiarum susciperet. Retinuit GRUTERUS nuncium in Borussia (in illis enim tunc oris degebat) donec in rheda uterque proficiscerentur cum sarcinis. Satis multum argenti quatuor equorum Auriga, tot milliarium iter, tot dierum prandia & cœnæ; menses autem, quibus illic morabatur, vix annum & suprema Christiano conficiebant. Quo defuncto placuit successoribus, ut in libro quodam, velut templo *Concordiæ* convenirent *omnes*, & nomina subscriberent, quibus totum argumentum libri illius sine exceptione probaretur: abire quo vellent jussis, quibus aliter videretur. GRUTERUS cùm *Librum Concordiæ* nec vidisset nec legisset unquam, abstinuit à subscriptione, quod temerarium esset & fatuum judicare de re, quam non videris, approbare librum, quem non legeris, firmare sententiam, quam non consideraveris, subscribere divinis, quæ cum divinis nondum contuleris. Missionem igitur prætulit, & prætulerunt hanc alii duo viri clarissimi, sed majori suo commodo quam GRUTERUS. Illis enim semestre stipendium, quod honestæ Missionis illic commeatus est, subvenit; GRUTERO nec hoc evenit, causa superius indicata, quod purpuras Aulicas adorare nesciebat, Principi verò tormentum, aut supplicationis continuæ fidiculas adhibere sibi interdixerat. Minus enim molestiæ inesse videbatur dispendio expedito, quam stipendio aut præmio intricato. Sic boni viri plerunque longè absunt à gloria divitiarum, quia tantumdem absunt ab ingenio divitum, dum nec alienis inhiant, nec sua clamosè reposcunt, nec præmia cùm meruerunt, persequuntur, & cum nemo dat, à se petunt, & cum parum habent, satis putant, quodque valde magnificum est, etiam divitibus donant, quoties illi vel morosè fatentur, vel invitè reddunt, vel libenter obliviscuntur. Semper enim facillimè ignoscunt, & rarò se debere putant, quorum creditores sunt viri boni. Quia bonitatem patien-

* [Non probantur hæc ex odio in Formul. Concordiæ profecta.]

tientia, patientiam onus comitatur. GRVTERVS noster planè admirabilis erat, qui cum sine beneficio missionem acciperet, beneficus missionem dedit. Diogenem audire videor, cui cum servus unicus aufugisset, *turpe est*, inquit, *Manem* (nam id nomen servo) *sine Diogene posse vivere, Diogenem sine Mane non posse.* Ita GRVTERVS turpe duxit divitias se carere posse, se non carere posse divitiis. Est enim & aurum & argentum quoddam mancipium, nisi quoties mancipia facit ex dominis, & quanquam custoditur centum clavibus, tamen aliquando fugit. Sapienter igitur GRVTERVS cum mancipium hoc retrahere sine labore non posset, cum contemtu omisit, & cum unius fugitivi indolem cognovisset, reliqua non desideravit. * Quid usitatius est in Academiis nostris, quam Convictorum frequentia apud Professores, quorum in familia aluntur, qui vicissitudine justissima eorum familiam alunt? Quis inculpatior modus, quamdiu modus est, cum commodo suo aliis gratificandi? Nunquam tamen GRVTERVS hunc morem domum suam introduxit, quia rem tam necessariam, quam per se humanissimam culpa avaritiæ pridem, & in alios suspicio contaminavit. Nam postquam non commodi, sed quæstus causa locupletum liberos captare placuit, postquam sivor olim hospitii factus est ambitus, postquam molestia meruit æmulationem, nec æmulatio timuit modestiam, quia speravit lucrum, inde factum est, ut vitium maneat apud malos, convitium veniat etiam ad bonos. Jam quod aliqui Juvenes frugalitati nondum maturos, & luxuriæ præcoces domi suæ virtuti magis corrumpunt, & pravitati magis exercent, aliud jam est facinus. Reperiuntur enim non pauci, qui totas annonas sub tecta congerunt, non ut necessitati parata sit copia, sed ut alumnis non desit, quod post satietatem esuriant, & post potum sitiant, cœnantes usque ad prandia, & prandentes usque ad cœnas: Sic fiunt contubernia tabernæ, convictores compotores, impensæ offensæ, opes inopiæ, luxus luctus, hospites hostes, & ut verissima cavillatione obsignem, receptores nimis sæpe deceptores. Isthæc ne GRVTERVS eadem faceret, minimè præmittebat, sed magis illud, ne cum nollet, laboraret invidia Tutoris, támque iniquis oculis aspiceretur Cato, qui domi suæ Liberalia non ferret, quàm olim alter, quem foris non ferebant Floralia. Idcirco cùm alioquin officia sua patefaceret omnibus, in hoc eum nullus exoravit, ut mensam aperiret convictori, aut colligeret pensiones, Illustrium quoque constantissimas preces pari constantia deprecatus, ne rem non sui moris, non sui consilii à se contenderent. Quod apud ipsum esse mallent, id sibi gratissimum testimonium charitatis, & hanc diuturniorem fore, si coleretur sine contractu. Fieri enim posse, ut, qui præfecturam gerant Culinariam, aut reliquas curas domesticas expediant, minus sententiis eorum respondeant; tum protinus Amicitiam vitium, etsi non valde, tamen vitium facturam, quia casus ejusmodi pro Consiliis soleant accipi, & quicquid male præstent familiares, quia pro Domino videatur, à Domino videri. Rectius illos habitare posse, ubi minus amicitiæ labes curetur, tantum abesse sibi voluntatem minuendi amicos, quantum numerus eorum absit adhuc à perfectione. Difficile præterea in alendis aliis nimium temperare, & parum; ex illo querelas, ex hoc malum domesticum venire. Raro autem dedisse aliis æquum, qui non sibi dederit iniquum, æque raro iniquum aliis non dedisse, qui sibi dederit æquum. Esse enim proximos inter se fines proprii & alieni, facilemque ad aliud transgressum. Meliùs abstinere à toto, qui pretium ponat famæ, quam sapientem tam integram esse velle, quam Cæsarem olim suam uxorem. Tum neminem injustiorem videri, quàm qui detrimentis suis præsit, & cum labore rem faciat deteriorem. Hac excusatione GRVTERVS plurium desideriis occurrit, & lucro blando decessit, & amicitiam non offendit, vir alioqui juventutis emolumentis semper paratus, præsertim quoties commendationis stimulus vel levissimus accedebat. Nam in omnibus propè terris; in omnibus propè magnis aut parvis civitatibus tot amici, tot faventes erant, ut aliquam parvam terram, aut aliquam magnam civitatem talibus potuisset implere. Vidi literas, quas optimus senex peregrinaturis aliquoties apertas dederat, totis aliquot paginis nihil, quàm nomina, quàm salutes, quàm breves laudes amicorum continentes. Ut enim quidam cum terrarum situs in tabulis adumbrant, interdum longissimam punctulorum sementem tractu tereti sinuant, ut noscamus, quibus itineribus Alexander orbem peregerit, quibus Æneas in Italiam venerit, quibus flexibus alius Orientem, alius Occidentem invenerit. Ita GRVTERVS peregrinantium itinera Amicis conserebat, & charissimorum nominum quasi filo aureo nunc huc nunc illuc proficiscentes comitabatur, alium longe salutans, alium eminus complectens, alium procul exosculans, alii manum, alii collum premens, omnibus advenam suum commendans. Et ab illis quidem vicissim reddebantur paria, commeantibus perpetuò literis, quæ cùm cæteras familiaritates, tùm creberrimè commendationes advehebant, & novos amicos. Hos noster facillimo congressu recipiebat, lautioribus officia cujuscunque generis, cæteris, & quorum tenuitas tamen bonæ mentis soror esset, etiam beneficia diffundens. Etenim GRVTERI imaginem, qualem salutantibus aut clientibus ostendit, quoties comitas exercenda fuit, aut beneficentia, si quis cupiet intueri, hujus ego votum in autumnum distulerim. Illic videbit arborum felices copias, verecundos pomorum vultus, mustulentas vinearum gratitudines, totam spem anni in effectu, & in eadem facie GRVTERVM. Erat illi prompta humanitas, sed cum fructu magis, quam cum flore: non nimium vernabat luxurie promissorum, nec fœcunditatem mentiebatur speciosis dictis, nec bonus illi Aprilis finiebatur in malum Octubrem. Sicut enim arbores quædam,

Cum Sol egelidos refert tepores,

effusissime florent, sed minis caducis: Ita quidam homines sine modo blandiuntur, & totum officium consumunt in verbis. Nondum benè dixerim, qualis in hac parte fuit GRVTERVS, nisi pinxero aliquem, qualis GRVTERVS non fuit. Introducam hominem ornamentis non GRVTERIANIS; Atque ecce, incedens arridet è longinquo, & illecebrosissima vultus suavitate gratiosus jam dextra capiti ablatum pileum sinistræ commendat; jam vacuam manum ori suo, mox calceo nostro admovet, & toto vertice descendit ad alienum genu, non resurrecturus, nisi scitissima pedum inquietudine, & salutatione prodigiosa, nullo consensu animi peracta, *Domine*, inquit, *nihil superest fortunæ, aut ad honorem, aut ad felicitatem meam augendam, postquam me dignata est tanta benevolentia, ut hic adspectus tuus in meum conspectum, ego in alloquium & complexum, vel potius in possessionem tuam, si tanti sum, venirem. Gratulor tibi de valetudine tua, quâ mea geminatur, & preces devotissimas precor, ut proprium hoc tibi munus esse velit, qui tibi semel tribuit, quod semper mereris. Et cum justum sit omnes illi servire, quem Deus amat, obsecro te, ne desiderium meum flagrantissimum repudies, ut esse possim inter illos, qui a te mandata accipiunt. Odi enim meam libertatem, postquam scio, quàm gloriosum mihi sit futurum, tibi servire.* Sin prohibes, & hanc mihi felicitatem imperii tui negas, juro tibi, me non cessaturum observare Occasionis aureas illas capronas, ut quàm sæpissimè meis officiis me tibi fateri & facere possim debitorem, vel ut propriè loquar, tuum mancipium. Tum frugi iste servus, iteratis obsequiis suis, iteratis osculis pedum manuumque, sumto iterum ore *Ignatii Catulliani*, blandoque risu, corpore rursus arcuato, flexis iterum genibus & alternatâ lumborum lasciviâ discedit; sed ut honestius videatur se gerere, nunquam discedet aversus, nisi decem amplius passuum intervallis, ne partes illas obvertat amico, quæ commodius occultantur sedendo.

Crederes te non servum, sed patronum nactum esse optimum, maximum, & præsidium fortunæ, cùm si quid illum postea ores iisdem precibus, si pari superstitione adores, nihil minus sis reperturus, quam eum qui tibi tam bella verba fecit, aut tam belle dedit. Dicet, sibi obstare partim suas necessitates, partim suas necessitudines; vix operam propriis, vix illorum rebus sufficere, quos aut natura sibi, aut antegressum magnum officium fecerit proximiores, se tibi non posse vacare, cumque rationes omnes explicaverit, hactenus illas probabis, ut firmiter credere possis, eum non velle. O cupressus pulchras quidem, sed tantum pulchras, exclamavit aliquando *Phocion* Athenis, cùm audiret quendam splendidis promissis stimulantem cives ad bellum, ad victoriam, ad liber-

bertatem, ad decus, ad alia præmia, quæ non rarius afferuntur hosti, quàm auferuntur. Scilicet non omne magnum par habet pretium, & ut sæpe nitori deest virtus, ita sæpe virtuti nitor. Sæpe multa verba nulla sunt, sunt & pessima sæpe, quæ sunt optima; sunt arbores, quarum opes desinunt in forma, in cortice, in foliis; sunt *cupressus* denique *Phocionis*, quæ nec esui sunt, nec magno usui, nisi quod olim feralibus miscebantur officiis, ut testes funerum essent, comites luctuum, & sodales lachrymarum. Nam & folia ista verborum plerumque succedunt in has vices, & ubi nimium blandus sermo, & blando sermoni credula fides, ibi pœnitentia & tuarum rerum funus. Quid enim novi nunc est, in mimo tragœdias meditari, & per imaginem benevolentiæ non tantùm vanitati ludos, sed etiam malignitati sævitiam dare. Injuria esset, si GRVTERVM ita laudare vellem, ut eum eximerem pessimis, cùm nec malis fuerit vicinus, & inter optimos vel propterea sit habendus, quod bene semper maluerit facere, dum parum delicatè loqueretur, quam delicatè loqui, dum parum faceret. Brevis illi oratio tum, & simplex, & secura credendi; volo, inquit, *quod vis, si vis, quod possum: Libri mihi sunt, illis utere, studia sunt, illa consule, amicitia est, illa fruere.* Hæc sunt, quæ noster offerebat amicis, quia talia plurimi æstimabat, nihil libentius accepturus, si quid ipsi foret accipiendum, quàm quod promittebat, nec daturus lentius, quàm promissurus, quia promittebat ea, quæ dare poterat, & frustra sciebat promitti, quæ vel præstare, si velis, non possis, aut si possis, non velis, dum utrumque scires, cùm promitteres, quasi tantum promittendi causa promitteres. Hinc libri ejus nullo prope ocio fruebantur, quasi castrensi disciplinæ assuefacti, ut perpetuo labore exercitati nunquam haberentur inutiles. Aut enim dominus illos terebat domi, aut aliquis occupabat foris. Et ut boni militis signa non sunt nitor in cultu, aut in vultu, sed potius squalor, callus, cicatrix, & totæ frigorum, æstus, pluviarum, vigiliarum, itinerum, pugnarum, ac reliquæ patientiæ militaris Ephemerides in ore, in manibus, in veste: Ita GRVTERI libros magis honestos vidisses nævis & attritu, quàm novitate vetusta, aut integritate ignava, aut inglorio decore. Quia tot illis utebantur pro suis, quot GRVTERVS habebat pro amicis. Sæpe libros aliquis ab ipso & veniam petiit, quod tàm sæpe peteret: libros ille dedit, veniam non dedit, quia, inquiebat, nihil peccas, dum libros petis. Sed incipis opus habere veniâ, dum veniam petis. Nam hoc adversus GRVTERVM peccatum est, non habere GRVTERO audacter fiduciam. Salutantium præterea desideriis quam facillime occurrebat, nec majestatis nimius, nec familiaritatis parcus. Potuisses statim vereri, statim amare, statim fidere, statim audire aliquid ex antiquitate, ex bonis literis, ex historia, ex legibus. Imprimis autem hoc agebat, ut apud minorem ætatem oracula sapientiæ misceret, ut sermones suos condiret salibus, & per eosdem sales infunderet valetudinem morum. Differebat de ratione vivendi, quid in hoc ævo optimum, quid pessimum, quid pulchrum, quid turpe, quid solidum, quid vanum esset. Conciliabat virtuti studium, vitiis odium, literis amorem. Veteres Cupidinem aliquem commenti sunt alatum, cœcum, pharetratum, incendiarium, sagittarium; & his instrumentis omnibus nihil faciebat, quam amare. Quam ego vim in GRVTERO potius fuisse nimis certo scio. Nam quod illic fictum, hic factum fuit:

Vidimus, accepit fabula prisca fidem:

Alatus erat, quia supra sordes volabat humanas: alatus erat, quia per liquidum aëra ferebatur pennis gloriæ: alatus erat, quia celerrimo cursu totum orbem, totam antiquitatem, tota sapientiæ latifundia peragrabat. Erat & cœcus, sed ita, ut justitia pingitur, dum fortunam non spectabat oculis, sed animo virtutem: cœcus iterum, quia pauperi æquè amicus ac diviti; amicior semper illis, quorum opes essent in animo, ut ipsi lumen. Hoc enim est in cœcitate esse perspicacem, & in perspicacitate esse cœcum, dum non tam utimur judicio oculi, quam oculo judicii. Erat & pharetratus, sed illa pharetra, unde sapientes, non ut ille apud Diogenem puer, ex vagina eburnea gladium plumbeum, sed sententiarum spicula aurea depromunt. Erat sagittarius, sed longe melior & justior, quam Cambyses, qui patre spectante filii pectus trajecit: noster figebat, cùm non lædeiet, sanabat cum sauciaret, vulnus faciebat, sed quà solus intraret. Incendiarius denique, sed ad honestatem, ad gloriam, ad laudem. Huc ille fomites, huc malleolos, huc stupam, huc picem adferebat, vel ut brevius dicam, quicquid dictum est, solertissime ubique inflammabat amorem, sed virtutis, sed bonæ mentis, sed literarum. Ne miremini, quod partem hanc ambitiosius exequor. Nolite putare nos in comparatione fabulari, fabulas loqui, aut in oratione agere Poëtam, ut res per se tenuis crescat auxilio verborum. Reveia enim tantum pollebat eximius vir, stimulis suis, inter quos maximus fuit ejus exemplum, ut qui discedebant ab ipso, semper auferrent in animo quendam incredibilem discendi ardorem, domumque reversi, non jam libros amarent, sed deperirent. Et quia tales ignes per diuturnitatem interdum solent languere (nam ne Vestalis quidem focus olim vivebat sine custode) selectiora illa ingenia, quæ GRVTERI amicitia semel incaluerant, subinde revertebantur, vivacius arsuri post auditum GRVTERVM. Lenonem generis humani Socrates Socratem appellavit, quod artificio quodam peculiari homines induceret in contubernium virtutis. Ut Socrates igitur imitatus est Lenonem; ita GRVTERVS imitatus est Socratem, vel potiùs eundem naturæ quodam arbitrio expressit, & cum amorem suscitaret singulis, omnes rivales fecit virtutis; hanc tamen facile, inquiebat, dari posse cunctis, si unusquisque illorum prius captaret ancillas, & per illorum pectus quasi per Vestibulum intraret in pectus Dominæ. Ancillas autem istas cognominavit Artes, cognominavit Scientias, Disciplinas Humanitatis, Historias, Leges, Antiquitates; quæ singulæ dum sciunt quid faciendum sit, ancillæ sunt; dum faciunt quod sciunt, dominæ sunt, & ipsæ per se virtutes. Alioquin enim sæpe etiam is, qui sapientiæ operam dat, obsequium non dat: qui juri studet, Justitiæ non studet: qui valetudines curat, valetudines non spectat: qui Rempublicam gerit, suam magis gerit: qui sacris consecratur, sacra desecrat: qui se pietati tradit, sibi pietatem non tradit. Illud autem tunc maxime fieri differebat GRVTERVS, quando ad summa studiorum nimia fit properatio, quando spinosæ definitiones virtutum pro virtutibus discantur, quando prudentes simus, antequam sapientes, quando lucrum prius ametur, quam honestas, quando interrogati cur sacra, cur humana discamus, respondeamus, peni, nummi, nostra causa. Hinc reperiri tot semiliteratos, tot indoctè doctos, tot barbarè disertos, quia tales dum ad summas disciplinas tanquam ad prædam festinant, cæteras tanquam avaritiæ parum opportunas relinquunt. Hæc & id genus alia GRVTERVS apud aures Juventutis perpetuo serebat, diligenter cavens, ne periret adolescentibus etiam illud tempus, quod ipsi quoque periturum erat, nisi dixisset aliquid, quod alteri prodesset. Non tamen inter ista verba censoriam severitatem suspendebat in fronte, nec consilium confundebat cum imperio. Amœnus illi vultus veluti inter ludos, sermo illi jucundus velut inter pares, mos illi suadendi, non præcipiendi velut inter liberos, utque omnem tristitiæ opinionem removeret, nonnunquam cyathis etiam adventores suos aspergebat, si tamen bonâ illorum veniâ dicere licet, qui lætitiam quasi scelus fugiunt, & in aliis notant ut impietatem, quibus omnis

Risus abest, visi nisi quem fecere dolores.

Qui caliginem supercilii sanctitatem vocant, & quia ebrietas merito suo male audit, vinum quoque reum faciunt, superstitione Thracum imbuti, qui olim nimium fas habebant vino abuti, nunc eodem uti fas hodie non habent, tanquam nihil medii sit inter bibentem, & inter nimium bibentem, tanquam vinum nullum sit gustandum, nisi quoties

Caret os humore loquentis

Et fauces arent, vixque est via vocis in illis.

Atqui enim vinum ebrietatem gignit: Scilicet immodicum. Atqui vinum valetudini obest: Scilicet nimium. Atque vinum flagitia patrat, scilicet sumtum intemperanter. Nam & aquam hac ratione proscribendam dices, quia multi perierunt in aqua, multi per aquam; neque quisquam potu hoc ranarum extinctus est, nisi qui nimium bibit; & alioquin Leandrum

drum illum, cum ad Amicam nataret, nulla alia causa putant mortuum esse, quam quod in aquis non servavit modum bibendi. Verum hoc sine joco dicam; Interest aliquid inter Virtutem, & Virtutis simiam affectationem, Virtus simplex est, affectatio cum fuco, Virtus propter se ipsam honesta est, affectatio ostentui, Virtus vult esse, affectatio videri. Cùm videatur potatio, sobrietas est, cùm potus, siccitas, cùm lepor, rusticitas; cùm verò, quod malo exemplo non sit, reprehenditur, morositas est, livor est, vanitas est, arrogantia est. Errare enim mihi longe videntur, qui nos in hac vitâ collocatos putant velut in domo lugubri, aut antro Trophonii, ubi nunquam liceat explicare frontem, nec diluere quandoque diem aliqua hora dulci. Dignus omnium risu censeri potest Democritus, dum semper risit: at Heraclitus toto Democrito dignus is, qui semper flevit. Nulli affectui soli servire oportet, quia dum servitur uni, servitur toti, omnis autem affectus cùm totus est, malus est, nunquam integrior, quam cum integer non est, præsertim ille, qui solitudine gaudet, & suspiriis, qui lachrymas suas libenter bibit, & mœrorem libentius, quam merum, qui sua tristitia lætatur, & aliorum lætitia fit tristis, qui suum morem tantum probat, & omnes illos improbat, qui non sequuntur suum: maxime tamen ille nullius rei est, qui gravem austeritatem fingit, & sub persona mentitur faciem virtutis. Non enim conscientia fronte merenda est, nec cujusquam fama luere debet innocentem hilaritatem, non illam certè, quam in GRVTERO laudamus, doctam, tempestivam, moderatam, & quamvis interdum cum rore vini, non tamen cum luxuria. Serenabat ille animum, sed aliquando, & instar solis matutini, qui frigidum diluculum clementer stringit,

Dum nitido patefecit ab ortu
Purpureas aurora fores, & plena rosarum
Atria.

Irrigabat animum & amicos, sed magis hos, & utrosque tamen verecundè, tantum illud genus propinationis expertus,

Gleba quod, æstivo leviter cùm spargitur imbre.

Alias enim nec è conviviis, in quibus interdum plurimum est licentiæ, referebat incertiorem pedem aut marcidum intemperantiæ caput, nec quisquam eum coëgisset, ut excederet craterem sobrietatis, aut tertium illum Anacharsidis attingeret, biberet tamen donec animus floreret, & in vultum aliquam emitteret lubentiam genialem, non inimicus etiam consuetudini, cum per convivarum seriem solet exaudiri, *Bene Principem, bene amicos, bene hunc, bene illum!* Sed hilaritatis ita servabat perpetuo modum, quemadmodum illius rei, per quam hilaritas excitatur, vultu propè semper eodem, & quia quotidiana frons illi nunquam erat contracta, sed summæ tranquillitatis plena, non nimis evidens illius esse poterat mutatio, quando extraordinariè vigebat. Utrumque affectum mirè temperabat, ut nec in lætitia lætissimus esset, nec in tristitia tristissimus. Nam juveniliter exultantem nemo vidit, nemo muliebriter flentem. Unde quædam ex nostris Matronis, cum illam constantiam oris aliquando notasset, maritum suum rogavit, nunquid ipsi quoque GRVTERVS visus esset in funere uxoris vultum illum habuisse, quem habuerit antea in nuptiis. Humanitatem igitur GRVTERVS ac Venustatem cunctis approbavit, quorum fortuna non desiderabat benignitatem, hanc verò pro copiis suis haud etiam omisit adversus illos, quibus ingenium erat patrimonium, & nullum vitæ auxilium nisi alienum, quique plus animi, quàm viatici habebant ad virtutem, aut patria patriisque bonis per odium Religionis expulsi, misericordiam sui circumferehant inviti. Liberalis erat inprimis erga Doctores Ecclesiæ & Scholarum, quoties illos bona causa malæ potentiæ invisos, & ipso munere vivendi fecerat miseros, dum foras exclusi publicæ humanitatis fiebant alumni, & sui supplicii educatores. Minimum erat beneficiorum stipes, quamvis creberrima. Nam hæc, ut fruendi causa petitur, ita fruendo tandem perit: maximum illud, quod commendationibus suis plurimorum exilia mutavit in certam sedem, & stipes, in stipendia. Quia enim GRVTERO summa ubique erat amicitia, precibus & clientibus suis facile impetrabat locum. Argumento sunt centum amplius Epistolæ, quarum auctores salutem & dignitatem suam confitebantur opus esse GRVTERI. Ita nimirum comparatum est in vita humana, ut calamitosis nemo facilius succurrat, quàm ille, qui vel adversa sua reminiscitur, vel aliena mala sic intuetur, ut eadem credat fieri posse aliquando sua. Contra nihil durius est homine, qui secundis rebus semper usus, fortunam sibi mancipio datam putat, nec genituram suam aliter voluisse, quàm ut ab infelicibus semper longissime differret. Exules igitur cùm videt, errones & profugos vocat, egenos mendicabula, calamitosos mala omina, oppressos orbis piacula, cunctos verò infelices naturæ purgamenta, omnium denique talium adspectus, sua solatia, quod dignus fuerit visus, qui nihil pateretur simile: opem autem ferre alteri tàm timet, quàm alteram ferre sortem. Atqui nescit hoc genus, quam omnis felicitas sit lubrica, quam sæpe domos & dominos mutet insidiosissima hæc possessio, dum ad hæredes transit, nec genitos, nec scriptos, & quod gravissimum est, transit ante mortem, aut quod gravissimo illo adhuc gravius est, adversariam suam relinquit, ut non tantum amissione boni, sed etiam accessione mali reddat miseriorem, quàm reddidit alium. Pacem domi jactas; at illam tam diu habebis, donec vicinus aliquis volet, qui potest aliquando non velle. In patria es: at illi nondum omnes mortui sunt, qui multis patriam eripiunt, ut sibi faciant patriam ex pluribus unam. Divitiis abundas? cave, ne aliquando dicas, te abundasse. Bella, exilia, paupertas tàm tibi communia sunt, quàm aliis tecum communia fuerunt gaudia pacis, patriæ, opum; quos tu nunc contemnis velut exutos, quasi nunquam exuendus. GRVTERVS afflictis succurrit, quia vices noverat rerum, & primum se sibi suggerebat, utpote cui ultima ætatis memoria erat Proscriptio parentum & suum exilium: suggerebat deinde alios, quorum felicitas retro lapsa tàm non invenit quò amplius caderet, quàm antea non invenit quò amplius assurgeret: suggerebat post alios sese iterum sibi, utpote cujus forsitan seræ ætati posset contingere, quod contigisset primæ. In his autem potissimum obtemperavit suæ naturæ, quæ non sola rerum movebatur inconstantia, sed ipsa sponte congruebat officiis, & miserationi. Id si non inhæret mortalium animis, haud quisquam facile præceptis paret, aut terretur exemplis, ut amet aut juvet sui similes in dissimili fortuna. Nam & inhumanus, & avarus, & superbus sensibus præditi sunt illis, in quos hæ vicissitudines humanæ incurrunt: manent tamen inhumani, & avari, & superbi, quàm diu illis superest morbi sui argumentum Incolumitas. Sincerior enim bonitas est, quæ ducem animum sequitur, quàm quæ lictorem metum. Illam agnoscimus in GRVTERO, qui & egenis benigne dedit, & indigis prompte credidit; utrumque virtute indolis, cum tam crudele putaret, non dare esurienti, quam inhumanum negare mutuanti. Et quanquam ipsius argentum non semel in mala nomina inciderat, & obliviosam fidem facientibus ex commodato donum, quibus dignum erat ultra sortem etiam usuræ loco reddere gratias. Non tamen desistebat ille, quoties rogaretur, pecunias promere auxiliares, cum interim subinde confiteretur damnosam facilitatem suam, dicere per jocum solitus; *Bene secum actum, quod puella non esset natus, haud dubie enim nemini se fuisse negaturum.* In se itaque potius facete lusit, quam ingratos aspere perstrinxit, aut propter hos inhumaniter alios rejecit, aut eosdem sponsoribus testibus, aut scribis publicis stipavit, ut & ipsi in ære essent, & fides in custodia. Quem morem vulgò receptum noster ne tunc quidem adhibuit, cùm majoris etiam momenti pacta forent condenda, cum filiabus generos daret, & dotem, nulla testium conscientia, nullâ Formulariorum curiositate, nullâ cerâ, quam soceri generique opus esse censebat. Viros, inquiebat, filiabus non do, nisi quos certo mihi persuadeam esse viros bonos: quos si verè nactus sum tales, frustra cumque injuria illorum caveo injuriam. Nemo enim fraudem facit, nisi malus, socerum vero nemo fallit, nisi pessimus, & ne patri quidem parsurus: sin improbos, iniquos & perfidos, quid firmum, quid custoditum, quid sanctum satis erit, quod non hi tales perrumpant, violent, invadant? Quæ dos erit satis clausa, quam non tales, aut attrahant in suam rapinam, aut consumant in suam gulam? Nam nec avarus quid justum

sit

sit cogitat, nec luxuriosus quid suum: ille habere vult, quod habeat, hic quod non habeat, uterque utcunque habeat. Nihil obstabit utrique Charybdi. Si quid deinde secus accidisset, & minus ex voto tàm in iis, quæ modo dicta sunt, quàm in aliis vitæ negotiis, illud omne tali excipiebat animo, quali susceperat, aut ordinaverat; susceperat autem sic, ut existimaret aliter evenire posse, quam vellet. Eventus enim omnes expectare, hominis est, sinistros tolerare, viri. Ea fortitudo in GRVTERO planè fuit singularis. Damna, morbos, exilia, calamitates expertus est, quantum quisquam; toleravit, ut pauci. Certè credidisses eum non admodum sentire quoscunque casus, quia dum sentiebat, abstinuit à querelis. Ubicunque esset, in quibuscunque malis versaretur, non omisit ille literas suas, non scriptionem, non fortia verba, non urbanitates, non jocos, non animum subnixum, non libertatem, non denique GRVTERVM. Nullus affectus tenerior est, quam ille, qui inter conjuges coalescit, qui duas animas jungit, & junctas habet pro una. Hæ cum post duæ fiunt iterum, & dies ille fatalis toto cœli ac terræ medio molitur divortium, magnitudo doloris non potest non respondere magnitudini flagrantissimi affectus. Lacerat enim vehementer animum, quicquid in illum descenditchari, cùm illud ipsum, post actas penitissimè radices, editosque dulcissimos fructus, qui suntamoris stabilimenta, non eximitur, sed evellitur. Hoc opinor intelligi voluerunt Poëtæ, qui famosum illum Thraciæ Lyricinem vivum adiisse mortuos confinxerunt, ut posthumus fieret procus uxoris suæ, eamque vel assereret vitæ secundæ, vel si conjux reddi sibi non posset vivendo, ipse se redderet conjungi commoriendo. Si causam adspicimus luctus, GRVTERVS habuit eandem cum maritis afflictissimis, sed quater eandem, & bis altero tanto graviorem.

Toties enim citata mortalitas illi conjugium rupit, toties uxores extulit, toties viduum egit, & ut semper alioquin fortis, ita nunc fuit quater fortissimus, cum illi multiplex, & potens hæc calamitas injiceret manus, totoque impetu grassaretur ad triumphum. Nec tamen ita contra mala sua stetit, ut statua, nec illi pectus ex ferro, sed ferrum fuit circa pectus; non sine dolore animus, sed nec sine animo dolor; meminerat se maritum esse, sed non obliviscebatur se esse virum. Lugebat uxores, sed in earum luctu non transibat in earum sexum. Cum etiam ex illis una, dum nescio quid linteorum, siccandi causa, in pertica transversa pedesque in extremos digitos, & totum corpus sine libramento pronum suspendit in fenestra, præceps è superiore parte domus delapsa animam exhalasset: doluit ille quidem magnopere morte uxoris, doluit ipsa specie mortis, doluit inopinâ viduitate, sed post amissionem tamen uxoris multum abfuit ab amissione sui, multum ab impatientia vulgari, quæ plerumque cum corrigere non possit mala sua, corrigere vult Deum. Noster calamitates suas nunquam magis comparavit cum suis votis, quàm cum beneficiis divinis, semper gratus ob præterita bona, gratus etiam ob præsentia mala, quoniam illa fuerint tanta, quanta ipse nunquam meruisset, hæc autem ne tanta quidem, quanta meruisset. Nullam igitur sibi relictam dicebat causam querendi, dum semper major superesset causa gratulandi: siquidem benignitate cœlesti eum bis frui, cui illa faverit indigno, nec desierit favere, cum cœpisset irasci. Nullum enim tantum malum sibi obvenisse, in quo non infuerit tantundem boni, ipsamque magnitudinem gratiæ divinæ, sive quâ suum opus totum egit, sive quâ pœnæ opus temperavit, malis prope delevisse suum nomen, multum denique restare, ut Deus clementiæ & justitiæ rationes faciat æquales. Summi solatii loco apud se stare illud, quod noverit manum percutientis, quod sciat se vapulare à Deo. Nam & probos liberos humaniter ferre, si cædantur a parentibus; semper minorem videri dolorem, quem faciat bonus & nobis profuturus animus. Mortem ipsam non formidabat ignaviter, nec trepidè circumspiciebat, quà venire posset illud, quod omnibus venit, & per omnia venit itinera. Quicquid enim adspicimus supra, infra, circa nos, aut mortale est, aut mortiferum, neque mors tela sua anxiè disponit, sed ubique invenit. Extra mundum nempe fugiendum est, si velis hanc effugere, & tamen extra mundum non itur, nisi per hanc portam. Pertinet huc illa GRVTERI responsio, quam super habitatione sua percontatori cuidam dederat Heidelbergæ. Cùm enim principio, nondum proprium larem nactus, domum incoleret annosam, multa carie ac specie nutantis, vitiosiora quidem noster correxit, immissis novis tignis, sed nondum desierant eum interrogare quidam curiosi, ecquid tam putridis ædibus vitam crederet, nec timeret ruinam ab illa trabium senecta? Quibus ille tantum respondit: *Nullam videri mortem magis extra sensum doloris, quam illam, quæ contingeret ædificii illapsu.* Atque hoc est illud dictum, quod nonnullorum sermonibus in Aulam, & ad aures Principis relatum, cum risu exceptum est, quia faceti illi rem ita narraverant, quasi GRVTERVS dixisset: *ideo se delegisse domum hanc malè affectam, ut esset, ubi commodius moreretur.* Sed bene GRVTERO vertit, quod optimus Princeps noluit huic fabulæ prius fidem adhibere, quàm GRVTERVM epulis. Ad quas cum vocatu Principis accessisset, jussus est præcipuus ex aulæ præfectis elicere ex GRVTERO, an illud de domo sua mirum dictum agnosceret, negavit GRVTERVS suum esse illo intellectu ridiculo, quo Principi fuerit recitatum, negavit tamen ita, ut simul alios absolveret mendacio, simul genuinum dictum suum vindicaret à falsa interpretatione. Nam responsi ipsius, inquiebat, se non fugere auctoritatem, sed illos fugere rationem, qui de verbis sanis excuderint haud sanum sensum. Id quod in aulis fieri solere nimis frequenter, & more perniciosо, dum illi, qui circa Principes sunt, absentium verba & facta corrumpant in occasionem joci, & ut domino delicias faciant, alios faciant Cercopithecos. Experiuntur autem hanc injuriam multo maximam partem viri docti, quos imperiti Marsyæ, & apud Potentes gratiosi indignis adeò modis deformant, ut & literati & literæ, sapientes & sapientia, honesti & honestas nullo ferè loco habeantur, nisi ludibrio, jurante calumnia, neminem quicquam sapere, nisi qui doctrinam nunquam attigerit. Hinc non solùm totum eruditionis nomen inter illos sordet, sed & convicium est immanissimum appellari doctum. Unde statim ab infantia, quisquis imagines aliquas habet majorum, liberos suos diligenter ab isto vocabulo removet, neque vult, ut sui quicquam proficiant ultra illum modum, ubi virtus incipit. Pingere literam satis est, salutationem figurare loquentia, & gestu necessarium, pilam verò, tripudia, gladium, nummum discere, dignissimum illorum studiis habetur, qui se metiuntur natalibus; itaque coram his, ubi aliquid insigniter, sapienter, graviterque respondetur, nihil eorum capiunt miseri illi mortales, & ob hanc ipsam causam sana loquentes adscribunt delirantibus. Propterea tàm pauci sunt, qui vitam, Rempublicam & in cæteris rectam rationem intelligint. Nec mirum est, nos incidisse tàm in tristia tempora, qui inciderimus in tàm sinistros homines. GRVTERVS hoc dicere voluit, nimiam esse solicitudinem illorum, qui sub omni tecto vetusto suspectant mortem, cum & domus novæ & firmissimæ Regum tui res sua efferant & ipsæ funera; cum tàm metuendum habeas, ne periculosè cadas in aliquo angulo domus securæ, quàm ne tota supra te incumbat domus effœta: cùm hoc ipsum habitaculum, quo nos Natura inclusit, sit omnibus malis ædibus corruptius, neque quicquam nos sæpius elidat, quàm hoc quod metuimus, ne elidatur; cum miseri formidemus magnas moles, & tamen sæpius nos opprimat, quod negligitur, ut innoxium, quàm quod cavetur, ut infestum. Nemo autem tranquillior potest esse in tot casuum varietate, quàm is, qui vitam hanc ita possidet, ut rem arbitrii alieni, & desituram in principium vitæ melioris, ubi beatitas omnem sensum mali excludit, & omnem finem excludit boni. Eò noster adspirabat. Si tamen & vitam hanc in terris tanti putamus, eam quoque GRVTERVS sibi restare defuncto certo præsciebat, ausurus sine mendacio dicere:

Non omnis moriar, multaque pars mei
Vitabit Libitinam.

Nam gloriam ingenii felicitate partam tàm nemo illi detractam ibit, quàm ei qui hoc vaticinium sibi dixit prior.

Extant monumenta plurima, quæ pro nobis loquuntur, & mortalitatem defendunt GRVTERO. Leguntur illius carmina variæ ætatis, varii generis, sed quæ venustate quadam peculiari ac propria semper uni respondent auctori. Ubique enim elegantiarum & sapientiæ tantum miscuit, quantum Poëtæ antiquo & Romano esset satis, & cuivis Philosopho-

rum

rum non parum. Et hæc tamen pleraque per ludum tantum & jocum codicillis inscribebat. Ut cætera, quibus amicis gratificatus & gratulatus est, non attingam, sola *Bibliotheca Exulum*, non multo priùs luci data, quam loci auctor ereptus, planè talis est, ut non hominis, sed ipsius virtutis manibus videatur perscripta. Singuli versus, singula sint oracula. Quod si secundum *Neoptolemum Nævianum*, *paucis est philosophandum*, ex hoc libro est philosophandum, quippe molis tam exiguæ, ut vix manum, sapientiæ verò tantæ, ut titulum suum non impleat modo, sed etiam superet. Jam *Inscriptiones veteres*, cum etiam in saxis & marmoribus consenescerent, nec in illa durissima materia durabiles essent, æternitatem, si qua potest esse in rebus humanis, à GRVTERO acceperunt. Non illum sumtus, non labor absterruit & fatigavit, quin omnes monumentorum talium reliquias conquireret; ad quas cognoscendas non opus est tam vago per Europam discursu, non difficultate itinerum, non viatico. Unus liber Romanus orbis est. Sublata sunt intervalla, sublata tot mensium & annorum miliaria: lapis lapidem contingit, & ex eorum tam longè dissitis quadris perpetuus veluti paries factus totum illud simul exhibet legendum, quod omnis peregrinatio quamvis & diligens, & diuturna & non vitâ brevior potuisset desperare. Nihil deinceps peribit, quod superest. Antea semper aliqua injuria potentior erat saxis & ære: semper aliqua pars interibat, erat strages literarum multa: nunc omnibus saxis, omni ære firmius est, quod omnibus latercculis est infirmius: nunc lapidea fides reperitur in papyro, cum papyracea fides ante fuerit in lapidibus. Ipse verò totus *Inscriptionum* Liber una quædam magna est *Inscriptio* GRVTERI, quæ memoriam ipsius cum Consulum, tum Imperatorum memoriâ indelebilem præstat. Nil jam respondeo illis, qui laborem hunc tantummodo laborem vocant, unaque fructum desiderant & voluptatem. Magnorum enim virorum judiciis hæc judicia refutare facile esset, si tam esset necessarium. Manifesta certè res esset, alterius fastidio non fieri deterius, quod per se bonum est. Nec vinum sine honore erit, quamvis aliqui sint, quorum natura cum vino inimicitiam gerit; neque *Zoroaster* fatuus fuit, qui viginti annis caseo victitavit, etiamsi multi plus abhorrent ab hoc obsonio, quam *Pythagoras* à faba. Sic Inscriptionibus etiam istis constabit sua laus, & utilitas, & delectamentum, etiamsi quidam non attingant, quidam tantum attingant, sed nec animo, nec scientia fruendi. Utilitatem si spectamus & intelligimus illam, quam Institores aut Proceres avaritiæ definiunt, fatendum est, nullum hic latere cadaver pro ejusmodi Vulturibus. Sin illam, quæ judicatur ab Eruditis, & temporum, sive rerum antiquitus gestarum curiosis, emolumenta maxima sentiunt hinc sibi nasci, qui talium sunt studiorum. Jucunditatem verò satis etiam intelligimus illo argumento, quod qui lapides hujusmodi nonnunquam effodiunt, paucissimis licet literis Romanis insignes, publicis muris eos includendos tradunt, partim ne rursus aliquando pereant, partim ut ornamento sint, & negandæ imperitiæ. Quid multis? maximo præjudicio debet esse, quod opus hoc *Inscriptionum*, ut supra diximus, Cæsar approbavit. Jam Medicinam librorum quanta felicitate noster tractavit, quanta solertia? Cum enim & libri morbos suos habeant, Medicos habere nihil absurdi est. Morbos autem appellamus omnis generis injurias, quibus valetudo literaria atteritur. Videtis me non libenter artem suo nominare vocabulo, quia simul *Criticam* dixero, paratos mihi video vel imperitos quosdam adolescentes, vel Imperiosos nonnullos senes, qui fastuose succlamant, cui bono? Nam utilium illi sive discipuli, sive doctores ferè opinionem hanc imbiberunt, Criticam nihil aliud esse, quàm libidinem ponendi, aut tollendi in bonis scriptoribus, quicquid aut libro veteri placuit, aut nostro arbitratui. Nec intelligunt, eos qui laborem hunc tractant, si modò tractant legitimè, in omni genere literarum oportere esse versatos. Nihil in divinis & humanis extare debet, quod non illi legerint. Ex ista deinde varietate doctrinæ nascitur illa vis de scriptis antiquis rectè judicandi, aut divinandi, quæ paucis ideò contingit, quia paucis contingit, quod hanc efficit. Sed tamen quæritur, *Cui bono?* ut barbaries, & insulsitas, & caligo, & aliæ mille pestes jubeantur è libris facessere, & locum cedere puris, sinceris, propriis, apertis, & sanis. *Cui bono?* ut bona quæ sunt, possint legi, quæ recondita, penetrari, quæ subtilia, capi. A Critico enim (sic appellamus sanè hominem omnis eruditionis fœcundum) nisi didiceris, quicquid uspiam reperitur difficile aut obscurum, ab alio frustra expectes. Sed tamen *Cui bono hoc?* ut legas quod legis. Nam hoc non est legere, millesimam partem eorum quæ legeris, non intelligere? Sumamus in manum *Senecam*: quoties in luto, quoties in tenebris, in erroribus hærebimus, nisi viam quandam Appiam sternat, lumen commodet, verum promat, quis? GRVTERVS aliquis naturâ acutus, usu exercitatus, veteri doctrinâ inexhaustus. Est enim infinitum quod ipsi debet hic auctor, sicut infinitum fuit, quod ipsi nocuit Librariorum ruditas & stupor.

Confitentur id viri in hoc studio Principes, quorum testimonia cum sine invidia perhibeantur, sine invidia vix leguntur. Fuit tamen ipsi conflictus quidam cum eximio Juris Antistite, dum uterque *Senecæ* ægrotanti manum commodans sui meriti gloriam præferebat. Quod certamen inter ipsos certatum vix possis nolle, quin velis, vix velle, quin nolis. Adeò multum excidebat inter disceptandum humanioris doctrinæ, adeò multum rursus inhumanioris censuræ. GRVTERVS ipse calorem illum juventutis sæpè postea detestatus est. Cum enim optimus & doctissimus ille, quem GRVTERVS paulò vehementius antea tetigerat, Heidelbergam ipse quoque docendi causa venisset, reconciliatio primum inter ipsos facta est, deinde secuta propior notitia, & tandem apud GRVTERVM pœnitentia scriptionis, ut ita loquar, piperatæ. Nam si mihi constitisset, inquiebat noster, *Dionysium* virum esse tam bonum, nunquam quicquam mihi tanti fuisset, ut contra illum manum tam seriò misissem. Audivimus hæc ex ipso non semel, & ideo non omittendum duximus, ut quos prius offendit impetus, nunc delectet judicium. Quid enim gloriosius est, quam quem in literis censorem habueris, eundem habere approbatorem in vita? Quid etiam magis ingenuum, quàm à quo diffideas propter diversas opiniones, eundem amare propter virtutem? Contumaces sunt & superbi, quos nullius facti pœnitet, aut quos cum pœnitet, fateri pudet. Nam istud nonnulli constantiam vocant, nunquam sententiam mutare, & in inimicitiis præsertim, semper ultimum consentire in pacem ac charitatem. Justus & candidus interdum à suis factis dissentit, quoties rectius geri potuisse agnoscit. Morbus humanus est, nunquam cedere, nec interdum sibi dicere: *Hoc non debebas, hoc non ita debebas, illud potius debebas.* Et tamen quidam hactenus morbum vincunt, ut sibi quidem dicant; ut aliis etiam confiteantur, id haud facile impetrant. GRVTERVS apertissimè negavit sibi placere, quicquid placuisset aliquando cum alterius dolore, quasi diceret, etsi inter dissentientes duos, tantum unus sit, qui rectè sentiat, utrumque tamen posse & debere in hoc consentire, ut sine odio, sine ira, sine injuria causam suam tueantur, & utramque bonam faciant humaniter agendo. Hæc mens, hic animus GRVTERI fuit: testis illius mentis, illius animi vox ipsius propria; testis ejus vocis *Ego*, qui præsens audivi, notavi, & tibi, quisquis aliquando læsus es, hic publicavi. Illud planè certum est, nihil verius dici posse, quam illud, quod in ore doctorum est, & in tabernis Librariorum passim legitur, *Seneca Gruteri*, *Livius Gruteri*, *Cicero Gruteri*, *Plautus Gruteri*, *Salustius*, *Florus*, *Paterculus*, *Martialis*, *Panegyrici*, *Historiæ Augustæ*: omnes, omnes GRVTERI. Verè, quia GRVTERVS illos suos fecit demerendo: nisi fortè adhuc rectius *Seneca Senecæ*, *Livius Livii*, *Cicero Ciceronis*, & ita de reliquis dicendum putamus, sed addito semper altero titulo, VINDICIS GRVTERI. Multi enim bonos auctores ita producunt in lucem, ut illorum esse incipiant, qui malè produxerunt, non qui bene genuerunt. GRVTERVS ita produxit, ut singuli extarent in singulis, & quicquid corruperat, mutaverat, expulerat, ætas, librarius, falsarius, restitueretur in integrum, in pristinum, in verum locum. Nempe sicut *Lucius* ille *Madaurensis* nunquam potuisset pecudem in Thessalia indutam (nomen boni ominis causa sileo) rursus deponere, nisi gustatis salutiferis Rosis: ita plurimi Scriptores, postquam pristinam formam mentemque amiserunt malis artibus, non poterant ad sese reverti: nisi GRVTERVS illis opem tulisset. Ideò *Lipsius* nostrum

per-

perfectè in hoc genere versatum. Scaliger quidvis potuisse. Heinsius Rei literariæ columnam. Rutgersius, virum de omni literarum genere supra captum sæculi virtutibus infesti, meritum esse scripserunt. Quales laudes si quis ex cæteris aut ex his ipsis excerpere omnes vellet, in justam Panegyrici mensuram excresceret collecta moles. Nondum dixi de *Suspicionum libris*, in quibus, quod alibi vitium habetur, virtus est. Suspicatur enim, sed non ita, ut temerè conceptis opinionibus de quoquam male sentiat, quæ suspicionis natura est: (pinguibus hæc interfamur) Suspicatur, sed ut sapientes solent de rebus obscuris, dum mentis quadam sagacitate non communi latentia scrutantur, & in ipsis velut cubilibus deprehendunt. Alius artem vocaret divinandi, quippe quod non est & fuit, quid fuerit exsculpere, & ut iterum sit efficere, ad divinatorem pertinet, aut alioquin hominem cæteris diviniorem. Atqui hoc illud est, quod GRVTERVS suspicatur. In titulo igitur modestia, in libro interiore perspicacissimi ingenii pariter, & judicii perpetuum exemplar. Omnes capit, quibus aliquis captus est, omnibus probat, quod dicit, quibus modò candor est, ut probent. Varius, elegans, disertus, argutus, doctus, facetus, serius. Nullius equidem *Antiquas*, aut *Electa*, *Conjectanea*, *Præcidanea*, aut quicquid callidarum inscriptionum est, contempserim, absit flagitium! Sed bona cujusque venia dixerim, GRVTERVM in suis *suspicionibus* non inferiorem gloriam cæteris esse consecutum. Eam verò partem gloriæ, quis dubitat, quin multo sibi auctiorem fecisset, si nobis reliquos *libros triginta*, qui præparati magis quàm parati erant, ante obitum foras dedisset. At illi quibus nunc in latebris latent? quo pulvere pulverant? quo in situ sita sunt? Illic scilicet, ubi *Aranea* (scriptum est GRVTERI civile nondum editum) araneis prætexta sordescit; ubi *Commentarius in P. Syrum* damnatas agit noctes; Ubi nova *Inscriptionum Veterum Collectanea* jacent in deserto oblivionis; ubi cæteri libri, qui publico destinati erant, privatis angustiis strangulantur: ubi tot Historici, tot Poetæ, per margines, per vacua linearum intervalla doctissimis Annotationibus, Observationibus, Locis Communibus oppleti, quasi maculati spernuntur: ubi tot *Adversaria*, tot alia scripta seria aut ludicra carent usu & honore.

Multa enim talia vir studiosissimus concinnaverat in ocio Palatino, quæ deinde perfici non poterant, postquam exitiosissimum Germaniæ bellum illas quoque terras, in quibus GRVTERVS aliquam multos annos consederat, apprehendit: terras, ubi simplicissima Pietas, ubi optima studia, ubi Justitia sanctissima devotione colebantur: terras, ubi Exules propter Religionem ex avitis sedibus fugati, & Patriam, & Religionem sibi redditam gaudebant: terras, ubi Fides & Candor Commerciis humanis securitatem summam muniebant: ubi Viri Illustres, Viri Docti, Viri Prudentes numero densissimo, vel crescebant, vel inserebantur, ubi fertilitas immensa facilè longinqua, propinqua, superabat omnia: ubi vinum, ubi fruges, ubi flumina, montes, sylvæ, ignobilitatem faciebant aliis provinciis domi nobilissimis: ubi denique longa serie Principes potentissimos, fortissimos, optimos Regia *Palatinorum* stirps educabat. Sed quod hæc omnia non sunt, ut fuerunt, nulla major causa est, quam quod ita fuerunt. Nihil enim intutius est, quàm quod à pluribus laudatur. Cùm igitur incommoda nostra occasio essent odii, & bellum prædæ, & successus cupiditatis, ab Occidente primum validus Hostis emissus, itineri suo propiora in Conspectu nostrorum *Confœderatorum* subegit, neque pinguissimus Exercitus, qui tunc adventantibus objacebat, quicquam contra conatus est. Idemque non multo post totius Patriæ nostræ pretio pacem teterrimam, & nisi fama suo more mentitur, præmium redemit, nescio quod aut quale. Vulgus enim quicquid verisimile est, pro vero liberè loquitur. Copiis itaque *Confœderatorum* statim dimissis, complexus est hostis quicquid potuit, antequam gentilis noster è *Bojis*, & *Treboccorum Antistes* ex Alsaticis advolarent, & fieret, quod Græcorum proverbio fertur, *communis Mercurius*. Nesciebamus illo Tempore, quibus consiliis res gereretur, omnia suspecta erant proditionis, eaque de Causa senes & quibus aut plus periculi, aut minus animi, in finitimas ditiones urbesque recesserunt. Inter illos fuit noster GRVTERVS. Discessit bonus Senex cum paucorum librorum sarcina *Brettam* ad Generum, & cum hostis indies longè latèque grassaretur, *Tubingam*. Quam urbem quoties cogito, totus in amorem, in laudes, in gratias uberrimas effundor. Quantum enim colui & dilexi GRVTERVM (colui autem & dilexi in patris loco) tantum colere & diligere debeo illos, qui GRVTERO suam urbem, suas domos, suos animos, & cæteras humanitatis fores tàm comiter aperuerunt. Nunquam satis explicare potuit gratissimus mortalium, quibus officiis illum Academia tota, & quicquid illic est clarissimorum virorum cohonestaverit. Nihil publice, nihil privatim cessatum est, aut omissum, eamque laudem luxuriantissimæ comitatis ipse GRVTERVS pridem promulgavit una cùm *Bibliotheca Exulum*, in cujus limine, pulcherrimam charissimorum nominum tabellam memoriæ causa suspendit. Et cur meam quoque felicitatem dissimulem? quem in eadem urbe hospitali apud eosdem hospites quidam fluctus horum temporum exposuit, & earum laudum testem fecit, quas GRVTERVS tantopere probavit. Itaque, quemadmodum prius illi, sic tunc mihi credidi. Confiteor enim illorum humanitate factum esse, ut me postea haud paulò delicatiorem senserim, quoties aliis in locis aliorum superbia fuit devoranda. Quippe contemnere, dedignari, fastidire, tam frequens plerosque inter homines, quos aliqua dignitas afflavit, quam usitatum illic bonos amplecti. Nullum autem officium magis hæret animo, quam quod non ubique præstatur; neque quisquam accuratius meminit benefactum aut injuriam, quam exul aut miser, siquidem illud calamitatis sensum hebetat, hæc acuit, & inflammat. Utique facilius solemus ferre maximum onus, quod nobis primum imponitur, quam aliud minimum, quod maximo adjicitur. Contra bonus vultus, bona oratio, bonus animus solatio sunt oppressis, etsi præter ista nihil accedit, quod magnopere mala emendet. Cum talibus dum GRVTERVS vivit & amicitiæ vices suaviter alternat, quatuor hostes in totidem prædas Palatinatum distrahunt. Infestior *Heidelbergam* obsidet, funestat, spoliat, privatas, publicas, opes raptat, tantum non domos, arces, & quicquid invidetur, transportat. *Bibliothecam*, quæ per totam Europam vix parem habebat trans Alpes usque, *Pontifici* dono mittit, & irreparabile decus non tantum Palatinatui, sed & sibi & toti Germaniæ ereptum in montem Vaticanum relegat. Variis exercitiis vexatæ, & reliquæ Bibliothecæ, quas multitudo gregalis aut laceravit, aut disjecit, aut vilissimo pretio divendidit; paucæ relictæ sunt Dominis, nullæ sine damno. GRVTERIANA licet non tota perierit, passa tamen est cladem insignem. Quædam enim discerpta, quædam fædata, quædam conculcata, quædam mutilata jacebant: Alia volumina supererant, alia, sine quibus relicta non erant integra, sæpe desiderabantur; quærebat liber librum. Miserabilis in illo facies, quod libros, præsertim nondum ligatos, & reliquam chartarum turbam, in qua nihil erat, quod non merebatur clementiam, alii substernebant equis, alii sovendi, aut coquendi causa ferebant in ignem. Focus & furnus ardebant libris; equile candebat paginis, obscœnitatibus jumentorum conspurcabatur innocentissima doctrinarum suppellex, fiebat papyraceus fumus & fimus. Dolet recordari tot summorum virorum epistolas, quas ex toto orbe nostro GRVTERVS receperat propè innumeras, sic fœdè conflagrasse, aut turpibus aquis maceratas tàm viliter tabuisse; quam solam jacturam equidem pluris taxo, quam ullam opulentissimam rapinam auri per dies illos tormentis & sævitia repertam. Satis maturè nuncius hujus rei ad Generum GRVTERI *Brettam* delatus est. Is continuò ad illustrem quendam ex Ducibus literas dare, rem aperire, eum precibus obtestari, ut tantam perniciem imperio sisteret. Sed nihil effectum est, quia contra torrentem illum militarem nullus valebat obex, & Ducum jussa quanquam tunc audiebant milites, non auscultabant. Post dies paucos interjectos Gener ipse profectus Heidelbergam, invenit domum inversam, Bibliothecam per pavimenta dissipatam, aut in fortuitos cumulos hinc inde collapsam. In stabulo & circa focum tristes conspiciebat reliquias barbaricæ immanitatis.

Et quia de perditis laborare perdita cura videbatur, superstiti gregi, quantum potuit, consuluit, simul obsecratum ivit *Romani Præsulis Legatum*, qui occupandæ Archibi-

bliothecæ causâ missus erat, ut ex illa GRVTERIANOS libros liceret excenturiare; Amanuensis enim GRVTERI non paucos eosque GRVTERO in usu familiares, suo judicio in armarium illud publicum transportaverat. Annuit precibus *Legatus*, sed instar Jovis Homerici, partem dedit, partem negavit. Nam de libris quidem editis assensit, ea tamen conditione, si *Tillius* rem approbaret Chirographo; *Tillius*, qui tunc temporis nunquam certus erat in certo loco, proinde frustra quærendus. Et hoc ipsum annuere animum prodebat abnuentis. De Codicibus autem manu GRVTERI scriptis simpliciter à Pontifice sibi injunctum dicebat, ut omnes conquireret, eosque vel ex Muséo GRVTERI vel ex Bibliothecæ Palatinæ contubernio cum cura erueret. Cum Tillius hinc inde volitaret, & universum iter flagraret latrociniis, cum libros scriptos disertim sibi vindicaret Romanus, totum depositum hoc remansit apud prædam capitalem. Poterant hæc animum quamvis firmissimum conterere, sed non æquè mentem GRVTERI. Nihil ad nostrum ista, nisi quod more generosorum pectorum stomachatus est aliquantulum, aliquantulum jurgavit cum iniquitate, cum cupiditate, cum bello. Non gemitus, non lamentationes, non humile quicquam edidit, nec descendit ad pedes fortunæ, cum ipsa supra caput assurgeret, sed velut è scopulo levitatem illi, vanitatem, furacitatem, infamiam exprobravit. Posthæc iterum se composuit, & intra quietem suam recessit: Iterum studiis ocium dedit, & injurias oblivioni. Quod si tamen aliquis casus aut sermo cum amicis memoriam talium illi renovaverat, læto vultu de suis damnis disserebat, spretor jam præteritorum, nec minus gravibus dictis, quam liberali risu admirandus. Detumentibus interea nonnihil in Palatinatu rebus, Tubinga *Brettam* reversus apud Generum vixit, donec is, quod in religione non congrueret cum dominantibus, præfectura sua decedere jussus est. Sub illud enim tempus atrox mandatum de recipiendis ceremoniis Romanis, & abjicienda veritate sincera fremebat, cum paulo prius civibus Brettanis arma fuissent ademta, nequid in illis fiduciæ restaret, si premerentur inclementius. Solent enim haud rarò metui, qui lacessuntur obsequiis extremis. Ibant per urbem Inquisitionis ejus ministri, domos scrutantes, & cubilia, & arcas, & quicquid clave custoditur. Ventum erat in ædes etiam, ubi GRVTERVS tunc, absente Genero, cum Filia solus agebat: petebantur arma: GRVTERVS qui jam tum cum suis aliò, & inter istas postulationes absentiam Generi cogitabat, diffitebatur æquum esse, ut domino nescio & longinquo, res ulla contrectaretur. At manipulus ille Martius, mandata, minas, vim loqui: noster jus, fas, fidem respondere, hæc ne violent, monere. Effractor contrà tempestatem militarem intonare, vultuque & verbis ignescere: noster nihil terreri, sed nefas illi constanter oggerere, donec Decurionum unus protervus latro, hastam bipennem contra senem inermem misit, & vano successu pro GRVTERO parietem sauciavit. Dei beneficium fuit, quod ferrum scelerato carnifici non obsecundavit: impium vero animum non illic concepit, sed attulit, qui tantum scelus fuit ausus sperare:

Illum & Parentis crediderim sui
Fregisse cervicem, & penetralia
Sparsisse nocturno cruore
Hospitis;

Illum ego, si nomine ullo notus, aut dignus esset, detestabilem atque execrabilem posteris facerem, & in vulnere parietis aliquando, cum libertas rediisset, ignominiosum hoc inscriberem:

IVVENIS THRASO,
INFAMIS PARRICIDA,
GRVTERO SENI
INNOCENTISSIMO VIRO
QVOD FACERE VOLUIT,
PARIETI FECIT.

Nam & *Crates* olim à quodam *Nicodromo* in faciem percussus, satis ad infamiam cædentis arbitratus est, si chartam in fronte circumferret cum inscriptione NICODROMVS FECIT. Virum autem doctum & justum, senem & inermem occidendi causa ferro petere, plus multò infamius est, quàm icere Cratetem pugno. Barbare, si virtuti non pepercisti, quam oderas, pepercisses saltem senectuti: vel si quis adhuc respectus in te boni fuit, saltem cives meos audivisses, qui crudelitatem tuam laudibus GRVTERI, nisi bellua es, mitigassent. Horum nemini bonus senex gravis fuit unquam, nemo illius injuriam, nemo superbiam, nemo vocem cuiquam molestam allegavit. Vivebat domi sine strepitu, foris sine offensa; obviis humanus & affabilis, benignus egenis, Plebejo & Senatori diversa similitudine gratus, dum in utriusque descendit argumentum, aut adscendit, & secundum judicium sapuit amborum. Audeo referre, quod per idem tempus evenit, non speciosum quidem ad narrandum, sed hoc loco opportunum. Hiberno quodam die, cum terra splenderet nivibus, & cœlum sole, GRVTERVS somnolentiam cubicularem detersurus ambulatione suburbana, processit ab urbe Brettâ paulò longius, & in ipso descensu, quà collis modicus difficilius admittebat sursum nitentes vecturas, puerulum conspicatur rustice braccatum, & toto corpore contra frigus densa canabina munitum: collegerat autem in proximâ sylvâ satis gravem lignorum fascem, quem humi per gelatum nivis dorsum alligato fune non incommodè trahebat, nisi quod jam fessus & anhelus, in via perpetuis usibus lubrica, sarcinam contra collem provehere frustra laborabat. GRVTERVS cum jam propius venisset, intellecta difficultate lignatoris, interrogat, *cujas & cujus?* Respondet ille; Domine, civis sum Brettanus, CÆSARIS (ita patrem nominabant) filius. *Ergò profectò*, inquit GRVTERVS, *piaculum mihi sit, tibi negare auxilium.* Nam & ego CÆSARI & CÆSARIS filio obsequium probare debeo; & cum joco deripit pallium, lignis imponit, & apprehenso mox fune, senex puero, & puer seni vires sociat, donec in planum subvecta materia iterum cedebat uni. Gratiis actis puer domum pergit, & ad patrem ingressus GRVTERI deprædicat festivum alloquium, & quam tulisset ille suis laboribus tempestivam opem, lætus exponit. Hæc qui velut minuta, & memoriam non merentia contemnit, is forsan apud animum suum non reputat, quantum adhuc sibi desit ad facti tantilli pietatem. Puerum expedire cum frigore luctantem & onere, nihil magni est. At tu fortassis prætериisses. Ito per reliquum charitatis ordinem, reperies semper aliquid non magnum: At hoc & illud & rursus aliud non magnum, tu fortassis nunquam in animum induces præstare. Quæ si magna non sunt, cum observantur, magna fiunt, cum negliguntur. Minuta res est homini opulento denarios interdum egenis porrigere. Minuta res est justam mercedem operariis pendere: Minuta res est obvios civili salutatione afficere: at tu fortassis ita durus es, ut nullius paupertate molliaris; ita sordidus, ut alienas operas ter circumciso pretio redimas; ita fastidiosus, ut patriciam vocem nunquam minori indulgeas. Quæ si tu facere per ingenium tuum posses, protinus magna tibi viderentur, nec meministi, talia minora minimis fieri, cum qui facit, magni putat. In aliorum animis laus nostra nasci debet, in nostris virtus. Nec GRVTERVS unquam per hæc gloriam captavit: Nobis permissum est in illius virtutes ambitiosiùs inquirere, nec earum quicquam, si per copiam liceret, obliterare. Cùm jam Brettæ novus cultus, novi homines, nova impotentia civitatem urgerent, aliò migrandi consilium certò fecit. Nam ipsum quoque Juvenes quidam ex familia *Jesuitarum* disputando sollicitabant, quibus ille primum placidè respondit, & semel etiam sententiam *Augustini*, quam non satis memoriter ipsi meminerant, ex libro præsenti ostendit, docuitque aliis verbis & alio loco extare, quod ab illis & pro illis fuerat allatum. Deinde cum nec dum desisterent, quin ipsum talibus obtunderent, libertate resumta, *mirari se dixit, ubi frontem reliquissent semibarbatuli juvenes, & sperent docere senem sexagenarium, qui plures Patres in vita legerit, quam ipsi saltem vidissent. Jesuitas senes & primarios* (SCHOTTVM nominabat & SIRMONDVM) *sibi mutuo honore literarumque commercio coli: nullam tamen ab istis de Religione sibi molestiam exhiberi.* Erat enim noster alienus ab istis velitationibus, quas nec in aliis probavit. Nam certamina talia semper ferè istis eventibus finiuntur, ut acerbius fiat odium inter partes, & nemo per illa melior. Mira res est, quod commissionibus factionum, argumentorum versutiis, clamoribus, conviciis, mutuis execrationibus Deo nos gra-

tiores fieri putamus, cum amor, & pax, & mansuetudo, & præcedentium mater Fides nobis rem conficiant, quorum tamen postrema cura habetur, & inter disceptandum nulla. Hæreses odisti? Dicam quæ maxima sit, *Hypocrisis*. Hanc prius exuamus. Quoties enim quisque de gloria Dei prius cogitat, quam de sua? Quotusquisque melius vivit, quam disputat? Quicquid dicas aut excipias, hanc hodie pietatem habemus. Ita vivitur. Non disquirere volumus, sed vincere; non instruere; sed cogere, non in cœlum nos mutuò promovere, sed detrahere. Amare verò Deum & Proximum, quod Pietatis est compendium, tàm procul à rixosis factionibus abest, quàm nos à mutua pace. Hinc in Christiano orbe bella, cædes, exilia, egestas, fames, exitium. Sic amatur Deus, sic amatur proximus, sic denique disputatur. Hûc accedit quædam alia dementia, quæ frigere eos dicit in Religione, quos in contentiones non vident ardescere. *Pontificio* non oblocutus es? *Pontificius* haberis. *Lutherano* non reluctatus? *Lutheranus* audis. *Calvinistæ* non insultasti, *Calvinista* es. Istis enim nominibus invicem discedimus. Novi qui de GRVTERO propter hanc ipsam causam Transitionem sparserant. Sicut & *David Chytræus*, quod in *Academia Rostochiana* GRVTERO, qui tunc ibidem Suetonium legebat, conjunctior erat, & studium rixandi adversabatur, *Calviniani* nominis invidiam sustinuit. Itaque

Effugere non est hosce Disputatores
Instant, morantur, persequuntur, occurrunt,
Et hinc & illinc, usquequaque, quacunque.

Quos ut GRVTERVS nunquam videret, & simul ab aliis seculi malis remotior esset, in occipitio montis illius, qui Metropolim Palatinam prætexit ab Austro, prædium emit & secessum. Id inter sylvas positum proximas culturâ spatiosi fundi solam illam partem montis nudat, frugum & fructuum capax, pecori & pecudi benignum: Non hic lac æstate novum, non frigore desit. Nihil hic strepitus, nisi quos ætate sylvicolæ volucres, aut avitia domestica, aut mugientes balantesque divitiæ, aut sibilantes ventorum lasciviæ reddunt. Ad hoc secretum GRVTERVS omnibus desideriis festinabat, quamvis ipsa *Bretta* non mediocriter etiam suo quodam genio eum retinere videbatur. Situm enim commendabat humilis & porrectus clivus: circa muros gratiam habebant horti, prata, vineæ. Sedes ipsa nobilitatem auxerat partu *Philippi Melanchtonis*, & notabili constantiâ, quam non solum contra vicinum quendam Principem olim, sed & nuper ostendit contra hostem novissimum, dum prope postrema deditionis necessitatem accepit, diuque nihil horruit exempla vicinorum, quos fides sua peslundedit, jugulante *Bavaro* milite, quicquid resistendo docuerat, se non posse prodere Domino suo sacramentum. Et hoc quidem tempore spectata fuit præcipuè prudentia, & vigilans cura OSWALDI SMENDI, qui solus præfectus urbis tunc, & ipse Gener GRVTERI, vir nunquam civibus ob merita pulcherrima, nec nobis ob insignes virtutes, inter laudes Soceri oblivìscendus. Tandem igitur noster *Brettâ* discedit charus à charis, sed tamen cum charitatibus. Ventum erat HEIDELSHEIMIVM, quod oppidum est vetus, nuper dimidia sui parte cinefactum, & paucis milliaribus Brettâ divisum. In eo Senatores, cum de GRVTERO intellexissent, illicò venerunt, hospitem tantæ famæ salutaturi, relictis interim domi mandatis, ut prandium quàm optimum instrueretur. Rogabant deinde GRVTERVM, ipsorum frugalitatem ne sperneret, veniret pransum. Id honori sibi futurum & gaudio. Obsecutus est GRVTERVS, & in illo prandio frontem explicavit hilariter. Vehementer enim delectavit illum comitas inexpectata, nec in oppido nuper exusto & direpto, quodque vix trivialem literaturam noverat, suum nomen vel auditum esse unquam, vel amari credere potuisset. Hactenus felix hujus loci memoria, sed non longè post sanè quam tristis & luctuosa. Nam cum GRVTERVS, postquam Heidelbergam venerat, deesse sibi quædam intelligeret ad maturandam editionem *Livii* postremam, à Genero petiit, ut *Brettam* recurreret, ubi lucubrationum suarum instrumenta servabantur. Nec quicquam ille cunctatus, ut est homo promptus, ivit, & plaustro necessariis rebus onerato relegere cœpit ad Socerum iter. Vix aliquot milliaria promoverat, cum ipsas prope ante portas *Heidelsheimii*, quà jam transiverat, tres equites Galli aggrediuntur venientem ex improviso: nec mora, sclopeta promunt, ignem & ictum edunt, capiti vulnus destinatum pileo & pilis adigunt, interfecturi nisi ocyus ex equo desilisset. Protinus inde assultant Amanuensem, & quia hic plaustri obtentu videbatur moliturus sclopetum, quod serebat, simul ne prædam argentariam fuga frustraretur, binis glandibus miseri adolescentis pectus trajiciunt, quod volunt, rapiunt, avolant, impunè sunt. Nam etsi postea rescitum sub quibus signis mererent, etsi ductori scelus indicatum, nihil tamen aut latrocinium, aut homicidium incruitanimadversionis. Hac hodie disciplina gaudet militia. Commovit hic casus GRVTERVM non mediocriter. Nam & Generi periculum, & nefaria cædes pariter consternabant. Erat enim interfectus ille Juvenis admodum dexter in omnibus, quæ mandabantur. GRVTERI manum expeditè, quod inexercitatus haud facilè præstiterit, & exprimebat literis optimis, cætera studiorum & militiæ non inexpertus, nec GRVTERO indictus in præfatione *Liviana*. Sic hac quoque calamitate defungendum fuit. At *Heidelbergæ* magni restabant stimuli, qui publicas & privatas illi miserias refodiebant. Totus habitus urbis mutatus erat. Bibliotheca Principis nusquam, amici nusquam: Ubique violentia; nulla fides; adde quod nec diuturna sedes inter tot adventitias leges, præsertim illas, quas qui non servat, melior est, quam qui servat, & in quibus conscientia jus habet vetandi. Nam Religionem suam qui non *missam* faceret, nemo tolerabatur. Viennenses quidem aliquot amici, quos Deus sospitet, promittebant nostro libertatem, si Cæsari per literas supplicaret. Sed verebatur GRVTERVS, ne Rei Palatinæ usurpatores, quibus Heidelbergæ suberat, iniquos sibi faceret, si statim Cæsaris indulgentiam imploraret, præteritâ gratiâ propinquiori. Statuit igitur prius hanc tentare, si quid fortè posset obtineri sine molestia Imperatoris. Sed dum *Cancellarium* eo nomine compellatum venit; admissio negatur per servulum. Jubetur alium nescio quem adire Vicarium, cui quid venerit exponat. GRVTERO hæc dedignatio non placuit, & vilitas habebatur in limine rejici, nec ominari bene principium permittebat, quod fieret per repulsam. Redit igitur domum suam, redit in consilium cum animo, qua ratione moderari posset fortunam cavillatricem. Dum hæc aguntur, domus montana, quam in secessu suo curaverat ædificandam, facta fuit habitabilis. Illam igitur Heidelbergensem, quæ totius civitatis loco amœnissimo, si quid judico, sita fuit, omittit, & cum Genero cæterisque pignoribus in solitudinem migrat, relicto tantum veteri custode, & multorum annorum famulo *Caspare Schedio*; cujus nomen in aliqua lacinia memoriæ *Gruterianæ* meritò videtur apponi. Per tria namque decennia, haud multò minus in Bibliotheca Principis, primùm *Melisso* propinquo suo, deindè GRVTERO liberalem operam navavit. Homo non multùm infra ætatem GRVTERI, notandi peritus, cætera numerandus inter rudes, sed profectò quem censeres cum Varrone suo domestico de literis certare posse. Cum in Bibliothecam ventum erat, totum illum Senatum Populumque librorum, sicut Cyneas Pyrrhi legatus, Patres & Cives Romanos suis nominibus persalutabat. Statim illi locus & loculamentum in promptu. Jam Patriam insigniorum codicum, unde advenissent; pretia, quibus constitissent; dignitatem, quâ venerabiles essent, mirè callebat. Vultus illi serius, quasi cum Avo Crassi de vitando risu sponsionem fecisset, sermo gravis & qualis decet imperantes. In his tamen nihil affectabat, suos sibi natura dederat mores ab ingenio. Si quid ipsi videbatur, id valde videbatur, ne domino quidem dissimulaturus, si quid minus probaret. Anxius in officio & superstitiosus fidelis ad unguem, compositus & ordinis amicus, præcipuè frugalis. Per aliquot annos sibi solus familia, sibi dominus, sibi contubernalis, sibi coquus, nisi cum malebat jejunare, aut cœnare sine fumo. Stoicus non institutus, sed natus. Nec quisquam illum videbatur dimovere potuisse ab illa consuetudine vivendi. Rogaverat illum *Smendius*, ut emigraret in suam villam, & illius commoditatibus secum frueretur, utpote jam vetulus: Respondit *non esse suum tam commodè cum alterius incommodo vivere*. Ergo offerebat ipsi legumina, fructus & alia,

quæ ruri nascuntur, respondit, *ea esse morbis officiosa, sibi habendam rationem valetudinis, nec ægrotare sibi libere, quod insalubre sit, nec licere, quia sumtuosum sit. Medicis enim non sufficere loculos Schedii.* Semper advocationem inveniebat, ne viveret alieno. Cum juberetur ad aliam Religionem transire, aut exire foras, *hoc malo*, inquit, *quam illud. Si non licebit vivere in urbe, licebit in agris aut in sylvis. Aliquid semper Deus suppeditabit radicis aut herbæ, quod Spiritum hunc alat, non diu moraturum.* Aliquando cum lues Heidelbergæ civitatem venenasset, & ipse febriculam vesperi nactus plane crederet, se publico morbo lethaliter infectum, clausis diligenter cubiculi foribus per fenestram aliquem ex notis monuit, se pestilentia correptum nunc cubitum ire, si quis se conventum velit cras, hic inventurum mortuum. Hoc voluisse, ne nesciret. Invenerat eum Smendius aliquando mane, cum dies nondum emersisset totus è nocte, obsoleto bardocucullo velut vagina tectum, ut empusam aut larvam nocturnam posses suspicari, rogat itaque *Smendius*, in quod Spectrum se transformasset? *Sic*, inquit, *munio domi bonas vestes. Vobis ditibus, qui talia ridetis, facile est vetera novis mutare, nostrum est nova veteribus tueri.* Profitebatur etiam nonnunquam ingenium, cum *Smendio* rus eundum esset, ubi dicebantur milites vagari, qui graviores solebant discedere, quam venire, paratos aliquot viginti nummos æreos, quibus hodie pro calculis utimur, clàm *Smendio* condidit in manum, & *hos*, inquit, *cum in fures istos incideris, pro veris nummis, rapacissimis illis nebulonibus in terram objice. Interim, dum ipsi ruunt in prædam, tu subditis calcaribus volucrem equum in fugam age, salvis lumbis, salvis nummis.* Adeò solicitus erat pro salute herili, nescius quanto versatiores sint in his artibus, qui vivunt sub signis quàm qui sub umbra.

Sed revocat nos GRVTERVS in suos fundos. Illic optimus pater totis conatibus agricolam induit, ocreas rusticas contra lutum emit & aquam, cucullum contra sævitiam aëris & ventorum comparat, hortos plantis, agros frugibus dividit, rusticatur, villicatur. Assueverat enim à multis jam annis huic voluptati, ut hortos coleret, herbas nosceret, plantas, olera, flores sereret. Sæpe invenimus illum manus habentem nudas ad cubitum, sordidas ab humo, sæpe palâ, sæpe rastro graves. Non enim sic in hortis versabatur, ut solent delicati, qui lumina tantum pascunt, & naribus blandiuntur, quos fructus juvat, labor non juvat, qui sub vino nascente vinum bibunt, & epulandi causa sub umbras adducunt suas umbras, qui nunquam terrâ inquinant candidas & illas

Cuniculi capillo,
Vel anseris medulla vel imula oricilla

molliores manus ac vestes; quibus ad minimas molestias in ore est: *lassus sum, morior calore, sudor me necat, pulvis suffocat, occidit frigus.* Nostrum delectabat in labore fructus, & in fructu postea labor. Ille manibus suis infodiebat, quod debuit nasci, extrahebat, quod nocuit nascendo. Jucundum illi non tantum terram tractare, sed etiam lætamen. Risimus aliquando, cum in stabulo excrementum equinum tolleret, & odore laudato, *malle se diceret hoc olere quàm pyxides è vomica peregrinæ capreæ pretiosas.* Adeò honestius ducebat agricolam aut pecuarium esse, quam voluptuarium. Sed in villula morbus illi citò talibus exercitiis interdixit. Repetebat enim illum vetus malum, quod vivente adhuc *Henrico Smetio*, cujus GRVTERVS Gener erat, primis offensis apparuerat. Fuit autem vertigo capitis è siccitate cerebri, sicut *Smetius* cum *Posthio* judicavit, orta. Et quia *Smetius* aliquid Apoplectici metuebat, sanguinem tum primùm misit in pede, nunquam prius id facere, nec deinceps iterare solitus. Nam & è medicinis non libenter reparabat valetudinem. Abhorrebat imprimis ab illis tot mistionibus, simplici curationi amicior. In morborum principiis non illicò consulebat Medicos Sed inter ambulandum obviam aliquam herbam aut radicem notæ salubritatis ita crudam, haud uno restitutionis experimento manducabat. Idque sic evenisse quodam gratiæ divinæ interventu testatum reliquit in Adversariis suis breviter ac velut per indicem notatis. At morbus ille vetus & princeps subinde ad ingenium redibat, manifestis etiam crescendi gradibus deprehensus. Nam ultimis annis propè perpetuus fuit, & exquisitè molestus, nec somnum interdum capere passus, nec laborem. Hunc tamen plerumque vindicavit, & studiis, etiam morbo rixante, tempus indulsit, sed majori patientia, quàm fructu, nec sic tamen sine fructu. Semper enim aliquid meditabatur, quod publico prodesset. Nam per illos ipsos morbidos annos præter *Bibliothecam Exulum*, duo *Florilegii magni volumina* procudit & *Livium* cum *quinquaginta* aliquot *Dissertationibus ad Tacitum* feliciter exire jussit. Ne tunc quidem curis rusticanis abstinuit, cum eum *Hepaticus* ille morbus *& Vertigo*, totusque comitatus malorum infestissimis machinis oppugnaret. De serendo locutus est, de plantando. Loca, terram, cœlum consideravit. Senem ægrum, vicinum morti, ac animam tantum non in ore gerentem quis vidit ambulantem, prandentem, disserentem? Sic visus est GRVTERVS. Quid mirum si communi more non ægrotavit, non mortuus est, qui communi more non valuit, non vixit? Lectum enim non delegit, nisi postquam sensit illud appropinquare, quod jacentem aut invenit, aut facit: cumque jam tempestivum esset, monstrato lectulo, *hic*, inquit, *moriar.* Incubuit itaque, secum iter suum meditatus est, per fidem nihil timuit, per Christum nihil habuit timendum. His enim duobus firmamentis (sive placet unum vocare) nitebatur. Neque tum demum deprehensus est à morte, sed ipse multò prius deprehendit mortem non occultis vestigiis venientem. Itaque *mundum dixit non amplius pertinere ad suas curas, cuncta se resignasse Deo, cujus ad infinitam misericordiam se nihil afferre, quam animam humilem in agnitione sui exultantem in merito Christi.* Ita sensit, ita locutus est, ita scripsit. Inter hæc obdormivit, exspiravit. Durum verbum, durum hercule, quodque solum vocem meam hic sistere posset, quod solum efficere, ut orationis naufragium in portu facerem, & repentino silentio exiguum illud, quod restat ad perorandum, per summum dolorem sepelirem. Sed confirmandus est animus vel ideò, quod qui constantiam præcipuè laudavit in vivente, haud dignum facinus admitteret, si parum constanter honorem exequeretur defuncto. Narro tibi, Sidus nostrum Palatinum, è densis conjurationum nubibus aliquando rursus emersurum, cui GRVTERVS ita charus habebatur, ut in mediis adversitatibus illi suggereret spem meliorum. Narro tibi, *Groninga*, quæ GRVTERVM paulo ante obitum, & mox sub extremam ejus horam ad Professionem Historiarum & linguæ Græcæ benevolentissimis litteris evocasti. Narro tibi, *Dania*, quæ votis paribus illum, & conditionibus invidendis, non ut doceret in Academia, sed ut splenderet, exoptasti. Narro vobis, magni illius *Francisci Bonnæ Digvierii* amicis & consiliorum consciis, qui sicut *Digvierius* antea GRVTERVM humanissimâ scriptione tentaverat, ut auspicia tanti Herois sequeretur in Galliam, sic ipsi propriis desideriis eundem ad obsequendum, hortabamini. Narro tibi, Amplissime *Claudi Expilli*, magni Regis magnum decus, qui Nostrum in illas partes tuo quoque suffragio vel præcipuè trahebas. Narro tibi, Nobilissime *Carole Perinette Maugarniaci Domine*, qui GRVTERVM *Gratianopolim* invitasti, ut extra Germaniæ turbas in vestris oculis, in ulnis, in prædiis, in communibus fortunis vestris viveret. Narro Vobis, Eximii per Europam viri, qui amore cum GRVTERO certastis & literis. Narro vobis, inquam, tristissima veritate, GRVTERVM frustra nunc sperari, frustra optari, frustra vocari. Abiit, abiit illuc, ubi multæ dicuntur esse habitationes, ubi magnus Amicus & Frater noster vivit & regnat, ubi sapientia non docetur, nec discitur, sed cernitur & scitur. Ubi professio communis est & æterna, laudare; ubi stipendium sempiternum, vivere; ubi nec Proscribens, nec Proscriptor; ubi nulla librorum cura, sed supra Bibliothecas omnes, supra cunctas humanas æstimationes, unus, optimus, maximus, sanctus liber, in quo nomina nostra scripta sunt inter hæredes vitæ Cælestis. Ubi non horti nostri, non rura nos delectant aut exercent: sed ubi nos ipsi fructus sumus, & arbores satæ ad ripas aquarum, quæ fructum suum suo tempore ferunt, & foliis comant semper virentibus. Eò, eò concessit ille tot expetitus egregiis factionibus, quam litem Deus sapienter decidit, & quod invidiâ solum carere poterat, suum bonum confiscavit. Id

quam-

quamvis à Justo juste factum est, quamvis dolere quasi expostulare est: tamen sine querela, sine gemitu nobis tam chari capitis jactura non abibit. Ignosce nobis, rerum humanarum summa & liberrima potestas, quod tuum tibi reddere nunquam possumus, quin affligamur. Ignosce, si quid & mihi deinceps redibit in præcordia. Quoties enim liberos GRVTERI, quoties interiores Amicos ejus, quoties me, quem non postremo loco dilexit, inspexero, nihil profectò obstabit, quin ipsa solatia vulnus utcunque obductum rescindant. Nunquam patriam nostram, nunquam tuam in illa, GRVTERE, domum, nunquam montem illum agellis tuis suppositum, nunquam monumenta tua meis oculis objiciet Fortuna, quin me objiciat simul acerbissimo dolori. Quoties etiam seculum hoc infidum, intutum, fucatum, bilingue, superbum, rapax, avarum, & quicquid nimis verum est, cogitavero; toties in mentem mihi revocabitur tua fides, tua sinceritas, tuus candor, tuum illud verum os, tuus ille modestus animus, tuum illud justum, benignum, aureum pectus. Quicquid autem idem seculum istud totidem suis malis artibus instructum adversus me, sicut pridem cœpit, molietur, tuam ego patientiam, tuam tranquillitatem, tuum contemtum animosè opponam. Superi velint, GRVTERE, ut rectius in his imitatorem tuum agam, quam laudatorem.

D I X I.

VITA, MORS, ET OPERA *MAXIMI VIRORVM* IANI GRVTERI, RECENSITA A FRIDERICO HERMANNO FLAYDERO.

Legimus Gaditanum quendam, Titi Livii nomine gloriaque commotum, ad visendum eum, ab ultimo terrarum orbe venisse, statimque ut viderat, abiisse. Scilicet hoc animal, quem hominem vocamus, id habere consuetudinis videmus, ut si alterius alicujus hominis, vel eruditionem, vel virtutem, vel præclara facinora atque monumenta semel admirari cœperit, non possit, quin ejus quoque habitum, ejus faciem ac vultum, gestus atque lineamenta, vel ardenter coram intueri petat, vel, cum delectatione maximâ, si datum sit, intueatur. Quod tamen, sicut omni propè tempore antiqui in viventibus factitabant: ita nec omittebant in defunctis; quorum præsentiâ, cum frui amplius non potuissent, ibi etiam eorundem faciem, vel cerâ effingebant, vel ære fundebant, vel gypso exprimebant, vel marmori insculpebant, vel penicillo delineabant, vel chartis quoque immortalibus quam diligentissimè repræsentabant: ut non tantùm ejus, cujus præsentiam per mortem amisissent, domi positam quotidie imaginem, aut in atriis aut in Bibliothecis, ante oculos haberent, & ad obtutum illum, ad simile imitandi spectamen, inflammarentur, quàm ut luctum ac dolorem, quem ex eorundem obitu concepissent, aut lenirent, aut, quantùm possent, obliviscerentur. Si quisquam alius ab orbe condito, vel ob ingenii divinitatem, vel ob illustrissimarum Virtutum documenta, vel ob legendi & scribendi incredibilem assiduitatem, vel ob editorum Operum multitudinem, unquam dignus fuerat existimatus, ad quem videndum vivum, non à Gadibus tantùm, sed ab universo Orbe mortales undiquaque profecti agminatim concurrerent, ac cujus imaginem post mortem omnes, quoquo modo à pictoribus expressam, contemplarentur: nescio profectò, Auditores, an ullus dignior fuerit nostro sene, jam defuncto, JANO GRVTERO, cujus prodigiosam, supra mortales ingenii judiciique sublimitatem, sicut nemo ex doctissimis sui seculi viris inveniebatur, qui non instar Herculis Musagetæ, adhuc viventis prosequeretur, admiraretur, veneraretur; Ita neminem, tam serum ac ferreum, neminem tam ab omni humanitate alienissimum reperiri posse judico, qui non ejusdem quoque jam defuncti vitam (in quo unico non unus homo, sed literæ ipsæ, ipsæ propè artes omnes summum periculum adiisse, ac obiisse videntur) aut cum simili, aut majori admiratione sit veneraturus. Quamvis enim hodie, nec præsentem ampliùs videre, nec loquentem audire, nec disserentem admirari Gruterum possimus: nondum tamen hoc beneficio à DEO immortali nos orbatos esse sciamus, ut non ejus facta, ejus dicta, ejus scripta, in animo nostro revolvere, & figuram magis animæ, quam corporis complecti recordatione intimâ possimus. Quod depingendi ac parentandi genus, licet nondum inter homines fuisset cœptum, tamen, vel hodierno die, in nostro sene maximo, jure optimo, institueretur. Quapropter, sicut vultum (quo vivus tantam gratiarum ac virtutum majestatem portendebat) hoc in loco, pictoribus potiùs depingendum relinquemus: quorum simulacra ac imagines non minus imbecillia, ac mortalia sunt, quàm vultus ipsi: Ita nos è contrario, Gruterianæ magis animæ picturam, simulacrumque eruditionis ejus

ejus emendatissimum delineabimus, quod non minus, quàm ipsa anima ac fama, in æternum perennabit: quod nec cerâ fingitur, nec colore pingitur, nec marmori insculpitur: sed solâ vitæ, solâ morum ac virtutum perennantium commemoratione manet, & mansurum est, in animis mortalium, in rerum præclarissimarum memoriâ, in æternitate temporum, incisum, insculptum, infixum. Quod quidem hodie nec ea fini à nobis est inceptum, quasi vel Grutero ipsi, qui nec nostrâ, nec alterius ullâ laude indiget, neque etiam ab ullo satis superque laudari potest, aliquid ornamenti addere velimus: Sed, ut potiùs eundem, cujus præsentia per mortem nobis est subducta, nihilominus in ejusdem Vitæ tabulâ, ac quasi speculo, quo nuspiam formosius extare ullum arbitror, inspicere, cum stupore, in usum nostrum, valeamus: cùm notum sit, neminem virtutibus unquam abundasse, nisi qui alienas priùs amavisset: neminem gloriam assecutum, nisi qui eandem in aliis admiratus fuisset. Verùm enim verò, sicut de pictore ac sculptore, nemo nisi artifex peritus judicabit: & quo quisque est peritior, eo meliùs quoque artis peritiam intelligit: simili prorsus ratione comparatum esse, Auditores, cum Grutero nostro, cogitate, cujus vitæ formosissimam picturam, vitio quidem ingenii debilioris nec à nobis, nec ab aliis dignè expressam, atque exprimendam, solo tamen pietatis quo excusamur impetu, quantùm fieri potuit, hic adumbratam, nemo, nisi doctus & peritus, nemo nisi artifex cum judicio æstimabit, & quo quisque doctior & peritior erit, eò magis quoque sensis nostri vitam, vitæque imaginem prodigiosam, rectè censebit, atque secum, cum stupore, intimarum cogitationum acie pervolutabit. Quo in loco, quanquam in argumento plausibili, & maximè feraci versor, in quo cuilibet indiserto, ac prope elingui oratori sub manûs nasci eloquentia posset: tamen tanta sese aperit copia & abundantia dicendi, ut, quid dicam vobis, Auditores, aut quomodo dicam, aut quid omninò non dicam, planè ignorem: totusque jaceam oppressus sub mole admirationis: cùm certò sciam, nihil tàm magnificum commemorari posse de Grutero, quod non sit infra ingenium Gruteri ac virtutes. Si enim, quod hodiè moris inolevit, in laudibus tanto viro distribuendis, à titulis ejus auspicari velim: quos cuilibet ex facultate atque vitæ, cui adhæret, ordine, largo modio admetiri amamus, quo, quæso, nominè nominabo? quid sine piaculo tacitus non omittam? aut cui facultati addictum, aut cui non addictum fuisse dicam? qui non tantùm uni soli non addictus fuit, sed nullam non perlustravit. Si titulos ac encomia ab aliis mutuari velim, & eo nomine, quo omni tempore doctissimi eundem nominarunt, Gruteri laudes cumulare pergam; ecce jam inconsuetis titulis, ab aliis utendos acceptis, tempus, quod orationi atque vitæ ejus destinatur, integrum consumpsi. Quâ in parte tamen, etiam hoc ipsum agendum esse, neque tamen illud esse intermittendum mihi videtur. Nam, quem nos Gruterum dicimus, illum Dousa *Romæ vindicem*, Utenhovius, *Poetarum Regem*, & *Ausoniorum Deum*, Pontanus, *solum imperii Romani Statorem*, Bertius, *Æmulum Herculis*, Grotius, *solos æternantem Deos*, Mauclerquius, *Janum quadrifrontem*, Taubmannus, *nobilem Musarum pompam*, Lubinus, *omnium seculorum Argum cen[t]oculum*, Colerus, *magnæ sapientiæ facem*, Meursius, *Phœbum atque Herculem Musarum*, & primarius hujus seculi Poëta, Heinsius, *grande Germanorum ac Belgarum decus, virumque metas ingenii famæque egressum*, illum alii denique *seculorum Atlantem*, alii *nostri temporis Phœnicem*, *Collabentium literarum Instauratorem*, *Eruditionis Principem*, alii *Mortalitatis bonum commune*, alii aliter, omnes autem uti hominem inconsuetum & inusitatum nuncuparunt, exornarunt, salutarunt. Multa itaque ex aliorum maximorumque virûm ore dixisse visus sum, at nondum tamen millesimam encomiorum, quibus est affectus, dixi partem: imò etiam, quod destinavi, nondum incepi: neque etiam incipere, neque ad finem pervenire potero, nisi in Grutero commendando, Gruterum ipsum imiter, qui semet nunquam aliter, quàm verbo simplici, Gruterum nominavit: quo nihil majus, nihil altius, illi dare potero: quo solo nomine contentus ego, dum omnes reliquos laudandi flosculos abjicio, quod superest orationis, per vitam atque opera, quæ edidit, & denique per mortem, continuabo: quo unico compendio viro incomparabili comparabilem laudationem arbitror me instituturum. Natalem itaque quod attinet, effulsit ille nostro Soli, sidere felicissimo, anno supra millesimum quingentesimum sexagesimo: mensis Decembris die tertio: quo eodem scilicet anno tria Germanorum illa lumina, Philippus Melanchthon Wittebergæ, Georgius Sabinus Francofurti, Petrus Lotichius Heidelbergæ denascebantur: ut non sine verisimili ratione Natura rerum in unius nostri Astri ortu restituisse visa fuerit, quod in horum trium singulorum siderum occasu separatim amisisset. Patriam habuit Antwerpiam, illam ob totius emporium Europæ, &, quod Sacri Imperii Marchionatus in Brabantiâ caput est, urbem celeberrimam. Parentes tamen illi utrosque non unus Orbis dedit. Patrem namque Gualterum, Consulem Antwerpiensem (ut & avus Nicolaus & majores, gente Gandavenses è Flandriâ Bredam concedentes, semper summis Senatûs, aut Antwerpiensis, aut Bredani patriciis annectebantur) patrem, inquam, Belgium, at matrem Anglia produxit: cùm alterutra terrarum sola non sufficeret, ut tantus generaretur. Quas duas Orbis partes, si, quod Rhetores in sterilibus alioquin factitare videas materiis, laudare velim, quid aliud, quam Soli lumen meridionale fœnerarer? Velut enim Anglia ipsa sibi Orbis est, dum quasi alium diversum ab hoc nostro Orbe Orbem sibi fecit: ita Belgæ soli sunt, qui non modo omnes in omni Orbe, eruditione, ingenio, aliisque virtutibus, exsuperant, sed partim, veluti Amphibia, terrâ scilicet ac Oceano contenti, degunt, partim extra hunc utrumque Orbem superum & inferum, extra Solis Lunæque cursus, extra ipsam propemodum naturam, in glacie, in nubibus, cum belluis, cum atomis, cum chao vitam tolerare assueverunt. Quæ multis ad stuporem enarrari possent, si Gruterus noster non majorem, quàm à patriâ accipere potuisset, virtute propriâ sibi peperisset existimationem; ut qui non tàm ipsum Belgium, in quo natus, atque Angliam, in quam septimo ætatis anno, cum parente persecutionem passò, fugiens, ibique decennio commoratus atque educatus, quàm hunc Mundum universum, suam esse patriam existimabat. Pueritiam (cujus tamen crepundia aliis potiùs dicenda relinquemus) atque adolescentiam, per omnium honestarum artium culturam ad miraculum usque transigebat: ubi difficulter agnovisses, an puer, sive juvenis, seu senex esset: ita puerilem simplicitatem ac juvenilem vigorem cum prudentiâ senili commiscebat, ut nulla tamen alteram destrueret. Quo in loco, dum omnia paullò altiùs examinare soleo, ibi deprehendo, nostrum Gruterum communem parentandi ac laudandi morem, prorsus commutasse, atque invertisse. Nam sicut alios hactenus, à patriâ, à parentibus, à præceptoribus, à scientiis aliisque sexcentis, commendavimus: ita in nostro argumento, rectè pertractando, ordine præpostero nobis incedendum esse, demum video. Nec enim à patriâ Gruterum, sed à Grutero patriam, nec eundem à parentibus, à præceptoribus, à scientiis, sed ab ipso parentes, præceptores, scientias, & reliqua, quibus ipse fuit ornamento, commendanda esse judico, si rectè propositam materiam exornare instituam. Quapropter sicut ipse, cùm in patris, tùm in matris primò patriâ, Belgio scilicet & Angliâ, deindè etiam in Germaniâ hac nostrâ, ut & in Italiâ, in Galliâ, aliisque locis, viros doctos audiendo atque salutando admirabatur: ita mox eundem, & se majores, simulque minores admirabantur: imò ad ejusdem, velut literarum Principis judicia, prima hujus seculi ingenia provocarunt. Tali enim igneo, ac penitùs fulmineo à naturâ ingenio fuit præditus, ut plerosque suos præceptores, velut pueros, superarit: qui, cùm primò præclarissimorum virûm discipulus fuisset, illorum mox Collega, & denique parvo interjecto tempore, præceptor ipse evasisset. Ubi tamen tale semper observabat modestiæ temperamentum, ut singulos amicos, quorum animos obtutu primo introspicere poterat, & cujus essent pretii, æstimabat, pro singulis præceptoribus agnoverit, licet præceptorem meliorem nunquam habuerit, quàm semetipsum, neque meliùs erudiebatur, quàm si suo rem remigio aggrederetur. At, si magnum opus magnum quoque artificem commendat: quis quæso major artifex Grutero nostro dabitur? quis è doctorum nume-

numero ausit sua opera æquiparare ad opera Gruteriana? quæ velut in transcursu, non quidem numeramus, sed tantùm subducimus: ut qui singulos adeò annos, imò singulos propè vitæ suæ menses libris singulis à se editis distinxit. Famæ suæ immortalis januam, circa annum vigesimum, aperiebat Versibus, quos Ocellos vocabat: quos nihil minus, quàm turgentes, aut fluentes pangebat: sed naturali pulcritudine exsurgentes, omnesque sani coloris enitentes, quibusque sermo non publici saporis inerat; sed quos prorsus masculos ac robustos, & omninò tales, instar oraculorum, effundebat: qualibus Tyrtæus Spartanos multo acriùs, ac tubarum clangore accendebat: ut non tàm Musas suas, quàm venerandam Jurisprudentiam, in quâ summam infulam ab Hugone Donello, Lugduni Batavorum, maximo applausu, publicè, adhuc juvenis, accepisset, edidicerit: ne cruda scilicet & imperfecta studia in scientias reliquas, inque cathedram, ac præcipuè in sacrosanctæ Themidis delubra propelleret, &, more jam ubique locorum recepto, nondum priscæ sapientiæ præceptis animo composito, & solummodò Compendiis se oblectanti, nil nisi Lamiæ turres, & Solis pectines, vitreaque fracta, ac somniorum interpretamenta, sectaretur: sed ut potiùs ab ipsis Musis amœnissimis gravissimarum scientiarum sacra auspicaretur, ac in unum combinaret: quo solo detestabilem illorum refutaverat opinionem, ac delirium, qui poëtam animal ineptum ad omnia arbitrantur, nec magis idoneum gerendis rebus publicis, ac civilibus existimant, quàm asinum ad lyram, aut canem ad arandum. Inde Suspicionum evulgavit libros: de quibus festivissimus Taubmannus sic est professus, malle se Gruteri, vel unicam Suspicionum paginam, præ mille assertionum, nescio cujus Marculi, strictibus. Ejus quoque Senecam, Notis illustratum, tanti æstimavit politissimus, & inimitabilis eloquentiæ Lipsius, ut ingenuè dixerit, nullum exemplar in eodem Auctore commentando, sibi magis usui fuisse. Quin & ejusdem Martialem ad id fastigii evexit dæmonium hominis Josephus Scaliger, ut literis testatus fuerit: Nulli mortalium plus debere Bilbilitanum illum, quàm Grutero. Quare cùm Laurentii cujusdam Ramiresii de Prado, Hispani, Commentaria in Martialis quatuor priores legisset libros, in quibus petulanter admodùm Grutero nostro, licet optimè de Martiali, ac de omnibus scriptoribus, merito, ille tyro, sive puer Criticus fastuosus, atque insolens, obtrectasset: ecce Scriveriu, inexhaustæ eruditionis viro, non dubitavit scribere idem Scaliger, ut, non sine cumulo Gruterianarum laudum, seriò moneret obtrectatorem istum Ramiresium: quem non minus tamen & ipsum antea, cum Musambertio, Criticorum illud ingens decus, Matthæus Raderus comminuebat. Inde Inscriptionum Romanarum opus Augustissimum est aggressus: quod invitis ac nolentibus fatis, bis, semel flammis, deinde militum rapinâ perditum, reparatum tamen, noster tandem auxit, locupletavit, evulgavit. Nam, ut hujus prodigiosi operis admiranda fata obiter recenseam, Inscriptiones tales, primò omnium Martinus quidam Smetius, Brugensis, sexennio integro totam Italiam pervagando, collegit, & doctorum aliquot auctariis locupletatas, in ordinem, summâ diligentiâ, redegit. Quas deinde ab eodem Marcus Laurinus, Watervlieti Dominus, vir antiquitatis amantissimus, describi, magno pretio, rogavit. Quod, dum agit Smetius, ecce domus universa, cum totâ supellectile, etiam cum Inscriptionibus illis, comburitur, remanentibus solummodò uno & quinquaginta foliis, in quodam scrinio seorsim custoditis. Ex quo casu Smetius totus consternatur. Laurinus contra, & prece & pretio, consternatum solari ac hortari, ut de integro, periculosæ illud opus aleæ plenum, aggrederetur, perditumque, quoquo posset modo, restitueret. Restituit hoc Smetius, restitutumque dat Laurino. Laurinus interim, bellis civilibus in Belgio exortis, Brugis in Galliam fugam molitur: & simul Antiquas illas Inscriptiones, cum Instructissimo Antiquorum numismatum thesauro (& ipso operâ Huberti Goltzii toto orbe, labore maximo, maximis impensis, conquisito) secum vehere meditatur. Quid fit? Inter vias, ab Anglis militibus, qui Ostendæ præsidium agebant, cum pulvisculo omnia nefariè abripiuntur. Ipso quoque optimo Smetio ad Bruxellas, quòd Reformatæ Religionis ageret concionatorem, à militibus furibundis, sine ullâ ratione, crudelissimè suspenso: Cujus postea viduam Goltzius uxorem duxit. Interim Janus Dousa, cum Paulo Busio, Legatus ab Ordinibus mittitur in Angliam Ibi forte fortunâ in Anglum militem, Opus Inscriptionum illud Smetianum venale habentem, incidit. Quod & emit, & in patriam transportat, & sic Smetio quidem ac Laurino defunctis, Lipsio tamen auctarium adjiciente, typis describi curavit. Hoc Gruterus tandem noster asinino prorsus labore ex lateritio marmoreum, imò aureum fecit. Nam & illas pauciores primò servavit, & omnes, quotquot unquam in toto orbe superfuerant, collegit Inscriptiones, & easdem in ordinem coëgit, & denique Cæsari Rudolpho, parenti publico, perpetuoque Augusto dedicatum, publicavit. Cui ipsemet Josephus Scaliger, in senectâ ætate, solo amore atque studio, quo Gruterum prosequebatur, compulsus, viginti quatuor Indices, decem mensibus continuò illis insudando, adjecit. Et sic Gruterus noster, non tantùm unico hoc opere Heroico, sibi vivo vivum atque immortale condidit sepulchrum, inter tot Consules ac Duces, tot Imperatores ac Monarchas, tot Deos, tot Basilicas, Palatia, Columnas, Thermas, Magistratus, sacros & profanos, interque tot utriusque sexûs omnium ætatum, omnium ordinum, invictissimos illos Romuli nepotes: Sed etiam tot muta marmora, tot truncos, lapides atque æra, instar novi cujusdam Orphei, se sequi, & quod majus est, Latinam Græcamque Linguam loqui ac resonare docuit. Hinc, quicquid exteri olim stupescentes intuebantur, quicquid principum filii tot sumptibus hinc inde in Italiâ quærebant, quicquid docti cum admiratione interpretabantur, illa omnia, in unico hoc volumine, reposita cernuntur: absque hoc si esset, aut si Gruterus illas Inscriptiones, hodie in Italiâ fatali quâdam incuriâ neglectas, ab interitu non vindicasset, ipsa Roma, Romæ frustrà quæreretur. Quo labore devorato, postea immensum illud opus, in sex ponderosos distributum Tomos, confecit, quod Facem Criticam vocavit. Quæ felicissimo lumine incensa, cùm, instar Solis, ipsa per se luceat, nostris hic igniculis non videtur indigere. Maximâ autem admiratione dignum est, quod sequitur. Extat opus quoddam immensum, augustum, varium, capacissimum: quatuor voluminibus grandibus constans. In quo omnia quæcunque à Nativitate Salvatoris nostri, vel Ecclesiastica, vel Politica, in omni rerum naturâ occurrebant, congesta sunt: quod Chronicon Chronicorum dictum Johannis Gualterii nomen in frontispicio ostentat. Hujus tamen immensi operis, quo, quisquis alius omni vitâ illi insudando, satis immortalem famam assequi potuisset, nemo alius fuit auctor, quàm Gruterus, qui maluit parentis sui nomen adjicere, quàm suum. O filium stupendum, qui, sicut ipse primò vitam à Parente suo Optimo accepit, ita deinde mortuo parenti vitam, atque æternitatem est largitus; cujus nomen, æterno isto Opere, æternum fecit. Interim tamen nullus Auctor, sive Græcus, seu Latinus, extabat ex antiquis: quem non Notis & Commentariis, aut illustrarit, aut illustrare potuisset noster Antiquatum omnis generis altissimus gurges ac vorago: cum quo, etiam doctissimi hujus ævi, si comparentur, desidiosissimi vocabuntur: cùm etiam illi, qui totâ suâ vitâ literis assident, huic collati, quasi somno ac inertiæ dediti erubescere cogantur: nisi Gruteri labores callidius dissimulare velint, quàm candidius æstimare. Nemo enim plura unquam veterum monumenta recensebat, & restituebat, quàm noster scriptorum Machaon. Ad auctores, quos jam recensui, adjecit, & evulgavit quoque, aut notis, aut commentariis illustratos, adhuc infinitos: ut Historiam Augustam integram, Livium integrum ter editum: Salustium, Florum, Senecæ Tragœdias, Statium, Vellejum Paterculum, Plinii Epistolas, Panegyristas, aliosque plurimos, quos fama publica, me tacente, loquitur: ut & opus Ciceronis universum. Quem auctorem quasi Latinitate postliminiò donatum, emendatissimum, evulgabat. Cui denique & Plautum, ante octo à morte annos, conjunxit, Musam illam decimam: quem, post Taubmannum, in manus resumens, studio religiosissimo emendavit ad Manuscripta Palatina. & adeò perfectè emendavit, notisque locupletissimis commentatus est, ut, sicut antea ipsæ Musæ Latinè loqui didicisse ab ipso Plauto creduban-

debantur, sic Plautus à Grutero rectè loqui didicisse meritò credatur. Quo in loco tamen, qui nihil nisi Notas, atque Lectiones varias scripsisse nostrum senem ac dæmonium hominis arbitrantur, ac stolidè suggillant, illis libentissimè hunc sinistrum decidendi calculum, ignaviæ atque ignorantiæ propriæ præconem, cum barbariè relinquimus: modò viris doctis, ac Grutero nostro, auctores optimos, correctos atque omnibus numeris emendatos, concedant. Nisi enim Antiquitatis venerandæ, tùm Græcæ, tùm Romanæ, scriptores, ex quibus, ceu fontibus perpetuis, omnia Eruditionum flumina labuntur, emaculentur, ut quasi in penetralibus ac cubilibus inquinati permaneant, fieri non potest, quin ipsi etiam progressus contaminentur Disciplinarum. Et nisi nascenti Typographiæ Aristarchicum illud Criticorum genus porrexisset manus auxiliatrices, nihil jam, nisi libros barbaros in omni scientiâ ac Facultate haberemus, pluribus vulneribus fœdatos, quàm Regulus inclusus arcæ Carthaginensi. Quâ molestiâ tamen homines inutiles, & torpori magis indormientes, quàm studiorum incrementis rectè invigilantes, facilimè carent. Cui hominum generi, qui tantum virum, suis tenebris attulisse lucem, molestè ferunt, nihil nisi sanum sinciput precamur. Cum & hoc certissimum sit, plures ex Gruterianis laboribus Herculeis, invictis, inaccessis, fructus ad doctos redundasse, & redundaturos: quàm ipsi hactenus vel confessi sunt, vel imposterum confitebuntur. Adhæc, Adversaria sua, ex omni Antiquitate cumulata, tot & tanta habuit, ut si foras emittere illa voluisset, potuisset integras plaustrorum moles, totasque naves onerarias implere rebus à se observatis: quarum tantummodò præsegmina ac ablegmina, ut ita dicam, si quis, quæ cum purgamentis in Museo ejus à famulorum scopis subinde everrebantur, collegisset inque ordinem coëgisset, ac evulgasset, his solidam maximamque famam assecutus fuisset. Quo effecit, ut nihil non obscurum, nihil non abditum, nihil non parùm intellectum in profundis Antiquitatis cubilibus pertractarit, investigarit, eventilarit. Historias ad stuporem usque callebat omnes. Alii, si antiquas norunt Historias, ecce plerumque in recentioribus sunt infantes: aut, si has legerunt, neque tamen illas attigerunt: qui non minus tamen ab omnibus passim Historici vocantur. At Noster, & antiquas & recentes, tam exactissimè sciebat, ut nescires, in quibus diligentius præ aliis fuerit versatus: Verè Janus bifrons, qui & nostra & antiqua secula, imò & historias, quæ nondum factæ sunt, perspectissimas habebat: quo nemo meliùs ex præteritis futura colligebat. At Tacitum, Historiarum patrem, virumque supra omnem humanæ prudentiæ aleam positum, sic in succum, sic in sanguinem ac medullas, penitùs redegit, ut nec Tacitum semetipsum meliùs scivisse, ab interioris admissionis amicis, fuerit creditum. In quem tot divinas scripsit Diatribas, atque Dissertationes, ut, Scaligero testante, non solùm, qui Politica tractare volent, haberent, unde plenè haurirent: sed hoc unico Studio, quod Lipsius scribebat, os calumniantium occluserit, qui meros litteriones nos censent, nec alterius feriæ rei: & nesciunt, quàm divina & humana in his veterum monumentis tractemus, & indagemus. Distabat enim noster ab umbraticis doctoribus toto cœlo: qui, sicut vespertiliones atque noctuæ Solem ferre nesciunt, ita animo caligine obducto, nequeunt complecti, quid sit esse Historiæ Consultum: quam humanarum Actionum moderatricem, testem temporum, vitæ magistram, & memoriam, vetustatis nuntiam, matrem prudentiæ, ac sapientiæ civilis, meritò indigitarunt. Quam, cum nemo meliùs Grutero nostro callebat, aut hunc solum, aut neminem dignum fuisse credo, qui Imperatorum Principumque filios rectè instituere potuisset. Non tamen minus & ipsos Sanctos Patres sæpissimè linguâ, quâ loquuntur, vernaculâ, totos pervolutabat, imò omnes quoque, in Locos à capite ad calcem redigebat: quod ejusdem Florilegiorum Tomus secundus, tertius & quartus, post Langii primum, testantur. Bibliothecam privatam, à se vix duodecim millibus aureorum collectam, habuit tantam, quanta hodie vix ulla publica in ullâ Academiâ invenitur. Publicam verò Heidelbergensem, cujus Præfectus post Sylburgium, & Melissum, anno, supra millesimum sexcentesimum, secundo, à florentissimo quondam Principum Friderico IV, Electore Primario, constituebatur, in quâ totus luxuriabatur, & præ nimietate penè opprimebatur, illam, inquam, sic ulterius publicavit, sic excussit, sic curiosissimâ sciscitatione exenteravit, ut, licet jure belli jam alio translata fuerit, imò licet a vetustate ipsâ penitus assumeretur, nihilominus tamen partem maximam, à Grutero nostro è Manuscriptis evulgata ac correcta, nunc in omnium propè doctorum hominum Museis, quibus Gruteriana insunt opera, multo melius & elegantius cernatur, quàm cùm adhuc in membranis illis, templo unico custoditis, literis non nisi à Gruterianis oculis legendis, descripta, servaretur. Quam tamen nòn tam per orbem universum diffundebat, quam in compendium contrahebat, ut & Pauperes illam atque Exules ubique locorum haberent, quod ejusdem Bibliotheca exulum demonstrat. Bibliothecam tamen nullam unquam meliorem habuit, quàm semetipsum. Quicquid alii in libris suis magno colligunt labore, ut è Bibliothecarum amplissimè instructarum penu, si opus esset, velut è cellâ promptuariâ in usum, sive suum, sive publicum protrahant; illud omne noster Janus, imò adhuc plura, in capaci sinu memoriæ, illo fidissimo suo Palladis delubro, illo Musarum Capitolio augustissimo, circumferebat, &, si usus exegisset, sine morâ in publicum proferebat. Cujus rei infinita dare possem testimonia, nisi perfunctoriè saltem summos apices Gruterianæ Vitæ recensere decrevissem. Quare hæc quæ diximus, de Grutero, veluti de Dæmone dicta sufficiant: quæ admirari tantùm, non verò imitari datum est. Quæ sequuntur, veluti de homine dicentur, quorum tamen partem maximam & ipsam facilius poterimus admirari, quàm imitari. Cùm autem fas sit, non solùm ingenia mortalium, sed etiam magnorum ingeniorum domicilia contemplari, ecce nec in hâc parte quicquam negligendum est. Quare habitum quoque ejus si posteri velint noscere, staturâ erat ille decenti, ac sublimi. Nam proceritas corporis, facies erecta, capilli candidi, cana barba, quæ licet fortuita sint, seni tamen nostro plurimum venerationis attulerunt. Nullus horror, nullus in vultu metus, nulla tristitia: multùm severitatis, cum singulari gratiâ, quæ ex ore spirabat. Bonum virum facilè crederes, magnum, libenter. Reverearis occursum illius, non tamen reformides. Mira in sermone, mira etiam in ore ipso, ipsoque vultu suavitas, quem tamen, instar Socratis, semper propè eundem & sibi similem, nec gaudio nimis solutum, nec tristitiâ contractum, multò minus, iracundiâ deformatum, unquam habuit. Condiebat autem semper severitatem jucunditate pari summæque gravitati maximam adjungebat comitatem. Loquenti, sive privatim, cum amicis, sive publicè, ex cathedrâ, cum discipulis, Homerici senis mella largiter profluebant: ita tamen, ut non sermonis, sed oraculorum pondus repræsentaret. Corpus macilentum, abstinentiam, pallor sive candor faciei, lucubrationes arguebant. Nec tantùm vultu, sed & generositate animi, incessu, cultu, totoque habitu membrorum quibusvis bonis in se reverentiam, cum amore maximo, incutiebat. Qui de facie noverunt illum, hi revera fatebuntur, naturam illi inscripsisse quicquid fuerat: ac in Gruterianæ frontis tabulâ eandem illam rerum omnium parentem, mentis atque animæ imaginem depinxisse talem: quâ elegantiorem vix unquam fuisse visam, Physiognomici testabuntur. E lineamentis itaque aliisque, quas facies præ se fert, notis, non vulpeculam scholasticam, multo minus Orbilium plagosum, sed aliquem Catonem, Senecam, atque Tacitum, aut quemvis gravem Consulem Romanum descripsisses. Opibus nimiis gaudebat nunquam: quamvis speciosæ, etiam nolenti, contigerant. In maximis, quas Deus & Fortuna illi largiebantur, divitiis, semper animum viri boni atque pauperis servabat. Fictilibus, ut argento, & argento, ut fictilibus, utebatur. Nec minus etiam vini fuerat parcissimus: paratus, ubi sitis admoneret, etiàm profluentem aquam bibere. Vitam (nam ne hoc quidem omiserim) tolerare didicit victu simplici, minimoque, ac propemodum vulgari. Edebat ut viveret, non vivebat, ut ederet. Cibos maximam partem ex horto, quem colebat ipse, non ex macello appetebat: quamvis neque butyrum spernebat. At asparagos, olusculа, lactucam, intyba, atque talia, nullius structoris egentia, impensè

pensè comedebat. Mensam itaque semper sobriam & siccam, semper philosophicam habebat: ad quam facilimè Pythagoricos & Catones invitasset, Gnathones verò aut Apicios, similisque Juris culinarii peritos, omnes exclusisset, quibus suas cœnas dubias, sua piperata pulpamenta, suos pisces electiles, & reliqua omnia, magno empta, libentissimè concedebat. Dumque aliis nihil est antiquius, quàm quotidie ciborum struicibus, sibi vivis, quasi parentare: ecce noster semper sobrius & siccus, semper sui similis, ad studia sua properabat à tali plerumque prandio, post quod non essent manus lavandæ. Die toto, maximam sæpe noctium partem, stans literis operam navabat. Sicut enim stantem mori Imperatorem ajunt oportere, ita noster Invictissimus literarum Imperator, & ipse, stans scribebat, stans legebat, stans studebat: &, hoc eodem situ, ad famam ac æternitatem grassabatur: ut non minùs animo, quàm corpore, ad sidera, quibus ortum debebat, erecto, & veluti à terræ quisquiliis ac sordibus averso, in gratiam cum suis Musis redire visus fuerit. Si forsitan languebat, ecce plerumque nullo alio utebatur medicamento, quàm herbis quibusdam crudis, ac præsertim brassicâ; cujus usum, non modò ipse Cato plenis paginis commendat, sed &, ex eodem Plinius testatur, populum Romanum sexcentis ferè annis medicinâ brassicæ usum: cùm nondum Medici in urbem commeaverant, qui in artem redegerunt, quemadmodum magno sanitas constaret. Quam utilissimam sanandi methodum non minùs, ac omnia bona à Romanis suis didicerat. Quare Medicinam ulteriùs nullam unquam, nisi quam Virtus ac industria indefessa præscribebant, adhibere voluit: ut qui languorem atque lassitudinem ex studiis obortam, vel jejunio, vel mediâ, vel labore prorsus improbo, dispunxerit atque exsuperarit. Unicum tamèn hoc excipio, quod senectâ, quæ ipsa morbus est, jàm adventante, Consiliis & medicamentis Viri summi, Johannis Henisii, utilissimè est usus, quem ipsemet Gruterus, & amicorum suorum ocullissimum ac ferventissimum, & Camœnarum omnium delicium & Patriæ Machaonem, & utriusque Apollinis mystam subindè nominabat. Quare etiam in senectute ipsâ ætatem viridem ad extremum prope spiritum reservabat. Nam aurium oculorumque integrum vigorem, atque agile vividumque ferè semper corpus servans, solam ex eadem senectute prudentiam contraxit. Quamprimum ejus cubiculum (nam & hoc ingredi debemus) aspexisses, illud veluti vivam imaginem priscæ frugalitatis æstimasses. Lecto utebatur, non plumatili, sed duro, culcitâ, quæ non cederet jacenti, sed resisteret: quæque nullius hominis vestigium ad corporis mensuram figuraret. Nullum diem, nullam horam per otium exire passus erat, nec vacabat somno, sed succumbebat: & oculos vigiliâ fatigatos cadentesque, in opere tamèn detinebat. Noctibus ad stuporem usque utebatur, quibus partem maximam lucubrabat. Hieme chirothecis sive manicis, etiam domi, inter Musas, muniebatur, ut ne cœli quidem asperitas ullum studiorum tempus eriperet. Temporis enim in illo incredibilis erat parsimonia: cujus ne momentum, sive punctum, sine fructu atque lineâ elabi patiebatur: quod periisse omne arbitrabatur, quod studiis & lectionibus non impertiretur: quod, ne aliquâ impediretur, ecce omnem sibi voluptatem negavit. Vixit quoque vitam omnium liberrimam, nullius unquam hominis, nullius vitii, nullius quoque rei servus, præter virtutum: quarum servitus omnes reliquorum omnium exsuperat libertates. Nihil etiam ad ostentationem, omnia verò retulit ad conscientiam. Nemini Pietate, continentiâ, Justitiâ, fortitudine, ac præcipuè Candore, qui apud doctissimos sæpè exulat, concessit. Nihil, nisi profundum ex illo ac frugiferum, à quoquam fuit auditum. Nullos ad se venientes excludebat Studiosos, nulli animum rerum omnium capacem negabat, eumque omnibus sua studia communicabat. Verus literarum Sol, qui omnibus lucebat: vera Luna, quæ innumerabilibus comitata sideribus etiam feras ad pabula deducebat: verus Musarum imber, qui omnes rore saluberrimo irrigabat. Uno verbo, sua omnia pandebat omnibus, quo nullum majus innocentiæ est testimonium. Nec etiam eos sequebatur literarum Timones, qui ad se venientes Studiosos non ultra atrium admittunt, nec nisi cum nudo vertice attantibus, & sesquipedalium titulorum pompositatibus crepitantibus, veluti è tribunali loquuntur. Libros, sive suos, sive publicos sæpè etiam non rogantibus, utendos dedit. Neque enim amicos, quod hoc seculo est usitatum, gradatim habebat, sed omnes. etiam inimicos, beneficiis paribus & æqualibus obruere laborabat. Quo facto, à multitudine atque copiâ doctorum hominum, studiosorumque, qui ad illum ex ingenii admiratione confluebant, ad stuporem usque colebatur, diligebatur, frequentabatur. Hos præceptis, hos monitis imbuebat. Vitia enim, non homines insectabatur. Nec errantes castigabat, sed emendabat. Amicos emanentes, neque maximopere petebat, nec curabat; quia sibi esse amicus cœpit, & ex eo amicus omnibus fuit, imo domi, mutos atque mortuos, habebat multò doctiores, certioresque, quam ullus ex viventibus illi obtingere potuisset. Si qui vero adventabant, illis semper domi erat: illis amicitiæ januam atque animum integerrimum pandebat: neque cuiquam unquam de suis, quæ subinde incumbebant, occupationibus querebatur: ne videlicet quenquam à congressu suo absterreret. Quod unicum & omnium doctissimi, & candidissimi, atque adeò optimi pectoris exemplar est manifestissimum. Singulos enim amicos, esse singulos credebat Imperatores, quos in se jus habere arbitrabatur: ut quod ipsi sibi dederint, non ab illo sumserint. Fuit tamen illi semper amicus unus pro populo, sicut populus pro uno: ut cui satis essent, amici pauci, satis unus, satis nullus. Quare cum unico, veluti cum pluribus loquebatur: cùm satis magnum sit alter alteri Theatrum; ubi omnia sic egit, tanquam universus Orbis spectator adfuisset. Si nullus è viventibus amicis adesset, ecce, vel, ut dixi, cum mortuis, vel etiam cum nondum natis, hoc est, cum nepotibus ac posteritate nostrâ, aut denique, secum loquebatur. Plures itaque amicos faciebat, quàm habebat: in plures beneficia collocabat, quàm experiebatur: plures doctiores fecit, quàm aspexit, aut quàm ad illum viventem venire potuerunt. Nihil fuit unquam, quod discere voluisses, quod ille non docere statim potuisset. Quicunque aliquid abditum ac reliquis mortalibus invium quærebat, hic thesaurum verum, verum cornucopiæ habebat. In conviviis sermones honestissimos explicabat quoque noster vir plenissimus humanitate, quam ubique profitebatur. Neminem offendebat, omnes demerebatur. Qui cum eo loquebatur, ille se meditatæ Lectioni alicujus doctissimi Doctoris, ac in omnibus scientiis magistri versatissimi, interesse reipsa experiebatur. Nihil unquam frustra dixit, nihil, quo non doctior evaderes, quod non antiquitatem redoleret: quo non statim emendareris: quod non cum stupore admirareris. Ita tamèn se ad amici captum accommodabat, ut, sive doctum seu indoctum fuisset nactus, utrumque protinùs doctiorem fecerit: ut nullus fuerit, qui non à primo congressu ejus statim ingenium intime exosculari cogeretur. Latinam verò Linguam (quod maximis viris sæpè est negatum) sic expeditè loquebatur, ut ne à doctissimo expeditiùs è libro legi potuisset. Linguas etiam exoticas primo ex libris, deindè peregrinationibus perceptas, quas multi hodie ad ostentationem solummodò discunt, noster non tàm ad usum proprium convertebat, quàm, veluti vernaculas pronunciabat: imo etiam has omnes illustrabat; quod ejusdem Sententiæ, Germanicæ, Belgicæ, Italicæ, Gallicæ, Hispanicæ, quas cum Græcorum atque Latinorum evulgaverat Gnomis, testantur. Quibus omnibus consequebatur, ut etiam indoctis probitate morum, ingenii elegantiâ, operum varietate fuerit monstrabilis. Ævum suum potissimùm ingenio ad æternitatem dilatavit: & quod pauci inextricabilibus catenatorum laborum molibus post mortem demum lucrantur: id vivens vidensque noster assequebatur. Gloriæ suæ, suæ famæ ac posteritati superfuit ac supervixit: sua scripta, velut hominis alterius scripta, suosque libros, & ipse legit, & ab aliis ubique legi vidit: ac quotidiè audivit, sibi vivo tantum nominis atque existimationis comparatum fuisse, quantum etiam doctissimo olim sufficeisset post obitum ad memoriam propagandam. Hoc verò probè observandum est in sene nostro, quod, quanquam in omni artium ac scientiarum indagine curiosissimum semper se exhibuerat, alienissimus tamèn fuerit ab omni reliquâ curiositate, sive πολυπραγμοσύνης quæ haut raro doctissimis quibusdam nimis est familiaris ac

domestica: ut ubique tibi obvii, nil nisi novitates, aut rumusculos aniles, ad innocentium ac simplicium, ut vocant, mortalium vitam maculâ inurendam fabrefactos, aucupentur, & impetuosorum instar ventorum atque turbinum, non modo vestes hominum, sed ædium quoque parietes atque facta intima supinent:

Nec prius in dulcem declinent lumina somnum,

nisi exactissime à sui similibus congerronibus cognorint:

------- *quid toto fiat in orbe:*

Quid Seres, quid Thraces agant, secreta novercæ,

Et pueri, quis amet, quis decipiatur adulter?

Imo, *quis viduam prægnantem fecerit, & quo Mense?* Et similia: ab otiosis istis nugatoribus collecta. At noster suam curiositatem in rebus longè aliis exercuit: Sciscitatione diligentissimâ, quid in cœlo, quid in terrâ, in mari, in hoc aëre fieret, investigavit. Modo Solis obitûs & ortûs, modò Lunæ, velut hominis, mutationes, modò reliquæ naturæ arcana, aut ex Philosophorum immortalibus scriptis, aut ex ipso Universi hujus omnibus expanso volumine, perscrutatus est. Sciscitabatur insuper ex omnibus omnium gentium Historicis res abstrusissimas. Ex his Regum ab alto lapsus, ex his subitas hominum mortes, ex his fœminarum corruptelas, ex his insidias, technas, venena, calumnias, & arcana infinita comperiebat. His animum, sciendi avidissimum, mirificè explebat; his se oblectabat: his nec sibimet molestiam, nec aliis periculum procreabat. Cui rarissimæ, & hodierno tempore incomparabili doti, etiam hanc admiscuit peculiarem Virtutis prærogativam: ut, sicut evaserat in omni genere doctrinæ consummatissimus, ita etiam fuerit in omni vitâ prudentissimus. Quoties videmus viros arte magnos, magnam quoque judicii labem atque tabem in sinu secum circumferre? Quoties eruditio excelsa dementiæ mixturâ obfuscatur? Quoties flos Bacchi à tali literato aliquantulum largiter assumptus, & nonnihil cerebro illapsus, magnam sapientiam magnâ vanitate mixtam esse aperit? ut etiam multi arbitrentur, ideò doctiores, ac præsertim poëtarum genus, sub tutelâ Phœbi esse, quòd illis non sit sanum sinciput, quasi curatoris egere videantur? At, quid Grutero nostro eruditius? quid etiam prudentius? quid sene nostro sapientius? quid etiam honestius? quid hoc viro ad innocentiæ, atque (etiamsi vino inundandus fuisset) nunquam exerrantium virtutum exemplar expressius? quod non tantùm cognitum est omnibus vel famâ, quâ optimâ & meritissimâ, ubique terrarum, fruebatur: sed amicorum (invidos excipio) longis magnisque experimentis. Et, sicut ex illo, non nisi verba prudentia, ac antiquos mores sonantia, profluebant: ita talem quoque animi constantiam præ se in omni fortunæ vultu ferebat: quam nec fatorum adamantini grandines, omni impetu ruentes, destruxissent. Tanto fuit animo Stoico & infracto, ut vix, ac ne vix quidem, affectûs alicujus, aut passionis insurgentis ariete quassari visus fuerit: adeo, ut etiam sponsus atque viduus, eodem planè vultûs statu, uxores, quas quatuor ordine habebat, & domum duxerit, & domo iterum extulerit. Ex assiduâ enim studiorum tractatione hoc commodi reportasse sæpè memini illum dicere: ut nihil eum magnoperè terruerit, quod homini solet evenire. Quare & calumnias, quibus semper Heroes Heroumque filii objecti sunt, ultrà, quam credibile est, risu suavi ac contemptu dulci vindicabat: & solummodo auctoribus illarum meliorem mentem precabatur: quos nunquam suâ indignatione dignabatur. Similiter nec à laudibus, quæ illi satis amplæ hinc inde à doctissimis affluebant, quicquam aut insolentiæ contraxit, aut ideò se majorem fieri putavit: cùm etiam ad eum gradum Sapientiæ pervenerit, ut cum Camillo maximo gloriari potuerit, nec Dictaturam sibi animos arrexisse, nec exilium minuisse. Memini cùm ante annos quinque hîc Tubingæ Frischlini Julium Redivivum, adjumento doctissimorum quorundam Studiosorum, in Theatrum produxissem, ac noster ad idem Drama invitatus, cum reliquis spectatoribus assedisset, quendam, qui Eobanum agebat, me sic jubente, ex Cicerone, & ipso personato, & judicium de nostri seculi scriptoribus ferente, etiam hoc quæsivisse, quid Commentarii Gruteri (Wolfium enim tunc è Dramate expunxeramus) in Ciceronis libros sibi viderentur? Cicero verò respondisset, illos esse tersos, doctos, sapientes, ut nihil suprà: ecce, inquam, memini, Gruterum nostrum, se licet ex improviso nominato, ac laudato, adeò nec oculos, nec vultum, neque quicquam commutasse, ac si planè hominem sibi ignotum nominari audivisset. Longè profectò aliter, ac multi faciunt, qui suis laudibus perceptis, aut intumescunt; aut, si contra quicquam ex eorundem titulis quotidianis est omissum, sive si non statim in primoribus subselliis locantur, ibi pallent, ibi propè animum despondent. Quasi verò hominis eruditi prærogativa, aut in prioribus scamnorum partibus, aut in titulorum inanium multiplicatione, ac non potiùs in animo sibi rectè conscio fundetur. Verùm enimverò, nullâ ex re magis æstimari potest noster Gruterus, quantus fuerit, quàm ex recreationibus sive otio, quo omnium negotia antevertit. Animum siquidem, gravissimâ lucubrationum mole pressum, remissurus, non tesserâ cum hominibus, ac amicis, sed versu cum Musis & Apolline certabat: quo unico lusu omnia reliquorum seria superavit. Longè aliter ac illi, qui, toto anno ferias Caniculares agentes, se nunquam satis jucundè egisse putant, nisi luserint, forumque aleatorium calefecerint. Versus, quos pangebat, quosque nulli amicorum petenti recusabat, (qui si in unum volumen digesti essent, omnium poëtarum opera anteirent) quibus alii fiunt lassi, noster pro lusu atque joco, & studiorum suorum oblectamento habebat. Nec tamen minus amator maximus numismatum antiquorum ac picturarum fuit: quarum multa millia ab optimis artificibus, aut ære sculptas, aut coloribus expressas, impensis maximis noster omnium elegantiarum arbiter colligebat: earumque contemplatione animum oblectabat. Ante omnia verò (Heroum enim recreationes atquè libenter audiuntur, quàm reliquorum hominum curæ graviores) illam innocentissimam Justitiæ matrem, Agriculturam, mirum quantùm excolebat. Et dum alii æstatis mollissimâ temperie illecti, sub arborum umbraculis, aut otiosè ambulabant, aut aleâ ludebant, aut pocula ducebant, aut garriendo temporis amabilitatem condiebant, ecce noster ille, aut arbores seris nepotibus profuturas, in quincuncem dirigebat, aut vites ordinabat, & in illis quasi singulos racemos numerabat, aut per areolas sui horti reptitabat, herbas atque flores seminabat, ac è terrâ plantas jam protuberantes salutabat. Quod non tantùm ad antiquissimorum instituta Heroum, videlicet Curii, Fabricii, & Quinctii, serentis, occantis, ac arantis; sed etiam, partem maximam, à Lipsio, suo præceptore traxisse videbatur: qui & ipse in Iscanio suo, atque alibi, idem factitabat. Quare, sicut sibi in suis Bibliothecis per labores indesinentes, catenatasque librorum evolutiones Charitas ac Musas; sic in suis, quos Heidelbergæ semper instructissimos habebat, hortis, plantarum cultu, per otium, Floram ejusque comites officiosè demerebatur: imitatus morem sublimibus ac liberis naturis proprium, quæ curas quandoque urbium exuentes, è florum ac herbarum cultu in patenti aëre solatium ac quasi animi refrigerium haurire solent. Quæ Agriculturæ pars, tantùm non abhorret ab erudito homine, ut multæ Academiæ, eam, non secus, ac necessariam partem instruxerint: quod hortus Lutetianus, Monspeliensis, Patavinus, Argentoratensis, ac præcipuè Leidensis probat: in quo æstatibus singulis herbariæ lectiones à Præfecto ad id destinato, habentur. Quas nemo tamèn meliùs, quàm noster hortulanus, obire potuisset. Singulas herbas, sive domi, sive foris, natas, exactissimè sciebat, illarumque vires sine morâ accuratissimè pandebat: inque areolas ac pulvillos suos omnia ordine maximo disponebat. Ibi, modò jucundum foliorum virorem, florem jam pollicitantem, & se solo exerentem, contemplabatur Tuliparum: quas varias hinc inde, ac imprimis ab Amplissimo Johan. Wowero Senatore Antwerpiano, accipiebat: modò capita bulborum, modò violarum purpuram, modò sanguinem rosarum, modò liliorum ebur, modò reliquorum florum flammas, stellas atque aurum, modò denique arborum odoram nivem, ac muricem pyrorum, pomorumque ceram, intuebatur: quæ omnia & naribus & oculis admovebat; imò in animum intimosque sensuum sinus cum suavissimâ delectatione demittebat. Ubi tamen nunquam minus degebat solus, quàm cùm solus; nunquam minus otiosus, quàm cùm esset otiosus. Semper manu alterâ, vel rastrum, vel ligonem, alterâ deinde suum stilum pugillaresque tenebat: ut

non

non minus illam plenam floribus ac herbis, quàm hanc annotatis, in omne ævum duraturis, domum secum reportarit. Cujus posterioris generis æterni fructus, ex altissimo terræ nascentium silentio, magno illo sublimiorum cogitationum incitamento, subnascebantur. Cum & hoc regale prorsus privilegium ex horto suo habuerit, ut non solùm nunquam sinistris sermonibus à floribus, illis innocentissimis terræ alumnis, fuerit carptus; sed etiam, veluti eorundem sequester aut pararius, ex illorum beatissimo odore & refectus, & ad studia ulteriora resuscitatus, & ad omnes curas detergendas animatus fuerit: cùm interea temporis, si nummos suos, ac in minutas facies titulosque æs conflatum, domi, more aliorum, inops inter magnas opes, arcæ inclusum, instar Euclionis spectavisset, nil nisi custodiendi curam, metumque amittendi contraxisset. Quapropter, quæcunque aut in umbriferâ Academiâ à Platonicis disserebantur, aut in Lycéo à Peripateticis, inque pictâ porticu à Stoicis disputabantur, aut in villis à Consulibus Romanis scribebantur, vel denique à Satyris in nemoribus, à Sileno in antris, ab ipsis Musis in Parnasso frondoso cantabantur: isthæc universa atque singula noster unus in suo horto, illo Sapientiæ Gymnasio, optimarumque inventionum palæstrâ, imo illo omnium Venerum ac Gratiarum armamentario, in unum conjungebat: &, reversus domum, chartis suis immortalibus intexebat; quas omne ævum, omnis admirabitur posteritas. Si quispiam verò ad eundem vel in hortos ventitabat, vel cum eodem in campos, aut in sylvas, quod valetudinis suæ nonnunquam factitabat causâ, inter arborum umbracula repetitando, exspatiabatur: Bone Deus, quas sententias, quæ effata, quasque admonitiones saluberrimas, quasi aliud agendo in transcursu noster ille Apollo è prudenti pectoris delubro effundebat! quàm multa, quæ quotidie nunc, nobis admirantibus, contingunt in humanis rebus, jam tum vaticinabatur! Infinita proferre possem, quæ ipse egomet audiveram & annotaveram, nisi seculi nostri genium probè perspexissem, quo nihil minus libenter, quàm Veritas auditur. Quare satiùs est & consultiùs, ut ea nemini, nisi mihi, & meis Musis, intra Vestæ claustra recitem, ac religiosè velo Timantis obumbrata custodiam, ne aut à quibusdam illibenter audiar, aut etiam nostra in infinitum oratio excrescat. In gratiam tamen illorum, qui Musis hodie sacramenta dederunt, & Studiosi salutantur, paucissima hæc sabro: ut juniores sciant, quid Grutero nostro animi fuerit super hodiernis studiis ac literis: quarum profundissimam barbariem ac noctem certò instare semper divinabat, imò etiam paulò ante obitum prædicabat. Paucissimos enim extare, ajebat, qui fundamenta suarum facultatum rectè jacere anniterentur. Linguam Græcam (Hebræam enim taceo) illam omnis veræ sapientiæ nutricem, adeò sordescere, adeò evanescere; ut etiam Typographi affirment, ejus linguæ vix adhuc inveniri tres quatuorve amatores, aut laudatores: quare nolle eos ampliùs aut libros integros Græcorum, aut Latinos, quibus Græca sint immixta, excudere, ne grandem & pecuniæ & chartæ faciant jacturam. Quæ opinio indicet, quantùm mores Reipublicæ literariæ intra seculum mutarint. Addebat etiam, olim literatos à magnatibus ac proceribus in summo pretio fuisse habitos: at nunc ab iisdem frigore maximo feriri. Vel ob hasce rationes: quia doctorum plerorumque vita professioni neutiquam responderet, quodque diversum facerent ab eo, quod ab ipsis doceatur: quòd ipsi inter sese famam mutuis calumniarum reciprocationibus dehonestent: cum nemo ferè literatorum sit, qui non in alienis lucubrationibus suam prodere velit amarulentiam potiùs, quàm propriam inscitiam agnoscere: qui, trium hominum librorum à vulgo moribus ac literis nihil, sive parùm admodùm, distantes, tùm demùm Opinionis suæ ac Inscitiæ delirantis auctoritatem, apud populum tuentur, si illa, quæ non capiunt, velut inutilia, traducant. Cui infortunio etiam hanc pestilentiam, nostris studiis infensam, adjungebat. Quod nostri Scholares sive vituli, postquam in luto literario ab Ajace flagellifero & ipso literarum rudi, vix dum prima elementa arripuerunt, petulanti universitatis aliquo contubernio seducti, toti priùs corrumpantur, antequam quid corrumpi sit, agnoscant. Qui, vix dum semel atque iterum in transcursu, tanquam Prætor sive Consul in balneum iturus, uno atque altero Auditorio salutato, domi interim literis illiteratissimis dediti, ac privatis Disputationibus incumbentes, statim Theses meditentur, quibus in Doctores promoveantur. Qui tamen Optimos, quos Hellas atque Latium protulerat, Scriptores, vix paginis primoribus aspicere dignentur: à quibus omnibus, ac præsertim à Græcis, sine quibus tamen nemo rectè doctus unquam evaserat, adeò religiosè abstineant auctoribus, tanquam sub eis non unus lateret Basiliscus: in quorum loco nihil, nisi Neotericorum (ita enim vocant) libellos, partim ex perplexissimis otiosæ subtilitatis quæstiunculis, conflatos pervolutent; partim ex Compendiis, Epitomisque, aut ex Quintis Essentiis, ex Nucleis, Floribus, Mellificiis, Medullis, Thesauris, Gemmis, aliisque inauspicatissimis titulis, non aliter ac funiculos ex arenâ concinnatos, libros involent: quorum auctores ex omnibus aliquid, de toto verò colligentes nihil, non ipsissimis integris Autographis, sed à tertiis aut quartis repetitionibus sua scripta convasarunt: & ob id transcriptores potiùs dici merentur. Ex quibus omnibus infallibili colligebat argumento, censebatque, cum nostris studiis sic esse comparatum, si biennium adhuc catenatim, publicè privatimque, istæ bellicæ incubuerint calamitates, nihil amplius restare, quin pollinctores, vespillones atque præficas ad funus næniamque instruamus, qui literas atque literatos, jamjam animam agentes, uno eodemque componant, efferantque lecto: unisque exsequiis nobiscum prosequantur. Nam facem, quæ incendat rogum, minimè diu quærendam esse: quàm ultrò vel Bellona, vel Furiarum trias, vel miles quivis obvius, rusticorum malo ac miseriis artes incendiarias edoctus, omnesque disciplinas aversatus, ingerere, atque accommodare contendant. Sed ne hoc omine pessimo & infelicissimo orationem meam finiam; ecce jam à carceribus ad metam, sive mortem potiùs Gruteri nostri, me converto, in quo extremo gravissimoque Actu, non possum, quin te, ceu præsentem ac quasi adhuc spirantem, nobiscumque viventem alloquar, ô Maxime Grutere! qui sicut antea in totâ tuâ vitâ alios, ita nunc in morte temetipsum superasti. Triumphasti nempè continentiâ de vitiis, mente de sensibus, constantiâ de adversis, conscientiâ de calumniis, humilitate de honoribus, tolerantiâ de senectute, contemptu mortis de vitâ, morte de mundo ac æternitate. Quarè, sicut in omni vitæ flexu, corpus ad studia, studia ad animum, animum ad mortem, ita mortem semper direxisti ad æternitatem ac beatitudinem. Expectasti ultimum ac fatalem diem, sine ullo metu ac terrore, non secus, atque nauta portum: ut qui ab ætate ineunte non tàm optimè didiceras, quàm reipsâ maximè expresseras, nihil metuendum esse à mortali, nisi quod alienum esset à virtute. Imitatus eras prudentes navium gubernatores, dum post decumanos hujus mundi insanosque fluctus, ac procellas, subinde homini incubantes, morti, quam miseriarum humanarum esse portum sæpè dixeras, proram noluisti obvertere: sed lubenti ac lætanti animo, Rectori maris Deo, in quem semper spei anchoram figebas, agens gratias, in salutis vadum, ipsissimumque Bonæ Spei portum desiliebas. In omni vitâ, horam omnem, horam esse ultimam putabas: viam verò mortis, solam Heroum esse viam credebas: quâ non nisi animæ sublimes cœlorum templa ingrediuntur: qui, sicut mortem corporis, ita immortalitatem esse animæ persuasum habent. Igitur & ipse, mi Grutere, nihil minus, quàm miserè mori potuisti. Quomodo enim tuum fatum non fuisset fortunatissimum ac Heroibus dignissimum, qui diebus noctibusque nihil aliud agebas, nihil audiebas, nihil loquebare, quàm quod primò vitæ sanctitatem commendaret, deinde orbis fragilitatem ostentaret, & denique accuratissimam moriendi artem, atque methodum denascendi, demonstraret, quâ nulla major disciplina reperitur, ut non sine causâ majorum gentium Philosophi sapientiam definierint: Perpetuam mortis commentationem. Hinc, sicut alii horis singulis vivere incipiunt, quod stultorum est solenne: ita tu singulis momentis, quasi vivere desiisti, quod proprium est æternitatem meditantis. Sic non modò millies de die in procinctu eras, atque vasa ad migrandum collegisti, sed & toties beatissimam vivendi sanctimoniam resumsisti. Quod etiam in tuo symbolo expressisti: quod duo tan-

tùm conſtituerant vocabula: LABOR, & MORS: quorum illum nunquam intermittebas, hanc verò nunquam non meditabaris: ita, ut nihil fueris aggreſſus, quo non temetipſum, etiam ante nives capitis, receptui canere jubebas. In libello illo tuo, ſive Bibliothecâ, quam Tubingæ, apud nos, exul exulibus ſcribebas, nulli plures, quàm de Morte loco, charitas attribuiſti: cui unico ſex paginas dediſti: cùm aliàs in unâ ſæpè paginâ ſex locos deſcripſiſſes: ut præter omnes tibi locos unicus de Morte locus arriſiſſe videatur. Deindè in Præfatione illâ ultimâ ac fatali, quam Operi tuo omnium noviſſimo, Livio, tribus ante obitum ſeptimanis anno ſupra millesimum ſexcenteſimum vigeſimo ſeptimo, apponebas, te vixiſſe, &, quem dederat Deus Pater, peregiſſe curſum, ac jamjam te moriturum, augurabaris. Idem & eodem tempore, hinc inde ad amicos ſcribebas, idem ore ad familiares exprimebas, idem verſibus, inſtar Cygni morientis, proprii funeris cantator, reſonabas. Denique etiam Heidelbergam ipſam eodem anno, decimo Septembris die deſerens, in præſtantiſſimi Oſvvaldi Smendii, tui generi non degeneris villam, Berheldam, in monte à capellis ibi dicto ſitam, atque Heidelbergâ vix unius horæ itinere diſtantem, temet, magis magisque mortiferum ſentiens languorem, contuliſti: ut ab omnibus, quas urbium clauſtra alunt, curis, liber atque vacuus, in loco libero, & à ſordibus humanis vacuo, te totum Deo, totum humani generis Redemptori manciipares. Ibi ipſemet tuum lectulum, in quo certò mori velle te ajebas, alio locari atque ſterni mandaviſti. Deindè ne in morte quoque quicquam ab antiquo tuo remitteres, aliquot horas biduo ambulaſti, & colloquia de rebus, non niſi homine Chriſtiano dignis, habuiſti: donec jam ipſiſſimo illo tuo decretorio die, qui vigeſimus Septembris erat, appetente, atque illâ laſſitudine ad ſummum ingraveſcente, te omnia tua Deo commendaſſe jam pronunciaviſti, neque ominari quicquam poſſe melius dixiſti poſt bonam Conſcientiam, quàm noviſſimam feliciſſimamque ex hâc terrâ abitionem. Nec tamèn minus eodem die cum chariſſimis tuis paterfamilias jam moriturus ultimum prandebas. Inde, horâ tertiâ poſt meridiem appetente, etiam hoc antecedebat mortem tuam digniſſimum notatu. Oritur tempeſtas omnium atrociſſima: non aliter, ac unanimi ventorum fulminumque conjuratione, montes montibus evertendi atque commiſcendi eſſent: aut, quaſi cœlum ipſum, ipſa ſua fulgura ac fulmina, ſuos illos ſonitus ac tonitrua miſiſſet, ut tibi literarum Duci, atque omnium Scientiarum velut Imperatori jamjam ſigna moturo, atque è terris abituro, horrendo illo claſſico ingeminato, vale ultimum præcantarent. Quod & temetipſum, licet invalidiſſimum, in admirationem tamèn rapiebat. Cœlo itaque vix ad quietem compoſito, etiam te compoſuiſti ad quietem: in quâ, velut jucundiſſimo ſopore vinctus, (quo eodem puncto, te neſciente, nuncius appulerat, qui te in Academiam Groningenſem ad profeſſionem Hiſtoriarum atque Linguæ Græcæ vocaverat) tu tamèn, ſine motu ullo, ullaque voce, horâ decimâ, animam tuam, in manus Jeſu noſtri, ſenſim ſine ſenſu, commendaſti: & ſic grande illud depoſitum ac pignus, cœlo natali redonaſti: cujus mox reliquiæ & corpus, in quo tantus hoſpes annos ſexaginta ſex, menſes novem, dies ſeptendecim, horas tres, habitaveras, Heidelbergam translatum, atque honorificè, die dominicâ ſequente, horâ pomeridianâ primâ, Programmate laudes tuas ad cœlos uſque attollente, ad januam tuæ domus appoſito, in Divi Petri templo ſepultum, nunc in magno matris noſtræ gremio requieſcit: ſolâ tuâ gloriâ exceptâ, quæ mundum univerſum circumambulans, & ſtare loco neſciens, eundo vires capit, caputque inter nubila condit. In iſto tamèn tuo funere non minùs puerorum, hymnos Chriſtianos præcinentium, agmina, atque amicorum civiumque lugentium ampliſſimæ coronæ, quàm & ipſæ Muſæ, Charites ac Suadæ, veſtimentis lugubribus amictæ, tibi exequias iverunt, nænias cantarunt, pectora planxerunt, ungue crines lacerarunt, ſupremumque vale inſolabiliter ingeminarunt. Tu tamèn interim, in eo loco dormis, ubi tot Nobiles Illuſtresque animæ, aut potiùs tot Nobilium Illuſtriumque animarum domicilia, ut Lotichii, ut Mycilli, Sylburgii, Meliſſi, Chriſtmanni, Hippolyti à Collibus, Bachovii, Freheri, aliorumque, quos referre mora eſt; generoſa quondam, ac dilecta corpora, ſomno ſuaviſſimo fruuntur: ubi tuus ille Socer Heinricus Smetius, ejusque Filia Johanna, tibi quidem vix biennium nupta, reliquæque tres adhuc conjuges, omnium dulciſſimæ, tecum reſurrectionem expectant. Neque etiam inferiis cares. Ecce Hoſtes tui infenſiſſimi ad tumulum mactati jacent. Inſcitia & Invidia: quarum alteram labore, alteram exſuperaſti probitate ac virtute: quæ ſola inſtar turris inexpugnabilis, nullis tormentorum tonitrubus, nullis fatorum liventiumque linguarum fulminibus concutitur. Et quanquam poſt te multa adhuc imperfecta relinquebas: tamèn tot & tanta abſolviſti: quantùm nullus unquam ante te, neque etiam poſt te, abſoluturus eſt. Talia quippe ſacra in humanis non aliter conſtare vides. Qui tui ſimiles, aliquid immortale moliuntur, illorum nunquam non immatura mors eſt. Contra verò, qui Voluptatibus colliquefacti, quaſi in diem vivunt, quotidie vivendi cauſas finiunt. Tu, qui poſteros cogitabas, qui nepotes nondum genitos erudiebas, qui memoriam tui extendebas, qui tot vigilias, tot labores, tot ſudores, bono publico, exantlabas, nullam niſi repentinam poteras obire mortem, ut quæ nunquam, quamdiu etiam vixiſſes, non inchoatum aliquod inveniſſet, quod abrumpere potuiſſet; quanquam infinita ſunt, quæ æternitatem repererunt. At interea, Vos beatiſſimi Gruteri manes, eſtote contenti meâ ſimplici hac in vos pietate: acquieſcite hoc egeno orationis libamine; quo, fateor, veſtras laudes, quæ ſilentio potiùs, quàm Eloquentiâ hac ſterili, evehi debuiſſent, me culpâ paupertini ingenii detriviſſe potiùs, quam exornaſſe. Et quanquam, ô beatiſſime Grutere, in me non habueris laudatorem Homerum, ut Achilles ille olim: hoc tamèn non parùm me ſolatur, atque reficit, quòd ego inops atque impar laudator, in te habuiſſem Achillem imò Herculem: niſi Achille major, major Hercule, fuiſſes. Commendavi jam, aut commendare velle cœpi, imò æternum commendare te non deſiſtam, quem nec ego, neque ullus unquam ſatis commendabit: & ob id ipſum quivis commendare volet: quia commendare ſatis nemo poteſt: niſi ipſe, qui commendandus eſſes (ſi per modeſtiam hoc tuam fieri potuiſſet) te commendandum ſuſcepiſſes. Interim elegantiſſima tuæ vitæ tabula, ac imago, poſthac in omnium rectè ſentientium generoſis mentibus, ac vetuſtatis penicillo, vivis coloribus expreſſa, indies in multa millia exemplarium depingetur. Omnes quoque ſeculorum omnium ſcriptores tibi poſthac ſua omnia debere fatebuntur. Et ſicut tu, in tuis Bibliothecis, antehac cum mutis atque mortuis doctoribus, adhuc vivus loquebaris: ſic impoſterum, te jam mortuo, doctores ac magiſtri vivi, tecum loquentur. Et ſic tua memoria, tuus honos orbem terrarum integrum circumambulabit. Gloria tua, tua fama, quam in vivis jam vidiſti, nunc poſt tuam mortem ab omni, ſi qua eſt futura unquam, poſteritate magis magisque religioſiſſimè coletur, propagabitur, amplificabitur. Tuæ Chartæ, tua Opera, illa magnæ tuæ mentis pignora æterna, ſemper vivent, ſemper florebunt, ſemper in ſinu, in manibus mortalium circumferentur: & ubique ab oculis admirantium legentur. Tuos verſus, omnium ſeculorum æternâ memoriâ digniſſimos, nulla oblivionis nubes obſcurabit, nulla invidiæ litura depravabit: nulla temporum injuria obliterabit: nulla non recordatio bonorum hominum cum ſtupore æſtimabit. Tuæ denique laudes, tuæ Virtutes, ab omnibus ubique etiam aliis enumerabuntur. Quas, ſi nos tacebimus, non tamèn noſtri poſteri tacebunt: aut, ſi poſteri tacebunt: non tamèn magiſtri muti obmuteſcent. Et licet etiam hi tacere velint, ecce ipſi mortui, ecce buſta ac cadavera, ecce cineres ac rogi, te loquentur, te colent, te venerabuntur: quæ Antiquas ſuas, quas à te reſtauratas acceperunt, Inſcriptiones, toti cœlo, toti mundo, oſtentabunt: quæ ſuos lapides, quibus vitalitatem ſuam, ſuam loquacitatem reparaſti, etiam obliviſcentibus ac invitis mortalibus, in os, in oculos, imo in memoriam, impingent: quantusque fueris, ubique ingrato orbi inculcabunt. Non minus tamèn etiam noſtri poſteri in diverſas partes ac ſententias, tuâ magnitudine perculſi, diſtrahen-

tur;

tur; ac propter te diversimodè etiam in nos animati erunt. Alii, dum te admirabuntur, etiam nos, qui te vidimus, te audivimus, qui tecum viximus, tecum locuti fuimus, si non admirabuntur, tamen fortunatos ac beatos judicabunt. Alii nobis, quibus te vivente ac præsenti frui datum, hanc felicitatem invidebunt. Alii nos vituperabunt, quod te venerari majori honore noluerimus. Alii non minus tristes erunt, quod suis temporibus non nascebaris, quàm nos, quod nostris denascebaris: ut qui solummodo in id reservati fuimus, quò, postquàm tuam sublimitatem ob imbecillitatem nostram, verbis exsequi desperamus, tamen ob amorem atque admirationem, quâ ergà te tangebamur, luctum nostrum ac dolorem, quoquo modo testaremur. Quod parentationis genus, sicut hodie in hoc universo hujus orbis auditorio, in hoc domicilio Musarum infinito, ex hâc cathedrâ altissimâ, ex his pulpitis æternis, à nobis, me præeuntibus, est inceptum, ita nunquam in posterum intermittetur. Quare sic extremùm, sine fine tamen, te virorum maxime nunc alloquor. Accipe, ô ingens anima, hos flores, licet aridos, licet marcidos, licet luctu atque lacrymis, & squallore contritos: tamen accipe qualescunque, ô Grutere: quos tuo tumulo, quem omnes exteri posthac colent, omnes posteri adorabunt, ille injicit ac spargit, quem ipsemet validissimè ac perseverantissimè diligebas: cum quo seria, cum quo jocos, cum quo tristia atque læta miscebas: quem, ut insolitum affectum insolito quoque titulo testareris, subinde fraternimum tuum nominare dignabaris: imò etiam, qui te, licet amicorum tuorum infimus fuisset, tamen, quantus esses, non parùm se inspexisse gloriatur. Accipe has violas, accipe hæc lilia, has rosas, licet serâ jam hieme, licet sero tempore languentes, ab illo tamen tibi lectas, atque huic urnæ tuæ injectas; qui tuas illas dotes, & præsens altissimè intuebatur, & te, ut parentem venerabatur, & te, ut magistrum sequebatur, & te denique velut numen aliquod de cœlo lapsum cum horrore contemplabatur. Hoc animo, hâc pompâ, ô Maxime Grutere, hisce ornamentis, nos jam sepulchrum tuum, tuam urnam, tuum tumulum, adimus, colimus, veneramur: hisce votis monumentum tuum, in quo, post tot maximos labores, ac vigilias, tandem dormis, & quiescis, salutamus: quod omnes posthac boni, velut templum aliquod, aut Pharum, adibunt, colent, salutabunt. Sic Vale, Vale, Vale, GRVTERE. Nos te eo ordine, quo Deus jusserit, sequemur.

DIXI.

OPERA
A
IANO GRVTERO
Præstita ac Publicata.

POëmata varia: *quibus ingenii sui facere periculum voluit. Unde &* Pericula *inscripsit. Sunt in his* Elegiarum libri IV. Manium Gulielmiorum: *in Funere Jani Gulielmi l.* 1. Epigrammata Harmosynes sive Ocellorum. *l.* 1. *Heidelbergæ,* 1587. *in* 8. *for.*

Suspicionum *libri* IX. *In quibus varia Scriptorum loca emendata & explicata. VVitebergæ, anno* 1591. *in* 8.

Confirmatio Suspicionum Extraordinariarum, *contra Dion. Gothofredi in Senecam Philosophum conjecturas. Francof.* 1591. *in* 8.

Notæ Criticæ, *sive Emendationes & Animadversiones in Senecæ Philosophi Opera omnia. Heidelbergæ, typ. Commelini.* 1593. *in fol.*

In Senecæ Tragœdias. *ibidem*, 1600. *in* 8.

In Statii Papinii Poëmata. *ibidem, anno eodem. in* 8.

In Martialem. *eod. an. in* 8.

In Titum Livium. *Francofurti, an.* 1609.

In Tacitum *&* Discursus *in eundem. Heidelbergæ*, 1604. *in* 4.

In Florum. *ibidem*, 1597. *in* 8. *& alibi.*

In Vellejum Paterculum *Francofurti, typis Jonæ Rhodii.* 1607.

In Plinii Secundi Epistolas. *Variantes Lectiones. Francofurti apud Nicol. Hoffman.* 1611.

In Panegyristas veteres, *ibidem in* 12. *eodem anno.*

In Historiæ Augustæ Scriptores, *(quos vocant minores) universos notas selectas indicemque locupletiss. in fol. Francof. apud Marnios an.* 1611. *Et Lugduni Batavorum*, 1619. *in* 12.

In Querolum, *incerti auctoris Comœdiam, typis Commelini. an.* 1595. *in* 8.

In Mimos Publii Syri: *quibus similes è variis auctoribus adjecit Sententias variis Linguis. Item Adagia Gallica, Germanica, Belgica, Italica, Gallica & Hispanica. Francof. Jonæ Rhodii. an.* ↄIↃ. Iↄ CX.

Inscriptionum Veterum Roman. *ingens vastumque volumen, typis Commelinianis evulgavit. anno* 1601. *in fol. Auspiciis Marci VVelseri & Josephi Scaligeri, post Martini Smetii editionem, apud Batavos, cui auctarium Justus Lipsius adjecerat: & ipse Scaliger Indicem (undecim mensium opus) apposuit.*

Marci Tullii Ciceronis Opera *omnia, quæ extant, ex solâ ferè Codicum Manuscriptorum fide. Ex Bibliopolio Frobeniano. an.* ↄIↃ. Iↄ. CXVIII.

Lampadem, *sive Thesaurum Criticum edidit: hoc est, scriptores Criticos: Tomis sex distinctos. Francofurti*, 1606. *in* 8. *& sequentibus.*

Chronicon Chronicorum, *Ecclesiasticum & Politicum (quatuor grandibus Voluminibus constans) Collectore Johanne Gualtero Belgâ in* 8. *Francof. in Officinâ Aubrianâ an.* M. DC. XIV. *Edidit etiam Delicias Poetarum Germanorum & Italorum, &c.*

Plauti Comœdiæ *ex recognitione ejusdem, apud Zachariam Schurerum. an.* M. DC XXI.

Florilegii Magni *seu Polyanthea Tomus secundus, Argentorati, sumptibus Hæredum Lazari Zetzneri, an.* M.DC.XXIV. *Composuit quoque Polyanthea Tomum tertium & quartum: nondum tamen editos: qui si referantur ad Langianum, sunt Oceanus ad guttulas.*

Bibliotheca Exulum, *sive Enchiridion divinæ humanæque prudentiæ. Francof. sump. Laz. Zetzneri.* M. DC. XXV.

Livius *vulgatus ter: anno scilicet* CIↃ. Iↄ. CXIX. *Et ultimo*, 1627. *cui accesserunt notæ Criticæ & Politicæ, cum quinquaginta aliquot in Cornel. Taciti. Discursibus Francof.*

Commentarius novus, *in P. Syri Mimographi Versus: nescio an editus.*

Denique Mors & perversa temporum fecit facies, ut non potuerit ultimam manum imponere Gruterus Dissertationibus mille in Tacitum. Suspicionum XXX. Libris in classicos Authores. Proverbiisque omnium Linguarum in locos Communes redactis, &c.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΤΩΝ

ΠΑΛΑΙΩΝ ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΚΔΟΣΙΝ,

ΥΠΟ ΤΟΥ ΠΟΛΥΜΑΘΕΣΤΑΤΟΥ

ΙΑΝΟΥ τοῦ ΓΡΟΥΤΗΡΟΥ

ὡς ἀκριβέστατα ἐκπονηθεῖσαν.

Ἔργα παλαιγενέων, μνήμης ὅσα ἐξετελέσθη
  Εἰν ἄρει, εἰρήνῃ τ', ἄξια αἰδίου,
Τεκτοσύνης πρόπαλαι σοφοὶ ἀνέρες εἰσεκόλαψαν
  Ἐς χαλκᾶς στήλας, μαρμορέας τε πλάκας.
Καί τις ἐπεὶ πατέρ' ἐσλὸν ἀπώλεσεν, ἢ βασιλῆα,
  Ἢ γόνον, ἠὲ φίλην σύζυγα, ἢ ἕταρον·
Λάϊνον εἰσάμενος τύμβον, καὶ τοὔνομα γλύψας,
  Ἔσχεν ἄκος στήλην θυμοβόροιο πόθου.
Νήπιοι· οὐδ' ᾔδεισαν ὅσον σθένος ἐστὶ χρόνοιο,
  Ἔργματ' ἀμαλδύνειν οὐτιδανῶν μερόπων.
Γλύμματα δὴ φθείρας πάντ' ἠίστωσεν ἂν ὠκὺ
  Αἰών, ΓΡΟΥΤΗΡΟΥ μὴ ἐλεαιραμένου.
Θραύσματα κολλήσας δ' ὅγε, κ' εἰν ἑνὶ τεύχει ἀγείρας,
  Εἰς τοὺς αἰῶνας πῆξ' ἀδάμαντι μένειν·
Νικᾷ πάντα χρόνος· νικᾷ χρόνον ἡ βίβλος ἥδε.
  ΓΡΟΥΤΗΡΟΣ λήθης φάρμακον εὗρε μόνος.

ΙΣΑΑΚ ὁ ΚΑΣΑΥΒΟΝΙΟΣ ΕΠΟΙΕΙ.

In frontiſpicio Panthei Romani, quod nunc ædes S. Mariæ Rotundæ, ſequentes duo leguntur tituli. Prior literis pedalibus.

PANTHEI

M. AGRIPPA. L. F. COS. TERTIVM FECIT

Alter paulò inferius, literis digitalibus.

IMP. CAES. L. SEPTIMIVS. SEVERVS. PIVS. PERTINAX. ARABICVS. ADIABENICVS. PARTHICVS. MAXIMVS. PONTIF. MAX. TRIB. *POT. XI. COS. III. P. P. PROCOS. ET
IMP. CAES. M. AVRELIVS ANTONINVS. PIVS. FELIX. AVG. TRIB. POTEST. V. COS. PROCOS. PANTHEVM. VETVSTATE CORRVPTVM. CVM. OMNI. CVLTV. RESTITVERVNT

Vidit Smetius. v. 1. Boiſſ. T. vi. 141.

* Onuphr. legit. POT X. male. Pag differt. Hypat. p. 224.

2

Romæ in domo Laurentii Vellæi, ad forum piſcarium, ara marmorea.

In latere dextro.

In latere ſiniſtro.

A Pighio Smetius. collatus cum mſ. Pigh.

3 *Hiſpali extra civitatem, in via quæ ducit ad Carmonam.*

PANTHEO
AVG
SACRVM
L. LICINIVS
ADAMAS
LIB. FAVST
IIIIII. VIR. AVG
D. D

A Busbequio & Morali. Sed ex Pighio emendatum IIIIII. pro II & in calce additum D. D

4 *Caſtilione prope Mediolanum, in templi fornice antiquo, marmoreo, quadro.*

Collat. cum mſ. Pigh.

HERCVLI. MERCVRIO
ET. SILVANO
SACRVM. ET
DIVO. PANTHEO. EX. V.*

Pighius à Studioſo quodam accepit. Extat & apud Capac. lib. 1. Hiſt. Neap. p. 32.
* VOTO Grut.

5 *Aſtigi inter Cordubam & Hiſpalim, nunc Ecigiæ, extra eccleſiam S. Franciſci.*

P. NVMERIVS. MARTIALIS
ASTIGITAN. *SEVIRALIS. SIGNVM
PANTHEI. TESTAMENTO. FIERI
PONIQVE. EX. ARGENTI. LIBRIS
C. SINE. VLLA. DEDVCTIONE
ſic
IVSSIT

*SEVIR AVGVSTALIS mſſ. Pigh.

viceſimæ ſtil. Pigh.

A Busbequio, eque ſchedis Antonii Auguſtini, Archiepiſcopi Tarraconenſis.

6 *Neapoli in ædibus Fundecari.*

L. VESTORIVS. ZELOTVS
POST. ADSIGNATIONEM. AEDIS
FORTVNAE
SIGNVM. PANTHEVM
SVA. PECVNIA. D. D.

Ex Apiano. Habetur etiam apud Capac. lib. 1. Hiſt. Neap. p. 229.

Romæ in S. Vrſo.

7 SIVE. DEO
SIVE. DEAE
C. TER. DEXTER
EX. VOTO
POSVIT

Ex Apiano. Eſt & apud Capac. lib. 1. Hiſt. Neap. p. 197.

DEOR. DEARVMQVE.

Augustæ Taurinorum in ædibus Vagnonis.

1

Collat. cum mss. Pighii.

DIS. OMNIBVS
HYGINVS
PRIAMI. FRATER
POSVIT.

E Pingonio.

Brixiæ in foro Novarino, in horto Comitis Gambarae.

2

DIIS. DEABVS
OMNIBVS
1 VETVRIVS. L. L
2 SECVRIVS
PRO. 3 SE. SVISQ.

A Pighio Smetius.

1 mss. Rubei L. VETVRIVS.
2 mss. Rub. SEGOMANVS.
3 mss. Rub. SE ET SVIS. Eadem inscriptio habetur p MV. 4, sed ibi legitur pro SECVRIVS SECVNDVS.

In Cumberland Angliæ.

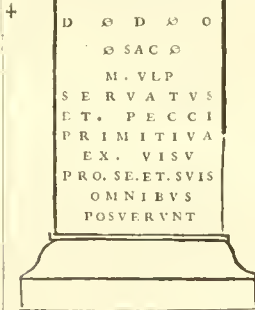
3 DIS. ET DEABVS. O. ? ?.
PS. POSVIMVS
COH. I. DELM.

ſ P POSTV. MVS.

Ex Cambdeno. Emendatiorem vide p. MV. 3. ubi Gruterus. *ita Cambdenus postea mihi, ut ibi legitur.*

Ad oppidum S. Viti in Carinthia, sub imagine Crucifixi.

4

Ex Apiano.

Firmi, in Piceno.
In porticu palatii Priorum, fragm.

5 DEVM. DEARV
SVEDIA. DORI
D. S

A Io. Metello Smetius. Vidit lapidem Gudius.

In Ebersdorf apud Illust. Hier. Beck a Leopolsdorff, in tabula.

6 DEIS. DEABVS
ALA. I. VLP. CONT
∞. CR. CVI. PRI
Q. ER. INGENVS
. . . P. . . A . . .

Ex Clusii schedis Gruterus.

Neapoli.

7 DIS. DEABVS
SACR
EX. VOTO
VICTOR
AEDITVVS

Ex Apiano.

Volsiniis.

8 DIIS. DEABVSQ
PRIMITIVVS
. . . .
EX. VOTO

A Castalione Gruterus.

Repertum Romæ in vinea Huberti Strozæ in Cælio monte.

Collat. cum mss. Pighii. a Grut.

9 DIIS. DEABVS
PENATIBVS
FAMILIARIBVS
ET. IOVI. CETERIS
VE. DIIBVS

Smetius vidit.

Comi, ad cœnobium Sancti Columbani.

10 DIIS
DEABVS
QVE. CVM
IOVE

Ex Apiano.

Ocriculi, in Umbria, in templo divæ Mariae, in altari Sancti Fulgentii.

Collat. cum mss. Pighii.

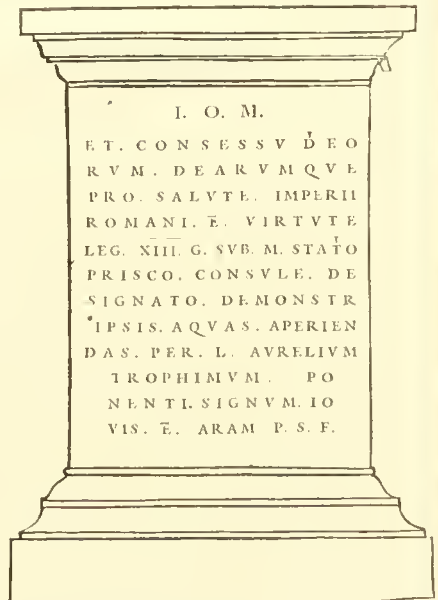
12

PRO. SALVTE. ITVS *r* AC *r*
REDITVS. D. N. SANCTIS
SIMI ▭
TI. AVG. AEDICVLAM *r*
CONCILII. DEORVM *r*
DEARVMQVE
AVRELIVS. FAVSTVS *r*
PROT. *DIVINI LATERIS *r*
AVG. N. EX. VISV. DEAI
VALENTIAE
S. P. F. C

Describ. Metellus * Ex MS. Pighii sic emendavit Gruterus. Idem Pighius lacunam sic implendam esse censet M AVREL. ANTONINI INVIC & existimat esse Elagabalum, cujus nomen post ejus mortem in aliis quoque fuit deletum.

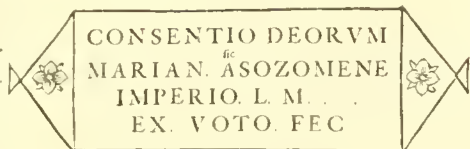
Albæ Juliæ suburbio in lapide parieti domus coædificato.

11

Gruterus è Sigleri schedis. Hæc verba * IPSIS. AQVAS APERIENDAS, erasa repraesentat Zamosius c. 7. Pro P. S. F. aliae schedae teste Grutero habent P. S. E.

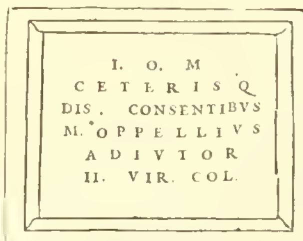
1 *Spoletii.*

MARCIANVS SOZOMENVS Ursini schedæ. Gruterus in Addendis conjicit, MARIANVS SOZOMENE. Cetera ex Vrsini schedis sic emendavit Gruterus.

A Nicolao Florentio Lipsius.

2 *Engedini Transilvaniæ.*

* OPELLIVS sched. Ursini. ORELLIVS dicitur in DCCCXXXVII. 4. & sic Bongars. Gud.

E schedis Clusii Gruterus.

In diœcesi Eistetensi in Norico Ripens.

3
I. O. M
DIS. DEA
BVSQ PVB
*CONSENTIB
V. M. S

* CONSTITVTIANVS Aventin. in Bojor. sed corrupte. *Constitutini* est in DCCCXXXVIII. 4. & DCCCVII. 5. Gud.

Ex Apiano.

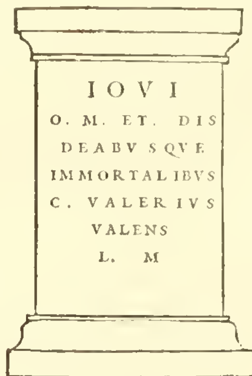
In Nansfeld arce Episcopi Achostadiensis. Putarim tamen idem cum priore.

4
I. O. M.
DIIS. DEA
BVSQVE. PVB.
CONSTI
TVTIANVS

Ex Apiano.

Bergomi, ad Sanctum Michaëlem putei albi

5

Ex Apiano.

In S. Apostolorum Romæ.

6
I. O. M.
CAELIVS. BARO
VOTVM. SOL
L. M. *N. I. O. T.
ET. DIIS. DEABVSQ
MASSELLIA. VALE
RIANA.
VOTVM. S. L. M.

* Distinguit hic Scaliger, & aliam inscriptionem ordiri putat. *Numini Jovis Olymp. Tonantis.* Grut.

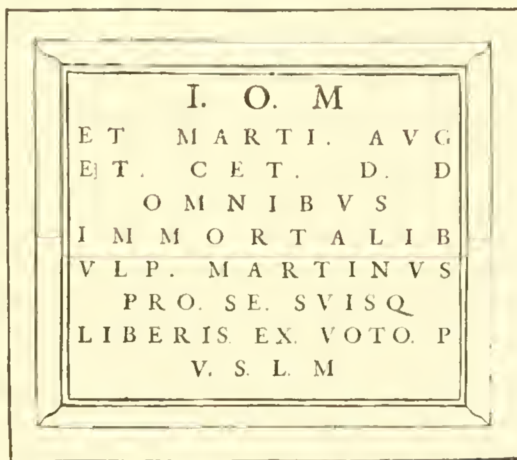
E Marochio.

Effossum Augustæ in hortis qui sunt è regione collegii societatis Jesu, anno CIϽ IϽ L.

7
. . . .
ETERIS ♀ DIIS
DEABVSQVE
OMNIBVS ♀
ADIVTORIVS
ROMANVS. *D. M
V. S. †L. M

Ex Velsero. * D. M. Decurio municipii. Velf. † L. Grut.

8 *In pago Freistritz non procul à Celeia & Græczio.*

Boissardus Grutero.

9 *Spoletii.*

IOVI. O. M
FORTVNAE. QVE
MELIORI. AVG
ET. DIS. DEABVS
sic
QVAE. COMMVN
IBVS. M. GELLIVS
STEPHANVS. *IVN
CVM. STEPHANO. PATRE
DOMV. TERTIANA. EX
DIRVTION. RESTIT. DEDICARVNTQ

Gruterus è Fulvii Ursini schedis.

1 *Romæ in S. Apostolorum.*

I O V I . O P . M.
E T . D I I S . [1]E T . [2]D E A B V S
O M N I B V S
P . *R O S A R I V S . E T . M
A V R E L I I . †L V C I A N I
A S E L L I O . V E R V S
A M I C V S
V . S . L . M

E Mazochio.

1 Non habet Pigh. 2 DEAB. Pigh.
* ROSALIVS Pigh. † LVCILIANI Pigh.

2 *Mediolani in S. Satyri : in ara grandi.*

I. O. M. DIIS. DEABVS
*MAS. VETVS. ET. FIRMVS. F
TI. †FIR. MASI. VI. VIR. *SENIOR
sic
CVM. SVIS. PRO. SALVTAE
†MINORI. LVMI. TATAE. V. S. L. M
EX. VOLVNTATE. Q. *AEBENI
SECVNDINI. ET. RVMIAE

Ex Apiano.

* MASVETVS Alciati schedæ. hinc Reinef. legit *Mansuetus*. male. Nam explicandum : Masii Vetus & Firmus, filii Firmi Masii. Masius est nomen gentile. Sic VIII. 3. Rubrii Antiochus & Hymnus, Lappii Mutilus & Rufus. Gud.

† FIRMASI Alc.

* IVNIOR Alc. Sed recte *Senior*, qui sic dicitur, ut distinguatur a Masio Firmio, filio suo. Gud.

† Reinef. legit *Incolumitate*. male. lego MINORIS. RVMI. TATAE, id est Rumi nutricii. *Tata* nutricius, ut *Mamma* nutrix. vide DCLXII. 3. RVMI autem lego, cum statim sequatur RVMIA, cujus patet videtur fuisse. Gud.

* ALBINI Alc. Reinef legit ALFINI ut CCCLIX. 3. ALFINIO SECVNDO.

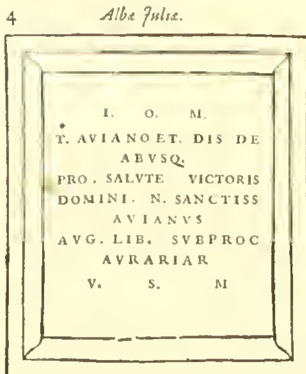
Mediolani in Sacello Sancti Michaelis post Sanctum Ambrosium ; in ara.

3
I . O . M .
D I S . D E A B V S Q V E
O M N I B V S
*P . L O ⁚ ⁚ T E R T I V S
C V M . S V I S
V . S . L . M

Ex Apiano.

* PLOTERTIVS Alc. sched.

4 *Albæ Juliæ.*

E Lazio.

* TRAIANO Ursinus XI. 3. Grut. Non dubium quin in lapide fuerit TRAIANO. Hoc nomine enim Jupiter in Dacia colebatur. infr. XI 3. Gud.

Augustæ Vindelic. in hortis qui e regione collegii Jesuit.

5
. . . O . M
. . . E T E R N O
. . . S E R V A T O R I
. . . .
. . . D E A B V S Q V E
. . . V S . L O C I . . . .
. . . .
. . . P . P . R E T I E
. . . O . C V M . S V I S
. . . N I B V S . . . .
. . . I I I . N O N A S . . .
. . . .

Ex Velsero.

6 *Dottendorfii in æde sacra.*

I . O . M . E T . G E N I O
L O C I . D I S . D . Q
O M N I B V S . A V R
S V P E R I N I V S
M A R S V S . B - F
C O S . P R O . S E
E T . S V I S . V . S . L . M
M E S S A L A . E T
S A B I N O . C O S

Freherus à Campio.

Camstadii exstat, in
7 *oppido ad Nicrum.*

IN. H. D. D. I O V⁚ — IOVI sched. Studionis.
ET. IVNONI REG
⁚ GENIO. LOCI⁚ — nihil deest.
ET. D. D. OMNIB
P. S E D V L I V S
I V L I A N V S . *M I L — * M. Stud MILES. VIII. Oetingius.
LEG. VIII. AVG. AN
*TONIANAE. BF. CoS — * ANTONINIANAE. Stud
PRO. SAL. SVA. ET. SVOR
STAT. ITERAT. POSVIT. IMP — * Studio uno versu DIVI ANTONINI. AVG PE VR. Oetingi vero DIVI ANTONINI AVG. E VR.
* DIVI. ANTONINI. AVG
PII. ET. VER

Ex Apiano.

8 *In villa Tacstein in Transilvania.*

I. O. M. I V N O N I . R E G I N A E
M I N E R V A E . O M N I B V S
D I S . I M M O R T A L I B V S
Q. AXIVS. AELIANVS. VET. PROC
A V G . E T . A E L I A . R O M A N A
E I V S . C O N I .

E Lazio.

Romæ in ædibus Bern. Cavalerii.

9
D I I S . P R O P I T I I S
M . A C T I N I I
V I V A T I S

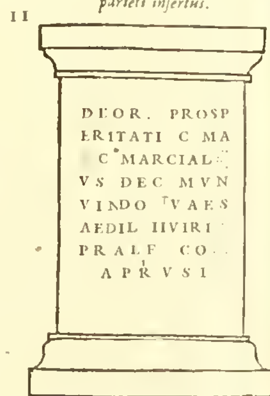
Gruterus è Knibbii schedis.

Narbone.

10
P R O P I T I S . D E I S

E Scaligeranis.

Viennæ Austriæ in ædib. Lazii, parieti insertus.

11

Gruterus a Clusio, qui vidit, & Lazius l. 11. de Rep. Rom. c. 6.
* MARTIANVS Laz. † lege QVAES.

Romæ effossum in monte Cælio ad D. Mariæ in Dominica fragm.
12
Collat cum mf. Pigh.

O P T I M V S . M A X I M V S . . .
C A E L V S . A E T E R N V S . I V P P I
T E R . I V N O N I . R E G I N A E . .
M I N E R V A E . I V S S V S . L I B E N . . .
sic
D E D I T . P R O . S A L V T E M . S V A M . . .
M . M O D I V S . A G A T H O . E T . P R . . .
F A V S T I . P A T R O N I . H O M I N I S . S . . .
E T . H E L P I D I S . S V A E S . C V M . S . . .

Ex Orthogr. Aldi & Aegio Spoletano in notis ad Apollod. biblioth. 1.

Lugduni in perirrhanterio sub fenestris templi S. Laurentii.

13
I . O . M
*E T
N V M I N I B V S
A V G

* Sic mf. Pigh. & Ligor.

Ex Paradino.

Romæ, in via publica.

1
IOVI. O. M
ET. DEAE. SVRIAE
ET. GENIO. VENALICI
C. GRANIVS. HILARVS
CVM. LISSIA. SABINA
V. V

E Knibbii schedis Gruterus.

Romæ in via publica, in vinea Hannibalis Zanesii Advocati, effossus anno 1567.
Collat. cum Ursini & Pigh. schedis.

2
I. O. M
ET. SOLI. DIVINO
ET. GENIO
VENALICI
Q. IVLIVS. MAXIMI
LIB. FELIX
CVM. IVLIA
Q. F. ROMANA
CONIVGE. *LIB. ANIM
VOT. SOLVIT
*
IMP....... CAESAR. AVG. GER. XII
SER. CORNELIO. DOLABELLA. COS

* LIBENS ANIM. Pigh.
* DOMITIANO Ligor.

Ex Castalione & Ligorio, cum quo contulit Gud.

Albæ Juliæ, in ejus Cathedralis exteriore pariete, vidit etiam & descripsit Monavius.

3
I. O. M
IVNONI. REGINAE
MINERVAE
L. ANNIVS. ITALICVS. HONORATVS
LEG. AVG. LEG. XIII. GEM. ANTONINIANAE
PRAEF. AERARII. MILITARIS
SODALIS. HADRIANALIS. CVM
* GLAVDIA. TORQVATA. SVA
ET. ANNIIS
ITALICO. ET. HONORATO
ET. ITALICA. FILIIS

Inscr. CCLIX. 3. eadem inscriptio occurrit, nisi quod pro I. O. M. &c. VICTORIAE dicata sit.
* G. AVIBIA. a Monav.

Ex Lazii Viennensibus, & schedis Verderii, & Monavii.

Inter congestos lapides ante scalam Palatii Albæ Juliæ.

4
I. O. M
IVNONI
REG. MIN
Q. CORNEL
SILVANVS
LEG. V. M. *P. C
V. S

* PO. Bongars.

Ex schedis Sigleri & Clusii, Zamosiique.

Inventum Augustæ marmor elegantissimum.

6
IOVI. IVNON. MINER
ANTONIA. M. LIB
APHRODISIA. SCYPHOS. H
VENEREVM SPECVLVM
DONVM. DEDIT

Ex Iacobonio.

Mediolani, ad portam Novam, in ara antiqua grandi.

5
IOVI
IVNONI
MINERVAE
*Q. V. G. V. S
L. M

* Alciati schedæ has literas uno versu exhibent: ut & Apianus.

Ex Apiano & Morigio.

1 *Romæ, in domo Cæsia.*

IOVI IVNONI. HERCVLI
SACRVM
CN. DOMITIVS. CN. F. SERE
NVS. SACERDOS. ISIDIS. ET
DOMITIA. VXOR. V. S. L. M

Ex Onufrio & Aldo.

2 *Metis, in tabula ædium Clerevantiarum.*

I. O. M
IVNONI. MAGNAE
HERCOLI
ET. GENIO. LOCI
PRO. SALVTE
SVA. ET. GENTIS. SVAE
COR. SECVNDVS
EX. VOTO

Boissardus Grutero.

3 *In ruinis vrbis Warhel: sive Varhelii Transilv.*

I. O. M
ROMVLO. PARENTI
MARTI. AVXILIATORI
FELICIBVS. AVSPICIIS
CAESARIS. DIVI. NERVAE
TRAIANI. AVGVSTI
CONDITA. COLONIA
DACICA
SARMIZ
PER
M. SCAVRIANVM
EIVS. PROPR.

Ex Lazio & schedis Clusii.

4 *Cantharopoli ad Nicrum.*

IN H. D. D. IOVI
ET. IVNONI. REG
ET. GENIO. LOCI
ET
:: GERIONIS SR
VERVS. MIL. LEG
sic
XXII. ANTONIAN
BF. COS. PRO. SVA
ET. SVOR.
DIV
ANTON ::::::::

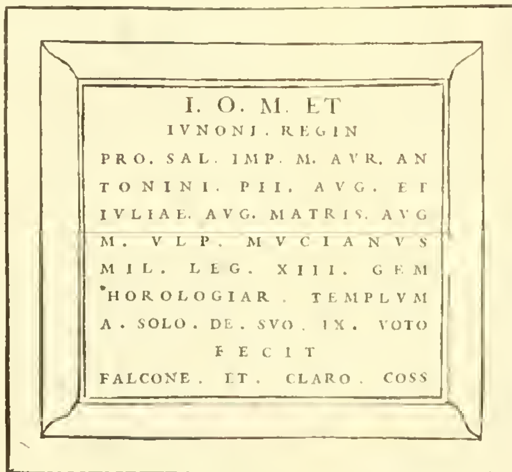
Ex Apiano, p. 461.

5 *Romæ, eruta in via sacra, ante ædem Sanctorum Cosmæ & Damiani.*

P. VALESIVS. VOLESI. F
POPLICVLA
IOVI. IVNONI
SAC
P. PETRON. RESTITVIT

Ex Onufrio, & Vrsino, & August. dial. x. p. 268.

6 *Albæ Juliæ, pro valvis templi.*

I. O. M. ET
IVNONI. REGIN
PRO. SAL. IMP. M. AVR. AN
TONINI. PII. AVG. ET
IVLIAE. AVG. MATRIS. AVG
M. VLP. MVCIANVS
MIL. LEG. XIII. GEM
*HOROLOGIAR. TEMPLVM
A. SOLO. DE. SVO. EX. VOTO
FECIT
FALCONE. ET. CLARO. COSS

Vide Ezech. Spanh. de usu numis. p. 628 de hac inscriptione.

* HOROLOGIARVM Tomas. de donariis cap. 19. HOROLOGIARE. Gudius.

Ex Sigleri & Clusii schedis.

Ad Amphitheatrum.

E. Boissardi Antiqq. T. III. p. 128.

J. Lamsvelt fec.

Romae, ad Amphitheatrum.

1

Hic visitur Aquila, expansis alis; pede utroque tenens fulmen.

I. O. M
ET. IVNONI. REGINAE

PRO. SALVTE
M. AVRELII. ANTONINI
PII. FEL. AVG
ET. IVLIAE. AVG
IVL. PVDENS. SEVERIANVS
ARAM. CVM. BASI
POSVIT

E Boissardi antiqq. T. III. 128.

Moguntiae in aedibus Cancellarii Philippi Wolffii a Rosenbach.

3

I. O. M. IVN. REG.
AVLVS. MV....
CATRALIS. B. F.
LEG. LEG. XXI..
ALEXANDRI..
V. S. L. L. M. XI. K..
ALBINO. ET. M..
XIMO. COS

A Campio Freherus.

Wiesbadii, ad vetera moenia fragm.

5

I. O. M. ET
IVNONI. REG
IN. HONOREM
....

Grutero Vivianus. Iste lapis inversus muro est insertus. Gud.

Albae Juliae.

2

I. O. M
ET. IVNONI
REGINAE
TI. CL. ANICETVS. AVG
COLONIAR
TEMPLVM
VETVSTATE
CONLAPSVM
A. SOLO
RESTITVIT

Ursin. schedae, hunc versum in duos distingunt.

Ex Lazio, Clusio, Ursino, & Zamosio.

Gundelsteinii infra Wimphiam, in dextra Nicri ripa ½ miliari.

4

I. O. M
ET. IVNO
NI. REGI
NAE. C. FA
BIVS. GERMA
NVS. EB. COS
PRO. SE ET. SVIS
V. S. L. L. M

Ex Clusii schedis Gruterus, qui ad oram ex Melissi schedis sic postea emendavit.

Wormatiae in aula Episcopali.

6

I. O. M
ET. IVNO
REGINAE
VICTORINA
PRIMITIVA
POSVIT

Grutero Pithopoeus qui vidit.

1 *Brettæ Transsilvan. qui vicus ad amnem Sargetiam, in ædibus Ostrohmis.*

I. O. M
ET. FORTVNAE. SECVNDAE
CAES. M. ANTONINI. IMP
M. LICINIVS. COR. II. VIR
COL. DAC. SARMIZ. ET. FLA
MEN. DIALIS. SIGNVM. IO
VIS. EX. VETVSTATE. RE
STITVIT

E Zamoſio.

2 *Divione, in vetusto lapide in colossi modum.*

I. O. M. ET
FORTVNAE. REDVCI
PRO. SALVTE. ITV. ET
REDITV. II. TIB
VETERIS
N
CARANTILIVS. SERV
ACTOR. EX. VOTO
POSVIT
V. S. L. M

Spon. Miſcel. p. 113.

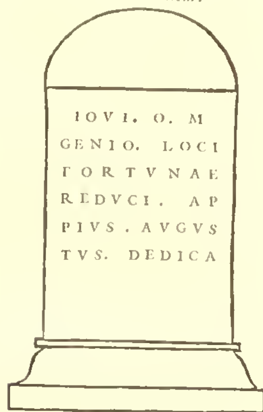
Ex Ioh. Richardo, qui vidit.

3 *Romæ, in Aventino, in vinea Hannibalis Zanesii, ara bis sic inscripta, ante & retro, Ursino teste. Gud.*

I. O. M. ET
GENIO. P. R. ET. VENALIC
L. L. RVBRI. ANTIOCHVS
ET. HYMNVS. ET. CC
LAPPI. MVTILVS. ET
RVFVS
VOTVM. SOLVERVNT. L. M
ſic ſched. Vrſini.
L. VERGINIO. RVFO
C. MEMMIO. REGVLO
CoS

Ex Ioh. Richardo. In Auctario p. ccɔ vi. 5 eadem habetur correctior.

4 *Paterniaci, vulgo* Paierne *in Helvetia ad Pontem.*

Grutero Freherus & Commelinus.

5 *Romæ, in via publica, in ara alta pedes V. iisdem literis bis in fronte ac retro inscripta. Pigh.*

ſched. Urſin.

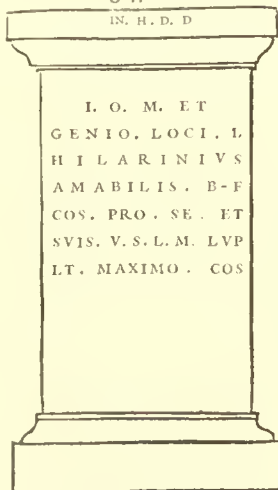
I. O. M. ET. GENIO
VENALIC
ſic
PACILIVS. CERDO
VOTVM. SOLVIT
*NERONE. CAESARE
AVG. IIII
COSSO. LENTVLO. COSSI. F. COS

P. ACILIVS ſched. Urſ. & Pigh.

* deletum erat in Pighiano NERONE.

Vidit Lipſius.

6 *Ad Rhenum, circa Coloniam Agrippinam.*

Arn. Mercator Grutero.

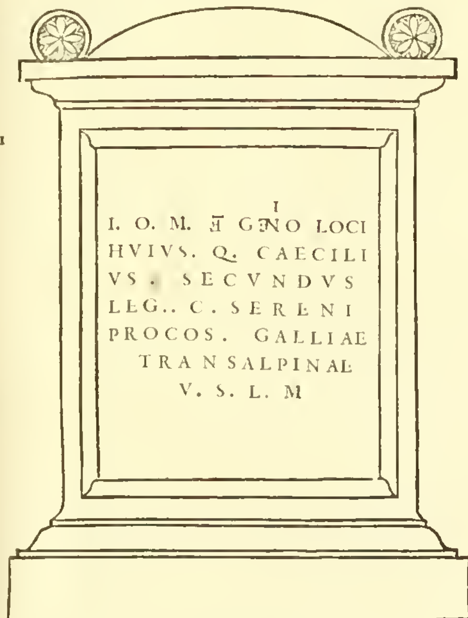
7 *Ad Rhenum, ibidem.*

IN. H. D. D. I. O. M
ET. GENIO. LOCI
M. INGENVIVS. IN
GENVINVS. B-F. COS
PRO. SE. ET. SVIS. V. S
L. M. P. KAL. AVG. IMP
D. N. GORDIANO
AVG. ET. AVIOLA. C

Arnold. Mercator Grutero.

Clivis in ædibus Io. Blessii, è ruinis castri antiqui Qualburgensis.

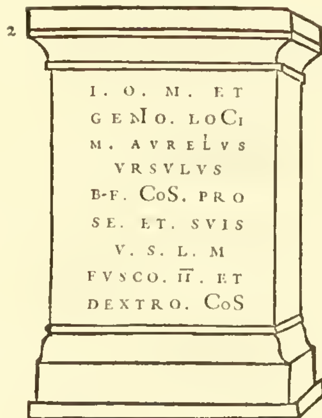
1

A Lamb. Vander-Burchio Lipsius.

Ad Rhenum prope Coloniam.

2

Ex schedis Arnoldi Mercatoris Gruterus.

Dottendorfi prope Bonnam fragm.

3 I. O. M. . . . .
GENIO. L . . . . . .
C. IVCVN . . . .
SIMILIS. M . . . . . .
LEG. XXX . . . . . .
B-F. COS . . . . . .
AMERTINO. ET. RV. .

Campius Frehero.

Neapoli in domo quondam Ioan. Pontani, prope Sanctam Mariam majorem: in basi, litera pulchra.

4 Collat. cum mss. Pigh. Grut.

Q. VOLVSIO. SATVRN.
P. CORNELIO. SCIP. COS.
AVGVSTALES
QVI * CLAVDIO
CAESARI. AVGVST. ET
* AVGVSTAE
I. O. M. ET. GENIO. COLONIAE
LVDOS. FECER. XIII. XII. K. MART
C. TANTILIVS. CC. L. HYLA
CN. POLLIVS. CN. L. VICTOR
C. IVLIVS. C. L. GLAPHYR.
CVRATORIBVS

* NERONI Capac.

* AGRIPPINAE. Idem. Sic & Petrus Lasena de antiquo Gymnasio Neapolitano. pag 44 supplet.

Pighius vidit & exscripsit, & Capacius lib. 1. Hist. Neap. cap. 21.

Romæ in templo Sanctorum Quadraginta martyrum trans Tyberim, in basi marm. grandi. Nunc in palatio Princ. Iustiniani prope Pantheon.

5 Collat. cum mss. Pigh.

I. O. M. H. AVG
SACR
GENIO. FORINARVM
ET. CVLTORIBVS. HVIVS
LOCI. TERENTIA. NICE
CVM. TERENTIO. DAMARI
sic
ONE. FILIO. SACERDOTI. ET
TERENTIO. DAMARIONE. IVN
ET. FONTEIO. ONESIMO. FILIO
SACRORVM. SIGNVM. ET. BASIM
VOTO. SVSCEPTO. DE. SVO. POSVIT
LVSTRO. EIVSDEM. DAMARIO
NIS

Smetius vid. xvii. 13. & Pigh.

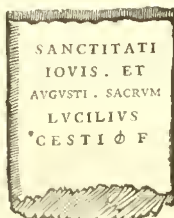
Poetovione in ædib. Georg. Perger.

6 I. O. M
ET GENIO. IMP
AVG
P. F. VATIONIVS
: FINVS. PROC
P. P. S
V. S. L. M

Ex Apiano.

In Gallia, in arce Sancti Privati, dimidio miliari supra pontem du Gard, *sacellum est subterraneum olim Iovi dicatum, vt indicant columnæ sustinentes fornicem, sub qua statua Iovis columnæ insidebat, cujus fragmentum superest cum hac inscriptione.*

1

* CESTIO. F. Grasser. de ant. Nemauſ.

Clusius excepit.

2 *

I. O. M

ET. LARIBVS. PVT. CIV
C. AR. FLAVIANVS. AED. CVR
CVM. BASI. ET. HYPOBASI
D. D.
DEDICATVM
L. ARVNTIO. ET
C. CLAVD. MARCELLO
CoSS

* Grutero Boissardus qui ex Julii Rosei Canonici S. Mariæ Transtiberinæ exemplari describ.

Alba Julia.

3

I. O. M.
ET. DIS. PENATIBVS
SCAVRIANVS

Gruterus è schedis Siglerі.

Celeia in Burgo.

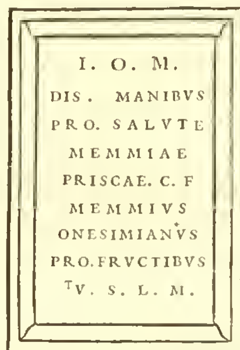
4

I. O. M. Ē.
SALVT. CELEAN
AVG
P. AELIVS. VERINVS
VE. COS. PRO. SE. ET
SVIS.

Ex Apiano, at longe aliter Boissard.

Mediolani translatum è ruinis Castri Insubrum, teste Alciato, qui aram fuisse notat.

5

* Non exstant hæ ultimæ literæ in Alciati schedis.

† Hæ literæ conspiciuntur in pede imo aræ.

Ex Bonavent. Castillioneo.

6 *Romæ, in ponte Senatorio, nunc S. Mariæ.*

Hanc aliter contexit ex Marconovo Smondus.

NVMINI. DEORVM. AVG. IOVI. OPT. MAX
AEDEM. VOTO. SVSCEPTO. Q. LEPIDVS. M. F
M. CVRIVS. M. F. COS. III. S. P. Q. R

* non habet Boiss.

IMP. CAES. DIVI. TRAIANI. PARTHICI. *F. D. NERVAE
*NEP. TRAIANO. HADRIANO. AVG. PONT. MAX
TRIB. POT. II. COS. II. *QVOD. VNVS. OMNIVM. PRINCI
PVM. ET. SOLVS. REMITTENDO. SESTERTIVM
*NOVIES. MILLIES. CENTENA. MILLIA. *Ñ.
DEBITVM. *FISCI. NON. PRAESENTES. MODO. SED. ET
*POSTEROS. SVOS. PRAESTITIT. HAC. LIBERALITATE
SECVROS. IVLIA. AVG. MATER. AVGG. ET
CASTRORVM. MATRONIS. RESTITVIT
SABINA. AVGVSTA
MATRONIS

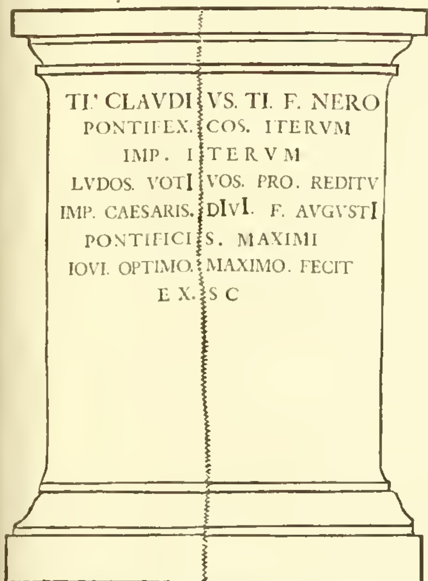
DIVVS. AVG. PONT. MAX. EX. S. C
REFECIT

* NEPOTI Boiss.
* QVOVIS Boiss.
* NAVES Boiss.
* ET IN Boiss.
* FISCI PTES EIVS SVAQ. ET
* POSTEROS SVOS RESTITVIT Boiss.

E Mazochio, Marliano & Boissardi Tom. III. p. 113. antiqq. Gruterus in notis credit tres inscriptiones fuisse diversas, sed quia tres testes, forsan oculati, ita hanc exhibeant, eos mendacii arguere noluit

In area Sancti Apollinaris prope Agonem Romæ, anno 1547. effossa fuit hæc basis per medium fissa. Nunc extat in angulo viæ Pontificum ad locum vulgo a Ripetta nova, in una Cantonata.

1

Vidit & descripsit Smetius. XVII.9. Vide Boiss. T. IV. 141. qui aliter versus distinguit.

Ibidem effossa fuit & hæc dimidiata basis cum larvis tragicis marmoreis quinque.

2

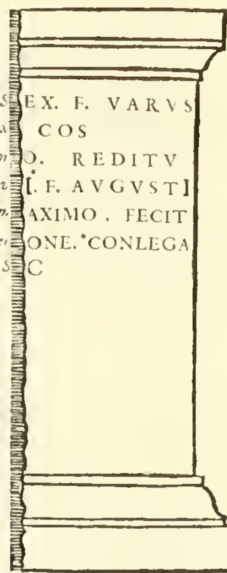
Collat. cum mss. Pigh.

P. Quintilius. S
** Pontifex*
Ludos votivos pr
**Imp. Cæsaris. div*
Iovi optimo m.
**Cum Ti. Claudio Ne*
Ex. S

* Neque Smetius, neque Boissardus agnoscit.

* IMP. CLAVDIO. TI F. NERONE. Boiss.

* Cum non habet Boiss. & Ligor.

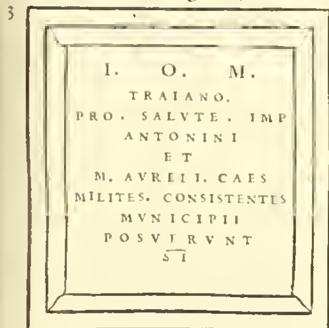

* TI. F. Boiss.

Descripsit Smetius ibid. Vide Boiss. T. VI. 28.

Clausenburgi Transilv.

3

E Lazio.

Viennæ Austriæ.

4

I. O. M
PRO. SALVTE. IMP. L
SEPTIMII. SEVERI. PII
PERTINACIS. AVG. ARA
BICI. ADIABEN. PARTHI
CI. MAXIMI. ET. IMP. M
AVRELII. ANTONINI
AVG. F. L. QVIRINALIS
MAXIMVS. TRIB. MILI
TVM. LEG. X. GEM
P. F. V. S. L. L. M

Inf. p XXII. 7. eadem nisi quod hic deest SERAPIDI Gi.

Ex Lazio. Vide corrigenda Gruteri.

Romæ in Parione, in domo Francisci Lischæ: in ara prægrandi.

Collat. cum mss. Pigh.

5

I. O. M. D
PRO. SALVTE. AVGG. N. N
L. SEPTIMI. SEVERI. PII
PERTINACIS. ET
†AVRELI. ANTONINI. PII
FELICIS. AVG. ET
IVLIAE. AVG. ET. S. P. Q. R
*SEMNVS. AVGG. N. N. LIB. OPTIO
TABELLARIORVM. STATIONIS
MARMORVM. ARAM. POSVIT

† M. addit Boiss. T. V. 51.

Prius erasa, sed postea restituta.

* SENNIVS mss. Pigh.

Eadem inscriptio, lateri dextro ejusdem aræ incisa est, rudiori & minus perfecta litera, nec uspiam rasa.

Descripsit Smetius. XVII. 12.

Caratiæ agri Lucensis, in Scapprino, ubi Scarabantiæ ruinæ. Lazius.

1

I. O. M.
PRO. SALVTE. IMPP. L. SEPTIMI
SEVERI. ET. M. AVRELII. ANTONINI
AVGG. *FR. CLARISS. ET. IVL. AVG
MAT. CAES. SVB. CVRA. FL. MV
TIANI. *SER. M. FIRMIDIVS. *SPECLA
TVS. FR. LEG. II. ITAL. P. F. OPTIO
CONSECRAVIT. ITEM. DEDICAVIT
III. IDVS. APR. SEVERO. ET
VICTOR. COSS.

* Sine dubio abundant. Grut.

* S.FR. Laz.
* IVSTVS. Id.

Ex Apiano.

Romæ in Vinea Cardinalis Carpensis.

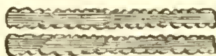
Sedet supernè Jupiter inter boves duos, usque ad pudenda nudus, sed superiori parte mutilus.

Boiss. T. IV. 94.

Subsequitur inscriptio.

2

*
I. Ō. M. SACR
VOTO. SVSCEPT. PRO. SALVTĒ

duo versus studio erasi.

AVG. GERMANICI
PONTIFICIS. MAXIMI. TR. POT
D. VETVRIVS. ANTIGONVS
D. VETVRIVS. SP. F. PHILO
D. VETVRIVS. ALBANVS
PATER. CVM. FILIS. POSVIT
*

Fuit. IMPERATORIS DOMITIANI CAES Alexander de Nigris apud Malvas. Marmor. Felsin. p. 136. ita supplet. IMP. C. CAESARIS DIVI AVGVSTI. PRONEPOTIS.

* LIIS Boiss.

Desc. Smetius XVII. II. Infra p. 86.5. eadem inscriptio mutato tantum numine.

Ferrariæ in æneâ tabella, ab ara & signo Jovis detracta.

3

PRO. SALVTE
IMP. CAESARIS
M. AVRELII. SEVE
RI. ALEXANDRI
PII. FELICIS. AVG.
IOVI. OPTIMO. MAXIMO

E Pighii Hercule.

In Anglia apud Brigantes, inscriptio arcus.

4

I. O. M.
OB. HONOREM..... VXORIS
GORDIANI..........

Ex Cambdeno.

Ravennæ in ædibus Rasponiorum.

5

PRO. SAL. AVGG
EX. IVSS
I. O. M. D. CON
M. CAES. CHRESIM
AVG. RAVEN
CVM
SACCIDIA. FELICITA
CONIVGE. ET
CAESIA. CHRESIME
FILIA

Ex Fonteio.

Albæ Juliæ.

6

I. O. M
PRO. S. IMPERA
TORIS
COLLEG. AVRA
RIORVM. L
CALPVRNIVS
D. D

Ex Lazio & schedis Clusii.

Inter rudera oppidi veteris Sarmiz.

7

I. O. M. D
PRO. SALVTE. M
BASSI. AQVILAE. ET
GAI. GAIANI
EX. COLL. FABR
DEC. IIII
V. S. L. M

Ex Sigleti schedis Gruterus.

Lapis ex Saluvar. Budam translatus, in ædibus Rmi. Dobocensis.

8

I. O. M.
PRO. SALVTE
CL. POMPEIVS
FAVSTVS. DEC
COL. AQ. AEDIL
II VIRAL. PRAEF
COLL. FABR. ITEM
QVE. PATRONVS
*DVXIT. COLL. SS
INAMBVLATI
V. KAL. AVG

* DVX. IT. COLL. ut IT. notet item Scalig. in addendis.

Gruterus è Clusii schedis.

Pœtoviæ, juxta ecclesiam parochialem in cœmiterio.

9

I. O. M
PRO. SALVTE. ET. INCOLVMITATE
P. VAL. TIB. MARCIANI. IVNIOR
P. VAL. MARCIANVS. MIL. DVPL.
LEG. X. GEM. ANTONINIANAE. ADIVT
PRAE̅R. ET
GRECINIA. P. FIL. PRISCILLA. PARENT
V. S

Ex Apiano, Lazio & Boissardo.

Metis in domo Joh. Aubrii aurifabri in basi columnæ quadrangulari.

10

In prima fronte.

I. O. M
IN. HONOR
DOMVS. DIVI
NAE. VICVS. HO
NORIS. PVBLICE
POSVER. HI. QVI
INFRA. SCRIBTI. SVNT
CVRA. FORVM. T. IVL
ADIVTORIS. M. †PAVLI
MARTIALIS. P. DONNA
XI

†PAVLLI Ortel.

† MELVSCINTVS Ortel.

In secunda.

Q. GIAMIVS
BELLVS. ET
COMMVNIS
GIAMI. FILI
ELVORIX
VARICILLI. F
†MELVS. CINTVS
M. I. F.

1 TRECTVS eraso A Ort.
2 PRETIVM Ortel.
3 ERENTINVS erasa litera T Ort.

In tertia.

M. MACIRIVS
1ATRECTVS. MANI
2PRECIVM. DONAVI
3TERENTINVS. ET
PEREGRINVS. IL
LANVISSAE. FILI
GAIVS. GERM. CO
ROBVS. SEX. ELV
IVS. CLEMENS

In quarta.

P. ATTIVS
*ANTICVS
L. VETTIVS
*DERCOIE
DVS. M. VET
TIVS. MER
CATOR

* ANTIGVS Ortel.

* DERCOREDVS. Brow. Annal. Trev. Tom. I. L.

Grutero Boissardus, habetque etiam in Itinerario suo Ortelius. p. 50. qui versus aliter disponit.

In Vinea Carpensi.

E. Boissardi Antiqq T. IV. p. 94.

IOM SACR

VOTO SVSCEPTO PRO SALVTE

AVG GERMANICI
PONT. MAXIMI TRIB. POT.

D. VETVRIVS ANTIGONVS
D VETVRIVS SP. F. PHILO
D VETVRIVS ALBANVS
PATER CVM FILIIS POSVIT

1

IOVI. O. M. SACR
COLLEG. AVGVR. D. D
CVR
T. IVNIVS. SELEV
CVS CVM VALER. FIL
IMMVN. PERPET

Ex Onufrio.

2 *Sirmioni, super lacum mss. Pigh: Veronæ, apud antiquam Sirmiam Cod. Rhed.*

IOVI
sic Pigh.
L. † AESIVS
VRBAN † AESTIVS Apian.
V. S. L. M.

Ex Sarayna.

3 *Genevæ fragm.*

IOVI
ASSIGN
M. F
N

Freherus Grutero.

4 *Wormatiæ in aula Episcopali, in ara*

C. * BABVRIVS
FESTVS. † POMAP..
. RTEIO. ‡ TRIB. LE
. . VII. * G . . . .
. . PRAEF . . . .
ALAE. † SCVBV . . .
. . . LORVM . . .
. . . IOVI . . . . . .

* BATVRIVS. † DOM. AR. ‡ TRIB. LEG. * G. F. Pigh † SVBVLORVM Pigh. mss.

Gruterus è schedis Lud. Pithopoei qui vidit Barth. Adversar LII, 1. vide, ubi hæc inscriptio paulo aliter legitur.

5 *In parvo saxo in Conventu Novempopulonæ.*

DEO
IOVI
CLAN
OSA. CI
VIS. TR
EVERA
V. S. L. M

A Scaligero.

6 *Carpesæ Hispan. fragm.*

IOVI
P. HERENNI
ABASCANTVS
HERENNIA. RVS
HERENNIA. LAVD

E Schotti schedis.

7 *Dianii Hispan.*

M LVC. IOVI
VOT. SOL.
IDEMQVE. TEMPL
D. D.

E Schotti schedis.

8 *Ossati, in agro Brixiano.*

IOVI
P. PAPIRIVS
AEVTROPVS
V. S. L. M

Ex Helia Capriolo historia Brixiæ

9 *In columna ex Hungaria Viennam in ædes Lazii transIat.*

I. D
VOTVM. SOLVIT
CA. RODIVS
PR. SALVTE
SVA. I. C

E Lazio.

10 *Morasentii Insubrum.*

VETERANI
LEGI . . . . .
IOVI
V. S. S. L. M

Ex Castilliones.

11 *Romæ in thermis Titiani inventum marmor, cui insculpta flamma; subscriptumque.*

IOVI
IMP. VESPASIANVS
AVG.
PER. COLLEGIVM PONTIFICVM
FECIT.

Ex Albertino & Marliano.

12 *Veronæ in Ecclesia vallis Gottharia.*

IOVI
O. M

Ex Sarayna.

13 *In agro Brixiano inter Salodium & Maternum.*

M. MARCELLVS. Q. F
AEMILIVS. P. F.
SVLPICIVS. I. O. M. DD
SERTORIVS. M. F. I-I-I-I. AVG
FL. DIVI. E. S. ET. LIB. M. E

Gruterus è schedis Verderii, Domuus Vallis Privatæ.

14 *Prope Mediolanum in castro Albiciato, in arula.*

I. O. M
MONTVANATES
VICANI
LOVANIES
V. S. L. M

Alc. sched. aliter versus disponunt.

E Pighio & Merula. Smet. 18. ep. 17.

15 *Lugduni, ad murum templi vetustissimi divi Petri.*

IOVI. O. M.
Q. ADGINNIVS. VRBICI
FIL. MARTINVS. SEQ.
SACERDOS. ROMAE. ET. AVG
AD. ARAM. AD. CONFLVENTES
ARARIS. ET. RHODANI
FLAMEN. II. VIR. IN. CIVITATE
SEQVANORVM.

IOVIS OPTIMI MAXIMI. * ADCINNIVS. Choul.

Augustinus Pierfonius describebat. nec aliter Sponius in antiquit. Lugdun. p. 134 Et Duchene in antiquit. Urb. Gallic. lib. VI. p. 634.

Super Exarramam fluvium, duobus millibus infra Terranum oppidum Lusitaniæ.

16

IOVI. O. M
FLAVIA. L. F. RVFINA
EMERITENSIS. FLA
MINICA. PROVINC
LVSITANIÆ. ITEM. COL
EMERITENSIS. PERPET
ET. MVNICIPI. SALACIEN
D D

Ex uno latere est arbor incognita, ex altero aquila expansis alis quasi subvolatura, in unguibus trisulcum fulmen habet.

E Resendo antiqq. Lusitaniæ.

17 *Romæ, in horto Cardinalis Cesii, in Vaticano, in ara grandi rudique.*

IOMD
AVR. IVLIANVS
EQ. R. SACER
DOS. VIVS sic pro HVIVS
LOCI. D. D

Sched. Bajeri.

Dextero lateri insculpta est Aquila cum hac inscriptione.

AQVILA LEG. V. MACED

In sinistro latere item Aquila, cum hac inscriptione.

AQVIL. LEG. IIII. *SCYT

Vidit Smetius. Vidit & Boiss. Tom. III. p. 82.
* SCVT. Boiss.

18 *In reliquiis Metulli in Carniola.*

I. O. M
C. ANTONIVS
IVLIANVS. PROC.
P. P. X. V. S. L. L. M

E Lazio.

19 *Coloniæ, circa mœnia publica.*

I. O. M
L. AEMILIVS
CARVS. LEG
AVG

Ex Arnold. Mercatore. Eadem est p. CCCXLVIII. 4.

20 *Romæ, in S. Nicolai sacello, in monte Celeiæ.*

I. O. M
C. CAICIN
MARTIAN
PR PR
CON. DIP
LEG. XXXV. V
. . ITION . .
VX

E Lazio.

1 *Coloniolæ, agro Veronensi. At Mediolani ad S. Marcum, Alciat. schedæ.*

I. O. M
C. CASSIVS. C. *L
THYRSVS
VI. VIR
V. S. L. M

*F.AL-ciat. sched.

Ex Satayna.

4 *Romæ, in hortis Mediceis.*

I. O. M
TI. CLAVD
CENSOR
K... PROQ.
V. S. L. M.

Vidit Lipsius.

6 *Albæ Juliæ, in porta civitatis.*

I. O. M
IVL. PRIMVS
7. LEG. XIII. GEM
V. S. L. L. M

Ex schedis Sigleri Gruterus.

9 *Opprenbergii, in Franconia ad Mœnum prope Francofurtum.*

I. O. M
L. PETRONIVS
FLORENTINVS
DOMO. SALDAS
PRAEF. COH. IIII
AQ. EQ. C. P
V. S. L. M.

Vidit Lipsius.

11 *Geresdorphio, castro Austriæ.*

I. O. M
VLP. VALEN
TINVS. VETE
LEG. X. G. VO
SOL. L. E. LI
M. C. S

Ex Lazio & Clusio.

14 *Angleriæ, ad ædem B. Mariæ Virginis.*

I. O. M
T. AEMILIVS
VALERIVS
V. S

Ex Apiano.

2 *Puteolis.*

C. CLVVIVS. M. F
IIII. VIR
IVRI. DIC. II. VIR. NOLAE
IIII. VIR. QVINQVENNAL
DE. SVO. FACIVND. COERAVIT
IDEMQVE. RESTITVIT
IOVI. O. M. SACR

E Fulvio.

5 *Ebersdorfi, apud Dominum Hiero. Becka Leopolsdorff in cippo quadrangulo hinc habente urnam sculptam, inde coronam.*

I. O. M
TI. CLAVD
CENSOR
P... PROC
V. S. L. M

Gruterus è Clusii schedis qui vidit.

7 *Crenæ Insubrum, prope Galeratam, ara grandior.*

I. O. M
C. NOVEL
LIVS
[1] C. F
[1] FALLV
PIVS
VI. VIR
IVNIOR
V. S. L. M

1 OVF. Alc. 1 TALV-PIVS Alc. AL. LVPIVS. Pigh.

Ex Castilhoneo. In Alciati codice p. 150 aliter distinguuntur versus.

12 *Mediolani, in vallo civitatis.*

I. O. M
VOLVVIO. TERTVLLO
*NEGOCIATORI
SAGARIO
EX. APVLIA

*NEGO-TIATO-RI. Alc.

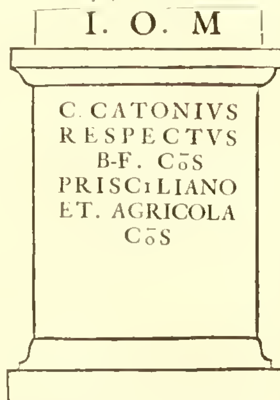
Ex Apiano, & Alciato, qui aliter versus distinguit.

15 *Burdegalæ, inventum anno* CIↃ IↃ XCIV.

ANTINOVS. EX. VOTO. FECIT
A. C. IO. OPT. MAX
D. D

E Verderii schedis Gruterus.

3 *Prope flumen Rhenum.*

Grutero Arnoldus Mercator.

8 *Wormatiæ Vangionum, in aula Episcopali, in ara.*

I. O. M
L. OCTAVIVS
CELER. PRAEF
COH. VII. *BREV
ET. COH. I. THRAC

*BRIN. Barth. Adversi. p. 2427. BRIV. Hurt. Sed Breuci populi Dalmatiæ Plin. 3. 25. Pighius.

Gruterus ex Lud. Pithopœi schedis, qui vidit.

10 *Angleriæ, ad ædem B. Mariæ virginis. Sed A. 1663. vidit hunc lapidem Mediolani, in ædibus Comitis Archinti Gudius.*

I. O. M
P. QVARTIVS P. F
VICTOR
P. QVARTIVS. P. F
PRIMVS
VI. VIR. IVN

Ex Apiano. Eadem habetur rectius descripta, p. MVII, 1. repetitur CCCCLX. 13.

13 *Romæ.*

IOVI. OPTIMO. MAX
L. VRBANVS. V. C
NOMENCLATOR
CENSORIVS
D. D. D

Ex Panvinio.

16 *Interamnæ in Tiburtini marmoris basi.*

IOVI. O. M
ATINATIA
ELPIS
DEDICAVIT
ET
CONSECRAVIT

Ex Iacobonio.

1 *Ad Ripam Araniæ.*

I. O. M.
AVRELIVS. VALENTINVS
R E F E C
V. S. M.

E Lazio.

2 *Bregetione.*

I. O. M. S
A V R E L. V E G A
BIVS. ET. VALENTIS
P R I N C I P I S

E Lazio.

3 *Prope Mediolanum in Castro Seprii. est ara apud Alciat.*

I. O. M
L. CAECILIVS. NYMPHEROSVS *
V. S. L. M
POSVIT. C. FONTEIO. CAPITON. COS

* VS nonagnoscit Alc.

Steph. Piphius ab aliis accepit, extatque in Orthog. Aldi & Merulæ Antiqq. Smet. 18. Ep. 16.

4 *Vallexii Insubrum Varisii vocat Alc.*

I. O. M
C. CANIA
NVS, *ARAM
VOTAM
F
L. M

Ex Alciato Castillioneus. Sed in sched. Alciati aliter versus sunt digesti.
* VIR. CL. Alc. schedæ.

5 *Mediolani ad S. Victorem.*

I. O. M
S A C R V M
C. D O M I T I V S
P H O E B V S
E T
P. V I N I A. C H I A
. . . .
. . . .

Ex Merula. Sic quoque Castalioneus, sed male, ait Cantonius, qui lapidem vidit & in illo RVTILIA CHIA legi ait pro P. VINIA. CHIA. Grut.

6 *Ad Sirmionem in æde Salvatoris.*

I. O. M
E B V S S I. F I R
M I N V S
ET. CASSIANVS

E schedis Panvinii Scultetus Grutero.

7 *Salodii, in agro Brixiano.*

I. O. M
H E L V I A
FORTVN

E Satayna & Verderii schedis.

8 *Polæ in Illyrico, apud templum Sancti Germani.*

I. O. M
C. IVLIVS
C H R Y S O G O N V S
E X. V O T O
F E C I T

Ex Petro Martyre historico.

Heidelbergæ in arce Illustriss. Principis atque Electoris Palatini, lapis quadrangulus, translatus ibidem ex opposito monte Abringsbergo, de quo plura in Originibus Palatt. Freherus noster.

9 Latere uno

Altero

Tertio

Quarto

Super Exarramam flumen infra Terranum Lusitaniæ civitatem. Suspectam habuerim. Scaliger eam quoque pro spuria habet, sed vindicatur a Gudio.

2

I. O. M
OB. PVLSOS. A. Q. SER
TORIO. METELLVM
AD Q. POMP.
IVNIA. DONACE
CORON. ET. SCEPTRVM
EX. ARG. MVNVS
ADTVLIT
FLAMINICAE. PHIA
LAM. CAELATAM
HIERODVLIS. COE
NAM. DEDIT

Ex Resendio.

8 *Prope Æmiliam, intra ædem S. Secundi.* Pro Æmiliam, Ameriam Pigh. mſ. & ita Borromæi ſchedæ.

IOVE (sic)
OPTVMO
MAXSVMO (sic)
T. PETTIVS. T. F. T. N
D. D. L. M

A Nic. Florentio Lipſius: refertque Pierius in fine lib. 4. Georg. Virgilii.

13 *Dia Vocontiorum.*

I. O. M
C. VENAES. C
COELI. HER
MAGORAE
ET. VENAES
ATTICILAE
LIB. EPAPHRO
DIVS. EX. VOT

E Scaligeri ſchedis.
Scribe LIB. hoc eſt Libertus. Gud.

14 *Extra Salisburgum in veſtibulo S. Mariæ.*

I. O. M
VENVSTINVS. SVMM. SIGNVM
LARVB. CVLTORIB. CVM. BASIDE
D D

E Lazio & Velſeri ſchedis.

Wormatiæ in aula Epiſcopi.

17

I. O. M
*Q. VINDILIV..
PERVVINCV..
V. S. LL. M

Campius Frehero.
* An? Q. VNDILIVS. Rein.

1 *Spoletii.*

I. O. M
C. FVLLONIVS
SERVANDVS
D D

Grutero Gutenſtenius deſcribebat e ſchedis Urſini.

3 *In Ebersdorf.*

I. O. M
MAECI
VS. CLA
RVS. EX
VOTO
POSIT

Ex Cluſii ſchedis Gruterus.

5 *Romæ in vinea Card. Carpen. in Quirinali. in arula marm. reperta prius in Aventino.*

In tympano
*MATES. D.
Inſculptum eſt Jovis nubiferi caput cum pectore, & ſub eo aquila expanſis alis ſubvolans ſubſequitur,
I. O. M
IVSSA
OCTAVIA. SVCCESSA. P
In utroque latere eſt aquila, roſtro ramum, unguibus fulmen tenens. Deeſt in Boiſſ.

* MAIES Boiſſ.

Vidit Smetius. XVII. 5. Vide Boiſſ. T. IV. 84.

9 *Spoletii.*

I. O. M
Q. RAONIVS
DIODORVS. EX
VOTO. POSVIT
LIBES. (sic) MERITO
IIII. IDVS. MAIAS
‡ ... PRONIANO. ET
† P. P. DV. CoS

A Nic. Florent. Lipſius.
‡ APRON. Grut. † BRADVA. conjicit Scalig. recte. Conſules fuerunt A. Urb. 944.

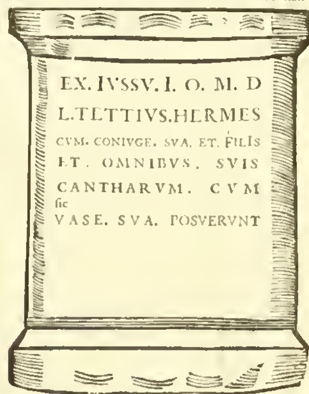
10 *Angleriæ ad ædem B. Virginis.*

I. O. M
C. SENTIVS
THREPTVS
V. S. L. M

Ex Apiano.

12 *Romæ in domo quondam Io. Cortii, in foro Trajani in baſi rotunda.*

Lapis rotundus hodie Florentiæ in ædibus Richardi. contuli. Gud.

A latere.
SVB
SCRIBA
FONTEIO
*EVTYCHO

Smetius deſcrib. XVII. 14.
* EVLYCIO Lindenb. Forte EVTYCHO Grut. EVTYCHI. L. Scalig.

4 *In monte Aureo in æde D. Fidentii circa Veronam.*

I. O. M
P. OCTAVIVS. PATROCLVS
ET. ATTIA. MOSCHIS. ET
P. OCTAVIVS. ATTIANVS
IMPER

Ex mſ. Panvinii & Saraina.

6 *Albutiati Inſubrum.*

I. O. M
*MONIVNA
†IESVLCANI
IOVANIVS
V. S. K. K. M.

Ex Caſtillioneo.
* Forte MIN. IVN. †f. REGIN. & VVLKANO Rein.

7 *In vico Onſati, Brixiæ.*

IOVI
P. PAPIRIVS
EVTROPVS
V. S. L. M

E Verderii ſchedis Gruterus.

11 *Angleriæ ad ædem B. Virginis, in ara grandi.*

I. O. M
* Q. TERTVLLIENVS
QVINTVLVS
V. S. L. M

Ex Apiano.
* C. Alc.

15 *Villaci in Carinthia.*

I. O. M. D. I
VIBIVS. FORTVNATVS
CVM. SVIS. VRB
I. L. I. M

Ex Apiano.

16 *Albæ Juliæ in porta civitatis.*

I. O. M
*VISV. S. VIBIVS
POSTHVMIVS
V. S

Ex ſchedis Sigleri Gruterus.
* Bongars. & Scal. VISV. O VIBIVS POST. IM. V. S.

Romæ, in domo Laur. Vellas, est arula marmorea.

Collat. cum mſ. Pighii.

In cujus fronte habentur tres ſingulares litteræ.

I. O. M

Et ſubeſt aquila fulmen unguibus tenens.

In latere dextro pendet capreolus & fiſtulæ quinæ inter ſe compactæ, ſtantque in medio faces duæ ardentes.

In ſiniſtro latere rami duo laurei decuſſatim poſiti ſunt.

A tergo poculum eſt cum lance.

Smetius vidit.

7 *Veronæ prope S. Euphemiam.*

DEO. MAG
NO. AETERN — ÆTERNI.
L. STATIVS. DI
ODORVS. QVOT (sic)
SE. PRAECIBVS (sic)
COMPOTEM
FECISSET
V. S. L. M

Ex Sarayna & Sculteti ſchedis.

9 *In Varhel Tranſilvaniæ.*

EO. QVI. EST. MAXIMVS
AVREL. SEPTIMIVS
ROMANVS
ILES. LEG. XIII. GEM. CORNICVL
VIX. AN. LX
ET. SEPTIMIA. SEPTIMINA
QVAL. ET. REVOCATA
FILIA
ET. CORNELIA. ANTONINA
VXOR
IEREDES. PONEND. CVRAVER
CVRANTE
EPTIMIO. SCIPIADE
AVG. COL
LIBERTO. EIVS

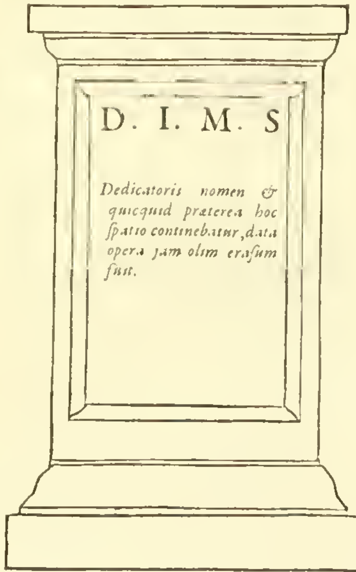
Ex Lazio. Eadem longe integrior & melior habetur p. CCCCLXVII. 6. Erat Boxhorn. Quaſt. Rom qui eam ad ignotum Athenienſium Deum refert, ut & Lazius, qui & ipſe Deo dicatam putat, cum ſit ſepulchralis militis. Gud.

2 *Neapoli in ænea lucerna inventa Gnatiæ Reperitur nunc Maceratæ. Eam delineavit Scacchus Eleochriſm. l. 1. c. 7. quem vide Infr. p.* MLXIV, *reperitur, prioribus tribus verbis omiſſis.*

L. C. I
C. I. C
I. O. M. S

Ex Aldo. In ſuperiore parte habentur priores tres litteræ, in inferiore ceteræ omne. Vid. Scach. Edit. Amſterod. p. 36.

5 *Romæ, in vinea Card. Carpenſ.*

Smetius vidit.

10 *Auguſtæ Taurin. in ædibus Vagnonius.*

P. METELLIVS — *METELLVS. Pigh. mſ.
L. F. DEC. TAVR
ET. QVAESTOR
ITEM. DECVRIO
EPOREDIAE. ET. II. VIR
IOVI AVG
EX. H-S. X
TEST. PONI. CVR — *IVSSIT. Pigh. mſ.

E Pingonio.

3 *In hortis Archidiacon. Saſſinatis.*

I. O. M
SACRVM
C. C. S

Ex Iacobonio.

Eberſdorfii apud Dominum Hiero. Beck à Leopolſdorf, urnæ inſcriptum, quæ in cippo quadrangulari.

4

I. O. M
M. I. V
V. S. L. M

Ex Cluſianis Gruterus.

6 *Romæ, in S. Salvatore prope pontem Sixtum.*

L. ANTISTIVS
BACCHYLVS
D. D. I. I. M

Ex Mazochio.

8 *Valentiæ Hiſpan. apud Petrum Pardum Equitem.*

DEO. AETERNO
SACRVM
L. POMPONIVS
FVNDANVS
CVM. SVIS. OMNI
BVS. VOTVM. L. A
SOLVIT

Ex ſchedis Schotti.

11 *Veronæ ad D. Cæcilia.* — IOVIS AVG.

DEO. AVG* — *D. mſ. Pigh.
T. LAPPONI
DOMITIA
CASSIA
V. S. L. M
L. D. D. D

E Sarayna.

Romæ, in domo Hortenſii Palini, inter campum Floræ & plateam Iudæorum. in tabula marmorea. Hodie eſt in vinea Principis Pamphil.

IOVI SANCTO BRONTONTI AVR. POPLIVS — BRONBONTIS.
*Sedet quis imberbis, ut Apollo, & crinitus in rupe lyram tangens, *ſub ipſa rupe aſtat *lupa. Item virgines duæ velut ſaltaturæ accedunt, una poculum, altera lancem ferens.* — *cygnus

Vidit Smetius. Vide Boiſſard. Tom. V. p. 83.

1 *Romæ, in Capitolio.*

I. O. M
NVMISIVS
ALBANIVS
ANTISTEMIVS
MINITES
ARTEMAS
FAVSTVS

EX
VOTO

Ad latus dextrum.

ΔΙΙ. ΜΕΓΑ
Λῳ. ΒΡΟΝ
ΤΟΝΤΙ. ΟΙ
ΤΕΧΝΕΙΤ
ΑΙ. ΑΝΕΘ
ΗΚΑΝ
Κ. Χ

E Boissardi antiqq.

Romæ, in domo Jordani Bucchabellæ, ad S. Laurentium in Damaso, ad campum Floræ, in arula marm.
2
Collat. cum mſ. Pigh.

IOVI. OPTIMO. MAXIMO CAELESTI NO.
[1]CAELESTINO. [2]FONTEIVS. ET
MINERVAE. ET. COLLEGIO
SANCTISSIMO. QVOD. [3]CONSTI
TIT. IN. [4]PRAEDIS. IDIC. MACE
DONIS
IN CVRIA
FLAVIVS. SVCCESSVS. CVM. SVIS

In latere dextro jacet fluvius urnæ innixus cannam manu tenens.
In ſiniſtro latere, ſtat dea bis cincta, dextra pateram, ſiniſtra clypeum hujuſmodi oblongum geſtans, fortaſſis ipſa Minerva.

Smetius vidit. 18. 3

1 Petav. ſched CALESTINO 2 f BRONTAEO. Βροντάιῳ. Βροντῶν. Βροντῶι. Gud FONTIBVS. Fabret. inſ. c. VI 3. qui docet quadrifrontem eſſe lapidem, & in uno latere legi T. FLAVIVS SVCCESSVS D. D. in reliquis duobus lateribus Tiberim & Deam exhibet. 3 CONSISTIT. Fabret. 4 PRAEDI L'ACCI. ſched. Petav. Sed Reineſ. legendum conjicit. *Prædis Idei* an *Prædis Caelii*? an *Adſeſſis Maced.* qui legitur CCCXLIV. 14 Reineſ. LARCI. Fabret.

3 *Romæ.*

IOVI. CAPITOL CAPITOLINI.
MARTI. ET. FORTVNAE
ALIISQ. DIS. CONSERVAT
DOMVS. AVG

IMP. CAESARIS. DIVI. F
AVGVSTI. PONT. MAX

VOTO. SVSCEPTO

L. DOMITIVS. MAXIMVS
....
....
S. P. P

Grutero ex Vrſini ſchedis Gut e ſte.n.

4 *Romæ, in Quirinali qua parte Viminali opponitur, marmorea reperta tabula cum tribus ſimulacris, totidemque ſubſcriptionibus.*

CELIMONTIS.	GENIO CELIMONTIS.	IOVI CELIMONTIS.	HERCVLI IOVIO

E L. Fauno.

5. *Romæ, in palatio Vrſinorum in monte Jordano.*

DIS . MAN
P. AELIVS. P. F. SER. APOLLIN CONSERVATORIS.
NICOP. FACTVS. MIL. AN. XXI
MISVS. HONESTA. MISSIONE. AN. XXXVI
EX. COH. VI. PR. 7. VITANI. CORNELIANI
EX. VOTO. IOVI. CONSERVAT
ET. COMM. SVIS. ET. FVT. SIGNVM
CVM. BASE. D. D. L. M
C. BELLICIO. TORQ
COS
M'. ACIL

E Mazochio.

† Hoc eſt, *& futuris*, opponitur *ſuis*, id eſt præſentibus. Male Reineſ conjicit leg. EX. FVR. hoc eſt Furtiva pecunia, ut p. CXXVIII. 5. quod non probo. Gud.

6 *Bochignani.*
Collat. cum mſ. Pigh.

IOVI
OPTIMO. MAXI
MO. [1]SERVATORI
CONSERVATORI
P. AELIVS. CHRESTVS
EX. VOTO. SVSCEP
ſic
PTO. ARAM. CONSA
CRAVIT

A Nic Flor. Lipſius.
1 Vrſini ſchedæ initio habuerunt SALVATORI mutatumque in SALVTARI. Grut.

7 *Albæ Juliæ, inter congeſtos lapides qui prope Palatium.*

I. O. M
CONSERVATORI
CALLISTVS. AVG
NOSTRI. VER
NA. DISPEN
SATOR. ET. COR
NELIA. EIVS
PRO. SE. ET. SVIS

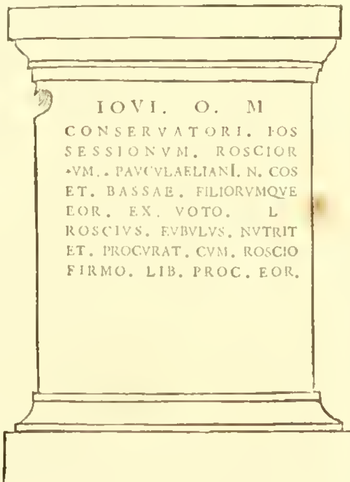
Ex Cluſii Bongarſiique ſchedis Gruterus.

8 *Romæ.*

IOVI. CONSERVATORI. SACRVM
C. IVLIVS. C. F. QVIR. ARRIANVS. V. S
DON. DED. XVI. KAL. MART
CN. ACERRONIO. ET. PONTIO. [1]NIGRINO COS
Ex Onufrio.

† ARRIVS Petav. ſched. 1 [illegible] NIGRO An. V 790 Gud.

10 *In villa Brixiana Concesio, in muro templi*

Gruterus e Verderii ſchedis.

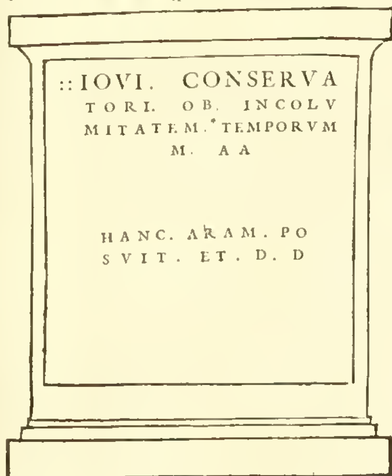
* VM. in finem præcedentis verſus referunt. Rub. ſched. Grut.
* PACVVI A LIANI Scalig recte. Grut. Vide an ex inſcriptione 2. pag. CCCLIX lucem accipiat. Gud. PACVLI ALLIANI Fabrett inſcr. Cap. X p 695. qui & in latere extare hæc verba notat D. IIII. NON. MART. IVLIANO II. ET. CRISP. COS.

9 *Moguntiæ in baſi turris propè D. Paulum.*

I. O. M
CONSERVATO
RI. MEMMIVS
MARTIALIS
LEG. XI. V. S. L. M

Ex Huttichio.

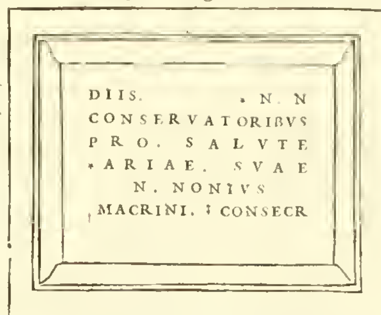
1 *Morelli Hispan. in Iaspide.*

Grutero Schottus.

OB INCOVMITATEM. M. VR. Pigh.

2 *Riperiæ, in agro Brixiano.*

• Non agnoscit has literas mſ. Pigh.

* ARRIAE mſ. Pigh.

† MACRIN. Panvin. in Veron. & Pigh mſ.

‡ CONS. An. V. 910. Pigh

Gruterus e Verdeni ſchedis. Tomaſinus de donariis c. 15. Salodianam inſcriptionem vocat.

4 *Buda vetere, in inſula Leporis.*

DIIS
CONSERVATORIBVS
GEMINIVS. CAPEL
LIANVS
LEG. AVG. PR. PR. SOD
TITIVS

Ex Apiano & Lazio.

5 *In Varhel, Tranſilvan.*

IOVI. CVSTODI
QVIRINO. SAL
VATORI
*PRO. SALVTE. CAE
SARIS. NERVAE
TRAIANI. AVG
COL
SARMIZ

E Lazio.

* PRO. SALVTE
CAESA. NERVAE
TRAIANI
AVG
COL. SARMIZ

Sic ſched. Urſin.

3 *Bergomi. Imo a monte Leone Trebulæ in Sabinis. Gud.*

IOVI. *CONSERVATORI. ET. IVNONI. SANCTAE
SACRVM
C. PLAETORIVS. C. F. STEL. PHOEBVS. VI. VIR
AVGVSTAL
SODAL. TRAIANAL. ET. HADRIANAL. IIII. VIR
QVINQVEN
PATR. IVVEN. TREBVL. *MVTVESC. VOT. SOL. LIB
MLR

* SERVATORI. Ligor. ſchedæ.

* MVTVST. Ligor.

Ex Onufrio & Fulvio de familiis. Contuli cum Ligor. Gud.

6 *Tuderti in Umbria (quod opp. Tedi nunc vulgus vocat) in baſi ſtatuæ, in pariete templi divi Fortunati.*

PRO. SALVTE
COLONIAE. ET. ORDINIS
DECVRIONVM. ET. POPVLI
TVDERTIS. IOVI. OPT. MAX
CVSTODI. CONSERVATORI
QVOD. IS. *SCELEROSISSIMI. SERVI
PVBLICI. †INFANDO. LATROCINIO
DEFIXA. MONVMENTIS. ORDINIS
DECVRIONVM. NOMINA
NVMINE. SVO. ERVIT. AC. VINDI
CAVIT. ET. METV. PERICVLORVM
COLONIAM. ‡QVOQVE. LIBERAVIT
L. CANCRIVS. CLEMENTIS. LIB
PRIMIGENIVS
SEX. VIR. II. AVGVSTALIS. ET. FLAVIALIS
PRIMVS. OMNIVM. HIS. HONORIBVS
AB. ORDINE. DONATVS
VOTVM. SOLVIT

* SCELERATISSIMI. Ligor.

† IN NEFANDO. Lig.

‡ CIVESQVE. Lig

Io. Metellus Burgundio exſcrip. Contuli cum mſ. Ligorii. Gud.

7 *Puteolis.*

†IOVI. CVSTODI. SACR. EX. INDVL
GENTIA. DOMINORVM. SVCCES
SVS. PVBLICVS. MVNICIPIVM......
‡AS........SER. AEDEM. CVM. PORTI
CIBVS. A. SOLO. SVA. PEC. FECIT
ITEM. MENSAM. ET. ARAM. DED

E Scip. Mazellæ libro de Antiqq. Puteol.

† Capacc. antiq. Puteol. ex F. Urſ. ſic legit.

IOVI. CVSTODI. SACRVM
EX. INDVLGENTIA. DOMINORVM
SVCCESSVS. PVBLICVS. SER. AEDEM

Sed Mormille in deſcriptione Puteol. p. 239. ſequitur Gruterum, niſi quod legat MVNICIPIVM..... SER. omiſſo AS. & in hac pro DED. ſcribit. DD.

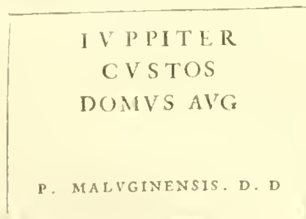
‡ Scaliger mirum ait ſibi videri Puteolis repertu quae ad Aliſinates pertinet, ut infra p. XXI. 11. & hic pro AS.... Aliſinatium manifeſte legendum. Sed Gudius videtur eadem cum Aliſienſi p. 21. n. 11. quæ & Gruteri eſt ſententia, quem ad hanc vide.

8 *Auguſtæ Taurinorum in facie ædium Philib. Pingonii, ingens viſitur marmor, quo ſculpta eſt effigies Dei imberbis ſcutum tenentis cum fulmine, duobus hinc inde ad montium radices ſedentibus.*

IVPITER. CVSTOS. AVGVSTAE. TAVRINORVM

E Pingonio.

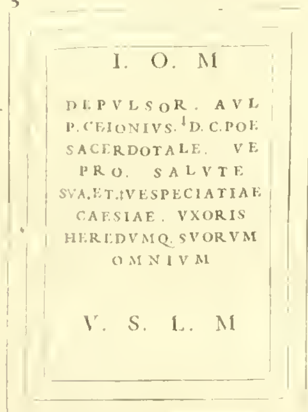
1 *Romæ, ad Amphitheatrum sub Jove nudo, insidente sellæ curuli; dextra tenente fulmen, virgam sinistra. adsistit ei Aquila. supra caput vero ad latus, visitur pileus Mercurii alatus, & caduceus ejusdem.*

E Boissardi antiqq. T. III. 129.

3 *Poetovione.*

DEPVL-SORIS.

Ex Lazio, Iacobonio, & Boissardo.

[1] Scaliger D. C. i. e. Decurione Poetovione. Sed Gudius D. C. IO. exponit, Decurio Coloniæ Poetovionis.

[1] Leg. VE. SPECIATIAE i. e. Vestaminicæ, Speciatiæ vel Spectatiæ.

2 *Romæ, in S. Mariæ trans Tiberim.*

Collat. cum Pigh. ms.

DAMAS-CENI.

Vidit Smetius.

4 *Romæ, in domo Marcel. Capo de Ferro.*

IOVI. DOLICHENO
M. AVERONICVS. KARICVS
D. D

E Marochio.

Romæ, in templo divi Alexii, in Aventino, in arula marmor.

6

IOVI. OPTVMO
MAXIMO. DO
*LICHENO. T
FLAVIVS. COS
MVS. IVSSV. DEI
FECIT

*LO-CHE-NO Pigh. ms.

Vidit Smetius.

5 *Fraschatæ in agro Tusculano, in ara admodum detrita.*

IOVI. OPTIMO. MAXIM O
DOLICHENO. S.
T. FLAVIVS. T. T. L. ARGAEVS
AR. V. V. D D

DOLI-CHENI.

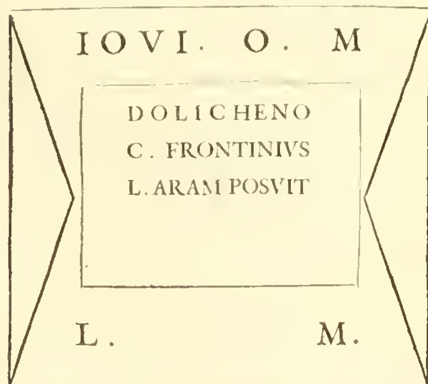
A Pyrrho Ligorio accepit Smetius.

7 *Romæ, in porticu ædis Sancti Benedicti trans-Tiberim, ara marm. Insculptus est bos, & super eo stat deus soccatus: sed supra umbilicum omnino mutilus. Subest inscriptio.*

IOVI. O. M. DOLICHENO
C. FRONTINIVS
NIGRINVS. LVCIVS
ARAM. POSVIT
B. M.

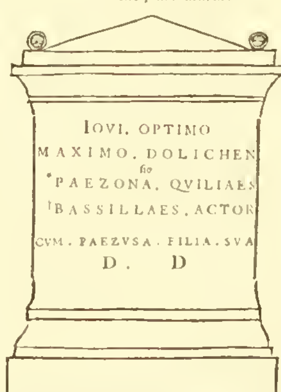
Smetius vidit & Marochius. Alter versus se habent apud Pighium. Sed ex Smetio additum in calce B. M. in Pighii schedis est LVB. M.

8 *Romæ, in Sancta Maria Monticelli.*

Ex Apiano & Marochio.

9 *Romæ, in ædibus Francisci Lischæ in Parione, ara marm.*

* In Pigh. ms. PAEZON. AQVILIAES.

Vidit Smetius. Optime hanc inscriptionem restituit Gudius ex p. xxv 5 PAEZON AQVILIAES BASSILAES. ACTOR. Auctor indicis *Paezon Acquiliaes* ac si esset cognomen Paezonis. male. Fuit is Paezon Actor Aquiliæ Basillæ Smetius, qui hunc lapidem descripsit, male distinxit verba.

Ad Amphitheatrum.

IVPPITER
CVSTOS
DOMVS AVG.

H. MALVGINENSIS D D.

E Boissardi Antiqq. T.III.p.129.

Phil. Bouttats sculp.

Romæ in Quirinali, in vinea Episcopi Neapolitani, fragmentum.
Ad aram quadratam. in qua pinus est, stat taurus. super quo stat quidam (nescio an ipse Deus) soccatus barbarè: adversus paulo in monticulo stat, ut videtur, aries. Subsequitur inscriptio.

1

ΚΑΤΑ ΚΕΛΕΤ
CΙΝ. ΘΕΟΥ ΔΟΛΙ
ΧΗΝΟΥ. ΑΝΕCΤΗCΑ
ΚΑΤΑ ΘΗΝ ΕΟΥ ΤΟΥ Ι
ΕΡΟΥ ΜΑΡΚΟC ΟΥΑ
ΠΙC ΚΑΙ Ο ΥΙΟC ΜΑΡ
ΚΟC ΟΥΛΠΙC ΑΡΤΕ
ΜΩΝ

ΓΙΑΖΙΙ. *Ι ΛΖΙΟ ms Pigh.

Vidit Smetius & Pighius.

2 *Neapoli in basi oblonga.*
Collat. cum ms. Pigh.

T. FLAVIVS
ANTIPATER
VNA. CVM
FLAVIA. ARTE
MISIA. VXORE
ET. ALCIDE. LIB
ASCLEPIVM. ET
HYGIAM
IOVI. *EIAZIO
VOTVM

In parte aversa ejusdem baseos.

T. FLAVIVS. ANTI
PATER. VNA
CVM. FLAVIA. AR
TEMISIA. VXORE
IOVI. . EIAZIO. VO
TVM. LIBENS. SOLVIT

Ant Morillonius exscripsit Smet.
* IAZIO. ms. Pigh.

3 *Romæ in vinea Card. Carpen. in Quirinali, in ara rudi atque oblonga.*
Collat cum ms Pigh.

ARAM. *IOVI. FVLGE
†RATORIS. EX. *PRECEP
TO. DEORVM. MON
TENSIVM. VAL. CRES
CENTIO PATER. DEORV
OMNIVM. ET. AVR. EX.
PERANTIVS. SACERDOS
SILVANI. †CVN FRATRIBVS
ET. ‡SORORIBV. DEDICA
VERVNT

FVLGVRATORIS. IOVIS Boiss. FRATORI. Pigh. *PRAECEP. Boiss.

Sunt sic omnia in ipso marm. re incorrecte scripta.

† CONFRATRIBVS.

‡ SORORIBVS Boiss.

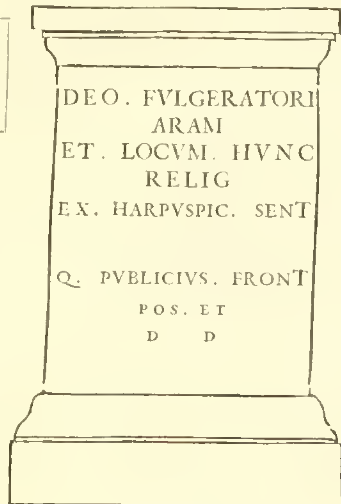
Smetius vidit. Vidit & Boissardus Tom. iv 99.

5 *In jugo Ceretanorum, non longè a Lerda Hispan.*

DEO. FVLGVRATO
RI. ARA

E schedis Schotti.

4 *Romæ ad D. Petri Basil.*

Grutero Fulv. Ursinus.

6 *Interamnæ.*

IOVI
FVLMIN. FVLG. TONANTI
RVSTIVS. L. F. ALPIO. PONT
EX. S. C. DEDICAVIT

Ex Iacobonio.

7 *Romæ in Sancta Cæcilia trans Tiberim.*

IOVI
HAMMONI. ET
SILVANO
P. STERTINIVS
QVARTVS
D. D

HAMMONIS.

Ex Mazochio & Apiano.

8 *Ad Danubium, inter ruinas urbis Warhel. Suspectum.*

IOVI. INVENTORI
DITI. PATRI
TERRAE. MA
TRI
DETECTIS. DAC
*THESAVRIS
CAESAR. NER
VA. TRAIANVS
AVG
SAC. P

INVENTORIS.

* Vet. sched.

Ex Leunclavio & schedis Clusii, & G. Reicherstdorf in Chorographia Transilvaniæ.

10 *Aquis in Helvetia.*

DEO. INVICTO
TIB. CASSIVS
SANCTVS
ET. TIB. *SANCTE
IVS. VALENS
L

E Francisci Guillimanni Helveticis
* SANCTAI IVS. VALENS IE. I L. Sic Hottingerus in method. leg. Hist. Helv. Gudius.

11 *Asisii in Umbria: tabella marm. in foro collocata.*

IOVI. PAGANICO. SACR.
EX. INDVLGENTIA. DOMINORVM
SVCCESSVS. PVBLICVS. MVNICIPVM
ASISINATIVM. SER. AMOENIANVS
AEDEM. CVM. PORTICIBVS. A. SOLO
SVA. PEC. FECIT. ITEM. MENSAM. ET. ARAM
D. D

PAGANICI.

Ibidem extat adhuc porticus pene integra, sex columnarum, operis Corinthiaci elegantissimi, quam templi Minervæ, propter effossa statuæ fragmenta fuisse, male (ut puto) vulgo opinantur. Vidit ac descripsit Smetius. Videtur illud quod supra pag. xix. 7. habuimus, esse idem cum isto, quod illo integrius Gr.

9 *Budæ veteri in puteo hortorum Montanum.*

DEO IN
VIC
CORNELIVS
ABASCANT
LIB. CORN
PAVLI. P. P
LEG. II. AD

INVICTO.

Ex Apiano.

12 *Romæ in æde Sancti Valentini ad forum Piscarium in ara marm.*
Collat cum ms Pigh.

ΔΙΙ. ΠΑΤΡΙΩΙ
EX. ORACVLO

PATRII

L Smetio.

1 *Poetovione sub porta Stiriensi.*

PRAESTITI. IOVI
S.
TRIB. COH. X. PRAETOR
CVLTOR. NVMINIS. IPSIVS
PROFICISCENS. AD. OPPRI
MENDAM. FACTIONEM
GALLI. IVSSV. PRINCIPIS
SVI. ARAM. ISTAM. POSVIT

PRAESTITIS.

E Lazio.

2 *Vesunæ Petrocoriorum.*

IOVI. PR.... PAC
AVG. VES.. P.....
C. POMP. SEX. V. S. L. M

A Scaligero.

3 *Romæ ad S. Mariæ in Dominica.*

REDVCIS.

PRO. SALVTE. ET. REDITV. DN. IMP. CAESARIS ꝏ
.... PIO. FELICI
INVICTO. AVG. DOMITIVS. BASSVS. ↄ. PR. AGENS
VICE. PRINCIPIS. PEREGRINORVM. TEMPLVM. IOVIS. REDVCIS. C. P. OMNI
CVLTV. DE. SVO. EXORNAVIT

VOTIS X. ANNALIB FELICITER — VOTIS XX. ANNALIB FELICITER

Ex Onufrio, Hegio & Knibbianis. Vidit etiam Gudius, & ait lapidem esse longum $7\frac{1}{2}$ palm. & in secundo versu erasum esse nomen. Princeps peregrinorum qui sit docet non invenusle Gutherius de Jure Manium lib. 1. c. 8. Gud.

4 *Lucæ.*

SP. METTIVS
ZETVS
IOVI. SABAZIO
D. L. D
L. D. D. D

SABAZII.

Ex Apiano.

In horto Matthæorum trans Tiberim, in basi exigua marmoris candidis.

5

Q. NVNNIVS
ALEXANDER
DONVM. DEDIT
IOVI. SABAZIO

Vidit Smetius habetque Apianus.

6 *Ibidem in altera basi.*

IOVI SABAZ
Q. NVNNIVS
ALEXANDER
V. S. L. M

Ex Mazochio & Apiano.

7 *Viennæ, in Austria, in ædib. Ioh. Geutner.*

SARAPIDIS.

I. O. M. SARAPIDI
PRO. SALVTE. IMP. L. SEPT. SEVERI
PII. PERTINAC. AVG. ARABICI
ADIABEN. PARTHICI. MAXIMI. ET
IMP. M. AVRELI. ANTONINI. AVG
L. QVIRINALIS. MAXIMVS
TRIB. MILIT. LEG. X. GEM
P. F. V. S. L. M

Ex Apiano & Lazio. Eadem videtur esse quæ legitur superius XI. 4.

8 *Viennæ in vico Vulpingerstraß.*

I. O. M
SERAPIDI
IDEM
MAXIMVS

Ex Apiano, & Lazio.

9 *Sentini.*

IOVI. SOLI
INVICTO. SARA
PIDI. T. AELIVS. AN
TIPATER. PROC
AVGG. CVM. VMBRICIA
BASSA. CONIVGE. GRATIAS
AGENTES. POSVERVNT

Ex Aldo.

10 *Romæ in domo civis privati.*

ΔΙΙ. ΗΛΙΩ.
ΜΕΓΑΛΩ.
CΑΡΑΠΙΔΙ
ΚΑΙ. ΤΟΙC. CΥΝΝΑ
ΟΙC. ΘΕΟΙC

Ex Roma Fabricii. Hæc longe auctior legitur inf. MX. 11.

In domo Gentilis Delphinii ad forum Piscarium columella marm. reperta prius in æde divi Stephani, in Caco, ubi & simia & leones cum literis hieroglyphicis, quæ nunc in Capitolio sunt: unde conjectare licet fuisse ibi templum Sarapidis.

Boiss. T. v. 109.

11

Smetius vidit, & habet Aventinus lib. II. Bojor.

12 *Apud Isaram Fluvium in Boiaria.*

D. I. M
ET. SOLI. SOCIO
SAC
VALENTINVS. SE
CVNDANVS
OB. MEMORIAM. PA
TRIS. SVI
EX. COLLEGI
V. S. L. M

Ex Apiano.

13 *In pago Mombach proxime Moguntiacum.*

SARANICI

I. O. M.
SARANICO
CONSERVA
TORI. †HONO
RIVS. VII. AL
LEG. XXII. PR
P. F. M. AVR. GER
MANVS. ‡D. E
MON

Ex Huttichio.

† Legendum videtur ex LVIII. 3. VOCONIVS. VITVLVS.
‡ Appianus f. 477. DEMONI male. D. EMON. est Dacus Emona. Gud.

Ad hortos Bellaianos in Quirinali.

E. Boissardi Antiqq. T. IV. p. 28.

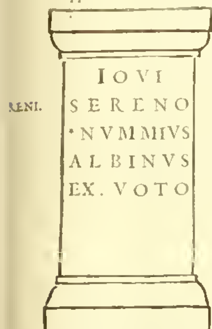

IVNONI PLACIDAE
CONSEVATRICI AVGVSTAE

CLAVDIA SABBATIS
BVLLAM D D

ADDIDIT ET SCYPHVM ET
TRIPODEM FORTVNAE AVG.

...ome, in platea Sanctorum Apostolo-...um Philippi & Iacobi, ara oblonga.

...RENI.

...RVA-...RIS. Vidit Smetius Boissard. legit. NVMISIVS T. v. p. 24 At Pighii. mss. NVMIVS habet, & putat esse fratrem Juliani Didii, de quo Spartianus. Grut.

Roma, in colle Palatino.

IOVI. OPTVMO
SERVATORI
M. RVSPIVS. M. F
LEMONIA
VLPIANVS. MILES
VETERANVS
S. P
*V. T. S

Ex Onufrii Panvinii Commentariis
* V. †. S. Sic lapis Gud.

Roma extra urbem ad viam Latinam. Gud.

IOVI. STYGIO. SACRVM
ARVANIVS.P.F.OVF.NIGER
D. D. XII. KAL. IVLI
...PIO.ANNIO.TREBONIO. GALLO
...ATILIO.METILIO.BRADVA.COS

Ex Panvinio. Consuls. Gud.

Circa Puteolos.

IOVI. VICTORI
...REBONIVS. GALLVS. COS
PORTICVM
...X. VOTO. FECIT
...EDICAVIT. X. KAL. MAIAS
...PPIO. ANNIO. *M. ATI....COS

Ex Scipionis Mazellæ antiqq Puteolan. s. Est & apud Capac. p 12 H.N c. 20.
Leg M. ATILIO Est enim M. Atilius Bradua, ut in praced. inscript. Coss. fuerunt A. V. 860.

3 *Ulpia Trajanæ.*

IOVI. STATORI — STATORIS.
HERCVLI. VICTORI
M.VLP.NERVA.TRA
IANVS. CAESAR
VICTO. DECEBALO
DOMITA. DACIA
VOTVM. SOL
VIT
ASPICE. ROMV
LE. PATER
GAVDETE. QVI
RITES
VESTRA. ISTA
EST. GLORIA

Ex Lazio, Leunclavio, & Clusii schedis. Scaliger putat ineptam esse & fictam Itaque mutii me tot tibicinibus. Grut. G. a Reichersdorf in Chorographia Transilvan. ultimos sex versus non habet, qui videntur esse suppositiii. Gud. & Græv.

4 *In Engedino Transilva. Styra in Gessoduno Gud.*

IOVI. STATORI
Q. ABVRNIVS
CAEDICIANVS
LEG. AVG

E Lazio & Clusio.

5 *Apud Isaram fluv. Bavariæ Abudiaci ad Danubium. Velser.*

I. O. M
STATORI
FL. VETVRIANVS
LEG. IIII. REVERSVS
AB. EXPED. EBVRI
CA
EX. VOTO
POSVIT

Ex Apiano.
* I. O. M STATORI
LEG III ITA... R-
SVS AB EXPEDIT
BVRIC...
Sic Velserus in monumentis peregrinis n. XXIII quem vide.

6 *Roma, est in via Flaminia*

GENIO
IOVI. STYGIO. SANCTO — STYGII.
SACRVM
SEX. POMPEIVS. SEX. FIL
OCRIC. CIVICA
MIL. COH. VIII. PRAET

Ex Panvinio.

11 *Quoniam est ad manum, libet hic subjicere tabulam quæ visitur Augustae Vindelicorum ad portam Divi Jacobi, in qua volunt expressum Iovem sedentem, & ante illum duos supplicantium habitu.*

E Velsero.

8 *Roma.*

IOVI.VICTORI — VICTORIS.
K. AIMILIVS. K. F. QVIR
...ARRINVS. MIL. LEG X. AVG
S. P. P. D. D

Ex Panvinio.

10 *Extra Clausenburg.*

I. O. M
* ... VL. COR — *f. vic victori
PRO.SALVTE.SVA.ET.SVORVM
IVL AVR. DECORAT.DEC.COL
AQ. FLA. IVL. AEDIL. ET
M. AVR. FILIORVM. S. DEC
COL. *AQ. .QVES
V. S. L. M
PERPETVO. ET. †CORIOLANO
COS‡
VIII. IDVS. IVNIAS

E Lazio.

* AQUENS XXXIII. 3.
† CORN'LIANO. CXCCCCXLVI. 9.
‡ A. Vrb. 990. Gud.

2 Lex dedicationis aræ Jovi opt. max. sacræ. *Salonæ in Dalmatia, postea Patavium translata ad Rhamusios.*

L. AELIO. CAESARE. *IMP. P. COELIO. P. F. BALBINO. VIBVLLIO. PIO. COSS
VII. IDVS. OCTOBRES
CN. DOMITIVS. VALENS. II. VIR. ID. PRAEEVNTE. C. IVLIO. SEVERO. PONTIFIC
LEGEM. DIXIT. IN. EA. VERBA. QVAE. INFRA. SVNT

IVPPITER. OPTIME. MAXIME. QVANDOQVE. TIBI. HODIE. HANC. ARAM. DABO. DEDICABOQVE. OLLIS. LEGIB
OLLISQVE. REGIONIBVS. DABO. DEDICABOQ. QVAS. HIC. HODIE. PALAM. DIXERO. VT. INFIMVM. SOLVM. HVIVS. ARAE. EST
SIQVIS. HIC. HOSTIA. SACRVM. FAXIT. QVOD. MAGMENTVM. NEC. PROTOLLAT. ITCIRCO. TAMEN. PROBE. FACTVM. ESTO. CETER
LEGES. HVIC. ARAE. EAEDEM. SVNTO. QVAE. ARAE. DIANAE. SVNT. IN. AVENTINO. MONTE. DICTAE. HISCE. LEGIBVS. HISCE. REGIONIB
SICVTI. DIXI. HANC. TIBI. ARAM. IVPPITER. OPT. MAX. DICO. DEDICOQVE. VTI. SIS. VOLENS. PROPITIVS. MIHI. COLLEGISQ
MEIS DECVRIONIB. COLONIS. INCOLIS. COLONIAE. MARTIAE. IVLIAE. SALONAE. CONIVGIBVS. LIBERISQVE. NOSTRIS

* Pro IMP Ursin sched. II. quod & probat Pighior. Symb. epist. 50. quem vide

Steph. Pighius descripsit e schedis Marcelli Cervini, Card. Sanctæ Crucis. qui postea summus Pont XXI. dieb. fuit: ad marmor vero ipsum Manutius. Quæ hic mutata sunt, ex Pighorii, qui accuratissime ad lapidem hunc titulum exegit sententia, sunt mutata, quem vide in loco laudato. EST tamen in v. 6 retinui, cum ibi legatur S. & in v. ult. NOSTRI est in lapide Quæ vero sint recentia, ibid. vide. Nam pars prior horum versuum est auctarium recentioris manus, quæ lapidem tractum sic supplevit.

IVNONIS.

1 *Brixiæ in ædibus Domini Rizardi De Sallodio. Rub. sch. Madrati mſ. Pigh.*

CN. CORNEL
*NIKANOR
IVNONIBVS
V. S. L. M

Gruterus e Verderii schedis.
* ita & Rub. sch. sed NICANOR Pigh. sch.

2 *Aquileiæ.*

IVNONIB. SACRVM

M. MAGIVS. M. L. *AMARANTHVS
IIIII. VIR. ET
MAGIA. M. F. VERA. MAGIA. M. †L. ILIAS
AEDEM. †SIGNA. VIIII. PORTICVM
MACERIS. II. ‡CVLINAM. ET
LOCVM. IN. QVO. EA. SVNT
V. S. L. P

E Lazio, Apiano: item Boissardi & Puteani ad Gruterum schedis.

* AMANTIVS Urs sched. † F Urs. ‡ SIGN. III. Urs. ‡ CVLINA. Urs. alter ejus sched. habent II. LINA. in Lazian. al. VOTVM SOLVERVNT. LOCO. PRIVATO & Urs scheda altera.

3 *Parmæ, in Sanct. Iohann. Evangel.*

IVNONIBVS
L. TEARIVS
IPHILEROS
†L. M

Ex Apiano.
† leg. PLARIVS. Gud. ‡ S. mſ. Pigh.

4 *Veronæ, in monumento vetustissimo parieti domus Iomiorum affixo.*

IVNONIBVS
AVG. SAC
METELLA. I. DE. NOMINE
SVO. ET
T. FLAVI. HERMETIS
VIRI. SVI
D. D

Ex Sarayna & Panvinii mſ. cod.
* LAI. mſ. Pigh. leg. METELLA. IDE. Anctor indicis male primam exponit. Gud.

5 *Coloniæ Agripp. in ædib. Doct. Ioh. Rinckii.*

IVNONI
IBVS ‡CA
BIABVS
MASIVS
VOTVM
RETVLIT

Ex Arnold. Mercatore.

† Punctum nec est in lapide. ‡ e liger legit C. ABIANS mſ. Lips. CABIABVSCA.

6 *Propter Laurinum Hungariæ, in villa Everkhen.*

IVNONI. REGINAE
MINERVAE
NEPTVNO
LIBERO. PATRI
DIANAE
CETERISQ. DIBVS
L. ANTON. SABINIANVS
CORNEL. LEG. LEG. I. AD
P. S. TEMPLVM. VETVS
CONLAPSVM. EXCLVDVM
CVR. CVM. AVRELIANO. CON

Ex Lazio.

7 *Apud villam Eining. distantem miliari vno ab Avensperg. in Bavaria.*

*IVNO. R. ET. MINER. SAC
GENIO. COH. III. BRIT. ARAM
T. FL. FELIX. PRAEF. EX
VOTO. POSVIT. I. M
DEDICAVIT. KAL. DEC
GENTIANO. ET
BASSO. CoS.

Ex Apiano. Alterversus distinguit mſ. Pajeri Grut.
* Joh. Bajer. ait exstare in . . . . . . infestissima vestigia versus alterius, qui praecesserat, nempe. AVG. MARTI. AVG. DIANAE.

8 *Ladebergi, secundo ab Heidelberga lapide, in arce Episcopi Wormaciensis.*

IVNONI . . . .
MINERVAE . . . .
BVSQVE. MI . . . .
SALVTE. ET . . . .
DD. NOSTR . . . .
MAXIMIANI . . .
AVGVSTOR . . . .
ET. MAXIMIA . . . .
CIVITAS. MOC . . . .
VRE. IN . . EAV . . . .
. . . IAL . . . .

Ex Thoma Leodio.

9 *Reginæ in Hispan.*

IVNONI. SACR
TERENTIA. PVLLA
TESTAMENTO. PONI
IVSSIT. EX. ARGENTI
LIBRIS. L

E Morale.

10 *Silesiæ, Comitatu Dobacensi.*

IVNONI
MAROGATANVS
PRO. SALVTE. SVA
ET SVORVM
V. S. L. M

E Lazio.

ARGEIAE.

11 *Tibure, in templo S. Catharinæ, circa basim eximiam.*

IVNONI. ARGEIAE
C. BLANDVS. PROCOS

Ex Apiano.

AVGVSTAE.

12 *Iaderæ in Dalmatia, in templo divi Donati.*

IVNONI. AVGVSTAE
APVLEIA. M. FIL
QVINTA. SVO. ET
L. TVRPILII. BROCHI
NOMINE

Ex P. Martyre.

13 *Romæ, tabella marm. inclusa parieti domus cujusdam privatæ, e regione domus Cardinalis Sermonetæ, ad Tiberim.*

IVNONI
*GAVIAE. ALBANAE
SACRVM

GAVIAE ALBANAE

Vidit . . . . . 19.5. & Ligor.
* An Gavinæ: ut p. CCLXVII. 1. Veneri Gabinæ & Albanæ, i.e. e lapide Albano & Gabino. Gud.

IVLIAE &c. *DIAE Boiss.

14 *Romæ in vico, qui ab Vrso ducit in Agonem, in area domus cujusdam privatæ, in ara marmorea grandi.*

IVNONI
IVLIÆ
*AVFIDENAE
CAPITOLINAE
SACRVM

Lateri sinistro, insculptus gryps altari insidens, dextro sphynx. Vide Boissard. T. III. p. 93.

E Smetio 19.4. & Boissardo.

15 *In Hispello. Sabinorum, ut credo castello.*

IVNONI. IVG[VGALIS]
SEX. CALPVRNIVS
SEX. F. VETVRIA
*IVVENTIANVS
IIII. VIR. QVINQVE[sic]
D D

A Pighio Smetius.
* Ligorius & Panvinius in tribu Veturia legunt QVINCTIANVS.

LVCINAE.

16 *Romæ, apud Gentilem Delphinum, in basi plana parvaque.*

BASSA. VITELLI
PRO. Q. VITELLIO. Q. *F. FILIO. SVO
IVNONI. LVCINAE. V. *S. L. M

Smetius vidit.
* F. non est in Petav. sched. * non est S. in sched. Petav. Ex iisdem addidi P in versu secundo & IV in tertio.

1 *Romæ, in ædibus Papirii Capozucchi, ad viam latam prope Sanctum Marcum.*

In duabus tabulis marmoreis, ara aut basi statuæ olim præfixis.

PIAE.

† IVNONI. PIAE
M. CAVI... LEIVS. M. L. PHILONICVS
GENIAS. POST. AEDEM. CASTORIS

Fracturn, sed non adeò quin vestigia quædam literarum adhuc appareant.

Vidit Smetius.
† Boiss. T. VI 24. tantum hæc habet verba.
* INGENIARIVS legendum. Scal.

2 *Romæ, ad hortos Bellaianos in Quirinali; sedet in tabula Iuno, adstat a dextris Mercurius, a læva Venus. in basi est.*

PLACIDAE.

IVNONI. PLACIDAE
CONSERVATRICI. AVGVSTAE

CLAVDIA. SABBATIS
BVLLAM. D. D

ADDIDIT. ET. SCYPHVM. ET
TRIPODEM. FORTVNAE. AVG

E Boissardi antiqq T. IV. 128.

3 *Puteolis.*

PRONVBAE

SIL. PETRONILLA. M. AN. IANVARII
COIVX. GRAVISS. EX. TT. SS. HH
VT. IVNONI. PRONVB. SVAE. VIRG
EREPTAE. PRIM. AEDES. MAR
CONSTRVATVR. IMP.

Ex Aldo & Verderii schedis. Capac. l. 1. Hist. Neap. & 11. c. 24

4 *Romæ, in Capitolio, in ara.*

IVNONI
REGINAE
CONSERVATRICI
LIBERORVM. DO
MVS. AVGVSTI
D. D

E Boissardi antiqq T. III. 107.

REGINAE.

5 *Romæ, in horto Cardinalis Cæsii in parva basi.* Contuli cum Pigh. qui aliter distinguit versus. Grut.

IVNONI
REGINAE
PAEZON
* AQVILIAES
BASSILLAES
ACTOR. CVM. PAEZVSA
FILIA. SVA. D. D

Smetius vidit.
* AQVILLIAES. Pigh.

6 *Inter Emeritam & Erenam in templo rotundo, quale est Romæ Pantheon.*

IVNONI. REGINAE
SACR

....LIC. SERENIANVS. V. C. ET. VARI
NIA.... ACCINA. C. F. PRO. SALVT
.... LIAE. SVAE. VARINIAE. SERE
NAE. DICAVERVNT

E Morali.

7 *Moguntiæ in templo D. Mauritii, ad sinistrum ingressus*

*D. O. M
IVNONI. REGI
NAE. G. VITALI
NIVS. . . . . .
. . . .
ET. LVCILIANA.
HONORATA
CONIVX. E.

Ex Huttichio.
* leg. I. O. M. Reines. ad XII. 74. & Gud.

8 *Veronæ, in domo Trivellorum.*

IVN. *LVN
REG. †SACR
P. VITVLLIVS
PHILOLOGVS
VI. VIR. AVG
‡ INFERIO

Sculterus ex Onufrii sched s.
* Forte LVC. i. e. *Lucinæ* † SAC. explic. Sacrarius ut in CCLXXIII. 1.
‡ An IMPERIO? ut III. 1 VI. 4 CVI. 2. ut 3. in hac pagina Gud.

9 *Romæ, in domo Porcariorum.*

IVNONI. CLAVDIAE
ET. SAN...
MELPOMINE

E Mazochio.

10 *Romæ, in viridario Vaticani.*

IVNONI
IVNIAE. C. SILANI. F
TORQVATAE
SACERDOTI. VESTALI
ANNIS. LXIIII
CAELESTI. PATRONAE
ACTIVS. L

Ex Ursino & Aldo. Vide Spon. Miscel. p. 150.

11 *Burdegalæ apud Florimund Ræmondum.*

IVNONIBVS. IVLIAE
ET. SEXTILIAE.

Gruterus e Verderii schedis.

12 *Nepete, in S. Herculanio, tabula marm. alta palmos 4. lata palm. 2 ½ Contuli cum sched. Urs. & ms. Pigh.*

FERONIAE.

HERMEROS
TI CLAVDII. CAESARIS. AVG
* GERMANICI. SER
† THEAMIDIANVS. AB. MARMORIB
MAGISTER
FERONIAE. ARAS. QVINQVE
D. S. D. D

A Pighio accepit Smetius.
* GERMANICI. Ursin † An *Tamudianus*? Reines.

13 *Veronæ, in æde S. Johannis in Valle.*

SATVRNI.

SATVRNO. AVG. SACRVM
M. CASSIVS. FIRMVS
V. S. L. M

Ex Sarayna & Panvinii schedis.

14 *Veronæ, in ædibus Fabii Nischesolæ Iurisconf.*

SATVRNO
AVG. SACR
P. TOSSIVS. ZOSIMVS
VI. VIR. AVG. ET
TOSSIA. SATVRNINA
CONIVX
V. S. L. M

E Velseriano Grutero.

1 *Romæ, repertum superioribus annis propè ipsam Saturni ædem.*

L. PLANCVS. L. F....
IMP. ITER. DE. MANIB...
. . . .

Ex Ursini Familiis.

2 *Patavii in ædibus Scardeonii.*

C. S. F
Q. ASCONIVS
GABINIVS. MODESTVS
PRAETOR. PROCOS
PRAEF. AERARI
SATVRNO
DEDIT

E Scardeonio. 45. at 76. habet in primo versu C.... S. F. Gr.

3 *Romæ, ad Septem Lucernas in marmore fracto.*

LOCVS. ADSIGNATVS. AEDI. OPIS. ET. SATVRNI
L. MVNATIO. VERO. ET. C. TERENTIO. FELICE
CVRAT. OPER. PVBL

E Mazochio & mſ. Metelli.

4 *Præneste in Latio, in vinea quadam sub mœnibus, ad portam qua Romam itur: in basi statuæ.*

Collat. cum mſ. Pigh.

OPI. DIVINAE. ET. FORTVNAE
PRIMIGENIAE. SACR
IMP. CAESAR. HELVII
PERTINACIS. AVGVSTI
V. D. D
T. CAESIVS. T. F. HERODES
V. S. C

Pyrrhus Logorus Neapolitanus vidit & exſcr. anno 1545.

Est Romæ apud Mafæos numisma quoddam Pertinacis, in priori facie ipsius effigiem habens, cum titulo, P. HELV. PERTINAX AVG. *&c. In aversa autem parte mulier in cathedra sedet veluti gravitatis, constantiæ & immobilitatis index, cum hac inscr.* OPI DIVINAE. *Unde jam constare videtur. Pertinacem statuam Opi vovisse ac dedicasse. Titum verò Cæsium hunc, votum solvi curasse.* Smetius & Pigh.

5 *Veronæ in templo divi Odorici.*

VESTAE. (VESTAE.)
Q. CASSIVS
M. F
VARVS
V. S. L. M

Ex Sarayna.

6 *Filetiæ, Comit. Dobocensis.*

TERRAE. MATRI (TERRAE MATRIS.)
MAROGATANVS
PRO. SALVTE. SVA. ET
SVORVM
V. L. M. S

Ex Latio.

7 *Romæ, in hortis Carpensibus; sub statua mulieris turritæ, triplici ferè ordine mammis infinitis succinctæ; cui strictæ vestis Hieroglyphicis notis variegata.*

ΦΥCIC. ΠΑΝΑΙΟΛΟC (PHYSIS.)
ΠΑΝΤ. ΜΗΤ

E Boissardi antiqq. T. IV. 118.

8 *Stephanus Pighius Campensis, subsequentia duo, e schedis Marcelli Cervini Cardinalis Sanctæ Crucis, ac postea summi Pontificis, collegit, sed unde descripta primum sint ignorat.*

In agro. Augubino. Pigh.

In basi. (CERERIS.)

CERERI
FRVGIF
SACR
L. VEIANIVS. COSMVS
P P

9 *Romæ ad viam Aureliam in domo Porcaria. Gud ex Ligorio. Basis est quadrata quam undique cingebant aristæ, & ab utroque latere fax ardens. Pigh.*

CERERI. AVGVST
MATRI. *AGR
L. BENNIVS. PRIMVS
MAG. PAGI
BENNIA. PRIMIGENIA
MAGISTRA. FECER
GERMANICO. CAESARE. II
L. SLIO. TVBERONE. COSS
DIES. SACRIFICI. XIII. K. MAI

Smet.

* Sic Pigh. & Smet. Sed ACI. lapis. optime. Gud. SACR. Aldi Orthogr. Grut.

10 *Romæ inventa, in ruinis ad forum Sempronium in via Quinctia.*

CERERI. SACRVM
L. *AP... PAL. ET
P. STATIVS. P. F. PAL. AVRELIVS. II. VIR
CVRATORES
Q. LARONIVS. Q. F. HOR. QVADRATVS
L. MEMMIVS. SEX. F. PAL. PETRONIVS
L. MEMMIVS. L. F. PALAT. †GALBIVS
MENSOR. ITER. HONOR. IN. CVR. FVNCT
IIII. VIR. VIAR

Ex Onufrii Roma.

* APICIVS. L. F. supplet. ex Ligor. Gud. PETRONIANVS. Ligor melius.

† An *Gallus*? L. MEM. GAL. in nummo argenteo apud Ursin. qui exponit *Gallus* Gu.

11 *Romæ.*

P. DECIVS. DECI. F
PRIMVM. COS
DE. SAMNITIBVS
TRIVMPHANS
SPOLIA. EX. EIS
CERERI. CONSECRAVIT
ITERVM. ET. TERTIVM
CONSVL........
. . . .

E Mazochio.

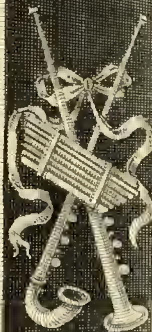
12 *Allifani, ara marm.*

AEMILIA. C. L
CRESTE
CERERI. SACR

Grutero Ursinus per Gutenstenium.

In domo Cardinalis Cæsii.

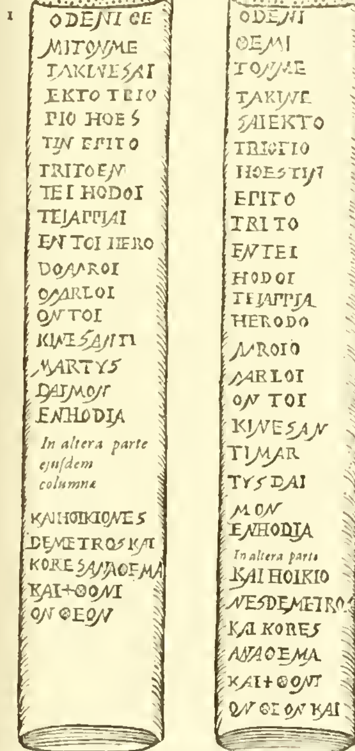
L. CORNELIVS SCIPIO OREITVS
V C. AVGVR TAVROBOLIVM
SIVE CREOBOLIVM FECIT
DIE III KAL MART
TVSCO ET ANVLLINO COS.

E Boissardi Antiqq T.III.p.47.

J. Lamsvelt f.

Romæ in duabus columnis in via Appia, apud sepulchrum Metellæ repertis, atque in hortos Farnesianos translatis.

1

Interpretatio ad verbum.
*Nemini fas transferre ex templo quod est ad tertium lapidem in via Appia in Herodis agro. Non enim *opera pretium moventi. Testis dea viarum præses.*

*ex uno forte mss. Pigh.

Et columnæ Cereris & filiæ donarium & manium deorum, &

* Ex hoc, KAI apparet alias columnas adhuc desiderari.

• Smetius exscripsit. v. 3.

Vide harum columnarum explicationem apud Cl. Salmasium ad duas inscriptiones Graecas Herodis Attici. Istarum columnarum inscriptionem quidam sic carmine reddidit.

Quæ sacræ surgunt Cereri nataque columnæ
Exiguo in templo Manibus atque Deis.
Terno ubi dividitur saxo via nobilis Appi,
Pinguia qua Herodes jugera dives arat:
Has movisse nefas: nec tantum teste carebit
Crimen, quod grave post afferat exitium.
Hoc oculis dea Persephone non viderit æquis,
Imperio cujus subdita quæque via est.

Romæ, in sacello Mazzariorum Papæ, in area divi Petri stat similis ara in cujus fronte hæc est insc.

4

DIS. MAGNIS
VLPIVS. EGNATIVS. FAVENTINVS
V.C.AVGVR.P.V.B.P.R.Q.
PATER.ET.HIEROCERYX.D.S. *I.M
†ARCHIBVCVLVS. DEI. LIBERI
HIEROFANTA. HECATAE. SA
CERDOS. ISIDIS. PERCEPTO
TAVROBOLIO. CRIOBOLIOQ.
IDIBVS. AVGVSTIS. D. D. N. N
VALENTE.AVG.V.ET.VALENTINIA
NO. AVG. CONSS. FELICITER
VOTA. FAVENTINVS. BIS. DENI
SVSCIPIT. ORBIS
VT. MACTET. REPETENS. AVRATA
FRONTE. BICORNES

* M. I. ms. Pigh & Onufr. † ARCHIBVCOLVS. Pigh.

In dextro latere, est pinus, à qua crotala & fistula compacta pendent, & juxta astat aries alligatus. In sinistro latere, item pinus, a qua pedum & fistulæ duæ pendent, & inferius stat taurus.
Vidit Smetius & Pigh.

2 *In Malsesino, agro Veronensi.*

MATRI. DEVM. ET. ISIDI
C MENATIVS. C. FIL. FAB MATRIS DEVM.
SEVERVS. FANVM. REFECIT
ET. PRONAVM. DE. SVO. FECIT
EX. VOTO

Ex Satayna.

3 Romæ, in atrio domus Cardinalis Cæsii in ara marm.

M D M I. ET. ATTINIS

Cybele sive Idæa Deorum mater turrita, in curru sedens, a leonibus vehitur, dextra spicas miliumque, sinistra tympanum tenens.

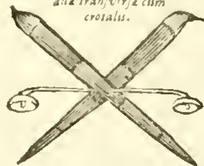
Stat contra Attis puer pinui innixus, mitratus braccatusque dextra mento subjecta, sinistra etiam tympanum tenens, & pedum illi a tergo astat.
Vide Boissard. T. III. p. 47.

Subest hæc inscriptio.

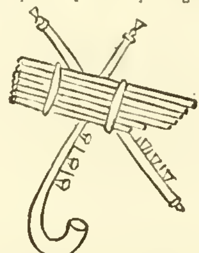
.L. CORNELIVS. SCIPIO. *ORFITVS
.V. C. AVGVR. TAVROBOLIVM
.SIVE. ‡CRIOBOLIVM. FECIT
DIE. †IIII. KAL. MART
.TVSCO. ET. ANVLLINO. COSS.

* Ita ad lapidem se legisse testatur Spon. *miscel* p. 269. ORFITVS. Pigh. ms. ORETVS. Bejer. ms. ‡ CREOB. Boiss. † III. Boiss.

Dextro lateri incisæ sunt faces duæ transversæ cum crotalis.

In sinistro latere sunt fistulæ hujusmodi. Nauplia geminæ atque impares, septemforesque. Pigh.

Vidit Smetius & Panvinius & Pighius.

Romæ, in ædicula Sancti Michaelis in Vaticano, non procul à domo Cæsia.

Est ara Cybeles, sub altari quodam posita: cujus prima facies, quæ inscripta erat, contra parietem versa est, atque ideo legi nequit.

In parte aversa sunt faces duæ, ut supra, lanx & poculum Item lituus & aliud instrumentum ad formam cochlearis.

In latere dextro Pinus est, sub qua taurus, & appendent tympanum & fistulæ.

In sinistro latere item pinus est, sub qua aries, & appendent mitra, pedum & aliud quiddam, lanci non absimile.

Vidit Smetius.

1 *Romæ, in æde divi Nicolai in Calcaria, retro Cæsarinos, in ara grandi, in duas partes fissa.*

Vid. Boiss. T. V. 33. & 34. ubi figuræ. Vid. Salmas. ad Lamprid. Elagab. C 7.

ΜΗΤΕΡΙ ΤΗΠΑΝΤωΝ ΡΕΙΗ ΤΕΚΕωΝ ΤΕ ΓΕΝΕΘΛω
ΑΤΤΕΙΘΥΨΙΣΤωΙ ΚΑΙ ΣΥΝΙΕΝΤΙΤΟ ΠΑΝ
ΤωΠΑΣΙΝ ΚΑΙΡΟΙΣ ΘΕΜΕΡω ΤΕΡΑΠΑΝΤΑ *ΦΥΟΝΤΙ
ΚΡΙΟΒΟΛΟΥ ΤΕΛΕΤΗΣ ΗΔΕΤΙ ΤΑΥΡΟΒΟΛΟΥ
ΜΥΣΤΙΠΟΛΟΣ ΤΕΛΕΤωΝ ΤΟΥΤΟΝ ΣΥΝΘΗΚΑΤΟΒωΜΟΝ
ΔωΡΟΝ ΑΠΟΛΛωΝΟΣ ΘΕΙΟΝ ΕΧωΝ ΕΠΙΚΛΗΝ
PETRONIVS. APOLLODORVS. V. C
PONTIF. MAIOR. XV. VIR. SACR. FAC
PATER. SACR. DEI. INVICTI. MITHRAE
TAVROBOLIO. CRIOBOLIOQ. PERCEPTO
VNA. CVM. RVF. VOLVSIANA. C. F. CON
IVGE. XVI. KAL. IVLIAS. DD. NN
VALENTINIANO. ET. VALENTE. AVGG. III. COSS
ARAM. DICAVIT

* ΦΥΟΝΤΙ. Salm.

Literæ omnes quibus puncta supposuimus, aut effractæ sunt, aut ita crasæ, ut legi nequeant.

Hos versus transtulit Bened. Hegius Spoletinus.

Cunctorum Cybele genitrici hominumque Deûmque
Excelsoque Atti, quem nihil orbe latet,
Qui facit ut pura celebremus mente quotannis
Crioboli festos Taurobolique dies,
Qui cognomen habet de munere Apollinis, aram
Sacrorum antistes marmoream hanc statuit.

In dextro aræ latere, Cybele turrita, cum tympano, a leonibus vehitur, prope pinus est, & subtus taurus.
In sinistro latere Mitratus Attis, bis cinctus, dextra fistulas & crotala, sinistra pedum tenens. Superius est tympanum: a tergo ipsius stat pinus & sub ea aries, subtus deinde taurus seorsum.
In parte aversa sunt tedæ transversæ, lituus, patera, guttus sive urceus, & simpulum.

Vidit atque exscripsit Smetius. Vid. etiam Capac. Hist. Neap. c. 14

2 *Romæ, in S. Luciæ in silice, in capite Suburræ, in ara marm. grandi.*

DIS
MAGNIS
MATRI. DEVM. ET. ATTIDI. SE
XTILIVS. AGESILAVS. AEDESIVS
V. C. CAVSARVM. NON. IGNOBI
LIS. AFRICANI. TRIBVNALIS. ORA
TOR. ET. IN. CONSISTORIO
PRINCIPVM. ITEM. MAGISTE
R. LIBELLORVM. ET. COGNITION
SACRARVM. MAGISTER. EPISTV
LAR. MAGISTER. MEMORIAE
VICARIVS. PRAEFECTOR. PER
HISPANIAS. VICE. S. I. C. PA
TER. PATRVM. DEI. SOLIS. INVI
CTI. MITHRAE. HIEROPHANTA
HECATAE. DEI. LIBERI. ARCHI
BVCOLVS. *TAVROBOLIO
CRIOBOLIOQ. IN. AETER
NVM. RENATVS. ARAM. SACRA
VIT. DD. NN.. VALEN
TE. V. ET. VALENTINIANO
IVN. AVGG. †CONSS. IDIB
AVGVSTIS

* TAVRIBOLIO. Pigh.
† COSS. Pigh.

A Pyrrho Ligorio accepit Smetius, extatque item apud Mazochium.

3

Tertio a Marsilia lapide in pago Pennes videtur marmor, cujus angulus sinister ornatur turri, in medio pinus erigitur, a qua hinc pendent crotala, & a crotalis fistulæ compactæ, inde duæ lances. subtus stat leo. arbori decussatim acclinant pedum & clava cujus tenuiori parti imposita mitra. subscribitur,

MATRIS. DEVM. MAGNAE. IDEAE. PALATI
NAE. EIVSQ. M. RELIGIONIS. AD. PANOR
NAVIVS. IANVARIVS

Ex observat. posterioribus Gabr. Simeonii.

4 *Arula reperta anno 1549. trans Tiberim ad S. Mariam, in domo pistoris cujusdam.*

PRAESENTIAE
MATRIS. DEVM
P. SEPTIMIVS
FELIX
OB. CORONAM
MILLESIMI
VRBIS. ANNI

Vidit Smetius.

5 Ad posticum palatii Cardinalis Trivultii in ara rudi ac malè habita.

Superne arietes quinque, singuli scilicet in singulis angulis, atque unus in fronte, mactati jacent.

DD. NN. FL. †VALENTINIANO. ET. GRATIANO ... SI
RATORIBVS. SVIS ... IS
CEIONIVS. RVFIVS. VOLV
ANVS. V. C. ET. INLVSTR
EX VICARIO ASIE ET CEIO
NI RVFI VOLVSIANI. V. C. ... PRE
ET INLVSTRIS EX PREFECTO ... BIS
TORIO. ET EX PREFECTO VR ... ISSI
ET *CECINE LOLIANE CLAR ... E
ME ET INLVSTRIS. FEMIN ... LIVS
DEAE ISIDIS SACERDOTIS. FI ... ERCEP
ITERATO VIGINTI ANNIS EX P ... T
TIS TAVROBOLIIS. VI. ARAM CONSTITV
ET CONSECRAVIT. X. KAL. IVN. D. N. VA ... LEN
TINIANO AVG ET NEOTERIO C ... ONSS.

† VALENTE ET VALENTINIANO AVG. Ligor.
* An CEIONIAE? Gud.

In lat. dextro stat aries sub pinu, à qua tympanum fistulæ compactæ & crotala dependent.

In sinistro latere taurus stat sub altera pinu, a qua pedum & singulares fistulæ duæ suspensæ sunt.
A tergo sunt faces transversæ, ut in præcedentibus aris.

Vidit Smetius, & Lig.

6 Romæ, in ædibus Colotianis, ad aquam virg.

In simili ara, in qua item arietes quinque ut supra, mactati jacent.

M. D. M. IDAE. ET. ATTIDI. *MINOTAVRO
NOBILIS. IN. CAVSAS. [1] FORMA. CELSVSQ. SABINVS
HIC. PATER. INVICTI. MYSTICA. VICTOR. HABET
SERMO. DVOS:: : ::: ::: : ::[2]RESERVAT::
CONSIMILES. AVFERT
....
ET. VENERANDA. MOVET. CYBELES. TRIODEIA. SIGNA
AVGENTVR. MERITIS. SYMBOLA. TAVROBOLI
RVF CAIONI CAESABINI. [3]F. V. C.
[4] PVBPRQ. PATER SACROR INVICT MITHRAE [5]TAVROBOLINVS
M D M ID ET. ATTIDIS MENOTYRANNI ET ARAM. IIII ID MART
GRATIANO [6]V ET MEROBAVDE COS. DEDICAVIT
ANTIQVA GENEROSE DOMO CVI REGIA VESTAE
PONTIFICI FELIX SACRATO MILITAT IGNE
IDEM AVGVR TRIPLICIS CVLTOR VENERANDE DIANAE
PERSIDICIQ. MITHRAE ANTISTES BABILONIE TEMPLI
TAVROBOLIQ. SIMVL MAGNI DVX MISTICE SACRE

Vidit Smetius. Sic supplevit ex Panvin. 11. Fast. A. V 1 6 1 & ex Lig. Gud Capac. duas conjussit cedit * MENOTYRANNO Lig. 1 Lig. FAMA. 2 Al. RESERVANS 3 Lig V. C. AVGVR. 4 PVL. P. R. Q. 5 TAVROBOLIATVS. Lig. 6 IV. Lig.

Apud Alberinos
MATRI DEVM
MARTIA OTACILLA AVG.
D.
E. Boissardi Antiqq. T. III pag. 133.

Romæ, in vinea Cardin. Carpensis arula.

1

Vidit Smetius

2 *Romæ, apud Albertinos sub imaginibus artificiosissimis.*

MATRI . DEVM
MARCIA. OTACILLA. AVG
D

E Boissardi antiqq. T. III. p. 133. ubi elegans figura.

Albæ Juliæ

3 M . D . M
SACR
PRO . SE . ET . SVIS
C . STATIVS . POLLIO
VET . LEG . XIII .

Ex Sigleri schedis & Lazio. Integrior eadem habetur DLXII. 7.

Patavii apud Bassianos.

4 M . D . M
* N . MEMOR
VSIAE . L . FIL
TERTVLLINAE
SACERD. DIVARVM
†MATRIS. SVAE
SEX. APPVLEIVS. MARCELL
D . D

E schedis Pinelli Gruterus. Est & CCCXXII. 6
* Ursat. & inf. N.
† Scard. conjicit MATRI.

In vicinia Hermanstadii, Transsylvaniæ.

5 D . M
M. COMINIVS. PON
TIF. ET. BIS. QQ
SARMIZ . METROP
SACERDOS . ARAE
AVG. SORORI. PIEN
TISS. L. D. D. D

E Lazio. Eadem habetur. CCCXCIV. 4.

Menorcæ in Hispania, fragment.

6 M. BADIVS. HONO
ET. CORNELIVS. SILV
T
TEMPLVM. MARI. MA
sic
ATTHIN. DE. S. P

Pighius è schedis Cardinalis Sanctæ Crucis descripsit, & Smet.

Romæ prope Mausoleum, in ædibus Francisci Soderini.

7 Hic lapis referendus inter tumulos. Scalig.

D . M
* S A C R O
I V N I A E
S A T V R N I
NAE. FLAVI
ELPIS. †MAM
M V L E I V S
DONVM. DE
D I T

* Leg. SACR. ut inscriptio sit sepulchralis. Gud.
† Leg. MAMMVL. EIVS id est Mammula ejus ut MCLIII. 2. Gud.

E Knibbianis Gruterus.

Narbone.

8 MATRI . DEVM †
TAVRIBOLIVM . IMI
ACCEPIT. LIGVRIA. TYMELE
A . M . SACRIS . *POST

A Scaligero.
† IMPE...... * POSV.

In Luxemburgensi ditione Reysweiller, in ruinis altissimæ ædis sacræ, sub statua equitis.

9 C R O E L O N I A
S A C R V M . M A
T R I . DEV. . CARAN
T I N V S . V E X
. . I L L V S . F I L I V S
S E R I S V E . Q V E N

Boissardus Grutero.

Venciæ, in Provincia.

10 D . M
I D E A E . M A T R I
VALERIA. MARCIANA
VALERIA . CARMOSNE
ET. CASSIVS. PATERNVS
SACERDOS. TAVRIPOLIVM † SVOS
V I V I . CELEBRAVERVNT

† SVO S. i. e. suo sumptu Grut. in notis.
† forte SVOM SIBI

A Scaligero.

Lectorii in Gallia, in uno propugnaculorum civitatis.

11 MATRI. DEVM
POMP. PHILVMENE
Q. PRIMA. *LECTOR
TAVROBOLIVM
FECIT

Ex observatis ab Augustino Pierlomo, & Choul. 86. f.
* LACTOR Grut in not. LECTORE Choul.

12 *In vetusto lapide Narbone cum multis boum capitibus, miræ pulchritudinis.*

IMPERIO. D. M
TAVROPOLIVM. PROVINCIAE. NARBONENSIS
FACTVM. PER. C. BATONIVM. PRIMVM
FLAMINEM. AVGG. PRO. SALVTE. DOMI
NORVM. IMPP. L. SEPTIMII. SEVERI. PII
PERTINACIS. AVG. ARABICI. HADIABENI
PARTHICI. MAXIMI. ET. M. AVRELIANI
AVG.

A Scaligero.

Apud Lactoratenses in Novempopulonia.

13 IMP. CAES. DIVI. ANTO
NINI. F. DIVI. *(VDII. PARTH
MAXIMI. FRATRI. M. AVREL
ANTONINO. AVG. GERMANIC
SARMAT. P. M. T. P. XXX
IMP. VIII. COS. III. PP. LACTO
RAT.

* LVCII. Gruter in not.

S . M . D

IVNIA. DOMITIA. TAVROPOL
ACCEPIT. HOSTIIS. SVIS. SACER
DOTE. TRAIANIO. NONDI
NIO. D. N. GORDIANO. II.
ET. POMPEIANO. COS. VI. ID
DEC.

S . M . D

POM. FLORA. TAVROPOL
ACCEPIT. HOSTIIS. SVIS
SACER. TRAIA. NVND. D. N
GORD. II. ET. POMPEI. COSS
VI. ID. DEC

S . M . D

SERVILIA. MODESTA. TAVRO
POLIVM. ACCEPIT. HOSTIIS
SVIS. SACERDOTE. TRAIA
NVND. DNO. GORD. II. ET
POMP. COS. VI. ID. DEC

A Scaligero.

Apud eosdem, in templo D. Thomæ.

14 PRO. SALVTE. IMP. ANTONINI. GORDIANI
PII. FEL. AVG. TOTIVSQVE. DOMVS. DIVINAE
PROQVE. STATV. CIVIT. LACTOR. TAV
ROPOLIVM. FECIT. ORDO. LACT. D. N
GORDIANO. II. ET. POMPEIANO. COS
VI. ID. DEC. CVRANTIB. M. EROTIO
ET. FESTO. CANINIO. SACERD.

Ex Pierlomo, item Choulio 87. Est eadem prima pag. sequent. & inde excerpta.

Apud eosdem Lactoratenses.

1 PRO. SALVTE. IMP. M
ANTONI. GORDIANI. PII. FEL
AVG. ET. SABINAE. TRANQVILLINAE
AVG. TOTIVSQVE. DOMVS. DI
VINAE. PROQVE. STATV. CIVI
TATIS. LACTORATEN
TAVROPOLIVM. FECIT. ORDO
LACT. DNO. NRO. GORDIANO
AVG. II. ET. POMPEIANO. COS
VI. ID. DEC. CVRANTIB. M
EROTIO. FESTO. ET. M
EARINIO. CARO. SACERD
TRAIANIO. NVNDINIO

S. M. D

VAL. GEMINA
TAVROPOLIVM. ACCEPIT
HOSTIIS. SVIS. SACER
DOTE. TRAIANIO. NON
DINIO. DNO. NRO
GORD. II. ET. POMP
COSS. VI. ID. DEC

S. M. D

VERIN. SEVERA. TAVRO
POLIVM. ACCEPIT. HOSTIS
SVIS. SACERDOTE. TRAIA
NIO. NONDINIO. DNO. NRO
GORDIANO. II. ET. I. POM
PEIANO. COSS. VI. ID. DEC

Ex Scaligeranis.

3 *Apud eosdem Lactorat.*

VIATOR. SABINI. FIL. VIRES*
TAVRI. QVO. PROPRIE. PER
TAVROPOLIVM. PVBLICE
FACTVM. FECIT. CONSACRA
VIT

S. M. D

C. IVL. SECVNDVS. TAVROP
ACCEPIT. HOSTIIS. SVIS. SACERD
TRAI. NVND. D. N. GORDIANO
II. ET. POMPEIANO. COS. VI
ID. DEC

A Scaligero.
* i.e. Cornua. Vide Salmas. ad Lamprid. Elagal. c. 8. & hujus paginæ quintam.

Augustæ Taurinorum, in ædibus Antonini Thesauri, præsidis Astensis.

6 VIRIATIVS
A. F. TERNI
TAVROBOLIO
PVLANIVS
PRISCVS

E Pingonio.

In oppido Tein, ad Ripam Rhodani, in ædicula Heremitæ.

2 ....
..................DOMVSQ. DIVI
NAE. COLON. COPIAE. CLAVD. AVG LVGD
TAVROBOLIVM. FECIT. Q. AQVIVS
ANTONIANVS. PONTIF. PERPETVVS
....
....
....
....
EX. VATICINATIONE. PVSONI. IVLIANI
ARCHIGALLI. INCHOATVM. XII. KAL
MAI. CONSVMMATVM. VIIII. KAL. MAI
L. EGGIO. MARVLLO. CN. *PARINIO. AE
LIANO. COS. PRAEEVNTE. AELIO
CtI. P...p(NS. SACERDOTE. TIBICINE
ALBIO. VERINO

E Scaligeri schedis. * PAPIRIO. reponit Spon. Miscell. Erud. p IV.

Apud Lactoratenses eosdem.

4 S. M. D

VAL. GEMINA. VIRES
EXSCEPIT. EVTYCHETIS
IIII. KAL. APRIL. SACERDOTE
TRAIANIO. NONDINIO
DNO. NRO. GORDIANO
ET. AVIOLA. COSS

M. DEVM

IVL. VALENTINA. ET. HY
CIA. S^{II} NE. TAVROPOLIVM
FECERVNT. XV. KAL. NOVEMB
POL. ET. APRO. COSS. SACER
DOTE. ZMYNTHIO
PROCVLIANI

S. M. M

AELIA. NICE. TAVROPOLIVM
FECIT. HOSTIIS. SVIS. SACERDOTE
ZMYNTHIO. PROCVLIANI

S. M. M

SEVERA. QVARTI. FILIA
TAVROPOLIVM. FECIT. HOS
TIS. SVIS

SACR. M. M

AVF. PRIMA. TAVROPOLI. FEC
HOST. SVIS. SACERDOTIB
ZMYNTHIO. PROCVLIANI. ET
*PACIO. AGRIPPAE. POLLIONE
II. ET. APRO. II. COSS. XV. KAL
NOVE

A Scaligero.
* P. ACIO Scal. P. ACCIO Grut. in notis.

Adhuc apud eosdem Lactoratenses.

5 SEVERVS. IVLII. FIL. VIRES
TAVRI. QVO. PROPR. PER
TAVROPOL. PVB. FAC. FECERAT
CONSACRAVIT

S. M. D

IVL. NICE. TAVROP. ACCEPIT
HOSTIIS. SVIS. SACERD. TRAIANIO
NOND. D. N. GORD. II. ET. POMP
COS. VI. ID. DEC

S. M. M

MARCIANA. MARCIANI. FILIA
TAVROPOLIVM. FECIT. HOSTIIS
SVIS. SACERDOTE. ZMYNTHIO
PROCVLIANI. LIB

S. M. M

APRILIS. REPENTINI. FILIVS
ET. SATVRNIVS. TAVROPOL. ACCE
PERVNT. SACERDOTE. L. ACCIO
AREM. HOSTIIS. SVIS
...

M. M

VALENTINA. VALENTIS. FILIA
TAVROPOL. FECIT. HOSTIIS. SVIS
ET. VALERIA. FLORA

A Scaligero.

1 *Diis Vocontiorum in tympano, sub quo visitur caput opimi bovis vittati, alterumque minoris non vittatum; item secespita, culter, lituus, pedum, tympanum, & nescio quæ alia, lanci ac cochleari non absimilia.*

M. D. M

PRO. SAL. IMP. TAVR. FEC. TIB. FLA
MARCELLIN. ET. VALER. *DECV. M III A
EX. VOTO. SACER. ATTIO. ATTIANI FILIO

E Scaligeri schedis.
* Chorier in Gen. Hist. Delphin. DECIM . . A. Leg. DECVMILLA. Gud.

2 *Apud Lactoratenses.*

PRO. SALVTE. ET. INCO
LVMITATE. DOMVS. DI
VINÆ. R. P. LACTORAT
TAVROP. FECIT

A Scaligero.

3 *Apud Lactoratenses.*

AVRELIA. OPPIDANA. TAVROPOLIVM
FECIT. HOSTIIS. SVIS. SACERD
†ZMINTHIO. PROCVLIANI. ACCIO
AGRIPPE. *APRO. II. COSS. XV. K
NOV. POLLIONE. PETN

Ex Scaligeri schedis.
† ZMYN. ut v. 4 xxx. 5. * C. POLLIONE VETRASIO ET APRO COSS. *Pollione* incuria marmorarii omissum in fine appositum est. Gud.

4 *Narbone. altare elegans quod expressit.....*

MATRI. DEVM
TAVROBOLIVM
QVOD. FECIT
AXIA. C. F. PAVLINA
SACERD
Q. PASQVIO. CHRESTO

A Scaligero.

5 *Apud Castra Vicelliana, Hispan.*

. . . .
. . . .
. . . .
LON. TAVROP. PRO. SA
LVTE. ET REDITV. †LV
PI. ALBONI. F. CAPIAE
ALBONIAE. FRAT
A. L. V. S.

E Schotti schedis. † lege L. CAPI. Gud.

6 *Narbone*

MATRI. DEVM. TAVROPOLIVM

A Scaligero.

7 *Vetustissimæ cujusdam columnæ capitorium, in Burdegalensis Decani ædibus.*

MAGNAE. MATRI
C. IVLIVS

Ex Apiano.

8 *Castro Hispan.*

CYBELES.

P. POPIL. AVITVS. P. F. INDVL
GENTIA. PONTIFI. ICEDITA
NOR LOCVM. SEPVL
ACCEPI. ANTE. AED. DEAE
MAGNAE. CYBELES. QVAM
IRATAM. MORTE
SENSI.

E Strada.

9 *Romæ, in domo Francisci Lisschæ, in Parione, in arula marm.*

declinante & inculta litera.

SOLI. SERAPI. IOVI — SOLIS.
LIBERO. PATRI
ET. MERCVRIO
ET. SILVAN. SACR
C. CORNELI. HO. N
O. RA. TVS. D. D. D — *Sic male distincta in ipso marm.*
BERNA. ET. AN
THVS. FILI &
D. VALERI. NEO
PHITVS. IIIICCCLX

Vidit Smetius.

10 *Byzantii.*

SOLIS. AESCVLA
PIO. ET. HYGEI
AE. FL. MARCI
ANVS. 7. LEG
XIII. GEM. ET
LEG. XV. APOL
IVSSV. EORVM
POSVIT

E Georgio Dousa.

11 *Romæ, apud Mattæjos trans Tiberim.*

EVMOLPVS. CAESARIS
A SVPELLECTILE
DOMVS. †AVRIF. ET
CLAVDIA. PALLAS. *F
SOLI. ET. LVNAE
DONVM. POSVERVNT

Ex Mazochio.
† AVREAE ET CLAV. mss. Pigh. deest totum in Pighio. Grut. * ET. App.

12 *In Valle Policella prope Veronam.*

SOLI. ET. LVNAE
Q. SERTORIVS. Q. F
VETVS. FLAMEN

Gruterus è schedis Panvinii Sculterus.

13 *In monte Lunæ prope Sintriam In Lusitania.*

SOLI. ET. LVNAE
†CEST. ACIDIVS
PERENNIS
LEG. AVG
PROPR. PROV
LVSITANAE

E Resendio.
† leg. CELEST. Gudius.

Romæ, in Obelisco campi Martii, literis & notis hieroglyphicis illustri. Boiss. T. III. 112.

1 IMP. CAESAR. DIVI. FIL. AVG
PONTIFEX. MAXIMVS
IMP. XII. COS. XI. TRIB. POT. XIV
AEGYPTO. IN. POTESTATEM
POPVLI
ROMANI. REDACT

SOLI. DONVM. DEDIT

E Mazochio & Boissardo aliisque.

Albæ Juliæ suburbio, in basi statuæ.

2 SOLI. SACR
*AL. L.*Q. CAECILIVS
LAETVS. LEG. AVG
LEG. XIII. G
V. L. S

Ex Zamosio.

Veronæ, in cœmeterio Sancti Silvestri.

3 SOLI
L. CASSIVS. E. L
IANVARIVS
V. S. L. M
L.ID.ID.ID

Ex Apiano & ms. Panvinii.

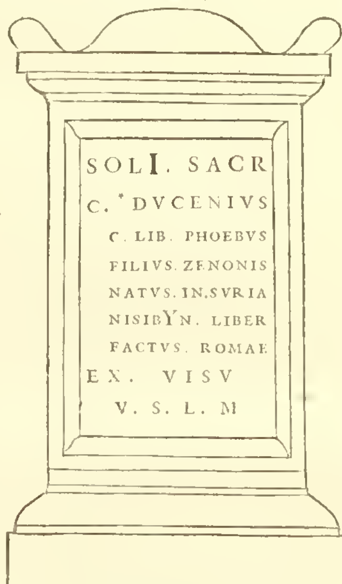
Romæ, in ædibus custodis Cancellariæ.

4 SOLIS
ARA
L. SPEDIVS
QVADRATVS
D. D

* DVR. mss. Pigh.

E Mazochio.

Romæ, in ascensu Capitolii, in domo Lucii Bocchabellæ ara marm.

Descripsit Smetius. XXI. I.

Romæ.

6 SOLI. SACR. PRO. SAL
CL. IVLIANI. P. V
PRAEF. ANNONAE
TI. IVLIVS. BALBILLVS
S. SOL. DED. XIII. KAL
FEB. L. ANNIO. FABIANO
M. NONIO. MVCIANO. COS

Ex Panvinio.

Romæ, in ædibus custodis Cancellariæ Apostolicæ.

7 SOLI. SACR
C. IVLIVS. HELIVS
FERRARIVS
VOTO. SVSCEPTO
D. D

Ex Mazochio.

Romæ, in Colle hortulorum jacet humi Obeliscus, ex lapide Thasio, sic inscriptus.

8 SOLI
SACRVM

E Boissardo.

Romæ.

9 AETERNITATI
SACR
SOLI. ET. LVNAE
P. NOVELLIVS. P. F
PAL. VERVS. D. D
XVIII. KAL. IVL
SER. SCIPIONE. ORFITO. ET
Q. NONIO. PRISCO. COS

AETERNI.

Ex Aldo & Onufrio.

10 *Ad montem Lunæ prope Sintriam in Lusitania.*

SOLI. AETERNO. LVNAE
PRO. AETERNITATE. IMPERII
ET. SALVTE. IMP. CA... SEPTIMI. SEVERI
AVG. PII
ET. IMP. AVG. CAES. M. AVR. ANTONINI
AVG. PII
* .... CAES
ET. IVLIAE. AVG. MATRS. CAES
DRVSVS. VALERIVS. COELIANVS
... VIATI. VSI ...... AVGVSTORVM
CVM. V.... SVA. LE...... NI..... SVA
ET. Q. IVLIVS. SATVR. Q. VAL.....
ET. ANTONIVS* ....

E Schotti schedis & Resendio.

* ET. P. SEPTIM. GETAE. Hoc nomen erasum fuit, ut in 5 p. XXXIX. & 9. p. XLVI. Gud.

Romæ.

11 SOLI. AETERNO
SACR
PRO. SALVTE. P. VALERI
CRISPI. SEPTEMTRION
SACERD. DEI. INVICTI
M. ANTONIVS. M. F. LIBER
MESOPYLVS
ALDIIVVS. LOCAVIT

Ex Onufrii Roma.

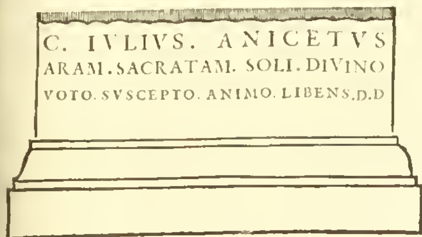
Romæ, in domo Mattheiorum trans Tiberim, in basi exigua.

12 SOLI
ALAGABALO
IVLIVS. BALBILLVS
AQVILA

AL. AGA-BALI.

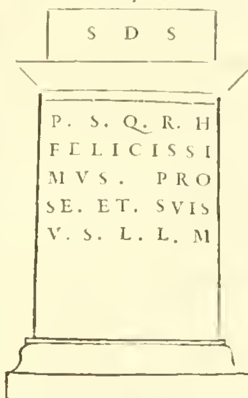
Smetius vidit. & Pigh.

1 *Romæ, in porticu Sanctæ Cæciliæ, trans Tiberim, aræ marm. pars inferior.*

Vidit Smetius & Pigh

2 *Sabariæ in S. Martini, cippus in cujus lateribus patera & ampulla.*

E schedis Clusii Gruterus.

3 *Albæ Juliæ, in domo Principis.*

DEO. SOL
HIEROBO. L
AVR. BAS
SINVS. DEC
COL. AEQVENS
SACERDOS. NV
MINVM. V. S. L. M

E schedis Scaligeri.

4 *Romæ, in domo Porcariorum ad Minervam, in basi plana in qua fragmenta pedum statuæ olim superpositæ adhuc extant, aut potius adhærent, quoniam ex eodem marmore, & statua & basis constabant.*

DOMINO. SOLI. V. S. TI. CLAVD
AMERIMNVS.LICTOR.CVRIATVS

*

Vidit Smetius.

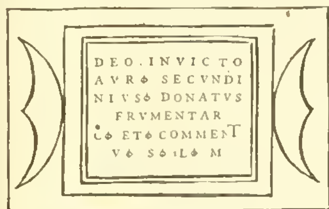
* Cittadini schedæ addunt IN. FR. P. XVI. IN AGR. P. XX.

6 *Cumis.*

SOLI. INVICTO
ET. LVNAE
AETERNAE
Q. MINVCIV....
PARATV...DED

E Scip. Mazelli.

7 *Lugduni, in domo Claudii Curtii equitis, in lamina ærea parva, reperta in sepulchro quodam, teste Paradino, literis inauratis.*

Clusius vidit. & Smet & Pigh.

* i.e. *Cornicularius* Osti[illegible] sed Paradin. Hist. Lugdun. interpretatur *cohortis*. male. Gud.

5 *Romæ, infra Sanctam Cæciliam, trans Tib. in ara grandi.*

SOLI. INVIC
TO. ET. LVNAE
AETERNAE
C. *VETTI. GER
MANI.LIB
DVO. PARA
TVS. ET. HER
MES.DEDERVNT

Vidit Smetius. & Pigh.

* Sic emendavi pro METTI ex P. Petav. & Lang. sched.

8 *Romæ, retro Palatium Senense, in basi prægrandi.*

SOLI MITHRAE

MITHRAE

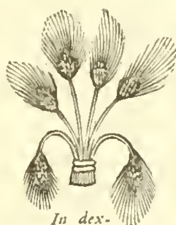
Smetius vidit. & Pigh.

9 *Romæ, in domo Zambechariorum, ad Sanctos Apostolos, in arula.*

Η Λ Ι Ω
ΜΙΘΡΑ
ΑΝΙΚΗ
ΤΩ

Smetius descripsit.

10 *Romæ, in domo Franciscæ della porta, in piazza de' Branchi in ara marm.*

In dextro latere.

DEO
INVICTO
MITHRAE
C. LVCRETIVS. MNESTER
M. AEMILIVS. PHILETVS
*SVM. MAG. ANNI. PRIMI
M. AEMILI. CHRYSANTI
D. S. D. D

In sinistro latere.

A tergo Laurus est.

Smetius vidit.

* Pigh. leg. SVMMAG. ut Summagister dicatur pro submagistro, quasi sublit magistro anni primi. Nam Chrysantus ille magister erat ut constat ex p. XXXV. 3.

11 *Lugduni, in monte Sancto.*

A Clusio Smetius.

Non debet esse anser, sed serpens juxta picturam Pighii.

1 *Neapoli, in villa Bernardini Martirani, 3° ab urbe milliari sub monte Vesuvio.*

OMNIPOTENTI
DEO. MITHRAE.
APPIVS. CLAVDIVS
* TARRONIVS. DEXTER
V. C. DICAT

A Clusio Smetio & Pigh.
* TERRONIVS. Capac. l. Hist. Neap 14.

2 *Romæ, in Sanct. Iohan. de Mercato.*

SANCTO. INVICTO
MITHRAE
TVLLIVS. TROPHIMIANVS

E Mazochio.

4 *Romæ, in domo Andreæ Cinquinæ Mithra est, fusa chlamyde, succinctus veste breviori, braccatus & manicatus, curva tiara, respiciens corvum. Taurum figit cultro parazonio, extremum pedem ei suo premens, altera nares tenet. Adsistit ad vulnus Canis, & serpens toto bovis spacio porrectus. Testes bovis chelis suis apprehendit scorpius. cauda bovis in quatuor aristas subrecta est. Subest inscriptio.*

D. DEO. INVICTO. D

MARCI. MATTI
FORTVNA. ET. ALEXANDER
TVS ET. PARDVS
ET EFICAX
sic

PER. FL. ALEXANDRO. PATRE
sic

Anton. Morill. vidit, item Joh. Metellus.

6 *Romæ, sub ara cæli, in ea Capitolii parte, quæ Aquilonem spectat. templum subterraneum est, ubi Mithræ simulacrum perelegans est & magnificum, superiori non absimile, licet infinito majus & alicubi mutilum capiteque truncatum. Stant utrinque viri duo, supra quos stellæ singulæ, Oriens scilicet & Occidens.*

In collo tauri leguntur hæc.

NAMA. SEBESIO

L. nua Persica ut opinor. Imo idioma est Græcum, ait Pigh.

In ventre autem hæc.

DEO. SOLI. INVICTO. MITHRE
* C. C. AVFIDII. IANVARIVS.....

* addit hunc versum Pigh.

In infimo solo majusculaium literarum fragmenta.

. NAR . . . NI. CS

Smetius exscripsit.

9 *Mediolani in janua Sancti Ambrosii, porta Vercellensi.*

* D. S. I. M
‡ P. ACIL. PISONIANVS
PATER. PATRATVS
QVI. HOC. SPELEVM. † VIOL
IGNIS. † APSVMPTVM
COMPARATA. AREA. A REPVBL
MEDIOL. PECVNIA. SVA
RESTITVIT

Ex Apiano. Aliter versus distinguit Alciat.

* Al. iam interpretatur *d. i. superis. inferis. mediis. maximis.* ‡ S. ACIL. Panvin. l. 2. Antiq. Ver. . . . ‡ Alciati codex ait extate vi IGNIS. vid. not. Gud. † ASSVMTVM. Al.

3 *In castello Wincz Transilvaniæ.*

INVICTO. MITHRAE
L. OCTAVIVS GRATVS
V. S. L. M

E Clusii schedis.

5 *Romæ, in Sancta Maria transpontina, ad molem Hadriani, in ara rotunda sertis a craniis bubulis dependentibus circumcincta.*

DEO. SOLI. INVICTO. * MITHRE
FL. SEPTIMIVS. ZOSIMVS. † V. P
sic
SACERDVS. DEI. BRONTONTIS
sic *sic*
ET. ALCATE. HOC. SPELEVM
CONSTITVIT

Smetius vidit.
* MITHRAE. Pigh. mss. † i. e. Vir Perfectissimus. Pigh.

(7) *In oppido Ticuli, diœc. Urbevetanæ.*

SOLI. INVICTO. MITHRAE
* TIBERIVS. CLAVDIVS. TIBERI. F. THERMODORVS
SPELEVM. CVM. SIGNIS. ET. † ...... CETERISQ.
VOTI. COMPOS. DEDIT

Ex Manutio. Eadem, sed corruptior xxxix. 9.
* TI. Lig. † Lig. nullam agnol it la. unam.

7 Romæ, in ædibus Alteriorum, ad Sanctum Marcum.

Mithra, veluti in rupe excavata stat, dextra cultrum monstrans, sinistra nescio quid ferens: taurum substratum calcat, dextro inter cornua, sinistro pede in tergo posito. Sub tauro serpens & aliud animal cuniculo simile.

Ad dextram sol radiatus insculptus est, & sub eo Leo, palma, corvus, scorpius & puer mitratus, eoque quo ipse Mithra habitu succinctus, facem erectam tenens.

Ad sinistram Luna, cornua in humeris gerens, etiam usque ad pectus insculpta est, sub qua gallus, palma, aquila fulmen tenens, & virgo in antro, cubito innixa dormiens.

8 Ibidem.

Alter Mithra est, etiam in rupe, sed extantiori opere, taurum, cui utroque genu (ut alibi) innititur, quemque cornibus tenet, cultro in scapula sinistra figens: scorpius testiculos tauri apprehendit, animal canis non absimile adsistit, serpens subjacet, tauri cauda in aristas desinit. Ad humeros ipsius dei corvus in rupe assidet.

A dextra Sol juvenili facie, & sub eo puer braccatus mitratusque facem erigit.

A sinistra Luna, additis supra frontem cornibus, sub qua item puer, alteri similis facem demissam tenens.

Smetius vidit, & sic descripsit.

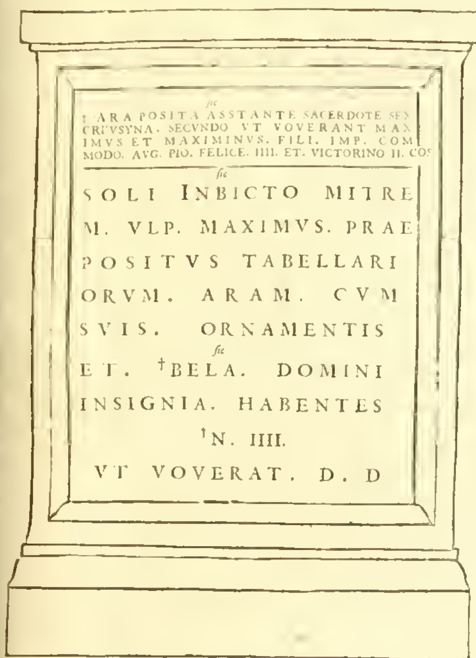
10 *Albæ Juliæ in ædibus Principis.*

S. I. M. TVRRANVS. MARCELLINVS
ET. ANT. SENECIO. IVNIOR. CONDVCTORES. † ARMAMEN
EX. VOTO POSVERVNT

† An ARMENTORVM? Vid. inf. DXIII. 1. Gud.

Subtus exprimitur vir chlamide reducta sub brachium, Tauri jacentis tergum premit genu dextro; pede sinistro ejus pedem manu dextra complectitur rictum tauri, sinistram admovet parazonio. Canis erectus invadit taurinam gulam; serpens ventrem. Bongarsius Grutero.

1 *Romæ, in ædibus Maphæi. Florentiæ se hanc vidisse ait Lindebrog.*

Vidit Lipsius & Knibbius.
‡ Istos quatuor versus non habet Lindebrog. Separatim habentur CXXIX. 6.
† TABELLAS. Guth. conjicit. quarum mentio int x 3 & LXXII. 7.
† NVMERO vel NOMINA. Gutner. de Pontif. jure lib. 3. c. 10.

2 ✶

DEO. SOLI
MITHRAE. ET
CONSERVAT
C. IVNIVS. C. F
TROM
†N T NINIANVS
*VIR. CLAR
ET. C. NEN. VIA
TOR. QVAESTORI
CVRAVER
DEDIC. KAL. MART
M. VLPIO. TRAIANO. IIII
*SEX ARTICVLEIO. PAETO
CoS

F Manutio.
† An GEMINIANVS? Gud.
* Suspectum. ho Gud.
* Vide Spart in Adriano c. 3. & ibi Casaub

3 *Romæ.*

SOLI. INVICTO
MITHRAE
T. ANTISTIVS
T. F STELLATINA
SEVERIANVS
DEDICAVIT

Ex Onufrio & Fulvio.

4 *In Robicz repertum primo, deinde Poetovionem translat.*

TEMPLVM. DEI. SOL. INV.
MIT. AVREL. IVSTINIANVS
V. P. DVX. LABEFACTATVM
RESTITVIT

E Lazio.

5 *Romæ in domo Luciæ de Branchis ad Tiberim, ad Sanctam Mariam Monticelli, in arula marmorea.*

SOLI
INVICTO
M. AEMILIVS
M. M. L. CHRYSANTVS
MAG. ANNI. PRIMI. ET
M. †LIMBRICIVS. POLIDES
DEC. ET. SODALICIO. EIVS
D. S. D. D

Smetius vidit. Boiss T V 86.
† LVNBRICIVS Pigh mss.

6 *Romæ, in Hospitali Sancti Thomæ, in Cælio monte, in basi.*

SOLI
INVICTO
L. ARRIVS
RVFINVS
D. D

Smetius vidit.

7 *Romæ, in Quirinali, in vinea prope S. Susannam.*

SOLI. INVICTO
SACRVM
CORNELIVS. MAX
COS. X. ER
EX. VOTO..

E Mazochio.

8 *Brixiæ in ædibus Andreoli à Gambaro.* Naz. in quatuor versus distinguit & nostrum sequitur Pighii liber.

SOLI. DEO
INVICTO
EX. VOTO
SEX. DVGIVS
VALENTIO
VIVIR. †AVG

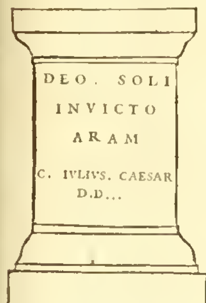
E Verderii schedis Gruterus.
† AVGVS. Naz.

9 *Romæ, sub Capitolio.*

IVLIVS. CAESAR
DEO. SOLI
INVICTO
*AITARE
......

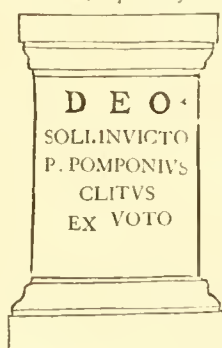
E Mazochio. Scaliger fictam esse censet ex sequente decima.
* leg. MITHRE Reines.

10 *Romæ, sub Capitolio, forsan idem cum priore.*

Metellus describebat è ms. Cod. Card. Carpensis.

11 *Romæ. in domo Porcariorum, in parva basi.*

Vidit Smetius.

12 *Romæ, in ædibus de la Valle, basis seu ara, cui tympanum seu pars coronæ superior deest.*

SOLI. INVICTO
SACRVM
T. POMPONIVS
REPENTINVS
NOMENCLATOR
TENSAR. IVGARIS
S. P. D. D
DEDIC. XV. K. IVL
MARVLLO ET. AELIANO. CoS
OB DEDIC. SPORTVLAS
DEDIT. SINGVL. ✶. II

Vidit Smetius.

13 *Romæ, in S. Severa in basi.*

SOLI. IVVANTI — IVVANTIS.
I. VOLVMNIVS
MVNATIANVS
SODAL. AVG. PRAEF VRBI

Smetio traditum. habetque item Verderius in schedis, sed ibi est HORATIANVS, item PRAET. VRB.

1 *Romæ, apud Matthæos, in basi sub imagine Solis.* Vide imaginem apud Spon. *Miscell. sect. 1. art. 3.*

Pigh. alter versus distinguit & Sponius, quem vide.

SOLI. SANCTISSIMO. SACRVM
TI. CLAVDIVS. FELIX. ET
CLAVDIA. HELPIS. ET
TI. CLAVDIVS. ALYPVS. FIL. EORVM
VOTVM. SOLVERVNT. LIBENS. MERITO
*CALBIENSES. DE. COH. III.

* Deest hic versus in mst. Pigh.

Altero latere basis, erat currus Solis; & subscriptum.

L. VMBRICIVS
PRISCVS
LIBENS. ANIMO
D. D

E Mazochio & Knibbii schedis. Gruterus.

2 *Apud Carites.*

SOLI. SANCTISSIMO
C. AEMILIVS
C. F. SCAPT
PROCVLEIANVS
SECVNDVS. DECVRIO
MVNICIP. CAES

Ex Panvinio.

3 *Romæ, regione transtiberina, in S. Bonosia.*

S. S. S
ASTVS. VILLICVS
D. D

E Mazochio.

4 *Coloniæ Agripp. in ædib. Doct. Joh. Helmanni. fragm.*

....LL. SOLIS
.....ERNI..
...VO.A..
...TVE....
.....AV....

Ex Arnold. Mercatore.

5 *Neapoli, apud Actium Syncerum.*

ΗΒΩΝΙ. ΕΠΙΦΑΝΕ
ΣΤΑΤΩΙ. ΘΕΩΙ
Γ. ΙΟΥΝΙΟΣ. ΑΚΥΛΛΑΣ
ΝΕΩΤΕΡΟΣ. ΣΡΑΤΕΥΣΑ
ΜΕΝΟΣ. ΕΠΙΤΡΟΠΕΥΣΑΣ
*ΔΗΜΑΡΧΗΣΑΣ

HEBONIS. Vide not. Grut.

Ex Apiano. * Ex lapide ultimum verbum adjecit Capac. l. 1. H. Neap. C. 14. Reines. emendat ΝΑΥΚΕΛΛΑΡΧΗΣΑΣ Vid. Var. Lec. 121. c. 10. Cantonii sched. aliter distinguunt versus.

8 *Romæ, in ædibus ubi visitur theatrum Marcelli.*

APOLLINI. AVG
SACR
FELIX. AVG. LIB. OPTIO
ET. EXACTOR. AVRI. ET
ARGENTI. ET. AERIS

E Zamosio.
Inf. p. MLXVI. 5. plenior exhibetur.

6 *Vicarolis, non procul ab urbe Roma ad aquas calidas.*

APOLLINIS.

APOLLINI. SILVANO
sic
ASCLEPIO. NIMPHIS
SACRVM
L. [1]ARATIVS. PHOEBVS
DECVRIALIS. DECVR. IVLIAE
PRAECO[2] .... CONSVLARIS
VOTO. SVSCEPTO. D. D. CVM
PHOEBIANO. FILIO

A Pighio Smetius.
1 An CARATIVS. Reines. Caratii, Carantii.
2 f. VIATOR. Pigh.

7 *Romæ in ædib. Card. Masei.*

AVGVSTI.

APOLLINI. AVG. SACRVM
MAGISTRI. ANNI. VI. DD
SEX. TRIBONIVS. SEX. L. PHILEMO
A. CORNELIVS. A. L. NISVS
Q. FVFIVS. Q. L. EPAPHRODITVS
C. SVLPICIVS. C. ALB. L. RAGIA

Gruterus è Knibbii schedis.

9 *Welsæ in Bavaria, alibi tamen ponit Lincii Austriæ.*

APOLLINI
AVG
IN. MEMORIAM
M. MODESTI M F
REPENTINI
M MODESTIVS REPEN
TINVS. PATER
VETER. DEC. ALAE
IARAVACORVM

E Lazio & Apiano.

10 *Viennæ Allobrogum, in æde D. Petri.*

APOLLINI. AVG
SACRVM
NATTIA. †SOLLII. III.
SEVERA
EX. VOTO

A Scaligero.
† F. SOLLII Gruter.

11 *Aquileiæ, in ara oblonga.*

APOLLINI
*BELENO AVG.
IN. HONOREM
C. PETTI. C. F. PAL.
PHILTATI. EQ. P
PRAEF. AED. POT.
PRAEF. ET. PATRON
COLLEGIORVM
FABR. ET. CENT
DIOCLES. LIB
DONVM. DEDIT
L. D. D. D

* Vid. Scal. Auson. Lect. l. 9. & Salm. ad Capitol. Maximinos c. 22.

Ex Pighio & Ursino.

12 *Ibidem.*

BELENI.

APOLLINI
BELENO
C. AQVILEIENS
FELIX

E Verderii schedis Gruterus.

13 *In alia ara ibidem* Eam post in Palatio Grimani Venetiis vidit & descripsit Thom. Bartholinus.

sic
BELINO. AVG.
SACRVM
VOTO. SVSCEPTO
PRO. A. AQVILLIO
C. F POMP. VALENTE
IIII V. I. D. DESIG.
PHOEBVS. LIB.
V. S. L. M.

Ex Pighio & schedis Verderii.

14 *In alia.*

BELINO
SEX
CAESERNIVS
FAVSTVS
IIIII VIR
V. S. L. M.

Ex Pighio.

15 *Item in alia, ibidem Aquileiæ.*

BELENO
AVG. SACR.
L. CORNELIVS
L. FIL. VELL.
SECVNDINVS
AQVIL.
EVOC. AVG. N
QVOD IN. VRB.
DONVM. VOV.
AQVIL
PERLATVM
LIBENS. POSVIT
L. D. D. D.

Ex eodem.

16 *In alia.* Eam etiam Venetiis Th. Barthol. vidit.

BELEN. AVG
IN. MEMOR.
IVLIOR.
*MARCELL. ET
MARCELLAE. T
IN. HONOREM
IVLIARVM
CHARITES. ET
MARCELLAE. FILIAR.
ET. LICIN. MACRON
IVNIOR. NEPOTIS
C. IVL. AGATHOPVS
IIIII. VIR. AQVIL.
L. D. D. D.

* Hunc versum habent sched. Ursin. omisit Lipsius.

E Pighio, Ursino, & Ligor.

17 *In ara marmorea quadrata, ibidem.*

BELENO
MANSVETIVS
VERVS
L. AVR. LAV
ET. VIBIANA
IANTVLLA
V. S.

Ex Pighio & Verderii schedis.

1 *Adhuc Aquileiæ.*

T. MARIVS. APTVS
VERCELLEN. ET
ASIATICVS. MAN
BELENO
V. S. L. A.
P. C

Grutero Verderius.

2 *Claromonte Alvernorum in Capitolio marmor.*

:::::::VL. PAVLINI
T. F
ALLIA. T. LABIENI
VXOR
BELENO
D. D

A Scaligero & Simeonio.

3 *Aquileiæ.*

FONTI. BELENO
C. AQVILEIENSIS. DIADVMENVS
B. V. S
M. HOSTILIVS
AVCTVS
†IIIIII. B. S. D. VIR

Verderius Grutero.
†IIIIII. VIR
B. S. D.
Sic Ligorius.

4 *Convenis Novempopuloniæ.*

DEO
ABELLIO
NI
MINICIA
IVSTA
V. S. L. M

5 *Ibidem.*

ABELLIONI. DEO. TAVRINVS
BONE CONI. SEVSIM.

6 *Item.*

ABELLIONI. CISONTEM. CISSONBONNIS
FIL. V. S. L. M.

E Scaligero. Vide ejus Ausonianas lectiones lib. 1. c. 9.

7 *Luceriæ, ante ædes Alfonsi Carafæ.*

APOLLINI. DIVO. AVG
Q. LVTATIVS. Q. F. CLA CA...
Q. LVTATIVS. P. F. CLA...

E Manutio.

8 *Augustæ Taurinorum in vinea Alex. Serræpictoris, marmore fracto.*

C. AL.
SEXTI. LVCR
APOLLINI
IB. AVG. TAVR
VI. VIR. EPOR
V. T. F. I.

E Pingonio.

9 *Puteolis.*

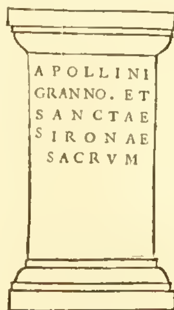
PRO. SALVTE. DD. NN. AVGG
APOL. DEFENSOREM
.......NIO.......EX. VOTO. P
....
......DE. STIP. X. VI
MIL. COH......
....

Ex Scip. Mazzellæ antiqq. Puteolanis.

DEFEN SORIS.

10 *In St. Silvestro, in Quirinali Romæ.*

GRANNI.

Smetius vid. & Pigh.

11 *Brettæ, vico ad amnem Sargetiam in ædibus Dominorum Ostrohiensium.*

APOLLINI GRANNO
ET. *SIRONIAE. DIS. PRAE
SENTIB. Q. AXIVS. AELI
ANVS. V. E. PROC. AVG. C

* SIRONAE Zamos.

Ex Zamosio.

12 *Mussselburgi, in Scotia.*

APOLLINI. GRANNO
Q. LVCIVS. SABINIANVS
†PROC. AVG.

Grutero Camdenus. Est eadem inscriptio quartae sequentis paginae.
† Sic legi in lapide, non PROCOS. ut ediderat Gruterus, testatus est Segethus, qui vidit. & hoc si legendum esse conjecerat jam Salmas. ad Spart. Adrian. c. 3. quem vide.

13 *In oppido Laulingen, Augustana diœcesis.*

APOLLINI. GRANNO
M. VLPIVS. SECVNDVS
T. LEG. III. ITAL. ARAM
sic
CVM. SINGNO
ARGENTEO
V. S. L. M

Ex Apiano.

14 *In villa Phinnigiaci, in diœcesi Augustana.*

APOLLINI
GRANNO
SABINIVS
PROVINCIALIS
L. D. S

Ex Apiano.

1 *Laulingæ, lapis ex ruderibus arcis Faingensis.*

APOLLINI
GRANNO
SIGNVM. CVM
BASE. *MIRPA

Ex Velsero.
* Vide proœmium meum ad Tom XI Thesauri antiquitatum Romanarum. Graev.

2 *Faingæ.*

IN. D. H. H
APOLLINI. GRANNO
. . . .
BAIENIBVS. VICTOR. ET
BAIENIBVS. VICTORINVS
FILII. EIVS. EX. IVSSV
SIGNVM. CVM. BASE.

Ex Velsero.

3 *In oppido Laulingen.*

DEI. APOLLINIS. GRANNI
REL . . . .
. . . .
. . . . P P
DIONYSIVS. LEG. AVG
. . . . . . P. R. P R
. . . .
AD. KAL. IVNIAS

Ex Apiano.

4 *In Scotia, pago Enderask, quarto ab Edimburgo lapide.*

APOLLINI
GRANNO
Q. VOLVSIVS
SABINIA
NVS.

E Schedis Velseri Gruterus
Eadem habetur XXXVII. 12 pag præced.

5 ✶

INVICTI.
APOLLINI. INVICTO
SACRVM
M. AVRELIVS. M. AVG
LIB. APOLLONIVS
AGONISTARCHA. COM
MODIANVS

Mercurialis à Ligorio accepisse se scribit in libr de arte. Gymnast.

6 *Romæ ad Tiberim, prope S^tum Stephanum in silice. In basi marmorea.*

*APOLLINI. SANCTo
MEMMIVS. VITRASivs
ORFITVS ❡ V ❡ C
BIS. PRAEF ❡ †VRBI
AEDEM. PROVIDIT
CVRANTE. ‡FL CLAVDIO
EVANGELO. V. C. COMITE

Smetius vidit. Boissard. T. III. 91.
* Vide Pigh. ann. XI. ad a. V. C 574 Verum aliter legit. ut & Gruter. CIↃ XIX 6. Est enim eadem hæc. † VRBIS. Pigh. mss. ‡ FLA. Boiss.

7 *Romæ, in Quirinali in ædib. quondam Pomp. Læti.*

PACIFERI.
DEO SANCTO
APOLLINI. PACIFERO
EX VOTO. LIBES. SOLVIT (*sic*)
MILEX. CORTIS. PRAETORIAE (*sic* … *sic*)
CENTVRIA. DASI
AELIVS. C. LIBES. VOTVM
REDDEDIT (*sic*)

E Marochio & Apiano. Smet XXI. 6. longe aliter. vid. not. Grut. Scaliger sequendum esse Smetium censet.

8 *Fragmentum arulæ aut baseos marm. inclusum parieti cænobii S^ti. Petri ad vincula, in Exquiliis, Romæ.*

PRAESTANTIS.

Smetius vid.
* An PROSTANTI? προστατήριος, προστάτης. Gud.

9 *Leginni, oppidulo Insubrum.*

SACRVM
NVMINI
APOLLINIS
L. NAEVIVS
SECVNDINVS
PRO
SALVTE. SVO
RVM
TVMV
V. S. L. M.

Ex Castilioneo.

10 *Romæ, in horto Cardinalis Cæsii, Apollo nudus, facie muliebri, crine in collo ligato & fasciato, dextra plectrum, sinistra lyram tenens, ad truncum stat; in quo hæc scripta sunt.*

EX. PRAE
CEPTO
I. O. M. *D
PER
ACACI
VM
ET
OLYMPI
VM
PATREM

* D. Domestico interpretatur Ampl. Cuper antiq. monum. p. 235.

In basi ipsius statuæ, quæ ex eodem marmore est.

ANTONI. MARIANI. PATER. ET. FILIVS
SIMVLACRVM. APOLLINIS
STATVERVNT*

Smetius vidit.
* NOTARIVM addit. Pigh. mss.

11 *Mediolani, in Sta Maria Secreta, in basi aut ara.*

L. ARVLENVS
ANOPTES
APOLLINI

A Pighio Smetius. Apian.

12 *Geneve, in vico de la Iacrse.*

APOLLINI
M. AVFVSTI
VS. CATVS. O

Boissardus Grutero.

13 *Romæ, circa Agonem.*

APOLLINI
Q. LOLLIVS
VRBICVS
†PRAEF. VRB.

† PRAEF. E Marochio. Ald

14 *Aventicæ, quod opp. Wivelsperg vulgò dicitur, in Helvetiis.*

APOLLINI SACRVM
Q. POSTHVM. HIGINVS. ET
POSTHVM. HERMES. LIB
MEDICIS ET. PROFESSORIB.
D. S. D

Ex Apiano.

15 *Coloniolæ, agro Veronensi.*

L. POSTHVMIVS. ‡FACILIS
T. KAREIVS. VALENS
*LINTEONES. APOLL
D. P. S. D. L. D. P

E Saravna & schedis Panvinii.
‡ DOCILIS. Palerm. de patria Plinii. l. 5.
* LINTIONES. Palerm. ibid & Sirmond. ex Marcanova.

16 *Geneve, in schola.*

APOLLINI
M. VERATIVS
MERCATOR

A Scaligeri schedis.

17 *Viennæ Allobrogum, prope portam Avenionensem in arulis binis.*

*APOLINI (*sic*)
SACRVM. EX. VOTO
C. VIRIVS. VICTOR
ET
L. VIRIVS. VITALIS
S. L. M

E Pardini Verderiique schedis.
* APOLLINI. mss. Pigh.

18 *Apud Saffinates.*

APOLLINI
SACRVM
C. C. S

Ex Jacobonio.

19 *Romæ, in hortis Julii Tamorosii fragm.*

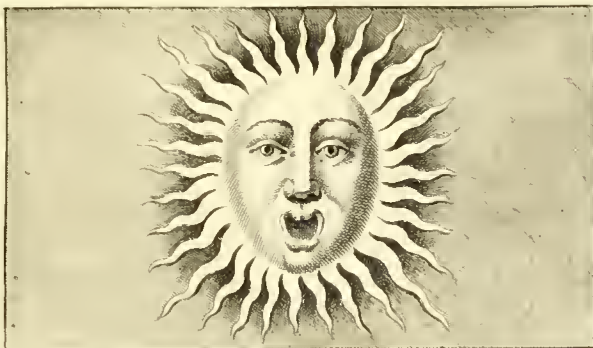
C. IVLIVS. PHILVMENVS
AEDEM. APOLLINIS
EX. VOTO
RE. . . . .

Gutenstenius Grutero e mss. Metelli.

In Castro APOLLINIACO sortito nomine, ut fertur, ab Apolline, in Provincia Velaunia, vulgari patrioque sermone VELAI nuncupata, in confinio Arvernorum sita, extat etiamnum hodie turris antiqua, quam verisimile est fuisse membrum templi cujusdam, in cujus pariete visitur hæc inscriptio. Vide not. Grut. ad hanc inscriptionem.

TI. CLAVDIVS. CAESAR. AVGV.
GERMANICVS. PONT. MAX. TRI.
POTEST. V. IMP. XI. P. P. COS. IIII

Unde probabile est Claudium Cæsarem Lugduni natum, illuc profectum Oraculi Apollinis consulendi gratia (ubi Numen ipsius colebatur, sub forma capitis Sphærica, ore hianti, radiis tanquam Solaribus circundati, oculisque prominentibus) cujus idolum in lapide vetustissimo coloris subcærulei, altitudinisque circiter V. pedum insculptum visitur: ideoque verisimile est illam tunc temporis inscriptionem a Tib. Claudio illic relictam, aut vero temporis successu ad fastigium Imperii evecto, ab incolis (quandoquidem rerum potiretur) memoriæ æternæ gratia collocatam fuisse. Simulachri autem descripti repræsentatio, ab ANTONIO VERDERIO, Vallis privatæ in agro Segusiano, (vulgo FORETS) Domino, ad nos missa, hujusmodi est

Fertur etiam ex familia Dominorum Vicecomitum hujusce Castri Polliniaci seu Appollinaici C. Sollium Sidonium Apollinarem originem traxisse.

2 *In campo Martio ad Mausolæum Augusti basis parva marm.* Literæ sunt optimi temporis. Pigh. ms.

DIA-
NAE.

Smetius vidit.

3 *Romæ, in Sancta Maria de Monteronis, ad arcum Camillarem.*
In basi grandi.

DIANAE
PRO. SALVTE
IMP. L. SEPTIMI. SEVERI. ET
M. AVRELI. ANTONINI
AVGG. ET
*
IVLIAE. AVG MATR. CASTR

Smetius vidit.
* Erasum nomen Getae, ut xxxii. 10. xlvi. 9.

4 *Romæ, in hortis Sallustianis, in pariete vineæ Angeli Colotii, quo in loco templi Veneris augusta vestigia adhuc extant: in basi plana marm.*

M. AVRLLIVS. †PACORVS
‡M. COCCEIVS STRATOCLES
AEDITVI. VENERIS. HORTORVM
SALLVSTIANORVM. *BASEM. CVM
4 PAVIMENTO. 5 MARMORATO
. DEANAE .
.D. Φ .D.

Smetius vidit. Boiss. T IV 127.
† Vide inf. ... ‡ ET ms Pigh. * PALMENTO. Boiss. 4 Lege PALMENTO Vid. proem ad xii. tomum Thes. Antiqu. Rom. Graev. PAIVIMENTO Pigh. ms. 5 MARMOR. Lig.

5 *Romæ, in fragmento lapidis Tyburtini, eruti in ruinis templi Dianæ in Aventino.*

LAPIS. AVSP. S. Q. CAECILIO. METELLO
PONT. MAX. SOLLEMNI. CVM
sic
PRAECATIONE. PAL. POP. ROM. CONIECTVS
IN. FVNDAMENTA. PORTICVS. MINERV.....
AVENTINENS. AB. LATER. COLL............
VIC. ARMILVSTR. D................
IN. HVNC. D. AVGVR. AVSPI........
TEMPL. CONSECRA...................
M. CASCELL. AED. CVRV............
*ANNO A. V. C. DCLXXIV.....
L. CORNELIO. SYLLA......
Q. CAECILIO. METELLO

His 4. versibus ex sched. Ursini auxit Gruterus.

6 *Veronæ effossum 1599 ad Amphitheatrum, in saxo grandi, iisdem literis a fronte & a tergo, inscripto.*

NOMINE
Q. DOMITII. ALPINI
*LICINIA. MATER
SIGNVM DIANAE. ET. VENATIO
NEM. ET. SALIENTES
T. F. I

Gruterus è Velseri schedis.
* SVLPICIA. Paletm. de Patria Plinii.

7 *Rotenburgi ad Neccarim.*

DEANAE
IN. H. D. *D
PR. IVVENTVTE
C. *SVM. IVL. HER
MES. T. C

Ex Apiano.
* forte, SVMI LONIVS. ut DCCCLI. 7. Reines.

8 *In Transilvan. ad Waradinum in Thermis.*

Vid. Cuper. monum. antiqua p. 233. ubi hanc supplet.

::::::::BI. MARMOREO. CAESAM. DE. MONTE. DIAN. ...
REGINA. VNDARVM. NYMPHA. DICVS. NEMO....
::::IO. DAMNASTI. PERFECTA. QVEM. PRECE. BASSVS
* MOENI. TE. PROPTER. MOENIA. GERMISARAE.

E Lazio.
* Legendum censet Grut. MOENITE i.e. MOENITAE. Vid. ejus notas.

In Ebersdorf apud Illustr. D. Iter. Beck a Leopolsdorf, in cippo quadrangulo.

1

DIANAE
SACR
CAELIVS
BROCCIVS
PRAEFECT
ALAE. PRAE
∞ . . . .
. . . .

Apud eundem in simili cippo.

2

DIANAE
T. FL. FLAC
CVS. PRA
EF. ALAE..
VLP. CON
TARIORVM

Ibidem, adhuc in altero cippo.

3

DIANAE
SACRAVIT
T. FL
ITALICVS
PRAEF
ALAE. I. VLP
CONTAR
∞ C. R

Ex schedis Clusii Gruterus.

Romæ, in æd. Pomponii Læti alii ponunt Patavii.

4

C. IVLIANVS
CAELIVS. ANT
F

Hic sculpitur pharetra & arcus, infra verò cervus.

P:P:N: :: :: :: ::ALM
DIANIVM. D D

E msc. cod. Metelli & Apiano.

Albæ Juliæ, pro valvis templi.

5

DIANAE
SACRVM
Q. P. SENILIS
V. S. L. M

Grutero Bongarsius.

Prope Alcanteram Hispan. non procul a Tagi fluvii fonte.

7

DIANAE
TITVS. *MENIVS
*F. V. S

* MEVIVS msf. Pigh.
* F. S. V. S. msf. Pigh.

E Schotti schedis.

Albæ Juliæ.

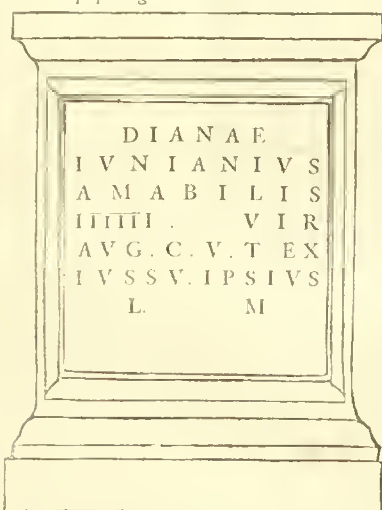
8

DIANAE
SACR
PRO. SALVTE
A. TAPETI
ANTONINI
TENAX
V. S. L. L. M

Ex Lazio & Clusio.

Lapis quadratus in aræ formam, repertus Rysvici prope Hagam Comitis Batavicam.

6

Ex Junii Batavia.

Romæ, in ædibus Colotianis, ad aquam virginem tabula marmorea

9

ARDOINNE *CAMVLO IOVI MERCVRIO HERCVLI — ARDOINNAE

Insculpta est hic Diana, more suo succincta, cum arcu & pharetra. — *Stat hic Mars cum hasta & clypeo.* — *Hic Jupiter hastam dextra, sinistra verò fulmen tenet.* — *Stat hic Mercurius caduceum gestans, crumenam sinistra. Fabr.* — *Adjacent ei à dextris exuvium leonis & caput tauri. Ipse sinistra, Hesperidum mala tenet*

M. QVARTINIVS ◊ M. F. CIVES SABINVS ◊ REMVS
MILES. COH. VII. PR. ANTONINIANE. P. V. V L. S

Smetius exscripsit.

* Fabrett. emendat. p. 1. SATVRNO. MARTI. Saturnus stat cum falce.

Romæ, in vinea Carpensi, in a ra rudi è Tiburtino.

10

ΘΕΑ. ΕΠΙΚΟΩ.
ΑΡΤΕΜΙΔΙ.
ΑΤΑΙΔΙ. ΤΕΩΤΕΙΡΙ.
ΑΥΡ. ΕΛΠΙΝΕΙΚΗ.

ΤΣΩΤΕΙΡΗ Ligor.

Smetius vidit. Boissard. T. iv. 74.

Circa Lanuvium opp. in Latio, in basi.

11

VIRGIN. CHITONE. CHITONAE.
SACRVM
C. CARTILIVS. C. L. HE
CESIAS. ET. C. CARTILIVS. C. L
FVSCVS. ET. CARTILIA
Ɔ. L. FATIDIA. MATER
STATVAM. EX. AERE
CONLOC
V. S. L. M

Pyrrhus Ligorius Neapol. exscr.

*

12

VIR. DIANAE. SACR
PRO. SALVTE
IMP. CAESARIS. L. SEPTIMI
SEVERI. PERTINACIS
AVGVSTI. PONT. MAX
TRIB. POT. III. IMP. V. COS. II
PRO. COS. P. P
ORDO
CLVS

Ex Panvinio.

In villa Diod, Transilvan.

13

DIANAE
AVG
PRO. SALVTE. IMP
CAES
TITI. AEL. HADRIANI
ANTONINI. AVG. PII
P. P
M. STATIVS. PRISCVS
LEG. AVG. PR. P
V. S. L. M

Ex Lazio & Clusii schedis.

Romæ, in domo Conservatorum in Capitolio basis supernè fracta.

14

IANAE. AVGVST
SACRVM
Q. AVILLIVS. ADAEVS
MAGISTER. VICI
QVI. K. *AVGVSTIS. PRIMVS
MAGISTERIVM. INIT

AVGVSTAE. Eadem est a p. LXXIV.

* AVGVSTI. msf. Pigh.

Smetius vidit.

Albæ Juliæ.

15

DIANAE
AVG
AEL. IVLIANVS
AVG. COL
APVI
V. L. S

Ex Lazio, & Clusii schedis.

1 *Tibure in S. Maria majori.*

CAE-LESTIS.

DIANAE. CAELESTI
SACRVM
Q. CORNELIVS
THEOPHILVS
CVM. QVINTIA. M.F.
LVPERCA

A Pighio Smetius.

2 *In agro Faliscorum, 2° ab Nepete lapide, Campagnanum versus, in sacello quodam, in ara lapidea rudi.*

COM-POTEN-TIS.

COMPOTENTI
DIANAE
MVMMEIVS
ATTICVS. ET
sic
MVMEIA. FELICIA
D. D

Smetius vidit & Pighius.

3 *Colonsole, quinto à Verona lapide.* LVCI-FERAE

SEX. IVVENT. SVAVIS
DIANAE. LVCIF
LVNAE

E Sarayna & schedis Panvinii.
* SEX. INVENT
SVAVIS
DIANAE &c. Sic ex Marcanovae mſ. Sumond.

4 *

DIANAE
LVCINAE
INVICTAE
CN. POMPEIVS
CN. LIB. BAR
BVS. PROCVRAT
†TIBICIN. ROM
VOTO. SVSCEPTO
L. M

LVCI-NAE.

†TVB. Aldus.

Ex Panvinio.

5 *Cluniæ, Hispan. in columna ærea.*

MATRIS DD.

TEMPLVM. DIANAE
MATRI. D. D. APV
LEIVS. ARCHITEC
TVS. SVBSTRVXIT

E Schotti schedis.

7 *Repertum ad lacum Nemorensem, xv° à Roma miliari, anno 1554.*

DIANAE
NEMORESI. VESTAE
SACRVM. DICT
IMP. NERVAE. TRAIANO. AVG
GERMANICO. III. COS. PRAEF
EIVS. T. VOLTEDIO. MAMILIANO
QVAESTORIB.
L. CAECILIO·VRSO. II. M. LVCRETIO
SABINO. II. AEDILIB. Q. VIBENNA. QVIETO
TI. CLAVDIO. MAGNO
P CORNELIVS. TROPHIMVS. PISTOR
ROMANIENSIS. EX. REG. XIIII. IDEM. CVR
VICI. QVADRATI. ET. LANIA. *C. F. THYONOE. CONIVX
EIVS. VOTVM. LIBENS. SOLVERVNT

NEMO-RENSIS.

*ETHIONDE. Ligor.

A Pighio Smetius, & Gud. ex mſ. Ligorii.

6 *Ad Saguntinam arcem, ad radices montis, literis fere omnibus fugientibus.*

DIA........NAR..
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
CVLTOR
. . . .

Grutero Schottus.

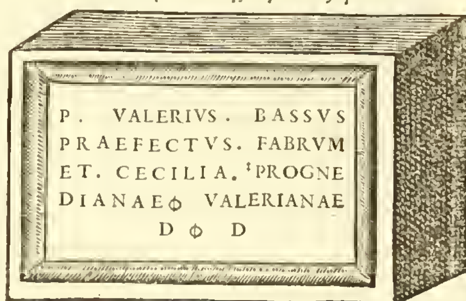
8 *Tibure, in S$_{to}$ Dominico, in ara aut basi.*

DIANAI. OPIFER
NEMORENSI
L. APVLEIVS. L. L
ANTIO

A Pighio Smetius.

9 *Romæ in Quirinali, vulgo Montecavallo, hoc est, Caballino ab equis marmoreis Phidiæ & Praxitelis ibidem extantibus; non procul ab ipsis equis: basis plana.*

VALE-RIA-NAE.

Smetius vidit. ‡PROCNE.

Romæ, in vinea Card. Carpensis in Quirinali in fragm. marm.

†

...VCIA. L. DIANAE. VICTRICI. *PRO
...S. LIB. COMM LVDI. MATVTINI
CAESARIVS

...TRI

...atuæ ipsius Dianæ ad truncum stantis digiti tantummodo pedum superſunt. A sinistris astat canis, cervum in collo mordens. Infra jacet aper mortuus, ad quem limax & lacertus adrepunt. Sub cervo in concava aversaque trunci parte, jacet cuniculus flores depascens.

Smetius vidit.

†INVICTAE. ſched. Langermanni. *PROCVRATORES. Lang.

11 *

LVNAE

LVNAE. ET. SOLI. AETER
ET. M. D. M. IDAEAE. ET
LIBERO. PATRI. SACRVM
M. VALERIVS. M. L. SYRVS
SACERD
VOTO. SVSCEPTO. M. L.

Ex Panvinii Roma.

1 *Nemausi.*

LVNAE. ET. ISIDI
AVG. SACR.
C. OCTAVII
PEDONIS. LIB
TROPHIMIO. SEVIR
AVG. V. S

Picta Lunula crescens & sistrum.
E Scaligeri schedis.

2 ✶

LVNAE. AETER. SACR
PRO. SALVTE
IMP CAES L. SEPTIMI
SEV. PII. INVIC. PRINC
PONT. MAX. P. P
IVLIVS. BALBILLVS
ANVLLINVS
PRAEF. VIGIL. V. S. L. M

Ex Panvinio.

3 *Exonæ in Cathalonia, Hispan. citeriori.*

LVNAE. AVG. SACRVM
IN. HONOREM. ET. MEMORIAM
AEMILIAE. L. F. MATERNAE
L. AEMILIVS. MATERNVS
ET. FABIA. FVSCA. PARENTES
S. P. F. C

Ex Apiano.

4 ✶

HERCVLI. ET. SILVANO
HER-CV-LIS. SACR.
SING. ARG
T. FLAVIVS. AVG.
F. COS. DES.
D. D

Ex Panvinii fastis.

5 *Romæ, in campo Esquilino, non procul a templo de eacono (quod Caji & Lucii basilicam esse quidam male opinati sunt) in vinea Cosmi. In limine superiori ostii, ut videtur.*

HERCVLI ET * SILVANO EX VOTO † TROPHIMIANVS
AVG LIB PROC SVMMI CHORAGI.
CVM ‡ CHIA CONIVGE

A Smetio.
* Sic Pigh. & Ligor. vulgo SYLVANO. † TROPHIMVS. Pigh. ms.
‡ CELIA, Ligor. qui tamen alibi CHIA. exhibet. Gud.

6 *Romæ, inter viam Juliam & Tiberim, in viculo quodam, in basi marm. per medium fissa, partibus etiam procul disjectis.*

HER CVLI
ET. SI LVANO
SANC TO. SAC
L. IVN IVS. * GLYCO
SCRIB LIBRAR
AEDILIV M. CVRVLIVM
D D

Smetius vidit.
* Sic ms. Pigh. & sic conjecerat legendum esse Rein. & ita Fabret. insc. c. 3. p. 218. Grut. LYCO.

7 *Romæ, in S. Laurentio in Lucina.*

HERCVLES. ET. PHILOTES
ALCIDES. HOMINVM. VICTOR
DOMINATORQVE. (sic) FERARVM
PHILOTETIS. AMICVS. ADES.
TV. ILLI. AEQVE. AMOR. ES.

E Mazochio.

8 *Romæ, in hortis Carpensibus sub statuis Herculis & Mercurii nudis ad aram stantibus.*

VOTO. SVSCEPTO
CORN. DEMAS
POSVIT

Ex antiqq. Boissardi. T. IV [illegible].

9 *Romæ, in palatio novo Farnesiorum, ad Tiberim, Hercules Colossens est, ex Antonianis thermis eò advectus, qui sinistro brachio innititur clavæ cum leonina, supra saxum, tristis & cogitabundus, demissa manu, duobus digitis primis extensis, cum pollice qualis oratorum gestus est: Altera in tergum reducta tria cotonea tenet: valido corpore est, ubique contentis musculis, ac tota specie plenus fortitudinis & consilii: capite ad proportionem minore, velut in longitudinem decimo altior sit. Id fortuito trans Tiberim inventum est, oculis diversa materiæ alabastrinis. Altitudo totius statuæ ex pede colligitur, qui facit Romanos quadrante minus duos. Incisum est in basi nomen autoris.*

ΓΛΥΚΩΝ
ΑΘΗΝΑΙΟϹ
ЄΠΟΙЄΙ

10 *E regione, eodem loco, similis Herc. inventus est, operis non ita expressi, pari tamen gestu, clava in caput tauri demissa. dexter pes ad truncum firmatur, ex quo dependent duæ pharetræ. Æstimabatur 3000. ∇.*

11 *Alter Hercules in Belvedere sedet, obliquato corpore, operosissima manu laboratus, elatissimis musculis, torosus capite, & magna parte disjectus in strata leonina, in qua titulus.*

ΑΠΟΛΛΩΝΙΟϹ
ΝЄϹΤΟΡΟϹ
ΑΘΗΝΑΙΟϹ
ЄΠΟΙЄΙ

Hæc ipsemet quidem vidit Smetius, sed ex observationibus Ant. Morilloni [illegible] ex parte descripsit.

12 *Romæ, in Quirinali, est tabula marmorea cum Hercule qui nudus, sinistra leonis pellem sustinens, dextra innisus clavæ, quam surripere ei velle videtur Cupido. Stat e contra Silvanus in terminum desinens, cujus ad pedem aquila visitur cum fulmine. in basi est.*

ΘΕΩΙ. ΑΛΕΞΙΚΑΚΩΙ
ΓΛΥΚΩΝ

E Boissardi antiqq. T. IV. 117. Ubi figura videnda.

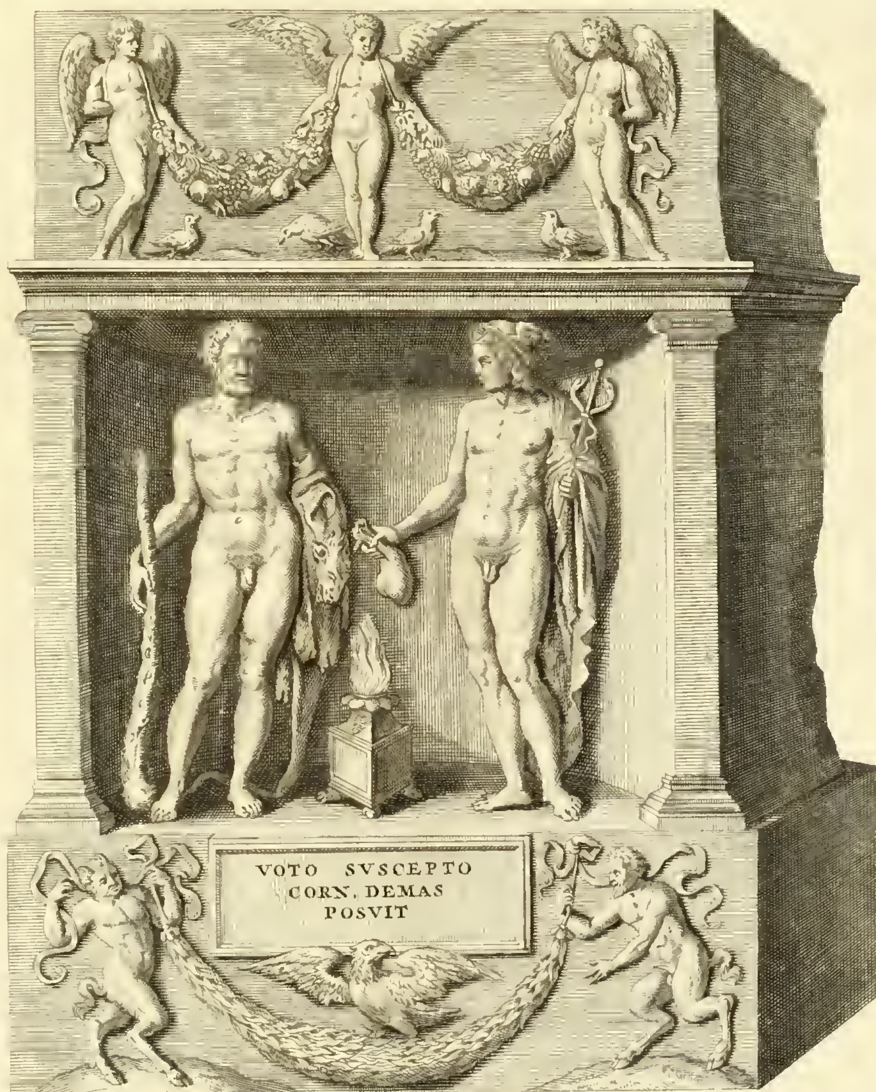
13 *Romæ, in vinea Carp. Hercules est cum Domitiano mistus, totus nudus corpulentus & musculosus, sesquipedem supra humanam staturam altus, capillis crispis, corona foliacea redimitus, dextro brachio mutilus, ad sinistram leonina suspensa dependet.*

14 *Ibidem alter Hercules in tabula marm. cui leonina ad collum religata per humeros dependet: dextra clavam attollit, sinistra hydram crinibus tenet, quæ usque ad pudenda tota fœmina est, pedibus in angues duos desinentibus.*

15 *Ibidem aliud signum Herculis est, eodem gestu cum Glyconis, num. 9. simile arte & magnitudine illi quod in Vallæ impluvio est, musculosum torosumque ac omnibus partibus robustissimum hominem referens, humana statura paulo minus, totum nudum, barba capillisque crispis, dextra in tergum retorta, sinistra ala clavæ in rupe stanti atque exuvio leonis induta, innixum.*

Vidit, ac sic descripsit Smetius.

In hortis Carpensibus

E. Boissardi Antiqq T. IV. pag. 79.

1 *In vinia Card. Carpensis Romæ, Ara quadrata marm. doctissima manu laborata. Grut. Nunc est in Palatio Principis Justiniani prope Pantheon. Gud.*

In fronte primo latere.

HERCVLI — *Stat hic ad aram sacrificans, & prope mulierbris cum clypeo & hasta, ut Pallas.* — SACRVM
P. DECIMIVS — LVCRIO
V. S — L. M

Subtus Hercules ipse leonem suffocat: hydram undecim capitum contundit: & aprum supinum humeris impositum portat.

In 2° latere, primo cervi cornua infringit; deinde cum arcu & pharetra Stymphalides tres ardeas similes figit: postea cum bidente Augiæ stabulum expurgat, astante clava.

In 3° latere, contra Centaurum, qui eques est cum bipenni & pelta, pugnat: deinde equos Diomedis quatuor interimit, quorum duo jam mortui jacent: postremo taurum subsultantem & reluctantem cohibet.

In 4° latere, contra Geriones, tres viros armatos cum galeis & pugionibus, dimicat: inde Cerberum educit: postremo aurea mala rapit, dormitante Nympha sub arbore, cui serpens convolutus est, deorsum tendens.

Smetius vid.

2 *Augustæ, apud Raimundum Fuggerum, est Hercules nudus, nisi quod tegitur caput leonina pelle, cujus pedes duo circumligantur ante pectus, alii duo humeros flagellant. utraque manu librat clavam. subscribitur.*

TRANSIVI. INTREPIDVS. PER. MILLE. PERICVLA. VICTOR
NON. AETES. FERRI. NON. CLAVSS MOENIA. PORTIS
CONATVS. TENVERE. MEOS. DOMAT. OMNIA. VIRTVS

Ex Apiano.

3 *Romæ, in horto, quem Sedarinus clericus Cameræ Apostolicæ, in ruinis Mausolæi Augusti extruxit, inter alia tabella quædam marm. est, in qua sequentium Deorum simulacra sunt.*

Primo Herculis, clavam altera, & altera Hesperidum mala gerentis.

Deinde trium Gratiarum, conchas marinas præ se ferentium.

Postremò Silvani, dextra falcem putatoriam, sinistra ramum tenentis. Et subscriptus est hic titulus.

EX.VOTO.AVR. CRESCES. AVR.EROS

Smetius exscripsit.

Coræ in Latio, in monte ubi olim forte templum Herculis, nunc Petri.

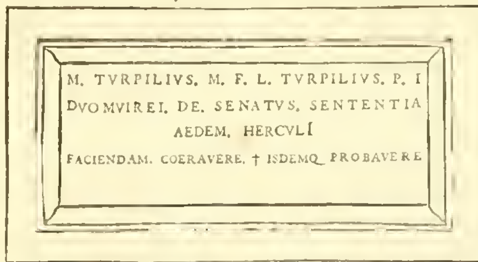
4 *Patavii, in ædibus Contarinis.*

sic

..X. ERBONIVS. SEX. SEX. L. FRON..
..ALGONTIVS. PRIMI. ET. GENII. L. IVCI..
..X. VOTTICIVS. ARGENTII. L. AMO..
..TITIVS. T. L. PHILEMO
..EX. ERBONIVS. SEX. L. PHILOGEN..
..GAVIVS. PHILEMONIS. L. HILARIO
..AEGONTIVS. L. L. STEPANVS
..MVLVIVS. *DITIONIS. L. SENECIO
..GAVIVS. L. L. GRATVS
..LARVS. VETTI. TI. SER
..AGISTRI. AEDEM. HERCVLIS. D. S. P
..X. ERBONIO. SEX. L. DIPHILO
..QVINCTILIO. M. L. DONATO
MAG. VICI

E schedis Pinelli Gruterus.
* D. L. Ursat. l. 1 sect. 9.

5

M. TVRPILIVS. M. F. L. TVRPILIVS. P. I
DVOMVIREI. DE. SENATVS. SENTENTIA
AEDEM. HERCVLI
FACIENDAM. COERAVERE. † ISDEMQ. PROBAVERE

Grutero ex Ursini schedis Gutenstenius.
† Leg. IDEMQVE. Gud.

6 *Allifani in Campania*

FABIVS. MAXIMVS RECTOR
PROVINCIAE. THERMAS
HERCVLIS VI. TERRAEMOTVS
EVERSAS. AFVNDAMENTIS
RESTITVIT

Sacerdos quidam Anagninus exscr. Smet.

7 *Romæ, retro turrim delle melangole, non procul a theatro Marcelli, in domo Antonini in basi parva.*

ALCIDE. SACRI GENERIS
DECVS. HOC. TIBI
PRAETOR
ET. IOVIS. ANTISTES
DEDICO. PERPETVVS

Smetius vidit.

9 *Coloniolæ, agro Veronensi.*

HERCVLI
Q. EVFEMIVS
Q. F. OVF
LVCVLLVS
AED
VI. VIR
V. S. L. M

Ex Apiano, & schedis Panvinii.

8 *Laude Pompeia, in reliquiis templi Herculis ad ripam fluminis.*

HERC. SAC
*CVMAS. CARPIVS SIMPHORIO
VI. VIR. SEN ET. AVG. † C. D. D.
ORNA DEC. ALB. ORD. SPLEND
M. M. HONOR. ‡CVMAS. CARPIO
FESTO. FILIO. C Q. R. EQ. P
VI. VIR. IVN. *DEC.
VOT SOL.

Ex Apiano.

* Rein. legit R. M. A. SCAPTIVS
† Forte C. D. D. id est ... Dec. Rein.
‡ C. Val. A. CAPTIO Rein.
* h. e. Decreto. Filio C. ... decretus est honor ... Gruteri. Rein.

10 *Laude Pompeja.*

HERCVLI
EVFEMIVS. Q. F. OVF
AED. VI. VIR. V. S. L. M.
Q. MANILIVS. PHILVMENVS
SACERD. LAVR. LAVIN. SIGILLVM
CVM. ARA. HVIC. ARAE. * SVPERSIT
ET. SCRIPTVRAM, EIVS. VETVSTATE
CORRVP. RENOVAVIT. VOTO
SVSCEPTO
L. D. D. D

Ex Apiano
* SVPERFVIT Fabrett. mend. p. 1. Sic & Gudius ex conjectura olim restituerat.

11 *Mediolani, in æde S. Valeriæ.*

L. MESSIVS: L. F
GEMINVS
VI. VIR
CVRATOR. AERARI
MEDIOL HERCVL
V. S L. M

Ex Apiano.

12 *Mediolani, in eadem æde, seu ... Coloniolæ.*

L. G...MINI... S. L. F
...ENI...S
VI VIR
C...RATO... A...RARI
MEDIOL
HERCVLI
V. S. L. M

Ex Panvinii ac Verderii schedis utrisque.

1 *Coloniæ Agrippinæ ara apud consulem Liskirchium.*

HERCVLI
* IANVARINIVS
MODERAT. COL
EQVITVM. DD.

Ex Arn. Mercatore.
* Lege SAN. VARINIVS. i. e. *Sancte* ut XLIX. 5. Gud.

2 *Romæ in ædibus Jo Boccalini, sub imagine Herculis cum leonis pelle & clava.*

P. AEL. VICTORINVS. ROMANI. VIVENI. F.
AVRELIANA. POPA. MIL. COH. V. PR. ANTONINIA
sic NE. P. V. 7. VERI. HERCVLI. DONV. POSVIT. LIBI *sic*
sic ENS. VOTO. VT. GRATIAS. AGO. DEDICAVIT
III. NON. NOVEMBRES
IMP. ANTONINO. AVG. N. IIII. ET D
CAEILIO BALBINO II COS

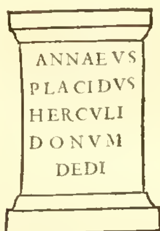
Vidit Lipsius.

3 *Romæ, in collegio Jesuitarum.*

SIGNVM
HERCVLIS
DORVS. * LARC.
DISP. QVI. ANTE. VILLICVS
HVIS. LOCI
D. D.

E Manutio.
* Leg. L. AVG. Gud.

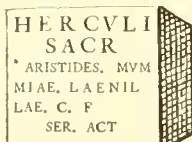
4 *Romæ in ædibus Porcariorum, basis exigua.*

Smetius vid.

5 *Ad Agonem Romæ in domo Jo. Baptistæ Armelini, basis parva & illaborata.*

Smetius describ.
* ANTISTIDES Pigh. mss.

6 *Brixiæ ad S. Barnabæ.*

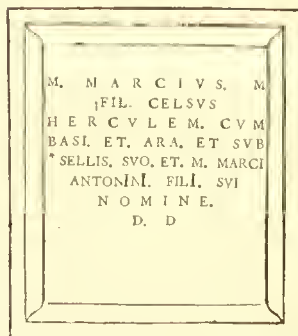

E Verderii schedis Gruterus. Habet & Nazarius.

7 HERCVLI
SACRVM
C. BLANDIVS
SECVNDINVS
CVM. BLANDIO
PRISCO. PONTIFIC
ET. BLANDIO
AGRICOLA
FILIS. * M. EDICIANI
VS. L. D. D. D

Gruterus è Verderianis.
* Leg. MEDIOLANI V S. i. e. *Votum Solvens Libens dat, donat, dedicat*, vel *voto suscepto* vel *voto soluto*. Rein.

8 *Valentiæ Hispan. in loco ubi luditur pila.*

E Schotti schedis.
† FI non agnoscit Pigh. * SELIS. mss. Pigh.

9 *Romæ in Capitolio.*

L. MINVCIVS
SYNECDEMVS
AEDICVLAM. HERCVLIS
COLLEGIO
D D.

Ex Mazochio.

10 *Romæ in palatio Cæsiano.*

* P. SCANTIVS
FLORVS
HERCVLI
D D

E Boissardo.
* Boissard. T. III. 50. habet P. SCANIVS.

11 *Beneventi in basi quadrata.*

L. TARQVINIVS
Sculpta est hic sus.
IANVARIVS
IN. SVO. FVNDO
HERCVLI. V. S

A VVastelio Smetius.

12 *Mediolani ad S. Ambrosium.*

HERCVLI
L. VALERIVS
* TERENTIVS
V. S. L. M

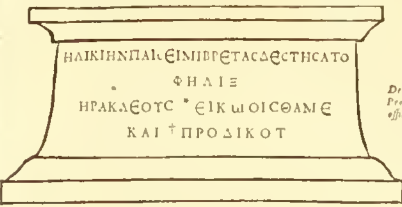
Ex Sarayna & Apiano.
* TERTIVS Cod. mss. Schraderi.

13 *In ruinis Gallareati Insubrum arula quadrata.*

HERCVLI
C. VIR. * MAX
CVM. SVIS
V. S. L. M

Ex Bon. Castillioneo.
* MAXI. Alciat. sched.

1 *Romæ in ædibus Jacobi Benzonii, ad Sanctum Marcum, Basis termini elegantis Herculis pueri, exuvium leonis induti, clavam nodosam sinistra gerentis, sed capite mutili.*

De Herculis apud Prodicum Cic. in offic. ex Xenoph.

Latine sic reddi possunt.
Ætate sum puer, sed statuam posuit Felix.
Herculis signum, noscis me, & Prodici.

Smetius vidit.
* ΕΙΚΩΝ ΙΣΤΑΜΕ. Sic Pigh. in prooem. Herculis Prodici ubi etiam ejus videbis imaginem. † Si. Pigh.

2 *Pisauri in Piceno, in palatio Ducis Urbini, in basi.*

HERCVLI
AVG
CONSORTI
D N.
AVRELIANI
INVICTI. * AVGVSTI.
RESPVB PIS
† CVRA. AGENTE
C. IVLIO. PRISCIANO. ‡ V. C
DVC. CVR. R.P. PIS. ET. FAN § PIN

Vrastelius exscripsit. Smetius 249 * Sic Fabret. † CVRAM. Gud ‡ V. E. Ut schedæ & Pigh. mss. & ita Fabr. & Gud. § P.M. Urbin. schedæ recte ut parci ex pagina c LXXVI. 3. & s. Fabret. Gud. vero P. P. M.

3 *Romæ ad fontem Trivii.*

HERCVLI. AVG
SACRVM
OFFICINATORES
ET. NVMMVLARI
OFFICINARVM
ARGENTARIARVM
FAMILIAE
MONETARI *

A Castilione Gruterus
* D. D Urbini schedæ.

4 *Numburgi in Norico mediterraneo; in muro coquinæ monasterialis.*

HERCVLI. AVG. [1] N. [2] PRVDENTIVS
[3] MAXIMVS. VET. [4] EX. DEC. ALAE
[5] TAMI
V. S. L. M

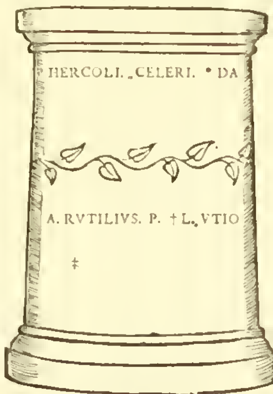
Ex Apiano ac Lazio. contuli cum Lig. Gud. 1 N. Lig. 2 PVDENTIVS. Avent. 3 MAXIMINVS. Lig. & Avent l. 2. 4 An leg. EXDEC *Exdecurio* Rein. 5 An Taurinæ, de qua Tac. 1. Hist. Gud. qui contulit.

5 *Ex Sabaria in ædes Lazii translatum Viennæ.*

HERC. AVG
CANAERIVS. AVG. NN. SER
D. S. V. S. L. L. M

E Lazio.

6 *Romæ non procul à S Marco, in domo privata, columella seu basis rotunda.*

CELERIS.

Vidit [illegible]
* DAT. Fabrett. † ANTIO [illegible] Fabret. inf [illegible] p. 6 9. ‡ In mss. Pighii in medio est corona semicircularis apud Fabret. ex hedera cum corymbis.

7 *Romæ in vinea Card Carpensis, in basi marm. prægrandi rudique.*

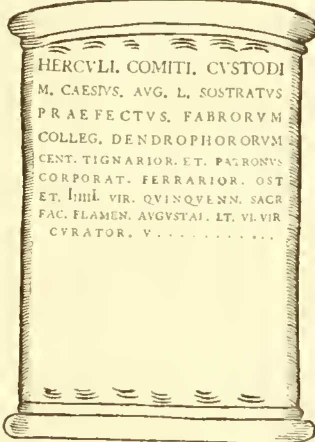
Boiss. T. IV. 66.

DEO. HERCVLI
COMITI. ET
CONSERVATORI
DOMINORVM
NOSTRORVM

COMITIS.

Smetius vidit.

8 *Romæ via Gordiana prope Tiberim, Ara quo Ostiam naves subducuntur.*

CVSTODIS

Ex Jacobonio.

9 *

HERCVLI. CONSERVATORI
PRO. SALVTE
L. RAGONI. L. F. PAP. VRINATI
* LARTI QVINCTIANI. . VIR. † COS
SODAL. HADRIANAL. LEG. LEG
XIII. GEM. DONIS MILIT. DONAT
AB. IMP. COMMODO. ANTONINO
AVG. PRO. COS. PROV. SARDINIAE
IVRIDIC. PER. APVLIAM PRAEF
‡ I. D. PRAET. AED. PL. Q. PR. AFRIC
VI. VIR. AVG. EX TESTAMENTO
M. ANTIVS. * ENNIVS. SERGIANVS
AMICO. V. CVR

CONSERVATORIS.

* Leg LARGI ex ms tip. 1. p. cccc XIII Gud. [illegible] Latius etiam [illegible] vid. [illegible] † CLA . Lig. ‡ An F. D hoc est Frumenti [illegible] [illegible] MLXXXX [illegible] * G . MINVS Lig.

Ex Panvinio. contulit cum Lig. Gud.

10 *Inventa Romæ in Aventino sub æde S. Priscæ, versus Circum maximum.*

HERCVLI
CONSERVATORI
DOMVS. VLPIORVM
SACRVM
M. VLPIVS . . . . .
VERECVNDVS

Ex Roma Panvinii.

11 *Colosvarini.*

HERCVLI
CONSERVATORI
GEMIN.
AELIANVS. BF
LEGATI
V. L. S

Ex Lazio & Sglero.

*

12 HERCVLI. DEFENSORI
PRO. REDITV. ET. ITV
D. CLODI. SEPTIMI
ALBINI. CAESARIS
D. CLODIVS. D. L
FELIX
ACTOR. CAES. N. D. D

DEFENSORIS.

Ex Onuphr.

13 *Romæ in ædibus quondam Pomponii Læti, in Quirinali in ara marmorea.*

PRO. SALVTE. DD. NN. AVG
HERCVLEM. DEFENSOREM
sic
GENIO. CENTVRIAE. EX VOTO. POSVIT
L. DOMITIVS. VALERIANVS
DOMO. KAPITOLIA. DE. * STIP. XVIII
MIL. COH. X. PR. P. V. 7. FL. CARALITANI
LECTVS. IN. PRAETORIO. D. D. N. N
EX. LEG. VI. FERR. F. C
MISSVS. HONESTA. MISSIONE
VII. IDVS. IANVAR. D. D. N. N
IMP. ANTONINO. PIO. AVG. III. ET
GETA. NOBILISSIMO. CAES. III. COS

Smetius vidit.
* STIPE. † III. Rein.

1 *In ruinis Castrorum Trajani, Warhel.*

DEO. HERCVLI
PRO. SALVTE
DIVI. TRAIANI
AVGVSTI. ET
MARCIANAE
SORORIS. AVG
COLONIA. DAC
SARMIZ

E Leunclavio & Clusii schedis.

2 *Romæ ad Sanctum Marcum, in domo Dominici de nigris, in parte plana columnæ rotundæ per medium fissæ, litera plane inculta ac barbara.*

DEO
HERCVLI
M AVR. BAS
SINVS. 7. EX
*ERCITA. N
EQ SING.
CVM AVR. SA
BINO. EQ. R
FIL. V. L. S

*ERCITA. ... N nisi. Pigh. qui interpretatur *Exercitatore Equitum singularium.*

Smetius vidit & Mazochius.

3 *In Mulenbach Transilvan.*

DEO. HERCVLI
IVLIA. MAXIMINA
VOTI. SVI COMPOS

E Lazio, Sigleto, Clusio.

6 *In vico Rancon in Lemovicibus.*

HERCVLI
DEO. TIB
IVL. IVLIAN

Scaligero Maliardus.

4 *Maderni ad Lacum Benacum.*

DIVO
HERCVLI
SACR

E Verderii schedis Gruterus.

5 ★

DEO. HERCVLI
M. MVMMIO. CEIO
NIO. ANNIO. ALBINO
PRAETORE. VRBAN
V. C. DEDICANTE

Ex Panv. comment.

7 *Puteolis.*

HERCVLI. *GILIO
INVICTO. SANCTO
SACR
VOTO. SVSCEPTO
L. CRASSVS
DE SVO. F

GILII

E Scipionis Mazella antiqq. Puteolan.
* GYLIO. Monnel. Antiq. Puteol. p. 239.

8 *Martos Hispan.*

HERCVLI. INVICTO
TIB. IVLIVS. AVGVSTI F
DIVI. NEP. CAESAR. AVG
IMP. PONTIFEX. MAXI
MVS D...

INVICTI.

E Schotti schedis.

9 *Romæ in S. Joan. Lateranensi, in sacello ubi servatur mensa Cœnæ Dominicæ litera declinante & male compacta.*

HERCVLI. INVICTO ET
DIBVS. OMNIBVS. DEABVS
Q. SACRVM. PRO. SALVTEM
IMP. L. SEPT. SEVERI. ET
M. AVRELIO. ANTONI
NO. CAESARI. AVG. NN
ET. ...
... C. V. PR. PR. ET. TRI
BVNIS. HELIO. MONIMO
TREBIO. GERMANO
EXERCITATORIBVS
HELIVS. SABINIANVS
AVR. TITIANVS. GENIO
.T. OPTATI. OB. REDITVM
NVMERI. VOTIS. FELI
CISSIMIS. T. FLA. RES
PECTVS. C. SEVERINVS
VITALIS. SECIVS. GE
MELLINVS. PVDESASS
FE CE RVNT
DEDIKAVERVNT
V. IDVS. IVNIAS. LATE
ANO. ET. RVFINO. COS

sic — sic — R

Smetius vidit.

* Erasum est nomen ... epitum Getæ Cæsaris, ut xxxix 4 & xxxii. ... †. IVDLS. A.S.S. id est *aram suo sumptu* .c.d.

10 *Romæ supra emissarium aquæ virginis, juxta Sanctum Nicolaum de Arcionibus, litera coacta sine corpore. Supra ostium domus Marcellini de montibus.*

HERCVLI. INVICTO
PRO. SALVTE. DD. NN. IMP. CAES. M. AVR. ANTONINI. P. F. AVG. ET
M. AVR. ALEXANDRI. NOBILISSIMI. CAES. TOTIVSQVE. DOMVS
DIVINAE. EORVM. COH. X PR. | V. ANT. 7. MARCIANI
* MASCVLINIVS. VALENS. B. F. ‡PR DRFEMININA
ET. AVR. FABIANVS SIGNIFER. ET
VAL. FIRMINVS. OPTIO. 7. QVOD
PROFICISCENTES. EXPEDITIONIBVS
SACRIS. VOVERANT REGRESSI
CVM. COMMANIPVLIS LIBENTES
VOTVM. SOLVERVNT

Smetius vidit.

† in alio exemplari IV. interpretatur ... NIOR. Ita habet interpretatumque nil Pigh. Sed lapis FR. P V id est, *Præterito*, *Pro*, *Vi-*... ut xL 9.
* MASCLIN. nil Pigh. Sed Gud MASCVLINVS. ‡PR PR. FEMINVS. Gud.

11 *Arucci in confinibus Lusitan.*

HIRCVLI. DEO
INVICTO. ET. RLIP. ARV
CCITANAE. PATRONO
STAT. AEREAM
SECVND. TH BANI. TEMPLI. TRO
PH. ARVCCITANI. D. D

Ex schedis Schotti, & Morale.

12 *Cardati Insubrium oppidulo.*

HERCVLI
INVICTO
DEO
CVLTORES
V. SS. L. M.

E Castillioneo.

1 *Romæ.*

HERCVLI . INVICTO
POMPEIVS . APPIVS
FAVSTINVS
V. C. PRAEF. VRBIS
N . D . D.
FELICITER.

E Mazochio.

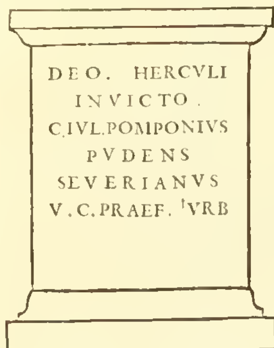
3 *Romæ in fragmento rotundi lapidis versus Trochaici imperfecti.*

HERCVLES. INVICTE. *CAVTVS. HOC TVO †DONV *m. libens.*
NVMINI. SANCTO. DICAVIT. PRAETOR. VR IS *Annius*
CVM. PIA. SOLENNE. MENTE. RITE. FECISSET *tuum*
TRADIDISTI. QVOD. POTITIS. EVANDRIO: *sic ulo.*
ADMINISTRANDVM. QVODANNIS. HIC. ADIS. *votis juvens.*

E Mazochio

* CAVTIVS. Pier. ad Virg. III. Aen. 64 † DONV pro DONO putat Pierius positum.

2 *Romæ in impluvio domus Antonini ad theatrum Marcelli basis marm. transportata eò ex templo Herculis, quod est ad scholam Græcam. Boiss. T. III. 99.*

Smetius vidit. †VRBI. mſ. Pigh.

4 *Romæ in horto Conservatorum, in basi marmorea.*
Boiss. T. III. 103. hanc cum 2. simul exhibet.

HERCVLI. IN
VICTO
M. CASSIVS
HORTENSIVS
PAVLINVS PR VRB.
XV VIR. SACRIS
FACIVNDIS
*DONVM. DEDIT

Smetius vidit.
* D. D. mſ. Pigh.

Romæ in domo Conservatorum, in lapide quadrato, omnibus lateribus notis inciso.

5 Primo.	6 Secundo.	7 Tertio.	8 Quarto.
HERCVLI IN VICTO T. FLAVIVS IVLIANVS. QVADRATIANVS V. C. PR. VRB XV. VIR. S. F. DONVM. DEDIT.	DEO HERCVLI M. *MVMMIO. CE IONIO. ANNIO. ALBINO †PRAET. VRBAN V. C. DEDICANTE	DEO HERCVLI IVL. FESTVS. V. C. PR. VRBAN D D	HERCVLI IN VICTO POMPEIVS. APPIVS FAVSTINVS V. C. PR. VRBAN D D FELICITER

E Mazochio.
* leg. NVMIO. Rein † leg. PRAEF e Vopisco in Aureliano. ad eum est epistola Valeriani Aug. Gud.

9 *Romæ, in horto Conservatorum, ubi olim ædicula Herculis.*

*DEO. HERCVLI. IN
VICTO
M. IVN. CAESONIVS
NICOMACHVS
ANICIVS. FAVSTVS
†PAVLINVS
C. V. P. ‡V. D. D.

* DEO non agnoscit. Ligor.
† PAVLI NV. Lig.
‡ Non est in Velserianis schedis illud V. Omnino omnes hujus versus notae in Ligor. mſ. non leguntur. Sed Reines. explicat *Cons. Ord. Praef. Urb.*

10 *In horto Conservatorum in Capitolio in basi marmorea.*

TE. PRECOR. ALCIDE SACRIS
INVICTE. PERACTIS
RITE. TVIS. LAETVS. DONA
FERENS. MERITIS
HAEC. TIBI. NOSTRA. POTEST
TENVIS. PERFERRE. †CAMINA
NAM. GRATES. DIGNAS. TV
POTES. EFFICERE
SVME. LIBENS. SIMVLACRA
sic
TVIS. QVAE. MVNERA. CILO
ARIS. VRBANVS. DEDICAT
IPSE. SACRIS

Smetius vid. & Apianus. 216.
† CAMENA. mſ. Val. & Lig. * PRAETOR. mſ. Pigh.

11 *Albæ Juliæ, in ara.*

HERCVLI
INVICT
PRO. SALVT
C. IVL. METRO
BIANI. ET
AELIAE. BO
NAE. CON
IVG. ADA
MAS. EX. VOT

Ex schedis Bongarsii & Sigleri Gruterus. Est etiam apud Zamos.

1 *Romæ, in domo Gentilis Delphinii in basi marm. eleganti.*

SANCTISSIMO.HERCVLI
INVICTO
CORPOR. CVSTODIARIOR.
*L. CVRTIVS. ABASCANTVS. CVM
CVRTIO. GAVDENTE. FIL.
†IMM. A. IIII.
CRATERAM. ‡ARGYROCORINTHAM
CVM. BASI. SVA. ET. HYPOBASI
MARMOREA
SVA. PECVNIA. DONVM
DEDERVNT
DEDICAT. VIIII. K. IVN
SER. SCIPIONE. ORFITO. Q. †NONIO. PRISCO. COS

Smetius vid. Boiss. T. V. 103 & Fabrett. c. VI. p. 479.

* C. Pig. † i. e. *Immunes anni quarti* Pigh. ‡ ARGYROCORINTHAM. Sic lapis. Gud. qui vidit. † NON. Fabrett.

2 *Circa Puteolos.*

SANCTISSIMO
HERCVLI
INVICTO
DO . . . . L. L
ARGYRIVS.LANARIVS
DOMITIANVS. L. L.
N . . . . . .
S. P. D. D
DEDIC. VII. KAL. IVL
. . . .
. . . . SEX. TVL. COS

E Scipione Mazzella.

3 *In templo S. Daniel. prope montem Velach, in Comitatu Ottenburgensi.*

HERCVLI. INVICTO
SACRVM
C. DONNICIVS. RVFINVS
ET
VALERIA. ATTICA. CVM
SVIS. TEMPLVM. VETVSTATE
CONLABSVM. RESTITVERVNT
EX. VOTO

Ex Apiano.

4 *In Angleria prope Mediolanum in ara. Vicomercato in æde D. Stephani dicit Merula e Leandro.*

HERC. INVIC
VOT. †SOL
MARTIVS. LVSOR
ALBVCIVS
L. D. D. D

A Pighio Smetius.
† SOL non est in Alc. sched.

5 *Malacæ Hispan.*

Q. SERVILIVS. VVL
NERE. SERVATVS. HER
CVLI. DEO. INVIC. SING
AEREVM. EX. VOTO
POS. PROPE. MARTEM
ARGENT. IN. MAGNA
ARA.

E Strada.

6 *Narbone.*

DEVS. HERCVLIS
INVICTVS. SIG
NVM. ARGENTEVM
P. P. XII. DE. SVA
PECVNIA. FECIT

A Scaligero.

7 *Romæ in Quirinali ad malum Punicum, in hortulo quondam Jacobi Sadoleti Cardinalis, in basi sub Herculis, Jovis, atque in monte sedentis Genii simulachris.*

Stat hic inberbis cum leonina & clava	Stat. Jupiter cum Aquila & fulmine	Sedet Genius in monte lauruque arbore adplectitur Grut.
HERCVLI	IOVI	GENIO
IVLIANO	COELIO	CAELIMONTIS

IVLIANI.

ANNA SACRVM

Ex Pighii Fastorum Commentar.

8 *Romæ apud Titum Celsum sub Hercule, lyram & plectrum manibus tenente.*

MVSAGETAE.

ΗΡΑΚΛΗΤΩΙ ΜΟΥϹΑΓΗΤΗΙ
ΜΗΝΟΦΙΛΟϹ

E Boissardi antiqq. T. IV. 63.

9 *Romæ in hortis Carpensibus sub simulacro Herculis nudi, humero sinistro sustinentis pellem leoninam. dextram manum immittit floribus Cornucopiæ. clavam ejus tenet dextra humi sedens Panisc us: sinistra larvam ostentat. jacet ad pedes hinc Cornucopia, inde caput Attidos mitrati.*

PLACIDI.

HERCVLI. PLACIDO
IABOLENVS. AVG. LIB. D

E Boissardi antiqq. T. IV. 71.

10 *Romæ in palatio Capitolino sub figura Herculis nudi, nisi quod a lævo humero pendent exuviæ leoninæ. sinistra globum tenet, dextra clavam premit ei innixus.*

ROMANI.

HERCVLI. ROMANO. DD
L. HERODES

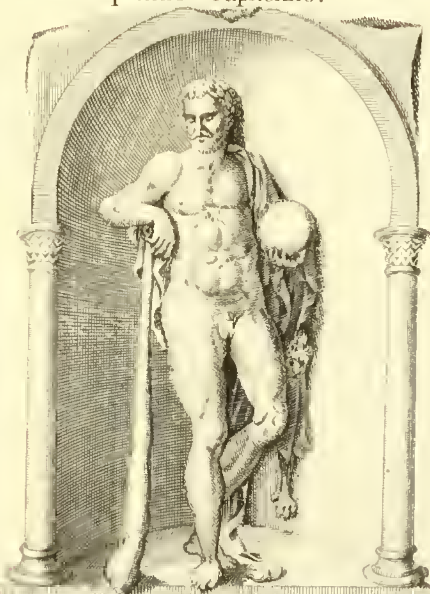
E Boissardi antiqq. T. III. 101. ubi figura.

11 *Romæ in hortis Julii Galli.*

HERCVLI. SANCTISS
INVICTO. SACR
P. APPVLEIVS. P. F. VOL
PATERNVS. MIL. COH. V. VIGIL
D. D
DEDIC. V. ID. AVG
SEX. POMPEIO. ET
SEX. APPVLEIO. COS

Ex Panvinio & Manutio.

In palatio Capitolino.

E. Boissardi Antiqq. T. III. pag. 101.

In palatio Conservatorum sub statua Herculis.
E. Boissardi Antiqq. T. III. pag. 103.

In Hortis Carpensibus
HERCVLI PLACIDO
IABOLENVS AVG LIB D.
C. Boissardi Antiqq. T. iv. p. 71.

1 *Ponte Corvo, Campaniæ opp. sic appellato (è Fregellanorum reliquiis, ut putatur, extructo) ante palatium Episcopi, in basi.*

ΕΥΧΗ
ΗΡΑΚΛΗ. ΘΑΛΛΟΦΟΡϢ
ΙΕΡϢ. ΕΥΑΚΟΥϹΤϢ
Λ. ΚΟΡΝΗΛΙΟϹ. Λ. ΚΟΡΝΗ
ΛΙΟΥ. ΠΡΕΙΜΙΓΕΝΙΟΥ
ΥΙΟϹ. ΠΑΛ. ΤΕΡΕΝΤΙΑΝΟϹ
ΚΑΙ. ΛΗΜΝΙΟϹ. ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΟϹ
ΕΠΟΙΗϹΑΝ
HERCVLI. PACIFERO
INVICTO. SANCTO
SACR
VOTO. SVSCEPTO
L. CORNELIVS. L. F
PAL. TERENTIANVS
ET. LEMNIVS. LIBERTVS
MERITO. LIBENTES
FECERVNT

THAL-LOPHO-RI.

Smetius vidit.

2 *Mediolani in lupanari publico. Alciati schedæ repræsentant eam in tabula, quam sustinent duo Genii alati.*

HERCVLI IN PETRA.
*IN. PETRA. SACR
C. CALVISIVS
SECVNDINVS
VI. VIR. IVN. DECVR
ITEM. †Q. ARAM
V S. L. M

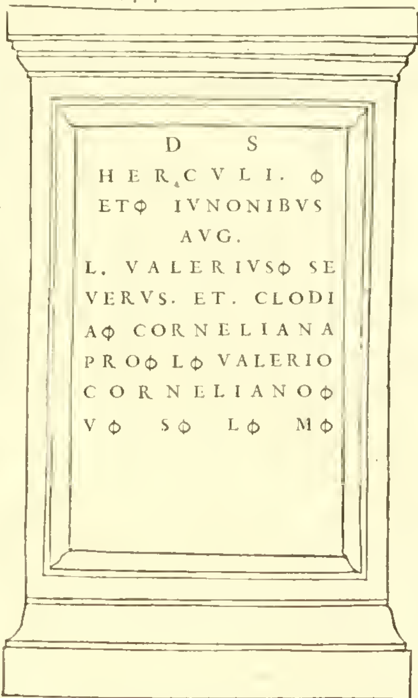
A Pighio Smetius. lapis eodem modo in Alciati mſ libro. quem habui Mediolani a Septalio. Gud.
* Rein. an IMPERAT? in DCCCXLIX. 12. *Imperatori P iri.* Sed hanc Reinesianam conjecturam refutat lapis alius, quem Mediolani vidimus & descripsimus, in quo est HERCVLI. IN PETRABI. Gud. † an Q. A. RATIONIBVS? vel Q. AB. AERARIO? Rein.

3 *Tibure tabella marm. parieti diversorii publici inserta.*

HERCVLI. SAXANO. SACRVM SAXA-NI.
SER. SVLPICIVS. TROPHIMVS
AEDEM. ZOTHECAM. CVLINAM
PECVNIA. SVA. A. SOLO. RESTITVIT
IDEMQVE. DEDICAVIT. K. DECEMBR.
L. TVRPILIO. DEXTRO. M. MAECIO. RVFO. COS
*EVTYCHVS. SER. PERAGENDVM. CVRAVIT

Legit atque exscripsit Smetius. contulit Gudius.
* Sic lapis. Nihil deest. Sic & Pigh. in Herc. prodic. p. 394. male ed. VTACHICVS. Gud.

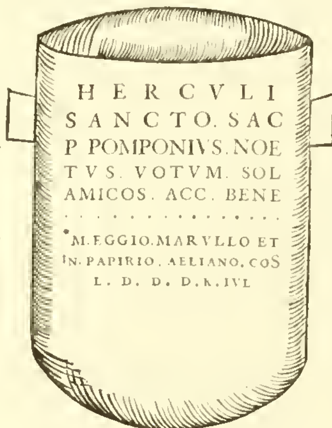
4 *Materni, prope Benacum in S. Andreæ.*

[a]SANCTI.

E Verderii schedis. nec abludunt Mautocenianæ aliter paulo quam Sarayna atque Apianus. Sic hunc lapidem restitui ex Palerm. de vera Plinii patria c. 2. & Pigh. sched. nisi quod in his sit D. M. & Marcono-va apud Sirmondum; sed hi duo non legunt AVG. ut nec Gruterus, nec Spon Miscell. 83.

5 *Casini, quod oppidum nunc Sancti Germani vocant, in Campania, in cantharo marmoreo grandi, ad templum cathedrale.*

alias M autD.

* L. †CN. Fabret. inscript. c. v p 347.

E Smetio & Manutio.

6 *Tibure, in S. Vincentio, in basi.*

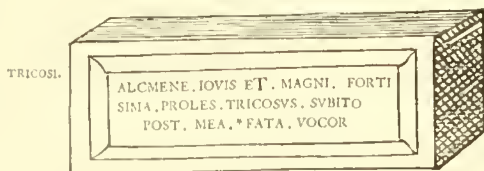
HERCVLI TIBVR-TINI.
*TIBVRT. VICT
ET CETERIS DIS
†PRAET. TIBVRT.
L. MINICIVS
NATALIS
COS. AVGVR
LEG. AVG. PR PR
PROVINCIAE
MOESIAE INFER
VOTIS SVSC.

†PENATIB. habet Apianus, at ms. Pigh. interpretatur PRAET. Praetorum.

E Pighii Hercule Prodicio & Manutio.
* Sic ms. Pigh.

1 *Romæ in Capitolio basis parva planaque, quæ steterat sub signo, quondam in hortis Cardinalis Carpensis.*

TRICOSI.

Smetius vidit.
* FACTA. lapis. rectè! Gud.

2 *Romæ ad Campum Floræ, in hospitio Lunæ contiguo tabernæ officii cursorum.*

ARGIVE. VICTOR
HERCVLES
DONVM. HOC
TIBI. VRBANVS
PRAETOR
VELDVMNIANVS
IVNIVS

Ab aliis accepit Smetius.

3 *Romæ in Capitolio, in domo Conservatorum. Æneæ Herculis statuæ dextra clavam, sinistra malum Hesperidum tenentis, supposita est ara rotunda marmorea, coronis quatuor querneis, ad totidem clavas deligatis obtexta. Sub ipsis coronis, in fronte vas apertum est, vestitum hedera.*

A tergo arcus & pharetra.
In dextro latere Hercules ipse cum Cerbero luctatur. In sinistra parte aper sculptus est.
In fronte supra coronam, hæc inscriptio legitur.

VICTORIS.

HERCVLI. VICTORI
POLLENTI. POTENTI
INVICTO. D. D. L. M
*C. VLPIVS. FRONTO
VIATOR. †Q
DEDIC. III. K. ‡IVL
L. VETTIO. PAVLLO
T. IVNIO. MONTANO COS

E Mazochio & Smetio.
* *C Cornelius* mss. Pigh. sed literis dubiis. † i.e. *Quæstoris* Pigh.
‡ IVN. mss. Pig.

4

HERCVLI
VICTORI
PRO. SALVTE
IMP. CAES. M
OPELII. AVRE
LI. SEVERI*
MACRINI. AVG
L. IVBENTIVS
L. F. TER. SE
VERVS. AVG. N
DISPENSATOR

Ex Panvinio.

5 *In Campo Esquilino, non procul a templo decacono, in vinea quadam fragmentum.*

Smetii.

6 *Tarracone.*

TEMPLVM. HOC. SACRVM HER. . .
. . . . . . AVGVSTI. NOMEN. FELIX
REMANEAT. STIRPIS. SVAE. LAETETVR . . . .
PARENS. NAM. QVOM. TE. CAESAR. TE. M . . . .
EXPOSCE. DEVM. CAELOQVE. REPERIES . . . . .
MVNDVM. REGES. SINT. HEI. TV. EI. . SORTE . . . . .
HVIC. IMPERENT. *NEGANTQ. NOS. FELICIBVS. VOTEIS. SVEIS
L. AVRELIVS. L. F. PAL. RVFVS. PRIMOPILARIS
. . . . . XVI. MILITARIS. SEC . . . .
. . . . . . IMP. CAESARIS . . . .

E Manutii Quæsitis. * REGANTQ. Grut.

7 *In propyleo templi Hazakiensis, quod oppidum VIII. millibus abest Vlpia Trajana, visitur lapis non magnus in tetragonum redactus, cujus in summo Mercurius & Minerva ambo suis cum ornamentis stant erecti, singulari corpore, solo capite distincti. Mercurius virgam serpentibus obvinctam habet & caduceum: Minerva cassidem & parmam. titulus in cippo hic.*

MERCVRII

MERCVRIO. ET
MINERVAE. DIS
TVTELARR. S.

Ex Zamosio.

8 *Apud Isaram fl. in Bojaria. Abudiaci ad Danubium supra Reginsburg. Avent. l. 2.*

DEO. MERCVRIO
FORTVNAE
REDVCI. SACRVM
‡AVR. MARCELLVS
DECIALI. FIL. *SA. SING
COS. P. P. N. III. D. S. I
. . . .

Ex Apiano. Sed ex Aventini annali II. Bojorum ultima adjecimus, omisso tamen ultimo versu corruptissimo.
‡ VIR. Aven. * leg. EQ. SING. CAES. ut DCXXXIX 2. Gud.

9 *Rhemis in ædibus V. C. Colini, sed repertum apud Lingones; sub capite Mercurii & mulieris.*

POSTVERTAE.

DEO. MERCVRIO. ET. POS
TVERTE. C. ANTIVS. TITI
FILIVS. EX. VOTO

E schedis Roussati Gruterus.

1 *Augustæ Vindelicorum, in domo Peutingeri.*

MERCVRIO
CVIVS. SEDES. A. †TERGO †AER Smet.
SVNT
APPIVS. CL. LATERANVS
XV. VIR. SACR. FAC
COS. DESIGN
LEG. AVG. PR. PR.
LEG. III. ITAL.
V. S. L. M

E Velsero.

qui scribit, conjicere quosdam quadrasse dictæ inscriptioni istud signum Mercurii, quod in iisdem Peutingerorum ædibus.

2 *In Angleria prope Mediolanum.*

MERCVRIO
C. ALBINVS. C. F. OVF
MASCELLIO. IIII. VIR. A. P
PRAEF. I. D. IVDEX. V. DEC
NOMINE. SVO. ET
IVLIAE. INGENVAE
VXORIS. *ET
ALBINORVM
IVLIANI. MASCELLIONIS
INGENVAE. MONTANAE
LIBERORVM. SVORVM
V. S. L. M

A Pighio & Merula. Codex Alciati aliter distinguit versus.
* ET non est apud Smet.

3 *Compsæ, quod oppidum est Lucaniæ, in æde divæ Mariæ pietatis, in basi.*

M. MINDIVS. M. F
GAL. †MAXIMINVS
STATVAM. MERCVRII
OB. HONOREM. QVINQ.
POSVIT
CVIVS. DEDICATIONE. DEDIT
POPVLO. VIRITIM. DENARIOS. SING
L. D. D. D

† MAXIMIVS schedæ Cittadini. MAXIMVS. Lig.

Io. Metellus Smetio.

4 *Arcisate Insubrum.*

MERCVRIO
L. COMINIVS
POLLIO
MILES. LEG
XIII. GEM
BENEFICIA
RIVS. LEGATI
CONSVLAR
ARAM. ET
TECTVM
V. S. L. M.

Ex Castillionio, qui id cum propinquo suo e ruderibus sterquilinii primus produxit. Vidit etiam Ligorius.

5 *Bonnæ, in templo.*

L. CORNELIVS
VRBANVS. MILES
LEG. XXI. RAP
MERCVRIO
V. S. L. M

Campius Frehero.

6 *In arce Pinoberg prope Pheringuicum Danubianum.*

IN. HONOR. D. D. ET. MERCVRIO
VETVSTATE. CONLAPS. M
CORNEL. ROGATV. PRAEF
COH. I. ML. S. SVISQ. R
CON. M. F. ET. REST

Ex Apiano & Lazio. Illam prodidit quoque Aventinus II Annal. Bojor.

7 *In agro Daverii, in Insubria in ara.*

MERCVRIO
V. S. L. M
*ANTONIVS
MAXIMVS

Ex Castillioneo.
* C. addunt schedæ Alciati.

1 *In Obrikheim apud Mospach.*

IN. H. D. D. Ↄ
MERCVRIO. AED
SIGNA. CRI. IIII. L
BELLONVS. MAR
CVS. †SAMEcIVS
SVS. F. CIFI. CNSA
CA. AV. II

In uno latere Mercurius barbatus nudus cum caduceo: in altero homo nudus, imberbis, manu sinistra uvam, dextera nescio quid gestans, simile ampullæ oblongæ, quod & in dextra Mercurii conspicitur, fortaße est crumena.

Ex Apiano.
† C. Barth. 52 Advers. c. 4. legit SAME. Rc. IV. SVS.

2 *Prope Heidelbergam lapidis fragm. inserti parieti Curiæ pagi Hendschuchesmensis.*

MERCVRIO
BASEM. CVM
L. CANDIDIV
sic
GATOR. D. C
V. S. L. L. M

Vidit Freherus.

3 *Ligurmetini in Comensi agro, in templo S. Michaelis, in basi.*

MERCVRIO
V. S. L. M
C. CAPELLINVS
SORA

A Pighio Smetius.

4 *Prope Brixiam in vico Lograti nobilium Æmiliorum.*

MERCVRIO
CN. CETRONIVS
†PRAESENS.
V. S. L. M

Gruterus è Verderii schedis.
† PRAESES. Naz. & mſ. Pigh.

5 *Dinzelavi, prope Ingolstadium, in ripa fluminis Schutari.*

MERCVRIO
TEMPLVM
EX. VOTO. SVS
CEPTO. CL. AV
GVSTANVS
L. L. M

E Velsero, qui vidit: ut & Aventinus II. Annal. Boj.

6 *Prope Mediolanum, in ruinis Celii.*

M. COE
LIVS. CVM
SVIS
MERCVRIO
V. S. L. M

Ex Bonav. Castillioneo.

7 *Brixiæ in vico Verziani. Rubæi schedæ habent aram grandem.*

MERCVRIO
CONSTANS
*ACVTI
COMINAE
V. S. L. M

Gruterus è Verderii schedis.
* Pigh. interpretatur *servus Acuti Cominæ.*

8 *Filesiæ, in Comit. Dobacensi.*

MERCVRIO
SACRVM
MAROGATANVS
PRO. SALVTE. SVA
ET. SVORVM
EX. SVIS

E Lazio.

9 *Arcisate Insubrum.*

MERCVRIO
C. F
MARTIALIS
MAR...
. . . .

Ex Castillioneo.

10 *Augustæ Taurinorum, in domo Pingonii, in marmore quadrato.*

MERCVRIO
T. MATTIVS. ‡ ATEVRITI. F
MAGIACVS
V. S. L. M

E Pingonio.
‡ An T. M. EVRITI. vel A. M. EVRITI.

11 *Firmi in agro Piceno reperta est urna terrea, in qua erant numi argentei variorum vultuum, pondo assium IVS. Et tabella ænea, priore parte sic inscripta.*

L. PESCENNIVS. T. F
MIRCVRIO. DONO. DEDIT. MERETO

In altera parte sic

SACRA IOVI. STIGIO

12 *Ibidem altera tabella ærea, in simili urna reperta fuit, & cum ea monetæ aheneæ pondo assium CCLXX, cum hac inscriptione.*

Cur hi inter deos positi? Gud.

L. TERENTIO. L. F
¹C. APRVFENIO. C. F
L. ²TVRPILIO. C. F
M. ³ALBANI. L. F
T. MVNATIO. T. F
QVAISTORES
AIRE. ⁴MOLTATICOD
⁵DEDERONT

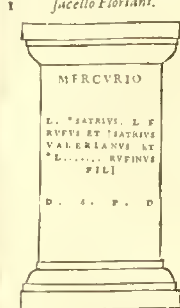
A Jo. Metello Smetius & Fulv. Ursino Gruterus
1 A. RVFENIO. Lig. 2 TVRPINO Smetius. TVRPINIO. Lig.
3 ALBANIO. Lig. 4 MOLTATI. CON. Lig. 5 DEDERVNT. Smet.

13 *Angleriæ, ad ædem beatæ Mariæ Virginis, in ara.*

MERCVRIO
P. QVARTIVS
VICTOR
S. L. M

Ex Apiano.

1 *Cessit extra terram Burnum, ditionis Brixianæ, in sacello Floriani.*

Grutero è Metelli cod. ms. Gutenstenius. Rubei & Alciati schedæ ponunt & hanc inscriptionem in ara magna.
‡ SASIVS. Alc. & Rub. † SASI
* ET RVFINVS. Alciati & Rubei schedæ recte Grut.

2 *Veronæ.*

MERCVRIO
V. S. L. M
M. SCAEVILIVS
CORNEOLVS

E Torello.

3 *Mediolani in pinnis murorum urbis, in tabula Petrina.*

MERCVRIO
SACR
L. *STATIVS
AMARANTI
AMANDVS
V. S

E Verdenianis Gruterus.
* L. SATRIVS. AMARANTI. L. AMARANTVS. V. S. Grut.

4 *Malacæ Hispan. in basi.*

L. SERVIL. SPERATVS
DOMINO. INVIC. DON
LIBENS. ANIMO. POSVIT
ARA. MERCVRII

E Schotti schedis.

5 *Ara eruta inter Rorbach & Kirchheimum, primo lapide ab Heidelberga, unde translata est in ædes Dn. Marquardi Freheri.*

* TI. MON. id est *Tiberius Montanus* Gruter.

6 *Numburgi in Sacello D. Martini. Ligorius Iuvariæ in ecclesia S. Huldrici ponit.*

MERCVRIO. AEDEM. FECIT. ET
SIGNVM. POSVIT. C. *TOGONIVS
CVPITVS. C. TOGI. SVMMVS
FIL. III. REFECIT

Ex Apiano & Aventino.
* TOGIONIVS Lig. & Avent. l. 11.

7 *In Angleria prope Mediolanum.*

MERCVRIO
*Q. VITALIS.
QVINTIONIS. FIL.
V. S. L. M

A Pighio & Merula. eademque extat Vitaslingæ diœcesis Augustanæ, teste D. Velsero.
* QVINTVLVS VITALIS Alc. sched.

8 *In pago divi Petri Incuriliani agro Veronensi.*

MERC SACR
SVM. DEVS. ALATIS. QVI. CRVRIBVS. AETHERA. CARPO
QVEM. PEPERIT. SVMMO. LVCIDA. MAIA. IOVI

Ex Torello.

9 *In ruinis Gallareati, quod vetustum Insubriæ oppidum.*

MERCVRIO
O. P. V. P. V. *P. V

Ex Castillioneo.
* P. V non habent Alciati sched.

10 *Brigantii repertum:*

IN. H. D. D
DEO. MERCVRIO
ARCECIO. EX. VO — ARCECII.
TO. ARAM. POSVIT
SEVERIVS. SEVE
RIANVS. *SVB. COS
LEG. III. ITAL. F
GORDIAN
BE. CO
S. L

Ex Velsero.
* Rein. legit. SVB. *Centuria* COH*ortis*

11 *In ditione Iuliacensi Wenauten.*

MERCVRIO. ARVERNO — ARVERNI.
VICINI. V. V......
. . . .
. . . .

Frehero Campius.

12 *Viennæ Allobrog. in vico Fusino in quadam textrina basis instriata, cui quondam superstitit signum.*

AVGVSTI.

MERCVR
AVG. SACR

Grutero Verdenius.

15 *In propyleo templi Hazakiensis, vici VIII ab Vlpia Traiana mill.*

C. IAVOLENVS. MODESTVS
7. LEG. XIII. GEMINAE
MERCVRIO. AVG. SACR
V. S. L. M

Ex Sigleio, Zamosio, Clusio, Lazio.

16 *Viennæ Allobrogum in cœmeterio.*

MERCVRIO
AVG. SAC.
VOTO. SVSCEPT
T. * LAETORIVS

A Pighio Smetius.
* A Bosco addit pag. 10.
DVM FAVS. ANIE. SILANVS ET
LAETORIVS NVM'DA. ANTESELANVS
P. DF.

13 *Viennæ Allobrog. in æde Petri.*

MERCVRI
AVG ARTAIO
SACR
SEX. GEMINIVS
CVPITVS
EX. VOTO

A Scaligero.

14 *Augustæ Vindelicorum ad forum pomarium.*

MERCVRIO
AVG
M. BASSINIVS
VITALIS
V. S. L. M

A Pighio & Lazio.

17 *Patavii in domo Francisci Quirini, in basi.*

MERCVRIO
AVG. SACR
IN. MEMORIAM
C. LARTI. TAVRINI
FILI. POSVIT
ELIA. *MAXIMINA
MATER. L. D D D

Ant. Morillonius exscr.
* MAXIMA. Pigh. & Vrsat. in monum. Patav. p. 80.

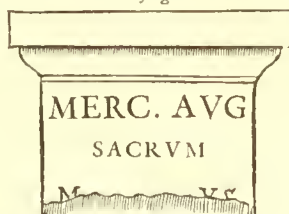
1 *Romæ in ædibus Maffejorum.*

MERCVRIO. AVG
MAG. ANNI. V. D. D
M. MILLONIVS. M. L. †AVITVS
P. CORNIFICIVS. P. P. L. EROS
M. PONTIVS. M. L. EROS
P. SVLPICIVS. P. L. FELIX

† AVCTVS schedæ Knibbii.

Vidit Lipsius.

2 *Romæ, in S. Cosmato, trans Tiberim aræ marm. fragmentum.*

Vidit Smetius atque exsc.

3 *Reginoburgi, nuper effossum fragm. quod Mercurio attribuit Dn. Marcus Velserus, inscr. 6. q. vid. e cujus id monumentis deprompsi.*

CENSVALIS.

IN. H. D. D. DEO. M......
CENSVALI. PRO......
NN. AVGG. IMPP. S.....
ANTONINI. PARTH.....
LISSIMI. CAES. N.....
RESTITVERVNT.....
CVM. SIGNIS........
TIS. VETVS.........
IVL. VERAX.........
NEG. D. D. CI........
COS. V. ID.........

4 *Romæ in horto Episc. Sipontini prope SS. Apostolos.*

CAELESTIS.

MERCVRIO
CAELESTI. FATALI
Q. MVNATIVS. TRICHORVS
EX. VOT
MVNATIORVM
ARAM. SVA. PECVNIA
P. L. M

Ex Metelli schedis, inspectore Fr. Jucundo.

5 *Spiræ Nemetum in porticu templi cujusdam est lapidis fragm. ubi pes signi ablati scorpionem premit, cum hac inscr.*

CONS.

MERCVRIO. CONS
ACOLITVS
..TAT.....

E Clusii schedis Gruterus. Videtur eadem esse, quam laudat Barth. Advers. 52. 2. DEO. MERCVRIO. ACCONIVS.

6 *Romæ in via publica prope S. Agathæ, quadratis literis incond.*

DEO. MERCVRIO
CVRANTE. M. AVR. PACONIO. V. C. CONSVL
AQVARVM. ET. MINICIAE...........
....

E Mazochio & Metelli mss. cod.

7 *In diœcesi Eistetensi in Norico Ripensi.*

DEO
MERCVRIO
CL. ROMAN
VS. DVPL
ALE. AVR
V. S. L. L. M

Ex Apiano.

8 *Lauingæ diœces. Augustanæ in basi, ubi adhuc imi pedes supersunt.*

DEO. MERCVRIO. *SING
EX. VOTO. IVL. GALLICVS
ET. AVR. SIBVLLA. P. L. L (sic)

Ex Apiano.
* Forte SIGN. Grut.

9 *Zabern. ad Rhenum.*

DEO
MERCVRIO
*MANSVEVS
ARFACI. ET
OCIATIA
SECVNDA
V. S. †L. L. M

Ex Apiano.
* MNSV. F. V. S. † K. K. M. Barth. Advers. 51. c. 2.

10 *Salodii prope Brixiam.*

DEO. *MERC
M. NON. †ARRVS
PAVLLINVS
APER. CL
PRO. SALVTE. SVA
V. S. L. M

Gruterus ex Verderii schedis. Hæc inscriptio emendata & aucta ex Pighii ms. Liceto de Lucernis l. vi. 127. vide & infra cc xli. 9. & ccxvii. 2.
* Sic Pigh. mss. † Sic Pigh.

11 *In monte Vogeso Elsatiæ rupi inscriptum.*

DEO. MERCVRIO. ATTEGIAM
TEGVLITIAM. COMPOSITAM
SEVERINIVS. SATVLLINVS
C. F. EX. VOTO. POSVIT. L. L. M

Ex Helisæo Roeslinio.

12 *Coleniolæ in agro Veronensi.*

NVMINI
MERCVR. SACR
P. LICINIVS
SATVRNINVS
Φ P. S. F Φ

Ex Sarayna.

13 *Ad Veronam, in pago Scaligerorum.*

D. M. S
MERCVRIO. MAGNO. D. S
FRATRI SVB. CL. PRAESIDE
PROV. TRANSP. C. T. F. TRIB
MIL. TRIVMVIRO III PR
Q. C. ET. CN. POMP. CONS

MAGNI.

E Torello & schedis Panvinii.

1 *Metis repertum 1599. servaturque apud Joh: Aubrium aurifabrum.*

NEGOTIATORIS.

MERCVRIO NEGOTIATORI
SACRVM
*NVMISIVS . ALBINVS
EX. VOTO

Grutero Boissardus.
* NVMESIVS Chorier in Hist. Delphinatus.

2 *Ad Sirmionem in æde Salvatoris.*

REDVCIS.

C. BETVTIVS
ENCOLPVS
MERCVR RED

E Saraina. ita & citat Pigh.

3 *Mantuæ in templo a Cerase.*
In pilo aquæ benedictæ Pigh.

MERCVRIO. *R
LOCREIVS. SECVNDVS
EX. VOTO
†ANTONINO III. CoS

E Verderii schedis.
* MERCVRIO Q. LOCCEIVS. †M. ANTONINO. COMMODO III. ET VI-RIO BVRRHO. COS. Ligor.

4 *Weisweilers, in ditione Juliacensi, fragm.*

. CVRIO LEVD .
. . ANO D AMRAT .
. . . A. IMPENDIO
. . VI. PROCVLI

Campius Frehero.

5 *Zamorra in Hispan. juxta prætorium, quod Consistorii ædes vocant.*

VIACI.

DEO. ‡MEP . . . . .
VIACO
M. ATILIVS
SILONIS. F
QVIR SILO
EX. VOTO

‡MENIVM Alt de Castro sede conjectura. Ita & Nonius descr. Hispaniæ c. 18.

Ex Hieronymo Surita, & Schotti schedis.

6 *Laulingæ fragm.*

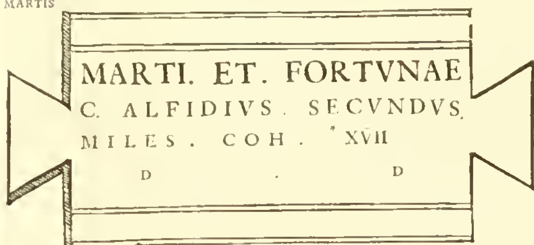
INHD D
MERC . . . .
*VROCI . .
VICTOR . . .
EX. VOT POS
L. L. M

* An Trecius pro Tresius. Rein.

Ex Velsero.

7 *Romæ apud Gentilem Delphinium tabella ænea, literis argenteis immissis, qui illam ab Archiepiscopo Columnensi dono accepit.*

MARTIS

Vidit, contrectavit, legit, ac descripsit Smetius.
* XVI. mss. Pigh.

8 *Non longè ab arce Dolckendorff, in pago Rupstorff, apud Comitatum Blanchenheim in Eyfflia, repertum.*

MARTI. ET. GENIO
TALLIATIVM
CLAVDIVS . VERINVS
AD. PERPETVAM TVTELAM
AEDIS. TALLIATIBVS. DEDIT
*XCCL. QVAM. AEDEM. L
‡MARTIVS. SIMILIS. †POSVIT

† interserit Thom. Leodius De SVO.

Ex Smetio. Vide Freher. l. 11 Orig. Pal. c. 9. & Brower. in antiquitat. Trevir. Proparasceve.
* XCL Brower An. Trevir. ‡ MARCIVS. Id.

9 *In eodem pago fragm.*

PRO . . . . :
IMP. DIVINAE . . .
ANCAM. MARTI . .
TALLIATIVM
†

Ex Leodio.
* DOMVS Brower. ex conjectura. † Addit Browerus in annal. Trevirens. Proparasceve p. 51. sed dubia fide
CORNIC N AN. XXXVI.
STIPEND. XVIII
COLLEGAE. HAEREDES
POSVERVNT

10 *Augustæ in ædib. Peutingerorum.*

IN. H. D. D
DEO. MARTI
ET. VICTORIAE
CONTVBERNI
VM. MARTICV
LTORVM. POSVE
RVNT. V. S
L. L. M

Ex Velsero.

1 *In vico Riblechester diœcesis Dunelmensis, columnæ basi inscriptum.*

DEO
MARTI. ET
VICTORIAE
P. R..... NO
H. CC. NN

E Camdeni Britannia.

2 *Celeiæ in cippo.*

MARTI
HERCVLI
VICTORIAE. NOREIAE

E Lazio.

3 *Barriani decimo lapide a Bergamo.*

MARTI. MINERVAE

E Verderianis Gruterus.

4 *Romæ, in ædibus Delphiniorum.*

IMP. COMMODO. AVG
N̄. VII ET. P. HELVIO
PERTINACE. †ER. COS
COH. X. VRB. TI. CL
PLAVTIVS. TI. FIL
FABIA. RECEPTVS
ROME. STIP. XX. Ɔ. CASSI
ET. L. VETTIENVS. L. FIL
RESTVTVS. STIP. XV
Ɔ. POLLIONIS. CAME
RIAE MARTI VOTVM
L ⏀ B ⏀ S ⏀

E Lipsio, & Boissardo T. v. 128. & Kuibbii schedis.

5 *Romæ in domo Joh. Bapt. Palini.*

IMP. CAESARIS
L. SEPTIMI. SEVERI. PII
PERTINACIS. AVG. PAR
THICI. ARABICI. ADIABE
NICI. PACATORIS. OR
BIS. ET. FVNDATORIS
IMPERII. ROMANI
IN. HO. R. P
MART. TE
D. D

E Mazochio.

6 *Malacæ ditionis Hispalensis, forte idem cum priori.*

IMP. CAES. L. SEPTIM. SEVERO
PIO. PERTINACI. AVG. PARTH
ARAB. ADIAB. PACATORI. ORBIS
ET. FVNDATORI. IMPERII. ROM
IN. EIVS. HONOREM. RESP. MALAC
TEMPLVM. MARTI. D. D

Ex Morali & Strada.

7 *Lapis nuper effossus Romæ, extra portam Capenam visendus apud F. Ursinum.*

MARTEI
M. CLAVDIVS. M. F
CONSOL. DEDIT

Ex Castalione Cittadinus in libro Italico de origine & progressu linguae vulgaris c. 8. c. F. Ursino idem affert, & hoc e vinea ad D. Petri in vincula infra thermas Trajanas.
M. CLAVDIVS. M. F
CONSOL
.... INAD. CEPIT

8 *Augustæ in ædib. Jo. Baumgartneri.*

MARTI
CRISPVS
RAECI. FIL
V. S. L. M

Ex Apiano, & Velser. Monum. Aug. 7.

9 *Clivis, in ædibus Roberti de Wachtendonck.*

MARTI
SACRVM
EX. VISV
SECVNDINI
VS. MARTIVS
L. L. P

E Pighii Hercule.

10 *Boarni, prope Brixiam.*

MARTI
M. *VETINVS
ASSIANVS
V. S. L. M

Gruterus è Verderii schedis.
* VOT. msl. Pigh. an *Vettienus*, vel *Vetinus*, pro *Petinus*. Rein.

11 *Quintiliani, in Sabinis. in basi.*

CAMVLI. — Lingua Sabina sic appellari Martem, constat ex inscr. 9 folii XL.

CAMVLO. SANC
FORTISS
SAC
TI. CLAVDIVS. TI. F. QVIR
TERTIVS
MIL. COH. VII PR. Ƕ. VERI
L. D. D D

Pyrrhus Ligorius Neapol. vidit & exscr. & Smetius

12 *In suburbana via Clivensi, Rindenen, qua Rhenus fluere solebat.*

MARTI. CAMVLO
OB. SALVTEM. TIBERI
CLAVDI. CAES. CIVES. REMI
TEMPLVM. CONSTITVE
RVNT

Joh. Blesius invenit.

13 *Tolentini.*

MAVORTI
ET
GENIO. COLONIAE

Ex Roma Onufrii.

1 *Romæ repertum in templo Martis, foro Augustæo.*

MAVORTIO. SACRVM
SEX. ALLIVS. Q. F. GAL. SABINVS
EQ. ROM. DVPLAR. EVOKAT. AVG
FLAMEN. QVINQVENN. VI. VIR
AVGVSTALIS. DD. XV. KAL. MAR
Q. HATERIO. ANTONINO. ET. D. IVNIO
SYLLANO. COS

Ligorius Jacobonio.

2 *Lanuvii in Latio, in templo, in basi grandi.*
Contulit Gruterus cum mss. Pigh.

MAVORTIO
SACR
HOC. SIGNVM
A SERVO. TANGI
NEFAS. EST

Pighius vidit & exscrip.

3 *Sagunti in hortis Gasparis Malondæ.*

MARTI
AVG — AVGVSTI.

Grutero Schottus.

4 *Apud Isaram fluv.* am Renterweg.

MARTI. AVG
CONSERVATORI
CORPORIS. SVI
MERCVRIALIS. AVG
N. V. EX. IVSSV
NVMINIS. IPSIVS
SIGILLVM. MARMOREVM
POSVIT

Ex Apiano, & Aventino II. Annal. Bojor.

5 *Albæ Juliæ.*

MARTI. AVG
PRO. SALVTE. IMP. CAES
M. ANTONINI
GORDIANI. PII. FELICIS
AVG
M. ANTONIVS
VALENTINVS
EQ. R. DEC. *COL. APVL
SACERDOS. ARAE
AVG. †N
CORONATVS. DAC
III. D. D

E Robortelli libro de vita & victu po. Ro.
Ursinus aliter distinguit versus
* M̄. Ursin sched hanc litteram addunt.
† Sequentia ex Pighii sched adjeci, & ex LXXXIX. II. ubi eadem habetur, sed corruptior, attamen auctior.

6 *Castuli, in templo majore.*

MARTI. AVG
Q. LVCRETI Q. L *F
SILVANVS
AVGVSTALIS
OB. HONOREM
† DVVMV
IDEMQ. DEDI
CAVIT

Ex Morali.
* F. non comparet in mss. Pigh. † D. D. mss. Pigh.

7 *Corumnæ in Lusitania, in viva rupe sub Pharo.*

MARTI
AVG. SACR
C. SEVIVS
LVPVS
ARCHITECTVS
A. F. *DANIENSIS
LVS†ANVS. EX. V. P

Alfonsus de Castro Hispanus vidit ac descripsit
* DIA. Pigh. recte. Grut.

8 *Lugduni ad Molendinum Perati.*

DEO. MAR
TI. AVG
CALLIMO
RPHVS
SECVNDA
RVDIS
V. S. L. M.

Ex Paradino.

9 *Genevæ, ad Turrim ferream*

MARTI. AVG
SACRVM
ENNIVS. SABINVS

Boissardus Grutero.

10 *Nemausi.*

AVG. MARTI. BRITO
VIO. SALVIVS
SECVNDINI. FIL
EX VOTO

E Scaligeri schedis.

11 *Lugduni.*

DEO
MARTI
AVG
C. TITI
VS. DECVMI
NVS
V. S. L. M

E schedis Paradini Gruterus.

12 *Tarracone in hortis Ant. Augustini.* — CAMPESTRIS.

MARTI CAMPESTRI. SAC
PRO. SAL
IMP. M. AVREL. COMMODI
AVG. ET. EQVIT. SING
T. AVREL. DECIMVS
7. LEG. VII. G. FEL
PRAEP. SIMVL. ET
CAMP. DEDIC. K. MART
MAMERT. ET. RVFO. COS

E Schotti schedis.

13 *Malacæ, Hispan.*

CIRADINI. — MARTI.† CIRADINO. TEMPL — GRADIVO. Moral.
COMMVNI. VOTO. EREC

E schedis Schotti.

14 *Setabi Hispan.* — DOMINI.

L. FABIVS
*TROPVS
MARTI
DOMIN†O
V. S. L. M

E Schotti schedis.
* Sic & LXIII. 4 Pro *Trophus.* Guel.
† Non est in mss. Pigh. O.

1 *Romæ basis marmorea in foro Cæsaris, paucis ab hinc annis effossa.*

INVICTI.

DEO INVICTO
MARTI
SACRVM
PRO. SALVTE. D. N.
IMP. AVGVSTI. DIVI
IVLI. FIL.
PONT. MAX. TRIB. POT.
VII. COS. IIII. IMP...
P. P
FELICI. FVNDAT
PACIS
REPVB. CONSERVAT
S. P. Q. R
STATVAM. EX. AERE
....OCAI......
. . . .

Grutero Gutenstenius.

2 *Mediolani in vico Viceco-mitum,* In tabula.

D. I. MART
L. ATILIVS
PVPINIVS
V. S. L. M
L. D. D. D

Ex Apiano. Eadem est quæ correctior legitur xcviii, 3. ex Manutio.

3 *Prope Frauenstein Moguntinensis diœcesis, in parte sacelli dicti,* zum armuudt.

LEVCETII.

MARTI. LEVCETIO
PRO. SALVTE. IMP
DOMINI. N. AVG. PII
Q. VOCONIVS. VITV
LVS. LEG. XXII. P. R
P. F. PONENDVM
CVRAVIT

Ex Huttichio.

4 *Bonnæ prope Coloniam Agrippinam.*

MILITARIS

IN. H. D. D
PRO. SALVTE. IMPP
DIOCLETIANI. ET. MAXIMI
ANI. AVGG. CONSTANTII...
ET. MAXIMIANI. NOBB
CAESS. TEMPLVM. MARTI..
ILITARIS. VETVSTATE. COL
LAPSVM. AVR. SI..TVS. PRAE
FEC. IM. S. A. SOLO. RESTI
TVIT. DIE. XIII. KAL. OC
..VSCO. ET. ANVLINO. COS

Ex Modii lectionibus Novantiquis.

5 *Lugduni in turre S. Petri Monialium fragm.*

SEGOMONIS.

MARTI. SEGOMONI. SACRVM
ANNVA
...VRBICI. FIL. MARTINVS
....SACERDOS. ROMAE. ET. AVG
...MVNACIO. PANSA. COS
...IN. CIVITATE. SEQVANORVM
.....E. GALLIAE. HONORES
....ET SVIS DECREVERVNT

Ex Paradino. v. notas Gruteri, ubi ex mss. Pighii tota immutata proponitur. Sed Sponius in antiquit. Lugdun. c. 7. recte observat sculptoris vitio PANSA fuisse scriptum pro PLANCO, quod & vidit Gudius, & hic Gruterus.

6 *In basi Martis Victoris apud Batavos reperta.*

VICTORIS.

MARTI. VICT.
GLADIATORES
aliàs C. L. G. P. F

Hæc basis nunc extat Dordraci apud Martinum de Beaumont, & in ipsa supersunt adhuc pedes statuæ olim impositæ, sed postea confractæ. Smetius vidit.

7 *In diœcesi Eystetensi in Norico Ripens.*

IN HO.
D. D.
MARTI. VICTORI
*L. L. L. L. I. E
V. S. L. M

Ex Apiano.
* LILIF. Avent. 11. ann. Bojor.

8 *Venciæ in Provincia.*

VINCII.

D. M.
MARTI. VINCIO. M. RVTINVS. FIL. GAL
IIIII VIR. ET. INCOLA. * CEMENAEI
EX. VOTO.

A Scaligero.
* Vide Cluv. lib. 1. Ital. antiqu. f. 66.

9 *Præneste in Latio.*

VENERIS.

VENERI. ET
FORTVN. PRIM
SACR
L. CALVIVS. L. F. PAL
VARIVS
AR. ET. * CVPIDINES. II
D. D
L. D. D. D

A Pighio Smetius.
* CVPIDINIS mss. Pigh.

1 *Romæ in Quirinali ad Oratorium Neronis ad latus statuæ Veneris, ac Cupidinis.*

ΑΦΡΟΔΙΤΗΙ
ΘΕΑΙ. ΠΑΝΑΓΑΘΩΙ
ΚΑΙ. ΣΩΤΗΡΙ
ΚΑΙ. ΕΥΚΛΕΙΑΙ
ΕΥΕΡΓΕΤΗΙ

ΟΙ. ΜΑΡΩΝΙΤΑΙ
ΑΝΕΘΗΚΑΝ

E Boissardi antiqq. T. IV. 116.

2 *Malacæ Hispan.* AVGVSTAE.

VENEREM. AVG. CVM. PARERGO. ITEM. PHIALAM
ARGENT. AEMIL. RVST. F. ITEM. TABVLAM. AR
GENT. M. ANNIVS. CELCITAN. TEST. SVO. POST. MORTEM
AEMILIAE. ARTEMISIAE. [1]VXORI. ET. [2]HEREDI. SVAE
PONI IVS
AEMILIA. ARTEMISIA. [3]TIRA. POS. EADEMQ
DE. SVO. ANVLVM. AVR. GEMMA. [4]MELIORE.

Ex Schotti schedis. Pigh. aliter distinguit versus
1 VXORIS. Pigh. 2 HERED. Pigh. 3 FILIA. Pigh. 4 MAIORE. Pigh.

3 *Sepini in Samnio.* CAELESTIS.

VENERI. CAELESTI
AVGVSTAE. *SACR
NVMMIA. C. F. DORCAS
S. P. F. C
EADEMQVE. DEDICAVIT
L. D. D. D

Ex Aldo. * non est in Pigh.

4 *Romæ apud Alexand. Borgianum.*

IN VICTAE
CAELESTI
AVR. ONESI
MVS. D. D

E Baronii Annalibus.

5 *Augustæ Taurin. in marmore Venus manu velum tenens Delphino insidet, inter medios fluctus, hinc inde volitantibus Cupidinibus, sub iis.* ERYCINAE.

VENERI. ERYCINAE. V. S. L. M

Ex Pingonio.

6 ✶ FELICIS.

VENERI. FELICI
P. SERVILIVS. P. F. FAL. APRILIS. II. VIR. QQ. Q. R. P
O PEC. ALIMENT. PATRON. MVNICIPI. CALATINORVM
CVRIA. O. F. N. D. REIP. EIVSDEM. DE. PECVNIA. SVA
FECIT

Grutero e schedis Ursini Gurensteinius.

7 *Romæ in secretiori summi Pontificis horto, Belvedere vulgo a prospectus amœnitate appellato: sub pedibus statuæ Veneris fimbriatam vestem adducentis, capite alte tiarato, cui Cupido suspiciens juxta adstat titulus.*

VENERI. FELICI. SACRVM
sic
SALLVSTIA. *HELPIDIVS. D. D

Vidit Smetius & Metellus.
* HELPIS Merula Geogr. p. 2. l. 4. 22. Sed Gamucci l. 4. HELPID. D. D.

8 *Capuæ.* IOVIAE.

N. PVMIDIVS. Q. F. M RAECIVS. Q. F
M. COTTIVS. Q. F. N. ARRIVS. M. F
M. EPILIVS. M. F. L. HEIOLEIVS. P. F
C. ANTRACIVS. C. F. C. TVCCIVS. C. F
L. SEMPRONIVS. L. F. Q. VIBIVS. M. F
P. CICEREIVS. C. F. M. VALERIVS. L. F. Z. M

HEISCE. MAGISTREIS. [1]VENERIS. IOVIAE
MVRVM. AEDIFICANDVM. COIRAVERVNT
PED. CCLXX. ET. LOIDOS. FECERVNT
SER. SVLPICIO. M. AVRELIO. *C. Q. F.
M. CLOELIO. M. F. ARABO.

Ex Apiano. 1 VENRVS. ita Pontan. l. 1 de aspir. p. 20. recte ut in nostris Capuanis. CERERVS. Gud. * COS. Pontan.

9 *Romæ in vinea Card Carpensis, basis marm. qu priusstabat extra portam Capenam.* PLACIDAE.

Boiss. T. IV. 104.

Smetius vidit.

10 *Tiferni in Umbria (nunc Civitatem Castella vocant) in tabula marmorea.* VICTRICIS.

VENERI. VICTRICI
L. †ARRONIVS. AMANDVS
*IV. VIR. AVG
SOLO. PRIVATO. S. P. F

Vidit Smetius. † Forte Varronius, aut Apronius, aut Arranius, aut Arrenius Reines.
* VI. ms. Smetii recte. & ms. Pigh

1 *Galiſtri inter Emeritam & Salamanticam.*

VENERI. VICTRICI
L. CORDIVS. SYM
PHORVS. MEDICVS
SACR. EX. VOTO

E Morali.

2 *Patavii in domo Alexandri Baſſani in baſi.*

VENERI. VIC
TRICI. PRIMA
MINVCIA. VISV
IVSSA. POSVIT

A Pighio Smetius.

3 *Romæ effoſſum marmor anno* CIↃ IↃ XXV. *poſt ædem D. Mariæ, cognomento in Ægypta, cum inſcriptione.*

VENERIS
VICTRICIS

Vidit Marlianus ejuſque meminit L. Faunus.

4 *Romæ in S. Mariæ majoris ſupra ſimulachrum Veneris.*

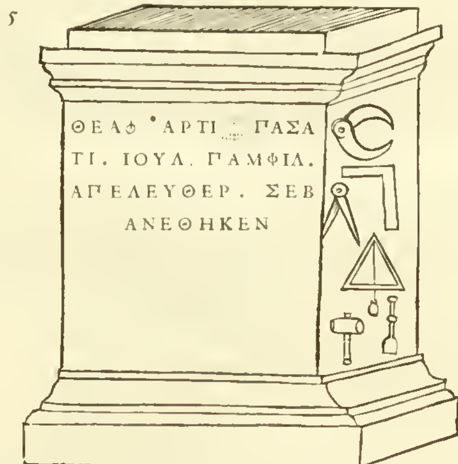
SOL. CALET. IGNE. MEO. FLAGRAT. NEPTVNVS. IN. VNDIS
PENSA. DEDI. ALCIDAE. BACCHVM. SERVIRE. COEGI
QVANVIS. LIBER. ERAT. FECI. SERVIRE. TONANTEM.
QVANVIS. LIBER. ERAT. MARTEM. SINE. MARTE. SVBEGI.

Ex Apiano.

ΤΗΣ
ΑΡΤΙΜΠΑΣΑΣ

Reperta fuerant hæc duo in agro Tuſculano, & poſtmodum in calcem redacta; Sed Pyrrhus Logorius Neapolitanus prius exſcripſerat, è cujus archetypo Smetius deſcripſit.

5

In altero hujus aræ latere viſitur arcus, cui inſident duæ columbæ roſtra jungentes, ſub arcu jacet pharetra cum ſagittis. Pigh.

* ΑΡΤΙΜΠΑΣΑ. Sic Lig. ut & in ſequente ſexta.

6

ΔΙΙ. ΠΑΤΡΙῼΙ
ΚΑΙ. ΑΡΤΙ ... ΠΑΣΑ
Λ. ΦΑΒΙΟΣ. ΠΟΛΕΜΩΜ
ΑΠΕΛΕΥ. ΜΑΡ. ΟΥΛΠ
ΤΡΑΙΑΝ ΣΕΟΥΑΣ
ΑΝΕΘΗΚΕΝ

ἀρτίμπασα Venus cœleſtis. Herodotus lib. 9.

Smetius.

8 *Romæ, in domo Norciarum, in baſi quæ ſuſtinet feminam ſtolatam primum, deinde alia veſte obductam ſuccinctius, poſtremò velo longiore velatam occiput humeroſque ac tergum.*

MATVTAE. LVG

E Boiſſardo. T. V. 63.

7 *Juxta oppidum Cori.*

MATRIS MATVTAE.

CERVARIA. SP. F. FORTVNATA
MAGISTRA
MATRI. MATVTAE
D. D
PAVL. TONTIA. M. F. ET
*CONSVA
PICATRICES.

Ex Apiano

* Appian. corrupte CONSLPICATRICES

Fabrett. inſct. c. IV. p. 342. ita ſeptimam emendatam exhibet.
PAVL. TOVTIANI. F. ET
CONSVPLICATRICES
CERVARIA SP. F. FORTVNATA
MAGISTRA
MATRI MATVTAE
D. D.

MATVTAE LVG
In domo Norciarum
I. Boissardi Antiqq. T. v. p. 63

1 *Basis marm. alta palmos 7. lata palm. 6. effossa in foro Rom. ad ædem Saturni lacumque Curtii. Anno 1548.*

Boiss. T. V. 70.

VOLCANI.

IMP. CAESAR. DIVI. F. AVGVSTVS
PONTIFEX. MAXIMVS
IMP. XIII. COS. XI. TRIB. POTEST. XV.
EX. STIPE. QVAM. POPVLVS. ROMANVS
ANNO. NOVO. APSENTI. CONTVLIT (sic)
*NERONE. CLAVDIO. DRVSO
T. QVINCTIO. CRISPINO CoS
VOLCANO

Vidit Smetius.
* Nero hic prænomen. v. *Fabret. insc. not. ad. Cap. I. p. 26.*

2 *Non procul inde juxta templum Divi Hadriani, ad arcum Sept. Severi repertum fuit & hoc fragmentum, Anno 1554*

....
.... COS. XI ....
EX. STIPE. QVAM. PO ...
CALENDIS. IANVAR (sic) ...
C. MARCIO. CENSORINO. C. ASINIO. GALLO. COS

Suetonius in vita Augusti, cap 55. Omnes in lacum Curtii quotannis ex voto, pro salute ejus stipem jaciebant, &c.
Item capite 89.
Augustus ex nocturno visu stipem quotannis die certo emendicabat a populo, &c.

Steph. Pighius vidit. Smet.

3 *Romæ in saxo oblongo, qui cum advectus esset in fabricam Petri tandem ab opificibus in duas partes divisus.*

HAEC. AREA. INTRA. HANC. DEFINITIONEM. CIPPORVM CLAVSA. VERVBVS. ET. ARA. QVAE. EST. INFERIVS DEDICATA. EST. EX. VOTO. SVSCEPTO QVOD. DIV ERAT. NEGLECTVM. NEC. REDDITVM. INCENDIORVM ARCENDORVM. CAVSA. QVANDO. VRBS. PER. NOVEM DIES. ARSIT. NERONIANIS. TEMPORIBVS. ET. HAC LEGE. DEDICATA. EST. NE. CVI. LICEAT. INTRA. HOS TERMINOS. AEDIFICIVM. EXSTRVERE. MANERE NEGOTIARI. ARBOREM. PONERE. ALIVDVE. QVID SERERE. ET. VT. PRAETOR. CVI. HAEC. REGIO. SORTI OBVENERIT. LITATVRVM. SE. SCIAT. ALIVSVE. QVIS MAGISTRATVS. VOLCANALIBVS. X. KAL. SEPT. OMNIBVS ANNIS. VITVLO. ROBIO. ET. VERRE

E Mazochio.

4 *Romæ Tab. marm. reperta in domo Matthejorum, in circo Flaminio nunc apud Gentilem Delphinium.*

Boiss. T. V. 91.

CN. OCTAVIVS. *TITINIVS. CAPITO
PRAEF. COHORTIS. TRIB. MILIT. DONAT
HASTA. PVRA. CORONA. VALLARI PROC. AB
EPISTVLIS. ET. A PATRIMONIO. ITERVM. AB
EPISTVLIS. DIVI. NERVAE. EODEM. AVCTORE.
EX. S. C. PRAETORIIS. ORNAMENTIS. AB. EPISTVL
TERTIO. IMP. NERVAE. CAESAR. TRAIANI. AVG. GER
PRAEF. VIGILVM. VOLCANO. D. D

Smetius vidit. * Vide Plin. lib. VIII. 12.

5 *Narbone.*

Q. VIBIVS. Q. F. MAXIMVS
M. VARIVS. L. F. CAPITO
PR. II. VIR. ARAM VOLCANO
MACERIA Q. AREAM
SAEPIENDAM. PISCINAM
QVE. EX. D. D
DE. PECVNIA. PVBLICA
FACIENDA. COER
Q. VIRBIVS. Q. F. MAXVMVS
PROBAVIT

A Scaligero.

6 *In Tusculano Ripertæ agro Veronensi, in templo.*

*NEPTVN. AVG

NEPTVNI.

SACRVM
PRO. SALVTE
L. SEPTIMI. SEVE
RIANI PATRONI
L. SEPTIMIVS
FELICIO. EX. VOTO
N. H. V. N. AVG

E Sarayna & Panvinii ac Verderii schedis.
* Eadem est CXII. 9. & CXV. 8. sed corruptior.

1 *Extra Tarraconem via Vallensi, in vinea Sanperii.*

NEPTVNI
AVG. SACRVM
IN. HONOREM
LT. MEMORIAM
AEMIL. AVGVSTALIS
AEMIL. NYMPHODOTE
FIL. ET
CONLIBERTO
S. P. F

Ex Schotti schedis Gruterus.

2 *Apud Bulgarium agro Bergomensi.*

NEPTVNO
SACRVM
M. DVNILIVS
*HOMO

Ex Apiano.
* HOMO cognomen ccccxxt11. 7. Nihil ergo mutandum. Gud.

3 *Arelate nuper eruderata.*

NEPTVNO
AVG
L. VERATIVS
VERVS
V. S. L. M

Scaligero Janus Alloysius Medicus publicus Tharulcons.

4 *Apud Etlinghen in Marchia Badensi, sed jussu Maximiliani Cæsaris ad Wissenburgum translatum.*

Insculptus est Neptunus, dextra Delphinum capite aquilino & cauda in folia desinente tenens: sinistra verò tridentem gestans. Et monstrum quoddam rostratum quasi semiaquila aut dimidiatus gallus, ei ad pedes adjacet. Subscriptum autem est.

IN. H. D. D

D. NEPTVNO. CON
TVBERNIO. NAVTA
RVM. CORNELIVS
† ALIQVANDVS
D. S. D

Ex Apiano.
† ALIENANDVS. Barth. 52. Adv. 5. ex mss.

5 *Interamnæ, quam Terni corruptè nunc vocant, in Umbria: in ara grandi, in foro.*

NEPTVNO
L. VALERIVS
PORTITOR

Stat hic Neptunus inter Delphines duos, dextra tridentem, sinistra piscem tenens, velo ab humero sinistro per brachium dependente.

SACRVM
NIGR. LIB. MENANDER
* OCRISIVAE

A tergo ejusdem aræ.

NEPTVNO *Stat hic sacerdos imberbis, velatus, ad aram, in qua ignis accensus est.* SACRVM
L. VALERIVS NIGRI. L. MENANDER
PORTITOR † OCRISIVAE

A lateribus utrinque tres in cymba remigantes.

Smetius vidit ac descripsit. Plin. 36. c. 27.
* lege OPECONSIVAE. vide Varr. lib. V. & Tertull. lib. 2. ad Nat. i. e. Opis. Rheae. Telluris, Rein. ...Vt Smet.
† Reines. dubius postea addit. *Ocrisia* ancilla captiva Tanaquillis Reginae mater Servii Tullii Regis.

6 *Capuæ in Campania, via publica in basi seu ara.*

NEPTVNO
SACRVM

Tres versus studio erasi

VOTVM. IN. SICVLO. FRETO
SVSCEPTVM. SOLVIT

Steph. Pighius exscripsit. & Smet.

7

SILVANI
✶
SILVANO. SANCTO
ET. MERCVRIO
ET. LIBERO. PATRI
SACRVM
M. VARGVNTEIVS. M. F
PAL. AVGVRINVS
SVA PECVNIA. D. D
III IDVS. AVGVST
PETRONIO. TVRPILIANO
L. T. CAESONIO. PAETO. COS

Ex Onufrio.

8 *Romæ in domo Cæsia, in ara marm. grandi, sic malè & indistinctè scripta.*

SILVANO. ET. HE
RCVLI SANCTISSI
*MIIS DEIS SACRV
M ARVLAM A SO
†L D SVA INPENDIA
CAIVS DOMITI
VS MARCVS
DONVM FECIT
D D

* MIS exhibet Pigh.
† LO. Pigh.

Smet. exscripsit. Boissard. T. III. 11.

9 *Metis in tabula ædium Clerevantiarum.*

SILVANO
SACR
ET. NYMPHIS. LOCI
ARETE. DRVIS
ANTISTITA
*SOMNO. MONITA
D

Grutero Boissardus. * v. notas Scaligeri in addendis.

10 *Apud Gentilem Delphinium Romæ in arula.*
Collat. cum mss. Pigh.

SILVANO
SACR
AMPLIATVS
HILARI
†AVGVSTOR
LIBERTI. SER
sic
*VILICVS
D. D

Smetius vidit. Boiss. T. V. 91.
† M. Aurelii Antonini ejusque statim. * VILICVS. Boiss.

11 *Lapis erutus in via publica, qua Tuderto Corbariam itur.*

C. CAESIVS
*STERMATVS
SILVANO D. D.

Ex Jacobonio.
* STEL. ROMANVS, vel RENATVS. Stel. est Stellatina Reines.

12 *Romæ sub Capitolio, in vico, qui ab Ara cæli ducit in Piscariam, supra ostium domus cujusdam privatæ, Silvani simulacrum est, rudi sculptura, corpore toto nudo, exceptis pedibus cruribusque, in quibus ocreæ sparteæ, dextra falcem, sinistra ramum pineum gerens. A dextris adstat canis & ara ad arborem: a sinistris porcus cum mactatore sub quercu.*

Subest hæc inscriptio.

TI. CLAVDIVS. CHRESIM. *ET. CLAV
sic
DIVS. HERIDANVS. †ET. FELIX
FECERVNT. ‡D. D

Smetius vidit. * TI. Fabret. emend. p. 8. † Non est in Fabr. ‡ Non sunt in Fabr.

In Quirinali ad templum S. Susannæ.

Q. LVCTATIVS Q. F. MENS.

SILVANO
D D.

E. Boissardi Antiqq. T. IV. p. 134.

1 *Romæ in vinea quadam extra portam Flumentanam inter viam Flaminiam Tiberimque, in basi. Hoc ipsum marmor translatum in Angliam Oxonium. vid. inscript. Oxonienses n. 49.*

Collat. cum mss. Pighii *sic*

SILVANO. SACRVM. SODAL
FIVS. ET. LARVM. DONVM
POSVIT. TI. CLAVDIVS. AVG
LIB. FORTVNATVS. A
CVRA. AMICORVM
IDEMQ. DEDICAVIT
ET. EPVLVM. DEDIT
DECVRIS. N. IIII.
K. AVGVSTIS. C. *MINI
CIO. FVNDANO. ET
C. †VETTENNIO. SE
VERO. COS

Smetius vidit.

* Al. MINCIO vid. CLXXXVIII. 6 Oxon. ediderunt MINVCIO. Gud. † VEITENIO edidit Selden. inter Arund. n. 6. sed Oxoniens. n. 49. VETTENIO. at Collectanea mea ex schedis viri docti VEITENIO. Gud.

2 *Fiani quod Hetruriæ castellum est, XV ab urbe lapide ad Tiberim, in arula, in templo.*

CN. CORNELIVS
CHARITO
A. TIMINIVS. IANVARIVS
M. QVINTILIVS. HERMEROS*
ABASCANTVS. CN
CORNELI. CHARITONIS
sic
SER. SILVANO. LIBES
ANIMO. DON. DEDER

Smetius vidit. qui * S caret.

3 *Romæ in vinea Card. Carpen. in Quirinali, in parva basi.*

Collat. cum mss. Pigh.

P. CORNELIVS. FAVSTVS
SILVANVM
CVM. BASE.
D. D.
DEDICAVIT.
IDIBVS APRILIB.
IMP. CAES. M. AVRELIO.
ANTONINO. III. IMP. VERO
AVGVSTO. COS. II.

Smetius vidit. Boiss. T. IV. 88.

4 *Romæ in ædibus Maffejorum.*

C. CORNELIVS. VITALIS
REFECIT VSQVE MACERIA
VOTO SVSCEPTO
†TROPVS
POMPONIAE
GALERIAE
SIGNVM
SILVANI
CVM BASI INPENSA SVA
POSVIT DEDICAVITQ
.:.:.:.:.IVL. SVRA. III. COS

Vidit Lipsius. † LVIL 14.

Idem istud nactus sum ab Domino Fulv. Ursino, descriptore Gutenstenio; sed cui aberant versus duo priores; sequentes vero ita concipiebantur.

VOTO. SVSCEPTO
TROPVS..........
POMPONIAE. GALERIAE
SIGNVM
SILVANI. ET
HERCVLIS
CVM. BASI. INPENSA. SVA
POSVIT. DEDICAVITQ.
VIII. K. IVL. SVRA. III. COS.

5 *Romæ in monte Pincii, ad eccles. S. Trinit. in quadam vinea.*

VOTVM. SILVANO. SOLVIT. LIBENS. MERITO
T. F. DIADVMENVS. LVRNESIANVS
PRAEGVSTATOR. AVGVSTI

E Marochio & Apiano. Videtur hæc inscriptio excerpta ex 9 hujus paginæ.

6 *Romæ in Quirinali ad S. Susannæ.*

Sculpitur in tabula Silvanus unus, in terminum desinens, caput coronatus pinu. ad latus ei, sarcina colligata & virga Mercurialis. ad pedes stat Cupido unus, cui ramum ostentat alter Satyrus arboris trunco insidens, sinistra adclinis pino. humeris istius inhæret alter Cupido. ad pedes jacent hinc tibiæ binæ, inde fistula. in basi est.

Q. LVCTATIVS. Q. F. MENS
SILVANO
D D

E Boissardo antiqq. T. IV. 133.

7 *Romæ in horto templi Sancti Joannis de Malva, trans Tiberim.*

In dextro latere canis erat cum puero & arbuscula: in sinistro porcus & aries cum arbore ex ms. Piccarti Gud.

SACRVM. SILVANO
D. D
SIISTIA. HIILLAS. ET
L. SIISTIVS. MAGNVS

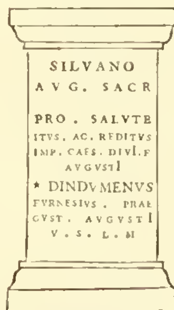
Vidit Smetius.

8 *Gallareati vico Insubrum. in ara grandi*

SILVANO
SEVERVS
L. F
ADIVTOR
*VRBICVS
V. S. L. M.

Ex Castillioneo. & Alciati schedis
* VRBIC. desunt in Alc.

9 *Romæ inter marmora quæ secantur ad fabricam D. Petri in Vaticano.*

AVGVSTI.

Gutenstenius Grutero.
* An DIADVMENVS ut supra in 5. Gud.

10 *Tarracone in Ecclesia S. Michaelis, in basi altaris.*

Collatus cum mss. Pigh.

SILVANO. AVG
SACRVM
PRO. SALVTE. IMP
*CAESARIS. HADRIANI
ANTONINI. AVG. PII. †N
ET. LIBERORVM. EIVS

ATIMETVS. LIB
TABVL. P. H. C

Ex Verderii & Clusii Schottique schedis. Legitur etiam apud Panvin. II. antiq. Ver. c. 12.
* CAES. Pigh.
† P. P. Pigh.

1 *Aquileja.*

SILVANO
A^VG. SACRVM
IN. MEMORIAM
C. RVFI. ANTHI
IIIIII. VIRI
THALLVS. LIB
D. D

Ex Apiano.

2 *Tarvisii in pulcerrima columna quam domi habet sua Hier. Bononius.*

SILVANO
AVG
IN. HONOREM
M. TROSI
DAPHNI
IIIIII. VIRI
ET. M. TROSI
CISSI. LIB

M. TROSIVS
MODESTVS

D. D

Ex Burchelatio.

3 *Romæ apud Horatium della Valle I. C. Antiquitatis fugientis vindicem eximium.*

Stat hic Silvanus inter quercum & palmam altera manu falcem putatoriam habens, altera ramum, cujus extremo, nescio an nux pinea emineat.

A dextris ad altare tibicen canit adstantibus duobus aliis.

A sinistris duo item astant, quorum hic nescio quid vasculi utraque manu capiti impositum sustentat; Ille porcam ducit tergum vittatam, subscribitur

SACRVM. SANCTO SILVANO. AVG. VOTO. SVIC. EX. VIS

Gruterus a possessore habuit.

4 *Romæ in domo Capranici est elegans Silvani nudi simulacrum, capite Herculeo, pineis circundato, dextra falcem putatoriam, sinistra ramum pineum, ut supra, tenens, fructusque & uvas in veste sub ala gerens. ocreis item indutus est: & assidet ei lupus arrectis auribus. in basi est*

CVSTODIS.

SILVANVS
CVSTOS

E Smetio & Metelli schedis.

5 *Romæ in hortis Matthæorum.*

SILVANO. CAELESTI
Q. GLITIVS. FELIX
VERGILIANVS. POETA
D. D

E Castalionis schedis.

6 *Augustæ in ædib. Peutingeri* COELESTIS.

IN.H.D.D. DEO. SILVANO
TEMPL. CVM. SIGNO. VE
TVSTATE. CONLABSVM
SEX. ATTONIVS. PRIVATVS
CIVES.* (sic) TREVER. IIIIII. VIR
AVGVSTALIS. PECVNIA
SVA RESTITVIT

Ex Apiano.
* TREVIR. Brouw. annal. Trevir. Proparasceve. vide Velser. monumenta Augustæ, n. 11.

7 *Romæ ad cloacam Sanctæ Luciæ, in domo Ludovici Podocatharii Cyprii, in marmore oblongo, velut ostii limine.*

DENDROPHORI.

[1]SILVANO. DENDROPHORO. SACRVM
M. POBLICIVS. HILARVS. MARGAR. [2]Q. Q. P. P. CVM. LIBERIS
MAGNO.ET.HERMONIANO.DENDROPHORIS.[3] M.D.M.DE.SVO.[4] FECIT

Smetius exscrib. (sic)

1 SITVANO Salm. ad Spart. Anton. Carac. p. 166. quem vide. 2 i. e. Quinquennalis Perpetuus Pigh. & Gud. 3 i. e. Magnae Deum Matris. Gud. 4 FECT. Pigh.

8 *Moresbejæ in Cumbria; ad mare Hibernicum.*

DEO SILVAN...
COH. II. LING
CVI. PRAEE....
G. POMPEIVS. M...
SATVRNIN...

Grutero Cambdenus.

11 *Mirabellæ in ædib. Ferdin. Gundacii.*

C. PVLLIDIVS. * CELLIOR
SENEX
NVMINI. SILVANI
GRATIARVM. AGENDARVM
CAVSE
V. S

E Manutio.
* CELERIO. Rein.

9 *Romæ.*

IMPERIO
DOMINI. SILVANI
C. COSVTIVS. C. L. EPAPHRODITVS
ARAM. SILVANO. MARMOR......
ITEM
SIMVLACRVM. HERCVLIS
RESTITVIT
AEDICVLAM.ET.ARAM.EIVSDEM
CORRVPTA. REFECIT

DEDICAVIT. KAL. MARTIS

P. CALVISIO. RVSONE
L. CAESENNIO. PAETO COS

Grutero ex Ursini schedis Gutensteinius.

10 *Sabariæ, in Hungaria in cippo prope arcem.*

SILVANO
*D. S
CLAVDI
QVIETVS
ET
VALENTINA
V. S. L. M

Ex schedis Clusii Gruterus.
* Gisb. Cuperus supplet DOMES. h. e. domestico ex sequente in Apotheos. Hom. p. 208.

12 *Ex Carnunthi ruinis in ædes Lazii translata.* DOMESTICI.

SILVANO
DOMES
SACRVM

E Lazio.

1 *Romæ, in Aventino, hortis Maximorum.*

SALV-TARIS.

SILVANO. SALVTARI
L.MANLIVS.SATVRNIVS
EX. VISO. POSVIT

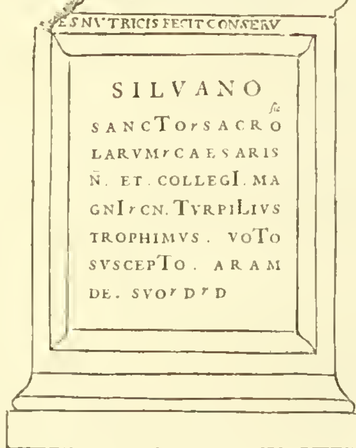
Vidit Lipsius.

2 *Romæ in domo Casia ara marm.*

Hæc à posterioribus addita videntur.

M. non est in Boiss.

VI O.M. Boiss.

SANCTI

Smetius vidit Boiss. T. IV. 51.

3 *Romæ.*

SILVANO. SANCTO
C. AVSTVRNIVS
MEDICVS LVDI.GALLIC
PORTIC. ET. EXEDR
ET. SIGN. AEN
VOTO.SVSCEP
L. M
DEDIC.CAL.MAI
L. MARCIO. ET
SEX. IVLIO. COS

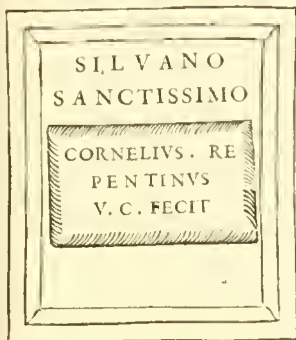
Ex Panvinio. vid. Ant. August. Dial. X. p. 141.

4 *Romæ, prope ædes A. Crepanici.*

SILVANO. SANCTO
SACRVM
M. FL. VALENS
MIL. COH. X. PR
7. AGRICOL. VOT
S. L. M

Vidit Lipsius.

5 *In hortis Sancti Sebastiani extra Romam, ad viam Appiam, basis.*
Collatus cum mss. Pigh.

Smetius vidit.

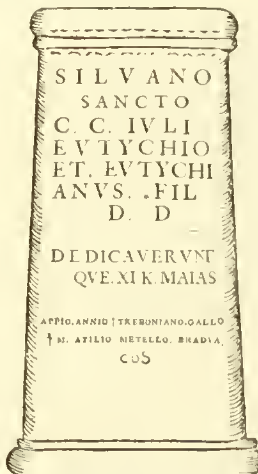
Prioris dedicatoris nomine deleto, alterius longè posterioris (sicuti ex characterum forma apparet) ineptè repositum est.

6 *Romæ in domo Dominici de Fidelib.*

SILVANO. SANCTO
DONVM. DEDIT
FABIVS. CLVPPIVS. B. B

E Mazochio.

7 *Romæ in ædibus quondam Jo. Coritii, ad forum Trajani, ara rotunda.*
Collatus cum mss. Pigh.

Smetius vidit contuli cum mss Ligor. Gud.
* FEL. Ligor. † TREBONICO. mss. Pigh. TRE-BONIO. Lig. † Manlio Metilio. mss. Pighii. & dicit idem male legi in vulgatis Fastis M. Atilius. vide MLXXXII 15 pro M. ATIL. Ligor. legit MV. ATIL.

8 *Romæ in ædibus Cavaglierorum ad campum Floræ.*

SANCTO. SILVANO
NINNIVS. PHILETVS
IN. PRAEDIO. SVO
DONVM. POSVIT

E Mazochio.

9 *Romæ ad arcum L. Severi, in ara.*

SANCTO. SILVANO
M. IVNIVS
CASTILLANVS
D. D
NONIS. IANVAR
IMP. COMMODO. II
T. ANNIO. VERO. II COS

Grutero Vlsinus per Gutenstein.

1 *Romæ sub Quirinali, domo privata in arula.*

S I L V A N O
S A N C T O
*S A C R V M
P H I L E M O N
P. S C A N T I
E L E V T H E R I
D. D

Smetius vid.
* Scal. ad Festum Marspedis leg SILVANO SANCTO LARVM sed vide quartam & secundam pag. præced

4 *Viperni in Campania: in sacello quodam, basis.*
Collat. cum mſ. Pigh.

L I B E R O ☉
A V G. S A C R
A L F I V S. P R O
T V S. ☉ S A C
E T. L V C I L I V S
M A R T E N S I S
P A T. S I G. L I B
D. P O S V E R

M. ESIVS ET
AVR. SABINVS. BASEM D. D

Ibidem in tabula marm. grandi.
Smetius.

5
C. MVNATIVS. FELIX. F. V. S. L. M.

Joh. Belanus Batavus hæc duo vidit & exſcr.

9 *Putolis in Campania.*
Collat. cum mſt. Pigh.

LIBERO. PATRI
S A C R V M
T. T. FLAVII. ECLE
CTIANVS. ET. OLIM
PIANVS. FIL. EIVS
SACERDOTES
ORGIOPHANTAE

Ant. Moullonius & alii ex libro Pontani descripſerunt.

2 *In vinea Card. Carpen. in Quirinali, tabella marmorea.*
Boiſſ. T. VI. 12.

SILVANO. SANCTO
L. *VALLIVS. SOLON
PORTICVM
EX. VOTO. FECIT
DEDICAVIT. †K. APRILIB
PISONE. †ET. ‡BOLANO COS

Vidit Smetius. contulit cum Ligor. Gudius vide & Panvin. Faſt. a. 164
* VALERIVS. Boiſſ. qui & aliter ordinat versus. † KAL. Boiſſ. † ET. Boiſſ. ‡ VOL. Lig.

6 *Ferrariæ in basi simulachri Bacchici.*

LIBERO. AVG. SIGNVM
SILENI. ET. SATYRI
M. VLPIVS. ONESIPHORVS. ET
APPVLEIA. D. D MARCELLA.

Ex Pighii Hercule.

8 *Romæ in domo Episcopi Vallei sub simulacro Bacchi nudi, Satyrum erectum amplectentis sinistra; complexi vero femur & pedes ab altero Satyro subsidente.*

Ad latus est.

P O N T I F I C V M
M O N I T V
V O T O
S V S C E P T O

In basi.

LIBERO. PATRI
HECATEVS. D

E Boiſſardi antiqq. T. III. 149.

3 *Arione Hispan eique simile Giennii.*

LIBERI AVGVSTI.

LIBRO. PATRI
AVG. SACR
IN. HONOREM
PONTIFICATVS
L. CALPVRN. L. F
GAL. *SILVIN
II. VIR. BIS. FLAM
‡SACR. PVB. MVNICIPAL
†PONT. DOM. AVG
D. S. P. D. D

Ex Urſini & Schotti ſchedis. Vidit M. Vetran Maurus lib de jure librorum c 37. qui ait inscriptionem hanc esse Mentesiae in Hispania.
* SILVAN. Spanh. & Ligor ‡ Pro SACR. PVBL. Ligor. inſ. SACRORVM. † PONTIFEX. MAXIMVS. AVGVR. Ligor. & Panv. in antiq. Ver. c. 12.

LIBERI PATRIS

7 *Albæ Juliæ, ad ædes, quæ Turcicæ dicuntur, in area. Monav. ſched.*

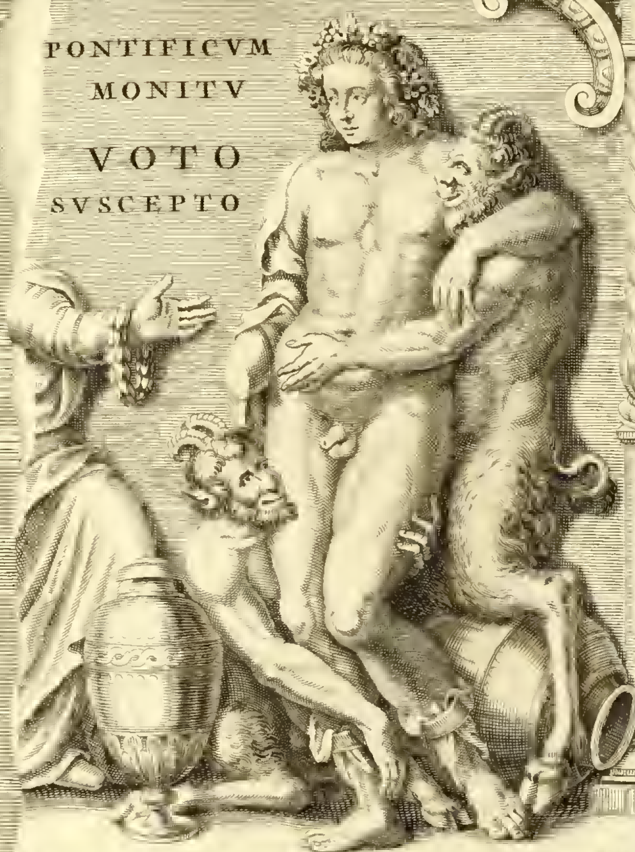
LIBERO. PATRI
SACRVM. PRO
SALVTE. IMP
CAES. M. AVR
COMMODI
ANTONINI
AVG. PII. P. P
L. CALVISIVS. L. F
VELINA SECVN
DVS. *FALERIONE
†P. P. LEG. XIII G. P. F
SVB VESPRONIO...
DIDO. COS. DEDIC
C. AVRELLIO. SAL. DD

Ex Sigleri ſchedis Gruterus.
* Falerio est in Piceno. Gud.
† Primus Pilus. Gud.

10 *Pentolæ in Hongaria 60. a Buda miliari, Croatiam versus.*

LIBERO. PATRI
SACRVM.
CALVENTIVS
B. F. COS
V. S. L. M

Ex Apiano.

In domo Episcopi Vallæi
PONTIFICVM
MONITV
VOTO
SVSCEPTO
LIBERO PATRI
HECATAEVS D.
E Boissardi Antiqq. T. iii. p. 140.

1 *Albæ Juliæ ad forum in suburbio; lapis parieti domus insertus.*

LIBERO. PATR
TIB. CL. RVFVS
DEC. COL. ET
FLAMEN
MVN. APVL

Ex Zamosio.

2 *Ferrariæ. Ariminι. schedæ Pigh.*
Collat. cum mſ. Urſini.

*T. VIBIVS
ZOTICVS. VI.
VIR. †AVGVSTAL
LIBERVM. PATREM
CVM. REDIMICVLO
‡AVRIFIC. ET. THYRSO
ET. CANTHARO. ARG. P. II. S. ≈
TESTAM. PONI. IVSSIT

Ex Urſini ſchedis Gruterus. litteræ ſunt pulcherrimæ.
* TVLLIVS. ſch. Pigh. † AVG. AR. Pigh.
‡ AVREO. Pigh. an *Aurifrigiato?* Aurifrigia apud Anaſtaſ. Matth. Pariſ. & alios i. e. facta ex aureis filis opere Phrygio. Salmaſ. ad Vopiſc. p. 521. Reineſ.

3 *Romæ in Burgo S. Petri, in ædibus Episcopi Campegii, in ara marm. elegantis literæ & ſculpturæ perfectiſſ.*
Collat. cum mſ. Pigh.

LIBERO. PATRI
SANCTO. SACR
SEX. CAELIVS
PRIMITIVVS. ET
PVBLICIA. ANTVLLA
VOTO. SVSCEPTO
D. D

In lateribus hinc † hædus, inde caper ad vitem erectus inſculptus eſt.

A tergo ejuſdem aræ.

DEDICAVERVNT
IDIB. OCTOBR
CN. POMPEIO. FEROCE
LIC†NIANO. CoS
C. POMPONIO. RVFO

Viſum Smetio ac Metello.
† Panthera Fabret. emend. p. II.

4 *Tarviſii ad D. Stephani, in domo Bethignola ſecus hortos in quadrato marmore ſesquipedali, altitudinis trium pedum.*

LIBERO. PATRI
P. CASSIVS. Q
CLA
LONGINVS.

Ex Burchelato.

5 *Bononiæ in ſacello D. Virginis.*

P. CORNELII. SATVRNINI
MAGISTRALIS
CORNELIA. PRIMA. VXOR
EX. INDVLGENTIA COLLEG
SIGNVM. LIBERI
BASIM. C. AVLIS

Ex Lazio. Melius hæc inſcriptio habetur infra. p. CLXXI. 6. Grut. ſed rectius tamen hic legitur Baſim cum aulis. Reineſ. autem conjiciebat pro AVLIS, vel ANVLIS, vel ANSVLIS.

6 *Caſtuli in Hiſpania.*

SACRVM
LIBERO. PATRI
C. CRESCENTIVS
EX. VOTO
ARAM. D. F. D. D

Ex Morali.

Cajetæ, conſpicitur crater extractus è ruinis Formiarum, cadorum plurium capax, ex uno ſaxo Pario candidiſſimo cavatus: quo nunc ibidem utuntur in templo pro ſacri Baptiſmatis lavacro; Inter antiqua ejus generis vaſa nihil eſt videri pulchrius perfectiusvé. nam in eo cælatura Græca conſpicitur artificioſiſſima, cujus non puduit ſculptorem, qui nomen ſuum crateri ſic inſcripſit:

7 ΣΑΛΠΙΩΝ
ΑΘΗΝΑΙΟΣ
ΕΠΟΙΗΣΕ

Cælavit eleganter in eo vaſe figuris artificioſiſſimis, ut Dionyſum illum Bimatrem ignigenam recens natum Mercurius detulerit Jovis ex mandato ad materteram Leucotheam. hanc videmus matronali in habitu ſedentem in rupe præſentatum a Mercurio infantem ulnis acceptare, poſitumque in linteo recondere ſinu; dum Satyri & Bacchæ, evantes ad tympana tibiaſque bifores, ducunt choros.
E Pighio. Habet etiam Capac. lib. II. Hiſt. Neapol. c. 21.

8 *Lindavii, ad Lacum Acronianum Helvet. haud putarim ævi veteris.*

DIIS. MAXIMIS
BACHO. ET. SOMNO
HVMANAE. VITAE
SVAVISSIMIS
CONSERVATORIB
SACRVM

Ex ſchedis Achillis Gaſſari Gruterus.

9 *Albæ Juliæ in area Cancellariæ veteris.*

AESCVLAPIO. ET. HYGIAE
*CAETERISQ. DIIS. DEABVSQVE
HVIVSQ. LOCI. SALVTARIB
C. IVL. FRONTONIANVS. VET
EX. B. F. COS. LEG. V. M. P. REDDI
TIS. SIBI. LVMINIBVS. GRAT
AG. EX. VISO. PRO. SE. ET. †CAPSIA
MAXIMA. CONIVG. ET. IVLIA
FRONTINA. FILIA. V. S. L. M

E Lazio & Zamoſio.
* AETERNIS. Zamoſ. † CARELA. Zigleri ſchedæ aliæ CAR. Zamoſ.

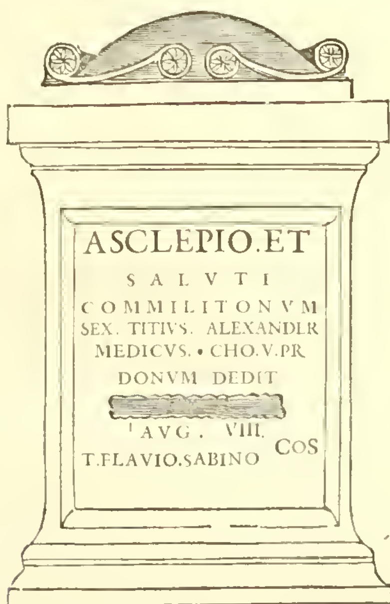
10 *Albæ Juliæ.*

NVMINI. AES
CVLAPI. ET. HY
GIAE. PRO. SA
LVTE. DO
MINOR. NN
*AVG
†ANTROCIVS
VERNA. IPSOR
‡EX. DISP. POS.

AESCVLAPII ET HYGEAE.

Ex Cluſii ſchedis Gruterus.
* AVGG. Urſini ſcheda.
† ANTROCLVS Urſin.
‡ forte ET. DISP vide indicem cap. 7. in Verna Reineſ.

1 *Romæ in ædib. Caroli Crescentii ad Rotundam, sive Pantheum, ara.*

* CHOR. Pigh.

Domitiani nomen erasum

† ET. Pigh.

Vidit Smetius.

4 *Romæ in casa della Sig^ra Laura delli Rosci, dietro l'orso, in tabula marm. docta manu sculpta.*

NVMINIBVS	SANCTIS
C.PVPIVS.C.F.ANI.FIRMINVS	D . D
Stat hic Aesculapius, vestitu involutus, dextro humero cum pectore nudus: fructus e lance, quam dextra tenet, draconi flexuosissimo, cristato barbatóque, ac sese per varia volumina erigenti, porrigens.	*Hic vero stat Hygia, veste una longiori & subtiliori, cui altera brevior superinjecta est, induta: humero etiam dextro aliquantulum nudato: alteri draconi etiam flexuosissimo ac barbato, sed non cristato, fructus itidem è lance offerens.*

Vidit atque exscripsit Smetio.

5 *Messanæ in Sicilia, in summo templo, in basi rotunda nigri marmoris, intercurrentibus venis obscure albicantib.*

Collat. cum msl. Pigh.

ΑСΚΛΗΠΙѠ
ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ
СѠΤΗΡСΙΝ
ΓΟΛΙΟΥΧΟΙС

Ab altero latere.

ΑΙΛΙѠΙ ΑΔΡΙΑΝѠΙ
ΑΝΤѠΝЄΙΝѠΙ
СЄΒΑСΤѠΙ ЄΥСЄΒЄΙ
Π Π

Ant. Morill. exscripsit. Smet. Gualther. Sicil. p. 1.

2 · *Huic compar est, quod visebatur Romæ ad S. Luciam in Silice.*

ASCLEPIO. ET. SALVTI
COMMILITONVM. COH. VI. PR
VOTO. SVSCEPTO
SEX. TITIVS. MEDIC. COH
VI. PR
D . D

Grutero e Metelli cod. msf. Gutenstenius.

3 *Auximi in Piceno, in basi, est ara ad cujus latus sinistrum stat quidam Juvenis lauro coronatus, habensque lauream coronam in manu. Alciatus ponit Mediolani ante ædes Joh. Jac. Trivultii. vide & Schot. Itin. Ital. p. 150. & Tomasin de donariis. c. 4.*

AESCVLAPIO. ET. [1] YGIAE
SACRVM
C. OPPIVS. C. [2] L. LEONAS
VI. VIR. [3] ET. AVG
HONORATVS. IN. TRIBV
[4] CL. PATRVM. ET. LIBERVM
CLIENTIVM. ADCENSVS
PATRONIS. SANCTISSIMIS
[5] COMMVNICIPIBVS. SVIS. D. D
QVORVM. DEDICATIONE
SINGVLIS. DECVRIONIBVS
[6] -X. III. AVGVSTALIBVS. -X. II. ET
sic
COLONIS. CENAM. DEDIT

L. D. D. D

In sinistro ejusdem baseos latere.

DEDICAT. * IDIB. IANVAR. PLAVTIO
QVINTILIO. ET alias QVINTILLO
STATIO. PRISCO. COS

Bened. Hegio Smetio.

1 HYGIAE. Sic emen. Fabr. p. 1 & ita schedæ Alciati. 2 F. 3 CLAVDIA. Pigh. 4 PATRONI. Alc. sched. 5 11 X. II. XIII. AVGVSTAL. Alc. * EIDIBVS. Alc.

6 *Albæ Juliæ.*

ΚΥΡΙѠ. ΑСΚΛΗ
ΠΙѠ. ΚΑΙ. ΥΓΙΗ
ΘΕΟΙС. * ΕΠΙΚΟΥΡΙΟΙС
ΜΑΡ. ΜΕΜΜ. ΛΟΝ
ΓΟС. ΒΕΝΕΦ. ΕΥΧΗС
ΧΑΡΙΝ. ΑΝΕΘΗΚΕΝ

Ex Sigleri schedis Gruterus.
* ΕΠΙ. ΟΙΚΟΙΟΙС. Siglerus ad Ursinum.

1 *Hadrianopoli.*

ΖΩΣΙΜΟΣ. ΟΝΗΣΙΦΩΝΤΟΣ
ΚΑΙ. ΤΡΕΙΤΩΝΙΣ. ΥΠΕΡ. ΤΟΥ
ΥΙΟΥ. ΟΝΕΣΙΦΩΝΤΟΣ
ΑΣΚΛΗΠΙΩ. ΚΑΙ. ΥΓΕΙΑΙ

Ex Apiano & Lazio.

2 *Neapoli.*

AELIA. NICE. ET
CALLISTVS. MEDICVS
ASCLEPIO. ET
HYGIAE
DON. POSVERVNT

Ex Apiano. Est & apud Capac. l. 1. Hist. Neap. c. 11.

3 *Albæ Juliæ in palatio veteris Cancellariæ.*

AESCVLAPIO
ET. HYGIAE
L. SEPT. NIGRI
NVS. PATRO
COLL. FABRO
COL. APVL
PRO. SALVT
SVA. ET. SVORV. POSVIT

Ex Clusii schedis & Zamosio.

4 *In ruinis Albæ Juliæ, in porticu Jesuitarum.*

AESCVLAPIO. ET
HYGIAE. P. AEL. SY
RVS. AVG. *M. SEP. APVL
ET. VALE. SEVERA. CON
IVX. ET. AEL. SYRA. FIL
EX. VOTO. PORTICVM
PEDES. XXX
F

E Bongarsii & Sigleri schedis. * Reines. legit MuniCIP.

5 *Bracaraugustæ, in Lusitania.*

Collatus cum mss. Pigh.

ASCLEPIO
ET. HYGIAE
MARCVS
EX. VOTO

A Pighio. Smet.

6 *Brettæ Hungar in ædibus Ostrobinorum, in marmore rubro.*

NVMINI. AESCVLAPI
ET. HYGIAE. AELIA
VENVSTA. V. S.

Ex Zamosio.

7 *In Varhel Transilvaniæ.*

HYGIAE
AVG
MIL. LEG. VI
VOTVM
SOLVIT

E Lazio & Clusianis.

8 *Tibure in S. Archangelo.*

Collat. cum ms. Pigh.

ΑϹΚΛΗΠΙΩ. ΘΕΩ
ϹΩΤΗΡΙ
Λ. *ΜΙΝΙΚΙΟϹ. ΝΑΤΑΛΙΟϹ
ΥΠΑΤΟϹ ΑΝΘΥΠΑΤΟϹ ΛΙΒΥΗϹ
ΑΥΓΟΥΡ ΠΡΕϹΒΕΥΤΗϹ ΚΑΙ
ΑΝΤΙϹΤΡΑΤΗΓΟϹ ϹΕΒΑϹΤΟΥ
ΜΥϹΙΑϹ ΤΗϹ ΚΑΤΩ
ΤΟΝ ΝΑΟΝ ΚΑΙ ΤΟΝ ΒΩΜΟΝ
ΑΝΕΘΗΚΕΝ

Ant. Morillonius exscr. & Smet. & Ligor.
* Sic emendavi. Grut. MINITIOC. vide. XLIX. 6.

Latinè.

Æsculapio Deo Servatori L. Minutius Natalius consul, proconsul Lybiæ, augur legatus & proprætor Augusti Mysiæ inferioris, templum & aram dicavit.

9 *Brettæ, qui vicus ad amnem Sargetiam, in ædib. Ostrobinorum.*

NVMINI
ESCVLAPI
C. IVL. *METROP
ANVS. II. COL
SARM. SACERD
DEI. EIVSD. PON
TIF. † QQ. II. VIR. COL
APVLI. EX. VOTO

Ex Zamosio.
* METROBIANVS ut sup. XLVII. II. Grut. & li. & Gud.
† Vid. inferius p. C. 7. & eadem, quae notantur.

10 *Albæ Juliæ.*

TI. SERRANVS. EXACTOR
A. A. A. AVG. AESCVLAPIO
SVPER. SALVTE. CONIVGIS
CRISPINILLAE. B. M
H. S. F

Ex Zamosio.

11 *Romæ, in S. Marco insulæ.*

AL:::::::S. L. F
FLACCVS. AIDD
.:.:.STIP. AESCVLAPI
FACIVNDVM. CVRAVERE
LOCAVE. EIDEM
PROBAVE

E Mazochio.

12 *Olisipone.*

AESCVLAPIO
AVG
SACRVM. CVL
TORES. LARVM
MALIAE. MALIOLI
M. COSSVTIVS
MACRINVS
DONAVIT

E Schotti schedis.

1 *Romæ in S. Johanne Lateranensi, in basi parva marm.*
Collatus cum mss. Pigh.

A E S C V L A
PIO. DEO
D. D
M. AVRELIVS
VENVSTVS
VETER. AVG
ɡ. N N. E X

In inferiori corona.

COH. VIIII. PR

Item lat. dextro

COH. VIIII. PR

Vidit Smetius & Appian. p. 212. nec aliter Ursini schedæ.

2 *Romæ in ara insignis artificii quatuor lateribus insignita vasis sacrorum & aliis.*

A E S C V L A P I O
D E O
I V L. O N E S I M V S
A V G. L I B.
A. CVRA. AMICORVM
VOTO. SVSCEPTO
D. D. L. M

Grutero Gutenstein. è ms. Metelli.

3 *Romæ in ædib. Aurelii Rufini.*
Collatus ad mss. Pigh.

T. AVRELIVS. AVG. LIB
DIOSCORVS. VOTVM
AESCVLAPIO. SANC
TO. OB. *PROCESSVS
SVOS. CVM. VALERIA
NICE. CONIVGE. ET
AVRELIS. DIOSCORIS
† VITTORINAE. FILIS
D. D

Vidit Smetius.
* Reines. intellexit conjugium. Mihi videtus hoc loco processus, idem esse quod successus prosperos. Gud. † ET VICTORINAE. Ligor

4 *Romæ apud Aurel. Rufinum tab. marm. quæ inventa fuit cum sequenti ad fontem antiquum in vinea ducis Melphetani ad viam Flaminiam, extra portam Flumentanam, Hygiæ fontem vocant.*
Collat. cum mss. Pigh.

AESCVLAPIO. SANCTO
L. IVNIVS. AGATHOPVS. ET. TERENTIA. RV
FINA. GRATIAS. AGENTES. NVMINI. TVO. D. D

Smetius vidit.

5 *Romæ in domo Aurelii Rufini. nunc in villa Borghesiana.*

AESCVLAPIO
L. CANTIVS
RVFINVS
E T
C A N T I A
E V H O D I A
D. D

Vidit Smetius, & Gudius.

6 *Valentiæ in Hispania citer.*
Collatus cum mss. Pigh.

A S C L E P I O
Q. CALPVRNIVS
A L I P I O N
V. L. S

A Pighio. Smet.

7 *Agro Bellunensi.*

ASCLEPIO. P. XELIVS. POLIO
VISV. MONITVS. POSVIT

Ex Aldo.

8 *Ad urbem Reggiensem in Provincia, quæ olim Reiensis Apollinaris, ad quatuor columnas.*

DEO. AESCVLAPIO. VAL. SYMPHORVS. ET. PROTIS. SIGNVM. SOMNI
AEREVM. TORQVEM. AVREVM. EX. †DRACVMCVLIS. †Δ. †P. S ɔ ⁖:-
ENCHIRIDIVM. ARGENT. * P⁚-S. ANABOLIVM. OB. INSIGNEM
CIRCA. SE. NVMINIS. EIVS. EFFECTVM. V. S. L. M

(*sic* over DRACVMCVLIS)

E Scaligeri & Puteani schedis. Fabricii sched. aliter versus distinguunt. Vide Gassendum lib. V. de vita Peirescii, & de dracunculis Pignor. epist. symbol. 17. † DRACVNCVLIS. Peiresc. sched. * i. e. Pondo uncias quinque & semis. † loco literæ hujus habebat Put DVOBVS. item Fabric. Gudius edita explicat duobus pondo scrupuli unius.

9 *Romæ in domo Marii Delfinis in columnula.*

S I L I V S
S A B I N V S
DEO. AES
CVL APIO
D. D

E Boissardo. T. V. 125.

1 *Tabella marmorea alta pedes II S. lata pedes. Π. spissa digitos. Π. Quæ putatur olim stetisse in templo Æsculapii in Insula Tiberina, ubi scribebantur omnium morborum remedia, e quibus hæc sunt. Nunc autem adservatur apud Bernardinum Masaum Cardinalem. Accentus in marmore ipso nulli sunt, sed a studioso quodam descriptore, Gruteriana editioni additi. Itaque illos delevi.*

Collatus cum mss. Pigh.

ΙΤΟ

ΑΥΤΑΙϹ ΤΑΙϹ ΗΜΕΡΑΙϹ ΓΑΙΩ ΤΙΝΙ ΤΥΦΛΩ ΕΧΡΗΜΑΤΙϹΕΝ ΕΛΘΕΙΝ ΕΠΙ ΙΕ
ΡΟΝ ΒΗΜΑ ΚΑΙ ΠΡΟϹΚΥΝΗϹΑΙ ΕΙϹΑ ΑΠΟ ΤΟΥ ΔΕΞΙΟΥ ΕΛΘΕΙΝ ΕΠΙ ΤΟ ΑΡΙϹΤΕΡΟΝ
ΚΑΙ ΘΕΙΝΑΙ ΤΟΥϹ ΠΕΝΤΕ ΔΑΚΤΥΛΟΥϹ ΕΠΑΝΩ ΤΟΥ ΒΗΜΑΤΟϹ ΚΑΙ ΑΡΑΙ ΤΗΝ ΧΕΙ
ΡΑ ΚΑΙ ΕΠΙΘΕΙΝΑΙ ΕΠΙ ΤΟΥϹ ΙΔΙΟΥϹ ΟΦΘΑΛΜΟΥϹ ΚΑΙ ΟΡΘΟΝ ΑΝΕΒΛΕΨΕ ΤΟΥ
ΔΗΜΟΥ ΠΑΡΕϹΤΩΤΟϹ ΚΑΙ ϹΥΝΧΑΙΡΟΜΕΝΟΥ ΟΤΙ ΖΩϹΑΙ ΑΡΕΤΑΙ ΕΓΕΝΟΝΤΟ ΕΠΙ
ΤΟΥ ϹΕΒΑϹΤΟΥ ΗΜΩΝ ΑΝΤΩΝΕΙΝΟΥ

ΛΟΥΚΙΟΥ ΠΛΕΥΡΕΙΤΙΚΩ ΚΑΙ ΑΦΗΛΠΙϹΜΕΝΩ ΥΠΟ ΠΑΝΤΟϹ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΕΧΡΗϹΜΑΤΙ
ϹΕΝ Ο ΘΕΟϹ ΕΛΘΕΙΝ ΚΑΙ ΕΚ ΤΟΥ ΤΡΙΒΩΜΟΥ ΑΡΑΙ ΤΕΦΡΑΝ ΚΑΙ ΜΕΤ ΟΙΝΟΥ ΑΝΑ
ΦΥΡΑϹΑΙ ΚΑΙ ΕΠΙΘΕΙΝΑΙ ΕΠΙ ΤΟ ΠΛΕΥΡΟΝ ΚΑΙ ΕϹΩΘΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟϹΙΑ ΗΥΧΑΡΙϹΤΗϹΕΝ
ΤΩ ΘΕΩ ΚΑΙ Ο ΔΗΜΟϹ ϹΥΝΕΧΑΡΗ ΑΥΤΩ

ΑΙΜΑ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΙ ΙΟΥΛΙΑΝΩ ΑΦΗΛΠΙϹΜΕΝΩ ΥΠΟ ΠΑΝΤΟϹ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΕΧΡΗϹΜΑ
ΤΙϹΕΝ Ο ΘΕΟϹ ΕΛΘΕΙΝ ΚΑΙ ΕΚ ΤΟΥ ΤΡΙΒΩΜΟΥ ΑΡΑΙ ΚΟΚΚΟΥϹ ϹΤΡΟΒΙΛΟΥ ΚΑΙ
ΦΑΓΕΙΝ ΜΕΤΑ ΜΕΛΙΤΟϹ ΕΠΙ ΤΡΕΙϹ ΗΜΕΡΑϹ ΚΑΙ ΕϹΩΘΗ ΚΑΙ ΕΛΘΩΝ ΔΗΜΟϹΙΑ
ΗΥΧΑΡΙϹΤΗϹΕΝ ΕΜΠΡΟϹΘΕΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

ΟΥΑΛΕΡΙΩ ΑΠΡΩ ϹΤΡΑΤΙΩΤΗ ΤΥΦΛΩ ΕΧΡΗΜΑΤΙϹΕΝ Ο ΘΕΟϹ ΕΛΘΕΙΝ ΚΑΙ ΛΑΒΕΙΝ ΑΙΜΑ
ΕΞ ΑΛΕΚΤΡΥΟΝΟϹ ΛΕΥΚΟΥ ΜΕΤΑ ΜΕΛΙΤΟϹ ΚΑΙ ΚΟΛΛΥΡΙΟΥ ϹΥΝΤΡΙΨΑΙ ΚΑΙ ΕΠΙ
ΤΡΕΙϹ ΗΜΕΡΑϹ ΕΠΙΧΡΕΙϹΑΙ ΕΠΙ ΤΟΥϹ ΟΦΘΑΛΜΟΥϹ ΚΑΙ ΑΝΕΒΛΕΨΕΝ ΚΑΙ ΕΛΗΛΥΘΕΝ
ΚΑΙ ΗΥΧΑΡΙϹΤΗϹΕΝ ΔΗΜΟϹΙΑ ΤΩ ΘΕΩ

Vidit, & ex Joh. Metelli autographo descripsit Smetius.
† Sic Pigh. scheda. Male in Grut. ΙΟΥΛΙΑΙω.
* Sic emendavi ex Pigh. sched. in Grut. erat ΑΝΑΦΥΛΑΚΑΙ.
‡ Sic Pigh. male in Grut. ΚΟΛΛΥΡΙΟΥ.

Hæc quidam, verbum verbo reddens, sic Latinè vertit.

Collat. cum mss. Pigh. tam Græca, quam Latina.

Hisce diebus, Cajo cuidam cæco, oraculum edidit. Veniret ad sacrum altare: & genua flecteret, a parte dextra veniret ad lævam & poneret quinque digitos super altare; & elevaret manum, & poneret, super proprios oculos. Et rectè vidit, populo præsente, & congratulante, quòd * grandia miracula fierent, sub Imperatore nostro Antonino.

Lucio affecto lateris dolore, & desperato ab omnibus hominibus, oraculum reddidit Deus. Veniret, & ex * tribomo tolleret cinerem, & unà cum vino commisceret, & poneret supra latus. Et convaluit; & publicè gratias egit Deo, & populus congratulatus est illi.

Sanguinem revomenti Juliano, desperato ab omnibus hominibus, ex oraculo respondit Deus. Veniret; & ex tribomo caperet nucleos pini, & comederet, unà cum melle per tres dies. Et convaluit; & veniens publice gratias egit, præsente populo.

Valerio Apro militi, cæco, oraculum reddidit Deus. Veniret, & acciperet sanguinem ex gallo albo, admiscens mel, & collyrium conficeret; & tribus diebus uteretur, supra oculos. Et vidit, & venit, & gratias egit publicè, Deo.

* Vivæ Virtutes. Pigh.

* Ara triangularis. mss. Pigh.

2 *Reate, civitate in Sabinis*

S A N C . * S A L . [SALVTIS.]
T . PETIDIVS T . F
FAB. † LVCEIVS
VIII. VIR. AED. PLEB
POTESTAT VIII. VIR
II. FANOR. VIII. VIR. III
AERARI. SAT
S. P. D. D

Ex commentariis Onuphr. Habuit ex Ligor. ex quo correxi. Gud.

* SAB. Lig. i. e. SANCO SABINORVM apud quos lapis est inventus, apud quos præcipue colebatur Sancus Pater Reatinus. Gud.

† LVCCEIVS. Lig. Rein. suspicatur legendum LVCEIANVS. Sed puto fuisse FABIA CESINVS vel CELSINVS ut cccxx 4. & c cxLIX 1. ubi CESSINO. Gud.

‡ Non est in Lig.

1 *Augustæ Taurinorum in facie ædium Pingonianarum visitur lapis dimidiatus, cum Hippocentauro & literis seqq.*

CHIRONIS.

˙CHIRONI . SATVR . F. HIPPOCENT.˙
˙.T. CLAVD . CAES . LVDIS . SECVL.˙

Ex ejusdem Pingonii libro.

2 *In agro Gratianopolit. in prætorio Ant. Lescurii J. C.*

FORTVNAE.

FORTVNIS
L. SVRIVS
IVCVNDVS
S. L. M

A Scaligero.

3 *Antii quod hodie Neptunium, in S. Francisci, basis marm.*

Collat. cum msf. Pigh.

FORTVNIS. ANTIATIBVS
M. ANTONIVS. RVFVS. AXIVS
DAMASCO. S. D. D

Ex Pighii fastis.

4 *Romæ in vinea Card. Carpensis, ara quadrata est, in cujus fronte hæc habetur inscriptio.*

IN. H. D. D
T. ALBANIVS
PRINCIPIA
NVS. EVOK
AVG. N

In dextro latere.

SALVOS. *VENI
RE

Et sedet Fortuna redux, qualis in numismatibus passim videtur, diademata: dextra gubernaculum supra orbem, sinistra cornucopiæ erectum tenens. Et sunt in superioribus sedis apicibus navium pinnæ, quæ securitatem & quietem significant.

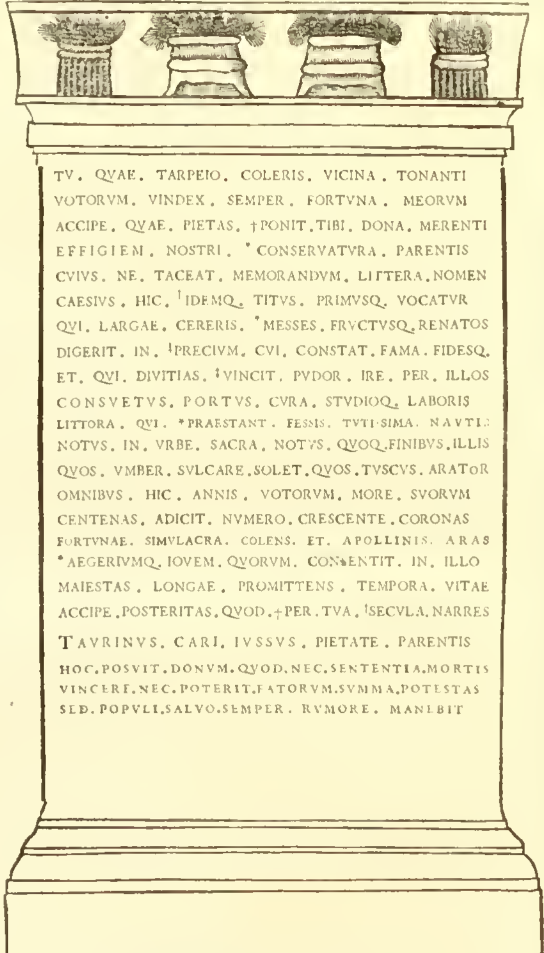
In sinistro latere.

SALVOS
IRE

Ubi eadem dea Fluviorum more jacet, sinistra manu cannam tenens, brachio rotæ innixa, dextra flagellum erigens. Ad pedes columna astat. Canna iter per aquam, Rota verò & flagellum iter per terram & plaustra significant.

Smetius vidit. vid. Boiss. T. VI. 114.
* hic deest columna. e regione figuræ jacentis signata Scil. LAP. I. . 1. Fabret., emend. p. 1.

5 *Præneste, in Latio in palatio Episcopi, basis marm. Boiss. T. VI. 81. in prænestinae Fortunae templo fuit lectum. Leander in descript. Italiae. p. 230.*

Metellus, Smetius & Pighius exscripsere aliique passim.

†DONAT Smet. POSUIT. Pigh.
*CONSERVA DIVA. Boiss.
† QVE. Boiss.
*MESSIS. Boiss.
‡PRAECIVM. Pigh.
‡NECTIT. Boiss.
*PRAESTAT. Boiss.
*ARCANVMQVE VII Boiss. Sic & Scal. ad Catalect. p. 242
†POST. Smet & Met. & Pigh
‡SAECVLA Boiss.
* An est, qui vocatur Blesius Taurinus. MLXXX. VIII. 6. Gud.

6 *Foro Cornelii.*

FORTVNAE. VOTVM
C. CARDIVS. C. F
POL. PRIMVS
MAGISTER. *HIC
SEX. VIR
VRBE. CORNEL

A Fulvio Lipsius. * leg. VIC id est VICI Scaliger.

7 *In Palatinatu, in silva Otthonis, pago qui Bulla dicitur, sub ditione Comitis ab Erpach fragmentum, quod sacelli cujusdam porticum sustentat.*

FORTVNAE
L. FAVONIVS
*SECCIANVS
>. LEG. VIII
AVG

Ex Apiano.
* i.e. SEXTIANVS. CCCLXXV. 2 Seccius pro Sextius. nisi erratum sit, & forte SEPPIANVS in lapide fuerit, quod est cognomen in Fabiis. Gud.

8 *Sanctis id est, Trajanâ coloniâ, in domo Præpositi.*

FORTVNAE.
SACRUM
C. SEXTILIVS.
LEPIDVS. VET.
LEG. XXX. V. V.
PRO. SE. ET. SVIS.
V. S. L. L. M.

E Pighii Hercule.

9 *Prope Patavium in rure Putei Vitaliani.*

FORTVNAE. SACRVM
P. OBSIDIVS. P. F
RVFVS IIII. VIR
TR. MIL. LEG IIII. ‡SCHYTH
PRAEF. FABR

E Scardeonio. ‡SCYTHIC. Scard.

1 *Romæ in Platea Judæorum, ad domum familiæ de Sancta Cruce, in ara marm. grandi.*

FORTVNAE
C. *RVSTIVS. SEVERVS

* RVSTI-LVS. Boiss.

Vidit Smetius. Boiss. T. V. 39.

2 *In Ebersdorff apud Dn. Hier. Beck, a Leopolsdorff, in tabula.*

FORTVN
AE
CIVCR
APOLLINAI
PRAEF. PO
. . . .
. . . .

Ex Clusii schedis Gruterus.

3 *Romæ ad S. Marcum, in domo Ambrosii Lilii, in arula marm.*

ΘΕΑ. ΕΠΗΚΟω
ΙΣΙ ΤΥΧΗ
ΤΙΤΟΣ ΦΛΑΟΥΙ
ΟΣ ΟΥΙΒΙΑΝΟΣ
ΑΝΤΙΟΧΟΣ ΕΤ
ΞΑΜΕΝΟΣ ΑΝΕ
ΘΗΚΕΝ

Vidit Smetius. & Pigh. T V. Boissard T. V. 99. Videtur eadem, quae est LXXV. 3.

4 *Albæ Juliæ pro valvis templi.*

FORTVNAE Φ
AVG. SACR. ET. GEN
IO. CANABENSIVM
L. SILIVS. MAXIMVS
VET. LEG. I. AD
P. F. *MAGISTRAS
PRIMVS INCAN
D. D
ET. SILIA. IANVARIA
ET. SILIVS. FIRMINVS

Bongarsius Grutero.
* i. e. *Magistratus.* Cuper. Mon. ant. p. 225.

5 *In Anglia, vico Bowes, in Richmondia.*

*DEAE ‡. FORTVNAE (*sic*)
VIRIVS. LVPVS
LEG. AVG. PR. PR
BALINCIVM. VI
IGNIS. EXVST
VM. COH. I. THR
ACVM. REST
ITVIT. CVRANTE
VAL. FRON
TONE. PRAEF...
TO. ALAE. VETTO

Camdenus Grutero.
* Male apud Grut. DAE.
‡ Vid. cxci. 3. & ccccix. 5. ubi *Viria.*

6 *Coloniæ Agrippinæ propè S. Mauritium, in ædibus Doctoris Johan. Rinkii, in ara alta pollices septem, lata quatuor.*

DEAE
FORTVNAE

Ex Arn. Mercatore.

7 *Romæ in domo Euriali Rufini, ad Busta Gallica in basi exigua.*

ADIV-TRICIS.

Collatus cum mss. Pigh.

FORTVNAE. ADIVTRI
CI. ET. TVTELE. VAL
FLORENTINVS
V. L. S

Smetius vidit.

9 *Repertum in schedis Ludovici Vivis, exscriptumque a Carolo Langio.*

FORTVNAE. AVG. SAC
PRO. SALVTE. ITV. AC
REDITV. D. D. N N
M. AVR. ANTONINI. PII
AVG. ET. P. SEPTIMII
GETAE. NOBILISS. CAES
CIV. BATAVI
FRATRES. ET. AMICI. P. R
V. S. L. M

E Smetio, & Pighii Hercule Prodicio. vid. & Dusam in annal. Hollandiae p. 27. & Scriver. antiq. Batav. p. 194.

8 *In ruinis antiquæ urbis, quæ nunc Warhel. Spurium quid resipit, ut Scaligero videtur.*

AVGV-STAE.

FORTVNAE
AVG
OMNIPOTENT
VBI. ERAS
RHAMNV
SIA
VBI. ERAS
QVANTVM. ABFVIT
NE. ROMA. LVGERET
SED VIVIT. TRAIANVS
VE. TIBI. DECEBALE
MILSS. LEG. VI. ET. XIII G (*sic*)
*DEVOTIS CAPITIBVS

E Lazio, Leunclavio & schedis Clusii. Eam laudat etiam Reicherstorff in Chorograph. Transilvaniae.
* DEVOTI. Troslerus lib. 1. cap. 13. Da hac veteris & novae Gud.

10 *Albæ Juliæ in basi triangulari affixa muro ædis Joh. Baptistæ.*

FORTVNAE. AVG
SAC
P. CALPVRNIVS. PROCVLVS
LEG. AVGG
PR. PR

Ex Lazio & Clusio.

11 *In Colosvar Transilvaniæ.*

FORTVNAE
AVG
C AVRELIVS
ATILIANVS
PROC. AVG

E Lazio & Clusio.

1 *Repertum Romæ in via, quæ ducit Lateranum, cIↃ.IↃ. XCIX.*
In fronte.

FORTVNAE AVG
SACRVM
OFFICINATORES MONETAE
AVRARIAE ARGENTARIAE
CAESARIS

A latere.

FELIX LIB OPTIO ET EXACTOR
AVRI ARGENTI AERIS

ALBANVS	LIB	OPTIO	AGATHO	LIB	II
LACHES	LIB.	OFF	MAMAS	LIB	II
LYSIMACHVS	LIB	ITEM	RESTITVTVS	LIB	II
OPTATVS	LIB	II	PHOEBVS	LIB	II
STOLVS	LIB	II	CALLISTVS	SER	II
TROPHIMVS	LIB	II	EVPHEMVS	SER	II
TROILVS	LIB	II	EXSPECTATVS	SER	II
DIADVMENVS	LIB	II	ZOSIMVS	SER	II
PRIMIGENIVS	LIB	II	ANICETVS	SER	II
CALLITYCHVS	LIB	II	EVPHEMVS	SER	II
PRIMIGENIVS	LIB	II	HERMEROS	SER	II
VIATOR	LIB	II	HELIVS	SER	II
FELIX	LIB	II	EVTYCHVS	SER	II

D. S. D. D. DEDICAT. V. K. FEBR
L. *VIPSIANIO. MESSALLA. M. VERGILIANO. PEDONE. COS

Misit Grutero Fulv. Ursinus. * VIPSTANIO. Cittadin, sed leg. VIPSTANO. Vid. c. c. 1. Graev.

2 *Romæ in area palatii Capitolini ara. Est eadem* XL. 14.

FORTVNAE. AVGVST
SACRVM
Q. *AVIALIVS. ADAEVS
MAGISTER. VICI
QVI. K. AVGVSTIS. PRIMVS
MAGISTERIVM. INIT

E Boissardi Antiqq. T. III. 99.
* leg. AVILLIVS. XL 14. & MXLI. 15. Gud.

3 *Patavii in ædib. Contarinis, in ara, cui hinc a latere Cornucopiæ, inde Pinus, aut alia quæ arbor, una cum gubernaculo, quod subjacenti globo imponitur. Grut. Est nunc Atestae in Palatio Contareni. Gud.*

FORTVNAE
AVG. SACR
C. OPETRIVS
PHILETVS
V. S. E. M

Pinellus Grutero. Velut. f. 254.

4 *Romæ in hortulis Colotianis.*

FORTVNAE. AVG
L. LICINIVS. L. F
PALATINA. SABINVS
VOT. D. D.
XIII. KAL. FEBR
M. IVNIO. SILANO. ET
L. NORBANO. COS

Ex Panvinio.

5 *Albæ Juliæ pro valvis templi.*

FORT. BONAE
DOMESTIC. SACR
.Q. PAETIN. SENILIS
V. S. L. L. M

Bongarsius Grutero. * Vid. XL. 5.

6 *Viennæ in ædib. Lazii. Buleng. 1. de Magia c. 26. multo aliter hanc, sed corrupte exhibet.*

FORTVNAE. CONSER
GENIOQ. HVIVS. LOCI
IN. HONOREM IVN
TIBERIANICI. TR
MIL LEG X. G PP FEC
*T CL. VALENTINVS
CORNICVLARIVS
†EX VOTO.... VIC.
V. KAL IVN. AEMIL. II
ET AQVILIN. COS

Ex Lazii libro & Clusii schedis.

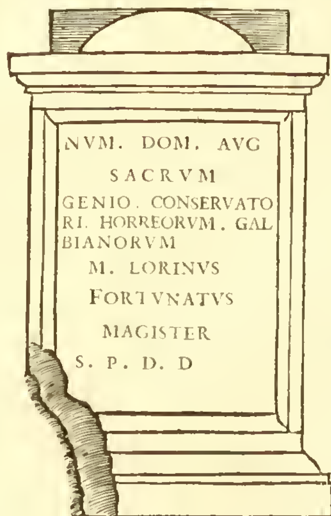
CONSERVATRICIS.

* Eadem cxx. 2. sed corrupte.

† Leg. EX COHORTE VIGilum. Gud.

1 *Romæ in ædib. Marcelli Capozucchi, non procul a theatro Marcelli, ara marm.*

Collatus cum mss. Pigh. Boiss. T. VI. 121.

2 *In parte aversa ejusdem aræ.*

NVM. DOM. AVG
SACRVM
FORTVNAE. CONSER
VATRICI. * HORREOR
GALBIANORVM
M. LORINVS. FORTVNA
TVS. MAGISTER
S. P. D. D

In uno latere ejusdem aræ, stat Fortuna, capillo crispo, diademata: dextra gubernaculum supra orbem, sinistra cornucopiæ erectum tenens.

In altero latere stat sacerdos imberbis, velatus, ara tripodi, in qua pineæ atque alii fructus sunt, vinum infundens.

Inventa est anno 1530 F. Ursin. IV. de antiq. Urbis.
Vidit Smetius. * Vid. 10. pag. sequ.

3 *Romæ apud Marium Delfinium in arula.*

ΘΕΑ. * ΕΠΙΧΘΩ
ΝΙΩ. ΤΥΧΗ
ΤΙΤΟϹ. ΨΑΛΟΤΙ
ΟϹ. ΟΥΙΒΙΑΝΟϹ
ΑΝΤΙΟΧΟϹ. ΑΝΕ
ΘΗΚΕΝ

E Boissardo. T. V. 99. V. pag. LXXIII 3. quæ videtur esse eadem.
* ΕΠΕΙΚωΙCΙ. Smet. XXX. 2.

4 ✶

FORTVNAE. EQ. EQVESTRIS.
SACR
M. VARGVNTEIVS
M. F. STEL APITIVS
7. COHOR. X. PRAET. ET
VARGVNTHEIA. HILA
bis
RA. L. SVA. PECVN
V. S. L. M

E Fulvio.

FLAVIAE.

5 *Romæ in S. Maria de Palma.*

FORTVNAE
FLAVIAE
* GALLITATORIA

E Mazochio Vid. MarmorFelsin p. 301.
* CALLITARIO. Barth. Adversi. 52. c. 1.

OBSEQVENTIS.

6 *Comi in Sacello divæ Mariæ Milatinæ.*

* FORTVNAE
OBSEQVENTI
ORDO. COMENS
VOTO. PRO
SALVTE. CIVIVM
SVSCEPTO

Ex Apiano. & Panv. l. 2. Veron. c. 12.
* FORTVNAE OBSEQVENTI ORDO &c. Sic Pigh.

7 *Neapoli, apud Jo. Andream de Curtis.*

Μ. ΜΑΡΙΟϹ. ΕΠΙΚΤΗΤΟϹ, ΤΗΙ
ΤΥΧΗΙ. ΝΕΑϹ. ΠΟΛΕΩϹ. ΑΝΕ
ΘΗΚΕΝ. ΧΑΡΙϹΤΗΡΙΟΝ

Ex Vallamberti & Scaligeri schedis. nec aliter schedæ Pighii.

8 *In Lusitania in territorio Ferrariensi, super Callipodem fluvium, quem Sadanum hodie vocant.*

FORTVNAE. OBSEQVEN
TI. SACRVM
FLAVIA. * MODESTINA
PERP. EIVS. ANTISTES
EX. VOLVNTATE. TEREN
TI. AEMILIANI VIRI
SVI. IN. PRAEDIO
A. PATRE. FL. MODESTO
SALACIENSI SIBI
RELICTO. A. L. F

E Resendio. * DLXIII. 4.

OPIFERAE

9 *Tibure in Claustro S. Stephani.*

C. IVLIVS. POLYBI. DIVI
AVGVSTI. LIBERTI. L
ANTHVS
SALTVM. FORTVNAE. OPIFERAE
RESTITVIT. PRO. SALVTE
POLYBII. LIBERALIS. PATRIS

Ex Apiano Forte inscriptio MCXI. 2. ad eundem pertinet.

10 *Præneste.*

L. ANTISTIVS
C. F. AEM. VETVS
AVGVR
FORTVNAE. PRIMIG
EX. VOTO. SVSCEPTO

Ex Ursini schedis.

PRIMIGENIAE.

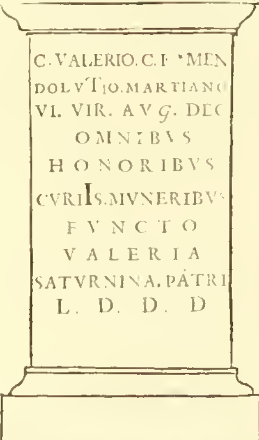
11 *Præneste, in basi.*

Collatus cum mss. Pigh.

FORTVNAE
PRIMIGENIAE
L. RVFINVS
AEDIL. CVRVL
V. S

Smet. exscr.

12 *Præneste basis in domo Episcopi.*

Smet. exscr. * M[illegible] LIII. 1.

13 *Præneste pars tabulæ marm.*

Vidit Smetius. & Pigh.

1 *Alibi per urbem Præneſt. in baſi oblonga.*

Collatus cum ſchedis Urſini & Pighii.

L. DOMITIO
AGATHEMER
PARIDIS
LIB. A. VII.
CAESARIS
ARGENTAR
COACTORI
L. DOMITIVS
EPICTETVS
ET. CVRTIA
EVPHRANTIS
FORTVNAE
PRIMIGEN
D. D
L. D. D. D

A Pighio Smetius.

2 *Romæ.*

TIB. STRABERIO. T. FIL
SECVNDO. COACTORI. ARG
TIB. CLAVDIVS. ONESIMVS
ET. DRVSILLA. STRABERIA
FORTVNAE. PRIMIGEN
D. D

Grutero ex Urſini ſchedis Gurenſtenius.

3 *Præneſte, in palatio Epiſcopi, in baſi ſive columella. Aliter & pleniorem exhibet* Licet: *de* Lucern. lib. VI. c. 91.

Collatus ad ſchedas Pigh.

FORTVNAE. PRIMIG
SIGNVM. ALQVI
TATIS. NIGRINIA
AVXESIS. CVM
FELICE. AVG. LIB. ET
SVIS. D. D. D. D

Vidit Smetius. Contuli cum Ligor. Gud.

4 *Præneſte in domo Epiſcopi in baſi plana. V. inf.* CCCXXXVII.

C. APPVLEIO. DIOCLI
AGITATORI. PRIMO. FACT
RVSSAT. NATIONE. HISPANO
FORTVNAE. PRIMIGENIAE
D. D
C. APPVLEIVS. NYMPHIDIANVS
ET. NYMPHIDIA* . FILII

Smetius. * DECVRIONES POPVLVSQ. quod inf. p. CXV. 8. habetur.

5 *Ibidem in ara marm.*

T. *MASCLIVS
QVINTVS
SACRVM

Vidit Smetius.
* MASICILIVS. Ligor.

6 *Præneſte in baſi ſtatuæ quæ in ædib. privatis.*

FORTVNAE
*PRIMIGENIAE
IOVI. PVERO
EX. †TESTAMENTO
TREBONIAE
SYMPHERVSAE
P. ANNIVS. HERMA
HERES
L. D. D. D

Ex Smetio & Jacobonio.
* V. Boxhorn. quæſt. Rom 4.
† TESTAMENTO ſched Pigh & Urſin.
‡ Non habent P. ANNIVS. ſched Urſin. & Pigh.

7 *Præneſte.*

FORTVNAE
IOVIS. PVERI
PRIMIGENIAE
D. D
EX. SORTE. COMPOS
FACTVS
NOTHVS. RVFICANAE
L. F. PLOTILLAE

Ex Jacobonio.

8 *In baſi olim Præneſte reperta, ſed poſtmodum, in calcem redacta.*

Collat. cum mſſ. Pigh.

PIETATI
FORTVNAE. PRIMIG
VOTIS. SVSCEPTIS
SALVIS. AVGVSTIS
M. AVRELIO. ANTONINO. ET
L. AELIO. AVRELIO
FORTVNATVS. VERNA
DISP. EORVM
ET. AVRELIA. SVSCEPTA. LIB

In alio exemplari additur.

* L. D. D. D

A Pighio.
* L. D. D. D. D. D. Pigh. quod interpretatur, Loco dato decreto Decurionum dono dedit.

9 *Præneſte in baſi, in palatio Epiſcopi.*

Collatus cum mſſ. Pigh.

FORTVNAE
PRIMIGENIAE
TI. CLAVDIVS
†THERMODON. ET
METIA. M. F
LOCHIAS. EIVS
SIMVLACRA. DVO
SPEI
*COROLITICA. D. D

Smetius vidit & ita Urſin. ſchedæ.
† THERMODORVS. CXXIX. 9.
* I. CORALITICA. id eſt ex coralitico lapide. Plin. XXXVI. 8. Grut. vide & Guth. de jure Pontif.
[illegible] 38. qui ait ſic emendaſſe Sirmundum.

10 *Romæ, in ædibus Læti.*

L. DVNIVS. APELLA
C. ANNIVS. TYRANNVS
MAG. PRIM. FORT
*HORR. D. D

E Marochio.
* Scalig. in indice recte, puto, explicat, intelligenda Fortuna Horreorum Galbianorum, quæ a Topographis Urbis in reg. XIII. collocatur, cujus mentio in LXXV. 2. intelligo autem per Fortunam, ſive ſtatuam, ſive ſacellum in ædium & horreorum Galbianorum introitu. Gud.

11 *Baſis exigua circumfracta, prius ad Sanctam Mariam majorem, nunc vero apud Gentilem Delphinium Romæ.*

A. GABINIVS
NARCISSVS
FORTVNAE. PRIM
VOTVM. SOLVIT. L. M

Smetius vidit.

1 *Tibure in ara marm.*

FORTVNAE
PRIMIGENIAE
SIGNVM. APOLLIN
TVTEL
L. HELVIVS. FELIX
PATER. CVM. FILIO
ET
CLAVDIA. SABINA
MATER
VOTO. SVSCEPTO
S. P. L. M

Grutero Ursinus describente Gutenst.

2 *Praeneste, in basi.*

FORTVNAE
PRIMIGENIAE
Q. LOLLI. APOLLOPHANES
PATER. ET. FILIVS. ET
AVLIA. *ARCHELAIS
VOTO. SVSCEPTO. L. S

Smetius vidit.
* ut DCLXVIII. 7. Male Grut. ACHELAIS.

3 *Praeneste in Latio, XXII ab urbe mil. ante Cathlem ecclesiam, ad fontem publicum, tabula marm. fragm.*

FORTVNAE. PRIMIGENIAE
SIGNVM. *LIBERIS. PATRIS
PANTHEI. CVM. SVIS. †PAREGEIS
ET. CVPIDINES. II. CVM. SVIS. ‡LYCHNVCHIS ET. LVCERNA. LARVM
M. POPILIVS. M. F. TROPHIMVS. CVM
POPILIA. CHRESTE. LIB. ET. ATILIO. FILIO

* forsan LIBERI
† forsan PARERGIS. Grut. Sic Ligor.
‡ LYCHNVCHEIS Ligor vid. Lychnuchus in Gill. ind. in Lucret.

In latere ejusdem inscriptionis.

DEDICATVM. IV. IDVS. AVG
IMP. COMMODO. II.
ET. AVRELIO. VERO
II. COS

Smetius vidit. Contuli cum mss. Ligor. Gud.

4 *Praeneste in basi.*

ORTVNAE
RIMIGENIAE
VOTO. SVSCEPTO
VALERIA
RYPHOSA
L. D. D. D

Smetius vidit.

PVBLI-
CAE.

5 *Albae Juliae.*

FORTVNAE
PVBLICAE
VITALIS
V. S. L. M

Ex Clusii schedis Gruterus.

6 *Romae ad Thermas Vespasiani in vinea.*

FORTVNAE. REDVCI
ET. *IOVI. SERENO
DIIS. DEABVSQ.
SVB. QVORVM. TVTELA
AVGG. *MILITAVIT
C. STATIVS. PLAVTI
ANVS. D. D

REDV-
CIS.

* Vid. MLX. 9.

* MILI-
TANT.
Bodl.

F. Boissardi antiqq. T. III. p. 123.

1 *Albæ Juliæ inter lapides, qui congesti circa Palatium.*

FORTVNAE
REDVCI. LARI
VIALI. ROMAE
AETERNAE
Q. AXIVS. AELIA
NVS. *VE. PROC
AVG
IONI

Ex Clusii schedis. & Bongarsio.
* Vid. IV. 1. & XXVII. 11. & CII. 4.

2 *In vico Warhel.*

FORTVNAE
REDVCI
ROMAE
AETERNAE
Q. AXIVS. AELIA
NVS. VE. PROC
AVG
IONI

Ex Clusii schedis Gruterus

3 *Romæ in basi seu ara mar. anno ∞ D.XLVII. ad arcum Septimii reperta extractaque.*

FORTVNAE. REDVCI
DOMVS. AVGVST
SACRVM
*TRIB. SVC. CORP. FOEDER
M. ALLIVS. TYRANNVS. C. FVRINIVS. FAVSTVS
P. FVLVIVS. PHOEBVS. AVRAR. L. VENNONIVS. ZOSIMVS
C. AVRELIVS. PRIMVS J
IMMVNES. PERPETVO. D. D

In lateris dextri corona superiori ejusdem basis legitur.

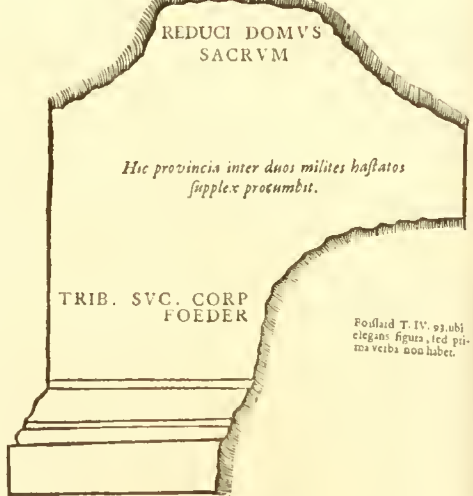
DEDICATVM. III. IDVS. OCTOBR

Porrò reliqua ejusdem baseos latera, quantum ex ferri plumbique fragmentis nonnullis, foraminibus adhuc inhærentibus apparet, tecta olim erant vel æreis laminis inscriptis, vel alia quapiam incrustatione.

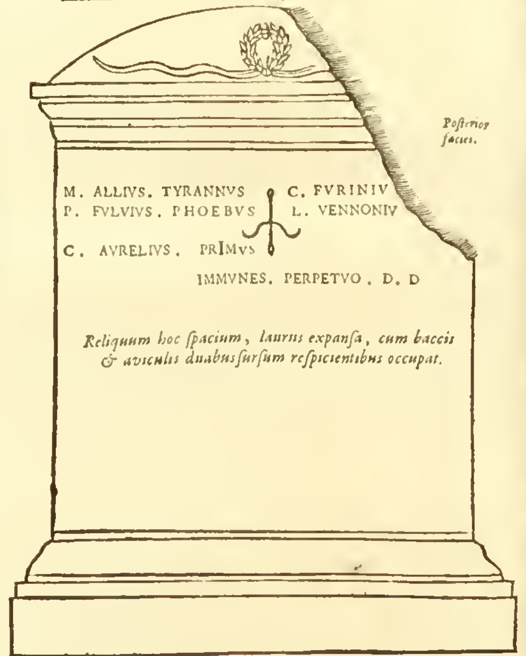
Smetius vidit.
* TRIB. CORP. FOEDER. Sic laudat p. Servius in Feriis juvenil. c. 1. & exponit Tributarii, Corporati, Foederati, nempe Ordo tributariorum Corporatorum, Foederatorum ex lapide Capitolino. * Serv. MENNIVS

4 *Ara marm. grandis, undique confracta, effossa in foro Rom. ante ædem Sanctæ Martinæ, Anno 1548.*

Anterior facies

Boissard T. IV. 93. ubi elegans figura, sed prima verba non habet.

Posterior facies.

Vidit Smetius.

5 *In antiquo marmore Paterniaci.*

FORTVNAE. REDVCI
D. APPIVS. AVGVST
DEDICAVIT

Ex Roma Fabricii.
Hotting. in methodo legend. Hist. Helvet. no. 39. & Plantinus de Helvetia p. 259. sic habent.

IOVI. O. M.
GENIO. LOCI.
FORTVNAE
REDVCI. D. AP
PIVS. AVGVS
TVS. DEDICA

6 *Lavinii.*

II. SIGN. FORTVN
RED. SACRVM
II. VOT
C TVLLIO. VRBANO
ET. TVLLIAE EPICARPIAE
S. P. D. D *sic*
L. FVRIVS. SERVS
VOT. E. CVR

Grutero ex Ursinianis Gutenst.

REGINAE.

7 *Ex Carnunthi ruinis in ædes Lazii Viennam translata.*

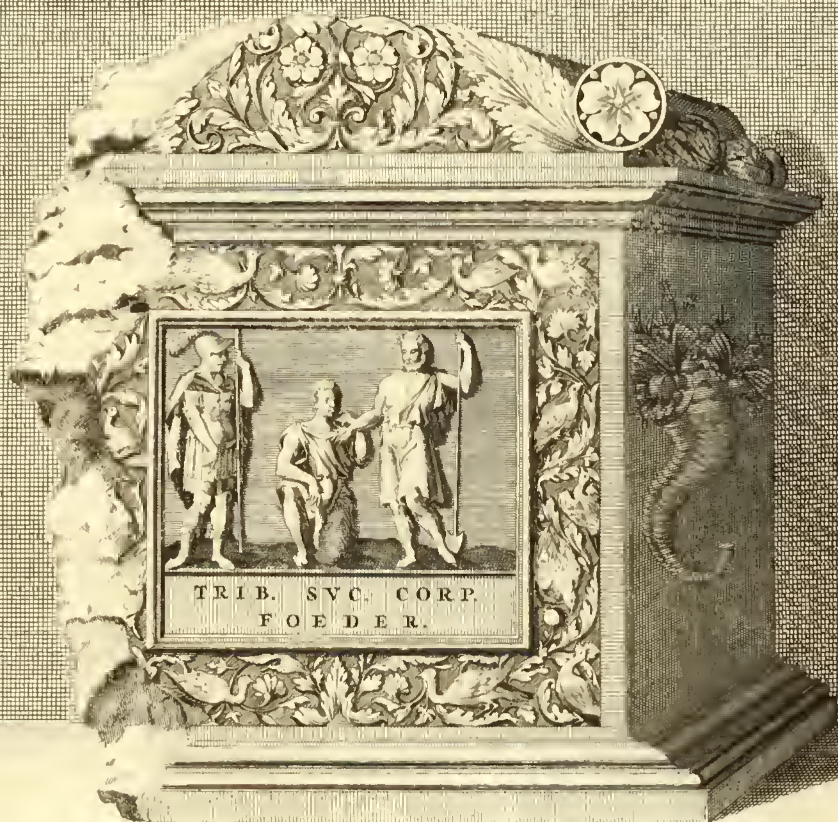
FORTVNAE
REGINAE
AVG
MARCIVS
V. S. L. L. M

E Lazio.

8 *Viennæ, in fragmento Columnæ.*

FORTVNAE
REGINAE
M. AVREL. AVG
V. S. L. L. M

E Lazio.

In Carpenſis vinea ſuperiore

E. Boiſſardi Antiqq. T. IV. pag. 93.

1 *Romæ in Quirinali, hortis Carpensibus.*

RESPICIENTIS.

F O R T V N A E
A V G V S T A E
R E S P I C I E N T I
M . A V R . C T E S I A S
I V N I O R . E X . V I S V

Gruterus è schedis Kuibbii.

2 *In arce Godesberg, ad quintum lapidem supra Bonnam.*

FORTVNIS
SALVTARIBVS....
AESCVLAPIO. HYG. .
Q. VENIDIVS. RVF...
MARIVS. MAXIM ..
CALVINIANV....
LEG. LEG. I. M. P....
LEG. AVG...PRA....
PROVINC. CI...C....
D......

Ex Modii Novantiquis.

3 *Præneste, ad domum privatam, in basi.*

F O R T V N A E . SANCTAE SANCTAE.
ATINIA . *TYRANNIS
†SEMINARIA . A PORTA
TRIVMPHALE
P.TERENTIVS.FORTVNATVS
.VIR . ‡CLARISSIMVS
CVI . GRATIAS. MAXIMAS
SEMPER . EGI
C V M
TERENTIA. FAVSTINA
F I L I A
DONVM. DEDIT
L. D. D. D

Smetius exscr. Ex Onuphrio Atinii. lib. 2. c. 3. f. 211. Roma subterr.
* TYRANNIS Urs. sched † An FEMINARIA? ut intelligat obstetricem Reines. ‡ CARISSIMVS S.Urs.

4 *Romæ in Ecclesia Salvatoris.*

F O R T V N A E
S A N C T A E
A R T E M I D O R V S
V I L I C V S
V . L . S

E Mazochio.

5 *In domo Hieronymi Pici ad campum Floræ ara marm. sic malè tractata.*

Utrique lateri, ramus laureus incisus est.

GERMANICO CAESARE
C. FONTEIO *f. Capitone* ITONE COS
*K AN
‡SIEIAE . FORTVNAE . AVG
SACR
SEX.FONTEIVS. Ɔ. L.† ROPHIMVS
CN. POMPEIVS.CN.L.4NICEPHOR
MAG. VICI
SANDALIARI. REG
IIII. ANNI. XVIII
D . D

SIEIAE.

‡ *ita Smetius & fere Panvinius. alii omnes* STATAE. *pro altero facit Plin. lib. 36 c. 22.* SEIAE. *Ligor. & sic Plin.*

Exscrip. Ursinus, Boissardus, Tom.IV. 148. Smetius aliique plures. Contulit cum Ligor. Gudius.
1 CAPITONE. Lig. 2 IAN. Boiss. KAL. IVN Lig. 3 Ex lapide sub. TROPHIMVS & NICEPHOR. vid. Jos. Castalionis Var. Lect. cap. ... & Fabrett. inscript. antiqq. c. 3. p. 196. Hic in multis lapidibus 4 pro H scribi ostendit. Ligor. NICEPHORVS.

6 *Venetiis, sed olim ex Græcia advectum.*

Α Γ Α Θ Η Τ Υ Χ Η
Ε Π Ι Κ Α . Α Τ Τ Α Λ Ο Υ Α Ρ
Χ Ο Ν Τ Ο Σ *Κ Ο Σ Μ Η Τ Η Σ
Ε Φ Η Β Ω Ν Ι Ε Ρ Ε Υ Σ Θ Ε Ο Υ
Κ Α Ι Θ Ε Α Σ Ε Ι Ρ Η Ν Α Ι
Ο Σ † Π Α Ι Α Ν Ι Ε Υ Σ
Ε Φ Η Β Ε Υ Ε Ν Α Υ Τ Ο Υ
Υ Ι Ο Σ Δ Ι Ο Ν Υ Σ Ι Ο Σ
Ε Ι Ρ Η Ν Α Ι Ο Υ Π Α Ι Α Ν Ι
Ε Υ Σ † Ε Γ Υ Μ Ν Α Σ Ι Α Ρ
Χ Η Σ Ε Ν Τ Ο Υ Ε Ν Ι Α Υ
Τ Ο Υ Τ Ο Υ Σ Ε Φ Η Β Ο Υ Σ
Φ Λ . Σ Τ Ρ Α Τ Ο Λ Α Ο Σ
Φ Υ Λ Α Σ Ι Ο Σ Ε Γ Ε Ν Ο Ν
Τ Ο Ε Φ Η Β Ο Ι Δ Ι Α Κ Ο
Σ Ι Ο Ι Κ Α Ι Δ Υ Ο

Ant. Morill. vidit & exscripsit. & Smetius.
* Vid. Meurs. l. 3. Att. Lect. c. 5 & ... c. XVII. l. 2 3.
† Vid. Meurs. Fer. Græc. p. 13.

7 *In Cycladibus.*

ΑΓΑΘΗ ΤΥΧΗ

Hic sedet mulier quædam in solio prehenditque dextram alterius mulieris stantis. pone solium visitur puella. subscribitur.

Σ Υ Ν . Τ Υ Χ Η . Κ Α Ρ Π Ο Υ
Χ Ρ Η Σ Τ Ε . Χ Α Ι Ρ Ε
Ζ Η . Λ Ε Υ Κ Ι Ο C . † Φ Ε Λ Λ Ι Ε
Ζ Ω C Α . . . . .
Χ Ρ Η C Τ Ε Χ Α Ι Ρ Ε

† ΕΥΦΗΜΕΙ.

hoc est
Bonum factum. Fruere
Chreste have.
Vivit Lucius. Bona verba
Vixi
Chreste vale.

Ex ... Ex quo sic emendavi. Grut. ΦΕΛΛΙ ΕΖΩCA

1 *Albæ Juliæ.*

NEMESIS.

DEAE. NEMESI
SIVE. FORTV
NAE
1PISTORIVS
2RVGIANVS
V. C. 3LEGAT
4LEG. XIII. G.
5GORD

Ex Lazio, Siglero & Clusianis.

1 An P. OSTORIVS. Rein. 2 non habet Pigh. an BRVCIANVS vel ERVCIANVS aut ROSIANVS vel RVFIANVS. Rein. 3 LEG. Pigh.
4 LEG ON Pigh.
5 GORDIAN. Pigh.

4 *Albæ Juliæ.*

DIAE. NEMESI
AVREL. MARIVS
OPTIO. SIGN
LEG. XIII GEM
CVM. SEVERA
SECVNDINA
CONIVGE. PRO
SALVTE. SVA. ET
MARIAN. BONOSAE
ET. MARIAN. LIBERTI
DEDICARVNT
XIIII. KAL. OCTOB

Ex Clusii schedis & Lazio.

7 *Veronæ in cœmeterio divi Petri incarnarii.*

MINERVAE
SACR
C. CASSIVS. L. F
IVSTVS
VI. VIR. AVG. ET
LAELIA. LOGAS

Ex Apiano & Sarayna.

9 *Lugduni in vico monetario, in porta Hospitii Falconis Pigh.*

MINERVAE
L. AEMILIVS
SI. *LEOTINVS
‡CLASSIS. RA
VENNATIVM
DICAVIT

Ex Paradino.

* SYLEOTINVS. Pigh. V. addenda Gruteri. an STEL, POTINVS? Rein.
‡ PRAEFECTVS. msl. Pigh. vid. Grut. add.

2 *Romæ in domo Albertinorum, e regione Palatii de la Valle.*

Collat. cum msl. Pigh.

NEMESI
SANCTAE
1CAMPESTRI. PRO. SA
LVTE. DOMINORVM
NN. AVGG. P. AEL. P. F
AELIA. PACATVS
2SCVPIS. QVOD. COH. DOC
TOR. VOVERAT. NVNC
CAMPI. DOCTOR. 3COH. I
PR. 3P. V. SOMNIO. ADMO
NITVS. POSVIT. 4L. L

‡ L. L *Mazoch. & Boiss.*

Ex Alfonsi Castri Hispani libello descripsit Smetius. Boif. T. III. 134. Contuli cum msl. Pigh. Grut.
1 CAMPE SVRI. Boif 2 est Thraciæ Civitas. Pigh. 3 COLFL. Boiss. 4 i.e. POST VOTVM. Pigh.

5 *Romæ in ædibus quondam Pomp. Læti in Quirinali.*

Collat. cum msl. Pigh.

VIRGINI. VIC
TRICI. *SANCTAE
DEAE. NEMESI
M. AVRELIVS
ROMANVS
OPTIO ‡KARC
CHOR XII. VRB
GORDIANAE
D. ‡D

* SANCTE. Pigh. ‡ *Carnearii* interpretatur Pigh. imo *Karcerii*, ut recte Scaliger in indice. Gud. ‡ P. Pigh. vide Reines. in inscript. antiqua p. 12

Ex latere.

DE
KAL. IAN

Vidit Smetius.

10 ✶

MINERVAE
SACR
C. CLVVIVS. C. F. OVF
PATERNVS
V. S.

Ex Ursini Emd.

3 ✶

SANCTISSIMAE
NEMESI
L. AVINIVS. L. F. SER
VITALLVS
ET. AVINIA. FELICITAS
SVA. PEC. D. D

DEDIC. XV. KAL......
SILIANO. ET. ATTICO. COS

Ex Panvinio.

6 *In lapide in Sycambris, dimidiato a Neomago milliari reperto.* MINERVAE.

MINERVAE
*CVR. LADAE
T. ‡PVNICIVS. CE
NIALIS. II. VIR. CO
LON. MORINO
RVM. SACERDOS
ROMAE. ET. AVG
OB. HONOREM
1F. V. A. M. O. V. L — 1 *forte* FLAMONII. Grut. ut CXCV. 5. Gud.

Exemplar ad Hubertum Goltzium è Geldria missum fuit, è quo hoc descriptum est.
* Vid. Scriv. Antiqu. Batav.
‡ an PVBLICIVS. ut CXLV. 11?

8 *Albæ Juliæ in ædibus præfecti Equitum.*

MINERVAE
TIB. IVLIVS
NOVIANVS
LIBR. LEG
POSVIT

E Lazio.

11 *Veronæ in æde D. Petri summæ Campanæ. Palerm. in vita Plin.*

*CRATIA. C. F
MINERVAE
V. S. L. M

E Sarayna.
* GRATIA. Palerm.

12 *Jaderæ in Dalmatia subscriptum statuæ Minervæ, juxta D. Dominici*

C. EGNATIVS
SECONDVS
H. ARA
MINERVAE
LIBES
....

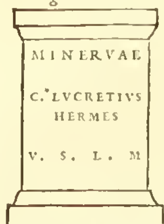
Ex Apiano.

13 *Apud Martinengum in agro Bergomensi.*

MINERVAE
L. LONGINVS
MAXIMVS
‡EX. PERMISSO
AELIORVM
V. S. L. M

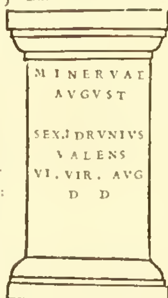
Ex Torello.
‡ fortasse in sepulcro gentis Aeliae, quod ibi conditum. Gud.

1 *Prope Salodium in agro Brixiano.*

Gruterus è Verderii, Ursinique schedis.
*LVCRET. Pigh inf. ccccxxxii.3.

5 *Burni extra Brixiam*

‡ DVGIVS VALENTIO. *Cauriol.* & Nazar & Pigh melius: nam & ita supra xxxv. 8. Grut.

Ex mſ. Metelli Gutenstenius.

8 *Non longè Trebia, infra Cabardiacum in agro Placentino.*

MINERVAE
CABARDIACENSIS. *CABARDIACENSI
MARIA. C. MARI
†VMBRONIS. F
V. S. L. M

E Manutio, qui ex Victorii Castigationibus in Ciceronem posterioribus in Epist. 12. ep. 25. ad Fam. quem vide.
* inf. M LXVIII.3 Grut. † UMBONIS Victor.

10 *Romæ in templo Sanctæ Mariæ Aræ cœli, in Capitolio, in sacello quodam, sub altari, posita est ara grandis.*
In qua stat Dea, humero dextro brachioque nuda: reliquo corpore vestito, diademate lunato ornata, dextra aristas, in vas quod astat, & aliis aristis plenum est, demittens: sinistra, ad quam gubernaculum supra orbem positum est, cornucopiæ plenissimum erigens, ut in statua Fortunæ Barbatæ in Reines. Classe. 1. n. 129.
Subtus est hæc inscriptio.
Collat. cum mſſ. Pigh.

ANNONAE.
ANNONAE.SANCTAE
*AELIVS. VITALIO
MENSOR †PERPETVVS
‡DIGNISSIMO
sic
CORPORIS. PISTORVM
SILIGINIARIORVM
D D

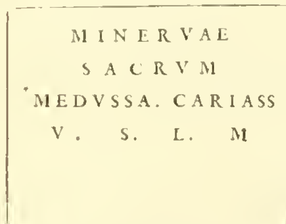
Vidit atque exscrip. Smetius. * Al. Helvius Vitalis Gud † Al non habent hanc vocem. ‡ DIGNISSIMI Pigh. al. DIGNISSIMO.

2 *Augustæ Taurinorum in ædibus Pingonii ? C.*

.....PALLADI.....
.......ATTICAE......
DEDITIS. DD......

Ab eodem Pingonio.

3 *In villa Celatice prope Brixiam.*

Gruterus ex Verderii schedis.
* Ita & Pigh & Rub. schedæ, sed schedæ Sculteti ex Nazario MEDVSA. CARISS. Grut. MEDVLLA. Cauriolo in Hist. Brix. l. 2. p. 29. CARIAS i. e Chariessa. ut DCCLX 6. Gud.

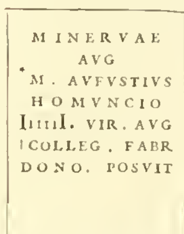
6 *Prope montem Aureum, ditione Veronensi.*

MINERVAE. AVGVSTAE
PAPIRI. THREPTVS
ET. PRAEPVSA. V. S
L. D. D. D

F. Sarayna.

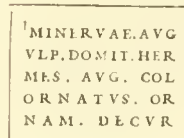
4 *Barcinone in ædibus Dn. Gualbæ.*

AVGVSTAE.

E Schotti schedis. * †Al. AVISTIVS. Pigh. T. COLLEGIO. Pigh.

7 *Ad ripam Marusii flum. Paciæ.*

† inf. ex 1.

E Lazio & Clusio.

9 *Non longe à Trebia.*

MINERVAE MEMORIS
MEMORI
COELIA. IVLIANA
INDVLGENTIA
MEDICINARVM
EIVS. INFIRMITATE
GRAVI. LIBERATA
D. P

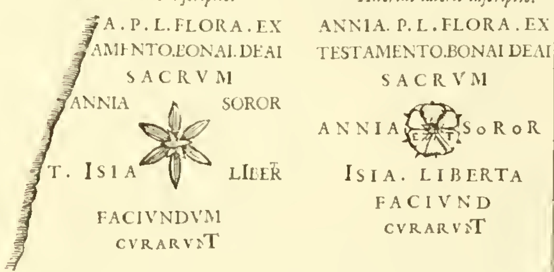
Ex Aldi Orthographia.

11 *In superficie seu crusta marmorea aræ rotundæ elegantissima, fertis quatuor, è violis, rosis, glandibus, uvis, spicis, pineis, panico, pyris & papaveribus contextis, ornata. Quæ ex quatuor lateribus inscripta fuisse videtur, sed dimidiata tantum pars, duo latera complectens, superest.*
Boissl. T. V. 96.

Romæ, apud Gentilem Delphinum.

BONAE DEAE.

Unius lateris inscriptio. *Alterius lateris inscriptio.*

Exscrip Smetius.

1 *Ponte Curvo in Latio, in templo Sancti Nicolai in vase aquæ benedictæ.*

Collat. cum mss. Pigh.

BONAE. DEAE
SANCTAE
SACR
VOTO. SVSC.
MERITO. LIBENS
TERENTIA
*THALLVSA
FECIT

Stephan. Pighius, è schedis Card. Sanctæ Crucis. Contuli. Gud.
sic
* THLVSA. Gud.

2 *Capuæ in templo Sancti Benedicti.nunc translatus ad Jesuitas. Gud.litera bo- ni temporis Gr.*

Collat. cum mss. Pigh.

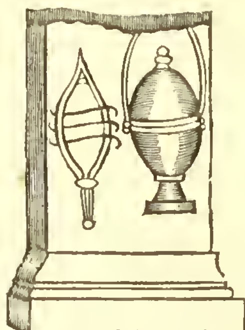
TE. TIBI
VNA. QVAE
ES. OMNIA
DEA. ISIS
ARRIVS. BAL
BINVS. V. C

Stephan. Pighius vidit & exscripsit.
* Si Gud. qui lapidem inspexit & Pigh. Gruteri ed. BABINVS.

3 *Romæ in hortis monasterii Sancti Sebastiani, ad viam Appiam, arula marm.*

ISIDIS.

Vide de hac figura Salmas. ad Hist. Aug. 492.

5 *Patavii in ædibus Ranusianis, in basi.*

Collatus ad Ursini schedas.

ISIDI
SACRVM
EX. *MONIT
EIVS. D. D
L. VALERIVS
MEMOR
VI. VIR. AVG
L. D. P

Ab Morillonio Smetius, & à Pinello Gruterus.
* MONITV. Ursin.

6 *Patavii in domo procuratoris Contarini, in frusto basis marmoreæ.*

ISI. SACR
L. MAGIVS
PHILEAS. VI. VIR
AQVIL. OB
SALVT. GRATTIANI
FILII. ET. GRATTIAE

Grutero Pinellus. Vid. Tomasin. c. 2. differt. de manu aenea, voto Cecropii. Gud.

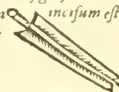
4 *In Sancta Maria trans Tiberim, est ara marm. quadrata; in cujus fronte est cornucopiæ fasciatum elegantissimum, malis, pyris, granatis, uvis, spicis, aliisque fructibus & frugibus plenum.*

Ad dextrum latus est patera.

Ad sinistrum sistrum Aegyptiacum, hac forma & laurus.

A tergo orbis est, cui serpens circumvolutus sese erigit (quo symbolo genium orbis significari volunt) & gubernaculum tali forma incisum est, unde Isidis aram fuisse verisimile est.

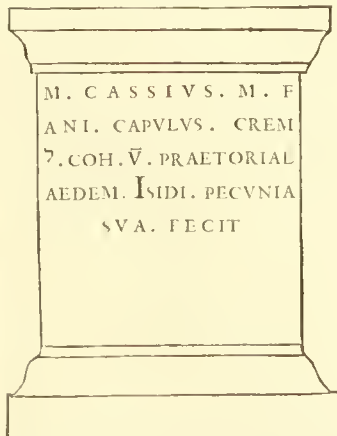
Vidit & exscripsit Smetius.

7 *Cippus marmoreus.*

ISIDI. SACRVM
SEX. POMPEIVS. SEX. L. SYRVS
MIL. LEG. V̄. AVG. V. S. L. M

E Panvin. & Pighio.

10 *In agro Brixiensi ad Aquam nigram in D. Thomæ.*

M. CASSIVS. M. F
ANI. CAPVLVS. CREM
7. COH. V̄. PRAETORIAE
AEDEM. ISIDI. PECVNIA
SVA. FECIT

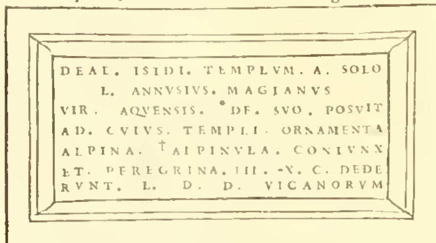
E Verdenianis Gruterus.

8 *Patavii apud Bassianos in rubro saxo.*

ISIDI
SIGNVM. HARPOCRATIS
C. DIDIVS
*ACVTIANVS
DON. DED

Pinellus Grutero.
* ACVTANVS. Urs. Monum Patav. f. 312 314. & Scardeon. l. 1. cl. 4. f. 70. Gud.

9 *In Helvetia, in pago & monasterio Wettingen, in turri templi. Est dimidio milliari a Bada Argoiae*

DEAE. ISIDI. TEMPLVM. A. SOLO
L. ANNVSIVS. MAGIANVS
VIR. AQVENSIS. *DE. SVO. POSVIT
AD. CVIVS. TEMPLI. ORNAMENTA
ALPINA. †ALPINVLA. CONIVNX
ET. PEREGRINA. III. -X. C. DEDE
RVNT. L. D. D. VICANORVM

Grutero Commelinus. Stumfius 445. p. 2 & Hotting. Method. leg. Hist. Helvet. n. 39. * DE SVO POSVIT VIR AQVENSIS. Stumf. † int. cccxxx. 10. est Julia Alpinula.

1 *In Varhel.*

DEAE. ISIDI
PRISCIAN
AVG
COL. SARMIZ
METROP. ET
AVRELIA. FOR
TVNATA
LIBERTA
EIVS

E Jazio & Clusio.

2 *Romæ ad campum Martium montemque Citatorium in ædibus Johann. Mangonis in arula.*

ISIDI. SAC
CRESCENS
CAESARIS
VESPASIANI
EX. VISO. POSVIT

Vidit Smetius

3 *Augustæ Taurin. in ædib. Pingonii, marmor formæ quadratæ; in coronide caput Isidis.*

ISIDI
T. MINVCONIVS
ALEXANDER
V. S. L. D. D. D

Ab eodem Pingonio.

4 *Bracaraugustæ in Lusitania.* Collatus cum msl. Pigh.

AVGVSTAE.

ISIDI. AVG. SACRVM
LVCRETIA.FIDA.SACERDOS.PERP
ROM. ET. AVG
sic
†CONVENTVVS.BRACARAVG.‡D

Ex schedis Cardinalis S. Crucis Pighius. viditque Vinetus. Smet.
† CONVENTVS. Pigh. ‡ V. Pigh.

5 *Poetovione in cœmiterio Sancti Martini.*

ISIDI
AVG
SACRVM
MARTIALIS
FIRMINI
Q. SABINI
VERANI
T. P
CONDVC
PORTORI
ILLYRICI
APIARI. VIC
VOTO
SVSCEPTO

Grutero Boissardus.

6 *Tarracone in hospitio solis, in Atrii Pila. Bibran.*

ISIDI. AVG
SACRVM
IN. [1]HONOR.
ET. MEMORIAM
[2]CLOELIAE. SABINAE
[3]CLOELI. F. OBSTANA
MATER
[4]SEMPRONIA LYCHNIS
AVIA

Ex Piglio, Clusio, Apiano, Schotto comparatis. Smet. Hæc ultima non habet Bibr.
1 HONOREM. Bibr. 2 IVLIAE. Bibr. & schedæ Lindenbrog. 3 CLODIA OBSIANA. Bibr. & sch. Lindenb. 4 scribendum puto *Obsiana.* Sic dicta a familia Opsia sive Obsia, e qua M. Obsius apud Tacit IV. ann. 68. & 71.

7 *Apud Isaram fluvium.*

ISIDI. AVG
FESTINVS
T. IVLI. SAT
VRNINI
*G. P. P. SERA
RI. EX
VOTO

Ex Apiano.
* C. Tomas.

8 *Poetoviæ, ad S. Martinum.*

ISIDI. AVG
SIGNVM
CVM.BAS.VICTORIN
EX. VOTO
POSVIT

Grutero Boissardus.

9 *Romæ haud procul ab Ecclesia Sanctorum Apostolorum Philippi & Jacobi, in via lata.*

TEMPLVM
ISIS
EXORATAE

EXORATAE.
EXORTAE. *scheda Junii.*

E Mazochio & Verderii schedis.

10 *Romæ ad D. Mariæ, in ara Cœli.*

Grutero Gutenstenius qui vidit.
* Sic ex Tomasino 1. de don. 7. & Fabrett. Cupplevi. vide Reines. cp. p. 207.

11 *Apud Iseram fluv. in Bojaria.*

MYRIONYMAE.

ISIDI
MYRIONYMAE
SACRVM
FESTINVS. T. IVLI
SATVRNINI.G.P.P.SE
RARI. POSVIT
FORTVNATVS. EIVSDEM
SERVVS
FACIVNDVM. C

Ex Apiano.

13 *Tarvisii in antiquis muris domus Aloysii Frederici Medici.*

ISID. REG
L.PVBLICIVS.EVTYCHES
MVN.TAR. *LIB

Ex Burchelaro.
* LIB. est libertus ut cxvi. 5.

12 *Patavii in domo Francisci Quirini, seu Alexandri Bassani, in basi sub imagine Deæ, ad portam omnium sanctorum. Ursat.*

REGINAE

ISIDI. REG
P. POSTVMI
VS. HECA
*TEVS. ET
PVBLICIA
FELICITAS
L. D. D D
N. CCC. II.

Ab Morillonio Smetius, & à Pinello Gruterus.
* I.E. Lig. & Aldus in orthogr.
† Pigh. ait in quadam gemma sua legi REGINA ADIVVA ME, cujus apotphiugisina est cornucopiæ. Sceptrum malum punicum, temo globus.

14 *Romæ, in atrio domus Cardinalis Cæsii, basis quadrata plana marmorea Thasiani.*

TRIVMPHALIS.

CN. DOMITIVS. CN. F. FIRMVS
SACERDOS
ISIDI. TRIVMPHALI
BASIM
sic
S. P. IS. D
*ADLECTOR. COLLEGI. IPSI†

Vidit & exscripsit Smetius.
* DIFTTOR. Pigh. & addit forte *director.* † ita Smetius sed Pigh. DD. & interpretatur *sua Pecunia dono dedit.*

15 *Romæ inter D. Sixti & Thermas Antonineas Circum Maximum versus, ubi olim templum Isidis, tabula quadrata marm. Lucullea sive serpentina.*

SECVLO. FELICI
†PHISIAS.SACERDOS.ISIDI.SALVTARIS
CONSECRATIO
*PONTIFICIS. VOTIS. ANNVANT. DII. ROMANAE REIP. ARCANAQVE. VRBIS.PRAESIDIA ANNANT QVORVM NVTV ROMANO.IMPERIO REGNA CESSERE

Ex Mazochio, & Fauni lib. V. antiq. Rom. p. 355 & Metelli schedis. † ISIAS. Boiss. ac Faunus. An MYSIAS. Rein.
* reliqua hæc non habet Boiss.
Boiss. T. VI 22 qui priorem tantum partem exhibens hujus inscriptionis, sub figura Fastuna sedentis in tergo suas aquilas.

1 *Nemausi.*

ISIS . . .
SERAPIS. VESTAE. DIANAE. SOMNI. HS . N̄.VI
ET. PHIALAS. II. CHRYSEN . . . . CLI . . . GNA
DEORVM . ARGENTEA . CASTRENSIA . DOMO
HABEBAT . . . . ITEM
DEDICATIONE. TEMPLI. ISIS. ET. SERAPIS
DEO . . . .
. . ONIBVS . NEMAVSENSIVM . ET. ORNA
MENTA . R . . . . . SINGVLIS . -XV. ITA . VT
IN. PVBLICO. VESCERENTVR . DISTRIBVI
IVSSIT . INQVE . EIVS . DOMVS . . . . . .
. . . . . . TELAM. H-S N. X. RELIQVIT
ITEM . . . . . . IMAGINEM MARTIS. AR
GENTEAM EX . . . .
AMNAGENSIBVS. DEDIT . . . .
C. ORDO. BITVR . . . .
. . . .

Ex Poldo.

2 *Bononiæ in propylæo D. Stephani ad portam sinistram.*

DOMINAE VICTRICIS.
ISIDI. VICTRICI
NOMINE
M. CALPVRNII. TIRONIS
ET. SVO. EX
PARTE. PATRIMONI. SVI
SEXTILIA. M. L. HOMVLLA
PER ANICITVM. M. LIB
SVVM. VT. FIERET. TEST
CAVIT

E Robortelli libro de vita & victu po.. Ro.

3 *Tabula aerea Patavii reperta Pigh.*

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΘΕΟΦΙΛΟΥ
[1]ΑΝΤΙΧΕΥΤΣ ΜΕΛΑΝΗ
ΦΟΡΟΣ ΤΗΝ ΚΟΝΙΑΣΙΝ
[2]ΤΟΥ ΠΑΣΤΟΦΟΡΙΟΥ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΓΡΑΦΗΝ ΤΩΝ
ΤΕΤΟΙΧΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΟΡΟΦΗΣ ΚΑΙ ΤΗΝ Ε
[3]ΛΑΥΣΙΝ ΤΩΝ ΘΥΡΩΝ
ΚΑΙ ΤΟΥΣ [4]ΠΡΟΜΟΧΘΟΥΣ
ΤΟΥΣ ΕΝ ΤΟΙΣ [5]ΤΙΧΟΙΣ
ΚΑΙ ΤΑΣ ΕΠΑΥΤΟΙΣ ΣΑΝΙΔΑΣ
ΑΝΕΘΗΚΕΝ ΣΑΡΑΠΙΔΙ ΙΣΙΔΙ
ΑΝΟΥΒΙΔΥ [6]ΑΡΠΟΧΡΑΤΕ
ΕΠΙ ΙΕΡΕΟΣ ΣΕΛΕΥΚΟΥ
ΤΟΥ ΑΝΔΡΟΝΙΚΟΥ
[7]ΡΑΜΝΟΣΙΟΥ

Ex Epistolis Italicis Petri Bembi, ad I. Bapt. Rhamnusium. Vide de hac inscriptione cl. v. Stephani Le Moine epistolam ad Ill. V. Gisbertum Cuperum, quae est in calce ejus Harpocratis.

1 ANYEXEΤΕΥC Anyxeteus. Selden in addit. ad lib. de synedr. Ebraeorum p. 711. in epistolis Bembi & ex ipso saxo Pignor. habet ANTIOXEYC Sic Vrsat. f. 362. ANTI-X. ΥΣ. Pigh. 2 ΤΟΥ ΠΑΣ Pigh. Fani hujus tectorium Bemb. 3 ΚΑΥΣΙΝ Pigh. ut & Bemb. hostiorum valvas, sed optime Pignor. ΕΓΚΑΥΣΙΝ. 4 forte ΠΡΟΜΑΧΧωνς Pigh. Reinef. leg. ΠΡΟΜΟΧ..ς. At Bemb & Pignor. retinent vulgatum. 5 ΤΟΙΧΟΙΣ. Pigh. 6 ΑΡΠΟΚΡΑΤΕΙ. Pigh. & Pign. ΕΠΙΕΡΕΟΣ idem fere est quod ἀρχιερέως. Pigh. 7 ΡΑΜΝΟΥΣΙΟΥ Sic Pigh. & Pignor.

4 *Ateste in frontispicio ædis D. Mariæ Hospitalis, à lateribus imagine muliebris bicornis.*

V. S
L. M

Sub eadem imagine.

C. NVNNIVS
C. F. SA. FVRIO

Angelicnus Grutero.

5 *Urbe Lingonum in altari.*

*H D
†IS. DEA
BIVIS. TRIVIS
QVADRIVIS. AVREL
VICTORINVS
MIL. LEG. XXI. P
IM. COS. GERM
SVPERIORIS
V. S. L. M

IMP. ‡SE. SEVERO. AV..
EX IT. ET
MARCELLO. COS

Gruterus è Roussati schedis.

* H. DIS. DE.BV. DIVIS. Scal. †SEVERO ALEX. IT. Gruter. vide ejus notas. ‡ Male Boxhorn. Quæst. Rom. xii. Primum versum supplendum esse discimus ex MXV. 1. ubi iisdem diis votum solvitur cum hoc titulo IN.H.D D.BIVIS. TRIVIS. QVADRIVIS. Si & in hoc lapide scribendum esse assentior Reinesio. Secundum versum Reinesius supplet. MAGNIS. DEABVS, vel DIS D. ABVS. DII semitales dicuntur in carmine antiquo. vid. Cluv. 1. Ital. antiq. fol. 212. Gud.

6 *Jaderæ in Dalmatia; ad portam Episcopi Nonæ uno lapide tres extant inscripti.* 8

Q. ASISIENO. Q. F
TRO. AGRIPPAE
AED. II. VIRO
PONTIFICI
EX. AERE. CONLATO
DECVRIONIS.* LEPIEFS
. . . .

7 IMP. CAESAR. D. F. AVG
PARENS. COLONIAE. MVRVM
ET. TVRRIS. DEDIT

T. IVLIVS. OPTATVS. TVRRIS. VETVSTATE
CONSVMPTAS. IMPENSA. SVA. RESTITVIT

8 ISIDI. SERAPIDI. LIBER
LIBERAE. VOTO
SVSCEPTO. PRO. SALVTE
SCAPVLAE. FILI. SVI
P. QVINCTIVS. PARIS
S. L. M

* Reines. conji it LEBACTES. ut in lapide Bellam. Paganus Lebactinus. cxxxvii.

E Knibbanis Gruterus.

Romæ, in Coritii quondam domo.

1
ЄICIΔI ΦΑΡΙΑ.....
*ЄICIN ΤΗΝ
ЄΝ ΜЄΝΟΥΘΙ
ΥΠЄΡ CѠΤΗΡΙΑC
ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΗΜѠΝ
ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟC
ΑΝΤѠΝЄΙΝΟΥ
. . . .
. . . .

Gutenstenius è mſ. Metelli Grutero
* ЄICIN ſchedæ Pighii.

2 *Romæ, in basi.*

SERAPI. SACR
IMP. CAES. M. AVREL.
ANTONINVS. AVG
PIVS. FELIX. COS. IIII
P. P

A tergo.

DEDIC. ID. APR
IMP. CAES. ANT. PIO. IIII. ET
M. AVR. ALEXANDRO. COS

Ex Onufrio.

3 *Romæ, prope Capitolium.*

VOTO. SVSCEPTO. PRO. SALVTE
IMP. CAESARIS. M. AVRELI
ANTONINI. AVG. PII. FELICIS
SEX. POMPEIVS. PRIMITIVVS. CVM
M. *VIRRIO. STRVTTO. FIL
COLVMNAS. CVM. † EPISTILIO
DEO. MAGNO. ‡ SERAPI (SERAPIDIS)
IN. INTROITVM. EXORNAVERVNT

E Mazochio. Correxi ex Ligorii mſſ. Gud.
* VIRIO. P. F. VGIO Ligor. † EPISTYLIO. Ligor.
‡ SERAPENO. Sic Ligor. neque aliter veteres aliæ ſchedæ. Gud.

Romæ, prope Capitolium, in ara marm. Videtur idem cum priore.

4
PRO. SALVTE. IMP. CAES
M. AVR. ANTONINI. AVG
PII. FEL. P. P.

VOTO. SVSCEPTO

DEI. MAGNI. SERAPIDIS
TEMPLVM. COLVMNIS
. . . .
ORNARI
SEX. POMPEIVS. PRIMITIVVS
M. *VIBIVS. SATVRNINVS
S. P. C

Grutero è Metelli ſchedis Gutenstenius
* leg. VIRIVS ut in 3. hujus paginæ. Gud.

Romæ, in ædibus Colonnanis, ad aquam Virginem, in columella marmorea ſuperne confracta, literis inæqualibus, ac magnopere detritis. Boiss. T. V. 109.

5
ΝΗΟΝ ΜЄΝ CΙΓΑ
ΛΟЄΝΤΑ CΑΡΑ
ΠΙΔΟC ΥΨΙΜЄ
ΔΟΝΤΟC &
ΗΔ ΑΥΤΟΝ ΧΡΥ
COΥ ΠΑΜΦΑΝΟ
ѠΝΤΑ ΒΟΛΑΙC &
CΤΗCΑΝΤΟ
ΖΑΚΟΡΟC ΤЄ
ΔΙΟCΚΟΡΟC
ΗΔЄ ΚΥΡΙΛΛΟΥ &
ЄΥΝЄΤΙC ΗΜΑ
ΚΑΡѠΝ ΜΗ ΠΟ
ΤЄ ΛΗΘΟΜЄΝΗ
ΚΑΙ ΔΥΟ ΤΗC ΑΥ
ΤΗC ΓЄΝЄΗC
ЄΝΑ ΘЄCΜΟΝ
ЄΧΟΝΤЄC &
Ο. CΙ ΜЄΜΗΛЄ
ΚΛΥΤΗC ЄΡΓΑ
ΝЄѠΚΟΡΙΗC &

Exſcripſit Smetius notatque.

Patavione in aurificis taberna.

7
SERAPI
AVG
SACRVM
EPAPHRODITVS
ALEXANDRI
AVG. DISP
ET. TABVL
V. S. L. M

Ex Apiano.

Romæ, retrò thermas Conſtantini in Sancta Agatha, tabulæ marm. fragmentum, viij ped longum.

6
SERAPIDI. DEO SACR
M. AVRELIVS. ANTONINV
AVG. P. P. PONT IFEX. MAX. TRIBVNIC. POT. X
COS. . . . P. P. . . . AEDEM SV..
. . . . AEDIF.

Sic ex lapide ſupplevit Gudius, qui eum co contulit. Gud. Vidit atque exſcripſit Smetius, necnon Metellus, & Pighius.
3 POTEST Pigh.

8 *Curibus Sabinis.*

DEO
[1]INVICTO
SERAPI[2]
SERVATORI
D. IVNIVS. D. F. [3]PAPIR
VAERGVLENVS
AENEATOR. LEG. [4]VII
[5]CL. GEM. P. FIDEL
[6]NVMINI. [7]SVO. VOTO
SVSCEPTO. D. D

E ſchedis Cardinalis Sanctæ Crucis Pighius eque orthog. Aldi. contuli cum ... Ligorii. Gud. Habetur etiam apud Capac. l. Hiſt. Neap. c. 1. ubi pro VAERGVLENVS eſt VAEGLENVS.
1 Non habet Pigh. 2 ET Ligor ſed male. Gud. 3 PAPIRIA Lig. 4 V II Lig. 5 CL. non eſt in Lig. 6 NOMINE conjicit Rein. 7. TVO Lig ſed male. Gud.

Albæ Juliæ.

9
G. VAL
SERAPID
A. CARPIS
LIBERATVS
PRO. SALVTE
SVA. ET. SV
ORVM
V. L. P

Ex ſchedis Clusii Gruterus.

Νηὸν μὲν σιγαλόεντα Σαράπιδος ὑψιμέδοντος,
Ἠδ' αὐτὸν χρυσοῦ παμφανόωντα βολαῖς,
Στήσαντο ζάκορός τε Διόσκορος, ἠδὲ Κυρίλλου
Ευνέτις, ἡ μακάρων μή ποτε ληθομένη.
Καὶ δύο τῆς αὐτῆς γενεῆς ἕνα θεσμὸν ἔχοντες,
Οἷσι μέμηλε κλυτῆς ἔργα νεωκορίης.

Benedictus Hegius Spoletinus ſic vertit.

Sublimi imperio miranda Sarapidis alti,
Deque auro miris templa ſuperba modis
*Æditus ſtatuère Dioſcorus, atque * Cyrilli*
Conjux, quæ memori numina mente colit.
Ambo ætate pares, concordi lege tuentur
Fana pii ſummo ſemper honore Deûm.

* Vide notas Gruteri.

Valentiæ Hiſpan. in Hoſpitali.

10
SERAPI
PRO. SALVTE*
HERENNI. SE
[1]BIRI. [2]C.... ALLINT
VS. SER

E ſchedis Cardinalis S. Crucis & Schotti Pighius ac Gruterus. Smetius
* P Pigh. 1 BR C.... Id.
2 An CALLISTVS Rein.

ANTINOI.

Repertum Romæ in Campo Martis, ad Isidis, prope S. Stephanum in Caco.

Collatus cum mſ. Pigh.

1 *ΑΝΤΙΝΟωΙ
CΥΝΘΡΟΝωΙ ΤωΝ
ΕΝ ΑΙΓΥΠΤωΙ ΘΕωΝ
Μ. [1]ΟΥΛΠΙΟC [2]ΑΠΟΛΛΟΝΙΟC
ΠΡΟΦΗΤΗC

Pighius vidit atque exſcripſit. Boiſſ. T. V 75.

* Vid. *Spanh. de uſu numiſm.* 657. & Salmaſ. in Spartian. f. 30. ut & Caſaub. in eundem. 1 habet Boiſſ. ΟΥΛΠΙΟC 2 ΑΠΟΛΛωΝΙΟC Pigh.

ANVBIDIS.

2 ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΣ. ΔΙΟΣΚΟΥΡΙΔΟΥ
ΝΕΑΠΟΛΙΤΗΣ. ΑΝΟΥΒΙΔΙ. ΥΠΕΡ. ΕΑΥ
ΤΟΥ. ΚΑΙ. ΤΗΣ. ΓΥΝΑΙΚΟΣ. ΚΑΙ. ΤΩΝ
ΠΑΙΔΙΩΝ. ΕΠΙ. ΙΕΡΕΩΣ. ΣΩΣΙΩΝΟΣ
ΤΟΥ. ΕΥΜΕΝΟΥΣ. *ΟΙΝΑΙΟΥ

Gruterus e ſchedis Velſeri, in ara Veneris apud Fred. Contarenum eo tranſlata Delo. Fabricii ſchedæ aliter verſus diſtinguunt.
* Sodalitas ΟΙΝΑΙΩΝ Neapoli. ccccxxvIII. 11.

Spoletii.

3 DIS. SYRIS
C. [1]ALBICIVS
C. L. RESTITVTVS

[1]A Fulvio.
* ALBINVS MXVI 4.

Romæ in hortulo Mattheiorum, trans Tiberim, ad pontem Ceſtium.

4 *Sedet Dea inter leones duos, altè tiarata, ſeu diademate lunato ornata; dextra † noctuam, ſiniſtra neſcio quid * inſtrumenti tenens cochleari ſimile: parte pectoris nuda, reliqua veſte laciniosa operta. Subſcriptum eſt.*

P. ACILIVS. FELIX
D. D. DIA. SVRIAE. CVM. SVIS

Vidit Smetius & Metellus.
† pilam ait Pighius. * vas eſt ſuperne anſatum Fabret. emend. p. 1. ſceptrum ait Pigh.

Ibidem olim, ſed nunc in vinea Card. Carpen.

5 Collatus cum Pighii ſchedis.

Sedet ſimiliter Dea ipſa, inter leones duos, ſed ſuperiori parte omninò mutila. Subeſt inſcr.

DEAE. [1]SVRIAE. SACR
VOTO. SVSCEPT. PRO
SALVTE.
[2] [illegible]
[illegible]
AVG. GERMANICI
PONTIFICIS. MAXIMI. TR. POT
D. VETVRIVS. ANTIGONVS
D. VETVRIVS. SP. F. PHILO
D. VETVRIVS. ALBANVS
PATER. CVM. *FILIS. POSVIT

Vidit Smetius. Boiſſ. T. IV. 95.
1 SYRIAE Boiſſ. 2 fuit IMPERATOR. CAESARIS DOMITIANI. ut XII. 2. Vid. Suet. Domit. 23. * FILIIS Boiſſ. v. ſup. XII 2.

6 *Cære.*

D. M. [1]SVRIAE. SACRVM
L. [2]MAIANIVS. HOMER. CVM
[3]MAIANA. HOMERIDE. FIL
[4]V. S. P. L. D. D. D
CVRANT. L. [5]MAIANIO. ET
IVL. [6]MAXIM. TAVRIN
[7]FRAT

Ex Urſini Familiis.
1 SYRIAE Urſ. ſched. 2 MALANIVS Urſ. 3 MALANIA Urſ. 4 V. L. M. P. Urſ. 5 MALANIO Urſ. 6 MAX. Urſ. 7 non habet Urſ.

Apud Melcrig, in Northumbria, prope Vallum Severi.

7 DEAE. SYR
IAE. SVB. CALP
VRNIO. AGR
ICOLA. LEG. A
. . . . A . . . . . .
. . . .
. . . .

Grutero Camdenus.

8 *Romæ, in vinea Card. Carpen. Tabula marm. eſt, in qua ſculpti ſunt viri duo, ſtantes in porticu. Prior criſpo crine, teniatus, ſuccinctus, deinde indutus alia veſte, ut carala, bracchatus laxè, ſiniſtra falcem ad pinum, qua inter eos media ſtat, tenens. Alter aſpiciens, criſpo etiam crine, corona radiata, cum Luna in humeris; ſuper thoracem accinctus parazonio & chlamyde militari, cothurnis indutus; haſtile manu tenens. Quidam Solis æſtivi & hyemalis ſimulacra eſſe opinantur. Infernè autem ſubſunt inſcriptiones ſequentes.*

ΑΓΛΙΒωΛΟΥ. ΚΑΙ ΜΑΛΑΧΒΗΛΟΥ
V. *Spon. marm. ſect.* 1 *art.* 1.

ΑΓΛΙΒωΛω ΚΑΙ ΜΑΛΑΧΒΗΛω ΠΑΤΡωΟΙC ΘΕΟΙC
ΚΑΙ ΤΟ CΙΓΝΟΝ ΑΡΓΥΡΟΥΝ CΥΝ ΠΑΝΤΙ ΚΟΖΜω ΑΝΕΘΗΚΕ
Λ. ΑΥΡ. ΗΛΙΟΔωΡΟC ΑΝΤΙΟΧΟΥ ΑΔΡΙΑΝΟC ΠΑΛΜΥΡΗΝΟC ΕΚ ΤωΝ ΙΔΙωΝ ΥΠΕΡ
CωΤΗΡΙΑC ΑΥΤΟΥ ΚΑΙ Τ̄ CΥΜΒΙΟΥ ΚΑΙ Τ̄ ΤΕΚΝωΝ ΕΤΟΥC ΖΜΦ. ΜΗΝΟC ΠΕΡΙΤΙΟΥ
[illegible]
[illegible]

Palmyrene Arabiæ civitas eſt, ubi Severus cum Zenobia conflixit: unde Arabicos eſſe hoſce characteres veriſimile eſt. Grut: imo ſunt veteres Syriaci. Palmyram urbem ædificavit Solomon. 3. *Reg.* 9. & 1. *Par.* 8.

Deſcr. Smetius. vide Spon. Miſcellanea antiq. ſelecta ſect. 1. art. 1.
* ΜΗΝΟC ΠΕΡΙΤΙΟΥ Scaliger. & ſic Ligor. mſ. & Spon. in Miſcell.

9 *Coloniæ Agripp. in ædib. Doct. Johan Helmanni ara alta pollices* XVI *lata* X, *ſpiſſa* VII. *ad latus alterum ſculptum Cornucopiæ.*

BACVRDI

BACVRDO
SACRVM
M. [1]ALBANVS
PATERNVS
[2]OPTIO
V. S. L. M
*
T T. SIL. CONS

Ex Ant. Mercatore.

1 ALBANVS. Pigh.
2 LXXIV. 2. Albanus Lib. Optio. Reineſius dubitat an idem qui hoc loco. Sed mihi videtur alius. Hic optio ſine dubio militaris: ibi autem ad rem monetariam referendus. Gud.
* II Pigh. Sic legendum conjecerat Gudius II SIL. COS. i. e. duobus Silanis, qui fuerunt Conſſ. a. V. C. 9(?)2. Reineſius de P. Silio Coſ. a. 918 ſub Nerone falſo ſuſpicatur. Gud.

In latere.

C. G. P. F.

Pigh.

10 *Coloniæ Agripp. in ara alta pollic.* XIII. *ſpiſſa* V. *lata* VIII. *in ædibus Doct. Broich.*

BACVRDO
SACRVM
T. IVL. FORTVNATVS
PRO. SE. ET. SVIS
V. S. L. M

Ex Ant. Mercatore.

In latere.

LEG. XXII. PRI.

Pigh.

In Vinea Carpensi
E. Boissardi Antiqq. T. IV. p. 95.
DEAE SYRIAE SACR
VOTO SVSCEPTO PRO
SALVTE
AVG. GERMANICI
PONTIFICIS MAXIMI TR. POT.
D. VETVRIVS ANTIGONVS
D. VETVRIVS SP. F. PHILO
D. VETVRIVS ALBANVS
PATER CVM FILIIS POSVIT

1 *Wardaliæ in Cumbria, in ædib. Nob. viri Th. Dykes.*

BELATV-CADRI.

DEO
SANCTO. BELA
TVCADRO
AVRELIVS
DIATOVA.ARA.E
X.VOTO.POSVIT
L. L. M. M

Camdenus Grutero. Vide. Spon. Miscell. antiqu. sect. 3. n. 89.

2 *Elenburgi ad mare Hibernicum in Cumbria, in ædib. I. Sinhousii.*

BELATV
CADRO
IVL. CI
VILIS
OPT
V. S. L. M

Grutero Camdenus.

3 *Romæ in domo Alteriorum, ad Sanctum Marcum.*

THESEO-HEI.

ΘЄΑΝ ΚΟΡΗΝ
CΑΡΔΙΑΝΟΙC
Α. ΑΥΡ. CΑΤΥΡΟC
ΑΠЄΑ. CЄΒΑC
ΑΝЄΘΗΚЄΝ

A Smetio.

4 *Saloduri in via Scholastica, ad parietem privatæ domus, è regione macelli ad Badenas Helvetias. Elmenhorst.*

EPONAE.

DEAE. EPONAE. *M. OPILIVS. RESTIO
MILES. LEG. XXII. ANTONINIANAE. P. P. F.
†IMMVNIS. COS. CVRA. SALENS. VICO
SALODOR. DD. XXII. KAL. SEPTEMBR
D. N. ANTONINO. AVG. II. ET. SACER
DOTE. II. COS. V. S. L. M.

A. P. Gulielm. Lipsius.

* MAPILIVS Elmenhorst. in indice Apul. MANILIVS. Fabric. comment. in Poetas Christianos.
† Immunis Consulis vel B. F. Consulis Curator Kalendarii Vico Saloduro. Sic Reines. sed Stumphf Chronicon l. 7. p. 224. interpretatur, *Curator Salensium.*

5 *In Carinthia, valle Laventina.*

HERCVLI. ET. EPONAE
AVG
PRO. SALVTE. IMP. CAES
M. AVR. ANTONINI
PII. FELICIS
INVICTI
. . . .
. . . .

Ex Apiano.

6 *In arce Pinoberg prope Danubium.*

*CAMPES. ET. EPONAE
†ALA.IST.N G.HP CR.QVI.ET
†AEL. BASSIANVS. PRAEF
V. S. L. L. M

Ex Apiano.

* CAMPESTRIBVS. MAV 2. † ALA. I. SING. IMP. C. R. QVI. 3. ala prima singularium Civium Romanorum Quiritium Reinel insc. l. 16 Frustra Reines. corruptas litteras vexat, & multis suspicionibus se torquet. Nomen alterum Aelii Bassiani corruptum hic latet, quod absque lapide aut simili loco restitui non potest. Gud.
† AELIVS BASSIANVS. Proconsul Africæ, cum nasceretur Clodius Albinus. Capitol. in hujus vita.

7 *In Cœnobio S. Pauli in Carinthia.*

LATO-B.I.

.LATOBIO
SAC
PRO. SALVTE. NAM
SABINIANI
ET
IVLIAE. BABILLAE
VINDONA
MATER
V. S. L. L. M

E Lazio.
* Vid. Cluv. II. Antiq. Germ. c. 6. f. 29.

8 *Ad S. Paulum Carinthiæ.*

LATOBIO.AVG
SACR
L.CAESERINVS
AVITVS
V. S. L. L. M

E Lazio.

9 *Ad Villam Vizosam, qui pagus Lusitaniæ, sedesque Brigantii Ducum.*

ENDOVE-LICI.

DEO. ENDOVELICO
PRAESTANTISS
IMI. ET. PRAESEN
TISSIMI. NVMINIS
SEXTVS. COCCEIVS
CRATERVS. HONORI
NVS. EQVES. ROMA
NVS. EX. VOTO

Ex Resendio.

10 *Ibidem.*

ENDOVOLLICO
SACRVM. MAR
CVS. IVLIVS
PROCVLVS
ANIMO. LI
BENS. VOTVM
SOLVIT

Ex Resendio.

11 *Ibidem.*

DEO. ENDOVELLICO. SAC
IVNIA. ELIANA. VOTO. SVSCEPTO

ELVIA. *YBAS. MATER. FILIE
SVAE. VOTVM. SVSCEPTVM
ANIMO. LIBENS. POSVIT

Ex Resendio.
* An ILIAS. Rein.

12 *Ibidem.*

D. ENDOVELLICO. SA
AD. RELICTICIVM. EX
T. NVMIN. ARRIVS
*BADIOLVS. A. L. F

Ex Resendio. Vide Reines. dissertationem de Deo Endovellico, in Miscellan. ex Musæo Graevii.
* VARIOLVS. Rein.

1 *Ibidem.*

ENDOVELICO
CRITONIA
MAXIMA
EX. VOTO. PRO
CRITONIA. C. F

Ex Refendio

2 *Ibidem cippus fractus.*

ENDOVELLICO
ALBIA
IANVARIA
. . . .

Ex Refendio.

3 *Cippus allatus è pago illo Villa Vizosa ad arcem oppidi Lendroalis.*

C. IVLIVS. NOVATVS
ENDOVELICO

PRO. SALVTE
VIVENNIAE
VENVSTAE
MAMMAE. SVAE
VOTVM. SOLVIT

E Refendio.

4 *Ibidem.*

DEO. SANCT
O. ENDOVEL
LICO. M. V. M
ANIMO. LIBE
NS. VOTVM
SOLVIT

A Scaligero

5 *Ibidem.*

DEO. ENDOVE
LICO. SACRVM
BLANDVS. SCAL
LIAE. RVFINAE
SERVVS
A. L. V. S

A Scaligero.

6 *Ibidem.*

ENOBOLICO
T. V. *S. CA
OLIA
TAVRI. F.
PRO. QVINTO
†STRATORIO
TAVRO
V. A. L. S.

A Scaligero.
* leg STRATORIA. Gud.
† Fit & in CVI. 11. si corruptum nomen emendes Gud. unde colligas Gudium censuisse hic legendum esse Sertorius Hinc & addit Liv. xx. 28. ex msſ. Gronovium Sertorii nomen restituisse.

7 *Ibidem.*

ENDOVELICO
SACRVM
EX. RELIGIONE
IVSSV. NVMINIS
POMPONIA
MARCELLA
A. L. P.

E Scaligeri schedis.

8 *Ibidem.*

ENDOVEL
SACRVM
ANTONIA. L
MANLIO. LA
*E. V
SIGNVM. ARGENTEVM

E Scaligeri schedis.
* i. e. Ex Voto Gud.

ANDARTAE.

9 *Diæ Vocontiorum.*

DE. AVG
ANDARTAE
M. IVL. ANTO
NINVS

A Scaligero.

10 *Diæ Vocontiorum.*

DE. AVG
ANDARTAE
M. IVLIVS
THEODORVS

A Scaligero.

11 *Veronæ in Cæmiterio S. Ceciliæ.*

DE. AVG
T. LAPPONI
DOMITIA. CASSIA
V. S. L. M
D. D. D

Ex Apiano. habetur supr. XVII. 11.

AMABILIS.

12 *Romæ ad Minervæ in platea.*

DEO. AMABILI
SACR
AELIA. EHORTE
FECIT

Gruterus è Knibbii schedis.
Deest corona in qua scriptum est KIRI. XAIRE
Fabr. emend. p. 1.

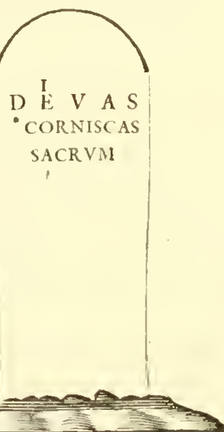
POSPHORI.

13 *Albæ Juliæ, in horto Principis.*

BONO. DEO
PVERO. POS
PHORO
T. FL. ITALICVS
PRIMVS. IIII
VIR. M. A. A
CVM. STATILIA
LVCINA CONIVGE. ET
SVIS. EX. VOTO

Ex Clusii & Scaligeri schedis
Gruterus.
Vide Spanh. de usu numism. p. 614.

14 *Romæ in vinea Card. Carpen. Palus è Tiburtino trans Tiberim repertus.*

CORNISCAE.

Smetius vidit.
* V. Festum in CORNISCI. & Victor. in reg. XIIII.

NE-HAEE.

1 *Tuitii prope Coloniam Agrippinam in lapide cui utrimque adsculptum Cornucopiæ.*

DEAE. *NEHAEE
IRIATTIVS. IVCVN
DI. PRO. SE. ET. SVIS
V. S. L. M

Campius Frehero

* Omnino scribendum DEAE. NEHALENNIAE. TIVS, ut in aliis lapidibus Walchriæ Selandorum repertis, anno 1647. Littera I geminatur, ut seedes pro sedes CLXXI. 8. Gud.

2 *In civitate Castellana, in Faliscis in Sancto Maria del' Arco, basis aut ara.*

SYNNAVOR.

DI. SYNNAVI

Smetius vidit.

3 *Romæ, ara marmorea, subducta ab altari.... in Burgo Pigh.*

SATRIANAE.

LVCVS
SACER
DEAE
SATRIANAE

Grutero Ursinus, desriptore Gruterit.

4 *Romæ in ara Cœli, ad obeliscum.*

CAVTES.

DEO. *CAVTE
FLAVIVS. ANTISTIANVS
V. E. DE. DECEM. PRIMIS
PATER. PATRVM

Ex Mazo hic libro.

* CVII. Verderii schedæ.

5 *Prope Brixiam, Riparia.*

*CAVTO. PAN
C. MVNATIVS
QVIR. TIRO. II VIR
I. D ET. C. MVN
ATIVS. FRONTO
FILIVS. D. D

E Verderii schedis Gruterus.

* Canutius, Lucina, Opis, Vagitanus &c. ex hominibus in Deorum numerum relati. Sched. præfat. Synt. de Diis Germ.

6 *Patavii apud Ramnusios in basi.*

AVRIVM.

*AVRIBVS
B. D. D
PETRVSIA
PROBA
MAGISTRA
GALGESTI
HERMEROT

Grutero Pinellus.

* Vide Scalig. in indice & Pign. epist. Symbol. 38. Aures inter Deas referunt, sed refutat Reinel. epist. ad Rupert. p. 51 Ipse malit legere MATRIBVS. Sed Auribus est in lapide, teste Ursato. Explico: Auribus Bonae Deæ dicavit. Sic Jul. Capitolinus Alexandro Severo Imp. *auriculas Veneris ex* (duos uniones) *dicavit*. Gud.

7 *Weleja ad flu. Werfum in Com. Eboracensi. in ara excelsa & pulcerrima.*

VERBEIAE.

*VERBEIAE
SACRVM
CLODIVS
FRONTO
PRAEF. COH
II. LINGON

Grutero Camdenus.

* Rein. an VERNEIAE a Juverna, quae & Verna, seu Hibernia. Iverne, Jerne vid. Cambd & Ortelii Thes. sic Noreia Noricorum. LVI 2. Gut.

8 *Inter ruinas apud Caervorran, prope Vallum in Northumbria.*

DEO
VITI
RINE...
...LIMEO
ROV
P. L. M

Camdenus Grutero.

* VITVMNVS & Sentinus per quem vivisci infans & sentit. Tertull. l. II. ad Nation c. 11.

9 *Romæ in edibus Domini Horatii della Valle, in lapide quadrato, cujus latere uno extat lanx, subque ea canis, qui cervam persequitur; alterius medio adest poculum, infra vero tunicatus quis virga mulcens caput, nescio an canis an alterius animalis, tertio latere visitur arbuscula: quarto istud inscriptionis.*

VIRIVM.

*VIRIBVS
SACRVM

Gruterus à possessore marmoris.

* Sic infra MXI 1. Dianæ Victrici & Viribus Romae vidimus duabus statuis inscriptum, alteri DIANAE. SACRVM. IMPERIO. alteri VIRIBVS. SACRVM. Gud. quem vide ad Phædrum fab. XI.

10 *In Cumberlandia Angliæ.*

CEAII.

*CEAIIO. AVR
M. RTI. ET. MRS
ERVRACIO. PRO
SE. ET. SVIS. V. S
LL. MM

Ex Camdeno. * Reinel. legit. GENIO. AVG.

11 *In ruinis Warhel.*

MATRIS AVG.

MATRI. AVG
PRO. SALVTE. IMP
CAES. M. ANTONI
GORDIANI. PII
FELICIS. AVG
M. ANTONIVS
IQ. R. DEC. M. APVL
SACERDOS. ARAE
AVG. N
†CORONATVS. DAC
III. D. D

Ex Lazio & Clusii Sigleriique schedis.

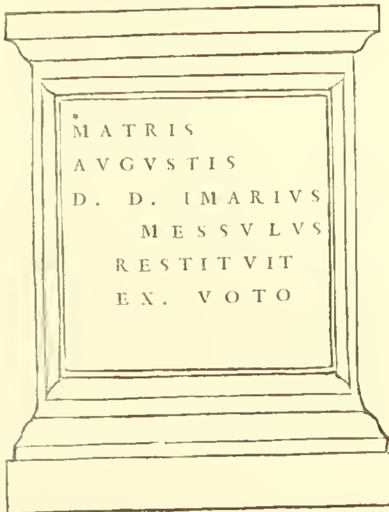
† De Sacerdotibus Aug coronatis vid. Casaubon. ad Sueton Aug. c 10. Ho facit etiam ista inscriptio. sed hunc sacerdotem coronatum Scaliger in indice præterit Gud.

12 *Lugduni. fragm. prope Aisnai.*

MATRIS. AVG
L. DEXTRIVS
APOLLINARIS

Ex Paradino.

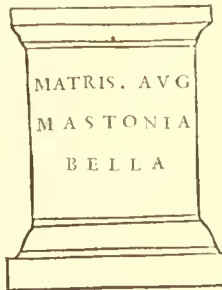
1 *Viennæ Allobrogum sub Campanis S. Petri.*

A Scaligero.

* MATRIBVS. Pigh. L. MARIVS. mss. Pigh. & ita conjecit Scaliger. Bosco in Biblioth. Floriac. & Golniz in itinerar. p. 446. plane similiter, ut hic editur, nisi quod Bosco versu 3 legit DIMARIVS.

2 *Lugduni ad S. Justi.*

A Scaligero.

3 ✱

MATRIS. AVG
IN. HONOREM
DOMVS. SEDIORVM
EYTICHE. LIB
AEDEM. CVM. ARA
DAT

Gruterus è Verderii schedis.

4 *Albæ Juliæ in arce.*

MESTRIVS. MARIINVS
PICTOR. CONSTITVIT
PRO. SALVTE. SVA. ET
SVORVM
FANVM. DOMINAR

E Scaligeri schedis.

5 *Lugduni, in domo Langæi, extatque simile in æde Columbæ. Viennæ Joan. a Bosco in Bibl. Floriacensi.*

† ATITIVS Verderii scheda.

A Scaligero.

6 *Luxemburgi ara grandis quadrata, ubi discumbentium modus expressus, & alia multa.*

MATRI. ET. PATRIBVS

Boissardus Grutero.

7 *Prope Segobrigam Hispan.*

MATRIBVS
TER
MLGISTL
V. S. L

Ex Morali.

8 *Vinobii quod nunc Binchester, in Episcopatu Dunelmensi.*

DEAB
† MARTRIB. Q. IO..
.....CL. QVIN
TIANVS.... COS
V. S. L. M

Grutero Camdenus.

† Ex Pausania explicat Selden, in Jano Anglorum p. 6.

9 *Corumnæ in Hispaniis.*

T. * FRATERNVS
MATRIBVS
GALLAICIS
V. S. L. M

Alfonsus de Castro Hispanus exscr. Smetius.

* FRATERNIVS. Smetius & ita in indice refertur. sed Pighius *Fraternus*. An PRIVERNIVS? Reines.

10 *Ad Rhenum alicubi sub trib. stemmatis ejusdem ætatis virorum.*

IN. H. D. D
DIS. DEAB. Q. OMNIB
MATRIBVS. VAP
THIABVS. ET. GENIO
LOCI. SACRVM. C
TAVRICIVS. VE
RVS. B-F. COS. PRO. SE
ET. SVIS. V. S. L. M
POSVIT. ET. DEDI

Ab Arnold Mercatore Gruterus.

11 *Lugduni fragmentum.*

PRO. SALVTE. DOM
N. IMP. L. SEPT. SEVERI
AVG. TOTIVSQVE. DOMVS
EIVS. † AVFANIS. MAT
RONIS. ET. MATRIBVS
PANNONIORVM. ET
‡ DALMATIARVM........
. . . .

Ex Paradino.

Spon. misc. Erud. p. 106. pleniorem exhibet ut & Fabret. emend p. 1.

† AVFANIS. Pigh. ‡ DELM. mss. Pigh.

12 *In Abbatia Diuitensi prope Ubios fragm.*

Collat. cum mss. Pigh.

S. * SVEBIS
MILIVS
MITIVVS
OTO. L. M

O. ET. AELIANO

Gruterus è schedis Arnoldi Mercatoris.

* de Suevis, & vario eorum situ vide Cluv. Germ. l. 3. c. 24. f. 38.

1 *Odenhusii ad Rhenum.*

MATRONIS
*ASERCNEHABVS
L. INGENVINVS
SABINVS
V. S. L. M

Campius Frehero.

* Nehae Aserici cultae, sive Aseiciburgi, quod olim Ἀσκιπύργιον ab Ulysse dictum. Tacit. in Germania. Nam ejusmodi quid volunt mss. ea in voce corrupti. Nomina quinque harum Matronarum sunt composita, quarum posterior pars casu recto est Neha, vox eadem cum Nehale & Nehalenia, eandem certe originem habet. A Neha alii in casu tertio plurali communem formam secuti Nehis: alii, ut Deabus, maluerunt Nehabus. Saepe terminatio haec in marmoribus usurpatur. Sic statim in pag. sequ. x 11. 1. DIIS pro deabus, & aliis aliquot DIBVS & DIIBVS pro diis. vide XCVIII. 5. & Indic. Gud.

2 *Repertum ad pagum Altorfium prope Juliacum.* clↃ. IↃ. LXXXII.

MATRONIS. †HAMAVEHIS
C. IVLIVS. PRIMVS. F
C. IVLIVS. QVARTVS. EX
IMPERIO. IPSARVM
D. M. L

Gruterus è schedis Arn. Mercatoris.

† Videtur scribendum HAMAHEHIS, ut cum aliis in eo tractu repertis conveniat. quamvis, & quae prius *Nehae*, post *Vehae* potuerint dici, ut *Nehale* & *Nehaeis*, post dicta *Vehalis*. Sunt igitur Nehae sive Vehae in loco dicto Hama cultae. *Ham* Germanicum vetus pro silva Gud.

3 *In Monasterio Eyffliz oppido Juliacensi, supra Coloniam Ubiorum. Treviros versus, sex milliaribus.*

Collatus cum mss. Pighii.

Supra inscriptionem in eodem saxo sedent tres deae, sinu pleno fructuum.

MATRONIS. *VACALLI
NEHIS. TIB. CLAVD
MATERNVS. †IM:P:I:M:
L. M

Inferius sculptum est tale sacrificium.
Vir cum muliere litat ad aram, & stat intermedius puer cum acerra.
Porrò saxum hoc effoderunt, ad villam Amwiler, non longè a pago nunc dicto Vachlendorff, hoc est pagus Vacallinaeus, a quo loco matronae Vacallinehae cognominatae sunt. Habetque inscriptio ipsa in se quid ruditatis Germanicae, in modo aspirandi atque abbreviandi velut & altera sequens.

Smetius

* Nehis Vacalli cultis, nunc pago dicto Wachlendorff. † leg. IMP. IPSARVM atque ita habet H. Thomas Leodius de Orig. Pal. f. 18 quanquam alias corrupte exhibet MATER NVR. pro MATERNVS. idque inepte explicat de Matre Tiberii Augusti.

4 *Juliaci, in Suburbanis, non procul à Veteribus castris Romanorum, loco qui nunc etiam dicitur Rumanheim, unde & matronis deabus cognomen.*

MATRONIS
†RVMAEHABVS
SACR
L. VITELLIVS
CONSORS. EXPLO
LEG. VI. VICTR

† RVMANEN. Pighius.

Ant. Morillonius, utrumque vidit & sic descripsit. Smet.
† ita mss. Pigh.

5 *In ecclesia Lovenessen, prope Enskirchen, ad Rhenum.*

MATRONIS
*ROMANEHIS
C. PVLMILENVS
V. S. L. M

Ab eodem Campio.

* In quarta hujus paginae RVMAEHABVS.

6 *Coloniae Agripp. ara alta 13. pollices, lata 8. spissa 5. in aedibus Helmanni J. C.*

IN. H. D. D
DIABVS
*MALVISIS
ET. SILVANO
AVR. VERE
CVNDVS
‖ORD. BRITO
V. S. L. M

Ex Arn. Mercatore. & ita Pighius.

* Rein. legit MATRIBVS.
‖ Auctores indicis hinc fingunt Ordinem Britonum, sed legendum vel DOM. BRI O. vel ORiundus BRITOnibus vel OR. BRITO. i. e. Origine Brito. Gud.

7 *In Pario marmore Lomaei, haud longe a Novocomo.*

MATRON
V. S
†L. F. SIXTIVS
AGATHON

Ex Castillioneo.

† FL. mss. Pighii. L. F. exponit Gud. *nosso fecit.*

1 *Metis in ædibus Dionysii Lebei-Batllii, Regii apud Mediomatrices Præsidis, visuntur tres hæ puellæ stolatæ manu altera nescio quid florum continentes, inscriptio tympani hæc est.*

Communicavit Grutero dictus Dominus Præses.
* DIS MATRABVS. Scal. indice explicat DEABVS. Nam in secunda DEABVS MAIR.

2 *Vrbe Lingonum.*

H. D. D
DEABVS. MAIR
IVLIVS.REGVLVS.MI
LES. LEGIONIS. VI
ANTONINIANE. A
ABSARIVS. EXVO
PRO. SE. ET. SVIS
V. S. L. M

Gruterus e schedis Rouslati.

MVSARVM.

3 *Romæ in ædibus Julii Porcarii, ad Minervam, in fragmento marm.*
Spurium & novum. Gud.

†MVSIS
SACRVM

Smetius vidit.
† Scribendum SACRVM MVSIS ex Smetio & Pighio.

NOMIORVM DEOR.

4 *Romæ, in basi marmorea, in domo Marci Aemylini.*
In hortis Justiniani Principis Gud.

NOMIOIC. ΘEOIC
IOYAIOC
MAIOP
†ANTONEINOC

E Scaligeri schedis & Boissardi T. V. 2. antiqq.
† lapis. ANTONINOC Gud.

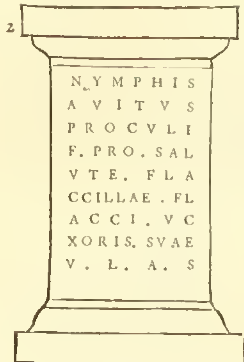
Romæ, tabula marm. ad radices Capitolii.

1 NYMPHIS. LIMPHISQ. AVG
DVLCISSIMIS
OB. REDITVM. AQVARVM
PLACIDE. PROSILIENTIVM
AB. POP. ROM. DIV. DESIDER.:.:.
.:.:.:.:.:.:.:.:.:.:.:.:.:.:.:.:.:.
.:.:.:.:.:.:.:.:.:.:.:.:.:.:.:.:.:.
M. SVLPICIVS. LEPIDVS
CN. OCTAVIVS. CELSVS
CVRAT. OP. PVB
D. S. I. P. C

Grutero ex Ursini schedis Gutenstein.

Ad Silvam, Lusitaniæ vrb.

2

E Schotti schedis.

Romæ, in domo Ludov. Podacatharii Cyprii, ad cloacam S. Luciæ, Tres Gratiæ, uni atque eidem tabellæ marm. insculptæ sunt, nudæ, injectis in mutuos humeros lacertis, sese amplectentes. Media autem aversa abit, reliquis duabus venientibus. Subest inscriptio.

3 BATINIA. PRISCILLA
NYMPHIS. SACRVM

NYMPHARVM.

Hanc inscriptionem cum illis Nympharum figuris vidi in monasterio S. Justinæ ornatissimam, varia pictura, parietibus appositam. Gud.

Sic alteræ tres, in domo Cælia sunt eodem ferè gestu habituque, cum quarta nescio qua, Vestæ instar velata, assidente. Et
4 *subest titulus hic.*

AD. SORORES. IIII

Smetius vidit.

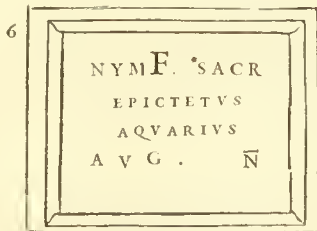
Apud Amerbachium,
5 *in Otthonis Silva basis.*

NYMPHISϕ
Nϕ†BRITTON
TRIPVTIENϕ
SVB. CVRAϕ
M ϕ VLPI
MALCHIϕ
7. LEG. XXII
P R ϕ P ϕ F ϕ

Ex Apiano.
† Ptolemæo Tripontium Angliæ oppidum inter Londinum & Lindum. vid. Cambdenum.

Romæ, in hort. olim. Card. Carpen.

6

Grutero è schedis Ursini Gutenstenius.
* SANC addit Pignorius de servis.

Prope Brixiam Gardonii.

7 MELANALIA
SEVERA
NYMPHIS
V. S. L. M

Gruterus è Verderii schedis.

Vtica vulgo Vsetz.

9 SEX❦ POMPEIVS∴I∴COGNOMINE❦ PANDVS❦
QVOIVS∴LT∴HOC∴ABAVIS❦CONTIGIT∴ESSE∴SOLVM❦
AEDICVLAM❦HANC❦NYMPHIS∴POSVIT❦QVIA∴SAEPIVS∴VSSVS
HOC∴SVM❦FONTE❦SENEX∴TAM∴BENE❦QVAM∴IVVENIS

A Scaligero.

Romæ in Colle hortulorum, a-
8 *pud Leandrum Lanam.*

TI. CLAVDIVS. ASCLEPIADES
ET. CAECILIVS. ASCLEPIADES
EX. VOTO. NYMFABVS. ϕDϕD

A Castalione Gruterus. Spon. Miscel. p. 32. adjunctas habet sex figuras.

Ad Balnea Avenionis, in agro Senensi.

10 NYMPHIS. SACR
L. TREBONIVS. †PATERN
LIB. FORTVNATVS
VOTO. POSVIT
SIGNVM. CVM. *BASI. M
ET. AEDEM. F. CVR

Gruterus è Verderianis.
† PATERN (T) Citad. sched.
* BASIM Citad.

Romæ apud Gentilem Delphinium, tabula marmorea.

11 VNDIS. CYANEIS. DONVM. PLA
CAVILE. FECIT
†CONTVCCIVS. BLANDAS. PER. A
QVAS. ARAM. VENERANDAM
HINC. ORITVR. PERGITQVE. FLV
ENS. DEINDE. OCCIDET. IN. SE
*IPAI. MOX. VIRIDIS. RENOVAN
TIBVS. INCLYTA. NYMPHIS
NVMINE. FONTIGERO. GRATES N Ita Pigh.
EX. VNDIQVE. SOLVENS
SOSPES. CVM. COMITES. PRAE TE MAN.
STAT. RENOVANTE. LIQVORE

De Cyane nympha in aquas versa Ovid. 5. Metamorph. In IX. autem Metam. legitur prima producta ut hic: Cognita Cyaneæ præstanti corpore nympha.

Vidit descripsitque Smetius, item Manutius.
† CONTVRCIVS Pigh. * RIPAI Pigh.

Romæ in domo Salviatorum. Suspectum.

12 NYMPHIS. LOCI
BIBE. LAVA
TACE

F Fabricio & Poisſudo. T. V. 98.

In oppido Zazwaros Transilvan. in templo.

1 NYMPHIS. SALVTIFE
RIS. SACRVM
M. LVCILIVS. LVCILI
ANVS. AVG. COL. PRO
SALVTE. SVA. ET
L. ANTISTI. ONE
SIMI. AVG. COL.
V. S. L. M

Gruterus ex schedis Sigleri. & Zamoscius c. * Saxopoli, hæ est Zazwaros, in templo.

In oppido Zazwaros, Transilvan.

NYMPHIS
2 SANCTISSIMIS
P. AELIVS. MARCE
LLINVS. SIGNIFER
ET. QVAESTOR. N. BRIT
MORTIS. PERICVLO. LI
BER. V. S. L. M
IMP. COMM AVG
FELICE. V. ET. GLABRIONE
IT. COSS

Ex schedis Sigleri Gruterus.

Bonali in Hispan.

3
FONTIS. AGINEES. GENIO
*E. P. CCCLVI. H-S. T
ALEXIS. †AQVILEGVS
V. S. L. M

Ex Alfonso de Castro, & Morali.
* B. P. CCCLVI. P. S. T. Grotius ad Martian. Capellam.
† AQVEEGVS Grot. ibid.

Aquileiâ translata Venetiis ara, sic inscripta.

4
FONTI † B

E Pighii Hercule.

† id est Beleno: quemadmodum supra pag. XXXVI. Gud.

Translata eodem altera tribus lateribus inscripta.

5
VI. DIVINAE
SACRVM
C. VETTIVS. C. F.
GAVOLVS

Ex cod. Pighio, & Ligorio.

Nescania Hispan.

6
FONTI. DIVINO
ARAM. L. POST
VMIVS. *STATV
LIYS. EX. VOTO
D. D. D

E Morali.
* SATVLLIVS. Pigh.

Romæ, apud Gentilem Delphinium, in basi.

Collatus cum msl. Pigh.

7
GENIO
NVMINIS
FONTIS. †SERMON
CHRYSEROS
CAESARIS
NOSTRI. LIB
*GANGALA

E Smetio & Boissardo T. V. 91.
† Sic & aliæ schedæ. Sed Grot. ad Mart. Capellam SER. MON
* AVREL. ZANTIANA ᴉↄxxvi. 3. Gud.

8 *Argandæ, in Hispan.*

*L. I. RVFINVS
NYMPHIS
†VARCILENS
V. L. S

Ex Morali.
* TI. Pigh. † VARCILERIS. Pigh.

Tabella marmorea Neapoli in fundamentis murorum eruta.

SEBETHI

9
P. *MEVIVS. EVTYCHVS
AEDICVLAM
RESTITVIT. SEBETHO

Ex Aldo.
* METILIVS CLXXX. 1.

VOSEGI *Ad Tabernas montanas, in area arcis*

10

E schedis Tilemanni Stellæ Gruterus.
* ita in lapide est, non VOGESO, & ita quoque msl. in Lucano. Gud.

11 *Salerni, prope Neapolim, in summo templo*

POMONIS.

T. †TETTIENVS. FELIX. AVGVSTALIS
SCRIBA. LIBRAR. AEDIL. CVRVL.
‡VIATOR. AEDIL. PLEBIS. ACCENSVS
CONSVLI'. H-S. L. M. N. LEGAVIT
AD. EXORNANDAM. AEDEM. PO'MO'NIS
EX. QVA'. SVMMA'. FACTVM. EST. FASTIGIVM
INAVRATVM. PODIVM. PAVIMENTA. MARM. OPVS. *TECTORIVM

* TECTORVM Sic Lap.

Ab aliis accepit Smetius, extatque apud Apianum & Manut. in Orthogr & Ligor.
† CECIENVS Barth. TECTEIVS Lig. TECIENIVS App. ‡ V. Marcell. Donat. ad Lib. XVI ann. Tacit. c. 12. p. 331. Grut.

In hortis Iuly III. Pont. Max.

HORTORVM . CVSTODI . VIGILI
CONSERVATORI . PROPAGINIS
VILLICORVM

DVM TVA POMIFERVM . CVSTODIA . PROTEGET . HORTVM
TERROR ET . INFESTIS . FVRIBVS . INGVEN . ERIT
LAMPSACIOS . MELIOR . NON IMBVET . HOSTIA . CVLTROS
QVAM . VENIET . NOSTRA . VICTIMA . CAESA . MANV.

E. Boissardi Antiqq. T. VI. pag. 73.

J. Lamsvelt fec.

Ad Portam Flamiriam in Vinea e regione Julianorum hortorum.

ΙΘΥΦΑΛΛΩΙ ΚΟΡΥΝΗΦΟΡΩΙ
ΚΗΠΟΦΥΛΑΚΙ ΚΑΣΠΤΟΜΑΣΤΙΓΙ
ЄΥϹΡΕϹΙΑϹ ΚΑΙ ЄΥΔΟΚΙΑϹ ΧΑΡΙΝ

ΛΑΜΨΑΧΙΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

E. Boissardi Antiqq. T. VI. pag. 30.

PRIAPI

Albæ Juliæ.

1 *sic*
PRIEPO
PANTHEO
P. P. AELII
VRSIO. ET. AN
TONIANVS. AE
DILES CL. APVL
DICAVERVNT
SEVERO. ET. *IOVINIANO. CoS

Ex schedis Clusii & Vilini Gruterus.
* Mendum fabrile pro SAVINIANO Coss. a. V. 907. nominantur etiam infra DCVII. 1.

Veronæ ad S. Zenonem maiorem in fano.

2
....

C. H. C

LOCVS. ASSIGNATV
MONVMENTO. IN. QVO. EST
AEDICVLA. PRIAPI
IN. FR. P. LXX
IN. AGRO. LXX

Ex Saraina & schedis Sculteti, qui legit.

Repertum in vico Ronchoni, agro Patavino. Est Tibulli, vid. Scalig. in Priap. p. 209.

3
*VILLICVS. AERARI. QVONDAM. NVNC. CVLTOR. AGELLI
HANC. TIBI. PERSPECTVS. TEMPLA. PRIAPE. DICO
PRO. QVIBVS. OFFICIIS. SI. FAS. EST. SANCTE. PACISCOR
ADSIDVVS. CVSTOS. RVRIS. VT. ESSE. VELIS
IMPROBVS. VT. SI. QVIS. NOSTRVM. VIOLABIT. AGELLVM
HVNC. TV. SED. †TENTO. SCIS. PVTO. QVOD. SEQVITVR

E Scardeonio.
* Al. AERARI CVSTOS Al. RVSTICVS AERARI. vide Scalig. in Priap. 209. *Villicus* tuetur Salmas. ad Lamprid. Alex fol. 201. ed. Paris.
† Scal. ex ms. SED TACEO. vide locum laudatum. Reines. TENEO, id est inquit, Contineo me, taceo. Gud.

Romæ in hortis viæ Flaminiæ in basi, quæ sustinet virum pampineis foliis coronatum, in terminum desinentem. supra caput conspiciuntur hinc inde falculæ binæ. Utrimque adstant mulierculæ duæ adorantium ritu.

4
HORTORVM. CVSTODI. VIGILI
CONSERVATORI. PROPAGINIS
VILLICORVM
DVM. TVA. POMIFERVM. CVSTODIA. PROTEGET. HORTVM
TERROR. ET. INFESTIS. FVRIBVS INGVEN. ERIT
LAMPSACIOS. MELIOR. NON. IMBVET. HOSTIA. CVLTROS
QVAM. VENIET. NOSTRA. VICTIMA. CAESA. MANV

Grutero Boissardus, T. VI 73 qui descripsit ex libro ms. Julii Roscii Canonici S. Mariæ Transtiberinæ. Vide de hac inscriptione Gisb. Cuperum in appendice ad Consecrationem. Homeri p. 258.

5 *Romæ, ad portam Flaminiam.*

ΤΡΥΦΩΝ. ΤΡΥΦΩΝ

Hic sculpitur stemma hominis mentulati, auribus Sylvanorum in modum acutis. utrinque adest corbis cum fructibus variis. supra eas, a dextris clava nodosior, a sinistris falcula. infra a dextris asini caput, cui imminet dolabra sacrificalis. in sinistris item asini caput, cum cultro oblongiori. in basi legitur.

ΙΘΥΦΑΛΛΩΙ. ΚΟΡΥΝΗΦΟΡΩΙ
ΚΗΠΟΦΥΛΑΚΙ. ΚΑΕΠΙΤΟΜΑCΤΙΓΙ
ЄΥЄΡΓЄCΙΑC. ΚΑΙ. ЄΥΔΟΚΙΑC. ΧΑΡΙΝ
ΛΑΜΨΑΚΙωΝ. ΚΟΙΝωΝΙΑ

Boissardus T. VI 36 Grutero, qui & hoc ex Roscii libro.

6 *Spoleti in Umbria, in palatio Senatorum seu Decurionum oppidi, inter reliquas antiquitatis picturas, est * ærea lamina, sub mœnibus oppidi casu quodam a rustico effossa. Quam vulgò nonnulli credunt jam olim studiò occultatam, quòd extruentibus oppida consuetum esse (sed nullo quidem auctore) referant, Genium civitatis, ne ab hostibus rapi posset, veluti Trojanis Palladium, in terram defodi. Hujus autem tabulæ monumentum, Decuriones (nullo tamen versuum ordine servato) in hæc exprimi verba curarunt, & in pariete publicè depingi, quòd amissa, urbis Romæ direptione, tabella ipsa fuerit.*

* Ligor. legit & exscripsit in Biblioth. Cardinalis Rodolph Romæ.

Collat. cum mss Pigh.

Lamina reperta sub vetustissima urbis Spoletinæ mœnibus.

IANO. PORTVNO ATQ. MARTI. E. S.
C. VIBONVS. A. †APRVNNIVS
‡L. AORELIVS. FACIONDAM. DEDE
RONT

IANI PORTVNI

Metellus Smetio
* Lig TI. ES. C † Lig. PRVNNIVS. Chytr Delic Itin. p. 346. A. APESEMVS.
‡ L. AVRELIVS. Chytræus.

7 **Non dissimile priori, quod Spoleti repertum in ærea lamina, apud me testantur schedæ Fulvii Ursini.*

IANO. PORTVNO. ATQ. MARTI. S. C. VIBONIVS
A. APRVNIVS. L. ANNAEIVS. DEDERONT. PROBAVERVNTQ.

1 *Patavii, in ædib. Rhamnusianis.*

T
*IANO. PARI
AVG. SACRVM
C. IVLIVS. C. F. SER
AETOR. AED
DONATVS. AB. TI. CAES
AVG. F. AVGVSTO. TORQ
MAIORE. BELLO. DELMA
TICO. OB. HONOREM
II. VIRATVS. CVM. LIBERIS
SVIS. POSVIT

E Scardeonio & Pinelli schedis.
* Vid. Pign. Symb. Epist. ep. 37.

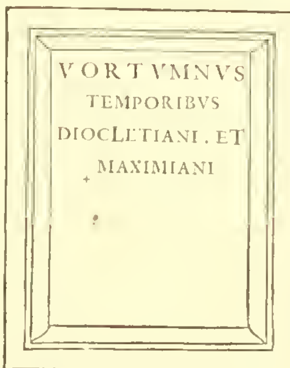
2 *In Valle Policella prope Veronam.*

*CVS. IANO. SAC
L. OCTAVIVS
C. F. CRASSVS
L. C. OCTAVI. L. F
MARTIALIS. ET
MACER

E Sarayna & mf. Panvinii.
* CVSANO ex Marcanova Sirmondus.

3 *Romæ basis marm. prægrandis, effossa anno 1549 in vico Tusco, inter columnas templi Julii ædemque Theodori & spondas palatii majoris hortosque Consolationis.*

VORTV-MNI.

Vidit descripsitque Smetius. Videtur supposita a marmorario. tamen eodem modo exhibet eam Ligorius in opere suo ἀνεκδότῳ. Gud.
† MAXIMINIANI. Pigh.

PILV-MNI.

4 *Cumis.*

PILVMNO. SANCTISSIMO
GENIO. MVNICIPI. SACRVM
P. IVBENTIVS. ANCHARIVS. II. VIR

Ex Onufrii Roma.

DEI. FIDEI.

Romæ in insula Tiberina ad templum Lateranum.
5 *Vidi eo loco & legi anno 1662 Gud.*

*SEMONI
SANCO
DEO. FIDIO
SACRVM
SEX. POMPEIVS.[I] SP. F
COL. MVSSIANVS
[‡] QVINQVENNALIS
DECVR
BIDENTALIS
DONVM. DEDIT

Ex Crofano & Lipsio.
* Vide Salmas. ad Hist. Aug. fol. 39.
I In ind. Scal. est: SEX. F.
‡ inf. CCCCLXXXVIII. 7. & Apul. XI. Metam. extr.

6 *Romæ apud Fulv. Ursinum.*

SANCTO. SANCO
SEMONI. DEO. FIDIO
SACRVM. DECVRIA
SACERDOTVM
BIDENTALIVM
RECIPERATIS
VECTIGALIBVS

Idem citat in Notis ad Cæsarem.

7 *Reate ante fores summi templi, in capite pilæ marmoreæ, quæ plena est virorum variis habitus choreas ducentium & ascendere conantium. quidam interim illic muliebri vestitu manu clavam tenet.*

[a] SANCO. FIDIO. SEMOPATRI
DE. DECVMA. VICTOR. [b] TIBEI. LVCIVS. [c] MVMIVS. DONVM
MORIBVS. ANTIQVEIS. [d] PRO. VSVRA. HOC. DARE. [e] SEMPER
VISVM. ANIMO. [f] SVO. PERFECIT. [g] TVA. [h] OPE. ROGANS. TE
[i] COGENDEI. DISSOLVENDEI. TV. VT. [k] FACILIA. [l] FAXSEIS
[m] PERFICIASQ. DECVMAM. VT. FACIAT. VERAE. RATIONIS
[n] PROQVE. HOC. ADQVE. ALIEIS. DONIS. DES. [o] DIGNA. MERENTI

Ex Apiano & Fulvio schedisque Metelli. Manutius ad II. de officiis eandem laudat inscriptionem.
a Primum versum ita forte legi ait Pighius ob locum Ovidii in fastis, nam literas dicit attritas in fronte ac restare solum ..... SANTE SANCO. SEMIPATRI. Boissl. b TIBI. Boissl. c LVCIV MVMMIV. Boissl. MVNIVS mf. Pigh. d HOC PRO VSVRA. Boissl. e SESE. Boissl & Pigh. f SA. Boissl. g SA. Boissl. h PAC ROGANTE. Boissl. & Pigh. i COGENDO DISSOLVENDEI VT. Boissl. k FELICIA. Boissl. l FAXIS. Boissl. m PERFICIAS Boissl. & Pigh. n PROPE ET Boissl. o CVNCTA ROGANTI. Boissl.

8 *Reate.*

PATRI. REATINO. SACR
OB. HONOREM. AVGVSTI
VI. VIRI. AVGVST
TITVS. BETVNIVS. FELIX
AVLVS. LICINIVS. SVCCESSVS
TITVS. OMPONIVS. MODERATVS
PVBLIVS. VETTIVS. MODERATVS
LVCIVS. FLAVIVS. HERMEROS
C. SABINVS. ACHORISTVS
L. D
D. D.

E Manutii Orthographia, quod idem puterim cum ea, quam transmisit mihi Gutensienius, hoc versuum & literarum ordine. Grut. sed ex Fabretti inscription. c. 1. p. 30. sic lacunas lapidis supplevimus, quamvis easdem lacunas invenerit in ms. Ligor. Gudius.

SANCO. DEO
PATR. REATIN
SACRVM

OB. HONOREM. ET
.... AVGVS ....
....
VI. VIR. AVGVST
L. BAEBIVS. FELIX
IVL. HIGIN. SVCCESS
P. POMPON. MODERAT
C. PONTIVS. FORTVNAT
AVL. HERMEROS
M. ACIL. CALLISTVS

Altero lat.

DEDIC. KAL
OCTOB
....
....
COS

CVNI-NAE.

9 *Puteolis.*

CVNINAE. FELICI
SACR
CLAVDIA. HELPIS
D. D

E Scipione Mazella.

MEFI-TIS.

10 *Laudepompeia, in domo Pontanorum, basis marm. alta pedes IIIIS. lata II.*

*MEFITI
L. CAESIVS
ASIATICVS
VI. VIR. FLAVIALIS
ARAM. ET. MENSAM
DEDIT. I. D. D. D

E Fonteio.
* MEPHITIS, templum ante moenia Cremonæ. Tacit. 3 Hist. vide Gyraldum. Gud.

Ad sacellum Ostrohiense in Transilvania.

1 FEBRIS

FEBRI. DIVAE. FEBRI
SANCTAE. FEBRI. MAGNAE
CAMILLA. AMATA. PRO
FILIO. MALE. AFFECTO. P

Ex Zamosio.

Apud castra Vicelliana Medelin. Hispan.

4

PLVTONI
DEO. IN. LOCO
SVB. TERRA. COND
PERICVLO. OCEANI
LIBER. ARAM. POSV
IT. FAB. VICELIA
NVS. LX. VOTO

E schedis Schotti.

In eadem villa Vizosa.

6

PROSERPINAE
*SERVATRICI
C. VETTIVS. SIL
VINVS. PRO. EV
NOIDE. PLAVTIL
LA. CONIVGE. SIBI
RESTITVTA
V. S. A. L. P

E Resendio.
* Sic in nummo Faustinæ & Cyzicenorum apud Tristan. Tom. II. p. 314. ΚΟΡΗ CΩΤΕΙΡΑ Gud.

In ara Ditis subterranea, in Terento campi Martii loco, ad quam P. Valerius Poplicola, primus post reges exactos consul, nuncupatis publicè votis, atros seu furvos boves pro maribus, Diti patri: pro fœminis verò concolores juvencas Proserpinæ mactavit, lectisterniumque & ludos trinoctio fecit.

2

P. VALERIVS
VOLVSI. F
POPLICOLA
IGNIFERVM. CAMPVM
DITI. PATRI. AETERNAIQ — DITIS ET PROSERPINAE
PROSERPINAI CONSECRAVEI
LVDOSQVE. EISDEM. DIEIS
POPVLI. ROMANI. SALVTIS
ERGO. FECEI

Ex Onuph. Panu. commentariis, quamvis vix putem extare amplius, sed descriptum ex istis Halicarnassæi.

ΓΟΓΛΙΟΣ. ΒΑΛΕΡΙΟΣ
ΠΟΠΛΙΚΟ΄ΛΑΣ
ΤΟ. ΠΥΡ. ΑΡΕΙΟΥ. ΠΕΔΙΟΥ
ΑΔΗι. ΚΑΙ. ΠΕΡΣΕΦΟΝΗι
ΚΑΘΙΕΡΩΣΑ
ΚΑΙ. ΘΕΩΡΙΑΣ ΗΓΑΓΟΝ
ΑΔΗι ΚΑΙ ΠΕΡΣΕΦΟΝΗι
ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΡΩΜΑΙΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

P. Valerius Poplicola ignem campi Martii Diti Patri & Proserpinæ dedicavi, ludosque Diti Patri & Proserpinæ pro libertate pop. Rom. feci.

Augustæ, in horto Peutingerorum.

3

PLVTONI. ET
PROSERPIN
AE. FLAVIA
VENERIA
BESSA. EX
VISV. AEDEM
D. S. P. V. IS. L. M

Ex Velsero & Apiano.

Villæ Vizosæ, pago Lusitaniæ.

5

PROSER
PINAE
SANCTAE
G. IVLIVS
PARTHENOP
AEVS. VOT
QVOT. FECIT
A. L. P

E Resendio.

In eadem villa.

7

Q. HELVIVS
SILVANVS
PROSERPIN
AE. VOTVM
S. AN. L. P

E Resendio.

Conspicitur magnificentissimum fanum Hipponi structum suffultumque plurimis columnis, cum inscriptione marmorea in saxo, quod in æde Episcopali Mileti.

8

LVID. VIR. Ↄ. L. Q. CINCIVS. C. AVL. IIII. VIRI
D. SIGNVM. PROSERPINAE. REFICIENDVM. STATV
ENDVMQ. ARASQ. REFICIENDAS. EX. S. C. CVRA
RVNT. H-S. DCCLXX. M.... FVERE. HELVIA
Q. F. ORBIA. M. FILIA

E libello Romæ edito, qui continebat delineationem nummorum aliquot Græcorum.

Nemausi.

9

PARCIS — PARCARVM.
*VALERIVS. HYBR
V. S. L. M

A Scaligero.
* L. VALERIVS Grasser. de Antiquit. Nemaus.

10 *Veronæ, in æde S. Nicolai.*

LOCO. PVBLIC. DAT. D. D.
PARCIS. AVG. SACR
L. CASSIVS. *VERVICI. F
NIGRINVS. VI. VIR. AVG
V. S. L. M

Ex Sarayna & Apiano.
* VERVCI Panvin. forte VERVICIAE, ut DCCXIII 14 Feinef. VERVLICI Boxhorn. Quæst. Rom. 9.

Veronensi agro, in æde divi Georgii vallis Policellæ.

11

PARCIS. AVG
P. FALERIVS. TROPHIMVS
ORNAMENTIS. DECVRIONALIB
*RESTITVTOR. R. VER

Ex Sarayna & schedis Panvinii. Ita & in Panciroło exstat.
* REST. OR. R. VER Palesmus l. 2. c. 2 de patria Plinii.

Augustæ Vindelic. in ædibus Canonici cujusdam. Parcis inscriptum suspicatur Velserus.

12

ARCI
SACR
C. · . · . ·
*COSSITIVS
PRIMVS
V. S. P
L. L. M

E Velsero, & Smetio.
* Sex. Costutius Sex F. Quir. Primus; inferius in Lap. Lugdunensi. DXXIX.42.

FATORVM

Valentiæ Hispan. in ædibus Præcentoratus, lapis est cæruleus quadratus, altera parte longior, in quadrangulos quatuor, sive areolas distinctus. Prima, tertia, quarta, implentur tribus mulierculis, cingulo tenus sculptis, quæ forsan Parcæ. stant amictu prisco, & ornamento capitis, quod apices imitetur. in secunda hujusmodi est titulus.

1 Collatus cum mss. Pighii.

FATIS
Q. FABIVS
NYSVS
EX. VOTO

Ex Schotti schedis.

Mediolani ad cœnobium D. Lucæ.

2
*FATIS
SIIVIRI. ΛIPARA
VALIIRIANA
V. S. L. M

Ex Jacobonio
* NATIS habent Alceati schedæ. id est Caracallæ & Getæ. Grut.

DEORVM MANIVM

Mediolani.

3
*D. MAN
L. ATILIVS. PVPINVS
V. S. L. M
L. D. D. D

Ex Orthogr. Manutii.
* Eadem videtur esse, quæ superius LVIII. 2. habetur.

4 *Celeiæ in monasterio.*

DIS . M . SACR
STATIVS. V. FI
SATVRNINVS
C. STATIO. SEIANO
T. EX. VOTO

E Lazio. Sed schedæ Boissardi sic legunt.

Pætovione.

DIS . M
SACRVM . C
STATIVS. T.... VELIVS
SATVRNINVS...V
...OC... STATI
SIBI... SEIANO
EX. VOTO

Romæ.

5
M. CARTILIVS
HILARVS. ET
P. ACILIVS. OPTATVS
VOT. SOL
DIBVS. INFER
L. M

Gruterus ex Ursini schedis.

Romæ ad Thermas Vespasiani.

6
ΘΕΟΙΣ. ΚΑΤΑΧΘΟΝΙΟΙΣ
ΓΑΥΚΩΝ. ΚΑΙ. ΗΜΕΡΑ

Hic est arbuscula	*Mercurius hic prospicit per fores paululum apertas.*	*Iterum arbuscula*
EX. VOTO		EX. VOTO
Hic triajacula.		*Iterum triajacula.*

Boissardi antiq. T. III. 126.

DIOSCVRORVM

Neapoli extat porticus viii. (vi. schedæ Pighii aitque esse structas Epistiliis ex Chrysanti foliis opere Corinthio. contuli & consentit omnino Gr.) columnarum, nunc S. Pauli, olim Castorum, opere Corinthiaco. In tympano figuræ sunt, partim integræ, partim fractæ: Apollo ad tripodem. In angulis ad dextram jacet terra cum cornucopia, velificante supra caput linteo: ad sinistram fluvius, sub cujus cubito vas aquam effundens, tenet cannam manu: reliqua discerni nequeunt.

7 *Inscriptio hæc est.*

ΤΙΒΕΡΙΟΣ ΙΟΥΛΙΟΣ ΤΑΡΣΟΣ ΔΙΟΣΚΟΥΡΟΙΣ ΚΑΙ ΤΗΙ ΠΟΛΕΙ ΤΟΝ ΝΑΟΝ ΚΑΙ ΤΑ ΕΝ ΤΩΙ ΝΑΩΙ
*ΠΕΛΑΓΟΝ ΣΕΒΑΣΤΟΥ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΑΙ ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΑΣ ΕΚ ΤΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΑΘΙΕΡΩΣΕΝ

Smetius. VI. 10. qui hic valde vitiosus.

Latine.

Tiberius Julius Tarsus Augusti Libertus & Procurator Castori & Polluci, civitatique ædiculam, & in ea maris imaginem de suo absolvit dedicavitque.

F Pighio, & libello edito Neapoli CIƆ. IƆ. LXXXIX. Vide Capac. l. 1. Hist. Neap. 14. qui hunc lapidem exponit.
* leg. ΠΕΛΑΓΩΝ. Pelagon spado Neronis. Tacit. l. 14 Pelagonius inter scriptores Γεωπονικῶν. Gud.

CASTORIS ET POLLVCIS

Viennæ Allobrogum, ad portam S. Petri monasterii fragmentum.

Collatus ad schedas Pighii.

8
D D FLAMINICA . VIENNAE
TEGVLAS. AENEAS. AVRATAS
CVM. †CARPVSCVLIS. ET
VESTITVRIS. BASIVM ET. SIGNA
CASTORIS. ET. POLLVCIS. CVM. EQVIS
ET. SIGNA. HERCVLIS. ET. MERCVRI
*D. S. D

E Verderii Knibbiique schedis Gruterus
† Est tectorii species, quæ in columnis aliisque ædificii partibus ornatus caussa additur. Pigh. *M. Joh. a Bolco in bibl. Horiac. D. S. M.

Murciæ, in Hispan.

9
CASTORI. ET. POLLVCI. *DIIS. MAGNIS
SVLPITIA. Q. SVLPITII. F. VOTVM
OB. FILIVM. SALVTI. RESTITVTVM

Ex Apiano & Schotti schedis.
* DIS Pigh. & versus aliter distinguit.

In vico Gradistia, urbis Ulpiæ Trajanæ, jacet humi propter sacellum marmor candidum, ubi bini isti fratres, alter alteri lacertis collo impositis inhærent, tali cum titulo.

10
CAST. ET. POLL
DD. I. O. M. FF

Ex Zamosio.

Ad Thermas Vespasiani.

E. Boissardi Antiqq. T.III. pag.126.

Romæ ad S. Marcum, in domo Alteriorum, in columellis duabus, seu basibus rotundis, pari modo inscriptis.

1 CASTORVM

M. AEL. M. F. RVSTICVS. RECTOR
IMM. II. HON. IIII.
IN. DIEM. VITAE. SVAE
MESORIBVS. MACH. F. P
QVIB. EX'. S. C. COIR. LIC
CASTORES. D. D *sic*
ET. OB. DEDICATIONE
DEDIT. SING. *. II.
L. FAENIO. FIDELE
Q. Q. II
DEDIC. XV. KAL. IVN
SATVRNINO. ET. GALLO. CoS

In altera extinis legitur. COIRE LICET

Smetius vidit.

2 *Ostiæ Saxum quadratum.*

LITORIBVS. NOSTRIS. QVONIAM. CERTAMINA. LAETVM
EXHIBVISSE. IVVAT. CASTOR. VENERANDEQVE. POLLVX
MVNERE. PRO. TANTO. FACIEM. CERTAMINIS. *HVIVS
MAGNA. IOVIS. PROLES. VESTRA. PRO. SEDE. LOCAVI
VRBANIS. TATIVS. GAVDENS. ME. FASCIBVS. AVCTVM
NEPTVNOQVE. PATRI. LVDOS. ‡FECISSE. †SABINOS

Ex Apiano.
* IPSAM Fabret. ‡ ET Fabrett. † SATVRNO Fabret. emend. p. 1.

3 *Romæ propè S. Luciæ quatuor portarum.*

ESSE. PVTAS. MARMOR. LATET. HIC. CVM. *CASTORE. POLLVX
MVNVS. OLORINO. DE. IOVE. LAEDA. *DEDIT

E Mazochio.
* TVLIT. Fabr. ibid.

4 *Coloniæ Agripp. ara in ædib Consulis Liskirchii alta pedem unum & pollic. XI. lata pollic. XI. spissa VII. ad latus dextrum sculpta arbor foliata, priore fronte scriptum.*

CASTORI
SATVRNI
NVS. TR

Ex Arn. Mercatore.

5 *Romæ inventa in Esquiliis.* SOMNI

GENIO. SOMN.
*L. DOMITIVS. L. L
ARGYRVS. LANARIVS
DOMITIA. L. L
MYRTALE
S. P. D. D

DEDIC. K. IAN
L. CEIONIO. COMMODO. ET SEX. VETVLENO. POMPEIANO COS

Ex Panvinio.
* Vide XLVIII. 2.

6 *Romæ in Maffeiorum ædibus subscriptum feminæ stolatæ, juxta quam arboris trunco circumvolvebatur anguis.*

TVTILINAE. S

E Boissardo. T. V. 8. qui figuram habet.

7 *Lapis ad Vlpiam Trajanam.* MENTI

M. SEPTIMIVS. C. F
MENTI. FIDEIQ. DEAB
PRAESENTIBVS
EX. VOTO. S. P

Ex Zamoscio.

8 *Romæ in ædibus familiæ de S. Cruce, ad forum Judæorum, Tabula marmorea excavata, litera & sculptura non admodum bona.*

FIDEI
SIMVLACRVM
Incisa sunt hic stemmata tria.
Primum Honoris, viri macilenti, togati, barba rasa & capite tonso, Veritatis quæ e regione est, dextram porrigentis. *Alterum Veritatis, mulieris item macilentæ, veste ampla plicosaque in humerum injecta amictæ.*
Tertium, Amoris pueri veluti ex utroque nascentis, in medio amborum collocatum.
HONOR VERITAS
AMOR

Smetius descripsit. XXXII 4.
expressa figura exstat apud Choulium pag. 10.

9 *Romæ, fra il monte Jordano & il potzo bianco, in ædib. privatis. basis.*

P. CORNELIVS
THALLVS
P. CORNELI. ARCHITECTI. FIL
MAG. QVINQ. COLL. FABR
TIGNAR. LVSTRI. XXVII
NOMINE
P. CORNELI
*ARCHITECTIANI. FIL. SVI
ALLECTI. IN. ORDINEM. DECVRION
FIDEI. SIGNVM. DONVM. DEDIT

Exscr. Smetius. contuli cum lapide. Pigh. & Gud.
* ARCHITECTIARI. mss. Pigh.

10 *Barcinone.* FIDEI

Collat. cum mss. Pigh.

FIDEI
PVBLICAE
C. PVBLICIVS
MELISSVS
OB. HONOREM
IIIIIVIRATVS
*)) D))

E Strada
* D. D. D. mss. Pigh.

11 *Romæ, in foro, in æde divæ Martinæ, fragmentum tabulæ marm. quam olim Libertatis templo præfixam fuisse verisimile est.* LIBERTATIS

ENATVS. POPVLVSQVE. R
LIBERTATI

Smetius vidit.

SALVTIS

Interamnæ tabul. marm.

1 SALVTI. PERPETVAE. AVGVST
LIBERTATIQ. PVBLICAE
POPVLI. ROMANI
. . . .

Grutero Guttenst. e mſ. cod. Metelli.

2 *Romæ in foro Trajani in baſi.*

SALVTI. PVBL
ICAE. SACRVM
QVINTIVS. C. F
LATINA
CESTIANVS. DVCE
NIVS. PROCVLVS

Ex Ant. Doſio.

3 *Extra portam Collatinam inventa primis Romæ temporibus lamina ænea cum his notis.*

HONORIS

DOMINAE
HONORIS

Marlianus & Faunus.

4 *In Eſſekbio, non longe a Dravo fluvio.*

VIRTVTIS.

VIRTVTI
ET
HONORI. L
VLPIVS. MARCELLVS
LEG. AVG
PR. PR
PANNON. INF
V. S

E Lazio.

5 *Biſenti Hetruriæ opido.*

VIRTVTI. [1]VISENT
SACR
M. MINATI. M. L. SAB. [2]GALLI
II. VIR. I. D. QVINQ
MATERNVS. [3]FRATRIS
SVI. [4]H. C. ET. OB. DEDICA
TIONEM. HONORARIAM
ſic
VICANIS. [5]ELVIVM. POPV
LO. CRVSTVLVM. ET
MVLSVM. DEDIT

Ex Urſino.

1 VISEN. Urſin. ſched. VISENT. Pigh. ſched. Viſentini cives Viſentii urbis Italiæ, quæ Biſentio vulgo nunc. Plin. 3. 5. Veſentini Gud. 2 GALL. Urſ. & Pig. 3 F. PATRIS mſſ. Pigh. 4 Id eſt *Honoris conſiſtum* Pigh. 5 OLVINVM. *Gruther. de vet. pont.* 3. 12. EPVLVM. mſſ. Pigh. recte Grut. & ſic Gudius.

6 *Romæ, in Baſilica Lateran. Eadem etiam eſt in appendice* MIXXXVI. 8.
Boiſſ. T. III. 125. non tam integram exhibet. vide & T. IV. 143. ubi aliter, nec tamen integre exhibet.

CONCORDIAE

D. N. CONSTANTINO. MAXIMO. PIO. FELICI. AC
TRIVMPHATORI. SEMPER. AVGVSTO. OB. AMPLIFI
CATAM. TOTO. ORBE. REM. PVBLICAM. FACTIS. CON
SILIISQ. S. P. Q. R
DEDICANTE. ANICIO. PAVLINO. IVNIORE. C. V. CoS
ORD. PRAEF. VRBI
S. P. Q. R
AEDEM. CONCORDIAE. VETVSTATE. COL
LAPSAM. IN. MELIOREM. FACIEM. OPERE
ET. CVLTV. SPLENDIDIORE. RESTITVE
RVNT

E Mazochio.

Nec ſcio an non idem fuerit: certe ſimile eſt cum eo, quod extitit Romæ in monte Cælio, in marmore fracto.

AEDEM. CONCORDIAE. VETVSTATE. COLLAPSAM
AMPLIOREM. OPERE. CVLTVQ. SPLENDIDIOREM
RESTITVIT
S. P. Q. R

E Metelli ſchedis Grutero Guttenſtenius.

7 *Rhegii.*

Collat. cum mſſ. Pigh.

[1]CONCORDIAE
C. [2]AQVILIVS. C. F. CLA. MELA
EX. DECVRIA. ARMAMENTARIA
[3]QVINQ. VIR. BIS. FIERI IVSSIT

Pighius deſ ripſ. e ſchedis Card. S. Crucis. Smetius.

1 eſt locus, ubi inſcriptio legitur. Fabrett. emend p. 2. 2 AQVILLIVS Fabr. 3 legerim QVINQ. II VIR BIS. In nummo æreo apud Patinum in Bocbia vocatur C. AQVINVS MELA II. VIR. QVINQ. Gud.

8 *Sub monte Caſinate in Campania. Non procul ab oppido S. Germani in baſi rotunda grandi.*

Collat. cum mſſ. Pigh.

M. PAPIVS. M. F. L. MATRIVS. L. F
DVO. VIRI. I. D
SIGNVM. CONCORDIAE. EX. [1]C. C. RESTITVENDVM
COERAVERVNT. EIDEMQ. DEDICARVNT
IT. BASIM. GRADVM. ARAM. SVA. PECVNIA
FACIVNDA. COER. EIDEMQ. PROBAVER
AD. IIII. ID. OCT. CN. DOMIT. C. ASINIO. CoS

Vidit Smetius.

1 Id eſt ex *Collegii Conſenſu* Pigh. At Cittad legit S. C.

9 *Oliſipone apud ædem S. Mamedis.*

CONCORDIAE
SACRVM
M. BAEBIVS. M. F
M. M. I. ELIC. IVL
BAT

E Schotti ſchedis.

10 *Agrigenti in Sicilia, in foro recentioris urbis.*

CONCORDIAE. AGRIGENTINORVM
SACRVM
RESPVBLICA. LILYBAETANORVM
DEDICANTIBVS
M. HATERIO. CANDIDO. PROCOS. ET. L
CORNELIO. [*]MARCELLO. Q
PR. PR

E Claudii Marii Aretii Sicilia, & Scaligeri. Verdetuque ſchedis.

* hinc genti Corneliæ cognomen Marcelli fuiſſe conjicit Fabrett. inſc. c. 1 p. 43. v. *Gualt. Sicil.* p. 1°.

Haud procul Roma ad septem Lucernas, in marm. quadr.

Collat. cum mss. Pigh.

PIETATIS.

1 PIETATI. AVGVSTAE

EX. SC. QVOD. FACTVM. EST. D. HATERIO AGRIPPA. C. SVLPICIO. GALBA. COS

TIB. CL. CAES. AVG. GERM. PONT. MAX. TRIBVN POT. *III. COS. IIII. IMP. † III. P. P

DEDICAVIT

Describ. Metellus e Iucundi schedis, qui vidit. Smet.
* lege. XXIIII. vide Pigh. & Panvinium. Gud.
† leg. VIII. ex ccxxv. 10. Gud.

Ecia, quæ olim Astigi in Hispan.

Collat. cum mss. Pigh.

2 CAECILIA. TROPHIME. STATV AM. PIETA. TESTAMENTO. SVO EX. ARG. P. C. SVO. ET. CAECILI SILON. MAR. SVI. NOMINE. P. C.

D. CAECIL. HOSPITAL. ET. CAE CILIA. D. F. MATERNA. ET. CAE CILIA. PHILETE. HEREDES. SINE VLLA. DEDVCTIONE

XX. P.

Ex Schotti schedis.

Romæ inter lapides, qui in usum fabricæ D. Petri secantur, basis marm. fracta.

5 FELICITATI

DOMVS. AVGVST

. . . .

OFFICIORVM O. . .

T. ALLIVS. AVG. L. . .

. . . .

T. IVLIVS. AVG. L. . . .

. . . . VS. . . . . .

Ab altero latere.

. . . .

LIBERTOR. ET. SERVOR

DOM. AVGVST

IMP. CAES. TITI DIVI VESPASIANI F. AVG

IN. . . . . N. . VI.

T. CVRIVS. EVHO. VS
T. ANNIVS. IVCVNDVS
*C. IVLIVS. HERMES
L. FABIVS. OPTANDVS
T. SEXTIVS. PRISCVS
T. LAELIVS. FELIX
TI. CLAVDIVS. FIRMVS
M. IVNIVS. DEXTER
Q. AGRIVS. ZOPIRVS
C. IVLIVS. TROPHIMVS
SEX. ASINIVS. ZOSIMVS
P. LVSCIVS. CELER
Q. LVTATIVS. PVLCER
C. FLAVIVS. ATTICVS
D. FABRITIVS. SOZON
M. COELIVS. SVAVIS
L. FVRIVS. RESTITVTVS
. . . .

Grutero Gutenslenius, qui vidit exscripsitque.
* ccLIII. 1. & cLXXXXIV. 9.

Astigi inter Hispalim & Cordubam.

Collat. cum mss. Pigh.

3 ⵁ PIETATI ⵁ AVG

L. LVCRET. FVLVIANVS. FLAMEN COL. IMMVNIVM. *PROVINCIAE BETIC. PONTIF. PERPETVVS. DO MVS. AVG. T. P. I. EX. ARG. P. C. OB. HO NOREM. PONTIFICATVS ⵁ LVCR. L. F. CAMPANA. FLAM. PERP. DOM AVG. EDITIS. AD. DEDICATIONEM. SCAENICIS LVDIS. PER. †QVATRIDVVM. ET. CIRCENSIB ET. EPVLO. DIVISO. POSVIT

HVIC. DONO. LVCR. CAMPANA. AMPLIVS. NOMI. SVO. ‡QQ. CORONAM AVREAM. ADIVNXIT

D. D. D

E Schotti schedis, & Busbequiano Lipsii, nec secus fere Manutius.
* PROVINCIAE Pigh. † QVADRIDVVM mss. Pigh. ‡ non habet Pigh. Q.Q.

Romæ, in ædibus familiæ de S. Cruce, ad plateam Judæorum. a fronte.

Collat. cum mss. Pigh.

SPEI

6 SPEI

AVG

SACR

A latere.

Boiss. T. V. 35.

SPES

POSITA. SVM

FELIX. VICINIAE

DEDICATVM

E Smetio & Mazochio.

Martos in Hispan. in templo D. Virginis, in marmore quadrato.

4 FELICITATI AVGVST

C. LVCRETIVS. FVLVIANVS. FLAM COL. IMMVN. PROV. BAETIC. PONT. PERP DOM. AVG. . . . . .AM. *LX. ARG. PO. . OB. HONOREM. PONTIFICAT

M. LVCR. C. F. CAMPANAE. FLAM. PERP DIVI. TRAIANI. . . . .

AD. DEDICAT. SCENICIS. LVDIS. QVATRIDVM ET. CIRCENS. . . . PVL. . . . VIS. . . OS.

HVIC. DONO. M. LVCR. CAMPANA. AMPLIVS NOM. QQ. . . . . ON. . . .REAM ADIVNXIT

Ad latus.

DEDIC

KAL. IVN

. . . .

. . . .

. . . .

COS

Grutero Gutenst. ex mss. Alfonsi Castri.
* forte EX. Gr.

Moguntiaci, in pomœrio urbis.

7 PRO SALVTE

DD NN

SANCTISSIMORVM

IMPP

BONO. EVENTVI. MIL EXERCITVS. *GS. MATER NIVS. PERLETVS. MIL LEG. VII. PR. P. F STRATOR

. . . .

. . . .

Ex Huttichio & Appiano f. 477.
* GAIVS. Gud.

Astigi in foro, in domo privati cujusdam. Pigh.

BONI EVENTVS

8 *BON. EVENTVI

APONIA C. F. MONTANA †SACERDOS DIVAR AVGVSTAR. COL. AVG. FIR. EDITIS OB. HONOREM. SACERD. CIRCENSIBVS ET. OB. DEDICATIONEM. ALIIS EX. ARG. LIBRIS. ‡C. L.

D. S. P. D. D

E Busbequio & Morali.
* BONI EVENTVS. Pigh. † SACERD. Pigh. mss. ‡ CL. Pigh. mss.

1 *Romæ ad Bellajanos hortos est tabula cum Spe, muliere stolata, dextra tangens caput columnulæ, sinistra ostentans spicas quinque & papaverum capita bina. ad caput hinc sculpuntur farcinæ colligatæ, ad pedes inde alvearium, de cujus fastigio prominent spicæ quatuor, rosæ duæ, caput papaveris unum. in basi est:*

M. AVR. *PACORVS. AEDI
TVVS. SANCTAE. VENE
RIS. IN. SALVST. HORTIS
SPEI
ARAM. CVM. PAEMENTO
SOMNIO. MONITVS. SVM
TV. SVO. D. D

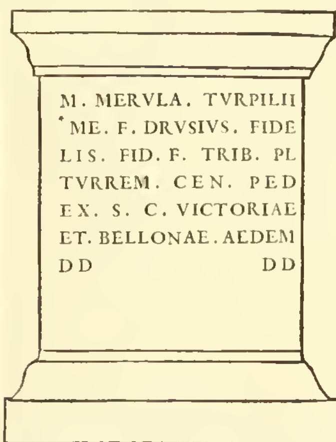
E Boissardi antiqq. T. IV. 130.
* Vid. xxxix.

4 *Brettæ Transilvan. inter lapides Ostrohinos pro sacello sub dio.*

SPEI. VIRTVTI. VICTORIAE
D. D. D
QVARVM. NVMINE. PROSPERI
TAS. ET. HONOR. IMP. CAES
TRAIANI. SVCCESSV. FELICI
AVCTA. SVNT *Q. AXIVS AELI
ANVS. PROC. NVMINI. EIVS
L. D. D. D

Ex Zamosio.
IV. 8. xxxvii. 11 lxxviii. 1 2.

7 *Apud lacum Benacum.*

Gruterus è Verderii schedis. & Cautiolus. lib. II. Hist. Brix. p. 31. sed corrupte.
* MER. FID. F. TRIBV. P. Nazarius. qui prope Salonam ponit. Reinesius conjicit an Prusius? sunt Prusiani DCCXXXVIII 6.

2 *Ferraris extat tabula marmorea grandis, ubi togatus senex sacrificat ad aram tripedem cum patera, stans ante simulacrum Spei, forma virginis stolatæ, quæ sinistra manus suspensæ digitorum duorum extremorum articulis stolæ suæ laciniam progrediendo libat, & nonnihil attollit: dextra elata floris calyculum tanquam fructus nascituri spem quandam ostendit. additur hæc epigraphe.*

GEN. GENIALIS. SPEI HELPIDIS

Ex Pighii Hercule Prodicio.

NVTRICIS. AVG.

5 *Margburgi Stiriæ, in basi Campanilis.*

NVTRICI. AVG
SACR
PRO. SALVTE. *MARVLLI
VAL. F.∴∴∴
†∴∴RIAE. MARVLLAE
∴∴∴∴VIII. SATERV.

E Lazio & Apiano.
* CCCLXIII. 3. † VALERIAE. Vid. DCLXXXIII. 12.

8 *Repertum Burdegalæ.*
ↀ Iↄ, XCIIII

VICTORIAE. AVGVSTORVM
ET. CAESARVM

Ex Verderii schedis Gruterus. Eadem habetur ↀↄXVIII. 6.

10 *In S. Udalrici extra Viennam.*

VICTORIAE
ET
FORTVNAE
AVGVSTAE
MARCVS
AVRE
MAXIMVS
I. I. A. V. P

E Lazii Viennensibus.

3 *Juxta fontem Timavi, non longe ab Aquileia, in templo S. Johannis.*

SPEI. AVG. G. SACCONIVS. VARRO
TRIB. COH. I. MILIARIAE
DELMATARVM
M. V. S.

Grutero Verderius, qui vidit. habet codex editus Jovite Rapicii de Thermis

6 *Romæ.*

VICTORIAE.

M. MENILIVS. RVFVS
*C. DRVSILLVS. FELIX
∴∴TRIB∴∴∴EB∴∴∴∴∴
VICTORIAE. ET. BELLONAE
AEDEM. EX. S. C
D. D

Ex Ursini schedis Gutenstenius. suspicor tamen idem esse cum sequente septima Grut. Falleris. non est idem. M. Menloius Rufus civis Romanus fuit Velina tribu, qui alibi Votum Dianae Aug. solvit in collectaneis meis. corrupte tantum hic scribitur Menilius Gud.
* An e Felice Pallantis fratre & Drusilla natus.

9 ✶

VICTORIIS. D. D. N. N
C. CEIONIVS. RVFIVS
VOLVSIANVS
V. C. PRAEF. VRBI ITERVM
IVDEX. SACRARVM
COGNITIONVM

Ex Panvinii fastis.

11 *Extat Coloniæ Agrippinæ, apud Consulem Constant. Liskirchium pulcerrima ara, quatuor laterum: unum parte superiore exhibet lancem caudatam & poculum; inferiore puer similia instrumenta gerit manibus, hoc sinistra, illud dextra. alterum insignitur, supra quidem delphinis duobus grandioribus, tertio pusillo inter medios ludente; infra autem stat hinc arbor laurus, inde vacca vel taurus. tertium supremo loco ostentat malleum & secespitam, inferiore Popam: similem iterum secespitam dextra, malleum vero læva gerentem. in quarto visitur isthac inscriptio.*

DEAE
VICTORIAE
SACRVM

Ex Geographia Arnold Mercatoris.

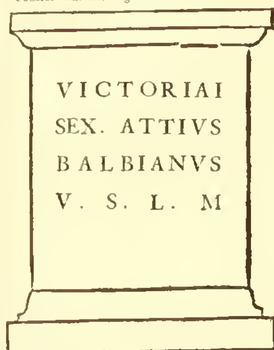
M. AVR. PACORVS AEDI
TVVS SANTAE VENE
RIS IN SALVST HORTIS
SPEI
ARAM CVM PAEMENTO
SOMNIO MONITVS SVM
TV SVO DD.

Romæ ad Bellaianis hortos.
E. Boissardi Antiqq. T. IV. p. 130.

1 *Puignagi prope Brixiam.*

Collatus cum mss. Pigh.

E Verderii schedis Gruterus. Eadem extat CIↃXVIII.4.

4 *Augustæ Taurinorum in porticu ædium Pingonii marmore fracto.*

VICTORIAE. AVG....
IMPERIO. NERVAE.....
SATVRNINVS. L......

Subtus statua est alata mulieris, coronam floream manu dextra ostentantis, sinistra verò vexillo quid simile gerentis.

E Pingonio.

5 *In ruinis Varhel Transilvan. sed quod valde suspectum habuerim.*

VICTORIAE. AVG
NONNE. DIXI. TIBI
DECEBALE
FVNESTVM. EST
HERCVLEM
LACESSERE
NON. RECTE. FECISTI
TVA. IPSE. QVOD. IACES
MANV
ESD. TVA. VTCVNQVE
CAESAR. VICIT
TVLIT
T. SEMP. AVGVR
AVGVSTALIS

E Lazio & Leunclavio aliisque, ut & G. à Reichersdorf. in Chorograph. Transilv.

11 *Dedekirchen prope Bonnam.*

VICTORIAE. AVG
G. PVBLICIVS. C. FILIVS. SEPTIMIA
SISCIA. PRISCILIANVS. P. P
LEG. I. M........P. F
D. D. DEDICANTE. EL. APRO
COMMODIANO. LEG. AVG. PR. PR
ET. AVFIDIO. CORESINO. MARCELL
LEG. LEG. EIVSDEM. XVI. KAL. MAIAS
D. N..........AVG
CoS

Campius Frehero.

2 *In insula ad lacum Benacum.*

VICTORIAE
....
L. DECIVS. TERC
....
.....

Grutero è Metelli ms. cod. Gutenstenius. Credo esse eandem, quæ in Pighii mss. est in Lusino villa agri Brixiani.

VICTORIAE
L. DECIVS
TERTIVS.
V. S. L. M. Gi.

3 *Albæ Juliæ in ædibus Cancellarii Kowachoczii.*

VICTORIAE
AVG
....
LEVCANVS
....
....
....

Grutero Bongarsius.

6 *Jaurinis in Dalmatia, insertum hodie in pila templi.*

VICTORIAE
AVGG. NN
ET. LEG. I
ADI. P. F
ANTONINIANAE
P. MARCIVS. P. F
SEXTINIANVS
EPHESO
P. P. D. D

Altero latere.

DEDICANTE
EGNATIO
VICTORE
LEG. AVGG
PR. PR
ET. CL
PISONE. I
LEGATO. LEG
V. IDVS. IVNIAS
APRO. ET. MAX
CoSS

Ex Apiano & schedis Bongarsii ac Clusii.

12 *Ilipæ in agro Cordubensi.*

VICTORIAE. AVG
ATICVS. C. FABI. NIGRI. F
FIRMIO. BITYNITIS. LI.
AVGVSTALES
D. D

E Morali.

7 *Spoleti. Gud.*

VICTORIAE. AVG
SACRVM
PRO. REDITV.
IMP. CAES. *T. FLAVI
VESPASIANI. AVG
PONT. MAXIM
TRIB. POT. COS. III
P. P
STATVAM. EX. AERE
ORDO. SPOL. CONLOC

Ex Onufrii fastis. * Scaliger in indice male ad Titum retulit. v. Bosium de Pontif. Imp. II. 13.

8 *In S. Udalrici pago, ad primum à Vienna lapidem.*

VICTORIAE
DE. MARCOMANIS
M. AVREL
V. S. L. L. M

Ex Lazio.

9 *Elenburgii ad mare Hibernicum, in Cumbria; in ædib. I. Sinhousii, supra corollam, quam duo Genii alati sustinent.*

VICTORIAE
AVGG
intra Corollam.
D. D
D. D

melius exhibetur MXVIII. 7.

Grutero Camdenus.

10 *In Insula Castello IX ab urbe lapide via Cassia. ms. Pigh.*

VICTORIAE
AVGVSTAE
SACRVM
RESTITVTAE. POST
ANTIQVISSIMAM
VETVSTATEM
ORDO. VEIENTIVM

11 *Ad latus.*

DEDICATA
III. NON. IAN
AEMILIANO. II. * AQVILINO. COS
P. SERGIO. MAXIMO
M. LOLLIO. SABINIANO
II. VIR. Q. Q
CVRA. AGENTE
† VERENTIO. IANVARIO. LIB. ARK

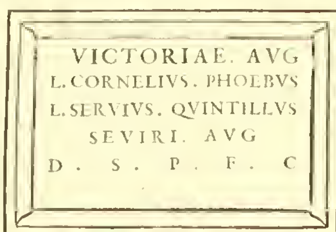
Ex Commentariis Panvinii. Fabret. insc. c. VI. p. 434.
* ET mss. Pigh. † VEIENTIO mss. Pigh.

13 *In S. Vito oppido Carinthiæ.*

VICTORIAE
AVG. SAC
M. BELLICVS
SATVRNINVS
TRIB. CHOR
I. FL. BRIT. ET
FINIT. VRBIC
CVM. BELLI
SATVRNINA
BELL. FINIT. AN
NIO. FILIS. VOTVM
SVSC. SOL
L. L. M

Ex Apiano & Lazio.

1 *Osca Hispan. in æde superiore S. Vincentii.*

E Schotti schedis.

2 *Brunduni vulgò Braunau, in ripa Oeni fluminis, in Germ.*

VICTORIAE. AVG
L. RESTITVT. PERPE
TVVS. ET. ATTINA
MATRONA. PRO. SE. ET
RESTITVTIS. RESTITVTO
ET. FLORINO. FILIS
V. S. L. M

Ex Apiano.

3 *In sacello in ruinis Solvæ.*

VICTORIAE. AVG
SAC
..FL. TACITVS. †CALAE
AVG
..SEL. MARTIVS
..C. CONI. AEL. BRT
..PRO. S. ET. *S. VISO. OMIN
.CL. M. KAL. FEBR
..PIO. ET. PONI
.. COS

F. Lazio.
† CALAT. id est Calator Scalig.
* SVIS. NOMINE. M. Scal.

4 *Prope Veronam in Tusculano Ripertæ.*

VICTORIAE
PRO. SALVTE
*Q. MINICI. MACRI
SEX. CABINASIVS
PRIMVS
EX. VOTO

E Sarayna.
* de eodem CCCLXXXVIII. 8. & DCLXXIV. 1. & DCCCXVIII. 16. Gud.

LAV-REAE AVG

5 *Cataloniæ.*

LAVREAE. AVGVSTAE
SACRVM
IN. HONOREM. ET. MEMORIAM
AEMILIAE
L. AEMILIVS. MATERNVS
ET
FABIA. FVSCA. PARENTES
S. P. F. C

Ex Buchelio.

6 *In basi seu ara, anno CIƆ.IƆ.XLVII. ad arcum Septimii reperta.*

PACIS.

PACI. AVGVST
SACRVM
L. CAESILIVS. *TAVRISIVS. TARQVINTES
C. PORTVMIVS. PHOEBVS. II
L. SILIVS. CARPVS
L. STATIVS. PATROCLVS. II
D. NOVIVS. PRISCVS
P. SVILIIVS. CELER
TI. CLAVDIVS. HERMETIS. L. HELIVS
P. AGRASIVS. P. F. MARCELLVS
CVRATORES. TRIB. SVC. IVNIOR. S. P. D. D
PERMISSV. M. †ARRICINI. CLEMENTIS

In latere dextro hujus aræ patera est. & hoc inscriptum.

PONEND. CVR
L. FAENIVS. ‡EVANTHES. IVNIOR

In sinistro latere, poculum est.

A tergo nihil.

Vidit Smetius.
* TAVRISCVS. TARQVINES Pigh. msf.
† ARETINVS. msf. Pigh. male Gr. ‡ EVANTHVS. msf. Pigh.

TVTE-LAE.

7 *Tarracone.*

*DEO. TVTELAE
AEMILIVS. SEVERIANVS
MIMOGRAPHVS. POSVIT

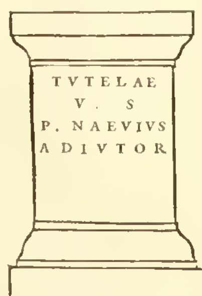
Ex Apiano, Strada, & Clusio.
* TVTELAT. msf. Pigh. & ita aut Genium vocat Capella lib. 2.

8 *Coloniæ Agrippinæ, in ædib. Consulis Lieskirchii in ara.*

TVTELAE
PL. M. M. L
SACRVM
IANVARIVS
*INCENVS
EMERITVS
V. S. LL. M

Ex Arnold. Mercatore.
* INGENVVS. Gud.

9 *Tarracone apud Hieron. Rosselium.*

E Schotti schedis. & ita Pighius.

10 *Compluti.*

TVTELAE
FLACCILLA
LIBERTA
V. S. L. M

E Morali.

11 *Decursæ in Hisp. citer.*

TVTELAE. AVG
SACRVM
C. TERENTIVS. ONESIMVS
OB. HONOREM. SEVIRATVS
SVI. ET. IN. HONOREM
C. TERENTII. VRSI
FILI

Ex Apiano & Clusio.

12 *Sagunti in Hisp. citer.*

T. AVG. SACRVM
C. TERENTIVS. ONESIMVS
IN. HONOREM. SEVIRATVS
SVI. ET. IN. HONOREM
C. TERENTII. VRSI
FILII

Ex Apiano & Clusio.

13 *Burdegalæ: translatum ex Palatio Tutelæ, Tonexiis in templo D. Virginis.*

TVTELAE
AVG
LASCIVOS. CANIL
EX. VOTO
L. D. EX. D. D

Ex Apiano.

SECVRITATI
HEMATHION ET
CARPO
In hortis Ca pensibus.
E. Boissardi Antiq. T. IV. p. 82

1 *Vesunnæ Petrocoriorum.*

TVTELAE. AVG
*VESVNNAE.
SECVNDVS
†SOTTI. L.D.S.D

A Scaligero.
* Vide Savaronem & Sirmondum ad Sidon. ep. 8. lib. VIII.
† SOTER legunt Savaro. & Sirm. L. explicant libertus.

2 *Al Hamæ Hispan*

DEO. TVTEL
GENIO. LOCI

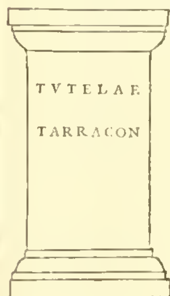
E Schotti schedis.

3 *Jaenniæ in Hispan*

DEO. *TVTELAE
GENIO
MENILS

E Schotti schedis. * TVTEL ET Pigh. mss.

4 *Tarracone in hortis Archiep. Ant. Augustini.*

E Schotto.

5 *Romæ in hortis Carpensibus stat vir nudus, nisi quod sinistrum humerum tegatur veste fluida, dextra vero occiput operit: contra stat mulier circumamicta stola sola, cui adhæret puellus quis nudus forte ipse Cupido. virum illum Satyrus inclinatus sinistra palpat, dextra vero sustinet Cornu Amalthea: recubant ante pedes lyra cum plectro, & lituo; item alabaster. subscribitur.*

SECVRITATIS.

SECVRITATI
HEMATHION. ET
CARPO

E Boissardo. T. IV. 82.

6 *Præneste lapis in vinea fodienda erutus.*

SECVRITATI. AVG
SACRVM

DECVRION. POPVLVSQVE
COLONIAE. PRAENESTIN

Ursinus per Gutensteinium Grutero.
* SECVR I Fabret. cit. ad p. 2. † POP. LVSQ. Victor. lib XXXII 17. Var. lect.

ROMAE.

7 *Terracinæ in templo.*

ROMAE. ET. AVGVSTO
CAESARI. DIVI. F
COLON. *AVXVRN
A. †AEMILIVS. EX. PECVNIA
SVA. ‡F

F Mazochio & Apiano.
* Videtur scribend. ANXVR N non est in Ligor.
† AIMILIVS. Lego. ‡ FC Ligor.

8 *Polæ in Illyrico in Sacello Octaviani Aug. Ligorius hanc annectit ad illam XV. 8. insertis verbis* IN SACELLO AVGVSI.

ROMAE. ET. AVG
CAES. DIVI. ET
PAT. PAT

Ex Petro Martyre historico. Est etiam in Joan. Cotovic. itinerar. Hierosolym.

9 *Legebatur Athenis antequam everteretur a Mahomete II in vestibulo templi quod in arce, quondam Palladi, postea B. Mariæ Virgini sacrum fuit.*

Ο ΔΗΜΟΣ *ΘΕΑΙ ΡΩΜΗΙ ΚΑΙ
ΣΕΒΑΣΤΩ ΚΑΙΣΑΡΙ
ΣΡΑΤΗΓΟΥΝΤΟΣ
ΕΠΙ ΤΟΥΣ †ΠΟΛΙΤΑΣ ΠΑΜΜΕΝΟΥΣ
ΤΟΥ ΞΗΝΩΝΟΣ
ΜΑΡΑΘΩΝΙΟΥ
ΙΕΡΕΩΣ
ΘΕΑΣ ΡΩΜΗΣ ΚΑΙ ΣΕΒΑΣΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ
ΕΝ ΑΚΡΟΠΟΛΕΙ. ΕΠΙ ΙΕΡΕΙΑΣ ΑΘΗΝΑΣ
ΠΟΛΙΑΔΟΣ ΜΕΓΙΣΤΗΣ ΑΣΚΛΗΠΙΑΔΟΥ
ΑΛΑΙΕΩΣ ΘΥΓΑΣΤΡΟΣ ΕΠΙ ΑΡΧΟΝΤΟΣ
ΑΡΗΟΥ ΤΟΥ ΜΩΡΙΩΝΟΣ ΠΑΙΑΝΙΕΩΣ

E Fabricii Roma.
* Spanh. de us. numism. p. 415. † ΟΠΛΙΤΑΣ Cyr. Anconitanus in schedis mss. ad Strab.

10 *Albæ Juliæ in suburbio ad fanum Valachorum.*

T. I.ALVIVS. T. F VET
FLAMEN. SAC. Q
COL. APVL. ARAM
HANC. ROMAE. CON
P. S. F. C

E Zamosio. * R. Gud.

11 *Epori. hodie Montoro.* LVPAE ROMANAE.

*LVPAE. ROMANAE
M. VALERIVS. PHOEBVS
VI. VIR AVG
CVI ORDO MVNN. EPOR. OB MERITA
CENIS PVBLICIS IN...... CON
VENIRE. PER......
INSERTIS......

* Boxhorn. ad Quæst. Rom. Plutarchi nugatur de hac Lupa, quæ non magis Dea est, quam Romana Lupa Euchariti Uxor DCCXXII. 8. Hujus Romanae Lupae filia videtur fuisse Valeria Lupa, conjux Cæcilii Maturi in Barcinon DXXXIV 3. Gud.

A Busbequio Lipsius. at Schottus ex Archiepisc. Augustini schedis ita descripsit posteriora.

CVI. ORDO. MVN. EPOR
OB. MERITA
CENIS. PVBLICIS INTER
DECVRIONES. LVDIS. CON
VENIRE. PERMISIT. ALIAQ
ORNAMENTA. DECREVIT
INCERTIS...... X.

12 *Purcunnæ in Hispan olim Municip. Pontificiensi. Est fere eadem, quæ extat* CCCXCV 8.

C. CORNELIVS. C. F
C.N. GAL. CAESO. AED
FLAMEN. II. VIR. MV
NICIPI. *PONTIFICIS
C. CORNEL. CAESO
F. SACERDOS
†GENI. MVNICIPI
SCROFAM CVM
PORCIS TRIGIN
TA ‡IMPENSA IPSO
RVM. D. D.

PONTIFEX. mss. Pigh. & notam apposuit indicem lapidis non integri. Gr.
A Busbequio Lipsius & ex schedis Augustini Schottus.
* PONTIFICI ms Pigh. † II & Pigh. ‡ MPENS ms Pigh.

13 *Sagunti in platea publica.*

Grutero Schottus.

1 *Albæ Juliæ ad portam Georgianam.*

Superstat Lupæ simulacrum, quæ pueros Romulum ac Remum ab ubere pendentes cervice reflexa lingua quasi fingit.

*IVL. PRIMVS
7. LEG. XIII. GE
V. S. L. L. M

E Zamosio. * Vide XIV. 6.

2 *Veronæ prope S. Faustinum. Eadem repetitur* MXV. 4.

D. P
L. ANTISTI
VS. VITVLVS
CVM. SVIS
*IMP. POS

Ex Sarayna & Panvinii schedis.
* V. XVI. 4. & XXV. 8.

3 *In hortis Archidiaconi Saffinatis.*

DEIS. PVBLICIS
SACRVM
C. CAESIVS. SABINVS

Ex Jacobonio.

4 *Romæ repertum in Via sacra, nunc habetur in Farnesianis ædibus.*

LARIBVS. PVBLICIS. SACRVM
IMP. CAESAR. DIVI. F. AVGVSTVS
PONTIFEX. MAXIMVS
TRIBVNIC. POTESTAT. XVIIII
EX. STIPE. QVAM. POPVLVS. EI
CONTVLIT. K. IANVAR. APSENTI
C. CALVISIO. SABINO
L. PASSIENO. RVFO. COS

F Lipsio & Ursino. Vide de hac inscriptione Casaub. ad Suet. Aug. 57.

5 *Romæ in S. Clemente sub duobus viris nudis; quorum hic procerior coronatus sinistra lyram tenet, dextra pectus alterius tangit veluti auscultantis. stat juxta palma arbor, & cornu Amaltheæ, item in tripode anguis spirosa sibilat*

GENIO. AVGG. LAR. SAL
FORTVNATVS
AVG. LIB

E Boissardo. T. IV. 137.

6 *Romæ in ædibus quondam Johannis Coritii, in foro Trajani: fragmentum.*

LARIBVS. AVG. ET. GENIS. CAESARVM. LARVM.
DESIG. X. P. P. PERMISSV. A. ANNI. CAMARTIS. T
ET. VIRTVTIS. MAGISTRI. ANNI. LXXXXII. A. S
C. M. mſ. Pigh. IVLIVS C. L. ... OSI... VS. M. BIRRIVS. M. L. HIERVS. M B. mſ. Pigh.

E Smetio.

7 *Romæ in posteriori palatio Card. de la Valle. Est ara quadrata, doctissima manu undique accurate sculpta. In monte Pincio hodie monte Trinitatis in hortis Medicis vidit Cittadinus.*

In fronte hæc sunt.

IMP. CAES *Stat hic Aruspex* AVGVSTO. XIII *Hic stat* M. PLAVTIO. SILVAN *Hic stat* COS

unus, velatus, cinctu Gabino, manicis brevibus, barba rasa, chartas dextra tenens.
Stat hic media inter utrumque arcula.

alter aruspex, simili habitu gestuque, Lituum dextra tenens.

Religio facie habituque muliebri, etiam velata, dextra lancem, sinistra vasculum, cum floribus fructibusque gerens.

Subsequitur.

DOPPIVS. Ɔ. L. IASO. D. LVCILIVS. D. L. SALVIVS. L. BRINNIVS. Ɔ. L. PRINCEPS
L. FVRIVS. L. L. SALVIVS
MAG VICI SANDALIARI

In dextro latere ejusdem aræ.

Stant virgines duæ, crinibus corona fasciata coactis, invicem aspicientes & congratulantes: prior guttum dextra, sinistra lancem portans: altera item guttum sinistra sustollit.

Super ipsis scriptum est

LARIBVS. *AVGVSTIS

In sinistro latere.

Victoria est, quæ clypeo rotundo atque aliis tropæis spoliisque innititur.
A tergo, corona quernea est, inter duas laurus & poculum lancemque.
Supernè in tympano, duæ rosæ sunt, hederæ foliis involutæ, & quinque boum capita fertis juncta, distincta vicissim, lituo, gutto sive capeduncula & patera, atque iterum lituo.

E Smetio & Albertino. Boiss. Tom. IV. 61. * Sic lapis. non Augusti ut in ed.

8 *Romæ in ædibus Mariæ Magdalenæ in Zophoro.*

LARIBVS. AVGVSTI
COLLEGIVM. STRVC

A Smetio. Pighius ita exhibet, ut sit fragmentum.

9 *Romæ.*

LARIBVS
AVG
SACRVM

Grutero ex Ursinianis Gutensi.

10 *Romæ in ædibus Maphæorum.*

LARIB
AVG
SAC

Vid Smetius.

11 *Tusculani ad Benacum lapis oblongus grandiusculis literis.*

AVGVSTIS. LARIBVS

Maurocenus Grutero.

13 *Eboræ in foro piscario reperta tabula marmorea. quæ tamen mihi suspecta tanquam certè non illius ævi. Grut. Liberatur a suspicione falsi, quia Sertorium quendam alium a nobili & antiquo in Hispania vixisse patete Valentiana* CCCCLXVIII 2. *ad Juniorem hunc recte refertur hæc inscr. uti &* XVI. 2. *Gud.*

LARIBVS
PRO. SALVTE. ET. INCOLV
MITATE. DOMVVS
Q. SERTORII
COMPETALIB. LVDOS
ET. EPVLVM. VICINEIS
IVN. *DONACE. DO
MESTICA. EIIVS. ET
Q. SERTOR. HERMES
Q. SERTOR. CEPHALO
Q. SERTOR. ANTEROS
LIBERTEI

F Morali, & Mendezii appendice ad Lusitanica Resendii.

12 *In Sabaria Hungariæ prope arcem in cippo.*

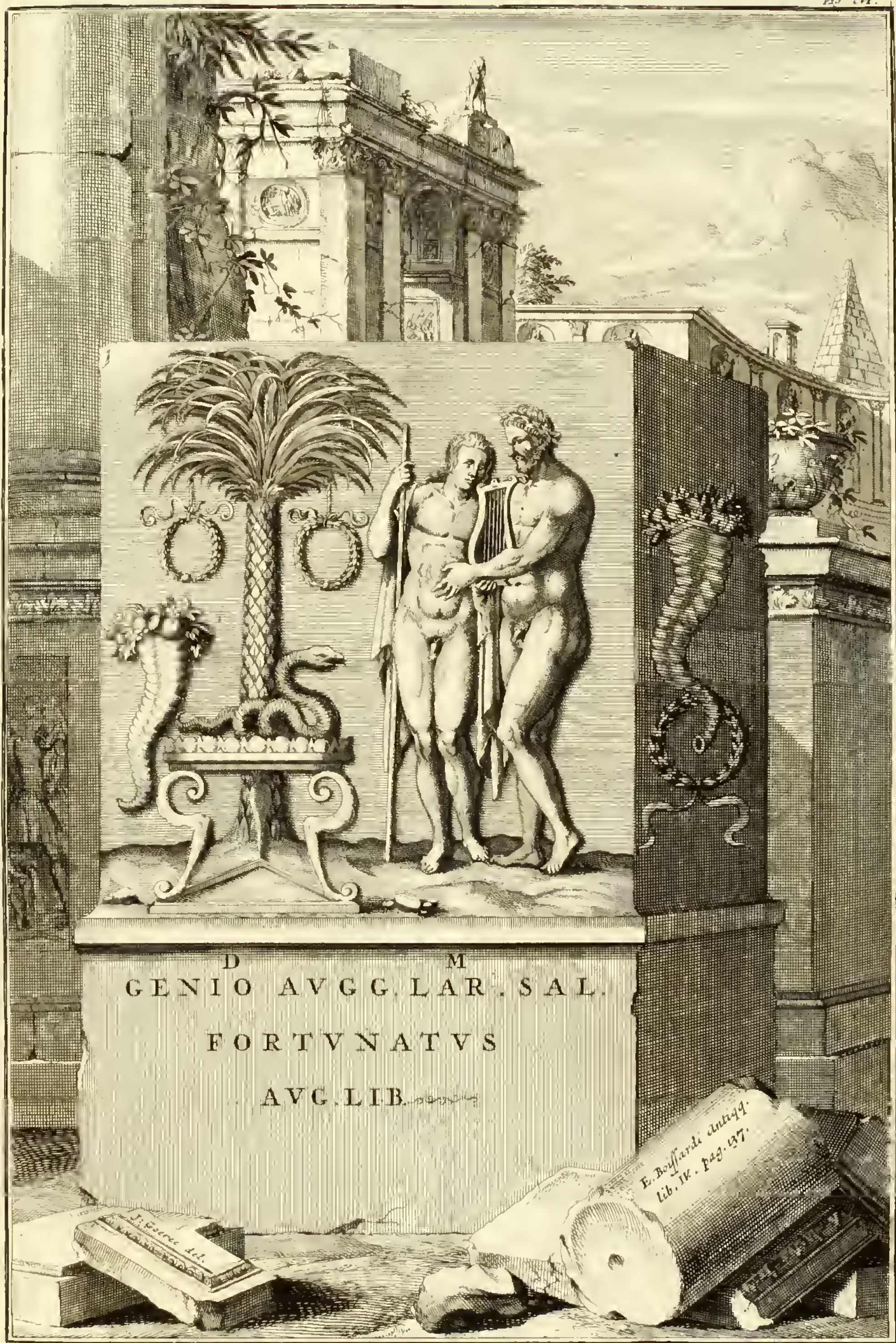
LARIBVS
DOMEST
SAC
*V. S. L. M

Ex Clusii schedis Gruterus.
* Has literas Licet de Lucein lib. VI. 157. explicat *ut ferent latum me*, vel *lares meos* male: id enim significant, votum solvitur lubens merito.

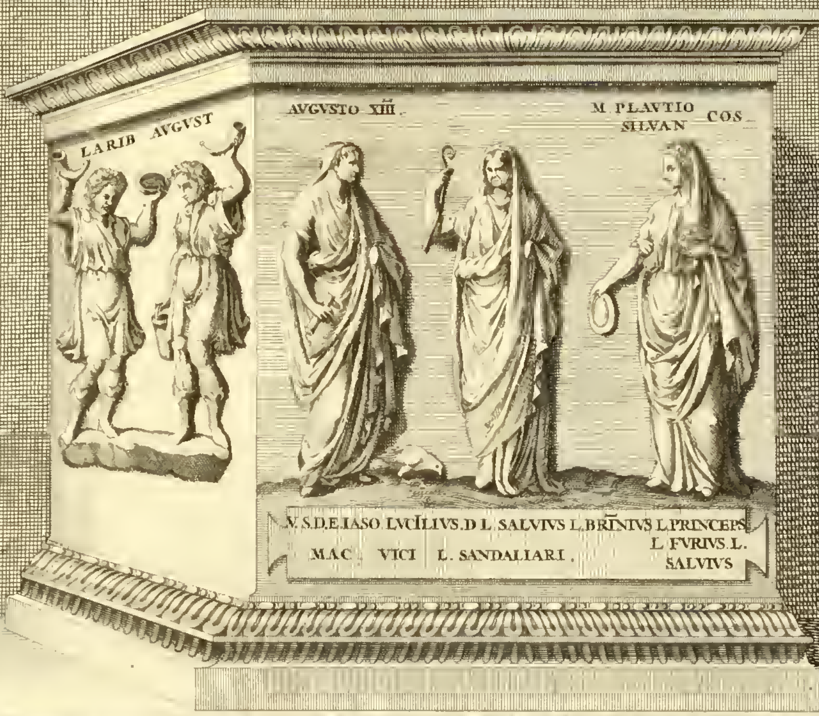
14 *Lugduni in lucerna antiqua reperta.*

LARIBVS
SACRVM
. . . :
*P. F. ROMAN

Ex observatis ab Aug. Petsonio.
* Choulius n. 15 1 nihil habet eorsi, tanquam si esset integra, interpretaturque *Publica felicitas Romanorum.*

D M
GENIO AVGG. LAR. SAL.
FORTVNATVS
AVG. LIB.
J. Goeree del.
E. Boissardi Antiqq.
lib. IV. pag. 137.

In domo Card. Vallae in deambulatoriis superioris domus sub statua Neptuni

E. Boissardi Antiqq. T. IV. Pag. 68.

Haec tabula secundum Gruterum in altera parte altaris conspiciebatur.

1 *Veronæ in ostio curiæ pauperum, tabula marm.*

MAGISTRI
M. LICINIVS. M. F. PVSILIO
SEX. VIPSANIVS. M. F. CLEMENS
Q. CASSIVS. C. F. NIGER
MINISTRI
BLANDVS. C. AFINI. * ASCLAE. SER
MVRRANVS. P. CLODI. TVRPIONIS. SER
AVCTVS. M. FABRICI. HILARI. SER
† COMPITVM. REFECERVNT. TECTVM
PARIETES. ALLEVARVNT. VALVAS
LIMEN. DE. SVA. PECVNIA. LARIBVS. DANT
COSSO. CORNELIO. LENTVLO. L. PISONE
AVGVRE. COS

† alias CONVI-TIVM.

Ex Satayna & Sculteti schedis.
* An SCAEVAE? An ASCAPAE. i. e. Aesculapii? Rein.

3 *Ranzani ditionis Brixianæ.*
Collatus cum msf. Pigh.

DIS. PATERNIS
* SVRGASTEO
MAGNO
PAI...RO
.........R.
Q.. M.. TRY.. ON
V. S. L. M

E Verdetti schedis Gruterus.
* V. Memor. Bresciane di Rossi p. 232. Ill. Spanh. epist. 4 ad Morell. § 3.

7 *Romæ ad Divi Clementis.*

Visitur ara in qua vir nudus, nisi quod a dorso pallium dependeat, dextra enodem virgam tenens. pectus et mulcet dextra vir item nudus barbatus lauro coronatus, sinistra lyram præferens. juxta stat tripes, supra quam anguis; adcubat juxta Cornucopiæ. pinus etiam ibidem, è qua coronæ duæ dependent. subscribitur.

GENIO. AVGG. LAR. SAL
FORTVNATVS
AVG. LIB

E Boissardi antiqq.

5 *Elenburgi in Cumbria, in ædibus J. Simhousii, ara artificiosissima. Est eadem* CIↃVII. 7. *sedibi integrior legitur, & cum figura.*

GENIO. LOCI
FORTVNAE. REDVCI
ROMAE. AETERNE
ET. FATO. BONO
C. CORNELIVS
PEREGRINVS
TRIB. COHORT
EX. PROVINCIA
MAVR. CAES
DOMOS. AEDES
DECOR.....
....

In aversa parte, in superiore limbo.

VOLANTII. VIVAS

Inferius visuntur instrumenta victimaria, securis, secespita.

Ex aliis partibus extant patera, simpulum, præfericulum & duæ pateræ.

Grutero Camdenus.

2 *Calderii tertio à Verona lapide, in parietibus Balneorum.*

LARIBVS. AVGVSTORVM
DOMINORVM. NOSTRORVM
FVNDAMENTA. MVROSQVE
A. SOLO. FACIVND. CVRAVER
IDEMQVE. PROBAVER. IN
TERRAM. FVNDAMENTA
*DE. SVA. PECVNIA. LARIB. DANT
COSSO. CORNELIO. LENTVLO
L. PISONE. AVGVRE. CONSS
VOTO. SOLVTO

Ex Sarayna. Sed nunc ex Tomasin de don. quatuor versibus auctiorem edidi, qui eam acepit a Rhodio e msf. Alcardi de Pindemonte ante annos 250 Philosophi ac Medici Veronensis.
* ET. PED. ALT. XII. IN. TERRAM AD. IDEM. EXEMPLVMQVE. SVPRA. TERRAM. Fabret Emend. p. 11.

4 *In Hispania, secundo ab Vcletio lapide.*

*LVMIIS
EX. VOTO
PRIMIGENIVS
LITIO

E Schotti schedis Gruterus. * an LYMPHIS sic. p. 93 LYMPHIS. Gud.

6 *Celejæ oppido inferioris Stiriæ, in Hospitali ad Sanctam Ursulam.* GENIORVM.

GENIO. AVG. ET. LARIBVS
P. VRSINIVS. MATVRVS
ET. CASSIA. CENSORIAN

Ex Apiano.

8 *Romæ in vinea Medicæa in Vaticano, vulgò monte Mario. Ara quadrata est. in fronte seu primo latere suo sic inscripta parvis, sed elegantibus literulis.*

Q. MARCIO. * BAREA. T. RVSTIO. NVMMIO. GALLO ‡ COS
M. IVLIVS. THALAMVS. DEC. II. Q. I
† HOSPES. TI. CAESARIS. AVG LICINIANVS. DEC. II. Q. I
ARAM. MARMOREAM. HVIC. DECVRIAE. IN. SVA
QVAESTVRA. DE. SVO. D. D
IDEM. DEDICARVNT

Subsequitur filicata patera in serto, craniis bubulis, quæ in angulis sunt, alligato; ex puniceis, pineis, fragis, arillis, uvis, sorbis, avellanis, rosis, glandibus, aliisque fructibus compacto.

Et inferius scriptum est.

SACRVM

In secundo latere hæc scripta sunt.

GENIO. HVIC. DEC
SACRVM

Et subest poculum in simili serto.

In tertio latere est eadem inscriptio, & sub ea culter auguralis item in serto, hac forma,

In quarto latere, habetur rursus eadem inscriptio, & sub ipsa haustorium, hac forma, etiam in simili serto.

Smetius vidit & Mazochius.
* Lipsio videtur hic idem cum Barea Sorano Col. designato A. 805. ad Taciti XII. an. Vid. CCXXV. 10. Gud. ‡ fuerunt Coss. A. V. 770. Vid. CCXXXV. 10. † HOSPES TI CAESARIS AVG Libertus LICINIAN. Hospes est praenomen Val. Max. I. 10. Gud.

9 *Neapoli litera palmari formosa. in domo Hadriani Gulielmi. Pigh.*

GENIO. CAESARVM
DIOGENETVS. VILIC. FEC

A Pigno Smetius. * VILLIC Pigh. vid LXXXI 12.

Putatur ille, quem Appianus proscriptum dixisse ait:
Albanum meum me prosequitur.

1 *In pago Praumheim circa Francofurtum. Eadem habetur* MLXXV. 10.

IN. H. D. D

1 GENIO. 2 SANC
TO. M. AVREL
CL. POMPEIAN
VS. MIL. LEG. VIII
3 ANTONINIANAE
AVG. B. F. CoS. 4 K
IANVAR. IMP. D. N
5 ANTONINO. IIII. ET
BALBINO. II. CoS.

1 In lapide ita exhibetur GENTO
3 ANTONNANÆ.
5 ANTONNO.

Ex Huttichio.

2 Vide Tibull. IV. el. 5. de natali Cerinthi. Sacellum Genii Sangi in regione Urbis prima. Sabinus in antiq. Urb. l. 1. 60 Gud. 3 Eam collocavit Caracalla in Germania. vid. Spartian. in ejus vita, & Herodian. l. IV. 12 Sex. Aurel. Victor. De bello Caracallae contra Cennos vid. Dionem, quos Cluv. lib. 3. Germ. ant. c. 4. Αλαμαννοὺς interpretatur, Reinesius vero Cennos. Gud. 4 D.

2 *Albæ Juliæ in muro vet. Cancellariæ.*

GENIO
† TIB. CLAVDIVS
MANSVETVS
OBTIO

E Lazio & Bongarsio.
† TI Urs. sched.

3 *Arelate in horto Matronæ* Valliæ.

GENIO. T IVLIVS
AVGVSTVS

A Scaligero.

5 *In domo Alteriorum ad Sanctum Marcum, Romæ. Nunc vero esse in domo Hebræi notat Gud.*

Collat. cum mss. Pigh.

M. AVTIVS. M F
STEL. AGRICOLA
TAVRINIS
MISSVS. HONESTA
MISSIONE
FLACCO. ET
GALLO. COS.
ARAM GENIO
CENTVRIAE
J D J D J

NVS. Ald. sed Pighius ut est excusum. At Gudius notat in lapide, quem inspexerit, esse TAVRINVS.

Smetius vidit, & Gudius

4 *Romæ in ædibus Fanctinis prope turrem sanguineam. Pighius exscripsit ex mss. Pigetti Protonotarii Apostolici.*

GEN.
SIGNVM. *GENIVM. CENTVRIAE. CVM. AEDICVLA. †ET. MARMORIBVS. EX
ORNATA. ET. ARAM. SVA. PECVNIA. FECER. 7. C. VETVRIVS. C. F. POL. RVFINVS. L. R. ‡
ITEM. EVOCATI. ET. MILITES. QVORVM. NOMINA. IN. ARA ET. AEDICVL
SCRIPTA. SVNT. DEDICATA. EST KAL. MAI. IMP. COMMODO. III. ET. BVRRO. COS

Vidit Lipsius.

* GENI Pigh. † non habet Pigh. ET. ‡ T. MEDICVS COH. ITEM. EVOCATI. ET. MILITES. QVORVM. NOMINA. IN. ARA. sic ex Pighii mss. restituenda, & revocanda ex sequente versu, quod & Gudius viderat. Graev.

6 *Romæ in domo Lucii Muratæ ad radices Quirinalis in ara.*

Collat. cum mss. Pigh.

C. MARCIVS. C. F
SERG. *SALVIANVS
NORBA
GENIO. CENTVRIAE
COH. X. PR. 7 MARI. BASSI
IN. QVA. MILITAVIT. AN. XIIX
VOTO. SVSCEPTO
MISSVS. HONESTA. MISSIONE
PRID. NON. IANVAR
Q. FABIO. CATVLLINO. M. FLAVIO
APRO. COS
ANIMO. LIBENS. †ARAM. SVA. PECVNIA
POSVIT

Vidit Smetius.

* ILVANVS. Lig. † Deest hæc vox in mss. Pighii. Buleng. de Magia . 26. sed male pro 7 habet ET ac pro Catullino Capitolino.

7 *In vinea Card. Carpensis Romæ in ara marm. Grut. nunc in vinea March. Justinian. Gud.*

Collat. cum mss. Pigh.

GALLICANO. ET. VETERE CoS
VII. ID. IAN. COH. I. PR. 7
SATRI. GENIO. 7. MISSI
HONESTA. MISSIONE. VII
HIBERO. COS.
† FL. L. CENSORIVS. IVSTVS. VIRVNO
L. VOLCEIVS. SEVERVS. SESTINO
Q. SEXTILIVS. a RVFVS. FLANONA
C. VALERIVS. b VERANIVS. c TRIDENTE
SERVIANO. III. COS.
T. ANNIVS. CRISPINVS. † CVPRAMAR
T. ANTONIVS. PRIMVS. PERINTHO

† SP. Ursini schedæ. & sic lapis teste Gudio. ut editum est, Pighius. addidit que, hi duo fratres fuere. Fabrett. P. CEN.

† CAPR Urs. & si CVPRA. MAR. nil. Pigh.

Smetius exscripsit. Fabret. insc. cVII p 506. Boiss. T IV 90.
a VETVS. Fabret. Vide infra oii 7. b Rein. Veranus vel Veranus. male. Gud. c TRIDENT Fabr. lapis ipse Gud.
† De Cupra Maritima vid. Cluv. Ital. antiqua lib II cap 11 idque oppidum putat esse *Grottas*. Leander ante Cluver. dixerat esse *Grotto*, sic & Ursinus conjecerat.

1 *

GENIO. CENT
A. SERGIVS. A. F
SVLPICIVS. MIL. LEG
XI. CLAVD. PIAE. FIDEL
SACR

Ex Panvinio.

2 *Romæ.*

L. VALERIVS. M. F
QVIR. CASSIANVS

GENIO. CENTVRIAE
COH. VIII. PR. 7 L. VERI
SEVERINI

IN. QVA. MIL. AN. XVI
VOTO. SVSCEPTO

HONESTA. MISSVS
MISSIONE

ANIMO. LIBENS. ARAM
S. P. P

. . . .
. . . .

Grutero è Fulvii Ursini schedis Gutensteiin.
† CVIII. 1.

3 *Romæ sub Capitolio in effosso marmore apud arcum Imp. L. Septimii.*

GENIO. EXERCITVS
QVI. EXTINGVENDIS. SAEVISSIMIS. LATRONIB
FIDE. ET. DEVOTIONE. ROM. EXSPECTAT. ET
VOTIS. OMNIVM. SATISFECIT

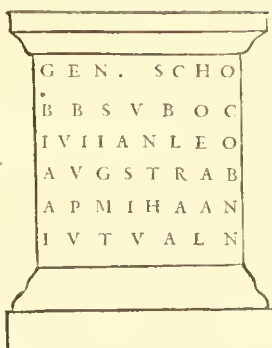
E Mazochio & mſ. Metelli.

4 *Nolæ in Campania.*

C. CATIVS. M. F. IIII. VIR. CAMPVM
PVBLICE. AEQVANDVM. CVRAVIT. MACERIEM
ET. SCHOLAS. ET. SOLARIVM. SEMI
TAM. D. S. P. F. C. GENIO. COLONIAE
ET. COLONORVM. HONORIS. CAVSA. QVOD
PERPETVO. FELICITER

A Scaligero.

5 *Tordæ quinque ab Alba Julia milliaribus, in platea publica post templum, literis Latinis, sed hactenus minus rite lectis.*

GEN. SCHO
* BBSVBOC
IVIIANLEO
AVGSTRAB
APMIHAAN
IVTVALN

E Clusii schedis Gruterus.
* LIBISOSCANI. CCLX. 3. Gud.

6 *Romæ in S. Maria in porticu, tab. marm. fragmentum.*

GENIO
HORREOR. SEIAN
L. VOLVSIVS. ACINDYNV S P
ET. L. VOLVSIVS. ACINDYNV S F
SIGNVM. AESCVLAPI
S. P. D. D

Vidit Smetius.

7 *Romæ apud Manilim Canonicum, in tabula.*

PRO. SALVTE
DOMINORVM
GENIO. HORREOR
SATVRNINVS. ET. SVCCESSVS
HORREARI
DONVM. DEDERVNT
* IMP. VESPAS. VI
CAISARE. TITO. IIII COS

Grutero Gutenstenius, ex Hor. Vallæ & Fulv. Ursini autographis.
* CAES. VESPASIANO VI.
TITO. CAESARE. IMP. IIII
COS.
Schedæ Fabricii

8 *Romæ in Capitolio, in templo Herculis.*

PRO. SALVTE. D. D. IMP. PII. FEL. AVG
ET. MATRIS. AVG. N. ET. KASTROR
AEDEM. * GENIO. COELI. ADIANTI
MANIPVLI. EIVS
SVA. PECVNIA. REFECERVNT

E Mazochio.
* Excidit signum hoc › Centuriae Coeli Adianti. Sic supra CVIII. 5. 6. 7.

9 *Erutum marmor in valle Ascina Insubrum, grandioribus incisum literis, ab Franc. Sfondrato Senatore Cæsareo.*

GENIO. ASCI. ∴
P. PLINIVS. BVRRVS
ET. C. PLINIVS. ∴
AETERNI. ∴
M. ∴

E Castilioneo.

PetrusCantonius ita concepit.
GENIO A CII
C. PLINIVS BVRRVS
ET. P. PLINIVS BVR...
AETERNITATI
sine alia linea. Grut. ic & Morigia in antiquitatibus Mediol. supplevit & retulit ad familiam di Bono.

1 *In Warbel Ungariæ. Grut. imo Transilvaniæ, sc. ruderibus Ulpiæ Trajanae.*

GENIO . DRD
QVEM . VLP . DOM
HERMES . AVG . CDL
OB . HONOREM . ORNAM
DEC . PROMISERAT
*T P . S . L
VAL . THRAEPTVS . ET
DOMITI
REGVLVS . HIPPONICVS
HERMES . DNESIMVS
AVG . †COL . N . P . C
L . D . D . D

E Clusii schedis Gruterus.
* Vid. c. CLXXXI. 5 † COLONIÆ NAPVC ‡ Reines. Clas. I. 168. Fabret. insc. c. 3. p. 166.

2 *In monasterio, cui nomen Münchwyler, non procul a Moreto, in Helvetia.*

DEAE . †AVENTIAE
ET . ‡GEN . INCOLAR
T . IANVARIVS
FLORIANVS
ET . ‡L . DOMITIVS
DIDYMVS
CVRATORES . COL
EX . STIPE . ANNVA
*ADIECTIS . DE . SVO
H-S . N . I . D

Ex schedis Commelini & Freheri Gruterus. duos hos ultimos versus non habet Stumsius.
† AVENTICAE. Urstis. ‡ GENI. Stumsius.
‡ P. Stum. * Urstisius in addit. ad epit. hist. B-sil. p. 27. & Hotting in method. leg Hist Helvet n. 39

3 *In pago Wyler Helvetiorum, in agro Aventicensi vidit Freherus lib. 3. de infamia. c. 21. n. 2.*

DEAE . AVENT
T . TERTIVS
SEVERVS
CVR . COLON
IDEMQ . *ALL
CVI . INCOLAE
AVENTICENS
PRIM . OMNIVM
OB . EIVS . ERGA
SE . MERITA
TABVLAM . ARG
†P. . . L . POSVER
DONUM . D . S . P
‡EX . H-S . N . CC . L . D . XL

Ex Apiano & Ichedis Commelini Urstis. p. 19.
* AL. Stumsius. ALI. Urstis. † Nullam lacunam habet Stumsius. ‡ Scalig. exponit ex sestertium num. ducentis quinquaginta millibus quadringentis quinquaginta. Sed legit. EX. H. S. N OC. L. D. D. D. Stumf. vel. L. D. Freh. d. l.

4 *Borbonii in Gallia, ubi sunt thermæ sulphureæ.*

*BDRVONI . TH
MONAE . C . IA
TINVS . RO
MANVS . IN
G . PRO . SALV
TE . COCILAIE
FIL . C . LX . VOTO

E schedis Roussari Gruterus.
* Reines. putat esse Δέρδωνι Δαίμονι Δ ρδίοι, Orthanus, Romissulus, Priapus dii obscoeni, quibus mulieres lascivae jubentur offerre munera Plato in Phaone apud Athen. l. 10.

5 *Antiquariæ in Hispan.*

GENIO . MVNICIPI . ANTIK
IVLIA . M . F . MATERNA
MATER . M . CDR . AGRICOLAE
TESTAMENTO
PDNI IVSSIT

Ex Ichedis Ant. Augustini Gruterus.

6 *Tarracone.*

GENIO . CONVENT
A
STVRICENSIS

Ex Strada, ac Morali, Clusiique ac Verderii schedis.

7 *Neapoli, in domo Hadriani Gulielmi, nuper repertum Puteolis. basis plana, ut opinor, litera florenti.*
Collatus cum mss. Pigh.

PRO . SALVTE . ET . VICTORIA . AVGVSTORVM . DEO . MAGNO
GENIO . COLONIAE . PVTEOLANORVM . ET . PATRIAE . SVAE
Q . AVRELIVS . *HERMADION . SEVIR . AVGVSTALIS . ET . CVRATOR . ‡EORVM
EXTRVXIT . ET . DONVM . DAT . †

CVM
TYCH

Pighius vidit, atque exscr. Smet. Contuli cum Ligor. ms. vide & Capac. lib. 1. Hist. Neap. c. 24. Gud.
* HERMODION. Morm. ‡ FORVM Holsten. sed Ligor. habet EORVM. † L. D. D. D. Sic Ligorius & Maz. supplet lacunam c. 30.

† Scipio Mazella ibi ponit, L. D D D. ut & Manutius in Orthographia sua. & Mormil. antiq. di Pozz. p. 240.

8

✶

GENIO
COLONIAE . NEAP.

Ex Panvinii Rom.

9 *In Hispania.*

GENIO . MVNICIPI . NESCANIENSIS
L . POSTVMIVS . STILICON . NESCANIENSIS
SIGNVM . AEREVM . PECVNIA . SVA . EX . HS . CIↃ . N
FIERI . ET . NESCANIAE . IN . FORO . PONI . IVSSIT
QVOT . DONVM . VT . CONSVMMARI . POSSET
M . CORNELIVS . NIGER . NESC . ET . FILIVS
ADIECTIS . DE . SVO . AD . IMPENSAS
OPERIS . L . H-S . P . C . S . N . CVM . AL . DEDICAVIT

Ex autographo Antonii Augustini.

1 *Augustæ Taurinorum in domo Johan. & Hippolyti Rufforum, medio civitatis. Grut. hodie in eadem civitate in palatio Ducis. Gud. litterae pulchræ ætatis Trajani.*

GENIO
MVNICIPI
SEGVSINI
IVL. MARCEL
LINVS. V. P
EX. VOTO. POSVIT

Gruterus e Verderii schedis. contuli cum lapide Gud.

2 *Solfeldio Carinthiæ.*

GENIO. NORI
CORVM
MASCELLVS
MASCELLINVS
ET
SECVNDINIVS
VIBIANVS
V. S. L. L. M

E Lazio.

3 *Tarracone.*

GENIO. COL. *I. V. T. TARRAC
†L. MINICIVS. APRONANVS
II. VIR. QQ. TESTAMENTO
EX. ARG. LIBR. XV
PONI. IVSSIT

Ex Apiano & Schotti Verderiique schedis.
* Juliæ Victricis Tyrrhenensae. ita has siglas interpretatur Anton. August. Dial. 7. Antiq. ita & infra ccccxxix. 4 Gud
† Lud. Nou. descript. Hisp. c. 65. legit. L. Munatius Apron.

4 *Aventici in monasterio, cui nomen* Münchwyler, *in muris templi.*

GENIO
PAG. TIGOR
P. GRACCIVS
PATERNVS
*T. P. I
SCRIBONIA
LVCANA
V. FEC

Ex schedis Freheri & Commelini Gruterus.
* Hæc velut illegibilia absunt a Stumfio. CYR. COL. ET. Sic Hotting. meth. Hist. Helvet.

5 *Prope Blandas, in Tarracon. Hispan. via publica.*

GENIO. LOCI
PELLENDONES
AREVACON

Gruterus è schedis Ant. Augustini.

6 *Repertum mense Junio Anni 1554. in viculo fabrûm ferrariûm, retro Pompeji theatrum, Romæ. In basi quadrata, magna litera palmari oblonga.*

Collatus cum mss. Pigh.

GENIO. IOVII. AVG.
IOVIA. PORTICV. EIVS. A FVNDAMENTIS
ABSOLVTA. EXCVLTAQVE
AELIVS. *DIONYSIVS. V. C. OPERI. FACIVNDO‡

Diocletianus sese Jovium appellavit. Vid. CCLXXX. 3.

Pighius vidit & exscripsit.
* Vid. cccxlv. 9. & clxxviii. 6.
‡ Scilicet *Præfectus* Pigh.

7 *Romæ in tabula, quæ & magnificas thermas parte superiore exprimebat, admirantesque easdem viros duos, feminasque totidem. parte vero inferiori lavantium habitus. in medio scriptum erat.*

GENIO.LAVACRORVM.METELLI

E schedis Julii Roscii Boissardus.

8 *Blondus tradit cum sua ætate Romæ ad S. Laurentium in Damaso ingentia effoderentur marmora, uni fuisse inscriptum.*

GENIVM
THEATRI. POMPEIANI

Ex L. Fauno.

9 *Zolonokæ apud Dn. Balthas. de Bathyan, Regni Vngariæ archidapiferum,*

GENIVM. C.:.:.:.:.:.:.:.:.:.
CVM.SVO.TEM.:.:.:.:.:.:.:.:.
Q.CL.LVCANVS.A.:.:.:.:.:.:.
COL.AVG.TREVER.C.:.:.:.:.:
Q.CL.SECVNDVS.AVG.CCC.:.:

Ex Clusii schedis.

10 *Augustæ Taurinorum in vinea Alex. Serræ Pictoris.*

GENIO
M. ISVNI
PROCVLI
SODALICI
IVVENT
PATRONO

E Pingonio.

11 *Romæ è regione templi SS. Apostolorum Philippi & Jacobi, in pariete quodam. In arula marm. quæ in cornice habet caput bubulum. Grut. imo in cornice habet clavam teste Fabret to. inscr. 2. p. 75.*

GENIO
SIMILIS
FAMILIA

Infernè est veluti mortariolum, aut simile quippiam. Grut. imo columnam habet suo toro basi insistentem. vide ipsum lapidem apud Fabrett. inscr. 2. p. 75. ubi explicat eum.

Smetius vidit.

12 *Nemausi, vulgò Nimes, in abbatia extra muros. Golniz. in itiner. jungit hanc cum 12 p 672.*

DEO. *NEM
‡X.TITVLLVS.PERSEVS
HOROLOGIVM.ET.‡CERVLAS
†II. ARGENTEAS. T. P

E Poldo.
* NEMauso cxxxi. 7. FVTILIVS. Grass. Nem. antiqu. ‡ An pro K id est Kaeso, Caeso. ‡ Rein. an leg PERVLA? σφαῖρα. Sphaera, Sphera, Spera, Pera.
† Largiti sunt Trulas Argenteas Duas ccccLxxvii. 7. itaque ego malim hoc loco: *Horologium & Trulas II. argenteas Templo posuit.* Gud.

1 *Repertum in lapide antiquo apud forum Segusianorum, oppidum Provinciæ seu Galliæ Lugdunensis. Eadem est p.* MLXXI. 7.

NVMINI. AVG
DEO. SILVANO
FABRI. TIGNVAR
QVI. FORO. *SEGVS
CONSISTVNT
D. S. P. P

Ex libro Sigonii De antiquo jure Italiæ.
* Ligor. ut & inf. MLXXI. 7. male SECVS.

2 *Gratianopoli apud Bellevraeum Praesidem Gratianopol. Nic Chorterus in Historia Delphinatus.*

N V M I N I B V S
A V G
ET. DEAE. DIAA.·.
. . . .

A Scaligero.

3 *Aventici ad templum.*

NVMINIBVS. AVG
ET. GENIO. COL. HEL
APOLLINI SACR
Q. POSTVM. HYGINVS
ET POSTVM HERMES LIB
MEDICIS ET PROFESSORIB
D. S. D

E Scaligeri schedis. & Simsio.

4 *Lugduni, ad fontem Choulam.*

NVMINIBVS
AVGVSTORVM
LEAENIVS. RVFFVS
ET. LEAENIVS
APOLLINARIS
FILIVS

Ex Paradino & Scaligeri schedis.

5 *Lugduni, in fragm. saxi, ingredienti chorum D. Petri ad sinistram.*

N V M I N I B V
A V G V S T O R
TI. FRIVS. BELLIC

Aug. Personius describebat.

6 *In vico Rancon in Lemovicibus.*

N V M I N I B V S
A V G. FANVM
P L V T O N I S
A N D E C A M V L E
NSES. DE. SVO. POSVER

Maluardus Scaligero transmisit.

7 *Aquis Tarbellicis, in suburbano D. Martini sacello Bagneriarum oppidi. Basis e candido marmore. Gud.*

N V M I N I A V G V S TI
S A C R V M
SECVNDVS. SEMBEDO
NIS. FIL. NOMINE
VICANORVM. AQVEN
SIVM. ET. SVO. POSVIT

Ex Scaligero.

8 *Neapoli in domo Vincentii Baravaldi, prope templum cathedrale: liminis superioris par est, litera pulchra palmari.*

Pighius vidit ac descripsit.
* Vid. cxxv. 1.
† ΘΕΟΙΣ. mſ. Pigh.

9 *Veronæ.*

S
PRO. SALVTE. L. SEPTIMII
SEVERINI. PATRONI
I. SEPTIMIVS. FÆLIX
EX. VOTO
†N. H. V. N. AVG

† i. Nuncupavit hoc votum numini Aug.

Ex Sarayna.
* Vid. p. cxv. 8.

10 *Veronæ extra Ecclesiam cathedralem.*

V. S
*MAVRICIVS
LVPORVS. AVG.
N. I

E Sarayna & schedis Sculteti.
* M. Aurelius, ut M XII. 6. Gud.

11 *Suanæ in Hetruria.*

N. T. M
S A C
A. *P A S S I
DIVS
IVSTVS
EX. VOTO

Gruterus è Cittadini autographo.
* An VASSIDIVS? Rein.

12 *Propè Rotempurgium ad Nicrum, intra domum Wolffgangi Hoffmeisteri figuli, duo lapides duobus partetibus ostiorum suprapositi, verum in unam compaginem pertinentes, sic:*

IN. H | D. D
M. M | SEIVS
FOR | TVNATVS
IIII | VIR. AVG
NEG | OTIATOR
ARTI | CRETA
PAEN | PAENVL
*OMN | II. PIN
DEO | VO. FECIT
†.·.·. | DEXTRO. COS

Ex Apiano.
* OMNIPOTENTI Gud. † ISSCO ĪI ET cxix 2.

13 *Viennæ Allobrog. in columna.*

SANCTIS
*VIRSINIDVS
CAP. AVIDVS
CAMPANA
POSVERVNT

E Scaligeri schedis.
* VIRGINIBVS. ut cxxi. 1. Reines.

1 *Romæ in palatio Nervæ, basis plana, in qua Deorum aliquot statuæ stetisse videntur, pro salute Tiberii vota dedicataque. Grut. Inventa in foro transitorio, quod alias dicitum Forum Nervae. Gud.*

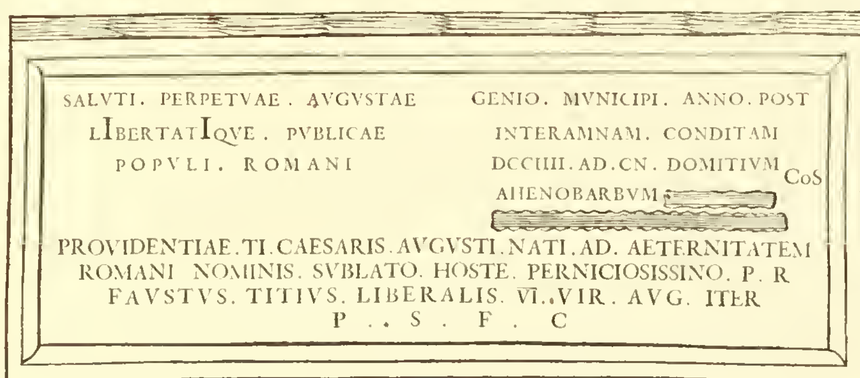

PRO . SALVTE
TI CLAVDI . CAESARIS . AVG . GERMANICI . PONT . MAX . TRIB . POT . VII . COS . IIII
IMP . XV . P . P . CENSORIS LIBERORVMQVE
EX . VOTO . SVSCEPTO . * C . IVLIVS . † SEX . F . COR . POSTVMVS . PRAEF . AEGYPTI
TI . CLAVDI . CAESARIS . AVG . GERMANICI . EX . AVRI . P . XVI

Ex Smetio

* Hic versus perperam in CLXXIV. I. DC ICXLIII. I. est translatus. † Videtur Sexti Julii Cæsaris, quem Cajus Cæsar Quæstorem habuit, postea victo Pompejo Syriae praefecit, ubi cum esset juvenis insidiis Bassi interfectus est. Joseph. I. de bello Judaico c. 8. vid. Pigh. ann. ad annum 706. Gud.

2 *Interamnæ in Umbria ad Cathedralem Ecclesiam. Tabula marm. lata pedes VII. alta ped. IIII.*

SALVTI . PERPETVAE . AVGVSTAE
LIBERTATIQVE . PVBLICAE
POPVLI . ROMANI

GENIO . MVNICIPI . ANNO . POST
INTERAMNAM . CONDITAM
DCCIIII . AD . CN . DOMITIVM
AHENOBARBVM COS

PROVIDENTIAE . TI . CAESARIS . AVGVSTI . NATI . AD . AETERNITATEM
ROMANI NOMINIS . SVBLATO . HOSTE . PERNICIOSISSIMO . P . R
FAVSTVS . TITIVS . LIBERALIS . VI . VIR . AVG . ITER
P . S . F . C

Vidit Smetius.

* Elegantissima inscriptio expressa est ex Valer. Max. IX. II. Agit de Aelio Sejano cum filiis oppresso & necato publice. Non nominatur, quia nomen majestatis rei e tabulis publicis eradi, omnisque ejus memoria solebat aboleri. Quod & factum in Quintiliis fratribus in Commodo. Nomen Collegae Domitii Cos erasum in tabella. Fuit autem is M. Furius Camillus Scribonianus, ut Dio, Cassiod. Alii Flavium Camillum Arruntium appellant, additque Dio isti alium ex alio fuisse substitutum. Scaliger in ind. c. 18 nomen Sejani in lapide fuisse erasum putat. Sed in V. de Emend. temp. p. 361. existimat. L. Vitellii nomen hic esse deletum. At Fasti municipales MCXXXVII. I. nominant Cn. Domitium Ahen. Consulem solum sine Collega, sed suffectum Kl. Julii addunt A. Vitellium. Vossius de anno natali Christi thesi 24. dicit, non esse erasum Auli Vitellii nomen, ut Scaliger V. de emend. temp. putabat. Sed M. Furii Camilli Scriboniani nomen, qui ei est suffectus. Hic enim novennio post Dalmatiae praefectus a Cæsare Claudio defecit, in Insulam Issum a suis desertus se recepit, hostis judicatus est, & obiit morte voluntaria. Gud.

3 ★

PRO . SALVTE
TI . CLAVDI . CAES . GERMANICI
PONT . MAX . TRIB . POTEST . X
IMP . XIIX . COS . IIII . DESIGN . V
SIGN . ARGENTI . P . X . ET
PRO . SALVTE
NERONIS . CAESARIS . F . AGRIPPINAE
AVG . SIGN . ARG . P . V . VOTO
SVSCEPTO
VIATORES . ET . SCRIBAE . LIBR . ET
PRAEF . PRINCEPS . ET . LATINVS
FELIX . DED .

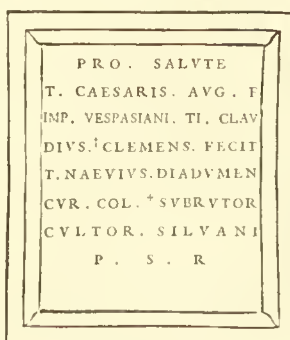
Ex Panvinii fastis.

4 *Romæ in domo Julii Matthæi.*

PRO . SALVTE . REDITVS
DIVI . TITI . CAES . DIVI . IMP
VESPASIANI . AVG . F
Q . LABERIVS . RVFVS
SAC . DEI . HERCVLIS
P . S . P

Grutero Metellus, è ms. Cod. Franc. Jucundi, qui vidit.

5 *Romæ in domo Julii Matthæi.*

PRO . SALVTE
T . CAESARIS . AVG . F
IMP . VESPASIANI . TI . CLAV
DIVS . † CLEMENS . FECIT
T . NAEVIVS . DIADVMEN
CVR . COL . † SVBRVTOR
CVLTOR . SILVANI
P . S . R

† STRVCTOR, an SVBVRII Novorum in Hispanis, ut in CDXIV. 8. vel SVTRINORVM. Rein.

E Mazochio.
† Castellarius aquae Claudiae IDCI. 7.

1 *Elenburgi ad mare Hibernicum in Cumbria, apud I. Smhousium.*

PRO. SA:::::: ::::::
ANTONINI. AV. PII. F
P. AVLVS. P. F. PALATINA
POSTHVMIVS. ACILIANVS
PRAEF. COH. I. DELMATAR

Camdenus Grutero.

2 *Romæ in S. Salvatore in Julia.*

PRO. SALVTE. ET. GLORIA. IMP. CAES
M. AVRELI. ANTONINI AVG. L. ARVNTIVS*
ET Q. CLODIVS. IASON. ET
MERCVRIVS. FILIVS. HVIVS
D . D

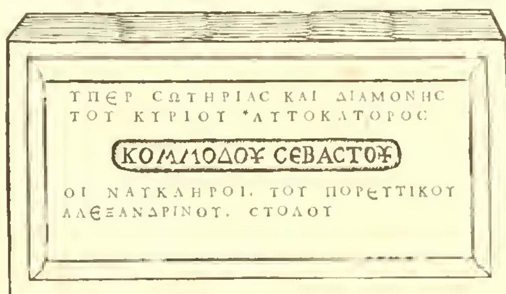
E Mazochio. * PHILIPPVS, post vocem Aruntius addit hanc mſ. Piccarti. Gud.

3 *Poetovione, in foro, fragmentum quadratæ Columnæ.*

PRO. SALVTE. ET. VICTORIA. IMP
CAES. LVCI. SEPTIMII. SEVER
PERTIN. AVG. DOMINI. INDVL
GENTISSIMI. * IVNIANVS. LIB. AD
IVT. TABVL. T. P. SV
EX. VOTO

Ex Lazio.
* Valerius Junianus cxxi. 2.

4 *Romæ in Belvedere, summi Pontificis horto, basis marmorea plana.*

Erasum, sed postea restitutum.

Vidit Smetius. Boiſſ. T. VI. 113.
* Sic Boiſſ. & lapid. vulg. ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΥ.

5 *Romæ, in domo Angeli Velarini, ad forum Piscarium, in parva basi.*

PRO. SALVTE
CAESAR

Smetius vidit.

6 *Salatnæ Transilvaniæ. Idem supra* XII. 6.

PRO. SALVTE. IMPERA
TORIS. COLLEG
* AVRARIARVM
L. CALPVRNIVS
D . D

E Lazio. * I. AVRARIORVM.

7 *Compluti.*

SACRVM. NVMI
NIS. PRO SALV
TE. ET. PRO. VI
CTORIA. CAE
SARIS

E Morali.

8 *Venafri secundum viam.*

:::::::: VOTO. SVSCEPTO. ::::::::::::::
PRO. SALVTE. PERPETVA. DOMVS. AVGVSTI
CVM. EDIDISSET. MVNVS. GLADIATORIVM
POPVLVS. IN. STATVAM. CONTVLIT
Q. VIBIO. Q. CASSI. F. TER
RVSTICO. II. VIR, Q::::::::::::::::::::::

Fontejus ex autograph. Joh. Jucundi Veronenſis.

9 *Augustæ Vindel. sub porta D. Virginis.*

:::::::::::: :::::::::: ::::
:::::INCOLV:::: ::::::
::::::III. IMP. V. CON:::::
:::: TOTIVSQVE.::: :::::
:::::BPSOS. R I STITV:::
::::::::::VS. SVRVS::::::

Ex Vellero.

10 *Spoletii.*

:::EI. POPVLVS. SIGNA. VOVIT:::
::::::QVOM. HANNIBAL. SENATVS. SENTENTIA:::
::::::::::TORIBVSQ. CAROVLIO. DEDICAVIT. L::::::::
:::::RECTE. STETISSE.::::

Grutero Gutenſtenius ex Urſini ſchedis.

1 *Romæ. Alter legitur apud Spon. Misc. Erud. p. 263.*

PRO. SALVTE
[a]L. ANTONII. VETERIS
SABINI. [c]V. C
[b] [d]IVR. DIC
VOT. SOLVIT
[e]CVR. C. ANTONIVS. L. F
CLEMENS. VETER
DED. XIIII. KAL. MART
SER. SERVIANO. III. ET
C. IVVENTIO. VERO. CoS

Ex Panvinii Fastis & ex Manutii Orthogr.
a Cos. An. V. 832. b Appii Junii Sabini filia Junia Valeriana. Hujus filius Junius Sabinus Panvin. ad An. V. 837. e Callistrato. Gud. c I. VIRI. IVR. DIC. Reines. d IVRIS. STVDI Spon.
e Non legitur in Spon. CVR.

2 *Romæ sub Capitolio ad ædes Maffejorum; in basi fracta, quæ sustinebat virum nudum, cujus tergo adolescens quis applicabat velamentum juxta stabat fœmina solata; ad cujus pedes alia adolescentior inclinata dextram calatho immittit, sinistra videbatur (nam trunca est) aliquid viro illi porrexisse.*

INCOLVMITATE. ET. SALVTE. T. CICIONII
APOLAVSTI. ET. C. FORTVNATI. MANVBINI
GIVM. AVGVRVM. QVOD. SECVRITATI. AETER
SE. VOLVERVNT

E Boissardo

3 *Romæ in ædibus privatis ad forum Piscatorium. Grut nunc in hortis Principis Justiniani ad Portam Flamminiam. Gud.*

Boiss. T. V. 42.

PRO. SALVTE
FLAVIAE. [†]PARTHE
NOPEIAE
FILIAE DVLCISS
C. MERCVRIVS
AMARAN
THVS

Vidit Lipsius Contuli. Gud. Ligorius etiam habet, sed præmittit I. O. M. quæ in lapide non comparent id. † Sic lapis sed PARTHAENOPTEIAE Boiss. Sed Lig. PARTHENOPEAE

4 *Pœtovione in pariete domus.*

PRO SALVTE
FORTVNI
POSVIT
FORTVNATVS

Ex Apiano.

5 *Celeiæ in Xenodochio urbis.*

TI. CLAVDIVS.
MVNICIPII. CELEIAE
[*]LIB. FAVOR. PRO. SE. ET
[†]IVLIA. PVSILLA
VOTVM. SOLVIT

E Lazio.
* Sup. LXXXIII. 13.
† Lazius inepte LIBYA.

6 *Ad Apuli rudera.*

M. MVNATIVS. M. F
CVM. BALBINO. QVAES
TIONVM. CAVSARVMQ
IVDEX. FLAM. DIAL
MVN. COL. APVLI
PRO. FELICI. EX. VRBE
REDITV. P.

Ex Zamosio.

7 *Juxta fontem Timavi, non longe ab Aquileja.*

[*]S. A. S. [†]PROSAT
[†]AQVILINI
VILLICI. [‡]AGG
ET. TITI. IVLI
AQVILINI
IVLIA
STRATONICI
V. S

Grutero Verderius.
* SAS. Jovit Rapit. SACrum Reiñ
† PROSSAI. Jovita Rapicius, sed Scaliger vere conjecit PRO. SAL. Gr.
† V. DCVI. 9.
‡ AVGG. bene idem Scaliger. Gr.

8 *Salonis ad D. Virginis, in altari.*

SACRVM
PRO. SALVTE
SEPTIMII. SEVERIANI
PATRONI
SEPTIMIVS. FELICIO
EX. VOTO

Ex Apiano.

9 *Regenspurgi in monasterio minore.*

SIG. PRO. SA
S. V. L. I. M
ALBINO. ET
AEMILI
COSS

Apian.

11 *Faingæ, ad ripam Danubii, ut non nisi flumine decrescente legi possit.*

.:.:.:.:.:.: DEI
MTIT. AV
.:.:.:. VO. SVM
PTV. INDVL
SERVNT

E Velsero.

10 *Tradate oppidulo Insubrum in Pario marmore. In tabula.*

VOTIS
OMNIBVS
COELESTI
BVS
CONSENTI
ENTI
BVS
[*]BENEMEREN
TIBVS
[†]QVE
L. [†]PARIVS
HERMES

* VERTEN TIBVS. Alciat.
† Q. Alciat.
† An PLARIVS? Rein.

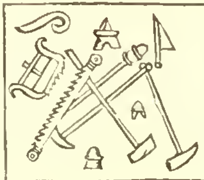
E Castillioneo.

1 *Romæ in Sancto Georgio, Velabro, sub monte Palatino, est ara quadrata sacrorum quinquennaliciorum collegii fabrum, quæ forsan Quinquatria, habens in superiori circumferentia titulos undique, sed adeo rasos, ut colligi omnino nequeant.*

In fronte, ubi sacrificium, bovem immolant, adsunt camilli & cætera sacrificantium turba. MINISTRI. LVSTRI. SECVNDI

In dextro latere, ubi statua Palladis in ara, clypeata, galeata & hastata, in medio multorum tenetur. .... MILONIS .... AMPHIONIS

In sinistro latere sunt instrumenta hæc fabrilia & sacra, & inscriptio.

..... TRILIS. M. ANTONI. ANDROMIS
..... VTILIS. FICTORI. FLACCI

In quarto latere instrumenta sacra sunt: videlicet patera, calix, capeduncula: at literæ legi nequeunt.
MAR...............

Vidit Smetius, & e Pighiano exemplari descripsit.

2 *Romæ in effosso marmore sub Capitolio apud Arcum Imp. Severi.*

AVGVSTORVM. ANNALIA. FELICITER

Ibidem aliud marmor.

VICENNALIA. IMPERATORVM

Ab alia parte visebantur sacerdotes taurum immolantes.

E Mazochio & Albertino.

3 *Romæ in via publica apud ædes Maffæorum.*

PRAESENTIBVS
IVVENIO. CORNELIANO. ET
IVLIO. FELICISSIMO
D. NERONIS
QVINQVENNALIB
CLAVDIO. QVINTILIANO. ET
PLVTIO. AQVILINO
CVRATORIB
AELIO. AVGVSTALE. ET
ANTONIO. VITALE. ET
CLAVDIO. CRISPO

Gruterus è Verderiana.

4 *Sub arcu Septimii ad forum Rom. effossum est marmor quadratum, basis columnæ, ut apparet, satis barbare, undique sculptum. Hodie in hortis Farnesianis Palatinis.*

In primo latere scutum rotundum a duabus Victoriis alatis attollitur, cum hac inscriptione.

CAESARVM
DECENNALIA
FELICITER

In secundo latere ad sacrificium pergunt, primo sacerdos, vestitu Gabino super humerum cinctus, deinde mactatores duo cum suis malleis, & unus canistrum cum fructibus manu sustollens. Sequuntur porca cincta, aries coronatus, & taurus cinctus stolatusque.

In tertio latere sacrificatur hoc modo, videlicet sacerdos cui Victoria vestitum illum Gabinum capiti imponit, pateram vini in ignem, qui in tripode est, infundit. Inter alios astantes puer est, qui duabus fistulis unà in os insertis canit: & virgo quæ capsulam seu acerram manu tenet.

In quarto latere sacerdotes novem, inter quos puer unus eodem vestitu etiam cinctus, ordine procedunt: & feruntur inter ipsos, aut terræ infixa sunt, duo cohortium signa.

Smetius vidit. habet & Choulius.

5 *Neapoli fragmentum marm. quod nunc non extat, sed è Joh. Pontani libro, qui apud Hadrianum Gulielmum servatur, descriptum est.*

Fabret emend p. 11 ita supplet

C.CAECINA LARGV ...S. L. VITELLIVS. PAVLLVS... FA. Fabr.
BIVS. PERSICV ...S. C. PISO. MAGNVS. POMPE... IVS. Fabr.
IDVS. IANVAR
...OVI. QVOD. TI. CLAVDIVS. CAE... SAR. Gud
Cud. AVGVST ...VS GERMANICVS. P. P. APPELLATVS
TVS EST IN CAPITIOLIO ...TONIO. IOVI. BOVEM. MAREM. IVN... O Fabr.
NI VAC ...CAM. MINERVAE. VACCAM. FELICI... TA Fab.
TI. V ...ACCAM. DIVO. AVG BOVEM. MAREM DI...
VAE ...AVGVSTAE. VACCAM
ADFVERVNT
C. CAECINA. LARGVS. L. VITELLIVS. PAVL... LVS Cud.
FABIVS. PERSICVS. TAVRVS. STATILIVS... STATILLIVS. Pigh.
...ORVINVS. C. PISO. M. SILANVS. L. SILAN...
...GNVS. POMPEIVS
XVI. K. FEBR
CONSECRAT. Gud ...CATIONEM. DIVAE. AVG. ITEM...
...DIVO. AVGVSTO. BOVEM. MAR... EM DIVAE AV
GVSTA Gud. ...E. VACCAM
ADFVERVNT
...LARGVS. L. VITELLIVS. PAVL... LVS
Gud. FABIVS PERSI ...CVS. TAVRVS. STATILIVS... STATIL-LIVS. Pigh.
Cud. C. PI ...SO. M. SILANVS. L. SILANV...
Cud. POMP ...EIVS
FEBR

E Smetio.

F R A G M E N T A

INSCRIPTIONVM FRATRVM

A R V A L I V M

Quæ extare apud se testatur Fulvius Ursinus, Notis ad Catonem, M. Varronem, &c.

* Hae inscriptiones repertae sunt, extra Portam Portuensem loco nunc dicto *asse Caline*, ubi fratres Arvales Collegium habuerunt vid. Ligor. Gud.

Extat quidem primum illud supra pag. CXVI 5. sed libuit hic repetere; tum ut ejusdem notæ omnia, sub unum veniant aspectum, tum ut lectionum varietatem perpendat ipse Lector. Gud.

1 . . . .
. . . . . S. L. VITELLIVS PAVLLVS
. . . . *S. SCIPIO. MAGNVS. POMPE
IDVS. IANVAR
. . . ONI. QVOD. TI CLAVDIVS. CAE
. . . VS. GERMANICVS. P. P. APPELLATVS
. . . TOLIO. IOVI. BOVEM. MAREM. IVN
. . . CAM. MINERVAE. VACCAM. FELICI
. . . ACCAM. DIVO. AVGVSTO. BOVEM. MAREM. DI
. . * . AVGVSTAE. VACCAM
ADFVERVNT
C. CAECINA. LARGVS. L. VITELLIVS. PAVL
. . FABIVS. *PRISCVS. TAVRVS. STATILIVS
. . CORVINVS. C. PISO. M. SILANVS. L. SILANI
. . . CNVS. POMPEIVS.
* . . . ATIONEM. DIVAE. AVG. ITEM
. . . DIVO. AVG. BOVEM. MAR
. . . . . E. VACCAM
ADFVERVNT
. . . . . LARGVS. L. VITELLIVS. PAVL
. . . . . CVS. TAVRVS. STATILIVS
. . . SO. M. SILANVS. L.* SILANI
. . . EIVS.
. . . . . . FEBR.

* C. PISO Panvin. ad A. V. 801.

* Ob Confect.

* Rein. leg. PERSICVS. ille ipse, quem nobilissimum virum amicum suum vocat Claudius DII, 1.

* Ob Confect.

* Filii C. Appii Junii Silani & Aemiliae Lepidae L. Aemilii Pauli & Fulviae Neptis Augustae. vid Reinel stemma Augusteum a Reinesio missum Ruperto. Gud.

2 . . . . MINERVAE. VACCAM. . . .
. . . DIVO. AVGVSTO. BOVEM . . .
. . . IN. TEMPLO. CONCORDIAE . . .
. . . PALATIO. DIVO. AVGVSTO . . .
. . . . AD. ARAM PROVIDEN . . . .
. . . . CAM. IMMOLAV . . . . . .
. . . . INT. CN. DOM . . . .
. . . . STATIL . . . .

3 . . . . . FRATR . . . . . .
. . . . ARIS. MATRIS . . . .
. . . . MANICI. BOVEM . . . .
. . . ADFVERVNT. CN. DOMITI . .
. . . VS. PERSICVS. C. CAECINA. LAR .
AD. VI. K. NOVEMB
. . . OB. DETECTA NEFARIA. CON .
. . . VM. CN. LENTVLI. GAE .
. . . . . . OTHO. FLAM . . . . .
. . . . . . FRATRVM . . . . .

GAETVLICI. in Caput conjurarunt Lepidus & Gaetulicus, deprehensi & oppressi A. Urb. 793. Dio l. 59. Suet. Claud. c. 9. & Galb. c. 6.

. . . VACCAM. SALVTI PVBLIC VACCAM FELICI TATI. VACCAM. GENIO IPSIVS. TAVRVM]¹ . IO. AD FVERVNT. A. VITELLIVS M APONIVS. SATVRNINVS L. SALVIVS. OTHO TITIANVS]² . . CIVS. CAMERI NVS. C. VIPSTANVS. *APRONIANVS. P. MEMMIVS. RE GVLVS C. PISO]³

NERONE. CLAVDIO. DIVI. CLAVDI F GERMANICI]⁴ CAESARIS. Ñ. TI CAESARIS. AVG PRO N. DIVI AVG. ABNEP]⁵

CAESARE. AVG. GERMANICO. PONT. MAX TRIB. POT VII IMP III. COS. IV]. ⁶ *

COSSO LENTVLO. COSSI. FILIO. COS]. ⁷

A [illegible] fuit in B[illegible] quam Pig[illegible] ta [illegible] nempe & recte nam sunt fragmenta lineis tribus prioribus Finis singulorum versuum notatur est hoc signo.]

A. V. 812

CA[illegible]ARE. Pigh.

KAL. IANVAR]⁸

* A. V. 8[illegible]

SVLPICIVS. CAMERINVS. MAGISTER. COLLEGI FRA TRVM. ARVALIVM. IMMOLAVIT. IN. CAPITOLIO]⁹ * COS NERONIS. CLAVDI. CAESARIS. AVG. GERMANI CI. IOVI B. MAREM IVNONI. VACCAM MINERVAE VACCAM.]¹⁰ GENIO IPSIVS. TAVRVM. IN. COLLE GIO ADFVERVNT. SVLPICIVS. CAMERINVS. MAGI STER. L. PISO. L. F.]¹¹ T. SEXTIVS. AFRICANVS M APO NIVS. SATVRNINVS. L. SALVIVS. OTHO TITIANVS P. MEMMIVS. REGVLVS C. PISO]¹²

ISDEM. COS. III. NONAS. IANVAR]¹³

SVLPICIVS. CAMERINVS. MAGISTER COLLEGI FRA TRVM. ARVALIVM. NOMINE. VOTA. NVNCVPAVIT PRO. SALVTE]¹⁴ NERONIS. CLAVDI DIVI CLAVDI F GERMANICI CAESARIS. Ñ. TI. CAESARIS AVG PRO Ñ. DIVI. AVG. AB. Ñ. CAESARIS. AVG]¹⁵ GERMANICI PONT. MAX. TRIB. POT. VII. IMP. VII. COS. IIII ET OCTAVIAE. CONIVGIS. VICTIMIS. IMMOLATIS. IN]¹⁶ CAPITO LIO. QVAE. SVPERIORIS. ANNI. MAGISTRI. VOVE RANT. PERSOLVIT. ET. IN. PROXIMVM. ANNVM NVNCV PAVIT.]¹⁷ PRAEEVNTE. M. APONIO SATVRNINO. IOVI MARES. DVO. IVNONI. VACCAS. II MINERVAE. VAC CAS. II. SALVTI. PVBLIC.]¹⁸ VACCAS II. IN. TEMPLO NOVO DIVO. AVG. B. MARES. II. DIVAE. AVG. VAC CAS II. DIVO. CLAVDIO. B. MAR. II IN. COLLEGIO ADF.]¹⁹ SVLPICIVS. CAMERINVS. MAGISTER A. VITEL LIVS. L. PISO. L. F. M. APONIVS. SATVRNINVS. P. MEMMIVS. REGVLVS. L. SALVIVS.]²⁰ OTHO. TITIANVS]²¹

B. mi. [illegible]

ISDEM. COS. III. IDVS. IANVAR

ADSTANTIBVS. SVLPICIO. CAMERINO MAGISTRO L. SALVIO. OTHONE. TITIANO. C. VIPSTANO. APRO NIANO*. . . . .

* uni[illegible] versu

1 . . . .
* VERVNT . . . . COLLEG. ADF*. . . . .
. . . . . IN. CAPITOLIO. OB. NATALEM. NERO
NIS. AVG. GERMANICI. IOVI. B. M. IVNONI
VACCAM. MINERVAE. VACCAM. FELICI
TATI. PVBLICAE. VACCAM. CONCORDIAE. VACCAM
GENIO. IPSIVS. TAVRVM. IN. COLLEGIO. ADFVERVNT
SVLPICIVS. CAMERINVS. MAGISTER. M.
APONIVS. SATVRNINVS. C. VIPSTANVS
APRONIANVS. L. SALVIVS. OTHO. TITIA
NVS. T. SEXTIVS. AFRICANVS.

2 . . . .
. . . . CAMERINVS. A. ꟼITELLIVS. C. VIPSTANVS
APRONIANVS
. . . . AFRICANVS. COS.
. . . . IDVS. DECEMBR.
. . .M. ARVALIVM. NOMINE. IMMOLAVIT. IN. SACRA. VIA
. . . MORIAE. CN. DOMITI. AHENOBARBI. B. M.
. . SATVRNINVS. A. VITELLIVS. C. VIPSTANVS. APRONIAN
. . CAMERINV:. T. SEXTIVS. AFRICANVS. L. SALVIVS. OTHO
. . . K. IANVAR.
. .:. VM. ARVALIVM. NOMINE. IMMOLAVIT. IN. CAPITOLIO
. . . SARIS. AVG. GERMANICI. IOVI. B. M. IVNONI. VACCAM
. . . .

3 . . . .
. . . . MVS . . . .
. . . . BI. IN. EADEM. VER . . . .
. . . . BA. VOVIMVS. ESSE. FVTVRVM. . . . . . .
. . . . . VOVIMVS. ESSE. FVTVRVM. QVOD . . . . . .
. . . . TIBI. IN. EADEM. VERBA. NOMINE. FR . . . .
. . . . VOVIMVS. ESSE. FVTVRVM . . . .
. . . . BOVE. AVRATO. VOVIMVS. ESSE. FVTV . . . .
. . . ACXIS. TVNC. TIBI. IN. EADEM. VERBA . . . .
. . . AVRATA. VOVIMVS. ESSE. FVTVRVM . . . . . .
* VIP. .*. . STANVS. APRONIANVS. L. POMPON . . . . . .
. . . .

4 . . . .
. . . . INERVAE
. . . . ET. IN. EO
. . . . AVG. ET. LVCIL
. . . . ABERIS. EVIN
. . . . NOMINE
. . . . FVTVRVM
. . . . .FVTVRVM
. . . . .FVTVRVM
. . . . .VTVRVM
. . . . MORI
. . . .

1 . . . .
. . . . CRIFICIVM. IN
. . . . IAE
. . . . XVI. K. IVN. DOMI
. . . . XIIII. K. IVN. IN. LVCO. ET. DOMI
. . . . XIII. K. IVN. DOMI
. . . . IN. COLLEGIO. ADFVERVNT
. . . . L. SALVIVS. OTHO. TITIANVS
. . . . A. VITELLIVS. Q. TILLIVS.
. . . . SASSIVS
. . . . ISDEM. COS.
. . . . V. KAL. MAR.
. . . . ALVIVS. OTHO.
. . . .

2 . . . .
. . . . IN. COLLEGIO. ADFVE . . . .
. . . . CAMERINVS. L. SALVIVS . . . .
. . . . CIO. AFRICAN . . . .
. . . . IIII. IDVS . . . .
. . . . GISTER. COLLEGII. FRATRVM .
. . . . REDITV. NERONIS. CLAVDI . .
. . . . MINERVAE. VACCAM. ITEM . .
. . . . MVM. DOMITIANAM. DIS. PENA . . .
. . . . IN. COLLEGIO. ADFVERVN . . . .
. . . . APRONIANVS. M. APONIV . . . . .
. . . . COS. III . . . .
. . . . COLLEGII. FRATRVM. AR . . . .
. . . . IO. DIVO. AVG . . . .
. . . .

3 . . . .
. . . IN. CAPITOLIO. VOTORVM. NVNCVPANDORVM. CAVSA
. . . FRATREs. ARVALES. CONVENERVNT. TI. IVLIVS. CAN
. . . . L. ANTONIVS. ALBVS. M. LICINIVS. NEPOS
. . . . IN. PRONAO. AEDIS. CONCORDIAE. FRATRES
. . . . CANDIDVS. PROMAG. MANIBVS. LAV
. . . . SACRIFICIVM. DEAE. DIAE. CVM. COLLEG
. . . . . . QVOD. BONVM. FAVSTVM. FELIX. FORTV
. † . . . . . TRAIANI. NEPOTI. DIVI. NERVAE. PRO. N
. . . . * COS. II. PP. PRINCIPI. PARENTIQ. S.
. . . . DOMI. A. D. XIIII. K. IVN. IN. LVC.
. . . .

† AEL. ADRIANI. L. DIVI.

* A V 191.

1 [a]VII. ID. NOV

SAENIVS. DONATVS. L. FABIVS. FORTVNATVS

FRATRES. ARVAL. IN. [b]LVC. D. D. VIA. CAMP. APVD. LAP. V. CONV. PER. C. PORC. PRISCVM
MAG. ET. IBI. IMM. QVOD. VI. TEMPESTAT. ICTV. FVLMIN. ARBOR. SACR. L. D. D. ATTACT
ARDVER. EARQ. ARBOR. ERVENDAR. FERR. PENDENDAR. [c]ADOLENDAR. COMMOLENDAR
ITEM. ALIAR. RESTITVENDAR. CAVSA. OPERISQ. [d]INCROANDI. ARAE. TEMPORAL. SACR. D. D
REFICIEND. EIVS. REI. CAVSA. LVSTR. MISS. SVOVETAVRILIB. MAIOR. ITEM. ANTE. AED
D. D. B. F. A. IVNCT. Ñ. II. ITEM. AD. AR. TEMPOR. DIS. INF. S. S. IAN. PATR. ARIET. II. IOVI. VER
BEC. II. MARTI. PATRI. VLT. AR. Ñ. II. SIVE. DEO. SIVE. DEAE. VERB. II. IVN. D. D. OV. Ñ. II.
[e]VIRGINIB. DIV. OV. Ñ. II. [f]FAM. DIV. VERB. Ñ. II. LARIB. VERB. Ñ. II. MATRI. LAR. OV. Ñ. II
FONT. VERB. Ñ. II. FLOR. OV. Ñ. II. SVMMAN. PATR. VERB. ATROS. II. VESTAE. MATRI. OV. [g]II
[h]VESEOR (sic). DEOR. DEARQ. OV. II. ITEM. ADOLEND. COINQ. OV. II. ET. ANTE CAESAR. GENIO
D. N. SEVERI. ALEXANDRI. AVG. [i]T. A. ITEM. [k]DIVIS. Ñ. XX. VERBEC. XX
IIII. ID. DEC. FRATRES. ARVAL. IN. LVCO. DEAE. DIAE. VIA. CAMPANA. APVD. LAP. V. CONVENER
PER. C. PORC. PRISCVM. MAG. ET. IBI. IMMOLAV. QVOD. AB. ICTV. FVLMINIS. ARBORES. LVCI
SACRI. D. D. ATTACTAE. ARDVERINT. EARVMQ. ARBORVM. ADOLEFACTARVM (sic) ET. COINQVEN
DARVM. ET. IN. EO. LVCO. SACRO. ALIAE. SINT. REPOSITAE. ET. ARAE. TEMPORAL. REFECTAE. FERRI
EFFER. [l]RVIVS. OPER. PERFECTI. CAVSA. LVSTRVM. MISSVM. SVOVETAVRILIB. MAIORIBVS
ET. CETERA. Q. S. ADFVER. P. AELIVS. SECVNDINVS. T. FL. [m]ARCRESILAVS. M. FAB. FORTVNA
TVS. M. SAEN. DONATVS
FVSCO. II. ET. DEXTRO. COS. [n]XIIII. K. MAI. IN. LVCO. DEAE. DIAE. P. F. MAG. L. PORCI. PRISCI. OB
FERRI. INLATIONEM. SCRIPTVR. ET. SCALPTVR. MARMOR. CAVSA. IMMOL. IPSO. MAG
PORCAM. ET. AGNAM. STRVIB. EFFERTIS. ET. EXTAS. REDDID. AD. ARAM. MINISTRAN
TIBVS. PVBLIC. ET. PRAELENTIBVS (sic). A. SACR. D. Ñ. AVG. ITEM. IMMOLAVIT. OB. FERRI
(sic) FLATIONEM. SCRIPTVRAE. ET. SCALPTVR. ET. OPERIS. PERFECTI. III. NON. MAI
PER. PORC. [o]PRILOLOGO. CALAT. ET. PER. PVBLIC. FRATR. ARVALIVM

2 . . . .
. . . . DRATVS. PROTOMAG
. . . . VALERIVS. IVNIANVS
. . . . IN. PALATIO. IN. DIVORVM
. . . . SACRVM. DEAE. DIAE. IBIQ.
. . . . [p]HERENNIVS. ORBIANVS
. . . . PVERIS. PATRIMIS. ET. MA
. . . . BVS. PVERI. RICINIATI
. . . .

3 . . . . S. SACRIFICIVM . . . .
. . . . . QVOD. BONVM. FAVSTVM . . . . . .
. . . AVRELIO. VERO. AVG. TRIB. POTEST . . . . .
. . . . VM. SOLLEMNE. DEAE. DIAE . . . .
. . . . MABITVR. ADFVERVNT. AV . . . .
. . . . ISDEM . . . .

A. Manucius junior notis ad Laelium Cicer. Patrem suum ab Horatio Fusco hanc inscriptionem accepisse dicit. vid. CCCLVIII. 6. a Inscriptionem hanc explicat Guthenius lib. 1. de jure Manium c. 4. b LVCI. Pighius. c COLENDAR. Pigh. d INCKO. mſ. Pigh. recte pro INCHOANDI. Pighio istud mſ. datum fuit dono à Busbequio Viennae 1574. e Virginibus Sanctis CXII, 13. ex emendatione Reinesi. Minervae & Dianae, quae fulminis jactum possidebant. Guth. d. l. f Per Familiam Divam intelligit Guther. d. l. Divas Cornifcas. Superius LXXXVIII. 14. g N. Pigh. mſ. recte h Guth legit *Vescorum Deorum* omnino recte. Vescum enim Latinis idem quod tenue, minutum, ac eodem sensu *Vesci* dii hic dicuntur, ut apud Plautum minuti & patellarii. Plin. Hist. Nat. 7. 20. *tempore Vesco*. i Gud. pro T. A. scribe TA h. e Tauro, ut in seq. n. 1 & CXVIII. 1 k DIVIS XX. Divis viginti continentiis. Dii rustici, ut Occator, Sterquilinius, & reliqui a Fabio Pictore apud Serv. ad 1 Virg. v. 21. Gud. l RVIVS mſ. Pigh. recte. m forte ARCKESILAVS. Lig. n XIII. mſ. Pigh. o i. e. Philologo, ut v. 5. hujus inscriptionis *incroandi*, pro *inchoandi*. Gud. p Pater Herenniae Augustae imperatoris Decii conjugis CCLXXIV. 2.

1 . . . . . MESSALLA. ET. SABINO. COS . . . .
. . . . . FRATRES. ARVALES. CONVENERVNT. P . . . .
. . . . . NVS. IMP. CAES. M. AVRELIVS. ANTONINVS. PIVS . .
. . . . . AR FELICISSIME. AD. IBERNA. NICOMEDIAE . .
. . . . . O. PROMAG. VICE. M IVLI GESSI BASSIANI. MAG . .
. . . . . EA SALVTI. IMP. ANTONINI. BEA. FORT DVCIS . .
. . . . . LI. TA. GENIO ANTONINI. AVG. TA IVN IVLIAE . .
. . . . . O. SVLPICIVS POLLIO. P. AELIVS COERANVS. IVN. M.
. . . . . FERRI. INFEREN. PIACVLVM. FACTVM . . .
. . . . . VET. PORCIL. FERRI. EFFERENDR . . . .

VI ID
2 . . . . CELLAM. IVNONIS. . . . .
. . . . NONIS. IAN. QVAE. . . . . . .
. . . . . CELLA DECENNALIA. S . . . . .
. . . . PRO. INCOLVMITATE. IMP . . . . . .
. . . . GORDIANI. PII. FELICIS . . . . . .
. . . . CONVENERVNT. PER. M . . . .
. . . .

3 . . . . EPINVS. P. AEL . . . .
. . . . EL. PVBLICA. COMMOD . . . . .
. . . . IVN. REG. FRATRVM. ARV . . . .
. . . . AVRELIVS. ANTONINVS . . . .
. . . . IMP. III. COS. IIII PROCOS . . . . .
. . . . SALVVS. SERVATVS. SIT . . . .
. . . . IVN. IVLIAE. AVG. B. . . . .
. . . . VS. POLLIO. P. AELIVS . . . . .
. . . . VS. PVBLICA. COMMODA . . . . . .

4 . . . . ARVN. DICQ. . . . .
. . . . RO. ALEXANDRO . . . .
. . . . ANTONINI. P. F. DIVI S . . . . . .
. . . . TR. AVG. N. ET. CAS . . . .
. . . . D. EORVM S. P. Q. F . . . .
. . . . HOC. ANNO. ERIT. AN . . . .
. . . . AT. LVCO . . . .

. . . . PRECES. POSCO. VTI. S. . . .
5 . . . . IMO IISQVE. QVI . . . . . .
. . . . PRECARI. VO . . . .
. . . .

FVLVI VRSINI

NOTAE AD FRAGMENTVM

PRIMVM pag. CXVII

QVOD. TI. CLAVDIVS &c.] Videtur incisum fuisse... IVNONI. QVOD. TI. CLAVDIVS. CAESAR. AVGVSTVS. PP. APPELLATVS. EST. IN. CAPITOLIO. IOVI. BOVEM. MAREM. IVNONI. VACCAM. MINERVAE. VACCAM. FELICITATI. VACCAM. DIVO. AVGVSTO. BOVEM. MAREM. DIVAE. AVGVSTAE. VACCAM. deinde videtur fuisse, OB. CONSECRATIONEM. DIVAE. AVG. nam haec Juliae consecratio cusis aereis numismatibus à Ti-

berio Imperatore celebrata est. Sed non est consilium singula fragmenta supplere, praesertim cum ex collatione similium locorum possit unusquisque sibi ea nullo negotio concinnare.

AD FRAGMENTVM II. Pag. CXVII.

AD. ARM. PROVIDENT.] Ara Providentiae in aereis Augusti numismatibus habetur. Putamus autem illud, INT, fuisse SPINT, hoc est, Spinther, quod est Corneliae Lentulorum familiae cognomen.

AD FRAGMENTVM III.

OB. DETECTA. NEFARIA. CON] Quae nefaria consilia detecta designentur, quaerendum. & fortasse indicatur conjuratio in Neronem, de qua videndus Cornelius Tacitus lib. 15. De Cn. Lentulo Gaetulico facit mentionem idem Tacitus lib. 5.

AD FRAGMENTVM I. Pag. CXVIII

C. VIPSTANVS] Tacitus lib 4. *Magnam*, inquit, *eo die pietatis, eloquentiaeque famam Vipsanius Messala adeptus est, &c* Sed legendum *Vipstanus*, nam ita constanter reperitur in fragmentis, quae sequuntur. illud autem PRAEEVNTE mendum est manifestum. notum autem quid sit *praeire verba*. Livi. lib. 8. *Agedum pontifex publicus populi Romani, praei verba, quibus me pro legionibus devoveam.* Graeci dicunt, ἐξάρχειν. In veteri inscriptione ita incisum est. DOMITIVS. VALENS. II. VIR PRAEEVNTE. IVLIO. SEVERO. PONTIF. LEGEM. DIXIT. IN. EA. VERBA. QVAE. INFRA. SCRIPTA. SVNT.

AD FRAGMENTVM II.

OB. NATALEM. NERONIS] De Neronis Imp. natali videndus Suetonius in Nerone, cap. 6. *Nero*, inquit, *natus est Antii post* IX. *menses, quam Tiberius excessit*, XVIII *Kal. Januarias.*

AD FRAGMENTVM III.

MEMORIAE. CN. DOMITI. AHENOBARBI. B. M.] Ita supplendum hoc fragmentum, & de Cn. Domitio Ahenobarbo Neronis Imp. atavo, videndus Suetonius in Nerone cap. 2.

AD FRAGMENTVM IV.

QVOD. SI. FAXIS. TVNC. TIBI. IN. EADEM. VERBA. NOMINE. FRATRVM. ARVALIVM. BOVE. AVRATO. VOVIMVS. ESSE. FVTVRVM.] Ita haec formula ex ipsius fragmenti reliquiis videtur explenda. Tertullianus ex hoc fragmento emendatur in libro de corona militis, in quo sic ait: *Ecce annua votorum nuncupatio quid videtur? Prima in principiis, secunda in Capitoliis. Accipe post loca & verba: Hunc tibi Juppiter bovem cornibus auro decoratis vovemus esse futurum* &c. Sed legendum: *Tunc tibi Juppiter bove cornibus &c.* VOVEMVS autem est etiam in lapide, licet VOVIMVS in eodem lapide frequentius sit. apud Tertullianum autem videtur legendum *in Capitolio*, qui error apud hunc scriptorem irrepsit ex voce, *principiis*, qui erat locus in castris, ut constat ex Varrone lib. 3. cap. 4. de re rust Livio, lib. 7. & Floro lib. 4. de bello Gallico.

AD FRAGMENTVM I. Pag. CXIX.

PRO. REDITV. NERONIS. CLAVDI] Vota pro reditu habentur etiam in argenteis Augusti numismatibus: & DOMVM DOMITIANAM nominavit, quòd ex ea Nero Imp. ortus sit, ut Suetonius & alii scribunt.

AD FRAGMENTVM II.

SVOVETAVRELIB.] Sic constanter in hoc lapide, & ita apud Catonem in libris manuscriptis tit. 141. ad quem locum videnda sunt quae notavimus ex Festo, Charisio, & aliis.

IAN. PATRI. ARIET. II. IOVI. VERBEC. II. MARTI. PATRI. VLT. AR. N. II.] Videndus Cato 141. apud quem in formulis agri lustrandi haec habentur: *Janum, Jovemque vino sic praefamino; sic dicito: Mars pater te precor, quaesoque uti sies volens propitius mihi &c.* Intelligit autem Martem Silvanum, de quo Lucilius illo versu apud Nonium, ut docti viri legunt, *Luporum exactorem Martem Silvanum, & fulguritatem arborum.* nisi legendum sit: *fulguritarum arborum.* nam fulguritas arbores dicebant, fulgure attactas. Festus. *Strufertarios appellabant antiqui homines conductos mercede, qui ad arbores fulguritas piacularium commissarum causa, sacrificia quaedam strue & ferto sollemnibus verbis faciant.* PRECOR TE IVPPITER VTI MIHI VOLENS PROPITIVS SIES, *quod & nullo etiam fiebat adhibito strufertario.* & in hoc ipso lapide sic habetur. QVOD. AB. ICTV. FVLMINIS. ARBORES. LVCI. SACRI. D. D. ATTACTAE. ARDVERINT.

SVMMAM. PATR.] S. August. lib. 4. de civit. Dei. *Romani veteres nescio quem Summanum, cui nocturna fulmina tribuebant, coluerunt magis quam Jovem, ad quem diurna pertinebant.*

ET COINQVENDARVM.] Utitur hoc verbo Festus. *Scribonianum*, inquit, *appellatur ante atria puteal, quod fecit Scribonius, cui negotium datum a Senatu fuerat, ut coinqueret sacella attacta, isque illud procuravit, quia in eo loco attactum fulgure sacellum fuit. Quod ignoraretur autem, ubi esset, (ut quidam) fulgur conditum, quod cum scitur, nefas est integi, semper foramine ibi aperto coelum patet &c.* *Attactum* autem Festus alibi dixit *fulguritum*, id est fulmine ictum: qui locus statim fieri putabatur religiosus. quòd eum Deus sibi dicasse videretur, appellabaturque *Bidental*, quod ibi de bidente rem divinam facerent. Acro in Horat. poëtic *Bidental locus, in quo fulmen conditum erat cum magna reverentia a sacerdotibus: & Bidental a bidentibus dictum, nam reliquias fulminis Pontifices cum sacrificio sepeliebant.*

OPERISQ. INCROANDI.] INCROANDI, & paulò post, RVIVS OPERIS PERFECTI, & deinde, ARCRESILAVS, & PRILOLOGO, non est mendum fabrile, sed antiqua quaedam obsoletaque scribendi ratio, qua R littera, pro H aspirandi causa ponebatur. Unde qui *Rabonius* in Verrinis est apud Ciceronem, idem *Habonius* dicitur a Prisciano, qui eum citat locum Ciceronis.

SERVIBVS TIFERTIS] Erratum fabrile, ut multa alia in hoc lapide, nam infra mendosè positum est, PRAEIENTIBVS, pro PRAESENTIBVS, nisi forte fuit, PRAEEVNTIBVS. de struibus autem & ferto Festus ita: *Fertum genus libi dictum, quod crebrius ad sacra ferebatur, nec sine strue, altero genere libi, quod qui adferebant, struferta rii appellabantur.*

AD FRAGMENTVM III.

PVERI RICINIATI] Festus. *Ricae, & riculae vocantur parva ricinia, ut palliola ad usum capitis facta. Granius quidem ait esse muliebre cingulum capitis, quo pro vitta Flaminica utatur, &c.* & infra. *Rica est vestimentum quadratum, fimbriatum, purpureum, quo Flaminicae pro palliolo, mitrave utebantur, ut Verrius existimat. Titinius. Rica ex lana sucida, alba vestitus. Alii dicunt pallium esse triplex, quod conficiant virgines ingenuae, patrimae, matrimae cives, quòd coeruleo colore infectum lavetur aqua pura. Alii, quo Flaminia cingat pileum.* Cicero 2. de legib. *Extenuato igitur sumptu tribus riciniis & vinculis purpurae, &c.* Varro vita populi R. li. 1. apud Nonium. *Ex quo mulieres in adversis rebus, ac luctibus, cum omnem vestitum delicatiorem, ac luxuriosum postea institutum ponunt, ricinia sumunt.* In hoc autem fragmento cum PVERIS PATRIMIS ET MATRIMIS ponuntur PVERI RICINIATI.

AD FRAGMENTVM III. Pag. CXXI.

SACRIFICIVM SOLEMNE DEAE DIAE] Ita supplendum videtur hoc fragmentum. Festus. *Solemnia sacra dicuntur, quae certis temporibus annisque fieri solent.* SOLEMNE autem, non, SOLENNE, incisum est constanter in vetustis monumentis.

AD FRAGMENTVM I. Pag. CXXII.

TA. GENIO. ANTONINI] Supra in fragmento IV. GENIO IPSIVS TAVRVM. & in fragmento V fol. CXVIII. GENIO IPSIVS TAVRVM quod autem paulò post habetur, FERRI INFEREN, & FERRI EFFEREN, supra quoque positum est in fragmento I. fol. CXXI. item. OB FERRI INLATIONEM, & OB FERRI ELATIONEM? deinde ad PIACVLVM FACTVM videndus Festus in *Piacularis porta* ibi enim est: *Cum facto per aliquem piaculo solvitur, &c.* positum autem est *piaculum*, pro *expiatione.* Virgil. *Ea prima piacula sunto.*

AD FRAGMENTVM II.

CELLAM IVNONIS] De cella Junonis, quae in templo Jovis Capitolini fuit, meminit Plinius, cum scribit in ea se vidisse canem ex aere suum vulnus lambentem. Fuit haec à sinistra cellae Jovis, cum Minervae esset à dextra, ut tradit Livius, & Festus in NIXI DII.

AD FRAGMENTVM III.

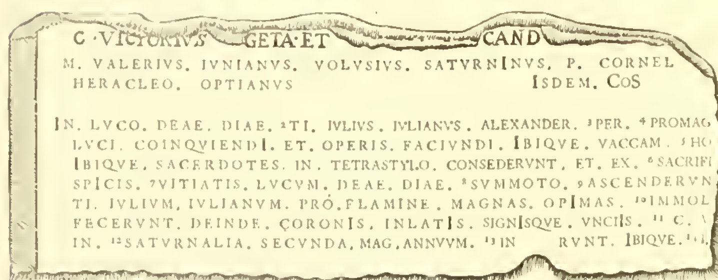
SALVVS SERVATVS SIT] Notanda formula, Quòd Imp. M. Aurelius Antoninus Pius Caesar Augustus Imp. II. Cos. IIII. PROCOS &c. salvus servatus sit.

AD FRAGMENTVM V.

PRECES. POSCO. VTI. S.] Extat haec formula apud Catonem his concepta verbis tit 134. *Jane pater te hac strue commovenda bonas preces precor, uti sies volens propitius mihi, &c.* Ad has autem veteres inscriptiones possunt adjungi hae, quae & ipsae à rebus rusticis non sunt alienae, & apud me servantur. SEX. POMPEIO. SALVIO. SEX POM. SER. A. PENDICE. CEDRI ITEM. AB HORT. CVLT. H. S. E. SEX. POMPEIVS. METRODORVS. SEX. POMPEI. TON. ROGO. PER. DEOS. STYGIOS. OSS. NOSTR. QVISQVIS ES. HOMO. NON. VIOLES. NON. TRAS. H. L. illud, TON. pro, TONSOR positum est, & Q. IVSCIO. PHILONI. A. PENDICE. CEDRI: Item: ARAM. IOVI. FVLGERATORI. EX. PRAECEPTO. DEORVM. MONTENSIVM. VAL. CRESCENTIVS. PATRI. DEORVM. OMNIVM. ET. AVR. EXVPERANTIVS. SACERDOS. SILVANI. CVM. FRATRIBVS. ET. SORORIBVS. DEDICAVERVNT.

1 *In domo Gentilis Delphinii Romae, fragm. repertum ad pontem Palatinum, in regione Transtib.*

Contuli cum mſ. Pighii CXVII.

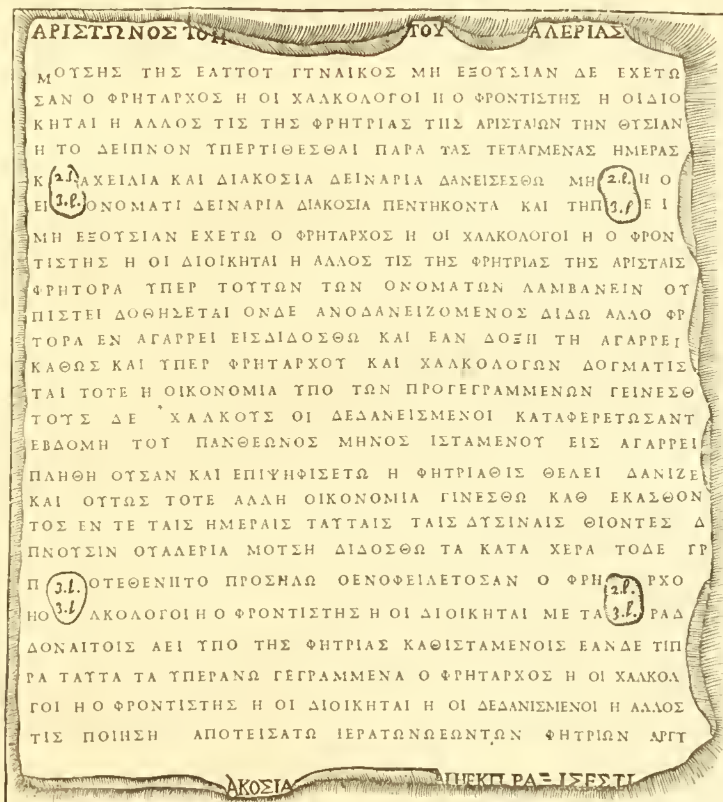

C. VICTORIVS GETA. ET CAND
M. VALERIVS. IVNIANVS. VOLVSIVS. SATVRNINVS. P. CORNEL
HERACLEO. OPTIANVS ISDEM. COS
IN. LVCO. DEAE. DIAE. [2]TI. IVLIVS. IVLIANVS. ALEXANDER. [3]PER. [4]PROMAG
LVCI. COINQVIENDI. ET. OPERIS. FACIVNDI. IBIQVE. VACCAM. [5]HO
IBIQVE. SACERDOTES. IN. TETRASTYLO. CONSEDERVNT. ET. EX. [6]SACRIFI
SPICIS. [7]VITIATIS. LVCVM. DEAE. DIAE. [8]SVMMOTO. [9]ASCENDERVN
TI. IVLIVM. IVLIANVM. PRO. FLAMINE. MAGNAS. OPIMAS. [10]IMMOL
FECERVNT. DEINDE. CORONIS. INLATIS. SIGNISQVE. VNCIIS. [11]C. V
IN. [12]SATVRNALIA. SECVNDA. MAG. ANNVVM. [13]IN RVNT. IBIQVE. [14]I

Steph. Pighius vidit atque exscr. Smet.

1 PROMAG. ET CAND Ligor. mſ. 2 Ille est quem Praef. Aegypti in initiis Vespasiani nominat Suet. c. 6. & Pigh. ad ann. 818. 3 Non est in mſ. Ligor. PER. 4 PROMAG STRVM. CONVENERE. CAVS. Lig. mſ. 5 HORNAM IMMOLARENT 6 SACRIFICIO SOLEMNI 7 VITTATIS legit Guth. e Plinio. 8 Vid. Gud. ad Phaedrum. l. 25. 9 ASCENDERVNT. IBIQVE. 10 IMMOLARE DEAE DIAE. 11 C. VICTORIVS. CVM. COLLEGIS 12 Vid Guth de jure Pontif III. 14. 13 INTVLERVNT 14 IMMOLARVNT. Sic hanc inscriptionem ex conjectura supplevit Guther. de jure Manium. l. 4. excepto primo versu, qui ex Ligorio est suppletus. vid. Guth. d. l.

1 *Neapoli, in domo Hadriani Gulielmi, Tabula marmorea quadrata, in diametro habens palmos tres, crassa uno pollice, litera pulchra, sed indistincta, mutilata, circumquaque ferè, nec alium in finem, quam ut conveniret inscriptioni, quae postea in tergo a posteris indoctis sculpta est. Quatuor foraminibus pertusa est, totidemque clavis muro affixa fuisse videtur.*

Inscriptionem quæ à tergo est, videre erit infra inter sepulcrales.

ΑΡΙΣΤΩΝΟΣ ΤΟΥ ... ΤΟΥ ... ΑΛΕΡΙΑΣ

ΜΟΥΣΗΣ ΤΗΣ ΕΑΥΤΟΥ ΓΥΝΑΙΚΟΣ ΜΗ ΕΞΟΥΣΙΑΝ ΔΕ ΕΧΕΤΩ
ΣΑΝ Ο ΦΡΗΤΑΡΧΟΣ Η ΟΙ ΧΑΛΚΟΛΟΓΟΙ Η Ο ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΣ Η ΟΙ ΔΙΟ — *unica lit. deest.*
ΚΗΤΑΙ Η ΑΛΛΟΣ ΤΙΣ ΤΗΣ ΦΡΗΤΡΙΑΣ ΤΗΣ ΑΡΙΣΤΑΙΩΝ ΤΗΝ ΘΥΣΙΑΝ
Η ΤΟ ΔΕΙΠΝΟΝ ΥΠΕΡΤΙΘΕΣΘΑΙ ΠΑΡΑ ΤΑΣ ΤΕΤΑΓΜΕΝΑΣ ΗΜΕΡΑΣ
Κ (2.l.) ΑΧΕΙΛΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΚΟΣΙΑ ΔΕΙΝΑΡΙΑ ΔΑΝΕΙΣΕΣΘΩ ΜΗ (2.l.) Η Ο — *1. lit. deest.*
ΕΙ (3.l.) ΟΝΟΜΑΤΙ ΔΕΙΝΑΡΙΑ ΔΙΑΚΟΣΙΑ ΠΕΝΤΗΚΟΝΤΑ ΚΑΙ ΤΗΠ (3.l.) Ε Ι — *1. lit.*
ΜΗ ΕΞΟΥΣΙΑΝ ΕΧΕΤΩ Ο ΦΡΗΤΑΡΧΟΣ Η ΟΙ ΧΑΛΚΟΛΟΓΟΙ Η Ο ΦΡΟΝ
ΤΙΣΤΗΣ Η ΟΙ ΔΙΟΙΚΗΤΑΙ Η ΑΛΛΟΣ ΤΙΣ ΤΗΣ ΦΡΗΤΡΙΑΣ ΤΗΣ ΑΡΙΣΤΑΙΣ — *1. lit.*
ΦΡΗΤΟΡΑ ΥΠΕΡ ΤΟΥΤΩΝ ΤΩΝ ΟΝΟΜΑΤΩΝ ΛΑΜΒΑΝΕΙΝ ΟΥ — *1. lit.*
ΠΙΣΤΕΙ ΔΟΘΗΣΕΤΑΙ ΟΝΔΕ ΑΝΟΔΑΝΕΙΖΟΜΕΝΟΣ ΔΙΔΩ ΑΛΛΟ ΦΡ — *1. lit.*
ΤΟΡΑ ΕΝ ΑΓΑΡΡΕΙ ΕΙΣΔΙΔΟΣΘΩ ΚΑΙ ΕΑΝ ΔΟΞΗ ΤΗ ΑΓΑΡΡΕΙ — *5 lit. desunt.*
ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΥΠΕΡ ΦΡΗΤΑΡΧΟΥ ΚΑΙ ΧΑΛΚΟΛΟΓΩΝ ΔΟΓΜΑΤΙΣ — *2. lit.*
ΤΑΙ ΤΟΤΕ Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΥΠΟ ΤΩΝ ΠΡΟΓΕΓΡΑΜΜΕΝΩΝ ΓΕΙΝΕΣΘ — *1. lit.*
ΤΟΥΣ ΔΕ *ΧΑΛΚΟΥΣ ΟΙ ΔΕΔΑΝΕΙΣΜΕΝΟΙ ΚΑΤΑΦΕΡΕΤΩΣΑΝΤ — *1. lit.*
ΕΒΔΟΜΗ ΤΟΥ ΠΑΝΘΕΩΝΟΣ ΜΗΝΟΣ ΙΣΤΑΜΕΝΟΥ ΕΙΣ ΑΓΑΡΡΕΙ — *1. lit.*
ΠΛΗΘΗ ΟΥΣΑΝ ΚΑΙ ΕΠΙΨΗΦΙΣΕΤΩ Η ΦΗΤΡΙΑΘΙΣ ΘΕΛΕΙ ΔΑΝΙΖΕ — *1. lit.*
ΚΑΙ ΟΥΤΩΣ ΤΟΤΕ ΑΛΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΓΙΝΕΣΘΩ ΚΑΘ ΕΚΑΣΘΟΝ
ΤΟΣ ΕΝ ΤΕ ΤΑΙΣ ΗΜΕΡΑΙΣ ΤΑΥΤΑΙΣ ΤΑΙΣ ΔΥΣΙΝΑΙΣ ΘΙΟΝΤΕΣ Δ — *2. lit.*
ΠΝΟΥΣΙΝ ΟΥΑΛΕΡΙΑ ΜΟΥΣΗ ΔΙΔΟΣΘΩ ΤΑ ΚΑΤΑ ΧΕΡΑ ΤΟΔΕ ΓΡ
Π (3.l.) ΟΤΕΘΕΝΗΤΟ ΠΡΟΣΗΛΩ ΟΕΝΟΦΕΙΛΕΤΟΣΑΝ Ο ΦΡΗ (2.l.) ΡΧΟ — *1. lit.*
ΗΟ (3.l.) ΛΚΟΛΟΓΟΙ Η Ο ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΣ Η ΟΙ ΔΙΟΙΚΗΤΑΙ ΜΕ ΤΑ (3.l.) ΡΑΔ — *1. lit.*
ΔΟΝΑΙΤΟΙΣ ΑΕΙ ΥΠΟ ΤΗΣ ΦΗΤΡΙΑΣ ΚΑΘΙΣΤΑΜΕΝΟΙΣ ΕΑΝΔΕ ΤΙΠ — *1. lit.*
ΡΑ ΤΑΥΤΑ ΤΑ ΥΠΕΡΑΝΩ ΓΕΓΡΑΜΜΕΝΑ Ο ΦΡΗΤΑΡΧΟΣ Η ΟΙ ΧΑΛΚΟΛ — *1. lit.*
ΓΟΙ Η Ο ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΣ Η ΟΙ ΔΙΟΙΚΗΤΑΙ Η ΟΙ ΔΕΔΑΝΙΣΜΕΝΟΙ Η ΑΛΛΟΣ
ΤΙΣ ΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟΤΕΙΣΑΤΩ ΙΕΡΑΤΩΝΩΕΩΝΤΩΝ ΦΗΤΡΙΩΝ ΑΡΓΥ
... ΑΚΟΣΙΑ ... ΑΠΕΚΠΡΑΞΙΣΕΣΤΙ — *hanc lineam restituit Scal. vid. not. Grut.*

* ΧΑΛΚΟΛΟΥΣ. lap. Grut.

Hanc tabulam, eo quod multa & principio & fini desunt, nemo quod sciam, interpretatus est: sed quia rationem sacrificii atque epuli, nescio cujus sodalitatis Aristaeorum, continere videtur, ideo huic sacrarum tabularum ordini ascribendam esse putavi.

Ant. Morill. & Steph. Pighius legerunt atque exscripserunt.

2 *In hortis Caesarinis Carinis Romæ.*

D
PRO. SANGVINE
ET. CORIVM.
SI. HOLOCAVSTVM. -X-. X
PRO. SANGVINE. AGNI. ET. PELLE. -X-. †II — † IS. Cittad. Sch.
SI. HOLOCAVSTVM. -X-. ‡II. t — ‡ IIT. Citt.
PRO. GALLO. HOLOCAVSTO. X. *ı L ɔ — * IT. Cit.
PRO. SANGVINE. A. XIII
PRO. CORONA. A. IIII
PRO. †CALIDAMIN. HOMINEM. A. II.

Gruterus ex autographo Ursini. Est fragmentum de matricula, sive breviculo actuariatoris cujusdam victimarii, qui pro opera, quam mactandis victimis locaverat, summularum quarundam per minuta aera taxationes proposuerat. vide Guther. de jure Pontif. p. iv. c. 4 ubi eam explicat.

† Calictum. in Cittad. sched. vid. not. Grut. de hac inscriptione & Guther. dicto loco.

IMP. CÆSARE. T. ÆLIO. HADRIANO. ANTONINO. AVG.

PIO. P. P. III. M. AELIO AVRELIO. CAESARE. COS

ORDO. CORPORATOR. QVI. PECVNIAM. AD. AMPLIAND. TEMPLVM. CONTVLER.

PATRONI
T. † PRIFERNIVS. SEX. FIL
PAETVS. [a] ROSIANVS
GEMINVS
M. STLACCIVS. ALBINVS
[b] TREBELLIVS. SALLVSTIVS
RVFVS
M. SEDATIVS. C. FIL
[c] SEVERIANVS
T. PRIFERNIVS. T. F. PAETVS
ROSIANVS. GEMINVS [d]
M. [e] SEDATIVS. M. FIL
[f] SEVERVS. IVLIVS. REGINVS
C. ALLIVS. C. F
FVSCIANVS
T. STATILIVS. T. F
TAVRVS
TI. ATERIVS
[h] SATVRNINVS
C. [i] PANTVLEIVS
GRAPTIACVS
C. ALLIVS. C. F
FVSCVS

QVINQ. PERPET
C. SOSSIVS. BENEDICTVS
QVINQVENN
A. AEGRILIVS. AVGVSTAL
QVINQVENNALIC
P. SVLPICIVS. HERA
L. NAEVIVS. SAECVLAR
QVINTILIIS. COS
QVINQVENN
A. EGRILIVS. FAVSTVS
SILVANO. ET. AVG[1]RN
Q. Q. COS
T. FISEVIVS. NICEPHOR
L. NAEVIVS. PROCVLVS
L. AELIANO. ET. PASTORE
Q. Q. COS
T. FISEVIVS. PRISCIANVS
CLARO. ET. CITHEGO. COS
Q. Q.
M. MAGIVS. MARSVS
MAXIMO. ET. ORFITO. COS
Q. Q.
L. HELVIVS. RESTITVTVS
A. EGRILIVS. FAVSTVS
TESTAMENTO. RELI
QVT. H. (sic) IIII. ST. N. SVB
EA. CONDICIONE. VTI
EX. VSVRIS. S. S. S. V. KAL
DEC. OMNIBVS. ANNIS
EPVLENTVR

P. CINCIVS. APELLES
L. NAEVIVS. SYRIACVS
T. FISEVIVS. FELIX
P. CAETENNIVS. EPAPHROD
L. MVNATIVS. TROPHIM
A. EGRILIVS. SVCCESSVS
A. EGRILIVS. ZORA
A. ATINIVS. PROCVLVS
A. EGRILIVS. FAVSTVS
A. EGRILIVS. HILARVS
M. APVLEIVS. COMITIANVS
D. PVBLICIVS. MARTIALIS
A. EGRILIVS. EVTYCHVS
A. EGRILIVS. VRBANVS
L. NAEVIVS. PROCVLVS
Q. KANINIVS. CRISPVS
L. NAEVIVS. FORTVNATVS
[l] L. BILLENIVS. GEMINVS
P. ENNIVS. VITALIS
C. RAMMIVS. IVSTVS
C. SOSSIVS. HERMES
P. CINCIVS. APELLES. F
P. POSTVMIVS. EPAPHRODIT
[1] M. MAGIVS. MARSVS
C. KANINIVS. DIVINVS
L. NAEVIVS. ZOSIMIANVS
A. EGRILIVS. IVSTVS
A. EGRILIVS. MERCVRIVS
T. ARRANIVS. FELICIO
T. FISEVIVS. NICEPHOR

L. VAR..S. QVIETVS
T. FISE..VS. FELIX. IVN
A. EG..LIVS. IA
C. SOS..S. SOSSIANVS
A. EGRI...AVGVSTAL. F
L. NAE..V. CINCIANVS
P. AEL..AVXANON
L. AE..LIVS. PVPILLVS
A. EGRI...HILARIANVS
P. SVL..CIVS. FELICIO
T. ARRA..IVS. IANVARIVS
L. NAE..VS. SVCCESSVS
P. VAR..IVS. NERVA
A. EGR..IVS. CRESCENS
L. FISE..VS. PRISCIANVS
A. EGR..IVS. DOMITIVS
L. VTT..DIVS. HERMES
Q. KAN..IVS. METELLVS
A. EGR..IVS. HERMETIO
C. SOS..S. IANVARIVS
A. EGR..IVS. PRIMITIVOS
[2] P. CI..CIVS. PRISCVS
A. EG..LIVS. MARIO
P. COR..LIVS. SECVNDVS
A. EGR... SVCCESSVS. IVN
A. AT..NIVS. FELIXS
P. CIN..IVS. EVARISTIAN
C. SOS..S. MARTIALIS
L. NAE..I. ASCLEPIADES
SEX. FV..IVS. AVGVSTALIS

P. ACCVLEIVS. EVHEMER
A. EGRILIVS. MARINVS
C. NASENNIVS. FELIXS
L. NAEVIVS. PRIMITIVOS
L. SVLPICIVS. CHRESIMVS
A. LVCCEIVS. NOMINATVS
A. LVCCEIVS. LYCOMEDES
L. NAEVIVS. FELIX S
A. EGRILIVS. CARINVS
M. APPVLEIVS. VRBICVS
L. HELVIVS. SVLPICIVS. RESTITVTVS
P. VARENIVS. ZETHVS
L. VTTEDIVS. STEPHAN
C. RAMMIVS. FAVSTVS
C. NASENNIVS. NASENNIAN
L. NAEVIVS. SEVERVS
M. MAGIVS. IVSTVS
P. SVLPICIVS. FELICISSIM
L. NAEVIVS. VENVSTVS
A. EGRILIVS. HILARIO
P. CINCIVS. FLORVS
C. IVLIVS. CORVINVS
TI. IVLIVS. EPAGATVS
A. EGRILIVS. CHRYSEROS
L. SVLFIVS. BENEVOL(E)
L. NAEVIVS. VRBANVS
P. MVCIVS. FRVCTVOSVS
L. NAEVIVS. APELLES
P. NONIVS. HERMES
L. SVLFIVS. AMFION
P. OCTAVIVS. NYNPHODOT(E)
A. EGRILIVS. SECVNDVS

T. FISEVIVS. FELIXS
C. CAELIVS. SVCCESSVS
Q. VIVIVS. DIODORVS
T. [1] FISVVIVS. † ROMAN(E)
L. SVLFIVS. AMFION. F
A. EGRILIVS. SEVERVS
L. NAEVIVS. VALENS
A. EGRILIVS. VITALIS
M. MAGIVS. MARSVS. F
T. FISEVIVS. CRESCENS
P. SVLPICIVS. [2] ISI O
A. EGRILIVS. MASCELLIO
T. FISEVIVS. PRISCVS
A. EGRILIVS. AMARANTHVS
A. EGRILIVS. THALLVS
A. EGRILIVS. MERCVRIVS
C. SILIVS. NICEPHORVS
L. NAEVIVS. PLAVTVS
Q. VIVIVS. EVPREPES
L. SVLFIVS. TYRANNVS
Q. CANINIVS. METELLVS. F
T. FISEVIVS. FORTVNATVS
C. IVLIVS. SVCCESSVS
A. EGRILIVS. PISTV S
C. IVLIVS. VICTO R
L. NAEVIVS. FORTVNATVS
M. MALIVS. ONESIMIANVS
P. CARTIVS. SEVERVS
M. MALIVS. ROMANVS
L. NAEVIVS. FELI X
A. EGRILIVS. CHRESTVS
C. CORNELIVS. NICEPHOR
M. MAGIVS. ANICETVS
M. MALIVS. PRISCIANVS
A. EGRILIVS. HILARIANVS
L. HELVIVS. CASTRESIS
A. EGRILIVS. FELIX
P. MVTIVS. FRVCTOSVS
A. EGRILIVS. FAVSTVS
L. NAEVIVS. EVTYCHES

T. FISEVIVS. CRESCENTSIAN
P. CARTIVS. ADAVCTVS
L. NAEVIVS. IVLIANVS
M. APPVLEIVS. FELIX S
L. NAEVIVS. SEVERIANVS
A. EGRILIVS. EVTYCHVS
P. CINCIVS. AMPLIATVS
A. EGRILIVS. EVGRAMVS
T. FISEVIVS. LVCRI O
P. CARTIVS. FILONICVS
C. CORNELIVS. EVTYCHVS
TI. VETVRIVS. CHRESTIN(E)
C. CAELIVS. PAPIRIVS
A. EGRILIVS. HELIVS
A. EGRILIVS. IANVARIVS
C. CAELIVS. HERMES
A. EGRILIVS. VICTO R
T. FISEVIVS. ATTICIANVS
M. MALIVS. HERMES
L. NAEVIVS. NARCISSVS
L. NAEVIVS. FORTVNATVS
L. VELLENIVS. GEMINIANVS
L. NAEVIVS. BENEDICTVS
L. SVLFIVS. AMFION
C. DOMITIVS. VALENS
L. NAEVIVS. ADIVTOR
C. CALPVRNIVS. FORTVNATVS
L. NAEVIVS. MERCVRIVS
M. HELVIVS. VOLVSSIANVS
P. STERTINIVS. PERPETVS
C. PVLLIVS. SATVRNINVS
M. ANNIVS. [3] MARCION
M. AEMILIVS. FORTVNAT VS
P. OCTAVIVS. PECVLIARIS
A. EGRILIVS. HERMETIO. IVN
C. CORNELIVS. EVTYCHIANVS
L. CORNELIVS. SERAPIACVS
P. CINCIVS. SATVRNINVS
A. EGRILIVS. HILARVS
L. CORNELIVS. ARRIVS
C. PINARIVS. OLYMPVS
P. SEXTILIVS. AGRIPPA
A. EGRILIVS. RVFVS
L. VOLVSEVS. PRISCVS. TERENTIAN
C. RAMMIVS. IVSTVS
M. ANNIVS. DATVS

† TRIF Manut. ut & infra nem Smetii msf. in inscripi. tamen c cccxxv 1 1. T. Prifernius P F QVI. Paetus Memmius Apollinaris vid. & MXXVIII. 6.

† ROMVLVS Manutius & msf Smetii.

1 Licet de Lucern. lib. VI c. 91 citat FINVCIVS.

2 Isiod. vid. Spon ep 91.

3 MLXXII. 2. ubi Marcianus.

a Licet. de Lucern. lib. VI. c. 91. Citat. ROMANVS. male MLXXVII. 1 T. Prifernius Sex F. Poetus Rosianus Geminus Pro Rosiano Gemino, quem in Consulatu suo A. V. 853. Quaestorem habuerat, deprecatur apud Trajanum Plin. X. ep. 21. Gud. b Trebellius Consul. A. V. 934 Panvinius Consularem hunc Trebellium Rufum a Commodo interfectum putat, sed errat: Non enim Trebellius Rufus a Commodo interfectus, sed Velius Rufus Consul anno 930. c Severianus hic est, quem legatum a Mario ad bellum Parthicum missum Vologaeses in Armenia cum exercitu delevit A. V. 913. d F. Ald. & msf. Smetii. e Sedati Senatoris Romani cum laude meminit Aristides Serm. sacr. II. fol. 511. Tom. 1. Σεδᾶτος ὄνομα αὐτῷ, βέλτιστος ἀνδρῶν τις ἐκ τῆς Ῥωμαίων βουλῆς *Sedatus ei erat nomen, optimus virorum, senator aliquis Romanorum.* Gud. in Serm. IV. sacr. p. 581. vocatur Σεδᾶτος. f MLXXVII. 2. Apud Aristid. Serm. IV. sacro p. 588. dicitur Σεβῆρος ὁ τῆς Ἀσίας ἡγεμών. Severus Asiae Propraetor. Graev. g C. Allius C. F. Fuscianus MLXXVII 3. vocatur C. Aelius C. F. Fusc. anus Casaubonus ad Capitol. M. Ant. Seium Fuscianum Marci condiscipulum cum Cos. Fusciano eundem facit. Atqui Consuli nomen Allius, illi Seius, nisi utrobique Aelius legendum. Nam Sirmundo, qui alterum illum lapidem viderat, potius credideriut quam Pinello, qui hunc ab alio accepit. Gud. h Pantulaeus Parratius quidam est apud Varr. l. 3. de Re Rustica. c. 5.

1 *Forsan & istud sacris jungendum, quod habetur Patavii apud Contarinos.*

M. ATTILIVS RVFINV S
SEX. SALVIVS SENILIV S
C. AVIRONIVS. MAXIMV S
L. TITVLEIVS. FELI X
[a]P. VALERIVS. FESTV S
[b]M. IVLIVS. MAXVMINV S
C. IVLIVS. VERV S
L. VALERIVS. VERECVNDV S
CANIA. LAI S
L. CALVIVS. CLEMEN S
T. MINICIVS. VITALI S
M. PVBLICIVS. HISTE R
M. SOLETIVS. OPTATV S
C. LOLLIVS. CONSTAN S
M. TAMINIVS. PVDEN S
C. IVLIVS. RIPANV S
Q. VALERIVS. FIRMV S
C. DOMITIVS. VICTO R
M. SEXTILIVS. MAXIMV S
Q. VALERIVS. CAPIT O
L. DOMITIVS. PROBV S
C. IVLIVS. PHILETV S
L. CANINIVS. [c]SVPE R
M. VALERIVS. SECVNDV S
M. HERENNIVS. CAPIT O
C. VALERIVS. GRAECV S
Q. RABILIVS. MANSVETV S
M. CAECILIVS. RVFV S
C. AQVILIVS. PHILETV S
[d]L. NAEVIVS. PROCVLV S
L. CASTRICIO. OMVNCI O
L. GAVILIVS. RVFV S
C. VERATIVS. PRIMV S
C. SALLVSTIVS. AMANDV S
[e]M. MVLVIVS. COMODV S
L. LOREIVS. EXORATV S
P. LOREIVS. PROCVLV S
L. SACIDIVS. THALLV S
P. VALLIVS. SVCCESSV S
L. CLAVDIVS. CASSIANV S

Q . . . .
A . . . .
L . . . .
M . . . .
T . . . .
L . . . .
Q . . . .
Q . . . .
C . . . .
P . . . .
VALLIA. LATIA . . . .
L. VALLIVS. LVCANV S
Q. IVLIVS. PECVLIA . . . .
L. VALERIVS. SILVANV S
Q. CEIONIVS. PRIMV S
T. FLAVIVS. SEVERV S
Q. METIVS. SECVNDV S
Q. TAPPIVS. SATVRNINV S
C. ATTILIVS. PACATV S
L. SENTIVS. MAXIMV S
L. PETILIVS. PVDEN S
L. ANINIVS. PVDEN S
L. PVLLENIVS. SECVNDV S
L. PONTIVS. MODERATV S
Q. VMBRICIVS. SEVERV S
*L. SPVRIVS. VALEN S
C. VALERIVS. TAVRINV S

Gruterio Pinellus.

* Spurius Valentio DCC. 6.

a Videtur esse, qui ante Gordianos imperavit. hic enim militaverat sub Severo, & teste Capitolino enituit sub Alexandro. Itaque referendus Lapis ad Severi tempora. Gud. b LXIX. 7. c DCCLXXII. 8.
d Hic videtur nepos ejus, qui CXXVI. commemoratur.
e In tali marm. Venet. ap. Georgium Contarenum. M. Mulvius Commodus. P. Mulvius Cilo in stylobata apud Tomasin de donar. c. I. M. Mulvius inter triumviros nocturnos. Val. Max. VIII. I. vid. Pigh. not.

2 *Romae in lapide Tiburtino.*

EX. AVCTORITATE
IMP. CAESARIS
TITI. VESPASIANI. AVG
IN. LOCO. QVI
DESIGNATVS. ERAT. PER
*FLAVIVM. SABINVM
OPERVM. PVBLICORVM
CVRATOREM. TEMPLVM
EXTRVXERVNT
NEGOTIATORES FRVMENTARI

E notis Ursini ad Suetonium.

* Filius fuit T. Flavii Sabini, qui frater Vespasiani fuit, post. A. V. 935. Consul cum Domit. LXVIII. I. CCX. 5.

4 *Romae ad D. Joh. Lateranensis, in pavimento.*

IMP. CAESAR. DIVI. TRAIANI
PARTHICI. F. DIVI. NERVAE. N
TRAIANVS. HADRIANVS
AVG. PONTIF. MAX. TRIB. POT. XX.
IMP. II. COS. III. P. P
AVGVRATORIVM. DILAPS
A. SOLO. PE........IT

E Cittadini autographo Gruterus.

5 *Romae in monte Caelio ad S. Stephani, prope Navicellam. Contuli cum Urs. schedis Grut.*

C. CALPVRNIO. PISONE. M. VETTIO. BOLANO. COS
Q. [a]RAMMIO. MARTIALE. PR. T. FLAVIO. PRIAMO. TR
T. SAENIO. CLEMENTE. 7. AEDICVLA. FACTA. CVM
GENIO. [b]AGRESIO. FACVNDO. B. TRIB. QVAM
M. CEIONIO SILVANO. C. [c]SERIO. AVGVRINO. COS
[d]C. TATTIO MAXIMO. PR. T. FLAVIO. ANTEROTIANO. S. PR
Q. [e]PLOTIENO. SABINO. TR. COH. V. VIG
TI. CLAVDIVS. TI. F. FAB. MESSALLINVS. HERACL. 7COH. S. S
VETVSTATE. CORRVPTAM. ADAMPLIAVIT. COLVMNIS
[f]PVRPVRITICIS. VALVIS. AEREIS. MARMORE. ET. OMNI
ORNAMENTO. A. NOVO. EX. PECVNIA. [i]FVRTVRARIA
7 SVAE. FECIT. VOLENTIB. MANIPVL. SVIS. QVOR
NOMINA. IN. [g]TAB. AER. SCRIPTA. SVNT

i FVRFVRARIA *Ursini sched.* sed Bajer. conjicit FVRINARIA. Ligor. ut vulgatur.

Ex Manutii Orthogr. & Ursini autographo.

a REMMIO. Lig. b An A. GRESIO. Rein. c S. . RVIO. Lig.
d Praef. Praet. successore M. Gavii Maximi, qui ad annum 20. Antonii Pii pervenit. Gud. e CLODIENO. Lig. f leg. PORPHIRITICIS Gud. g TABERNA. Bajer.

3 *Romae ad radices Quirinalis, in Caupona, ad D. Mariae in via; duob. fragmentis.*

IMP. CAES. TRAIANI. AVG. GERM. COS II. PERMISSV. TI. ALLIENI. SICINI. QVINTIANI. CVR
AED. SACR. AEDICVLAM. REGIONIS. VI. VICO. PORTAE. COLLINAE. VETVSTATE. CON
LAPSAM. A. SOLO. SVA. IMPENSA. RESTITVERVNT. MAGISTRI. ANNI. C. V
.... VS. A. VARRO. A. L. FELIX. P. VETTIVS. P. L. POSSIDONIVS. C. TVRRANIVS. C. L. GEN ...

E Celsi Cittadini autographo Gruterus.

6 *Romae in domo Tamarozii.*

sic

C. IVLIVS. PHI. LV. ME. NVS
AEDEM. ET. LAREM. RENOVA
VIT. EX. VOTO.

E Mazochio & Ursini autographo.

7 *Corae in Campania.*

M. MANLIVS. M. F
L. TVRPILIVS. L. F
DVOMVIR
DE. SENATVS. SENTENTIA
AEDEM. FACIENDAM. COERA
VERVNT. EIDEMQVE
PROBAVERE

Ex Apiano.

8 *In Curia Teutonicorum, Labaci superioris in Carnia.*

P. PETRONIVS. P. L
AMPHIO
FABIVS. C. L. CORBO
MAG. VICI. AEDEM
AEQVOR. DE. VI
S. P. COIR

E Lazio.

1 *Romae, ad templum D. Ludovici, in aedib. privatis.*

SEX DVSSIVS RVFINVS EX CONLATIONE SVA ET MANIPVLARIVM SVORVM AEDICVLAM MARMORAVIT

Vidit Lipsius.

2 *Aquini in Campania, in templo quodam prolapso vicino Cath. Ecclesiae & lacui.*

AEDICVLAM
sic
ET. BASSIM. MAGISTREI
DANT
M/. AIMILIVS. M/. F
M/. OFELLIVS. M/. F
P. MAMMIVS. P. F

Smetii est.

3 *Ante urbem Praeneste, ad sacellum quod est prope castellum aquarum.*

C. SAVFEIVS. C. F
M. SAVFEIVS. L. F
PONTENVS
AID. EX. S. C

Smetius.

4 *Augustae in aedib. Peutingeror.*

. . . .
. . . .
MVNICIPI. AEL. AVG. NEGOTIATOR
. . . . . . N. ET . . . . . . AEDEM
CVM. SVIS. ORNAMENTIS. SIBI. ET
ANTONIO. AELIANO. EQVITI ROMANO
DECVRIONI. MVNIC. AEL. AVG. IO

Ex Velsero.

5 ✱

C. *CVRTIVS. P. F. PAL. NERVA. IIII. VIR
P. SILIVS. P. F. ARNIEN. PAETINVS. IIII. VIR
C. RVSTIVS. C. F. QVARTVS. VEL. IIII. VIR
†T. FLAVIVS. T. F. ARN. SABINVS. IIII. VIR
ARAM. ET. SIGN. VIA. QVINCT. D. D

Ex Panvinii commentariis.

* L. ACVTIVS. Rein. Meminit ejus Plinius l. 11. ep. 12.
† An ille est, qui Consul sub Domitiano fuit? LXVIII 1. occisus ab eodem Suet. Dom. 12. gener Titi. Philost. l. 7. Curator operum publicorum sub Tito CXXVIII. 2. Filius hujus T. Flavius Sabinus DCCCCXII 2. Gud.

6 *Romae in aedib. Maffaejorum. Integra exhibetur* XXXV. 1. *vid. Fabret. emend. p.* 11.

ARA. POSITA. ASSTANTE. SACERDOTE. SEX CREVSINA. SECVNDO. VT. VOVERANT. MA XIMVS. ET. MAXIMINVS. FILI. IMP. COMM ODO. AVG. PIO. FELICE. IIII. ET. VICTORINO. II. COS

E Manutio.

7 *Castuli in Hispan.*

C. CELSINIVS
EX. VOTO
ARAM. DEDD

E Morali.

8 ✱

. . . . VENALIBVS. SACRARIV
. . . . ANVS. PONTIF. MIN. PATRON
. . . . CRETOVE. PVBLICAE. PO . . .
DECVRIONES. POPVLVSQ
. . . .

Grutero ex Ursini schedis Gutenstenius.
* Supple SACRARIVS ROMANVS ex CCCVIII. 1. Gud.

9 *Ticuli in dioecesi Urbeventana.*

TIBERIVS. †CLAVDIVS TIBERI. F. *THERMODORVS SPELEVM CVM. SIGNIS. ET . . . . . . CETERISQVE VOTI. COMPOS. DEDIT

Ex Aldo.
† XXXIV. 5. * LXXVI. 9. Thermodon.

10 *In urbe Cavalla Macedoniae aut Thraciae.*

P. HOSTILIVS. P. S. L. PHILADELPHVS PETRAM. INFERIOREM. EXCIDIT. TITVLVM FECIT. VBI. NOMINA. CVLTOR. SCRIPSIT ET. SCVLPSIT. SAC. VRBANO. *S. P

E Bellonii Observat. libris. * i. e. sibi praeeunt.

11 *Malacae Hispan.*

L. GAVIVS. *SERO. LV
CVM. IMPENSA. S. FAC
D. D

E Schotti schedis.
* An FERONIAE. Rein. vid. XXV. 12.

12 *Romae in domo Tamarozii, in fragm.*

LVCVS. SACER

E Mazochio.

13 *Diae Vocontiorum.*

*R. POMP. SAC
LVC

A Scaligero.
* An Reginae. An Reduci ut de Mercurio in LV. 3. Gud.

14 *Romae in domo Marii Odi Guarnerii.*

L. *GALLIVS HELIVS
ET. CALPVRNIA
EX. IVSSO. HOC. LOCVM
ACCVMBENTIA
FECERVNT

E Mazochio.
* Rein. GAVIVS. DCLXXXV. 5.

15 *Achajae, ad Delphorum urbem, in templo Apollinis.*

ΘΕΟΙΣ*
ΕΠΙ ΑΡΙΣΤΑΓΟΡΑ. ΑΡΧΟΝΤΟΣ
ΕΝ. ΔΕΛΦΟΙΣ
ΠΥΛΑΙΑΣ. †ΗΣΙΗΣ
ΙΕΡΟΜΝΗΜΟΝΟΥΝΤΩΝ
ΑΙΤΩΛΩΝ
ΠΟΛΕΜΑΡΧΟΥ. ΑΛΕΞΑΜΕΝΟΥ
ΔΑΜΩΝΟΣ

Ex Apiano.
* Hanc vocem apposui ex Cyri Cyriaci Anconii scholiis mss. in Stab Gud. † HPINHC. Sic restitue ex cod. Cyriac. mss. Id.

16 *Romae in campo Florae, basis plana parvaque supra officinam pharmacopolae cujusdam. Integrior habetur* MLXXVI. 4.

H. V. D
ARG. P. X
POMPONIA. SMYRNA
TESTAMENTO. D

Smetius vidit.

17 *Helvis in Lusitania, juxta Parthenonem virginum Dominicanarum, in basi.*

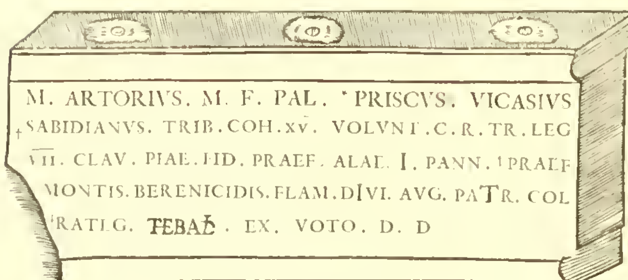
ANTHYMVS. REB . . . . .
SCIENTINI. ET. CE . . . . .
LERIS. SVR . . . .
V. S. A. L . . . . . .

E Resendio.

1 *Romae in vinea Card. Carpen. basis è marmore viridi, in qua statuae tres aeneae stetisse videntur.*

† SARAD. Ap.

‡ EPISTRATIVS. Ap.

* PRISCVS. Ap.

‡ IRAES. Ap.

Vidit Smetius. Est etiam in Apiano 229. f.

2 *Viennae apud Lazium.*

T. CL. VALENTIN...
CORNICVLA.........
EX. VOTO........VIC..
VIAL. IVN. AEMILI
ET. C. AQVILIN. CoS

Grutero Clusius. Eadem integrior & melior LXXIV. 6.

5 *In Stiria in Celejae reliquiis. idem forte cum superiori.*

. . . .
ET. BALBINO. COS. CE
LEIAE
P. AELIVS. VERANVS
B. F. PROC. PRO. SE
ET. SVIS
V. S. L. L. M

E Lazio.

7 *Prope Timavum fontem, non longe ab Aquileia.*

III.
VOTVM
⊥
TILIA
MAT

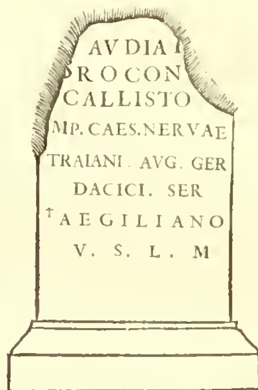
Verderius Grutero.

10 *Romae in insula Tiberina.*

L. SICINIVS. Ↄ. L
SELEVCVS
VOT
SOL. L. M
SAC

E Mazochio.

3 *Romae ad arcum Gallieni, fragm. baseos.*

Vidit Smetius.
* An Claudia Procinc? Reines.
† Egilii nott sunt e p. 126. & 127.

8 *Bradleiae in Comit. Eboracensi ara, in aedibus J. Savilis Baronis Fisci Regii.*

*DVI. CI. BRIG
FL. NVM. MGG.
ET. AVR. AVRELIAN
VS. DD. PRO. SE
ET. SVIS. S. M. A. G. S

In dextro latere.

ANTONINO
III. ET. GET. COS

Grutero Camdenus.
* Legit Scaliger D. VICI. BRIG id est Diis Vict Brigantum. ego praeterea versu altero fecerim ET. NVM. AVGG T. AVR. id est, & numini Augustor. etc. Grut. Et sic legitur MXVIII. 3. quae est eadem huic.

4 *Celejae. forte idem cum eo quod habuimus supra pag. X. 4 forte: sed idem est cum eo quod sequitur n. 5.*

*KAL. AELIONIN. DI. IR
ET. BAL ET INO. COS
CELEIAE
†AVG
P. AELIVS. ‡P. F
COS. PRO. SE
ET. SVIS
V. S. L. M

Boissardus Grutero. Quomodo Scaliger hanc emendet Vid. in notis Gruteri.
* L. AELIO CAESARE ET BALBINO COS Sic primos duos versus emendat. Reines. in ep. 27. ad Rupert. p. 172. Vid XXIII. 12. † AVGustalis. Rein. ‡ forte B. F. ut inscriptione 5. Grut. & sic Gud.

6 *Romae in vinea olim Joh. Jacobi Baccae.*

L. IVLIVS. L. F. CLAV
POLLITIANVS
SACER...DEI. BRONTONTIS
DONVM. D. D

Grutero Gutenst. ex Ursinianis.

9 *Wormaciae.*

PISTILLVS
ET. QVINTVS
ET. MAIANVS
BELLICI. F
V. S. L. L. M

Gruterus ex schedis Pithoeai, qui vidit.

11 *Castillioni oppidulo Insubrum, in aedibus Nicol. Castilioneі J. C. visitur lapis elaboratissimus, ad dextram aquila trunco insidet, rostroque tenet pennam avis, ad laevam altera aquila sphaerae supereminet, mordicusque serpentem sustinet. subscribitur.*

L. VICTV
LIENVS
VICTORI
NVS
VISV
MONITVS

Ex Castillioneo.
Postea nactus sum idem a Velsero sic
D. M
L. VICTVLIENVS
VISV. MONITVS. Grut.

1 *In citeriore lacus Benaci ripa, oppidulo cui D. Vigilio nomen, in templo.*

. . . . . . L O L I L A
B E N A C O
S V C C E S S V S . O
S A M I C I . M I R I N I
V . S . L . M

O S A M I C I V S
C V . . . . S . I T E R

Gruterus ex Mauroceni schedis.

2 *In Conventi Novempopuloniae.*

B O C C O
H A R O V S O N
M V A L L E I V S
*I V S C I N V S
V . S . L . M

Cum simpulo & disco.

A Scaligero.
* Forte FVSCINVS ut CLXIX. 7.

3 *Romae.*

CVR. AED. SACR. OPER. LOC. PVBLIC
DED. K. IVL
Q. IVNIO. RVSTICO
Q. FLAVIO. TERTVLLO *CoS

E Manutio. Panvin sub ann. V. 915.
* Fuerunt suffecti anno 811 quo Adrianus III. Consul fuit, quem Consulatum juxta Capitolinum 4 tantum mensibus egit. At quia Rusticus bis Consul fuit, erit hic primus inter suffectos. Alter anno Urb. 914. cum Aquilino ordinarius. Vid. CCCCXXVI. 10. Gud.

4 *Lugduni, ad aedem monialium Dominicanarum.*

A L I Q
A D A R A M
Q. E I V S V E L I O C A N I Y S
V S L M

Ex Paradino.

5 *Augustae in aedib. Peutinger.*

. . . . . V R I . . S C . . .
. . . . . R I V I . . . . . .
. . . . V . S . L . L . M

Ex Velsero.

6 *Augustae in horto e regione collegii societatis Jesu.*

. . . .
. . . . V S . O P T I O . . . .
. . . . R A E T E R I . . . .
V . S . L . M

Ex Velsero.

7 *Nemausi.*

V I R R I V S . A
*N E M . V . S

E Scaligeri schedis.
* A NEMAVSO. ut CXI. 12. Gud.

8 *Viennae apud Lazium.*

C I N A V . .
M A R C V S
V . S . L . L . M

Gruterus è Clusii schedis.

9 *In ruderibus Laricis, ubi hodie S. Petrus, in lapide fracto, sub scala cellarii parochialis.*

. . . .
. . L V T I A N O
V . S . L . M

Ex Lazio.

10 *Breitenbachii in ditione Ducis Bipontini, in pariete templi fragm.*

C I L E I O I
A C O N
L I B E
V . S . L

Gruterus è schedis Tilemanni Stellae.

11 *In civitate Lingon. fragm.*

I S . A V G V S
E R V A T O R I S

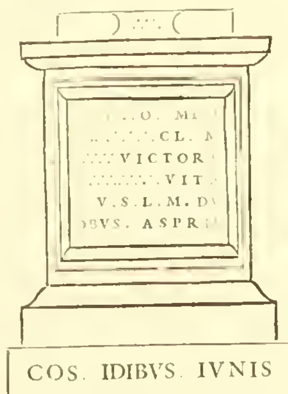
E Scaligeri schedis.

12 *Sagunti.*

. . . .
A M . B A T V S
E X . V O T O

E Strada.

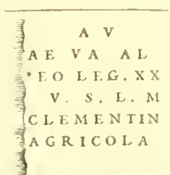
1 *Sabariae Hungaricae, non procul à foro ad sinistrum aedium ordinem in cippo, cui in lateribus singulis statua militaris.*

COS. IDIBVS. IVNIS

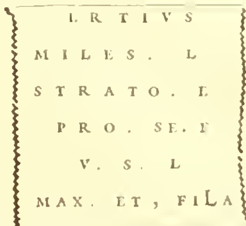
E Clusii schedis Gruterus.

2 *Urbe Lingonum.*

Gruterus ex Roussati schedis.
* I. EQVES. Gud.

3 *Urbe Lingonum.*

Gruterus è schedis Roussati.

4 *Romae ante aedes quondam Jo. Corvini in foro Trajano.*

Smetius vidit.

5 *Augustae Vind.*

Gruterus è Velseri schedis.

6 *Mediolanum adductum per D. Jacob. Aliferum. Grut. Hodie in domo Comitis Archinti Mediolani.*

SACRO
SVSCEPTO
*SORTIBVS. SVBLATIS
†C. GALLIO
ATTICVS
MEDIOLANIENS

E Sarayna & schedis Puteani. Litterae sunt pulchrae. Contuli cum ipso lapide. Gud.
* Vid. Sirmondum ad Sidon. carm. 9. V. 167.
† Rein. an Callidio? ut DCCXI. 9. male. Nam in lapide legitur diserte Gallio. Gud.

7 *In oppido Penyaflor, in Hispan.*

ARA. *PROCVR
FVLGETRAE

Ex Morali & Schotti schedis.
* Ara procur. propric. Suet. Galb. 4. Ara ejus fulgur procuranti. Gud.

8 *Nemausi in quadrata tabula, teste Grassero.*

FVLGVR
CONDITVM
DIVOM

E Scaligeri schedis.

9 *Messanae, in Sicilia, apud D. Alfonsum Roiscum, exilis tabula marmorea.*

*FVLGVR
CONDITVM

Gruterus è Pinelli schedis & Gualtherus in Siculis inscript. p. 40.
* Vid. Guth. de jure Manium l. cap. 5.

* COL . . . .
ILEIR.....RIMA . V . . . . LI . . . .
EXPOLIENDVM. ET. PINGENDVM . . . . NTO . . . .
TABVLIS. PICTIS. ET. M . . . . FAST . . . . LIBERI . . . .
COCON . . . . F. . . S .

Romae Tabula marmorea, fastos Kalendares, quales Cn. Flavius publicasse ac populo Romano tradidisse creditur, qualesque Ovidius XII. libris descripsit, continens, apud Cardinalem Mapheum.

Ian.	Feb.	Mar.	Apr.	Mai.	Iun.	Iul.	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
A K IAN. F	H. K. FEB. N	D K. MAR. NP	C K. APR. N	A K. MAI. N	H K. IVN. N	F K. IVL. N	E K. AVG. N	D K. SEPT. N	B K. OCT. N	A K NOV. N	G K DEC. N
B F	A N	E F	D C	B F COMP	A F MART. CAR. MONET	G N	F C HOC DIE C. CAESAR	E N HOC DIE.	C F	B	H
C C	B N	F C	E C	C C	B C	H N	G C FER HISP VICIT	F NP FER. NEP	D C	C	A
D C	C N	G C	F C LVDI MATR MAG.	D C	C C	A NP	H C	G C LVDI. ROMANI	E C	D	B
E NON. F	D NON	H C HOC DIE CAESAR PONTIF	G NON LVD	E C	D NON	B POPLIF. NP	A NON F	H NON. F LVD	F C	E N ON. F	C
F F	E N	A NP MAXIM FACT. EST	H NP LVDI	F C	E N	C N LVDI APOLLIN	B F	A F LVDI	G C	F F	D NON F
G C	F N	B NON. F	A N LVDI	G NON. N	F N	D NON. N LVDI	C C	B C LVDI	H NON. F	G C LVDI	E
H C	G N	C F	B N LVDI	H F	G N MENTI IN. CAPIT	E N LVDI	D C	C C LVDI	A F	H C LVDI	F C
A AGON.	H N	D C	C N LVDI	A LEM. N	H VEST. N FER VESTAE	F N LVDI	E NP HOC. DIE CAESAR HISPALI VIC	D C LVDI	B C	A C LVDI	G C
B EN	A N	E C	D N LVD. IN CIR	B C	A N	G C LVDI	F C	E C LVDI	C C	B C LVDI	H C
C CAR. NP	B N	F C	E N LVDI	C LEM N	B MATR. N	H C LVDI	G C	F C LVDI	D MEDITR	C C LVDI	A AGON. NP
D C	C N	G C	F N CERERI	D NP LVD MART IN CIRC	C N	A NP LVD	H C	G C LVDI	E AVGVST NP	D C LVDI	B EN
E EID. NP	D EID. NP	H EN	G EID. NP LVDI	E LEM. N	D EID. N	B C LVD. IN. CIR	A. EID. NP	H EID. NP	F FONT. NP	E EID. NP EPVL INDICT	C EID. NP
F EN DIES VITIO EX S C	E N	A EQ. NP	H N LVDI	F C	E N	C C MERK	B F	A F EQVOR PROB	G EN	F	D F
G CAR	F LVPER. NP	B EID. NP	A FORD. NP LVD	G EID. NP	F Q. ST. D. F	D EID. NP	C C	B N LVD. ROM. IN CIRC	H EID. NP	G C EQVOR. PROB LVD PLEB IN CIRC	E CONS. NP
H C	G EN	C F	B N LVDI	H F	G C	E F MERK	D C	C C IN CIRC	A F	H C	F C
A C	H QVIR. NP	D LIB. NP	C N LVDI	A C	H C	F C MERK	E PORT. NP	D C IN CIRC	B C	A C IN CIRC	G SAT FERIAE SATVR
B C	A C	E C	D N LVDI	B C	A C	G C MERK	F C	E C IN CIRC	C C	B C IN CIRC MERK	H C
C C	B C	F QVIN. N	E CER. N LVDI IN CIR	C C	B C	H LVCAR. NP	G VIN. E. P	F C IN CIRC	D ARM. NP	C C MERK	A OPAL NP
D C	C C	G C	F N	D C	C C	A C MERC LVD VICT CAESAR	H C	G C MERK	E C	D C MERK	B C
E C	D FERAL. F	H C	G PAR. NP	E AGON. NP	D C	B LVCAR LVD	A CONS. NP	H C MERK	F C	E C	C DIV. NP
F C	E C	A N	H N	F N	E C	C C LVDI	B EN	A C MERK	G C	F C	D C
G C	F TER. NP.	B. TVBIL. NP	A VIN. NP	G TVB NP	F C	D NEPT LVDI	C VOLC. NP	B NP MER. H D AVGVSTI NATALIS. LVD. CIRC	H C	G C	E LAR. NP
H C	G REGIF. N	C. Q. REX. C. F	B C	H Q REX. C F	G C	E N LVDI	D C	C C	A C	H C	F C
A C	H C	D C	C ROB. NP	A C	H C	F FVRR. NP	E OPIC NP	D C	B C	A C	G C
B C	A EN	E C	D F	B C	A C	G C LVDI	F C	E C	C C	B C	H C
C C	B EQ. NP	F NP HOC DIE CAESAR ALEXAND RECEPIT	E C	C C	B C	H C LVDI	G VOLT. NP	F C	D C LVD. VICT	C C	A C
D C	C C	G C	F NP LVDI. FLOR	D C	C C	A C IN CIRC	H NP H. D. ARA. VICTORIAE IN. CVRIA DEDIC. E.T	G C	E C LVDI	D C	B C
E F		H C	G C LVDI	E C	D F	B C IN CIRC	A F	H F	F C LVDI	E C	C F
F N		A C	H C LVDI	F C	E C	C C IN CIRC	B F	A C	G C LVDI	F C	D F
G C		B C		G C		D C	C C		H C LVDI		E C

Haec pars mensis tota desiderat, quemadmodum & titulus superior, mensis enim scriptus, cujus tantum fragmenta quaedam supersunt. Ista nempe quae ex Pighiano apposui xx.

C. Comitialem diem significat.
F Fastum.
N. Nefastum.
NP. intercisum seu atrum.
AGON. Agonalia sive Agonia.
CAR. Carmentalia.
CAR. Carmentalia quae etiam dicuntur.
LVPER. Lupercalia.
QVIR. Quirinalia.
FERAL. Ferales feriae.
TER. Terminalia.
REGIF. Regifugium.
EQ. Equiria.
EQ. Equiria.
LIB. Liberalia.
Q. INQ. Quinquatria.
TVBIL. Tubilustrium.
Q. REX C F. Quando rex comitiavit, fas.
FORD. Fordicidia.
PAR. Parilia.
VIN. Vinalia scilicet priora de quib. Ovid. Plutarchus. Varro, Plinius, Festus.
FLOR. Floralia.
ROB Robigalia.
CER. Cerealia.
COMP. Compitalia. Varro v.
LEM. Lemuria, de quibus plura Ovid. in mense hoc Majo.
LVD. MART. scilicet Ultoris, in Circo.
TVB. Tubilustrium.
Q REX C F Quando rex sacrificulus comitiavit, fas. Varro de lingua Lat. lib. IV. Festus.
MART. Marti. f. sacrum.
CAR. Carnae deae sacrum. Imo Carnae sive Cardae. Ovid. VI. Fast. *Prima dies tibi Carna datur, quia Cardinis haec est.* Grapaldus lib. 1. part. aed. citans hunc versum *Carda* scribit Gud.
MONET. Monetae Junonis aedis dedicatio. Macrobius. Bedas.
VEST. Vestae sacrum: & feriae Vestae.
MATR. Matralia, festa Matutae.
Q. ST. D. F. Quando stercus delatum (scilicet ab aede Vestae) fas Festus.
POPLIF. Poplifugium. Varro.
LVD APOLLIN. Ludi Apollinares. Varro.
MERK. An sint Mercurialia, considerandum.
LVCAR Lucaria. Varro & Festus.
VICT. CAES. Victoria Caesaris.
NEPT. Neptunalia.
FVRR Furrinalia.
C. CAES. HISP. Hispaniam, citerioremque vicit.
PORT Portunalia.
VIN. F. P. Vinalia feriae publicae. Secunda (ut puto) quae & Rustica dicuntur. Varro. Rustica Vinalia intelliguntur. 14. kal. Septemb. Festus.
CONS. Consualia. Plut. in Numa.
VOLC. Volcanalia. Varro.
OPIC. Opiconsiva in Capitolio. Varro.
EQVOR. PROB. Equorum Probatio, cujus festi meminit Val. Max. lib. 2. cap. 1 de equestri ordine.
MEDITR. Meditrinalia. Varro.
AVGVST. Augustalia. Plin. lib. 7. cap. 48
FONT Fontinalia. Varro.
ARM. Armilustria. Festus, Varro.
EPVL. INDICT. Epulum indictum.
LVD. PLEB Ludi plebei quos saepe nominat Livius.
Vide de eisdem Asconium Pedianum.
SAT. Saturnalia.
OPAL. Opalia. Macr. Varro.
DIV. Divalia. i. Angeronalia. Macrob. Varro.
LAR. Laralia. Plin. alii, & melius fortassis, Larentialia legunt, de quib. Ovid. lib. 3. Fast. *Accepimus Genius illa December habet.* Et Varro idem sentit l. v. & Plutarc. in probl. ubi diversam esse Larentiam vulgatissimam scortum ab ea quam Romuli fuisse nutricem ferunt, ait.

Etiam tale Kalendarii fragmentum visitur in aedibus Capranicorum.

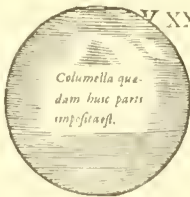
E. K. AVGVST. SPEI. AD. FORVM. HOLITORIVM
NATAL. TI. CLAVDII. GERMANICI
F. IIII. N. FERIAE. QVOD. HOC. DIE. IMP.
CAESAR. HISPANIAM. CITERIOREM. VICIT
G. III. C
H. PR. C
A. NONAE. C. SALVTI. IN. COLLE. QVIRINALE
B. VIII. F. SACRIFICIVM. PVBLICVM.
C. VII. C.
D. VI. C. SOL. INDIGITIS. IN. COLLE. QVIRI
NALE. SACRIFICIVM. PVBLICVM.
E. V. NP
F. III. NP. FERIAE. ARAE. OPIS. ET. CERERIS
IN. VICO. IVGARIO. CONSTITVTAE. SVNT
G. III. C
H. PR. C. HERCVLI. MAGNO. CVSTODI
IN. CIRCO. FLAMIN.
A. EIDVS. DIANAE. IN. AVENTINO. ET
VORTVMNO. IN. LORETO. MAIORE
B. XIX. F.
C. XIIX. C.
D. XVII. C
E. XVI. PORTVNO. AD. PONTEM. AEMILI
IANO. AD. THEATRVM. MARCELLI
F. XV. C
G. XIIII. C. VIN. NP. VENERI. AD. CIRCVM. MA
XIMVM.
N. XIII. C.
A. XII. CONS. NP. CONSO. IN. AVENTINO. SACRIFICIVM
B. XI. F. N
C. X. VOLCAN. NP. VOLCANO. IN. CIRCO. FLAMINIO
D. IX. C
E. VIII. OPIC. NP. OPI. IN. CAPITOLIO
F. VII. C.
G. VI. VOLT. NP. VOLTVRN. FLAMINI. SACRIFICIVM
H. V. F.
A. IIII.....
B. III.....
C. PR...... XXI. NAT. C. CAESARIS. GERMANICI

D. K. SEPTEMBR
E. IIII. NP
F. III. NP. FERIAE
G. PR. C.
H. NONAE.
A. VIII.....
B. VII......
C. VI......
D. V......
E. IIII.....
F. III......
G. PR......
H. EIDVS. IOVI
A. XIIX. F. EQVO
B. XVII. C. LVDI
C. XVI. C. LVDI
D. XV. C. LVDI
E. XIIII. C. LVDI
F. XIII. C. LVDI
G. XII. C. MERCA
H. XI. C. MERCA
A. X. C. MERCA
B. VIIII. C. N. NATA
C. VIII. C. FERIAE.
D. VII. C. VENER
E. VI. C.....
F. V. C.....
G. IIII.......
H. III.....
A. PR.....

E Manutio.

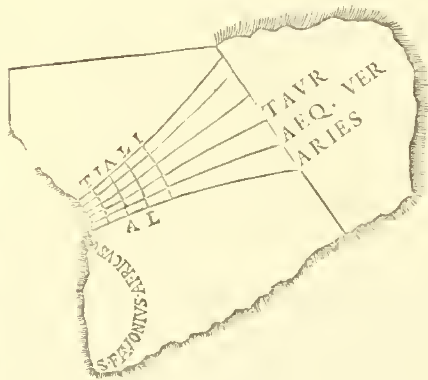
1 *Romae alterius generis fastorum Kalendarium fragm. in tab. marm. in Sancta Martina in montibus: in Exquiliis.*

DC	AC
E AGO. NP	BC MINERVAE. IN AVENTINO
FN	CC SVM MAN. AD CIRC. MAX
G TVBIL. NP	DC
HQ. R.C. F	EC
A C FORTVN. PVBLIC. PR. IN. COLL	FC
BC	GC FORT. FORT. LT. AD XIIII. ET
CC	HC
DC	AC
EC	BC
FC	CC
GC	DF
X XXI	EC
MARS	X XX

Vidit Smetius.

3 *Romae Horologii solaris, aut alterius instrumenti astrologici fragmentum, in mausolaeo Augusti, in Campo Martio.*

Exscripsit Smetius

2 *Fragmentum tabulae marm. longum uncias xx. latum uncias VI. effossum ante paucos annos sub monte Trinitatis sive colle Hortulorum Romae, dum ibi fundamenta poneret splendidissimi sui aedificii Monsignor del Vigli.*

C C LVDI CONCVR...
DNEPN LVDI. FER. NEPT
EN LVDI
FFVRN LVDI FER. FVRR
GC LVDI
HC LVDI IN CIRCO
AC LVDI IN CIRCO
BC LVDI IN CIRCO
CC LVDI IN CIRCO *FORT
DCXXXI HVIVSQVE. DIEI
CO...

*CONSN
BEN
CVOLC.N. VOLCANO
DC LVNAE IN GRAECOST.
E
F OPICIDN
G C VOLTVRN
HC
AF
BF
CCDXXXXI
...ISTSO C CANINI

A C MERC ...
BF MERCFLR EX SC. QVOD B
CC IS DIES. IMP. CAESAR C
DC NATALIS EST D
EC E
FC VENERI. GENETRICI IN. FORO. CAESAR F
G F G
HG DXXX H
C. CoCCEIVS M E
O ANDO

* Scheda Pigii habebat
B. CONS. N.
C. EN.
D. VOLC. N. VOLCANO
E. C. LVNAE IN GR. &c.
F. OPICIDN.
G. C. VOLTVR.
H. C.

F. Pig Sch.

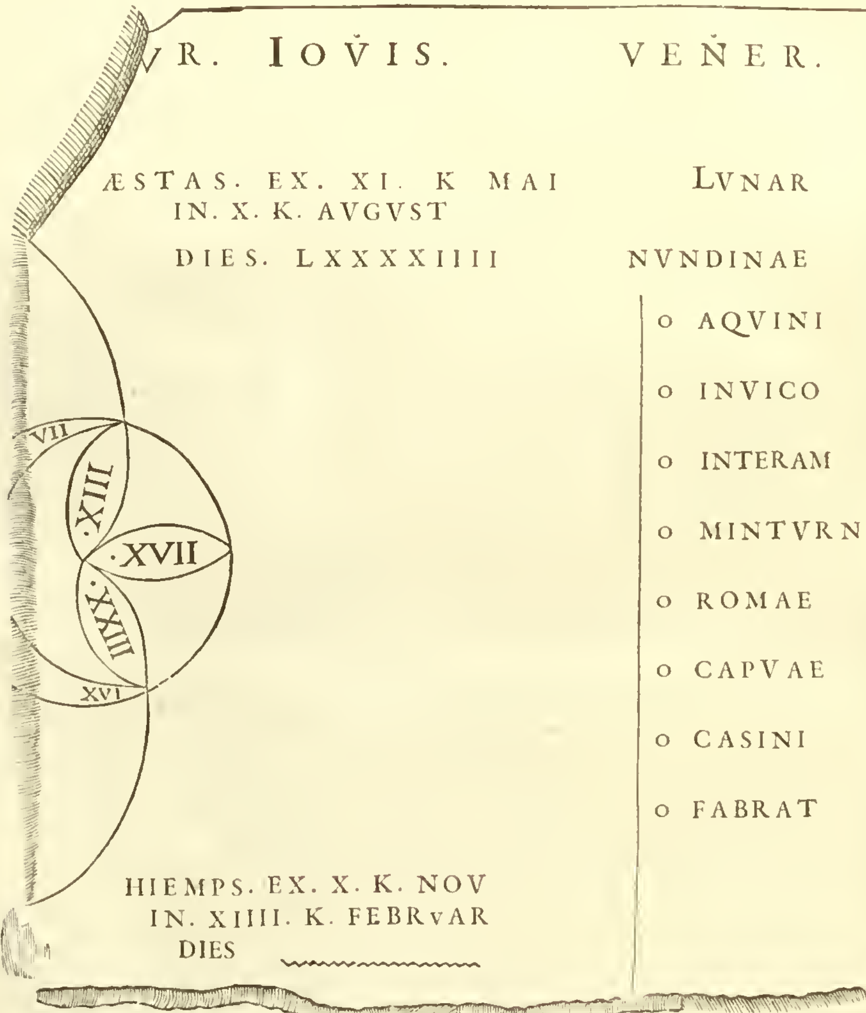
Continet hoc fragmentum particulas Fastorum civilium mensis Julii, Augusti & Septembris, ut ex tabula proxime praecedenti patet, a qua tamen hoc fragmentum in quibusdam differt, sicuti ex collatione patet.

Smetius.

Hæc inscriptio mirifice illustrat locum Plinii lib. 34. 8. ubi male hactenus legitur *Fortunae hujusce diei.* vide similem locum apud Cic. lib. 2. de legibus.

Alterum Kalendarii frustum Romae apud Fulvium Vrsinum.

1

Grutero describebat Gutenstenius

2 *Praeneste in Kalendarii fragmento.*

*NON. N. CONCORDIAE
IN. ARCE. FERIAE. EX
S. C. QVOD. EO. DIE
IMPERATOR. CAESAR
AVGVSTVS. PONTIFEX
MAXIMVS. TRIB. POTEST
XXI. COS. XIII. A. SENATV
POPVLOQVE. ROMANO. PATER
PATRIAE. APPELLATVS

F. Fulvii Familiis. * Laz. in comment. Nummor. antiqu. citat hoc monumentum, sed legit NON. FEB. in quo consentit Ovidius Gud.

1 *Cajetae, urbe maritima, in Publico. Nomina Ventorum, in fragmento columnae duodecim angulorum, quorum septem tantummodo videntur, reliquis muro inclusis.*

ΛΙΨ
AFRI
CVS

ΛΙΒΟ
NOTOC
AVSTRO
AFRICVS

NO
TOC
AVS
TER

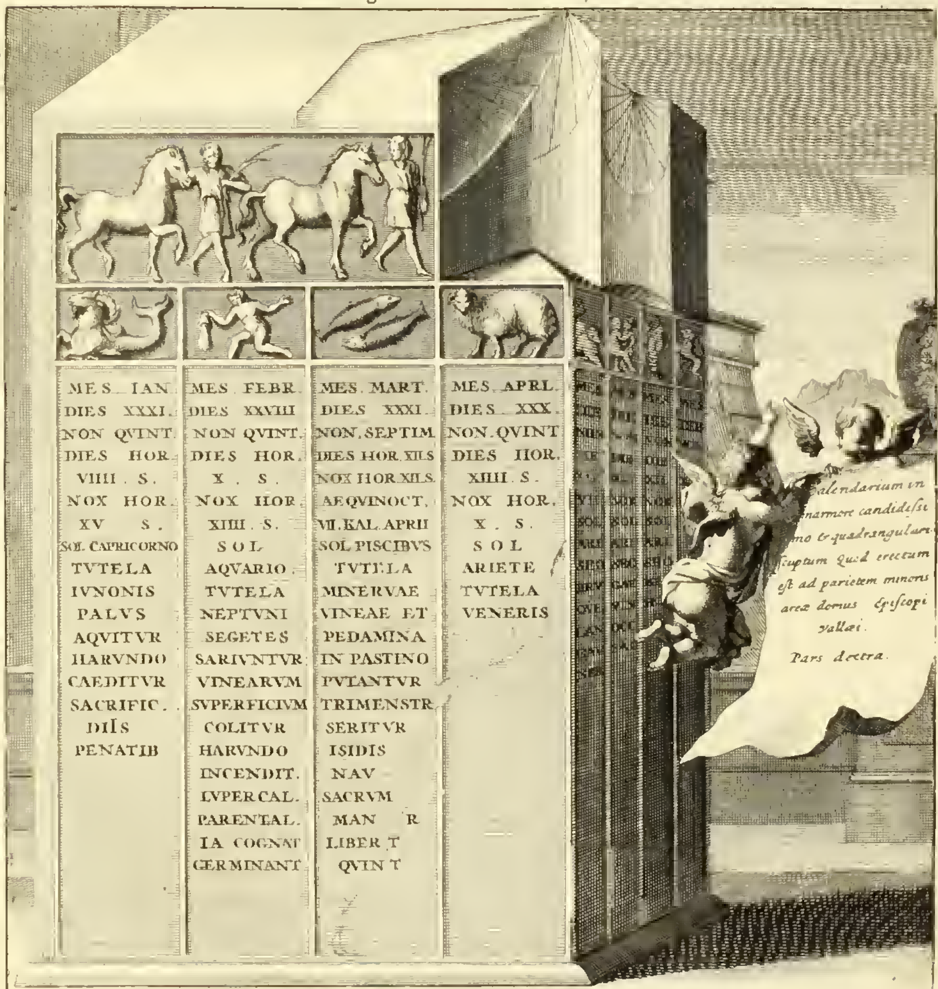
NOTOC
EVRO
AVSTER

E Y
POC
E V
RVS

THC
OLA
NVS

SVBSOLA
NVS

A Pighio Smetius. Ald. Orth. 27.

Ne pars hujus paginae vacaret, viſum fuit unum latus Kalendarii, quod in ædibus Epiſcopi Vallaei conſpiciebatur olim, & apud Boiſſardum Tom. III. p. 140. exhibetur, & cujus mentionem Gruterus in notis paginæ ſequenti ſubjectis fecit, exprimere.

Nonas quintanas quae quinto die mensis
Septimanas quae die mensis septimo Varro

Consule cum Inghir. fabellas

Kalendarium rusticum in
lateribus inscriptis, quod olim
Episcopum Nucerinum possed
palatium novum Farne

I. MENSIS
IANVAR
DIES. XXXI
NON. QVINT
DIES HOR VIIIIS
NOX HOR. XIIII
SOL
CAPRICORNO
TVTELA
IVNONIS
PALVS
AQVITVR
SALIX
HARVNDO
CAEDITVR
SACRIFICANT
DIs
PENATIBVS

I. MENSIS
FEBRVAR
DIES XXVIII
NON. QVINT.
DIES HOR XS
NOX HOR XIII
SOL AQVARIO
TVTEL NEPTVNI
SEGETES
SARIVNTVR
VINEARVM
2 SVPERFIC COLIT
HARVNDINES
INCENDVNT
PARENTALIA
LVPERCALIA
CARA COGNATO
TERMINALIA

I. MENSIS
MARTIVS
DIES. XXXI
NON. SEPTIMAN
DIES HOR. XII.
NOX HOR. XII.
AEQVINOCTIVM
VIII. KAL. APR.
SOL PISCIBVS
TVTEL MINERVAE
2 VINEAE PEDAMEN
IN PASTINO
PVTANTVR
TRIMESTR. SERITVR
3 ISIDA *Sic* AVIGIVM
SACR ✝ MAMVRIO
LIBFRAL QVINQVA
TRIA ‡ LAVMIO

* LAVATIO *Visum.*

I. MENSIS
APRILIS
DIES XXX
NONAE
QVINTAN
DIES
HOR. XIIIS
NOX
HOR. XS
SOL ARIETE
TVTELA
VENERIS
OVES
LVSTRANTVR
SACRVM
* PHARIAE
ITEM
* SARAPIA

I. MENSIS
MAIVS
DIES XXXI
NON. SEPTIM
DIES HOR. XIIIIS
NOX HOR. VIIIIS
SOL. TAVRO
TVTEL APOLLIN
2 SEGET RVNCANT
OVES TVNDVNT
LANA LAVATVR
3 IVVENCI DOMANT
VICEA PABVLAR
SECATVR
SEGETES
LVSTRANTVR
SACRVM MERCVR
ET FLORAE

I. MENSIS
IVNIVS
DIES XXX
NON. QVINT
DIES. HOR. XV
NOX HOR. VIIII
2 SOLIS INSTITIVM
VIII. KAL. IVL
SOL GEMINIS
TVTELA
MERCVRI
3 FAENISICIVM
Sic VINIAE
OCCANTVR
SACRVM
HERCVLI
SACRVM
FORTIS
FORTVNAE

In aedibus Bernar-
alterum huiusmodi Kalen-
quidem exemplaris, sed tribus tan
latera, quatuor menses continent. Scriptura

1 MES. IAN
SACRIFIC
D‡IS

✝ *Pig. scedae* LVPERCAL.

‡ *Lectione LeII Certus dies habetur in Fastis quo Isidis navigium Celebratur quae res docet non mansisse il lam, sed navigasse.*

✝ *Pigii scedae*
MAMVRIO.

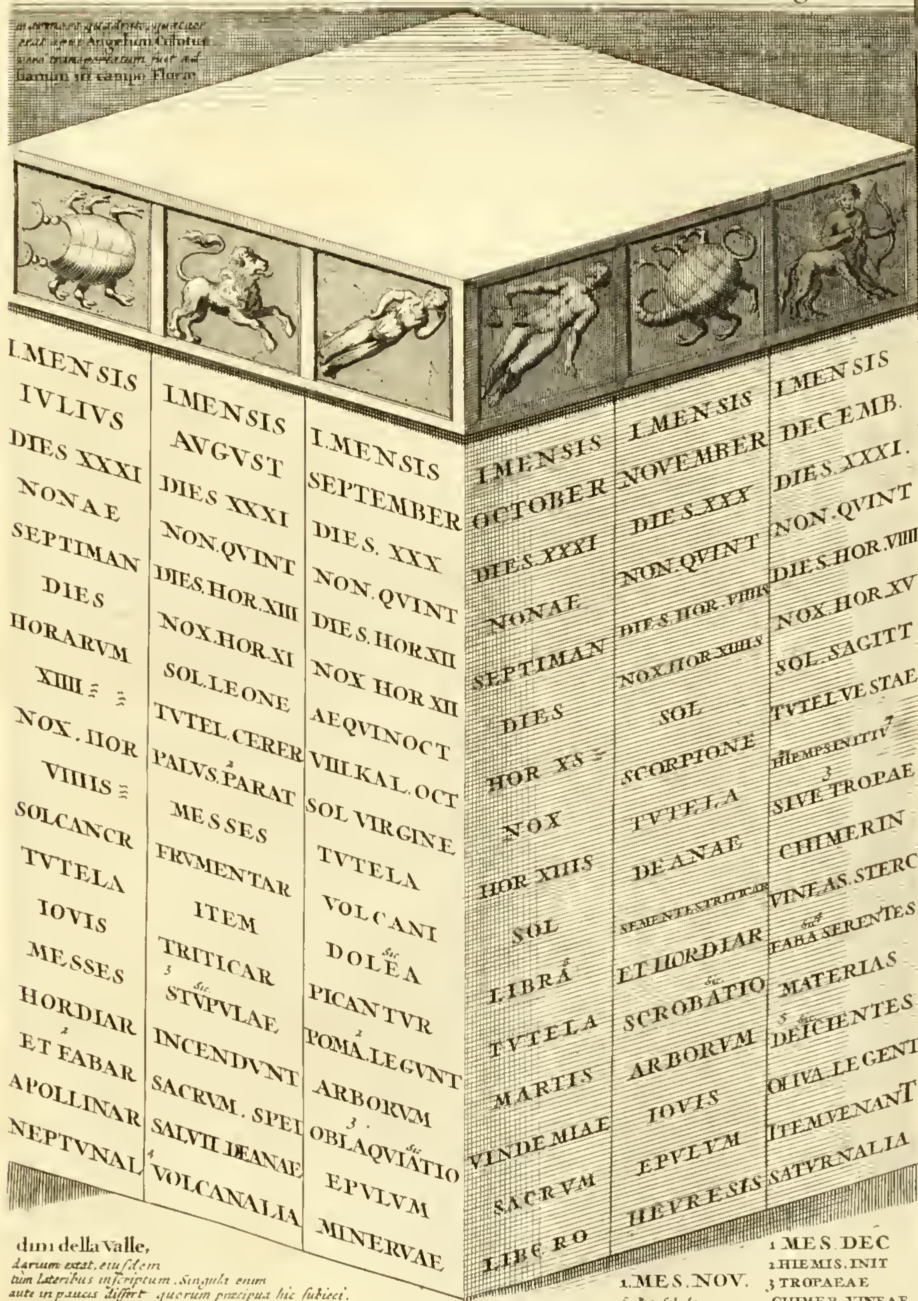
1 MES FEBR.
2 SVPERFICIVM
COLITVR
HARVNDO
INCENDIT
✝ LVPERCAL
PARENTALIA
CARA COGNAT

1 MES MAR.
2 VINEAE. ET
PEDAMINA
3 ISIDIS NAVIGIVM ‡
SACRVM MAMV
RIO

1 MES APR
* P PRIAE. *Apian. Gul.*
* SARITIAE *Cod. ms Scarlu* SEROPI. *Appian.*

1 MES MAI.
2 SEGETES
RVNCANTVR
3 IVVENCI DO
MANTVR

1 MES. IVN.
2 SOLSTITIVM
3 FAENISIC.

1. MES. IVL.
2. FABARIAE

1. MES. AVG
2. PARATVR
3. STVPLAE
4. VOLCANO

1. MES. SEPT.
2. LEGVNTVR
3. OBLAQVIATIO

1. MES. OCT.

1. MES. NOV.
6. Pag Scheda
7. Pag Scheda

1. MES. DEC
2. HIEMIS. INIT
3. TROPAEAE
CHIMER VINEAE
STERCORANTVR
4. SERITVR
5. DECIENTES

Vtrumq Kalendarium plus centies vidit
Smetius, hæcque ita describebat.

Tabulæ inveniendi Paschatis, descriptæ è sede statuæ sedentis (ut videtur) Hippolyti Episcopi, cujus meminit Divus Hiero-

In dextro latere

ΕΤΟΥC. Α. ΒΑCΙΛΕΙΑC ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟC ΕΓΕ ΝΕΤΟ. Η. ΔΙ. ΤΟΥ ΠΑCΧΑ ΕΙΔΟΙC ΑΠΡΕΙΛΙΑΙC CΑΒΒΑΤω ΕΜ ΒΟΛΙΜΟΥ ΜΗΝΟC ΓΕΝΟΜΕΝΟΥ ΕCΤΑΙ ΤΟΙC ΕΞΗC ΕΤΕCΙΝ ΚΑΘ ωC ΥΠΟΤΕΤΑΚΤΑΙ ΕΝ Τω ΠΙΝΑΚΙ ΕΓΕΝΕΤΟ ΔΕ ΕΝ ΤΟΙC ΠΑΡω ΧΗΚΟCΙΝ ΚΑΘωC CΕCΗΜΕΙωΤΑΙ ΑΠΟΝΗCΤΙΖΕCΘΑΙ ΔΕ ΔΕΙ ΟΥ ΑΝ ΕΝΠΕCΗ ΚΥΡΙΑΚΗ

ΕΙΔΟΙC ΕΜ. ΑΠΡΕΙ	Ζ	S ΕCΔΡΑΚΑ ΤΑ ΔΑΝΙ ΗΛ ΚΑΙ Ε	Є	Δ	Γ	Β	Α
ΜΗ. Δ̄. Νω ΑΠΡΕΙ	Δ ΓΕΝΕCΙC Χ̄Ι	Γ ΡΗΜω	Β	Α	Ζ	S	Є
ΜΗ ΙΒ ΜΗ Ᾱ ΚΑ SS ΑΠΡΕΙ	Α ΕΖΕΧΙΑC	Ζ	S ΙΗω ΧC	Є	Δ	Γ	Β
ΕΜ ΜΗ Ē. ΕΙ ΑΠΡΕΙ	Ζ ΙωCΕΙΑC	S	Є	Δ	Γ	Β	Α
ΜΗ. Δ̄ ΚΑ ΑΠΡΕΙ	Δ	Γ ΕΖΕΚΙΑC	Β	Α	Ζ	S	Є
ΜΗ. ΙΕ. ΚΑ ΑΠΡΕΙ	Α	Ζ ΚΑΤΑ ΔΑ ΚΑΙΙωCΕΙ ΑC	S	Є	Δ	Γ	Β
SS ΝωΝΑΙC ΕΜ ΑΠΡΕΙ	Ζ	S	Є	Δ ΙΗCΟΥC ΚΑ. ΔΑ	Γ	Β	Α
ΜΗ. Η. ΚΑ ΑΠΡΕΙ	Δ	Γ	Β	Α	Ζ	S	Є
ΕΜ. ΕΙΔΟΙC ΑΠΡΕΙ	Γ	Β	Α	Ζ	S	Є	Δ ο
ΜΗ. Δ. Νω ΑΠΡΕΙ	Ζ	S	Є	Δ	Γ	Β	Α ΕΖΟΔΟC
ΜΗ ΙΒ ΜΗ Α ΚΑ ΑΠΡΕΙ	Δ	Γ	Β	Α	Ζ	S	Є
ΕΜ. ΜΗ Ē. ΕΙ ΑΠΡΕΙ	Γ	Β	Α	Ζ	S	Є	Δ ΕΝΕΡΗΜω
ΜΗ. Δ. ΚΑ ΑΠΡΕΙ	Ζ	S	Є	Δ	Γ	Β	Α
ΜΗ. ΙΕ. ΚΑ ΑΠΡΕΙ	Δ	Γ	Β	Α	Ζ	S	Є
SS ΝωΝΑΙC ΕΜ. ΑΠΡΕΙ	Γ ΕΖΟΔΟC ΚΑΤΑ ΔΑ ΝΙΗΛ	Β	Α	Ζ	S	Є	Δ ΕCΔΡΑ
ΜΗ. Η. ΚΑ ΑΠΡΕΙ	Ζ	S ΠΑΤΟC ΧΙ	Є	Δ	Γ	Β	Α

ΟΥC
ΙΑC
ΛΑΜΟΥC
ΙΤΑC ΤRIΜΥΘΟΝ
Α ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΚΑΤΑ Ιω *sic*
ΑΝΗΝ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ ΚΑΙ ΑΠΟ ΚΑΛΥΨΕωC

ΠΕΡΙ ΧΑΡΙCΜΑΤωΝ ΑΠΟCΤΟΛΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟ CΙC

ΧΡΟΝΙΚωΝ
ΠΡΟC ΕΛΛΗΝΑC *sic*
ΚΑΙ ΠΡΟC ΠΑΤωΝΑ

Η ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΠΑΝΤΟC

ΠΡΟΤΡΕΠΤΙΚΟC ΠΡΟC CΕ ΒΗΡΕΙΝΑΝ

ΑΠΟΔΕΙΞΙC ΧΡΟΝωΝ

ΤΟΥ ΠΑCΧΑ

ΚΑΤΑ ΕΝ Τω ΠΙΝΑΚΙ *sic*
ωΔΑΙCΠΑCΑCΤΑC ΓΡΑ ΦΑC

ΠΕΡΙ Θ̄Υ ΚΑΙ CΑΡΚΟC ΑΝΑCΤΑCΕωC

ΠΕΡΙ ΤΑΓΑΘΟΥ ΚΑΙ

ΠΟΘΕΝ ΤΟ ΚΑΚΟΝ

nymus in Catalogo Scriptorum ecclesiasticorum, reperta non procul ab aede divi Laurentii extra muros, ut vocant, Romae, anno ∞ D L I

In sinistro latere.

ЄΤЄΙ ΑΛЄΞΑΝΔΡΟΥ ΚΑΙCΑΡΟC ΤѠ Α ΑΡΗΧ

ΑΙ ΚΥΡΙΑΚΑΙ ΤΟΥ ΠΑCΧΑ ΚΑΤΑ ЄΤΟC
ΑΙ ΔΕ ΠΑΡΑΚΕΝΤΗCΕΙΣ ΔΗΛΟΥCΙ ΤΗΝΔΙC ΠΡΟΕΞ

Α	Γ	Є	Ζ
Π ΙΑ ΚΑ. ΜΑΙ. ΚΥ	Π ΙS. ΚΑ. ΜΑΙ. ΚΥ	Π ΙΔ. ΚΑ. ΜΑΙ. ΚΥ	Π ΙΒ. ΚΑ. ΜΑΙ. ΚΥ
Π Η ЄΙ. ΑΠΡ. ΚΥ	Π S ЄΙ. ΑΠΡ. ΚΥ	Π Δ ЄΙ. ΑΠΡ. ΚΥ	ΝѠ ΑΠΡ. ΚΥ
Π Ξ ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΥ	Π Ι ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΥ	Π Η ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΥ	Π S. ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΥ
Π ΙЄ ΚΑ. ΜΑΙ. ΚΥ	Π Α ЄΙ. ΑΠΡ. ΚΥ	Π ΙΗ ΚΑ. ΜΑΙ. ΚΥ	Π ΙS. ΚΑ. ΜΑΙ. ΚΥ
Π Δ Ν. ΑΠΡ. ΚΥ	Π Α Νω. ΑΠΡ. ΚΥ	Π Η ЄΙ. ΑΠΡ. ΚΥ	ΚΑ ΑΠΡ. ΚΥ
Π Η ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΥ	Π ΙΓ ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΥ	Π ΙΑ ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΥ	Π Θ. ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΥ
ЄΙ ΑΠΡ. ΚΥ	Π S ЄΙ. ΑΠΡ. ΚΥ	Π Δ ЄΙ. ΑΠΡ. ΚΥ	Π Α. ЄΙ. ΑΠΡ. ΚΥ
Π Δ ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΥ	Π Α ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΥ	Π Δ Νω ΑΠΡ. ΚΥ	Π Є. ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΥ
Π ΙΔ ΚΑ. ΜΑΙ. ΚΥ	Π ΙΒ ΚΑ. ΜΑΙ. ΚΥ	Π ΙΖ ΚΑ. ΜΑΙ. ΚΥ	Π ΙЄ. ΚΑ. ΜΑΙ ΚΥ
Π Δ ЄΙ. ΑΠΡ. ΚΥ	Νω ΑΠΡ. ΚΥ	Π Ζ ЄΙ. ΑΠΡ. ΚΥ	Π Ε. ΕΙ. ΑΠΡ. ΚΥ
Π Η ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΥ	Π S ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΥ	Π Δ ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΥ	Π Θ. ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΥ
Π ΙΗ ΚΑ. ΜΑΙ. ΚΥ	Π ΙS. ΚΑ. ΜΑΙ. ΚΥ	Π Γ ЄΙ. ΑΠΡ. ΚΥ	ЄΙ ΑΠΡ. ΚΥ
Π Η ЄΙ. ΑΠΡ. ΚΥ	ΚΑ ΑΠΡ. ΚΥ	Π Γ Νω. ΑΠΡ. ΚΥ	ΝѠ ΑΠΡ. ΚΥ
Π ΙΑ ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΥ	Π Θ ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΥ	Π Ζ ΚΑ ΑΠΡ. ΚΥ	Π ΙΒ. ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΥ
Π Δ ЄΙ. ΑΠΡ. ΚΥ	Π Α ΕΙ. ΑΠΡ. ΚΥ	Π Ζ ЄΙ. ΑΠΡ. ΚΥ	Π Ε. ΕΙ. ΑΠΡ. ΚΥ
Π Δ Νω. ΑΠΡ. ΚΥ	Π Θ ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΥ	Π Γ. ΚΑ ΑΠΡ. ΚΥ	ΚΑ ΑΠΡ. ΚΥ

Π ΙΖ ΚΑ ΜΑΙ. ΚΥ	Π ΙΕ ΚΑ. ΜΑΙ. ΚΥ	Π ΙΓ. ΚΑ. ΜΑΙ. ΚΥ
Π Ζ. ΕΙ. ΑΠΡ. ΚΥ	Π Ε ΕΙ ΑΠΡ. ΚΥ	Π Α. Νω. ΑΠΡ. ΚΥ
Π Δ ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΥ	Π Θ ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΥ	Π Ζ ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΥ
Π Γ ΕΙ. ΑΠΡ. ΚΥ	ЄΙ ΑΠΡ. ΚΥ	Π ΙΖ ΚΑ. ΜΑΙ. ΚΥ
Π Γ Νω. ΑΠΡ. ΚΥ	Νω ΑΠΡ. ΚΥ	Π Α ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΥ
Π Ζ ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΥ	Π ΙΒ ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΥ	Π Ι ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΥ
Π Ζ ΕΙ ΑΠΡ. ΚΥ	Π Ε ΕΙ. ΑΠΡ. ΚΥ	Π Γ ΕΙ. ΑΠΡ. ΚΥ
Π Γ ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΥ	ΚΑ ΑΠΡ. ΚΥ	Π S ΕΙ. ΑΠΡ. ΚΥ
Π Γ ΚΑ. ΜΑΡ. ΚΥ	Π ΙΑ ΚΑ. ΜΑΙ. ΚΥ	Π ΙS ΚΑ. ΜΑΡ. ΚΥ
Π Α Νω. ΑΠΡ. ΚΥ	Π Η ΕΙ ΑΠ,Ρ. ΚΥ	Π S ΕΙ. ΑΠΡ. ΚΥ
Π Ζ ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΥ	Π Ε ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΥ	•Π Ι ΚΑ ΑΠΡ. ΚΥ
Π ΙΖ ΚΑ. ΜΑΙ. ΚΥ	Π ΙΕ ΚΑ. ΜΑΙ. ΚΥ	Π Α ΕΙ. ΑΠΡ. ΚΥ
Π Α ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΥ	Π Δ Νω. ΑΠΡ. ΚΥ	Π Α Νω. ΑΠΡ. ΚΥ
Π Ι ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΥ	Π Η ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΥ	Π ΙΓ ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΥ
Π Γ ΕΙ. ΑΠΡ. ΚΥ	ЄΙ ΑΠΡ. ΚΥ	Π Γ ΕΙ ΑΠΡ. ΚΥ
Π S ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΥ	Π Δ ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΥ	Π Α ΚΑ. ΑΠΡ. ΚΥ

Smetius vidit. & una cum Pighio legit atque exscripsit.

• Π Ι Є Mſ. Smetii.

DIIS DEDICATOR AVT SACRIFICIORVM.

SACRIFICIA, EX ARCV C. NSTAN TINIANI ORNAMENTIS PETITA.

MARTI VICTORI — IOVI OPT. MAX. SACRVM. — HERCVLI SACRVM

Engubij in Vmbria, repertæ fuerunt ante aliquot annos tabulæ octo æneæ, quarum una literis, ut videtur, Græcis inuerfis linguaq. ut quidam autumant Æolica reliquæ vero, literis quidem Latinis, fed lingua, ut putatur Hetrufca, fcriptæ funt. Prioris exemplar hoc est

VYIƎƎA : VYIMAKƧƎ : ƧAVdΘVdYƧ : YIIVdAdƎ : VYI< VYdVA
VYAƧƎƧVdꟼ : AdSƎYAIIdY : IYIIAꟼƧ : AIIIAIYdƎY : KƎMAIII
ƧƎIIVIIIƎVꟼ · ƎIIVƧƎƎ : AIIIVꟼdƎdƎ : ƎƧƎƧ : VdꟼVƧ : KƎꟼƎ
:KƎƧI : AYAIIƎYƎꟼ : AddΘVdYƧ : VYI< VYdVA : ƧƎdIꟼVA
ƎIIVMƎVꟼ : ƧVꟼIAK : YIIVdƎdƎdƎ : VYIƎƎ ꟼA
ꟼAIIIAddƎdƎ : ꟼAIIIAƧA : VYIƎVYYdVA : ƎIIVƧƎƎ
ƧƎdYII VƧƎIIIƎƎ · YƎ : ƧƎƧƎdƎƧ : ƧVIIdAK : ƧƎYƎdƎA
VYdƎꟼA : VIIIIIƧdƎꟼ : VYIIƎYdƎꟼ : ƧƎIIAƧ ƧƎꟼVƧ
ƎIIKAƎƎƧ : ƧƎYAIIƧA : ƧIIAYƎƧ : ƧƎVKƧƎƎ : VYIYAYƧ
ƎIIVƧƎƎ ƎKIꟼꟼVꟼ : ƎIIVIIIƎVꟼ : VIIIIIƧdƎꟼ : AIIIVdƎdƎ
VIIIΘIIƧdƎꟼ : ƧƎdƎAdK : ƧƎƧKIꟼꟼVꟼ : ƧƎIIVIIIƎVV
ƧƎIIVIIIƎVA : ƎIIVƧƎƎ : YƎ : ƧƎKIꟼꟼVꟼ : ƎIIVIIIƎVꟼ
VYIIIV : VddƎdƎ KVIII : IIVK ƎdƎdV : VIIIYV
ƎYIIVYYdV : A8ƎIII : AIdIYƧƎƎ : KVIII : ƧVdƎ : ƎꟼƧƎdYYV
ƎƧƎƧ : VOƧ ƎY : 8VƧƎ ƎdYΘƎA : dAKIIIVK : AYƎddƎA
:VYAKVƧ : ƎIIKAƎƎƧ · VYIƎVYYdV : AIIIAƧA : AƧA
ƎVVΘ : ƎdƎdƎ : VꟼVƧ : VdYIIVƧdƎꟼ · AdƎƎƧƎƎ : KƎIIIVIII
KƎIIVIII : VYIƎVYYdV : dAKIIIVK : AYƎdƎAKƧ : ƎIIKA ƎƎƧ
ƎIIKAƎƎƧ : ƎddƎdƎ : dƎꟼVƧ : ƎƧdVY : VdYIIVƧdƎꟼ : AI dIYƧƎƎ
IIIIꟼƎΘꟼIII : KƎIIIVIII : VOIƎVYYdV : dAKIIIVK : AYƎdƎAKƧ
KƎIIIVIII : VYIIƎYIIA : ƎdYIIVƧdƎꟼ : KƎꟼƎ : VYdƎƎ : VYƎ
dYIƎVYYdVꟼ : 8ƎIIKAƎƎƧ ƧƎƎAKIIƎ8 ƎIIYƧƎ8 : VƧVƧAƎ : 8AYAddA
VIIIΘIIƧdƎꟼ : ƎIIKAƎƎƧ : VƎ8V : KA8V : ƎꟼdVƎVIII : KIIIVII
: ƧƎVKƧƎꟼ : AdYƎƎ : K : KƎIIIVIII : ƎdIꟼꟼVA ƎIIVIIƎVꟼ
ƎIIVƧƎƎ : VIIIΘIƧdƎꟼ : ƧIIKAƎƎƧ : ƧƎYƎ8VA
:IdƎΘ : ƧIꟼƎƎƧ : KƎIIIVIII : ƧƎdꟼꟼVꟼ : ƧƎIIVIIIƎVꟼ
: ƎƎdAY : ƧVdƎKƎIIIVIII : VYIIƎYIIA · 8AIdAƎƎ
IIIAKꟼA : VYVA IIIVK : KƎIIIVIII : VYdƎY
VKVƧ : VIIIΘIIƧdƎꟼ : ƧƎYAIIIVK : VYƎIIAK
:ƎIIVꟼ : VYƎ8A0 : VIIƎYƧIꟼAY : VYƎꟼV : VIIVƧƎ
:VYIYdVꟼ : YƧVKA8 : KƎYI : ꟼA : VYƎ8A0 : VYΘƎdƎƧ
: KƎꟼƎ : YƧAΘƎꟼVdꟼ : IꟼꟼI : KAYIIVΘ VYVƧ
ƧBAΘꟼIꟼII : ƧꟼIIVꟼ ƧꟼdV

In hanc tabulam aeneam Eugubinam lingua Etrusca confcriptam. divinatio Bernardini Baldi Edita eft cura velferi Auguftae Vindelicorum apud Davidem Francum 1613 4. Sed viri docti habent pro variis ariolationibus.

Tabulas hafce ambas Ioh. Metellus Burgundus vidit & exfcripfit quas etfi nemo planè intelligit, quia tamen de rebus facris agere quidam crediderunt, ideo hoc loco ponendas effe exiftimavi.

Pofteriorum unius exemplum eft, id quod fequitur

In priore tabulæ facie.

ESTE.PERSCLO.AVEIS.ASERIATER.ENETV.PARFA.CVRNASE.DERSVA.PEIQV.PEICA.MERSTV.POEI ANGLA.ASERIATO EESTESO.TREMNV.SERSE.ARSFERTVRE.EHVELTV.STIPLOASERIAIA.PARFA.DERSVA.CVRNACO.DERSVA PEICO.MERSTO.PEICA.MERSTA.MERSTA.AVVEI.MERSTA.ANGLA.ESONA.ARFERTVR.ESO.AN STIPLATV EF.ASERIO.PARFA.DERSVA.CVRNACO.DERSVA.PEICO.MERSTO.PEICA.MERSTA.MERSTA.AVEIF.MERSTAF ANGLAF.ESONA.MEHE.TOTE.IIOVINE.ESMEI.STAHMEI.STAHMEITEI.SERSI.PIRSI.SESVSTPOI.ANGLA ASERIATO.EST.ERSENEIP.MVGATV.NEP.ARSIR.ANDERS.ISTV.NERSA.COVRTVST.PORSI.ANGLA.ANSERIATO IVST SVEMVIETO.FVST.OTE.PISI.ARSIR.ANDERSE.SVSPDISLERALINSVST.

VERFALE.PUFEARSFERTVR TREBEIT, OCRER.PEIHANER.ERSESTAHMITO.ESO TVDERATO.ESTANGLVTO HONDOMV.PORSEI.NESIMEI.ASA.DEVEIA.EST.ANGLOME.SOMO.PORSEI.NESIMEI.VAPERSVS.AVIEHCLEIR EST.EINE.ANGLVTOSOMO.VAPEFEAVIEHCLV.TODCOMETVDER.ANGLVTO.HONDOMV.ASAME.DEVEIA.TOD COME TVDEREINE TODCEIR.TVDERVS.SEIPODRVHPEI.SERITV

TVDEROR.TOTCOR.VAPERSVSTO AVIECLIR.EBETRAFE.OOSFRCLOME.PRESOLIAFE.NVRPIER.VASIRSLOME SMVRSIME.TETTOME.MILETINAR.TERTIAME.PRACO.PRACATARVM.VAPERSVSTO.AVIECLIR.CARSOME. VESTISIER.RANDEMERV.FRER.TETTOMENONIAR.TETTOMESALIER.CARSOME.HOIER.PERTOME.PADELLAR HONDRA.ESTO.TVDERO.PORSEISVBRA.SCREIHTORSENT.PARFA DERSVA.CVRNACO.DERSVA.SERITV.SVBRA.ESTO TVDERO.PEICO.MERSTO.PEICAMERSTA.SERITV.SVEANCLAR.PROCANVRENT.ESO.TREMNV.SERSE COMBIFIATV.ARSIERTVRO.NOMNE.CARSITV.PARFA.DERSVA.CURNACO.DERSVA.PEICO.MERSTO.PEICA.MEERSTA MERSTA.AVEIF.MERSTA.ANCLAE.ESONA TEFE.TOTE.IIOVINE.ESMEISTAHMEI.STAHMITEI.ESISCO.ESONEIR.SEVEIR POPLER.ANFERENER.ET.OCRER.PIHANER.PERCA.ARSMATIA.HABITV.VASOR.VERISCO.TREBLANIR.PORSI.OCRER PEHANER.PACA.OSTENSENDIEOISO.OSTENDV.PVSI.PIR.PVRETO.CEHEFI.DIASVRVR.VERISCO.TESONOCIR.SVRVR VERISCO.VEHIEIR

PRE.VERFIR.TREBLANEIR.IVVE.GRABOVEI.BVF.TREIF.FETV.ESO.NARATV.VESTEIS.TEIO.SVBOCAV.SVBOCO DEI GRABOVI.OCRIPER.FISIV.TOTAPER.IIOVINA.ERER.NOMNEPER.ERAR.NOMNEPER.FOS.SEI.PACERSEI.OCREFISEI TOTE.IIOVINE.ERER.NOMNE.ERAR.NOMNE.ARSIE.TIO.SVBOCAV.SVBOCO.DEI.GRABOVE.ARSIER.FRITETIO.SVBOCAV SVBOCO.DEI.GRABOVE.DI.GRABOVIE.TIO.ESV.BVF.PERACREI.PIHACLV.OCREPER.FISIV.TOTAPER.IOVINA.IRER.NOMNEPER ERAR.NOMNEPER.DEI.GRABOVIE.ORER.OSE.PERSEI.OCRE.FISIE.PIR.ORTO.EST.TOTEME.IOVINE.ARSMOR.DERSECOR SVBATORSENT.PVSEI.NEIP.EREITV.DEI.GRABOVIE.PERSEI.TVER..PERSCLER.VASETO.EST.PERETOM.EST FROSETOM.EST.DAETOM.EST.TVER.PERSCLER.VIRSETO.AVIRSETO.VAS.EST.DI.GRABOVIE.PERSEI.MERSEI.ESV.BVF PERACREI.PIHACLV.PIHAFEI DI.GRABOVIE.PIHATV.OCRE.FISEI.PIHATV.TOTA.IOVINA.DI.GRABOVIE.PIHATV OCRER FISIER.TOTAR.IOVINAR.NOME.NERF.ARSMO.VEIRO.PEQVO.CASTRVO.ERI.PIHATV.FVTV.FOS.PACER.PASE.TVA.OCRE.FISI TOTE IIOVINE.ERAR.NOMNE ERAR.NOMNE.DI.GRABOVIE.SALVO.SERITV.OCRE.FISI.SALVA.SERITV.TOTA.IIOVINA.DI GRABOVIE.SALVO.SERITV.OCRER.FISIER.TOTAR.IIOVINAR.NOME.NERF.ARSMO.VEIRO PEQVO.CASTRVO.FRI.SALVA SERITV.FVTV.FOS.PACER.PASE.TVA.OCRE.FISI.TOTE.IOVINE.ERER.NOMNE.ERAR.NOMNE.DI GRABOVIE.TIO.ESV.BVE PERACRI.PIHACLV.OCREPER.FISIV.TOTAPER.IOVINA.ERER.NOMNEPER.ERAR.NOMNEPER.DI.GRABOVIE.TIO.SVBOCAV

DI.GRABOVIE.TIO.ESV.BVF.PERACRI.PIHACLV.ETRV.OCREPER.FISIV.TOTAPER.IOVINA.ERER.NOMNEPER.ERAR.NOMNEPER DI GRABOVIE.ORER.OSE.PERSEI.OCRE.FISIE.PIR.ORTOEST.TOTE.IOVINE.ARSMOR.DERSE.COR.SUBATOR.SENT.PVSEI.NEIP EREITV.DI.GRABOVIE.PERSI.TVER.PERSCLER.VASETOM.EST.PERSETOM.EST.PERETOM EST.PROSETOM.EST.DAETOM.EST PERSCLER.VISETO.AVIRSETO.VAS.EST DIGRABOVIE.PERSI.MERSI.ESV.BVE.PERACRI.PIHACLV ETRV.PIHAFI DI.GRABOV PIHATV.OCRE.FISI.PIHATV.TOTA.IIOVINA.DI.GRABOVIE.PIHATV.OCRER.FISIER.TOTAR.IIOVINAR.NOME.NERF.ARSMO.VEIRO PEQVOC.ASTRVD.FRI.PIHATV.FVTV.FOS.PACER.PASE.TVA.OCRI.FISIE.TOTE.IIOVINAE.ERER.NOMNE.ERAR.NOMNE DI GRABOVIE.SALVO.SERITV.OCREFISIM.SALVA.SERITV.TOTAM.IIOVINA.DIGRABOVIE.SALVVOM.SERITV.OCRER.FISIER.TOTAR IIOVINE.NOME.NERE.ARSMO.VIRO.PEQVO.CASTRVO.FRIE.SALVVA.SERITV.EVTV.FVNS.PACER.PASE.TVVA.OCRE.FISI.TOTE IIOVINE.ERER.NOMNE.ERAR.NOMNE.DIGRABOVIE.TIOM.ESSV, BVF.PERACRI.PIHACLV.ETRV.OCRIPER.FISSIV.TOTAPER.IOVINA.EBER NOMNEPER.ERAR.NOMNEPER.DIGRABOVIE.TIOM.SVBOCAV.

DI.GRABOVIE.TIOM.ESV.BVE.PERACRI.PIHACLV.TERTIV.OCRIPER.FISIV.TOTAPER.IIOVINA.EBER.NOMNEPER.ERAR.NOMNEPER.DI GRABOVIE.ORER.OSE.PIRSE.OCREM.FISIEM.PIR.ORTEM.TUTEME.IOVINEM.ARSMOR.DERSECOR.SVBATORSENT.PVSI.NEIP HERITV.DIGRABOVIE.PERSE.TVER.PERSCLER.VASETOM.EST.PESETOM.EST.PERETOM.EST.FROSETOM.EST.DAETOM.EST.TVER PERSCLER.VIRSETO.AVIRSETO.VASEST.DIGRABOVIE.PIRSI.MERSI.ESV.BVE.PERACRI.PIHACLV.TERTIV.PIHAFI.DIGRABOVIE PIHATV.OCREM.FISIM.PIHATV.TOTAM.IIOVINAM.DI.GRABOVIE.PIHATV.OCRER.FISIER.TOTAR.IIOVINAR.NOMENERF.ASMO VIRO.PEQVO.CASTRVO.FRI.PIHATV.FVTV.EONS.PACER.PASE.TVA.OCRE.FISI.TOTE.IIOVINE ERER.NOMNE.ERAR.NOMNE.DI GRABOVIE.SALVO.SERITV.OCREM.FISIM.SALVAM.SERITV.TOTAM.IIOVINAM.DI.GRABOVIE.SALVOM.SERITV.OCRER.FISIER TOTAR.IIOVINAR.NOME.NERF.ARSMO.VIRO.PEQVO.CASTRVO.FRIF.SALVA.SERITV.FVTV.FONS.PACER.PASE.TVA.OCRE.FISI TOTE.IIOVINE.ERER.NOMNE.ERAR.NOMNE.DI.GRABOVIE.TIOM.ESV.BVE.PERACRI.PIHACLV.TERTIV.OCRIPER.FISIV.TOTAPER IIOVINA.ERER.NOMNEPER.ERAR.NOMNEPER.DIGRABOVIE TIO.COMOHOTA.TRIBRISINE.BVO.PERACNIO.PIHACLO OCRIPER.FISIV.TOTAPER.IIOVINA.ERER.NOMNEPER.ERAR.NOMNEPER.DI.GRABOVIE.TIOM.SVBOCAV.TASES.PERSNIMV SEVOM.SVRVR.PVRDOVITV.PROSESETO.NARATV.PROSESETIR.MEFA.SPEFA.FICLA.ARSVEITV.ARVIO.FETV.ESTE ESONO.HERI.VINV.HERI.PONI.FETV.VATVO.FERINE.FETV

PO.ST.VERIR.TREBLANIR.SI.COMIA.TRIF.FETV.TRIFEI.IOVIE.OCRIPER.FISIV.TOTAPER.IIOVINA.PERSAE.FETV.ARVIO.FETV PONE.FETV.TASES.PERSNIMV.SVRVR.NARATV.PVSEPRE.VERIR.TREBLANIR.PROSESETIR.STRVSLA.FICLA.ARSVEITV

In altera tabulæ facie.

PRE.VERIR.TESENOCIR. BVF. TRIF. FETVMARTE. GRABOVEI. OCRIPER. FISIV. TOTAPER. IIOVINA. ARVIO. FETV. VATVO. FERINE. FETV. PONI
FETV. TASES. PERSNIMV. PROSESETIR. FARSIO. FICLA. ARSVEITV. SVRVR. NARATV. PVSE. PRE. VERIR. TREBLANIR

POST. VERIR. TESENOCIR. SIF. FI. LIV. TRIF. FETVFISO. SANSIE. OCRIFER. FISIV. TOTAPER. IIOVINA. PONI FEITV. PERSAE. FETV. ARVIO. FETV
SVRVR. NARATV. PVSI. PRE. VERIR. TREBLANIR. TASES. PERSNIMV. MANDRACLO. DIFVE. DESTR E. HABITV. PROSESETIR. FICLA
STRVSLA. ARSVEITV. APE. SOPO. POSTRO. PEPER. SCVST. V. ESTISIA. ET. MEFA. SPEFA. SCALSIE CONEGOS. FETV. FISOVI. SANSI
OCRIPER. FISIV. TOTAPER. IOVINA. ESO. PERSNIMV. VESTISIA VESTIS. TIO. SVBOCAV. SVBOCO FISOVI. SANSI. OCRIPER. FISIV
TOTAPER IIOVINA. ERER. NOMNEPER. ERAR. NOMNEPER. FONS SIR. PACER. SIR. OCRE. FISI. TOTE. IIOVINE ERER. NOMNE
ERA. R NOMNE. ARSIE. TIOM. SVBOCAV. SVBOCO. FISOVI. SANSI. ASIER. FRITE. TIOM. SVBOCAV. SVBOCO. FISOVI SANSI. SVRONT
PONI PERSNIMV. MEFASPEFA. ESO. PERSNIMV. FISOVIE. SANSIE. SANSIE. TIOM. ESA. MEFA. SPEFA. FISOVINA. OCRIPER FISIV. TOTAPER. IIOVINA
ERER. NOMNEPER. ERAR. NOMNEPER. FISOVIE. SANSIEDITV. OCRE. FISI. TOTE. IOVINE. OCRER. FISIE. TOTAR. IOVINAR. DVPVRSVS

PERTVRPVRSVS. FATO. FITO. PERNE. POSTNE. SEPSESARSITE. VOV SE AVIE. ESONE. FVTV. FONS. PACER. PASETVA. OCRE. FISI. TOTE. IIOVINE
ERER NOMNE. ERAR. NOMNE. FISOVIE. SANSIE. SALVO. SERITV. OCREM. FISI. TOTAM. IOVINAM. FISOVIE. SANSIE. SALVO. SERITV
OCRER. FISI. ER. TOTAR. IOVINAR. NOME. NERF. ARSMO. VIRO. PEQVO. CASTRVO. FRIF. SALVA. SERITV. FVTV. EONS PACER. PASE.
TVA OCRE. FISI. TOTE IIOVINE. ERER. NOMNE. ERAR NOMNE. FISOVIE. SANSIE. TIOM. ESA. MEFA. SPEFA. FISOVINA. OCRIPER. FISIV
TOTAPER. IIOVINA. ERERNOMNE. ERAR. NOMNEPER. FISOVIE. SANSIE. TIOM. SVBOCAV. FISOVEI. ERITE. TIOM. SVBOCAV. PESCLV
SEMV. VESTICATV. ATRIPVRSATV. APE. EAM PVRDINSVST. PROSESETO. ERVS. DITV. ENO. SCALSETO. VESTISIAR. ERVS. CONEGOS
DIRSTV. ENO MEFA VESTISIA. SOPA. PVROME. EFVRFATV. SVBRA. SPAHMV. ENO. SERSE. COMOLTV. COMATIR. PERSNIHIMV
CAPIF. PVRDITA. DVPLA. AITV. SACRA DVPLA. AITV.

PRE. VERIR. VEHIER. BVFTRIF. CALERSVFETV. VOFIONE. GRABOVIE. OCRIPER. FISIV. TOTAPER. IIOVINA. VATVO. FERINE. FETV. HERIE. VIN. V
HERIE. PONI. FETV. ARVIO. FETV. TASES. PERSNIMV. PROSESETER. MEFA. SPEFA. FICLA. ARSVEITV. SVRONT. NARATV. PVRSI. PRE. VERIR
TREBLANIR.

POST. VERIR. VEHIER HABINA. TRIF. FETV TEFREI. IOVI. OCRIPER. FISIV. TOTAPER. IIOVINA. SERSE. FETV. PELSANA FETV. ARVIO. FEITV. PONI
FETV. TASIS. PESNIMV. PROSESETIR STRVSLA. FICLA. ARVEITV. SVRVNT. NARATV. PVSE. VERISCO. TREBLANIR. APE HABINA. PVRDINSVS
ERONT POI. HABINA. PVRDINSVST, DESTRVCO. PERSI. VESTISIA. ET. PESONDRO. SORSOM. FETV. CAPIRSE. PERSO. OSATV. EAM. MANI
NERTRV. TENITV. ARNIPO. VESTISIA. VESTICOS. CAPIRSO. SVBOTV. ISEC. PERSTICO. ERVS. DITV. ESOC. PERSNIMV. VESTIS. TIOM
SVBOCAV. SVBOCO. TEFRO. IOVI. OCRIPER. FISIV TOTAPER. IIOVINA. ERER. NOMNEPER. ERAR. NOMNEPER. FONSIR. PACER. SIOCRE. FISI. TOTE
IOVINE. ERER. NOMNE ERAR. NOMNE. ARSIE. TIOM. SVBOCAV. SVBOCO. TEFRO. IOVIAR. SIER FRITE. TIOM. SVBOCAV. SVBOCO. TEFRO. IOVI. TEFRE
IOVIE. TIOM ESV. SORSVPERSONTRV. TEFRALI PIHACLV. OCRIPER. FISIV. TOTAPER IIOVINA, ERER. NOMNEPER. ERAR. NOMNEPER. TEFRE
IOVIE. ORER. OSE. PERSEOCRE. FISIE PIR. ORTO EST. TOTE. IIOVINE. ARSMOR. DERSECOR. SVBATOR SENT. PVSI. NEIP. HERITV. TEFRE. IOVIE
PERSETOVER. PESCLER. VASETOM. EST. PESETOM. EST. FROSETOMEST. DAETOMEST. TOVER. PERSCLER. VIRSETO. AVIRSETO. VAS. EST
TEFRE. IOVIE PERSE. MERS. ESTESV SORSV. PERSONDRV. PIHACLV. PIHAFI. TEFRE. IOVIE. PIHATV. OCRE. FISI. TOTA. IIOVINA. TEFRE IOVI. PIHATV
OCRER FISIER. TOTAR. IIOVINAR. NOMNE. NERE. ARSMO VIRO. PEQVO. CASTRVO. FRI. PIHATV. FVTV. FONS. PACER. PASE. TVA. OCRE FISI. TOTE
IIOVINAE. ERER. NOMNE. ERAR. NOMNE. TEFRE. IOVIE. SALVO. SERITV. OCRE. FISI. TOTAM. IIOVINAM. TEFRE. IOVIE. SALVOM. SERITV. OCRER. FISIER
TOTAR. IIOVINAR. NOME. NERF. ARSMO. VIRO. PEQVO. CASTRVO. FRI. SALVA. SERITV. FVTV. FONS. PACER. PASE. TVA. OCRE. FISI. TOTE. IIOVINE. ERER
NOMNE. ERAR. NOMNE. TEFRE. IIOVIE. TIOM. ESV SORSV. PERSONDRV. TEFRALI. PIHACLV. OCRIPER. FISIV. TOTAPER. IIOVINA. ERER. NOMNEPER. ERAR
NOMNEPER TEFRE IOVIE. TIOM. SVBOCAV. PERSCLV. SEHEMV. ATROPVSATV.

PESONDRO. STAFLAR. E NERTRVCOPERSI FETV. SVRONT. CAPIRSE. PERSO. OSATV. SVROR. PERSNIMV. PVSE. SORSV. APEPESONDRO. PVRDINSVS
PROSESETO. ERVS. DIRSTVENOM NESTISIAR. SORSALIR. DESTRVCO. PERSI. PERSOME. ERVS. DIRSTV. PVE. SORSO. PVRDINSVS. ENOM
VESTISIAM. STAFLAREM. NERTRVCO. PERSI. SVRORONT. ERVS. DIRSTV. ENOM. PESONDRO. SORSALEM PERSOME PVE. PERNIS FVSTIFE
ENDEN. DVPELSATV. ENOM. PESONDRO. STAFLARE. PERSOME. PVEPESNIS. FVS. IFE. ENDENDV. PELSATV. ENOM. VASO PORSEPESONDRISCO. HABVS
SERSE. SVBRA SPAHATVANDERVOMVS. SESRSITV. ARNIPO. COMATIR. PESNIS. FVST. SERSEPISHER COMOLTV. SERF. COMATIR. PERSNIMV
PVRDITO. FVST

VOC VCOM. IOVIV. PONNE. OVI. FVRFANT. VITLV. TORV. TRIF. FETV. MARTE. HORSEFETV. POPLVPER. TORAR. IIOVINAR. TOTAPER. IIOVINA. VATVO. FERINE
FETV. PONI FETV. ARVIO. FETV. TASES. PERSNIMV. PROSESETIR. FASIO. FICLA. ARSVEITV. SVRONT. NARATV. PVSEVERISCO. TREBLANIR

VOC VCOM. COREDIER. VITLV. TORV. TRIF. FETV. IIONDE. SERFI. FETV. POPLVPER. TOTAR. IIOVINAR. TOTAPER. IOVINAR. VATVE. FERINE. FETVARVIO
FETV. HERI. VINV. HERI. PONI. FETV. TASES. PERSNIMV. PROSESETIR. TESID FICLA. ARSVEITV. SVRONT. NARATV PVSE. VERISCO. TREBLANIR. ENOOCAR
PIHOS. FVST. SVEPO. ESOME. ESONO. ANDER VACOSE VASETOME. FVST. AVIF. ASERIATV. VEROFE. TREBLANO COVERTV. RESTE. ESONO FEITV

PONE. POPLO. AFRO. HERIES. AVIF. ASERIATO. ETV. SVRVRO. STIPLATV. PVSI. OCRER. PIHANER. SVRVRONT. COMBIFIATV. ERIRONT. TVDERVS. AVIF
SERITV. APE. ANGLA. COMBIFIANSIVST. PERCAARSMATIAM. ANOVIHIMV. CRINGATROHATV. DESTRAMESCAPLA. ANOVIHIMV. PIR. ENDENDVPONE
ESONOME. FERARPVFEPIR. ENTELVST. EREFERTV. POEPERCA. ARSMATIAM. HABIEST ERRIONT. ASO DESTRE ON EFERTV ERVCOM. PRINVATVRDVR
ETVTOPERCA. PONISIATER. HABITVTO. ENNOM. STIPLATV. PARFRDESV. ASESO. TOTE. IIOVINE SVRVRONT. COMBIFIATV. VAPEFEAVIE. CLVNEIP
AMBOLTV. PREPA. DESVA. COMBIFIANSI. APEDESVA. COMBIFIANSIVST. VIA. AVIECLA. ESONOME. ETVTOCOM. FERACRIS. SACRIS AP-AI ESONIAME
HEBETAFEBENVST. ENOM. TERMNVCOS. TAHITVTO. POI. PERCAM ARSMATIA HABIEST. ETVRSTAHMV ESO. ETVRSTAHMV PISEST. TOTAR
TARSINATER. TRIFOR TARSINAETR. TVSCERNAHARCER IABVSCER. NOMNER FETV. EHESV POPLV NOSVEIER EHE ESV. POPLVSOPIR. HABE
ESME POPLEPORTATV VLO. PVE. MERSEST. FETV. VRVPIRSEMERSEST. TRIOPER. EHETVRSTAHAMV. IFONT. TERMNVCO COMPRINVATIR
STAHITV. ENO DEITV. ARMAHAMO. CATERAHAMO. IOVINVR. ENOCOM PRINVATIR. PERACRIS SACRIS AMBRETVTO. APE. AMBREFVRENT
TERMNOME. BENVRENT. TERMNVCO. COMPRINVATIR. ESO. PERSNIMVMO. TASETVR. SERFE. MARTIE PRESTOTA. SERFIA. SERFER
MARTIER. TVRSA. SERFIA. SERFER. MARTIER. TOTAM. TARSINATEM. TRIFO. TARSINATEM. TVSCOM NAHARCOM. IABVSCOM. NOME
TOTAR. TARSINAT. FR. TRIFOR. TARSINATER. TVSCER. NAHARCER IABVSCER NOMNER. NERF. SIHITIV ANSIHITV. IOVIE. HOSTATV
ANHOSTATV. TVRSITV. TREMITV. HONDV. HOLTV. NINCTV. NEPITV. SONITV. SAVITV. PREPLOPATV. PREVILATV

SERFE. MARTIE. PRESTOTA. SERFIA. SERPER. MARTIER. TVRSA. SERFIA. SERFER. MARTIER. FVTVTO. FONER. PACRER. PASE. VESTRA. POPLE. TOTAR. IIOVINA
TOTE. IIOVINE. ERONERVS. SIHITIR. ANSIHITIR. IOVIES. HOSTATIR ANOSTATIR. ERO. NOMNE. ERAR NOMNE APE. ESTE DERSICVRENT. ENO
DEITV ETATO. IIOVINVR. PORSE. PERCA. ARSMATIA. HABIEST. ARSMATE. DERSICVST DVTI AMBRETVTO. FVRONT APE. TERMNONE
COVORTVSO. SVRORONT. PESNIMVMO. SVRVRONT DEITV. ETAIANS. DEITV ENOM. TERTIM. AMBRETVTO APE TERMNOME. BENVSO
SVRVRONT. PES NIMVMO SVRVRONT. DEITV. ETAIAS ENO. PRINVATVR. SIMO ETVROERAFONT. PIA. PORA. BENVSO

1 *Praecedenti tabulae similis & ista, qua in Bembi Bibliotheca. Patavii.*

CLAVERNIVR. DIRSAS. HERTI. FRATRVS. ATIERSIR. POSTI. ACNV
FABER. OPETER. P. IIII. AGRE. TLATIE. PIQVIER. MARTIER ET. ЅЕNA
HOMONVS. DVIR. PVRI. FAR. EISCVREN. OTE. A. VI. CLAVERNI
DIRSANS. HERTI. FRATER. ATIERSIVR. SEHMENIER. DEQVRIER
PELMNER. SORSER. POSTI. ACNV. VEЖ. X. CABRINER. VEF. V. PRETRA
TOCO. POSTRA. FAHE. ET. SESNA. OTE. A. VI. CASILOS. DIRSA. HERTI. FRATRVS
ATIERSIR. POSTI. ACNV. FARER. OPETER. P. VI. AGRE. CASILER. PIQVIER
MA^R^TIER. ET. SESNA. HOMONVS. DVIR. PVRI. FAR. EISCVRENT. OTE. A. VI
CASILAT. E. DIRSANS. HERTI. FRATEER. ATIERSIVS. SEHMENIER. DEQVRIER
PELMNER. SORSER. POSTI. ACNV. VEF. XV. CABRINER. VEF. VHS. ET
ЅESNA. OTE. A. VI   A C c c

Grutero Priceanus.

2 *Prioris tabulae Eugubinae characteribus, non multum absimiles extant Perusiae in Etruria, in lapide quadrato.*

IЯΔIIΘOYΣAƆ
ƎIAƆVAIHIЯΔIƆIMA:·
ΛƎIAƆMAIYΣƎЯ:·
Ǝ' YЯƎ⅃AƎΣOAЯ:·
VMƎIVOAƆI·:·
AƆAƎIƎЯƎƎΣV
ΣƎDAƆƎHAЯY:·
ЯƆƎΣOAЯAƆ
·:·V

3 *Item Clusii in Etruria (quod oppidulum nunc Chiusi corrupte vocant) unde dicti Clusini, de quibus Horatius lib. primo epist. Ad Vallam: Clusinos Gabiosque petunt & frigida rura, &c. extra oppidulum, in templo.*

IΠ† ΠЯA·AΠΙ†Ǝ†OA
AΣVAΠΙ†Ǝ†

Utrumque vidit & exscripsit Nicolaus Michault Bruxellensis.

4 *Qui autem hosce, & superiores characteres Graecos esse volunt, hujusmodi alphabetum sibi imaginantur.*

8	V	ʔ	Y	Θ	Я	>	D	И	M	⅂	K	↓	Ǝ	d	B	A
ω	φ	υ & η	τ	σ	ρ	ϖ	ο	ν pro	μ	λ	κ	ι	ζ	ε	δ	β α

5 *Vasta, urbs fuit in Apulia, olim celebris, mediocris ambitus, & partim in clivo, partim in plano, quantum ex ruinis conjectare licet, sita, nono ab Hydrunto miliari distans; nunc tantum viculus vix xv focorum. Extra eam innumera sepulchra sunt, e quibus effodiuntur quotidie multa vasa ossibus plena, in quibus arma aerea vetustate consumpta & annuli aurei rudes, nec satis politi. Reperta fuit ibidem ante annos quinquaginta sequens inscriptio marmorea, characteribus & lingua (ut Pontanus, Herm. Barbarus, Accius Syncerus, Charneus, Summontius, aliique qui eam viderunt, illius temporis docti viri existimarunt) Mesapia: solae & unicae ex tota illa lingua antiquissimae reliquiae. Hac autem lingua utebantur Japiges, ante adventum Idomenei in Italiam, quae postmodum, inducta Graeca, interiit. Galataeus.*

ΚΛΟΗΙ ΙΙΣΟ Ο7ΟΚΙΑ ΜΑΚΤΑΠΙΔΟΓ·ΑΣ· ΤΕΙ ΒΑΣ ΤΑ
FΕΙΝΑΙΥ ΑRΑΝΙΝΔΑΚΑΝΘΟΑFΑΣ ΤΙΣ ΤΑΒΟΟΣ
ΧΟΗΕ ΔΟΝΑΣ·ΔΑΧΤΑΣΣΙFΑΑΝΕΤΟΣΙ ΝΟΙΤR ΙΙ·ΟΝΟΧΟ
ΑΣ ΤΑΒΟΟΣ Χ ΟΗΕΤΟΙ ΗΙΔΑΤΙ ΜΑΙΗΙ ΒΕΙΑΙΙΗΙ
ΙΝΟΙ ΚΕΧΧΟΚΙΧΟΑΚΑΤΑΚΕΙΗΙΧΟΗΕ ΤΟΙΗΙΤΟΕΙΗΙΟΙ
ΔΑΙΟ ΗΟΝΝΙΗΙΙΝΟΙΓ·ΑΣ·ΤΙΜΑ
ΔΑΧ ΤΑΣ ΚΚΑΟFΗΕΙΗΙΙΝΟΙΑΚΔΑΝΝΟΑΓΟΧΧΟΝΝΙΗΙΑ
ΙΜΑRΝΑΙΗΙ·

Steph. Pighius descripsit ex libro Joviani Pontani, Neapolitani.

Verum & hosce characteres, non Mesapios: sed merè Graecos, forma in quibusdam aliquantulum immutata, linguamque item Aeolicam, brevissimam scilicet & antiquissimam esse, quidam haud contemnendae eruditionis ac magni judicii viri existimant. Characteres verò immutati, & a communibus (quales saltem habentur supra fol. XVII. inscr. prima) alieni, sunt hi.

| Ξ *pro* Θ | Θ *pro* ω | ^i^R *pro* P | Y *pro* OY | F *pro* Φ |

1 *Ab his non omnino abludunt isthaec inter Bembi schedas reperta.*

[illegible]

Grutero Puteanus.

2 *Inventum etiam extra Viterb. in Cybeles, uti putant, delubro istud Etruscis literis.*

[illegible]

Id Latinis literis est

Belyu. meos iti
meos. icy. yeb.
Ktili. ypitib. Ktipib
Atyli xv

Interpretatio Latina.

Diva. domo. Hospita. Isis
Hospitis. primo. excepta. fuit.
in. domo. puellae. Ipite. paterna
ducis. Piti. patris.
An. XV.

Grutерus è Metellischedis.

3 *Coloniae quoque ex annulo quodam delineavit nobis sequens Arnoldus Mercator.*

[illegible]

---

4 *Detur hoc patriae linguae, ac subnectantur superioribus exoletis, Gothica ista, sive Germanica sunt, quae communicavit nobis amicus noster Michael Mercator inventa inter res paternas. neque enim meruerant cur aut perirent, aut cum blattis ac tineis belligerarent; cum novitate sua non uni Germano, non uni Belgae in delitiis haberi possint, forte etiam debeant. Pater ergo Michaëlis Arnoldus Mercator, ait extare in Bibliotheca Abbatiae Werdensis Codicem antiquissimum, ante mille plus minus annos in pergameno aureis & argenteis literis perscriptum, continentem quatuor Evangelistarum opus, sed quod dolendum est, lacerum, diruptum, & nullo ordine ignorantia compactoris colligatum. Ex eo sequentia delineavit Arnoldus, opera & adminiculo Reverendi Domini Henrici Duden pro tempore Abbatis: pauca quidem illa; sed plura communicare vetabat obscuritas literarum jam vetustate evanescentium.*
Hunc librum quatuor Evangeliorum in Gothicam linguam conversorum edidit Franciscus Junius cum observationibus & Gothico Glossario Franciscus Junius Dordraci CIↃ IↃC LXV. *vide in Glossario Alphabetum Gothicum.*

Alphabetum.

[illegible]

X, non habent, sed ejus loco KS. utuntur.

Observanda est differentia inter λ, & λ, *quod in* a *prior pes longior sit deorsum missus, in* l. *vero pares sint.*
Caute etiam observa differentiam inter K & K, *illud est* k, *istud* r.
Γ *capitale* g *est. hinc abbreviaturae* ΓΨS, *id est, Godts, &* SΨ, *Godt.*
XS. IS. *Christus Jesus.*
z *pronuntiari debet ut* ts. *vel* sd. *ut Zorobabel,* EZKλS. *Tsorobabel. Esdras. haec Lectori sufficiant.*
.NI. *Diphthong. pronuntiatur ut* e. *more Graecorum.* 5 *ante* 5. *pronuntiatur ut* n. *item* 5 *ante K.*

Matthei 6. Capite.

1 [1]BIDGANDANS [2]UÞÞAN [3]NI [4]FILU [5]WAURD-
GAIÞ [6]SWASWE [7]ÞAI [8]ÞIUDO [9]ÞUGKE-
IÞ [10]IM [11]AUK [12]EI [13]IN [14]FILU [15]WAURD=
EIN [16]SEINAI [17]ANDHAUSGAINDAU, [18]NI
[19]GALEIKOÞ [20]NU [21]ÞAIM [22]WAIT [23]AUK [24]AT-
TA [25]IZWAR [26]ÞIZEIGUS [27]ÞAURBUÞ,
[28]FAURÞIZEIGUS [29]BIDGAIÞ [30]INA: [31]SWA
[32]NU [33]BIDGAIÞGUS.

Oratio Dominica.

[1]ATTA [2]UNSAR [3]ÞU [4]IN [5]HIMINA, [6]WEI=
HNAI [7]NAMO [8]ÞEIN, [9]QIMAI [10]ÞIUDIN-
ASSUS [11]ÞEINS, [12]SWE [13]IN [14]HIMINA [15]GAH
[16]ANA [17]AIRÞAI, [18]HLAIF [19]UNSARANA [20]ÞANA
[21]SINTEINAN [22]GIF [23]UNS [24]HIMMADAGA, [25]GAH
[26]AFLET [27]UNS [28]ÞATEI [29]SKULANSSIGAIMA,
[30]SWASWE [31]GAH [32]WEIS [33]AFLETAM [34]ÞAI [35]SK=
ULAM [36]UNSARAIM [37]GAH [38]NI [39]BRIGGAIS
[40]UNS [41]IN [42]FRAISTUBNGAI, [43]AK [44]LAUSEI
[45]UNS [46]AF [47]ÞAMMA [48]UBILAIN, [49]UNTE [50]ÞE=
IN [51]AIST [52]ÞIUDANGARDI [53]GAH [54]MAHTS
[55]GAH [56]WULÞUS [57]IN [58]AIWINS. AMEN.

Orationem Dominicam subsequentia.

[1]UNTE [2]GABAI [3]AFLETIÞ [4]MANNAM [5]MISSA=
DEDINS [6]IZE, [7]AFLETIÞ [8]GAH [9]IZWIS [10]ATTA
[11]IZWAR [12]SANFAR [13]HIMINA [14]IÞ [15]GABAI [16]
NI [17]AFLETIÞ [18]MANNAM [19]MISSADEDINS
[20]IZE, [21]NIÞ [22]AU [23]ATTA [24]IZAR [25]AFLET=
IÞ [26]MISSADEDINS [27]IZWAROS. [28]AÞÞAN
[29]BIÞE [30]FASTAIÞ [31]NI [32]WAIRÞAIÞ [33]
SWASWE [34]ÞAIAIUTANS, [35]SAURAI [36]FRA=
WARDGAND [37]AUK [38]ANDWAIRÞJA [39]SEINA [40]
EI [41]TASAIOAND [42]AU [43]MANNAM [44]FASTAN=
DANS, [45]AMEN [46]QIÞA [47]IZWIS [48]ÞATEI [49]
ANDNEMUN [50]MIZDON [51]SEINA.

AIWAGGEAGA ÞAIRH MARKUM
ANASTODIÞ.

ANASTODEINS AIWAGGEAGONS IHS XAUS
SUNAUS GÞS, SWE GAMELIÞ IST IN ESA=
IN PRAUFETAU, SAI IK INSANDGA AGGILAU
MEINANA FAURA ÞUS, SAEI GAMANWEIÞ
WIG ÞEINANA FAURA ÞUS. STIBNA WOP-
GANDINS IN AUÞIDAI MANWEIÞ WIG FRAUS
RAIHTOS, WAURKEIT STAIGOS GÞS UNSARIS.

Hae: sic leguntur.

Bidgandans vthban ni filu vuaurdgaith svvasve thai thiudo thunkeith im auk & in filu vuaurdein seinai, andhausgaindau, ni galeikoth nu thaim, vuait auk atta izvuar thizeigus thaurbuth faurthizeigu. bidgaidt ina, svua nu bidgaithus.

INTERPRETATIO

[1] *Biddende* [2] *aber* [3] *nicht* [4] *vill* [5] *vuaurd* [6] *gibt, soo vuie* [7] *die* [8] *heiden,* [9] *duncket* [10] *inen* [11] *auch* [12] *daß sei* [13] *in* [16] *ihren* [14] *filn* [15] *vuoirden* [17] *verhoirt vuerden.* [18] *nicht* [19] *geleicket* [20] *dan* [21] *dennen,* [22] *vueiß* [23] *auch* [25] *juvuer* [24] *vatter* [26] *daß ienighe so ir* [27] *bedurffet* [28] *fur dem so ihr* [29] *biddet* [30] *im.* [31] *so* [32] *dan* [33] *biddet ihr.*

INTERPRETATIO

[1] *Vatter* [2] *vnser* [3] *der du* [4] *im* [5] *himmel,* [6] *geheilget vuerde* [8] *dein* [7] *name,* [9] *zukomme* [11] *dein* [10] *reich,* [12] *vuie* [13] *im* [14] *himmel* [15] *so auch* [16] *auff* [17] *erden,* [19] *vnser* [20.21] *teghlich* [18] *brott* [22] *gib* [23] *vns* [24] *heud am tage* [25] *vnd* [26] *aflatt.* i *verlaß* [27] *vns* [28] *die* [29] *schulden vnser. composita dictio est ex* SKULA et UNSIGAIMA.*debita nostra* [30] *soo vuie* [31] *auch* [32] *vuihr* [33] *aflaten.* i. *vergeben* [34] *den* [35] *schuldern* [36] *vnsern.* [37] *Auch* [38] *nit* [39] *brenge* [40] *vns* [41] *in* [42] *versuchunge)* in dictione hac vocalis AI suo more deest FRISTUBNGAI pro FRISTUBAINGAI, [43] *aber* [44] *luese* [45] *vns* [46] *von dem* [48] *vbell.* [49] *Denn* [50] *dein* [51] *ist* [52] *daß reich,* [53] *vnd* [54] *macht,* [55] *vnd* [56] *heerlicheit* [57] *in* [58] *eevuicheit. Amen.*

INTERPRETATIO

[1] *Vnde* [2] *so ihr* [3] *aflaisset.i.verlaisset* [4] *den menneren,* (viros uti potiores pro utroque indifferenti sexu hic posuit) [6] *ihre* [5] *missethaden,* [7] *so verlaisset* [8] *auch* [9] *euch* [11] *euvuer* [10] *vatter* [12] *so im* [13] *himmel* (subaudi, *est.*) [14] *Aber* [15] *so ihr* [19] *nicht* [17] *verlaisset den* [18] *menneren* [20] *ihre* [19] *missethaden, so vuirdt auch* [21] *nicht* [24] *euvuer* [23] *vatter* [25] *aflaißen,* [27] *euvuere* [26] *missethaden* [28.29.] *vuen ihr aber* [30] *fastendt,* [31] *nicht* [32] *vuerdet* [33] *so vuie* [34] *die gleissener, oder, eintheil leut* [35] *saure,* [37] *die auch* [36] *vervuandlen* [39] *ihre* [38] *andtlatten,* [40] *auff das sei* [41] *scheinendt* [42] *voir den* [43] *mennern.* i. *hominibus* [44] *vastendt,* participium est *(jejunantes.)* [45] *Amen* [46] *segh ich* [47] *euch* [48] *daß die* [49] *angenomen* (subintelligitur *haben)* [51.] *ihren* [50.] *meidlohn.* Graeca dictio est μισθὸν, i mercedem *daß ist meidth, oder meidthlohn.*

Euangelium durch Marcum
fanget an.

Ansanck des Evangelii Jesu Christi des sohn Gottes, vuie gemeldt ist in Esaia dem prophete, sehe ich sende meinen Engel faur ihn, so bereiden vuirdt deinen vuegh fur ihn. Ein stim roeffend in der vuusten, machet die vuegh fein recht, vuircket uue stegen unsers Godts.

WAS IOHANNES DAUPJANDS IN AUÞIDAI, JAH MERJANDS DAUPEINI IDREIGOS DU AFLAGEINAI FRAWAURHTE, GAH USIDDJEDUN DU IMMA ALLA IUDAIA LAND JAH IAIRUSAULYMEIS, JAH DAUPIDAI WESUN ALLAI IN IAURDANE AHWAI FRAM IMMA ANDHAITANDANS FRAWAURHTIM SEINAIM.

Es vuas Joannes daupendt in der vuuste, vnd predichten den tauff des reuvues, zu aflaghinge der sunden, vnd ausighinghend tho im al Judea landt, vnd von Jerusalem, vnd vuarden gedauffet alle in der Jaurdanen vuasser von im antzeigende ihre sunden.

WAS UÞÞAN IOHANNES GAWASIÞS TAGLAM ULBANDAUS, GAH GAIRDA FILLEINA BI HUP SEINANA, JAH MATIDA ÞRAMSTEINS, JAH MILIÞ HAIÞIWISK, JAH MERIDA QIÞANDS, QIMIÞ SWINÞOZA MIS SA AFAR MIS ÞIZEI IK NI IM. JAH SUNS SA AHMA USTAUH IN AUÞIDAI GAH WAS IN ÞIZAI AUÞIDAI DAGE FIDWORTIGUNS FRAISANS FRAM SATANIN GAH WAS MIÞ DIUZAM GAH AGGILEIS ANDBAHTIDEDUN IMMA.

Es vuar Joannes gekleidet mit Kameel hairen, vnd ein vellene gurde bey seinen huffen, vnd vvusten schrecken, vnd vuild honnich aess ehr, vnd predichte sagendt, Es komt ein geschvuinder dan ich achter mich, desse ich nicht bin vuerdich nachneigendt zu ontbinden die schoheraiff seiner schohe, dan ich tauffe euch in vuasser, aber er vuirdt euch tauffen mit dem heilgen geist. AHMIN, hinc *athem* nostrum, qui & Latinis spiritus dicitur. ut: emisit spiritum. WEIHAMAN sanctum, hinc pud nos *vueibischoff*, pro episcopo benedictiones administrante, *vueyvuasser*, pro aqua consecrata & sanctificata, & *vueidom* pro sacra domo, &c.

GAH WARÞ IN JAINAIM DAGAM QAM IS FRAM NAZARAIÞ GALEILAIAS. GAH DAUPIÞS WAS FRAM IOHANNE IN IAURDANE. GAH SUNS USGAGGANDS US ÞAMMA WATIN GASAHW USLUKNANS HIMINANS. JAH AHMAN SWE AHAK ATGAGGANDAN ANA INA. GAH STIBNA QAM US HIMINAM ÞU IS SUNUS MEINS SA LIUBA, IN ÞUZEI WAILA GALEIKAIDA. WAURÞS ANDHNEIWANDS ANDBINDAN SKAUDARAIP SKOHEIS, AÞÞAN IK DAUPJA IZWIS IN WATIN, IÞ IS DAUPEIÞ IZWIS IN AHMIN WEIHAMAN.

Vnd es vuar in ghenen daghen das Jesus quam von Nazareth in Galileen, vnd getauffet vuas von Joanne im Jordan, vnd zur stond ausgaende auss dem vuasser, gesach er die himmelen auflanckendt, vnd den gaist vuie ein taub ausgaende nach im, vnd ein stimme quam auss dem himmel. Du bist mein seer liber sohn, in ihn hab ich ein vuolgefallen. vnd zur stundt sicht der geist hat im ausgestauvuet in der vuusten, vnd vuardt in disser vuusten 40. taghe versucht vam Sathan, vnd vuas mit den thieren, vnd die engelen handthabten im.

IÞ AFAR-ÞATEI ATGIBANS WARÞ IOHANNES, QAM IS IN GALEILAIA MERJANDS AIWAGGELJON ÞIUDANGARDJOS GÞS, QIÞANDS ÞATEI USFULLNODA ÞATA MELA, GAH ATNEWIDA SIK ÞIUDANGARDI GÞS IDREIGOÞ, GAH GALAUBEIÞ IN AIWAGGELJON.

Aberachter dat angetast vuardt Joannes, quam Jesus in Galilea predighend das evangelium des reichs Gottes, sagendt das ausgefullet ist die tzeyt, vnd geneket sich dass reich gottes: habet berovu, vnd gelaubet dem evangelio.

GAH ÞAIRHGAGGANDS FAUR MAREIN GALEILAIAS GASAHW SEIMONU JAH ANDRAIAN BROÞAR IS ÞIS SEIMONIS WAIRPANDANS NATI IN MAREIN, WESUN AUK FISKJANS GAH QAÞ IM IS. HIRJATS AFAR MIS, JAH GATAUJA IGQIS WAIRÞAN NUTANS MANNE, GAH SUNS AFLETANDANS ÞO NATJA SEINA LAISTIDEDUN AFAR IMMA. &c.

Vnd vuarbendt fuhr das meer in Galilea, gesagh Simonem vnd Andream den broeder disses Simonis, vuerpende die netzer im meer, dan es vuehren fischer, vnd saget inen Jesus, hergaet after mich, vnd ich vuerd euch machen vischer der menschen, vnd zur stond verlastend ihre netzen folgden sei after im.

Ex Arnoldi Mercatoris schedis Gruterus.

VIARVM ET PONTIVM.

1 *In Forojulienſi regione, medio ferè montis Crucis adſcenſu, præcipiti ſaxo inciduntur hæc.*

C. IVLIVS. CAESAR. VIAM. INVIAM
SOLERT. S. ET. IMPENDIO. ROTAB
REDD

Ex Tacuin. Antiqq. Eſt & apud Sabellic. lib. 1. Antiqu. Aquileiae, & Cluv. lib. 1. Ital. ant. c. 20.

2 *Arimini.*

C. CAESAR. AVGVSTI. F
COS
VIAS. OMNES. ARIMINI
STERNI.............................

Ex Onuphr. Panvinio.

3 *Sub Tibure loco qui vulgò Caſſano dicitur.*

*ANI
IMP. CAESAR
DIVI. F. AVGVST
C† ⊗ I. P. CCCXX

Ant. Morillonius exſcr. & dimenſus eſt. Totidem paſſus à vicinis ruinis ædificii antiqui.

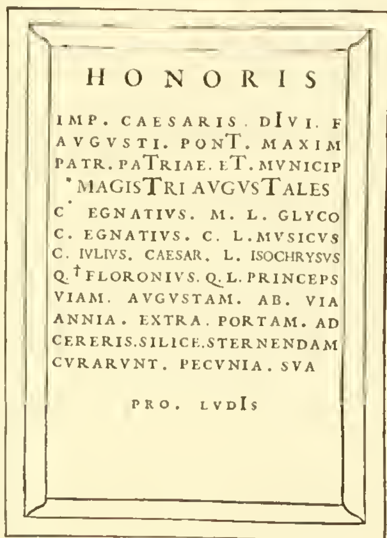
* Ita ſcheda Pigh. unicum verſum præmittit. In editis deſideratur ANI.
† ⊗ Ita Pigh. ſch.

4 *Emeritae in Hiſpania in aedibus Ferdinandi de Carra.*

IMP. CAES. DIVI. F. AVG. PON. MAX
COS. XII. TRIBVNIC. POTEST. X. IMP. VIII
ORBE. MARI. ET. TERRA. PACATO
TEMPLO. IANI. CLVSO. ET. REP. PO.
ROM. OPTIM. LEGIB. SANCTISS
INSTIT. REFOR. VIAM. SVPERI
ORVM. COSS. TEMPORE. INCHO
ET. MVLTIS. LOCIS. INTERMIS
SAM. PRO. DIGNITATE. IMPERII
LATIOREM. LONGIOREMQ
GADEIS. VSQ. PERDVXIT
XXX

Ex Morali Stradaque: quibus adſtipulantur omninò Schotti ſchedæ.

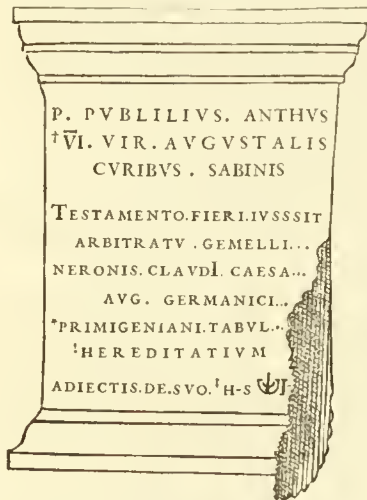
5 *In civitate Caſtellana Faliſcorum oppido Tabula marmorea.*

Vidit & exſcr. Smetius.

* Inferius CCXLIX 5. † FLORINIVS mſ. Smetii Urſ. & Onuf.

6 *Prope Farfarum fluvium in Sabinis, 20. à caſtello, quod adhuc Curreſe à Curibus vocatur, miliario, ad viam publicam, ex marmore candidiſſimo, & litera pulcherrima. Altum pedes IIII. latum ped. IIS Contuli cum Urſ. ſched.*

Fuit autem, vel miliarium, nam ibi concurrunt viae tres: vel terminus in agrum Curenſem & Sabinum.

Urſ. ſched.
Urſ.
Urſ.
Urſ.
‡ H S. ccIↃↃ. I... Urſ. ſchedae.

Pighius exſcripſit. Smet. 1. 1.

† VI. VIR. Auguſtalis Volſcis Latinis. Et tabular. xx. Heredit. inferius MCXI. 3. ‡ in R. DXC. libertus Auguſti ſupra hereditates. * TI. Claudius Primigenius ſub Veſpaſiano inf. CCXLI.

7 *In via Flaminia, 3° aut 4° lapide à Foro Sempronii, Urbinum verſus, * Metaurus fluvius inter duos excelſos montes labitur, juxtaque via jacet, quam neceſſe fuit muniri, & pro loci natura nonnunquam fulciri: & in eam rem extant antiquiſſima murorum ex quadrato lapide veſtigia, à templo Sanctae Mariae del ponte, uſque ad locum quem Cagli vocant. Imò ipſa montis (Apennini ſcilicet) pars, quae viam occupabat, à Caeſ. Veſpaſiano, ad 200. paſſus in modum arcus ac fornicis excavata eſt, uti ſequens titulus vetuſtate penè abſumptus indicat. Porro locum ipſum Furlo nunc vocant, fortaſſis Forulum.*

IMP. CAESAR. AVGVSTVS
VESPASIANVS. PONT. MAX
TRIB. POTEST. VII. IMP. XXVIII. COS. † VIII.
CENSOR. FACIVND. CVRAVIT.

Ant. Morillonius & alii nonnulli viderunt & exſcripſerunt. * Candianus Fabiet. emend. p. II. † VIIII. mſ. Smetii.

1 *Tibure, in domo Jo. Galini Cencii.*

VIARVM

C.RVSTIVS.C.F.FLAVOS.ITER
L.OCTAVIVS.L.F.VITVLVS
* IIII. VIR. D. S.S.
VIAM. INTEGENDAM
CVRAVER

Ant. Morill. exscripsit, habetque Apianus.
* III. Urs. sch.

2 *Ejusdem exempli tabella extat ibidem transposita tantum versu primo; ambitionis causa. Contuli cum Urs. sch.*

L. OCTAVIVS. L.F.VITVLVS
C.*RVSTIVS.C.F.FLAVOS.ITER
† IIII. VIR. D. S. S.
VIAM. INTEGENDAM
CVRAVER

Ex Jacobonio & Apiano.
* RVSTICVS. Urs. sch. † III. Urs. sched.

3 *Ad aquas Alburneas.*

D. D
C. CAES. I. IVS. C. F
C. HE. IVLIVS. T. F Q
....MOTRR. COL. D. S. S
C. RVSTIVS. C. F. FLAVOS. ITER
L. OCTAVIVS. L. F. VITVLVS. IT..
IIII. VIR. D. S. S..
VIAM INTEGENDAM
CVRAVERE

Gruterus ex Ursini schedis.

4 *Foro Sempronii in Piceno seu Marchia Anconitana. Fabrett. insc. c. v. p. 406. emendatiorem ex lapide inspecto exhibet.*

AVGVSTALES. VI. VIR
C. PESCENNIVS. C. L. CLEMENS
C. VETTIENVS. C. L. TIRO
L. MAENVS. L. L. PHARNACES
C. VERNASIVS. C. L. [a]EXVMOLPHVS
C. VEIANVS. C. L. EPAPHRA
L. LVCILIVS. Ɔ. L. CHRESTVS
CN. VETTIDIVS. CN. L. OPTATVS
C. [b]VTTIEDIVS. C. L. QVARTIO
C. CVPPIENVS. C. L. SVCCESSOR
L. [c]MAENVS. L. L. [d]ATHOBVTIVS
E. CATELLIVS. L. L. BARBARVS
[e]SEX. FIRMIVS. SEX. L. PRIMIO
[f]CN. RVSTIVS. CN. L. CLARVS
VIAM. LONG. P. ∞ CLXV. EX. D. D
OB. HONOREM. SEXVIRATVS
SVA. PECVNIA. SILICE. [g]STERNEND
CVRARVNT

Joannes Metellus Sequanus ab aliis accepit. Leand. Alb. in descript. Italia. p. 438. vidit apud aediles Pauli Episcopi Foro Semproniani. Hunc lapidem sic emendavi ex Fabretto, qui cum ipso lapide contulit. Versum tertium antepenultimum OB HONOREM SEXVIRATVS retinui, quamvis non habeatur apud Fabrettum. Graev.

a EVMOLP. b VTTED. aut VETTID. offenditur hoc nomine Gruterus, sed sine caussa. v. *Fabrett. inscript. c. I p. 5.* c MAELIVS. d AGATHOBVLVS. e Sex. Firmio Sex. F. Aemilia Sabino. Lap. Neap. ap. Capac. l. Hist. Neap. 21. f Cn. Marcius Rustius Rufinus. DLIX. 1. g ST . . ER.

5 *Anagniae in Latio, in summo templo, in duobus tabulis marmoreis, aequalibus; quarum uni primus: alteri vero postremus versus deest.*

IMP. CAESAR. DIVI. MARCI
ANTONINI. PII. GERM. SARMATICI
FILIVS. DIVI. COMMODI. FRATER. DIVI
ANTONINI. PII. NEPOS. DIVI. HADRIANI
PRONEP. DIVI. TRAIANI. PARTHICI
ABN. DIVI. NERVAE. ADNEP.
L. SEPTIMIVS. SEVERVS. PIVS. PERTI
NAX. AVG. ARABIC. ADIAB. PARTHIC. MAX
PONTIF. MAX. TRIB. POT. XV. IMP XII. COS. III. P. P. ET
IMP. CAESAR. IMP. CAESARIS. L. SEPTIMI
SEVERI. PII PERTINACIS. AVG. ARABICI
ADIAB. PARTH. MAX. FIL. DIVI. MARCI. ANTO
NINI. PII. GERM. SARM. NEPOS. DIVI. ANTO
NINI. PII PRONEPOS. DIVI. HADRIANI
ABNEPOS. DIVI. TRAIANI. PARTH. ADNEP.
M. AVRELIVS. ANTONINVS. AVG
PIVS. FELIX PONTIF TRIB. POT. X. IMP. II. COS. III. DES

FORTISSIMVS. AC. SVPER
OMNES. FELICISSIMVS
PRINCEPS

Prius erasa, sed postea restituta.

VIAM. QVAE. DVCIT. IN. VILLAM. MAGNAM
SILICE. SVA. PECVNIA. STRAVERVNT

Legit atque exscripsit Smetius.

6 *In valle Dianae, agro Atinate, ad cauponam, quae vulgo vocatur Polla.*

VIAM. FECEI. RHEGIO. AD. CAPVAM. ET. IN
EA. PONTEIS. MILIARIA. TABELLARIOSVE
POSEIVI. SVNT. A. RHEGIO. AD. CAPVAM. MIL.
CCLXXXV. HINCCE. AD. COLVMELLAM. MILIARIA
CCX. A. BIBONA. AD. LOCROS. MILIARIA. XXXXV.
A. FRETO AD. SYLLAM. MILIARIA. LX. IDEMQVE
FECEI. VT. EX. AGRO. POPLICO. ARATORIBVS
CEDERENT. PASTORES.

7 *Ita Smetianus codex ex Pontani libro: at alias sic concipiuntur.*

*M. AQVILIVS. M. F. GALLVS. PROCOS
VIAM. FECEI. AB. REGIO. AD CAPVAM ET. IN EA. VIA
PONTHEIS. OMNEIS. [a]MEILIARIOS. TABELARIOSQVE
POSEIVEI. HINCE. SVNT. NOVCERIAM
MEILIA. ⊥I. CAPVAM. [b]XXCIIII. MVRANVM. ⊥XX.
IIII. COSENTIAM. CXXIII. VALENTIAM. [c]C⊥XXX. ↄ
AD. FRETVM. AD. STATVAM. CCXXXI. ↄ. [d]REGIVM
sic
[e]CCXXXVII. SVMA. AF. CAPVAM. REGIVM
MEILIA. CCCXXI. ↄ [f]ET. EIDEM. PRAETOR
IN. SICILIA. FVGITEIVOS. [g]ITALICORVM. CON
sic
QVAEISIVEI. REDIDEIQVE. HOMINES. DCCCCXVII
EIDEMQVE. ΓRIMVS. FECEI. VT. DE. AGRO. POPLICO
sic
ARATORIBVS. CEDERENT. PAASTORES. FORVM
AEDISQVE. POPLICAS. HEIC. FECEI

† *In alio exemplari inter F. & S. spacium trium aut quatuor literarum erasarum spectatur.*

Ex Antonii Augustini, Antonii Verderii, Jo. Vinc. Pinelli, sed potissimum Celsi Cittadini, qui exscripsit ad lapidem ipsum, exemplaribus, ne longe secus Apianus.

* Hunc versum Celsus Cittad. restituit ex lapide. In edit. Grut. est omissus. *Gualth. Sicil p 62.* vid. Gronov t. de pec vet. c. 3. a h. e. pontes e tabulis seu asseribus mille pedum longitudine. Pontibus autem opus est propter vias torrentibus interruptas. b XXCIII. Urs. sched & Vorstii. c CLXXXII. d SVMA. Urs. at. lege SVMMA. AB CAPVA REGIVM. Gud. e e XXV. MI. f Haec verba ET EIDEM PRAETOR IN SICILIA, nunc desiderantur in lapide, quem diligenter inspexi. Gud. g ITALORVM. Ross. Memor. Bresc. p. 141.

8 *Romae in vinea Du. Angeli, extra portam Capenam.*

P. *SCAPTIVS. P F. GABINAM
VIAM. ORNARI. AC. REFICI
SVA. IMPENSA. CVRAVIT

Gruterus ex autographo Fulvii Ursini
* Cic. ad Att. VI. *ut equites Scaptio ad pecuniam cogendam daret.*

9 *In Pedemonte, ditionis Neap. loco.*

FABIVS. MAXIMVS. V. C. RECT. PROV
F†S. PR. VIAS. HERCVLIS. OB. TERR
AEMOTVS. EVERSAS. RESTITVIT. A FVN
DAMENTIS

Ex libro Jo. Pontani.

1 *Pierreport in Helvet.*

N V M I N I   A V G V
S T O R V M
V I A . F A C T A . P E R
†C . . V R . . . . V M . P A T E R N V M
II . V I R . C O L . H E L V E T

ST. Viftat.

Grutero Frehetus. Urftifius epit. Hift. Bafil. c. 6.
† Rein. e conjectura TVRANIVM. Amicus, qui vidit. in fuis fchedis notaverat, M. DVRI . . VM PATER XX. II. VIR. IL. COL. HELVET. Gud.

3 *Sueffae in Campania: medio itinere inter Capuam & Formias fragm. cippi marmorei, litera palmari.*

* RTHICI. FIL
DIVI. NERVAE. NEP
TRAIANI. HADRIANI
AVG. PONTIF. MAX
TRIB. POT. VI. COS. III.
VIAM. SVESSANIS
MVNICIPIBVS
SVA. PEC. FECIT

Stepli. Pighius vidit & exfcr.
* Capae ita fuppletum exhibet l. 11. hift. Neap. c. 19. IMP. CAESARI. DIVI TRAIANI PARTHICI.

4 *Capuae in Campania, in ponte Vulturni fluminis, litera coacta ac declinanti, nec digna feculo Antonini, fed forfitan a pofteris reftituta.*

IMP . CAESAR . AVG . M . AVRE
LIVS . ANTONIVS . PIVS . FE
LIX . AVG . PARTHICVS . MAX
BRITANNICVS . MAX . P . M . P . P .
†COS . III . DES . IIII .
VIAM . INVNDATIONE . AQVAE
INTERRVPTAM . RESTITVIT

Pighius exfcr. Smet. 1. 11. † Con. Vauveris fchedae.

Afculi in Termino viae, in fummo lapidis; multique hujufmodi
2 *extant in Apulia.*

VIARVM

V
IMP. CAESAR
DIVI. NERVAE. F
NERVA. TRAIANVS
AVG. GERM. DACIC
PONT. MAX. TR. POT
XIII. IMP. † VI. COS. V
P . P
VIAM. A. BENEVENTO
BRVNDISIVM. PECVN
SVA . FECIT

In alio exemplari. III. COS II

Ex Panvinio & Manutio, Vetdeīuque fchedis.

5 *Braccarae in columna.*

IMP. CAES. C. IVLIVS. VERVS. MAXIMVS. PIVS
F. AVG. GERM. MAX. DAC. MAX. SARM.
MAX. PONT. MAX. TRIB. POT. V. IMP. VII
P. P. COS. PROCOS
ET. C. IVLIVS. VERVS. MAX. NOBILISSIMVS
CAESAR. GERM. MAX. DAC. MAX. SARM. MAX.
PRINC. IVVENTVTIS. FILIVS. D. N. IMP. C
IVLII. VERI. MAXIMINI. P. F. AVG.
VIAS. ET. PONTES TEMPORE VETVSTATIS
COLLAPSOS. RESTITVERVNT
CVRANTE. *Q. DECIO. LEG. AVGG. PRET.
PRAEF A. BRAC. AVG
M . P

Ex Morali.
* Q. Decius eft C. Meffius Quintus Trajanus Decius, qui poft Philippos imperavit, quem Praefectum Praetorio fuiffe ex fola hac infcriptione difcimus. Gud. Reinef. tamen videtur verius legendum. LEG AVGG. PRO. PRET. A BRAC. AVG. Mil. Paff S. al in indic e 6. fub A & P exponit Praefecto Alae Braccar. Auguftan. fed Reinefius fimpliciffime. PAF. Totio Praefecto a Braccar. Aug. Millia Paffuum tot. Sic CLVI. 3 & CLVIII. 4 Nufquam etiam legitur Bra ar Auguftan equites fuiffe ut alam propterea fic exponere opus fuerit. Fit autem tantum mentio cohortium Braccar. Aug. in quibus pedites DLXII 2. Gud.

6 *Pergentibus ad vicum S. Genefii prope Cifterciensem occurrit rupes divifa opere humano, cum hac infcriptione, vulgo locus dicitur Petra fcripta. corrigitur a Spon. Mifcell. p. 150. & probat Fabrettus, in emendationibus.*

CL. ◊ POSTHVMVS. DARDANVS. aV. INL. ET. PA
TRICIAE. DIGNITATIS. EXCONSVLARI. PRO
VINCIAE. VIENNENSIS. EX. MAGISTRO. SCRI
NI. LIB. ◊ EXQVAEST. ◊ EXPRAEF. ◊ PRAET. ◊
bNEMA . . . . . GALLACIAE. ◊ ET. INL. ◊ FEM. ◊
EIVS. LOCO. CVI. NOMEN. THEOPOLI. EST.
VIARVM. VSVM. CAESIS. VTRINQVE. MON
TIVM. LATERIBVS. ◊ PRAESTITERVNT. MVROS
ET. PORTAS. DEDERVNT. QVOD. IN AGRO
PROPRIO. CONSTITVTVM. cTVENTIONI. OM
NIVM. VOLVERVNT. ESSE. COMMVNE. ADNI
TENTE. ETIAM. V. ◊ INL. ◊ COM. ◊ AC. FRATRE. ME
MORATI. VIRI. CLAR. ◊ LEPIDO. EXCONSVLARI
GERMANIAE. PRIMAE. EXMAGISTRO. MEMORIAE
EXCOM. ◊ RERVM. PRIVAT. ◊ VT. ERGA. OMNI
VM. SALVTEM. EORVM. STVDIVM
ET. DEVOTIONIS. PVBLICAE
TITVLVS. POSSET. OSTENDI

a male Grut. VI. NP.

b NEVIA GALLA CLAR. Spon & ante illum Sirmondus notis ad Sidon. fub Honorio.

c TVETIONI. fic emend ex Sirmondo. Male Grut. *Tuentio. V. Pignor. Symb. Epift. 40.*

Sic emendavi ex Sponio. in Grutero eft corruptiffima haec infcriptio quam acepit a Scaligero.

VIAR. AC PONTIVM.

1 *Allifani in Campania, in angulo parietis summi templi.*

L. APPVLEIVS
C. F. ANI. NIGER
*IIII. VIR
CVRATOR. VIARVM
STERNENDARVM
PEDVM. DECEM
MILLIA. VIAM
SVA. PECVNIA
FECIT

Sacerdos quidam Anagninus Smetio. l. 8.
* H. Smet.

2 *Neapoli castro Martis de Vulturno.*

M. ARRIVS. M. F.
M. SEXTIVS. M. F
DVOVIRI. DE. S. VIAM
FACIVND. ET. REFICIVND
COERAV.

Ex Apiano.

3 *Aquileiae.*

ARIVS. A. L. TERTIVS
AVG
TESTAMENTO. STERNI
IVSSIT
IN. QVOD. OPVS. EROGA
TA. SVNT. H-S. XXX

Ex Apiano & Lazio.

4 *Aquileiae ante ostium Ecclesiae monialium.*

IMP. CAES. INVICTVS. AVG
AQVILEIENSIVM. RESTITVTOR
ET. CONDITOR. VIAM. QVOQVE
GEMINAM. A. PORTA. VSQVE. AD
PONTEM. PER. TIRONES. IVVEN
TVT. NOVAE. ITALICAE. SVAE
DILECTVS. POSTERIORIS. LONGI
TEMPORIS. LABE. CORRVPTAM
MVNIVIT. AC. RESTITVIT

Ex Tacuino & Apiano. Cluver. I. Ital. ant. c. 20. Augusto tribuit. M. Antoninus instituit Leg. II. & III. Italicam illamque Norico, hanc Rhaetiae imposuit. Dio. lib. 55 & Velser. Vind. l. 6.

5 *Vinuessae in Hispan.*

HANC. VIAM
AVG
L. LVCRETIVS. DENSVS
FECIT

E Moral.

6 *Romae, in Palatio Card. Genuensis, juxta viam Salariam.*

CLIVVM. MARTIS. † PER. PVBLICA....
IN. PLANICIEM. REDEGERVNT
S. P. Q. R.

E Mazochio & Metelli schedis. Eadem est septimae hujus paginae. † leg. PEC.

7 *Romae proxime repertum, extra portam Capenam, extatque in aedib. Fabricii Narii.*

SENATVS
POPVLVSQVE
ROMANVS
CLIVOM
MARTIS
PECVNIA. PVBLICA
IN. PLANITIAM *sic*
RLDIGENDVM
CVRAVIT

Ex Ursino & Cittadini schedis.

8 *Anxuri sive Terracinae, in Caesarei templo.*

DN. GLORIOSISS. ADQ. IN
CLVTVS. REX. *THEODORICVS. VICT
AC. TRIF. SEMPER. AVG. BONO. REIP.
NATVS. CVSTOS. LIBERTATIS. ET
PROPAGATOR. ROMANI. NOMINIS
DOMITOR. GENTIVM.

DECENNOVII. VIAE. APPIAE. ID. EST. A. TRIB
VSQ. TERRACENA. ITER. ET. LOCA. QVAE
CONFLVENTIBVS. AB. VTRAQ. PARTE. PALVDVM
PER. OMNES. RETRETRO. *sic* PRINCIPVM. INVNDAVERANT
VSVI. PVBLICO. ET. SECVRITATE. VIANTIVM
ADMIRANDA. PROPITIO. DEO. FELICITATE
RESTITVIT. OPERI. INIVNCTO. NAVITER. INSVDANTE
ADQ; CLEMENTISSIMI. PRINCIPIS. FELICITER
DESERVIENTE. PRAECONIIS. EX. PROSAPIA. DECIO
RVM. CAEC. MAV. BASILIO. DECIO. VC. ET. INL.
EXPF. VRB. EXPPO. *sic* EXCONS. ORD. PAT. QVI. AD
PERPETVANDAM. TANTI. DOMINI. GLORIAM. PER
PLVRIMOS. QVI. ANTE. NON. ERANT. ALBEOS...
.... DEDVCTA. IN. MA
RE. AQVA. IGNOTAE. ATAVIS. ET. NIMIS. ANTIQVAE
REDDI ....
....
....
....

E schedis Metelli Gutenst. Grutero. * THEODERICVS. Fabret. insc. c. VII p. 521.

1 *Cordubae, in aede maxima.*

IMP. CAES. DIVI. F
AVG. COS. XIII. TRIB
POTES. XXI. PONT. MAX
A. BAETE. ET. IANO. AVG
AD. OCEANVM

ⅬXIII

Ex Ant. Augustini schedis, & Surita.

2 *Cordubae in Coenobio Franciscanorum columna ex marmore subviridi.*

IMP. CAESAR. DIVI
F. AVGVSTVS. COS
† VIII. TRIB. POTEST
XXI. PONT. MAX. A
BAETE. ET. IANO
AVGVSTO. AD
OCEANVM

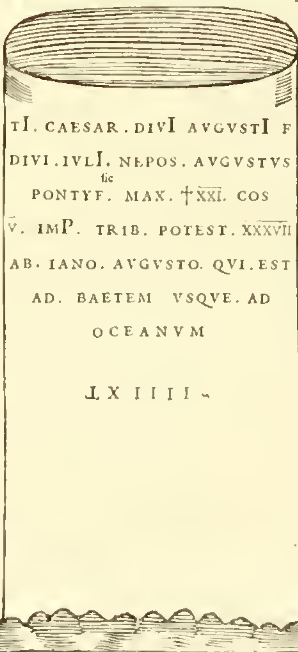
CXXI

CONSTANTIAE
AETERNITATI
QVE. AVGVSTI

E Marianae historia forte idem cum superiori.

† XIII Bos. de Pontif. Imp. & sic Gudius scribendum vidit ex praecedente.

4 *Corduba in columna marmorea.* MAR. AG MILIARIVM

† Busb. VI Strad. XI. Cos VI Surita, loco numeri puncta habet. sed Surita ad itinet. Antonini p. 170. notam hanc exponit de numero centenario.

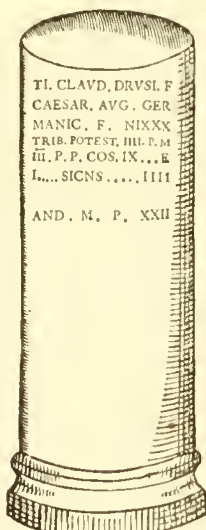
Ex Surita & Ant. Augustini schedis.

3 *Nemausi.*

TI. CAESAR. DIVI. AVG. AVG PONTIF
MAX. TRIB. POT. XXI. REFECIT
ET. RESTITVIT
IIII

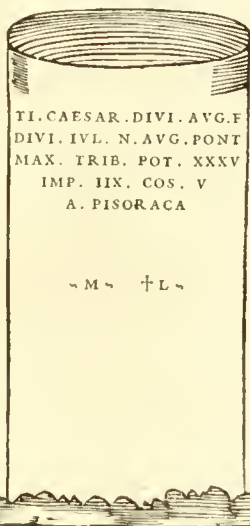
Ex iis quae Scaligero missa.

5 *Urbe Lingonum.*

E Roussati schedis Gruterus.

7 *Juxta Herream opp. Hispan. in Vaccaeorum regione.*

† L. Surita.

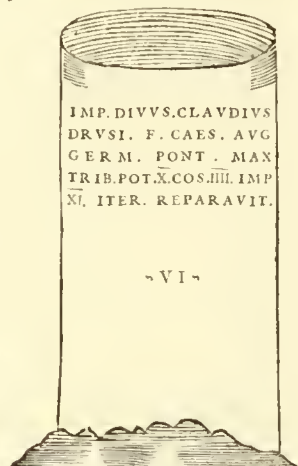
E Schotti schedis.

8 *In Ecclesia Vici quem* Pozo *vocant, ante fores templi dejectus lapis.*

..CAESAR
CLV......
PONTIFE....
P. XXX....
...A. AVGVSTOBRIGA
M. VIIII

E Surita.

9 *Emeritae.*

E Schotti schedis

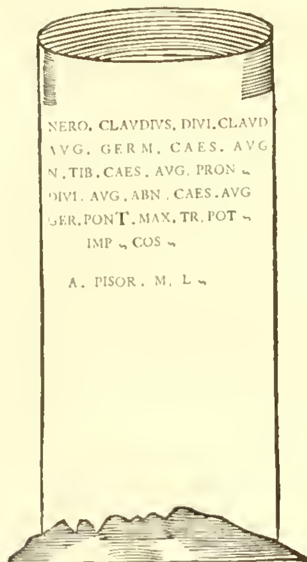
6 *Nemausi.*

TI. CAESAR
DIVI. AVG. F. AVG
PONT. MAX
TRIB. POT * XXXII
REFECIT. ET
RESTITVIT
V.

E Scaligeri schedis.

* XXXIII. Graster in antiqu. Nemaus.

1 *Altera columna prope Herream Hispan.*

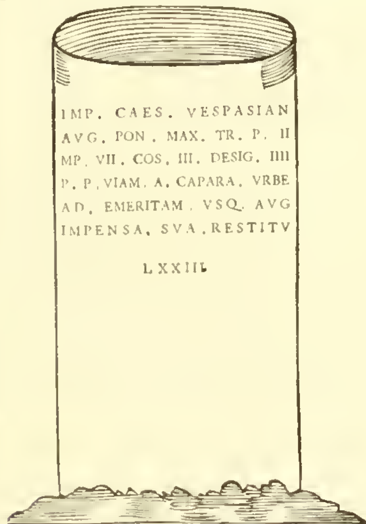
E Schotti schedis.

2 *Primo a Corduba lapide.*

NERO. CLAVDIVS. DIVI. CLAVDI. F
GERMANICI. CAESARIS. N. DIVI
AVG. ABN. TIB. CAESARIS. PRON
TRIB. POT. IMP . . . .
. . . .

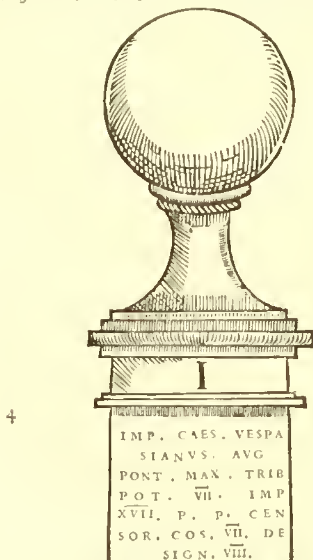
Ex Strada. Eadem est infra CLXXXIX. 2.

3 *Emeritae in columna.*

E Surita. & Schotti schedis.

Romae translata ex Appiae viae ruinis in Capitolium Columna, cujus vertex in globum desinit; subque numero principe triplicem hanc habet inscript

4

5

IMP. NERVA. CAES
AVG. PONT
MAX. TRIB. POT
COS. III
PATER. PATRIAE
REFECIT

SAR
AVGVSTVS. PONTIFEX
MAXIMVS. TRIBVNI
CIA POTESTATE.
sic *Fabret. pag. c. V. p.* 414.

6

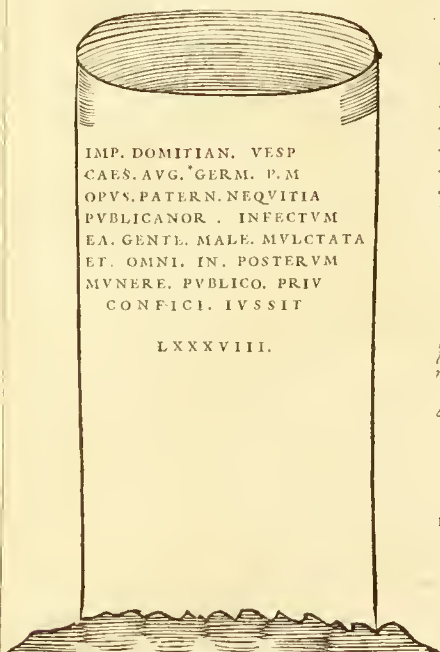
IMP. CAESARI DIVI
TRAIANI PARTHICI F
DIVI NERVAE. NEPOTI
TRAIANO. HADRIANO
AVG. PONTIF. MAXIM
TRIB. POT II COS. II

VIATORES. QVI. IPSI. ET. COS. ET
PR. CETERISQ. MAGISTRATIB
APPARLRENT. ET. H. V.

Ex schemate inciso in aes ab Nic. Alostano. Vidi Romae CIↃ IↃC LX. II. Gud.

VIAR. ET MILIARIVM.

1 *Emeritae.*

E Strada & Schotti schedis.

* Hoc cognomen tulit Domitianus cum Cattos vicisset. Suet. c. 6. & 13. Domit. Hinc absolute poetis vocatur Germanicus. Sic Martialis VIII. ep. 55. & l. v. ep. 20. & Statio 1 Silv. 1. Appius Maximus confector belli Germanici sub Domitiano inferius CCCLIX. 2.

2 *Epilae, ad Comitis ulmetum, qua itinera Caesaraugusta Bilbilim & inde Emeritam ducebantur.*

. . . . S A R
. . . . . . SIANI. F
. . . . .S. AVG. GER
. . . . .P.VIII. COS.XI
. . . . . .TESTAT. P. P
. . . . .ECORR . . . PT
. . . . . .TES. RESTIT
C C L X X X I X
C L X I X
V I I

E Surita.

3 *Emeritae.*

IMP. TITVS. CAES. VESP
AVG. PON. M. TRIB. P. *V
COS VIII. P. P. GENERIS
HVMANI. AMOR. EST. DE
SIDERIVM. ETIAM. †VI ~ ‡ VIVENS Moralis.
~ IIII ~

E Schotti schedis & Strada

* VIII. Bos. de pontif. imper. . §. 14.

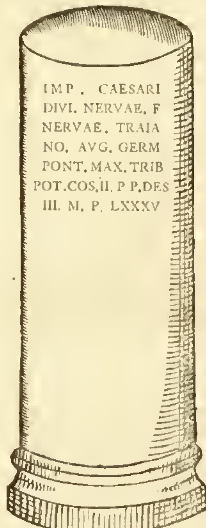
4 *Juxta oppidum, quod Arsularum dicitur, ad fontem quem Somnulam vocant, secundum viam Valeriam.*

XXXVIII

IMP. NERVA
CAESAR. AVGVSTVS
PONTIFEX. MAXIMVS
TRIBVNICIA
POTESTATE. COS. III
PATER. PATRIAE
FACIENDVM. CVRAVIT

Ex Ciofani Observat. ad Nasonis Tristia.

5 *In Helvetia, in Zurychgouw Badensi effossa columna, & postea in arcem delata ad Campum Florae anno 1524.*

E Stumpfio & Simeonio.

6 *Ad secundum mill à vico qui Murus dicitur, Numantiam versus, in media via, erecto lapide.*

. . . . . . .CAESAR. . . . . . .
. . . . . . .TRAIANVS. . . . . .
PONT. MA. . . . .
TR. POT. PP. . . . .
CIT. AB. . . . .

M. P. II

E Surita.

7 *Supra vicum Pozo cognominatum, Numantiam versus.*

IMP. CAESAR. NER
VA. TRAIANVS
AVG. GER. PONT. MAX
TRIB. POT. P. P. COS. III
FECIT. AB. AVGVSTOB

M. P. X

Ex Surita.

8 *Inter Ulyssiponem & Emeritam, in Columna prostrata.*

IMP. CAES. . . . . . .
. . . .
. . . .
TRAIANVS. AVG
GER. PONT. MAX
TRIB. POTEST
IS. II. RESTITV
IT

X
I

E Resendio.

9 *Augustobrigae in Hispan.*

IMP. CAES. NER
VA. TRAIANVS
AVG. GERM
TRIB. POT. P. P
COS. II. FECIT
AB. AVGVSTO
BRIGA

M. P. X

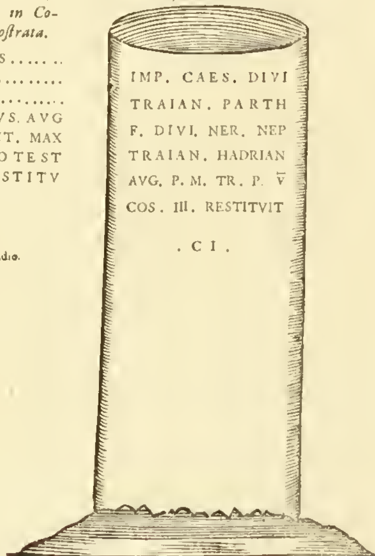
Ex Morali.

10 *Argandae Hispan.*

IMP. NERVA
CAESAR. AVG
TRAIANVS
GER. PONT
MAX. TRIB
POT. IIII. P. P
COS. II. RESTI
TVIT. A. COMPL
XIIII

Ex Morali.

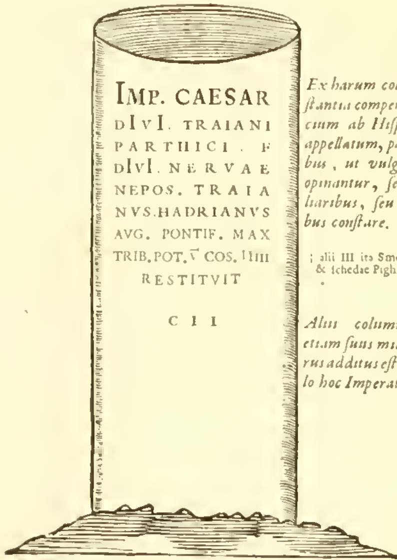
11 *Emeritae, in aedib. Ferdin. de Errere.*

E Schotti schedis. Vidi Romae A. CIƆ IƆ C LXII. Gud.

VIAR. ET MILIARIVM.

1 *Prope Caparram in Lusitania.*

E schedis Schotti.

Ex harum columnarum distantia compertum est, spacium ab Hispanis Leucam appellatum, passuum non tribus, ut vulgò etiam docti opinantur, sed quatuor miliaribus, seu passuum millibus constare.

; alii III ita Smet. & schedae Pighii.

Aliis columnis omnibus, etiam suus miliarium numerus additus est, etiamsi titulo hoc Imperatoris careant.

In monte Puleiano, in columna publica.

2 IMP. CAESAR
DIVI. TRAIANI
PARTHICI . FIL
DIVI. NERVAE. NEP
TRAIANVS . HADRIANVS
AVG . PONT. MAX
TRIB. POT. VII. COS. III
VIAM. CASSIAM
VETVSTATE. COLLABSAM
A. CLVSINOR. FINIBVS
FLORENTIAM. PERDVXIT
MILLIA. PASSVVM
*XXCI

Ex Borghini Dialogis.

* XXCL habet Victorius qui nactus est a Panvinio lib. 32. cap. 12 var. lect.

3 *Bracearae.*

IMP . CAES . TRAIAN
HADRIAN . AVG
PONT . MAX . TRIB
POT . XVIII . COS . III
P . P . A . BRACARA
AVG
M . P . XXIII

E Morali.

Prope Caparram in alia via antiqua lapidibus strata, quae ducit ab Aquiflavis (quod oppidulum nunc Chiaves vocant) ad oppidum Bragas appellatum, similes columnae extant; quarum duae, quae ad aediculam Angeli custodis à posteris data opera advectae sunt, hoc pacto inscriptae sunt. Prior sic.

4 IMP. CAES. TRAIANVS
HADRIANVS . AVG
P. M. TR. POT. XX. REFECIT
AQVIS . FLAVIS
M. P. II

Smet.

Altera vero sic.

5 IMP. CAES. TRAIANVS
HADRIANVS. AVG. P. M
TR. POT. XX. REFECIT
AQVIS . FLAVIS
M. P. V

E Clusii & Metelli schedis.

8 *Malacae, ditionis Hispal. in columna, in media via.*

M. AVRELIVS. AN
TONINVS . PIVS
MAX . AVG. PARTH
MAX. BRIT. MAX
PONT. MAX. TRIB
POT. XVII. IMP
IIII. COS. VIII. RES
TITVIT

Ex Morali.

Gunzelhofii inter Augustam Vindel. & Monachium.

6 . . . .
. . . .
. . P. CAESAR . M . . . .
ANTONINVS . PIVS . AVG . TRIB
POT . IIII . PROCOS . . . .
. . . .
VIAS . ET . PONTES . REST
AB . AVG . M . P
XXXI

Velserus Grutero.

9 *Emeritae.*

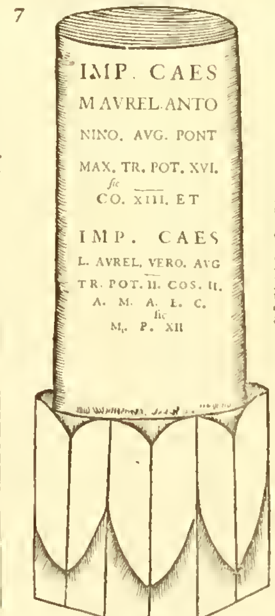
IMP. CAES. DIVI. M. ANTON
PII. GERM. SARM. F. DIVI
COMMODI. FRAT. DIVI. ANTON
PII. NEP. DIVI. HADRIANI
PRONEP. DIVI. TRAIANI. PARTH
ABNEP. DIVI. NERVAE. ADNEP
L. SEPTIMIVS. SEVERVS. PARTH
MAX. AVG. ARAB. ADIABEN
PARTH. MAX. PONT. MAX
TRIB. POT. VIII. IMP. XI. COS. IIII
PROC. ITER. RESTITVIT
LXXII *

E Schotti schedis & Strada.

* an dimidii? an vero στιγμῆς nota?

Apud Batavos extra Hagham Comitis, in villa domini Hippolyti Apsyches, Praesidentis Leowerdiae, in lapide miliario ex monasterio quodam intra Delphos & Hagham Comitis, quod Syon vocatur, ablato, hac forma.

7

I COS. III. ut CCLIX. 8 & CCLVIII. 7 & 10. Gud. vide H. Junii Bataviam c. 17. Smet.

Steph. Pighius legit atque exscripsit.

1 *In pago Straetsualtio Salisburgum versus, in columna rotunda, pedum octo longitudine, ad viam erecta.*

IMP. CAES. L. SEPTIMIO
SEVERO. PIO. PERTINACI. AVG
ARAB. ADIAB. PARTHICO. MAX
BRITAN. MAX. PONTIF. MAX. TRIB
POTES. III. IMP. VII. COS. II. P. P. PROCOS
ET. IMP. CAES. M. AVREL. ANTONINO
PIO. INVICTO. AVG. PARTHICO. MAX
BRITANNICO. MAX. GERMANICO
MAX. PONTIF. MAX. TRIB. POTEST. XVI.
IMP. III. COS. IIII. P. P. PROCOS. FORTIS
SIMO. AC. FELICISSIMO PRINCIPI
DOMINO. INDVLGENTISSIMO
M. P. LI

Ex Herculc Pighii qui descripsit.

2 *Ursini in villa Augustanae dioecesis visuntur columnae milliares tres octonum circiter pedum, quarum prima sic inscripta.*

IMP. CAESAR. LVCIVS. SEPTIM
IVS. SEVERVS. PIVS. PERTIN
AX. AVG. ARABICVS. ADIAB
PARTHICVS. MAXIMVS
PONTIFEX. MAX. TRIB. POT
VIIII. IMP. XII. COS. II. P. P
PROCOS. ET. IMP. CAESAR
MARCVS. AVREL. ANTON
INVS. PIVS. AVG. TRIB
POT. IIII. PROCOS. ET IMP
P. SEPTIM. GETA. ANTON
VIAS. ET. PONTES. REST
AB. AVG. M. P. XXXXI

Ex Velsero & Apiano.

MILIA RI M VIA C. PON- TIV

3 *Secunda sic.*

IMP. CAESAR. LVCIVS. SEPTIM
IVS. SEVERVS. PIVS. PERTIN
AX. AVG. ARABICVS. ADIAB
PARTHICVS. MAXIMVS
PONTIF. MAX. TRIB. POT
VIIII. IMP. XII. COS. II. P. P
PROCOS. ET. IMP. CAESAR
MARCVS. AVREL. ANTON
INVS. PIVS. AVG. TRIB
POT. IIII. PROCOS. ET. IMP
P. SEPTIM. GETA. ANTON
VIAS. ET. PONTES. REST
AB. AVG. M. P. XXXXII

Ex Velsero & Lazio.

4 *Tertia sic.*

IMP. CAESAR. LVCIVS. SEPTIM
IVS. SEVERVS. PIVS. PERTIN
AX. AVG. ARABICVS. ADIAB
PARTHICVS. MAXIMVS.
PONTIF. MAX. TRIB. POT
VIIII. IMP. XII. COS. II. P. P.
PROCOS. ET. IMP. CAESAR
MARCVS. AVREL. ANTON
INVS. PIVS. AVG. TRIB
POT. IIII. PROCOS. ET. IMP
P. SEPTIM. GETA. ANTON
VIAS. ET. PONTES. REST
AB. AVG. M. P. XXXIII

Ex Velsero.

5 *Prope Vilthaimum coenob.*

IMP. CAES. L. SEPTIMIVS
SEVERVS. PIVS. PERTINAX
AVG. ARABIC. ADIABEN. PAR
THIC. PONT. MAX. TRIB. POT. VIIII
IMP. XII. COS. II. P. P. PROCOS. ET. IMP
CAES. M. AVRELIVS. ANTONINVS
PIVS. AVG. TRIB. POT. IIII. PROCOS
ET. IMP. P. SEPTIMIVS. GETA
ANTONINVS. VIAS. ET. PONTES
REST. AB. AVG. M. P. CX

Ex Velsero.

6 *Columna in jugo Radstati Styriae*

IMP. CAES. F
PIVS. SEVERVS. PER. AVG
TRIB. POTES. IX. IMP
XII. COS. II. P. P. GOTH
IMP. CAES. MAR. AV
RE. ANTONINVS. PIVS
FELIX. AVG. ARAB. GERM
MAX. NT. TRIB. POTE
P. P. PROCON. AT
M. LIII

Ex Apiano & Lazio.

7 *Puteolis.*

IMP. CAES. L. SEPTIMIVS. SEVERVS
PIVS. PERTINAX. AVGVSTVS. ARABIC
ADIAB. PARTHICVS. MAXIMVS. TRIB
POT. IX. IMP. XII. COS. II. P. P
PROCOS. ET. IMP. CAES. MARCVS
AVRELIVS. ANTONINVS. PIVS. AVG
TRIB. POT. IIII. PROCOS. E. *VIAS
RESTITVIT. A. PVTEOL
. . . .

E Scipionis Mazellae libro de Puteolis, &c. Vide & Capac. II. Hist. Neap. 24. & Mormil. antiqu. di Pozzol. p. 238 & Petrum Lazenam, dell antico Ginnasio Neapolitano p. 151.
* Ita Mormil. antiq. di Pozz. p. 238.

8 *In monasterio S. Benedicti, juxta oppidum Isnense in Algoia Germaniae provincia, in lapide quondam miliario.*

IMP. CAESAR. L. SEPTIMIVS
SEVERVS. PIVS. PERTINAX. AVG
ARABIC. ADIAB. PARTHICVS. MAX
PONTIFEX. MAX. TRIB. POT. VIIII.
IMP. XII. COS. II. P. P. PROCOS. ET
IMP. CAESAR. M. AVRELIVS
ANTONINVS. PIVS. AVG. TRIB
POT. IIII. PRO. COS ф
VIAS. ET. PONTES. RESTI. A. *CAMB
M. P. XI

Ex Cosmographia Munsteri. * i. e. Campodunum August. Itinerar.

VIAR. ET MILIARIVM.

1 *Parthani in cippo milliario.*

IMP. . . . . . .
L. SEPTIM . . . . .
PERTINAX . . . .
ADIAB . . . . .
PONTIF . . . . .
IMP. XII . . . . .
IMP. CA . . . . .
TO . . . .

Ex Velsero.

2 *In Alpibus inter Stercziigen & Oenipontem.*

SE. P. ROMANVS. *DIR. IN. C
†A. IX. BAD. PAL. AX. PONT
MAX. TRIB. P. VIIII. IMP
XII. COS. III. P. P. PROCOS. ET
IMP. CAES. M. AVREL. AN
TONINVS. PIVS. AVG. TRIB
POT. PROC. GVNI. VII. A. SE
TRONIO. RESTEO. A. AVG
M. O. I. M. C. X

E Lazio.

* f. PERTIN. † f. ARAB. ADIAB. PAR. MAX. Gud.

3 *Inter Vlyssiponem & Eboram, in agro Stermotiensi, non procul a pago Borbacena, in columna.*

IMP. CAES. DIVI. ANTONI
NI. PII. MAGNI FIL
DIVI SEPTIMI. SEVERI
PII. NEPOTI. M. AVRE
LIO. ANTONINO
P. FEL. AVG. PONT MAX
TRIB. *POT. II. COS. II
PROC. P. P
FORTISSIMO. FELICISSI
MOQVE. PRINCIPI
*. . . . . . ORA. M. P
XXII

E Resendio.

* I. AB EBORA. Gud.

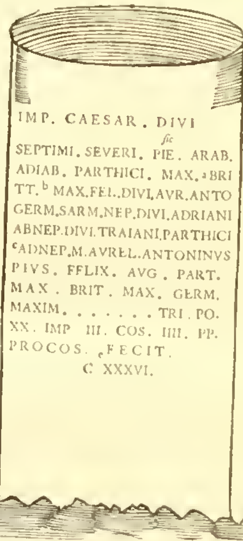
4 *Braccarae quae nunc Praga Lusitaniae.*

. . . .
. . . . SEVERI. PII. NEP. *ANTONINI
MAGNI. F. AVRELIO. ANTONINO. FELICI
AVG. PONT. MAX. TRIB. POT. II. COS. II
PROC. FORTISS. PRINCIPI. A. BRACCARA
M. P. III

Ex Morali.

* Antoninus Magnus est Caracalla Severi Fil. Eum sibi patrem esse affectavit Pseud-Antoninus, scilicet Elagabalus. ad quem pertinent inscr. 4. & 5. De cognomine Magni vide Raevard. l. 3. Var. c. 10. qui id primus videtur observasse. Gud.

5 *In columna non procul a Calzada pago, in Hispan. Grut. in via Hispalensi, vulgo el camino della plata ad pagum Bagnas. Lindenbrog. schedae. Gud.*

Ex Morali. Vide num sit eadem cum ea, quae 191. 6. & restituenda ex Buran. Grut. a BRIT. schedae Lindenbr. b MAX F eaedem. c Pronep. M. Aurel. d PATER MILITVM. eaed. e RESTITVIT. eaed.

6 *In via Vlyssipone Emeritam versus, juxta diversorium, quod Mestas vocant, columna.*

IMP. CAES. CAIVS. IVLIVS
VERVS. MAXIMINVS. PIVS. FE
LIX. INVICTVS. AVG. PONT
MAX. PATER. PATRIAE. TRI
BVNICIAE. POTESTATIS. TER. COS
GERMANICVS. MAX. DACICVS
MAX. SARMATICVS. MAX. ET
C. IVLIVS. VERVS. MAXIMVS
NOBILISSI. CAESAR. PRINCEPS
IVVENTVTIS. GERMANICVS. MAX.
DACICVS. MAX. SARMATICVS. MAX
IMP. CAES. CAI. IVLI. VERI. MAXI
MINI. PII. FEL. AVG. GERMANICI
MAX. DACICI. MAX. SARMATI
MAX. FORTISSIMI. CAESA
RIS. FILIVS
IIII

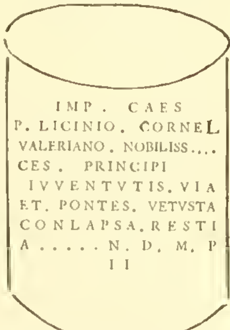
E Resendio.

7 *Inter Emeritam & Vlyssiponem, in columna miliaria.*

IMP
CAES. CAIVS
IVL. VER . . .
NOB. IMPERA
TOR. V. TRIBVNI
CIAE. PO
TEST. COS. PRO. P
PATRIAE . . . . .
. . . .

E Resendio.

8 *Viennae Austriae, repertum fragm. columnae, non procul a D. Marco, in vinea quadam.*

Ex Clusii schedis Gruterus.

9 *Emeritae.*

GALIENVS. IMP. CAES
AVG. CLEMENS. PIVS
VRBE. AEDIF. RESTAVR
AD. BONVM. ITAL. GAL
HISP. PVBLICVM. CON
VERSVS. HOC ITER. VA
RIE. PER. PROVINC
INTERRVPT. REFICI
IMPERAVIT
LXXXVIII

E Schotti schedis.

10 *Ad duodecimum ab urbe Ebora lapidem, in praedio quod vocant Tabularios, in columna.*

IMP. CAES
MAXI
MIANO
PIO. FELI
CI. AVG. EBO
RA. M. P
XII

E Resendio, qui vidit.

1 *Patavii in vico S. Crucis, in aedibus Michaelis a Vacis, in fragmento tereti eximiae rotunditatis.*

IMP. CAES. C. VAL
DIOCLETIANVS. P. P
AVG. ET. IMP. CAES
M. AVR. VAL. ET
MAXIMIANVS. P. P
AVG. ET. FL. VAL. CON
STANTINVS. ET. GAL
VAL. MAXIMIANVS
NOBIL. CAES. M
. . .

E Scardeonia.

2 *In agro Veronensi, Colomolae.*

IMP. *CAESARI. M. AVRELIO
VALERIO. MAXENTIO. P
FEL. INVICTO. AVG
†M. P. XIIX. CLN

E Sarayna.

* CAES. Panv. † M. P. XI. Panv.

VIAR A MILIARIVM

3 *Veronae ad S. Petrum Carianum.*

D. N. CONSTANTINVS
MAXIMVS
VIII
P
XXXX

E Sarayna & mſ. Panvinii.

4 *Emeritae.*

IMP. CAES. FLAVIVS
CONSTANTIN. AVG
PACIS. ET. IVSTITIAE
CVLT. PVB. QVIETIS
FVND. RELIGIONIS
ET. FIDEI. AVCTOR
REMISSO. VBIQVE
TRIBVTO. FINITIME
PROVINC. ITER
RESTAVR. FECIT
CXIIII

E ſchedis Schotti.

5 *Veronae ad D. Ambrosium vallis Polycellae.*

IMP. CAES
FL. VAL
CONSTANTIO
M. P. VIII

E Sarayna.

6 *Parmae ad fores basilicae S. Mariae della steccata, in columnae fragm. literis satis barbaris atque ineptis.*

D. N. IMP. CAES
CONSTANTINO. P. F
VICTORI. AVG. PONT
MAXIMO. TRIBVN
POTESTAT. XXIII. IMP
XXII COS. VII. P. P
PRO. COS
RERVM. VMANARVM (*fi* above M)
OPTIMO. PRINCIPI
DIVI. CONSTANTI. FILIO
B. R. P. NATO
I

Ex Panvinio & Smetii mſ. cod.

7 *Emeritae.*

IMP. CAES. GRATIANVS
PIVS. FELIX. MAX. VICT
AC. TRIVMPH. SEMP. AVG
PONT. MAX. GERM. MAX
ALAMANVS. MAX. FRANC
MAX. GOTH. M. TR. P. III

IMP. II. COS III. PRIM. P. PP
RESTITVIT
C. XI

E Schotti ſchedis.

8 *Arelate, in aedibus Dominae Vallensis, in columna.*

SALVIS. DD. NN
THEODOSIO. ET
VALENTINIANO
P. F. V. AC. TRIVM
SEMPER. AVG. XV
CONS. VIR. INL....
AVXILIARIS. PRAE
PRAETO. GALLIA...
DE. ARELATE. *MA...
MILIARIA. PONI. S..
M. P. I

E Scaligeri ac Knibbii ſchedis.

* V. *Pontan. ad Itiner. Gall. Narbon. p. 66. Spon. Miſcell. p.* 166. Scalig. Auſon Lect. II. c. 30. ſed inprimis Reineſium Var. Lect. III. c. 16. p 610. qui cum inveniſſet in lapide MA.. MILIARIA. PONI. S. M. P L ſic lacunas ſupplendas cenſuit DE ARELATE MARITIMAM MILIARIA PONI SVA PECVNIA JVSSIT. hoc eſt uſque ad Maritimam miliaria poni ſua pecunia juſſit. Numerus miliarium videtur obliteratus eſſe, qui lapidibus miliaribus ſignatus fuit ab Arelate Maritimam uſque, quae urbs fuit & Colonia Advaticorum. Gruterus MA cenſet exponendum Maſſiliam.

9 *Jaderae prope S. Johannem, in arcu.*

MELIA. ANNIANA. IN. MEMOR
Q. LAEPICI. Q. F. *SER. BASSI
MARITI. SVI. †EMPORIVM. STERNI. ET
ARCVM. FIERI. ET. STATVAS. SVPERPONI
TEST. IVSS. EX. HS. ‡DCDXX. PR

Ex Apiano & Verderii Urſinique ſchedis. Sunt tamen duae lineae in Robbianis. at quatuor in Urſ. alterius ſchedis.

* SERG. Sch. Knib. SERGII Urſ alterae.

† i. e. empodium Not Tyr & Senecae com 9 c. 1. *Columna, Parallet, Emporium* ‡ D C D. P. R. Sic Urſini alterae ſchaedae male Nam edita ſunt, ex ſeſtertiis nongentis viginti praeſentibus

In Cod mſ [illegible] Helmſtadii ſub finem haec addita TRITON NEPTVNI. TVB [illegible] TOY ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ. CAΛΠΙΓΞ [illegible] De Tritone in mari personante Virgil. in Aetn p. 40. in Catal. Vet. poet. ubi vide Scaligerum. Gud.

10 *Non longe a Puteolis.*

..AED. CVR. DE. SVA. PECVNIA
...ORO. VSQVE. AD. FINES
... STRAN. M. SVMMO. AD
.... EMPORIVM. STR

Ex Apiano.

11 *Ferentini in Latio, in tabula lapidea, literis aeneis adhuc inhaerentibus notabili, parieti domus cujusdam privatae inserta.*

P. M. SALONEI. TI. F
AED
PAVIMENTVM
D. S. P. F. C

Pavimentum ipſum, grandibus lapidibus ſtratum, in cella quadam vinaria, non procul inde adhuc monſtratur.

Vidit Smetius.

ONTIVM

1 *Romae in ponte S. Mariae.*

DIVVS . AVG . PONT . MAX . EX . S . C . REFECIT

Quod tamen habetur innexum alteri inscriptioni supra pag. x. 6.

E Mazochio.

2 *Arimini in latere uno pontis cujusdam.*

IMP . CAESAR . DIVI . F . AVG . PONT . MAX . COS *XIIII . IMP . † XX . TRIBVNIC . POTEST . ‡ XXXVIII . P . P

In altero latere.

TI . CAESAR . AVGVSTI . F . DIVI IVLII N . AVG
PONT . MAX . COS . IIII . IMP . VIII . TRIB . POTEST . XXII .
DEDERE

Ex Apiano & Panvinio. V. ad h. insc. *Bos. de Pontif. max. Imper.* 2 § 9 & 10.
* XIII. Fabr. emend. p. II. † XXI. Bos. ‡ XXXVII. Id.

3 *Romae in ponte Fabricio, quem Quatuor capitum nunc vocant.*

L . FABRICIVS . C . F . CVR . VIAR
FACIVNDVM . COERAVIT — IDEMQVE PROBAVIT
Q . LEPIDVS . M . F . M . *LOLLIVS . M . F . COS . EX . S . C . PROBAVERVNT

Legit & exscripsit Smetius. Boiss. T. III. 114 V. Fabrett. insc. c. 3. p. 240. qui abesse versum ultimum a lapide docet, & priora verba bis in utroque latere legi.
* Lollius sub Tiberio, Lolliae Paulinae Pater, filius M. Lollii, qui sub Augusto. Inferius CLXV. 3.

4 *Ibidem in tabula marm. quae est in ponte Cestio, quem S. Bartholomaei, a vicino templo nunc appellant*

DOMINI . NOSTRI . IMPERATORES . CAESARES
FL . VALENTINIANVS . PIVS . FELIX . MAXIMVS . VICTOR . AC . TRIVMF . SEMPER . AVG . PONTIF . MAXIMVS
GERMANIC . MAX . ALAMANN . MAX . FRANC . MAX . GOTHIC . MAX . TRIB . POT . VII . IMP . VI . CONS II P . P . P . ET
FL . VALENS . PIVS . FELIX . MAX . VICTOR . AC . TRIVMF . SEMPER . AVG . PONTIF . MAXIMVS
GERMANIC . MAX . ALAMANN . MAX . FRANC . MAX . GOTHIC . MAX . TRIB . POT . VII . IMP . VI CONS . II . P . P . P . ET
FL . GRATIANVS . PIVS . FELIX . MAX . VICTOR . AC . TRIVMF . SEMPER . AVG . PONTIF . MAXIMVS
GERMANIC . MAX . ALAMANN . MAX . FRANC . MAX . GOTHIC . MAX . TRIB . POT . III . IMP . II . CONS . PRIMVM . P . P . P
PONTEM . FELICIS . NOMINIS . GRATIANI . IN . VSVM . SENATVS . AC . POPVLI . ROM . CONSTITVI . DEDICARIQVE . IVSSERVNT

Vidit Mazochius & Smetius. Habet Baronius Tom. 3. sub. an. 312 § . 95. Boissardus T. 3. f. 114. Vide Selden. lib. 1. de Synedriis cap. 10. & Nardinum de Urbe Roma lib. VIII. c. 3.

5 *Ibidem in eodem ponte in basi, literis rudibus atque inaequalibus.*

BENEDICTVS ALME
VRBIS SVMM9 SENAT
OR RESTAVRAVIT HVN
C PONTEM FERE DIRV
TVM

Vidit Smetius.

6 *In ponte Aureliano sive Janiculensi, qui nunc Xystus dicitur, visitur haec grandib. literis inscriptio sed cujus initium nec finis legi potest.*

. . . . . TIANI . TRIVMFALIS . PRINCIPIS . PONTEM . AETERNITATI . AVGVSTI . NOMINIS . CONSECRATVM IN . VSVM . SENATVS . POPVLIQ . ROMANI . DDD . NNN . VALENTINIANVS . VALENS ET GRATIANVS . VICTORES MAXIMI . AC . PERENNES . AVGVSTI . PERFICI . DEDICARIQ . IVSSERVNT . . . .

Exscripsit Metellus, eque schedis ejusdem Grutero deprompsit Gutensf.

PONTIVM.

1 *In ponte Salario 3° ab urbe lapide, super Anienem strato, duae inscriptiones sunt. Prior haec est, literis oblongis ac male proportionatis.*

IMPERANTE. DN. PIISSIMO. AC. TRIVMPHALI. SEMPER. IVSTINIANO. PP. AVG. ANN. XXXVIIII
NARSES. VIR. GLORIOSISSIMVS. EX. PRAEPOSITO. SACRI. PALATII. EX. CONS
ATQVE. PATRICIVS. POST. VICTORIAM. GOTHICAM. IPSIS. *EORVM. REGIBVS
CELERITATE. MIRABILI. CONFLICTV. PVBLICO. SVPERATIS. ATQVE. PROSTRATIS
LIBERTATE. VRBIS. ROMAE. AC. TOTIVS. ITALIAE. RESTITVTA. PONTEM. VIAE. SALARIAE. VS
QVE. AD. AQVAM. A. NEFANDISSIMO. TOTILA. TYRANNO. DISTRVCTVM. PVRGATO. FLVMINIS. ALVEO
IN. MELIOREM. STATVM. QVAM. QVONDAM. FVERAT. RENOVAVIT

Narses Eunuchus patricius, primus Justiniani Imperatoris copiarum in Italia, adversus Gothos missarum, dux.

Boiss. T. VI. 142. L. Faunus lib. antiqu. Romae ait hunc extare in dextero latere Pontis Salarii. Anton. Augustin. l. 3. emend & opinion. c. 5.   * ET Faun.

2 *Altera vero haec est; literis paulo melioribus.*

QVAM. BENE. CVRBATI ◊ DIRECTA. EST. SEMITA. PONTIS ◊
ATQVE. INTERRVPTVM ◊ CONTINVATVR, ITER ◊
†CALCAMVS. RAPIDAS ◊ SVBIECTI. GVRGITIS. VNDAS ◊
ET. LIBET. IRATAE ◊ CERNERE. MVRMVR. AQVAE ◊
ITE. IGITVR. FACILES ◊ PER. GAVDIA. VESTRA. QVIRITES ◊
ET. NARSIM. RESONANS ◊ PLAVSVS. VBIQVE. ‡CANAT ◊
QVI. POTVIT. RIGIDAS ◊ GOTHORVM. SVBDERE. *MENTES ◊
HIC. DOCVIT. DVRVM ◊ FLVMINA. FERRE. IVGVM ◊

† AL. MIRAMVR.
‡ AL. SONET
* AL. GENTES.

Vidit & exscr. utramque Smetius.

3 *In via Flaminia 3° a Foro Sempronii lapide, Urbinum versus, in pariete templi S. Mariae del ponte appellati: nam non procul abest pons supra Metaurum fluvium stratus, unde Saxum ipsum translatum esse videtur.*

AETERNI/ IMPE
RATORES. DIOCLE
TIANVS/ ET/ MAXI
MIANVS/ AVGVS
TI/ ET/ PERPETVI/
CAESARES
CONSTANTIVS
ET/ MAXIMIA
NVS/ PONTEM
MATAVRO

Jo. Metellus Sequanus, legit & exscripsit. Smet. V. Cluv. II Ital. fol. 607. & Fabrett. insc. c. 5 p. 398.

4 *Cyperani, quod oppidulum est in Latio, e Fregellanorum reliquiis (ut putatur) constructum: in pariete diversorii publici, tabula marmorea.*

IMP. CAESAR
DIVI. HADRIA
NI. FILIVS. DIVI
TRAIANI
PARTHICI. NEPOS
DIVI NERVAE. PR'. N
T. AELIVS. HADRIA
NVS. ANTONINVS
AVGVSTVS PIVS
PONTIFEX. MAXIMVS
TRIBVNIC. POTEST. †IIII.
COS. *IIII. P. P
OPVS. PONTIS
sic
VETVSTATE. CONLABS
RESTITVIT

Vidit & exscr. Smetius.   † III. Wouw sched.
* III. Wouw. sched. sed lapis ipse, teste Gudio, COS. II. IMP. IIII. P. P. optime.

5 *Puteolis ante hortos Viceregis Neapolitani, in marmore grandi, literis pedalibus: quod Pontanus in ponte Caligulae ponit: quamvis ex erosis aqua literis jactatum fuisse & pulsatum assidue marinis fluctibus, colligi potest. Eadem reperitur CCLVI. 9. Supplet hunc lapidem Pighius in Herc. Prodic.*

AESARI. DIVI
H'CI. NEPOTI. DIVI
ONINO. AVG. PIO
OLONIA. FLAVIA
VPER. CETERA. BEN
VS. ‡PILARVM. *VICE
QVO. ET. MVNITIO

Steph. Pighius vidit atque exscripsit. Smet. III. 8. & Capac. l. 2 Hist. Neap. c. 24. & Maz. ant. Puteol. c. 30.   ‡ CLXIII. 9.
* I. VIC. V. i. e. viginti quinque. Gud.
‡ SVO. ET. MVNVM.
. . . QVO. ET. MVNITIO. Capac.

PONTIVM

1 *In oppido Alcantara, in Hispaniis, pons est venerandae & antiquitatis & majestatis, in cujus ingressu extat sacellum, hodie divi Juliani appellatum, habens limen superius sic inscriptum.*

IMP. NERVAE. TRAIANO. CAESARI. AVGVSTO. GERMANICO. DACICO. SACRVM

TEMPLVM.IN.RVPE.TAGI.SVPERIS.ET.CAESARE.PLENVM
ARS. VBI. MATERIA. VINCITVR. IPSA. SVA
QVIS. QVALI.DEDERIT.VOTO.FORTASSE.REQVIRET
CVRA. VIATORVM. QVOS. NOVA. FAMA. IVVAT
INGENTEM.VASTA.PONTEM.QVOD.MOLE.PEREGIT
SACRA. LITATVRO. FECIT. HONORE. LACER

QVI. PONTEM. FECIT. LACER. ET. NOVA. TEMPLA
DICAVIT. ILLIC. SE. SOLV∴∴∴∴∴∴∴. VOTA.LITANT
PONTEM. PERPETVI. MANSVRVM. IN. SECVLA. MVNDI
FECIT. DIVINA. NOBILIS. ARTE. LACER
IDEM. ROMVLEIS. TEMPLVM. CVM. CAES. DIVIS
CONSTITVIT. FELIX. VTRAQVE. CAVSA. SACRI

C. IVLIVS. LACER. H. S. F. ET. DEDICAVIT. AMICO. CVRIO. LACONE. ICAEDITANO

Smet. 9. 1.

2 *In medio ejusdem pontis, arcus erigitur, cum hac inscriptione.*

IMP. CAESARI. DIVI. NERVAE. F. NERAV (E)
TRAIANO. AVG. GERM. DACICO. PONTIF. MAX
TRIB. POTEST. VIIII. IMP. V. COS. V. P. P. *alias.* VII.

Smet. 4. 2.

3 *In eodem arcu fuere olim tabulae marmoreae quatuor, quarum superest una, digitis aeneis affixa, sic habens.*

MVNICIPIA
PROVINCIAE
LVSITANIAE. STIPE
CONLATA. QVAE. OPVS
PONTIS. PERFECERVNT
ICAEDITANI
†LANCIENSES. OPPIDANI
TALORI
INTERANNIENSES
COLARNI
LANCIENSES. *TRASCVDANI
ARAVI
MEIDVBRIGENSES
ARABRIGENSES
BANIENSES
PAESVRES

Ex Alfonso Castr. & Ant. August. aliorumque schedis.
† Al. LANCINNENSES. * Vasaeus in Chronico Hispan. f. 640. T. 1. Hisp. Illust.
TRANSCVDANI. Decuriones. Transcundani in Lusitania DCCCLXXI. 2.

4 *Aquiflaviae quae olim nobilis Lusitaniae civitas erat, & nunc villa tantum est, non ultimi tamen nominis, Chaves vulgò appellata, pons est insignis, multamque majestatem praeseferens, Tammago fluminii (quod villam ipsam praeterfluit) impositus, in quo sequens legitur titulus.*

IMP. CAES. NERVAE
TRAIANO. AVG. GER
DACICO. PONT. MAX
TRIB. POT. COS. V. P. P
AQVIFLAVIENSES
PONTEM. LAPIDEVM
DE. SVO. F. C

Ex Alfonso Castro & Metelli schedis. Smet. IIII. 4.

5 *In Hispaniis, à Montoro.*

MEMORIAE DICATVM
CVM. VTILITATEM. PVBLICAM. TVTARI
*EPORENSI MVNNICIPIO CORDI SEMPER FVERIT
MERITO. HVNC. QVEM. CERNIS LAPIDEVM IN
GENTEMQVE PONTEM BAETIS FLVII RVPI
BVS IMMINENTEM ET CVM TRAIANI PONTE CER
TANTEM MAGNA SVA IMPENSA AD AETERNAM
GRATIAM ET MONVMENTVM RERVM EXCITAVIT
FACILES ERGO IAM VIATORES IBVNT
TANTISQVE ELIMINATIS PERICVLIS
RAPIDAS SVBIECTI GVRGITIS VNDAS CALCANTES
SECVRITATI
PERPETVAE GRATIAM HABEBVNT

A Busbequio. Lipsius. Scal. ait non esse vetus, sed fictum ex Epigrammate Narsetis. CLXI. 2.

6 *In ponte Danubii, ad ruinas urbis Warhel.*

PROVIDENTIA
AVG
VERE. PONTIFICIS
VIRTVS. ROMANA
QVID. NON. DOMET
SVB. IVGVM. ECCE
RAPITVR. ET. DA
NVIVS

Ex Lazio, Leunclavio & Clusii schedis.

1 *Inter ejusdem pontis rudera.*

IMP. CAESAR. DIVI. NERVAE. F
NERVA. TRAIANVS. GERM
PONT. MAX. TRIB. POTEST

Ex Lazio.

3 *Scutari Sclavoniae, olim Scodrae; in lapide pontis ad fluvium.*

IMP. CAES. PIVS. FELIX
INVICTVS. AVGVSTVS. REIP
SCODR. D. D. B. M

Ex Theveto.

4 *Oreti in Hispania. Translatum ab isto ponte ad vicinam Urbem Almargo. Nonius descript. Hispaniae c. 62.*

P. BAEBIVS. VENVSTVS. P. BAEBII
VENETI. F. P. BAEBII. CERIS. NEPOS
ORETANVS
PETENTE. OROINE. ET. POPVLO. IN
HONOREM. DOMVS. DIVINAE. PONTEM
FECIT EX. H-S. XXC. CIRCENSIBVS
EDITIS. D. D

E Morali.

6 *Lapis truncus propè sacellum Ostrohiense, juxta Ulpiam Trajanam, Transylvaniae.*

AVL. CRISPVS. E. TRIBV
VOLT. P. PRAEF. [a] LEG.
XIII G. PONTEM. BEL
LORVM. INIVRIA. ET AM
NIS. VIOLENTIA
DIRVPTVM. POPVLO
PLEBIQ. SERGIDA
VENS. I. RESTITVIT

a Legion. XIII. Geminam in eo loco stationem habuisse apparet ex P. LXXIII. 8.

F Zamosio. Sed ita hunc lapidem integrum exhibet Trosterus lib. IV. c. 21. Daciae Novoantiquae, qui mutilus est in priore Gruteri editione.

AGGERVM.

8 *Ardeae. Grut. In via Ardeatina. Gud.*

IMP. CAES. M. AVR
ANTONINVS
PIVS. FELIX. AVG
PONTIF. MAX. GERM. MAX
TRIB. POTEST. IIII. IMP. V
COS. IV. PROQ. COS. P. P. ET
M. AVRELIVS
ALEXANDER
GERM. MAX. DACICVS. MAX
PRINCEPS. IVVENTVTIS
LITVS. VICINVM. VIAE. SEVERIANAE
ASSIDVIS. MARIS. ADLVENTIS
FLVCTIBVS. AD. LABEM. RVINAE
LABEFACTATVM. AGGERIBVS
MARINI. OPERIS. A FVNDAMENTIS
VT. PERICVLVM. COMMEANTIBVS
ABESSET. EXTRVI. CVRARVNT

IMP. CAES. MAXIMINVS
PIVS. FELIX. AVG
PONTIF. MAX. GERM. MAXIM.
TRIB. POTEST. IIII. IMP. V
COS. PROCOS. P. P. ET
IMP. CAESAR. MAXIMVS. F
GERM. MAX DAC. MAX
PRINCEPS. IVVENTVTIS
LITVS. VICINVM &c.
Sic Ligor. qui lapidem vidit. Gud.

Gruterus ex schedis Citadini. Nomina imperatorum in hoc lapide vetustate exesa legi non potuerunt, quae autem hic sunt posita, Citadinus finxit infeliciter, ut puto, de Alagabalo & Alexandro. Nam plane aliter Ligorius de Maximino & Maximo filio ejus, quibus plane congruunt ii tituli, ut patet ex inscr. sup. CLVIII. 6. & CI. 5. Gud.

PONTIVM.

2 *Pontiroli in agro Mediolanensi.*

[a] ΚΛΑΥΔΙΟϹ ΑΥΡΕΟΛΩ ΜΕΤΑ
ΔΗΙΟΝ ΑΡΕΑ ΚΑΙϹΑΡ
ΤΑ ΚΤΕΡΕΑ, ΘΝΗΤΩΝ ΩϹ
ΘΕΜΙϹ [b] ΕΝΔΙΔΟϹΙ
ΤΩ ΓΑΡ ΚΑΙ ΖΩΗΝ. ΑΛΛ' [c] ΟΥΚ
ΕΘΕΛΗϹΕ ΦΡΟΝΗΜΑ
ΠΑϹΙΝ [d] ΕΠΙΡΗΤΟΙϹ ΤΟΥ ϹΤΡΑ
ΤΟΥ ΑΝΤΙΒΙΟΝ
ΚΕΙΝΟϹ [e] ΔΕ ΟΙΚΤΙΡΜΩΝ ΚΑΙ
ϹΩΜΑΤΟϹ [f] ΕϹΚΑΤ ΟΠΙΖΩΝ
ΑΥΡΕΟΔΟΥ ΓΕΦΥΡΑΝ
[g] ϹΤΗϹΑΤΟ ΤΗΝϹΤΕ ΤΑΦΗΝ

a Vide hic Scalig. in notis 12. f. b mf. ΕΝΔΙΔΟ... c ΟΥΧ mf. d leg. ΕΠΙΡΡΗΤΟΙΣ, Salm. i. e. probrosis, vitu perio dignis. Sic & Alc. & Urs. schedae. e Δ' Alc. & Urs. sched. f ΕΣΧΑΤ' mf. & Salmas. g ΣΤΗΣΑΤΟ. Alc. & Urs. sch. item Pighii recte i. e. statuit, ἀπὸ τὸ ἵστω. Scal. in not. Grut.

Interpretatus est isthaec Grammaticus per tempora Julii Capitolini ad hunc modum:

Dona sepulcrorum victor post multa tyranni
Praelia, jam felix Claudius Aureolum
Munere prosequitur mortali. & jure, superstes
Vivere quem vellet, si pateretur amor
Militis egregii; vitam qui jure negavit
Omnibus indignis, & magis Aureolo.
Ille tamen clemens qui, corporis ultima servans,
Et pontem Aureoli dedicat & tumulum

Ex Gaudentio & Ursini schedis. Vide in hoc epigramma notas Scaligeri inf. in notis Gruteri ad hanc pag. qui ait pessima Graeca pessimis Latinis facta vide & Casaub. & Salmas. de illo in notis ad Aureolum, & aliam versionem Latinam Salmasii in d. l.

5 *Apud Tabernas Rhenenses, in coemeterio limes ingens ostenditur ex nemore vicino allatus, cum hac inscriptione.*

[a] IN. H. DD
L. SILVANIVS
PROBVS
PONTES. D. S. DD

Ex Rhenano. a Barthius Adverf. l. 52. l. ex mf.
IN. H. D. D.
L. SILVANVS. PROBVS
PON. B. S. D. S. DD.
Unde apparet hic legendum PONTIFEX & Sacerdos Dei Solis Donum dedit, ut CCCXII. 3. & CCCCLIX. 7. Gud.

7 *Viennae Allobrogum, in ponte Gerae. Grut. in ponte Rhodano instrato Golniz. itiner. p. 450.*

ANNO
[a] CALPVRN. PISONI
[b] VETTII. BOLANI
[c] COS
PONTIFEX. STIPE

A Scaligero.
a C. CALP. Goelniz. b VETTI. M. BOLANI. c a. V. 863.

PILARVM

9 *Ad portam in Puteolis. candid. marm. lit. major.*

IMP. [a] CAES. DIVI. HADRIANI. FIL
DIVI. TRAIANI. PARTHICI. NEPOS
DIVI. NERVAE. PRONEPOS. T. AELIVS
HADRIANVS. ANTONINVS. AVG. PIVS
PONT. MAX. TRIB. POT. II. COS. [b] II
DESIG. III. P. P. OPVS. PILARVM. VI
MARIS. [c] COLLAPSVM. A. DIVO. PATRE
SVO. [d] P. PROMISSVM. RESTITVIT

E Scipionis Mazellae antiqq. Puteolan. Contexi Puteolis ad lapidem. cui alia tabella marmorea recenti titulo affixa erat, ex qua cognoscas quando & a quo inscriptio Antonii inventa fuit. Gud. a CAESAR. b III. c CONLAPSVM Mormil. antich. di Pozzuol p. 115. d P. non est in lapide. Gud.
QVEM LAPIDEM ANTONINVS. IMP. STATVERAT
VETVSTAS. DEIECERAT. MARE. ATQVE. ARENA
OBDVXERANT. FRANCISCVS. MVRILLVS. REGIAE CLASSIS
CVRATOR. SVA. IMPENSA. EDVCTVM. PVTEOLANIS. MVNICIPIBVS. PARI. STVDIO. RESTITVIT. ANNO. DNI. M. DLXXV

VRBIVM.OPPIDORVM.BVRGORVM.

1 *Saborae. e tabula aerea ad Cannetum opidum, sive circa Malaga Cannete, quae olim Sabora, ab rustico arante reperta.*

IMP.CAES.VESPASIANVS.AVG.PONT.
MAX. TRIB. POT.VIII. IMP. XX. COS. IX.
S.D. IIII.VIRIS. ET. DECVRIONIBVS. SABOREN

CVM. MVLTIS.DIFFICVLTATIBVS † CIVITATEM.VESTRAM INFIRM
IAM. PREMI. INDICETIS. PERMITTO. VOBIS. OPPIDVM. SVB
NOMINE. MEO. VT. VOLTIS. IN.* PLANICIEM. EXTRVERE.
VECTIGALIA.QVAE. AB.DIVO.AVGVSTO. ACCEPISSE.DICITIS
CVSTODIO.SI.QVA.NOVA.ADICERE.VOLTIS. DE. HIS. PROCOS
PROVINC.ADIRE.DEBETIS.EGO. ENIM.RESPONSO.PRIVS.AB
EO.NON.ACCEPTO.CONSTITVERE.NIHIL.POSSVM.DECRETVM
VIII. KAL. AVG.LEGATOS. DIMISI IIII.KAE.EASDEM.VALETE.

C.CORN. SEVERVS. M. SEPTIMIVS. COELIVS. II. VIRI. P. P
F. C.

Ex Alfonsi de Castro autographo, quod miserat Romam Ant. Augustino. Gutenstenius describ. Habet & Marian. l. iv. Hist. Hispan. c. 4. * PLANVM. Marian.

4 *Non procul Strigone.*

IVDICIO. PRINCIPALI. D. D. D. N. N. N
* VALENTINIANI. VALENTIS. ET. GRATIANI
PRINCIPVM. MAXIMORVM. DISPOSITIONE. ETIAM
ILLVSTRIS. VIRI. VTRIVSQ. MILITIAE. MAGISTRI
COMITIS. † FOSCANVS. PRAEPOSITVS. LEGIONIS. I
MARTIORVM. VNA. CVM. MILITIBVS. SIBI. CREDITIS
HVNC. BVRGVM. CVI. NOMEN. COMMERCIVM. QVA
CAVSA. ET. FACTVS. EST. A. FVNDAMENTIS. ET. CONSTRVXSIT
FT. AD. SVMMAM. MANVM. OPERIS. XXXXVIII
CONSVLATV. D. N. GRATIANI. AVG. II. ET
PROBI. V. C. FECIT. PERVENIRE

E Lazio.

* Vid. Amm. Marcell. l. 29. de Burgis sive praesidiariis castris studio muniendorum limitum a Valentiniano Imp. extructis. † Est Tuscianus Comes Orientis a. 381. l. 26. C. Theod. de Episcop. Eccles.

6 *Prope Budam Hungaricam, intra Pannoniae inferioris limites adhuc hodie isthaec legitur inscriptio:*

LEGIO. SICAMBRORVM. HIC. PRAESIDIO. COLLOCATA
CIVITATEM. AEDIFICAVER. QVAM. EX. SVO. NO
MINE. SICAMBRIAM. VOCAVERVNT

Ex Lazio qui vidit, aut certè ab iis habuit qui viderunt. Inter spuria Scal. 8. p.

7 *Perusiae ad portam antiquam.*

A Scaligero.

8 *Ibidem ante curiam, in duobus lapidibus.*

AVGVSTO
SACR
PERVSIA. RESTITVTA

E Sculteti schedis & Goltzio.

2 *Aquis in Slavonia Varasdien.*

IMP. CAES. FL. VAL. CONST. AQVAS. IASAS. OLIM
VI. IGNIS. CONS. CVM. PORTICIBVS. ET. OMN
ORNAMENTIS. AD. PRISTIN. FACIEM. RESTITVIT
PROVISIONE. ETIAM. PIETATIS. SVAE. NONDINAS
D. SOLIS. PERPETI. ANNO. CONSTITVIT
CVRANTE. VALERIO. CATVLINO. P. P. P. P. P
SVPER

Ex Sigieri schedis Gruterus.

3 *Viennae in gymnasio publico bonar. literar.*

DDD. NNN. VALENTINIANI. VALENTI
S ET. GRATIANI. PERENNIVM. AVGVSTOR
VM. SALVBERRIMA. IVSSIONEM. HVNC *sic*
BVRGVM. A FVNDAMENTIS. ORDINANTE
VIRO. CLARISSIMO. [a] EQVITE. COMITE. ET
sic VTRIVSQVAE. MILITIAE. MAGISTRO. [b] I
NSISTENTE. ETIAM. [c] LEONTEO. PP MILI
TES. AVXILIARES. LAVREACENSES. CV
sic RE. EIVS. COMMISSI. CONSVLATVS
EORVNDEM. DOMINORVM. PRIN
CIPVMQVE. NOSTRORVM. TERTII. AD
SVMMAM. MANVM. PERDVXSERVNT
PERFECTIONES *sic*

Vidit Lipsius & Clusius.

a Magister armorum per Illyricum Am. Marcell. l. 26. *Aequitius Illyricano praeponitur exercitus, nondum Magister*, sed Comes. Hinc in inscript. pro EQVITE. videtur scribendum AEQVITIO. Gud.
b INSTANTE. DLI 11. [illegible] Amm. Marcel. l. 27. *Symmachus Pr. U. quo instante Urbs sacratissima oleo copiisque abundantius fruebatur.*
c Leontio Pr. Urb. Ammian. l. 14 & alius Cos idem. l. 27. P. P. est Praeposito. Id.

5 *Justinopoli in Istria.*

D. N. CAESAR. IVSTINVS. P. SAL. PIVS
FEEIX. VICTOR. AC. TRIVMPHATOR
SEMPER. AVGVST. * PONT. MAX. FRANC
MAX. GOTTH. MAX. VANDALIC. MAX
COS. III. TRIB. VIII. IMP. V
CONSPICVAM. † HANC. AEGIDIS. INSVLAM
INTIMA. ADRIATICI. MARIS
COMMODISS. INTERIECTAM. VENERAN
DAE. PALLADIS. SACRARIVM. QVONDAM
ET. COLCHIDVM. ARGONAVTARVM
PERSECVTORVM. QVIETEM. OB
GLORIAM. PROPAGANDAM. IMP
S. C. IN. VRBEM. ‡ SVI. NOMINIS. EXCEL
LENTISS. NVNCVPANDAM. HONESTISS
P. P. P. DESIGNAVIT. FVNDAVIT
C. R. P. Q. ET. GENTE. HONES
TISS. REFERTAM

A Nicol. Florentio. Vide Onuf. p. 445. ad l. 5. Fast. Casaub. ad Suet. Octav. c. 31. qui auctoritate Zosimi lib. 4 statuunt post Gratianum defecisse institutum Pontif. Max. Qui id negant producunt hanc inscript. & ita ad Reines. Rupertus inter epistolas Reinesian. ubi vide & responsionem Reinesii, qui eam confictam esse contendit. Gud.
* i. e. Ponticus Maximus. Gud. † Oppidum in hac insula conditum Aegidam quoque appellat Pli. l. 3. 19. Vid. Cluv. Ital. antiqu. fol. 210.
‡ Justinopolim.

9 *Perusiae quoque in portis civitatis duabus legitur.*

Grutero Fulv. Ursinus. Hinc collegit Cluv. Ital. ant. l. 2. fol. 578. triennio antequam caperetur Perusia Coloniam a C. Vibio Pansa Consule huc deductam esse.

PORTARVM. ET MVRORVM

1 *Romae in porta Ripae quam Portuensem alii, Novalem verò Marlianus, olim appellatam esse volunt.*

S . P . Q . R

IMPP. CAESS. DD NN. INVICTISSIMIS. PRINCIPIBVS. ARCADIO. ET. HONORIO. VICTORIBVS. AC. TRIVMFATORIBVS. SEMPER. AVGG
OB. INSTAVRATOS. VRBI. AETERNAE. MVROS. PORTAS. AC. TVRRES. EGESTIS. INMENSIS. RVDERIBVS. EX. SVGGESTIONE. V. C. ET. INLVSTRIS
MILITIS. ET. MAGISTRI. VTRIVSQVE. MILITIAE. STILICHONIS AD. PERPETVITATEM. NOMINIS. EORVM. SIMVLACRA. CONSTITVIT
CVRANTE FL. MACROBIO. LONGINIANO. V. C. PRAEF. VRBIS* D. N. M. Q. EORVM

Nomina haec Stilichonis & Fl. Macrobii erasa sunt; non adeo tamen quin vestigia aliqua literarum adhuc appareant. Boiss. T. VI. 141.

Legit & Exscripsit Smetius. * Ad hunc est epistola 92. cum seq. l. 7. Symmachi. Fuit Comes sacr. Largit. a. Chr. 399. Pr. Praet. Ital. vocat Zosimus l. 5. item in Cod. Theod. L. L. Pro. Praet. occisus est in tumultu Ticini an. Chr. 407.

2 *Fani Fortunae in Piceno, in porta antiqua, quam ab Augusto primum erectam, posteri in honorem Constantini Flavii, Constantini, Constantii & Constantii patris, superimpositis columnis, additisque ornamentis, in arcum triumphalem postea verterunt. Anton. Fanensis Comm. in Fastos Ovidii, & Volaterranus lib. 6. Arimini in portu legi scribunt.*

In suprema arcus fascia.

DIVO. AVGVSTO. PIO. PATRI. DOMINORVM — *alias* PIO. CONSTANTINO. PATRI. &c.

In media arcus fascia.

Fuit haec prima omnium inscriptio. IMP. CAES. DIVI. F. AVGVSTVS. PONTIFEX. MAXIMVS. COS. XIII. TRIBVNICIA. POTEST. XXXII
IMP. * XXVI. PATER. PATRIAE. MVRVM. DEDIT

Haec ultima inscriptio, ad supremam referenda est. *In infima fascia.*
Nam hic Turcius Secundus, non sub Augusto, sed circa Constantini tempora floruit, circa annum C. 339 ex insc. MLXXIX. I. *Vixit certe ad ann. C. 376. Valente V. & Valentiniano Coss.* CXCII. 3.
CVRANTE. L. TVRCIO. SECVNDO. APRONIANI. PRAEF. VRB. FIL. ASTERIO. CORR. FLAM. ET. PICENI — *alias* ASTERIO. V. C. CORR. &c.

Vidit & exscripsit Smetius.. * leg. IMP. XXI. Hic enim numerus in nummis eo anno illi tribuitur, & ab Augusto semel tantum imperatorium nomen tulit. Gud.

Ferentini in Latio in muro arcis antiquissimae. Plura & praecedunt & sequuntur, sed vetustate ita corrupta atque erosa, ut legi nullo pacto jam queant.

* .... M LOLLIVS. C. F. CES. FVNDAMENTA. MVROSQVE. E. SOLO. FACIVNDA COERAVER. EIDEMQ. PROBAVERE

sic in ipso muro, licet COS *legendum videretur.*

Legit ac descripsit Smetius. * Ursinus in Familia Hirtia sic: A. Hirtius A. F. M. Lollius M. F. fundamento fornicis facienda C. &c.

3 *Eandem hanc inscriptionem, in libro quodam manuscripto, ante annos lxx. (quo tempore integrior adhuc esse potuit) ab hujusmodi rerum Studioso hoc pacto integrè descriptam, legi.*

A. HIRTIVS. A. F. M. LOLLIVS. C. F. * CES. FVNDAMENTA. † MVROSQVE. E. SOLO. FACIVNDA. COERAVER. EIDEMQ. PROBAVERE
IN. TERRA. FVNDAMENTVM. EST. ALTVM. PEDES. XXXIII. IN. TERRAM. AD. IDEM. EXEMPLVM. QVOD. SVPRA. TERRAM. EST. SCILICET

Q. Aemilius M. F. *Lepidus.* M. *Lollius* M. F. *Consules fuere sub Augusto.* A. P. V. C. 734.

* AL. COS. † AL. FORNICES.

PORTARVM ET MVRORVM.

1 *Ferentini adhuc.*

A. HIRTIVS. A. F. M. LOLLIVS. M. F. COS FVNDA
MENTA. FORNICIS. FACIVNDA. COERAVERE
EIDEMQ. PROBAVERE

Gruterus ex Fulvii Ursini schedis.

2 *Veronae in arcu antiquo, qui pro urbis porta aliquando in usu fuit, & porta Barsarea nunc vulgo dicitur; inscribitur geminis portis istud sequens.*

COLONIA. AVGVSTA. VERONA. NOVA GALLIENIANA. VALERIANO. II ET. * LVC
CATI. PR. NON. DECEMBRIS. IVBENTE. SANCTISSIMO. GALLIENO. AVG. N. IN

ILIO. CONS. MVRI. VERONENSIVM. FABRICATI. EX. DIE. III. NON. APRILIVM. DEDI
SISTENTE. AVR. MARCELLINO. V. P. DVC. DVC. CVRANTE. IVL. † MARCELLINO

* Lucilius est L. Caelonius C. Fil. Lucillus & . de quo CCCLXXXI. 1. 2. 3.

Ex Panvinio, Sarayna. & Sculteti schedis. † Sup. CXI. 1.

3 *In villa Calderiana agro Veronensi fragm.*

FVNDAMENTA. MVROSQVE
AB. SOLO. FACIVNDOS. COERAVER
IDEMQVE. PROBAVER
COSSO. CORNELIO. LENTVLO*
L. PISONE. AVGVRE COS

Habuerim tamen pro eodem quod habuimus supra pag. CVII. 2

Ex Panvinio. A. V. 753.

4 *Ravennae, in muro antiquo, ad portam Auream.*

TI. CLAVDIVS. DRVSI FIL. CAESAR. AVGVSTVS. GERMANICVS
PONT. MAX. TRIB. POT. II. COS. II. DESIG. III. IMP. III. P. P. DEDIT

Ex Apiano & Peglio.

5 *Jaderae in Illyrico, juxta portam qua in agrum itur.*

IMP. CAESAR. DIVI. F. AVG. PARENS. COLONIAE
MVRVM. ET. TVRRES. DEDIT
L. IVLIVS. OPTATVS. TVRRES. VETVSTATE. CONSVMPTAS
IMPENSA. SVA. RESTITVIT

Ex Petro Martyre historico. * Haec supra habetur p. LXXXIV. 5. LXXXIV. 7.

6 *Tergestae olim translatum Venitiis Commentitium est Scaligeri. 8. f. apud Franc. Michaelem Patricium ibidem. Contuli.*

IMP. CAESAR. COS. DESIG
TERT. III. VIR. R. P. C. * ITERVM
MVRVM. TVRRESQ. FECIT

In eodem lapide recentiore longe scriptura infra additum.

FRI. TER. RO. IMP. DVX. AVSTR. ZC. DN. Q*. TER
GESTI. IIII. VICE MVRVM. REEDIFICARI. IVSSIT

Grutero Bened. Georgius Patricius Venetus. * RVS. ms.

7 *Constantiae ad lacum Brigantinum in S. Blasii sacello; nunc quidem & lapide & inscriptione mutilis, sed utroque adhuc integro, anno* CIↃ. IↃ. XX.

IMS. CAES. C. AVRE. VAL. DIOCLETIANVS. AVG. PONT. MAX
SAR. MAX. PERS. MAX. TRIB. POT. XI. IMP. X. COS. V. P. P. ET
IMP. CAESAR. M. AVR. VAL. MAXSIMIANVS. AVG. PONT. MAX. SAR
MAX. PERS. MAX. TRIB. POT. X. IMP. VIII. COS. IIII. P. P. ET IMPP
FL. VAL. CONSTANTIVS. ET. GAL. VAL. MAXIMIANVS. FILII
CAESS. MVRVM. VITVDVRENSEM. A. SOLO. INSTAVRARVNT
CVR. AVRELIO. PROCVLO. V. C. PROV. MAX. SEQ

Ex Guillimanni Helveticis. Joann. Manlius Brigantin. in Chron. Constant. ed. a Pistorio. Suiz. Chron. Helvet Tom. I. p. 11

8 *Constantiae*

IMP. CAES. C. AVREL. VALER. DIOCLETIANVS
SARM. MAX. PONT. MAX. TRIB. POT. X
IMP. CAES. M. AVREL. VALER. MAXIMIANVS
GERM. MAX. PERSIC. MAX. PONT. TR. POT. IIX. COS
IMP. VIII
IL. VALERIVS. CONSTANTIVS. ET. GALERIVS. VAL
NOBB. CAESARES. MVRVM

Ex Onuph. Panu. & Petro Apiano.

PORTARVM ET MVRORVM

1 *Gratianopoli quae olim Cularo; ad Episcopium. V. Scaliger. in not. Grut.*

D. D. NN. IMP. CAES. GAIVS. AVREL. VALERIVS. DIOCLETIANVS PP. INVICTVS. AVGVSTVS. ET. IMP. CAESAR. MARCVS. AVRELIVS VALERIVS. MAXIMIANVS. PIVS. FELIX. INVICTVS. AVG. MVRIS CVLARONENSIBVS. CVM. INTERIORIBVS. AEDIFICIIS. PROVIDENTIA SVA. INSTITVTIS. ADQVE. PERFECTIS. PORTAM. ROMANAM. IOVIAM VOCARI. IVSSERVNT

2 *Item in porta urbis.*

DD. NN. IMPP. CAESAR. GAIVS. AVREL. VALERIVS. DIOCLETIANVS PP. INVICTVS. AVG. ET. IMP. CAES. MARCVS. AVREL. VALERIVS. MAXIMIANVS. PIVS. FELIX. INVICTVS. AVG. MVRIS. CVRALONENSIBVS CVM. INTERIORIBVS. AEDIFICIIS. PROVIDENTIA. SVA. INSTITVTIS. ADQVE PERFECTIS. PORTAM. VIENNENSEM. HERCVLEAM. VOCARI. IVSSERVNT

A Scaligero.

3 *Saxo ingenti & literis cubitalibus in muris Augustae Taurinorum.*

DIVVS. AVG. DIVI. FIL

4 *Item aliud pari magnitudine literis.*

DIVI. NERVAE

5 *Ibidem simile saxum.*

DIVI. FRAT

6 *Adhuc simile.*

DIVI ANTONINI

E Pingonio.

7 *Narbone.*

AD. PORTAM. ROMANAM

E Scaligeri schedis.

8 *Assisii in Umbria in S. Rufini cathedrali templo, in ea muri parte, quae ex Tiburtino saxo est.*

POST. MIMESIVS. C. F. T. MIMESIVS. SERT. F. NER. CAPIDAS. C. F. RVF
NER. BARBIVS. C. F. C. CAPIDAS. T. F. C. N. V. VOLSIENVS. T. F. MARONES
MVRVM. AB. FORNICE. AD. CIRCVM. ET. FORNICEM. CISTERNAMQ. D. S. S. FACIVNDVM. COIRAVERE

Legit atque exscripsit Smetius.

9 *Ibidem tabula marmorea muro qui foro imminet, inserta.*

CN. FVFICIVS. CN. F.
LAEVINVS. T. ALLIVS
C. F. IIII. VIR. I. D

C. ALLIVS. C. F. C. SCAEIIVS. L. F
VMBO. C. VOLCASIVS. C. F. PERTICA
Q. ATTIVS. Q. F. CAPITO. L. VOLCASIVS
C. F. SCAEVA. VI. VIR. S. C.

MVRVM. REFICIVNDVM
CVRARVNT. PROBARVNTQVE

Legit atque exscr. Smetius.

10 *Gottolongi prope Brixiam, in Ecclesia, in ultimo gradu scalarum altaris magni.*

C. †MARTIVS. SEX. F
P. POPILLIVS M F
Q. MVCIVS P F
M. CORNELIVS P F
IIII. VIR. TVRREM. EX. DD.
AD. AVGENDAS. LOCAVER
IDEMQVE. PROBAVERE

† MVTIVS Ald. & Vignus.

E Verderii schedis. Neque aliter Vignius.

11 *Fundi in ea muri parte, quae ex reticulato est.*

Q. GAVIVS. Q. F. NAVTA
M. GAVIVS. C. F
C. BRACCIVS. C. F

AED. EX. S. C. FAC. CVR
EIDEMQVE. PROBARVNT

Ant. Morillonius Smetio.

12 *In marm. Spoleti in antiquis moenibus civitatis.*

P. *MARCIVS. P. F. HISTER. C. MAENIVS. C. F. RVFVS
IIII. VIR
EX. S. C. FACIVND. COERARVNT. EIDEMQ.
PROBARVNT

Grutero Ursinus. Gutenst. describente.

* V. Fabret. inf. c. x p 675. ubi similem nuper Spoleti repertam inscriptionem habet.

1 *Fundi in arcu portae ad Septentrionem.*

L.NVMISTRONIVS.L.F.DECIAN
C. LVCIVS. M. F
M. QVINTIVS. L. F. *MESS
†AEDILES. PORTAS. TVRREIS
MVRVM. EX. S. C
FACIVND. COERARVNT
EIDEMQ. PROBARVNT

E schedis Cittadini, qui vidit & Morillonii. Smet. VII.6.
* MESSOR. Rein. † AED. PORTAS. Ligor.

2 *Carthagenae Hispan. circa macellum.*

M. CORNELIVS. M. F. GAL
MARCELLVS. AVG. QVIN
MVRVM. A. PORTO. TOPILLA
AD. TVRRIM. PROXIMAM
PED. CXLVI. ET. VLTRA
TVRRIM. PP. XI. DD. F. C
I. Q. P

E Morali.

3 *Augustae Taurinorum, in domo Mainorum, in basi turris.*

P. RVTILIVS
AVG. TAVRINORVM
PROCONSVL

E Pingonio.

4 *Mundae in Hispan.*

PRAETORII.

IVL. NEMESIVS. NOMENTAN. VICE. *M. AVREL
IMP. †SACRA. BETICAM. GVBERN. PRAETORIVM
IN. VRBE. MVNDA. QVO. PATRES. ET. POP. OB. REMP
RITE. ADMINIST. CONVEN. FIERI. MAND.

Gruterus è Schotti schedis. * An. M. Aurel. Alexander? Reines. † CCCXLV. 5.

FORI

5 *Hisp. in Cicena, sive Cisimbrii.*

C. VALERIVS. C. F. GAL. VALERIANVS. CISIMBRENSIS. II. VIR
PONT. PERP. FORVM. AEDES. QVINQVE. SIGNA. * DEOR
QVINQVE. STATVAS. DVAS. SVA. IMPENSA. DEDIT. DONAVIT
FLAVIA. VALERIA. NEPTIS
HERES. EPVLO. DATO. DEDICAVIT

A Busbequio Lipsius èque schedis Augustini Gruterus. Ex Ambros. Morales de antiqu. Hispan. fol. 19. Palermius de Patria Propertii c. 1. p. 124.
* EORVM legit Reines. scil. Cisimbrensium.

6 *In Calatinis.*

M. GAVIVS. T. F
Q. VISELLIVS. Q. F
GALLVS
DVOVIR. QVINQ
CREPIDINES. CIRC
FORVM. S. P. F

Ex Antonii Sanfelicii Campania.

7 *Romae In S. Vito ad arcum Gallieni in macello Liviae in basi.*

Boiss. T. IV. 135.

FL. EVRICLES
EPITYNCHANVS. VC
PRAEF. VRB. CONDI
TOR. HVIVS. FORI
CVRAVIT

In sinistro latere.

COLL. X. KAL. FEBR.
ARRIANO. ET. PAPO. COS

Vidit Smetius. A. V. 996. Chr. 241.

8 *Volsiniis.*

THEATRI

L. COMINIVS. L. F. A. N C. CANVLEIVS. L. F
T. *TVLLIVS. T. F. ‡KANVS L. HIRRIVS. L. F. LATINVS
IIII. VIR
THEATRVM. ET. PROSCAENIVM. DE. SVA
PECVNIA. FACIVNDVM. COERAVERVNT

Ex Manutio & Castalionis schedis. Citat Victorius lib. 17. Cap. 23. Var. lect.
* IVLIVS lapis Gud. ‡ KARVS.

9 *Papiae, in aede fracta beatae Mariae de Canibus appellatae.*

✠ DN. ATALARICVS. REX ✠
GLORIOSISSIMVS. HAS
SEDIS. SPECTACVLI. ANNO
REGNI. SVI. TERTIO. FIERI
FELICITER. PRECEPIT

Ex Apiano.

10 *Apud Lingones.*

ATTIA. SACRATA
C. F. PROSCOENIVM
VETVSTATE. COR
RVPTVM. DE. SVO
RESTITVIT

Grutero Roussatus.

1 *Apud Batavos loco nunc appellato à Cattorum vico Catwyck, in littore Oceani, ad vetus ostium Rheni, castrorum ruinae inundatione Oceani apertae sunt, ubi inscriptio reperta, cum aliis nonnullis inscriptionum fragmentis, anno* * M.D.LII. *& in Hagam Comitis, ubi nunc Hollandorum curia est, translata in aedes domini de Wassenaar.*

Contuli cum mss. Pighii.

IMP·CAES·L·SEPTIMIVS·SEVER
VS·AVG·E·M·AVRELIVS·ANTONIN
VS·CAES·COH·XV·VOL·ARM
MENTARIVM·VETVSTAE·CONLA
BSVM·RESTITVERVNT·SVB·VAL·PV
DENTE·LEG·AVG·PR·PR·CVRANTE·CAECILIO·PRE
CAECILI

Smet. XIII. 14. & Scriv. ita Pigh. mss. antiqu. Batav. e Junio c. 10.
* anno MDII, Cornel. Aurel. cujus vide Batav. lib. 1.

ARMAMENTARII

2 *Ibidem fragmentum istud.*

L.S.S. · EVER.PIVS.PERT.A · G.P
M · MAX.TRIB.POT.XIII
AN · TONIN. PIVS. AV · G
G · ER.MILIT.LEG.I.MI
ENIDIOR
sic

Steph. Pighius utrumque legit & Smet. XIII. 16. exscr. laudatque in Batavia sua Hadr. Junius, & Scriver.

3 *Constantinopoli, in armamentario, quod vulgo Arsenalem vocant.*

ΑΠΟ. ΚΤΙΣΕΟΣ. ΚΟΣΜΟΥ
Δ. Ψ. Ϟ. Β. ΑΠΟ. ΔΕ
ΧΡΙΣΤΟΣ. ΕΤΟΥΣ. Ω. Α. Δ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ. ΘΕΟΦΙΛΟΣ
ΥΙΟΣ. ΜΙΧΑΗΛΟΥ. *ΒΗΓΑ
ΑΡΧΩΝ. ΔΙΚΑΙΟΣ. ΚΑΙ
ΕΥΛΑΒΗΣ. ΚΑΙ. ΠΡΟΣ. ΤΟΥΣ
ΑΥΤΟΥ. ΠΑΡΟΙΚΟΥΣ. ΑΝΗΡ
ΑΓΑΘΟΣ. ΕΚΤΙΣΕΝ. ΠΡΟΣ
ΑΝΑΠΑΥΣΙΝ. ΤΟΥ. ΛΑΟΥ
ΤΟΥΤΟΝ. ΜΕΓΑΛΟΥΑΤΟΝ
ΑΡΣΗΝΑΛΗΝ

E Theueti Cosmographia.
* An leg. BIT. ΑΡΧΩΝ. Reines.

4 *Nethe in Sicilia, supra portam antiquissimae domus in regione viae planae. Fazellus de reb. Siculis l.* IV. 2.

GYMNASII

ΕΠΙ ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧ
ΑΡΙΣΤΙΩΝΟΣ. ΤΟΥ. ΑΓΑΘ
ΦΙΛΙΣΤΙΩΝΟΣ. ΤΟΥ. ΕΠΙΚΡΑΤ
ΝΕΑΝΙΣΚΟΙ. ΙΕΡΩΝΕΙΟ

Latine sic redditum est.

Sub Gymnasiarcha Aristione, filio Agathini, filii Philistionis, filii Epicratis, juniores Hierones vel quod idem est Gymnasiarcha Aristione filio Agathini, nepote Philistionis, pronepote Epicratis, juniores Hierones. Scal.

E Verderii schedis.

5 *Romae in limine superiori portae exterioris S. Alexii in Aventino.*

IN. HONOREM. DOMVS. AVGVST
TI. CLAVDIVS. SECVNDVS. COACTOR. CVM. TI. CLAVDIO. TI QVIR. SECVNDO. F. VIATORIBVS. III. VIR. ET. IIII. VIR
SCHOLAM. CVM. STATVIS. ET. IMAGINIBVS. ORNAMENTISQVE. OMNIBVS. SVA. IMPENSA. FECIT

Vidit Smetius. Stewech. ad Veget. II. 5. P. Scriv. c. 8. Fer. Juvenil.

6 *In aede D. Catharinae de Tolentino, tabula marmorea. Nunc in foro Curiae inserta conspicitur.*

*EX. SC
SCHOLA. AVG. COLLEGI †FABROR
TIGNVAR. IMPENDIIS. IPSORVM. AB
INCHOATO. EXSTRVCTA. SOLO. DATO. AB. T. FV
RIO. PRIMOGENIO. QVI. ET. DEDIC. EIVS. HS. X. N. DED
EX. CVIVS. SVMM REDIT. OMNIB. ANNIS. XII. K. ‡AVGVST
DIE. NATALIS. SVI. EPVLENTVR

Grutero Puteanus
* Sic lapis. Gud male Grut. ET. † Sic ex lapide supplevit Gud cum COLLEGI desideretur in Grutero. ‡ sic lapis male in Grut. AVGST. Gud.

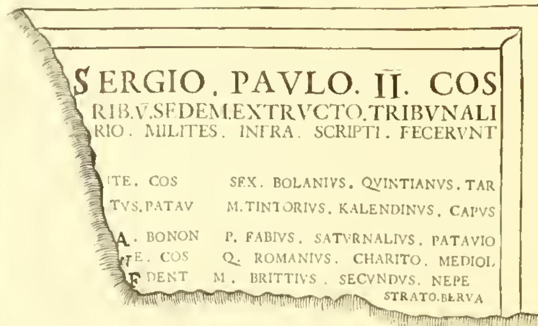
7 *Budae in Hungaria in marmore quodam.*

SCHOLA. SPECVLATORVM. LEGIONVM
I. ET. II. ADIVTRICVM. PIARVM. FIDELIVM
SEVERIANARVM. REFECTA. PER. EOSDEM
QVORVM. NOMINA. INFRA. SCRIPTA. SVNT
DEDICANTE. FL. AELIANO. LEG. AVG. PR. PR
KAL OCTOB. *MODESTO. ET. PROBO. COS
AEL. OPTATVS · AEL. CANDIDVS
aMACR. SABINIANVS · IVL. bSECVNDANVS
IVL. EMERITVS · CASS. FVSCINVS
IVL. PROBINVS · AEL. VRBANVS
PVB. MARTIANVS · VAL. cFESTVS
IVL. ALEXANDER · FL. EMERITVS
VAL. CLEMENTINVS · dIVL. PRISCIANVS
VER. VERISSIMVS · IVL. INGENVVS
IVL. CELERINVS · IVN. ADIVTOR
AVR. LVPVS · FL. CELSINVS
CVRANTE. AVR. PERTINACE. FRVMENTARIO

Ex Apiano & schedis Clusii. * A. V. 9 1 a an Marcius, ut DCCCV 5. an Marsenius Sabinianus ut CCLXXIII 1. Gud b Puto fuisse S. C XV DANVS Gud. c P. Valer Felius CXXVIII 1. sub Aurel. Imp. d C. IVL. PRISCIANVS CCLXXVI. filius hujus.

SCHOLAR.

1 *In aedibus Cortiiams, in foro Trajani tabulae marm. candidiss. pars.*

Exscripsit Smetius.

2 *Colonia marmoris frustum advexit, & in Museum suum transtulit Heidelbergae Freherus.*

. . . .
. . . . VI. VIXIT. ANN. .
. . . QVINQVE. FIDEL. .

Intersculpitur hic avis, columbae assimilis.

HVIC. TITVLV .
SCOLA. ARMA. .
. . VM. VBII. B. S. E. DE. .

Descripsit Gruterus.

3 *Romae sub Concordiae templo, in capite fori, dum fossores altius terram moliuntur, invenere locum, cujus antae cum epistyliis marmoreae, efficiebant veluti porticum, vel * apothecas tres. uno peristylio interiori parte legebatur.*

C. † AVILIVS. LICINIVS. TROSIVS. CVRATOR
‡SCHOLARVM. DE. SVO. FECIT

BEBRYX. AVG. L. DRVSIANVS. A. FABIVS. XANTHVS. CVR. SCRIBIS. LIBRARIIS. ET. PRAECONIBVS. AED. CVR. SCHOLAM AB.INCHOATO.REFECERVNT.MARMORIBVS.ORNAVERVNT.VICTORIAM.AVGVSTAM.ET.SEDES.AENEAS.ET.CETERA.ORNAMENTA DE. SVA. PECVNIA. † FECERVNT

* De tribus illis apothecis veluti tribus officinis vid. Faun. antiqq. Rom. II. p. 40. † Avillius Urs. sch. ‡ *Scholam de suo refecit* Urs. sch. *Scholam de suo fecit.* L. Faunus II. de antiq. Urbis Romae p. 40. † Faciunda curaverunt Urs.

4 *Extra verò in eodem epystilio erat hic titulus.*

BEBRYX. AVG. L. DRVSIANVS. A. FAB. XANTHVS. CVR. IMAGINES ARGENTEAS. DEORVM * SEPTEM. POST. DEDICATIONEM. SCHOLAE ET. MVTVLOS. CVM TABELLA. AENEA † DE. SVA. PECVNIA. DEDERVNT

Ex Marliani Roma. * S. F. T. MVTVLOS. Ursini sched. omissis aliis.
† Ex Urs. sched. Vestigia scholae Xanthiae hic sunt, cujus meminit P. Victor. in VIII. Reg. Urb. Scriever antiqu. Batav. p. 222. Haec schola dicta ab A. Fabio Xantho.

SECRETARII.

5 *In hemicyclo templi S. Martinae, quod olim Secretarium populi Romani fuit, ad forum Romanum, ubi etiam duae insignes tabulae marmoreae, ex arcu aliquo triumphali desumptae, magnificè sculptae, extant.*

Boiss. T. III. 111.

SALVIS. DOMINIS. NOSTRIS. HONORIO. ET. THEODOSIO. VICTORIOSISSIMIS. PRINCIPIBVS
SECRETARIVM. AMPLISSIMI. SENATVS. QVOD. VIR. INLVSTRIS. [a]FLAVIANVS. INSTITVERAT. ET. FATALIS. IGNIS. ABSVMPSIT
FLAVIVS. ANNIVS. EVCHARIVS. [b]EPIFANIVS. VC. PRAEF. [c]VRB. VICE. SACRA. IVD. REPARAVIT. ET. AD. PRISTINAM. FACIEM. REDVXIT

Vidit Smetius.

a Flavianus Pr. V. A. Chr. 393. 394. 4.. Cod. Theod. Alius fuit Pr. Pr. a. Chr. 390. 391. Ad Virium Nicomachum Flavianum, qui nominatur CDLXXXVII. 10. male refert Pontanus not. ad Macrob. Panvinius refert ad annum Christi 381. male. Faunus antiqu. Rom. scribit FLAVIVS A.. N.. S. b Epifanius Pr. V. A. 414. Cosl. Constantio & Constante l. 5. C. Theod. de domest. & Protectoribus. Baronius sub A. 94. n. 4. refert ad Flavianum Pr. Pr. sub Theod. & Eugenio. Gud. c Sic ex lapide hanc vocem restituit Gudius. quae etiam extat apud Faunum l. 2. male in Grutero desideratur.

TABVLARII.

6 *Romae in Capitolio.*

Q. LVTATIVS. Q. F
Q. N. CATVLVS. COS
SVBSTRVCTIONEM. ET
TABVLARIVM. *EX. S. C
FACIVND. CVRAV

E Panvinio & Boissardo. T. III. 101.
* Ant. Aug. Dial. X. ait alios legere. DE SVO. FACIVNDVM COERAVIT.

7 *Tabula marm. fragm praegrandis, in via Appia reperta, literis pulcerrimis, nunc in aedib. Horat. a Valle.*

LIB. PROC. STATVAS. III. ANTONINI
DI. ITEM. CRISPINAE. DOMINOR
VNIA. SVA. POSVIT. AVDITORIVM. QVO
ERIS. STATVIS. VETVSTATE. CORRVP
TV. SVO. REFECIT

Gruterus exscrib. Gutenst.

1 *Spoleti, apud Aristidem Maurum. J. C.*

SEX. VOLVSIVS. SEX. F. HOR
MELIOR. IIII. VIR. Q. Q. AVGVR
P . . . . . . MVNICIPI . . . .
OB. HONOREM. IIII. VIRATVS
SEX. VOLVSI. NONIANI. FIL. SVI

BASILICAM . . . SOLO. PVBL . . . . . .
A. FVNDAMENT. PEC. SVA . . . . . VIT

Ex Ursini schedis Gutenstenius Grutero.

2 *Tordae Transilvan. in templi propylaeo, quod forum spectat, fragment.*

IMP. CAES. M. ANT. GORDIANVS
PIVS. FELIX. INVICTVS. AVG
BASILICAM. LEGVM. AC . . .
. . . .

Ex Zamolio.

3 *Tordae Transilvan. prope ruinas.*

Q. LAELIO. Q. F. TRIB. PLEB
BASILICAE. AVRELIANAE
ORNAMENTO. CN. SOSIAS
MARCELLINVS. AEDIL. SO
CERO. BENEMER. VBI. ET
IPSE. SITVS. EST. P

E Zamosio.

4 *Vesunae Petrocoriorum.*

I LANNAE. SOLO. A. POMP. ANT
BASSVS. C. CR. CONSAEPT
BASILICAS. DVAS. *CET

A Scaligero. * CVM deest.

5 *Narbone.*

IMP. CAE. DIVI. ADR
TRAIANI. *PART. III. CIII
PRONEPOS. T. AELIVS. H
AVG. PIVS. PONT. MAXIM
IMP. II. COS. IIII. P. P. thel
CONSVMPTAS. CVM. POR
ET. BASILICIS. ET. OMNI
SVA. ¢RE

A Scaligero. * F. Parthici Grut.

6 *Bononiae in domo Marcelli Gurgionis, in lapide cippo simili. Eadem est* LXVII. 5.

MEMORIAM. P. CORNELII. SATVRNINI MAGISTRALIS. COR
NELIA. PRIMA. VXOR. EX. INDVLGENTIA. COLLEG
SIGNVM. LIBERI. * BASILIC. AVLAS. D. D

Gruterus e schedis Velseriamis. * Superius p. 67. 5. BASIM. C. AVLIS.

7 *Repertum in foro Rom. prope tres columnas litt. Constantinianı temporis.*

GABINIVS. *VETTIVS
PROBIANVS. V. C. PRAEF. VRB
STATVAM. QVAE. BASILICAE
IVLIAE. A. SE. NOVITER
REPARATAE. ORNAMENTO
ESSET. ADIECIT

In latere sinistro ejusdem lapidis, sed litera temporis Sept. Severi.

DEDIC. XV. K. FEBR. PER
T. ARRIVM. BASSIANVM. C. V. CVR. OPER
PVBLICORVM
. . . . VLLINO. II. ET. AVFID. FRONTONE. CoS

A Pighio accepit Smetius
* Ita totidem litteris Ursini scheda.

8 *Alteri, quod corrupte Alatrum nunc vocant, in Latio, in porticu templi S. Mariae, tabula lapidea, litera vetusta atque obsoleta, incorrecte scripta.*

L. BETILIENVS. L. F. VAARVS
HAEC. QVAE. INFERA. SCRIPTA
SONT. DE. aSENATVS. SENTENTIA
FACIENDA. COIRAVIT. SEMITAS
IN. bOPPIDO. OMNIS. PORTICVM. QVA
IN. ARCEM. EITVR. CAMPVM. VBEI
LVDVNT. HOROLOGIVM. MACELVM
BASILICAM. cCALECANDAM. SEEDES
CVMd. BALINEARIVM. LACVM. AD
PORTAM. AQVAM. IN. OPIDVM. e ADOV
ARDVOM. PEDES. f CCCXCb. FORNICESQ
FECIT. FISTVLAS. SOLEDAS. FECIT
OB. HASCE. RES. g CENSOREM. FECERE. BIS
SENATVS. FILIO. STIPENDIA. MERETA
ESE. IOVSIT. POPVLVSQVE. STATVAM
DONAVIT. CENSORINO

forte ADOVXIT

CORNELIO. AN

Smetius vidit. XIII. 6. Celsus Cittadinus della vera Origine della Nostra lingua vulgare in Venetia 1601
a Citt. exempl. sic legit. malem Grut. SENATV. b Opido Citt.
c Rein. legit CALCIDICVM. Hoc enim genus in extremis Basilicarum fuit, si locus sit amplior in longitudine ait Vitruvius. d forte CIRCVM Rein. male Nam lapidis fragm. AR. I. AC VM. BALINEVM f hed. Wouw & Cittad. leg. ut in lap. ARCVM. vid. Vitruv. l. 5. c. 9.
e sed Rein legit. AQVAE ductum. f xcl. lap. g Vide Spanh. de usu num p. 742 & Ursin Fam 179

9 *Romae in foro Trajani.*

GALERIVS. ET. GRATIANVS. PII. FELICES. AC. TRIVMPHATORES
SEMPER. AVGG. PORTICVS. †ARTASQ. COLLINI. ET. AD. ORNA
MENTVM. VRBIS. SVAE. ADDI. DEDICARIQVE. IVSSERVNT

† ANTAS

E Mazochio.

PORTICVVM.

1 *Romae in Ecclesia S. Celsi.*

D. D. D. N. N. N. IMP. CAES. GRATIANVS. VALENTINIANVS. ET. THEODOSIVS
PII. FELICES. SEMPER. AVGGG.

HVNC. ARCVM. AD. CONCLVDENDVM. OPVS. OMNE. PORTIC. MAXIMAR. AETERNI
NOMINIS. SVI. PECVNIA. PROPRIA. FIERI ORNARIQ. IVSSERVNT

Ex Mazochio, & Marliano, sed magis è schedis Metelli, qui ex Card. Carpensis Cod. exscribebat.

2 *Praeneste juxta hospitium publicum fragm.*

Contuli cum ms. Urs.

SEX. POMP
TRIB. MIL. II. II
DIVI. AVG. NERONI
PRAEFECTVS. TESTA
POMPEIA. MVMMI
SVMMA. PORTICVM. MAR
sic
RE. ALBARIO. ADIECTA
QVINQ. PASSV

Smetius vidit.

* Hal. Urs. sched. † CRE. Urs. sched.

3 *Tibure in Sancto Silvestro, saxum Tiburtinum, extractum è loco quem, La boteghà oscura, ibidem vulgò vocant.*

sic
C. IVCTIVS. L. F. AVLIAN. Q. * PLAVSVRIVS. C. F. VARVS
L. †VENTILIVS. L. F. BASSVS. C. OCTAVIVS. C. F. GRALCHIN sic
IIII. VIR.

PORTICVS. P. CCLX. ET. EXSEDRAM. ET. PRONAON. ITER
ET. PORTICVM. PONE. SCAENAM. LONG. P. CXL
S. C. F. C.

Ex Apiano Morillonio & Ursini schedis. Smet. * PLASSARIVS DLXXI. 9. † VENTIDIVS. leg. Reines.

4 *Romae in porticu templi Concordiae, qua è Capitolio in forum Rom. descenditur, extat in epistylio columnarum octo titulus hic.*

SENATVS POPVLVSQVE. ROMANVS
INCENDIO. CONSVMPTVM. RESTITVIT

Smetius & Landus. * Boiss. T. III. 115. S.P.Q.R. Appian. 252.

7 *Romae in monte Caelio. Tomasin. c. de Tesseris 2. qui ita supplet.*

........PVBLICAE. EX. B B. IN. HON..........
.....BENEFICENTIAE. *Q. INSTEI. T.F. PVP........
........IB. I L. PR. COS. LEG. CONSVLARIS. PROV.....
PATRIS. EIVS. AC. FRATRIS. FILIQ. ET. VXOR..
OMNIVM. TABVLIS. HOSPITALIBVS. TRANSFERRI
H. ICANTE. CVRIAM. VEL. IN. PORTICIBVS. FOR
TVNAE. CAVERAT. SCHOLAM. HANC. DICAVIT.

Ex Ursini schedis Grutero Gutenstenius.

* Iasteius Tertullus Pr Urb. a. 1059 Pavin. De Q. Insteio Probato est inferius inscriptio ap. Grut.

8 *Romae.*

D. M
*C. AEDICIO. SVCCESSO
ET. FILIIS. EIVS
LIB. LIBERTQ. POSTERQ
EOR
CVBICVLVM. QVOD. EST
INTROEVNTIBVS. PARTE. DEXTRA
ET. SVPER. EODEM. PORTICVS
IN. QVA. EST. ETIAM. CVBICVLVS
QVAE. VTRAQVE. EIS sic
AVR. ZOTICVS. †AVGG. LIB
FRGA. AMICITIA. INTER. SE. HABITA
DONO. CESSIT

Gruterus ex Ursini schedis. * Rein legit CAEDICIO. † Elegabali Lamprid.

6 *Prope Charticetum Fanensis ditionis castellum, in Piceno, 7° a Fano Fortunae miliari, ad plebanam divi Petri.*

L. RASIVS. L. L
POLYBIVS

PORTICVM. DEDICA
VIT. X. KAL. IAN

L. MEMMIO. POLLIONE
Q. ALLIO. MAXIMO CoS

E Metelli & Ursini schedis. Contulit Gudius, ex quo sic restitui. Smet.

9 *In superiore Labaco Carniolae.*

Q. ANNAIVS. Q. L
TORAVIVS
M. FVLGINAS. M. L
PHILOGENES
MAG. VICI. DE
VIC. S. PORTIC. F
COIR

E Lazio.

TECTOR.

10 *Romae.*

C. IVLIVS. SEX. F. COR. POSTVMVS
FVRIVS. VERECVNDVS
FVRIA. PIETAS. M. FVRIVS. TELESPHORVS
NOVVM. TECTVM. SVA. IMPENSA RESTIT
C. BELLICIO. TORQVATO
TI. CLAVDIO. ATTICO. HERODE CoS

Ex Aldo. Eadem melior pleniorque infra DCCCCXLIII 1.

11 *Neapoli, in domo Hadriani Gulielmi, a tergo Legis parietis seu operis faciundi, quae post sequetur in tres paginas distincta, eadem tabella, sed majoribus literis, ac posterioris temporis.*

M. AVIANIVS. M. F
CONIVNCTVS. II. VIR
ITER. TEXIT. ET. TECTVM. S. P

A Pighio Smet. Capac. lib. 1. Hist. Neap 11.

* AVIANVS. Pigh. sched.

HOROLOGII.

12 *Puteolis juxta theatrum.*

G. HOROLOGIVM. PO. RES
PVBLIC. REFEC

Ex Apiano.

5 Boiss. T. III. 112. *Romae in porticu templi quondam Junonis, nunc S. Angeli, in foro Piscario.*

IMP. CAES. L. SEPTIMIVS. SEVERVS. PIVS. PERTINAX. AVG. ARABIC. ADIABENIC. PARTHIC. MAXIMVS
TRIB. POTEST. XI. IMP. XI. COS III. P. P. ET

IMP. CAES. M. AVRELIVS. ANTONINVS. PIVS. FELIX. AVG. TRIB. POTEST. VI. COS. PROCOS
INCENDIO. CORRVPTAM. RESTITVERVNT

Vidit & legit Smetius.

PODII.

13 *Mediolani in vallo.*

M. DOMITIVS. M. F. PRISCVS
Q. A. [a] IIII. VIR. A. P. [b] AVGVR. [c] D. D
GRATVITVS. PODIVM. CVM
LORICA. [d] ADITVS. VIVOS. FECIT

Ex Apiano. aliter distinctum fuit in schedis Onuphrii

a IIII. VIR. A. P. CCLXIII 5. CCCCXXX 7. AED. POT. IIII VIR. CLXXIV 7.
b Reines. legit. AVGVRalis c Honor Decurionatus Gratuitus CCCCLXXV. 4. & 5. d ET Onuph. & Ligor. sed in hoc legitur etiam LORIACA.

14 *Eugubii in theatro Gabrieliae familiae.*

*CN. SVLPICIVS. CN. F. RVF. IIII. VIR. IVR. DIC
SVBLAQVEAVIT. TRABES. TECTI. FERRO. SVFFIXIT
LAPIDE. STRAVIT. PODIO. CIRCVMCLVSIT. SVA. PEC. ET. DEDIT
DECVRIONATVS. NOMINE H-S. ꟾↃↃ. ∞
IN. COMMEATVM. LEGIONIBVS H-S ∞ ∞ ∞ †CCCCL †CCCI
IN. AEDEM. DIANAE. RESTITVENDAM H-S. ꟾↃↃ ∞ CC Ursin.
IN. LVDOS. VICTORIAE. CAES. AVGVST ꟾↃↃ ∞ ∞ DCCL. sched.

E Manutii Orthographia & sched. Ant. Augustini Ligorianis.

* Ligorius in tribus primis versibus defectum talem annotat

.........I.. CN. F. RVFVS. III. VIR. IVR. DIC
.........SVBLAQVEAVIT. TRABES. TECTI. FERRO. SVFFIXIT.
.........LAPIDE. in reliquis nihil desideratur aut variat.

SOLARIOR.

1 Boiss. T. VI. 1. *Romae in aedib. Delphinii.*

TI. CLAVDIVS. AVG. LIB
IANVARIVS. CVRATOR
DE. *MINVCIA. DIE. XIIII
OSTIO. XLII ϕ ET
sic
‡AVONIA. TYCHE. VXSOR. EIVS
PITVANIANI. SOLARIA. DE. SVA
sic
IMPESA. FECERVNT

Vidit Lipsius.

* Inf. cccLxxxi. 1. & 3. ‡ AVSSONIA. Boiss. VI. Antiq. p. 1. Rein. leg. CLAVDIA Dccccxxxvi. 7.

3 *Praeneste retro palatium Episcopi, in basi humili rudique, sed litera pulchra.*

LANI. DANT. MAG. COERAVERE
L. LIGVRIVS. L. L. ANTIOCHVS
P. DINDIVS. P. L. DAVOS. CALIDVS
*Q. PETRONIVS. Q. L. SALVIVS
SEX. PONTIVS. SEX. L. STABILIO

Smetius vidit.

* C. Petronius Salvius, sub. Vespas. fol. 240.

5 *Romae supra forum Trajani, in fundamentis atrii S. Basilii. Pral. Ancilium 16. p.*

MANSIONES. SALIORVM. [a] PALATINOR. A. VETERIBVS
OB. ARMORVM. † ANNALIVM. CVSTODIAM. CONSTITVTAS
‡ LONGA. AETATE. NEGLECTAS. PECVN. SVA. REPARAVERVNT
PONTIFICES. VESTAE. V. V. C. C. [b] PRO. MAGISTERIO
[c] PORTII. ACILII. LVCILII. VITRASI. PRAETEXTATI
V. V. C. C.

† MAGNALIVM Jun. ‡ LONGA MINITATE Jucund.

Ex Apiano & Mazo hio, item Metello qui habuit a marmoris descriptore.

a Curia Saliorum Palatinorum in regione Urbis X. Mansiones Albanae in regione II. b Reines. legit Promagisterio, id est cum Magistri Pontificum Vestae essent. Sic Promagister collegii fratrum Arvalium p. 120. & 7 p. 447. c Haec 5. nomina Scal. putat. esse unius hominis. Reinesio videntur plurium esse. Vide hanc inscriptionem illustrantem Cuperum IV. Observ. 2.

6 *In monasterio S. Floriani ad alterum miliare ab Ensio in Norico Ripensi, tabernaculum cum hac inscriptione.*

ΦΙΛΗΣ. ΤΟ. ΛΑΜΠΡΟΝ. ΚΑΙ. ΣΟΦΟΝ. ΤΟ. ΤΗΣ. ΤΕΧΝΗΣ
ΚΑΛΛΟΥΣ. ΤΟ. ΤΕΡΠΝΟΝ. ΣΧΗΜΑΤΟΣ. ΤΟ. ΠΟΙΚΙΛΟΝ
ΤΩΝ. ΕΝΔΟΝ. Η. ΒΑΤΖΟΥΣΑ. ΘΑΥΜΑΤΟΥΡΓΙΑ
ΤΟΥ. ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΣΑΝΤΟΣ. Ο ΖΕΩΝ. ΠΟΘΟΣ
ΥΠΕΡΦΕΡΟΥΣΙ. ΤΗΣ. ΚΙΒΩΤΟΥ. ΤΗΣ. ΠΑΛΑΙ.
ΟΣΩ. ΓΑΡ. ΑΥΤΑ. ΤΩΝ. ΠΡΙΝ. ΕΞΕΥΡΗΜΕΝΑ.
ΜΕΙΖΩ. ΤΟΣΟΥΤΩ. ΠΙΣΤΙΣ. Η ΘΕΟΦΑΝΟΥΣ
ΠΡΟΣ. ΕΥΚΤΙΚΟΝ. ΣΚΗΝΩΜΑ. ΤΩΝ. ΑΙΤΗΜΑΤΩΝ
ΤΕΥΞΑΣΑ. ΚΑΛΛΥΝΑΣΑ. ΤΟΥΤΟ. ΕΠΙΣΚΟΠΩ
ΕΙΣ. ΨΥΧΙΚΗΝ. ΚΑΘΑΡΣΙΝ. ΕΙΣ. ΒΙΟΥ. ΣΚΕΠΗΝ

E Lazio.

8 *Neapoli apud S. Mariam Annunciatam, fragm.*

ΤΙΤΟΣ. *ΚΑΙΣΑ
ΟΥΕΣΠΑΣΙΑΝΟΣ. ΣΕΒΑΣΤΟΣ
ΙΚΗΣ. ΕΞΟΥΣΙΑΣ. ΤΟ. Ι.
ΟΣ. ΥΠΑΤΟΣ. ΤΟ. Η. ΤΕΙΜΗΤΗΣ
ΟΘΕΤΗΣΑΣ. ΤΟ. Γ. ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΗΣΑΣ
ΥΜΠΕΣΟΝΤΑ. ΑΠΟΚΑΤΕΣΤΗΣΕΝ
NI. F. VESPASIANVS. AVG
COS. VIII. CENSOR. P. P
TIBVS. CONLAPSA. RESTITVIT

Steph. Pighius vidit & exscripsit. Smet. XIII. 12. Capac. I. 1. Hist. Neap. 18.

* ΚΛΕΣΑ sched. Pigh.

2 *Villajoyosae Hispan.*

MACELLI

M. SEMPRONIVS. HYMNVS. ET. M. M
REBVRRI. EIVS. FILII. NOMINE. SVO
MACELLVM. VETVSTATE. CON
LAPSVM. PECVNIA. RESTITVERV
NT. ETIAMQVE. ET. MENSAS. LAPI
DEAS. POSVERVNT

E Schotti schedis.

4 *Thelesiae in Samnitibus, in templo in basi.*

LANARIAR.

Q. [a] FILIVS. L. F. RVFVS
Q. [b] AGRIVS. C. F. CELER. [c] PR
[d] II. VIR
LANARIAS. ET. QVAE. IN. [e] IEIS
SVNT. SVA. [f] PEQ. [g] FECER
VT. EX. EO. VECTIGALE. QVOTANNIS
COLONIS. MVLSVM. ET. CRVSTVM
NATALI. CAESARIS. [h] AVGVST
DARETVR

Pighius Smetio.

a Rein. l. VILLIVS. sed Mormel. Filius. b ACRIELVS Q FILIVS sic & Lig. & Mazella ant. Puteol. 30. c PRAETOR. Mormel d DV MVIRI. e HIS. f PEQVVN. g FECIT. h AVG. Ita Mormel. antiq. di Pozzuol. p. 240. hanc inscriptionem legit.

7 ✶

STATVAR.

C. QVINCTIVS. P. F
FAB. GRVLIVS. 4. F.
VIR. PONTIF.......
STATVAS. VII......
BASIS. VI. SIBI. ET
LABEONI. F. SCIPIONI
F. QVINCTIAE......
P. F. SCIPIONI. QVINCTIO
L. F. VRSVLO
T. F. I

Grutero ex Ursini schedis Gutenstenius.

9 *Syracusis. emendat Scal. in notis.*

ΠΙΚΙΑΤΗΣ. ΑΙΓΑΤΙ
*ΑΤΟΔΥΜΑΣΟΙΚΟΙΔ
ΟΜΗΣ ΑΣΠΕΛΕΟΡΟΝ
ΤΟΙΣ ΑΥΤΟΥ ΥΕΕΣΣΙ
ΕΔΩΚΕΤΑΙΠΟΔ

* Rein. leg. ΛΑΤΟΥΜΙΑΣ latomias, carcerem publicum Syracusis. Servius Tullius carcerem Tullianum, in loco ubi erant lapidicinae. Vide F. Sabinum l. 4 antiq. Urb. p. 317.

Subjicitur statim, nescio an versio; an alterum Epigramma.

In domo Agave hanc statuam Aihamas erexit, imitans magnitudinem montis Pelori: quod & suis filiis olim visum est.

E Verderii schedis.

10 *Antipoli.*

ΑΝΤΙΠΟΛΙC. ΚΑΙ. ΟΙ. ΠΟΛΙΤΑΙ. ΤΟ
† ΓΕΝΙΚΟΝ. ΜΟΝ. ΚΑΙ. *ΜΑΝΓΟΝ.
ΚΑΙ. ΟΥΕΛΛΑΡΙΟΝ. ΚΑΙ......

A Scaligero.

† i. e. familia. * Collegium Mangonum infertus in inscriptione.

COLONIAE.MVNICIPIO.DONATOR.

1 *Zolonoci Hungar. in arce apud D. Balthas. De Batthyan extat elegantis tabellae fragmentum palmaribus literis exaratum.*

COLONIAE. CL. *SAVAER
.......M. TESTAMENT
....

Gruterus è schedis Clusii. * i. e. Sabatiae, ut CCCLXXXIX. 1

2 *Romae.*

TI. EFRVENVS. TI. F. SABINVS
TESTAMENTO. LEGAVIT. MVNICIPIBVS
RHEGINIS

E Manutio. Videtur fragmentum esse inscriptionis septimae hujus pag.

3 *Carthagenae Hispan. in Contestanis.*

L. AEMILIVS. M. F. M. N. QVIR
RESTITVT. DOMO. ROM. QVI. ET
CARTAGINENSIS. ET. SICELITANVS
LACEDEMON. ET. ARGIVVS. ET
BATESTANVS. SCRIBA. QVAESTORIVS
SCRIBA. AEDILITIVS. CIVIS. ADLECTVS
OB. H. AEDILITATIS. HOC. OPVS
TEST. SVO. F. I

E Morali.

4 *Cui simile est alterum istud.*

L. AEMIL. M. F. M. NEP
QVIRINA
RECTVS
DOMO. ROMA
QVI. ET. NARN. ET
SICELLITANVS. ET
ASSOTANVS. ET
LACEDAEMONIVS. ET
BASLETANVS. ET
ARGIVVS. ET. SCRIBA
QVAESTORIVS
SCRIBA. AEDILICIVS
DONATVS. EQVO. PVB
AB. IMP. CAESARE
TRAIANO. HADRIANO
AVGVSTO
PATRONVS. REIP
ASSOTANAE
TESTAMENTO. SVO
REIP. ASSOTAN
HANC. FIERI. IVSSIT
EPVLO. ANNVO. ADIECTO

E Manutio & Marochio.

5 *Panhormi, in aliquot lapidibus.*

REIPVBLICAE
PANHORMI

E Joviano Pontano.

6 *Beneventi inscriptum lapidibus pluribus.*

COLONIA
BENEVENTAI

Ex eodem Pontano.

7 *In foro Rhegino Calabriae civitatis, quod Toccum dicitur ad Montem Pietatis. Gualt. Sicil. ant. p. 54.*

[a]TI. TARIENIVS. TI. F. SABINVS. [b]AED. POT
III. TESTAMENTO. LEGAVIT. MVNICIPIB
RHEGINIS. IVLI. IN. PRYTANEO. STATVAM
AEREAM. MERCVRI. TRVLLAM. ARGENTEAM
ANAGLYPTAM. P. [c]II. LARES. ARGEN
TEOS. SEPTEM. P. [d]II. [e]L. PELVEM
AEREAM. CORINTHIAM. ITEM. IN. TEMPLO
APOLLINIS. MAIORIS. PVGILLARES
MEMBRANACIOS. OPERCVLIS. EBOREIS
[f]PIXIDEM. EBOREAM. TABVLAS. PICTAS. XVIIII.
HEREDES. EIVS. PONENDA
CVRAVERVNT

E eod. ms. Verderii, libelloque Romae excuso complectente delineationem nummorum aliquot Graecorum.

a T. EBERVENIVS. Fabrett. insc. c. IX p. 619. & emend. p. 11. sed Gualtherus legit T. EBERVENVS. Ligor. T. FRVENVS. b Ex Lig. addidi III. VIR. Gud. Et sic Gualt. quem vide in antiq. Sic. ubi aliter versus distinguit. c S. : Verd d S. - Verd. e h. e. pondo duarum semis librarum. vide Gron. l. 1. de pec. Vet. c. 11. f PVX. Verd. Gualt.

8 *Cartamae Hispan.*

*IVNIA. D. F. RVSTICA. ‡SACERD. PERP
ET. PRIMA. IN. MVNICIP. CARTIMITA
NOR. PORTICVS. PVBLIC. VETVSTATE
CORRVP. REP. SOLVM. BALINEI. D
VECTIG. PVB. VINDIC. SIGNVM. AERE
VM. MARTIS. IN. FO. P. ET. BALINEVM
SOLO. SVO. CVM. PISCINA. ET. SIGNO
CVPIDINIS. EPVLO. DATO. ET. SPECTA
CVL. EDITIS. D. S. P. DD. STATVAS. SI
BI. ET. C. FABIO. IVNIANO. F. SVO. AB
ORDINE. CARTIMIT. DECRET. REMIS
IMPEN. †AENEA. †STATVAM. C. FABIO
FAVIANO. D. S. P. D

Ex Apiano & Morali, sed potissimum e Schotti schedis.
* Familia Junia in Hispania potens, & quidem cognomine Rustica. Vid. Rein. Ep. ad Rup. | Vid. Guth. l. 1. de vet. jur. Pontif. c. 4
‡ AVIAE Nonius in descript. Hisp. 25. † STATVAM ETC. Non. d. l.

9 *Romae ad Pudentianam.*

[a]... VS. VAL. [b]MESSALA. V. C. [c]PRAEFECTVS
VRBI. [d]... SPLENDOREM. PVBLICVM. IN
[e]VICO. PATRICIO VICTORIAE ET. FIERI. ET
ORNARI. PROCVRABIT.

Gruterus è Velserianis schedis.
a FLAVIVS Cittad. sched. Urs. sched. aliter distinguit. b Sub Arcadio & Honorio, Symmachus lib. VII. ep. 8. Rutil. lib. 1. itiner. ejus meminit. c PRAEF. Ursin. sched. non vero Cittad. d AD Citt. Urs. M. e in regione Urbis quinta.

10 *Romae prope Maffejorum aedes in basi fracta, sustinente virum nudum, cui chlamys ab humeris, sustinente eam per pectus baltheo. is oculos conjicit in mulierem femorum tenus nudam, quam in lectum inclinat ancilla, ad fulcrum lecti Satyriscus cornuque caprinum utraque complectitur manu.*

RVM. ANINIANAE. COGNATIONI. SAC
LIVS. DRVSILIANVS. CESTIVS. ET. PVR

E Boissardo.

1 *Urbini ad summum templum.*

COLLEGIVM

A Metello Smetius.

2 *In imo turris Antipoli.*

COLLEGIO. DONATOR.

C O L L E G I O . ANTIPOLITANORVM

A Scaligero.

3 *Extra Tarraconem in gradibus turris S. Fructuosi.*

COLLEG. CENT
D. S. F

Grutero Schottus.

4 *Romae in aedibus Marcelli Capozucchi non procul a Theatro Marcelli.*

Contuli cum MS. Pighii.

C O L L E G I O
C E N T O N A R I O R V M

sic
CVM.BASI.MARMOREA.ET.[a]CERIOLARIB
DVOBVS.AEREIS.HABENTIBVS.EFFIGI
EM. CVPIDINIS.TENENTIS.CALATHOS
L SEXTILIVS.SELEVCVS DECVRIO.D.D
HOC AMPLIVS. ARK. [b]REI.P.COLLEGII. S S.
DONVM. DEDIT. -XV. VT. EX. VSVRIS.
[c]CENTESIMIS. EIVS. QVANTITATIS.
QVAE. dEFFICIT. ANNVOS.-X-DC.DIE
VIIII. KAL. OCTOBR. NATALI DIVI
AVGVSTI. EROGENTVR. EX. ARK

Smetius vidit. Explicat Salmas. de modo Vsurar. c. 7. p. 273. & Scaliger de re nummaria. p. 89.

a CEREOLARIB. ms. Pigh. CEREOLARI. Lig. b sic recte ms. Pighii, male Grut. RET.P. c CENTENSIMIS. ms. Pig. [d] Pigh. habet hic veluti fragmentum.

5 *Bergomi, in aedicula D. Petri.*

M.CAECILIVS.M.F	L.MEVS
FIRMVS	L.CORNEL
DENDROPHORIS	C.STAT
LEGAVIT	L.POMPONI

Ex Apiano Sed quatuor nominibus auctior est lapis, quae hic addidi. Gud.

6 *Veronae juxta diversorium Pallei.*

.CAMVRII. †TACIINVS. ET
HERMES. LIB. VI. VIR. AVG
SIGNA.BACCHVM.CVM.SIGNIS.II
HERCVLE. ET. OMPHALE
COLLEG. DENDROPHOR

Ex Apiano & ms. Onufrii.

* C. Amurii al. sched. † Flaccinius leg. Reines.

8 *In villa Julii III. Pont. Maxim. ad viam Flaminiam. est ara grandis in Boiss. VI. antiq. 104.*

TI. CLAVDIVS
[1]CHRESIMVS. OB. HON
[2]QVINQVENNALITATIS
COLLEGIO.DENDROPHOR
ROMANOR. QVIBVS. EX
S. C. COIRE. LICET. ARGEN
TI. P. X. ET. H-S. X. MILIA. N
sic
REDDEDIT
QVAE.DIVISA.SVNT. POPVLO. 3 PER. GRADVS
4 K. AVG. 5 COLLEGI. N
6 NVMMIO. ALBINO. ET. FVL. 7 AEMILIANO
COS

Smetio Pighius.

1 Chresimus iste fuit sub Tiberio, ut patet c. 12. p. 62. & 2. 1045. Quare inscriptio Consulum videtur aliena. 2 QVINQVENNALITATII. Boiss. 3 Per gradus sc. Amphitheatri, vel theatri de quo vid. Salmas. in Hist. Aug. p. 374. 4 Sic ms. Pigh. K. item Smetii editio male Grut. ed. X. Boiss. habet KAL. & sic lapis teste Gud. 5 N. COLLEGI. Boiss. 6 MVMMIO. Boiss. 7 A. V. 999.

7 *Brixiae sub porticu domorum Ecclesiae majoris.*

COLL. DEND
C. CRESPIVS HESPIRIC
VI. VIR. *BRIX. IVN
†NOMINI. SVO. ET
sic
MARIAE. SYNETHIAE. VXOR
ET. IN. TVTELAM. DEDIT
H-S . . . .

Gruterus è Vederii schedis.

* AVG. M. Pighii non etiam Rubei veteres schedae. † Nomine Pighius.

9 *Romae columella in S. Laurentii in Lucina.*

Contuli cum ms. Pigii.

M. VLPIVS
AVG. L.* AEGLVS
PROC. MAVSOLAEI
IMAGINEM
sic
CORINTHEAM
TRAIANI. CAESARIS
sic
COLLEG.†FAENARIOR
D. D

E Manutio & Smetii ms.

* Rein. an Aegialus? Vetulenus Aegialus libertinus ap. Plin. XIV. 4.
† suspectum hoc est Reinesio. Aenatorum collegium est CCLXIV. 1.

10 *In basi superposita parieti vineae Francisci Cicchi, ad Septizonium Severi.*

COLLEGIO. [a]TIBICINVM
ET. FIDICINVM. ROMANORVM
QVI. [b]S. P. P. S
TI. IVLIVS. TYRANNVS
[c]MVNIS. PERPETVVS. ET
[d]VLIVS. TYRANNVS. F
[e]H. C. D. D
DEDICATVM. K. MART
[f]RSO. SERVIANO. II. L. FABIO. IVSTO. COS

Vid. Smet.

a Appul. l. XI. Metam. de pompa sacror. Isidis. *Ibant & post ... num cantantium chorum) dicati magno Serapi tibicines, qui per obliquum calamum ad aurem porrectum dextram ... modulatum frequentabant.* b Pig. in Grut. desideratur S. P. P. ... id est sacris publicis praesto sunt, ut 2. CCLXIX. c Immunis. Sic ... sched. suppleo. d Julius ex iisdem schedis. e id est honori collegii dono dedere. f Forte SERVIO. A. V. 861.

AQVAEDVCTVVM.

1 *Aquae Claudiae inscriptiones, in porta Naevia, quam Majorem nunc vulgo vocant, Romae.*

TI. CLAVDIVS. DRVSI. F. [1]CAISAR. AVGVSTVS. GERMANICVS. PONTIF. MAXIM
TRIBVNICIA. POTESTATE. XII. COS. V. IMPERATOR. XXVII. PATER. PATRIAE
AQVAS.CLAVDIAM.EX.[2]FONTIBVS.QVI.VOCABANTVR.CAERVLEVS.ET.CVRTIVS.A.[3]MILLIARIO.XXXXV
ITEM. ANIENEM. NOVAM. A. MILLIARIO.[4]LXII. SVA. IMPENSA. IN. VRBEM. PERDVCENDAS. CVRAVIT

IMP. CAESAR. VESPASIANVS. AVGVST. PONTIF. MAX. TRIB.POT. II. IMP. VI. COS. III. DESIG. IIII. P. P
AQVAS.CVRTIAM.ET.CAERVLEAM PERDVCTAS.A.DIVO.CLAVDIO.ET.POSTEA.INTERMISSAS.DILAPSASQVE
PER. ANNOS. [6]NOVEM. SVA. IMPENSA. VRBI. RESTITVIT

IMP. [7]T. CAESAR. DIVI. F. VESPASIANVS. [8]AVGVSTVS. PONTIFEX. MAXIMVS. TRIBVNIC
POTESTATE. X. IMPERATOR. XVII. PATER. PATRIAE. CENSOR. COS. VIII
AQVAS. CVRTIAM. ET. CAERVLEAM. PERDVCTAS. A. DIVO. CLAVDIO. ET. POSTEA
A. DIVO. VESPASIANO.PATRE.SVO.VRBI.RESTITVTAS.CVM A.CAPITE.AQVARVM.A.SOLO.VETVSTATE.DILAPSAE.ESSENT.NOVA.FORMA.REDVCENDAS.SVA.IMPENSA.CVRAVIT

Exscripsit Smetius. Boiss. T. VI. 140.

1 CAESAR. AVG. GERMANIC. Boiss.
2 FONTIBVS. Boiss.
3 MILLIARIO Boiss. recte sic & sequ. versu & tertio
4 XII. Boiss.
5 AVG. Boiss.
6 XIX. Boiss.
7 TI. 8 AVG. Boiss.

2 *Romae ad S. Mariam in Dominica, in Coelio monte, arcus ex Tiburtino, aquae Claudiae ductui substructus est, in quo sequens legitur titulus.*

P. CORNELIVS. P. F. DOLABELLA [a]
C. IVNIVS. C. F. SILANVS. FLAMEN. MARTIAL — CoS
EX. S. C
FACIVNDVM. CVRAVERVNT. IDEMQVE. PROBAVERVNT

Vidit Smetius. Lipsius ad Tac. III ann. c. 68. Panvin. in Fastis.
[a] a. V. 763. Insc. cc XLVI. 1.

3 *Romae ad aedem Trinitatis, in hortis.*

VIRG.
TI. CAESAR. AVG
PONTIF. MAXIM
[*]TRIB. POT. XXXVIII
COS. V. IMP. VIII
I
P. C C X L

Contuli cum sched. Ursini Gut. cum Ligorio Gud.
[*] Non habetur hic versus in Ligorio.

4 *Ibidem. Item contuli.*

VIRG.
TI. CLAVDIVS
DRVSI. F. CAESAR
AVG. GERMANICVS
PONTIFEX. MAXIMVS
[*]TRIBVNIC. POTESTAT. IIII
COS. III. IMP. VIII. P. P
I. P. C C X L

Scripsit Lipsius, eratque utrunque Lucas Poetus lib. de ponderib. & Manutius in Quaesitis per Epist.
[*] Hic versus a Grutero erat omissus.

5 *Aquae Virginis inscriptio una, in hortulo Colotiano. Boiss. T. VI. 26.*

TI. CLAVDIVS. DRVSI. F. CAESAR. AVGVSTVS. GERMANICVS
PONTIFEX. MAXIM. TRIB. POTEST. V. IMP. XI. P. P. COS. DESIG. IIII
ARCVS. DVCTVS. AQVAE. VIRGINIS. DISTVRBATOS. PER. C. CAESAREM
A. FVNDAMENTIS NOVOS. FECIT. AC. RESTITVIT

Mazochius & Smetius descripsere.

Smet. ibid.
3
nec aliter sched. Pighii.

AQVAEDVCTVVM THERMARVM.

1 *Romae Aquae Marciae inscriptiones ad portam Esquilinam.*

IMP. CAESAR. DIVI. IVLI. F. AVGVSTVS
PONTIFEX. MAXIMVS. COS. XII
TRIBVNIC. POTESTAT. XIX. IMP. XIIII
RIVOS. AQVARVM. OMNIVM. REFECIT

IMP. CAES. M. AVRELIVS. ANTONINVS. PIVS. FELIX. AVG. PARTH. MAXIM
BRIT. MAXIMVS. PONTIFEX. MAXIMVS
AQVAM. MARCIAM. VARIIS. KASIBVS. IMPEDITAM. PVRGATO. FONTE. EXCISIS. ET. PERFORATIS
MONTIBVS. RESTITVTA. FORMA. ADQVISITO. ETIAM. FONTE. NOVO. ANTONIANO
IN. SACRAM. VRBEM. SVAM. PERDVCENDAM. CVRAVIT

IMP. TITVS. CAESAR. DIVI. F. VESPASIANVS. AVG. PONTIF. MAX
TRIBVNICIAE. POTESTAT. IX. IMP. XV. CENS. COS. VII. DESIG. VIII
RIVOM. AQVAE. MARCIAE. VETVSTATE. DILAPSVM. REFECIT
ET. AQVAM. QVAE. IN. VSV. ESSE. DESIERAT. REDVXIT

Smetius vidit. Boisl. T. VI. 139.

2 *Venusii. Eadem est* CXC. 3. *sed ibi dicitur esse Puteolis.*

IMP. CAESAR. DIVI
NERVAE. F. NERVA
TRAIANVS GERMANICVS
PONT. MAX. TRIB. POT. VI
IMP. II. COS. IIII P. P
* INCOHATAM A. DIVO. NERVA
PATRE. SVO. PERFICIENDAM
CVRAVIT

Ex Apiano & Joviano Pontano.

3 *Lapis in sacello pagi Bodogfalvensis, sex pass. mill. ab Vlpia Trajana.*

IMP. CAIS. DIVI. TRAIANI
PARTH. F. DIVI. NERVAE. NEP
TRAIAN. HADRIAN. AVG. PONT
MAX. TRIB. POT. XVI. * COS. III P. P
AQVA. INDVCTA. COLON. DACIC. SARMIZ
PER. CN. PAPIRIVM AELIANVM
LEG. EIVS
PR. PR

E Zamosio. * A. V. 971.

4 *Mediolani in aede Divi Ambrosii, porta Vercellensi.*

IMP. CAESAR. T. AELIVS. HADRIANVS. ANTONINVS
AVG. PIVS. COS. III. TRIB. POT. II. P. P
AQVAEDVCTVM. * IN. NOVIS. ATHENIS. COEPTVM. A. DIVO
HADRIANO. PATRE SVO. CONSVMMAVIT. DEDICAVITQ

Ex Apiano.

* Vid Scal. V. de emend. temp. f. 450. & in Euseb f. 197. & Salmas. ad Hist. Aug. f. 31 sed inprimis Cluv. Ital. antiqu tol 2 2. Mediolanum sic dici existimat propter litterarum studia, quae teste Plin. epist. IV. 13. ad Tacitum, ibi floruisse dicit.

5 *Valentiae ad portam Trinitatis.*

.... ALV ....
...... IO. LOC ....
... VM. QVI. AQVAM. TRAIA
.... M. A. PORTA. SVCRONENS
... MPTVM. V. KAL. MAIAS

E Schotti schedis.

6 *Romae in duabus statuarum basibus, è thermis Titi & Vespasiani, aut potius Trajani, quae ab illis via strata distinguuntur, in domum Bernardini Maffaei Cardinalis, translatis.*

IVLIVS FELIX CAMPANIA
NVS VC PRAEFECTVS VRBI
AD AVGENDAM THERMA
RVM TRAIANARVM GRATIAM
CONLOCAVIT

Ex latere dextro.

ΑΝΤωΝΕΙΝω CΕΒ ΤΟΒ
ΚΑΙCΑΡΙ ΤΠ
ΠΡΟ. Ι. ΚΑΑ. ΑΠΡΕΙΑ
* ΚΟΤΡΑΤΟΡΕΤΟΝΤΟC
ΑΤΡ. ΠΡωΤΕΕωC
ΚΑΙ. ΕΠΙΜΕΛΟΤΜΕΝΟΤ
ΑΤΡ. ΤΟΡΚΟΤΑΤΟΤ

* ΜΟΥΡΑΤΕΥΟΙΝΤΟC, Pigh. ms.

Vidit Smetius, Pauvinius & Boissardus T. V. 13.

7 *Romae Thermarum Constantinianarum inscriptio in aedicula deserta S. Helenae, retro ipsas thermas, litera longa & inaequali.*

PETRONIVS PERPENNA MAGNVS [a] QVADRATIANVS VC [b] ET INL PRAEF VRB
CONSTANTINIANAS THERMAS LONGA [c] INCVRIA ET ABOLENDAE [d] CIVILIS VEL
POTIVS [e] FERALIS CLADIS VASTATIONE VEHEMENTER ADFLICTAS ITA [f] VT AGNI
sic
[g] TIONEM SVI EX OMNI PARTE PERDITA [h] DESPERATIONEM [i] CVNCTIS REPA
RATIONIS [k] ADFERRENT [l] DEPVTATO AB AMPLISSIMO ORDINE PARVO
SVMPTV [m] QVANTVM PVBLICAE PATIEBANTVR ANGVSTIAE AB EXTREMO
VINDICAVIT [n] OCCASV ET PROVISIONE LARGISSIMA IN PRISTINAM
FACIEM SPLENDOREMQVE RESTITVIT

INIVRIA
FATALIS

Vidit Smetius. Boiss. T. III. 17.

a QVADRANTIANVS. Boiss. male. Ad Quatratianum Pr. Pr. Cos. Maximo II & Paterio est lex. II Nov. Th. Gud. b pro ET. INL. Boiss. c INIVRIA Boiss. d CIVILIS deest in Boiss. e FOEDALIS Boiss. f deest in Boiss. g AGNITIONE Boiss. h DESPERATIONE Id. i OMNIS Id. k Non est in Boiss. ADFERRENT. l DEPVTATVS Boiss. m QVIDEM SED QVANTVM Boiss. n Deest OCCASV in Boiss.

1 *Romae.*

IMP. CAES.FL.CONSTANTINVS.MAX.AVG.SEMPI
TERNVS. DIVI. CONSTANTINI. AVG. F. TOTO
ORBE.VICTORIIS.SVIS.SEMPER.AC.FELICITER
CELEBRANDVS.THERMAS.FISCI.SVI.SVMPTV
A. FVNDAMENTIS. CEPTAS. AC. PERACTAS
CIVITATI. SVAE. REMORVM. PRO. SOLITA
LIBERALITATE. LARGITVS. EST

Ex Apiano & Amantio.

2 *In saxo ad fontem Ovejunae in Hispaniis.*

AQVAM. AVG. C. QVIR. GA. QVIR. F

E Morali.

4 *Repertum in Thermis Dioclet. & Maximiani.*

CONSTANTIVS. ET. MAXIMIANVS
INVICTI. AVGG
SEVERVS. ET. MAXIMIANVS
CAESS
THERMAS. ORNAVER. ET
ROMANIS. SVIS. DEDICAVER

Ex Panvinio. Pagius differt. Hypat. part. II. c. VI. §. II. explicat hanc inscriptionem, ut & sequentem septimam.

3 *Caesenae in templo D. Mariae de Monte.*

BALNEVM. AVRELIANVM. EX. LIBERALITATE
IMP. CAES. M. AVRELII PII. FEL. AVG
SERVATA. INDVLGENTIA. PECVNIAE. EIVS
QVAM. *DOMINVS. AVRELIANVS. CONCENSSERAT. fu
FACTA. VSVRARVM. EXACTIONE
CVRANTE
STATIO. IVLIANO. V. F. CVRATORE
RESI. †REIECIT

Ex Manutio.

* DEVS Schrad. Monum. Ital. fol. 408. † FERAT Schrad.

5 *Romae in vinea Jo. Dominici de Fidelibus, prope S. Mariam majorem.*

IMP. DIOCLETIANVS. C. AVG. PIVS. FELIX
PLVRIMIS. OPERIB. IN. COLLE. HOC. EXCAVATO. SAXO
QVAESITAM. AQVAM. IVGI. PROFLVVIO. EX. TOFO HIC
SCATENTEM. INVENIT. MAR. SALVBRIOREM. TIBER
LIVIOREM. CVRANDIS. AEGRITVDINIB. STATERA. IVDICAT
EIVS. RECEPTVI. PVTEVM. AD. PROX. TRICLIN. VSVM

IN. HOC. SPAERISTERIO. VBI. ET. IMPERAT
NYMFEVM. F. C

E mf. Merelli atque Ursini Gurenstenius, longè aliter quam Mazochius.

6 *Romae olim extabat, in ripa Tiberis.*

IMPP. DIOCLETIANVS. ET. MAXIMIANVS. AVGG
REPVRGATIS. FONTIVM. RIVIS. ET. ITINERIB. EORVM
AD. PERENNEM. VSVM. REFECTIS. TIBERINO. PATRI
AQVARVM. OMNIVM. ET. REPERTORIBVS. MIRABILIVM
FABRICAR. PRISCIS. VIRIS
HONORI. DEDERVNT
CVRANTE. AQVAS. L. AELIO. * DIONYSIODO. V. C

E Mazochio & Merellianis. * Quod esset Dionysiodoro, sed verum nomen est Dionysius.

7 *Romae ad templum S. Susannae, in Quirinali.*

D. D. NN. DIOCLETIANVS. ET
MAXIMIANVS. INVICTI. SENIORES
AVGVSTI. PATRES. IMPERATORVM. ET
CAESARVM CONSTANTIVS.ET.MAXIMIA
NVS.INVICTI.AVGG.ET.SEVERVS.ET.MAXI
MIANVS.NOBILISS.CAESARES. THERMAS
FELICES.DIOCLETIANI.AVG.FRATRIS.SVI
NOMINE. CONSECRAV. COEPTIS. AEDI
FICIIS. PRO. TANTI. OPERIS. MAGNITV
DINE. OMNI. CVLTV. PERFECTAS
ROMANIS. SVIS. DEDICAV

E Mazochio, & Boissardo. T. IV. 113.
* CONSECRAVIT.

8 *Romae in area domus Sancti Antonii, in Esquilino monte, marmor unum jacet, partem inscriptionis thermarum, nescio quarum, continens.*

. SENIORES. AVGG
D. NN. CONSTANTIVS
ET MAXIM
THERMAS. FELIC
AXIMIANVS. AVG
AESENTIA. MAIE
ERI. IVSSIT. ET. DI
OMINI. CONSECRA
RO. TANTI. OPERIS

Exscripsit Smetius.

THERMARVM.

1 *Romae, in Thermis Dioclet.*

D.D.N.N.C.AVREL.VALER.DIOCLETIANVS.ET.M.AVREL.VALER.MAXIMIANVS
INVICTI. SENIORES. AVGG. PATRES. IMPP. ET. CAES. P. P.......
. . . .
D. D.N.N. FL. VALER. CONSTANTIVS. ET. GALER. VALER. MAXIMINVS
NOBILISSIMI. CAESARES. FF......
THERMAS.FELICES. DIOCLETIANO.COEPTAS. AEDIFICIIS.PRO.TANTI.OPERIS
MAGNITVDINE.OMNI.CVLTV.IAM.PERFECTAS.NVMINI.EIVS.CONSECRARVNT
. . . .

Ex Mſ. Card. Carpenſis ac Metelli Gutenſt.

2 *Ex marmoreo lapide apud templum Divi Salvatoris prope Clitumni fluvium nuper effoſſo.*

Contuli cum MS. Urſini Grut.

REPARATORES.ORBIS.ADQVE.VRBIVM.RESTITVTORES.DD (*ſic*)
N.N. FL.IVL. CONSTANTIVS. P. F. SEMPER. AVG. ET. IVLIANVS
NOBILISSIMVS. AC. VICTORIOSISSIMVS. CAES. AD. AETERNAM
DIVINI.NOMINIS.PROPAGATIONEM.THERMAS.SPOLETINIS
IN. PRAETERITVM. IGNE. CONSVMPTAS. SVA. LARGITATE
RESTITVERVNT

3 *Ex altera ejuſdem lapidis parte.*

C. TORASIVS. C. F. HOR. SEVERVS. IIII. VIR. I. D
AVGVR. SVO. ET. P. MECLONI. PROCVLI. TORASIANI. PONTIF
FILI. SVI. NOMINE. LOCO. ET. PECVNIA. SVA. FECIT. IDEM
AD.CELEBRANDVM.NATALEM.FILI.SVI.IN.PVBL. DEDIT.H-S.CCL
EX.QVORVM.REDITV.III.K.SEPT.OMNIBVS.ANNIS.DECVRIONES.IN
PVBLICO.CENARENT.ET.MVNICIPES.PRAESENTES.ACCIPERENT
AERIS. OCTONOS. ITEM.DEDIT. VI. AVG. ET. COMPITALARVM (ſic)
AVG. ET. MAG. VICORVM. H-S. CXX. VT. EX. REDITV. EIVS. SVMMAE
EODEM.DIE.IN.PVBLICO.VESCERENTVR.HVNC.OB.MERITA.EIVS
ERGA. REMPVBLICAM. ORDO. DECVRIONVM. PATRONVM
MVNICIPI. ADOPTAVIT

Gruterus e Metellianis Nec una litera ſecus Urſini exemplar Mſ.

4 *Romae in Camilliano fragmentum.*

THERMAS. DIOCLETIANAS
A VETERIBVS.PRINCIPIB
INSTITVTAS. OMN

E Mazoch.

5 *Romae prope aediculam S. Matthaei, in thermis Philippi Imp.*

L. RVBRIVS. GETA. CVR. P. CCCXXIII
D. N. PHILIPPI. AVG. THER......

Ex Onufrio.

6 *Romae in area Capitolina: lapide Tiburtino.*

SER. OCTAVIO. LENATAE. PONTIANO
M. ANTONIO. RVFINO. COS‡

MAGISTRI. FONTIS. PAL. MINISTRI......

M. GELLIVS. NICOSTRATVS. IIII	AELIVS. EPAPHRA. III
L. ARRVNTIVS. PRIMITIVVS. IIII	. . . .
M. VLPIVS. IIII. ARV...... II	HERMES. FONTEI. II
P. SCANTIVS. DONATVS. IIII	EVTYCHVS. FONTEI. II
M. *FALCIDIVS. TERTIVS. III	FELIX. IVLIORVM. III
M. CONFLONIVS. FELIX. SAT. II	EVTYCHVS. FONTEI. I
L. SCANTIVS. EVTYCHES. II	TROPHIMVS. FALCIDI. I
N. CONFLONIVS. FELIX. MOD. II	ATILIVS. ANICETI. I
C. POPPEVS. PARAMON. II	STATORIVS. ANICETI. I
C. APPIVS. ABASCANTVS. I	FILVMENVS. SVBSIFANIAS. I
L. CALPVRNIVS. †LELIVS. I	MERCVRIVS. AMIANTI. I

DED. K. OCTOBR

Gruterus ex autographo Cittadini.

‡ A.V. 103. * Rein. an Placidius? † LELIES dccccxcvi. 8

1 *Romae in area palatii Capitolini.*

APPIO . ANNIO . BRADVA
T. VIBIO . *BARO . COS
MAGISTRI . FONTIS . †LOLLIANI

M . VLPIVS . FELIX
N . aCONFLONIVS . VITALIO
C . CLODIVS . SATVRNINVS
C . bCONFLONIVS . SVCCESSVS
L . SCANTIVS . FAVSTVS
P . METILIVS . EVTYCHVS
T . CAECILIVS . PRIMIGENIVS
L . CALPVRNIVS . ONESIMVS
D . IVNIVS . cCALISTVS
M . ALFIDIVS . CRESCENS

Ex Panvinio & Boissardo. T. III. 99. A. V. 912. Meurs. VI. Attic. Lect. 8. * RARO Boiss. † in Reg. XII. a CNOFOLIVS Boiss. b CNOFOLIVS id. c CALLISTVS. Id. Hinc M. Junius Callistanus. male enim Castullanus transpositis literis, LXV. 9.

2 *Corae in Latio, in valle super piscinis.* AQVAEDVCTVVM THERMARVM.

C.OPPIVS.VERVS.L.F.TVRPILLIVS.PRISCVS.M.F.
AQVAM.CELESTEM.DILABENTEM.MONTIBVS
COLLECTAM . INTERCISO . AGGERE . PER . FORMAM . CVRSV
FACTAM . IN . PISCINIS . REPVRGATIS . LONGO . TEMPORE
CESSANTIB . PRO . REP . PERDVXERVNT .
EX . S . C

Grutero e Metelli schedis Gutensternius.

3 *In ruinis Ulpiae Trajanae. Grut. imo in ruinis aquae ductus Ulpiani, qui ad prima moenia visitur. Gud.*

C . MARIVS . DRVSVS . C . F . PR . PR
DICTVS . EX . PROVINCIA . DACICA
TRIBVNVS . LATICLAVIALIS . PRAEF
LEG . XIII . *G . FONTIVM . AQVARVMQ
COELESTIVM EX MONTIB . DELABEN
TIVM . TORRENTI . SVFFLAMEN . HIS
MVRIS . FOSSAQ . OPPOSVIT . ET . AD
PLANA . PERDVXIT

Ex Zamosio. Trosterus lib. IV. cap. 21. Daciae Novae Antiquae. * GEM. Trost.

4 *Segoviae Hispan.*

*L . ARTIVS . LICINIVS
CVM . GVBERNASSET . HISPAN
HVNC . AQVAEDVCTVM
IVSSIT . AEDIFICARE

E Morali. * Fuit Vir praetorius, & post Praeturam legatus. vid. Plin. III. ep. 5. & II. ep. 14.

5 *Romae fragm. traductum ante S. Mariam de Monterone, literis cubitalibus.*

. . . . . RIVM . . . AVG . THERMAS . . . .
VETVSTATE . LABEFACTATAS . IMPENS . . . . . .
INSTAVRAVERVNT . RVSTICO . V . . . .

E Mazochio & Metellianis.

6 *Sabina urbs olim nobilis, ex apparentibus adhuc vestigiis fuisse videtur, nunc vero solum superest episcopale templum, in quo hoc fragmentum.*

BEIVS . II . VIR . ITER
SVO . IN . MVNICIPIVM
CVNIA . SVA . ADDVXIT
S . IECIT . ET . IN . *PISCINAM
MPLO . L . T . †SALIENDAM
DEMQVE . PROBAVIT
OR.SOLI.INQVO.BALNEVM.EST
T . EMPTORI . DE . AQVA
ALNEO . FLVERE . AQVAM
NEVM NE . CARERENT
PLEBEIVS . DEDIT

Stephan. Pighius exscr.

* De piscinis balneorum CCXXIV. 8. & Frcher. ad Mosell. v. 340.

† Saliendam. An est de salientibus aquis, quibus & privatim praeerat minister quidam vilicus aquae, vel aquarius dictus. Vid. Pignor. de Servis p. 37. & 247.

7 *Bononiae in atrio domus Phil. Albergati.*

DIVVS . AVG . PARENS
DEDIT .
AVGVSTVS
GERMANICVS
REFECIT

IN . HVIVS . BALINEI . LAVATION . H-S . CCCC .
NOMIN.C.AVIASI.T.F.SI NECAL.I.SVI.T.AVIASIVS.SERVANDVS
PATER . TESTAMENT . LEGAVIT . VT . EX . REDITV . EIVS . SVMMAE
IN . PERPETVVM . VIRI . ET . IMPVBERES . VTRIVSQ . SEXSVS
GRATIS . LAVENTVR

Jo. Metellus Burgundus exscr.

8 *Romae in Viminali, in ea parte quae S. Vitalis despicit Ecclesiam, inventa simulacra duo Bacchi sic inscripta.*

IN . H . LAVACR
AGRIPPINAE

Ex Marliano.

THERMARVM. SEV BALNEORVM.

1 *Zagaruolae quod oppidulum est, inter Praenesten & montes Albanos, vigesimo ab urbe Roma miliari, in monasterio, quod extra oppidulum est, fragmentum hoc jacet, allatum eò ex nympheo, quod sub radice montis fuit, ubi adhuc fons pulcherrimus manat.*

C. AVRVNCEIVS
COTTA
*COLONIS. INCOLIS. HOSPIT
ADVENTORIBVS. SERVISQV
EORVM
LAVATIONEM. EX. SVA. PECVNIA
GRATVITAM. IN. PERPETVOM. DEDIT

Steph. Pighius exscr. refertque Caesar Orlandius libro de antiq. Senae.
* Vid. ccccxLIV 8.

2 *Novariae quod opp. est Galliae Cisalpinae, nunc ditionis Mediolanen.*

TERENTIA. Q. F. POSTVMINA
SIBI. ET. C. VETVRI
LVCVMONIS. VIRI. SVI. ET
C. VETVRI. C. F. POSTVMINI. F. SVI
NOMINE
sic
BALINEVM. ET. LAVATIONEM
SOLO. PRIVATO. GRATVITAM
IN. PERPETVVM. DEDIT

Steph. Pighius à studioso quodam accepit.

3 *Romae in aedib. Caevolis via Julia, nunc Manillus ait extare in villa Borgesia, vid. descript. ejus pag. 6. Gudius vidit in aedibus Card. Mazarini, item in horto Caelimont. Matthaeorum, sed ibi est suspectum.*

*NERATIVS
CEREALIS. V. C
CONS. ORD
CONDITOR
BALNEARVM
CENSVIT

F Baronii Annalibus & Castalionis schedis.
* NAERATIVS lapis. vid. inf. ccccxLI. 3.

4 *Manduriae in fodinis, propè Mompelgardiam. Quod vetus est Epamanduodurum ad Dubim fluvium, hodie vicus.*

FLAVIVS. CATVLLVS
TESTAMENTO. AD. MARMORAN
DVM. BALINEVM. LEGAVIT. R. P. X. LXXV
QVOD. DI. . . . . ALLVS. HERES. P. C
. . . . IBVTIS. LEGAT. SS
*IMATIONEM

Ex Antonio le Bois. Habet etiam Henricus Schigkard in descript. itineris a. 1599 in Italiam suscepti a duce Wirtembergico Friderico.
* MATONE. Schigk.

5 *Patavii apud Bassianos.*

*AEVITATI. DOMINORVM
FAMILIAE. THERMENSI
THERMARVM. †VRBANIA

F. Scardeonio.
* ET VITATE. Schard. an AEQVITATE? Gud.
† VRBANIA. Schard.

6 *Bergomi in aede divi Vincentii.*

L. CLVVIENVS. L. F. ANI
CILO
BALNEVM. ET
AQVAS. DEDIT

Ex Apiano.

7 *Jaennis Hispan.*

C. SEMPRON. C. F. GAL. SEMPRO
NIANVS. II. VIR. PONTIF. PERP
SEMPRONIA. FVSCA. VIBIA. AV
REL. THERMAS. AQVA. †PER
DVC. CVM. †SILVIS. AQVAR
TRECENT. P. IMPEN. SVA
OMNI. DD

† PRO
† SILANIS.

E Schotti schedis.

8 *Nejae vulgo Montecchio in Piceno.*

LVCRETIA. M. F
SABINA
AD. AQVAM. PERDVCEND
DOMINAE. FISTVLAS
S. P. F

Gruterus ex Ursini autographo.

9 *Apud Lingones.*

Q. SEDVLIVS*SI
SEDVLI MAIOR
†DISILANIS ACAV
‡ARCVM SATVASIDEMM

E Roussati schedis fideliter describebam. Gruterus.
* an Filius? Rein. † Sic jacet. ‡ Sic etiam sched. Philiberti de La mare Senatoris Divionens. qui & notavit in isto lapide duas fuisse figuras viri vel faeminae. unde Rein. an ARCVM STATuam BASIDEM MARMOREAM.

10 *Romae ante domum quondam Io. Coritii, in foro Trajani, litera inaequali, ac male formata.*

Boiss. T. V. 71.

FLAVIVS. PHILIPPVS. VIR. CLA
RISSIMVS PRAEFECTVS VRBI.*NYMFE
VM SORDIVM SQVALORE FOEDA
TVM ET MARMORVM NVDITATE
DEFORME AD CVLTVM PRISTINVM
REVOCAVIT

Vidit Smetius. Onufr. fast. 301
* NYMFIVM Boiss. NYMPHIVM Vetus codex Moroni Romae sed vitiose. Gud.

THERMAR. SEV BALNEOR.

1 *Romae in domo Gentilis Delphinii fragm. marmorei labri fontis alicujus, ut apparet.*

Vidit Smetius nec aliter Pighii scheda.

* Vid. CIↃXVIII. 9. Fuit filius M. Annii Rufi ejus, qui extremo anno Augusti Ambibulo successit in procuratione Judaeae. Joseph. & Zosim.

4 *Romae in piscina publica.*

M. PEDVCAEO. SYLOGA. *PRISCINO CoS
T. †HOENIO. SEVERO

Ald. * Hic est qui reus affectatae tyrannidis morte voluntaria obiit. Capitol. Est tamen in editis Priscianus. Vide Casaub.

† an HERENNIO? Rein. Nam Philo Herennius Byblius dicit Severum suum patronum Cos. fuisse Olymp. 220. in quam annus 878. incidit. Haec Rein. Ego puto retinendum esse HOENIO. nam familia quaedam eo fuit nomine. Hoenius Xenophon est in I. CCLXVIII. Cuspinianus autem refert ad a. 894. cui assentior ob Fastos Cuspiniani. Fragmentum junctum Frontino de Colon. Caenio Severo & Stola Consulibus.

2 *Romae ad S. Paulum, via Ostiensi, in marmore inter urticas & spineta projecto.*

PERDIDERAT. LATICVM. LONGAEVA. INCVRIA. CVRSVS
QVOS. TIBI. NVNC. PLENO. CANTHARVS. ORE. VOMIT

Smetius vidit.

3 *Romae in viridario Reverendissimi quondam Cardinalis Sancti Clementis trans Tiberim.*

HVIVS. NYMPHA. LOCI. SACRI. CVSTODIA. FONTIS
DORMIO. DVM. BLANDAE. SENTIO. MVRMVR. AQVAE
PARCE. MEVM. QVISQVIS. TANGIS. CAVA. MARMORA. SOMNVM
RVMPERE. SIVE. BIBAS. SIVE. LAVERE. TACE

Hoc Epigramma recenti marmori nuper incisum, in hortulo Colatiano, ad aquae Virginis ductum, qua aquae digitus per canalem educitur, collocatum est: sed an vere antiquum sit, & in vetusto marmore alibi olim exstiterit, nescio. Smetius

5 *Tibure in aede D. Petri in lapide corroso.*

M. SALVI. DOMITI. A. NO. AQ. TRIBVS. FORMIS. A. NO
SIG. SING. DIGITOS. DECEM. SVPRA. FORAMEN. IN
LIBR. EST. NOVAE. DIMID. A. MOM. DIMIDIVM. ALTVM
DIGITVM. DIMIDIVM. CCCII. IN. MOM. NOCTIS
PRIMAE. AD. HOR. EIVSDEM. RELIQVA. FORA
LONGA. SINGVLA. DIGIT. DECLAR. QV. PRIMP. SOLI. A. N
AQ. SING. FORAMINA. D. TRES. ET. DIMID
ALTA. ACCIPIET. FORAMINIB. AD. HORAM. DECIM

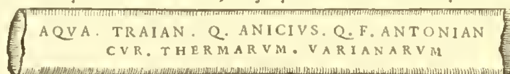
Ex Apiano

6 *Romae in domo Joh. Bapt. Palini.*

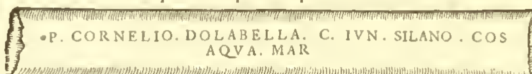
L. GRAVIVS. SEIO
LACVM. IMPENSA
SVA. FACTVM. DEDIT
DONAVIT

Maroch.

7 *Romae repertum in Aventino, versus portam S. Pauli, in tubo plumbeo.*

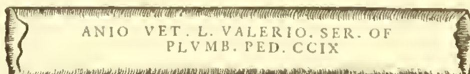

8 *In tubulo plumbeo reperto ad portam S. Laurentii.*

A. Vrb. 763.

9 *In alio tubulo plumbeo.*

10 *Romae in fistula plumbea.*

* A. V. 605

11 *Ibidem, in altera fistula plumbea.*

A. Vrb. 681. e Sigonio & Onufr. Pigh. A. 680.

AQ. AEDVCT. ET THERMAR.

1 *In tubis seu fistulis plumbeis, repertis nuper sub aquae Marciae ductibus, in vineis ubi olim castra praetoriana, inter portas Viminalem & Tiburtinam.*

L. IVN. CLARO. ET. AVR. SEVERO. CoS
CASTRVM. PRAETORIVM. P. LXX

2 *In alio.*

* CLARO. ET. SEVERO. COS. QVADRAT. SPR. FEC
.: CASTRVM. PRAETOR. P. CC

* A. Urb. 933.

3 *Item in alio.*

* T. VESPAS. AVG. VII. FLAV. DOMIT. VI. CoS.
Q. CLAVD. SER. OFF. FEC. CASTR. PRAET

* A. Urb. 833. Panvin. fast. 209.

4 *Et in alio.*

Q. AQVILLIO. SABINO. II. CoS.
SEX. *AVR. ANVLLINO
CASTR. PRAET. L. VRVAS. OFF. PED. CCCLXXXIII
AQVA. MARC

* CORN. A. Urb. 969. Haec omnia descripta sunt ex Panvinio.

5 *Patavii, apud Alex. Bassianum in Canali.*

FLORO. CAECIL. IARV

E Scardeonio.

6 *Romae in S. Laurentio Panisperna, in tubo plumbeo.*

IMP. CAES. TRAI. HADRIANI. AVG
SVB. CVR. TREBELLI. MARINI
PROC. MARTIALIS. SER. FECIT

E Mazochianis.

7 *In Italia in Surrenae Thermis, in plumbeo tubo*

TVRR. TITIANI. V. C

A Scaligero.

10 *Romae in antiquis figlinis, repertis nuper sub aquae Marciae ductibus in vineis, ubi olim castra praetoriana inter portas Viminalem & Tiburtinam.*

CASTR. PRAET
L. SILVINI
HELPIDIANI

8 *In canali plumbeo, reperto in Rhodano ad Arelate.*

T. VA. L. MA. S. GAL. MARE. LE

9 *In alio latere ejusdem canalis.*

C. CANTHIVS. PONTINVS. FAC

A Scaligero & Knibbio.

11 *In altera sic.*

CASTRVM. PRAETORIVM
EX. PR. VINI. QVAD. ET. ANT. OP
EX. FIG. SEX. AT. SILV. F. VI

Smet.

12 *In eisdem castris praetorianis, aedicula erat, quam Augustorum appellabant, sicuti patet in Herodiani Caracalla, & figlinis ibidem repertis, cum hac inscriptione.*

EX. *AEDICVLA. AVGVSTORVM
†OPVS. DOL. EX. FIG. C. PANISEI
HERMETIANI. ET. VRBICI

Haec tria Onufrius.

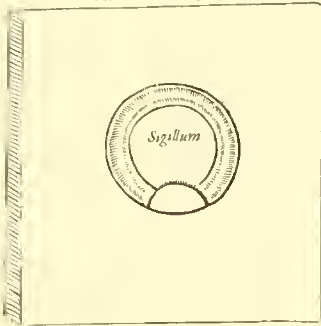
* Aedicula Concilii Deorum. II. 12. † Opus doliare ex figulina Panisei. *Fictilibus doliis aedicula in praetorii castris facta, non aeternitatis destinatione, sed temporaria mora.* Vitruv. v. 5. ut & ipsa castra. Guth. l. 3. de vet. jure Pontif. c. 2.

1 *Romae in sigillo figlinae antiquae.*

OPVS. DOL. Q. NONI. PRISCIANI
M. COMMODO. AVG. VII. HEL. PERTIN. II. *COS
* A. V. 945.

Porrò figlinae hae quadrati lateres sunt, sesquipedem undiquaque lati & sesquidigitum crassi: aliquando etiam paulo minores, aut oblongiores: habentque ferè impressum sigillum, quod intra circulos suos, ad modum numismatum inscriptum est.

Formam hic utcunque expressit Smetius.

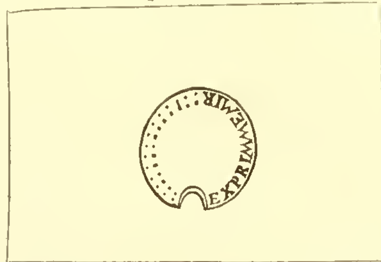
2 *In antiqua figulina.*

EX. PRIVATA. L. SERVILI. FORTVNATI. MACEDON
T. STATILI. MVNERI
NERO. CLAVDIVS. CAES. *L. ANTISTI
VS. VETVS. COS

Ex Panvinii Fastis.

* A. Urb. 808. vid. sup. LXXV. 10.

3 *Figulina alia antiqua cum hoc sigillo & litteris pulcher. in monte Quirinali reperta.*

Grutero Metellus.

4 *Saxa Tiburtina venerandae antiquitatis è fornice Cloacae maximae in foro Rom. quo a posterioribus sine ordine collata erant, nuper divisa. ubi autem prius steterint, non constat.*

Q. FABIVS.	Q. F. MAXSVMVS	AED.	CVR. RES
Q. FABIV	F. MAXSV		CVR. RE

Smetius vidit.

5 *Romae ad radices Coelii montis aliquot Tiburtini lapides inventi, cum hac inscriptione.*

*TI. IVLIO. CANDIDO. II. A. IVLIO. QVADRATO. II. COS

Ex Fastis Panvinii.
* A. Urb. 857. vid. CCCLXXXIX. 2.

6 *Referunt Marlianus & Faunus, Romae ex ruinis, quae nunc sepiunt aedem D. Silvestri, extractos olim crassissimos lapides quadratos, quorum aliqui haberent haec verba.*

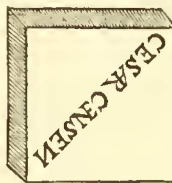
DOMITIANA MAIOR
PARS

7 *Aliqui.*

DOMITIANA MINOR

Ad Viennam Allobrog. in pago vulgo dicto Loyre, prope Sanctum Romanum hujusmodi tesserae reperiuntur.

8

Item tales.

9

Gruterus à Verderii schedis.

10 *Tegula reperta Ostiae, cujus sigillo inscribitur.*

Grutero è ms. Metelli Gutenst.

11 *Romae tegulae quaedam his literis inscriptae.*

TEG. C. COSCONI
FIG. ASINI. POLL

E Scaligeranis

12 *Faesulis non procul à Florentia, tegula inventa forma circulari, sic inscripta.*

E Borghini Dialogis.
* A. 876. Vera lectio est PAE. fino & APRON COS. inf. MLXXIX. 10. Gud. erit forte APR. ut sint Coss. Q. Arrius Paetinus & C. Veneidius Apronianus. Grut.

13 *Venetiis in ambitu urnae, quae apud Frider. Contarenum Procuratorem D. Marci.*

ΑΡΙΣΤΗΙΔΗΣ ΑΡΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ
ΜΥΡΡΙΝΟΥΣΙΟΣ

Segerus Velsero.

14 *Zabern inscriptum urnae.*

FAVSTVS
FECIT

Ex Apiano.

Pag. CLXXXV.
C.CESTIVS L.F.POB EPVLO.P.R
TR.PL.VII.VIR EPVLONVM
OPVS ABSOLVTVM E TESTAMENTO DIEB XXX
ARBITRATV
PONTI P F CLAMELAE HEREDIS ET POSTHI L
D M
C TERENTIO
C L S CORONI

PYRAMIDVM COLOSSORVM ARCVVM ETC.

1 *Romae pyramidalis sepulcri C. Cestii moles, quae ad portam S. Pauli muro inclusa est, ea parte quae Occidentem spectat, sic inscripta bipedalibus literis.*

Boiss. T. VI. 117.

C. *CESTIVS. L. F. POB. EPVLO. PR. TR. PL
VII. VIR. EPVLONVM

* Lipsius ad VI. annal. sub A. 785. dicit fuisse Cestium Praetorem. vid. Faun. antiq. Gud. sed omnino videnda Octav. Falconerii dissertatio de hac Pyramyde, in Thesauri antiquitatum Romanarum Tom. IV. p. 1462. qui eam egregie illustrat, & non Tiberii, sed Augusti tempore Cestium vixisse ostendit, additis aliis inscriptionibus, quas in pyramide illa invenit, quae in secundo tom. referentur.

2 *Altera verò parte qua Orientem spectat, sic; sed multo minoribus literis.*

OPVS. APSOLVTVM. EX. TESTAMENTO. DIEBVS. CCCXXX
ARBITRATV
PONTI. P. F. CLA. MELAE. HEREDIS. ET. POTHI. L

Vidit Smetius.

3 *Divione, in pyramide integra.*

MONVMENTVM
IVNIANI
O X p I R h I

Ex Io. Richardo.

4 *Romae in Epistyliis columnarum palatii Nervae in foro ipsius.*

IMP. NERVA. CAES. A
TRIB. POTEST. III. IMP. II.

Ex Mazochio & Smetio.

5 *In Septizonio ut putatur, Severi, retro Palatium, ad viam Appiam.*

COS. FORTVNATISSIMVS. NOBILISSIMVSQVE
C. TRIB. POT. V

Smetius vidit.

6 *Constantinopoli in Hippodromo, in columna, ab uno latere basis, cui ex solido saxo insidet obeliscus.*

ΚΙΟΝΑ. ΤΕΤΡΑΠΛΕΥΡΟΝ. ΑΕΙ. ΧΘΟΝΙ. ΚΕΙΜΕΝΟΝ. ΑΧΘΟΣ
ΜΟΥΝΟΣ. ΑΝΑΣΤΗΣΑΙ. ΘΕΥΔΟΣΙΟΣ. ΒΑΣΙΛΕΥΣ
ΤΟΛΜΗΣΑΣ. ΚΑΙ. ΠΡΟΚΛΟΣ. ΕΠΕΚΛΕΤΟ. ΚΑΙ. ΤΟΣΟΣ. ΕΣΤΗ
ΚΙΩΝ. ΗΕΛΙΟΙΣ. ΕΝ. ΤΡΙΑΚΟΝΤΑ. ΔΥΟ

Extat haec inscriptio etiam apud Gyllium in topogr. Constantinopolis. lib. 2 c. 11.

Quae Latinè ad verbum sic sonant:

Columnam quadrilateram, humi semper jacens pondus,
Solus erigere Theodosius Imperator
Ausus, & Proclus accersitus. ac tanta erecta est
Columna, intra dies triginta duos.

7 *Ab orientali autem latere ejusdem basis.*

DIFFICILIS. QVONDAM. DOMINIS. PARERE. SERENIS
IVSSVS. ET. EXTINCTIS. PALMAM. PORTARE. TYRANNIS
OMNIA. THEVDOSIO. CEDVNT. SVBOLIQVE. PERENNI
TER. DENIS. SIC. VICTVS. EGO. DOMITVSQVE. DIEBVS
IVDICE. SVB. PROCLO. RVRSVS. SVM. ELATVS. AD. AVRAS

E Tacuino & schedis Bongarsii. Gyllius Latina haec paululum excisa esse dicit.

COLOSS. OBELISC.

1 *Ibidem in columna.*

ΤΟ. ΤΕΤΡΑΠΛΕΥΡΟΝ. ΘΑΥΜΑ. ΤΩΝ. ΜΕΤΑΡΣΙΩΝ
ΧΡΟΝΩ ΦΘΑΡΕΝ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ. ΝΥΝ. ΔΕΣΠΟΤΗΣ
ΟΥ. ΡΩΜΑΝΟΣ. ΠΑΙΣ. ΔΟΞΑ. ΤΗΣ. ΣΚΗΠΤΟΥΧΙΑΣ
ΚΡΕΙΤΤΩΝ. ΝΕΟΥΡΓΕΙ. ΤΗΣ. ΠΑΛΑΙ. ΘΕΩΡΓΙΑΣ
Ο. ΓΑΡ. ΚΟΛΟΣΣΟΣ. ΘΑΜΒΟΣ. ΗΝ. ΕΝ. ΤΗ. ΡΟΔΩ
ΚΑΙ. ΧΑΛΚΟΣ. ΟΥΤΟΣ. ΘΑΜΒΟΣ. ΕΣΤΙΝ. ΕΝΘΑΔΕ

Hoc eſt ad verbum.

Quadrilaterum hoc rerum *ſublimium miraculum, tempore corruptum, Conſtantinus, nunc Dominus, cujus filius* eſt *Romanus, gloria Imperii, excellentius renovat quam olim viſebatur. Coloſſus enim, miraculo erat Rhodi: & aes hoc ſtupori eſt hoc loco.*

E Tacuino & Lazio.

2 *Alexandriae in columnae baſi.*

ΔΗΜΟΚΡΑΤΗΣ
ΠΕΡΙΚΛΥΤΤΟΥ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΣ
ΜΕ. ΩΡΘΩΣΕΝ
ΔΙ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ
ΜΑΚΕΔΟΝΟΣ

Ex Apiano.

3 *In baſi* obeliſci Conſtantiniani, quem e Circo Maximo effoſſum ante Baſilicam Lateranam Sixtus V Pont. Max. ſtatuit, inſculpebantur hi verſus; ſed ut apparet, vetuſtate corrupti.*

Parte Auſtrali.

PATRIS. OPVS. MVNVSQ. *ſuum*. TIBI. ROMA. DICAVIT
AVGVSTVS. *toto Conſtan*TIVS. ORBE. RECEPTO
ET. QVOD. NVLLA. TVLIT. TELLVS. NEC. VIDERAT AETAS
CONDIDIT. VT. CLARIS. EXA*equ*ET. DONA. TRIVMFIS
HOC. DECVS. ORNATVM. GENITOR. COGNOMINIS. VRBIS
ESSE. VOLENS. CAESA. THEBIS. DE. RVPE. REVELLIT

Parte Orientali.

SED. GRAVIOR. DIVVM. TANGEBAT. CVRA. VEHENDI
QVOD. NVLLO. INGENIO. NISVQVE. MANVQVE. MOVERI
CAVCASEAM. MOLEM. DISCVRRENS. FAMA. MONEBAT
AT. DOMINVS. MVNDI. CONSTANTIVS. OMNIA. FRETVS
CEDERE. VIRTVTI. TERRIS. INCEDERE. IVSSIT
HAVT. PARTEM. EXIGVAM. MONTIS. PONTOQ. TVMENTI

Parte Septentrion.

CREDIDIT. ET. PLACIDO. *vexerunt æquora flu*CTV
LITVS. AD. HESPERIVM. T*iberi*. MIRANTE. CARINAM
INTEREA. ROMAM. TA*po*RO. VASTANTE. TYRANNO
AVGVSTI. IACVIT. DONVM. STVDIVMQVE LOCANDI
NON. FASTV. SPRETI. SED QVOD. NON. CREDERET. VLLVS
TANTAE. MOLIS. OPVS. SVPERAS. CONSVRGERE. IN. AVRAS

Parte Occident.

NVNC. VELVTI. RVRSVS. RV*fis*. AVVLSA. METALLIS
EMICVIT. PVLSATQ. POLOS. HAEC. GLORIA. DVDVM
AVCTORI. SERVATA. SVO. CV*m* CAEDE. TYRANNI
REDDITVR. ATQVE. ADITV. RO*mæ*. VIRTVTE REPERTO
VICTOR. OVANS. VRBIQ*ue* . *locat* . *ſublime* . TROPAEVM
PRINCIPIS. ET. MVNVS. COND I*gnis*. *vſ*QVE. TRIVMFIS.

Ex Bibliotheca Vaticana Angeli Rocchae. Vide Lindenbrog ad Marcell. l. 17.

* De hoc obeliſco vid. Amm. Marcell. lib. 17. cap. 4 & ibi Lindenbrog.

4 *Veronae ad caſtellum vetus viſitur arcus, magnifica ſtructura olim maxime conſpicuus; hodie in ſummitate partim combuſtus, partim disjectus. A parte qua portam deſpicit (Sarayna minus recte occidentalem vocat, cum meridiana ſit) olim habuit ſtatuas in certis quaſi aediculis.*

Ea quae a dextris fuit, ita inſcribitur.

M. GAVIO. C. F
MACRO

Qua a ſiniſtris, ita.

C. *GAVIO. C. F.
STRABONI

Hodie ſtatuae quidem nullae extant, aediculae verò in alios uſus converſae ſunt.

A parte qua forum ſpectat (Sarayna orientalem vocant, quae ſeptentrionalis) duas itidem habuit ſtatuas, eod. quo ſupra modo.

Quae a dextris talem habet inſcript.

GAVIAE
†C. M. F

Quae a ſiniſtris, habuit quoque inſcriptionem, ſed ob vetuſtatem hodie legi nequit. Intra portae ſeu Arcus fornicem legitur utrinque in poſtibus.

‡L. VITRVVIS. L. L. CERDO
ARCHITECTVS

Ex ſchedis Sculteti & Sarayna. * Glandorp. legit GAVDIO. † an C. F. M. N. Rein. ‡ Vid. Vitruv. Pollionis vitam a Bernh. Baldo editam.

1 *Veronae ad portam Leoninam, fuit aliquando arcus totus marmoreus, artificio singulari: portis geminis, in quarum tympanis variae virorum, mulierum, infantum imagines: fenestris sex, in quib. septem Planetae. In summitate, ex utroque latere bini Senatores Rom sedentes quasi consultant. in medio conspiciuntur septem milites Rom. Hujus arcus reliquiae, magna ex parte contiguis privatorum aedificiis deformantur, easque & statuis suis illis & columnis magnificentissimis ambitio privata spoliavit. incredibilis tamen altitudo & majestas etiam hodie oculos in stuporem convertit.*

Inscriptio tamen sic adhuc distincte legitur.

TI. FLAVIVS. P. F. NORICVS. IIII. VIR. I. D

E Smetio & Sculteti ad Gruterum schedis.

2 *In eadem regione Leonum, alter fuit Arcus, sed majore ex parte latericius, qui duas portas habuit, sed absque columnis; item fenestras quatuor, statuas quinque habitus Romani. In superiore tympano quatuor distinctae fuere quasi areolae. In duabus exterioribus dignosci potuere captivi manibus religatis, habitu peregrino & mirabili. tertia in medio expressit Equites, qui captivos abducunt, & inter ceteros mulierem crinibus passis ejulantem. quarta in medio sacrificantium ritus habuit.*

Inscriptio autem inter duas portas talis.

P. VALERIVS . . . .

Q. CECILIIS . . . .

Q. SERVILIVS . . . .

P. CORNELIVS . . . .

Quos existimant fuisse IV. *viros Veronenses, qui in memoriam victoriae in agro Veronensi ad Mintiiripam, a P. Cornelio de Insubribus habitae,* * *hunc arcum faciendum curarint; cujus pugnae* † *Livius meminit.*

Grutero Tobias Scultetus.

* A. V. 539. † l. 32. & 34.

4 *In arcu qui erat apud Ecclesiam S. Mariae in schola Graeca inter Aventinum & Tiberim.*

Boiss. T. III. 103.

P. LENTVLVS. CN. F. SCIPIO
T. QVINCTIVS. CRISPINVS. VALERIANVS COS
EX. S. C
FACIVNDVM. CVRAVERE. IIDEMQ
COMPROBAVERE.

Ex Mazochio.

3 *Romae in regione Harenulae.*

IMP. CAES. DIVI. M. ANTONINI
PII. GERM. SARM. FILIVS. DIVI. COMMODI.
FRATER. DIVI. ANTONINI. PII. NEP. DIVI
HADRIANI. PRONEP. DIVI. TRAIANI
PARTHICI. ABNEP. DIVI. NERVAE. ADNEPOS
L. SEPTIMIVS. SEVERVS. PIVS
PERTINAX. AVG. ARABIC. ADIAB. PARTHIC
MAX. PONT. MAX. TRIB. POT. VIII. IMP. XI
COS. II. P. P. PRO. COS. ET
IMP. CAES. L. SEPTIMI. SEVERI. PII
PERTINACIS. AVG. ARABIC. ADIAB
PARTH. MAX. FIL. DIVI. M. ANTONINI
PII. GERM. SARM. NEP. DIVI. ANTONINI
PII. PRONEP. DIVI. HADRIANI. ABNEP. DIVI
TRAIANI. PARTHIC. ET. DIVI. NERVAE ADNEP
M. AVRELIVS. ANTONINVS. PIVS
FELIX. AVG. TRIB. POTEST. IIII. PRO. COS
ARCVS. * COELIMONTANOS. PLVRIFARIAM
VETVSTATE. CONLAPSOS. ET. † CONRVPTOS
A. SOLO. SVA. PECVNIA. RESTITVERVNT

E Mazochio.

* Al. CAELEMONTANOS. † Al. CORRVPTOS.

7 *Grisalco Formiano.*

IMP. CAESAR
AVGVSTVS
PONT. MAX
PATRENS
COLONIAE. DED

Ex Apiano & Aenea Vico.

8 *Romae in S. Nicol. in carcere Tulliano, fragm.*

DIV. AVGVSTVS. PONTIFEX
MAXIMVS. EX. S. C. REFECIT

E Mazochio.

5 *Romae inscriptum zonae marmoreae, in fronte (ut putatur) Carceris Tulliani, literis pedalibus.*

* C. VIBIVS. C. F. RVFINVS. M. COCCEIVS. M. F. NERVA. † EX. S. C

* A. Urb. 775. suffectus Agrippae & Galbae. Panvin. Vidit Smetius & Cittadinus. † COS addit n. s. scheda Ligorii.

6 *Romae in zona Pineae aereae in atrio Basilicae S. Petri in Vaticano.*

P. CINCIVS. P. L. SALVIVS. FECIT

Legit descripsitque primum Cittadinus.

9 *Ad aquas Alburneas.*

CAESAR
AVGVSTVS. EX. S. C
P. CCXL

Gruterus ex Ursini sched-s.

10 *Romae.*

L. MANLIO. Q. TORQVATO
COS *
IMP. CAESAR. DIVI. F
AVGVSTVS
PONT. MAX. TRIB. POT. XVII
IMP. XIIII

Ex Panvinio.

* A. V. 748. e Kal. Sextilibus.

11 *Ledesmae Hispan. in pariete exteriori Ecclesiae.*

IMP. CAES. AVG. PONTIF
MAX. TRIBVNIC. POT
XXVIII. COS. XIII. PATER
PATRIAE f

E Schotti schedis.

12 *Romae.*

IMP. CAESAR. DIVI. F. AVGVSTVS
PONT. MAX. TRIB. POT. XXX
IMP. XV. COS. XIII. PATER. PATR
P. LENTVLVS. [1]C. F. SCIPIO [2]
T. QVINCTIVS. CRISPINVS. VALERIANVS COS
EX. S. C. FACIVNDVM. COERAVER
IIDEMQVE. PROBAVER

Ex Panvinio.

1 L. CN. F. 2 Vide Sigon. in Fastis ad A. V. 759.

13 *Romae.*

TI. CAESAR. DIVI. AVGVSTI. F. AVGVSTVS
PONTIF. MAXIM. IMP. VIII. TRIB. POT. XXIIII
DEDIT
C. VIBIO. RVFINO. M. COCCEIO. NERVA. COS *

Ex Panvinio. * A. Urb. 775.

14 *Bretti in S. Martino ante aram maximam. Lazius 3. 3. Florentiae esse dicit, & praemittit Romanae* CCXXVIII. 8.

TI. CAESARE. TERT. GERMA
NICO. CAESARE. ITER COS
CN. ACCEIO. CN. F. * ARVN. ED
LVTATIO
T. PETILIO. P. F.
QVIR. IIVIR.

Apian. * ARN. RVFO.

15 *Nemausi.*

TI. CAESAR
DIVI. AVG. F. AVG
PONT. MAX
TRIB. POT. XXXIII
REFECIT. ET
RESTITVIT

Missa Scaligero.

VARIOR. ET INCERTOR.

1 *Romae in templo Sancti Archangeli.*

POST. MIMESIVS. C. F
SARDVS. TR. MIL
Q. AED. PL. PR
*LEGATVS. TI. CAESARIS
AVG. PROCOS. PRAEF
FRVMENTI. DANDI
EX. S. C

Ex Apiano.
* Vid. Salmas. ad Spart. Adrian. c. 3.

2 *In villa quatuor a Corduba milliaribus: in fragment. lapidis in limine templi D. Virginis.*

. . . . F. DIVI. IVL. N . . . . .
. . . . . . INSTRVMENT . . . .
. . . . . . L. CAESIVS . . . . . .

Ex Morali.

3 *Monpelii in Gallia, in templo Sancti Dionysii extra urbem, fragmentum est columnae, cum hac inscriptione.*

TI. CLAVDIVS
DRVSI. F. CAESAR
AVG. GERMAN
PONT. MAX. TRIB
POTESTATE. COS
DESIG. II. IMP. II
REFEC

A Carolo Clusio, eque Bongarsii schedis.

4 ⚹

T. CLAVDIVS. CAESAR. AVG. GERMANICVS. PONT. MAX. TRIB
POT. III. COS. III. IMP. III. P. P. D. D

Ex Onufrii Fastis.

5 *

TI. CLAVDIVS. DRVSI. F. CAESAR. AVG. GERM
PONT. MAX. TRIB. POT. V. IMP. VI. COS. DES. IIII

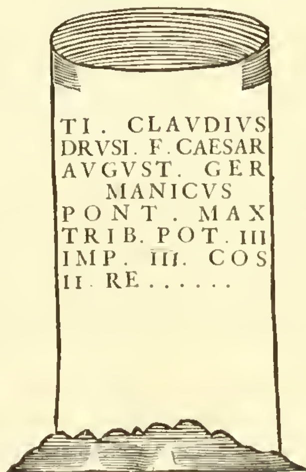
Ex Onufrii Fastis.

6 *

TI. CLAVDIVS. DRVSI. F. CAESAR. AVGVSTVS. GERMANICVS
PONT. MAX. TRIB. POT. XI. IMP. XXIIII. COS. V. P. P
RESTITVIT
C. *MINICIO. FVNDANO. ET. C. VETTENNIO. SEVERO. CoS

Ex Fastis Onufrii. Sub. A. V. 814. * Sup. LXIII. 5.

8 *Viennae prope Lugdunum apud Solesiam in columna miliari.*

E Verderii & Paradini schedis. Est & apud Nic. Chorierum in gent. Delphinat.

7 *Burgi in Helvetia fragm.*

IMP. CAES. CAIVS. PONT
MAX. TRIB. P. P . . . .
. . . . P. P. PROC . . . . .
. . . . . ND . . . . S
. . . . SC . . . .

E Guillimanno.

9 *Castuli in Hispan.*

CLAVDIVS CAESAR AVGVSTVS GERMANICVS P P
CORNELIVS P F. GAL. TAVRVS ET VALERIA P. F
VERECVNDA CORNELIVS P. F. GAL. TAVRVS F.
LVDIS IMPENSA SVA FACTIS D.

F. Morali.

In Palatio Capitolino.

SER. GALBA II. TRVINIO COS.
MAG. TI. CLAVDIVS CRESCENS
PAVLAE BVTIVS PARTHAE
L. FAENIVS DIONVSIVS
L. FVLVIVS ONESIMVS
N. CONELONIVS ADIVTOR
M. ALHIDIVS FORTVNATVS
MIN. PROTVS SABEDI
SVCCESSVS ANTIGONI
HERMES ARASCANTI
LYDVS ATHENIONIS
LVCRIO MANNAI AIS
FELIX CHIANI

E. Boissardi Antiqq. T. III. pag. 100.

1 ✶

NERO. CLAVDIVS. CAESAR
AVG. GERMANIC. PONT. MAX
TRIB. POT. V. IMP. III. P. P
Ex Panvinio.

2 *Cordubae, vel ut alii, Astigi. Eadem supra p* CLIV. 2. VARIOR ET INCERTIOR.

NERO. CLAVDIVS. DIVI. CLAVDI. F
GERMANICI. CAESARIS. N. DIVI
AVG. ABN. II. CAESARIS. PRON
TR. POTEST. IMP. COS . . . .
. . . .
A Busbequio & Morale & Schotto.

3 *Romae effossum in Piscina publica in lapide Tiburtino.*

SER. GALBA. II
T. VINIO. CoS
E Panvinio.

4 *Romae in Palatio Capitolii in tabula.*

SER. GALBA. II. [1]T. VINIO. COS
MAG. TI. CLAVDIVS. CRESCENS
[2]PAVL. AEBVTIVS. [3]PARTHEN
L. FAENIVS. DIONYSIVS
L. FVLVIVS. ONESIMVS
N. CONFLONIVS. ADIVTOR
M. [4]ALLIDIVS. FORTVNATVS
MIN. PROTVS. SABEDI
SVCCESSVS. ANTIGONI
HERMES. ABASCANTI
LYDVS. ATHENIONIS
LVCRIO. [5]MANNALAIS
FELIX. CHIANI

E Boissardo. T. III. p. 100.
1 TRVINIO Boiss. 2 PAVLAE BVTIVS Boiss. 3 PARTHAE Id. 4 ALHIDIVS. Id. 5 MANNAI AIS Boiss. forte MENNELAI, qui inferius occurrit.

5 *Morlupi in Capenatibus.*

A. VITELLIVS. A. F. *OCR
CRESCENTIVS. II. VIR. CAP
Q. VALERIVS. Q. F. OCR
PACATVS. II. VIR. CAP
†CVM. CONS. RESTITVE
RVNT
Ex Panvinio.
* 1 e. OCRIC. CCCLXXII. 9. † COM. Lig.

6 *Tarracone.*

IMP. T. CAESAR. VESP. AVG
P. M. TR. P. *II. COS. VII. PP
. . . .

Stradae
* VII. Bosium de Pontif. Imp. 2. §. 14.

7 ✶

IMP. CAES. VESPASIANVS. AVG
PONT. MAX. TRIB. POT
III. COS. III. P. P
IMP. VIII
Ex Panvinio.

8 ✶

IMP. CAES. VESPASIAN. AVG. P. M
TR. POT. III. IMP. VIII. P. P. COS. IIII
Ex Panvinio.

9 ✶

T. CAESAR. DIVI. F. VESPASIANVS
AVG. PONTIF. MAX. TRIB
POT. X. IMP. XV. COS. VIII
Ex Fastis Panvin.

10 ✶

IMP. CAESAR. AVGVSTVS
VESPASIANVS. PONT. MAX
TRIB. POT. VIII. IMP. XVIII
COS. VIII. CENSOR. FACI
VNDVM. CVRA
VIT
Ex Fast. Onufr.

11 *Tarracone.*

IMP. TITVS. CAES
VESPASIANVS. AVG
P. M. TR. POTEST
COS. VIII. P. P
Ex Libro Raimund. Suggetu Inscriptionum.

12 *Venetiis apud Patriarcham Aquilesensem.*

IMP. CAESAR. DIVI. VESPASIANI. F. DOMITIA
NVS. AVGVSTVS. GERMANICVS. PONTIFEX. MA
XIMVS. TRIBVNIC. POTESTAT. XII. IMP. XXII
COS. *XVI. CENSOR. PERPETVVS. P. P
AD III. IDVS. IVLIAS

M. LOLLIO. PAVLINO. VALERIO. ASIATICO. SATVRNINO
C. ANTIO. IVLIO QVADRATO
CoS

Ex Fastis Onufrii. Vid. DLXXV. 1. & DLXXIV. 5. ubi integrior habetur.
* A. Urb. cond. 845.

13 *Romae in foro Transitorio.*

IMP. NERVA. CAESAR. AVG. . . .
POTEST. II. IMP. II . . . .
Ex Fastis Onufrii.

14 ✶

IMP. CAESAR. DIVI. NERVAE. F
NERVA. TRAIANVS. AVG. GERMANI
CVS. PONTIF. MAXIM. TRIBV
NIC. POTEST. COS. ITER
Ex Onufrii Fastis.

15 ✶

IMP. CAES. NERVA. TRAIANVS. AVG
P. M. TR. POT. III. COS. III. P. P
Ex Fastis Panvinii.

VARIOR. ET INCERTOR.

1 *Gumpendorpho pago Viennae Pannon. fragm.*

. . . . . . ESAR. DIV.... V.... NERV
. . . . . . TRA...... VS. AVG . . . . .
. . . . . . NICVS. DACICVS. VICTO
DECE . . . . . . PONTIFEX. MAX
. . . . POT. IIII. COS. V PROC

E Lazio.

2 *Augustobrigae Hispan. in columna.*

IMP. CAESAR. DIVI
NERVAE. F. NERVA
TRAIANVS. AVG
GERM. PONT. MAX
TRIB. POT. V. COS
III. RESTITVIT

E Morali.

3 *Puteolis. eadem est p. CLXXVII. 2. sed quae Venusii dicitur extare.*

IMP. CAESAR. D. NERVAE. F. NERVA
TRAIANVS. GERMANICVS. PONT
MAX. TRIB. POT. VI. IMP. II. COS
IIII. P. P. INCHOATAM. A. D. NERVA
PATRE...... SVAM. PERFICIENDAM
CVRAVIT

E Scip. Mazellae. antiqq Puteolan.

4 *Romae in tabula Tiburtina rudi, nunc quidem sub porticu Capitolina a recentioribus collocata, sed ubi olim steterit non liquet.*

Boiss. T. III. 96.

M. CALPVRNIVS. M. F. PISO. FRVGI. PR. EX. S. C
FACIVNDVM. CVRAVIT. *EIDEMQVE. PROBAVIT
IMP. CAESAR. DIVI. NERVAE. F. NERVA
TRAIANVS. AVGVSTVS. GERMANICVS
†DACICVS. PONTIF. MAXIM. TRIB. POTEST. XII.
IMP. VI. COS. V. P. P. OPERIBVS. AMPLIATIS. RESTITVIT

E Smetio & Boissardo. Extat & apud Ant. August. dialog. x. p. 225.
* IDEMQVE Boiss. † PARTHICVS Boiss.

5 ✳

EX. AVCTORITATE
IMP. CAESARIS. DIVI
NERVAE. FILI
NERVAE. TRAIANI
AVG. GERM. DA
CICI. PONT. MAX
TRIB. POT
XIV. COS. V. P. P

6 *A tergo.*

DEDICATVM. KAL. MART
*VRSO. SERVIANO. II
L. FABIO. IVSTO. COS†

Ex Panvinii Fastis.
* forte SERVIO. Grut. † A. Urb. 861.

7 ✳

IMP. CAESAR
DIVI. NERVAE. F
NERVA. TRAIANVS
OPTIMVS. AVG
GERM. DACICVS
PONTIFEX. MAXIMVS
TRIB. POT. XVIII
IMP. VIII. COS. VI. P. P
FACIENDA. CVRAVIT

Ex Panvinii Fastis.

8 *In Alvernis in columna ad flumen Elaverem.*

IMP. CAES
D. TRAIA
PART. DI
NERVAE
NEP. TRA
HADRIAN

A Scaligero.

10 *Nemausi.*

IMP. CAESAR. DIVI. HADRIANI. ANTONINI
AVG. PIVS. PONT. MAX. TRIB. POT. II
IMP. II. COS. IIII. PP. RESTITVIT

Ex eis, quae missa Scaligero.
Corrupta haec & perperam descripta: restitui debet ut legitur in sequenti n. 11.

9 *Antipoli in loco Bordigueria.*

IMPERATOR. ANTONINVS. PIVS. PONI. CVRAVIT
IMPERATOR. CAESAR. ANTONINVS. FELIX. AVGVSTVS

A Scaligero.

11 *Nemausi ad portam D. Antonii.*

IMP. CAESAR
DIVI. HADRIANI. F
T. AELIVS. HADRIAN
ANTONINVS. AVG. PIVS
* PONT. MAX. TRIB. POT † VIII
IMP. II. COS. IIII. P. P
RESTITVIT
II.

F Clusii schedis. Nemausi hanc vidi, & contuli accurate descriptam, ex qua corrupta est illa proxime praecedens n. 10. hujus paginae, quam frustra Nemausi quaeres. Gud.
* Aliae schedae:

PONT. MAX. TRIB. POT.
VIII. IMP. II. COS. IIII.
P. P
RESTITVIT
II.

† leg. VIIII. Gud.

12 *Antipoli in aede Sebastiani.*

DIVI. MANIC. ACTICI. F
P. DIVI. ANTONINI. PRN
DIVI. TRAIANI

E Scaligeri schedis.

13 ✳

IMP. CAESAR. DIVI
ANTONINI. PII. FIL
DIVI. SEVERI
NEPOS. M. AVRELI
VS. SEVERVS. ALE
XANDER. PIVS
FELIX. AVG
PONTIF. MAX
TRIB. POT. III. COS
P. P. RESTITVIT

Ex Panvinii Fastis.

VARIOR. ET INCERTOR.

1 ✶

IMP. CAESAR
L. SEPTIMIVS. SEVERVS
PERTINAX. AVG. ARABIC
ADIAB. PARTHIC. MAX
PONT. MAX. TRIB. POT. VIII
IMP. XI. COS. II. PRO. COS
ITERVM. RESTITVIT

Ex Fastis Onufrii.

2 ✶

IMP. CAESAR
L. SEPTIMIVS. SEVERVS. PIVS. PERTIN
AVG. ARABICVS. ADIABENICVS
PARTHICVS. PONT. MAX. TRIB. POT. VIIII.
IMP. XI. COS. III. PRO.COS. P. P

Ex Fastis Panvinii.

3 *Releiae ad Wherfum fl. in Comitatu Eboracensi.*

IMP. SEVERVS
AVG. ET. ANTONINVS
CAES. *DESTINATVS. RES
TITVERVNT. CVRANTE. VIR
IO. LVPO. LEG. EORVM. PR. PR

Camdenus Grutero.

* i. e. creatus, delectus, & declaratus. Sic testamento tutores destinare dixit Ulpianus in l. 30. si parens D. de administr. tutorum. Gud.

4 *Salisburgi in S. Rudberti.*

. . . .
. . . . . ICI. ARABICI . . . . .
. . . . . AEMILIANO . . . . .
SEPTIMIVS. SEVERVS. PIVS
PERTINAX. ARAB. PARTHICVS
ET. L. ANTONIVS. PIVS. AVG.
ET . . . LEGIONE. . . . . SVMP
MIL . . . . CAESARI. AVG. P. P

E Lazio.

5 *Romae in via D. Catharina ante aedes privatas.*

IMP. CAES. DIVI. M. ANTONINI
GERM. SARM. FIL. DIVI. COMMODI.
FRATER. DIVI. ANTONINI. PII. NEPOS. DIVI
HADRIANI PRONEPOS DIVI TRAIANI PART AB
NEPOS DIVI NERVAE ADNEPOS
L. SEPTIMIVS SEVERVS PIVS
PERTINAX. AVG. ARAB. ADIAB. PART. MAX. PONT. MAX
TRIB. POT. XI. IMP. XI. COS. III. PP. PROCOS. ET
IMP. CAES. IMP. L. SEPTIMII SEVERI PII
PERTINACIS AVG. ARAB. ADIAB. PART. MAX. FIL. DIVI
M. ANTONINI GERM. SARM. NEPOS DIVI ANTO
NINI PII. PRONEPOS. DIVI HADRIANI ABNEPOS DIVI TRAIANI
PART. ET DIVI NERVAE ADNEPOS
M. AVRELIVS ANTONINVS PIVS AVG
TRIB. POT. V. COS PROCOS VETVSTATE COLLAPSVM RESTITVERVNT

Vidit Lipsius.

6 *Inter Salaciam atque Eboram, in colle super flumen cui Rivo Maurino nomen, columna.*

IMP. CAES. DIVI
SEPTIMI. SEVERI. PII
ARAB. ADIAB. PARTHI
CI. MAX. BRIT. MAX. F
DIVI. AVR. ANTONINI
GERM. SARM. NEP
DIVI. ANTON. PII. PRONEP
DIVI. HADRIANI. ABNEP
M. AVR. ANTONINVS
P. F. AVG. PARTH. MAX
BRITAN. MAX. GERM. MAX
PATER. MILITVM. TRIB
POT. XX. IMP. III. COS. IIII
P. P. PROC. RESTITVIT.

E Resendio. Bibian. nescio an eadem sit. ponit enim via Hispaiensi, quam vulgo el Camino della Plata vocant, a pago Bagnos ad II. mil. p. ex montem, quem la Setra vocant. Grut. Confer hanc cum ea quae est CLVIII. 5.

7 ✶

IMP. CAESAR. DIVI
ANTONINI. PII. FIL
DIVI. SEVERI
NEPOS. M. AVRELI
VS. SEVERVS. ALE
XANDER. PIVS
FELIX. AVG
PONTIF. MAX
TRIB. POT. III. COS
P. P. RESTITVIT

Ex Panvinio.

8 *Romae sub Palatio juxta Circum Maximum, in marmore effosso.*

IMP. CAES. DIVI. ANTONINI. *MAGNI. PII. F. DIVI. SEVERI
PII. NEP. M. AVR . . . . . ALEXANDER. SEVERVS. PIVS. FEL. AVG
PONT. MAX. TRIB. POT. IIII. COS. . . . P. P
RESTITVIT

Grutero Gutensf. in Metellianis. * Vid. CLVIII. 3.

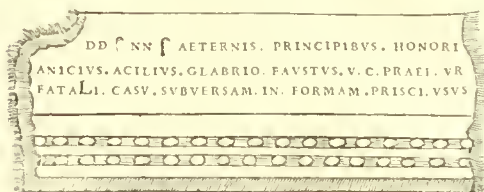
1 *Coloniae Agripp. in coemiterio S. Petri Parochialis Ecclesiae, muro inserta, parte priore tota mutila.*

SE . *IMPERATORIBVS . NOST
SIO.ET.ARCADIO.†ET.FL.EVGENIO
T. CONLAPSAM . IVSSV . VIRI . CL (sic)
‡TIS.COMITIS.ET.INSTANTIA.V.C
MITIS . DOMESTICORVM . EI
†VS.EX.INTEGRO.OPERE . FACIVN
VIT . MAGISTER . PRAELIVS
sic & Pigh.

Ex Arn. Mercatore.

* IMPERATORIB Pighii mſ. † ARCODIO. FEL. EVG D. G. Id. ‡ STIS. Pig leg. ABROGATIS. hic enim A. Chr. 392. contra ſubregulos Francorum Coloniam Agrippinam venit hic vid. Sigon. l. IX. de Imp. Occid. e. Sulpic Alex. & Gregor. Turon. l. 2. Franc. 9. Gud. • ES. Pig.

2 *Romae fragmentum epiſtylii, effoſſum ad circum Flaminium, ubi vulgò Le boteghe obſcure.*

Vidit Smetius.

* SALVIS, ut p. CCLXXXVI. 7. Reineſ. Ligor. ita exhibet verſum primum: D. D. NN. AETERNIS. PRINCIPIBVS. HONORIO. ET THEODOSIO. AVGG. & ſic conjecerat Reineſ. Panvinius Honorium, Conſulem fuiſſe dicit a Chriſti 437. & lapidem hunc eo refert cum Honorius A. 424. fuerit mortuus. Gud.

3 *

D.D.NN. VALENTE. V̄. ET. VALENTINIANO. AVGG. • COSS
TVRCIVS . SECVNDVS . † ASTERIVS . V . C . XV . VIR. S. F
PONTIVS . ATTICVS . V . C
‡ SERVILIVS . AEDISIVS . V . C . P . P . HIEROF . HEC

E faſtis Panvinii.

* A. Chriſt. 376. Urb. 1129. † Aſterius Praefectus Orientis Io. Chryſoſtomum Antiochiam de mandato Imp. Arcadii Conſtantinopolim ad epiſcopatum capeſſendum abducit &c. Sozom. l. VIII. 3. Gud. ‡ SEXTILIVS. legit Reineſ. ex 2. p. XXVIII.

4 *

IMP . CAES . M . AVRELIVS
VALERIVS . MAXIMIANVS
INVICTVS . AVGVSTVS . SARM
MAX . GOTH . MAX . PONT . MAX
IMP . VIII . COS . III . P . P . PRO . COS
ITER . REPARAVIT

Ex Panvinii Faſtis.

5 *In oppido Turnone.*

FRA . F . LIBERTATIS..........
AVG . FOR . IA . POS..............
MAR . AVS . IM . X . DMS............
TACITVS . PIVS . HAX...........
AVG . PONTIFIX . MAX . IM........
GHOTYCVS . MAXIAVS...........
TRIBVNICIA . POTESTAS . BIS . COS . VO .
ISP . P . P . POS . X................

E Scaligeri ſchedis.

7 *Ulisipone in gradibus palatii quod eſt in ſumma arce fragm.*

...M.PORCIVS. M. F. M. N. CATO...

E Reſendio qui vidit.

8 *In antiquo lapide.*

Q. ASINIVS . M . F MARCELLVS
COS

Ex Panvinii Faſtis.

6 *Romae ad domum Latini Juvenalis, in marmore magno, ac veluti parte frontiſpicii aedis alicujus.*

AVG . PONT . MAX . TRIBVN
ENSOR . COS . VIII . REFECIT

Vidit Smetius.

9 *Romae.*

D . LAELIO . BALBO
C . ANTISTIO . VETERE † COS
CILIX . L . NORBANI
D . D . D . S

Ex Apiano.

† A. Urb. 717.

12 *Romae via Flaminia.*

DEDICATA
V . IDVS . NOVEMB
CONS . FL . MAL
LIO . * THEODORO
V . C

Ex Panvinio. * inſ. CCXCIX. 1.

15 *Auguſtae Vind. ſaxum grande, in quo quatuor hae tantum pulcerrimae literae.*

P O M P

E Velſero.

10 *Puteolis in quadam turri fragm.*

DEDICATA . VI . IDVS . AVG
T . VITRASIO . POLLIONE . II . M
FLAVIO . * AGRO

Ex Panvinio. * L. APRO. A. Urb. 926.

13 *Romae.*

DEDIC . KAL . DECEMB
MATERNO . ET . BRADVA . COS

Ald. Hoc fragmentum ſumtum ex ſequente inſcr.

IOVIS . MAGNI . PROPVGNA
TORIS . SVPR . D . D .
KAL . DECEMBR . MA
TERNO . ET . BRADVA . COS
L . ALLIVS . COILIVS . VERVS
COOPTATVS . IN . AEDE
S . . P .

Hanc inſcriptionem ex Mſ. addidit Gudius.

16 *Romae in Sancta Maria in Campo Martio.*

A . DIE . IDVS . MAI
LEONIS . TERTIO
CONS

E Mazochio.

11 *Brixiae in templo omnium ſanctorum.*

M . IVVENTIO
M . F . FAB
SECVNDO.....† BRIX..IA
. . . .
POSTVMIO . PANSA
VALERIANO . COS

E Jacobonio.

† DECVR. addit Gudius. De hujus Uxore vide ſextam p. CCCLIX.

14 *Auguſtae Vindel. fragment. ad S. Udalrici, literis grandibus & elegantibus, ut liceat exiſtimare inſcriptas fuiſſe operi alicui publico egregio.*

O . ET . BASSO . CO

Ex Velſero.

VARIOR ET INCERTOR

1 *Neapoli è regione S. Angeli.*

POSTVMIVS
LAMPADIVS
V. C. CONS. CAMP
CVRAVIT

A Pighio. & Smet.

Capac. l. 1. Hist. Neap. c. 3. lapidem istum primum omissa tamen voce CONS. Neapoli ad DIVAE MARIAE Rotundae conspici dicit, item hunc e regione POSTVMIVS. LAMPADIVS. V. C. CAMP. TEMPLA. CLIVOS. ET. PLATEAS. NEAPOLEOS. RESTITVI. CVRAVIT

3 *Venetiis advectum Tergeste, in vico Riburg. in aedib. Francisci Michaëlis, Patricii ibidem. Consuli*

Q. PETRONIVS. C. F. *PVP. MODESTVS. P. P. BIS
LEG. XII. †FVLM. ET. LEG. I. ADIVTRIC. TRIB. MIL. COH. V. VIC
TR. COH. XII. VRB. TR. COH. V. PR. ‡PR. DIVI. NERVAE. ET. IMP. CAES
NERVAE. TRAIANI. AVG. GERM. PROVIN. HISPANIAE. CITER. ASTVRIAE. ET
CALLAECIARVM. FLAMEN. DIVI. CLAV. DEDIT. IDEMQVE. DEDICAVIT
sic

Grutero Benedictus Georgius, Patricius Venetus & Lazius lib. 8. de Rep. Rom. c. 8. & Covarruv. 4. Var. Resol. c. 1.
* PVB Glandorp. † FLAM. Gland. male. ‡ an P. V. ut epitheton cohortis Piae Victricis. Reines.
Ex hac inscriptione vides impingere Onufrium, cum ante miraculosam illam M. Antoni victoriam nullam legionem Fulminatricem vocatam fuisse existimat. vid. Scalig. ad Euseb. p. 204

2 *Beneventi in Choro Archiepiscopali.*

CLODIVS
OCTAVIANVS
V. C. DE. PROPRIO
ORNATVI. DEDIT

Gruterus è Verderii schedis.

4 *Romae.*

TI. FABIVS. TITIANVS
V. C. *COS. ORDIN
†PRAEF. VRBI
CVRAVIT

Ex Onuph. Panvinio
* A. Urb. CIↃCXI. Chr. 357. Cum idem Tib. Fabius Titianus Consul fuerit A. Urb. 1098. cum Feliciano. † Vid. CCLXXI. 4. CCCCVII. 8. CCCCXXXVI. 6.

5 *Romae.*

AP. POMPEIVS
FAVSTINVS
V. C. PRAEF. VRB
D. D

Ex Onuphr. Panvinio.

6 *Romae in S. Paulo, via Ostiensi.*

FL. EVGENIVS. ASELLVS
V. C. PRAEF. VRB
V. S. I. REPARAVIT

Vidit Smetius. Mazochius 169. c. f.

7 *In duabus basibus, in foro Rom. repertis, & tertia, quae est in foro Trajani.*

FABIVS. TITIANVS
V. C. CONSVL
PRAEF. VRBI
CVRAVIT

Smetius vidit.

8 *Romae in quodam marmore ante aedem Cosmae ac Damiani.*

FABIVS. TITIANVS
V. C. CONS. PRAEF. VRB
CVRAVIT

Ibidem.

TIB. FABIVS. TITIANVS
V. C. *CONS. P. PRAEF. VRB
CVRAVIT

E Metelli schedis Gutenstenius.
* A. Urb. MXC. alius ab eo, qui Cos. fuit A. Ur. 998. de quo p. CCCCXXXVII. 6.

9 *Romae in loco Simon Magus. Olim lapis hic fuit Romae ad aedem S. Mariae novae, sed videtur periisse. Sirm. ad Sidon. l. 8. ep. 7.*

*CASTALIVS. INNOCENTIVS. AVDAX. V. C
PRAEF. VRBIS. VICE. SACRA. IVDICANS
BARBARICA. INCVRSIONE. SVBLATA
RESTITVIT

Mazoch.
* Fuit sub Iulio Nepote Aug. A. 474. in Romano pondere marmoreo inter Reines. cl. 1. n. 73. ad eum scribit Sidonius 8. ep. 7. Fuit alius Innocentius, avus Chrysanthii, cujus meminit Eunapius in vita Chrysanthii, sed qui ducentis annis hoc Castalio fuit antiquior, qui floruit sub annum 474. sed ille sub Imperatore Juliano. Gud.

10 *Romae apud Alexandr. Rondonum.*

RVFIVS. ANTONIVS
AGRYPNIVS. VOLVSIANVS
V. C. PRAEF. *VRBI. ITERVM
VICE. SACRA. IVDICANS
CVRAVIT

Gruterus ab Ursino & Castalione
* URB. Cittad. schedae.

11 *Mediolani, ad D. Ambrosii.*

*ATITIVS. CRESCENS
V. P. EX. TABVLARIO
PALATII

Ex Alciati Dispunctionibus.
* ATILIVS. Reines. Sic sane scribitur inferius CIↃXLIX. 7.

VARIOR. ET INCERTOR.

1 *Cordubae.*

PVTEAL
TADDAI

Lipsio Busbequius.

2 *

C. IVNIVS. MINAIIVS. C. F. OCRIC
PVPIANVS. EQ. R. PRAEF
LEG. X. FRETENS. PRAEF. FABR
MVNICIP. TOLLENT IN PATRON
VS. COLL. EVID. FABR. TIGNARIOR
DENDROPHORVM. IIIIII. VIR. AVG. LF
IIII. VIR. QVINQ. I. FECIT

E Iacobonio.

3 *Romae in tabula magna marm. apud statuarium in Campo Martio. Tibure repertam aiebat.*

C. PETRONIVS. M. F. SABINVS
CN. OCTAVIVS. Q. F. PRISCVS
Q. FABIVS. M. F. SECVNDVS
L. CORNELIVS. CN. F. VICTOR. ITER
IIII. VIR. VIAR. CVR
D. S. I. F

Grutero Gutenstenius qui vidit.

4 *Romae in aede D. Francisci, in ara seu basi praegrandi.*

L. AFVLLINIVS. L. F. FRONTO (sic)
C. VIBVLLENVS. C. F. POLLIO (sic)
IIII. VIR. I. D
PEQ. SVA

Smetius Vidit.

5 *Casini in Campania, quod oppidum S. Germani nunc vocant, in pavimento templi S. Mariae delle cinque torre.*

CN. AGRIVS. CN.* F. POLLIO
L. †LAVFEIVS. L. F. APOTHECA
IIII. VIREI. IOVR. DEIC

Smetius vidit.

* CN. F. emendavit Gudius ex lapide, cum ante legeretur CN. L.
† an SAVFEIVS? Reinf.

6 *Spoleti.*

P. MARCIVS. P. F. HISTER. C. MOENIVS. C. F. RVFVS. IIII. VIR. I. D. S. C

Grutero Gutenstenius ex schedis Ursini.
Nescio an sit fragmentum ejus quae supra pag. CLXVII. 12.

In civitate Castellana, Faliscorum celebri oppido, ex ipsarum Faleriarum ruinis aedificato, pars liminis aut frontispicii alicujus in cathedrali ecclesia.

7 OS. IIII. VIR. QVINQ. P. S. F

Haec & alia antiquitatis monumenta è Faleriis allata esse verisimile est. In hac enim civitate nihil solidi est, quod loci antiquitatem argueret. Faleriae autem huic vicinae admodum sunt, utpote ad III. *lapidem, & ager planissimus interiacet; ita ut facilè huc inde transferri quidvis potuerit. Faleriae vero ipsae, hisce ornamentis spoliatae, praeter aliquot marmorum & columnarum fragmenta, duas tantummodo statuas easque mutilas adhuc habent: alteram* Veneris *exactissimi operis, ita ut velum, quo induta est, detrahi posse videatur, & pene transluceat, perfectissimumque corpus sub se monstret: alteram* Æsculapii, *in fossam quandam praecipitatam, rudioris operis. Muri tamen pene integri & pleraeque cavernae vivo topho incisae adhuc cernuntur. Turres ipsorum murorum* XXIIII. *passibus p. m. inter se distantes, quadratae sunt & ipsis muris sesquipassum prominent, latae foris passus tres. Aquaeductus item, non latericii, ut Romae, sed tophini reliquiae non mediocres ibidem extant.*

Smetius.

8 *Genevae ad gradus Divi Petri.*

Q. STARDIVS. MACER
C. STARDIVS. PACATVS
C. ALBVCIVS. PHILOGENES
C. STATIVS. ANCHIALVS
NOVELLIVS. AMPHIO
CORNELIVS. AMPHIO
IIIIII. VIRI

Olympius ac Boissardus Grutero.
Vidi & contuli. Gud. ex quo sic emendavi.

9 *Sub Capitolio, in humili domo, in basi, nunc in villa Borghesiana. Jac. Maxid. p. 30.*

C. IVLIVS
HERMES
CONDVCTOR
HORREORVM
SEIANORVM
LVSTRI. TER. TI (sic)
SVA. P. D. D

Ant. Morel. exscr.
Vidi & contuli. Gud.

1 *Romae in aedibus Joannis Boccalini in basi excavata.*

CN. VINICIVS. CN. F. SARDVS. L. GAVIVS. L. F. II. VIR

Vidit Lipsius.

2 *Via Tiburtina, quatuor miliarib. a Tibure, duob. a ponte Lucano, in lapide Tiburtino.*

*M. PLAVTIVS
M. F. ANIEN
LVCANVS
TI. CLAVDIVS
TI. F. PAL
NERO. AED. CVR
PR. CENS. IIVIR. V
M XIV . . . . . .

Grutero Ursinus.

* An ab hoc M. Plautio M. F. Aniens Lucano nomen est ponti, qui viam Tiburtinam veterem in utraque Anienis ripa conjungit, dictus Lucanus? Pigh. in Herc. Prodic. & Torrent. ad Suet. Claud. 26. vocat Lucanum. Gud.

3 *Cordubae, supra januam templi majoris.*

L. MANLIVS. C. F
FABIANVS
II. VIR. D. S. P

E Morali.

4 *Urbe Gadium in domo Licent. Quadros.*

L. FABIVS. L. F. GAL. *RVFFINVS†
II. VIR. PRAEF.‡IVR. DIC. A||B. DE
CVRIONIB. §CREATVS. D. D

E Morali. *. †. ‡. ||. §. Ita Pig. ms.

5 *Albae Juliae in Aula Cardinalis; literis Palmarib.*

L. FL. VALENS
OB. HONOREM
FLAMONII.
B. P. D

Ex Bongarsio & Clusii Schedis.

6 *Ossonobae Lusitaniae ad portam maris.*

M. CORNELIVS. *ERIDIMVS. C
IVNIVS. RECEPTVS. OB. HONO
REM. IIIIII. VIR. D. S. P
D. D

Ex Resendio. * f. Eridanus. Grut. an Epidimus Ἐπίδημος? Gud.

7 *In Martos Hispan. in ara quatuor graduum ad S. Mariam, in rupe Martensi Tuccitani muni. ipsi. Covarr. ... IV. Var. resol. c. 1.*

Q. IVLIVS. Q. F. C. N. SERG. *CELSVS
AED. IIVIR. BIS. DE. SVO. DEDIT

Sc. & Pigh. Grutero Metellus.
* CAELSVS. ins. Pigh.

8 *Praeneste in Latio, in palatio Episcopi Praenestin. in margine tabulae marmoreae, ut mensae.*

Vidit Smetius.

9 *Puteolis.*

AEDIL. COLON. PVTEOLANORVM

F. Scip. Mazzellae antiqq. Puteolan.

10 *Braccarae in basi statuae.*

TITVS. *CAELICVS
TRIPES. FRONTO
ET. †M? E. L. TITI
FILI. PRONEPOTES
CAELICI. FRONTONIS
RENOVARVNT

E Morali.
* Rein. legit Caecilius.
† Rein. Marcus Cajus Lucius.

11 *Veronae ad fontem D. Mariae in stellis.*

P. POMPONIVS. CORNELIANVS
ET. IVLIA. MAGIA. CVM
IVLIANO. ET. MAGIANO
FILIIS
A. SOLO. REFECERVNT

Ex Sarayna.

12 *In dioecesi Spoletina apud Tripontium, in quodam eminenti scopulo, literis magnis & pulcris.*

C. POMPONIVS. GN. F. OCTAVIVS . . . . .
. . . . S S . . . .

Ursinus Grutero per Gutenst.

13 *Romae ad portam Latinam.*

C. VIBIVS. C. F. MACER
C. TREBATIVS. RVFIO
FACIVND. CVRAVER

E Torrentio, ad II Sat. Horat. Est & apud Manutium ad Cic. lib. 7. ep. 20.

14 *Aquini in Campania, in pariete aedis divi Thomae Aquinatis in epistylio antiquo.*

ARBITRATV
C. BETVLI. M. F. OVF. ET
ALFI. P. L. PHILOMVSI

Vidit Smetius.

15 *Arpini.*

*. F. MANCIP. ɔ
F. CN. CHAER. IIT
VSC. F. * SVCID
AVRVM
PED. CCCXXC
COE

*Confer cx v 1. 1. Ex Ald.

16 *Capuae in aede Trinitatis.*

*HIPP. EGNAT. TT. NEPT
AED. VIRIDI. CVM. CERERE
†ERYMNI. INFRA. ACTA. HH. SS
ERIGVNT
POSTERITAS. DISCE

Ex Apiano & Scalig.

* *Hipponae Egnatiae* (Nymphae cultae in Apulia) *Neptuno cum Cerere Erinnys* Aedem *IIviri Juri dicundo infra acti H. H. S. erigunt.* Vel *Aediles IIviri Juri dicundo haec saxa erigunt.* Sic haec interpretatur & emendat Reines. † Δημήτηρ ... τῇ Ἐρινύϊ Callim. qui citat Antimachum Ἐρινύς id est Cererem apud Lycophronem. vid. Bentlejum ad Callimachi fragm. p. 388.

POMERII ET RIPARVM TIBERIS

1 *Cippus grandis ex Tiburtino, altus pedes VII. latus duos & amplius, crassus plus uno repertus extra portam Flumentanam inter Tiberim & viam Flaminiam, ad duos passus lapidis ab ipso Tiberi distans: sed postea ad vineam Card. Carpensis transportatus. Porro reliquae omnes ejusdem formae & magnitudinis.*

Eadem habetur inferius MLXXVIII.10.

G. MARCIVS. L. F. L. N
CENSORINVS
C. ASINIVS. C. F. GALLVS
COS

EX. S. C. TERMIN

A. R. PROX. PED. XLV

Vidit & exscripsit utrumque Ligorius & Ursinus. Smet.

2 *Alter cippus priori similis, repertus olim extra portam Flumentanam, in prima vinea versus Tiberim, sesquistadio aut paulo amplius à priori olim distans, & postea in alios usus conversus.*

C. MARCIVS. L. F. L. N.
CENSORINVS. ET. C. ASI
NIVS. C. F. GALLVS. COS
EX. S. C.

FIN. POMER. TERMIN

3 *In duobus cippis, ejusdem formae ac magnitudinis, eodemque modo inscriptis, quorum alter ad domum Alteriorum sub Capitolio jacet, alter verò ad domum Caesiam in Vaticano erectus stat.*

Boiss. T. III. 51. & V. 6.

† CAESARIS. Boiss.

* R. Wouw. sched & lib. ed. Smet. & Boiss.

‡ CLXI. sch. Wouw. & Onuf. & Boiss.

IMP. †CAESAR. DIVI. F
AVGVSTVS
PONTIFEX. MAXIMVS
TRIBVNIC. POTEST. XVII

EX. S. C. TERMINAVIT

*R. PROX. CIPP. PED. ‡CLXVIS

4 *Ad cloacam S. Luciae, non procul à Campo Florae fragmentum cippi, insertum parieti officinae cujusdam armatarii, sic inscriptum est. vid. & L. Faunum. l. 1. de antiq Ur p. 7. & Boiss. T. V. 2.*

TI. CLAVDIVS
DRVSI. F. *CAISAR
AVG. GERMANICVS
PONT. MAX. TRIB. POT
†VIIII. IMP. XVI. COS. IIII.
CENSOR. P. P
AVCTIS. POPVLI. ROMANI
FINIBVS. ‡POMERIVM
AMPLIAꟻIT. TERMINAꟻITQ
ꟻ ꟻ Boiss.

Adverte hic Æolicum digamma ꟻ, contineri ea figura quali ab ipso Claudio adjectum tradit Priscianus. Claudius enim prioribus literis tres adjecit, teste Suetonio, qui in vita ipsius ita refert. *Novas etiam commentus est literas tres, ac numero veterum, quasi maxime necessarias addidit. De quarum ratione cum privatus adhuc volumen edidisset, mox princeps non difficulter obtinuit, ut in usu quoque promiscuo essent. Extat talis scriptura in plerisque libris ac diurnis titulisque operum, &c.*

Utrumque legit ac descr. Smetius.

* CAESAR. Boiss. † XII. sched. Wouw. VIII. Boiss.

‡ POMOERIVM. Boiss.

1 *Retro S. Onufrium, in Janiculo, in vinea cujusdam, qui cognomen habet à pisce, in Tiburtino rudi, litera optima atque antiquiss.*

sic

CIPPVS. DECMVS. A. CIPPO
DECMO. AD. PRIMVM. PED
LXXXXVII

Smetius vidit.

2 *Romae.*

POMERII ET RIPARVM TIBERIS.

C. ASINIVS. C. F. GALLVS
C. MARCIVS. L. F. L. N
CENSORINVS
* CoS
EX. S. C. TERMIN
CVRATORES. RIPARVM
QVI. PRIMI. FVERVNT
EX. S. C. RESTITVER
R. P
PROX. CIPP
P. CLXIIIS

Grutero Ursinus. * A. U. 746.

3 *Romae in platea quae ducit à ... D. Luciae, ad curiam Sabellicam, cippus.*

C. VIBIVS. C. F. RVFVS
SEX. SOTIDIVS. SEX. F. STRABO
sic
*LIBVSCID
sic Smetius.
C. CALPETANVS. †CESTATIVS RVFVS
M. CLAVDIVS. M. F. MARCELLVS
‡L. VISELLIVS. C. F. VARRO
CVRATOR. RIPARVM. ET. ALVEI TIBERIS
EX. S. C. TERMIN

Smetius vidit. Panvin. sub. A. V. 577.

* Confer cx. v. 15.

† alii C. F. Vide cc 6. ccxxxvii 8.

‡ COS. A. Urb 777. Alius A. 664. C. Vitell. C. F. C. N. Gud

* Calpetanum medicum cum aequalibus nominat Plin xxix. c. 1 Gud. Haec inscriptio pertinet ad aetatem Imp. Severi Alexandri, pro cujus salute ille C. Vibius C. F. Rufus aram cum titulo posuit, quem ex collectaneis Gudii videbis, si Deus dederit, in Tomo II. inscriptionum.

4 *Romae prope Pontem Helium in cippo.*

EX. AVCTORITATE
IMP. CAES. VESPASIANI
AVG. P. M. TRIB. POT. IIII
IMP. X. P. P. COS. IIII. V. CENS
C. CALPETANVS. RANTIVS
*QVIRINALIS. VALERIVS. †CESTVS
CVRATORR. RIPARVM ET. ALVEI
TIBERIS. TERMINAVER. R. R
PROX. CIPP. P. CLXXIIII

Ex Marochio & Pietio.
* Sc. Flamen. † Rein. FESTVS. ccxlv. 2.

5 *Ad aedes familiae Rusticorum Romae, non procul Agrippinis, stat hic cippus.*

*EX. AVCTORITATE
IMP. CAESARIS. DIVI
TRAIANI. PARTHICI. F
DIVI. NERVAE. NEPOTIS
TRAIANI. HADRIANI
AVG. PONTIF. MAX. TRIB
POTEST. V. IMP. IIII. COS. III
L.* MESSIVS. RVSTICVS. CVRATOR
ALVEI. ET. RIPARVM. TIBERIS. ET
CLOACARVM. VRBIS. R. R. RESTITVIT
SECVNDVM. PRAECEDENTEM
TERMINATIONEM. PROXIM. CIPP
PED. CXVS

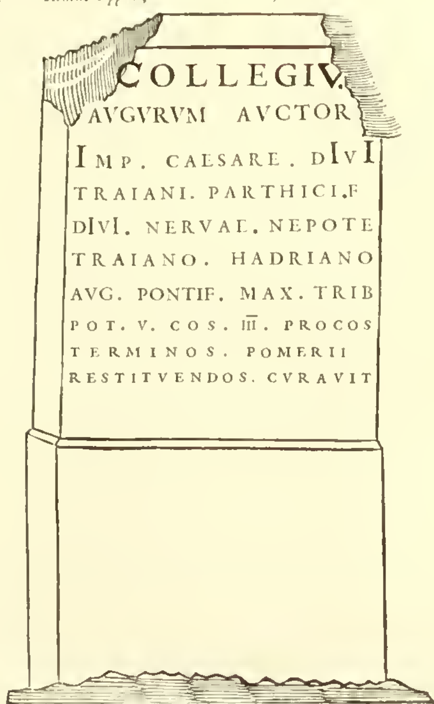
* Non legitur in Boiss.

* L. Ex mss. Smetii & Boissi addidi hanc literam v. d. inferius ccLvi. 2. sub Antonino Pio & cxcviii. 2.

Ex Smetio & Marsiano & Manutio. Boiss. T. III. 130.

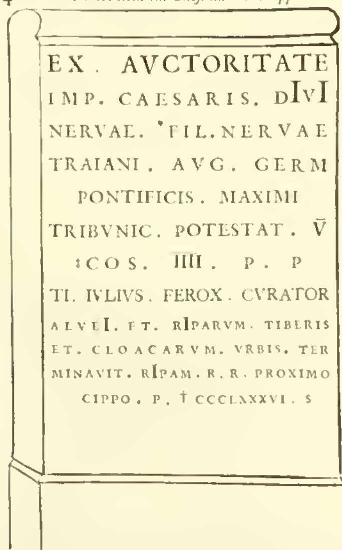
POMERII, ET RIPARVM TIBERIS

1 *Romae cippus, ante domum Caesiam collocatus.*

Smetius vidit. Boiss. T. III. p. 56.

4 *Romae ante domum Caesiam alius cippus.*

Ex Smetio & Matliano & Manutio. Hunc anno Consulat. III. Trajani Consulem ex KL. Nov. facit Onufrius sub. A. V. 853. quaererem ergo, si verum id est, cur hoc saxo, quod anno sequenti positum est, Consulatus gesti nulla fiat mentio. Plinius Junior l. x. nominat cum Fusco Salinatore, virum clarissimum, sub quo fuerit Nymphius Rufus, praefectus Cohortis. Gud. * Extat etiam apud Faunum II. antiq. V c. 13. & Boiss. Tom. III. p. 52. ‡ A. V. 851. † LXXXI. Onufr. Rom. 667.

2 *Romae ad aedes Rusticorum cippi fragm.*

DACIC. GERMANIC
AVG. PONT. MAX. TRIB
POTEST. V. IMP. IIII. COS. III
L. MESSIVS. RVSTICVS. CVRATOR
ALVEI ET. RIPARVM. TIBERIS. ET
CLOACARVM. VRBIS. R. R. RESTITVIT
SECVNDVM. PRAECEDENTEM
TERMINATIONEM. PROXIM. CIPP
PED. CX

Smetius vidit Boiss. T. III p. 130. ex quo hanc inscriptionem sic supplevi & emendavi cum in Grut. editione mutila esset & corrupta.

3 *Romae in hortis Fabiani Montii, Grut. Nunc in hortis Vaticanis in basi. Gud.*

EX. AVCTORITATE
IMP. CAESARIS. DIVI
NERVAE. FIL. NERVAE
TRAIANI. AVG. GERMANIC
PONTIFICIS. MAXIMI. TRIB
POTEST. V. COS. IIII. P. P
TI. IVLIVS. FEROX. CVRAT
ALVEI. ET. RIPARVM. TIBERIS. ET
CLOACARVM. VRBIS. TERMINAV
RIPAM. RR. PROXIMO. CIPPO
P. * CLXXIS

E Manutii Orthographia.

* Faunus lib. II. antiq. Urb. c. 11. legit P. CCCLXXXVI. S. Sed lapis Vatic. P. CLXXXIIII S. qui tamen potest esse alius ab eo, quem Gruterus edidit, ita ut ceteris verbis conservatis numerus tantum variis in lapidibus secundum varia loca, in quibus ponebantur, mutatus fuerit. Gud.

5 *Romae tabula marmorea, reperta in Transtiberina, ad ripam Tiberis.*

D. D. NN. PROVIDENTISSIMI. IMPP
DIOCLETIANVS. ET. MAXIMIANVS
INVICTI. AVGVSTI. RIPAM PER. SERIEM
TEMPORVM. CONLAPSAM. AD. PRISTINVM
STATVM. RESTITVERVNT. PER. PED. CX
CVRANTE. MANIO. ACILIO. BALBO
SABINO. V. C. CVRAT. ALVEI. TIBERIS
RIPARVM. ET. CLOACARVM. SACRAE. VRBIS

Ex Ursini schedis Gruterus. nec aliter Cittad. sched.

6 *In agro Veronensi apud villam, quae la Labia vulgo dicitur, Leonicum versus, in columna.*

SEX. ATILIVS. M. F. *SERRANVS
PRO. COS. EX. † S. C
INTER. ATESTINOS. ET. VEICETINOS
FINIS. TERMINOSQVE. STATVI
IVSSIT

Ex Pinvinio & Apiano. Laudat etiam Anton. August. Dial. X.
* SARANVS Barth. † EX SENATI CONSVLTO. sic citat Paraeus not. ad Sall. bellum Catilin. c. 41. imo sic etiam Thomas Bartolinus, qui vidit Leonici in aedibus heredum Aeneae Picinae.

1 *Romae.*

EX. AVCTORITATE
IMP. CAES. DIVI. NERVAE. FIL.
NERVAE. TRAIANI. AVG. GERMA
NICI. DACICI. *PARTHICI. PONTIFI
CIS. MAXIMI. TRIBVNIC. POTEST.† V
COS. V. P. P. CVRAT. VIARVM
L. LICINIVS. C. F. SVRA. IIII. VIR. IT.
M. IVLIVS. M. F. FRONTO. IIII. VIR
T. LAELIVS. Q. F. COCCEIANVS. IIII. VIR
SEX. FLAVIVS. L. F. FALTO. IIII. VIR
CIPP. TERM................
VIAM. TRAIANAM. APP. PER. BRVTTIOS
SALENTINOS. PEC. PVBL. CONTVLERE
BRVTTIEI. SALENTINEI. OPPIDATIM
NAPETINEI. HIPPONIATEI. MAMERTINEI
RHEGINEI. SCYLLACEI. CAVLONIATAI
+LAOMETICEI. TERINAEI. TEMSA
NAEI. LOCREN......THVRIAT...
CVR............MILL. P..................
..................................CC..............................

Gruterus ex Ursini schedis. Sic hanc inscriptionem quae valde mutila & corrupta legebatur in editione Gruteri, emendavi & supplevi ex Gudii codice, qui scribit se bis eam contulisse.
* Cur Parthici? quod nomen primo nactus. A. V. 868. Gud.
† leg. VIII. Reines. 1. c. A. 858. + Al. LAOMETICIEI.

3 *Alcanterae in Lusitan.*

IMP. CAES. AVG
PONT. MAX. TRIB
POT. XXI. COS. XIII
PAT. PATR
TERM. AVG. INTER
LANC. OPP. ET
*IGAEDIT

* ICAEDIT. Ex Morali.

6 *Romae in viridario Caesiorum, in Carinis, è via Salaria adducta tabula marm.*

IMP CAESAR M AVRELIVS
ANTONINVS AVG
GERMANICVS SARMAT ET
IMP CAESAR L AVRELIVS
COMMODVS AVG.
GERMANICVS SARMATIC
sic
HOS LIMIDES CONSTITVI IVSSERVNT
PROPTER CONTROVERSIAS QVAE
INTER MERCATORES ET *MANCIPES
ORTAE ERANT VTI FINEM
DEMONSTRARENT VECTIGALI
†FORICVLIARI ET ‡ ANSARI *sic*
PROMERCALIVM SECVNDVM
VETEREM LEGEM SEMEL DVM
TAXAT †EXIGVNT....

*MVNICIPES Cittad. sched.

† al. FOVENCVLARII. EPANS

† EXIGVNDVM. Citt.

Ad lapidem describebat Cittadinus, & Gutenstenius, e quorum haec autographis Gruterus. ‡ ANTARII Fabiet † EXIGVND. Fabiet. emend. p. II. Circa duas has voculas valde haesitat Gutherius lib. 3. de off. D. Aug. p. 561. quem vide. Reines. conjicit forte legendum Fori culleari, in quo liquida vendebantur, quae culeis mensurantur. Est tamen & culleus mensura frumentorum. Gudius.

2 *Ledesmae in Hispania (quam Bletisam antiquitus fuisse autumant) in aede divae Mariae.*

IMP. CAESAR. AVG. PONTIF
MAXIM. TRIBVNIC. POT. XXVIII
COS. XIII. PATER. PATR.
TERMINVS. AVGVSTAL. INTER
BLETISAM. ET. MIROBR. ET. SALM.

Missa fuerunt haec ex Hispaniis ab Alfonso Castro, qui diligentissime ac eruditissime descripserat.

4 *Oreolo loco solitario, non procul ab Ebora.*

DD. NN
AETERN. IMPP
C. AVRE. VALER
IO. IOVIO. DIO
CLETIANO. ET
M. AVR. VALERI
O. ERCVLEO
MAXIMIANO
PIIS. FEL. SEMPER. AVGG
TERMINVS. INTER
PACENS. ET. EBORENS
CVRANTE. P. DATIANO
V. P. PRAESIDE. H. H.
N. M. Q. EORVM
DEVOTISSIMO
HEINC. *PACENSES

In aversa parte.

HEINC EBORENSES

E Morali & Resendio.
* Pacis Augustae Genius 14 p. 1075.

5 *Terracinae in Templo.*

IVSSV. IMPERATORIS
CAESARIS
QVA. ARATRVM
DVCTVM. EST

Ex Apiano.

VIAR. TERMINORQ.
PVBLICOR. AC
PRIVATOR.

1 *Romae cippus in aedibus Octavii Crescentii Eq. qua itur a Pantheo ad viam Flaminiam.*

ID. QVOD. INTRA. CIPPOS
AD. CAMP. VERSVS. SOLI
EST. CAES. AVGVST. REDEMTVM
A. PRIVATO. PVBLICAVIT.

Ex Ursini schedis. Sic emendavit Gudius cum contulisset ad lapidem. Sic etiam ms. Pighii. Corrupte legebatur apud Grut. EST. A. CAES. dein in ultimo versu A erat omissum.

2 *Romae in domo Gentilis Delphini, in parva basi, imo in magno cippo Tiburtini marmoris nunc in aedibus, quae fuere Fulvii Ursini.*

IMP. CAESAR
VESPASIANVS. AVG
PONTIF. MAX. TRIBVNIC
POTEST. VI. IMP. XIIII. P. P
COS. VI. DESIG. VII. CENSOR
sic
LOCVM. * VINIAE. PVBLICAE
OCCVPATVM. A. PRIVATIS
PER. COLLEGIVM. PONTIFICVM
RESTITVIT

XVIII Cittad. Sed uti editur, est in Wouw. sched. & Boiss. & sic in lapide repert. Gud.

* VINEAE Boiss.

Vidit Smetius & Cittadinus. Onufr. fast. 209. Contuli ad lapidem. Gud. Boiss. T. V. 119.

3 *Romae in aedibus Maffejorum.*

.................ESAR. AVG. ....
A PRIVATO. IN PVBLICVM
RESTITVIT
IN PARTEM. DEXTERAM. RECTA
REGIONE. AD. PROXIM. CIPPVM
PED. CLXXXII
ET. IN PARTEM. SINISTRAM. RECTA
REGIONE. AD PROXIM. CIPPVM
PED. CLXXVIII

Vidit Lipsius & Cittadinus.

4 *Romae in marmore reperto ad aediculam Sancti Salvatoris in statera, prius Sancti Saturnini, ubi olim aerarium populi Romani.*

L. CALPVRNIVS. PISO
M. SALVIVS
PR. AER
AREAM. EX. S. C. A. PRIVATIS
PVBLICA. PECVNIA. REDEMTAM
TERMINAVER

Ex Panvinio. Wouw. sched.

5 *Romae ante aliquot XX annos effossum prope ductus aquae Claudiae.*

L. NONIVS. ASPRENAS
* L. AXIVS. NASO. TR. PL
CAECILIVS. † CORNVTVS
.......Q. LVTATIVS. CATVLVS
..........VACONIVS. STOLO
...CVRATORES. LOCORVM. PVBLICORVM
....DICANDORVM. EX. S. C. EX. PRIVATO
IN. PVBLICVM. RESTITVERVNT

E Fulvii Familiis, & notis ad Ciceronem. l. 10. ep. 12. ad Planc. Sic hunc lapidem mutilum restitui ex Wouwerii schedis & Gudio.

* Vid. Torrent. ad Suet. Jul. 9. Gell. 7. 3. In nummo quoque, quem laudat Torrent. AXSIVS NASO scribitur. Est tamen Axius infra DCCLXI. 1. & alibi sine S. hinc ab Axiis Axidii. Gud.

† Praetorius A. Urb. 777. Tacit. l. 4. M. Cornutus Praetor Urbanus A. V. 710. Pigh.

6 *Romae in villa Julia, via Flam. extra portam Flumentanam.*

T. QVINCTIVS. CRISPINVS
VALERIANVS *

C. ‡ CALPETANVS. STATIVS. RVFVS
C. † PONTIVS. PELIGNVS
C. PETRONIVS. VMBRINVS
M. CRASSVS. FRVGI
CVRATORES
LOCOR. PVBLICOR. IVDICAND
EX. S. C. CAVSA. COGNITA
EX. PRIVATO. IN. PVBLIC. RESTITVER

Vidit Smetius. * Cos. A. U. 760. vid. supra CLXXXVII. 4. & 12. Filius. T. Quinctii T. F. Cos. A. U. 745. Gud. ‡ Vid. CLXXXVII. 8. sub. A. V. 773. † sub. Tiberio. CDLVII 4.

7 *Prope Brixiam in terra Lens, in templo S. Scholasticae.*

FINIS. INTER. PVBLICVM
ET. PRIVATVM

E Verderii schedis Gruterus.

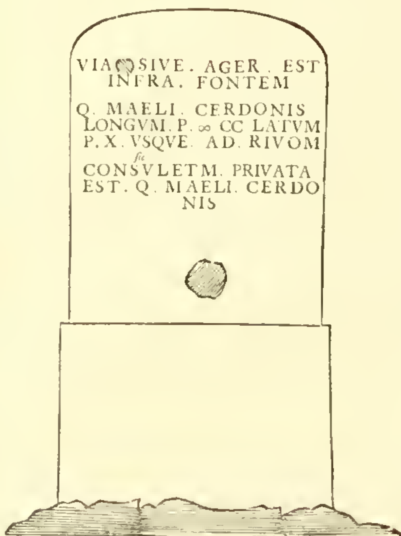
8 *Romae in Quirinali, ad malum Punicum.*

INTER. DVOS
PARIETES
AMBITVS. PRIVAT
FLAVI. SABINI

Ex Mathano.

VIAR. TERMINOR QVE

1 *Fianellae in Sabinis Cippus è Tiburtino.*

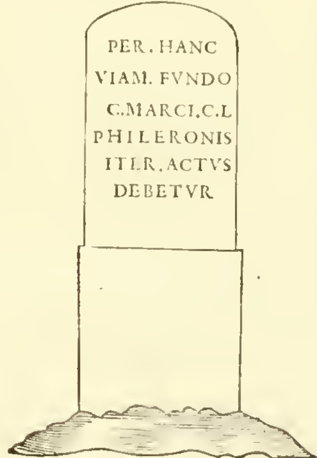
Stephan. Pighius exscrip.

2 *Romae apud Fulvium Ursinum.*

VIA. QVAE. DVCIT
PER. AGRVM
NONIANVM
A. M. XX. DEVERTIC
SINISTROSVM
PER. COMPITVM
SECVS. PISCINAM
IN. FVNDO
DECIMIANO
THALAMIANO
IVNCTIS. DEBETVR
ITA. VTI. HODIE
IN. VSO. EST

Ex Castalione.

3 *Stimigliani in Sabinis, cippus e Tiburtino.*

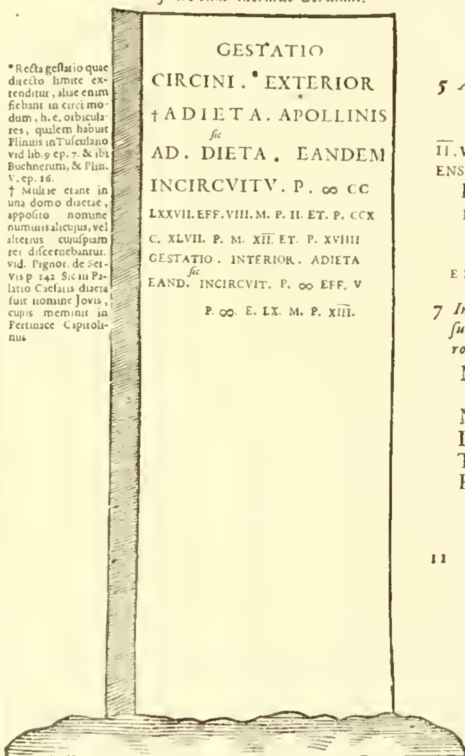
Vidit & exscripsit Smetius.

4 *Angleriae haud procul a Mediolano.*

C. LARTI. PARIETES. PRIVATI
PRIVATO. SOLO

Ex Apiano.

8 *Romae in vinea Benedicti de Ponte, in Exquiliis, ubi fuere olim thermae Gordiani.*

Vidit Smetius.

* Recta gestatio quae directo limite extenditur, aliae enim fiebant in circi modum, h. e. orbiculares, qualem habuit Plinius in Tusculano vid lib. 9 ep. 7. & ibi Buchnerum, & Plin. V. ep. 16.

† Multae erant in una domo diaetae, apposito nomine numinis alicujus, vel alterius cujuspiam rei discernebantur. vid. Pignor. de Servis p. 242. Sic in Palatio Caesaris diaeta fuit nomine Jovis, cujus meminit in Pertinace Capitolinus

5 *Apud villam novam de Xaro, in Hispan.*

TRIFINIVM
II. VIR. SACILERNVSI. IDI
ENSIS. SOLIENSIS. EX. SENTENT
IVLI. PROCVLI. IVD
IMP. CAESARE
IVLIANO
AVG

E Busbequio, Morale, & Anton. Augustino.

6 *Hispali.*

PROVINCIAE. BAETICAE
MANENTIBVS. PRO
FVTVRA
COLONIAE. HISPALEN
SIVM. XXIIII. XXIII. XXII
XXI. XX. XVII

E Morali.

7 *In via ab Hispali Emeritam versus, in pago* Monasterio, *lapis muro templi insertus.*

MVTATIONE
OPPIDI
MVNICIPES. ET
INCOLAE. PAGI
TRANSLVCANI
ET. PAGI. SVB
VRBANI

E Morali

9 *Extra Romam, in vinea Sangaleti.*

IN HOC
POMARIO
* GESTATIONIS
PER. CIRCVITVM
† QVINQVIENS
EFFICIT ‡ PASSVS
MILLE

Vidit Lipsius.

* Gestatio locus dicebatur ubi lecticarii dominum gestabant vel voluptatis vel morbi levandi caussa l. 16. D. de vi aut clam. Suet. Claud. 32. vid. ibi Torrent. Gronov. ad Senec. 3 de benef. 16. † ITVM. ET. REDITVM. *Fabret. Insc.* c. x p. 671 haec ex lapide adjicit. Pignor. de Servis ex hac inscript. colligit adhibitum in gestando fuisse certum passuum numerum: sed hic significari potius ambitum loci ejus seu gestationis puto. Gud

‡ Una ergo circuitione efficientur passus ducenti.

10 *Fragmentum tabulae marmoreae quadratum, altum plus minus palmos tres, effossum in vinea quadam Romae, prope arcum S. Viti, circa ann* CIↃ IↃLXI *quod nunc asservatur in Mausoleo Caroli S Angeli.*

NVMERVS. TR
QVIBVS. LOCIS
PAL. H IIII CLXXXXII
SVC. H IIII LXVIII. IN
ESQ. H ∞ DCCLXXII. A
COL. H CCCCLVII I
ROM. H LXVIII
VOL. H LXXXV

Nicol. Florentius misit Romam.

11 *In Valle Laventina in Carinthia.*

ↃQVAEↃ SVNT
Ↄ IN. CIRCVITVↃ

Ex Apiano.

Agrariae legis fragmentum ex aere apud Fulv. Ursinum Romae. prius habuit in Bibliotheca P. Bembus, inquit Sigonius lib. 2. cap. 2. de antiq. jure Italiae, ubi & suppletur istud ac sequens.

..PIVM. FVIT. PRO. TRIBV. Q. FABIVS. QF. PRIMVS. SCIVIT. QVEI. AGER. POPLICVS. POPVLI. ROMANEI. IN. TERRAM. ITALIAM. P. MVVCIO. L. CALPVRN. .

. . AGRVM. LOCVM. SVMPSIT. RELIQVITVE. QVOD. NON. MOOVS. MAIOR. SIET. QVAM. QVANTVM. VNVM. HOMINEM. EX. LEGE. PLEBEIVE. SC. SIBEI. SVMERE...

...QVOI. EIQVE. DE. EO. AGRO. LOCO. EX. LEGE. PLEBEIVE. SC. III. VIR. SORTITO. CEIVI. ROMANO. DEDIT. ADSIGNAVIT. QVOD. NON. IN. EO. AGRO. LOCO. EST. QVOD. VLT .

.. DDITVS. EST. QVEI. AGER. PVBLICVS. POPVLI ROMANEI. IN. TERRA. ITALIA. P. MVVCIO. L. CALPVRNIO. COS. FVIT. EXTRA. EVM. AGRVM. QVEI. AGER. EX. LEGE...

.. IE. AGRI LOCEI PVBLICEI. IN. TERRA. ITALIA. QVOD. FIVS. EXTRA. VRBEM. ROMA. EST. QVOD. EIVS. IN. VRBEM. OPPIDO. VICO. EST. QVOD. EIVS. III. VIR. DEOIT. ADSIGNAVIT. QVOD...

...LEGE. PLEBEIVE. SCITO. QVOD. C. SEMPRONIVS. TI. F. TR. PL. ROG. EXCEPTVM. CAVITVMVE. EST. NEI. DIVIDERETVR. QVOD. QVOI. EIQVE. DE EO. AGRO LOCO. AGRI. LOCEI. AEDIFIC...

...N. TERRA. ITALIA. III. VIR. DEDIT. ADSIGNAVIT. RELIQVIT. INVE. FORMAS. TABVLASQVE. RETVLIT. REFERIVE. IVSIT... AGER. LOCVS. AEOIFICIVM. OMNIS. QVEI. SVPRA. SCRIPTV.

..O. ITA. VTEI. CETERORVM. LOCORVM. AGRORVM. AEDIFICIORVM. PRIVATORVM. EST. ESTO. CENSORQVE. QVEI. QVOMQVE. ERIT FACITO. VTEI. IS. AGER. LOCVS. AEDIFICIVM. QVEI..

...EST. NEIVE. QVIS. FACITO. QVO. QVOIVS. EVM. AGRVM. LOCVM. AEDIFICIVM. POSSESSIONEM. EX. LEGE. PLEBEIVE. SCITO. ESSE. OPORTET. OPORTEBITVE. EVM. AGRVM. L...

IOVE. SENTENTIA. DEICITO. NEIVE. FERTO. QVO. QVIS. EORVM. QVOIVM. EVM. AGRVM. LOCVM. AEDIFICIVM. POSSESSIONEM. EX. LEGE. PLEBEIVE. SCITO. ESSE. OPORT...

S. VICANEIS. QVEI. IN. TERRA. ITALIA. SVNT. DEOERVNT. ADSIGNAVERVNT. RELIQVERVNT. NEI. QVIS. FACITO. QVOMINVS. EI. OETANTVR. ERVANTVR. HABEAT. PO...

... QVE. EVM. AGRVM. QVEM. EX. H. L. VENIRE. DARI. REDDIVE. OPORTEBIT. QVEI. AGER. LOCVS. AEDIFICIVM. EI. QVEM. IN. VIASIEIS. VICANISVE. EX. S. C. ESSE. OPORTET. OPORTEB...

...TEI. EST. SIET. EX. H. L. N. R. QVEI. AGER. LOCVS. PVBLICVS. POPVLI. ROMANEI. IN. TERRA. ITALIA. P. MVVCIO. L. CALPVRNIO. COS. FVIT. EXTRA. EVM. AGRVM. QVEI. AGER. EX. LEGE. PLEBEIVE...

...SA. IN. EVM. AGRVM. AGRI. IVGRA. NON. AMPLIVS. XXX. POSSIDEBIT. HABEBITVE. S. AGER. PRIVATVS. ESTO. QVEI. IN. AGRVM. COMPASCVOM. PEQVDES. MAIORES. NON. PLVS. X. PASTEI. QVAI...

... E. DATO. NEIVE. SOLVITO....AGER. PVBLICVS. POPVLI. ROMANEI. IN. TERRA. ITALIA. P. MVCIO. L. CALPVRNIO. COS. FVIT. EIVS AGRI. III. VIR. A. D. A. EX. LEGE. PLEBEIVE. SCITO. SORTITO. QVOI. CEIVI. ROMA...

... ECERNITOQVE. VTEI. POSSESSIONEM. SECVNDO. EVM. HEREOEMVE. EIVS. DET. QVOI. SORTI. IS. AGER. DATVS. ADSIGNATVS. FVERIT. QVOD. EIVS. AGRI. NON. ABALIENATVM. ERIT. ITA. VTI. S. S. EST.

... S. QVEIVE. AB. FORVM. QVEI. EMIT. QVEI. EORVM. DE. EA. RE. ANTE. EIDVS. MARTIAS. PRIMAS. IN. IOVS. ADIERIT. AD. EVM. QVEM. EX. H. L. DE. EO. AGRO. IVS. DEICERE. OPORTEBIT. IS. DE. EA. RE. ITA. IOVS. DEICITO...

...R. S. S. EX. POSSESSIONE. VI. EIECTVS. EST. QVOD. EIVS. IS. QVEI. EIECTVS. EST. POSSEDERIT. QVOD. NEQVE. VI. NEQVE. CLAM. NEQVE. PRECARIO. POSSEDERIT. AB. EO. QVEI. EVM. EA. POSSESSIONE. VI. EIEC...

... PTO. EXVE. H. L. PRIVATVM. FACTVM. EST. ERITVE. PRO. EO. AGRO. LOCO. AEDIFICIO. PROQVE. SCRIPTVRA. PECORIS. QVOD. IN. EO. AGRO. PASCITVR. POSTQVAM. VECTIGALIA. CONSTITERINT. QVAE. POST. H. L......

...QVOVE. QVID. OB. EAM. REM. POPVLO. AVT. PVBLICANO. DETVR. EXSIGATVRVE. NEIVE. QVIS. QVID. POSTEA. QVAM. VECTIGALIA. CONSISTENT. QVAE. POST. H. L. ROG. PRIMVM. CONSTITERINT. OB. EOS. AG...

...C. A. D. X. E. K. OCTOBRIS...INA. QVOM. AGRO. QVEI. TRANS. CVRIONE. EST. LOCAVERVNT. QVEI. IN. EO. AGRO. LOCO. CEIVIS. ROMANVS. SOCIVMVE. NOMINISVE. LATINI. QVIBVS. EX. FORMVLA. TOGATORVM...

... D. OPPIDVM. COLONIAMVE. EX. LEGE. PLEBEIVE. SC. CONSTITVIT. DEDVXITVE. CONLOCAVITQVE. QVEM. AGRVM. LOCVMVE. PRO. EO. AGRO. LOCVMVE. DE. EO. AGRO. LOCO. QVEI. PVBLICVS. POPVLI. ROMANEI...

.. QVOIVE. AB. EO. HEREDIVE. EIVS. IS. AGER. LOCVS. TESTAMENTO. HEREDITATI. DEDITIONIVE. OBVENIT. OBVENERITVE. EMIT. EMERITVE. QVEIVE. AB. EMTORE. EIVS. EMIT. EMERITVE. IS. AGER. PRIVATVS. ESTO. QVE...

...EREDEMVE. EIVS. DET. QVOI. III. VIR. EVM. AGRVM. LOCVM. PRO. EO. AGRO. LOCO. QVO. COLONIAM. DEDVXIT. DEDDIT. REDDIDIT. ADSIGNAVITVE. FACITOQVE. IS. PR. CONSOL. VE. QVO. DE. EA. RE. IN. IOVS. AOITVM. ER...
...SEIVE. IS. AGER. COMPASCVOS. ESTO. NEIVE. QVIS. IN. EO. AGRO AGRVM. OOVPATVM. HABETO NEIVE. DEFENDITO. QVOMINVS. QVEI. VELIT. COMPASCERE LICEAT. SEI. QVIS. FAXSIT. QVOTIENS. FAXIT. AGRI IVGRA. SINGVLA.
...NVMERVS. PECVDVM IN. H. L. SCRIPTVS. EST. LICETO. NEIVE. QVID. QVOI. OB. EAM. REM. VECTIGAL. NEIVE. SCRI...RE. DEBETO. QVOD. QVISOVE. PECVDIS IN. CALLEIS. VIASVE. PVBLICAS. ITINERIS. CAVSA. INDV...
...MMVTAVIT. QVO. PRO. AGRO. LOCO. EX PRIVATO. IN. PVBLICVM TANTVM. MODVM. AGREI LOCEI. COMMVTAV... MNEIS. PRIVATVS. ITA. VTEI. QVOI. OPTVMA. LEGE. PRIVATVS EST. ESTO. QVEI. AGER. EX PRIVA..
...CENS. REDEMPTVM HABENT. CENSORIBVS. QVEICOMQVE. POST. HAC. FACTEIS. ERVNT. EI FACI. ..VOLENT. TANTIDEM. PRO. PATRITO. REDEMPTVM. HABEANT. P. P. SVBSIGNENT. II. VIRVM. QV ....
......AVTEI. S. S. EST. IN. AGREIS QVEI. IN. ITALIA. SVNT. QVEI. P. MVCIO L. CALPVRNIO. COS. PVBLICEIS POPVLI. R....ROMANO. FACER LICEBIT. ITEM. LATINO. PEREGRINOQVE QVIBVS. M. LIVIO. L. CALPVRNIO...
. . . . . QVIS. QVOD. EVM. EX. HAC. LEGE. FACERE. OPORTVERIT. NON. EECERIT. QVODVE. QVIS. EORVM. EX. H. L.. .PROVE MAG. QVOD EA. RE. IN. IOVS. ADITVM. ERIT. QVOD. EX. H. L. PETETVR. ITEM. IVOICIVM. IVDI. .
...SEIVE. QVAE. PRO MONICIPEIS COLO.. ..NOMINISVE LATINI. POPLICE. DEVE. SENATI. SENTENTIA. AGER. FRVENDVS. DATVS...
...VENIT. OBVENERIT. QVIBVS. ANTE. H....DVCTVM. HABERE. FRVI. POSSIDERE. DEFENDERE. LICVIT. EXTRA. EVM. AGRVM. LOCV...
QVEI. AGER. LOCVS. PVBLICVS. POP. ...RRA. ITALIA. P. MVCIO L. CALPVRNIO. COS. FVIT. QVOD. EIVS. AGRI LOCI. EX LEGE....
...NITO. NEIVE. IVDICIVM NEIVE. RECVPERATORES. DATO. NISEI. COS. PR. VE. QVOD. VADIMONIVM EIVS. RE...C.
...COS PR. CENS. QVEI QVOM . .. RIS. DICTIO. IVOICI. IVDICIS. RECVPERATORVM. DATIO. I V. E. F R. P. P. S. V .. ...
...ESSE. VIDEBITVR. QVOI .... L. INTERCEDEBAT. E. H. L. N. R. QVOI. PVBLICANO. E. H. L. PEQVNIA. DEBEBITVR ....
...OARIVE. OPORTERE. DE.. S. PR. PROVE. PR. QVO. IN. IOVS. ADIERINT. IN. OIEBVS. X. PROXVMEIS. QV
.QVAE. RES. SOLVTA. NO..... ... O. NON. SIET. IVDICATAVE. NON. SIET. QVOD. EIVS. PRAEVARICATIONV..
. TENTIA.... ...REI. IVDICANDAE. MAXSVME. VERVM. ESSE. COMPERRIT. FACITOQV...
...ABERE. POSSIOERE. FRVIVE. VETET. QVASVE. IN. LEGES. PL. SC. DE. EA. R....
...VEM. MINVS. PETERE. CAPERE. GERERE. HABEREQ. LICETO. NEIVE. Q....
...RAVDE SVA. FACERE. LICETO. INQVE. FAS. LEGES. PL. SC. DE. EA. RE. QVOD. EX .
. . VS. EST. DEOIT. ADSIGNAVITVE. QVEMVE. AGRVM. LOCVM. DE. EO. AGRO. LO...
...AOSIGNATVM. ESSE. FVISSEVE. IOVDICAVERIT. VTEI. IN. H L. SC. EST. QVEI. S.
...RVM. LOCVM. QVEM. EX. L. COLONEI. EIVE. QVEI. IN. COLONEI. NVMER. O ..
...AEVIDES. PRAEOIAQVE. SOLVTI. SVNTO. EAQVE. NOMINA. MANCVP. .
.. EMIT. IS. PRO. EO. AGRO. LOCO. PEQVNIA. NEIVE. PRAEVIDES. NEI ..
...ANCEPS. PRAESVE. FACTVS. EST. QVODQVE.....EDIVM. OB....
...R. LOCVS. PRIVATVS. VECTIGALISQVE...
.. LIA. IMPERARE. SOLENT. EIS. P....
...M AGRVM. LOCVM. IN...
. . GER. LOCVS. PVBLI...
...ERIT...

Alterum fragmentum agrarium Patavii, in Bibliotheca Bembi.

VM. CAVITV
DICIO. EVM. QVOIVM
DE. RE. PVB. QVEIS. DE. EA. RE. AD. SEN
EATQVE. QVOVE. POSSESSIO. INVITO. MOR
M. NON. ABALIENAVERIT. EXTRA. EVM
ER. LOCVS. AEDIFICIVM. PRIVATVM. SIET. QVOVE. MA
EXTRAQ. EVM. AGRVM. QVEM. VETVS. POSSESSOR. EX. LEGE. PLEBEIV
PASCET. QVAEQVE. EX. EIS. MINVS. ANNVM. GNATAE. ERVNT. POSTEAQVE.
NAVIT. ABALIENAVERITVE. NEQVE. HERES. EIVS. ABALIENAVIT. ABALIENAV
ERET. POSSESSIONEM. DEDIT. ADSIGNAVIT. REDDIDIT. QVODQVE. EIVS. AGRI. III
QVOI. IS. AGER. VETERE. PROVE. VETERE. POSSESSORE. DATVS. ADSIGNATVSVE. QVEIVE
IAS. QVAE. POST. H. L. ROG. PRIMAE. ERVNT. FACITO. VTEI. IS. QVEI. ITA. VI. EIECTVS. E
PVBLICANO. PEQVNIA. SCRIPTVRAM. VECTIGALVE. DET DAREVE. DEBEAT. NEIVE. QVIS
REIS. PASCETVR. POPVLO. AVT. PVBLICANO. DARE. DEBEAT. AGER. LOCVS. PVBLICVS. POPVL
VM. PVBLICVM. POPVLI. ROMANEI. DE. SVA. POSSESSIONE. VETVS. POSSESSOR. PROVE. VETERE. POSSESSO
GRVM. LOCVM. QVEI. AGER. LOCVS. EX. LEGE. PLEBEIVE SC. QVOD. C. SEMPRONI. TI. F. TR. PL. ROG. EXSCE
COLONIAM. DEDVXSIT. ITA. VTEI. S. S. EST. AGRVM. LOCVM. AEDIFICIVM. DEDIT. REDDIDIT. ADSIGNA
RA. SCREIPTVS. EST. QVOD. EIVS. AGREI. LOCI. POST. H. L. ROG. PVBLICVM. POPVLEI. ROMANEI. ERIT. EXT
DEBETO. EI. QVEICOMQVE. ID. PVBLICVM. FRVENDVM. REDEMTVM. CONDVCTVMVE. HABEBIT. BOVES. EQVI
BVS. VTEI. LEGE. PVBLICE. INPASTVM. IMPVLSVM. ITINERIS. CAVSA. ERIT. NEI. QVID. POPVLO. NEIVE. PVBLICANO. PE
BLICO IN. PRIVATVM. COMMVTATVS. EST. DE. EO. AGRO. SIREMPS. LEX. ESTO. QVASSEI. IS. AGER. P. MVVCIO L. C
ER. TERRAM. ITALIAM. L. MVVCIO. L. CALPVRNIO. COS. FVERINT. EAS. FACIVNTO. PATEANT. VACVAEQ. SIEN
IVE. S.C. EXVE. FOEDERE. LICVIT. SED. FRAVDE. SVA. FACERE. LICETO. QVOD. EX. H. L. ITA. VTEI. SS. ET. IN. AGREIS. QVEI
ET. IN. EVM. IOVDICIVM. IOVDICEM. RECVPERATOREM. EX. H. L. DARE. OPORTERE. ET. SEI. QVIS. DE. EA. RE. IOVDICIV
E. PRO. COLONIA. MOINICIPIOQVE. PROVE. MOINICIPIEIS. FRVENTIB. QVEI. IN. TRIENTALIBVS
VE. OPORTEBIT. ID. VTEI. QVICQVID. QVOEIQVE. ANTE. H. L. R. LICVIT. ITA. ET. HABERE
ID. DE. EO. AGRO. LOCO. AMBIGETVR. COS. PR. QVEIQVOMQVE. ERIT. DE. EA. RE. IOVRIS
I. CAVSA. DECERNANT. EIVS. H. L. N. R. QVOD. IOVDICIVM. IOVDEX. RECVPERATO
O. AGRO. LOCO. IOVS. DEICITO. NEIVE. DECERNITO. NEIVE. IOVDICIVM
EM. FACITO. QVO. QVIS. PRO. AGRO. MINVS. ALITERVE. SCRIPTVRAM. V
VIBVS. L. QVEI. CLASSIS. PRIMAE. SIENT. XI. DATO. INDE. ALTERNOS. DV
MVE. FACTVM. NON. SIET. SEI. MAIOR. PARS. EORVM. RECVPERATORV
RIT. SEDVLOM. VTEI. IS. QVEI. IOVDICATVS. ERIT. DARE. OPORTEA
POSSIDEBIT. FRVETVR. QVAM. EX. H. L. LICEBIT. EVM. AGRVM. QVEM
SI. QVAE. LEX. PLEBEIVE. SC. EST. QVAE. MAS. QVEM. EX. H. L.
DECERNERE. OPORTEBIT. SED. FRAVDE. SVA. NEI. IOVRATO. NEIVE
PL. SC QVOD. M. BAEBIVS. TR. PL. IIIVIR. COLONIAE. DEDVCEND
EXTRA. EVM. AGRVM. LOCVM. QVEI. AGER LOCVS. IN. EA. CEN
OPORTEBITVE. QVOD. EIVS. AGREI. LOCEI. QVOIEIQVE. EMTVM. EST
QVEI. AERARIVM. PROVINCIAM. OPTINEBIT. IN. TABVLEIS
REM. QVOD. PRAES. FACTVS. EST. POPVLO. OBLIGATVS. EST
VEI. AGER. LOCVS. IN. AFRICA. EST. QVEI. ROMAE. PVBLICE
TVS. ERIT. QVOD. EIVS AGREI. LOCEI. EXTRA. TERRA. ITALIA. EST
VE. AGRVM. LOCVM. QVEIQVOMQVE. HABEBIT. POSSIDEBIT
ER. LOCVS. IN. AFRICA. EST. QVOD. EIVS. AGRI
FACTVS. CREATVSVE. ERIT. EIICI.
ROFITEBITVR. COGNITO
IQVE. IPSE. N
AG.

Ex Mazochio, Sigonio & Ursino.

Decretum Arbitrum finium regundorum, inter Genuates & Veiturios. In aenea Tabella Genuae.

Q. M. MINVCIEIS. Q. F. RVFEIS. DE. CONTROVORSIEIS. INTER
GENVATEIS. ET. VEITVRIOS. IN. RE. PRAESENTI. COGNOVERVNT. ET. CORAM. INTER. EOS. CONTROVERSIAS. COMPOSEIVERVNT
ET. QVA. LEGE. AGRVM. POSSIDERENT. ET. QVA. FINEIS. FIERENT. DIXSERVNT. EOS. FINEIS. FACERE. TERMINOSQVE. STATVI. IOVSERVNT
VBEI. EA. FACTA. ESSENT. ROMAM. CORAM. VENIRE. IOVSERVNT. ROMAE. CORAM. SENTENTIAM. EX. SENATI. CONSVLTO. DIXERVNT. EIDIB.
DECEMB. L. CAECILIO. Q. F. Q. MVVCIO. Q. F. COS. QVA. AGER. PRIVATVS. CASTELI. VEITVRIORVM. EST. QVEM. AGRVM. EOS. VENDERE. HEREDEMQVE
SEQVI. LICET. IS. AGER. VECTIGAL. NEI. SIET. LANGATIVM. FINEIS. AGRI. PRIVATI. AB. RIVO. INFIMO. QVI. ORITVR. AB. FONTEI. IN. MANICELO. AD. FLOVIVM.
EDEM. IBEI. TERMINVS. STAT. INDE. FLOVIO. SVSO. VORSVM. IN. FLOVIVM. LEMVRIM. INDE. FLOVIO. LEMVRI. SVSVM. VSQVE. AD RIVVM. COMBERANE
INDE. RIVO. COMBERANEA. SVSVM. VSQVE AD CONVALLEM. CAEPTIEMAM. IBI. TERMINI. DVO. STANT. CIRCVM. VIAM. POSTVMIAM. EX EIS. TERMINIS. RECTA.
REGIONE. IN. RIVO. VINDVPALE. EX. RIVO. VINDVPALE. IN. FLOVIVM. NEVIASCAM. INDE. DORSVM. FLOVIO. NEVIASCA. IN. FLOVIVM. PROCOBERAM. INDE
FLOVIO. PROCOBERA. DEORSVM. VSQVE. AD. RIVOM. VINELASCAM. INFVMVM. IBEI. TERMINVS. STAT. INDE. SVRSVM. RIVO. RECTO. VINELASCA
IBEI. TERMINVS. STAT. PROPTER. VIAM. POSTVMIAM. INDE. ALTER. TRANS. VIAM. POSTVMIAM. TERMINVS. STAT. EX. EO. TERMINO. QVEI. STAT
TRANS. VIAM. POSTVMIAM. RECTA. REGIONE. IN. FONTEM. IN. MANICELVM. INDE. DEORSVM. RIVO. QVEI. ORITVR. AB. FONTE. IN. MANICELO
AD. TERMINVM. QVEI. STAT. AD. FLOVIVM. EDEM. AGRI. POPLICI QVOD. LANGENSES. POSIDENT. HISCE. FINIS. VIDENTVR. ESSE. VBI. COMFLVONT
EDVS. ET. PROCOBERA. IBEI. TERMINVS. STAT. INDE. FLOVIO. SVRSVORSVM. IN MONTEM. LEMVRINO. INFVMO. IBEI. TERMINVS
STAT. INDE. SVRSVM. VORSVM. IVGO. RECTO. MONTE. LEMVRINO. IBEI. TERMINVS. STAT. INDE. SVSVM. IVGO RECTO. LEMVRINO. IBEI. TERMINVS
STAT. IN. MONTE. PROCAVO. INDE. SVRSVM. IVGO. RECTO. IN. MONTEM. LEMVRINVM. SVMMVM. IBEI. TERMINVS. STAT. INDE. SVRSVM. IVGO
RECTO. IN. CASTELVM. QVEI. VOCITATVST. ALIANVS. IBEI. TERMINVS. STAT. INDE. SVRSVM. IVGO. RECTO. INMONTEM. LOVENTIONEM. IBEI. TERMINVS
STAT. INDE. SVRSVM. IVGO. RECTO. IN. MONTEM. APENINVM QVEI. VOCATVR. BOPLO. IBEI. TERMINVS. STAT. INDE. APENINO. IVGO. RECTO
IN. MONTEM. TVLEDONEM. IBEI. TERMINVS. STAT. INDE. DEORSVM. IVGO. RECTO. IN. FLOVIVM. VERAGLASCAM. IN. MONTEM. BERIGIEMAM
INFVMO. IBEI. TERMINVS. STAT. INDE. SVRSVM. IVGO. RECTO. IN. MONTEM. PRENICVM. IBEI. TERMINVS. STAT. INDE. DORSVM. IVGO. RECTO. IN
FLOVIVM. TVLELASCAM. IBEI. TERMINVS. STAT. INDE. SVRSVM. IVGO. RECTO. BLVSTIEMELO. IN. MONTEM. CLAXELVM. IBEI. TERMINVS. STAT. INDE
DEORSVM. IN. FONTEM. LIBRIEMELVM. IBEI. TERMINVS. STAT. INDE. RECTO. RIVO. ENISECA. IN. FLOVIVM. PROCOBERAM. IBEI. TERMINVS STAT
INDE DEORSVM. IN FLOVIOM. PROCOBERAM. VBEI. CONFLVONT. FLOVI. EDVS. ET. PROCOBERA. IBEI. TERMINVS. STAT. QVEM. AGRVM. POPLICVM
IVDICAMVS. ESSE. EVM. AGRVM. CASTELANOS. LANGENSES. VEITVRIOS. POSIDERE. FRVIQVE. VIDETVR. OPORTERE. PRO. EO. AGRO. VECTIGAL. LANGENSES
VEITVRIS. IN. POPLICVM. GENVAM. DENT. IN. ANNOS. SINGVLOS. HS. N. CCCC. SEI. LANGENSES. EAM. PEQVNIAM. NON. DABVNT. NEQVE. SATIS
FACIENT. ARBITRATVV. GENVATIVM. QVOD. PER. GENVENSES. MORA. NON. FIAT. QVO. SETIVS. EAM. PEQVNIAM. ACCIPIANT. TVM. QVOD. IN. EO. AGRO
NATVM. ERIT. FRVMENTI. PARTEM. VICENSVMAM. VINI. PARTEM. SEXTAM. LANGENSES. IN. POPLICVM. GENVAM. DARE DEBENTO
IN. ANNOS. SINGOLOS. QVEI. INTRA. EOS. FINEIS. AGRVM. POSIDET. GENVAS. AVT. VEITVRIVS. QVEI. EORVM. POSEDEIT. K. SEXTIL. L. CAICILIO
Q. MVVCIO. COS. EOS. ITA. POSIDERE. COLEREQVE. LICEAT. EIS. QVEI. POSIDEBVNT. VECTIGAL. LANGENSIBVS. PRO. PORTIONE. DENT. ITA. VTI. CETERI
LANGENSES. QVEI. EORVM. IN. EO. AGRO. AGRVM. POSIDEBVNT. FRVENTVRQVE. PRAETEREA. IN. EO. AGRO. NEI. QVIS. POSIDETO. NISI. DE MAIORE. PARTE
LANGENSIVM. VEITVRIORVM. SENTENTIA. DVM. NE. ALIVM. INTROMITAT. NISI GENVATEM. AVT. VEITVRIVM. COLENDI. CAVSA. QVEI. EORVM
DE. MAIORE. PARTE. LANGENSIVM. VEITVRIVM. SENTENTIA. ITA. NON. PAREBIT. IS. EVM. AGRVM. NEI. HABETO. NEIVE. FRVIMINO. QVEI
AGER. COMPASCVOS. ERIT. IN. EO. AGRO. QVOMINVS. PECVVASCERE. GENVATES. VEITVRIOSQVE. LICEAT. ITA. VTEI. IN. CETERO. AGRO
GENVATI. COMPASCVO. NEI. QVIS. PROHIBETO. NEIVE. QVIS. VIM. FACITO. NEIVE. PROHIBETO. QVO. MINVS. EX. EO. AGRO. LIGNA. MATERIAMVE
SVMANT. VTANTVRQVE. VECTIGAL. ANNI. PRIMI. K. IANVARIS. SECVNDIS. VETVRIS. LANGENSES. IN POPLICVM. GENVAM. DARE
DEBENTO. QVOD. ANTE. K. IANVAR. PRIMAS. LANGENSES. FRVCTI. SVNT. ERVNTQVE. VECTIGAL. INVITEI. DARE. NEI. DEBENTO
PRATA. QVAE. FVERVNT. PROXVMA. FAENISCEI. L. CAICILIO. Q. MVVCIO. COS. IN. AGRO. POPLICO. QVEM. VITVRIES. LANGESES
POSIDENT. ET. QVEM. ODIATES. ET. QVEM. DECTVNINES. ET. QVEM. CAVATVRINEIS. ET. QVEM. MENTOVINES. POSIDENT. EA. PRATA
INVITIS. LANGENSIBVS. ET. ODIATIBVS. ET. DECTVNINEBVS. ET. CAVATVRINES. ET. MENTOVINES. QVEM. QVISQVE. EORVM. AGRVM
POSIDEBIT. INVITEIS. EIS. NEI. QVIS. SICET. NEIVE. PASCAT. NEIVE. FRVATVR. SEI. LANGESES. AVT. ODIATES. AVT. DECTVNINES. AVT. CAVATVRINES
AVT. MENTOVINES. MALENT. IN. EO. AGRO. ALIA. PRATA. IMMITERE. DEFENDERE. SICARE. ID. VTI. FACERE. LICEAT. DVM. NE. AMPLIOREM
MODVM. PRATORVM. HABEANT. QVAM. PROXVMA. AESTATE. HABVERVNT. FRVCTIQVE. SVNT. VITVRIES. QVEI. CONTROVERSIAS
GENVENSIVM OB. INIOVRIAS. IOVDICATI. AVT. DAMNATI. SVNT. SEI. QVIS. IN. VINCVLEIS. OB. EAS. RES. EST. EOS. OMNEIS
SOLVEI. MITTEI. LEIBERIQVE. GENVENSES. VIDETVR. OPORTERE. ANTE. EIDVS. SEXTILIS. PRIMAS. SEI. QVOI. DE. EA. RE
INIQVOM. VIDEBITVR. ESSE. AD. NOS. ADEANT. PRIMO. QVOQVE. DIE. ET. AB. OMNIBVS. CONTROVERSIEIS. ET. HONO. PVBL. LI
LEG. MOCO. METICANIO. METICONI. F. PLAVCVS. PELIANI. PELIONI. F

Ex edito libello quem misit nobis Pinellus ac Verderius. Fabric. Citat. Antiqq 32

1 *Alterum fragmentum legis agrariae.*

ATVS . E.
OQVE . EIVS . AGREI LOCEI . ANTE . ME
T. PLANVM. FACIET. FECERITVE.EMPTVM ESSE. Q
DDITO. QVOD.IS.EMPTVM.HABVERIT QVOD.EIVS.PVBLICE.NON.VENIER
ACTVS.ERIT.H-S.N.I.EMPTVS.ESTO.ISQVE AGER LOCVS.PRIVATVS.VECTIGALISQVE .IN .
RO.LOCO QVEI AGER.LOCVS.IN AFRICA.EST.QVOD EIVS.PVBLICE.NON.VENIERIT EI.NE
EVE.COMPERIETVR.HEREDESVE.EIVS.DE.AGRO.QVEI.AGER.IN.AFRICA.EST PRO.EO.AGRO
S.ADIVDICAVERIT.TVM.TANTVNDEM.MODVM.AGRI.EI QVOI.ITA.EMPTVM ESSE COMPERIE
EQVNIAE.ADSIGNATVM.DESCRIPTVM.ADSIGNATVMVE.IN.TABVLEIS PVBLICEIS.EST.ERIT.
VTEIQVE.IN.H.L.S.E.NEIVE.QVOD.PEQVNIAE.OB EAM.REM.PROPIOREM.DIE.EXACTVM ERIT
VM.FIAT.NEIVE.QVIS.MAG NEIVE.PRO MAG.FACITO. NEIVE. QVIS.SENATOR.DECERNITO .
VENIERIT.POPVLO.SOLVTA.NON.ERIT IS.PRO EO.AGRO.LOCO.IN DIEBVS.LXX PROXSVMEIS.EA . .
PRAEDIVM. ANTE.EA OB EVM.AGRVM.LOCVM IN PVBLICO.OBLIGATVM.ERIT.IN.PVBLICV
A A.AGER.LOCVS.IN.AFRICA.EST QVEI.ROMA.PVBLICE.VENIET. VENIERITVE.QVOD.EIVS.AGRI
. . . REATVSVE.ERIT.FACITO.QVANTVM.AGRI LOCI.QVOIVSQVE.IN POPVLI.LEIBEREI.INVE.EO AGRO . . .
VIR . QVI. EX. H. L. FACTVS. CREATVSVE. ERIT. IS. IN. DIEBVS.CL PROXSVMEIS QVIBVS.FACTVS CREATVSVE ERIT FACITO QVAM
ROMANEI.ESSE.OPORTET.OPORTEBITVE.STIPENDIARIEI.DET. ADSIGNETVE. IDQVE IN. FORMAS. PVBLICAS. FACITO VTEI
MVTATVS REDDITVSVE. NON ERIT. EXTRAQVE. EVM. AGRVM. QVEI.AGER.VLTRA.FINIS.POPVLORVM.LEIBERORVM.VTICENSIVM
EXTRA. EVM. AGRVM.QVEI.AGER.EX.H.L.PRIVATVS ERIT.QVO.PRO.AGRO LOCO.AGER.LOCVS. REDDITVS. COMMVTATVSVE
EREIS. REGIS MASSINISSAE. DEDIT. HABEREVE. FRVIVE. IVSSIT. EXTRAQVE. EVM. AGRVM. LOCVM. VBEI OPPIDVM. CHA
PECORE. EX. LEGE. SEMPRONIA. DARE. NON. SOLITEI. SVNT. QVEI. AGER. E.S. EX. H. L. DATVS REDDITVS. COMMVTATVS. ER
SCRIPTVRAM. POPVLO. AVT. PVBLICANO. ITEM DARE. DEBETO. VTEI. PRO EO. AGRO. LOCO. QVEM. AGRVM. LOCVM POPVLVS
RIS. TER. TANTI. INVITO. EO QVEI. DABIT. ACCIPITO. FACITOQVE. QVEI. EX. H. L. PRAEDIA. DEDERIT. VTEI. EI. SATIS SVBSIG
LOCVS. POPVLORVM. LEIBERORVM PERFVGARVM. NON. FVERIT. PRO. EO AGRO. AEDIFICIO. LOCOQVE. EX LEGE. DICTA.
MQVE. PECORIS DARE. DEBETO. NEIVE. AMPLIVS. EA. ALIVBEIVE. ALITERVE. DARE. DEBETO. PEQVSQVE. N
VS. POPVLO. DARE DEBEAT. SOLVATQVE. E. H. L. N. R. MAG. PROVE. MAG. QVEIVE. PRO EO. INPERIO. IVDICIO
EX.LEGE.DICTA .QVAM.L.CAECI.CN DOM.CENS.QVOM.EORVM.AGRORVM.VECTIGALIA FRVENDA LOCAVERVNT
OMINVS. EA. LEGE. SIENT. PAREANTQVE. QVAM LEGEM.CN.PAPERIVS.COS.EIS.VENDVNDEIS E H L N R. QVEI
GRVM. IN. EO. NVMERO. AGREI. PROFESSVS.ERIT.QVO.IN.NVMERO.EVM.AGRVM QVEM.IS. QVOI. ADSIGNA
ACTVM.EST.VTEI.BONA.QVAE.HABVISSENT.AGRVMQVE.QVEI.EIS.PVBLICE.ADSIGNATVS ESSET.HABERENT
FRVITVRVE.QVEM.AGRVM. . . . . . VE.AGRI. POSSESSIONISVE. SVPERFICIVM.Q.PR.VE.PV
IS.AGER.EX.S.C.DATVS.ADSI. . . . . . S.S.POSSESSIONESQVE.EA.OMNIA EORVM.H
OS.COMPORTENT.QVIBVS. . . . . . DITVS. COMMVTATVS. ADSIGNATVS
VODQVE. IN EO. AGRO. LO . . . . . . ESSIS. VINDEMIAQVE. P. CORNELIO. L. C
S.QVIBVS.EX.H.L. . . . . M.LOCVM.QVE.CORINTHIORVM
QVEM EX.H.L. DVM. TERMINOSQVE. STATVI
SVE. LOCV ECTVM . SIET. FACITOQVE
ERIT . IS . EIVS. PEQVNIAE . O
NOMINA . MANQVPV
AGER. LOCVS. EDI
RE. IN. IOVS. A

Habet Ursinus & Brissonius.

2 *Fragm. agrar.*

. . . EVM. A GR . . .
. . ANCEPS. PRA . . .
MAG. ROMANO
M. AGRVM. LOCVM. M
EIVS. ESTO. ISQVE. AGER
. . OGATORVM. MILITES. IN. TERRA. ITA
. . E. REI. PROCVRANDAE. CAVSA. ERIT. IN. LV
. . IDEAT. FRVATVRQVE. ITEM. VTEI. SEI. IS. A
. . XXV. PROXSVMEIS. QVIBVS. ID. EDICTVM
. . MVM. EMPTOR. SIET. AB. EO QVOIVS. HOMIN
. . PRAEFECTVS. MILESVE. IN. PROVINCIAM. E
. . EI. CVRATOR. EIVS. PROFITEATVR. ITEM. VT
. . T. QVOD. EDICTO. IIVIR. PROFESVS (sic). EX. H. L. N
. . LO. EI. CEIVI. ROMANO. TANTVNDEM. MOD
. . EIS. AGRIS. ITA. RATIONEM. INITIO. ITAQVE
. ATA. FVISSE. IVDICATO. NEIVE. VNIVS. HOMINIS . . .
. . . SEVE. IVDICATO. QVAM. QVANTVM. NVMER . . . .

Ex Ursino.

PACTA AGRARIA

1

Fragment. agrar.

. . . ANO.EX.H.L
QVOS . ' STIPENDIVM
OPVLVS.PLEBESVE.IVSERIT
PVLEI.ROMANI.PROXVMVM
RMAM.PVBLICAM.RELLATVM
RVNT.ADSIGNAVERVNT.CETERVM
H. L. R. FRVETVR. DARE. DEBETO
QVEI.ROMAE.PVBLICE.VENIERIT.E.H.L
QVOMQVE.EX.H.L.FIERI.VOLET.FIAT
ERVNT.PVBLICANO.DARE.OPORTVIT
E. L.CAECILIVS. CN.DOMITI. CENS. FRVENDA
. . . . .QVOM.EA.VECTIGALIA.FRVENDA.LOCABIT.VENDETVE
. . .CITO. QVO.INVITEIS.EIS.QVEI.EVM.AGRVM.POSSIDEBVNT
. . . . OMNES.PVBLICAE.SVNTO.LIMITESQVE.INTER.CENTVRIA
INDICIO. FVERIT. EI. EIVS. AGRI. QVOD. IS. INDICIO. EIVS
ATVS. FVIT. PVBLICE. VENIEIT. TANTVNDEM. MODVM
VM. SCRIPTVRAM. PECORIS. NEI. DATO. NEIVE
VTEI. DE. EA. RE. IN. H. L. S. EST. NEIVE
VM. AGRVM. LOCVM. CEIVIS. R
VEL. EVM. AGRVM. TVN
. . TRA. EVM. AG. .
. . A . .

Ex Ursio.

2

Fragm. contract. agrarii.

. . . . VM. AGRVM . . . .
POSSESSIONEMVE. QVOIVS
IGNATVS. EST. EI. AGREI. QVEI. S
S. EX. H. L. AGER. LOCVS. DATVS. RED . .
OCO. VINEI. OLEIVE. FIET. QVAE.ME . .
. . . VIR. FACTVS. CREATVSVE. ERIT. A
. . VENIRE. OPORTEBIT. OMNEM ME
. . Q. EIQVE. OPEREI. DIEM. DEICITO. V
AGRI. LOCI. AEDIFICI. QVOI. EIQV
VIDESQVE. NEI. MAGIS. SOLVTEI. SVN . . .
DIBVSQVE. EORVM. PERSEQVTIO. E . . .
DARE. DAMNAS. ESTO. PL
. . VENIERIT. NE . . .
. . . POSSESSIO . .
. . CL . .

Ex Ursino.

* *Neapoli, in domo Hadriani Guilielmi, ad Sanctum Iohannem maiorem. Tabula marm. lata pedes iiij. S. alta pedes ij. crassa uno pollice.*
Sic in tres paginas divisa, litera satis bona, sed alicubi incorrecta.

AB. COLONIA. DEDVCTA. ANNO. XC.
N. FVFIDIO. N. F. M. PVLLIO. DVO. VIR
†P. RVTILIO. CN. MALLIO. CoS
OPERVM. LEX. II.

LEX. PARIETI. FACIVNDO. IN. AREA. QVAE. EST. ANTE AEDEM. SERAPI. TRANS. VIAM. QVI. REDEMERIT PRAEDES. DATO. PRAEDIAQVE. [1]SVBSIGNATO DVVMVIRVM. ARBITRATV

IN. AREA. TRANS. VIAM. PARIES. QVI. EST. PROPTER VIAM. IN. EO. PARIETE. MEDIO. OSTIEI. LVMEN APERITO. LATVM. P. VI. ALTVM. P. VII. FACITO. EX. EO PARIETE. ANTAS. DVAS. AD. MARE. VORSVM. PROICITO LONGAS. P. II. CRASSAS. P. I ~ - INSVPER. ID. LIMEN ROBVSTVM. LONG. P. VIII. LATVM. P. I. ALTVM. P. S ~ - INPONITO. INSVPER. ID. ET. [2]ANTAS. MVTVLOS. ROBVSToS *sic* II. CRASSOS. S ~ ALTOS. P. I. PROICITO. EXTRA. PARIETE IN. VTRAMQVE. PARTEM. P. IV. INSVPER. SIMAS. PICTAS FERRO. OFFIGITO. INSVPER. MVTVLOS. TRABICVLAS ABIEGNIEAS. II. CRASSAS. QVOQVE. VERSVS. INPONITO

FERROQVAE. FIGITO. INASSERATO ASSERIBVS. ABIEGNIEIS SECTILIBVS CRASSEIS. QVOQVE. VERSVS. ≥ ≥ DISPONITO. INPLVS, S ~ - OPERCVLAQVE. ABIEGNIEA. INPONITO. EX. TIGNO. PEDARIO FACITO. ANTEPAGMENTA. ABIEGNEA. LATA. S ~ - CRASSA ... * ε CVMATIVMQVE. INPONITO. FERROQVE. PLANO. FIGITO PORTVLAQVE. TEGITO. TEGVLARVM. ORDINIBVS. SENEIS QVOQVE. VERSVS. TEGVLAS. PRIMORES. OMNES. IN. ANTE PAGMENTO. FERRO. FIGITO. MARGINEMQVE. INPONITO EISDEM. FORES. CLATRATAS. II. CVM. POSTIBVS. AESCVLINIEIS FACITO. STATVITO. OCCLVDITO. PICATOQVE. ITA. VTEI. AD. AEDEM HONORVS. FACTA. SVNT. EISDEM. MACERIA. EXTREMA. PARIES QVI. EST. EVM. PARIETEM. CVM. MARGINE. ALTVM. FACITO. P. X. EISDEM. OSTIVM. INTROITV. IN. AREA. QVOD. NVNC. EST. ET FENESTRAS. QVAE. IN. PARIETE. PROPTER. EAM. AREAM. SVNT PARIETEM. OPSTRVITO. ET. PARIETI. QVI. NVNC. EST. PROPTER VIAM. MARGINEM. PERPETVOM. INPONITO. EOSQVE. PARIETES MARGINESQVE. OMNES. QVAE. LITA. NON. ERVNT. CALCE HARENATO. LITA. POLITAQVE. ET. CALCE. VDA. DEALBATA. RECTE FACITO. QVOD. OPVS. STRVCTILE. FIET. IN. TERRA. CALCIS RESTINCTAI. PARTEM. QVARTAM. INDITO. NIVE. MAIOREM CAIMENTA. STRVITO. QVAM. QVAE. CAEMENTA. ARDA PENDAT. P. XV. NIVE. ANGOLARIA. ALTIOREM. ≥ ≥ ε FACITO

LOCVMQVE. PVRVM. PRO. EO. OPERE. REDDITO EIDEM. SACELLA. ARAS. SIGNAQVE. QVAE. IN CAMPO. SVNT. QVAE. DEMONSTRATA. ERVNT EA. OMNIA. TOLLITO. DEFERTO. COMPONITO STATVITOQVE. VBEI. LOCVS. DEMONSTRATVS ERIT. DVVMVIRVM. ARBITRATV

HOC. OPVS. OMNE. FACITO. ARBITRATV. DVO. VIR ET. DVOVIRATIVM. QVI. IN. CONSILIO. ESSE *sic* SOLET. PVTEOLIS. DVM. NI. MINVS. VIGINTI ADSIENT. CVM. EA. RES. CONSVLETVR. QVOD EORVM. VIGINTI. IVRATI. PROBAVERINT. PROBVM ESTO. QVOD. IEIS. INPROBARINT. INPROBVM. ESTO DIES. OPERIS. K. NOVEMBR. PRIMEIS. DIES. PEQVN PARS. DIMIDIA. DABITVR. VBEI. PRAEDIA. *SATIS SVBSIGNATA. ERVNT. ALTERA. PARS. DIMIDIA. SOLVETVR OPERE. EFFECTO. PROBATOQVE. C. BLOSIVS. Q. F H-S ∞ D. IDEM. PRAES. Q. FVFICIVS. Q. F CN. TETTEIVS. †Q. F. C. CRANIVS. C. F. TI. CRASSICIVS

Ant. Morillonius & Steph. Pighius aliique non pauci viderunt, legerunt & exscripserunt. Capac. l. 2. Hist. Neap. c. 24. Brisson. vi. formul. Fabric. antiq. monum. l. I. p. 27. Smet.

* Reperta est in agro Puteolano. Ipsa etiam lex a Magistratu Puteolano II. Viris [illegible] lata est. Male ergo Scaliger in indice c. 1. tempus deductae coloniae Neapolim inde determinat. Secundum Puteolos deducta colonia A. Vrb. 556 juxta Liv. annus igitur ab hoc nonagesimus, erit 648, in quem illi Coss. incidunt. Pighius in A. V. C. 558 Coss. Catone & Flacco refert coloniae Puteolanae deductionem. Gud.

† A. Vrb. 648.

1 i. e. supponito, vel hypothecae dato. Salmas. de modo usur. c. 16. p. 738.

2 Philander apud Vitruvium [illegible] & ant parrecoia pro iisdem habet. Atqui multum differunt [illegible] enim lapideae, antepagmenta lignea. Ac [illegible] operiebantur ornamenti gratia. Festus later. ostiorum vocat. Gud.

* Pighii Sch. IE.

* i. e. ubi praedia subsignatis ac suppositis sat satum fuerit. Salmas. de mod. usur. c. 16. p. 738.

† In altera marmoris parte literis grandioribus.
M. AVIANIVS. M. F.
CONIVNCT [illegible]
V R II [illegible] T ...
X. T. ET. T C V M
S. P.
Fabric.

SENTENTIA. LOCI SEV AGRI PVBLICATI

Neapoli in domo Hadriani Gulielmi, tabula marm. oblonga coactaque litera, sine punctis.

Pighii mss. Contuli.

* AEDIF. ms. Pighii

IN HIS *AEDIFICIS ET LOCIS

PVRIS ADIACENTIBVS. AEDIFICIS SIVE IS LOCVS AGER EST

AELI . RVFINI . MILITIS

* CVIVS IN QVIBVS Lig.

*IVS SE POSSESSOREM ESSE EX CAVSA EMPTIONIS. P

AELIABASCANTI PATRIS SVI ALFENIO SENECIONI [1]SVBPRAEF

CLASS. PR. MIS. PROBAVIT ET MERVIT SENTENTIAM QVAMIVS

SV EIVSDEM SENECIONIS SVBPRAEF. HVIC TITVLO PROSCRIPSIT

SENECIO . C. C. C. DIXIT

NECESSARIAM FVISSE INSPECTIONEM AEDIFICIORVM ET

sic & Pig.

sic e piot

LOCI DE QVIBVS APVEME ACTVM EST. RE. IPSA MANIFESTATVR

CVM IGITVR AEDIFICIA [2]SOLO PVRO POSITA DEPREHENDE

RIM NEQVE VLLO SEPVLCHRO SVPERPOSITA VEL CONIVNCTA AP

PARET VENDITIONEM EORVM IVRE FACTAM IDEOQVE AD AELIVM

RVFINVM MILITEM EX CAVSA EMPTIONIS PERTINERE VIDENTVR

LOCI VERO SIVE AGRI QVEM ADIACENTEM AEDIFICIS AELIVS ABAS

CANTVS PATER RVFINI AB HEREDIBVS PATVLCI DIOCLETIS AEQVE

MERCATVS EST. QVVM HABEAT PLVRIMA ET DISPERSIS LOCIS SEPVL

CHRA. IVS PER VENDITIONEM TRANSFERRI AD EMPTOREM

POTVIT ET. Gud.

NON *POTVISSET CVM PATER RVFINI ET POSTEA RVFINVS QVAM

QVAM NON IVRE FACTA EMTIONE SEMPER IN POSSESSIONEM

FVERINT NVLLO IVRE EVM LOCVM VINDICARE SIBI PATVLCII POS

SVNT. PLANE CVM IN REPRAESENTI INSPEXERIM LITV RATVM AG. ET

ERASVM PATVLCI DICVNT REMA

EXPRIMENTIA HAL NERE INSTIPVL. CAPITA QVAEDAM

C VERBA. AcTIVS DIOCL. PATVL. DIOC.

F. CVM. FRATRIB. QVI NVNC HIC ADSVNT VENDVNT. P. AELIO ABASCANTO

LOCVM PVRVM IN QVO NVLLA SEPVLCHRA IACTA SVPERPOSITA NEQ CONIVNCTA

* illud Q non est in ms. Pighii.

APPARENT LIB. NEP. PRONEP. *Q. ET RELIQVA. OB CONTEMPTVM TAMEN RELIGIONIS

RVFINVS. P. AELI. ABAS. F. AGRO PRIVETVR FIETQ. PVB. SEPELIENDOR MILITVM

CLASS. PR. MIS. IN VSVM. HEREDES VERO PATVL. DIOC. MVLCTENTVR SORTE

VNA CVM [3]ANATOCISMO BINAE CENTESIMAE VSVRAE PROPTER NEGLECTAM

RELIGIONEM SEPVLCHRORVM CLAM DIRVTOR. PAVPERESQ. MILITES

CLASS. PR. MIS. DONATI SINT DVM AEGRESCVNT ET MORIVNTVR NE AERI

CONLATO CVRENTVR SEPELIENTVRQ. QVAM SENTENTIAM SANCTAM ESSE

OMNES SCIVNTO IDQ. TOTVM TESTATVR MARMOR

Steph. Pighius legit & ex exs. r Capac. Hist. Neap. 1. 21. & Fabricius antiqq

1 Subpraefectus Classis praetoriae Misenensis, quam Plinius senior imperio regebat cum Vesuviano incendio periit Plin. vi. epist. Gud

2 Opponitur monumento. vid. Cujac. Observat. x. 37.

3 Vid Scalig. de re numm. p. 90.

TERMINOR.

1 *Tarracone quondam in aedibus Lud. Pontii, nunc in hortis Ant. Augustini.*

IMP. CAES. P. HELVIO
PERTINAC. PRINCIP
SENATVS. PATR. PATRIAE
COS. II
Q. SOSIO. FALCONE. C. IVLIO. FRVCT
O. CLARO. COS. III. IDVS. FEBR
SENTENTIAM. QVAM. TVLIT
†L. NOVIVS. RVFVS. LEG. AVG. PR
PR. V. C. INTER. COMPAGANOS. RI
VILARENSIS. ET. VAL. FAVENTINAM
DESCRIPTAM. ET. PROPOSITAM. PR. NON
NOVEMB. ‡IN. V. I. S. RVFVS. LEG. CCCX
DECRETVM. EX. TILIA. RECITAVIT
CONGRVENS. EST. INTENTIO. MEA. QVA
..*....VS. PROXIMAE. ARGVMENTIS
............PARTE. PROLATIS. REI
...P.........VT. MEACTV. ESTD
.............NSPECTIO. ITAC..
..............IN. PRIVI....

Grutero Schottus.

* A. U. 946. Vide inferius ccccLxxv. 4. † Novium Rufum heredem instituerat Pactumeius Andiosthenes Pactumeio Magno ejus fratre occiso a Commodo Imperatore. l. 42. D. de hered. institut. Novium Rufum inter Viros Consulares & praetorios alios occidit Severus Imperator. Spart. Gudius. ‡ i. e. infustris Vir intra I..ptus. Gud.

2 *Fragmentum tabulae in Lucanis Volcejae nuper admodum repertum, ubi inserebatur muro Arcis quae dicitur* Lo vallo.

..............SACRO. DD. NN. CONSTANTINI. MAXIMI. VENERANDISSIMORVMQVE. CAESARVM
....VVLCEIANAE.CIVITATIS.*ACILIO.SEVERO.ET.VETTIO.RVFINO.CONS.PETVRCI..........

...........PACO.........ANA.M.D.CCCCXCI	K.VELLIANA...M.XVIII.	F. F.....VANVS. M. XLV.	F. MVSCINIANVS. M......
.... XL.F.MACERIANVS.M.LVI.	F. FVFICIANVS .C.SAL.	F. FEROCIANVS. M. XII.	F. LVPORIANVS. M......
.... X.F.MARCELLIANVS.M LVI.	F.CVRIANVS. M. XVIIII	F. CASTRA.... M. XXIIII.	F. CERONIANVS. M.........
.... X.F.MICERIANVS.M XV.	F. FVRIANVS. M. XL.	F. FORNIANVS. M. XXVI.	F. OPPIANVS. M..........
.... VI F.CASINIANVS M.X.	F. AGELLVS. P. M. X.	F. MODIANVS. M. XVIII.	PACO.TRASIM. ..M.D.C.....
.... VIII. K.OPPIANA. M.XI.	F.AGELLVS.INF. NOB. M.X.	K. CORVIANA. M. XII.	K.CEDRIANA.M.X..........
.... XV. K.POSTVMIA.M.I...	F. MECIANVS. M. XVI.	F.PECVRIARIA.C.PER.XXVIII	F. CESINIANVS. M. X.......
.... LXX.IVG.QVINQVAGINTA.M.IIII.	F.P.....NIANVS......XLVII.	F. CLODIANVS. M. XXVI.	F. VIVIANVS. M. X ....
.... XVIII.PACO FORENSI.M.D.CCCVIII	PACO.NARANO.M.∞C.LXXXIII.	F. SPETIANVS. M. XI.	FAB.AVGVSTALIANA.M.X.
.... XI.F.PVBLICIANVS. P. XI.	............AN..........	F. VENERIANVS. M. XXIIII.	F.VISCILEIANVS.M.LX...
.... XVI.F.PESCENIANVS. P. M. XIII.	PR. SICINIANVS C. P. M. CXX.	F. AVRICIVS. M. XXVIII.	F.PATERIANVS.M. XX....
.... IIII.F.PVPIANVS. P.M.VIII.	F. VISVPIANVS. M. XX.	F.CAMPVS. NAR. M. XXXX.	F.VENE... .NVS.M.X......
.... VI. F. AGELLVS. M. VIIII	F. V..... .....VS............XXIII.	F. CICERALIS. M. XXX........	F. CAECIN.... M. X.....
		PACO.APORIANA..	F......CITVS MX
			F......VLPI...........

* A. Ch. 323. Grutero Fulvius Ursinus, descriptore Gutenstenio.

TERMINOR.

Tabula grandis, mutila capite suo, extat apud D. Alfonsum Roiscium Messanae. continet autem divisiones ac terminos varios rerum variarum. Meminit Fazellus Dec. 1. lib. 9. c. 4. & in rud. Mesae, quae nunc Caronia, repertam dicit Nunc est in Collegio Societatis Jesu Panormi. vid. Gualt. Antiqu. Sicul. p. 28. & Scal. p. 12. in notis Gruteri.

ΤΟΝ ΥΠΟ ΚΑ.........
ΤΑ ΤΟΥ ΟΡΙΟΥ ΕΣ ΤΟΝ ΠΟ
Α. ΤΟΥ ΠΟΤΑΜΟΥ ΕΣ ΤΕ ΠΟΤΙ
Α ΤΟΝ. Β. ΚΛΑΡΟΝ ΚΑΙ ΑΝ ΤΟΥ ΡΟ
ΑΝ ΕΠΙ ΤΑΝ ΙΠΥΡΡΑΝ ΑΙ ΕΛΑΙΑΙ ΑΙ Ε....
ΑΥΤΑΙ ΑΚΟΛΟΥΘΕΟΝΤΙ ΤΩΙ ΚΛΑΡΩΙ ΤΟΥΤΩ
ΤΟ ΥΠΟ, ΤΟΝ. ΟΧΕΤΟΝ ΑΧΡΙ ΠΟΤΙ ΤΑΝ ΚΡΑΝΑΝ
ΡΑΝ ΟΥΚ ΕΡΓΑΞΕΙΤΑΙ ΚΑΙ ΠΕΡΙΣΤΑΣΙΝ ΑΦΗΣΕΙ ΤΑ
[Ο] Ο ΠΑΝΤΑ ΤΑΔΕ ΔΕΝΔΡΕΑ ΚΑΡΠΕΥΣΕΝ.
ΑΠΟ ΤΟΙ ΤΕ ΤΟΥ ΠΟΤΙ ΤΑ ΚΡΑΝΑ. ΤΑ, ΙΠΥΡΡΑ ΚΑΤΑ ΤΑΣ ΟΔΟΥ ΕΣ
ΤΑΝ ΕΛΑΙΑΝ ΤΑΝ ΚΟΛΟΒΑΝ ΕΝ Α ΤΕ ΚΑΙ ΕΣ ΤΑΝ ΕΛΑΙΑΝ ΕΝ Α
ΤΕ ΚΑΙ ΤΑ ΟΔΩΙ——— ΕΣ ΤΟΝ ΠΟΤΑΜΟΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΠΟΤΑ
ΜΟΥ ΕΣ ΤΟ ΟΡΙΟΝ——— ΤΟΥ Δ. ΚΛΑΡΟΥ ΚΑΙ ΩΣ ΤΑ ΟΡΙΑ ΤΟΥ. Δ
sic [a]ΚΑΡΟΥ ΑΙ ΕΛΑΙΑΙ ΑΥΤΑΙ ΑΙ ΕΠΙΓΕΓΡΑΜΜΕΝΑΙ ΕΠΟΝΤΑΙ
sic ΤΩ [b]ΚΑΡΩ ΤΟΥΤΩΙ
[ΑΠΟ ΤΑΣ ΟΔΟΥ ΤΑΣ ΞΕΝΙΔΟΣ ΚΑΤΑ ΤΑΣ ΟΔΟΥ ΤΑΣ ΠΑΡΑ ΤΟ
ΜΕΛΙΧΙΕΙΟΝ ΕΣ ΤΟΝ ΡΟΙΣΚΟΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΡΟΙΣΚΟΥ ΕΣ ΤΑΝ
ΣΥΜΒΟΛΑΝ ΤΟΥ ΡΟΙΣΚΟΥ ΚΑΙ ΑΝ ΤΟΥ ΡΟΙΣΚΟΥ ΕΣ ΤΑΝ ΟΔΟΝ
ΤΑΝ ΞΕΝΙΔΑ ΑΚΟΛΟΥΘΕΙ ΤΩ [c]ΚΑΡΩ ΤΟΥΤΩ ΤΟΥ [d]Δ ΟΡΤΟ *sic*
ΕΚ ΤΑΣ ΚΡΑΝΝΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ [e]ΒΑΛΑΝΤΟΥ ΤΟ ΑΠΟΡΡΕΟΝ.———
1. ΑΠΟ ΤΟΥ ΟΡΙΟΥ ΤΟΥ. [. ΚΛΑΡΟΥ ΚΑΤΑ ΤΑΣ ΟΔΟΥ ΤΑΣ
ΑΓΟΥΣΑΣ ΕΠΙ ΤΟ ΤΑΠΑΝΟΝ ΕΣ ΤΑΝ ΣΚΑΦΙΑΝ ΤΑΝ ΠΑΡΑ ΤΑΝ
ΘΕΜΑΤΕΙΤΙΝ ΚΑΙ ΩΣ ΑΙ ΣΚΑΦΙΑΙ ΠΑΡΑ ΤΑΝΑΛΟΝ ΕΣ ΤΑΝ ΕΛΑΙΑΝ
ΕΝ Α ΤΕ ΚΑΙ ΕΣΤΑΝΕΛΑΙΕΝ ΕΝ Α ΤΕ ΚΑΙ ΕΣ ΤΟΝ ΡΟΙΣΚΟΝ ΚΑΙ ΑΝ
ΤΟΥ ΡΟΙΣΚΟΥ ΕΣ ΤΑΝ ΟΔΟΝΤΑΝ ΕΠΙ ΤΟ ΤΑΠΑΝΟΝ ΑΙ ΕΛΑΙ
ΑΙ ΑΙ ΕΠΙΓΕΓΡΑΜΜΕΝΑΙ ΑΥΤΑΙ ΕΠΟΝΤΑΙ ΤΩΙ ΚΛΑΡΩΙ ΤΟΥ ΤΩΙ. .Ι
11. ΑΠΟ ΤΑΣ ΣΚΑΦΙΑΣ ΤΑΣ ΠΑΡΑ ΤΑΝ [f]ΘΕΜΜΑΤΕΙΤΙΝ ΕΣ ΤΟ ΡΟΕΙΔΙΟΝ
ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΡΟΕΙΔΙΟΥ ΕΣ ΤΟ ΑΓΡΙΕΛΑΙΟΝ [g]ΕΝΩΣ ΚΑΙ ΕΠΙ
ΣΤΡΕΜΜΑ ΕΣ ΤΑΝ ΕΛΑΙΑΝ ΕΝΑΤΕ ΚΑΙ ΕΣ ΤΑΝ ΕΛΑΙΑΝ ΕΝΑΤΕ——
ΚΑΙ ΕΣ ΤΑΝ ΕΛΑΙΑΝ ΕΝ ΑΤΕΚΑΙ ΕΣ ΤΑΝ ΕΛΑΙΑΝ ΕΝΑΤΕ ΚΑΙ ΕΣ ΤΟΝ
ΠΕΤΡΟΝ ΕΝ ΩΤΕ ΚΑΙ ΕΣ ΤΑΝ ΕΛΑΙΑΝ ΕΝ Α ΤΕ [h]ΚΑΙ ΕΣ ΤΑΝ ΣΚΑ
ΦΙΑΝ ΚΑΙ ΕΣ [i]ΤΟΝΤΕ ΤΟΝ ΠΟΤΙ ΤΑ ΙΠΥΡΡΑ ΚΑΙ ΑΝ ΤΑΣ ΟΔΟΥ ΕΣ
ΤΕ ΠΟΤΙ ΤΟΝ ΡΟΙΣΚΟΝ ΚΑΙ ΑΝ ΤΟΥ ΡΟΙΣΚΟΥ ΕΣ ΤΕ ΠΟΤΙ ΤΑΝ
ΕΛΑΙΑΝ ΤΑΝ ΕΠΙΓΕΓΡΑΜΜΕΝΑΝ ΚΑΙ ΩΣ ΙΔΟΥ ΑΤΟΥ . Ι. ΚΛΑΡΟΥ ΑΙ
ΕΛΑΙΑΙ ΕΠΙΓΕΓΡΑΜΜΕΝΑΙ ΕΠΟΝΤΑΙ ΤΩΙ ΚΛΑΡΩΙ ΤΟΥΤΩΙ.
Θ. ΑΠΟ ΤΟΥ ΑΓΡΙΕΛΑΙΟΥ ΕΝ ΩΤΕ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΡΟΕΙΔΙΟΥ
ΕΣ ΤΑΝ ΕΛΑΙΑΝ ΕΝΑΤΕ ΚΑΙ ΕΣ ΤΑΝ ΕΛΑΙΑΝ ΕΝ ΑΤΕ
ΚΑΙ ΕΣ ΤΑΝ ΕΛΑΙΑΝ ΕΠΙΓΕΓΡΑΜΜΕΝΑΝ ΤΕ ΚΑΙ
ΩΣ ΑΙ ΣΚΑΦΙΑΙ ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΠΑΣΣΑΛΟΥΣ
ΚΑΙ ΚΑΤΩ ΩΣ ΑΙ ΣΚΑΦΙΑΙ ΚΑΙ ΟΙ ΠΑΣΣΑΛΟΙ
ΑΧΡΙ ΤΑΝ ΣΚΑΝΑΝ, ΚΑΙ ΕΚ ΤΑΣ ΣΚΑΝΑΣ
ΑΝ ΤΟΥ ΤΟΙΧΟΥ ΚΑΙ ΩΣ ΤΟΙΧΟΣ ΕΣ ΤΑΝ ΣΚΑΦΙΑΝ
ΚΑΙ ΩΣ ΑΙ ΣΚΑΦΙΑΙ ΕΣ ΤΟΝΤΕ ΤΟΝ ΥΠΕΡ ΤΑΣ
ΟΔΟΥ ΚΑΙ ΑΝ ΤΑΣ ΟΔΟΥ ΕΣ ΤΟΝΤΕ ΤΟΝ ΠΟΤΙ ΤΑ Ι
ΠΥΡΡΑ ΚΑΙ ΩΣ ΤΑ ΟΡΙΑ ΤΟΥ .Η. ΚΛΑΡΟΥ Α Σ.
ΚΑΝΑ ΚΟΙΝΑ ΠΟΤΙ ΤΟΝ ΜΙΣΘΩΣΑΜΕΝΟΝ ΤΟΝ .Ι.
ΚΛΑΡΟΝ ΑΙ ΑΙΛΑΙΑΙ ΑΙ ΕΠΙΓΕΓΡΑΜΜΕΝΑΙ ΑΥΤΑΙ
ΕΠΟΝΤΑΙ ΤΩ ΚΛΑΡΩ ΤΟΥΤΩΙ.
1. ΑΠΟ ΤΑΣ ΣΚΑΝΑΣ ΚΑΤω ΩΣ ΑΙ ΣΚΑΦΙΑΙ ΚΑΙ ΟΙ ΠΑΣΣΑΛΟΙ ΕΣ ΤΟΝ
ΤΟΙΧΟΝ ΚΑΙ ΩΣ Ο ΤΟΙΧΟΣ
ΕΣ ΤΑΝ ΣΚΑΦΙΑΝ ΚΑΙ ΩΣ ΑΙ ΣΚΑΦΙΑΙ ΕΣ ΤΟΝ ΠΟΤΑΜΟΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑ
ΤΟΥ ΠΟΤΑΜΟΥ ΕΣΤΕ ΠΟΤΙ ΤΑΝ ΟΔΟΝ ΤΑΝ ΟΡΙΟΥΣΑΝ ΤΟΝ Ε.
ΚΛΑΡΟΝ ΚΑΙ ΩΣ ΤΑ ΟΡΙΑ ΤΟΥ [. ΚΑΙ Θ ΚΛΑΡΟΥ.
ΑΙ. ΑΠΟ ΤΟΥ ΟΡΙΟΥ ΤΟΥ .Ι ΚΛΑΡΟΥ ΚΑΤΑ ΤΑΣ ΟΔΟΥ
ΤΑΣ ΕΠΙ ΤΟ ΤΑΠΑΝΟΝ ΕΣ ΤΑΝ ΓΩΝΙΑΝ ΤΑΝ ΑΝΩΤΑΤΑΝ
ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΤΕΙΧΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΑΠΑΝΟΥ ΚΑΙ ΕΚ ΤΟΥ
ΤΑΠΑΝΟΥ ΚΑΤΑ ΤΑΣ ΠΟΘΟΔΟΥ ΤΑΣ ΕΣ ΤΟ ΑΔΡΑ
ΝΙΕΙΟΝ ΕΣ ΤΑΝ ΕΛΑΙΑΝ ΕΝΑΤΕ ΚΑΙ ΕΣ ΤΑΣ ΣΙΔΕΑΣ

Eum qui sub
finibus ad fluvium
a fluvio usque ad
secundam sortem, & a fluvio
quae est supra Ipyrrham. Oleae
hae sequuntur hanc sortem.
sub aquaeductum, usque ad fontem
Ipyrrham non colet, & circuitum relinquet
[Ο] *ad percipiendum harum arborum omnium fructum*
A termino qui est ad fontem Ipyrrham ab via ad oleam truncam, in qua terminus, & ad oleam in qua terminus, & a via usque ad fluvium, & a fluvio ad fines IV. fortis, & secundum fines IV. fortis. oleae hae inscriptae sequuntur hanc sortem

VI. *A via peregrina ex adverso viae, quae est ad Jovis Milichii ad rivulum, & a rivulo ad confluentem rivuli, & a rivulo ad viam peregrinam, sequuntur sortem hanc IV. fines. a fonte & balnei defluvium.*

VII. *A finibus VI. fortis a via quae ducit ad Tapanum ad fossam apud Thematitin, & secundum fossas ad aream ad oleam in qua terminus, & ad oleam in qua terminus, & ad rivulum & a rivulo ad viam, quae ducit ad Tapanum. Oleae hae inscriptae sequuntur hunc terminum.*

VIII. *A fossa quae est ad Thematitin ad fluviolum, & a fluviolo ad oleastros ubi etiam regressus est ad oleam, in qua terminus, & ad oleam in qua terminus, & ad oleam in qua terminus, & ad oleam in qua terminus, & ad saxum in quo terminus, & ad oleam in qua terminus, & ad fossam, & ad terminum qui est, ad Ipyrrham, & a via usque ad rivulum & a rivulo usque ad oleam quae inscripta est, & VII. fortis oleae inscriptae sequuntur hunc terminum.*

IX. *Ab oleastris ubi terminus a fluviolo ad oleam in qua terminus, & ad oleam in qua terminus, & ad oleam quae est inscripta Terminus, & secundum fossas a palis usque ad scenam, & a scena a muro & secundum murum ad fossam, & secundum murum ad terminum qui est super viam, & a via ad terminum ad Ipyrrham, & secundum fines VIII fortis ʃ cena communis est ei qui conduxit X. sortem Oleae inscriptae istae sequuntur hanc sortem.*

X. *A scena deorsum secundum fossas & palos murum, & secundum murum ʃ ad ad fossam, & secundum fossas ad fluvium, & a fluvio usque ad viam quae dividit VI. sortem, & secundum fines VI & IX.*

XI. *A finibus VII. fortis a via* ʃ *fortis. quae est ad Tapanum ad angulum supremum muri circundantis Tapanum & ab depresso ab accessu ad Adraneum ad oleam in qua terminus, & ad malos Punicas.*

a ΚΛΑΡΟΥ Gualt. b ΚΛΑΡΩ Id. c ΚΛΑΡΩ Id. d ΔΩΡΤΟ Id. e ΒΑΛΑΝΑΙΟΥ Id. f ΘΕΜΑΤΕΙ Id. g ΕΝΩ ΤΕ Id. h ΚΑΤΙ ΕΣ ΤΑΝ Id. i ΤΟΝΤΕ ΟΝ ΠΟΤΙ. Id

KAI ΕΣ ΤΑΝ ΕΛΑΙΑΝ ΕΝ ΑΤΕ ΚΑΙ ΩΣ ΑΙ ΣΚΑΦΙΑΙ
ΥΠΟ ΤΟΝ ΤΕΡΜΟΝΑ ΕΣ ΤΟ ΡΟΕΙΔΙΟΝ ΚΑΙ ΑΝ ΤΟΥ
ΡΟΕΙΔΙΟΥ ΕΣ ΤΑΝ ΣΚΑΦΙΑΝ ΤΑΝ ΠΑΡΑ ΤΑΝ ΘΕΜΑ
ΤΕΙΤΙΝ ΚΑΙ ΕΣ ΤΑΝ ΟΔΟΝ ΤΑΝ ΑΓΟΥΣΑΝ ΕΠΙ ΤΟ
ΤΑΠΑΝΟΝ ΑΙ ΕΛΑΙΑΙ ΑΙ ΕΠΙΓΕΓΡΑΜΜΕΝΑΙ ΑΥΤΑΙ
ΗΠΟΝΤΑΙ ΤΩ ΚΛΑΡΩ ΤΟΥΤΩι

BI. ΑΠΟ ΤΟΥ ΤΑΠΑΝΟΥ ΚΑΤΑ ΤΑΣ ΟΔΟΥ ΕΣ ΤΕ ΠΟΤΙ
ΤΟ ΡΟΕΙΔΙΟΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΡΟΕΙΔΙΟΥ ΕΣ ΤΕ ΠΟΤΙ
ΤΟΝ ΠΑΣΣΑΛΟΝ ΤΟΝ ΠΑΡΑ ΤΟ ΡΟΕΙΔΙΟΝ ΚΑΙ....
ΟΙ ΠΑΣΣΑΛΟΙ ΕΣ ΤΕ ΠΟΤΙ ΤΟ ΟΡΙΟΝ ΤΟΥ. ΑΙ ΚΛΑΡΟΥ
ΚΑΙ ΩΣ ΤΑ ΟΡΙΑ Α.. ΟΥ ΑΙ ΚΛΑΡΟΥ ΠΑΡΕΞΕΙ ΠΟΘΟΔΟΝ
ΕΞΑΠΕΔΟΝ ΠΟΤΙ ΤΟ ΑΔΡΑΝΙΕΙΟΝ ΚΑΙ Κ. ⊡ ΑΠΟ
ΣΤΑΣΕΙ ΑΠΟ ΤΟΥ ΝΑΟΥ ΠΑΝΤΑ

ΓΙ. ΑΠΟ ΤΑΣ ΣΚΑΦΙΑΣ ΤΑΣ ΠΑΡΑ ΤΟΝ ΟΠΙΚΑΝΟΝ
ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΟΠΙΚΑΝΟΥ ΕΣ ΤΟΝ ΠΟΤΑΜΟΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑ
ΤΟΥ ΠΟΤΑΜΟΥ ΕΣ ΤΕΚΑΤΟΝ ΤΕ ΤΟΝ ΕΝ ΤΩ
ΚΛΑΡΩ ΚΑΙ ΑΝ ΤΩΝ ΤΕ ΕΣ ΤΟΝ ΤΕ ΤΟΝ ΠΟΤΙ
ΤΑ ΣΙΚΕΑ ΤΟΝ ΥΠΟ ΤΑΝ ΟΔΟΝ ΚΑΙ ΩΣ Α ΟΔΟΣ
ΕΣ ΤΕ ΠΟΤΙ ΤΟ ΟΡΙΟΝ ΤΟΥ ΓΙ. ΚΛΑΡΟΥ ΤΟΥ
ΜΕΓΑΛΟΥ ΔΡΥΜΟΥ ΚΑΙ ΩΣ ΤΟ ΟΡΙΟΝ ΤΟΥ ΓΙ
ΚΛΑΡΟΥ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΔΡΥΜΟΥ———
ΕΛΑΙΟΚΟΜΙΟΝ ΔΙ ΚΛΑΡΟΝ.
ΠΕΡΙΣΤΑΣΙΣΤΩ ΕΛΑΙΟΚΟΜΙΩ ΕΙ ΤΙΣ ΕΣΤΙ
ΙΕΡΑ ΕΠΕΤΑΙ ΟΥ ΠΟΙΗΣΟΥΝΤΙ ΔΕ ΒΥΡΣΟΔΕΨΙΟΝ
ΟΥΔΕ ΜΑΓΕΙΡΙΚΟΝ ΟΙ ΜΙΣΘΩΣΑΜΕΝΟΙ ΤΟ ΕΛΑΙ
ΟΚΟΜΙΟΝ.

Et hic desinit sinistra tabulae columna: dextra autem ita se habet.

TERMINOR.

& ad oleam in qua terminus, & secundum fossas
subtus terminum ad fluviolum, & a fluviolo ad fossam quae est *ad Themateitin, & viam quae ducit ad Tapanum. Oleae hae inscriptae sequuntur hanc sortem.*

XII *A Tapano a via usque ad fluviolum, & a fluviolo usque ad palum qui est ad fluviolum, & .... pali usque ad fines XI. sortis, & secundum fines. XI. sortis praestabit accessum planum ad Adranieium, & viginti* ⊡ *distantia* erunt *omnia a templo.*

XIII *A fossa quae est ad Opicanum, ab Opicano ad fluvium, & a fluvio usque ad terminum qui* est *in sorte, & abhinc usque ad*
qui est subtus viam, & secundum viam usque ad fines XIII. sortis magni querceti, & secundum fines XIII. sortis magni querceti . .
Olivetum XVI. sortem.
Circuitus siquis est sacer, olivetum sequitur. Non exercebunt vero opera coriaria neque culinaria, qui conduxerunt olivetum.

ΟΥΚΑ
Υ ΤΑΝ ΥΠΟ ΤΟ
ΕΣ ΤΟΝ ΤΕΡΜΟΝΑ
ΙΟΝΤΟΥ Θ ΚΛΑΡΟΥ ΚΑΙ

ΟΥ ΚΑΤΑΤΟΥ ΡΟΟΤΟΥ ΟΠΙΚΑΝΟΥ
ΑΙ ΕΣΤΟΝ ΤΕ ΚΑΙ ΕΣ ΤΑΝ ΣΚΑΦΙΑΝ ΤΑΝ
ΑΙΩΣ Ο ΤΕΡΜΩΝ ΚΑΙ ΑΙ ΣΚΑΦΙΑΙ ΕΣ ΤΑΝ ΕΛΑΙ
ΕΣ ΤΟ ΟΡΙΟΝ ΤΟΥ. Ι. ΚΑΡΟΥ ΚΑΙ ΑΝ ΤΟΥ ΟΡΙΟΥ ΤΟΥ Ι.
ΤΟΥ ΕΣ ΤΕ ΠΟΤΙ ΤΟ ΟΡΙΟΝΤΟΥ ΠΙΚΑΤΤΟΥ ΚΑΙ ΩΣ ΤΑ ΟΡΙΑ ΤΟΥ
ΠΙΚΑΤΤΟΥ ΤΟΥ ΤΩ ΚΛΑΡΩ ΕΠΟΝΤΑΙ ΑΙ ΕΛΑΙΑΙ ΑΙ
ΕΠΙΓΕΓΡΑΜΜΕΝΑΙ ΑΥΤΑΙ.

B. ΑΠΟ ΤΟΥ ΤΕΡΜΟΝΟΣ ΤΟΥ ΥΠΟ ΤΑΝ ΑΣΠΙΔΑ ΕΣ ΤΟΝ
ΠΛΑΤΑΜΟΝ ΕΙ ΤΕ ΚΑΙ ΕΣ ΤΑΝ ΕΛΑΙΑΝ ΕΝ ΑΤΕ
ΚΑΙ ΕΣ ΤΑΝ ΣΚΑΦΙΑΝ ΚΑΙ ΩΣ ΑΙ ΣΚΑΦΙΑΙ
ΕΣ ΤΑΝ ΕΛΑΙΑΝ ΕΝ ΑΤΕ ΚΑΙ ΕΣ ΤΑΝ ΟΔΟΝ ΤΑΝ
ΑΠΟ ΤΑΠΑΝΟΥ ΚΑΙ ΑΝ ΤΑΣ ΟΔΟΥ ΕΣ ΤΕ ΠΟΤΙ
ΤΟ ΟΡΙΟΝ ΤΟΥ [. ΚΛΑΡΟΥ ΚΑΙ. ΩΣ ΤΑ ΟΡΙΑ
ΤΟΥ. [. ΚΛΑΡΟΥ ΕΣ ΤΟΝ ΤΕΡΜΟΝΑ ΚΑΙ ΩΣ Ο ΤΕΡ
ΜΩΝ ΑΧΡΙ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΠΛΑΤΑΜΟΝ ΤΟΥΤΩ ΤΩ
ΚΑΡΩ ΕΠΟΝΤΑΙ ΑΙ ΕΛΑΙΑΙ ΑΥΤΑΙ ΑΙ ΕΠΙ
ΓΕΓΡΑΜΜΕΝΑΙ

Γ. ΑΠΟ ΤΟΥ ΟΡΙΟΥ ΤΟΥ ΑΙ ΚΛΑΡΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟΥ
ΟΠΙΚΑΝΟΥ ΕΣ ΤΑΝ ΣΚΑΦΙΑΝ ΤΑΝ ΠΑΡΑ ΤΟΝ
ΟΠΙΚΑΝΟΝ ΚΑΙ ΩΣ ΑΙ ΣΚΑΦΙΑΙ ΥΠΟ ΤΟΝ
ΤΕΡΜΟΝΑ ΕΣ ΤΑΝ ΟΔΟΝ ΤΑΝ ΑΓΟΥΣΑΝ ΕΠΙ
ΤΟ ΤΑΠΑΝΟΝ ΚΑΙ ΑΝ ΤΑΣ ΟΔΟΥ ΕΣ ΤΕ ΠΟΤΙ

&
eam quae sub
usque ad terminum
limites IX. sortis &

ejus qui est a fluvio Opicano
& usque ad terminum & ad fossam quae & secundum terminum & fossam usque ad oleam ad limites X sortis. & supra limites X. usque ad terminum, qui est ad limites Picatti, [& secundum fines Picatti. Hanc sortem sequuntur oleae istae inscriptae.

XII. *A termino, qui est sub Aspidem usque ad Platamum sive ad oleam, in qua terminus, & ad fossam & secundum fossata [quae ad oleam in qua terminus, & usque ad viam ducit a Tapano & a via usque ad fines VI. sortis, & secundum limites VI sortis ad terminum, & secundum terminum usque ad Platamum. Sortem hanc sequuntur oleae istae inscriptae.*

XIII *A finibus XI sortis ab Opicano ad fossam, quae est apud Opicanum, & secundum fossas, quae sunt subtus terminum usque ad viam, quae ducit ad Tapanum, & a via usque ad*

TERMINOR.

ΤΟ ΟΡΙΟΝ ΤΟΤ. ΒΙ ΚΛΑΡΟΤ ΚΑΙ ΩΣ ΤΑ ΟΡΙΑ
ΤΟΤ ΒΙ ΚΛΑΡΟΤ
ΤΟΙΣ ΠΑΡΑ ΤΟΝ ΡΟΤΝ ΤΟΝ ΑΛΑΙΣΟΝ
ΔΕΘΜΟΤΣΙΙh.

A ΑΠΟ ΤΟΤ ΡΟΟΤ ΤΟΤ ΑΛΑΙΣΟΤ ΕΣ ΤΟΝ ΤΕ ΤΟΝ
ΕΝ ΤΩ ΠΕΤΡΩ ΤΟΝ ΠΑΡΑ ΤΑΣ ΠΤΑΛΟΤΣ
ΚΑΙ ΑΝ ΤΟΤ ΡΑΧΑ ΕΣ ΤΟΝ ΠΕΤΡΟΝ ΕΝ Ω ΤΕ
ΚΑΙ ΕΣ ΤΑΝ ΟΔΟΝ ΚΑΙ ΑΝ ΤΑΣ ΟΔΟΤ ΕΣ
ΤΟΝ ΡΟΙΣΚΟΝ ΚΑΙ ΑΝ ΤΟΤ ΡΟΙΣΚΟΤ ΕΣ ΤΑΝ
ΣΚΑΦΙΑΝ ΤΑΝ ΤΠΟ ΤΩ ΤΕΡΜΟΝΙ ΚΑΙ ΩΣ
Ο ΤΕΡΜΩΝ Ο ΤΠΕΡ ΤΑΣ ΣΚΑΦΙΑΣ ΕΣ ΤΕ ΠΟΤΙ
ΤΑΝ ΑΛΟΝ ΚΑΙ ΤΠΕΡ ΤΑΣ ΑΛΟΤΩΣ Ο ΤΕΡΜΩΝ
ΤΠΕΡ ΤΑΝ ΣΚΑΦΙΑΝ ΚΑΙ ΕΣ ΤΑΝ ΣΚΑΦΙΑΝ
ΤΑΝ ΠΑΡΑ ΤΑΝ ΕΛΑΙΑΝ ΚΑΙ ΤΠΕΡ ΤΑΣ ΕΛΑΙΑΣ
ΩΣ Ο ΤΡΙΒΟΣ ΚΑΙ ΑΙ ΣΚΑΦΙΑΙ ΕΣ ΤΑΝ ΕΛΑΙΑΝ
ΤΑΝ ΕΠΙΓΕΓΡΑΜΜΕΝΑΝ [Ã] ΚΑΙ ΕΚ ΤΑΣ ΕΛΑΙΑΣ
ΩΣ Ο ΤΕΡΜΩΝ ΤΠΕΡ ΤΑΝ ΕΛΑΙΑΝ ΕΣ ΤΑΝ
ΣΚΑΦΙΑΝ ΚΑΙ ΑΝΩ ΕΣ ΤΑΣ ΡΑΜΝΟΤΣ ΚΑΙ ΩΣ
ΑΙ ΡΑΜΝΟΙ ΠΕΡΙ ΤΟΝ ΤΕΡΜΟΝΑ ΚΑΙ ΕΣ ΤΑΝ
ΣΚΑΦΙΑΝ ΚΑΙ ΑΝΩ ΕΣ ΤΟΝ ΤΕ ΤΟΝ ΕΝ ΤΩ
ΛΙΘΩ ΚΑΙ ΩΣ Ο ΤΕΡΜΩΝ ΤΠΟ ΤΑΝ ΑΛΟΝ ΚΑΙ
ΕΣ ΤΟΝ ΤΕ ΤΟΝ ΕΝ ΤΩ ΠΤΡΓΩ ΚΑΙ ΤΠΟ ΤΟΝ
ΠΤΡΓΟΝ ΕΣ ΤΟΝ ΡΙΣΚΟΝ ΤΟΝ ΤΠΟ ΤΑΝ
ΡΙΝΑ ΤΑΝ ΕΝ ΤΩ ΠΤΡΓΩ ΕΙ ΤΕ ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΤΟΤ
ΡΙΣΚΟΤ ΕΣ ΤΟΝ ΡΟΤΝ ΤΟΝ ΑΛΑΙΣΟΝ ΚΑΙ
ΑΝ ΤΟΤ ΑΛΑΙΣΟΤ ΕΣ ΤΑΝ ΑΡΧΑΝ ΤΑΣ
ΠΕΡΙΩΓΕΣΙΑΣ ΕΝ ΤΟΤΤΩ ΑΓΡΙΟΤ

B ΑΠΟ ΤΑΣ ΡΙΝΟΣ ΤΑΣ ΕΝ ΤΩ ΠΤΡΓΩ ΕΙΤΕ ΤΠΟ
ΤΟΝ ΠΤΡΓΟΝ ΕΣ ΤΕ ΠΟΤΙ ΤΟΝ ΤΕ ΤΟΝ ΕΝ ΤΩ
ΠΤΡΓΩ ΚΑΙ ΑΠΟ ΤΟΤ ΤΕ ΚΑΤΩ ΩΣ ΑΙ ΣΚΑΦΙΑΙ
ΕΣ ΤΑΝ ΑΧΡΑΔΑ ΤΑΝ ΕΠΙΓΕΓΡΑΜΜΕΝΑΝ
[Ã] ΚΑΙ ΩΣ ΑΙ ΣΚΑΦΙΑΙ ΕΣ ΤΑΝ ΕΛΑΙΑΝ ΤΑΝ
ΕΠΙΓΕΓΡΑΜΜΕΝΑΝ [Ã] ΚΑΙ ΕΣ ΤΑΝ ΣΤΚΕ
ΑΝ ΤΑΝ ΕΠΙΓΕΓΡΑΜΜΕΝΑΝ [Ã] ΚΑΙ ΩΣ ΑΙ
ΣΚΑΦΙΑΙ ΕΣ ΤΕ ΠΟΤΙ ΤΟΝ ΤΕΡΜΟΝΑ ΚΑΙ
ΩΣ Ο ΤΕΡΜΩΝ ΕΣ ΤΟΝ ΡΟΙΣΚΟΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑ
ΤΟΤ ΡΟΙΣΚΟΤ ΕΣ ΤΟΝ ΡΟΤΝ ΤΟΝ ΑΛΑΙΣΟΝ
ΚΑΙ ΑΝ ΤΟΤ ΑΛΑΙΣΟΤ ΠΟΤΙ ΤΟ ΟΡΙΟΝ ΤΟΤ Α
ΚΛΑΡΟΤ ΕΝ ΤΟΤΤΩ ΕΛΑΦΕΟΣ

Γ ΑΠΟ ΤΟΤ ΤΕ ΤΟΤ ΕΝ ΤΩ ΠΤΡΓΩ ΤΟΤ ΟΡΙΖΟΝΤΟΣ
ΤΟΝ. Β. ΚΛΑΡΟΝ ΕΣ ΤΕ . . . . . ΟΝ ΤΟΝ ΕΚΤΟΤ ΔΙΑ
ΠΑΤΜΑΤΟΣ ΡΕΟΝΤΑ ΚΑΙ ΚΑ . . . . ΕΣ ΤΑΝ
ΣΤΜΒΟΛΑΝ ΤΟΤ ΡΟΕΙΔΙΟΤ ΚΑΙ ΑΝ ΤΟΤ ΡΟ
ΕΙΔΙΟΤ ΕΣ ΤΟΝ ΤΕΡΜΟΝΑ ΚΑΙ ΩΣ ΤΑ ΟΡΙΑ
ΤΟΤ. Β. ΚΛΑΡΟΤ ΕΝ ΤΟΤΤΩ ΕΛΑΦΕΟΣ

Δ ΑΠΟ ΤΟΤ ΡΟΙΣΚΟΤ ΤΟΤ ΕΝ ΤΩ ΔΙΑΠΑΤΜΑΤΟΣ
ΤΠΟ ΤΟΝ ΠΤΡΓΟΝ ΕΣ ΤΕ ΠΟΤΙ ΤΟΝ ΡΟΙΣΚΟΝ
ΤΟΝ ΡΕΟΝΤΑ ΕΚ ΤΑΣ ΡΙΝΟΣ ΤΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟ
ΙΕΡΟΝ ΕΙ ΤΑ ΧΑΛΚΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟ ΜΑΓΕΙΡΙΚΟΝ
ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΤΟΤ ΡΟΙΣΚΟΤ ΕΣ ΤΕ ΠΟΤΙ ΤΟΝ ΤΕΡ
ΜΟΝΑ ΕΙ ΣΚΑΦΙΑ ΚΑΙ ΩΣ Ο ΤΕΡΜΩΝ ΑΧΡΙ
ΠΟΤΙ ΤΟΝ ΡΟΙΣΚΟΝ ΤΟΝ ΡΕΟΝΤΑ ΕΚ ΤΟΤ
ΔΙΑΠΑΤΜΑΤΟΣ ΤΟΝ ΟΡΙΤΟΝΤΑ Τ. ΚΛΑΡΟΝ

Ε ΑΠΟ ΤΟΤ ΤΕΡΜΟΝΟΣ. Ε. ΤΑ ΣΚΑΦΙΑ ΚΑΤΑ
ΤΟΤ ΡΟΙΣΚΟΤ ΕΣ ΤΑΝ ΣΚΑΦΙΑΝ ΚΑΙ ΩΣ
ΑΙ ΣΚΑΦΙΑΙ ΕΣ ΤΟΝ ΡΟΤΝ ΤΟΝ ΑΛΑΙΣΟΝ
ΚΑΙ ΑΝ ΤΟΤ ΑΛΑΙΣΟΤ ΕΣ ΤΕ ΕΣ ΤΟΝ ΡΟΙΣΚΟΝ
ΤΟΝ ΟΡΙΤΟΝΤΑ ΤΟΝ. Β. ΚΛΑΡΟΝ ΚΑΙ ΑΝ ΤΟΤ
ΡΟΙΣΚΟΤ ΕΣ ΤΕ ΕΣ ΤΟΝ ΤΕΡΜΟΝΑ ΤΟΝ
ΟΡΙΤΟΝΤΑ ΤΟΝ. Δ. ΚΛΑΡΟΝ

fines XII. fortis, & secundum fines
XII. fortis
iis qui apud fluvium Alaesum

I A fluvio Alaeso ad terminum qui est
in saxo quod est ad Pyalos,
& a stipite usque ad saxum in quo est *terminus, & ad viam, & a via ad*
fluviolum, & a fluviolo ad
fossam quae est *sub termino, & secundum*
terminum qui est *supra fossata ad*
aream, & supra aream secundum terminum
supra fossam, & ad fossam
quae est ad oleam, & supra oleam,
secundum semitam & fossata ad oleam,
quae inscripta est [Ã] *& ab olea*
secundum terminum supra oleam ad
fossam, & superius ad spinas, & secundum
spinas circa terminum. & ad
fossam, & superius ad terminum, qui est *in*
saxo, & secundum terminum subtus aream, &
ad terminum qui est in turri, & subtus
turrim in rivulum qui est in turri, & subtus
turrim in rivulum qui est sub
canali qui est in turri, & a
rivulo usque ad fluvium Alaesum, &
ab Alaeso usque ad initium [*Agri.*
montium circumjacentium. In hoc fors est

II A canali, qui est in turri sive subtus
turrim usque ad terminum, qui est *in*
turri, & a termino deorsum secundum fossas
ad pirum silvestrem inscriptam
[Ã] *& secundum fossas ad oleam quae*
inscripta est [Ã], *& ad ficum*
quae inscripta est, [Ã] *& secundum*
fossas usque ad terminum, &
secundum terminum ad rivulum, & a
rivulo ad fluvim Alaesum,
& a fluvio Alaeso ad fines primae
fortis. In hoc Elaphei.

III A termino qui est in turri dividente
II. fortem ad terminum qui ex
diapaumate defluit
ad
confluentem fluvioli, & a
fluviolo ad terminum, & secundum fines
II. fortis. In hoc Elaphei.

IV A rivulo qui est in diapaumate
subtus turrim usque ad rivulum
fluentem ex canali, qui est ad
templum sive aerariam apud coquinam,
& a rivulo usque ad terminum sive fossam, & secundū terminū usque
ad rivulum, qui defluit ex
diapaumate dividens fortem.

V A termino ad fossas, a
rivulo ad fossam, & secundum
fossas ad fluvium Alaesum,
& ab Alaeso ad rivulum
qui dividit II. fortem & a
rivulo usque ad terminum, qui
dividit IV. fortem.

TERMINOR

ΓΑΠΟ ΤΑΣ ΡΙΝΟΣ ΤΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΙΕΡΟΝ ΤΟΥ
ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ ΤΑΣ ΚΑΤΑ ΤΑ ΧΑΛΚΕΙΑ ΤΑΠΟΤΙ
ΤΩ ΜΑΓΕΙΡΙΚΩ ΥΠΟ ΤΟΝ ΠΥΡΓΟΝ ΕΣ ΤΕ
ΠΟΤΙ ΤΑΝ ΡΕΙΝΑ ΤΑΝ ΠΕΛΑΣΤΑ ΤΑΝ ΠΟΤΙ
ΤΟ ΤΥΡΡΙΔΙΟΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΡΑΧΑ ΩΣ
ΑΙ ΣΚΑΦΙΑΙ ΕΣ ΤΑΝ ΑΛΟΝ ΚΑΙ ΕΣ ΤΟΝ ΤΕ
ΚΑΙ ΚΑΤΩ ΩΣ ΑΙ ΣΚΑΦΙΑΙ ΕΣ ΤΟΝ ΤΕΡΜΟΝΑ
ΚΑΙ ΩΣ Ο ΤΕΡΜΩΝ ΚΑΙ ΑΙ ΣΚΑΦΙΑΙ ΕΣ
ΤΟΝ Β. ΡΟΙΣΚΟΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΡΟΙΣΚΟΥ
ΕΣ ΤΟΝ ΡΟΥΝ ΤΟΝ ΑΛΑΙΣΟΝ ΚΑΙ ΑΝ ΤΟΥ
ΑΛΑΙΣΟΥ ΕΣ ΤΟ ΟΡΙΟΝ ΤΟΥ Ε ΚΛΑΡΟΥ

Ι. ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΥΡΓΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΒΑΘΕΟΣ
ΡΟΟΥ ΕΣ ΤΟΝ ΡΟΥΝΤΟΝ ΑΛΑΙΣΟΝ ΚΑΙ
ΑΝ ΤΟΥ ΑΛΑΙΣΟΥ ΑΧΡΙ ΠΟΤΙ ΤΟΝ Α. ΡΟΙ
ΣΚΟΝ ΚΑΙ ΑΝ ΤΟΥ ΡΟΙΣΚΟΥ ΑΧΡΙ ΠΟΤΙ
ΤΟΝ ΠΥΡΓΟΝ ΕΝ ΤΟΥΤΩ ΗΡΑΚΛΕΙΔΑ ΑΠΟΛ
ΛΩΝΙΟΥ ΛΑΙ ΦΙΛΟΞΕΝΟΥ ΜΕΝΙΣΚΟΥ
ΣΚΥΡΕΩΝΟΙΣ ΔΑΙΘΜΟΥΣ ΙΙΙ.

Α. ΑΠΟ ΤΑΣ ΡΕΙΝΟΣ ΚΑΘΩΣ Ο ΠΥΡΓΟΣ ΑΧΡΙ ΠΟΤΙ
ΤΑΝ ΡΕΙΝΑ ΤΑΝ ΕΧΟΜΕΝΟΝ ΤΟΥ Β. ΤΥΡΡΙΔΙΟΥ
ΚΑΙ ΑΠΟ ΤΑΣ ΡΕΙΝΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΡΟΕΙΔΙΟΥ
ΑΧΡΙ ΠΟΤΙ ΤΟΝ ΤΕΡΜΟΝΑ ΚΑΙΩΣ Ο ΤΕΡ
ΜΩΝ ΥΠΕΡ ΤΑΣ ΑΛΟΥ ΚΑΙ ΑΝ ΤΟΥ ΡΑΧΑ
ΩΣ ΑΙ ΣΚΑΦΙΑΙ ΕΣ ΤΑΝ ΡΕΙΝΑ ΕΝ ΤΟΥΤΩ
ΙΣΤΙΕΙΟΥ ΘΕΣΤΩΝΟΣ ΚΑΙ ΠΕΛΑΓΙΟΥ.

Β. ΑΠΟ ΤΟΥ ΤΕΡΜΟΝΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΡΟΙΣΚΟΥ
ΕΣ ΤΕ ΠΟΤΙ ΤΟΝ ΤΕΡΜΟΝΑ ΕΙ ΣΚΑΦΙΑΙ ΚΑΙ
ΤΩ ΤΕΡΜΟΝΙ ΕΣ ΤΕ ΠΟΤΙ ΤΟ ΡΟΕΙΔΙΟΝ
ΤΟ ΡΕΟΝ ΑΝΑ ΜΕΣΟΝ ΤΩΝ ΓΑΕΩΝΩΝ
ΚΑΙ ΑΝ ΤΟΥ ΡΟΕΙΔΙΟΥ ΕΣ ΤΕ ΠΟΤΙ ΤΟΝ
ΤΕΡΜΟΝΑ ΚΑΙ ΩΣ Ο ΤΕΡΜΩΝ ΕΣ ΤΟ
ΡΟΕΙΔΙΟΝ

Γ. ΑΠΟ ΤΟΥ ΤΕΡΜΟΝΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΡΟΕΙΔΙΟΥ
ΤΟΥ ΑΝΑ ΜΕΣΟΝ ΤΩΝ ΓΑΕΩΝΩΝ ΕΣ ΤΕ
ΠΟΤΙ ΤΟΝ ΤΕΡΜΟΝΑ ΕΙ ΣΚΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΩΣ
Ο ΤΕΡΜΩΝ ΚΑΙ ΑΙ ΣΚΑΦΙΑΙ ΑΝ ΤΟΥ
ΡΑΧΑ ΕΣ ΤΟΝ ΚΑΙ ΥΠΕΡ ΤΑΣ
ΑΛΟΥ ΚΑΙ ΕΣ ΤΟΝ ΤΕΡΜΟΝΑ ΚΑΙ ΩΣ
Ο ΤΕΡΜΩΝ ΑΧΡΙ ΠΟΤΙ ΤΟΝ ΡΟΙΣΚΟΝ

VI. A canali, qui est ad templum Apollinis sive *qui* est *ad aerarium apud coquinam sub turri usque ad canalem, qui proximus* est *sub turricula, & a stipite secundum fossas ad aream & ad terminum, & infra secundum fossas ad terminum, & secundum terminum & fossas ad secundum rivulum, & a rivulo ad fluvium Alaesum, & ab Alaeso usque ad fines V. fortis.*

VII. A turri & *a profundo rivo usque ad fluvium Alaesum, & ab Alaeso usque ad primum rivulum, & a rivulo usque ad turrim. In hoc Heraclidae Apollonii, Philoxeni Menisci Scyreonis*

I. A canali ubi est turris usque ad canalem contiguum secundae turriculae, & a canali à fluviolo usque ad terminum, & secundum terminum supra aream, & à palo secundum fossas ad canalem. In hoc Histiei Thestonis, & Pelagii.

II. A termino & rivulo usque ad terminum & fossas, & à termino usque ad fluviolum fluentem per medium Gaeonûm & a fluviolo usque ad terminum, & secundum terminum ad fluviolum.

III. A termino & fluviolo qui fluit per medium Gaeonûm, usque ad terminum sive fossas, & secundum terminum & fossas supra palum ad terminum, & supra aream, & ad terminum, & secundum terminum usque ad rivulum

E Pinelli schedis Gruterus.

DONATIO LOCI. AD PHETRIVM STRVEND.

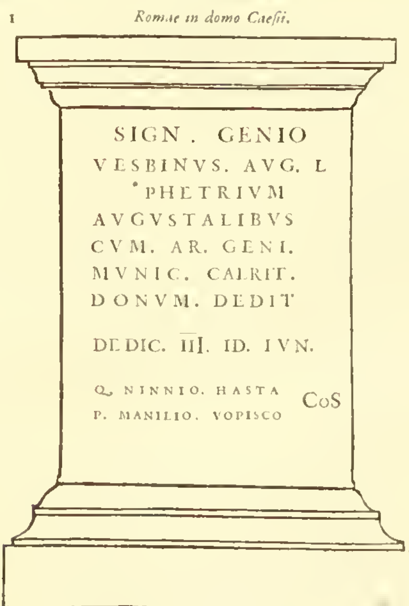
Romae apud Card. Maphaeium, tabula marmorea, alta palmos. IIIS. *lata* VIS. *craff. digitos.* III. *reperta apud Caeretes anno* M. D. XLVIII.

VESBINVS AVG. L. PHETRIVM. AVGVSTALIBVS
MVNICIPI. CAERITVM. LOCO. ACCEPTO. A RE. P
SVA. INPENSA. OMNI. EXORNATVM. DONVM. DEDIT
DESCRIPTVM. ET. RECOGNITVM. FACTVM. IN. PRONAO. AEDIS. MARTIS
EX. COMMENTARIO. QVEM. IVSSIT. PROFERRI. CVPERIVS. HOSTILIANVS. PER. T. RVSTIVM. LYSIPONVM
SCRIBAM. INQVO. SCRIPTVM. ERAT. IT. QVOD. INFRA. SCRIPTVM EST
*L. PVBLILIO. CELSO. II. C. CLODIO. CRISPINO. COS. IDIBVS. APRILIB
M. PONTIO. CELSO. † DICTATORE. C. SVETONIO. CLAVDIANO. AEDILE. IVRI. DICVNDO. PRAEF. AERARI. COMMENTARIVM. COTTIDIANVM. MVNICIPI
CAERITVM. INDE. PAGINA. XXVII. KAPITE. VI
M. PONTIVS. CELSVS. DICTATOR. ET. C. SVETONIVS. CLAVDIANVS. DECVRIONES. IN. TEMPLO. DIVOR. CORROGAVERVNT. VBI. VESBINVS. AVG. LIB. PETIT
VT. SIBI. LOCVS. PVBLICE. DARETVR. SVB. PORTICV. BASILICAE. SVLPICIANAE. VTI. AVGVSTALIB. IN. EVM. LOCVM. PHETRIVM. FACERET. VBI. EX
CONSENSV. DECVRIONVM. LOCVS. EI. QVEM. DESIDERAVERAT. DATVS. EST; PLACVITQ. VNIVERSIS. CVRIATIO. COSANO. CVRATORI. OB. EAM. REM
EPISTVLAM. MITTI; IN. CVRIAM. FVERVNT. PONTIVS. CELSVS. DICTAT. SVETONIVS. CLAVDIANVS. AED. IVRIDIC M. LEPIDIVS. NEPOS
AEDIL. ANNON. POLLIVS. BLANDVS. PESCENNIVS. FLAVIANVS. PESCENNIVS. NATALIS. POLLIVS. CALLIMVS. PETRONIVS. INNOCENS. SERGIVS. PROCVLVS
INDE. PAGINA. ALTERA. CAPITE. PRIMO; MAGISTRATVS. ET. DECVRION. CVRIATIO. COSANO. SAL. IDIB. AVG. DESIDERANTI. A. NOBIS
VLPIO. VESBINO. CONSILIVM. DECVRION. COEGIMVS. AQVIB. PETIT. VT. SIBI. LOCVS. PVBLICE. IN. ANGVLO. PORTICVS. BASILIC. DARETVR. QVOD. SE. AVGVSTALIB
PHETRIVM. PVBLICE. EXORNATVRVM. SECVNDVM. DIGNITAT. MVNICIPI. POLICERETVR. GRATIAE. HVIC. ACTAE. SVNT. AB. VNIVERSIS. PLACVIT. TAMEN. TIBI
SCRIBI. AN. IN. HOC. QVOQVE. ET. TV. CONSENTIRVS. ESSES. QVI. LOCVS. REI. P. IN. VSV. NON. EST. NEC. VLLO. REDITV. ESSE. POTEST. INDE. PAGINA. VIII. KAPITE. PRIMO
CVRIATIVS. COSANVS. MAG. ET. DEC. CAERETANOR. SAL. EGO NON. TANTVM. CONSENTIRE. VOLVNTATI. VESTRAE. SET. ET. GRATVLARI. DEBEO. SIQVI. REM. P. N
EXORNAT. ACCEDO. ITAQ. SENTENTIAE. VESTRAE. NON. TANQVAM. CVRATOR. SED. TANQVAM. VNVS. EXSORDINE CVM. TAM. HONESTA. EXSEMPLA
ETIAM. PROVOCARI. HONORIFICA. EXORNATIONE. DEBEAT.) DATA. PRID. IDVS. SEPTEMBR. AMERIAE
ACT. IDIB. IVNIS. Q. NINNIO. HASTA. P. MANILIO. VOPISCO. COS
DEDICATVM. K. AVG. ISDEM. COS

Vidit, legit atque exscripsit Smetius & Ald. Orth. 275. Urs. LL. App 435. * A.V. 865 † Pontifex Dictator, Albanus CCCIV. 10

LEGATA PVBLICO.

1 *Romae in domo Caesii.*

Ex Panvinio & Gutenstenii schedis.

* Phetrium dixerunt pro Phratrium. si ut pro ἐξάτορες, φάτορες, teste Polluce lib. 4 & Eustath. ad Iliad B. Est autem φράτριον seu Phetrium locus in quo conveniebant Curiales. Gud.

2 *Petiliae, siveut nunc vulgo Strongili, in Calabria citeriore.*

KAPVT. EX. TESTAMENTO. *M. MECONII
M. F. COR. LEONIS

HOC. AMPLIVS. R. P. †PETILINORVM. DARI. VOLO. H-S. X. N. ITEM VINEAM. [1]CHALCIDIANAM. CVM. PARTEM. FVNDI. POMPEIANI. EA. VTI OPTIMA. MAXIMAQVE. SVNT. FINIBVS. SVIS. [2]QVA. MEA. FVERVNT VOLO. AVTEM. EX. VSVRIS. SEMISSIBVS. H-S. X. N. COMPARARI AVGVSTALIVM. LOCI. N. AD. INSTRVMENTVM. TRICLINIORVM. DVVM QVOD. EIS. ME. VIBO. TRADIDI. CANDELABRA. ET. LVCERNAS. *BILYCHNEIS ARBITRIO. AVGVSTALIVM. QVO. FACILIVS. [2]STRATI. IVS. PVBL. OBIRE POSSINT. QVOD. IPSVM. AD. VTILITATEM. REIP. N. PERTINERE. EXISTIMAVI FACILIVS. SVBITVRIS. ONVS. AVGVSTALITATIS. DVM. HOC. COMMODVM ANTE. OCVLOS. HABENT. CAETERVM. AVTEM. TEMPORVM. [3]VSVRAS. SEMISSES H-S. X. N. AD. INSTRVMENTVM. AVGVSTALIVM. ARBITRIO. IPSORVM ESSE. VOLO. QVO. FACILIVS. MVNVS. MEVM. PERPETVVM CONSERVARE POSSINT. NEQVE. IN. ALIOS. VSVS. VSVRAS. QVAS. ITA. A. [4]REP. ACCEPERINT TRANSFERRI. VOLO. QVAM. SI. NECESSE. FVERIT. IN. PASTINATIONEM †VINEAMQVE. [5]QVAE. Q. CVM. PARTE. FVNDI. POMPEIANI. SIC. VT. SVPRA DIXI. HOC. AMPLIVS. AVGVSTALIBVS LOCI. [6]ICCIRCO. DARI. VOLO. QVAE EST. AMINEA. VT. SI. COGITATIONI. MEAE. QVA. PROSPEXISSENT* VTILITATIBVS. [7]NOSTRIS. CREDO. CONSENSERITIS. VINVM. VSIBVS VESTRIS. DVMTAXAT. [8]DVM. PVBLICE. EPVLAS. EXERCEBITIS. HABERE POSSITIS. HOC. AVTEM. NOMINE. RELEVATI. [9]IMPENDIS. FACILIVS [10]PROSPECTVRI. HI. QVI. AD. MVNVS. AVGVSTALITATIS. [11]COMPELLENTVR LOCATIO. VINEAE PARTIS. FVNDI. POMPEIANI. [12]EAM. COLERE. POTERINT HAEC. ITA. VT. CAVI. FIERI. PRAESTARIQVE. VOLO. HOC AMPLIVS. AB HEREDIBVS. MEIS. VOLO. PRAESTARI. REIP. PETILINORVM. ET. A. REP PETILINORVM. CORPORI. AVGVSTALIVM. EX. PRAEDIS. CETERIS. MEIS PALVM. †RIDICAM. OMNIBVS. ANNIS. SVFFICIENS. PEDATVRAE. VINEAE QVAM. AVGVSTALIBVS. LEGAVI. *A. VOBIS. AVTEM. AVGVSTALES. PETO HANC. VOLVNTATEM. MEAM. RATAM. HABEATIS. ET. VT. [13]PERPETVAM [14]FIRMAM. OBSERVETIS. CVRAE. VESTRAE. MANDETIS. QVO. FACILIVS AVTEM NOTA. SIT. CORPORI. VESTRO. HAEC. ERGA. VOS. [15]VOLVNTAS [16]TVLI. L. KAPVT. QVOD. AD. VESTRVM. HONOREM. PERTINET.

E Scaligeri schedis, & libello Romae ex uso, in quo Graecorum nummorum delineatio. Extat & apud Fabric. monum. antiq. qui Romae apud Bernardinum de Valle se descripsisse ait, repertum 1498. vide & Sponii miscel. p. 198. Gruter. 1 it p. 51. Hanc inscriptionem emendatam exhibet Fabrett. insc. p. 404. & praefigit ei aliam, quae legitur p. ccccxxxvii. 6.

* Haec nomina nec in Sponio nec in Fabretto, nec in Gualtero leguntur.

† PETELINORVM Fabrett. Gualt. & sic iidem inferius semper.

1 leg. CAEDCICIANAM Scalig. Fabrett. Gualt.

2 QVAE Fabrett.

* BILYCHNES Fabret.

2 STRATINIBVS PVBLICIS Fabrett. Gualt.

3 VSVRA SEMISSE. Fabrett. Gualt.

4 REP. PETELINORVM. Fabret.

† VINEAE. Scalig. quae est AMINEAE cum parte.

5 QVOQVE

6 sed Fabrett. N. DARI VOLO QVAM VINEAM VOBIS AVGVSTALIBVS

* PROSPEXISSE ME VTILITA. Lib. Scalig. & Gualt. ac Fabrett.

7 VESTRIS

8 QVVM Fabr.

9 INPENDIS id.

10 PROSPECTVRI. ita Scaliger & Gualt. ac Fabret.

11 COMPELLERENTVR

12 VINEAM

† Sic emendavi ex Fabret. & Gualt. vide autem leg. Goth. de ur. pont. 2. 8. Gruterus addiderat D. CARP.

* sequentia in latere sinistro erant scripta.

13 PERPETVA

14 FORMA

15 VOLVNTATEM

16 TOTVM LOCI

In Tabula Marmorea Venetiis, Testamentum complexa octo columnis: sic.

Ex Aegina allatum colligo e nominibus Διὸς θυσ & ἐλευσινίσ & Delphinii Gud.

ΑΝΔΡΑΓΟΡΑΣ ΦΟΙΝΙΚΟΣ

ΕΠΙΕΦΟΡΩΝΤΩΝ ΣΥΝΦΟΙΒΟΤΕΛΕΙ
ΤΑΔΕΔΙΕΘΕΤΟΝΟΟΥΣΑΚΑΙΦΡΟΝΟΥΣΑ ΕΠΙΚΤΗΤΑ
ΓΡΙΝΝΟΥΜΕΤΑΚΥΡΙΟΥΥΠΕΡΕΙΔΟΥΣΤΟΥΘΡΑ
ΣΥΛΕΟΝΤΟΣΣΥΝΕΥΑΡΕΣΤΟΥΣΑΣΚΑΙΤΑΣΘΥΓΑ
ΤΡΟΣΕΠΙΤΕΛΕΙΑΣΤΑΣΦΟΙΝΙΚΟΣΕΙΗΜΕΝΜΟΙΥΓΙΑΙ
ΝΟΥΣΑΙΚΑΙΣΩΖΟΜΕΝΑΙΤΑΙΔΙΑΔΙΟΙΚΕΝΕΙΔΕΤΙΚΑ
ΓΕΝΗΤΑΙΠΕΡΙΜΕΤΩΝΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝΑΠΟΛΕΙΠΩ
ΚΑΤΑΤΑΝΓΕΓΕΝΗΜΕΝΑΝΜΟΙΥΠΟΤΟΥΑΝΔΡΟΣ
ΦΟΙΝΙΚΟΣΕΝΤΟΛΑΝΤΟΥΚΑΙΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΑΜΕΝΟΥ
ΤΟΜΟΥΣΕΙΟΝΥΠΕΡΤΟΥΜΕΤΑΛΛΑΧΟΤΟΣΑΜΩΝ
ΥΙΟΥΚΡΑΤΗΣΙΛΟΧΟΥΚΑΙΑΓΑΓΟΝΤΟΣΤΑΖΩΑ
ΚΑΙΤΟΣΑΝΔΡΙΑΝΤΑΣΕΑΥΤΟΥΤΕΚΑΙΚΡΑΤΗΣΙ
ΛΟΧΟΥΚΑΙΤΑΗΡΩΙΑΚΑΙΕΝΕΤΞΑΜΕΝΟΥΩΣΤΕ
ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΑΙΜΕΤΟΜΟΥΣΕΙΟΝΚΑΙΘΕΜΕΝΤΑΣ
ΤΕΜΟΥΣΑΣΚΑΙΤΟΥΣΑΝΔΡΙΑΝΤΑΣΚΑΙΤΑΗΡΩΙΑ
ΜΕΤΑΔΕΔΥΟΕΤΗΤΟΥΑΠΟΛΕΛΕΙΜΜΕΝΟΥΕΥΙ
ΜΟΥΥΟΥΑΝΔΡΑΓΟΡΑΜΕΤΑΛΛΑΣΣΟΝΤΟΣΤΟΝ
ΒΙΟΝΚΑΙΕΝΤΕΙΛΑΜΕΝΟΥΕΠΙΤΕΛΗΜΕΠΟΙΗΣΑΙ
ΤΑΝΤΟΥΠΑΤΡΟΣΑΥΤΟΥΦΟΙΝΙΚΟΣΕΝΤΟΛΑΝΚΑΙ
ΘΕΜΕΝΚΑΙΥΠΕΡΑΥΤΟΥΩΣΚΑΙΥΠΕΡΤΟΥΠΑΤΡΟΣ
ΚΑΙΤΟΥΑΔΕΛΦΟΥΤΟΝΤΕΑΝΔΡΙΑΝΤΑΚΡΙΤΟΗ
ΡΩΙΟΝΚΑΙΣΥΝΑΓΑΓΕΝΚΟΙΝΟΝΑΝΔΡΕΙΟΥΤΩΝΣΥΓ
ΓΕΝΩΝΚΑΙΔΟΜΕΝΤΩΙΚΟΙΝΩΙΤΟΥΑΝΔΡΕΙΟΥΔΡΑ
ΧΜΑΣΤΡΙΣΧΙΛΙΑΣΠΟΘΟΔΟΝΑΦΟΥΣΥΝΑΧΘΗ
ΣΟΥΝΤΙΕΠΙΤΕΤΕΛΕΚΕΙΑΟΥΝΚΑΙΕΣΤΑΚΕΙΑΠΑΝ
ΤΑΚΑΤΑΤΑΣΕΚΕΙΝΩΝΕΝΤΟΛΑΣΚΑΙΤΟΚΟΙΝ
ΟΝΣΥΝΑΓΑΓΟΧΕΙΑΤΩΝΣΥΓΓΕΝΩΝΩΝΚΑΙΤΑΟΝΟ
ΜΑΤΑΥΠΟΓΕΓΡΑΠΤΑΙΩΣΤΕΣΥΝΑΓΑΓΕΣΘΑΙΤΟΚΟΙ
ΝΟΝΕΝΤΩΙΜΟΥΣΕΙΩΙΔΙΔΩΜΙΔΡΑΧΜΑΣΤΡΙΣΧΙ
ΛΙΑΣΤΩΙΠΡΟΔΕΔΗΛΩΜΕΝΩΙΚΟΙΝΩΙΤΟΥΑΝΔΡΕΙ
ΟΥΤΩΝΣΥΓΓΕΝΩΝΩΣΤΕΟΦΕΙΛΕΣΘΑΙΑΥΤΑΣΕΠΙ
ΤΟΙΣΥΠΑΡΧΟΥΣΙΜΟΥΑΥΤΟΚΤΗΤΟΙΣΧΩΡΙΟΙΣΤΟΙΣ

ΕΜΜΕ ΚΛΗ
ΡΟΝΟΜΩΝΚΑΙ ·
ΧΟΥΑΠΟΛΕΙΠΩΔΕΤΟΜΟΥΣΕΙΟΝ
ΤΩΝΗΡΩΙΩΝΤΑΙΘΥΓΑΤΡΙΜΟΥΕΠΙΤΕΛΕΙΑΩΣ
ΤΕΠΑΡΑΛΑΒΟΥΣΑΝΑΥΤΑΝΚΑΤΑ
ΑΛΛΩΝΜΟΙΥΠΑΡΧΟΝΤΩΝΤΕΛΕΝΚΑΘΕΚΑΣΤΟΝ
ΕΤΟΣΕΜΜΗΝΙΕΛΕΥΣΥΝΙΩΙΔΡΑΧΜΑΣΔΙΑ
ΚΟΣΙΑΣΔΕΚΑΤΩΙΚΟΙΝΩΙΤΟΥΑΝΔΡΕΙΟΥ
ΑΓΑΓΟΧΑΤΩΝΣΥΓΓΕΝΩΝΜΗΕΧΕΤΩΕΞΟΥ
ΣΙΑΝΜΗΘΕΙΣΜΗΤΕΑΠΟΔΟΣΘΑΙΤΟΜΟΥΣΕΙΟΝΜΗ
ΤΕΤΟΥΤΕΜΕΝΟΣΤΩΝΗΡΩΩΝΜΗΔΕΤΩΝΠΡΑΓ
ΜΑΤΩΝΤΩΝΕΝΤΩΙΜΟΥΣΕΙΩΙΜΗΔΕΤΩΝΕΝ
ΤΩΙΤΕΜΕΝΕΙΤΩΝΗΡΩΙΩΝΜΗΘΕΝΜΗΤΕΚΑΤΑ
ΘΕΜΕΝΜΗΤΕΔΙΑΛΛΑΞΑΣΘΑΙΜΗΤΕΕΞΑΛΛΟ
ΤΡΙΩΣΑΙΤΡΟΠΩΙΜΗΘΕΝΙΜΗΔΕΠΑΡΕΥΡΕΣΕΙ
ΜΗΔΕΜΙΑΙΜΗΔΕΕΝΟΙΚΟΔΟΜΗΣΑΙΕΝΤΩΙΤΕ
ΜΕΝΕΙΜΗΘΕΝΕΙΚΑΜΗΤΙΣΣΤΟΑΝΟΙΚΟΔΟΜΗΣΑΙ
ΠΡΟΑΙΡΕΙΤΑΙΜΗΔΕΧΡΗΣΑΙΤΟΜΟΥΣΕΙΟΝΜΗΘΕΝΙ
ΕΙΚΑΜΗΤΙΣΤΩΝΕΞΕΠΙΤΕΛΕΙΑΣΓΑΜΟΝΠΟΙΗΙ
ΕΙΔΕΜΗΚΩΛΥΕΣΘΩΥΠΟΤΟΥΚΟΙΝΟΥΚΑΙΚΥΡΙ
ΟΝΕΣΤΩΤΟΚΟΙΝΟΝΚΩΛΥΟΝΤΟΝΤΟΥΤΩΝΤΙΠΟΙ
ΟΥΝΤΑΜΗΕΧΕΤΩΔΕΕΞΟΥΣΙΑΝΜΗΔΕΕΞΕΝΕΓ
ΚΑΙΤΩΝΕΝΤΩΙΜΟΥΣΕΙΩΙΩΝΤΩΝΜΗΘΕΝΕΙΔΕΜΗ
ΚΩΛΥΕΣΘΩΥΠΟΤΟΥΚΟΙΝΟΥΤΩΝΣΥΓΓΕΝΩΝ
ΚΑΙΚΥΡΙΟΝΕΣΤΩΚΩΛΥΟΝΤΑΝΔΕΙΕΡΑΤΕΙΑΝΤΑΝ
ΜΟΥΣΑΝΚΑΙΤΩΝΗΡΩΙΩΝΕΧΕΤΩΟΤΑΣΘΥΓΑ
ΤΡΟΣΜΟΥΥΟΣΑΝΔΡΑΓΟΡΑΣΕΙΔΕΤΙΚΑΠΑΘΗΟΥ
ΤΟΣΑΕΙΟΠΡΕΣΒΥΤΑΤΟΣΕΚΤΟΥΓΕΝΟΥΣΤΟΥΕΠΙ
ΤΕΛΕΙΑΣΟΔΕΑΝΔΡΕΙΟΣΤΩΝΣΥΓΓΕΝΩΝΣΥΝ
ΑΓΕΣΘΩΕΝΤΩΙΜΟΥΣΕΙΩΙΚΑΘΕΚΑΣΤΟΝΕΤΟΣ
ΕΜΜΗΝΙΔΕΛΦΙΝΙΩΙΛΑΜΒΑΝΩΝΠΑΡΑΤΩΝΔΙ
ΑΔΟΧΩΝΜΟΥΤΑΣΔΙΑΚΟΣΙΑΣΔΕΚΑΔΡΑΧΜΑΣ
ΑΜΕΡΑΣΤΡΕΙΣΑΠΟΔΕΙΞΑΣΕΠΙΜΗΝΙΟΣΕΞΑΤ
ΤΩΝΚΑΙΘΥΕΤΩΤΑΙΜΕΝΕΝΝΕΑΚΑΙΔΕΚΑΤΑΙ
ΤΑΙΣΜΟΥΣΑΙΣΤΑΙΔΕΕΙΚΑΔΙΤΟΙΣΗΡΩΣΙΝ

ANDRAGORAS PHOENICIS. F.

Ephoris existentibus *Phoebotole & collegis ejus, testamento haec constituit sciens & intelligens Epicteta Grinni, una cum Domino Hyperide Thrasyleontis F. assentiente quoque filia Epicteta Phoenicis. Utinam mihi liceat salvae sanaeque de bonis meis disponere. Quod si vero humani quippiam mihi acciderit, relinquo* ea *juxta praeceptum mariti mei Phoenicis, qui & Museium construxit pro defuncto filio nostro Cratesilocho, & animalia ac statuas suam ipsius & Cratesilochi, & Heroia intulit, quique etiam me rogavit ut Museium exornem, inque eo collocem, tûm Musas, tûm etiam statuas & Heroia. Exactis vero annis duobus, cum reliquus mihi adhuc filius Andragoras vitam hanc morte commutaret, praecepit mihi, ut perficerem mandata patris sui Phoenicis, poneremque & pro ipso & pro patre ac fratre suo tûm statuam, tûm Heroum: congregarem etiam communitatem virorum, qui sunt de nostra cognatione, traderemque ei communitati drachmarum ter mille proventum, ex quo condoluerint. Perfectis igitur & compositis a me omnibus secundum illorum praecepta, collecto etiam cognatorum conventu, quorum etiam nomina infrascripta sunt, trado ter mille drachmas praesignificatae marium cognationis nostrae communitati, sic ut oporteat eas in praediis a me proprie possessis,*

. . . . . haeredum & . . . . relinquo vero Museum . . . . . Heroiorum filiae meae Epiteliae, ut accipiens ipsa & . . . . . aliarum mearum facultatum, persolvat quotannis in mense Eleusynio drachmas ducentas decem communitati virorum, quam *collegi. Cognatorum nemo potestatem habeat, neque distrahere Museium, neque praedium Heroibus sacrum, neque quicquam eorum quae sunt in Museio, aut in praedio Heroum, neque etiam aliquid reponere, neque permutare, neque abalienare ullo modo aut adinventione quacunque, neque inaedificare in praedio quicquam, etiamsi quis porticum in ea statuere cogitet: neque utendum dare Museium cuiquam, etiamsi aliquis de Epiteliae liberis nuptias faciat. Sin secus fe*cerit, *prohibeatur a communitate, potestatemque habeat communitas obsistendi tale aliquid molienti. Neque habeto quis potestatem efferendi quicquam eorum, quae sunt in Museio: sin minus, prohibentor a communitate cognatorum, habeatque haec facultatem prohibendi. Sacerdotium vero Musarum & Heroum habeat sibi filiae meae filius Andragoras. Quod si vero & huic quid accidat, semper qui est natu maximus de familia Epiteliae. Viri vero cognati congregentur in Museio quotannis mense Delphinio, accipientes a successoribus meis ducentas & decem illas drachmas, triduoque ex ipsis epulentur. Et sacrificent, nona quidem & decima* mensis ejus *Musis, vigesima vero Heroibus,*

ΦΟΙΝΙΚΙΚΑΙΕΠΙΚΤΗΤΑΙΤΑΙΔΕΑΜΦΕΙΚΑΔΙ
ΚΡΑΤΗΣΙΛΟΧΩΙΚΑΙΑΝΔΡΑΓΟΡΑΙΕΙΔΕΚΑΜΗΑΠΟ
ΔΩΙΕΠΙΤΕΛΕΙΑΗΟΙΚΛΑΡΟΝΟΜΟΙΑΥΤΑΣΕΝΤΩΙΕ
ΛΕΥΣΥΝΙΩΙΜΗΝΙΤΩΙΑΝΔΡΕΙΩΙΤΩΝΣΥΓΓΕΝΩΝ
ΤΑΣΔΙΑΚΟΣΙΑΣΔΕΚΑΔΡΑΧΜΑΣΕΣΤΩΑΚΑΡΠΕΙΑ
ΤΩΝΠΡΟΔΕΔΗΛΩΜΕΝΩΝΧΩΡΙΩΝΤΩΝΕΜΜΕΛΔΙ
ΝΑΙΣΤΟΥΚΟΙΝΟΥΤΟΥΑΝΔΡΕΙΟΥΤΩΝΣΥΓΓΕΝΩΝ
ΠΟΤΙΤΑΣΔΙΑΚΟΣΙΑΣΔΡΑΧΜΑΣΕΙΔΕΚΑΠΡΟΑΙΡΩΝΤΑΙ
ΤΑΝΑΣΦΑΛΕΙΑΝΔΟΜΕΝΟΙΔΙΑΔΟΧΟΙΜΕΥΤΩΙΚΟΙΝΩΙ
ΤΟΥΑΝΔΡΕΙΟΥΤΑΝΤΡΙΣΧΙΛΙΑΝΔΡΑΧΜΑΝΚΑΙΕΣΑΛΛΑ
ΧΩΡΙΑΕΞΟΥΣΙΑΝΕΧΟΝΤΩΝΔΙΔΟΝΤΕΣΑΣΦΑΛΕΙΣ
ΤΑΣΥΠΟΘΗΚΑΣΤΩΝΔΕΣΥΓΓΕΝΩΝΩΝΣΥΝΑΓΑ
ΓΟΧΑΟΝΟΜΑΤΑΤΑΔΕΣΤΙΤΑΥΠΟΓΕΓΡΑΜΜΕΝΑ
ΥΠΕΡΕΙΔΗΣΘΡΑΣΥΛΕΟΝΤΟΣΑΝΤΙΣΘΕΝΗΣΙΣΟΚΛΕΥΣ
ΚΑΤΑΔΕΜΟΘΕΣΙΑΝΓΡΙΝΝΟΥΑΡΙΣΤΟΔΑΜΟΣΙΣΟΚΛΕΥΣ
ΤΙΜΗΣΙΟΣΠΡΑΞΙΤΕΛΟΥΣΕΥΑΓΟΡΑΣΠΡΟΚΛΕΙΔΑ
ΠΡΟΚΛΕΙΔΑΣΕΥΑΓΟΡΑΚΑΡΤΙΔΑΜΑΣΠΡΟΚΛΕΙΔΑ
ΑΓΝΟΘΕΝΗΣΚΑΡΤΙΔΑΜΑΠΡΟΚΛΕΙΔΑΣΑΛΚΙΜΕΔΟΝΤΟΣ
ΒΟΔΑΚΡΑΤΗΣΑΙΣΩΣΘΕΝΟΥΣΑΡΧΙΝΙΚΟΣΓΟΡΓΟΠΑ
†ΣΤΑΡΤΟΦΟΣΒΟΔΑΚΡΑΤΟΥΣΓΟΡΓΟΠΑΣΑΙΧΙΝΙΚΟΥ
ΓΟΡΓΟΠΑΣΕΧΕΚΡΑΤΟΥΓΟΡΓΟΠΑΣΚΑΡΤΙΔΑΜΑ
ΑΓΑΘΟΣΤΡΑΤΟΣΑΓΙΣΙΛΟΧΟΥΜΟΛΛΙΣΠΟΛΥΜΗΔΟΥΣ
ΚΑΡΤΙΔΑΜΑΣΚΑΙΚΡΑΤΗΣΙΛΟΧΟΣΚΑΙΔΙΩΝ
ΚΑΙΔΩΡΟΚΛΕΙΔΑΣΟΙΑΓΑΘΟΔΩΣΤΡΑΤΟΥ
ΙΜΕΡΤΟΣΙΜΕΡΟΦΩΝΤΟΣΚΡΙΤΟΣΤΕΙΣΑΝΟΡΟΣ
ΠΟΛΥΝΙΚΟΣΚΑΙΕΥΑΓΟΡΑΣΟΙΣΩΤΕΛΟΥΣ
ΠΟΡΕΥΕΣΘΩΣΑΝΔΕΚΑΙΑΙΤΟΥΤΟΙΣΣΥΝΟΙΚΟΥΣΑΙΓΥ
ΝΑΙΚΕΣΚΑΙΤΑΤΕΚΝΑΑΥΤΩΝΤΑΜΕΝΘΗΛΕΙΑΕΩΣ
ΚΑΙΥΠΟΤΟΝΠΑΤΕΡΑΤΑΔΕΑΡΣΕΝΑΚΑΙΕΝΑΛΙΚΙΑΙΓΕ
ΝΟΜΕΝΑΚΑΙΤΑΕΚΤΟΥΤΩΝΚΑΤΑΤΑΑΥΤΑΠΟΡΕΥΕΣ
ΘΩΝΔΕΚΑΙΑΙΕΠΙΚΛΑΡΟΙΚΑΙΟΙΞΥΝΟΙΚΟΥΝΤΕΣΑΥ
ΤΑΙΣΚΑΙΤΑΕΚΤΑΥΤΑΝΤΕΚΝΑΚΑΤΑΤΑΥΤΑΤΟΙΣΠΡΟ
ΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟΙΣΠΟΡΕΥΕΣΘΩΔΕΚΑΙΑΟΜΩΝΥΜΟΣ
ΜΟΥΕΠΙΚΤΗΤΑΚΑΙΑΘΥΓΑΤΗΡΜΟΥΕΠΙΤΕΛΕΙΑΚΑΙ
ΑΙΓΟΡΓΩΠΑΘΥΓΑΤΕΡΕΣΜΝΑΣΩΚΑΙΑΙΝΗΣΙΠΠΑ
ΚΑΙΑΙΘΡΑΣΥΛΕΟΝΤΟΣΘΥΓΑΤΕΡΕΣΒΑΣΙΛΟΔΙΚΑ
ΚΑΙΤΕΛΕΣΙΠΠΗΚΑΙΚΑΛΛΙΔΙΚΑΚΑΙΑΙΣΟΚΛΕΥΣΚΑΙΟΙ
ΤΑΥΤΑΙΣΣΥΝΟΙΚΟΥΝΤΕΣΠΟΡΕΥΕΣΘΩΔΕΚΑΙΑΑΡΙ
ΣΤΑΡΧΟΥΘΥΓΑΤΗΡΕΠΙΤΕΛΕΙΑΚΑΙΤΑΕΚΤΑΥΤΑΝΤΕΚΝΑ
ΜΑΡΤΥΡΕΣΧΑΡ ΕΥΑΓΟΡΑΣΠΡΟΚΛΕΙΔΑ
ΑΝΤΙΣΘΕΝΗΣ

† ΣΤΡΑΤΟΣΟΦΟΣ

Phoenici & Epictetae, vigesima prima denique Cratesilocho & Andragorae. Quod si vero Epitelia, aut ejus haeredes, mense Eleusinio non persolvant communitati virorum ducentas illas & decem drachmas, tum cedat usus fructus praedictorum illorum meorum *praediorum iis, qui curam habent communitatis virorum cognatorum pro ducentis illis drachmis. Quod si etiam successores sponsores dare voluerint communitati virorum pro trecentis illis drachmis, dent tales, qui & ipsi in alia praedia potestatem habeant, aut sufficientes hypothecas. Nomina porrò cognatorum collecta haec sunt quae subscribuntur. Hyperides Thrasyleontis F. Antisthenes Isoclis, secundum plebiscitum Grinni F. Aristodemus Isoclis, Timesius Praxitelis, Evagoras Proclidae, Proclidas Evagorae, Cartidamas Proclidae, Agnothenes Cartidamae, Proclidas Alcimedontis, Bodacrates Aesosthenis. Archinicus Gorgopae, * Startophus † Bodacratis, Gorgopas Archinici, Gorgopas Echecratis, Gorgopas Cartidamae, Agathostratus Agesilochi, Mollis Polymedis, Cartidamas & Cratesilochus & Dion & Doroclides Agathodostrati, Himertus Himerophontis, Critus Tisanoris, Polynicus & Evagoras Oesotelis. Congregentur vero una & cohabitantes his feminae, & liberi ipsorum, femellae quidem donec sub potestate parentum sunt, mares vero etiam ubi adoleverunt, & quae ex iis* orientur *similiter. Eat vero etiam cognominis mihi Epicteta, & filia mea Epitelia, & Gorgopae filiae Mnaso & Aenesippa, & filiae quoque Thrasyleontis Basilodica & Telesippe & Callidica, atque Isoclis* filia, *& qui his cohabitant. Coeat adhaec etiam Aristarchi filia Epitelia & harum liberi. Testes* horum *Char. . . . . Evagoras Proclidae F. Antisthenes.*

* Stratofophus. † Padocratis

ΕΠΙΚΤΗΤΑ

ΕΠΙΕΦΟΡΩΝΤΩΝΣΥΝΙΜΕΡΤΩΙΔΙΟΣΘΥΟΥ
ΕΠΕΙΔΗΕΠΙΚΤΗΤΑΓΡΙΝΝΟΥΜΕΤΑΚΥΡΙΟΥΤΟΥΤΑΣ
ΘΥΓΑΤΡΟΣΑΝΔΡΟΣΥΠΕΡΕΙΔΟΥΣΤΟΥΘΡΑΣΥΛΕΟΝ
ΤΟΣΣΥΝΕΥΑΡΕΣΤΟΥΣΑΣΚΑΙΤΑΣΘΥΓΑΤΡΟΣΑΥ
ΤΑΣΕΠΙΤΕΛΕΙΑΣΕΠΙΔΕΔΩΚΕΕΣΘΥΣΙΑΝΤΑΙΣ
ΜΟΥΣΑΙΣΚΑΙΤΟΙΣΗΡΩΣΙΚΑΙΕΣΑΝΔΡΕΙΟΥΤΩΝΞΥΓ
ΓΕΝΩΝΣΥΝΑΓΩΓΑΝΚΑΤΑΔΙΑΘΗΚΑΝΔΡΑΧΜΑΣ
ΤΡΙΣΧΙΛΙΑΣΕΣΔΕΚΑΙΛΑΜΒΑΝΕΙΝΚΑΘΕΚΑΣΤΟΝ
ΕΤΟΣΠΑΡΑΤΩΝΔΙΑΔΟΧΩΝΑΥΤΑΣΔΡΑΧΜΑΣΔΙ
ΑΚΟΣΙΑΣΔΕΚΑΙΩΣΤΕΓΙΝΕΣΘΑΙΤΑΝΣΥΝΑΓΩ
ΓΑΝΕΠΑΜΕΡΑΣΤΡΕΙΣΕΝΤΩΙΜΟΥΣΕΙΩΙΩΙΑΥΤΑ
ΚΑΤΕΣΚΕΥΩΚΕΥΠΕΡΤΕΤΟΥΑΝΔΡΟΣΑΥΤΑΣΦΟΙ
ΝΙΚΟΣΚΑΙΑΥΤΑΣΚΑΙΤΩΝΥΙΩΝΚΡΑΤΗΣΙΛΟΧΟΥ
ΚΑΙΑΝΔΡΑΓΟΡΑΚΑΙΘΥΕΝΤΟΝΜΕΝΤΑΝΠΡΑΤΑΝΕΠΙ
ΜΗΝΙΕΥΟΝΤΑΤΑΙΣΜΟΥΣΑΙΣΤΟΝΔΕΤΑΝΔΕΥΤΕ
ΡΑΝΤΟΙΣΗΡΩΣΙΦΟΙΝΙΚΙΚΑΙΕΠΙΚΤΗΤΑΙΤΟΝΔΕ
ΤΑΝΤΡΙΤΑΝΤΟΙΣΗΡΩΣΙΚΡΑΤΗΣΙΛΟΧΩΙΚΑΙΑΝ
ΔΡΑΓΟΡΑΙΑΓΑΘΑΙΤΥΧΑΙΔΕΔΟΧΘΑΙΤΑΝΤΕΕΠΑΓ
ΓΕΛΙΑΝΑΠΟΔΕΞΑΣΘΑΙΑΥΤΑΣΚΑΙΠΟΙΕΙΣΘΑΙΤΑΝ
ΤΑΝΣΥΝΑΓΟΓΑΝΑΠΟΤΟΥΠΡΑΤΟΥΠΛΕΙΜΜΑΤΟΣ
ΚΑΙΕΠΙΧΕΙΣΘΑΙΠΑΝΤΑΣΑΠΟΔΕΙΠΝΟΥΕΠΙΤΟΠΡΑ
ΤΟΝΠΟΤΕΙΡΙΟΝΤΑΝΤΕΜΟΥΣΑΝΚΑΙΦΟΙΝΙΚΟΣΚΑΙΕΠΙ
ΚΤΗΤΑΣΚΑΙΚΡΑΤΗΣΙΛΟΧΟΥΚΑΙΑΝΔΡΑΓΟΡΑΤΑΝ
ΔΕΣΥΝΑΓΩΓΑΝΤΟΥΑΝΔΡΕΙΟΥΤΩΝΣΥΓΓΕΝΩΝ
ΓΙΝΕΣΘΑΙΕΜΜΗΝΙΔΕΛΦΙΝΙΩΙΕΝΤΩΙΜΟΥΣΕΙΩΙ
ΚΑΘΕΚΑΣΤΟΝΕΤΟΣΑΜΕΡΑΣΤΡΕΙΣΚΑΙΛΕΙΤΟΥΡΓΕΝ
ΑΠΑΞΑΝΑΠΡΕΣΒΥΤΑΤΑΔΩΡΕΑΝΠΑΝΤΑΣΟΜΟΙ
ΩΣΔΕΚΑΙΤΟΣΕΚΤΟΥΤΩΝΓΕΝΟΜΕΝΟΣΚΑΙΠΑΡΑ
ΓΙΝΟΜΕΝΟΣΕΣΤΟΚΟΙΝΕΙΟΝΛΕΙΤΟΥΡΓΕΝΓΕΝΟ
ΜΕΝΟΣΕΚΤΩΝΕΦΗΒΩΝΤΑΝΠΡΑΤΑΝΕΠΙΜΗΝΙΕΙ
ΑΝΔΩΡΕΑΝΠΑΡΕΞΟΥΝΤΙΔΕΟΙΔΩΡΕΑΝΕΠΙΜΗ
ΝΙΕΥΟΝΤΕΣΟΙΝΟΝΞΕΝΙΚΟΝΙΚΑΝΟΝΔΟΚΙΜΟΝΕΩΣ
ΤΡΙΩΝΠΙΝΟΝΤΩΝΣΤΕΦΑΝΟΣΜΟΥΣΙΚΟΝΜΥΡΟΝ
ΕΙΔΕΚΑΤΙΣΜΗΕΠΙΜΗΝΙΕΥΣΗΙΚΑΤΑΤΑΓΕΓΡΑΜΜΕ
ΝΑΑΠΟΤΕΙΣΑΤΩΙΤΩΙΚΟΙΝΩΙΔΡΑΧΜΑΣΕΚΑΤΟΝΚΑΙ
ΠΡΑΣΣΕΣΘΩΥΠΟΤΟΥΚΑΤΑΤΥΓΧΑΝΟΝΤΟΣΑΡΤΥ

EPICTETA

Ephoris, Himerio Diosthyi F. & collegis ejus. Quandoquidem Epicteta Grinni F. cum Domino Hyperide Thrasyleontis F. marito filiae ipsius, consentiente etiam filia ejus Epitelia, ad sacrificium Musis & Heroibus, & in communem congregationem virorum cognationis, per testamentum tradidit drachmas ter mille; & ut etiam a suis successoribus eadem communitas *accipiat drachmas ducentas decem; utque praeterea congregatio virorum fiat per tres dies in Museio, quod ipsa adornavit, pro marito suo Phoenice, & seipsa, & filiis Cratesilocho & Andragora, ut denique sacrificetur primo quidem die solemni Musis, secundo vero Heroibus Phoenici & Epictetae, tertio denique Heroibus Cratesilocho & Andragorae:* idcirco *visum est* nobis *(quod bene vertat) tum ipsius legatum accipere, tum etiam conventus facere a primo anno, ac confluere omnes a coena ad primum accessum, & Musarum, & Phoenicis, & Epictetae, & Cratesilochi & Andragorae. Congregationem porro virorum cognatorum fieri, mense Delphinio, in Museio, quotannis tribus diebus, & ministrare gratis unumquemque semel a senioribus incipiendo: similiter autem & qui ex his geniti sunt, praesentesque sunt in communi congressu, qui* scilicet *adolescentiae annos jam sunt egressi, ministrare gratis in prima solemnitate. Qui vero gratis in solemnitate ministrant, exhibebunt munus, vinum hospitale probatum & tribus bibentibus sufficiens, coronas, musicam & unguenta. Quod si verò quis ad festum non convenerit, mulctae nomine det communi* coetui *drachmas centum, agatque quem Structorem esse contigerit*

ΓΡΙΝΝΟΥ ΚΡΑΤΗ

ΤΗΡΟΣΚΑΤΑΤΟΣΝΟΜΟΣΚΑΙΜΗΜΕΤΕΧΕΤΩΤΟΥ
ΚΟΙΝΟΥΕΣΟΚΑΕΚΤΕΙΣΗΕΠΙΔΕΤΑΥΤΑΤΑΕΤΗ
ΤΑΝΠΙΠΤΟ ΟΔΟΝΤΩΙΚΟΙΝΩΙΟΚΑΤΑ
ΤΥΓΧΑΝΩΝΑΡΤΥΤΗΡΠΡΑΞΑΣΕΠΙΔΙΔΟΤΩΕΠΙ
ΣΤΑΛΟΓΟΝΚΑΙΔΑΝΕΙΖΕΣΘΩΥΠΟΤΩΝΑΙΡΕ
ΘΕΝΤΩΝΕΓΓΥΑΝΕΙΣΤΑΝΕΠΙΥΠΟΘΗΚΑΙΣΕΓΓΑΙ
ΟΙΣΑΞΙΟΧΡΕΟΙΣΧΩΡΙΤΟΥΑΦΑΙΡΟΥΜΕΝΟΥΕΣ
ΤΑΣΘΥΣΙΑΣΤΑΙΣΤΕΜΟΥΣΑΙΣΚΑΙΤΟΙΣΗΡΩΣΙ
ΚΑΤΑΤΑΝΔΙΑΘΗΚΑΝΑΦΑΙΡΟΥΝΤΩΝΔΕΚΑΙΣΥΛ
ΛΟΓΕΥΤΙΚΟΝΜΗΠΛΕΙΟΝΔΡΑΧΜΑΝΔΕΚΑΠΕΝ
ΤΕΕΙΔΕΚΑΤΑΔΩΡΕΑΣΕΠΙΜΗΝΙΟΙΜΗΚΕΤΩΝΤΙ
ΔΕΞΟΥΝΤ ΚΑΤΑΤΟΕΞΑΝΑΝΑΠΡΕΣΒΥΤΑΤΑ
ΠΑΝΤΕΣΟΙΠΑΡΑΓΙΝΟΜΕΝΟΙΚΑΘΩΣΓΕΓΡΑΠΤΑΙ
ΚΑΙΤΟΣΔΩΡΕΑΝΔΕΧΟΜΕΝΟΣΚΑΙΔΑΝΕΙΟΥΝΤΑΙ
ΠΑΡΑΤΟΥΑΡΤΥΤΗΡΟΣΔΡΑΧΜΑΣΠΕΝΤΗΚΟΝΤΑ
ΠΡΟΤΟΥΤΑΝΣΥΝΟΔΟΝΗΜΕΝΠΡΟΑΜΕΡΑΝΔΕ
ΚΑΕΙΔΕΚΑΜΗΔΕΞΗΤΑΙΛΑΒΩΝΑΠΟΤΕΙΣΑΤΩ
ΔΡΑΧΜΑΣΕΚΑΤΟΝΠΕΝΤΗΚΟΝΤΑΚΑΙΠΡΑΞΑ
ΤΩΑΥΤΟΝΟΑΡΤΥΤΗΡΚΑΙΕΝΕΧΥΡΑΣΤΟΣΕΣ
ΤΩΑΥΤΩΙΚΑΤΑΤΟΣΝΟΜΟΣΕΣΟΔΕΚΑΕΚΤΕΙ
ΣΗΜΗΜΕΤΕΧΕΤΩΤΟΥΚΟΙΝΟΥΕΠΙΜΑΝΕΤΣΑ
ΤΩΔΕΚΑΤΑΑΥΤΟΝΟΑΡΤΥΤΗΡΚΑΙΚΟΜΙΣΑΣΘΩ
ΑΠΟΤΑΝΠΡΟΟΔΩΝΠΡΑΤΟΣΤΟΔΕΔΕΙΠΝΟΝ
ΓΙΝΕΣΘΩΩΣΚΑΔΟΞΕΙΤΩΙΚΟΙΝΩΙΚΑΙΑΦΟ
ΣΟΥΚΑΔΟΞΕΙΟΔΕΑΡΤΥΤΗΡΕΙΚΑΜΗΕΞΟΔΙΑ
ΞΕΙΤΟΙΣΕΠΙΜΗΝΙΟΙΣΚΑΤΑΤΑΓΕΓΡΑΜΜΕΝΑΟ
ΜΕΝΕΠΙΜΗΝΙΟΣΠΑΝΤΩΣΔΕΧΕΣΘΩΚΑΙΘΥ
ΕΤΩΤΑΝΕΠΙΒΑΛΛΟΥΣΑΝΑΥΤΩΙΘΥΣΙΑΝΟΔΕ
ΑΡΤΥΤΗΡΩΚΑΜΗΕΞΟΔΙΑΞΕΙΕΠΙΜΗΝΙΩΙΟΦΕΙ
ΛΕΤΩΔΡΑΧΜΑΣΕΚΑΤΟΝΠΕΝΤΗΚΟΝΤΑΚΑΙΑ
ΠΡΑΞΙΣΕΣΤΩΤΩΙΜΗΛΑΒΟΝΤΙΚΑΤΑΤΟΥΑΡΤΥ
ΤΗΡΟΣΚΑΤΕΝΕΧΥΡΑΣΙΑΝΚΑΤΑΤΟΣΝΟΜΟΣΚΑΙ
ΜΗΜΕΤΕΧΕΤΩΤΟΥΚΟΙΝΟΥΕΣΟΚΑΕΚΤΕΙΣΗΘΥ
ΕΤΩΔΕΟΤΑΝΠΡΑΤΑΝΕΠΙΜΗΝΙΕΥΩΝΑΜΕ
ΡΑΝΤΑΙΣΜΟΥΣΑΙΣΙΕΡΕΙΟΝΚΑΙΙΕΡΑΕΛΛΥΤΑΣ
ΕΚΠΥΡΩΝΧΟΙΝΙΚΩΝΠΕΝΤΕΚΑΙΤΥΡΟΥΚΑΠΥ

ΡΟΥΣΤΑΤΗΡΟΣΠΑΡΕΞΕΙΔΕΚΑΙΣΤΕΦΑΝΟΣΤΟΙΣ
ΘΕΟΙΣΚΑΙΤΑΛΟΙΠΑΤΑΠΟΤΙΤΑΝΘΥΣΙΑΝΠΑΝΤΑ
ΑΠΟΔΕΤΟΥΤΩΝΚΑΡΠΩΣΕΙΤΟΙΣΘΕΟΙΣΤΑΤΕΕΚ
ΚΤΟΥΙΕΡΕΙΟΥΝΕΝΟΜΙΣΜΕΝΑΙΕΡΑΚΑΙΕΞΑΥΤΑΝΟ
ΔΕΤΑΝΔΕΥΤΕΡΑΝΤΟΙΣΗΡΩΣΙΦΟΙΝΙΚΙΚΑΙΕΠΙ
ΚΤΗΤΑΙΙΕΡΕΙΟΝΚΑΙΙΕΡΑΕΛΛΥΤΑΣΕΚΤΕΣΣΑΡΩΝΧΟΙ
ΝΙΚΩΝΠΕΝΤΕΚΑΙΤΥΡΟΥΚΑΠΥΡΟΥΣΤΑΤΗΡΟΣ
ΠΑΡΕΞΕΙΔΕΚΑΙΣΤΕΦΑΝΟΣΤΟΙΣΗΡΩΣΙΚΑΙΤΑΛΟΙ
ΠΑΤΑΠΟΤΙΤΑΝΘΥΣΙΑΝΠΑΝΤΑΚΑΙΚΑΡΠΩΣΕΙΤΑ
ΤΕΕΚΤΟΥΙΕΡΕΙΟΥΝΟΜΙΖΟΜΕΝΑΙΕΡΑΚΑΙΕΛΛΥ
ΤΑΝΚΑΙΑΡΤΟΝΚΑΙΠΑΡΑΚΑΚΑΙΟΨΑΡΙΑΤΑΟΔΕ
ΤΑΝΤΡΙΤΑΝΘΥΣΕΙΤΟΙΣΗΡΩΣΙΚΡΑΤΗΣΙΛΟΧΩΙΚΑΙ
ΑΝΔΡΑΓΟΡΑΙΚΑΤΑΤΑΑΥΤΑΚΑΘΑΓΕΓΕΝΗΤΑΙΘΥ
ΕΝΦΟΙΝΙΚΙΚΑΙΕΠΙΚΤΗΤΑΙΟΙΔΕΕΠΙΜΗΝΙΟΙΘΥΟΝ
ΤΕΣΤΑΣΘΥΣΙΑΣΤΑΥΤΑΣΑΠΟΔΩΣΟΝΤΙΤΩΙ
ΚΟΙΝΩΙΤΟΣΤΕΕΛΛΥΤΑΣΠΑΝΤΑΣΚΑΙΤΩΝ
ΣΠΛΑΓΧΝΩΝΤΑΗΜΙΣΗΤΑΔΕΛΟΙΠΑΕΞΟΥΝΤΙ
ΑΥΤΟΙΟΔΕΑΡΤΥΤΗΡΔΙΕΛΕΙΤΑΙΕΡΑΤΟΙΣΠΑΡΟΥ
ΣΙΕΙΔΕΚΑΗΕΠΙΜΗΝΙΕΙΑΔΩΡΕΑΝΠΩΛΕΙΤΩΟΕ
ΠΙΣΣΟΦΟΣΟΣΤΙΣΘΥΣΕΙΤΑΣΘΥΣΙΑΣΑΥΤΑΣ
ΚΑΤΑΤΑΓΕΓΡΑΜΜΕΝΑΟΣΟΥΔΕΚΑΑΠΟΔΩΤΑΙΟ
ΑΡΤΥΤΗΡΕΞΟΔΙΑΖΕΤΩΑΙΡΕΙΣΘΩΔΕΤΟΚΟΙΝΟΝ
ΚΑΙΕΠΙΣΣΟΦΟΝΟΔΕΑΙΡΕΘΕΙΣΣΥΝΑΓΕΤΩΣΥΛΛΟ
ΓΟΝΚΑΘΕΝΙΑΥΤΟΝΕΝΤΑΙΔΕΥΤΕΡΑΙΑΜΕΡΑΙ
ΚΑΙΠΡΩΝΟΕΙΣΘΩΠΑΝΤΩΝΤΩΝΚΑΤΑΤΟΚΟΙΝΟΝ
ΟΠΩΣΔΙΟΙΚΗΤΑΙΤΑΓΕΓΡΑΜΜΕΝΑΕΝΤΕΤΑΙΔΙΑ
ΘΗΚΑΙΚΑΙΤΩΙΝΟΜΩΙΚΑΙΕΝΓΡΑΦΕΤΩΤΟΣΤΕ
ΕΠΙΜΗΝΙΟΣΚΑΙΤΟΝΑΡΤΥΤΗΡΑΑΝΑΠΡΕΣΒΥΤΑ
ΤΑΚΑΙΕΠΙΣΣΟΦΟΝΚΑΙΕΚΔΑΝΕΙΣΤΑΣΚΑΙΕΙΚΑ
ΤΙΣΜΗΕΠΙΜΗΝΙΕΥΣΕΙΩΦΕΙΛΟΝΤΑΤΟΕΚΤΟΥΝΟ
ΜΟΥΕΠΙΤΙΜΟΝΚΑΙΕΙΤΙΚΑΑΛΛΟΑΥΤΩΙΕΠΙΒΑΛ
ΛΕΙΕΓΓΡΑΦΕΝΚΑΤΑΤΟΝΝΟΜΟΝΕΙΣΤΑΝΔΙΑΘΗΚΑΝ
ΚΑΙΤΑΔΟΞΑΝΤΑΤΩΙΚΟΙΝΩΙΓΡΑΦΕΤΩΔΕΚΑΙΤΑΝ
ΕΣΟΔΟΝΚΑΙΕΞΟΔΟΝΤΑΝΓΙΝΟΜΕΝΑΝΕΠΑΥΤΟΥ
ΚΑΙΕΙΤΙΚΑΑΛΛΟΟΦΕΙΛΕΙΤΑΙΤΩΙΚΟΙΝΩΙΕΙΔΕΚΑ
ΜΗΠΟΕΙΤΑΠΟΤΙΤΕΤΑΓΜΕΝΑΟΦΕΙΛΕΤΩΤΩΙΚΟΙ

GRINNI CRATE

secundum leges, neque particeps fiat conventus, donec mulctam persolvat. Adhaec insuper qui pro tempore Structor est, ubi fecit tradat conventui, & accipiat ab electis satisdationem maximam sub hypothecis terrestribus, aequivalentibus, absque eo quod detractum est ad sacrificium Musis & Heroibus secundum testamentum. Abstrahant vero etiam pro collectione non amplius drachmis quindecim. Quod si vero gratis in festo ministrantes nulli fuerint, succedent ordine rursum a senioribus omnes qui adfuerint, quemadmodum supra *scriptum est, secundum eos qui munus acceperunt, & foenerabantur a Structore drachmas quinquaginta, decem diebus ante quam conventus fiat. Quod si quis non successerit accipiens, persolvat drachmas centum quinquaginta, agatque contra eum Structor, & sit oppigneratus secundum leges. Donec vero mulctam exsolverit, ne communicet conventui. Hunc sequatur Structor, in solemnis festi ministratione, sumatque de proventibus primus. Coena porro instruetur quomodo communitati visum fuerit, & quando. Quod si vero Structor mensibus solemnibus expensas non fecerit secundum praescripta, ejus tamen loco nihilominus sit, cui eo mense sacrificium facere conveniebat, mactetque debitam pro se hostiam Ipse vero Structor, quandocunque ei, quem sors eo mense sacra facere jusserit, debebit drachmas centum quinquaginta, actioque contra Structorem competat non accipienti secundum oppignerationem ex legibus, neque communicet communitati quo usque mulctam persolverit. Sacrificet vero qui primo die ministrat Musis victimam, & sacra* dona, *ellytas ex tritici choenicibus quinque & casei*

aridi statere. Praebebit porro etiam Diis corollas, & reliqua omnia ad sacrificium necessaria. Ex his vero offeret Diis tum ex victima, tum etiam ex illis, quae visa fuerint, Qui vero secundo die ministrabit, offerret Heroibus Phoenici & Epictetae victimam & dona *sacra, ellytas quinque ex quatuor choenicibus, &* uno *casei aridi statere: praebebit etiam corollas Heroibus & reliqua ad sacrificium necessaria, percipietque de victima quae videbuntur sacra, ellytam & panem, & paraca, & obsoniola. Qui vero tertio, sacrificabit Heroibus Cratesilocho & Andragorae eodem modo, quo factum fuerat Phoenici & Epictetae. Qui vero menstruatim & solemniter ita mactant victimas, tradent communitati, ut ellytas omnes, sic etiam viscerum partem dimidiam: reliqua retinebunt sibi. Structor vero distribuet* dona *sacra inter praesentes. Quod si quando menstrua solemnitas fuerit, vendat donum Epissophus, qui victimas illas supra scriptas mactabit. Qui si non tradiderit, faciat expensas Structor. Communitas vero eligat etiam Epissophum. Electus vero congreget conventum quotannis die secundo, & curam gerat omnium quae ad communitatem pertinent, ut expediantur omnia quae scripta sunt, tam in testamento, quam in lege. Et referat in tabulas & eos qui menstruatim sacro deserviunt, & Structorem, initio sumpto a senioribus, & Epissophum, & foeneratores; praeterea si quis mense suo sacris non ministraverit quâ is mulctâ ex lege tenemur; & si quid aliud inscripta est referendum, secundum legem, & testamentum, & communitatis sententiam. Inscribat quoque reditus & expensas sub ipso factas, & si quid aliud communitati debetur. Quod si vero ea quae constituta sunt non fecerit, teneatur communitati*

ΣΙΛΟΧΟΣ ΦΟΙΝΙΚΟΣ

ΝΩΙΔΡΑΧΜΑΣΤΡΙΑΚΟΣΙΑΣΚΑΙΤΟΥΚΟΙΝΟΥ
ΜΗΜΕΤΕΧΕΤΩΕΣΟΚΑΕΚΤΕΙΣΗΚΑΙΠΡΑΚΤΟΣ
ΕΣΤΩΥΠΟΤΩΝΑΙΡΕΘΕΝΤΩΝΑΝΔΡΩΝΥΠΟ
ΤΟΥΚΟΙΝΟΥΚΑΤΕΝΕΧΥΡΑΣΙΑΝΚΑΤΑΤΟΣΝΟ
ΜΟΣΟΔΕΑΡΤΥΤΗΡΟΑΙΡΕΘΕΙΣΠΡΑΞΕΙΤΑΟ
ΦΕΙΛΟΜΕΝΑΤΩΙΚΟΙΝΩΙΚΑΤΑΤΕΤΑΝΔΙΑΘΗ
ΚΑΝΚΑΙΤΑΛΟΙΠΑΠΑΝΤΑΤΑΠΑΡΑΓΡΑΦΕΝΤΑ
ΑΥΤΩΙΥΠΟΤΟΥΕΠΙΣΣΟΦΟΥΚΑΙΕΞΟΔΙΑΞΕΙ
ΤΟΙΣΤΕΕΠΙΜΗΝΙΟΙΣΤΑΓΕΓΡΑΜΜΕΝΑΕΝ
ΤΟΙΣΝΟΜΟΙΣΚΑΙΤΟΣΥΛΛΟΓΕΥΤΙΚΟΝΚΑΙ
ΤΑΕΣΤΑΣΘΥΣΙΑΣΟΚΑΚΑΜΗΩΝΠΕΠΡΑΤΑΙ
ΚΑΙΕΙΤΙΚΑΑΛΛΟΔΕΞΕΙΤΩΙΚΟΙΝΩΙΤΑΔΕΛΟΙ
ΠΑΑΠΟΔΩΣΕΙΕΠΙΣΥΛΛΟΓΟΝΕΙΔΕΚΑΜΗΕ
ΞΟΔΙΑΞΕΙΤΙΤΩΝΓΕΓΡΑΜΜΕΝΩΝΕΙΤΑΠΕ
ΡΙΣΣΑΧΡΗΜΑΤΑΜΗΑΠΟΔΩΕΠΙΣΥΛΛΟΓΟΝ
ΟΦΕΙΛΕΤΩΟΚΑΤΟΥΤΩΝΜΗΠΟΗΣΕΙΔΙ
ΠΛΟΥΝΤΩΙΚΟΙΝΩΙΤΟΧΡΗΜΑΚΑΙΕΓΓΡΑΦΕ
ΤΩΑΥΤΩΝΟΕΠΙΣΣΟΦΟΣΕΣΤΑΤΟΥΚΟΙΝΟΥ
ΓΡΑΜΜΑΤΑΟΚΑΜΗΠΟΗΣΕΙΤΟΥΤΩΝΟΦΕΙ
ΛΟΝΤΑΔΙΠΛΟΥΝΚΑΙΤΟΥΚΟΙΝΟΥΣΤΕΡΕΣΘΩ
ΕΣΟΚΑΕΚΤΕΙΣΗΚΑΙΠΡΑΚΤΟΣΕΣΤΩΥΠΟ
ΤΩΝΑΙΡΕΘΕΝΤΩΝΑΝΔΡΩΝΑΠΟΕΝΕΧΥΡΑ
ΣΙΑΣΚΑΤΑΤΟΣΝΟΜΟΣΤΟΙΣΔΕΕΠΙΜΗΝΙΟΙΣ
ΕΙΚΑΜΗΕΞΟΔΙΑΞΕΙΕΣΤΩΚΑΤΑΥΤΟΥΤΑΓΕ
ΓΡΑΜΜΕΝΑΕΝΤΩΙΝΟΜΩΙΟΠΩΣΔΗΠΑΝΤΑ
ΔΙΟΙΚΕΙΤΑΙΚΑΤΑΤΕΤΑΝΔΙΑΘΗΚΑΝΚΑΙΤΟΝ
ΝΟΜΟΝΚΑΙΤΑΔΟΞΑΝΤΑΤΩΙΚΟΙΝΩΙΔΥΝΑ
ΤΩΣΕΣΠΑΝΤΑΤΟΝΧΡΟΝΟΝΑΙΡΕΙΣΘΩΤΟ
ΚΟΙΝΟΝΕΙΚΑΤΙΝΕΣΜΗΠΟΙΩΝΤΙΤΑΚΑΤΑ
ΝΟΜΟΝΕΙΤΑΝΔΙΑΘΗΚΑΝΕΙΤΑΔΟΞΑΝ
ΤΑΑΝΔΡΑΣΟΣΟΣΚΑΔΟΞΕΙΟΙΤΙΝΕΣΠΑΝΤΑ
ΠΡΑΞΟΥΝΤΙΚΑΘΟΤΙΚΑΔΩΞΕΙΤΩΙΚΟΙΝΩΙ
ΚΑΙΕΓΓΡΑΦΕΤΩΚΑΙΤΑΝΤΟΥΤΩΝΑΙΡΕΣΙΝΟ
ΟΕΠΙΣΣΟΦΟΣΕΙΔΕΚΑΟΕΠΙΣΣΟΦΟΣΜΗΠΡΟ
ΑΙΡΕΙΤΑΙΕΓΓΡΑΦΕΝΠΑΡΑΧΡΗΜΑΤΟΚΟΙΝΟΝΑ
ΠΟΚΥΡΟΥΤΩΑΝΔΡΑΤΟΝΕΓΓΡΑΦΟΥΝΤΑΟΔΕ
ΑΙΡΕΘΕΙΣΓΡΑΦΕΤΩΠΑΝΤΑΤΑΔΟΞΑΝΤΑ
ΤΩΙΚΟΙΝΩΙΑΔΕΚΑΔΟΞΕΙΤΟΙΣΠΛΕΙΟΣΙΤΟΥ
ΚΟΙΝΟΥΤΑΥΤΑΚΥΡΙΑΕΣΤΩΠΑΛΙΝΥΠΕΡΔΙΑ
ΛΥΣΕΩΣΥΠΕΡΔΕΤΟΥΤΟΥΜΗΕΧΕΤΩΕΞΟΥ
ΣΙΑΝΜΗΘΕΙΣΜΗΤΕΕΙΠΑΙΜΗΤΕΓΡΑΨΑΙΩΣΔΕ
ΕΙΣΗΔΙΑΛΥΣΑΙΤΟΚΟΙΝΟΝΕΙΤΑΣΘΥΣΙΑΣΤΑΣ
ΠΡΟΓΕΓΡΑΜΜΕΝΑΣΕΙΤΩΝΤΟΥΚΟΙΝΟΥΤΙ
ΚΑΚΩΣΑΙΗΔΙΕΛΕΣΘΑΙΗΤΟΥΑΡΧΑΙΟΥΤΙΚΑ
ΤΑΧΡΗΣΑΣΘΑΙΕΙΔΕΤΙΣΚΑΕΙΠΗΗΓΡΑΨΕΙ
ΤΟΤΕΡΗΘΕΝΗΓΡΑΦΕΝΑΚΥΡΟΝΕΣΤΩΚΑΙΟ
ΕΙΠΑΣΗΓΡΑΨΑΣΣΤΕΡΕΣΘΩΤΟΥΚΟΙΝΟΥΚΑΙΟ
ΦΕΙΛΕΤΩΙΑΥΤΩΙΔΡΑΧΜΑΣΠΕΝΤΑΚΟΣΙΑΣ
ΚΑΙΠΡΑΚΤΟΣΕΣΤΩΚΑΙΑΠΟΕΝΕΧΥΡΑΣΙΑΣ
ΚΑΤΑΤΟΣΝΟΜΟΣΥΠΟΤΟΥΧΡΗΖΟΝΤΟΣΤΩΝ
ΣΥΓΓΕΝΩΝΟΠΩΣΔΕΕΠΙΣΣΟΦΟΣΤΕΑΠΟ
ΔΕΙΧΘΗΚΑΙΟΑΙΡΕΘΕΙΣΕΓΓΡΑΦΕΙΠΑΝΤΑ
ΚΑΤΑΤΟΝΝΟΜΟΝΣΥΝΑΧΘΗΤΩΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΕΠΙΕΦΟΡΩΝΤΩΝΣΥΝΙΜΕΡΤΩΙΜΗΝΟΣΔΙΟΣ
ΘΥΟΥΔΕΚΑΤΑΙΚΑΙΑΙΡΕΘΕΤΩΕΠΙΣΣΟΦΟΣ
ΟΥΤΟΣΔΕΕΓΓΡΑΦΕΤΩΤΑΤΕΚΑΤΑΤΟΝ
ΝΟΜΟΝΠΑΝΤΑΠΡΟΝΟΕΙΘΗΤΩΔΕΚΑΤΟ
ΠΩΣΟΝΟΜΟΣΑΝΑΓΡΑΦΗΚΑΙΔΙΑΘΗΚΑΕΣ
ΤΕΤΑΝΥΠΟΒΑΣΙΝΤΩΝΑΓΑΛΜΑΤΩΝΤΩΝ
ΕΝΤΩΙΜΟΥΣΕΙΩΙΚΑΙΕΣΔΕΛΤΟΝΞΥΛΟΓΡΑ
ΦΗΘΕΙΚΑΤΑΣΚΕΥΩΘΗΔΕΚΑΙΓΛΩΣΣΟΚΟ
ΜΟΝΕΣΟΕΜΒΑΛΟΥΜΕΣΤΑΤΟΥΚΟΙΝΟΥ
ΓΡΑΜΜΑΤΑΚΑΙΟΠΩΣΑΙΡΕΘΗΑΝΗΡΓΡΑΜ
ΜΑΤΟΦΥΛΑΞΟΣΤΙΣΠΑΡΑΛΑΒΩΝΔΙΑΛΟΙ
ΓΟΥΠΑΡΑΤΟΥΕΠΙΣΣΟΦΟΥΤΑΝΤΕΔΕΛΤΟΝ
ΕΧΟΥΣΑΝΤΟΝΝΟΜΟΝΚΑΙΤΑΝΔΙΑΘΗΚΑΝΕ
ΞΥΛΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑΝΚΑΙΤΟΓΛΩΣΣΟΚΟΜΟΝ
ΚΑΙΤΑΕΝΑΥΤΩΙΒΥΒΛΙΑΦΥΛΑΞΕΙΕΣΟΚΑ
ΔΟΞΕΙΤΩΙΚΟΙΝΩΙΚΑΙΟΙΣΕΙΕΠΙΤΟΣΣΥ
ΛΟΓΟΣΕΙΔΕΚΑΑΛΛΟΝΕΛΗΤΑΙΤΟΚΟΙΝΟΝ
ΓΡΑΜΜΑΤΟΦΥΛΑΚΑΑΠΟΔΩΣΕΙΤΩΙΑΙΡΕ
ΘΕΝΤΙΜΕΤΑΥΤΟΝΕΝΣΥΛΛΟΓΩΙΔΙΑΠΟΛΟΓΟΥ.

SILOCHVS PHOENICIS.

drachmis trecentis, neque particeps sit communitatis, donec eas persolvat; competatque iis qui a communitate delecti fuerint in ipsum actio pignerato secundum leges. Electus porro Structor perficiet omnia ad quae communitas tenetur secundum testamentum, & reliqua omnia quae ipsi praescripta fuerint ab Epissopho, facietque diebus solemnibus secundum praescripta sibi in legibus, praestabitque tum quae ad conventum, tum quae ad sacrificia pertinent, ea scilicet quae divendita non sunt, & si quid aliud communitati videbitur: reliqua autem tradet in conventum. Quod si vero eorum quae scripta sunt aliquid non perfecerit, aut quae supererant in conventum tradiderit, quodcunque horum non fecerit, ejus duplo communitati teneatur; & inscribat eum Epissophus in tabulas communitatis, quod eorum quae retinuit duplum debeat, priveturque communitate donec satisfaciat; actio quoque in eum competat iis qui lecti fuerint ex pignoratione secundum leges. Solemnibus vero si quid non exsecutus fuerit, valeant contra eum quae in lege scripta sunt. Ut igitur omnia administrari secundum testamenti dispositionem & legem & ea quae communitati videbuntur possint in omne tempus, si qui forte non egerint secundum legem aut testamentum aut communitatis sententiam, eligat communitas viros quotcunque ei visum fuerit, qui omnia peragant prout communitati visum fuerit; referatque Epissophus in tabulis etiam horum electionem. Quod si vero etiam Epissophus recusaverit hos inscribere, tum constituat extemplo ipsa communitas virum qui eos inscribat.

Electus vero scribat quaecunque communitati videbuntur. Quae autem pluribus videbuntur, ea obtineant. Similiter quoque de abrogatione. Insuper vero non habeto quisquam potestatem ullam, neque loquendi, neque scribendi, quasi oporteat communitatem dissolvi, aut sacrificia superius praescripta omittere, aut quicquam iis quae ad communitatem pertinent detrimenti afferre, aut dividere, aut denique in alium a vetusto usum transferre. Si vero quis forte aliquid dixerit aut scripserit, dictum illud aut scriptum irritum esto: & qui dixit scripsitve careat communitate, teneaturque ei drachmis quingentis, competatque in ipsum actio ex pignoratione secundum leges ei cui cognati id muneris dederint. Ut vero Epissophus aliquis constitui possit, & qui electus fuerit omnia secundum legem inscribat, congregetur conventus sub Ephoris Himerto & collegis ejus, mensis Diosthyi decima, & eligatur Epissophus. Hic vero inscribat omnia secundum legem: curet vero etiam, ut lex & testamentum incidatur in basi statuarum quae sunt in Museo, & in tabulas referatur: adhaec ut scrinium conficiatur, in quo reponantur tabulae & scripta communitatis, denique ut eligatur curator & custos librarius, qui moriente Epissopho ad se recipiat, tum tabulas continentes legem, tum testamentum incisum ligno, ac scrinium, & quae in eo continentur, custodiatque ea quamdiu communitati videbitur, inferatque ea in conventus. Si vero alium grammatophylacem communitas elegerit, qui decedit tradet sibi substituto in ipso conventu per modum interdicti.

Ex edito schedio Venetiis apud Fran. de Zuliani.

Decretum Desiderii Regis Italiae, quod Viterbi extat *Longobardicis literis.

Revocamus. Statuta. Regis. Astulfi. contra Vetulonos. edita. ut. lacus. non. Tirensium sed. Vetulonum. sit. q². Lacus. magnus. ideo [a] Italiae. q² eorum. ager. prius. est. Italia dicta. ab. ibi. sede. Itali. et. ut. suam. Longulam. non. Longubardulam. sed. cognomine. sui. ampliatoris. Tirreni Terbum. vocent. et. ut. sub. uno. muro [b] cingant. tria. oppida. Longulam. Vetuloniam Tirrenam. Volturnam. dictam. Etruriam totamque Urbem. nostra. adjeczone. Viterbum. pronuncient. ut. de. Roda. et Civita. Balneo. regium. dici. jussimus permittimus. pecuniis. imprimi.[c] F. A. V. L sed. amoveri. Herculem. et. poni. Sanctum Laurentium. eorum. patronum. ut facit Roma. et. Bononia. Jubemus. quoque reparari. Cortanientam. Dardanum. Assium. Foranum. Cornietum. Tuscanellum Nos. enim. non. sumus. Tuscie. destructores ut. Nos. apud.[d] Gallos. accusat Adrianus Papa. Nam. in. Tuscia. edificavim³ a fundamentis. vobis. quidem. Volturrenis Calvellum. Vicum. Orchianum. Balnceariam Barbaranum. et. Gariofilum. Sentinatib' autem. Ausdonias. et. Rodacofanum. Volaterr³. Rodacomalum. Lune. Sergianum Petram. Sanctam. olim. Fanum. Feronie. Focensib'. Sanctos. Geminianum. et Miniatem Fesulanis. Oppidum. Munionis in. quod. vagos. sparsos. Arinianos. et palantes. Fluentinos. collegimus. Rursus plures. antiquas. nobiles. Urbes. ampliavim³. et. muris. cinximus. et nunc. iddem. agimus. circa. Lucam Pistorium. Aretium. Orbitum. et Etruriam. nunc. Viterbum. cujus nomen. aut. a. Nobis. constituta. decreta siquis. violaverit. aut. capite. puniatur aut. laqueo. strangulatur. Hoc. itaque. non est. Etruriam. destruere. ut. Nos arguit. Adrianus. qui. pacem. ultro a. Nobis. oblatam. respuit. Quare. tibi Grimoalde. Prefecte. Viterbiensis precipim³. ut. quamdiu. dubia pax perseverat. jubeas. omnes. Tuscie. milites paratos. esse. in. armis. et. commeatus ac. stipendia. sine. avaritia in. promptu habeas. ut. non. solum. occurrere. ostib³ sed. etiam. illos. invadere : : : : : : : : : : : : : : : cives. non. gravabis. novis. exaczonibus : : : : : : ex. Papia. venient Viterbienses.

E Manutio.

* hinc Tabulam ab Annio Viterbiensi confictam credidit Cluver. Ital. ant. p. 564. sed vindicat Holsten. in annot. ad Ital. antiq. Cluver p. 68.
a Haec vero prima Italia ab Italo Siculorum Rege dicta, non in Etruria, sed in Latio Sabinoque agro constitit. Cluv. l. 1. antiqu. Ital. c. 1 p. 10. Gud.
b Vetulonia urbs longe remotissima hinc fuit apud Populonium. Quomodo ergo ea una cum reliquis oppidis in unius urbis muros coiverit non se dispicere ait Cluv. Ital. antiqu. fol. 564. quem vide. c Forte inquit Reines. T. A. V. L. ut intelligantur 4 Urbes Tirrena. Arbanum, Vetulonia, Longula, quas in unam coire voluit Desiderius. d Non appellabant tum Reges de familia Merovingorum Gallos, sed Francos. Gud.

Pondera antiqua marmorea aereaque cum suis notis, tam in superficie, quam lateribus, omnia apud doctiss. & clariss. virum, D. Achillem Maffeum asservata, & ad pondera Romana hujus temporis, anni videlicet 1562. examinata.

Pondera antiqua marmorea, ejus formae & coloris, qualia passim apud antiquarios Romae habentur.

Notae quae in superficie apparent.	*Aliae notae quae ad latus antiquorum ponderum sunt.*	*Librae Romanae hujus temporis.*	*Unciae*	*Scrupula*	*Grana*
o—	—— ——	9	8		
o—	— —— —	9	8		
— *Hoc non est penitus integrum*		9	2		
o— *Et huic pars aliqua deest*		8	7		
o 2/1 EX AVCT. Q. IVN RVSTICI:PR.VRB	*& huic deest aliquid*	8	6		
o—	——	−4	9		
o—		−4	7	12	
Hoc non est integrum omnino		4	9		
—	——	−4	4	12	
—		−2	9		
—	——	−2	8		
—	——	−1	9		
— *Non est omnino integrum*		1	8		
⁘- *Ex albo marmore, sed non est o-*		1			
—	*(mnino integrum*		10	20	
—	——		−10	9	
—	—— ——		−10	7	
EX. AVG. Q. IVN. RVS. PR. VR			−3	8	
o—	—— ——		−5	18	
.—	——		−5	15	
a —	—— ——		−5	14	
⁘ *Non penitus integrum*			−5	12	
— *Ex marm. aut lapide rubeo*			−5	5	
: : ——			−3	20	
∷ ——EX.A.Q.IVNI.RVSTICI			3	21	
∷ b——			−3	18	
∷ ——*Non est omnino integrum*			−3	15	
∷ *Ex marmore albo*			3	14	
∵——			−2	22	12
∵ ——*Non est omnino integrum*			−2	19	
..——	—— ——		−1	23	
c ∷——	—— ——		−1	21	
E∷∷X——Q.I.R.P.VRB			−1	23	22
..——	——		−1	19	
.——	——		−1	19	
.——	——		−1	18	
.——	——		−1	3	
.——	——		−1		12
.——	——		−1		
.——	—— ——			23	23
.——	—— ——			23	23
.——	—— ——			23	12
.——	—— ——			23	10
.——EX. A. Q. I. R. P V	——			22	22
.——	—— ——			21	
S —— *Ex marmore albo*	——			19	12
∷——	—— ——			13	19
——	—— ——			12	21
——	—— ——			12	10
.——	—— ——			12	5
.——	—— ——			12	4
.——	—— ——			11	18
——	—— ——			11	11
.——	—— ——			6	14
——	—— ——			6	12
.——	—— ——			6	
——	—— ——			4	21
——	—— ——			3	8
..——	—— ——			2	10
.——	—— ——			1	17

Pondera aerea antiqua, ejus formae qua vetera pleraque videntur, examinata ut supra.

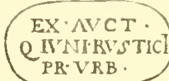
Notae argenteae in superficie apparentes.	*Aliae notae argenteae quae ad latus quorundam ponderum extant.*	*Librae Romanae nostri temporis.*	*Unciae*	*Scrupula*	*Grana*
d V——	AD.AVGVST.TEMP.C.P	−5	2	12	
AΔ——	ΘЄOΔωPOT	——3	10	12	
Λ.A——		——L		13	15
ΛΔ---	——		——11	13	12
e ȣS^S ——	——		——5	18	
oo oo——	——		——3	20	12
ȣΓ——	—— ——		——3	21	6
oo——	f AD. AVGVS. TEMP. C.P		——3	19	4
ȣΓ——	——		——2	20	16
ȣΓ——	——		——2	20	
ȣΓ——	AIBANIC		——2	20	
oo oo——	——		2	18	16
ȣB——	——		——1	22	12
ȣB——	——		——1	22	
ȣB——	——		——1	21	16
ȣB——	——		——1	23	4
ȣB——	——		——1	20	20
ȣB——	——		——1	22	12
o o ——	EXADCA		——1	23	
o o ——	——		——1	21	16
o o-- *Istud pondus caeteris aliquanto latius est.*			1	21	4
ȣA——	——		——1	1	4
o o—— *Istud etiam caeteris latius est.*			——1	1	15
ȣA ——	——			——22	16
ȣA ——	——			——20	
o ——EC	——			——20	20
o	Ꞓ.C ——			——22	16
o ——	——			——22	12
o	—— ——			——22	
o ——	—— ——			——21	20
3 ——g	—— ——			——16	12
H——h	—— ——			——17	
o	—— ——			——11	20
IoB——	—— ——			——11	15
I.B——	—— ——			——11	
o ——	—— ——			——7	6
o o	—— ——			——2	10

Missa fuerunt haec Roma, à Nicolao Florentio mense Novembri; anno 1562. & olim a Smetio magna ex parte visa atque observata.

a ⁘ hoc interserit mſ. Pigh. b ⁘ — 3 — 18. mſ. Pigh. c Q. Jun. Rusticus a Scaligero in Indice *Praetor Urbanus* dicitur Fabrett. vero explicat inſc. c VII. p. 557. *Praefectus Urbi*. vid. not. ad primam sequentis paginae.
d V AD AVGVST TEMP.C.P −5 2 12 Pigh. ſch.
e ȣS Id.
f AD AVGVS. TEMP. C. P. Pigh.
g 3 ita Pigh. ſched.
h Ꝁ Pigh. ſched.

Superiorum ponderum aliqua delineavit sua manu Metellus noster, quae heic repraesentare libuit.

1 *In Lapide nigerrimo, durissimo, politiss. ex Africa vel Aegypto. ponderis nota in latere visitur; cujus inscriptio in duobus ejusdem ponderis lapidibus nigris eadem est: haec nempe.*

Hic fuit Praefectus Urbis Coss Leontio & Sallustio a. Christi 144 teste Sigonio Panvin. refert ad ann. sequ. Ad Rusticum Praef Urb est l. 13. Cod. Theod. de appellat. & poenis ear. PP. Romae 6. Non. Jul. Amantio & Albino Coss. h. e. ut Panvinius vult ann. Chr. 145. Gud.

2 *Puncta quatuor supra sunt; inscriptio autem in latere est, sic:*

3 *In aereo pondere.*

4 *Lapis niger cum puncto solo, id est uncia. Puncto enim uncia notatur.*

5 *Supra inscriptio est.*

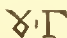

6 *Mittebant Romam in provincias devictas pondera sua, ut in Libanum, quod hic vides.*

ΑΙΒΑΝΙC

Supra autem est illud.

In latere vero istud

ΑΙΒΑΝΙC

Forma autem ex aere hujus erat formae.

7 *Haec est lapidis forma, quo pondera adpendebantur, ferro supra adfixo· supra quod ferrum, ferreus annulus est, quo digitum comprehendendo immittamus.*

Extat apud Dn. Horatium della Valle, uncia ex argento cum his literis.

8 EXACT·IN·CST

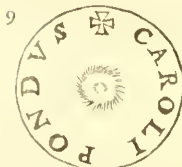
Ultimam omisit sculptor in hac forma ejus.

Grutero dominus unciae, descriptore Gutenstenio.

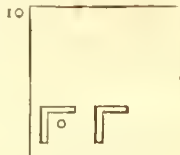
Alia ejusdem Maffaei pondera aenea non tamen ita antiqua, ut superiora, sed medii temporis, ac ejus formae cum notis argenteis, qua singula hic repraesentantur.

9

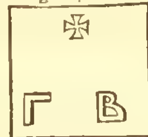
Pendet uncias tres & scrupula viginti.

10

Pendet uncias duas & scrupula 18. & grana 6.

11 *Tabella subtilis nigro lapide.*

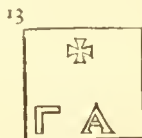
Pendet unciam 1. & scrupula 20. & grana 16.

12

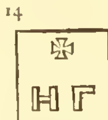
Sine ulla nota. Pendet unciam 1. scrupula 15. & grana 20.

13

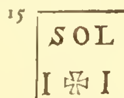
Pendet unciam 1. & scrupulum 1. & grana 14.

14

Pendet scrupula 11. & granum 1.

15

Pendet scrupula 7. & grana 6.

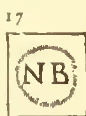
16

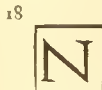
Hoc utrinque sic notatum est,

Pendet scrupula 7.

17

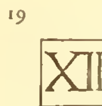

18

Pendet scrupula 3. & grana 10.

19

Pendet scrupulum 1. & grana 18.

Missa item a Nicolao Florentio & a Smetio quondam magna ex parte visa.

MENSVRARVM

1 *Compsae in Hirpinis.*

C. VMBRIVS. EVDRASTVS
FONTVNATVS. IIII VIR (sic)
MENSVRAS. LEGE. CIVITATIS
PROPRIO. SVMPTV

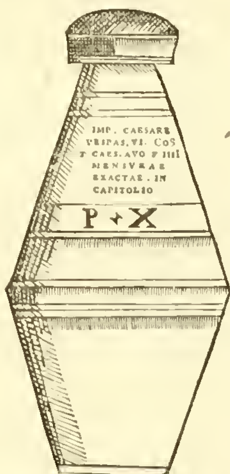
Gruterus ex autographo Cittadini.

2 *Sextarium rotundum, infra largius, P. VI. altum IVS crassum tertia parte grani. est autem ex aere antiquo. supra haec est inscriptio circum.*

SEXTARIALIS. EXACTA. T. . . . . DD. NN.
ARCADII. ET. HONORII. . . . .

E Metellianis.

3 *Extat Congius aereus apud A. Colotium, altus P. I. & circiter. Literae inscriptae manubrio, quod collum vocant, argenteae sunt, in aes ipsum insitae. Hoc autem vas Paulus Caesius Cardinalis ex Tuderto Hetruriae, profectus Loretum voti gratia, secum una cum aliis vetustis monumentis retulit. Exacta autem saepe mensura, tum vino tum aqua, Colotius reperit esse librarum decem, ut hic etiam pingitur. Inde autem interpretari potest Edictum quoddam Valentiniani, quod adhuc visitur ad hortum Penatium Oddonis Columnae, qui dein appellatus fuit Martinus Papa.*

Grutero è Metelliano cod. Gutenstenius.

Hunc Congium in aes incidi curavit, expressitque atque interpretatus est Villalpandus tom. 3 in Ezech. Parte secunda lib. 3. cap. 25. Vultque ex eo uno, ad colonias populo Romano transmissas omnes illius regionis mensuras omniaque pondera ad normam Romanorum exacta. Alii tamen dubitant num sit genuinus congiarius antiquus, putantque suppositititium esse.

Heic commodè sequetur forma isthaec Abaci numerarii aenei antiqui.

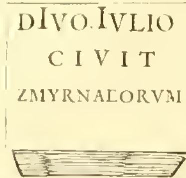
Hujus copiam fecit amico illi nostro magno Domino Marco Velsero clarissimus Medicus Adolphus Occo. quem Velserum nihil impedit quin suis verbis, hoc est propriis & apertis, audiamus usum instrumenti istius pandentem. Ait ergo in Commentario librorum limatissimorum, quibus complexus est res Augustanas Vindelicas:

Adversa ista abaci pars, XIX. *foraminibus oblongis distincta, nos alveolos dicemus. Horum octo superiores, singuli singulos claviculos ductiles habent, utrimque capitatos ne excidant: Septem inferiores, claviculos quaternos habent, octavus quinque. Notae interjectae,* Θ. I. X C. ∞. CCIↃↃ. CCCIↃↃↃ. IxI *Praeter duplicem ordinem istum, ad dextrum latus tres etiam alveoli, quorum qui* S. & Ↄ *signati, singulos:* Z. *duos claviculos habet. Claviculi itaque* XLV. *omnino, omnes mobiles. Partis aversae eadem species, & quod pro foraminum ratione necesse, totidem alveoli, claviculi item hinc quoque capitati seu umbellati, caeterum notae nullae nec numeri, sed ad abaci angulos pro pediculis lunulae quatuor, paullo magis quam claviculi extantes, quo hi scilicet liberè duci & reduci queant. Usus, quantum datur intelligi, ut in* XIV. *alveolis quibus numeri interjecti, claviculi singuli inferiorum alveolorum, tot sive asses, sive quid aliud cujus calculus ponitur significent, quot interscriptus numerus; superioris alveoli claviculus unicus, uno plus quam inferiores omnes simul accepti. Exempli causa, claviculi, sub* I. *singuli singulos, nam* I. *unum est, omnes simul quatuor, superior autem quinque significat, ergo junctim novem colligunt: sit addendus decimus, reducentur isti claviculi, & primus sub* X. *movebitur, inde secundus, tertius, quartus, ad* XL. *usque, superior addet* L. *ut colligantur* XC. *In centenariis, millenariis & reliquis par ratio, cum abaci numeri per classes dispositi ad novies centena dena millia excurrant. Alveolus sub* Θ. *quinque claviculos habet, totidem unciarum indices, superior una amplius, hoc est, sex uncias exprimit, ut unciae* XI.
Demet. de nu-nutis. *conficiantur, quibus si duodecima adjicienda explendo assi, reducentur isti, & ducetur sub* I *unus. In tribus alveolis ad dextrum latus, singularis claviculus* S. *semunciam notat; singularis item* Ↄ. *sicilicum, hoc est, quartam unciae partem; nam Demetrius Alabaldus* Ↄ. *sicilici notam esse scripsit: duo demum* Z. * *singul. duellas singulas, id est tertias unciae partes. Admonuit Caes. Baronius, cujus summa eruditione humanitas nihilo inferior est, ad aereas hujus generis tabulas, aereosque sive claviculos sive calculos*
Non. c. 1. Non c. 3. *pertinere Nonii verba:* Aerea numeri nota. Lucil. lib. XXIX. Haec est ratio, perversa aera summa, & subducti improbè. *Videri posse, aera summa, quae in superioribus alveolis. Illustriorem etiam alium Nonii locum esse:* Aera neutri Marc. Tull Hor-
Faustus de piri-tu sancto. tensio: Quid tu inquam, soles, cum rationem à dispensatore accipis, si aera singula probasti, summam quae ex his confecta sit non probare? *Hinc aeram a Fausto Regiensi* supputationem *appellatam: quamquam tum Faustus, tum Fulgentius, Eulogius & Hispani reliqui, eo quidem a nominis analogia recesserint, quod* aeram *singulari numero dixerint.*

* Peirescius, qui similem modum abaci effossum Augustoduni accepit, voluit duos illos claviculos sub semuncia & sicilico esse potius sextulas, quae junctae duellam efficiant, quarum una addita semunciae efficiuntur duellae duae, ut ambabus additis efficiuntur sextulae quinque (nimirum semuncia aequivalet tribus) adeo proinde ut hac ratione supputari possint omnes unciae partes tam duellares, quam sextulares, quod fieri non posset, si claviculi solum duellas designarent &c. Gassendus lib. v. de vita Peireskii, quem vide.

IVLII CAESARIS.

1 *Malphiae in Apulia aut Calabria in basi.*

Vidit Smetius.

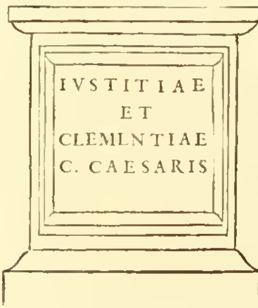
4 *Treveris. In lapide allato Treveros ex oppido Sarbruck.*

CAES.[1] RO. EXER. IMP. P. P.
S. C.[2] AV. TREVE. INGR
ESSVM.H.CASTRA.SARRAE
FLV.PRO.MIL.CVSTODIA
BIENN.POTITVS.EST

Ex Scaligero.

1 RO. scripsi ex Scaligeri Lection. Auson. pro PRO. quod est in Grutero vid. Scalig. & Freher. ad Mosellae v. 224. 2 ANTE. V. TRV. Bart. Advers. L. 11. 1. sed bene habens se edita AV. TREVE. est Augustae Treverorum. Castra Sarrae nunc Sarbruc. pro quo male legitur apud Barth. d. l. HOC. CASTO. SARRAE.

6 *In vico Luc. in Provincia.*

Ex Simeonio.

2 *In agro Batestano, nunc dicto Madrigal, in Hispania Tarraconensi, sunt boves quinque marmorei singuli cum inscriptionibus sequentibus: nescio an aevi Juliani.*

Primus habet in latere dextro,
LONGINVS.PRISCO.CALVO

In latere vero sinistro,
LAVINIO. PRI. F. C

Clus. leg. pro CALVO. LAVINIO. PATRI. sic: CAESONIO. PATRI. D. CXXXII. 9.

Secundus in latere dextro,
CAECILIO. METELLO

In sinistro autem,
CONS. II. VICTORI

Tertius, in latere dextro,
EXERCITVS. VICTOR

At in sinistro,
HOSTIBVS. FVSIS

Quartus, in dextro,
L. PORCIO. OB. PROV. OPT
ADMINISTRATAM

Clus. legit PROVIN. OPTIME. ADMINISTRA.

In sinistro vero,
BATESTANI. POPVLI. F. C

Quintus habet,
BELLVM. CAESARIS
ET. PATRIAE. EX. MAGNA. PARTE
CONFECTVM. SEX. ET. CN
MAGNI. POMPEI. FILIIS. HIC
IN. AGRO. BATESTANIORVM
PROFLIGATIS.

Ex Apiano, & observatis Piersonii. descripsit & Car. Clusius.

3 *Eborae. Ambigam quoque de vetustate ejus.*

. DIVO. IVLIO
IIB. IVL. EBORA
OB ILLIVS. INMVN. ET. MVN
LIBERALITATEM
EX. D. DD
QVOIVS. DEDICATIONE
VENERI. GENETRICI
CESTVM. MATRONAE
DONVM. TVLERVNT

E Morali & Menderio. Tomasin de donar. c. 16.

5 *Augustae Taurinorum, in aedibus Pingonii, marmor quo stella crinita in medio cujusdam quadri, extra vero quadrum, sed in extremo fractum, haec inscriptio.*

C. IVL. CAESAR. C. F
DE. GALLEIS
ET. ALLOBROGIB
. . . . PHAVIT

E Pingonio.

7 *Romae in aedibus Colotianis, ad aquae Virginis ductum, tabulae marm. fragmentum.*

OCTAVII PATRIS AVGVSTI.

CAESAR	C. OCTAVIVS. C. F. C. N. C. PR
I	PATER. AVGVSTI
IC. Q. PR	TR. MIL. BISQ. AED. PL. CVM
COS. IN. ASIA	C. TORANIO. IVDEX. QVAESTIONVM
	PR. PRO. COS. IMPERATOR. APPELLATVS
	EX. PROVINCIA. MACEDONIA

Vidit Smetius. Interpretatur eam August. Dial. X. p. 196. & Sigon. II. de Judic. c. 5.

AVGVSTI

1 *Romae in hortis Medicaeorum, in Vaticanis collibus. In ara marm. eleganti undique sculpta.*

In primo latere Victoria alata in colle inter laurus stans, scutum rotundum, minimis literulis inscriptum monstrat.
In secundo latere ipse Augustus cum sacerdotibus astantibus sacrificat, & sunt superne lituus, lanx & poculum.
In tertio latere Augustus quadrigis vehitur, & ante eum stat mulier, fortassis Livia, cum duobus filiis. Post eum alius ad laurum astat. Supra ipsum Deus, ut apparet, Mars, in bigis vehitur. Supra mulierem, aliud numen (forte Juno) velo amplissimo arcuatim ambiente, se è nubibus promit.
In quarto latere, Apollo lyram tangens, in rupe ad arborem sedet: & ante eum sus est, cum multis foetibus, & pastor cum virga, divino habitu, pectore scilicet nudo, reliqua veste tenui rugosaque indutus: omnia optime sculpta: sed partim vetustate, partim fracturis mutila deformataque.

Descr. Smetius.

2 *Romae in domo quondam Julii Tamarozii fragmentum.*

SENATVS. POPVLVSQ
ROMANVS
IMP. CAESARI. DIVI. AVGVS. F
PONT. MAX. IMP. COS
TRIB. POT.· .·.·.·.·.·.·.·.·.·.·.·.·.

Ex Mazochio & Metelli schedis.

3 *Brixiae.*

C. IVLIO. C. F
* FAB. SCAPT
CAESARI
AVGVSTO

Ex Panvinio. * Vera lectio. Nihil hic immutandum. Suet. Octav. 40 *Fabianis & Scaptiensibus tribulibus suis.* Julios, quatuor partim in Fab. partim in Scapti habes ccxxxv. 1.

4 *Apud Caerites, Tusciae.*

IMP. CAESARI
DIVI. F. AVGVSTO
PONTIF. MAXIM

S. P. Q. CAERES

Ex Onufrio.

5 *Marmor Parium, quod intus abierat in Crystallum, longum ped. ix. latum iii spissum ii ad tres columnas templi Julii, in foro Romano.*

SENATVS. POPVLVSQVE. ROMANVS
IMP. CAESARI. DIVI. IVLI. F. COS. QVINCT
COS. DESIGN. SEX. IMP. SEPT
REPVBLICA. CONSERVATA

Smetius vidit.

6 *Seduni in Vallesia, templo D. Virginis ad majorem portam, fragmentum & initialib. literis & finalibus perditis.*

P. CAESARI. DIVI. I
AVGVSTO. COS. *XI
RIBVNICIA. POTESTATE. †XV
PATRI. PATRIAE
TIFICI. MAXIMO
. . . . . . AS. SEDVNORVM
. . . . PATRONO

E Smitero & schedis Commelini, nam quod se a Paulo Gulielmio habuisse ait Lipsius, mangonis manus subiit. Strumsius item habet. 618.
* XIII. † XXVIII. vid. Casaub. ad Suet. Octav. c. 58

7 *Elogium Augusto dicatum in * tropaeo Alpium, de quo Plinius libri tertii capite xx.*

IMP. CAESARI. DIVI. F. AVGVSTO
PONT. MAX. IMP. XIIII. TRIBVNIC. POTESTAT. XVII
S. P. Q. R
QVOD. EIVS. DVCTV. AVSPCISQVE
GENTES. ALPINAE. OMNES. QVAE. A MARI
SVPERO. AD. INFERVM. PERTINEBANT
SVB. IMPERIVM. P. R. REDACTAE. SVNT

Ex Onuphr. Panv. alius. Jacobus Lopides Stunica in itiner. tom. III biblioth. Hispan. vidit in arce viculi Turbie, corrupto e τῶ Tropaea nomine IX. mill pass. a Nicaea in cacumine Alpium. Gud. * Hunc locum eundem esse, qui Ptolomaeo τρόπαια Ἀυγύςυ vocatur, nomen simul & situs indicat. Inscriptionem ipsam vero adulterinam esse ac e loco Plinii confictam, suspicatur Cluverius lib. 1 Ital. antiqu. fol. 64.

8 *Arsonae in Hispan quod olim Aurigii, in basi.*

IMP. CAES. AVG. PONTIF
MAX. TRIB. P. XXXIIII
COS. XIII. P. P
VICTORIAE. SACR
L. CAETRONIVS. M. F. PACORVS
L. AIM. L. F. NIGELLVS
AED. II. VIRI
D. S. P. F

E Goltzio & Metelli schedis.

9 *In columna, in portu Bajano.*

DIVI. IVLII. DIVO. AVGVSTO. F. P. P. TR. XII. POT. XVII

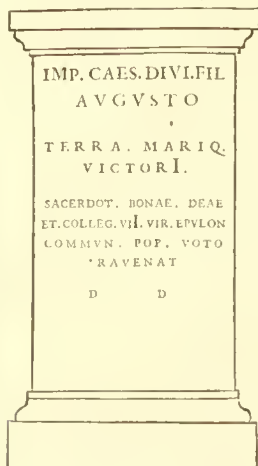
E schedis Ursini.

10 *Spoleti in tabulae fragm.*

. . . . DIVI. AVGVSTI . . . .
MAX. TRIB. POT. . . . . COS. . .
. . . . . CALONITA . . . . .
P. DOLAB . . . .

Grutero ex schedis F. Ursini Gutenst.

1 *Romae ad D. Petri Basil.*

Gruterus ex Ursini schedis.
* Ravenates hoc loco habitatores Regionis xxv. trans Tiberim. Haec enim civitas Ravennatium dicta fuit. Cujus rei causam habet Faunus l. v. c. 6. & Marlian. Rom. Topograph. V. 19.

2 *Puteolis in fronte templi majoris, quod antiquum est, quadratum, totum ex Pario marmore, opere Corinthiaco pulcherrimo.*

RNIVS. L. F. [1]TEMPLVM. AVGVSTO. CVM. ORNAMENTIS. D D

Jo. Jovianus Pontanus integrè legit, L. CALPVRNIVS. *& sic exhibet Mormill. antiq. di Pozzolo p.* 22. 9. *Sed saxum illud angulare cum tympani parte nunc decidit. Totum autem tympanum adeò bene junctum est, ut quidam ex uno saxo perpetuo esse putent.*

In latere sinistro ejusdem templi. Eadem est CCCLXXXII. 2 *&* DCXXIII. 5. *vid Capac. l.* 11. *Hist. Neap.* 24.

L. COCCEIVS. L.
C. POSTVMI. L
AVCTVS. [2]ARCHITECT

Steph. Pighius vidit atque exscripsit.
1 Christiani templum hoc consecrarunt D. Proculo, qui fuit diaconus S. Januarii, Episcopi Beneventani, & socius ejus in Martyrio sub Diocletiano A. Christi 280. Maz. 3. 25.
2 De Cocceio hoc Cryptae Neapolitanae architecto vid. Strab. l. v. fol. 196. & Capac. l. 2. c. 2. p. 184. Duxit infra Avernum Cumas usque cuniculum.

3 *Beneventi in aedibus Altavillani.*

P. VEIDIVS. P. F. POLLIO
*CAESAREVM. IMP. CAESARI
†AVGVSTO
ET. COLONIAI. BENEVENTANAI

E Veidenii schedis, nec longe secus citat Lipsius ad Tacitum. l. 3. Annal. 64. quem vide, ubi docet statuas effigiesque dedicandi morem.
* Sic Lips. vulgo Caesareum. † AVG. Lips.

4 *Burdegalae ara quadrata. in dextra vasis extat forma ansati, ore pedeque imo fere paribus, sed ventre latiore, atque ovi figura. In sinistra lanx est intus formata fere in rosam, sed cujus medio capitulum eminet humanum, quasi quibusdam alis ab utroque humero expassis. subjicitur mento ejus mantile conglobatum mappaeve quid simile. In postica corona est quercea, lemniscata. Summum vero marmor jacentes duo exornant cylindri, squamis quibusdam obducti, humanisque vultibus, qualem solemus plenam Lunam pingere, in basibus insigniti, canale disparati tam alto, ut ibi quondam fuisse aliquid erectum suspicio sit, quod ornatus foret ornamento. In quarta planitie haec est inscriptio.*

AVGVSTO. SACRVM
ET. GENIO. CIVITATIS
BIT. VIV

Descripsf. Vinetus. Merula l. 1. Cosmogr. Scalig. lib. 1. Auson. Lect. 5.

5 *Puteolis.*

AVGVSTO. SACRVM
ET. GENIO. CIVITATIS
PVTE..........

E Scipionis Mazellae antiqq. Capacius Hist. Neapol. p. 718. Cumanum lapidem appellat.

6 *Emeritae Augustae, in aedib. Ferdinandi de Carrera.*

DIVO. AVGVSTO
ALBINVS. ALB. F. FLAMEN
DIVAE. AVG. PROVINCIAE
LVSITA

E Goltzio.

7 *Romae in domo Frid. de Planca.*

DIVO. AVGVSTO
TI. *CAES. AVG
LEGATVS. PRO. PR
A. VITELLIVS. A. F

Metellus e B. Vallamberti autographo, extatq. etiam in Antiqq. Boissardi. l. V. 87.
* CAESARIS. AVGVSTI. Boiss.

8 *Olisipone juxta D. Jacobum.*

DIVO. AVGVSTO
C. ARRIVS. OPTATVS
C. IVLIVS. EVTYCHVS
AVGVSTALES

E Schotti schedis.

9 *Veronae in aedib. Variorum.*

AVG. SACR
PROBVS. VI. VIR. AVG
† L. D. D. D

I. M. L. P. D. D Sarayna.

Ex mss. Panvinii Sculetus.

10 *Extra Tarraconem, in vinea Santperii, via Vallensi.*

AVG. SACRVM
IN. HONOREM
ET. MEMORIAM
AE....STALIS
AEM.....DOTE
............ET
CONLIBERTO
S. F

Gutero Schottus.

11 *In agro Illicitano Hispan. hodie Alcante.*

AVG. DIVI. F
*C. METIVS. C. F. CELER
D. D

E Goltzio & Strada.
* Metium Celerem ab Imp. Domitiano missum ad Legionem Syriacam carmine prosecutus est Statius lib. III. Sylv. praefat carm. 2. Metius Rufus sub Domitiano Aegypti praefectus. Suet. Dom. c. 4.

1 *Romae in S. Johanne prope S. Silvestr.*

DIVO. AVG. SACRVM
C. PONTIVS. C. Ↄ. L
CHRESTVS
PERELIA. A. Ↄ. I
NYMPHE
PRO. FILIIS. SVIS
A. PEREL. V. M. NYMP
V. S. L. M

E Mazochio.

2 *In Croatia. in insula quae Ulafichi vulgo dicitur.*
Apian. 356

DIVO. AVG
SACR
L. QVINTIVS. C. F
GALLVS
TESTAMENTO. PONI
IVSSIT

Ex Lazio.

3 *In Ganea insula, in ore Ponti Euxini, columna marmoris candidi erecta medio mari in rupe.*

. . . . DIVO. CAESARI. AVGVSTO
. . . . . . ECL . . . ANNIDIVS . . .
. . . . LEG. L. A. . . . RONTO
. . . .
. . . .

Pingitur hic Sphynx.

Ex Clusii & Bongarsii schedis Gruterus.

4 *Constantinopoli in columna quadrata, in cujus singulis lateribus caput taurinum.*

C. CAESARI. AVGVSTO
*F. C. LANNIDVS. C. F
CLA. FRONTO

Ex Lazio. & forsan idem esse debet cum superiore.

* Camerar. Med. hist. c. 71. e Leunclavio in Pand. Turcic. L. & I. ANNIDIVS. I. F. CLA. FONTO & Heurn. in Chaldaico.

5 *Romae.*

. . . .
. . .*PRINC . . . . IVVENTVTIS. A. . . . .
†QVEM. COS. POPVLVS. CREAVIT
ANN. NAT. XIIII
. . . SENATVS. ET. POPVLVS. ROMANVS. . .
. . . HONOREM. DOMVS. AVGVSTAE. KALAT

Ex Panvinii fastis.

* Est de Cajo fratre Lucii nato A. 734. Silio & Apul. Coss
† A. Urb. 748. Dio.

6 *Obelisci, qui Romae in Vaticano est, titulus.*

DIVO. CAESARI DIVI. IVLII F. AVGVSTO
TI. CAESARI. DIVI. AVGVSTI. F. AVGVSTO
SACRVM

Vidit Smetius.

7 *In Cycladibus tripes sculptus, circa quem istud Epigramma.*

ΑΠΟΛΛΟΔΩΡΟΥ. ΙΕΡΕΩΣ ΤΩΝ. ΧΑΡΙΤΩΝ ΔΙΑ. ΒΙΟΥ
ΛΕΥΚΙΟΥ ΠΟΠΙΛΛΙΟΥ. ΑΥΛΟΥ. ΥΟΥ
ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙ ΚΑΙΣΑΡΙ. ΘΕΩ CΕΒΑCΤΩΙ
ΘΕΟΥ. ΥΙΩΙ

Ex Apiano

8 *Romae in domo Caroli Astalli, in marmore grandi.* **Florentiae ponit Verderii mſ. in via S. Galli juxta pomerium: praemittitque hos versus.*
* II. CAESARE. TERT. GERMANICO. CAESARE. ITER. CO. CN. ACCEIO. CN. F. ARN. RVFO. LVTATIO. T. PETILIO. P. F. QVI. II. VIR. DECRETA Grut.

DECRETVM

AEDICVLAM. ET. STATVAS. HAS. HOSTIAM. DEDICATIONI. VICTIMAE
NATALI. AVG. VIII. KAL. OCTOB. DVAE. QVAE. PP. IMMOLARI. *CON
*SVAETAE. SVNT. AD ARAM. QVAE. NVMINI. AVG. [1]DEDICATA EST. VIIII. KAL. OCT
[2]IMMOLETVR. ITEM. NATALI. [3]TIBERI. CAES PERPET. ACTVRI. DECVRIONES
ET. POP. [4]CENET. QVAM. IMPENSAM. C. CASCELLIO. LABLONI. IN PERPET.
POLLICENTI. GRATIAE. [5]AGANTVR. MVNIFICENTIAE. EIVS.
EOQ. NATALI. VT. QVODANNIS. VITVLVS. IMMOLETVR. ET. NATALIB.
AVGVSTI. ET. TIBERI. CAESS. PRIVSQVAM AD VESCENDVM. DECVRIONES
[6]EANT. THVRE. ET. VINO. GENII. EORVM. INVITENTVR.
ARAM. NVMINI. AVG. PEC. NOSTRA. [7]PONENDAM. ET. LVDOS. EX
IDIB. AVG. DIEB. SEX. [8]FACIVNDOS. CVRAVIMVS.
NATALI. AVGVSTAE. MVLSVM. ET. [9]CRVSTVLA. MVLIERIB. VICANIS
AD. [10]BONAM. DEAM. PEC. N. DEDIMVS.
ITEM. DEDICATIONE. STATVARVM. CAESARVM. ET. [11]AVGVSTARVM
MVLSVM. ET. [12]CRVSTVLA. PECVNIA NOSTRA. [13]DEVOTIS. OMNIB.
ET. POPVLO. DEDIMVS. PERPETVOQVE EIVS. DIE. DEDICATIONIS
DATVROS. NOS. TESTATI. SVMVS. QVEM. DIEM QVO. FREQVENTIOR
QVOTANNIS. SIT. SERVABIMVS. VI. IDVS. MARTIAS. [14]QVIA. HAC. TI
CAES. PONT. MAX. FELICISSIME. CREATVS. EST

E Mazochio & schedis Metelli.

* ADSVETAE. Verd.
1 DEDICAT. Verd.
2 IMMOLENTVR. Verd.
3 TIB. Verd.
4 CENARET. Verd. CENARENT. Laz.
5 AGERENTVR. Verd.
6 IRENT. Verd.
7 FACIVNDAM. CVRAVIMVS LVDOS. Verd.
8 P. N. Fabricius & Verd.
9 CRVSTLVM. Verd.
10 Junonem interpretatur Guth. *de Jur. pontif.* 3. 15.
11 AVGVSTAT. Verd.
12 CRVSTLA. Verd.
13 DECVRIONIBVS. Fabr. & Verd.
14 QVA. DIE Fabr. Verd.

N A R B O N E

Tabula marmorea inventa ad portam Regiam, anno cIↄ. Iↄ LXVI.
cum discrimine sic insculpta.

T. STATILIO TAVI.. .
L. CASSIO. LONGINO. ...
COS. X. K. OCTOBR....
NVMINI. AVGVSTI. VOTVM
SVSCEPTVM. A PLEBE. NARBO
NENSIVM IN PERPETVOM

QVOD. BONVM. FAVSTVM. FELIXQVE SIT IMP. CAESARI
DIVI. F. AVGVSTO. P. P. PONTIFICI. MAXIMO. *TRIB. POTEST
XXXIIII. CONIVGI. LIBERIS. GENTIQVE. EIVS. SENATVI
POPVLOQVE. ROMANO. ET. COLONIS. INCOLISQVE
C. I. P. N. M. QVI. SE. NVMINI. EIVS. INPERPETVVM
COLENDO. OBLIGAVERVNT. PLEBS. NARBONEN
SIVM. ARAM. NARBONE. IN FORO POSVIT. AD
QVAM. QVOT. ANNIS. VIIII. K. OCTOBR. QVA. DIE.
EVM. SAECVLI. FELICITAS. ORBI. TERRARVM.
RECTOREM. EDIDIT. TRES. EQVITES. ROMANI
A. PLEBE. ET. TRES. LIBERTINI. HOSTIAS. SINGV
LAS. INMOLENT. ET. COLONIS. ET. INCOLIS. AD
SVPPLICANDVM. NVMINI. EIVS. THVS. ET. VINVM
DE. SVO. EA DIE. PRAESTENT. ET. VIII K OCTOBR
THVS. VINVM. COLONIS. ET. INCOLIS. ITEM. PRAE
STENT. K. QVOQVE. IANVAR. THVS. ET. VINVM.
COLONIS. ET. INCOLIS. PRAESTENT. VII. QVOQ
IDVS. IANVAR. QVA. DIE. PRIMVM. IMPERIVM
ORBIS. TERRARVM. AVSPICATVS. EST. THVRE.
VINO. SVPPLICENT. ET. HOSTIAS. SINGVL. IN
MOLENT. ET. COLONIS. INCOLISQVE. THVS. VI
NVM EA. DIE. PRAESTENT
ET. PRIDIE. K IVNIAS. QVOD. EA. DIE. T. STATILIO.
TAVRO. MV. AEMILIO. LEPIDO. COS. IVDICIA
PLEBIS. DECVRIONIBVS. CONIVNXIT. HOSTIAS
SINGVL. INMOLENT. ET. THVS. ET. VINVM. AD
SVPPLICANDVM. NVMINI. EIVS. COLONIS. ET
INCOLIS. PRAESTENT
EXQVE. IIS. TRIBVS. EQVITIBVS. ROMA
LIBERTINIS. VNVS

NARBONESIS. A.... .. .
NVMINIS. AVGVSTI DE...
CAVIT.

LEGIBVS. IIS. Q. I S. S
NVMEN. CAESARIS. AVG. P. P. QVANDO. TIBI
HODIE. HANC. ARAM. DABO. DEDICABO
QVE. HIS. LEGIBVS. HISQVE. REGIONI
BVS. DABO. DEDICABOQVE. QVAS. HIC.
HODIE. PALAM. DIXERO. VTI. INFIMVM
SOLVM. HVIVSQVE. ARAE. TITVLORVM
QVE. EST. SIQVIS. TERGERE. ORNARE
REFICERE. VOLET. QVOD. BENEFICII.
CAVSA. FIAT. IVS. FASQVE. ESTO. SIVE.
QVIS. HOSTIA. SACRVM. FAXIT. QVI.
MAGMENTVM. NEC. PROTOLLAT. ID
CIRCO. TAMEN. PROBE. FACTVM. ESTO. SI
QVIS. HVIC. ARAE. DONVM. DARE. AV
GEREQVE. VOLET. LICETO. EADEMQ
LEX. EI. DONO. ESTO. QVAE. ARAE. EST
CETERAE. LEGES. HVIC. ARAE. TITVLISQ
EAEDEM. SVNTO. QVAE. SVNT. ARAE
DIANAE. IN. AVETINO. HISCE LEGI
BVS. HISQVE. REGIONIBVS. SIC. VTI
DIXI. HANC. TIBI. ARAM. PRO. IMP
CAESARE. AVG. P. P. PONTIFICE. MAXI
MO. TRIBVNICIA. POTESTATE. XXXV
CONIVGE. LIBERIS. GENTEQVE. EIVS
SENATV. POPVLOQVE. R. COLONIS.
INCOLISQVE. COL. IVL. †PATERN. NARB
MART. QVI. SE. NVMINI. EIVS. IN. PER
PETVVM. COLENDO. OBLIGAVERVNT.
DOQVE. DEDICOQVE. VTI. SIES. VOLENS
PROPITIVM (sic)

Ex edito exemplari, quod commentariis illustravit Vinetus: autographoque Francisci Cicereii A. P. Fil. Pighius sub A. V. 763. vid. & Tomasin. de Donar. 8. p. 80.

* vid. Bos. de *Pontif. Imperat.* 2 § 11.

† Ita dicta ob Julium Caesarem ejus conditorem, qui Caesar Pater appellatus fuit. Vocat ita Martialis VIII ep. 72 Joh. II. Pontanus in append. ad itin. Gall. apud Boxhorn. Quaest. Rom. 54.

Fragmentum Ancyrae in suburbio, quod Augerius Busbequius vir clariss. è Byzantina legatione retulit, communicavitque pluribus: princeps verò publicavit Andreas Schottus in scholiis in Epitomen Aurelii Victoris: notisque posteà illustravit Justus Lipsius. Continet autem Breviarium imperii Augustaei, illud ipsum de quo Suetonius Aug. cap. ult.

Tabula prima.

RERVM GESTARVM DIVI AVGVSTI QVIBVS ORBEM TERRARVM IMPERIO POPVLI ROMANI SVBIECIT ET IMPENSARVM QVAS IN REMPVBLICAM POPVLVMQVE ROMANVM FECIT INCISARVM IN DVABVS AHAENEIS PILIS QVAE SVNT ROMAE POSITAE EXEMPLAR SVBIECTVM.

ANNOS. VNDEVIGINTI. NATVS. EXERCITVM. PRIVATO CONSILIO. ET. PRIVATA. IMPENSA. COMPARAVI. PER QVEM REMPVBLICAM * . . . INATIONE FACTIONIS OPPRESSAM. IN [1]LIBERTATEM. . . . . . . TVS. . . DECRETIS. HONORI. . . . CISIN. ORDINEM. SVM[2]. . . . . CONSVLIBVS. . . . . TEM. LOCVM. . . . PERIVM. MIHI. DEDIT. . . . RESPVBLICA. . . . . PRAETORI SIMVL. CVM. . . . . CONSVLIBVS. AVTEM. EODEM. ANNO. ME. . . . CONSVLEM CVM. . . . ISSET. ET TRIVMVIRVM. REIPVBLICAE. CONSTITVEN . . . [3]QVI. PARENTVM. . . NI . . S . . IN. EXILIVM. EXPVLI. IVDICIIS. LEGITIMIS [4]VET. . . . . POSTEA. MECVM. INFERENTIS. REIPVBLICAE. . . . . [5]ARMA. TERRAE. MARIQVE. . . . . NAQVE TOTO. ORBE. TERRARVM. VICTORQVE. OMNIBVS. CIVIBVS. PEPERCI . . . . EXIL. . . . . GENTES. QVIBVS. TVTO. . . . SERVARI. QVAM. EXCIDERE. IN. . . . MILLIA. CIVIVM. ROMA . . . . SACRAMENTO. MEO. FVERVNT. CIRCITER . . . TA. EX QVIBVS DEDV. . . AVT. REMISI. IN. MVNICIPIA. SVA. STIPEN . . . TIS. MILLIA. ALIQVANTO . . . M. TRECENTA. IIS. OMNIBVS. AGRO. A . . . . AVT. PECVNIAM. PROPR . . . DEDI. NAVES. CEPI. SESCEN . . . . AS. SI. QVAE. MINORES TRIREMES FVERVNT. . . . . [6]VANS. TRIVMPHA. . . RVLIS. TRIVMPHOS. MIHI. . . . ET. APPELLA. . . . MEL. IMPERATOR. . . RIS TRIVMPHOS. . . . . PER. . . . VS. DEPOSVI. IN. CAPITOLIO. . . . . VOQVE. BELLO. NVNC. . . . . TIS. OB. RES. A . . . . OS. AVSPICIIS . . . . TERRAM . . . E. PROSPERE. GESTAS. QV . . . . . QVIENS. DECREVIT. SENATVS. SVP. . . . . DVM. ESSE . . . . QVO. SENATV. CONSVLTO. PVBLICATVM EST EVERE.

Vide de hoc lapide Casaub. notas, quas cum ipso monumento adjecit suo Suetonio, & Jacobi Gronovii V. CL. editionem novam illius inscriptionis ex Danielis Cossonii schedis, in variis locis auctiorem & meliorem, quam sequor in plerisque. * Sic Cosson. sched. Unde conjicit Gronov. leg. *per quem Remp. dominatione Factionis.* 1 J. Gron. leg. & sic supplendas lacunas censet *ornatus decretis honorificis, ab Senatu in Ordinem sum adlectus. Sed Consulibus mortuis in vacantem locum exercitus imperium mihi dedit, ac mox turbata republica Ventidio praetori simul cum Carinate Consulibus factis. Anno autem eodem anno me solummodo legibus Consulem suum fecisset.* 2 Sequentia omnia in hac prima tabula in Busbequiani exempli descriptione sunt omissa, quae ex Cosson. reposuit Gron. 3 Gron. conjicit. *Qui in Parentem conjurationis fuerant.* 4. J. Gron. Veteri jure. 5 Sequentia sic refici posse putat Gron. *Arma terra marique Romana sign. quae toto orbe terrarum circumtuli, victorque omnibus superstitibus civibus peperci & iam Ex illustribus gentes quibus tuto licebat, servari quam excidere malui. Millia civium Romanorum adacta sacramento meo fuerunt circiter quingenta, ex quibus deduxi in colonias aut remisi municipia sua stipendiis solutis millia aliquanto plura quam trecenta, iis omnibus agro adsignato aut pecuniam propriam dedi. Naves cepi sexcentas rostratas, si quae* &c. 6 Gron. sic supplet, quae sequuntur. *bis ovans triumphavi, ter egi curules triumphos, & appellatus vicies & semel Imperator, quum plures triumphos mihi Senatus decrevisset, semper tantum lauros deposui in Capitolio. . . . . voque bello nunciato . . . ter. ob res amplas per me et legatos Auspiciis meis terra marique prospere gestas quinquagies & quinquies decrevit Senatus supplicationes.*

Tabula secunda.

PATRICIORVM. NVMERVM. AVXI. CONSVL. QVINTVM IVSSV. POPVLI. ET. SENATVS. SENATVM. TER. LEGI. ET IN. CONSVLATV. SEXTO. CENSVM. POPVLI. COLLEGA. M. AGRIPPA. EGI. LVSTRVM. POST. ANNVM. ALTERVM. ET QVADRAGESIMVM. FECI [1](LEGI) QVO. LVSTRO. CIVIVM. ROMANORVM. CENSITA. SVNT. CAPITA. QVADRAGIENS. CENTVM. MILLIA. ET. SEXAGINTA. TRIA. [2]MILLIA. [3]CVM. IMPERIO[4]. LVSTRVM. SOLVS. FECI (LEGI) CENSORVM . . . SINIO COS. QVO. LVSTRO. CENSA. SVNT. CIVIVM. ROMANORVM. . . . QVADRAGENS. CENTVM. MILLIA. ET. DVCENTA. TRIGINTA. TRIA. [5]MILLIA. CONSVLARI. CVM. IMPERIO. LVSTRVM. . . . . COLLEGA. TIB. CA. . . SEX. POMPEIO. ET. SEX. APPVLEIO. COS. QVO. LVSTRO. ET. ROMANORVM. CAPITVM. QVADRAGENS CENTVM. E . . . . GINTA. ET. SEPTEM. MILLIA. LEGIBVS. NO. . . [6]EXEMPLA. MAIORVM. EXOLESCENTIA. IAM. EX. NOS . . . . [7]MVLTARVM. RERVM. EXEMPLA. [8]IMITANDA . . . .

. . . .

1 Jo. Fr. Gronovius ad Liv. l. 44. corrigit. quem lege. 2 Haec vox addita ex Cosson. 3 Hic est lacuna in Cos. 4 *Imperio* repositum ex Cos. cum in Busbeck. sit *Nuper.* Sequentia in Cos. sic leguntur CVM IMPERIO. . . . LVSTRVM . . . FECI C . . N . . . SINIO. COS. . . . QVO LVSTRO &c. Sic autem suppleri posse hunc locum J. Gron. censet, *Alterum Consulare cum imperio lustrum solus feci Censorino & Asinio Consulibus.* 5 Sic Cos. TRIA. M. . . . CVM. IMPERIO. LVSTRVM COLLEGA TIB. CA. . . SEX. POMPEIO. & SEX. APPVLEIO. COS. QVO. LVSTRO. ET. . . MANORVM. CAPITVM. quae legenda ex sententia Gron. *ter millia. Tertium item Consulare cum imperio lustrum Collega Tiberio Caesare feci Sex. Pompeio & Sex. Apuleio Cos.* 6 Coss. TEMPLA 7 Coss. AVITARVM 8 IMI. . . . Gron. haec sic constituit. *Quo lustro etiam censa sunt Romanorum capitum quadragiens centum millia & septuaginta & septem millia. Legibus novis iam exempla Majorum exolescentia jam ex nostro usu, etiam pluralium avitarum rerum exempla imitanda proposui.*

Tabula Tertia.

HONORIS. MEI. CAVSA. SENATVS. POPVLVSQVE. RO
MANVS. ANNVM. QVINTVM. ET. DECIMVM. [b] AGENTIS
CONSVLIS. DESIGNAVIT. [a] VT. [b] CVM. MAGISTRATVM. INIRENT
POST. QVINQVENNIVM. [b] EX. EO. DIE. [3] QVO. [c] DEDVCTI. IN.
[4 d] FORVM. VT. INTERESSENT. CONSILIIS. PVBLICIS. DECREVIT. ET
SENATVS. EQVITES. AVTEM. ROMANI. VNIVERSI. PRINCIPEM.
[e] IVVENTVTIS. ROMANORVM. PARM... T...
..... HASTIS. ARGENTEIS. DONATVM. APPELLAVERVNT
[f] PLEBEI. ROMANAE. VIRITIM. TRECENOS. NVMIRAVI. EX. TESTAMEN
TO. PATRIS. MEI. ET. NOMINE. MEO. QVADRINGENOS. EX
BELLORVM. [g] MANIBIIS. CONSVL. QVINTVM. DEDI. ITERVM
AVTEM. IN. CONSVLATV. DECIMO. EX. PATRIMONIO. MEO
[h] IIS. QVADRINGENOS. CONGIARI. VIRITIM. [i] TER. NVMERAVI
ET. CONSVL. VNDECIMVM. DVODECIM. FRVMENTATIO
NES. FRVMENTO. PRIVATIM. [k] COLPIIO. EMENSVS. SVM
ET. TRIBVNICIA. POTESTATE. DVODECIMVM. QVADRINGENOS
NVMMOS. TERTIVM. VIRITIM. DEDI. [l] QVAE. MEA. CONGIARIA.
PERVENERVT...VM. MILLIA. NVNQVAM. MINVS. QVINQVAGINTA. ET
DVCENTA.....TIS. [m] POTESTAS. DVODECIMVM. CONSVIATIS. TRECENTIS
ET. VIGINTI. MILLIBVS. PLEBIS. VRBANAE. SEXAGENOS
DENARIOS. VIRITIM. DEDI... ET. [n] QVINIS. MILITVM
MEORVM. [o] EX. MANIBIIS. CONSVL. QVINTVM. VIRITIM. MILLIA
NVMMVM. SINGVLA. DEDI. ACCIPERVNT. ID. TRIVMPHALE
CONGIARIVM. IN. [p] COLONIAS. HOMINVM. CIRCITER. CENTVM
ET. VIGINTI. MILLIA. CONSVL. TERTIVM. DECIMVM. SEXAGENOS
DENARIOS. PLEBEI. QVAE. TVM. FRVMENTVM. PVBLICVM. ACCEPERVNT... [q] DEDI
LA. MILIA. HOMINVM. PAVLO. PIVRA. QVAM. DVCENTA. FVERVNT

P CVNIA... AGRIS. QVOS. IN. CONSVLATV. MEO. QVARTO. ET
POSTEA. CONSVLIBVS. [r].... CN. LENTVLO. AVGVRE
ADSIGNAVI. MILITIBVS. SOLVI. MVNICIPIIS. [s] PA....R...VM. CIRCITER
MILLIENS. FVIT. QVAM. [t] ROMANIS. PRAED.....NVMERAVI. ET
CIRCITER. BIS. MILLIENS. ET. SES. CENTIENS. QVOD. PRO. AGRIS. PROVINCIA
LIBVS. [u] SOLVI. ID. PRIMVS. ET. SOLVS. [x] OMNIVM. QVI. DEDVXERVNT

COLONIAS. MILITVM. IN. ITALIA. AVT. IN. PROVINCIS. AD. MEMORIAM. AETATIS
[y] MEAE FECI. ET POSTEA [z] NERONE. ET. CN. PISONE. CONSVLIBVS. ITEM
[aa] VC. C. ANTISTIO. ET. D. LAELIO. CONSVLIBVS. ET. C. CALVISIO.
ET. L. PASSIENO. COS. ET. CN. LENTVLO. ET. M. MESSALLA. CONSVLIBVS. ET. L. CANINIO
ET. Q. FABRITIO. CONSVLIBVS.... QVOS. EMERITEIS. STIPENDIIS
IN. SVA. MVNICIPIA. [bb] PRAEM.... TERSOLVI. QVAM. IN. REM. SEST....
MILI.... IMPENDI.

QVATER. [cc] PECVNIA. MEA. IVVI. AERARIVM. ITA. VT. SESTERTIVM. [dd] MILLIENS
ET. QVINQVIENS. [ee] DED.... RAVI. AERARIO. DETVLERIM....
AERARIVM. MILITARE. QVOD. EX. CNSILIO.... PRAEMIA. DARENTVR. MILITIBVS
QVIVI... EMERVISSENT. HS. MILLIENS. ET. SEPTINGENTI.....
. . . . EO. DETVLI . . . .
. . . .
. . . . CN. P. LENTVLO . . . .
VLES FVERVNT. CVM. D.... CERENT. . . . . . . CENTVM.
MILLIBVS. HOMINVM. . . . . . . O. FRV . . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .

a Coss. VTRVM leg. cum Lipsio VT EVM. b Sic Coss. in Busb. ET omittitur. recte idem QVO pro DVO. c Coss. DEDVCERVNT. Gron. l. *Deducti erunt.* d Sic Coss. Al. *qui deducti in forumque interessent.* e Sic supplevi ex Coss. Gron. legit: *Principem Juventutis Romanorum parmis utrumque & hastis arg.* f Gron. leg. Plebi Romanae. Busbequ. bene *Viritim* male Coss. *Virina.* g Sic Coss. Al. *manubiis.* h Sic Coss. Al. *Bis quadringenos.* i Sic optime. Coss. Al. *Iterum aere meum.* k Coss. *Collipio.* bene Lips. *cosmio.* l Sic Coss. Al. *quae mea congiaria fuerunt ... um. nunqu minimi* legit Gronov. *quae mea congiaria pervenerunt ad numinum millia nunquam &c.* m Sic Coss. Al. *Sic ... duodeviginti summum Consulatu.* Gronovius supplet. & corrigit *tribuniciae potestatis duodevigintissimum congiari.* n Gron. emendat & *turma militum.* o *Ex manubiis* non est in Coss. p Gron. leg. *in colonis.* q Sic Coss. nisi quod pro *ea millia* l tibant *Fumiba.* r Delevi *Marco* & ex Iched. Coss. totum autem locum sic restitui posse putat Gronov. *Pecunia, quam pro agris &c. solvi municipiis pacto sestertium circiter milliens fuit. quam &c.* s Coss. Sic. sed Busb. *Pa... sestertium circiter sexg usis, siner s. e ut, quam Romanis, erat ... numerati.* Gronov. haec valde corrupta esse videntur, & sic corrigenda. *Sestertium circiter milliens, fuit quam pro agris Romanis praediatoribus numeravi. et circiter bis milliens & sexcenties, quod pro agris provincialibus. solvi id primus & solus.* t Coss. *pnm ... ebanus ... praed ... numeravi.* u Sic Coss nisi quod pro *& solus* scribat ... *dus.* Al. *solvenunt & solus.* x Coss. *omnium qui duxerunt.* y Coss. *Filius &.* z Postea ... Nerone ... Cn. Pisone. unde Gron. *Postea Nerone & Cn. Pisone.* aa Coss. *Item VC. C. Antistio & D. Laelio Consulibus. Et C. Calvisio & Ipasieno Coss. & N. M. Messalla Consulibus.* & L. *Caninio & Q. Fabritio ... os ... imp. ... emeritis stipendiis.* Unde Gronovius corrupta restituit, ut nunc editur. Sed lacunas ulteriorum verborum sic censet solidandas, *veteranis quos ulterius emeritis stipendiis in sua municipia remisi, praemia aere numerato tr solvi.* bb Coss. *municip ..... rar ao tr solvi quam in rem sest ...* Al. *Municipia praem ... persolvi quam ... in ... sestert.* cc Sic Cosson. Al. *quat ... aerarium.* dd sic Cosson. vulg. *milliens quingenta.* ee Coss. *adeo solvi prae tram aerario detulerim & in .... & ae .... consecratum mi itaes quod ex consilio.... praemia darentur qui ... emeruissent HS milliens septingenti .... eo detuli ..... centum millibus .... Cn. & Q. Lentulo ... nies fuerunt cum ... ett v.* Ut haec constituenda esse conjiciat Gronov. vid. in ejus notis ad h. l.

Tabula Quarta.

Oppoſito latere

Series.

I

CVRIAM. ET. CONTINENS. [a]EI. CALCHIDICVM. [b]TEMPLVMQVE APOLLINIS. IN. PALATIO. CVM. PORTICIBVS. AEDEM. DIVI. IVLII [c]LVPERCAL. PORTICVM. AD. CIRCVM. FLAMINIVM. [d]QVAM. SVM APPELLARI. PASSVS. EX. NOMINE. EIVS. QVI. PRIOREM. EODEM IN. SOLO. FECERAT. OCTAVIANI. PVLVINAR. AD. CIRCVM MAXIMVM. AEDES. IN. CAPITOLIO. IOVIS. FERETRII. ET. IOVIS TONANTIS. AEDEM. [e]QVIRINI. AEDES. MINERVAE. ET. IVNONIS REGINAE. ET. IOVIS. LIBERTATIS. IN. AVENTINO. AEDEM. LARVM IN. SVMMA. SACRA. VIA. AEDEM. DEVM. PENATIVM. IN. [f]VELIA AEDEM. [g]IVVENTATIS. AEDEM. MATRIS. [h]MAGNAE. IN. PALATIO

CAPITOLIVM. ET. POMPEIVM. THEATRVM. VTRVMQVE. FECI. OPVS. IMPENSA. GRANDI. REFECI. SINE. VLLA. INSCRIPTIONE NOMINIS. MEI. RIVOS. AQVARVM. COMPLVRIBVS. LOCIS. VETVSTATE LABENTES. REFECI. ET. AQVAM. QVAE. [i]MARTIA. APPELLATVR [k]DVPLICAVI. FONTE. NOVO. IN. RIVVM. EIVS. IMMISSO. FORVM IVLIVM. ET. BASILICAM. QVAE. FVIT. INTER. AEDEM. CASTORIS ET. AEDEM. SATVRNI. CAPTA. [m]PROFLIGATAQVE. OPERA. A. PATRE. MEO. PERFECI. ET. EANDEM. BASILICAM. CONSVMPTAM [n]INCENDIO.. AMPLIATO. EIVS. SOLO. [o]SVB. TITVLO. NOMINIS ILLORVM.... NAVI. ETSI. VIVVS. NON. PERFECISSEM. PERFECI. [p]AB. HAEREDIBVS.... VIRGINE. EXEMPLVM. DEVM. IN. VRBE. [q]CONSVL... FECI. [r]NVLLO. PRAETERMISSO. [s]QVOD. TEMP...... ET.....

. . . .

a Gron. conjicit, *continens ei Calcidicum.* b Coſſ. *templum ſive Apollonis.* c Coſſ. *Lupercar.* d *Quam ſum.* ſic. Busbe. Al. *quem ſum.* e Sic Coſſ. Al. *Quirinis.* f Coſſ. *Villa.* g *Juventutis* Coſſ. h Sic Coſſ. Al. *Matris Mag. Deae in Pal.* i Ut Lipſius conjecerat, ſic eſt in Coſſian. Al. *Maria.* k Coſſ. *duplicavi. eum .... in rivum.* l Coſſ. *que Juli inter* Coſſ. m *Profligata quas.* n Sicut Lipſius conjecit, ſic Coſſ. vulgo eſt hic lacuna *Conſumptam in ... amplist.* o Coſſ. *ſub titulo nominis Filio- ..... nava etſi vivus.* Hinc elicit Gronov. legendum *ſub titulo nominis filiorum Caii & Lucii renovavi. & ſi vivus non.* p Coſſ. *perfec. ab hereditu .... vinti octoginta templa Deum.* priora ſic corrigit Gronov. *perfeci ab heredibus curavi.* q *Conju.* vulgati. r Sic Coſſ. Al. *Fluvio.* ſ Coſſ. *quos ... temp.... in* Coſſ. non invenitur etiam ſequens *Et.*

Continuatio I. Seriei, oppoſito latere.

[a]PRIVATO. SOLO... MARTIS. VLTORIS. TEMPLVM. FORVMQVE. AVGVSTVM. ET. TEMPLVM APOLLINIS. IN. SOLO. MAGNAM. PARTEM............ [b]EMPTO. [c]FECI QVOD. [d]SVB. NOMINE. M. [e]MARCELLI. GENERI. NITESCIT. [f]MANIBVS IN. CAPITOLIO. ET. IN. AEDE. DIVI. IVLII. ET. IN. AEDE. APOLLINIS. ET. IN. AEDE. VESTAE. ET. IN. TEMPLO. MARTIS VICTORIS. [g]CONSECRAVI. QVAE. MIHI. CONSTITERVNT. [h]CIR CITER. MILLIENS. AVRI. CORONARI. PONDO. [i]TRIGINTAQVINQVE MILLIA. MVNICIPIIS. ET. COLONIIS. ITALIAE. CONFERENTIBVS [k]AD. TRIVMPHOS. MEOS. QVINTVM. CONSVL. REMISI. ET. POSTEA QVOTIESCVNQVE. [l]IMPERATOR. M........ AVRIVM. CORONARIVM NON. ACCEPI. DECERNENTIBVS. [m]MVNICIPIIS........ QVAE. ANTE

TEMPVS. [n]DEIVNCTARVM. AFRICANARVM. [o]DEDI. SEXIES. ET. VICIENS DECREVERANT. MEO. NOMINE. AVT. FILIORVM. MEORVM IT. NEPOTVM. IN. CIRCO. AVT. IN. FORO. AVT. IN AMPHITHEATRIS. POPVL... QVIBVS. CONFECTA. SVNT. BESTIARVM CIRCITER. [p]TRIVM. MILIVM. ET. QVINGENTA. NAVALIS. PRAELII SPECTACVLVM. [q]POPVLO. DEDI. IN. QVO. LOCO. NVNC NEMVS. EST. CAESARVM. CAVA........ [r]LONGITVDINE. [s]MILLE ET. OCTOGENTOS. PEDES. IN. [s]LATITVDINE..... DVCENTIRES IN. QVO. TRIGINTA. ROSTRATAE. NAVIS. [t]TRIREMESQVE. PLVRES AVT. IN. MINORES. INTER. SE. CONFLIXERVNT.... [u]CLASSIBVS. PVGNAVERVNT PRAETER. REMIGES. [*]MILLIA. II... CIRCITER...................

a Haec tria verba *Privato ſolo Martis* adjeci ex Coſſ. *Privato ſolo* ſc. comparato, inquit Gron. vel conſecrato. dein vult ſubaudiri *exſtruxi nimirum templum forumque* b Lipſius ſic explet hunc hiatum, *magnam partem a me empto.* Gronov. vero, *magnam partem a privatis empto.* c Coſſ. *profsi.* forte *perfeci.* d Recte & hic Coſſ. *ſub nomine*, ut Lipſius conjecerat. Al. *ſuo nomine.* e ſic Coſſ. Al. *Veneri .... Manibus.* In Coſſ. tamen *Genere* corrupte pro *Generi* legitur. & *nitescit* pro *nitet.* f Coſſ. *niteſſit .. dem . Manibus.* g *Conſervavi.* h *Conſtiterunt in circiter milliens.* Coſſ. Al. *Conſtiterunt circiter milliens.* i *Triginta quinque millia* & hoc ex Coſſ. Al. *triginta quinque millium.* k . *Ad triumphos* Coſſ. ut ante Lipſius ex conjectura. l Coſſ. *Imperator a..... sum coronarium.* Hinc Gronov. ſuſpicatur olim extitiſſe. *Imperator appellatus ſum, aurum coronarium.* m Coſſ. *Municip.... adque antea decreverant.* vulg. *decreveram.* n longe aliter ſchedae Coſſianae, poſt *decreverant*, novus verſus ſed cujus prima verba perierant.... *Gladiatorum dedi meo nomine & quinquiens filiorum ... nepotum nomine, qui in muneribus .... navirunt .... decem ...* dein ex lacuna decem verſuum notatur *poſt quem .. sum Africanarum.* Inde Gronov. videt *tempus defunctarum*, quod eſt in Busbequ eſſe delendum & ſcribendum, *Venationes beſtiarum Africanarum.* o Haec verba *dedi ſexies & viciens* ex Coſſiano ſunt adjecta. p pro vulg. *trium millium* habet Coſſ. *tri .... & quingenta.* q ex Coſſ. ſcripſi *populo de .. in quo loco* Al. *populi ..... Liberum in quo loco.* r *longitudinem* Coſſ. ſ *In latitudine pedes ... ducenti.* Gronov. videtur ſcrib. *in latitudine erant mille & ducenti.* t Coſſ. *triremes ... ſeplures* Gron. leg. *triremes quadriremes, plures autem minores inter ſe conflixerunt.* u *Claſſibus pugnaveRVNT.* haec ex Coſſian. * Gron. *millia hominum ... circiter.*

IN. TEMPLIS. OMNIVM. CIVITATVM. P. . . . . . ET. ASIAE. VICTOR.
ORNAMENTA. REPOSVI. QVAE. SPOLIATIS. TEMPLIS. . . . [1]CVM QVO BELLVM GESSE
RAM PRIVATIM. POSSEDERAT.
[2]STATVAE. PEDESTRES. ET EQVESTRES IN QVADRIGIS. ARGENTEAE
STETERVNT. IN. VRBE. XXV. CIRCITER. QVAS. IPSE. SVSTVLI. EX
. . . . EA. PECVNIA. DONA. AVREA. IN. AEDEM. APOLLINIS. MEO.
NOMINE. ET. ILLORVM. QVI. MIHI. STATVARVM. HONOREM.
HABVERVNT. POSVI.

1 Haec verba quatuor ex Coll. sunt retracta, quae in vulgg desiderantur.
2 *Statuae pedestres & equestres in quadrigis argenteae.* Sic Coll. Vulgg. & in his & sequentibus versibus sunt corruptissimi, qui pulchre sunt ex Cossoniano apographo restituti.

Tabula Quinta.

In apographo Cossoniano notantur punctis versiculi octo & viginti tanquam rasi, excisi & corrupti.

II.

MARE[1]. PACAVI. A. PRAEDONIBVS . . . . . . DOMIBVS. . . . .
. . . . . SVIS. . . . . CONTRA. REM. . . . .
. . . . . . DOMINI . . . .
. . . . [2]FILIVM MEVM. REGIARI. . . . DAM TRADIDI. ET. POSTEA.
. . . .
. . . . FILIO EIVS. ARTAVIDI. . . . . QVI EX REGIO GENERE ARMENI
ORVM. ORIVNDVS. IN. ID. RE. . . . . . PROVINCIAS. OMNES. QVAE. TRANS
ADRIANVM. MARE. VERGV. . . . . . . NASQVE IAM EX PARTE MAGNA
REGIBVS EAS POSSIDENTIBVS . . . . SARDINIAM. OCCVPATAS. BEL
LO. SERVILI. RECIPERAVI. . . . .
COLONIAS. IN. AFRICA. SICILIA. CALCIDONIA. VTRAQVE [3]HISPANIA . . . GALLIA
[4]NARBONENSI. P . . . . DIA. MILITVM. DEDVXI. [5]ITALIA. AVT . . . . ASQVE. VIVO
ME. CELEBERRIMAE. ET. FREQVENTISSIMAE FVERVNT [6]. . . . DEDVCTAS HABET.
SIGNA. MILITARIA. [7]COMPLVR. . . . ES. AMISSA. [8]DEVICTI. . . . LX. HISPANIA. ET
[9]GENT . . . . ATH . . . . PARTHOS. TRIVM. EXERCITVM. ROMANORVM. SPOLIA. ET
SIGNA [10]RI. . . . MIHI SVPLICESQVE. AMICITIAM POPVLI. ROMANI. PETERE. COEGI
. . . . LA. AVTEM. [11]SI. IN. PENETRALI. QVOD. . . . TEMPLO. MARTIS. VLTORIS. REPOSVI

III.

PANNONIORVM. [12]GENTESQVE. . . . NTE. ME. PRINCIPEM. POPVLI. ROMANI. EXERCITVS
[13]NVNQVAM AD . . . . [14]DEVICTAS. PER. TI. . . . VEM. [15]QVI. TVM. ERAT. PR. . . .
. . . VS. IMPERIO. POPVLI. ROMANI. CI. PROTVLIQVE . . . NVMINIS
. . . . EXERCITVS. . . . .
A. ME. GENTES. . . . . THORVM. ET. MEDORVM . . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
IN. CONSVLATV. . . . .
. . . . Cetera omnia corrosa & corrupta.

1 Haec non sunt in Cossoniano. Sed post notos versiculorum 28 sequentia in illo habentur, quae omnia desiderantur in Busbequiano.
2 Haec sic restaurari posse putat Gronov. *Armeniae, regnum, per, Tiberium,* filium. meum. Regi. *Artaxiae ademptum, Tigrani,* cuidam. tradidi & postea. *illo, mortuo, P . . . , ad . . . tius.* filio. ejus. Artavidi. *Ariobarzanem,* qui. *erat.* ex Regio genere. Armeniorum. oriundus. in. id *restitui.* Provincias. omnes. quae. trans. Adriaticum. mare. *vergunt. ad. orientem.* Africasque. jam. ex. parte. magna. Regibus. eas possidentibus *Siciliamque. ac* Sardiniam. occupatas. bello. servili. recuperavi.
3 Supplet Gronov. *militas, collocavi, ex,* Gallia.
4 Narbonensi. *praesidia,* militum. Sic Gron.
5 Italia autem. *coloniis, quae,* Gronov.
6 Gronov. hic instaurat, fuerunt. *duodetriginta,* deductas. habet.
7 Complures *per. duces,* Gronov.
8 *Hostibus, recepi,* ex Hispania. Gron.
9 Et. gent*ibus, Atlanticis* Gron.
10 Re*mittere,* mihi. Gron.
11 Ea autem hic in penetrali, quod. *est, in,* Gron.
12 Gentes *quas ante* Gron.
13 Nunquam. ad*ierant.* Gron.
14 Devictas. per. Ti*berium, Neronem.* Id.
15 Qui. tum erat. pri*vignus,* meus imperio populi Romani. *ad* . . . Id.

Clusius amicus noster de hoc lapide sic ad me scripsit.

Antonii Verantii, Archiepiscopi Strigoniensis exemplar (quod, dum Caesarei Legati munere apud Turc. Imp. fungeretur descripsit) sequutus sum, uti ab eis nepote Fausto Verantio (qui nunc supremus Ungariae Secretarius est) accepi anno 1576. *propterea versuum in singulis paginis numerum, characterum formam, vocabulorum divisiones, atque interdum repetitiones, ut in ipsius exemplari erant, observavi, existimans expressum esse ad normam Tabularum, quae Ancyrae sunt. Verum alterum exemplar, quod apud* D. I. *Sambucum postea vidi, nullum versuum numerum, nihil quidquam simile observatum habere deprehendi. Anno autem* 1584. *proficiscenti Constantinopolim,* C. V. *Lewenclawio cum Mag*^co^ *Dn. Henrico de Liechtenstain Caesareo Legato, Verantii exemplar dedi, ipsum pro nostra amicitia obnixe orans, ut si per occasionem Ancyram proficisceretur, diligenter cum Tabulis illis conferret, & an per omnia responderet, observaret. Ille quidem, ob gravem Legati morbum, quo etiam istic extinctus est, id praestare non potuit. sed binos Nobiles Germanos Byzantii invenit, qui superiore hyeme Ancyrae fuerant, & quae in Tabulis incisa diligenter exceperant. Cum iis contulit Verantianum exemplar, per omnia respondere deprehendit, nisi quod pro* COLLEGA *serie* II. *versu* 3. CONLEGA *habuerint, & in Continuatione* I. *seriei opposito latere versu* 10. QVOTIESCVMQVE. *pro* QVOCIESCVNQVE. *Alioqui eorum exemplar minus integrum fuit Verantiano: corrumpuntur enim quotidie Tabularum characteres Turcarum militum insolentia; praesertim cum Christianos eas inscriptiones excipere conspiciunt, quod binis his Nobilibus Germanis describentibus accidit.*

Cum illustris Heros Augerius Busbequius Viennae ageret, meo rogatu omnes schedarum fasciculos evolvit, ut Ancyranarum Tabularum exemplar ab ipso, dum Caes. Legatus ad Turc. Imp. esset, exceptum, inveniret, quod mihi traderet, sed frustra: postea enim succurrit, id alicui, cujus nomen excidisset, mutuo datum, & non restitutum. Illius sane exemplar eo libentius habuissem, quoniam minus mendosum existimassem, quam reliqua.

1 *Fragmentum marmoreum, repertum in vertice montis Albani, sed translatum Romam servatumque apud Fulv. Ursinum.*

CAII. ET LVCII
FILIOR. AVG.

. . . IPPA. III. COS
. . NON. MAI
. . TVDINE. INPEDITVS. FVIT
. . TILIO. TAVRO. II. COS
. . K. MAI
. . HISPANIA. FVIT
. . NIO. SILAN. COS
. . NON. IVN
. . AR. IN. HISPANIA. FVIT
. . BANO. FLAC. COS
EID. IVN
. . CAESAR. VALETVD
. . N. PISONE. COS
. . . IVL
. . AR. IN. MONTE. FVIT
. . AR. COS. ABDICAVIT
. . K. NOV
. . CN. PISONE. COLLEGA
COS

Ex notis ejusdem Ursini ad Ciceronem. Pigh. sub. A. Urb. 726

2 *In Hispaniis.*

IVLIAE. AVG
DIVI. F. MATRI
TI. CAESARIS. AVG. PRIN
CIPIS. ET. CONSERVATORIS
ET. DRVSI. GERMANICI
M. CORNELIVS. PROCVLVS
PONTIFEX. CAESARVM

A Busbequio Lipsius.

3 *Bracaraugustae Lusitan.*

C. CAESARI
AVG F
PONTIF. AVGVRI
CALLAECIA

E Vineto, qui vidit.

Bases duae aequales e Tiburtino, altae palmos vi. latae iiii. coronis suis spoliatae, repertae Romae anno M.D.LI. *ante aediculam S. Mariae Ægyptiacae: quam vel hinc constare potest, non Fortis fortunae aut Pudicitiae; sed Caii & Lucii filiorum Aug. olim fuisse.*

Boiss. T. III. 95.

4

C. CAESARI. AVGVSTI. F
PONTIFICI. COS
DESIGNATO
PRINCIPI. IVVENTVTIS

Vidit Smetius.

Boissard. ibid.

5

L. *CAESARI. AVGVSTI. F
AVGVRI. COS
DESIGNATO
PRINCIPI. IVVENTVTIS

* CAESARIS. Boiss.

6 *In Hispania Baetica Bianae.*

L. CAESARI. AVGVSTI. F. DIVI. IVLI. N
PRINCIPI. IVVENTVTIS. AVGVRI
COS. DESIGNATO

MVNICIPIVM. ALBENSE. † VARCAONENSE
D. D

† VRGAVONENSE. Moral.

Ex Panvinio, Apiano, Morali.

Ligorius ita exhibet
MVNICIPIUM. ALBENSE
VARCINONENSE. D. D.
L. CAESARI. AVG. F. DIVI
IVL. NEPOTI. PRINCIPI. IV
VENTVTIS. AVGVRI. COS
DESIGNATO. C. DEDICAVIT

7 *Arionae in Hispan. apud portam Adugarim.*

L. CAES. AVG. F. DIVI NEP
PRINC. IVVENT. AVGVRI
COS. DESIGN

E Goltzio.

8 *Monte majori quarto a Corduba lapide, in limine templi D. Virginis fragm.*

. . . . . F. DIVI. IVL. N. . . . .
. . . . . INCIP. IVVENT. . . . .
. . . . . L. CAESIVS. . . . . .

E Morali.

1 *Octoduri, vulgo Martinacht, in angulo templi.*

CAESARI AVGVSTI F
DIVI IVL NEPOTI
PRINCIPI IVVENTVTI
PONTIFICI COS IA

A Paulo Gulielmio Lipsius. verum, si Simlero fides, ab ingenio suppleta est. Stumfius fol. 627. sic citat.

RI. AVGVSTI. F
I. NEPOT
PI. IVENTVTI
II. COS. IA.

2 *Repertum anno* CIↃ.IↃ.XCIX. *Pedenae, ditionis Feltrii.*

L. CAESARI. AVG. F
DIVI. N
AVG. COS. DESIG
PRINCIPI. IVVENTVTIS

E schedis Velseri Gruterus.

3 *Alcoleae, quae est villa inter Cordubam & Sibiliam, sub statua Imperatoris alicujus.*

. . . .
. . . IVVENTVTIS. COS. DESIG
I. LICINIVS. C. F. L. N. L. PRON
CORNVTVS. D. S. P

E Morali.

4 *Romae ante templum S. Apostolorum retro Minervam.*

OSSA
C. CAESARIS
AVGVSTI. F
PRINCIPIS. IVVENTVTIS

Ex Mazochio.

5 *Mediolani Santonum in arcu qui est ad pontem Carantoni.*

. . . CAESARI. NEP. DIVI. IVLII. .
. . . PONTIFICI. AVGVRI . . .

C. IVLIVS. C. IVLI. *OTVANEVNI. F. RVFVS. C. IVLI. †GEOEMONIS. NEPOS
EPOSTEROVIDI. ‡PRON
SACEROOS. ROMAE. ET. AVGVST. AD. ARAM. QVAE. EST. AD
CONFLVENTEM. PRAEFECTVS. FABRVM. D

E Theveti Cosmographia & Scaligeranis. nam mutilate producit Venetus. Item du Chesne in antiquit. Urb Gall p. 717.
* Reines. an Octaviani? † Reines. post varias conjecturas, ut Hodogemonis ex ep. 857. aut Hegomonis, aut Eudemonis tandem ait. an barbarum est? ut multa alia in lapidibus Metensibus & Nemausensibus &c. indigenarum non Romanorum.
‡ Reines. videtur vox PRON. transposita & pertinere ad C. IVLI.

TIBERII.

6 *Arionae Hispan.*

TIB. CAES. AVG. F. DIVI. NEP
PRINC. IVVEN. AVGVRI
COS. DESIG. D. D

E Schotti schedis.

7 *Romae in palatio Card. Caesii basis marm.*

SALVTI. PERPETVAE
DOM. AVGVST
TI. CLAVDI. DIVI. AVGVSTI
FIL. DIVI. IVLI NEP. AVG
PONT. MAX. TR. POT XIIII.
IMP. II. COS. III.

C. IVLIVS. SVCCESSVS
PRAEF CORP. FABRVM
FERRAR. TIGNAR. IT
TABVLAR. PORTVEN

D. S. P. P

Ursinus Grutero Consuli.

8 *Albae in Latio.*

TI. CAISARI. DIVI. AVG. F
DIVI. IVLI. N. AVGVSTO
PONT. MAX. *COS. V. IMP. VIII. TRIBVN
POTEST. XVIII.

PONTIFICES. ALBANI

Q. IVLIVS. Q. F. †FAB. RVFVS.
C. IVLIVS. C. F. ‡SCA. BASSVS.
TI. IVLIVS. TIB. F. FAB. MERVLA.
M. IVLIVS. C. F. FAB. SENICIO.

E schedis Ursini Gutenstenius Grutero Consuli.
* A. U. 784. † Vid. CCXXVI. 3. ‡ Julius Bassus Rhetor. Sen. suasor. 21. Julius Bassus Praeses vel Proconsul Bithyniae sub Nerva & Trajano, defensus a Plinio lib. VI. ep. 29. & l. IV. ep. 9. Gud.

9 *Caerete.*

TI. CLAVDIO. DIVI. AVG F
PONT. MAX. TRIB POT. XX
L. PAVLLVS. L F. CLV. ATTICVS
PRAEFECTVS. FABRVM. CAER
S. P. EIVS. C. C
Q. Q

Ex Onufrio.

10 *In Hispan. Baetica. ad Pontem Pinorum duabus leucis ab Urbe Granata in via, in trunco columnae. Bibran. qui vidit.*

TI. CAESARI. DIVI. AVG. F. DIVI. IVLI. NEP
AVGVSTO. PONTIF. MAX. TRIB. POT. [a]XXIIX
COS. IIII. IMP. VIII. AVGVRI. XV. VIRO. S. F
VII. VIRO. EPVLON
T. PAPIRIVS. [b]EVRVS
[c]DECRETO. ORDINIS. ILVRCONIENSIS
[c]A. F
*Q. MARCIO BAREA
T. RVSTIO. NVMMIO. GALLO CoS

Ex Panvinio, & schedis Antonii Augustini. a XXVIII. Bibran. b Bibran. SEVERVS D. D. SEVERVS est etiam in schedis Lindenbrogii. c duae illae lineae desunt in Bibran.
* Hos Pighius inter Suffectos e Kal. Jul. A. 718 fuisse dicit. Sabino & Getulico Coss. id est Tiberii imperii anno XII. Gud.

1 *Romae in S. Andrea prope SS. Apostolos.*

O S S A
TI. CAESARIS. DIVI. AVG. F
AVG. PONT. MAX
TR. POT. * XXXIIX
IMP. † VIII. COS. ‡ V
†

Metellus ex Fr. Jucundi autographo, qui vidit, describ. V. Boiss. T. III. 102.
* XXXI. Boiss. † VII. Boiss. ‡ VI. Boiss. † addit Boiss. CVRT EQ.... MIL.

2 *Brixiae in majori platea.*

GERMANICO
CAESARI
TI. F. AVG. *N. PONTIF. Q
COS. II
D. D

Ex Apiano.
* N. Hanc litteram apposui ex Appiano.

GERMANICI
3 *In Hispania Ucletii.*

GERMANICO
CAESARI. TI. F
AVGVSTI. N
DIVI. * PRON
COS
L. † TVRLLLIVS
L. F. GEMINVS
AED. D. S. P

Ex Onufrio & Schotti schedis. Boiss. T. VI. 28
* IVL. Boiss. Male hanc vocem inculcavit Boissardus, cum nesciret Julium per excellentiam Divum dici. Petron. *Quid porro tu, Dive, tuis cunctaris in armis?* Graev.
† TVRPILLIVS Boiss. ut in sequente sexta hujus paginae.

4 *Reperta Romae in via lata, 1562.*

[G]ERMANICO
CAISARI
AVGVSTI. F
[DIV]I. AVGVSTI. N
[DIV]I. IVLII. PRO. N
[A]VGVRI. FLAM. AVG
COS. II. IMP. II.

A Florentio Lipsius Capacius lib. I. Hist. Neap. c. 21. Neapoli apud M. Anton. de Cavaleriis vidit.

5 *Romae in arcu triumphali, inscriptum Druso Neroni: e quo fracto hosce versus a se lectos meminit Franc. Petrarchus.*

—— AD DIVORTIA RHENI
PERVASI. HOSTILES. DEPOPVLATVS. AGROS
DVM. TIBI. ROMA. DECVS. AETERNAQVE. SVDO. TROPEA
ISTER. PACATIS. LENIOR. IRET. AQVIS

Et vero retulit mihi amicus ille meus ac Poëta magnus P. Melissus, anno CIↃ.IↃ.LXXVIII. vidisse Romae frustum supradicti lapidis post aream templi Laterani, grandibus omnino scriptum literis, sed cui tunc deesset versus ille ultimus; ceterum sic ordinatos.

AD. DIVORTIA. RHENI. PERVASI. HOSTILES. DEPOPVLATOR. AGR...
DVM. TIBI. BELLA. FORIS. AETERNAQ. SVDO. TROPEA. HISTER...

Habet etiam Freher. in notis ad Mosellam Ausonii.

DRVSI 6 *In Hispania, Ucletii.*

DRVSO. CAESARI
TI. AVG. F. DIVI
AVGVSTI. N
DIVI. IVLI. PRON
L. TVRPILIVS. L. F (TVREL Clusius.)
GEMINVS

Ex Panvinio.

7 *Ucletii in Hispan.*

DRVSO. CAE
SARI. TI. F. AV
GVSTI. N. DIVI
PRON
L. TVRELLIVS
L. F. GEMINVS
AED. D. S. P

Ex Onufrio & Schotti schedis.

8 *Casinis apud oppidum S. Germani.*

DRVSO. IVLIO
CAESARI
COL. ARIT. IVL
D. D

E Lipsii schedis.

9 *Fractura haec suppleri ac restitui non incommode hoc pacto posset. Grut. vid.* † *Spanh. de us. Numism. 609.*

Repertum in via lata Romae ante aedes Alexandri Columnae, in area vulgo la Piazza di zerra appellata transmissumque a Nicolao Florentio, anno 1562.

.DRVSO
CAISARI
TI. AVGVSTI. F
DIVI. AVGVSTI. N
DIVI. IVLII. PRO. N
PONTIF. FLAM AVG
† TR. POT. II. COS. II

[DRVS]O / CAISARI / F / N / N / [A]VG. MATRI. TI. CLAVDI / CAISARIS. AVG. P. P

ANTONIAI
AVGVSTAI
DRVSI
SACERDOTI. DIVI
AVGVSTI
MATRI. TI. CLAVDI
CAISARIS. AVG. P. P

IVLIAI. AVG
AGRIPPINAI
GERMANICI
CAESARIS. F
TI. CLAVDI. CAISAR
AVGVSTI
PATRIS. PATRIAI

NERONI
CLAVDIO. AVG. F. CAISA
DRVSO. GERMANIC
PONTIF. AVGVRI. XVVIR. S
VIIVIR. EPVLON
COS
PRINCIPI. IVVENTVTI

DRVSI ANTONIAE IVLIAE NERONIS

† Titulus scriptus fuit in arcu aquae ductus Aquae Claudiae virginis & ita in ruinis inventus. teste Ligorio.
* GERMANICO Ligor. legit pro DRVSO.
‡ COS. II. IMP. II.
TI. CL. CAESAR. AVG. FR. Haec Ligorius ita integra exhibet, quasi legisset in lapide. sed omnia multo aliter disponit.

GERMANICI NERONIS DRVSI. 10 *Romae in vinea Cardinalis Carpensis, tabulae marm. candidissimae pars.*

[G]ERMANICO NERONI DRVSO
CAESARI GERMANICI GERMANICI
CAESARIS. F. CAESARIS. F
IVS. OB. HON. AVGVST. D. D

Vidit Smetius.

11 *Romae, repertum in foro Caesaris. Contuli.*

NERONI. CLAVDIO. DRVSO. GER. COS. DESIGN
EQVESTER. ORDO. PRINCIPI. IVVENT

Gruterus ex Ursini schedis.

NERONIS CAES.

1 *Veletu Hispan. Schedae Ursini habent Schedae, sed Gud. ex Ligor. Blerae in provincia Patrimonii.*

NERONI. CAESARI
GERMANICI. F
TI. AVGVSTI. N. DIVI. AVG
PRON.[a]FLAMINI. AVGVSTALI
SODALI. AVGVSTALI

[b]Q. NOVANIVS. Q. L. SALVIVS
C. [c]CVLMINIVS. Q. F. LVSCVS
L. FVLVIVS. L. [d]F. [e]DOCIMVS
L. [f]FVLVIVS. L. L. RECTVS
L. POPILLIVS. L. L. [g]APOLLONIVS
L. IVRIVS. L. L. GEMELLVS
VI. VIR. AVGVST

Gruterus ex schedis Fulvii Ursini, qui ex Ligorio habuit.
a FLAM. Lig. b Q NOVIANVS Q L. SALVIVS Lig. c C. CVLMILIVS. Q L. LVSCVS. Lig. C. CVLMILIVS. C. F. TVSCVS. Urs. d L. L. Ligor. e Docimi cujusdam meminit Cic. 3 in Verrem. Hic est Docimus, qui ad festum *deduxerat Tertiam, Isidori mimi filiam.* f L. FVRIVS. Lig. g APOLLONAS. Id.

2 *Burdegalae effossum* cIↃ. IↃ. XCIIII. *mense Julio in agro suburbano non longe a S. Severini fano, una cum tribus statuis marmoreis candidis, quarum duae togatae erant sine capite; tertia caput habebat mulieris pulcherrimae.*

DRVSO. CAESA[a]......
NICI. CAESARIS[b]......
AVG. N. DIVI. AVG.[c]
PRAEFECT. VRBI[d]
GVSTALI

Gruterus e Verderii schedis. Sic putat supplenda Gudius.
a RI. GERMA. b F. TI. CAES. c PRONEP. d FLAMIN. AV. Sed Reinesius versum quartum sic legendum censet PRAEFECT. VRBI. SODALI. AV.

3 *Romae in area Capitolina, sub porticu domus Conservatorum, urna marm. quadrata, superne excavata.*

OSSA
NERONIS. CAESARIS
GERMANICI. CAESARIS. F
DIVI. AVG. PRON. FLAMIN
AVGVSTALIS. QVAESTORIS

Vidit Smetius. Boiss. T. III. 98.

AGRIPPINAE.

4 *Ibidem in altera ejusdem formae & magnitudinis urna.*

OSSA
AGRIPPINAE. F. M. AGRIPPAE
DIVI. AVG. †NEPTIS. VXORIS
GERMANICI. CAESARIS
MATRIS. C. CAESARIS. AVG
GERMANICI. ‡PRINCIPIS

Vidit Smetius. Boiss. T. III. 96.
† NEPOTIS. Boiss. ‡ CAESARIS. Boiss.

5 *Ravennae.*

TI. CLAVDIVS. DRVSI. F. CAES. AVG
GERM. PONT. MAX. TRIB. POT. II
COS. DESIG. III. IMP. III. P. P. DEDIT
OB. MEMORIAM. PATRIS. SVI. * DEC. VII
COLLEGI. FABRVM. M. R. H-S. CIↃ. N. LIBERALITATE
DONAVIT. SVB. HAC. CONDITIONE. VT
QVOTANNIS. †ROSAS. AD. MONVMENTVM
EIVS. DEFERANT. ET. IBI. EPVLENTVR
DVMTAXAT. IN. V. ID. IVLIAS
QVOD. SI. NEGLEXERINT. TVNC. AD. ‡VIII
EIVSDEM. COLLEGII. PERTINERE. DEBEBIT
CONDICIONE. SVPRA. DICTA

Ex Apiano & Rubeo. Pierius lib. LV. Hieroglyph. Principio.
* DEC. VII. omnino explicandum Decuriis septem. Nam Fabrum aliorumque Collegia dividebantur in Decurias. Reinesius hunc locum variis conjecturis tentaverat, quales erant SEVIR Decurionum vel Decurionalis. Postea DECVRionis Colleg. vel Decuriae septimae. Sed verissima explicatio est quam dixi. Gud. † Solemnia cibi & Rosarum vocat ccccxLIX. 6. ‡ Ad VIII. viros vel VI. viros.

CLAVDII CAES.

6 *Belluni in sacello D. Helenae.*

IN. HONOREM. CLAVDI. CAESARIS. AVGVSTI
GERMANICI. SEX. PAETICVS. Q. F. TERTIVS. ET
C. PAETICVS. SEX. *PRIMVS. HORILOGIVM
CVM. SEDIBVS. PAGANIS †LAEBACTIBVS
DEDERVNT

Gruterus e schedis Aloisii Lolini Episcopi Bellunensis.
* SEX. F. FIRMVS. Lig. † Villa la Labiu in agro Veronensi. Ligor.

7 *Burdegalae erutum.* cIↃ. IↃ. XCIIII.

........RVSI. F....
C. AVGVSTO....
PONT. MAX....
.... 55. II. P. P
C. IVLIVS.....
....

E Verderii schedis Gruterus.

8 *Romae ad Septem Lucernas.*

TI. CL. DRVS. F. CAES. AVG
GERM. PONT. MAX. TRIB. POT. V
COS. [a]III. DES. IIII. IMP. II. P. P
EX. S. C.
C. [b]CALPETANVS. [c]STATIVS
SEX. [d]METROBIVS. M. PERPENNA. LVRCO
T. [e]SATRIVS. [f]DECIANVS. [g]CVRAT. TABVL. PVBL
FAC. CVR

Ex Mazochio & Metelli schedis. Boiss. T. III. 96. ultimam partem solam exhibet.
a A. Urb. 7-3. b cLXXXVIII. 3. c SASIVS. Boiss. d METORIVS Boiss. Maetorius Faunus l. 2. vitiose. e SARTIVS. Boiss. & Faunus l. 2. antiqu. Ur. f DECIATVS. Boiss. g CVRATORES. TABVLARIORVM. PVBLICORVM. FACIVND. Boiss.

CLAVDII.

1 *In Hispania, Castris Posthumianis: nunc Castro del-rio Grut. ad amnem Badaiox sched. Lindenb.*

CLAVDIO. CAES
AVG. GERM. PONT. MAX
TRIB. POT. V. IMP. X. PP. COS. DESIG. †IIII.
*OPTATVS. REBVRRI. L. IMAG
CAES. AVG. IMP. D. S. P. D
IAMQVE. CVM. OPTATO. ET. REBVRRO
FILIS. DEDICAVIT
SENATVS. CENSVIT. PERPETVO
BONIS. PVBLICIS. INTERESSE

A Busbequio Lipsius.
† A. V. 799. * Hic est Optatus de quo Plin. IX. 17. & infr. c CCXXIII. 8.

2 *Augustae Taurinorum, in aedib. Vagnonis, translatum inde apud castrum vetus agri Taurinensis, marmore dimidiato.*

CLAVDIO. DRVSI. F. C.....
TRIBVNIC. POTEST. V......
*LITIVS. T. F. STEL. BARB.....
TRIBVNVS. MILITVM. P....

E Pingonio.
* I. TITIVS.

3 *Hellerenae in Hispan. in aede majore.*

TI. CLAVDIO. CAESARI
AVG. GERMANICO
IMP

E Morali.

4 *Sagunti.*

*DI. CLAVDIO
NERONI. PATRONO

E Morali.
* leg. TI. & intelligend. de Tiberio Caesare. Gud.

5 *In Angliae comitatu Sommersetensi plumbea lamina effossa sub Henrico VIII.*

TI. CLAVDIVS. CAESAR. AVG. P. M
TRIB. P. VIIII. IMP. XVI. DE. BRITAN

E Camdeno.

OCTAVIAE.

6 *Repertum Romae, cIↃ. IↃ. LXII.*

A Florentio Smetius.
Hoc fragmentum pertinet ad nonam p. CCXXVI. & est ex arcu Aquae Claudiae Virginis eodem loco & tempore inventum, Ligorius hoc cum ceteris conjungit.

AGRIPPINAE.

7 *Maurae in Lusitania.*

IVLIAE. AGRIPPINAE
CAESARIS. AVG. GERMANICI
..... MATRI. AVG. NOVA
CIVITAS. ARVCCITANA

E Resendio qui vidit.

Moroni in Hispan.

IVLIAE. AGRIPPINAE. AVG. MA
TRI. AVGVST. CAES. CIV. ARVCCIT

E Strada & Schotti schedis.

8 *Arochiae prope Hispalim.*

IVLIAE. A
GRIPPINAE
CAES. AVG
GERM. MA
TRI. AVG
N. CIVITAS
ARVCCITANA

E Morali, sed quam putarim eandem cum duabus praecedentibus.

NERONIS.

9 *In ruinis pagi Marquesiae, in Lusitan.*

NERONI. CL. CAIS
AVG. PONT. MAX

OB. PROVINC. LATRONIB
ET. HIS. QVI NOVAM
GENERI HVM. SVPER
STITION. INCVLCAB
PVRGATAM
. . . .
. . . .

E Schotti Metellique schedis.

10 *Neapoli in domo Caraffae sub Neronis statua marmorea.*

NERO. CLAVDIVS
CAES. AVG

Scultetus Grutero.

11 *Messanae in Sicilia, in tabula quadrangulari, apud D. Alphonsum Roiscum.*

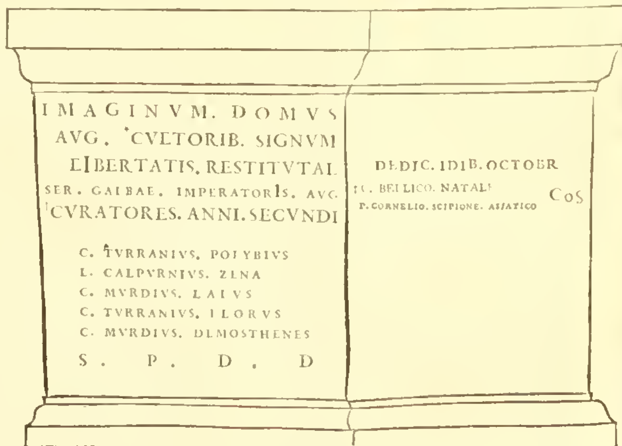
CAESARIB
SACRVM
L. CAELIVS. M. F
QVADRATVS
D. S. P

Pinellus Grutero. Gualth. Sicil. p. 41.

SERG. GALBAE.

12 *Romae in aedibus Mafeiorum, ad thermas Agrippinas, basis marmorea.*

Boiss. T. V. 12.

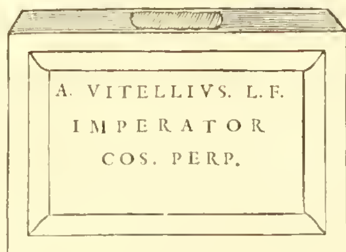

Vidit Smetius.
* Vid. CCXLVI. 9. & CCCCVI. 4. & Guther. de Off. Dom. Aug.
† Al. CVRATORI.
‡ A. U. 821. vid. Pigh.

TITI FLAVII SABINI PATRIS VESPASIANI

1 *Romae in aedib. Cardinalis Caesii, basis plana marm. superne, forte a posteris ad modum urnae excavata.*

A. VITEL LII.

Vidit Smetius.

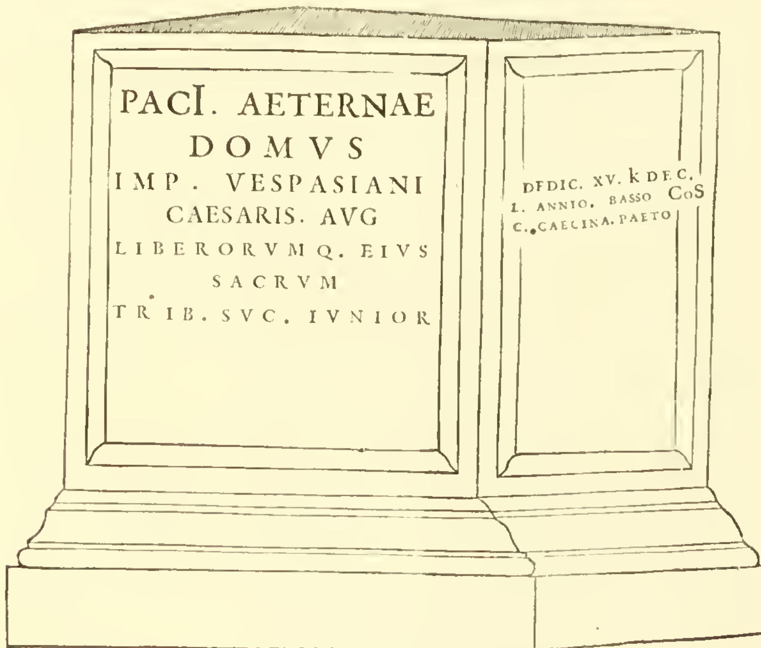
2 *Romae in domo Caesiana visitur statua viri togati, quam expressit in Antiqq. suis Boissardus noster, Tom. III. p. 51. cujus imo basis inscribitur.*

ΚΛΑΩΣ ΤΕΛΩΝΗΣΑΝΤΙ ΑΝ

Quam cur suspicer positam patri Imperatoris Vespasiani, Tit. Flavio Sabino, fere inducit me, quae de eo scribit Suetonius, in vita filii capite primo. certè ea de causa heic inter Imperatoria ponendam putavi.

3 *Romae, Basis marmorea praegrandis, utpote viij. pedes aut amplius alta, undique inscripta, effossa anno CIↃ. IↃ. XLVII. ad arcum Septimii.*

Contuli cum mſ. Pighii. Grut. Boiſſ. T. III. 117.

A tergo, tria corpora, seu tres ordines tribulium, ut opinor, tribus hujus Succussanae, qui in ponendam statuam contulere, numeratis ordine alphabetico singulorum nominibus, habentur. Quae proxima pagina sequuntur.

Alterum verò latus, quinque ejusmodi ordines, complectitur. quae in altera proximae paginae facie habentur.

Eadem inscriptio appicta ornatissimis varia pictura parietibus in monasterio S. Justinae Patavii.

• Καικίνος Παῖτος, cujus mentio apud Joseph. de bello Judaico l. 7. 21. non est idem cum C. Caecinna Paeto, Coſ. A. Urb. 823. ut Reinesius suspicabatur: sed est plane alius, nimirum L. Caesennius Paetus Col. A. U. 814. de quo Lipsius ad Tac. an. lib. 15. Gud.

Praecedentis baseos dorsum, seu facies posterior.

* DROTI Figh.

PELATOS Figh.

7 LI. CLAVDI. NICIAE

C ACILIVS	ABASCANTVS
D ANNIVS	CRESCENS
T ASINIVS	APOLLONIVS
D ANNIVS	AMPLIATVS
C A INIVS	CHRESTVS
D ANNIVS	FIRMIVS
D ANNIVS	AMPLIATVS
L APONIVS	LIBYCVS
L AMBIVIVS	AMARANTVS
D ANNIVS	ONESIMVS
D ANNIVS	AMPLIATVS
C ACILIVS	THEMISO
L AVFLDIVS	SECVNDVS
I ANTISTIVS	PHILOSTERGVS
T ASINIVS	ORPHEVS
M ANTONIVS	GLYCO
∞ CN. BALONIVS	CHRYSEROS
C BABERIVS	SECVNDVS
C BABERIVS	CERDO
C BABERIVS	VRBANVS
CN. BARBIDIVS	PRIMIGENIVS
C BABERIVS	FORTVNATVS
C BABERIVS	SPORVS
M COELIVS	PRIMIGENIVS
M COELIVS	DAPHNVS
M COELIVS	NICEPHOR
M CORNELIVS	CARPVS
P CLODIVS	QVADRATVS
M CORNELIVS	FELIX
L CORNIFICIVS	HERACLA
Q CAECILIVS	CHRYSOPHORVS
M CAERILIVS	AMETHYSTVS
L CORNELIVS	ANTEROS
L CERVARIVS	HOMOEVS
A CASCELLIVS	DAPHNVS
L CLVVIVS	PHILOSTERGVS
Q COPONIVS	FAMILIA
L CAECILIVS	CHYSEROS
M CORNELIVS	CERDO
P CLODIVS	HERACLA
L CORNIFICIVS	EPITYNCHANVS
L CORNELIVS	RESTITVTVS
L CAECILIVS	VERNA
⊙ L CORN LIVS	FAVSTVS
C CA CINA	† HE IGENES
L CLVVIVS	OLYMPVS
TI. CLAVDIVS	CHRYSION
TI. CLAVDIVS	AGATHANGELVS
TI. CLAVDIVS	COSMVS
Q CAECILIVS	DIONYSIVS
L CLVVIVS	FELIX
P CLODIVS	NICOSTRATVS
C EGNATIVS	COSMVS
A FVRIVS	FRVCTVS
A FVRIVS	OPTATVS
A FVRIVS	MAXIMVS
T FVNDANIVS	AMANDVS
M FVLVIVS	VERECVNDVS
M FLAVIVS *	NARCISSVS
Q FARSVLEIVS	‡ HISPER
A FVRIVS	CRESCENS
C FVFIVS	EVTYCHVS
TI. IVLIVS	PRIMVS
TI. IVLIVS	SECVNDVS
M. ANTIVS	APOLLONIVS
⊙ F IVLIVS	PELORVS
C IVLIVS	FACILIS
C IVLIVS	PARIS
C LVCCEIVS	FORTVNATVS
C LVCCEIVS	FELIX
P LALLIVS	PRIMIGENIVS
A LARCIVS	CHRYSANTHVS
M LOLLIVS	PHOEBVS
Q IVNIVS	APOLLONIVS
L LARCIVS	AOEMACHVS
P LALLIVS	SILVINVS
M LICINIVS	‖ DYMANS
A LARCIVS	SYNTROPHVS
A LARCIVS	PARIS
Q MARCIVS	GAMVS
P NVMATIVS	CEREALIS
M MANLIVS	ZMARAGDVS
. MANNEIVS	SABINVS
. MARIVS	DELIVS
P MAECENAS	OLYMPICVS
C NVMI VS	PRIMIGENIVS
. OCTAVIVS	HILARVS
. OTACILIVS	VENVSTVS
. OCTAVIVS	DONATVS
. ....NIVS	SVAVIS
. ....OLLIVS	PHILETVS
. ...TONIVS	THYRSVS
. ...	IANVARIVS
. ...	AMPLIATVS
. ...	...OROD MNVS
. ...	GRATVS
. ...	MENOPHILVS
. ...	PENVS
. ...	....
. ...	....

† An ONASIGENES? Rein.
* DCXIII. 6.
‡ HESPER ut T. L. Attitius Hesper.
‖ Au DYMAS? Rein.

7 D. *ROETI. SECVNDI

L ALBIVS	AVCTVS
M ANTONIVS	FORTVNATVS
A AEMILIVS	EVTYCHVS
C ANTONIVS	VALEN
M AVRELIVS	SATVRNINV
M ACILIVS	PEGE
SEX. AVONIVS	FELIX
SEX. ASINIVS	FRVCT
SEX. ASINIVS	FEL
SEX. ATTIVS	SVCCE
L ANNIVS	FORTVN S
L BAIONIVS	IANVA S
C CVRTIVS	EPA RA
VIB. COMINIVS †	D MO
TI. CLAVDIVS	AV TVS
Q COPONIVS	AO IVS
Q CALIDIVS	RDO
L CORNELIVS	SE RDVS
TI. CLAVDIVS	L ORISCVS
C CALPETANVS	HEORVS
TI. CLAVDIVS	DO THEVS
TI. CLAVDIVS	GR AECINVS
TI. CLAVDIVS	FIRMVS
M CLODIVS	VERVS
P CORNELIVS	SVCCESSVS
TI. CLAVDIVS	CRI PVS
TI. CLAVDIVS	APELLA
M. COCCEIVS	LITOS
M COCCEIVS	MARTIALIS
TI. CLAVDIVS	EVTICHIC
M DETELIVS	SYNCHORVS
C EGNATIVS	SPERATVS
C EGNATIVS	THALLVS
A FABIVS	IANVARIVS
A FLAMINIVS	AMARANTVS
P FAVNIVS	DAPHNVS
A FVRIVS	EPAPHRODITVS
Q GAVIVS	HYMETVS
M HERENNIVS	MACEDO
M HERENNIVS	CLARVS
D IVNIVS	MODESTVS
D IVNIVS	MARTIALIS
C IVLIVS	EVBILTVS
C LATINIVS	• EMAERVS
SEX. LVCRETIVS	GRATVS
L LAELIVS	AGATHEMER
M LVRIVS	TRIARIVS
L LICINIVS	FELIX
P LOLLIVS	PRIMIGENIVS
C MASONIVS	SYMPHOR
C MVRDIVS	VITALIS
C MANLIVS	THEAGENES
C MVSSIVS	AVGVSTALIS
C MVNDICIVS	VITALIS
M MANNEIVS	TERTIVS
C MVRDIVS	MAXIMVS
C MVRD.VS	VALENS
A MVRRIVS	FAVOR
P NONIVS	EPAPHRA
C NVNNIVS	HEDYS
P NONIVS	FAVSTVS
C OCTAVIVS	CILIX
CN. OTACILIVS	FLORVS
L OFILLIVS	GRATVS
L O ILLIVS	ZOSIMVS
M POSTVMVLENVS	SECVNDVS
M PACONIVS	HILARVS
C PETRONIVS	SALVIVS
A PLAVTIVS	STATIVS
A PLAVTIVS	NICIA
L PASSIENVS	SOTER
P PAREVLEIVS	SYNEROS
P PETRONIVS	PHILOSTERGVS
C QVINTINVS	CHRYSIMVS
C RABIRIVS	ENIOCHVS
L RVBRIVS	SECVNDVS
L STLACTIVS	STEPHANVS
L STLACTIVS	ALCIATVS
L STLACCIVS	PHOEBVS
L SATRIVS	AVGVSTALIS
C SELIVS ‖	SATVRNINVS
P SCANTIVS	....
P SCANTIVS	....
C SCRIBONIVS	....
FL. SABINVS ‡	PRIMIGENIVS
CN. TITIVS	HYDRIS
....	....
....	....
....	....
....	....
....	....
....	....
....	....
....	....
....	....
....	....
....	....
....	....
....	....

fissura

† Vid. DC XXV. 4. de Cominus.
* An EVMAERVS. Rein.
‖ An SELICIVS? Rein
‡ Haec duo nomina adjeci ex Gudii libro.

⊙ 7 CN. POMPEI. PELLALIS

SEX. AEMILIVS	AMPLIATVS
M. AEMILIVS	FORTVNATVS
A ATINIVS	GALLICANVS
L ATILIVS	ACCEPTVS
L AEMILIVS	HERACLA
P AVDASIVS	POLIBIVS
L ABVCCIVS	CRESCENS
L ACCVLEIVS	ABASCANTVS
L AELIVS	AVGVSTALIS
C APVSVLENVS	ADIVTOR
C † AMALIVS	PRIMIGENIVS
M • AERIVS	NYSVS
M BILIVS	EPICTETVS
L COMINIVS	MODESTVS
C CASSIVS	CALIX
C CLODIVS	ANTIOCHVS
M CORNELIVS	FORTVNATVS
C CLODIVS	GELOS
M CALPVRNIVS	CLEMENS
L CAECILIVS	FLORVS
Q CLVVENTIVS	ALCIMVS
L COMINIVS	CHRYSEROS
M CANVLEIVS	TIARVS
A CONSIVS	FAVSTVS
A CALPVRNIVS	REPENTINVS
C CASSIVS	FELIX
TI. CLAVDIVS	CASTOR
TI. CLAVDIVS	POLLVX
C CLODIVS	ASCANIVS
L COMINIVS	EVTYCHVS
Q CAERANIVS	INGENVS
⊙ P CLAVDIVS	IANVARIVS
C CLODIVS	COMES
M CORNELIVS	FELIX
M CORNELIVS	LVCRIO
M CORNELIVS	TERTIVS
M CORNELIVS	PRIMVS
M CORNELIVS	AVGVSTALIS
CN. CLODIVS	TRANQVILLVS
C EGNATVLEIVS	LAVRVS
C EGNA IVS	QVARTVS
Q FAELIVS	FREG. LLANVS
L GAVIVS	FAMILIARIS
L GENVCIVS	THYMELICVS
L GERANIVS	STRATO
L HELVIVS	PVDENS
CN. IVN VS	RVFVS
TI. IVLIVS	SYNTROPHVS
C IVLIVS	STRATO
C IVLIVS	‡ PRIMIGENIVS
C IVLIVS	IVSTVS
C IVLIVS	METHODICVS
C IVLIVS	MENANDER
Q IGNIVS	ONESIMVS
TI. IVLIVS	PROTVS
Q LAETIVS	LOGVS
M LICINIVS	MYRINVS
C LATINIVS	GLY TVS
Q LAETIVS	PRISCVS
C MARCIVS	GLENVS
C MVLIVS	EVTYCHVS
C MVSSIVS	AMOR
Q MONIANIVS	CHRYSEROS
A MARCIVS	AMARANTVS
M MALLIVS	HERPINVS
M MASVRIVS	ALEXANDER
Q NVNNIVS	SECVNDVS
C NVMISIVS	SECVNDVS
M OSCIVS	DIONYSIVS
P OCLANIVS	CELER
C OSIORIVS	GALATA
L OSEIREIVS	IANVARIVS
MV. OTACILIVS	ZOSIMVS
Q PEDIVS	STATVTVS
M PLOTIVS	PASTVS
Q POMPEIVS	PHILOSTORGVS
Q POPILLIVS	IANVARIVS
M † POPTELLIVS TELL	..ARGVS
M POTELLIVS TELL	HERODIANVS
P	STRISCVS
....	....
....	....
....	....
....	....
....	.......VS
....	.......VS
....	.......VS
....	.......A
....	.......VS
....	.......A
....	....
....	....
....	....
....	....
....	....
....	....
....	....

† AMVLIVS Rein.
• An AGRIVS AERIVS, ATRIVS? Rein.
‡ MXXXII. 7 Vestiarius. Aug.
† Quatuor nomina calci hujus columnae accesserunt ex Gudio, qui lapidem contulit.

Basis praecedentis latus dextrum.

7 C. CORNELI. SVCCESSI

⊖ P ANNIVS	VRBANVS
C ALLIENVS	EPIGONVS
Q AELIVS	COMMVNIS
Q AEMILIVS	FELIX
C ATTIVS	COMMVNIS
A ANTONIVS	HORMVS
C AGRIVS	MYSTICVS
L ANINIVS	HILARIO
L AESCLONIVS	ORIENS
. ANTISTIVS	PROCVLVS
Q AVRELIVS	ARICINV
L ARDVELIVS	PHILIPPV
C AGRIVS	EROS
M ATTIVS	MAXIMV
L ANTISTIVS. L. F. VETVS	
M CAETENNIVS	ROS
L CALPVRNIVS	A
L CASCELLIVS	BI
⊖ TI. CLAVDIVS	PHRON
M CAETENNIVS	CHRY S
C CESTIVS	GRAPHIC
C CLARTIVS	MEL
P CETERIVS	EVCHARIVS
C CLODIVS	BLASTVS
C CAESIVS	* PRI PS
N COELIVS	a EPAPH
N COELIVS	b HE S
M CAESIVS	c PRI S
C CAESIVS	d SYMP VS
SER. CORNELIVS	e NIC S
Q CERELLIVS	D X
TI. CALPVRNIVS	TF AVS
M CAETENNIVS	f THEO
C CAESIVS	g SYNTRO
TI. CLAVDIVS	h ALEXAN R
L COMINIVS	i PYLA
L DOMITIVS	ALCIMV
L DECRIVS	ABASCAN S
L DOMITIVS	ALCIMV
Q EQVASIVS	FAVST
CN. FVLVIVS	PHILOSTERGVS
CN. FVLVIVS	CHRYSEROS
CN. FVLVINIVS	SVCCESSVS
Q FABIVS	APOLLONIVS
Q FVLVIVS	CARPVS
M FADIVS	FIRMVS
P FOLIVS	CORINTHVS
P FVNDILIVS	FAVSTVS
L FVLVIVS	FELIX
Q FVLVIVS	FELIX
C GALERIVS	STEPHANVS
C GABINIVS	FORTVNATVS
⊖ Q. HATERIVS	FESTVS
C HERENNIVS	MYRO
C IVLIVS	EVPHORVS
P LVSCIVS	FELIX
TI. LATINIVS	AMARANTHVS
C LICINIVS	SYNEROS
M LIVIVS	OBSEQVENS
M LICINIVS	CRESCENS
SEX. MEVIVS	DEXTER
D MVSSIVS	IANVARIVS
M MASVRIVS	POTHIMVS
C MARIVS	SYNADESPOTVS
T MARIVS	ROMANVS
P NASENNIVS	IVCVNDVS
L NEPOTIVS	LVCANVS
C OCTAVIVS	SEVERVS
C OCTAVIVS	AMPLIATVS
C OCTAVIVS	PRIMVS
C	PRIMVS
C	....
L ROSCIVS	....
T.........	....MIVS

7. L. RVBRI. SECVNDI

SEX. AVONIVS	SATVRNINVS
L ATTIVS	PRIMIGENIVS
P ANNIVS	TROPHIMVS
SEX. AELIVS	DECEMBER
C AEMILIVS	FELIX
C ALLIVS	PHILETES
C APPVLEIVS	HISMARVS
L AVFIDIVS	LALVS
P ANNIVS	EVVENVS
L AVFIDIVS	EROS
L AVFIDIVS	PANNYCVS
L AVFIDIVS	HERMES
M ANTONIVS	APOLLONIVS
SEX. ANNIVS	SECVNDVS
Q CAELIVS	ATIMETVS
T CVRIVS	NESTOR
TI. CLAVDIVS	MYRTILVS
L COELIVS	CLEANTHVS
T CLODIVS	VITALIS
D ORCIVS	SPENDO
L CAECILIVS	CRESCENS
TI. CLAVDIVS	HARPALVS
TI. CLAVDIVS	1 PRIMIGENIVS
P CARFINIVS	2 HESYCHVS
M CORNELIVS	3 SECVNDVS
C CAMILLIVS	RESTITVTVS
L CORNELIVS	AMARANTHVS
T CLAVDIVS	EPAPHRA
A DIDIVS	AMARANTHVS
A DECIVS	EVLIMENVS
M FABIVS	FORTVNATVS
L FABIVS	CERDO
P FONTEIVS	PHILARGYRVS
M FVRIVS	PRISCVS
L FABIVS	CASTOR
Q FABIVS	PRIMIGENIVS
C FVNDANIVS	CASTVS
Q FABIVS	FAVSTIO
C FVNDILIVS	CRESCENS
T FLAVIVS	AGATHANGELVS
C GALLIO	CHRESTVS
L GELLIVS	METHRIDAS
D HATHERIVS	THYRSVS
M HIRRIVS	MARTIALIS
D IVNIVS	FELIX
D IVLIVS	APOLLONIVS
C IVLIVS	POEMEN
. IEGIVS	THALINVS
TI. IVLIVS	FIRMVS
C IVLIVS	4 PRIMIGENIVS
L IVNIVS	AMERIMNVS
C IVLIVS	ARGAEVS
C IVLIVS	ANTEROS
L IVNIVS	5 ERENTRANVS
TI. IVLIVS	ALCIMVS
M LICINIVS	CERDO
M LICINIVS	PRIMIGENIVS
M LIVIVS	PROCVLVS
M LOLLIVS	CINNAMVS
P LARTIVS	SPONSON
Q LAELIVS	ONESIMVS
L LVSIVS	FELIX
M LVRIVS	TREPTVS
D LALLIVS	MENA
Q LOLLIVS	FELIX
M LICINIVS	6 TROPOLVS
C MVRDIVS	PHOEBVS
⊖ P MVMMIVS	ATIMETVS
C METELLIVS	GLAVCVS
A MEMMIVS	THALES
L MARCIVS	EPIVS
L MARCIVS	PRIMVS
L MARCIVS	ONESIMVS
L MARCIVS	OLYCO
C MVRRIVS	FELIX
T MANLIVS	7 FELIX
T MANLIVS	8 NAICVS
T MANLIVS	PASTHVS
L MARCIVS	PONIVS
9 M NVMISIVS	
. . NVM.	
. . N..	
. . N..	
NVMISTRONIVS	EROS

7. TI. IVLI. PRIMIGENI

C ALBANIVS	SPERATVS
L ANTISTIVS	FAVSTVS
L ATTILIVS	HESPER
L ATTIVS	EVPHOR
M ATILIVS	HERMES
L AVILIVS	DACVS
⊖ C ALLIENVS	FELIX MAIOR
C ALLIENVS	FELIX MINOR
M ANTONIVS	VERAX
C ASINIVS	APOLLINARIS
M AEBVLIVS	NICEPHOR
CN. ANTONIVS	IANVARIVS
M ANTONIVS	TANAIS
M ATTIVS	PRIMIO
C BABERIVS	STACHYS
M COCCEIVS	EVMELVS
L CASSIVS	AGATOPHVS
C CAECINA	PHILOCALIS
TI. CLAVDIVS	DIDIMVS
⊖ C CORIENVS	PRIMIGENIVS
TI. CLAVDIVS	CLIENS
L CAESIVS	THALLVS
TI. CLAVDIVS	FELIX
TI. CLAVDIVS	FVSIVS
TI. CLAVDIVS	FAVSTVS
TI. CLAVDIVS	EISONOMVS
TI. CLAVDIVS	LEO
TI. CLAVDIVS	TRIACADION
CN. DOMITIVS	NVNECHES
L FABIVS	TROPHIMVS
L FAENIVS	XANTICVS
M FVRIVS	TERMINALIS
C FANNIVS	HERMES
C HERENNIVS	GEMELLVS
M HELVIVS	PRIMIGENIVS
M HIRRIVS	PHILA
C HERENNIVS	TYMELVS
C HERENNIVS	† PELESTOR
C HERENNIVS	PELOPS
C HERENNIVS	ANTEROS
C HERENNIVS	ARPOCRA
C IVLIVS	EVCHARISTVS
C IVLIVS	PRIMIGENIVS
C IVLIVS	VITALIS
C IVLIVS	IVCVNDVS
L IVNIVS	SOZON
C IVLIVS	ATIMETVS
L IVLIVS	BASSVS
C IVLIVS OCLA	IANVARIVS
C LICINIVS	SEDATVS
M LVCRETIVS	PRIMIO
C LICINIVS	SPENDO
C LICINIVS	MYSTICVS
C LAELIVS	LVTACIVS
P LICINIVS	AGATOPHVS
M LOLLIVS	EPOVS
M LICINIVS	PRIMVS
C MARIVS	FELIX
L MARCIVS	PHILETVS
C MARIVS	IANVARIVS
A NVMATIVS	HERMES
L NVMATIVS	AVGVSTALIS
C NONIVS	PVLCHER
Q NVMISIVS	IVCVNDVS
Q NVMISIVS	RESTITVTVS
C OCTAVIVS	OPTANDVS
P OCTAVIVS	CORINTHVS
C OCTAVIVS	SERVANDVS
C PAPIRIVS	AGATHEMER
L PVLLEENNIVS	FELIX
C POMPONIVS	FRVCTVS
C PRICILIVS	EPAPHRA
L PELEONIVS	HERMES
L PINNIVS	CELER
C RVSTIVS	EVPHEMVS
L ROMILIVS	O...POH..
P	CRESCENS
P LENTIVS	PEREGRINVS
C	FELIX

7 M. CAELI LESBI

MV. OTACILIVS	IDMONIMVN
P ARTIDIVS	THEADEN
P ANNIVS	STEPHANVS
M AEMILIVS	EROS
SEX. AVFIDIVS	THALAMVS
L ARRIVS	HELVS
SEX. ATELLIVS	HELENVS
M ATEIVS	HOR
L ANNAEVS	IVCV
P AMVLLIVS	1 TEL HOR
L ARRIVS	2 AL NDER
C AMBIBIVS	RESTITVTVS
M ANNIVS	ZOSIMVS
M ANNIVS	LYDVS
M ANNIVS	NICIA
M ANNIVS	NICERATVS
M ANNIVS	NICOMEDIS
C BRVTILVS	CLEMENS
C BRVTILVS	EVHODVS
D CLODIVS	PRIMVS
P CLODIVS	FAVSTVS
C CANVLEIVS	EVCRITVS
P CLODIVS	FELIX
Q CORNELIVS	TERMINAL.
Q CALPVRNIVS	HILAR S
L CALPVRNIVS	CLVSI
TI. CLAVDIVS	TROPHIMVS
C CAMELIVS	HERACLA
P CALASTRO	APOLLONIVS
TI. CLAVDIVS	ONESIMVS
A CVRIVS	EVHEMER
TI. CLAVDIVS	LEMNVS
TI. CLAVDIVS	DIADVMENVS
M FRVCIVS	VALENS
C EGNATIVS	PRIMVS
C FONTEIVS	CYDIMVS
Q FIRVLENVS	FELIX
C FONTEIVS	CERDO
T FVFICIVS	PLEBEIVS
C FABERIVS	PRISCVS
D FVRIVS	CARPVS
D FABERIVS	FIRMVS
Q FONTEIVS	BASSVS
Q FONTEIVS	EPAPHRODIT
C FONTEIVS	FORTIS
L FVRIVS	STATVTVS
T FVFICIVS	ONESIMVS
M GELLIVS	PRIMVS
M HORTENSIVS	PRIMIGEN
Q HATERIVS	SYNEPHEB
Q HATERIVS	PORTVNATVS
N IVNIVS	COSSVEIVS
M IVVENTIVS	CHARITO
M IVNIVS	HERNIA
C IVNIVS	LVCRIO
C IVLIVS	T...STIMVS
TI. IVLIVS	PRIMIGENIVS
C IVLIVS	SECVNDVS
TI. IVLIVS	DILIGENS
M LORENVS	SPERMVS
P LVSCIVS	MAXIMVS
⊖ M LVCCEIVS	FELIX
P LVSCIVS	ZOSIMVS
A MARCIVS	HER
A MARCIVS	FEL.
C MESSIVS	NER
C MARIVS	PHIL.
L MARTIVS	APOLLONIVS
P NONIVS	SVAVIS
C NYMPHIDIVS	CHRESIMVS
C OCTAVIVS	CHRYSANT
L OCTAVIVS	ATTICVS
SEX. PLANIVS	HERMES
SEX. PLANIVS	HYACINTHVS
L PETRONIVS	AMARANT
L POMPONIVS	COSMVS
M PERPENNA	EVTYCHVS
L PLOTIVS	EVTYCHVS
P POSTVMIVS	SYNEROS
M PERPENNA	CHARITO
SEX. PLANIVS	HYACINTHVS
3 M POMPONIVS	HEROES
P	

7. SEX. ... TI. IVVENIS

P A... NIVS	AMPLIATVS
C I... BVLIVS	RESTITVTVS
AERARIVS	CHRYSEROS
AERANIVS	ILRN
ASINIVS	H
P AVIDIVS	HE
M ARRENIVS	ALEXSA
ASINIVS	ERO
L APONIVS	APRI
Q BVSSIENVS	PRIMIG
L CORNELIVS	SELEV
M CANIVS	ER
A CONSIVS	SALV
M CANIVS	PVDEN
Q CALPVRNIVS	STA
M COSSVTIVS	X
⊖ TI. CLAVDIVS	VS
C CALVIVS	ONESIMVS
⊖ TI. CLAVDIVS	PYR HVS
P CLODIVS	FEL X
M CAMIDIENVS	SERV
C CVRTILIVS	
C CVRTILIVS	
M CARTILIVS	OL
M CLODIVS	ABASCAN
C CAPELLIVS	TROPHIM
Q CORNELIVS	HE
L CLVVIVS	
TI. CLAVDIVS	PH
P CLVVIVS	HY
L CAPELLIVS	DYADV VS
⊖ ME... STELIVS	X
L ...IDIVS	CL
C FLAMINIVS	I
A FLAMINIVS	
A FABIVS	
A FABIVS	
C FLAVIVS	S
M HELVIVS	
M HELVIVS	VS
P HEELIVS	DVS
D HATE	NA
C IV	*fissura & ruina*
C I	VS
M IVLI	VS
C IVLIVS	
M IVNIVS	
D IVLIVS	LIS
D IVLIVS	
D IVNIVS	RESTITVTVS
C IVNI	PHILETVS
C IVNI	GEMELLVS
C IVL	PAEDEROS
P LIC	VS PRIMVS
Q	NVS HERMES
P	TIVS IANVARIVS
M	NLIVS FELIX
MVRRIVS SER	BER
MANNEIVS	ONESIMVS
C MANNELIVS	PHILOCALVS
C MARIVS	IVCVNDVS
M MANNEIVS	HERMES
C MAMMIVS	IANVARIVS
M MANNEIVS	EVTYCHVS
P MVMMEIVS	ATTICVS
M MANNEIVS	PYLADES
C MARIVS	.....
P MANILIVS	....
M MANNEIVS	....
T	
1 C NVMISIVS	DIADVMENVS
A OVINIVS	
Q OVINIVS	
. OV	
C PO	
C	
M	

* supple Princeps. Gud. ad Phaedr. lib. 5. fab. 8. a I. Epaphras Gud. b I. Heros. Id. c I. Primus. Id. d I. Symphorus Id. e I. Nias. Id. f I. Theores. Id. g I. Syntrophus. Id. h Alexander. Id. i I. Pylades. Id.

1 V. CXLIX. 6. DCXLVI. 3. 2 MLXXII. 2. 3 Ibid. 4 vid. p. praeced. 5 Rein. Ferentanus. 6 An Propolus, aut Proculus? Rein. 7 Eutyches. MLXXVII. 1. 8 Est T. Manlius Achaicus DCCCLIII. 6. 9 Reliqua hujus columnae addita sunt ex Gudio.

† An Philistor? Gud.

1 Telesphor. Gud. 2 Alexander. Id. 3 Haec Gudius adjecit.

1 Aebutius leg. Rein. 2 Haec addidit Gudius.

Tabula aenea in basilica Lateranensi, alta palmos IX. lata palmos V. digitos tres crassa, partem facultatum Imperatori Caesari Vespasiano Augusto, a Senatu populoque Rom. per legem concessarum, continens. Laudatur Pichenae ad Tac. IV. Hist. Cap. 3. append.

FOEDVSVE. CVM. QVIBVS. VOLET. FACERE. LICEAT. ITA. VTI. LICVIT. DIVO. AVG [a] TI. IVLIO. CAESARI. AVG. TIBERIOQVE. [b] CLAVDIO. CAESARI. AVG. GERMANICO.

VTIQVE. EI. SENATVM. HABERE. RELATIONEM. FACERE. REMITTERE. SENATVS CONSVLTA. PER. RELATIONEM. DISCESSIONEMQVE. FACERE. LICEAT ITA. VTI LICVIT. DIVO. AVG. [c] TI. IVLIO. CAESARI. AVG. TI. CLAVDIO. CAESARI AVG. GERMANICO.

VTIQVE. CVM. EX. VOLVNTATE. AVCTORITATEVE. IVSSV. MANDATVVE EIVS PRAESENTEVE. EO. SENATVS. HABEBITVR. OMNIVM. RERVM. IVS. PERINDE HABEATVR. SERVETVR. AC. SI. E. LEGE. SENATVS. EDICTVS. ESSET. HABERETVRQVE.

VTIQVE. QVOS. [d] MAGISTRATVM. POTESTATEM. [e] IMPERIVM. CVRATIONEMVE CVIVS. REI PETENTES. SENATVI. POPVLOQVE ROMANO. COMMENDAVERIT QVIBVSQVE. SVFFRAGATIONEM. SVAM. DEDERIT. PROMISERIT. EORVM COMITIS. QVIBVSQVE. EXTRA. ORDINEM. RATIO. HABEATVR.

VTIQVE. EI. FINES. POMERII. PROFERRE. PROMOVERE. CVM. EX. REPVBLICA CENSEBIT. ESSE. [f] LICEAT. ITA. VTI. LICVIT. TI. CLAVDIO. CAESARI. AVG. GERMANICO.

VTIQVE. QVAECVNQVE. EX. VSV. REIPVBLICAE. MAIESTATE. DIVINARVM HVMANARVM. PVBLICARVM. PRIVATARVMQVE. RERVM. ESSE CENSEBIT. EI. AGERE. IVS. POTESTASQVE. SIT. ITA. VTI. [g] DIVO. AVG TIBERIOQVE. IVLIO CAESARI. AVG. TIBERIOQVE. CLAVDIO. CAESARI. AVG. GERMANICO. FVIT.

VTIQVE. QVIBVS. LEGIBVS. PLEBEIVE. SCITIS. SCRIPTVM. FVIT. NE. DIVVS. AVG TIBERIVSVE. IVLIVS. CAESAR. AVG. [h] TIBERIVSQVE. CLAVDIVS. CAESAR. AVG GERMANICVS. TENERENTVR. IIS. LEGIBVS. PLEBISQVE. SCITIS. IMP. CAESAR VESPASIANVS. SOLVTVS. SIT. QVAEQVE. EX. QVAQVE. LEGE. ROGATIONE DIVVM. AVG. TIBERIVMVE. IVLIVM. CAESAREM. AVG. TIBERIVMVE CLAVDIVM. CAESAREM. AVG. GERMANICVM. FACERE. OPORTVIT EA. OMNIA. IMP. CAESARI. VESPASIANO. AVG. FACERE. LICEAT

VTIQVE. [i] QVAECVNQVE. ANTE. HANC. LEGEM. ROGATAM. ACTA. GESTA DECRETA. IMPERATA. AB. IMPERATORE. CAESARE. VESPASIANO. AVG IVSSV. MANDATVVE. EIVS. A. QVOQVE. SVNT. EA. PERINDE. IVSTA. RATAQ. SINT. AC. SI. POPVLI. PLEBISVE. IVSSV. ACTA. ESSENT.

SANCTIO.

SI QVIS. HVIVSCE. LEGIS. ERGO. ADVERSVS. LEGES. ROGATIONES. PLEBISVE. SCITA SENATVSVE. CONSVLTA. FECIT. FECERIT. SIVE. QVOD. EVM. EX. LEGE. ROGATIONEVE PLEBISVE SCITO. [k] S. VE. C. FACERE. OPORTEBIT. NON. FECERIT. HVIVS. LEGIS ERGO. ID. EI. NE FRAVDI. ESTO. NEVE. QVIT. OB EAM. REM. POPVLO. DARE. DEBETO NEVE. CVI. DE. EA. RE. [l] ACTIO. NEVE. IVDICATIO. ESTO. NEVE. QVIS. DE. EA. RE. APVD SE. AGI. [m] SINITO.

Non semel vidit Smetius. Haec est pars legis, quam Regiam dicunt, de qua vide Ant. August. in lib. de legibus in Regia, & Guther. de offic. domus Augustae I. c. 31. Boiss. T. IV. 140.
a IVLIO CAESARI DIVO AVG. Boiss. b ET Boiss. c DI. Boiss. d COS. Boiss. e POTESTATE IN. Boiss. f LICEAT non est in Boiss. g LICVIT Boiss. h TIBERIVSQVE. CLAVDIVS. CAESAR. AVG. non sunt in Boiss. i VTIQE. QVAE. ANTE Boiss. k i. e. Senatusve Consulto. l ACTIONE. IVDICATIO. Boiss. m CI. SINITO. Boiss. addit.

1 *Romae in basi grandi marmorea, inventa ad arcum Septimii* CIↃ IↃ XLVII.

Contuli cum mſ. Pighii. Grut.

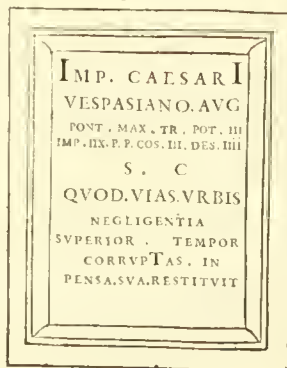
VICTORIAE
IMP. CAESARIS. VESPASIANI
AVGVSTI
SACRVM
TRIB. SVC. CORP. IVLIANI
C. IVLIVS. HERMES. MENSOR
BIS. HON. †INCVRAT. FVNCTVS. ET. NOMINE
C. IVLI REGILLI. FILI. DE. SVO. FECIT
CVI. POPVLVS. EIVS. CORPORIS. INMVNITATEM
SEX. CENTVRIARVM. DECREVIT

Apparet ad latus hujus inſcriptionis concavitas pedis aerei, olim immiſſi, ſed à poſteris avulſi, cujus hic effigiem ſolummodo appoſui.

Vidit Smetius. Boiſſ. T. III. 109.

†IIIIIVIRAT. Scal.

2 *Romae in area Capitolina, in baſi marm. elegantiſſima.*

IMP. CAESARI
VESPASIANO. AVG
PONT. MAX. TR. POT. III
IMP. IIX. P. P. COS. III. DES. IIII
S. C
QVOD. VIAS. VRBIS
NEGLIGENTIA
SVPERIOR. TEMPOR
CORRVPTAS. IN
PENSA. SVA. RESTITVIT

Vidit Smetius & Philander.

3 *Cumis.*

Boiſſ. T. III. 98.

IMP. CAESARI
VESPASIANO. AVG
PONT. MAX. TR. POT. *III
IMP. IIX. P. P. COS. III. DES. †III
‡S. PVTEOL
QVOD. VIAS. VRBIS
†NEGLIGENTIA
SVPERIOR. TEMPOR
CORRVPTAS. INPENSA
SVA. RESTITVIT

E Scip. Mazzellae, antiqq. Puteolanis.
* IIII. Boiſſ. † IIII. Boiſſ. ‡ S. C. Boiſſ.
† NEGLEGENTIA. Boiſſ.

4 *Aventici in Helvetia fragm.*

IMP. CAESARI. VESPASIANO
AVG. PONT. MAX. TR. POT. III
IMP. VIII. COS. III. DESIG.* IIII. P. P
. . . .

F. Guillimanni Helveticis.
* A. Urb, 830.

5 *Romae prope Capitolium in baſi marm. praegrandi.*

IMP. VESPASIANO. AVG
PONT. MAX. TRIB. POT. IIII
COS. VIII. DESIG. VIIII. P. P
SACRARVM. AEDIVM
RESTITVTORI
*ET. RITVVM. ANTIQVOR
CONSERVATORI
SODALES. TITII

Gruterus e Metelli ſchedis. Onufr. pag. 270. 2.
* Obſerva promicantem contra Chriſtianos calumniam. vid. CCXLIV. 7. & CCLXX. 2.

6 *Antiquerae Hiſpan. in D. Johannis.*

IMP. CAESARI. VESPASIA
NO AVG. PONT. MAX. TRIB
POT. VIII. IMP. XII. COS. VIII
P ∽ P ∽
L. PORCIVS. SABELL
VS. II. VIR. PECVNIA. SVA
D. D. D

Ex Morali & Panvinio.

7 ★

IMP. CAESARI
VESPASIANO. AVG
PONTIFICI. MAXIM
TRIBVNIC. POTEST. VIII
IMP. XVII. P. P
COS. VIII. DES. IX. CENSORI
CONSERVATORI. AEDIVM
SACRARVM. SODALES
TITII

Ex Panvinio.

8 ★

IMP. CAES. VESPASIANO
AVG. PONT. MAX. TR
POT. X. IMP. XX. P. P.
COS. IX. ET
IMP. VESPASIANO. CAE
SARI. AVG. F. PONT. TR
POT. VIII. IMP. XIIII
COS. VII

Ex Panvinii Faſtis.

9 *Tarracone fragm. in aedib. Monſerati.*

. . IBVNICIOS
. VESPASIANO
. . . PIISSIM.

E Schotti ſchedis.

10 *In agro Averſano in S. Mauri, fragment.*

. . . PASIANI CAESARIS

Ex Apiano.

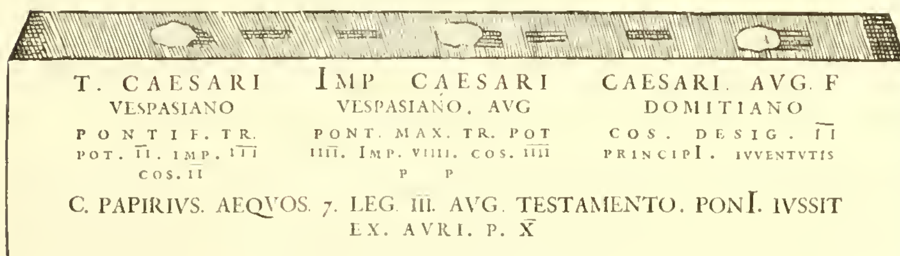
1 *Circa Cordubam antiquam ubi olim Castra Postumiana.*

SACRATA . DOMVS . AVGVSTO
M . CLODIVS . PONT . DESIG . CVM . ANIA
ET . M . CLODIO . RVSTICO . ET . CLODIO
MARCELLO . F . IM . CAES . VES
PASIANI . AVG . D . S . P . D . D

E Morali & Busbequianis.

2 *Romae in domo quondam Joh. Campolini, quae nunc est Andreae Cavalieri, ad campum Florae, in basi plana atque oblonga; in qua tria foramina, quibus adfixa creduntur fuisse simulacra capitum trium patris & filiorum.*

VESPASIANI
TITI
DOMITIANI

E Mazochio & Metelli schedis. Ursat. f. 324.

3 *Romae inscriptio arcus Titi, in via sacra, qua e foro ad amphitheatrum itur. in eo visuntur victoriae & triumphi pompa, qua ferebantur spolia templi Hierosolymitani, nempe Arca foederis, Candelabrum septem lucernarum, mensa panum Propositionis, Tabulae Decalogi, & Vasa sacra ex auro puro, quibus utebantur ad sacra templi.*

TITI Boiss. T. III. f. 6.

SENATVS
POPVLVSQVE. ROMANVS
DIVO. TITO. DIVI. VESPASIANI. F
VESPASIANO. AVGVSTO
*

Smetius vidit, & Po Bardus.
* ms. Piccarti addit quaedam, quae huc non pertinent.

4 *Romae inventum in hortis Palatinis.*

IMP. T. CAESARI
DIVI . F
VESPASIANO . AVG
PLEBS . VRBANA
QVAE. FRVMENTVM
PVBLICVM. ACCEPIT
ET . TRIBVS

Ex Panvinio.

5 *Tarracone, in Hispan. citer.*

IMP. TITVS. CAESAR
VESPASIANVS . AVG
P. M. TR. POTEST
COS. VIII. P. P

Ex Apiano.

6 *Ubi steterit ignoratur.*
Scaliger vult ab Onufrio fictum.

IMP. TITO. CAESARI. DIVI. VESPASIANI. F
VESPASIANO. AVG. PONTIFICI MAXIMO
TRIB. POT. X. IMP. [2] XVII. [3] COS. VIII. P. P
PRINCIPI . SVO . S. P. Q. R
[4] QVOD . PRAECEPTIS . [5] PATRIS . CONSILIISQVE . ET
AVSPICIS . GENTEM . IVDAEORVM . DOMVIT . ET
VRBEM. HIEROSOLYMAM. OMNIBVS. ANTE. SE
DVCIBVS . REGIBVS . GENTIBVSQVE . AVT . FRVSTRA
PETITAM. AVT. OMNINO. INTENTATAM. DELEVIT
*

Ex Onufrio. Boiss. T. III. 116.
1 S. P. Q. R. Boiss. 2 XVIII Boiss. 3 COS. VIII. non est in Boissardo. 4 QVI Boiss. 5 PATRIAE Boiss.
* A SOLO. Sic laudat Weizius ad Prudat. Apotheos.

7 *

IMP. CAESARI
DIVI. F. T. VESPAS
IANO. AVGVSTO
PONT. MAX. TRIB
POT. IMP. † X. P. P
CENSORI. CONSER
VATORI. AEDIVM
PVBLICARVM. ET
RESTITVTORI. AEDIVM
SACRARVM
SODALES. FLAVII
* P. MARTIVS. VERVS

Ex Roma Onufrii.
† XV. Bos. de Pontif. Imp. 2. §. 14.
* Marcius eius cum aliis bellum Parthicum sub M. Antonino Imp. confecit A. U. 917 Spartian. Idem praeses Cappadociae. Vid. almas. ad Spartian. f. 112. vid. etiam Dion. Gud.

8 *Romae in palatio Cardinalis Genuensis.*

FELICITATI. AVG. ET
PROVIDENTIAE
DIVI. TITI. IMP. VESPASIANI
AVG. F
SVBLATIS. POP. ROM. HOSTIB
PERNICIOSISSIMIS
C. AELIVS. SVCCESSVS
L. COCCEIVS. FELIX
S. P. F. C

Grutero Gudenst. e ms. Metelli.

1 *Interamnae.*

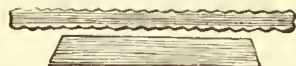
*
PROVIDENTIAE. TITI. CAESARIS. NATI
AD. AETERNITATEM. ROMANI
NOMINIS. SVBLATO. HOSTE. PER
NICIOSISSIMO. P. R
FAVSTVS. TITIVS. LIBERALIS
VI. VIR. AVG. ITER. P. S. F. C

Ex Buchelato. Est particula cxiii. 2. pertinet ad Tiberium.
* PROVIDENTIA. TI. CAESARIS. AVGVST. ex Jucundi schedis. Sigon. lib. 2. Emend. cap. 29.

2 *Aquiflaviae, quae nunc vulgò Chiaves, in Portugallia: in columna.*

DOMITIANI.

IMP. CAES. VESP. AVG. PONT
MAX. TRIB. POT. X. IMP. XX. COS. IX. P. P.
IMP. TITVS. CAES. AVG. F. PONT. TRIB.
POT. VIII. IMP. XIII. COS. VI

Duo versus studio abrasi: qui fortassis Domitiani nomen continebant.

C. CALPETANO. RANTIO. QVIRINALI
VAL. *FESTO. LEG. AVG. PR. PR
D. CORNELIO. MAECIANO. LEG. AVG
L. ARRVNTIO. MAXIMO. PROC. AVG
LEG. VII. GEM. FEL
CIVITATES X
AQVIFLAVIENSES. AOBRIGENS
BIBALI. COELERNI. EQVAESI
INTERAMICI. LIMICI. AEBISOC.
[1]QVARQVERNI. TAMAGANI

* CESTO cxcvii. 4.
1 QVARQVRVN Lig.

Ex Alfonso de Castro, & Metelli schedis. & Vasaeus in Chronic. fol. 461. Extat etiam apud Ligor.

3 *Neapoli in aedibus Comitis Matalonaei*

IMP. CAESAR
DIVI. [1]VESPASIANI
DOMITIANO. [2]AV
GERM. PONT. [3]MA
TRIB. POTEST. XIII
IMP. XXII. COS. *XVI
CENSORI. PERPET. [4]P
REG. VICI
VESTORIANI. ET
CALFVRNIANI

literis majoribus versus prior.

* A. U. 145.

A Pighio.
1 VESPASIANI F. 2 AVG. 3 MAX.
4 P. P. ita Verder. schedae tanquam nihil deesset, at non Pighii. Grut.

4 *Allorae in Hispania, in columna quae portam urbis sustinet.*

IMP. DOMITIANO
CAESARI
AVG. GERMANICO
L. MVNIVS. QVIR
AVRELIANVS
TI. COR..........
....
II. VIR. CONSTITVTI
D. P. P. D. D

Observatum ac descriptum ab August. Piersonio.

FLAVIA DOMITILLA

5 *Romae in choro S. Clementis, sub abside musiva in gradibus cujusdam suggestus. littera pulcherrima.*

FLAVIA. DOMITILLA. [1]FILIA. FLAVIAE. DOMITILLAE
IMP. CAESARIS [2]............ [3]ANI. NEPTIS. FECIT. GLYCERAE. L. ET
LIBERTIS. LIBERTABVSQ. POSTERISQVE. EORVM. CVRANTE
[4]T. FLAVIO. ONESIMO. CONIVGI. BENEMER.

Gruterus ex autographo Cittadini.
1 Haec tria verba hoc tempore non leguntur in lapide. 2 *Vespasiani.* Spanh. *de usu & praest. numism. dis.* 7. *p.* 610. 3 nec haec sex verba leguntur nunc in lapide. 4 CCLII. 6.

NERVAE.

6 *Romae inter Aventinum & Tiberim, ad pontem Sublicium, in hortulo quodam, basis parva marmorea.*

Boiss. T. v. 127.

IMP. NERVAE. CAES
AVG. PONT. MAX
TRIB. POT. COS. III. P. P
L. SERTORIVS. L. F
VOLT. EVANTHVS
AEDIL. C. C. *N. D. D. S. P. P

Exscripsit Smetius.
* Hae quatuor notae N D.D.S. non leguntur in Boiss.

7 *Romae in domo Ciampolini in columna parva.*

IMP. NERVAE. CAESARI
AVG. III. COS
TI. CLAVDIVS. FELIX. ET
P. LOLLIVS. PARIS
ALLECTORES
CVLTORES. SILVANI
IDEM. IMMVN.

E Marochio.

8 *In Hispania inter Borgius Vrgelli & Vmatiam juxta viam.*

IMP. NERVAE. AVG. GERMAN.
INFERIOR. PONT. MAX
TRIB. POT.

Ex Strada.

9 *Sabariae in finib. Austriae, in aede Martini fragment.*

....
....
.. CAESARI. NERVAE. AVGVST
.. IC. DAC. PO. MAXIM..
.. E. POTESTATIS. *PROCOS
V. [1]PAPIRIVS. AVGVR. SACERD
EX. COLONIA. SAVARIA.

E Lazio.
* V. *Spanh. de usu num. p.* 710. 1 V. CCCCXLVII. 10.

1 *Ad Septem Lucernas Romae.*

*LIBERTATI. AB. IMP. NERVA. CAESARE. AVG. ANNO
AB. VRBE. CONDITA. DCCC. XXX. XXXII. XXXIIII

E Marochio.

* Huc alludit Plin. l. 9. epist. ad Quadratum: *Primis diebus redditae libertatis*. Nummus Nervae Imp. Caes. Aug. Cos. III. in altera parte corona quema cum inscriptione EXVLES. ROM. RED. S. P. Q. R. apud Tristanum. Nummus Nervae & Traiani inscriptum LIBERTAS. AVG. LIBERTAS PVBLICA RESTITVTA. SECVRITAS. POP. R.

2 *Inventum prope Antium; habetque D. Alex. Corsinus.* SERGIAE MATRIS NERVAE.

S L R G I A E
LAENATIS. F
*P L A V T I L L A E
M A T R I
I M P. N E R V A E
C A E S A R I S. A V G

E Manutio & schedis Ursini.

* Al. Plutillae.

TRAIANI. DECII. Fabrett. emend. p. II. † INCLITO. Verder.

3 *Tarracone ad D. Barbarae. Eadem quae habetur* CCLXXIII. 5.

sic
*PIO. ADQVE. †INVICTO
DN. TRAIANO. NOBILISSIMO
AC. FORTISSIMO. ET. FELICISSIMO
C A L S A R I. S E P T I M I V S
A C I N D I N V S. V. C̄. A
G E N S. P E R. H I S P A N I A S
V. C̄. P. T̄. VICE. SACRA. COGNOSCENS
NVMINI. MAIESTATIQVE. LIVS
S E M P E R. D I C A T I S S I M V S

E Verderii & Schotti schedis.

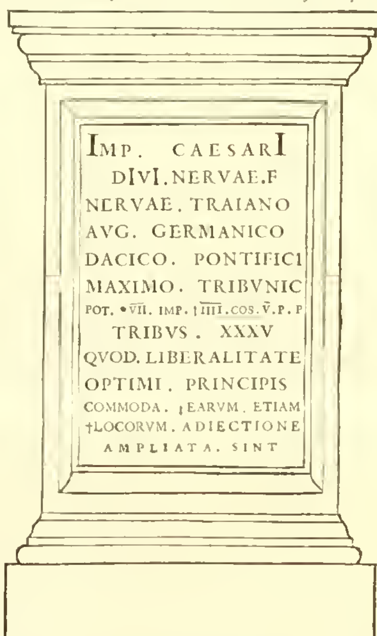
* Non reposita est haec suo loco. Loquitur enim de Q. Trajano Decio Imp. idque patet e titulis Caesaris, tum etiam inde, quod faciat mentionem vi anil per Hispaniam. Nam siglas ita expono. *Vir. Clarissim. Agens per Hispaniam Vicariatum.* : T *Vice sacra &c.* nam pro P. T. quod lapis habet, & Provincia Tarraconensis exponi posset, aliae schedae habent ET. Gud.

4. *Romae in S. Silvestro.*

PIETATI. ET. FELICITATI
IMP. CAES. DIVI. NERVAE. TRAIANI. AVG
GERM. PONT. MAX. TR. POT. III. COS. II
P. P
EX. S. C

Gutenstenius Grutero e ms. Metelli.

8 *Romae in impluvio domus Cardin. de la Valle, basis mar. perelegans.*

Smetius descripsit.

* VIII. Boiss. † III. Boiss. ‡ FABRVM Boiss. † Plin. Paneg. *Populo locorum quinque millia adjecisti.* vid. Cujac. VII. Observ. 14. & X. 37. Observ.

5 *

PIETATIS. IMP. CAESARIS
DIVI. NERVAE. *F. NERVAE
TRAIANI. AVG. GERMANICI
P. M. TR. POT. III. COS. III. P. P
EX. SC

Ex Fastis Onufrii.

6 *

IMP. CAESAR. DIVI
NERVAE. F. NERVA
TRAIANVS. AVGVSTVS
GERMANICVS. DACICVS
PONTIF. MAXIMVS
TRIB. POT. IIII. COS. IV
VICTO. DECEBALO

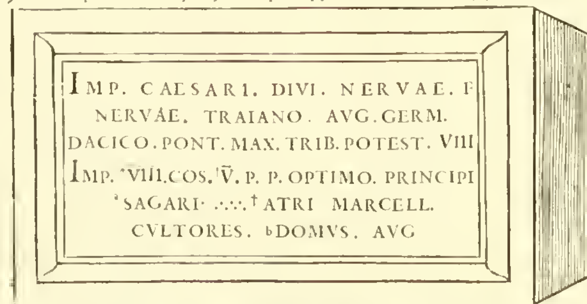
Ex Panvinio.

7 *Salamiae quae villa Hispan. in cippo quodam.*

I M P E R A T O R I
C A E S A R I. D I V I
N E R V A E. F I L I O
N E R V A E. T R A
I A N O. A V G
G E R M. P O N T
M A X. T R I B
P O T. I I I I. C O N
I I I I. M V N I C I P I
V M. I N L I P E N S E
D D

Ex Morali.

9 *Romae apud Gentilem Delph. basis marm. plana a posteriorib. ad modum labelli superne excavata.*

* Boiss. & Onuf. IIII. & sic Ligor. A. U. 858.

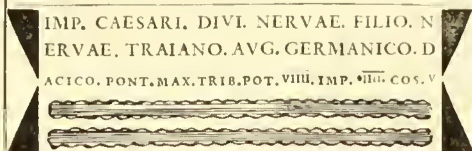
† VI. Bois.

† THEATRI. Bois. T. V. 109.

Vidit Smetius. a SACRI THEATRI. Boiss. b s. imaginum. v. ccxxxviii. 12.

1 *Romae in vinea Cardinalis Carpensis: tabula marm. crassa, in qua Trajani stemma est, & * sub eo Hercules, dextra clavam, & sinistra leoninam tenens. Item Mercurius dextra crumenam, sinistra autem caduceum & vestem gerens.*

* Boissi. T. IV. 80.

IMP. CAESARI. DIVI. NERVAE. FILIO. N
ERVAE. TRAIANO. AVG. GERMANICO. D
ACICO. PONT. MAX. TRIB. POT. VIIII. IMP. *IIII. COS. V

* III. Boissi.

Vidit Smetius.

2 *Antiquariae Hispan.*

IMP. CAESARI. DIVI. NERVAE. F. NERVAE. TRAIANO
AVG. GER. DACICO. PONT. MAX. TRIB. POT
XIII. IMP. VI. COS. VI. P. P. OPTIMO. MAX
IMO. QVE. PRINCIPI. NESCANIENSES
D . D

Gruterus è schedis Archiepiscopi Augustini.

3 *In Hispania in ruinis pagi Marquesiae.*

IMP. CAES. NER. TRAIANO
AVG. GERM. DAC. PARTH. PON
MAX. TR. P. XV. COS. VI. P. P. DE
ROM. IMPERIO. DE. PATERNA
ET. AVITA. HISP. PATRIA. ET. DE
OMNI. HOMIN. GEN. MERITISS
POPVLARES. PROVINC
AREVATVM
OPTIMO. PRINC

Ex Panvinio, & Schotti schedis.

4 *Columnae Trajani, quae Romae in foro ipsius stat, inciduntur in circumitu res gestae ejus bello Dacico, & aliis expeditionibus militaribus. Alta est pedes* CXXVIII. *praeter basim, quae cum columna efficit* CXL. *Structa est lapidibus* XXIIII. *tantae vastitatis, ut opus videatur non hominum, sed Gigantum. Singuli lapides sive partes columnae, continent gradus octo. per hos patet ascensus ad superiora, per interiorem partem concavam. Lumen praebent ascendentibus fenestellae* XLIIII. *Inscriptio ista est.*

Boissi. T. III. 118

SENATVS. POPVLVSQVE. ROMANVS
IMP. CAESARI. DIVI. NERVAE. †F. NERVAE
TRAIANO. AVG. GERM. DACICO. PONTIF
MAXIMO. TRIB. POT. XVII. IMP. VI. COS. VI. P. P
AD. DECLARANDVM. QVANTAE. ALTITVDINIS
MONS. ET. LOCVS. *TAN[...]BVS. SIT. EGESTVS

† NEPOTI Boissi.

* *tantis operibus*, alii. ita Fabret. ad Col. Traj. p. 51. & ms. Smetii & Eryzo. TANTIS. E COLLIBVS Boissi. inepte.

Legit atque exscripsit Smetius.

5 *Beneventi in Campania, in arcu Trajani.*

IMP. CAESARI. DIVI. NERVAE. FILIO
NERVAE. TRAIANO. OPTIMO. AVG
GERMANICO. DACICO. PONT. MAX. TRIB
POTEST. † XVIIII. IMP. VII. COS. VII. P. P
FORTISSIMO. PRINCIPI. S. P. Q. R

† XVIII. Apian & Verd. item Smetii manuscriptus, qui Romae vidit.

Ex Smetio, Apiano & Verderii schedis.

6 *Anconae primaria Piceni civitate, arcus Trajani adhuc integer in portu extat, sic inscriptus.*

PLOTINAE
AVG
CONIVGI. AVG

IMP. CAESARI. DIVI. NERVAE. F. NERVAE
TRAIANO. OPTIMO. AVG. GERMANIC. DACICO
*ET. CYRIACO. PONT. MAX. TR. POT. XVIIII. IMP. † VIII
COS. VI. P. P. PROVIDENTISSIMO. PRINCIPI
SENATVS. P. Q. R. QVOD. ACCESSVM
ITALIAE. HOC. ETIAM. ADDITO. EX. PECVNIA. SVA
PORTV. TVTIOREM. NAVIGANTIBVS. REDDIDERIT

DIVAE
MARCIANAE
AVG
SORORI. AVG

† IX. PANVIN XI COS. VII Land. & sic Ligor.

Ex Smetio & Goltzio. Schott. Itinerar. Ital. p. 134.
* ET. CYRIAC. Has voces reposui ex Schotti itiner.

1 *In Hispan. ad Monumentum Pontis Trajani, vulgo dicti de Alcantare.*

IMP. CAES. D. NERVAE. F
NERVAE. TRAIANO. AVG
GERMANICO. DACICO. PONT
MAX. TR. POT. COS. VIII
IMP. V. P. P

Ex Strada.

2 *Hellerenae in Lusitan. ubi quondam Castra vetera.*

IMP. CAESARI. DIVI. NERVAE. F
NERVAE. TRAIANO. OPTIMO. AVG
GER. PARTHICO. DACICO. PONTIF
MAXIM. TRIBVN. POTEST. XVIIII
IMP. XI. COS. VI. P. P. DD. M. F. V
P. P. D

Ex Morali.

HADRIANI.

3 *Apud Bowes in Richmondia, in templo.*

IMP. CAESARI. DIVI. TRAIANI . . . . .
DIVI. NERVAE. NEPOTI. TRAIA . . . . . .
NO. AVG. PONTIFICI. MAXI . . . .
COS. I . . . PP. COH. IIII. F . . . .
. . . . . . IO. SEV . . . .

Grutero Camdenus.

4 *In Tustein Transilvaniae.*

IMP. CAES. DIVI. TRAI
PARTH. F. NERVAE. NE
POTI. TRAIANO. HADRIA
NO. AVG. PONT. MAX
TRIB. P

E Lazio.

5 *Burdegalae erutum* CIↃ.IↃ.XCIV. *in via Lupi.*

DIVI. ADRI. P. P. MEMO
L. SAB. PROC. D. D.

Gruterus è Verderii schedis.

6 *Romae.*

IMP. CAESARI. DIVI
TRAIANI. PARTHICI
FIL. DIVI. NERVAE. NEP
TRAIANO. HADRIANO
AVG. PONT. MAX. TRIB
POTEST. COS. II. *P. P
IIII. VIR. VIAR
Q. TAMVDIVS. Q. F. PALAT
GRAIVS. VIENNA
L. AVRELIVS. L. F. OVF
TYRANNVS. INTERAMN. NAHAR
TI. IVLIVS. TI. F. STEL
VERECVNDIANVS. BONONIA
Q. TAMVDIVS. SEX. F. ARRIVS
REATE. FAC. CVR

E Panvinio.

* vid. Casaub. ad Spart. Hadrian. c. 6. & Pagium Differt. Hypat. part. 2. c. 5. l. 9.

7 *In Transilvan.*

IMP. CAESARI
DIVI. TRAIANI. PAR
THICI. F. DIVI. NERVAE. NE
POTI. TRAIANO. HA
DRIANO. AVG. PONTIFI
CI. MAX. TRIB. POTE
STA. II. COS. II. P. P
COLON. VLPIA. TRAIA
NA. AVG. DACIAE. SAR
MIZG. *L. C
FEL. PAP

E Lazio. Correctum & suppletum ex Trosteri Dacia. l. 1. cap. 40.

* Haec quatuor ultima verba non habet Trosterus loco laudato.

8 ✶

IMP. CAES. DIVI
TRAIANI. PARTHICI. F
DIVI. NERVAE. NEP
TRAIANO. HADRIANO
AVG. PONT. MAX
TRIB. POT. III. COS. III
IMP. II. P. P
RHODANICI
INDVLGENTISSIMO. PRINCIPI

Ex Commentariis Panvinii.

9 *Grumenti in Lucanis, in templo S. Laverii ad Sauram flumen.*

IMP. CAESARI
DIVI. TRAIANI. PARTH
DIVI. NERVAE. NER. P
TRAIAN. HADRIANO. AVG
PONT. MAX. TR. POT. III
COS. III
L. AQVILIVS. MANIVS
AED. PR. IIVIR. *Q
OB. HON. AVGVR
D. D

Habuit Scaliger ab Vorstio Medico, Philosophiae Profess. Lugduni Batavorum. Consule Lighmi.

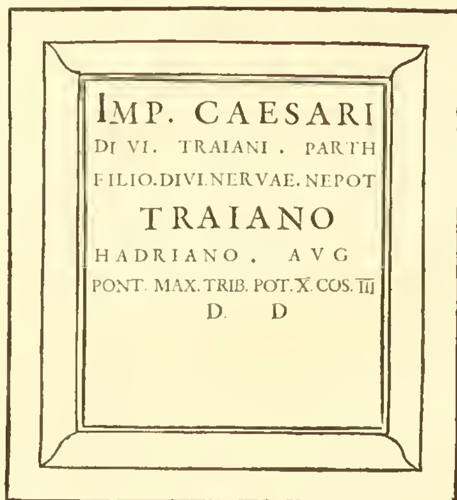
* ☉

10 *Jaennii Hispan.*

IMP. CAES. DIVI. TRAIANI. PART
F. DIVI. NERVAE. NEP. TRAIAN
HADRIANO. AVG. PONT. MAX
TR. P. VIII. COS. III. P. P

E Schotti schedis.

1 *Romae in vinea Card. Carpensis: tabula marmorea.*

Descripsit Smetius.

8 *Romae sub porticu domus Conservatorum, in Capitolio, basis marmorea praegrandis.*

Boiss. T. III. 91.

Sinistrum illud latus, tres regiones, dextrum vero duas, cum suis curatorib. denunciatoribus & vicis, eorumque magistris continent, sicuti sequentibus duabus paginis descripta sunt. A tergo fortassis reliquae regiones eodem modo descriptae erant: nulla tamen literarum vestigia supersunt. putarique potest omnino omissas esse, eo quod pauciores, aut nullos insigniores vicos haberent. Victor enim in libello suo de Regionibus urbis vix ullos praeterquam in his quinque regionibus vicos numerat.

* A. U. 871.

2 *Theani civitate Apuliae.*

IMP. CAESARI
DIVI . TRAIANI . PARTHICI . F
DIVI . NERVAE . NEPOTI
TRAIANO . HADRIANO . AVG
PONT . MAX . TRIB . POT . XIII
COS . III . P P
OPTIMO . MAXIMOQ . PRINCIPI
THEANENSES . DD

Ex libro Petri Apiani.

3 *Arionae Hispan. in basi statuae equestris.*

IMP. CAES. DIVI. TRAIANI
PARTH. F. DIVI. NER. NEP
TRAIANO . HADRIANO
AVG. PONT. MAX. TRIB
POT. XIIII . COS . III . P. P
MVNIC . *ALBENGENSE
VRGAVONEN . D. D

E schedis Ant. Augustini.

* Albense Metel. sched.

4 *Non procul a Varhelii ruinis, in Vicetl, ad templum ... in Transylv. in pago Wes..., non procul a propugnaculo Deva.*

IMP. CAES. DIVI . NERVAE
TRAIANO. HADRIANO . AVG
PONT . MAX . COS . III . P . P
CVIVS . VIRTVTE . *DACIA . IMPE
RIO . ADDITA . FELIX . EST
M . ARRIVS . †Q . R . COL VL
PIAE . TRAI . SARMIZ
DEVOTVS . NVMINI . EIVS
EX . VOTO . P

Ex Zamosio. c. 3. Exstat & apud Trost. Daciae lib. IV. c. 21.

* In nummis legitur DACIA FELIX v. Spanh. de usu & praest. numism. diss. 8. pag. 72.

† Sic in p. CCCXLVI I. 4.

5 *Tibure reperta basis marmorea.*

IMP . CAESARI . DIVI . TRAIANI
PARTHICI . FIL . DIVI . NERVAE . NEP
TRAIANO . HADRIANO
AVG . PONT . MAX . TRIB . POT . VIII
IMP . II . COS . III . P . P . OPTIMO
MAXIMOQ . PRINCIPI

MAGISTRI . AVGVSTALES
L . CORNELIVS . MAXIMVS
C . IVLIVS . SVCCESSVS
T . FLAVIVS . PRISCVS
TI . CLAVDIVS . SEVERVS
Q . LVTATIVS . PROCVLVS
M . OCTAVIVS . HONORATVS

IN . AETE . . . . AM
LIBERALIT . . . . DAM
QV . . . . TAE . . .
S . P . P

Ursinus Grutero.

6 *Serganae agri Lucensis oppidulo.*

IMP . CAESARI . DIVI
TRAIANI . PARTHICI . F
DIVI . NERVAE . NEP .
TRAIANO . HADRIANO . AVG
PONT . MAX . TRIB . POTEST
XVII . COS

Ex Apiano.

7 *Romae ad D. Pauli, extra muros.*

IMP . CAESARI . DIVI
TRAIANI . PARTHICI . F
DIVI . NERVAE . NEPOTI
TRAIANO . HADRIANO
AVG . PONTIF . MAXIM
TRIB . POTEST . XVII . COS . III . P . P
COLONIA . OSTIA
CONSERVATA . ET . AVCTA
OMNI . INDVLGENTIA . ET
LIBERALITATE . EIVS

Gruterus e Cittadini ms. codice.

In sinistro praecedentis baseos latere.

[1]L. CEIONIO. COMMODO. SEX. VETVLENO. CIVICA. POMPEIANO. CoS

REG. I.
CVR
C CVRTIVS ς L IVCVNDVS
DENVNCIAT
P HELVIDIVS P L HERMES

VICO CAMENARVM
C PVBLILIVS 7 L CHRESTVS
M VLPIVS M L FIRMIVS
TI IVLIVS TI. L ATIMETVS
M SERVILIVS L F CELER

VICO DRVSIANO
C IVLIVS C F VERVS
Q TREBONIVS Ɔ L PRIMIGENIVS
D LVCILLIVS ς L THALLVS
Q CAECILIVS Q L THALLVS

VICO SVLPICI VLTERIOR
C IVLIVS C L THEODORVS
ς PVBLICVS ς L SELEVCVS
TI CLAVDIVS TI. L BATHYLLVS
C VALERIVS C L ATHENAEVS

VICO SVLPICI CITERIORIS
L VALERIVS L L DIODORVS
T VOLVSIVS T F MAXIMVS
C VIVATIVS C L SEVERVS
C IVLIVS C L GRYPHIVS

VICO FORTVNAE OBSEQVENT
P MOTILIVS P L HERMES
TI CLAVDIVS TI. L PLACIDVS
M MVTIVS M L FAVSTVS
M POPILIVS M L VICTOR

VICO PVLVERARIO
C ATILIVS C L SILVESTER
L OTACILIVS L L TROPHIMVS
M IVLIVS M L STEPHANVS
L DOMITIVS L L BOBERIVS

VICO HONOR ET VIRTVTIS
7 MALANIVS 7 L SALVTARIS
L BALBIVS L L HILARIO
Q VMBRICIVS Q L MODERATVS
C MVCIVS L L DICAEVS

VICO TRIVM ARARVM
L VALERIVS L L EVHODVS
7 POSTVLENVS 7 L [2]ELVTIO
T HELVIDIVS T F EVTYCHES
C IVLIVS. C. L. EPHESIVS. QVI. ET. MASCVTIVS

VICO FABRICI
C FVRIVS T L VERVS
7 CLAVDIVS 7 L EPICTETVS
C TVRRANIVS C L PRIMVS
Ɔ IVLIVS 7 L DEMETRIVS

REG X.
CVR
C CORNELIVS C L EVCOLPVS
DENVNCIAT
L VELIVS L F SALVTARIS

VICO PADI
C AVRELIVS C L APOLAVSTVS
L CAECILIVS L L RVFINVS
[3]M FVRIVS M L FORTVNATVS
C PETRONIVS C L FELIX

VICO CVRIARVM
M CARVILIVS M L CRESCENS
C NAEVIVS C L AMPLIATVS
L VALERIVS L F EVHELPISTVS
M VLPIVS AVG. L GAETVLICVS

VICO FORTVNAE RESPICIENTIS
Q CLAVDIVS Q L PHOEBVS
A STATILIVS A L EVTYCHVS
C ATILIVS C L CRATERVS
P AELIVS AVG L ONESIMVS

VICO SALVTARIS
L SERVIVS L L EXPEDITVS
P MARCIVS P L SYRIACVS
L SPEDIVS L L AMANDVS
C TVLLIVS C L PHILIPPVS

VICO APOLLINIS
C NORBANIVS C L HELLENICVS
P SCANTIVS Ɔ L FELIX
Q FVLVIVS Ɔ L PARDVS
M ACVTIVS M L EVTYCHVS

VICO HVIVSQVE IDIEI
A ATTINIVS A L CARPOPHORVS
L IVLIVS L L PRIMITIVVS
M CLODIVS 7 L FELIX
C OFILIVS C L EVHELPISTVS

REG XIIII.
CVR
P CAESIVS P L CRESCENS
DENVNCIAT
SEX. LICINIVS ς L EVTYCHVS

VICO FIDII
P SCANTIVS P L PHILETVS
L ANNIVS C L TELESPHOR
M IVLIVS M L IRENVS
P BAEBIVS P L IVLIANVS

VICO FRVMENTARIO
L AGRILIVS L F LVCRIO
SEX. PETRONIVS . . • EVSCHERVS
P PETINIVS P L PRIVIGINAS
CN CAECILIVS CN. L CORAVLO

VICO TRIVM VIARVM
CN GEMINIVS CN. L PHOENIX
L CAECILIVS P L FVSVS
T MANNIVS T L ANTIOCHVS
D LABERIVS D L ANTICYRVS

VICO CEISETI
P IVLIVS P L †THRALLVS
C VIRIVS C L THALPVS
A MARTIVS A L SORVS
P CAECILIVS P F TROPHIMVS

VICO VALERI
M CAECILIVS M L ....
Q PETINVS Ɔ L FELIX
TI CLAVDIVS TI L ....
M CAECILIVS M L ....

VICO LACI MILIARI
P BAEBIVS P L SYNTROPHVS
C NVMISIVS C L APOLLINARIS
C BAEBIVS 7 L SOTER
TI CLAVDIVS TI. L ....

VICO FORTVNATI
A MARCIVS A L FRVCTVS
C IVLIVS C L PARADOTVS
A FABIVS A L MELIOR
Q VICRIVS Q L MARTIALIS

VICO CAPITIS CANTERI
M OCTAVIVS M F QVIETVS
L VALLIVS L L PHOEBVS
P IVLVIVS P L MARTIALIS
M GAVIVS L M AMPHION

VICO [1]TRIVM ALITVM
L FAENIVS L L LAVRENTINVS
L CORNELIVS P F VIATOR
Q POSTVMIVS Ɔ L CREPNOS
L OLLVS[2] L L PRIMITIVVS

VICO NOVO
SEX. IVLIVS SEX. L [3]PAMYRVS
P BAEBIVS P L ATHENIO
M CLAVDIVS M L HERMES
L FVLVIVS Ɔ L MERCVRIVS

VICO LORETI MINORIS
L VIBIVS *sic* L L HALIADES
TI CLAVIVS TI. L EVTYCHVS
M NVMISIVS M L AGATHOPVS
CN AVIDIVS CN. L PRISCVS

VICO ARMILVSTRI
C IVLIVS C F CRESCENS
T STATIVS T F PVDENS
Q OCTAVIVS Q F FVLVVS
C IVLIVS C F EPAPHRODITVS

VICO COLVMNAE LIGNEAE
C VALERIVS Ɔ F FELIX
M ANNIVS M L EPIDICVS
C VALERIVS L F ATTALVS
L SVLPICIVS L F FELIX

VICO MATERIARIO
Q MVCIVS Q F MARCELLVS
TI CLAVDIVS TI. F EVTYCHES
M CVSINIVS M F EVTYCHVS
L VALERIVS L L HYMNVS

VICO MVNDICIEI
TI CLAVDIVS TI. L ANESTITVS
T STATILIVS T F AMPHIBIANVS
P ALBIVS P L IANVARIVS
L PACATIVS L L SVCCESSVS

VICO LORETI MAIORIS
L CAESENNIVS L L ....
C CORNELIVS C L POLIODORVS
TI CLAVDIVS TI. L STRATVS
CN STATIVS CN. F ZOSIMVS

VICO FORTVNAE DVBIAE
TI CLAVDIVS TI. L AMARANTHVS
L AVFIDIVS L F AVFIDIANVS
7 ATTIVS 7 L CALLISTVS
[4]T RVTILIVS T F VERVS

1 A. Urb. 888. A. Christi 135.
2 L. Flutio h. e. Aelution. Gud.
3 L. Furius Fortunatus MLXXVII. 1.

• Eucaerus in lap. Rom.
† leg. Thallus ut supra in vico Drusiano.

1 Larum Alitum.
2 v. XXXVIII. 13.
3 l. Lamyrus. Gud
4 T Rutilius Varus sub Vespas. in p. CCCCLXV. 3.

In dextro ejusdem basis latere.

REG XII
CVR

L HELVIDIVS L L . . . .
P ANNIVS . . . .

DENVNCIAT

L STATILIVS L L . . . .

VICO VENERIS ALMAE

T FLAVIVS T L HILARVS
B VIRTIVS P L SATVRNINVS
L CORNELIVS L L . . . .
. PONTIVS . . . .

VICO PISCINAE PVBLICAE

. . . .
T FLAVIVS T L . . . .
T FLAVIVS T L . . . .
M IVLIVS M F . . . .

VICO DIANAE

Q . . . . . . Q F . . . . . .
C PETRONIVS Ɔ L CRESCENS
T RVTILIVS T L . . . .
T FLAVIVS T L EVTYCHVS

VICO CEIOS

A . . . . . . A L VENVSTVS
TI CLAVDIVS TI L MERCVRIVS
. CAELIVS T L EVTYCHVS
C CLODIVS C L TROPHIMVS

VICO TRIARI

L ANNIVS L L STEPHANVS
M . . . . M L . . . .
C . . . . C L . . . .
M . . . . . . M L THREPTVS

VICO SIGNI SALIENTIS

SEX AELIVS SEX L . . . .
. . . . C L RESTITVTVS
. . . . P L TYRANNVS
. . . . Ɔ L EVPHODRISVS

VICO LACI TECTI

C IVLIVS C L EVTYCHVS
Q IVBENTIVS Ɔ L LIBER
L CORNELIVS L L PVSIO
. . . . L L FARCTVS

VICO FORTVNAE MAMMOSAE

M CALPVRNIVS M L PRIMVS
M AVRELIVS M L SVCCESSVS
C IVLIVS C L POMPEIANVS
SEX AVONIVS SEX L FAVSTINVS

VICO COLAFITI PASTORIS

M VALERIVS M L ANICETVS
L MALIVS L L DIONYSIVS
TI CLAVDIVS TI L GEMELLVS
L AEMILIVS Q F FLORVS

VICO PORTAE RVDVSCVLANAE

P FLAMINIVS P L ENCOLPVS
C ATTEIVS C L COSMVS
L FVFICIVS L F TROPHIMVS
L VOLVSIVS L F ASIATICVS

VICO PORTA NAEVIA

TI CLAVDIVS TI F ETERODES
L VALERIVS L L PRIMITIVVS
C IVLIVS C L AGRATVS
Q FVLVIVS Q L FELIX

VICO VICTORIS

Q FVSCIVS Q L ONESIMVS
L DOMITIVS L L HYPNVS
M . . . . . . M L POSIMVS
TI CLAVDIVS TI L HILARIANVS

REG XIIII
CVR

M LEPIDIVS L L MONTANVS

DENVNCIAT

P GRANIVS L L FELIX

VICO CENSORIS

T FLAVIVS AVG L ONESIMVS
M IVLIVS M L PHILETVS
C ASIRANIVS C L HEBENVS
L [1]CORNELIVS L L HERMES

VICO GEMINI

T FLAVIVS T F IANVARIVS
SEX PVBLICIVS SEX L [2]SVCCESSVS
C IVLIVS Ɔ L . . . .
P . . . . . . L L CRESCENS

VICO ROSTRATAE

M ERMIVS M L DIVTVRNVS
P VALERIVS P L EPICTETVS
T FVRFANIVS Ɔ L ONESIMVS
Q VARRONIVS Q L AGATHO

VICO LONGI AQVILAE

M SAVFEIVS M L IVSTVS
G NAEVIVS C L CALLISTVS
P PETRONIVS SP F HERMONA . . .
M TREBONIVS M F TAVRISCVS

VICO STATAE SICCIANAE

L DVRATENVS L L HERMIBIVS
L PRECILIVS L L CHARITA . . .
Q VEHILIVS Q L NICANDER
C IVLIVS C L MERCVRIVS

VICO QVADRATI

L VALERIVS L F CALLISTVS
C BAEBIVS Ɔ L FELIX
L VOLVMNIVS L L MACRINVS
C TETTIENVS C L ZMARAGDVS

VICO RACILIANI MINORIS

T VOLVSIENVS T L ZMARAGDVS
CN SALENIVS CN L MARTIALIS
Q POMPONIVS Q F FORTVNATVS
L TEPIDIVS L L FELIX

VICO RACILIANI MAIORIS

T FLAVIVS T F EVTYCHES
T FVRIVS Ɔ L VICTOR
T FLAVIVS T L APOLLONIVS
T MINICIVS T F FRVCTVS

VICO IANVCLENSIS

L FABIVS L L FELIX
C MVRSIVS C L FELIX
T FLAVIVS T L PHILINVS
M AEMILIVS M L ONESIMVS

VICO BRVTIANO

A FVLVIVS Ɔ L FELIX
Q ABRVTEIVS Q L ANORTP . . . .
D CAECILIVS D L HERMES
L NVMERIVS L F FELIX

VICO LARVM RVRALIVM

D IVNIVS D L . . . .
A NONIVS A L . . . .
L SEPTIMIVS L L EVHODVS
P SCANTIVS P L . . . .

VICO STATVAE VALERIANAE

Q PETINIVS Q L HERACL . . S
[1]C ANTISTIVS C L AGA . . NVS
SEX MANNEIVS SEX L AGATHANGELVS
T AVRELIVS T L THERMVS

VICO SALVTARIS

L IVLIVS L L [2]CARPVS
P AELIVS P F IVCVNDVS
L ANTONIVS L L LVPVS
L LICINIVS L L HILARVS

VICO PAVLI

M MANNEIVS M L [3]AV . . . . . S
L [4]NICEREVS L L ONESIMVS
A PETINIVS . . FORTVNATVS
T FVRFANIVS . . HILARVS

VICO SEX. LVCEI

. [5]IVLIVS . . VALENS
. IVLIVS . . . . S
. CASSIVS . . . . S
. CAEDITIVS . . . . S

VICO SIMI PVBLICI

M QVESTVLEIVS . . FELIX
TI CLAVDIVS TI L . . . . S
L ARVNTIVS . . . . NVS
. VETTIVS . . . .

VICO PATRATILLI

L VALERIVS L L . . . . S
. FLAVIVS . . . .
. CETRARIVS . . . .
. DICEIONIVS . . . .

VICO LACI RESTITVTI

. VALERIVS . . . .
. POLLENIVS . . . .
. [6]HERENNVLEIVS . . . .
. PERPENNA . . . .

VICO SAVFEI

P EGNATIVS P L ONESIMVS
V VISENIVS L L HELPIDES
L OMARASIVS L L FORTVNATVS
P AELIVS P L ENPOC . . . .

VICO SERGI

C SERGIVS C F . . . .
L DOMITIVS L L CRESCENS
A FVRIVS A F IVSTVS
C IVLIVS C L CALLISTVS

VICO PLOTI

M COSSVTIVS M L FELIX
P SCANTIVS Ɔ L CAPRATINVS
M STRVCIVS M L MEATVS
C VERCINVS C L CRESCENS

VICO TIBERINI

. OCTAVIVS P L PAEDEROTVS
P AEPAEDIVS P L HERMES
L LICINIVS L L HIRACLIDA
C VISELLIVS C L [7]SETEIANVS

Vidit descripsitque Smetius
1 vid. DCCCCXXXVI. 9.
2 vid. DCLXXIV. 8.

1 Hoc nomen ex marmore addidit Gudius.
2 Julii Carpi cujusdam mentio in l. XI. D. de duobus reis e lib. XI. respons. Papini.
3 Alii Avitus Rein. ex DCCCLXXIX. 11.
4 F. Cicereius. Rein.
5 De Julio Valente graviter aegrotante Plin. V. ep. 5.
6 A. Herennuleius Cettarus Rein. ex p. MXXVII. 2. Rein.
7 An Sittianus e DCCCLXXV. 3?

1 *In Transilvania.*

IMP. CAES. DIVI. TRAIANI. PARTH. FIL
DIVI. NERVAE. NEPOTIS. TRAIANO. HADRIANO.
AVG. PONT. MAX. TRIB. POT. XXII. IMP. II
COS. III
†DERESIVS. RVSTICVS. CVRATOR. *VELETRIARVM
TIBERIS. ET. CLOACARVM. VRBIS

Ex Lazio.

† I. L. MESSIVS. e CLXXXXVII. 5. Gud. * Leg. ALVEI ET RIPARVM. Gud.

2 *Jaurini in Hungaria, in Ecclesia Cathedrali in campanili, literis palmarib.*

IMP. CAES
TRAIANO
HADRIANO
AVG. P. P. TRIB. POT
XXI. COS. III. IMP. II.
L. AELIVS. CAES. FIL
TRIB. POTES. COS. II.
PROCOS. XV. VIR
SACRIS. FACIVND

Ex Bongarsii, ac Clusii schedis.

3 *Mirobrigae Hispan. fragm.*

. . L. P. C . . .
. . A I A N . . . .
. . H A D R I . . . .
. . E R M I . . . . .
. . P H A . . . . . .
. . M V N E . . . . .
. . M I R O . . . . .

Ex Strada.

4 *Fundis in Latio, extra oppidum in porticu aedis divi Francisci, in columna quadam.*

PAVLINAE

DOMITIAE
PAVLINAE. SORORI
IMP. CAESARIS
TRAIANI. HADRIANI
AVG
FVNDANI
D. D

Tristan. vid. Fabret. *ad insc.* c. IX. p. 666. & Spanh. de *usu numis.* p. 633.

Smetius à Pighio.
Sic hunc lapidem ex Ligorio supplevit & correxit Gudius, qui in Grut. erat mutilus.

5 *Olisipone.*

SABINAE AVG

SABINAE. AVG
IMP. CAES. TRAIA
NI. HADRIANI. AVGVSTI
DIVI. NERVAE. NEPOTI
DIVI. TRAIANI. DAC. PAR
FIL. D D. *FELICITAS. IVLIA
OLISIPO. PER
M. GELLIVM. RVTILIVM. ET
L. IVLIVM. AVITVM.

E Schotti schedis.
* Vide Plin. lib. IV. 22.

6 *Romae, Palatio Columnensium in ara. Boiss.* VI. *antiq.* 17.

SABINAE
AVGVST
[1]MAGISTRI QVINQVENNALES
COLLEGI FABRVM TIGNAR LVST [2]XIII.
Q. NVMISIVS MARITIMVS
M. VALERIVS FELIX
[3]MARCIVS CARVS
T. FLAVIVS ONESIMVS
L. NAEVIVS L. F. [4]PALPHRIPP
Q. HORTENSIVS. TYRANNVS
Q. LOLLIVS HERMA
IN MAGISTERIO [5]DEFVNCTVS

Vidit Lipsius.

1 Vid. Fabret. Insc. c. 2. p. 101. 2 XXIII. Boiss.
3 A. LARGIVS. Boiss. 4 PHILIPP. Boiss. 5 DEFVNCTI Boiss.

7 *Romae in burgo, in domo Cardinalis Parisini. Putatur olim inscriptum fuisse moli Hadriani Imp.*

Boiss. T. III. 87.

IMP. CAES. DIVI. TRAIANI. PARTHICI. FILIO
DIVI. NERVAE. [1]NEPOTI. TRAIANO. [2]HADRIANO
AVG. PONT. MAX. TRIB. POT. †XXII. IMP. II
COS. III. P. P. ET. [3]DIVAE. SABINAE
IMP. CAESAR. T. AELIVS. HADRIANVS
ANTONINVS. AVG. PIVS PONT. MAX. TRIB. POT. [4]II.
[5]COS. DES. III. P. P. IMP. II
PARENTIBVS. SVIS

† XXI. Panv. & Maz.

vid. Pagii dissert. Hypat. c. IV. §. 8.

Ex Mazochio, Metello & Panvinio.

1 ADNEPOTI Boiss. 2 deest in Boiss. 3 Non est in Boiss.
4 III. Boiss. 5 DES. IIII. COS. II. P. P. Boiss.

8 *Romae in domo Jul. Porcarii.*

VIBIAE. AVRELIAE
SABINAE
D. MARCI. AVG. F
HELIODORVS. LIB
ET. PROC. PV

Mazoch.

9 *Suessae in Campania, ante domum Senatoriam.*

MATIDIAE AVG

MATIDIAE
AVG. FIL. DIVAE
MARCIANAE. AVG
NEPTI. DIVAE. SABINAE
AVG. SORORI
IMP. ANTONINI
AVG. PII. P. P. MATERTERAE
*MINTVRNENSES
D. D

A Pighio Smetius, & e schedis Ant. Augustini Gruterus.

* Capac. l. 2. Hist. Neap. c. 19. AGATHONENSES, qui Reinesio videntur Campaniae populus fuisse, vel certe pars civium Neapolitanorum. Nam Matidiae ut apud Gruter. hoc loco Minturnenses, imo & inferius MLXXXV. 10. Sinuessani, sic ap. Capac. Agathonenses, diversi populi Campaniae. Gud.

10 *Suessae ante fores S. Dominici.*

MATIDIAE. AVG
FIL. DIVAE. SABINAE
SORORI
IMP. ANTONINI. AVG. PII
P. P. MATERTERAE
C. FLAVIVS. AVG. LIB
ONESIMVS. CAMPANVS

A Pighio Smetius. Capac. d. l.

Romae in Castello S. Angeli, inscriptiones Molis Hadriani.

1

L. *HELIO. CAES. DIVI. HADRIANI
AVG. F. COS. II. F

* AELIO Fabret. emend. p. 11.

2 *In fascia muri exterioris antiqui.*

IMP. CAESARI. L. AVRELIO
VERO. AVG. ARMENIAC. MED
PARTHIC. †PONTIFIC. TRIBVNIC
POT. VIIII. IMP. V. ‡CoS. III. P. P

† Sed non Pontifici Maximo, qui erat Marcus. vide tamen CCLVII. 11 & CCLVIII 3. ubi diserte Pontifex Maximus vocatur Sed illa eadem est huic, quae hic legitur. Ergo Max. hic est male omissum. Gud. ‡ Id. ultimo imperii anno.

3 *Ibidem.*

IMPERATORI. CAESARI. DIVI. MARCI. ANTONINI. PII. GERMANICI
SARMATICI. FILIO. DIVI. PII. NEPOTI. DIVI. HADRIANI. PRONEPOTI
DIVI. TRAIANI. PARTHICI. ABNEPOTI. DIVI. NERVAE. ADNEPOTI
L. AELIO. AVRELIO. COMMODO. AVGVSTO. SARMATICO
GERMANICO. MAXIMO. BRITANNICO. PONTIFICI. MAXIMO. TRIBVNICIAE
POTEST. XVIII. IMPERAT. VIII. CONSVLI. VII. PATRI. PATRIAE

Smetius vidit & scripsit.

ANTONINI
Pii

4 ✶

IMP. CAESAR
DIVI. HADRIANI. FIL
DIVI. TRAIANI
PARTHICI. NEPOTI
DIVI. NERVAE. PRONEP
T. AELIO. HADRIANO
ANTONINO. AVG. PIO
PONT. MAX. TRIB
POT. COS. II
P. P. D. P

Ex Panvinii fastis.

7 *In via Latina.*

IMP. CAES. DIVI. HADRIANI
FILIO. DIVI. TRAIANI
PARTHICI. NEPOTI
DIVI. NERVAE. PRONEP
T. AELIO. HADRIANO
ANTONINO. AVG. PIO
PONTIFICI. MAXIMO
TR. POT. II. IMP. II
COS. II. DES. III. P. P
CVR. VIAR.

Ex Panvinii fastis.

5 *Romae in atrio domus Card. de la Valle in basi seu ara marm. elegantiss. Boiss. T. III. 135.*

IMP. CAESARI
DIVI. HADRIANI
AVG. FILIO. DIVI
TRAIANI. PARTHICI
NEP. DIVI. NERVAE
PRONEPOTI. TITO
AELIO. HADRIANO
ANTONINO. AVG
PIO. TRIB. POT. COS. DES. II
*SCRIBAE
ARMAMENTARI
POSVERVNT

Vidit Smetius.
* Scriba Aedil. Curulium Armementarius Decuria Q. Inf. CCLXXVI. 8.

6 *Lanuvii in Latio, fragmentum. Consule cum Sched. Ursini.*

IMP. CAESARI
DIVI. HADRI | ANI. F — Vid. Beger. Spicileg. an tiq. p. 162.
DIVI. TR | AIANI
PARTH | ICI. NEP
DIVI. | NERVAE. PRONEP
T. AELI | O. HADRIANO
ANT | ONINO. AVG. PIO
PONT. | *MAXVMO. TRIBVN — * Maximo. Urs. sch.
POTEST | AT. II. COS. II. P. P
SENAT | †VS. POPVLVSQVE — † Vs. Urs. sch. ut & Ligor. provulg. Es.
LANV | VINVS. VETERES

Vidit Pighius & Ursinus. Sic supplevit ex Ligorio hanc inscriptionem Gudius.

8 *Pisis in muro Basilicae.*

. . RELIO. HADRIANO
ANTONINO. AVG. PIO. PONT
MAX. TRIB. POT. II. COS. III. P. P
INDVLGENTISS

Gruterus ex Sculteti schedis, qui vidit.

1 *In Warhelio.*

*IMP. CAES. DIVI. TRAI. PARTHICI
FILIO. NERVAE. NEPOTI. TRAIANO
HADRIANO. AVG. PONTIFICI. MAXIMO
TRIB. POT. II. COS. II. P. P. COL
VLPIA. TRAIANA. AVG
DACICA. SARMIZ

Ex Lazio.
* Haec pertinet ad Hadrianum.

2 *Ad aquas Alburneas fragm.*

. . . .ANTONIN
. . . .PONTIF. MAXIM
. . . .TRIB. POT. II. COHOR. PR
. . . .SENATVS. POPVLVSQ
. . . . .TIBVRS

Gruterus ex schedis Ursini.

3 *Pisis.*

IMP. CAES. DIVI. HADRIANI. FIL
DIVI. TRAIANI. PARTHICI. NEP
DIVI. NERVAE. PRONEPOTI
T. AELIO. HADRIANO
ANTONINO. AVG. PIO
PONT. MAX. TRIB. POT. III
COS. III. P. P
INDVLGENTISSIMO. PRINCIPI

Ex Panvinio & Manutio.

4 *Malphiae in aede S. Angeli, tabula marmorea arae S. Francisci imposita.*

IMP. CAESARI
*DIVI. HADRIANI. FIL
DIVI. TRAIANI
PARTHICI. NEPOTI
DIVI. NERVAE PRONEP
T. AELIO. HADRIANO
ANTONINO. AVG. PIO
PONTIF. MAX. TRIB. POT. V
IMP. II. COS. III. P. P
CONSTITVTORI. SACRI
CERTAMINIS. † SELASTICI
SOCII. LICTORES. POPVLARES
DENVNCIATORES. PVTEOLANI

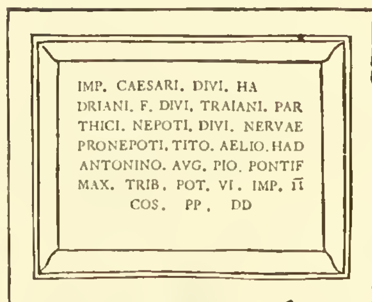
A Pighio & Panvinio & Mazella.
* non habet Mormill. antiq. di Pozz. p. 250.
† Par. Lasena. p. 114. dell' antico Ginnasio Napolit.

5 *In ruinis Ulpiae Trajanae Sarmizgetusa Warhel.*

*M. VLP. HAD. F. DIVI. TRAI. NEPOT
DIVI. NERVAE. PRONEP. AEL. HAD
ANTONINO. AVG. PIO. PONT. MAX
TRIB. POT. V. COS. IIII. P. P
Q. AVRELIVS. Q. F. PAP. TERTIVS
DEC. COL. SARM OR. HONOR
FLAMONI. . . . . .ET
H-S. LXXX. N. AD. ANNONAM
DEDIT
L. D. D. D

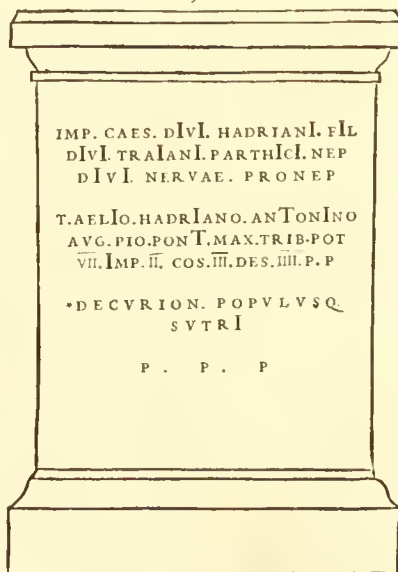
Ex Lazio.
* Malim DIVI. Gud.

6 *Almedinae Hispan.*

IMP. CAESARI. DIVI. HA
DRIANI. F. DIVI. TRAIANI. PAR
THICI. NEPOTI. DIVI. NERVAE
PRONEPOTI. TITO. AELIO. HAD
ANTONINO. AVG. PIO. PONTIF
MAX. TRIB. POT. VI. IMP. II
COS. PP. DD

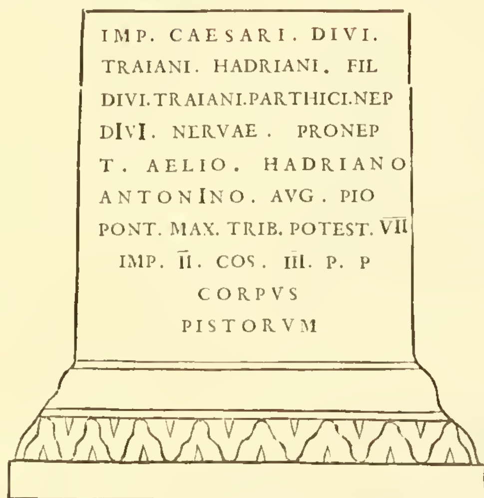
E Schotti schedis.

7 *Sutrii in Tuscia, basis marm. Eadem habetur* CCVI. 1. *nisi quod priores tres versus in illa desiderentur.*

IMP. CAES. DIVI. HADRIANI. FIL
DIVI. TRAIANI. PARTHICI. NEP
DIVI. NERVAE. PRONEP
T. AELIO. HADRIANO. ANTONINO
AVG. PIO. PONT. MAX. TRIB. POT
VII. IMP. II. COS. III. DES. IIII. P. P
*DECVRION. POPVLVSQ
SVTRI
P. P. P

Ursinus Grutero.
* Rectius legitur apud Ligorium, teste Gudio, DECRETO. DECVRIONVM. POPVLIQVE. S. CONSENSV

1 *Romae in domo Mafejorum, ad Agrippinas basis marm. fragm.*

Ex MS. Pighii sic supplevit Gruterus, cum in editione sua priores duo versus & in tertio NEP. non legeretur. Boiss. T. V, 14.

2 *Hujus basis dextro in latere canister est cum spicis: ut hic infra; in sinistro vero patera aut potius lapis molaris.*

3

† P R A E F
L. VALERI. PROCVLI

† Praef. U. A Chr. 351. Col. A. Chr. 340. vid. Panvin. Ad. Valerium Proculum Proc. Africae est L. 2. C. Th. de privil. cor. qui in S. Pal. mil. A. U. 1066. Christi 315.

CVRANTIBVS
M. CAERET ⁘ ZMARAGDO
L. MAEVIO. EPICTETO. *QVINQ. II
QVAESTORIBVS
C. PVPIO. ⁘ FIRMINO. II
C. CALPVRNIO. MAXIMO

* Scaliger in indice. Quinquennales Quaestores hic innui putat. Sed male ita enim haec inscriptio exponenda. Quinquennalitio iterum Quaestoribus. vide Salmas. ad Hist. August. fol. 50.

Descripsit Smetius.

4 *Romae in aedibus posterioribus Card. de la Valle, in basi marm. praegrandi.*

ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙ ΚΑΙΣΑΡΙ
[1] ΑΔΡΙΑΝΟΥ ΥΙΩ. [2] ΤΟΥ
ΤΡΑΙΑΝΟΥ ΠΑΡΘΙΚΟΥ [3] ΥΙΩΝΩ [4] ΤΟΥ
ΝΕΡΟΥΑ ΕΚΓΟΝΩ ΤΙΤΩ ΑΙΛΙΩ ΑΔΡΙΑΝΩ
ΑΝΤΟΝΕΙΝΩ ΣΕΒΑΣΤΩ ΕΥΣΕΒΕΙ
ΑΡΧΙΕΡΕΙ ΜΕΓΙΣΤΩ ΔΗΜΑΡΧΙΚΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ
ΤΟ. [5] Ι. ΥΠΑΤΩ ΤΟ. Γ. Π Π ΤΩ ΕΥΕΡΓΕΤΗ ΚΑΙ
ΣΩΤΗΡΙ [6] ΑΔΡΙΑΝΗΣ ΜΟΨΟΥΕΣΤΙΑΣ ΤΗΣ
ΚΙΛΙΚΙΑΣ ΙΕΡΑΣ ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΑΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ
ΚΑΙ [7] ΑΥΤΟΝΟΜΟΥ ΚΑΙ ΦΙΛΗΣ ΚΑΙ ΣΥΜΜΑΧΟΥ
ΡΩΜΑΙΩΝ Η ΒΟΥΛΗ ΚΑΙ Ο ΔΗΜΟΣ ΔΙΑ ΤΗΣ
ΘΕΙΑΣ ΑΥΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑΣ ΒΕΒΑΙΑ
ΤΗΡΗΣΑΝΤΟΣ ΑΥΤΗ ΤΑ ΕΞΑΡΧΗΣ ΔΙΚΑΙΑ

Smetius describebat V. Boiss. T. III. 139. qui ubique pro Ω semper scribit ΩΙ. 1 ΤΩΙ ΑΔΡΙΑΝΩ ΤΟΥ. Boiss. 2 Τ. Pig. sch. 3 ΥΙΩΙ. Boiss. 4 Iterum τυ Pig. sched. sic & Boiss. male Grut. ...ΟΥ. 5 Γ. nisi Pighii recte. Grut. 6 Non habet Boiss. sed vide Spanh. de usu numm. 785. 7 Sic recte Boiss. male Grut. αὐτονομ. Sic & Pig. schedae, & sic se emendasse Gruterus ait.

5 *Hanc sic Latine citat in fastis suis Panvinius.*

IMP. CAESARI. DIVI. HADRIANI. FILIO
DIVI. TRAIANI. PARTHICI. NEPOTI. DIVI
NERVAE. PRONEPOTI. T. AELIO. HADRIANO
ANTONINO. AVG. PIO. PONTIFICI. MAXIMO
TRIB. POT. III. COS. III. PP. BENEFICO. AC
SERVATORI. HADRIANAE. *MOPSVESTIAE. CI
LICIAE. SACRAE. LIBERAE. INVIOLATAE. SVIS
LEGIB. VIVENTIS. P. R. AMICITIA. ET. SOCI
ETATE. CONIVNCTAE. QVOD. DIVINA. IPSE. IN
IVRE. DICVNDO. CLEMENTIA. SIT. VSVS. NEC
NON. VETERA. EIDEM. CIVITATI. IVRA
FIRMA. RATAQVE. ESSE. VOLVERIT
S. P. Q. D. D

* AC. Delevi.

1 *Aquisflaviae. Eadem est* CCLIV. 5.

IMP. CAESARI
T. AELIO. HADRIANO
ANTONINO. AVG. PIO
PONTIFICI. MAXIMO. TRIBVNICIAE
POTESTATIS. VII. IMP. II. COS. III
DES. IIII. P. P. DECRETO
DECVRIONVM. POPVLIQ. S. CONSENSV

Ex Pinvinii Fastis, & Orthographia Manutii.

2 *Starae Hispan.*

IMP. DIVI HADRIANI AVG. F
DIVI TRAIANI PARTHICI NEPO
TI L. AELIO HADRIANO ANTO
NINO AVG. PIO PONTIFICI MA
XIMO TRIBVNITIAE POTESTA
TIS X. IMP. II. †COS. IIII
P P
M. CVTIVS PRISCVS *MISSIVS RVS
TICVS. AEMILIVS PAPVS. ARRIVS
PROCVLVS. IVLIVS CELSVS COS
LEG. EIVS PROPR. PROVINCIAE
DALMATIAE PRINCIPI OPTIMO
ET SIBI CHARISSIMO

Ex Morali.
† A. U. 899. * MESSIVS RVSTICVS sub Adriano. Vid. CXCVII. 5 Gud.

3 *Formiis in via Appia. in basi statuae, litera absolutissima.*

IMP. CAESARI. DIVI
HADRIANI. FILIO. DIVI
TRAIANI. PARTHICI. NEP
DIVI. NERVAE. PRONEPOTI
T. AELIO. HADRIANO
ANTONINO. AVG. PIO. PONT
MAX. TRIB. POT. XI. COS. IIII. PP
FORMIANI. PVBLICE

E Pighii Hercule Prodicio. Est & in Capac. l. 2. Hist. Neap. 19. Leand. descr. Italii.

4 *Romae in Capitolio.*

IMP. AELIO. CAESARI
*ANTONINO
IMP. TRAIANI. HADRIANI. AVG
PONT. MAX. TRIB. POT. XXII
IMP. II. †COS. III. P. P. FILIO
DIVI. TRAIANI. PARTHIC. N
DIVI. NERVAE. PRONEPOTI
TRIB. POTEST. COS
VIATORES. QVI. CAESARIB
ET. COS. ET. PR. APPARENT. ET
H. V.

Gruterus ex Knibbii & Ursini schedis. quarum hae insuper affirmant videri a tergo fragm. sequens.
* T. Urs. sched. † Non sunt in Urs. sched. COS. III.

6 *Formiis.*

IMP CAESARI
T. AELIO. HADRIANO
ANTONINO. AVG PIO
PONTIF. MAXIM
TRIB. POT. XXIIII
IMP. II. COS. IIII

E Manutio.

8 *In Scotia in arce Comitis Marescalli, Dunnottyr dicta, lapis effossus e Vallo Severi.*

IMP. CAESARI
T. AELIO. HADRI
ANO. ANTONINO
AVG. PIO. P. P
VEXILLATIO
LEGI. XX. VAL. VIC. E
PER. MIL. P. III

E schedis Velseri Gruterus.

5

LOCVS. ASSIGNATVS.......
M. AEMILIO.....
. . . .
. . . .
DEDICATA   ID. MAI
. . . .   NIGRO
. . . . †CAMERINO. COS
. . . .
. . . .   PRISCO

† A. U. 890.

7 *Romae inventum in Transtiberina.*

DIVO. ANTONINO. AVGVSTO
SENATVS. POPVLVSQVE. LAVRENS
QVOD. PRIVILEGIA. EORVM. NON. MODO
CVSTODIVERIT. SED. ETIAM. AMPLIAVERIT
CVRATORE. M. ANNIO. SABINO. LIBONE. C. V
CVRANTIBVS. TI. IVLIO. NEPOTIANO
ET. P. AEMILIO. *EGNATIANO. PRAEF. DO
II. Q. Q. LAVRENTIVM. LAVINATIVM

Gruterus ex Ursini schedis.
* Fabrett. DONATIONE.
II. Q. Q. Ex Fabretti inscripi. Cap. 10. p. 682. emendavi, in quo etiam ultimum verbum LAVINATIVM non habetur.

9 *Puteolis in fragmento arcus. Eadem est quae habetur* CLXI. 5.

AESARI. DIVI
HICI. NEPOTI. DIVI
ONINO. AVG. PIO
OLONIA. FLAVIA
VPER. CETERA. BEN
VS. PILARVM. VIG...
QVO. ET. MVNITION

E Pighii Hercule Prodicio.
V. *Mormile antiq. di Pozzuolo. p.* 241.

10 *Perusiae in Umbria in basi statuae.*

Contuli cum Urs. sched.

DIVO. ANTONINO
PIO
*C. EGNATIVS. FESTVS. AEDIL. II. VIR
HVIC. CVM. †PLEBS. VRBANA. LVDOS. ‡PVBLIC
EDENTI. AD. STATVAM. PONENDAM
PECVNIAM. OBTVLISSET. IS. HONORE
CONTENTVS. IMPENSAM. REMISIT
ET. IMPETRATA. VENIA. AB. ORDINE
PERVSINOR. OPTIMO. MAX. Q. PRINC
DI. SVA. PEC. POSVIT. CVIVS
OB. DEDICATIONEM. DARI. IVSSIT
AB. HEREDE. SVO. DECVRIONIB
SING. H-S. IIII. N. PLEBI. H-S. II. N
L. D. D. D

A Nicolao Michault Consiliario Regio Smetius, eque schedis Ursini Gruterus.
* Genatius Urs. sched. aliae. † Pleps. Urs. aliae sched. ‡ Euplic. Urs.

1 *In vıculo Kornesd, Ulpiae proximo, ın rubro marmore.*

IMP. CAES. ANTONINO
PIO. AVG. COLONIA
SARMIZAEGETHVSA

E Zamosio.

2 *In Coenobio oppidı Hispan. Capıllae. fragm.*

. . . .
EPOTI . . . .
M. NERVAE. PRON. AELIO. HADRIANO
ANTONINO. AVG. PIO. MIROBRICENSI
VM. MVNIC. FECIT
LICINIVS. LICINIANVS

Ex Stadı & schedıs Ant. Augustini.

3 *Prope Belaunum opp. Vulgo Betheım, ın pyramıde.*

M. ANTONIN
IMP. AVG

Ex Apıano.

4 *Antonini Pii epitaphium ın Hadrıani mole Romae.*

IMP. CAESARI. T. AELIO. HADRIANO
ANTONINO. AVG. PIO. PONTIF. MAXIM
TRIB. POT. XXIIII. IMP. II. COS. IIII. P. P

Ex Panvinio.

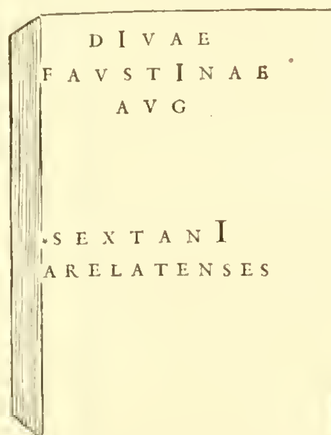
5 *Romae ın porticu templi Faustınae, quod Comitio foroque Romano ımminet.*

DIVO. ANTONINO. ET
DIVAE. FAVSTINAE. EX. S. C

Vidıt atque exscripsit Smetius. Boiss. T. III. 116.

FAVSTINAE.

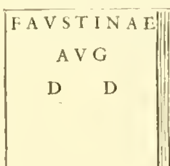
6 *Eruta Romae 1562.*

A Florentino Smetius.

* Plin. III. 4. Coloniae Arelate Sextanorum, Blıterrae Septımanorum, Arausio Secundanorum.

7 *Tridenti.*

Ex Apıano.

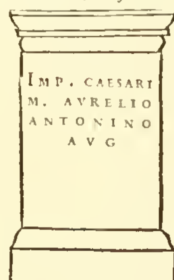
AVRELII VERI.

8 *Extra Tarraconem in basi altarıs S. Fructuosi.*

IMP. CAES
L. AVRELIO
VERO. AVG

Grutero Schottus.

9 *Extra Tarraconem ad D. Annae, ın basi altarıs.*

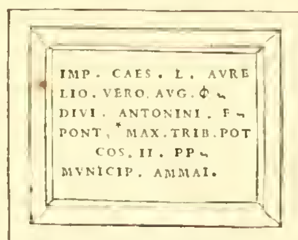
E Schottı Verderiique schedıs.

10 *Hispali juxta aedem majorem; in basi marmorea, cujus ab una parte trıremıs grandior, ab altera tridens; in medio fragmentum istud inscriptionis.*

M. AVRELIO. VERO. . . .
CAESARI. INVICT. . . .
SARIS. T. AELII. HA
DRIANI. ANTONINI
AVG. PII. FIL
SCAVRVS. AVRE. . . . .
. . . .

Ex Morali.

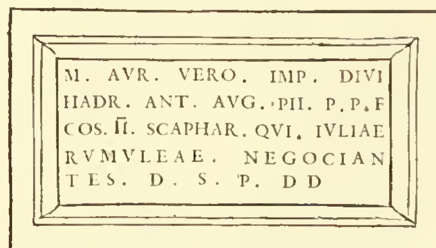
11 *In oppido Portalegre Hispan. in aede S. Spiritus.*

E schedis Schotti.

* Vide notata ad CCLIII. 2 & CCLVIII. 1.

12 *Hispali, in foro magni templi.*

E Schotti schedis.

1 *Huic simile est quod visitur Tarracone.*

M. AVR. VERO. CAES. IMP
CAESARIS. TI. AELII. ADRIANI. ANT
AVG. PII. F. P. AELIO. *COS. II
SCAPHARII. QVI. IVLIAE. RO
MVLAE. NEGOTIANTVR
D. S. P. DD

Ex Morali & Strada.
* A. U. 899.

2 *Auximi in Piceno in summo templo, in basi statuae.*

IMP. CAESARI
L. AVRELIO. VERO. AVG
TRIB. POT. III. COS. II
DIVI. ANTONINI. PII. FIL
DIVI. HADRIANI. NEP
DIVI. TRAIANI. PARTH
PRO.N. DIVI. NERVAE. ABN
AVXIMATES. PVBLICE

A Bened. Hegio Smetius.

3 *Romae in foro Trajano. Eadem quae 253.2. & inde emendanda.*

Contuli cum Ursini schedis Grut.

IMP. CAES. L. AVRELIO
VERO. AVG. ARMENIAC. MED
PARTHIC. PONTIF. MAX. TRIBVNIC
POTEST. VIII. IMP. V. COS. III. PP

E Boissardo T. III. p. 110. & Ursini schedis. Vide de hac inscriptione Bosium de Pontificatu maximo Imperatorum rr. 15.

4 *Vesontii.*

IMP. CAES. AVG
M. AVR. ANTONI
NO. ET. L. AVR. VERO
CIVES. VE

Gruterus e Roussati schedis.

5 *Singiliae Hispan. in ruinis Nescaniae op. quod distat altero miliari ab Antequera Rom. municipio.*

NVMINI. DIVORVM
AVGG
PVBLICIVS. FORTVNATVS
*LIBERIVS. †M. F
NESCA. ARAM. SOLO
PVB. S. P. D
D. D

E Morali.
* leg. LIBERTVS. Gud. † Id est, Municipii Felicis Nescaniae. Gud.

6 *Tarracone in templo veteri D. Teclae. Suspecta est Smetio, ob phrasim seculo Antoninorum minus convenientem.*

DEVICTORI. OMNIVM. GEN
TIVM. BARBARARVM. ET. SV
PER. OMNES. RETRO. PRINCI
PES. PROVIDENTISSIMO
IMP. CAES. MARCO
ANTONINO. VERO
INVIC. AVG. P. M. TR. POT
P. P. COS. II. PROC
VAL. IVLIANVS. V. P
P. P. H. TARRAC. NVMI
NI. MAIESTATIQ. EIVS
SEMPER. DICATISSIMVS

Ex Apiano & Schotti Verderiique schedis.

M. AVRELII.

7 *

IMP. CAES. M. AVR. ANTONINO
AVG. PIO. FELICI. INVICTO. PAR
THIC. MAXIMO. BRITANNICO. MAX
TR. POT. VII. COS. III. P. P. PROCOS
FORTISSIMO. PRINCIPI
MAG. QVIN. COLL. AVRIFICVM
D. D
CVR. P. VALERIVS. P. P. BENEDI
TVS. ET. C. AVRELIVS. CARPVS
QQ. II. S

Ex Ursini Famulus.

8 *Romae in domo Cavaglieriorum, ad Campum Florae.*

M. AVR. CAESARI
IMP. CAESARIS. T. AELI
HADRIANI. ANTONINI. AVG
PII. FIL. DIVI. HADRIANI. NEP
DIVI. TRAIANI. PRONEP. DIVI
NERVAE. ABNEP. *COS
PETRONIVS. MAMERTINVS. ET
†GAVIVS. MAXIMVS. PR. PR
TRIBVNI. COHORTIVM. PRAETORIA
RVM. DECEM. ET. VRBANARVM. TRIVM
CENTVRIONES. COHORTIVM
PRAETORIARVM. ET. VRBANARVM
ET. ‡STATORVM. EVOCATI
COHORTES. PRAETORIAE. DECEM
ET. VRBANAE. X. XII. XIIII
CENTVRIAE. STATORVM
OPTIMO. AC. PIISSIMO

Ex Mazochio. * A. U. 892. † M. Gavius Maximus Pr. Pr. Illyr. cccexv. 7. ‡ Vide Mercerum ad Tacit. lib. IV. Ann. Cap. 5. Vid. & Fabrett. insc. c. 5. p. 131.

9 *Genevae ad portam Monetalem, lapis muro insertus.*

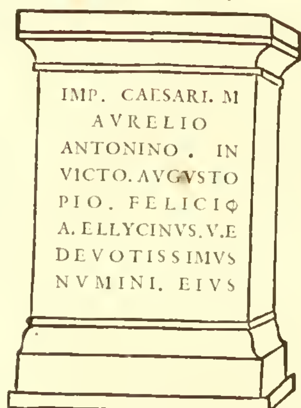
IMP. CAES. M.
AVRELIO
*ANTONINO
PIO. ‡FELICI. AVG
PONTIF. MAX
TRIB. †POTEST
COS
CIVITAS
EQVESTRIVM

E Scaligeri, Commelini atque Olympii schedis.
* ad Caracallam refert *Spanh. de usu & praest. numism. dis. 8. p. 725.* ut & 1. seq paginae. ‡ FELIG. lapis. † Addit XVI. Plantin. de Helvet. sed ego non vidi, ait Gudius, qui hunc lapidem contulit A. 1663. Aliter Stumfius p. 44. sed si idem lapis est, male.

10 *Sic non addito tamen loco, producit in Helveticis suis Guillimannus. Eadem est praecedenti nonae.*

IMP. GAES
M. AVREL. ANTONINO
PIO. FELIGI. AVG
PONT. MAX
TRIBVNIGIAE. POT. XVI
COS. III
CIVITAS
EQVESTRIVM

1 *In Graecia alicubi.*

E Dousa.

2 *Ossunae Hispan.*

M. AVRELIO. NOBILISS. . . . CV. . . . . . .
SOCERO. ET. FORTISSIMO. . . IMPERATORI
RES. P. VRSONENSIVM
D . D

Gruterus ex Ant. Augustini schedis.

3 *Albae Juliae.* V. sup. v. 3

VICTORIAE
ANTONINI. AVG
L. ANNIVS. ITALICVS
HONORATVS. LEG
AVG. LEG. XIII. G
ANTONINIANAE
PRAEFECTVS. AERARII
MILITARIS. SODALIS
HADRIANALIS. CVM
GLAVDIA. TORQVATA
SVA. ET. ANNIIS. ITALICO
ET. HONORATO. ET
ITALICA. FILIIS

E Clusii schedis & Robortello.

4 *Alicubi in Graecia.*

IMP. CAESAR
M. AVRELIO. ANTO
NINO. AVGVSTO
CAECILIVS
FELIX

E Dousanis.

5 *In Mysia inferiore; in cippo quodam qui visitur in campo prope oppidulum Pirot Turcis dictum.*

ΥΠΕΡ. ΤΗϹ. Τȣ. ΟϹΙωΤΑΤȣ
ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟϹ. . . . .
Μ ΑΥΡ. ΑΝΤωΝΙΝȣ
ΤΥΧΗϹ. ΤΕ ΚΑΙ. ΝΙΚΗϹ. ΚΑΙ
ΑΙωΝΙȣ. ΔΑΙΜΟΝΗϹ. ΗΓΕ
ΜΟΝΕΥΟΝΤΟϹ. ΤΗϹ. ΘΡΑ
ΚωΝ. ΑΙΠΑΡΧΙΑϹ. Α. . . .
ΠωϹΙȣ. ΡȣΦΙΝȣ ΗΕ. . . .

A Leunclavio Clusius

6 *Basis eruta Romae in via sacra, anno* M. D. LXII.

M. AVRELIO. CAESARI
IMP. CAESARIS. T. AELI
HADRIANI. ANTONINI
VG. PII. PONT. MAX. TRIB
OT. XIIII. IMP. II. COS. IIII. P. P. FIL
I. HADRIANI. NEP. DIVI
NI. PARTHICI. PRONEP
ERVAE. ABNEPOTI
B. POT. V. COS. II.
forte HIPP ONENSES
EX. AFRICA

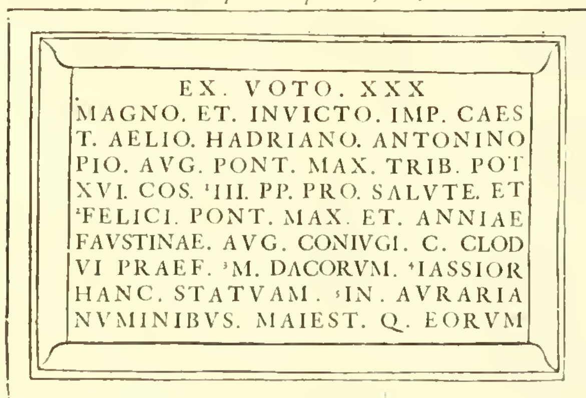
A Florentio ad Smetium transmissa, ab Vasino ad Gruterum.

7 *In ruinis Vlpiae Trajanae.*

IMP. CAES.
M. AELIO. ANTONINO
PIO. AVG. PONT. MAX
TRIB. POT. XVI. P. P
CVIVS. NVTV. ET. AVSPI
CIIS. PROVINCIA. †DACIA
GVBERNATVR
M. *SCAVRIANVS. PR. PR
NVMINI. EIVS

Ex Zamoscio.
† DACICA. Zamosc
* Sic restituit Gud. ex vi. 3. & x. 1. & Harduin. num. p. 129. Vide & Spanh. de usu num. p. 835. Vulgo SVRRIANVS.

8 *In vico proximo Vlpiam Trajanam.*

Ex Zamoscio.

1 Leg. IV quem init A. U. 898 Gud. 2 *Felicitati Anniae* legit Scaliger ex Conjectura, ejectis PONT. MAX 3 *Militum* Zamosc c. 3. M. significat et ani Municipum. Gud 4 Aquae Iassiae CLXIV. 2. quanquam ibi legatur *Iasae*. Pannoniae tribuit Ptol. Iassios, quamvis rectius hic Daciae adscribantur. Iazorum, id est Iazygum fons, oppidum in mediterraneis Iazygum, Iazygia Campestris Pannoniae pars Tibisco Danubioque interjecta. 5 INAVRARI. F. Scalig. Emend.

9 *Auximi in Piceno, in summo templo, in basi statuae. Alciatus ponit Mediolani prae foribus Trivultii: estque ara quadrata.*

IMP. CAESARI
M. AVRELIO. †ANTONINO
AVG. PONTIFICI. MAX
TRIB. POT. XVII. COS. III
DIVI. ANTONINI. PII. FIL
DIVI. *HADRIANI. NEPOT
DIVI. TRAIANI. PARTHICI
PRO. N DIVI. NERVAE. ABN
AVXIMATES. PVBLICE.

A Ben. Hegio Smetius.
† ANTONIN. Alc. * ADRIANI Alc.

10 *Torcelli in Ecclesia Cathedrali, literis aliquot fugientibus.*

IMP. CAESA
M. AVRELIO
ANTONINO. AVG
PONT. MAX. TRIB. POT
XVIII. . . . S III
DIVI. AN. . . . . INI. PII. F
DIVI. . . . . . RIANI. N
DIVI. TRAIANI. PARTHICI
PRONEP
DIVI. NERVAE. A. . NEPOTI
D . D

Grutero Puteanus.

2 *Prope Veronam in Tufculano Riperiae ad Benacum.*

IMP. CAESARI
AVG. ANTONINI
PII. FIL. DIVI. HADRI
ANI. NEP. DIVI. TRA
IANI. PARTHICI. PRO
NEP. DIVI. NERVAE
ABNEP. M. AVRELIO
ANTONINO. AVG. AR
MENIACO. PONT. MAX
TRIB. POT. † XVIIII. IMP. II
COS. III. * BENACENSES

† XVI. Mantoueni fchedae.

E Sarayna & Panvinio.

* Eruditi quidam exiftimarunt olim fuiffe oppidum nomine Benacum, fed falluntur. Nam & olim locus ille vocatus fuit Tufculanum, hodie vicus *Tofcolano*. Vid. CCLXVII. 7. & 8. ubi vid. not. Omnes autem latus Benaci accolas vocatos fuiffe Benacenfes, & communi-ne id ufurpaffe cognomen Cluver. in Ital. fol. 107. ex alia infcriptione conjicit.

5 *Spoletii in bafi marm. grandi.*

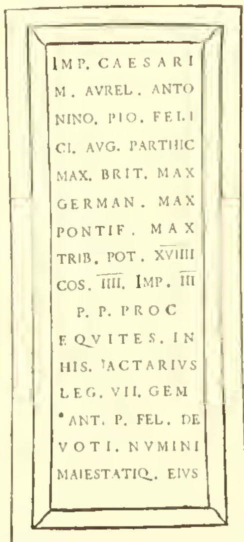
IMP. CAES. M. AVRELIO
ANTONINO. P. F. AVG. PONT
MAX. TRIB. POT. XXIIII.
P. P

DEVOTA. NVMINI. MAIESTQ.
EIVS

COH. III. . . . G. II. ITALIC
CVM. . . . . BVS . . . . . OI. ET . . . .
. . . .

Grutero ex Urfini fchedis Gutenft.

1 *Sefquialtero miliari à civitate Legionenfi in Hifpaniis, loco appellato Kuiforco, in templo. Tabula marmorea*

IMP. CAESARI
M. AVREL. ANTO
NINO. PIO. FELI
CI. AVG. PARTHIC
MAX. BRIT. MAX
GERMAN. MAX
PONTIF. MAX
TRIB. POT. XVIIII
COS. IIII. IMP. III
P. P. PROC
EQVITES. IN
HIS. †ACTARIVS
LEG. VII. GEM
* ANT. P. FEL. DE
VOTI. NVMINI
MAIESTATIQ. EIVS

† Scal. legit *Aftarius*. Sed Dempft. ad Antiqu. Rom. Rofini ACTVARIVS.
* Dempft. AVT.

Ad exemplar Alfonfi Caftri defcriptum, produxitque etiam Moralis. fed loco TRIB. POT. XVIIII. COS. IIII. habet XIIII. & IIIII appenditque fini iftud.
DEDICAT . . . . . VII. KAL. OCT. ‡ CATTO SABINO. II. ET. CO. ANVLLINO. COS

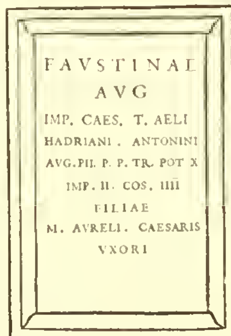
‡ C. ATIO. Noris Epift. Conful. Fabr. infc. c. x. p. 682.

3 *Lezurae prope civitatem Alcaraz Hifpan. in Ecclefia bafis ftatuae.*

IMP. CAES. DIVI. ANTONINI. FIL
DIVI. HADRIANI. NEPOTI. DIVI
TRAIANI. PARTH. PRON. DIVI
NERVAE. ABNEPOTI
M. AVRELIO. ANTONINO
AVG. ARMENIACO. P. M. T. P. XX
IMP. II COS. III
COLONIA. LIBISOSANORVM

Ex Ant. Auguftini fchedis.

6 ✶ FAVSTINAE

FAVSTINAE
AVG
IMP. CAES. T. AELI
HADRIANI. ANTONINI
AVG. PII. P. P. TR. POT X
IMP. II. COS. IIII
FILIAE
M. AVRELI. CAESARIS
VXORI

E Panvinio.

4 *Romae ad feptem Lucernas.*

IMP. CAES. DIVI. ANTONINI. F. VERI. PARTH. MAX . . . .
DIVI. HADRIANI. NEP. DIVI. TRAIANI. PARTH. PRON. DIVI. NERVAE. ABN
M. AVR. ANTONINO. AVG. GERM. SARM. PONT. MAX. TRIB. POT. XX. IMP. VIII
COS. III. P. P

QVOD. OMNES. OMNIVM. ANTE. SE. MAXIMOR. IMPP. GLORIAS
SVPERGRESSVS. BELLICOSISS. GENTIB. DELETIS. ATQVE. SVBACTIS
S. P. Q. R

E Mazochio & Metelli fchedis.

7 *Tiphernii.*

FAVSTINAE. AVG
AVRELII. CAESA
RIS. D. D

Ex Appiano.

8 *In agro Tarentino.*

FAVSTINA. AVG. AVRELII
CAR. PVBLIC. D. D

Ex Joh. Juvenis Antiqq. Tarentinis.

9 *Barcinone ad D. Dominici in gradibus.*

FAVSTINAE
AVG
IMP. M. AVREL
ANTONINI
AVG
D. D

E Schotti fchedis.

10 *Tarracone in aedib. Joh. Condi.*

P. H. C
FAVSTINAE
IMP
ANTONINI
FILIAE

E Morali.

11 *Tarracone prope Comerariam.*

FAVSTINAE
IMP
ANTONINI
FILIAE

E Schotti fchedis.

12 *In ruinis Warbel.*

FAVSTINAE
AVG
DIVI. PII
FILIAE
COL. SARMIZ

Ex Clufii fchedis.

13 *In ruinis Warbel.*

FAVSTINAE
AVG
M. AVRELI
ANTONINI
FILIAE
COL. SARMIZ

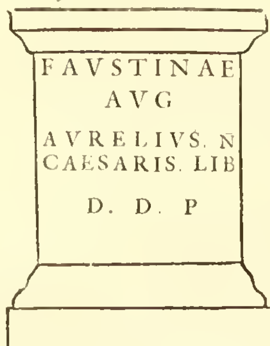
E fchedis Clufii Gruterus.

1

DIVAE. FAVSTINAE
AVG
IMP. CAESAR. T. AELI
HADRIANI. ANTONINI
AVG. PII. P. P
D. D

Ab amico nactus Puteanus.

2 *Tiferni in Umbria in basi.*

FAVSTINAE
AVG
AVRELIVS. N
CAESARIS. LIB
D. D. P

Grutero Gutenstenius.

3 *Romae in S. Potentiana.*

MEMORIAE
DIVAE. FAVSTINAE. AVG
PIAEQ. CLARISSIMAE
RELICTA. MATRE
INFELICISSIMA
VIX. ANN. XXXVI. MENS. III
DIEB. XI.

E Mazochio.

4 *Romae erutum in via sacr. redemptumque e malleis scalprisque sculptorum a Ligorio.*

FAVSTINAE. AVGVSTAE
MAGISTRI. QVINQVENNALES. COLLEGI. CORP. FABRVM
FERRAR. TIGNAR. DENDROPHOR. ET. CENTON. *LVST. XXVII
T. OVINIVS. T. F. THERMVS. L. FVSCIVS. Q. F. SABINVS
FL. ANTIDIVS. SEX. F. EROS. C. FVLVIVS. C. F. NIGRVS
Q. CASSIVS. P. F. ALBINVS. MAGISTER. ET. FLAMEN. QVINQVEN
L. †CHRISCIVS. L. F. VENVSTVS. SEX. MALTIVS. SEX. F. VERVS
DD. KAL. IANVAR
C. MANLIO. TORQVATO. ET. CORNELIO. MESSALINO. COS

Ex Jacobonio.

* V. Sup. cclii. 6. † An CHARISIVS? Rein.

COMMODI.

5 *Romae in aedibus quondam Joh. Cortii, in foro Trajani, in basi marm. quadrata.*

DIVO. COMMODO
FRATRI
IMP. CAES. L. SEPTIMI
SEVERI. PII
PERTINACIS. AVG
PRAEPOSITVS. CRESCENS
SCRIBAE. FORTVNATIANVS
FELICIANVS. QVINTIO
EVTYCHES. PHILVMENVS
D. D

Smetius vidit & Gutenstenius.

6 *Olisipone.*

IMP. CAES. IMPER
M. AVREL. ANTONIN.
AVG. F. D. PII. NEP. DIV
HADR. PRO. DIVI
TRAI. PARTHIC. ABNEP
L. AVRELIO. COMMOD
AVG. GERMAN. SARM
FEL. IVL. OLIS. PER. *Q. COE
LIVM. CASSIANVM. ET. M. FA
BRICIVM. TVSCVM. II. VIR

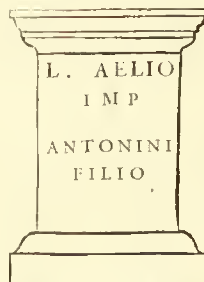
E Strada. * Vid. DCLXXVIII. 5.

7 *Lilybaei in Carina, in curia Crucifer orum.*

L. AELIO
AVRELIO
AVG. F
COMMODO
COS
D. D

Ex Apiano & Lazio.

8 *Tarracone apud Francis. Capaterium.*

L. AELIO
IMP
ANTONINI
FILIO

E Schotti sched s.

9 *In Lusitaniae civitate Bexa, cippus in foro.*

L. AELIO. AVRELIO
COMMODO
IMP. CAES. AELI. HA
DRIANI. ANTONI
NI. AVG. PII. P. P. FILIO
COL. PAX. IVLIA
D. D
Q. PETRONIO. MATERNO
C. IVLIO. IVLIANO
II. VIR

E Resendio.

1 *In Lusitania, XX. mil. pass. a Cetobriga, a Salacia vero XVI. in praedio Ducis Aviarensis cippus non inelegans.*

L. AEL. AVRELI
O. COMMODO
IMP. ANTONI
NI. AVG. PII. P. P
FILIO. COS. DE
SIGNATO. P. M
D D

F. Resendio.

2 *In foro civitatis Nepesinorum in Faleriis, in basi.*

L. AVRELIO. COM
MODO. VICTORI
IVVENES. NEPES
INI
DIANENSES
AERE. CONLATO
L. D. D. D

Ex Ant. Augustini & Verderii schedis.

3 *In Angliae Comitatu Richemond, in basi statuae Commodi Herculeo habitu.*

.... CAESARI. AVGVSTO
MARCI. AVRELII. FILIO
....
*SENIS. IOVIS. AMPLISSIMI
VENTS. PIVS

F. Camdeno.
* IVVENIS e nummo apud Samb. p. 332. Gud.

4 *Tusculani super lacum Benacum in basi.*

IMP. CAES. M. ANTONINI
PII. GERM. SAR. FIL. DIVI
PII. NEP. DIVI. HADR. PRO
NEP. DIVI. TRAIANI. PARTH
ABNEP. DIVI. NER. ADNEP
M. AVR. COMMODO
ANTONINO. PIO. FEL. AVG
SARM. GERM. MAX. BRIT
P. M. TRIB. POT. XIIII
IMP. VIII. COS. V. P. P
NOBILISSIMO. PRINCIPI

BENACENSES

Ex Panvinio & Verderii schedis.

5 *Brixiae in foro publico binis repertum lapidibus. Longe aliter distinguit Rubeus in sched. hanc inscriptionem.*

IMP. CAESARI. DIVI
M. ANTONINI. PII
GERMAN. SARMAT. FILIO
DIVI. PII. NEPOT. DIVI. HADRIAN
PRONEP. DIVI. TRAIANI. PART
ABNEP. DIVI. NERVAE. *ADNEPOTI
M. AVRELIO. COMMODO. ANTONIN
PIO. FELICI. AVG. SARMAT
GERM. MAXIMO. BRITANN
PONT. MAX. TRIB. POTEST
XIIII. IMP. VIII. COS. V. P. P
FORTISSIMO. PRINCIPI
M. NONIVS. ARRIVS. MVCIANVS

Gruterus e Verderii schedis. * ADNEP. Rub.

6 *Romae ejusdem sepulcro inscriptum. Contuli cum scheda Ursini, nullus versus dissentit.*

IMPERATORI. CAESARI. DIVI. MARCI. ANTONINI. PII. GERMANICI
SARMATICI. FILIO. DIVI. PII. NEPOTI. DIVI. HADRIANI. PRONEPOTI
DIVI. TRAIANI. PARTHICI. ABNEPOTI. DIVI. NERVAE. ADNEPOTI
L. AELIO. AVRELIO. COMMODO. AVGVSTO. SARMATICO
GERMANICO. MAXIMO. BRITANNICO. PONTIFICI. MAXIMO. TRIBVNICIAE
POTEST. XVIII. *IMP. VIII. CONSVLI. VII. PATRI. PATRIAE

Ex Panvinii Fastis. Hoc epitaphium fortasse Severus Imp. qui Commodum etiam consecravit, Commodo erigi jussit. Senatus enim memoriam ejus abolendam, & detrahendas statuas ejus SCto. decreverat. Vide Lamprid. & Sex. Aurelium Victorem. * IMPERAT. Ursi.

SEVERI.

7 *Suessae in Campania medio inter Capuam & Formias itinere.*

IMP. CAES
L. SEPTIMIO
SEVERO. PERTI
NACI. AVG. PIO. P. P.
SVESSANI

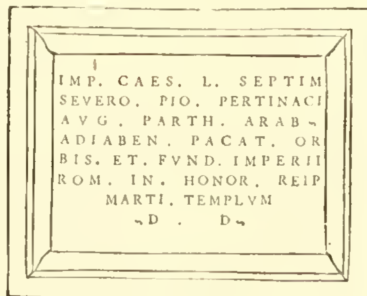
A Pighio Smetius. Capac. l. 2. Hist. N. c. 9.

8 *Bergetione vulgo Hungarorum Banctluda. Grut. Theodatiae in Hungaria vulgo Thalla in facello D. Johannis, ita Cusp.*

IMP. CAESAR
L. SEPTIMIO
SEVERO. PIO
PERTINACI
AVG. ARABIC
*ADIABENIC
PARTHICO
MAXIMO
†BREG. PVBLIC
D D

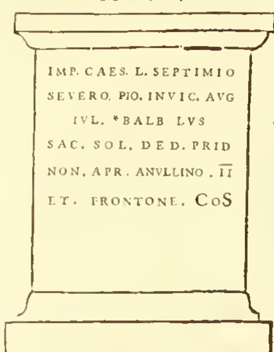
F. Lazio. Cuspinianus aliter versus distinguit.
* Additur haec vox in Cuspiniano. † BRIB. Cusp.

9 *Malacae ditionis Hispalensis.*

IMP. CAES. L. SEPTIM
SEVERO. PIO. PERTINACI
AVG. PARTH. ARAB.
ADIABEN. PACAT. OR
BIS. ET. FVND. IMPERII
ROM. IN. HONOR. REIP
MARTI. TEMPLVM
D. D.

E Schotti schedis.

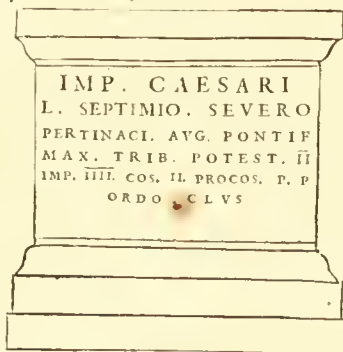
1 *Romae in aedibus Porcariorum ad Minervam.*

Vidit Smetius & Metellus.

L
*BALBI LVS Grut. adscripserat margini edit. suae. De hoc Julio Balbillo sacerdote Alagabali, sive Solis, vide Seldenum de diis Syris Syntagm. II. cap. I. p. 210. edit. Lipsiensis.

4 *Clusii in Hetruria.*

Ex Apiano.

7 *Polae in Illyrico, sub turricula aedis pontificiae.*

Onufrius tribuit Severo.

IMP. CAES
PIO. FELICI. INVICTO. AVG
RLS. P. POL. D. N. M. Q. EIVS

Videtur deberi ita reformari, nam Marcanova sic repraesentavit in Sirmondi schedis.

IMP. CAES.
L. SEPTIMIO. SEVERO.
PIO. FELICI
INVICTO. AVG
RESP. POL.
D. N. M. E.
Grut.

Eodem in loco, a tergo.

MAX. TRIB. P. VI. COS. II. P. P
M. AVRELIVS. MENOPHILVS
ORNATVS. IVDICIO. EIVS. EQVO. PVBL
SACERDOS. TVSCVLANVS. AEDIL. POLEN
CVM. MENOPHILO. PATRE. LIB. AVGG.
NN. EX. PROCVRAT. INDVLGENTISS.
E. D. D. D

Ex Martyre historico. & Joann. Cotovici Itinerar. Hierosolymi. Alii locant in Corsica, & pro RESP. POL. exhibent RESP. CORS. pro AEDIL. POLEN. habent, AEDIL CORS.

2 *Urbe Lingonum in lapide fracto.*

D. D
AES. L. SEPT. SEVERC
AVG. ARAB. ADIAB
PARTH. MAX. BOV
AGNIANVS. SAE
TE. FVNGI. INCI
LINGONVM

E Rouflati schedis Gruterus.

5 *Ad castra Caecilia in Hispan.*

IMP. CAES. LVCIO
SEPTIMIO. SEVERO
PERTINACI. AVG. PONT
MAX. TRIB. POT. II. IMP. III
COS. II. PRO. COS. P. P
OPTIMO. FORTISSIMO
PROVIDENTISSIMOQVE
PRINCIPI. EX. ARG. P. XC
. . . .
. . . . AED . . . .
D. IVLIO. CELSO. ET
L. PETRONIO. NIGRO
. . . .
† II. V. D. D

†IV. Castr.

Ex Panvinio, Morali, & Alfonsi de Castro schedis.

3 *In foro civitatis Nepesinorum, in basi erecta.*

IMP. ⌀ CAESARI ⌀
L ⌀ SEPTIMIO ⌀ SEVERO
PERTINACI ⌀ AVG
PONTIF ⌀ MAXIM ⌀
TRIB ⌀ POT ⌀ II
IMP ⌀ IIII ⌀ COS ⌀ II
P ⌀ P
NEPESINI ⌀ OPTIMO
FORTISSIMOQVE ⌀ PRIN
CIPI ⌀ SVO ⌀ DEVOTI

Metellus describebat.

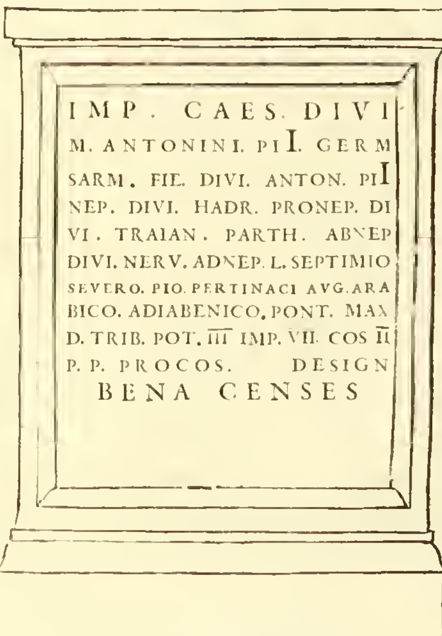
6 *

IMP. CAESARI. L. SEPTIMIO
SEVERO. PERTINACI
AVG. PONT. MAX. TRIB.
POT. II. IMPERAT. II
COS. II. PRO. COS
P. P

Ex Panvinio.

8 *In * villa Tusculana supra Benacum lacum, ad Protomartyris aedem.*

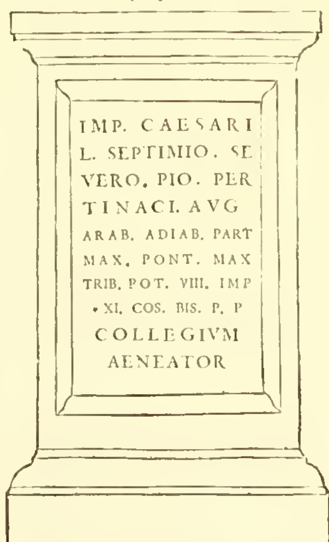
* Grut. In vico Tosolano. In hoc oppidum olim omnes lacus Benaci accolae de negotiis publicis consulium conveniebant, & ii sunt, qui dicuntur Benacenses. Cluv. I. Ital. c. 15. p. 107.

Ex Sarayna & Mauroceni schedis.

* Ridiculum est Imperatorem proconsulem designatum dicere, recte inquit Gutherius I. I. c. 4. de off. dom. Aug. sed non statim pro supposita habenda est. *Designatus* non ad *Procos.* sed ad ultimam praecedentis versus notam inscite docet Reines. Epist. ad Rupert. II. Januar. 1630. pertinere, & similis scripturae exempla ibi adfert.

1 *In ascensu montis Casinatis, in Campania, supra oppidum S. Germani, ad sacellum S. Antonii.*

Vidit Smetius.
• . . . XL ms. Pighii.

2 *Anagniae in Latio, in basi confracta, parieti domus privatae, ad S. Paulum, inserta.*

	Imp. Caesari divi
OMMODI. F	*Commodi filio*
DIVI. ANTONINI. PII. NEPOT. DIVI	*Hadri*
ANI. PRONEPOT. DIVI. TRAIANI. P	*arthi*
CI. ABNEPOT. DIVI. NERVAE. A	*dnepoti*
L. SEPTIMIO. SEVERO	
PIO. PERTINACI. AVG. PONTI	*fici*
MAXIMO. ARABIC. ADIABEN	*Nico*
PARTHICO. MAXIMO. COS. II. P	. P
TRIBVNICIAE. POT. IMP. XI. IN	*Victo*
IMPERATORI. ANAGNINI. FOEN	*eratores*
DEVOTISSIMI. NVMINI. EIV	S

Vidit Smetius.
Haec inscriptio supplenda est ex simili inscriptione Anagnina supra et. 5.

3 *Apud Vaccaeos Hispan.*

IMP. CAES. SEPTIMIO. SE
VERO. PIO. PERTINACI
ARABICO. ADIABENICO
PARTHICO. MAX. TRIB
POT. XI. COS. III . . . . . .
R. P. RVRADENSIVM . . .
EX . . . .

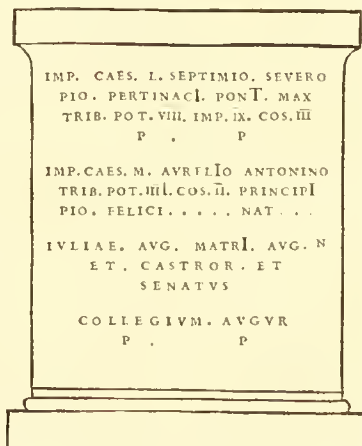
Ex Morali.

4 *Neapoli.*

IMP. CAES. L. SEPT. SEVERO. PIO
PERTIN. AVG. ARAB. ADIAB. PARTH
M. TRIB. POT. VII. IMP. XI. COS. II. ET
IMP. CAES. M. AVR. ANTONINO. AVG
TRIB. POT. DOMIN. INDVLGENTISS
ORDO. P. Q. NEAPOLIT . . . .
. . . . D. D.

Ex Scipione Mazella. & P. Lasena dell. antic. Gymnas. Neap. p. 150.

5 *Romae basis inter alia marmorea quae ad fabricam D Petri in Vaticano secantur.*

Grutero Gutenst. qui vidit.

6 *In Vulten monasterio ad Oenipontem.*

. . . .
TRIB. POT. VIII. IMP. XII
COS. III. P. P. PROCOS. III
IMP. CAES. M. AVRELIVS
ANTONINVS. PIVS. AVG
TRIB. POT. R. COS.

Ex Lazio.

1 *Inscriptio arcus Septimii in foro Romano, literis pedalibus, olim in marmore primum incisis excavatisque, ac deinde aere Corinthiaco inaurato (quod postea a Barbaris urbem devastantibus erutum atque ablatum fuit) repletis. Quod & in aliis quibusdam majorum aedificiorum titulis factum esse, ex apparentibus adhuc vestigiis, satis constat.*

IMP.CAES.LVCIO.SEPTIMIO.M FIL.SEVERO.PIO.PERTINACI AVG.PATRI.PATRIAE PARTHICO.ARABICO ET
PARTHICO ADIABENICO.PONTIFIC.MAXIMO.TRIBVNIC.POTEST.XI.IMP.XI.COS.III.PROCOS.ET
IMP.CAES.M.AVRELIO.L.FIL.ANTONINO.AVG.PIO FELICI.TRIBVNIC.POTEST.VI.COS.PROCOS.P.P
OPTIMIS · FORTISSIMISQVE · PRINCIPIBVS
OB.REM.PVBLICAM.RESTITVTAM.IMPERIVMQVE.POPVLI.ROMANI.PROPAGATVM
INSIGNIBVS.VIRTVTIBVS.EORVM.DOMI.FORISQVE.S.P.Q.R

E Smetio ac Panvinio. Boiss T. III. 115

2 *Alterius arcus Septimii, qui in foro boario est, inscriptio.*

IMP. CAES. L. SEPTIMIO. SEVERO. PIO. PERTINACI. AVG. ARABIC. ADIABENIC. PARTH. MAX. FORTISSIMO. FELICISSIMO
PONTIF. MAX. TRIB. POTEST. XII. IMP. XI. COS Φ III. Φ PATRI. PATRIAE. ET
IMP.CAES.M.AVRELIO.ANTONINO.PIO.FELICI.AVG.TRIB.POTEST.VII.COS.III.P.P.PROCOS.FORTISSIMO.FELICISSIMOQVE.PRINCIPI.ET
IVLIAE.AVG.MATRI.AVG.N.ET.CASTRORVM.ET.SENATVS.ET.PATRIAE.ET.IMP.CAES.M.AVRELI.ANTONINI.PII.FELICIS.AVG
PARTHICI Φ MAXIMI Φ BRITTANNICI Φ MAXIMI Φ
† ARGENTARI ET.NEGOTIANTES.BOARI.HVIVS ‡ LOCI. QVI INVEHENT DEVOTI.NVMINI.EORVM

Exscripsit Smetius. Boiss T. III. 111.

† Argentarii, qui aurum & argentum venale habuerunt, ut in l. 32. §. 4. ff. de aur. & arg. leg. Gud.

‡ QVI INVEHENT dele. Primum incisum fuerat LOCI. post correctum LOCI QVI INVEHENT litteris minoribus. Gud. qui consulit.

3 *Camerini.*

IMP. CAESARI. SEPTIMIO. SEVERO
PIO. PERTINACI. AVG. ARABICO
ADIAB. PARTHICO. MAX. BRIT. MAX
PONT. MAX. TR. POT. XVIII. IMP. XII
COS III. PRO. COS. P. P. ET
IMP. CAES. M. AVRELIO. ANTONINO
PIO. FELICI. AVGVSTO. PONT. TRIB
POT. XIII. IMP. II. COS. III. PROCOS. P.P
IMP. CAES. L. SEPTIMII. SEVERI
PII. PERTINACIS. AVGVSTI. FILIO
DEVOTI NVMINI. ET. MAIESTATI. EOR
COH. II. VIG

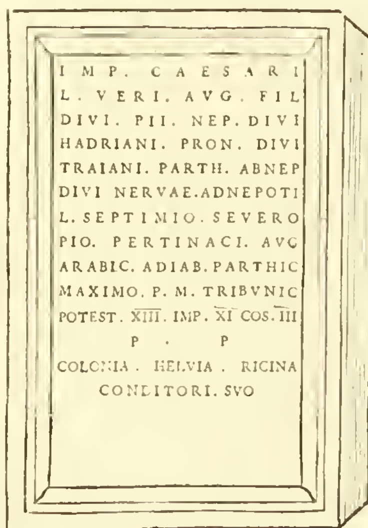
Ex Panvinii Fastis.

4 *Saltzburgi in aede D. Ruperti.*

IMP. CAES.
L. SEPTIMI. SEVERI
PII. PERTINACIS. AVG
ARAB. ADIAB. PARTHICI
MAX. ET. IMP. CAES. M. AVREL
ANTONINI. AVG. PARTHICI
MAXIMI. COL. HADR
IVVAV. D. D

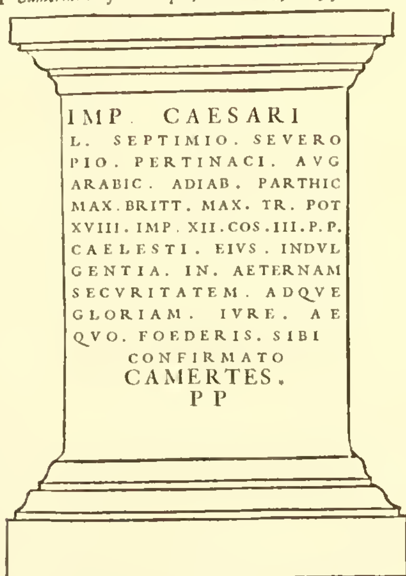
E Pighii Hercule.

5 *In marmore reperto apud Maceratam, Piceni oppidum, in colonia Helvia.*

IMP. CAESARI
L. VERI. AVG. FIL
DIVI. PII. NEP. DIVI
HADRIANI. PRON. DIVI
TRAIANI. PARTH. ABNEP
DIVI NERVAE. ADNEPOTI
L. SEPTIMIO. SEVERO
PIO. PERTINACI. AVG
ARABIC. ADIAB. PARTHIC
MAXIMO. P. M. TRIBVNIC
POTEST. XIII. IMP. XI COS. III
P. P
COLONIA. HELVIA. RICINA
CONDITORI. SVO

Dionysius Harduinus vidit & exscripsit.

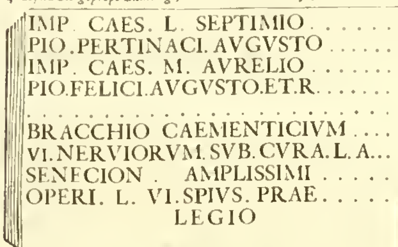
1 *Camerini ad fores templi, in Umbria, in basi statuae.*

A Metello Smetius.

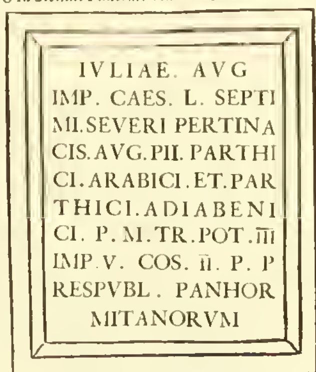
* Has tres literas S. P. P. Gudius ex lapide, quem inspexit, adjicit.

4 *Apud Burg. prope Bainbrig, in comitatu Eboracensi; in Britannia.*

Gruterus ex Camdeni autographo.

6 *In Sicilia. Panormi vidit Fazellus l. 8. Dec.*

Gruterus e schedis Archiepiscopi Augustini. Marzellus habet inter antiquitates Miseni resectis duobus ultimis versibus. Sed vide Gualteri Siculas inscript. p. 25. qui & istos versus a Marzello omissos habet, & retulit inter Panormitanas.

2 *In ruinis Varhel Transilvan.*

E Robortelli libro de vita & victu pop. Ro. eque Leunclavio.

3 *Romae in domo Hortensii Palini.*

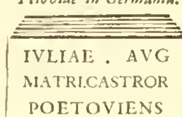
IMP. CAESAR. L. SEPTIMIO
SEVERO. PIO. PERTINACI. AVG
PARTH. ARAB. ADIAB. PONT. MAX
. . . .
PACATORI. ORBIS. ET. PROPAGATOR
IMPERII. ROMANI

IN. HONOR. PON . . . .
TE. . . . . . IOV . . . . . .
POS
S. P. Q. R

Grutero e Metelli schedis Gutensi.

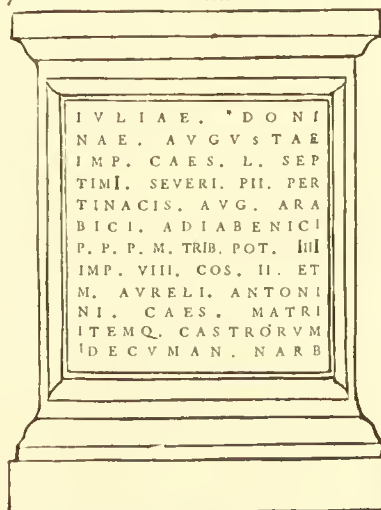
IVLIAE AVG

5 *Petoviae in Germania.*

Ex Apiano.

7 *Narbone.*

A Scaligero.

* *Dorrnae* leg. *Spanh.* de usu *numism. dis.* 7. p. 627. & Fabret. emend. p. 11. † Plin. III. 4. *Natio Martius Decumanorum colonia.* Infra ccxxviii. 10 Decimanus civis Viennensis & ccLvii. Sextani Arelatenses, Gud.

1 *Caparae Hispanicae.*

IVLIAE. AVG
MATRI. CASTRORVM[1]
CONIVGI. IMP. CAES
L. SEPT. SEVERI. PII
PERTINACIS. [2]AVG
ET. MATRI
M. AVRELII
ANTONINI. IMP
ORDO. SPLENDIDISS
[3]CAPARITANORVM
DEVOTVS. NVMINI
MAIESTATIQVE. EIVS

Ex Morali.
1 RVM non est in Metel. schedis nec CONIVGI.
2 AVG. CON. MATRI Metel.
. . . .
Vacuus versus est in Metell.
3 CAPERANORVM. Metell.

GETAE.

2 *Martos Hispan. nunc Tucci.*

IMP. CAESARI. GETAE. SEVERO
AVG. DIVI. SEPTIMI
SEVERI. PII. PERTINACIS
AVG. ARABICI. ADIABENICI
PARTHICI. MAXIMI. PACA
TORIS. ORBIS. F
ET. M. AVRELII. ANTONINI
IMPERAT. FRATRI
RES. PVBLICA. TVCCITTANOR
D. D. D

Gruterus ex Antonini Augustini schedis.

CARACALLI

3 *Martos Hispan.*

IMP. CAESARI. M. AVRELIO
ANTONINO. AVG. L. SEPTIMI
SEVERI. PII. PERTINACIS. AVG
ARABICI. ADIABENICI. PARTH
MAX. IMP. PACATORIS. ORB. F
DD. RESPVBL. TVCCITANOR

E Strada. quod idem forte cum isto, quod extabat in schedis Metelli, ponebatque, en Martos a la plaza.

4

IMP. CAESARI. M. AVRELIO. ANTONINO
AVG. DIVI. SEPTIMI. SEVERI. PII
PERTINACIS. AVG. MAXIMI. ARAB
ADIAB. PARTH. PACAT. ORB. FILIO
RESPVB. TVCCITTANORVM. DEVOTA
NVMINI. MAIESTATIQ. EIVS
V. S. L. M. P

Grutero transcr. Gutenst.

5 *Patavii apud Contarenos.*

IMP. CAESA
M. AVRELIO
ANTONINO
AVG. IMP. CAES
L. SEPTIMI. SE
VERI. PII. PER
TINACIS. AVG
ARABICI. ADIA
BENICI. PARTHI
CI. MAXIMI. FIL
D. D

E Scardeonio & Pinelli schedis.

6 *Malacae Hispan.*

IMP. CAESAR
M. AVRELIO
DIVI. SEPTIMI. SEVERI. PII
PERTINACIS. AVG
PARTHICI. ARABICI. ADIABENICI
PACATORIS. ORBIS. ET. FVNDATO
RIS. IMPERII. ROMANI. F
RES. PVBLICA. MALAC
D. D

Gruterus ex Archiepiscopi ejusdem schedis.

7 *Reginae in campo inter Cazalla & Guadalcaval. Hispan.*

IMP. CAES. M. AVR. ANTONINO
SEVERO. PIO. AVG. FELICI
IMP. CAES. L. SEPTIMII. SEVERI
PERTINACIS. AVG. FILIO
ARAB. ADIAB. PART. MAX. BRIT
MAX. P. P.
RESP. REGINENSIVM. DEVOTA
NVMINI. EIVS
P.

Ex Morali.

8 *Coloniae Agrippinae, in porticu templi Aquarum, hoc est thermarum, quas Antoninus & Hadrianus Romani principes suo opere aedificarunt.*

M. AVRELIO
ANTONINO. CAES
IMP. DESTINATO
IMP. L. SEPTIMI
SEVERI. PERTINACIS
AVG. FILIO
RESP. A*QV

Ex Smetio, & Appiano 4*7.
* Sculterus in urbe Badensi esse ait & est ibi in templo, ut vidit Dn. de les Couvereliers. Barthius etiam 52. Adv. 1. msf. Beyelli reperti dicit in Baden. vid. nor. Scalig.

9 *In Luenczio Carinth.*

M. AVRELIO. ANTONINO. CAES
IMP. DESTINATO. IMP. L. SEPTI
MI. SEVERI. PERTINACIS. AVG
FIL. RES. P. LEN

E Lazio.

1 *Romae in horto secretiori vineae Cardinalis Carpensis, basis plana marm. alta pedem unum, lata in frontem, pedem unum & semis.*

IMP. CAESARI. M. AVRELIO
ANTONINO. AVG
IMP. CAES. L. SEPTIMI. SEVERI. PII
PERTINACIS. AVG. ARABICI. ADIABEN
PARTHICI. MAXIMI. P. P. FILIO
COLL. FABR. TIGNARIOR

In dextro latere ejusdem baseos.

SERVILIVS ZEN
C. IVLIVS. C. FIL. ARN. SATVRNIN
C. APVLEIV S. P. P. FILVMENVS CORNELIV S IVL
MONNIENIVS PRISCV S MVNATIV S EPICTETV S IND. XXX
IVLIV S CHRYSI O METELLIVS VENIANV S IND. VI
ANNAEV S PHILETV S LVRIV S MARTIALI S IND. XIIX
[a]HONORATI AELIV S CRESCEN S IND. XV
MIMISIV [b]S PRIMITIVV S CAECILIV S FELICISSIM IND. XLIX
MARCIV S EVTYCHV S CLAVDIV S FELICISSIM IND. XXV
BETVEDIV S EVARISTV S IVLIV S EVTYCHE S IND. XXI
VALERIV S [c]IVNIANV S VRINATIV S [h]CALLISTIAN IND. XXX
RVERIV [d] S THESEV S AELIV S AVCTV S IND. XXXI
VALERIV S VALERIANVS CLAVDIV S ERASINV S IND. XIV
IVLIV S PRIMITIVV S MINDIV S SVESSIAN IND. XVI
FABRICIV S PERVSINV S FAENNIV S HELIC O IND. XLI
VALERIV [e]S ACHILLEV S IVLIV S EVTYCHE S IND. XXX
PACVVIV S MARTIALI S NOVIV S HERME S IND. LI
VOLVSIV S PHILVMENVS CLAVDIV S CARPIO N IND. XXVI
CLAVDIV S FILINV S POMPONIVS PAPIANV S IND. XXXI
SERVILIV S ADIVTO R THORANIVS HONORATVS IND. III
MARSENIV [f]S SABIANV S GELLIV S SECVNDI N IND. XLV
CEIONIOV [g]S IVLIANV S
VLPIV S CELSIANV S

In sinistro ejusdem baseos latere.

. . XXXIIII
NONIV S IIX
CORNELIVS CAR XLI
HOENIV S XENOFON IND. IIX
AELIV S FORTVN IND. XIV
CASTRI C PROCVLV S IND. XXII
COELIV S TELESPHOR IND II
FABIV S LEONA S IND. XXV
VETTIV S GERMAN IND. XLII
RVTILIV S VICTO R IND. XXVI
MARCIV S EVTYCHE S IND. XXXIV
SVLPICIV S IVLIANV S IND. L
CLAVDIV S FILINV S IND. XVII
MARSEN ADIVTOR IND XXXIIX
AELIV S MARCIAN IND. LIII
CORNELIVS FROEVIVR IND. XIX
AVRELIV S EVTYCHES IND XI
CAISVIV S FORTVNAT IND. IV

ND. V
IVS IND. XII
CINTASIVS IND. XIII
DIGITIV S POMPEIVS IND. XXII
LOLLIV S VICTVS IND. XXXV
NVMISIV S PHILIPPVS IND. LIV
APVLEIV S CERDO IND. LV
AVRELIV S EVFEMV S IND. VII
ASVETIV[*]S FELICIS S IND. VIIII
CVRTIV S FELIX S IND. XXIIX
NVME R FELIX S IND. LIII
MARCIV S SOZOMEN IND. XXXVII
MAELIV S EPAPHRODIT IND. LVII
AVRELIV S PARTHENIVS IND. I
C. IVL. C. F EXPEDITV S IND XLII
IVLIV S SECVNDV S IND. XIII
FONTEIV S PRETIOSV S IND. LIII

SCRIBAE

VALERIV S SEB . . . . . .
VALERIV S [†]RARICVS
TVCEIV S HERMES
MONNIENIVS TVDIENVS
MARSENV S CASTVS
[‡]MVSTIV S

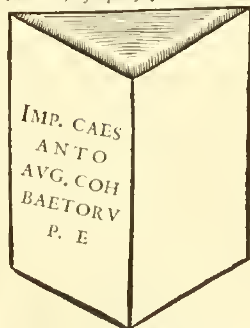
Descripsit Smetius.

[a] De Honoratis vid. CCLXVIX. 3. [b] In alia inscript. legitur C. Numisius Primitivus. [c] Vid CXIV. 3. [d] l. RVBRIVS. Gud. [e] Vid. DCXXX. 6. & MCXXVI. 3. [f] Vid CLXIX. 7. [g] Alius hujus nominis CoS. A. U. 1078. P. Ceionius Julianus. Meminit Vopiscus in Aurel. ut familiaris. Gud. [h] l. 2. C. Vectigalia nova institui non posse. Impp. Severus & Antoninus Callistiano. Gud.

[*] Vid. XXXVI. 17. [†] f. Raricius ut CCLXIX. 1. [‡] MYSTIVS Fabianus quidam hoc nomine occisus a Severo Spartian.

2 *In lapide trilaterali apud Batavos reperto.*

In uno latere, cernitur Victoria alata, dextra lauream coronam attollens, laeva tenens deprimensque clypeum. In altero, Aquila passis alis orbi duabus se mutuo secantibus zonis cincto insistens, excurrentibus utrinque tribus radiis. In tertio, inscriptio sequens.

Ex Junio aliisque.
Vide de hoc lapide Scriv. Antiq. Batav. p. 184.

3 *In arce Birca, lapide uno à Wimffen prope Nicrum, apud Dn. Bernolphum a Gemminga, fragm.*

IMP. CAES. M
AVR. ANTONINO
AVG. L. SEPT. SE
VERI AVG. N. FILI
STATVAM. OB
HONOREM. DEC
ET. FLAM . . . . .
. . . .

Grutero Melissus.

4 *Perusii.*

IMP. CAES. M. AVRE
LIO. ANTONINO. AVG
TRIB. POT. II. PROCONS
IMP. CAES. AEL. SEPTIMII. SEVERI
PII. PERTINACIS. AVG. ARABI
CI. ADIABENICI PARTHICI. MAX
F. F. P. P. F. F. DIVI. IMP. ANTONI
NI. PII. GERMANICI. SARMATICI
NEP. DIVI. ANTONINI. PII. PRO
NEP. DIVI. HADRIANI. ABNEP
DIVI. TRAIANI. PART. ET. DIVI
NERVAE. ADNEP. D. D P

Ex Orthogr. Ald.

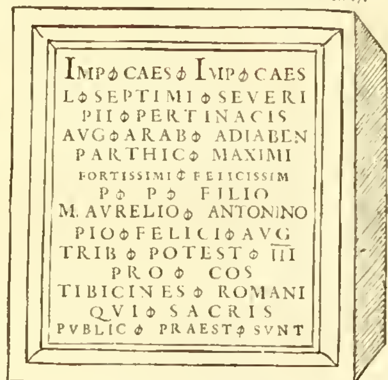
1 *Romae nuperrime effossum* CIↃ.IↃ.XCIX. *in vinea quadam prope portam Lucinam.*

IMP. CAES. M. AVRELIO. ANTONINO. AVG
TRIB. POT. II. PROCONS. IMP. CAES. L. SEPTIMI. SEVERI
PII. PERTINACIS. AVG. ARABICI. PARTHICI. MAX
P. F. P. P. FIL. DIVI. IMP. ANTONINI. PII. GERMAN
SARMAT. NEP. DIVI. ANTONINI. PII. PRONEP
DIVI. HADRIANI. ABNEP. DIVI. TRAIANI. PARTH
ET. DIVI. NERVAE. ADNEP. PRINCIPI. FELICISSIMO

DEVOT. NVMINI. MAIESTATIQ. EIVS
COH. PR. X . . .

Gruteio Ursinus, viditque item Gutensteniu*s*.

2 *Romae quondam in aedibus Colotianis: sed nunc in vinea Cardinalis Carpensis: basis marm*
Boiss. T. IV. 67.

A latere ejusdem basis.

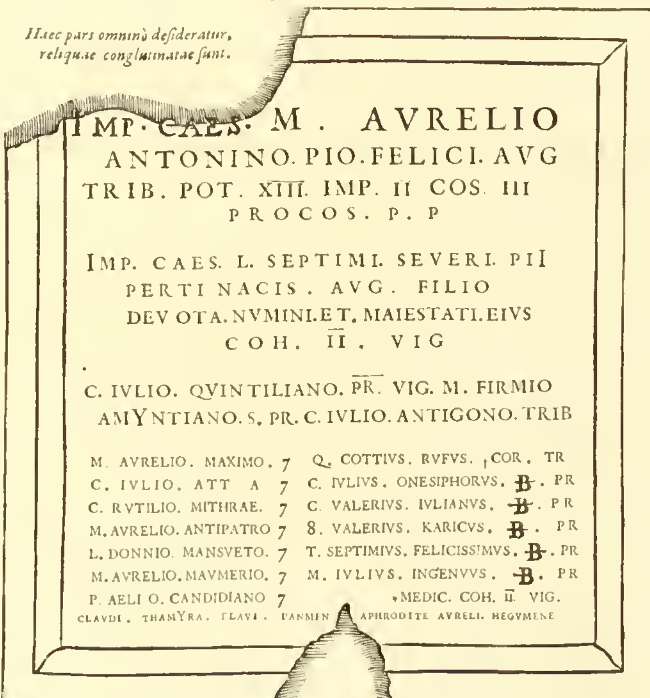
DEDIC. PR. NON. APRIL.
TI. * CLAVDIO SEVERO. C. AVFIDIO. VICTORINO. † COS
Q. Q. C. PRAECILIO. SERENO. II. TI. CL. TITIANO

Smetius vidit.

* Claudius Severus Philosophus Peripateticus, Praeceptor Marci. Capitol. Claudii Severi filia, Marci Antonini neptis, uxor Pomponii Bassi. Dio. A. 972. † A. 953.

3 *Tabula marm. grandis in multas partes diffracta, reperta anno* M. D. I. *Romae, in vinea quadam, ad formas aquae Claudiae: posteaque ad vineam Card. Carpensis transportata.*

Haec pars omninò desideratur, reliquae conglutinatae sunt.

† Cornicularius Tribuni.

* Medicus coh. VI. Praet. LXVIII, 2 CVI I, 4. Medicus Legionis II. Italicae. DCXXXIII, 5. Achill. Tat. IV. [illegible] τὸν τῶν στρατοπέδων ἰατρὸν μεταπέμψασθαι.

Hoc non modo vidit Smetius; sed ipse etiam conglutinavit.

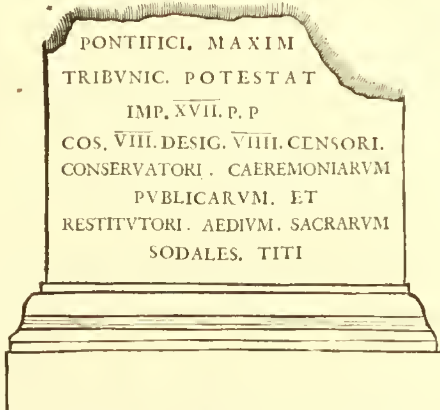
1 ✶

IMP. CAES. M. AVRELIO. ANTONINO
PIO. FEL. AVG. PARTHIC. MAX
BRITT. MAX. PONT. MAX. TRIB
POT. XV. COS. III. IMP. II. P.P

Ex Panvinii fastis.

2 *Romae in vinea Cardinalis Carpensis, in basi marm. cujus corona superior cum bona inscriptionis parte deest.*

M. AVR. CARAC

* PONTIFICI. MAXIM
TRIBVNIC. POTESTAT
IMP. XVII. P. P
COS. VIII. DESIG. VIIII. CENSORI.
CONSERVATORI. CAEREMONIARVM
PVBLICARVM. ET
RESTITVTORI. AEDIVM. SACRARVM
SODALES. TITI

Vidit Smetius.

* Pighius in libro suo ms. autumat titulos esse Vespasiani. Sic etiam ad Vespasianum refert lapidem Spanh. *de usu & praest. numism.* p. 735. motus inscriptione p. 243. 5.

3 *Cluniae Hispan.*

IMP. CAES. L. SEPTIM. PERT
AVG. ARAB. PARTH. MAX-
F. DIVI. M. ANTON. PII. GER
SAR. NEP. DIVI. ANTON-
PARTH. ET. DIVI. NER. ADNEP
M. AVREL. ANTON. FEL. AVG-
PARTH MAX. BRITAN. MAX
GERMAN. MAX. P M. TRIB-
P. XX. IMP. III. COS. IIII. P.P. PROCOS

E Schotti schedis.

5 *Ara fronte mutilata reperta in ruinis Armamentarii prope Lugdunum Batavorum.*

TANNIC. GERMANIC. PIVS. FELIX. AVGVSTVS
MAX. TRIB. POT. XVIII. COS. IIII. P. P. IMP. III
RAM. A. DIVO. CLAVDIO. ET. POSTEA
ERO. PATRE. SVO. RESTITVTAM

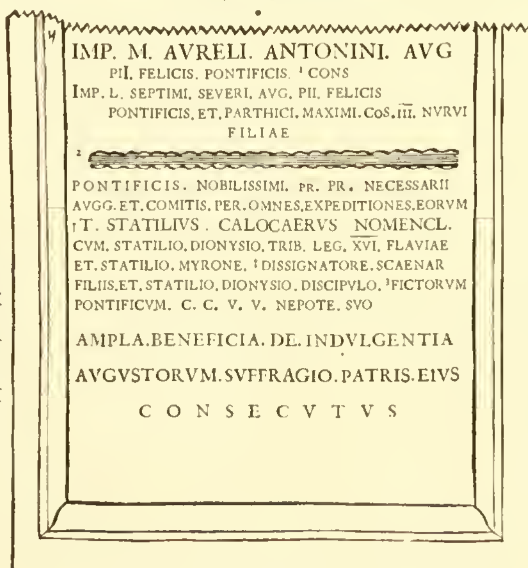
Ex Hadr. Junio.

4 *Augustae Vindel in Turre S. Crucis, qua Ecclesiam spectat. fragm.*

. . . .
. SEPT . . . .
MARCI. ANTO . . . .
. . TICI. NE . . . .
. EPOTI . . . .
. . OTI. DIV . . . .
T . . . . ET . . . .
. DNEPOT . . . .
. INO. PIO . . . .
. . . . . . PROC . . . . . .

E Velsero.

6 *Romae in aedibus Colotianis, ad aquam Virginem, tabula marm. Principio aliquid deest.*

*
IMP. M. AVRELI. ANTONINI. AVG
PII. FELICIS. PONTIFICIS. [1] CONS
IMP. L. SEPTIMI. SEVERI. AVG. PII. FELICIS
PONTIFICIS. ET. PARTHICI. MAXIMI. COS. III. NVRVI
FILIAE
[2]
PONTIFICIS. NOBILISSIMI. PR. PR. NECESSARII
AVGG. ET. COMITIS. PER. OMNES. EXPEDITIONES. EORVM
† T. STATILIVS. CALOCAERVS NOMENCL.
CVM. STATILIO. DIONYSIO. TRIB. LEG. XVI. FLAVIAE
ET. STATILIO. MYRONE. ‡ DISSIGNATORE. SCAENAR
FILIIS. ET. STATILIO. DIONYSIO. DISCIPVLO. [3] FICTORVM
PONTIFICVM. C. C. V. V. NEPOTE. SVO
AMPLA. BENEFICIA. DE. INDVLGENTIA
AVGVSTORVM. SVFFRAGIO. PATRIS. EIVS
CONSECVTVS

Vidit Smetius.

* PLAVTILLAE. supplet Gudius.

1 CONIugi legit Reines.

2 FVLVII PLAVTIANI supplet Reines. Nam Plautilla Fulvia est in nummo Graeco apud Tristan. t. 2. f. 248.

3 FICTOR v. v. cccxt. 1. Fictor Pontificum c. c. v. v. MLXXXI. 1. Fictores dicti a fingendis libis Varro VI. de L. L. ubi vide Scaligerum. Utitur Ennius 2 Ann. quem laudat Festus in *Argeos* & *tutulus*. Vide Merulam ad Ennii II. Annal. p. 268. & Guther. II. de jure Pontif. cap. ult. Gudius. Mihi videtur verosimilior esse J. Lipsii sententia, qui II. Elect. cap. 10 fictores dictos ait, qui statuas Dearum ornant. quem vide. Graev.

† Vid. *Fabret. insc.* c. 3. p. 154. ubi ejusdem Caloceri, sic ibi scribitur, fit mentio.

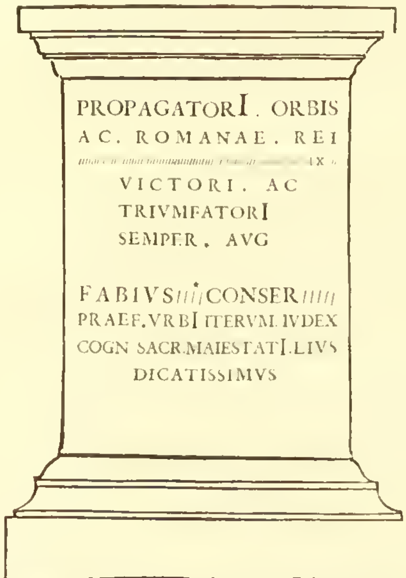
‡ Vid. *Fabret. insc.* c. IV. p. 335. apud quem ibid. p. 302. est in inscriptione *dissignator operum publicorum*. Existimat Fabret. significari architectum. Sic Cic. ad Att. IV. 3. meminit Decimi dissignatoris, qui Clodio ad disturbanda aedificia publica praesto fuerit.

1 *Ad Montem majorem Vliae, nunc Vllae, circa Cordubam.*

IMP. CAES. DIVI. SEPTIMII. SEVERI. PII
* PERTINACIS. AVG. ARABICI. ADIABENI
CI. PARTHICI. MAX. BRITANNICI. MAX.
FILIO. M. AVRELIO. DIVI. M. ANTONINI
PII. GERMANICI. SARMATICI. NEPOTI
DIVI. ANTONINI. PII. PRONEPOTI. DIVI
HADRIANI, ANTONINI. ABNEPOTI. DIVI
TRAIANI. ET. DIVI. NERVAE. ADNEPOTI
ANTONINO. AVG. TRIB. POT. VIII. COS. VI
SPLENDIDISSIMVS. ORDO. REIP. VLIEN
SIVM. STATVAM. FACIENDAM. DEDICAN
DAMQVE. CENSVIT. DEDICANTE. MAR
CO. MANNIO. CORNELIANO. CVRATORE
ANNONAE. CIVILIS. DIVI. ANTONINI

E Morali & Augustini schedis. * Vid. Spanh. de usu *numism. p.* 754

* *Romae repertum in ruinis Palatii Imper. Titi anno* CIↃ.IↃ LXXXVIIII.

Probabilius est inscriptionem hanc imperatori Constantio dicatam fuisse, quam Magnentio: quod in versu 3 nota novenarii numeri ad Constantii consulatum referri debere videatur, & quod Consulibus infra scriptis Magnentius jam occiderat Gud.
* Reines. post varias conjecturas tandem legit CONS & explicat de Tib. Fabii Titiani qui A. Chr. 350. & 351 Praefectus Urbi fuit, primo Consulatu. Nam Consulibus infra scriptis Fabius nondum fuit secundum Consul.
† Iterum judex sacrarum cognitionum ccccxxi 3.

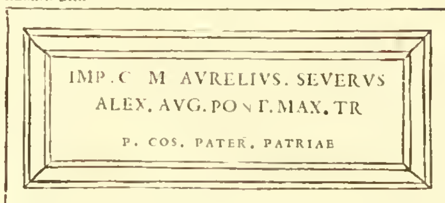
In dextro latere.

D. PRIDIE. KAL. IVNIAS
ARBITRONI. ET. LOLLIANO
COS

Ex Ursini schedis Gutensienus Grutero. A Urb 1108. Chr. 355. Itaque haec inscriptio male collocata a Grutero referri debet ad seculum Constantini.

7 *Inscriptio tabulae iliius marmoreae cujus meminit Leonardus Aretinus epistola tertia libri quarti, in turri parochialis ecclesiae, juxta thermas Marchionis Badensis in Germania.*

ALEXANDRI.

Ex Petro Apiano.

2 *Hispali in domo D Joan. de Savedra F Comitis Castellani.*

IMP. CAESARI
L. SEPTIMI SEVERI
PII PERTINACIS AVG.
ARABICI ADIABENICI
PARTHICI MAXIMI FILIO
DIVI M. ANTONINI PII
GERMANICI SARMATICI NEPOTI
DIVI HADRIANI ABNEPOTI
DIVI ANTONINI PRONEPOTI
DIVI TRAIANI PARTHICI ET
DIVI NERVAE ADNEPOTI
M. AVRELIO ANTONINO
AVG. TRIB. POT. VIII
COS. II PROCOS
.....ANVS LYCOMEDES
PROCVRATOR AVGVSTORVM
POSVIT DEDICAVITQVE

Ex Morali.

3 *Erutum fragmentum istud Pali, quae est villa Alex. Farnesii Card. ad mare, non longe a Caere oppido.*

Contuli cum mss. Urs. sched. Grut.

. . . ‡. . . . .
IMP. II. COS. III. PROCOS
IMP. CAES. L. SEPTIMI. SEVERI PII
PERTINACIS. AVG. ARAB. ADIAB
PARTH. MAX. BRIT. MAX. FORTISSIMI
FELICISSIMI. PONT. MAX. P. P. FILIO
DIVI. M. ANTONINI. PII. GERM. SARM
† NEP. DIVI. ANTONINI. PII PRON
DIVI. HADRIANI. ABN. DIVI. TRAIANI
PARTH. ET DIVI. NERVAE. ADNEPOT
OB. INSIGNES. VIRTVTES. EIVS
DECVR. COLON. * ALSIENSIS. D. D

E Fulv. Ursini notis ad Ciceronem.
‡ M. Urs. † NEPOT. ead. * ALSIENSES. Urs. sched.

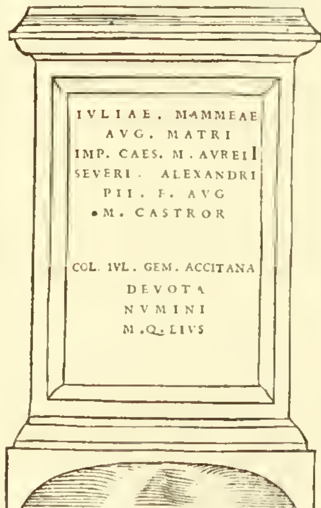
5 OPELII.

M. OPELI. ANTONINI
DIADVMENIANI. CAES
PRINCIPIS. IVVENTVTIS
C. PERPENNIANVS V. C.
PRAEF. VRB. D. D.

Ex Panvinii Fastis.

6 *In oppido Guadix Hispan. Tarracon.*

MAMMEAE

Ex Morali & Mariana. * i. e. Matri.

1 *Romae in Palatio novo Farnesiorum, ad campum Florae: in basi quadrata, e thermis Antoninianis eo translata.*

GOR-
DIANI.

P. CAESARI
ONIO. GORDIANO
FELICI. INVICTO
AVGVSTO
PONTIF. MAX. TRIB. POT. II
COS. PROCOS. P. P.

NVMISIVS. QVINTIANVS. V. P
AB. EPISTVLIS. LATINIS
DEVOTVS. NVMINI
MAIESTATIQVE. EIVS

Vid. Smetius. Boiss. T. III. 110.

2 *In aula Principis Transilvaniae.*

IMP. CAES
M. ANTONIO. GOR
DIANO. PIO. FELICI
AVG. PONTIF. MAX
TRIB. POT. II. COS. P. P
COLONIA. VLPIA
TRAI. AVG. DACIC
SARMIZ. *METROP
DICATISSIMA. NV
MINI. MAIESTATI
QVE. EIVS

Ex Zamosio & Siglerii Bongarsii Clusiique schedis
* V. ccccLXXII. 2.

3 ★

IMP. CAESARI
M. ANTONIO
GORDIANO. PIO
FEL. AVG. PONT
MAX. TRIB. POT. III
COS. P. P. OPTIMO
FORTISSIMOQ. PRINCIPI
*COL. VEN. LENIA. AVG
ALEXANDRIA. ANT
APPELLINATIVM

Ex Panvinio.
* i. e. Colonia Veneria Apolloniatarum. Gud.

4 *Vicetiae in foro frumentario.*

IMP. CAES
*MARCO. ANTONIO
GORDIANO. PIO
FEL. AVG. P. P. COS. II
PROCOS. TRIB
POTEST. V. PONT
MAXIMO
RESPVBLICA
EX. LIBERALITATE
†MATTIDIARVM
D. D

Ex Velsero.
* In schedis aliis *Marco* non legitur. † Reinesius perperam haec intelligit de puellis Mammaeanis alimentariis c. 7. p MDXXXIV. Nam nihil huc pertinet. Gud.

5 *Lectorii in Gallia.*

FVRIAE
SABINAE

FVRIAE. SABINAE. TRANQVILLINAE
SANCTISSIMAE. AVG
CONIVGI. DOMINI. N
M. *ANTONII. GORDIANI
PII. FELICIS. INVICTI. AVGVSTI
DECVRIALES. AEDILIVM. PLEBIS
CERIALIVM. DEVOTI. NVMINI
MAIESTATIQVE. EORVM

Observatum ac descriptum ab Augustino Piersonio. citat Choul p. 17 Eadem fere est Romae inventa MLXXXV. 11.
* ANTONIN. Choul. male.

6 *Geminum huic vidit Joh. Matalius Metellus Romae in aede S. Mariae in monte Aventino, in pavimento; his versibus.*

FVRIAE. SABINAE. TRANQVILLINAE. SANCTISS. AVGVSTAE
CONIVGI D. N. M. ANTONI. GORDIANI. PII FEL. INVICTI. AVGVSTI

DECVRIALES. AEDIL. PLEB. ET. CERIAL. PLEB
DEVOTI. NVMINI MAIESTATIQVE
EIVS

Gutenstenius e schedis Metelli.

7 *Granatae in Hispan. Baetica.*

*FLAVIAE. VALERIAE. TRANQVILLINAE. AVGV
STAE. CONIVG. IMP. CAES. GORDI. PII. FELI
AVG. ORDO. MILIT. FLOPIANI (sic). ILLIBERITANI
DEVOTVS. NVMINI. MAIESTATIQVE. SVMPTV
PVBLICO. POSVIT

Gruterus e schedis Antonii Augustini.
* Haec conjunx fuit senioris Gordiani, Procos. in Africa, vel ejus filii Gordiani. Uterque creati sunt a militibus, & probati a Senatu. Non ergo eadem quae Furia Sabina Tranquillina, ut visum Calig. ind. c. 11. Haec enim M. Antonii Gordiani III. hoc nomine conjux fuit. Gud.

8 *Pisauri in basi inserta columnae quae in Palatio Principis.*

Contuli cum Urs. sched. *Grut.

PHILIPPI.

IMP. CAES
M. IVLIO. PHILIPPO
PIO. FEL. AVG
PONT. MAX. †TRI
COS. LT. COS
DLSIGN. P. P
PRO COS
PISAVR. PVBL

Gruterus ex Ursini schedis.
† FRP. Sculteti schedae, ut debeat esse TR. P

9 *In Cumberland in Pyramide octogona.*

OB. HONOREM. PHILIPPI. IM
PERATORIS. NOBILISS. SEM
PER. AVGVSTI. ET PHILIPPI
CAESARIS. NOBILISSIMI

Ex Camdeno.

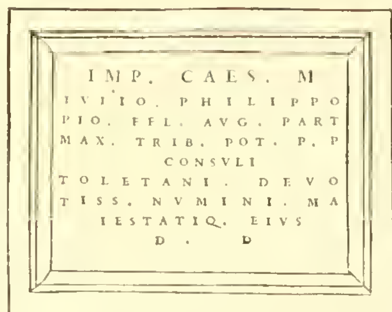
10 *Narbone.*

M. IVLIO. PHILIPPO

NOBILISSIMO. CAESA. PRINCIPI
IVVENTVTIS. *SEP. BAETERR
†VIT
APIRIA. CAESIVS. FRATER
STIPENDIORVM. XXIIII

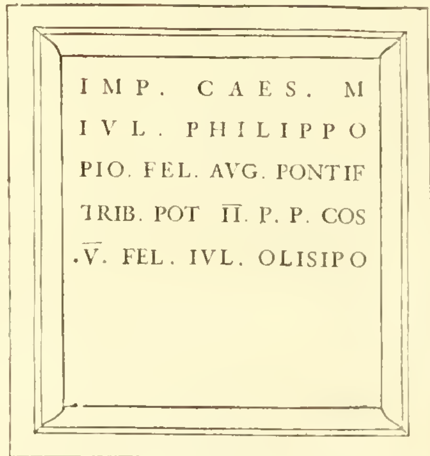
A Scaligero. * i. e. Septimanorum Baeterrensium. † I. CIVIT.

1 *Toleti.*

Ex Morali.

2 *Olisipone in turri.*

E Schotti schedis
* H. Bos. legit de Pontif. imper. 2. §. 17. qui ad Filium hanc inscr. refert aliter ac Scaliger

3 *In Columna jacente prope Thoresby, in Cumbria Angliae.*

* Schedae Camdeni legunt. IMP. CAES M. IVL. PHILIPPO &c.

IMP. CAES
PHILIPPO
PIO. FELI
CI
AVG
ET. ‡M. IMP. PHI
LIPPO. NOBILIS
SIMO. †TR. P. COS
. . . .

‡ In sched. Camd non habetur M.

† CAES ad dunt sched. Cam.

Grutero Camdenus.

4 *Veronae juxta portam Bursaream in domo Cathanaeorum.*

ANNO. CHRISTI. CCLIII
IMP. DIVVS. PHILIPPVS. SENIOR
VERONÆ
ET
ROMAE
IVNIOR. A. SATELLITIBVS. INTER
FICIVNTVR

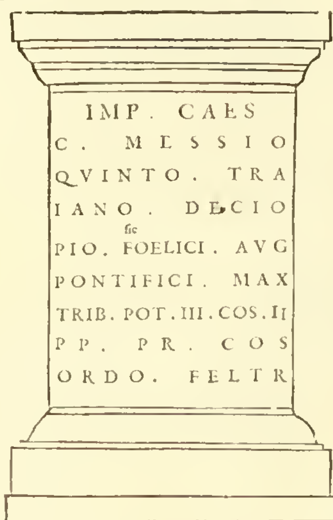
E Baronii Annalibus. Haec inscriptio spuria est vid. Scalig. in not.

DECII TRAIANI. 5 *Tarracone in Hisp. citer. Eadem est, quae legitur* CCXLVI. 3. *ubi vide notas.*

PIO. ATQVE. INCLITO. DN. TRAIANO
NOBILISSIMO. AC. FORTISSIMO. ET
FELICISSIMO. CAESARI
SEPTIMIVS. ACYNDINVS. V. C
AGENS. PER. HISPANIAS. V. C. ET
VICE SACRA COGNOSCENS. NVMINI
MAIESTATIQVE. EIVS. SEMPER
DICATISSIMVS

Ex Onufrio & Clusianis.

6 *Feltriae.*

Gruterus ex Ursini schedis.

AEMILIANI. 7 ✱

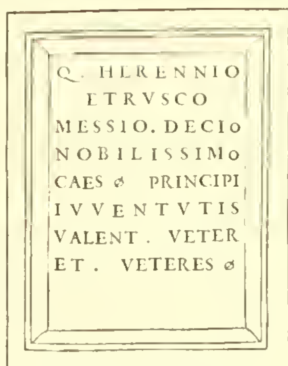
D. N. C. *AEMILIANO. FOR
TISSIMO. PRINCIPI
HERCVLI. CONSERVATORI
L. VIRIVS. PAVLLINVS. V. C
COMES. DOMESTICORVM
PRAEF. VRB. D. N. M
Q. EIVS

Ex Panvinio.

* Aemilianus Alexander Panvin sub A. U. 1014. in Aegypto Augustus vocatus, mox trucidatus. Fulvius Aemylianus Praefectus Aegypti Imp. Val. & Gal. Euseb. vii. Hist. Eccles. c. 10.

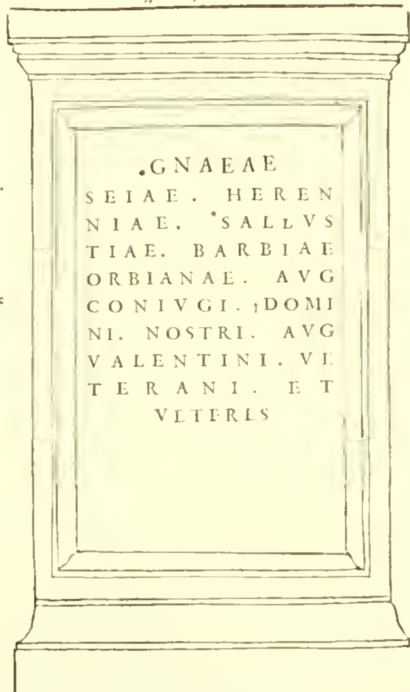
MESS. DECII.

1 *Valentiae in Ecclesia principe, sacello D. Benedicti.*

Ex Onufrio & Schotti schedis.

2 *Valentiae Hispan. apud aedes urbis publicas.*

* GNEIAE. Bibran.

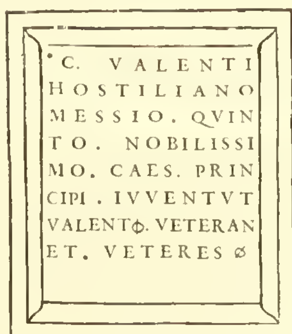
† SALVS. Bibran.

‡ Vid. de hac inscript. *Spanh. de us. & praest. numis.* dissert. VII. p. 632.

E schedis Schotti.

HOSTILIANI.

3 *Valentiae Hispan. in eodem Bened. sacello.*

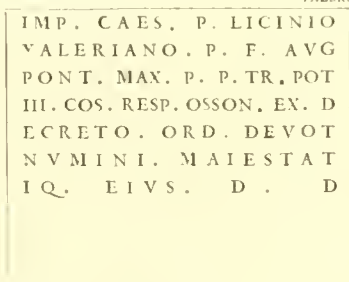

Ex Onufrio & Schotti schedis.

* Ille est, quem Decius contra Gothos Urbe profectus imperium cupientissime vulgo cepisse scribit Sex. Aurel. Victor & modo Valens Licinianus, modo Julius Valeus dicitur. Gud.

4 *Ossonobae in Lusitan. in muro inter propugnaculum novum & alterum a Roderico Barreto extructum, in cippo.*

VALERIANI.

E Resendio.

GALLIENI

5 *Romae inscriptio arcus Gallieni, ad emissarium aquae Claudiae.*

GALLIENO. CLEMENTISSIMO. PRINCIPI. CVIVS. INVICTA. VIRTVS. aSOLA. PIETATE. SVPERATA. EST. bET. SALONINAE. SANCTISSIMAE. AVGV.
cM. AVRELIVS. VICTOR. DEDICATISSIMVS. NVMINI. MAIESTATIQVE. EORVM

Exscripsit Smetius. Boiss. T. III. 121 & T. IV. 131.

a i. e. qui pius magis extitit quam bellicosus. Bold. l. 3. epigr. l. 344. b *Et Saloninae Sanctissimae Augu.* absunt a Boiss. c V. cccxIII. 9.

6 *Beneventi.*

MAGNO. ET
INVICTO
GALLIENO. AVG. XI
COS. VI
DESIGNATO. VII
PAG

E Panvinio & Verderii schedis.

1 ✶

ΑΓΑΘΗΙ. ΤΥΧΗΙ
ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ. ΚΑΙCΑΡΑ. ΠΟΠΛΙΟΝ. ΛΙΚΙΝΙΟΝ
ΙΓΝΑΤΙΟΝ. ΓΑΛΛΙΗΝΟΝ. ΕΥCΕΒΗ. ΕΥΤΥΧΗ
CΕΒΑCΤΟΝ

Ex Ursini notis ad Trebell. Pollionem.

3 *Cordubae.*

D. N. CORNELIAE. SALONINAE
AVG. CONIVGI. D. N. IMP. CAES
P. LICINI. GALLIENI. PII. FEL
ET. INVICTI. AVG. DACICI
MAXIMI. GERMANICI. MAX
IMI. TRIB. POTEST. IIII
COS. III. IMP. III. P. P. *PROC
PROVINCIAE. BAETICAE. DEVO
TI. NVMINI. MAIESTATIQ
EIVS. CORD. . . . .

Gruterus ex schedis Antonii Augustini.

* Numquid vero Gallienus unius tantum provinciae Proconsul fuit? Id cum absurdum esse putet, Gutherius fabrile mendum hic subesse, veram lectionem e sequ. inscriptione 4. hujus pag. constituendam arguit lib. 1. de offic. dom. Aug. c. 41.

5 *Nepete in basi. Ursini schedae ponunt Romae, ad S. Blasii. Contuli cum Urs. ms. qui affirmat litteras fuisse Barbaras. Grut.* SALONINI.

P. LICINIO. SALONIN. VALE
RIANO. NOB. CAES. PRIN. IVVEN
VALERIANI. AVG. NEPOTI
GALLIENI. ET. SALONINAE. AVG
FILIO
MATER. PIENTISSIMA

Ex Onufrio, & Ursinianis.

2 *Augustae Taurinorum, in basi columnae.* SALONINAE.

CORNELIAE
SALONINAE. AVG
CONIVGI
IMP. CAES. P. LICIN
GALLIENI P. F
INVICTI. AVG
ORDO
SPLENDIDISSIMVS
*SEGVNORVM

Grutero Verderius, qui exscripsit.
* SEGVSIANORVM. Ligor.

4 *Ibidem.*

DN. CORNELIAE. SALONINAE
AVG. CONIVGI. DN
IMP. CAES. P. *DECII. GALLIENI
PII. FELIC. INVICTI. AVG
DACICI. MAXIMI. GERMANICI
MAXIMI. TRIB. POTEST. IIII
COS. III. IMP. P. P. PROCOS
PROVINCIA. BAETICA
DEVOTA. NVMINI
MAIESTATIQ. EORVM

Gruterus ex ejusdem schedis Ligorii.
* Rem. leg. LICINI.

6 *Romae in statuae ejusdem basi, in pede montis Romulei hoc est, ante sacram viam.*

SALONINO. GALLIENO
*MINORI

Ex Panvinio. Est ap. Trebell. Pollion.
* IVNIORI Salmas.

7 ✶

IMP. Q. IVLIO. FILIO. GALLIENI. AVG. ET. SALONINAE. AVG	IVLIAE. NOBILISS PVELLAE. FIL. GAL LIENI. AVG. ET. SALON AVG

ORDO. POPVLVS. QVE. SVESSANVS. PARENTIBVS
EORVM. PVBLICE. PRIVATIM. QVE. DEVOTI

Ex Panvinio & Ursino.

8 *Ad Benacum prope Tusculanum, in tabula ad parietem templi majoris.*

AVR. CLAVDII

IMP. CAES
M. AVR. *CLAVDIO
P. F. INVICTO
AVGVSTO
BENACENSES

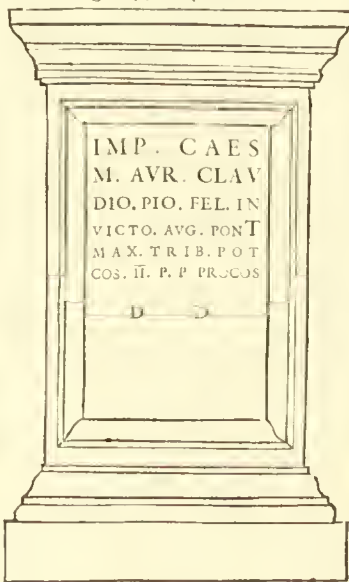
Onufrius a Maurocenus videre.
* Flavium Claudium vocari in nummis notat Panvin. & sic in inscriptione sequente 9.

9 ✶

IMP. CAES. FL. CLAVDIO. PIO. FELICI
INVICTO. AVG. PONT. MAX. TRIB
POT. II. COS II. PP. PRO. COS

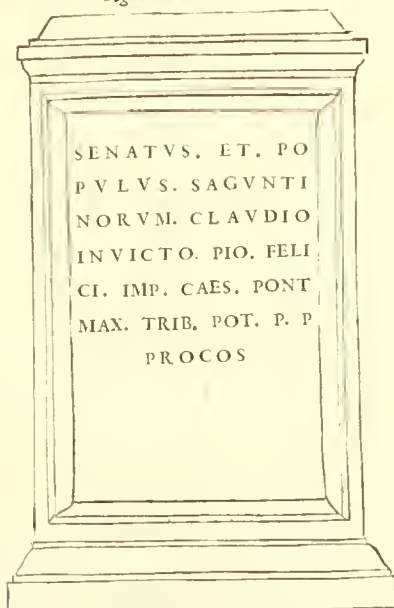
Ex Fastis Panvinii.

10 *Setabi Hispan. apud portam S. Teclae e regione piscinae publicae.*

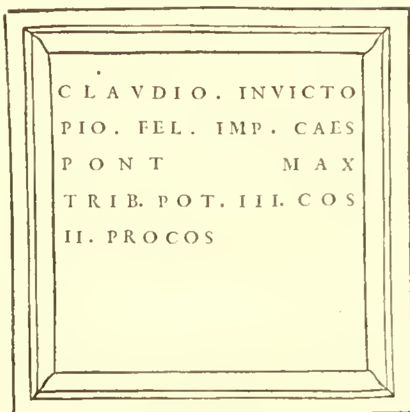
E schedis Schotti.

1 *Sagunti in muro veteri.*

Ex Apiano & Schotti schedis.

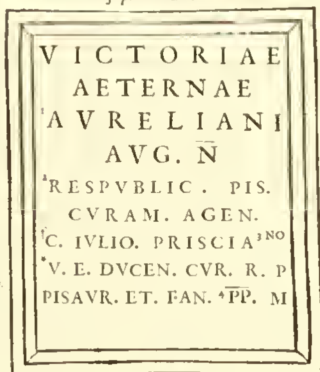
2 *Sagunti in arce juxta turrim armorum.*

F. schedis Schotti, qui vidit.

3 *Pisauri in Piceno, in palatio Principis, in basi statuae. Contuli cum mſ. Urſ. & Pighii ſched. Grut. ſimilis eſt ſupra* XLV. 2.

AVRELIANI

A Waſtelio [illegible] metius.

† Sic Urſ. ſch. Fuit pater ius. CLXI .. 7 Gud.

* Interpretatur Pigh. *V[iro] E[x]cellentiſſimo ducenario curatore reip. Piſaurenſium & Faneſtrium publice poſuit merito.*

1 mſ. Pighii AVRELIAN

2 RES. PVB. PIS. Urſ. ſch.

3 Non habet illud NO. Urſ. ſcheda. ſed habet Pighii.

4 P. P. mſ. Pighii. Sed Urſ. ſched. ut editur.

4 *Romae nuper inventum.*

IMP. CAES. L. DOMITIO
AVRELIANO. PIO. FELICI
INVICTO. AVG. PONTIF. MAXIMO
GOTHICO. MAX. GERMANICO. MAX
TRIB. POT. V. COS. DESIG. III. IMP. III
P. P. PRO. CONS. RESTITVTORI. ORBIS
INVICTISSIMO. ET. VICTORIOSISSIMO
PRINCIPI
FVRIVS. ORFITVS. V. C. PRAEF. VRB
DEVOTVS. NVMINI. MAIESTATIQVE. EIVS
DEDIC. KAL. FEBR
AVRELIANO. AVG. III
ET. MARCELLINO. COS

Ex Panvinio

5 *Brixiae in foro. Rubei ſchedae & Schrad monum. Ital. fol. 356. eſt in tabula duorum verſuum.*

M A G N O
A V G V S T O
PRINCIPI. MAX
IMP. FORTISSIMO
CONSERVATORI. ORBIS
*L. DOMITIO. AVRELIANO
P. F. PONT. MAX. TRIB. POT. V
P. P. COS. III. PRO. COS. GOTH. MAX
PALMYR. MAX. GERM. MAX
ORDO. BRIXIANORVM

Ex Panvinio. * Valerium Aurelianum vocat Imp. Claudius in epiſtola apud Vopiſcum.

6 *Romae in S. Nicol. in carcere Tulliano.*

IMP. CAES. AVG. DOMITIO. PIO. FEL
INVICTO. RES. PVB. ASTIG. DEVOTA
NVMINI. MAIESTATIQ. EIVS

F. Mazochio.

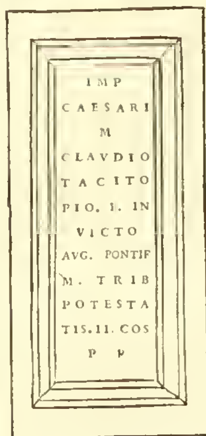
7 *Barcinone.*

IMP. Φ CAE
L. DOMITIO. AV
RELIANO. PIO. ET
INVICTO. AVG
ARABICO. MAX
GOTHICO. MAX
PARTHICO. MAX
TRIB. P. P. COS. III
PROC. OPT. PRINCI
PI. N. ORDO. BARC
NVMINI. MAIEST. Q. E

Ex Morali & Strada

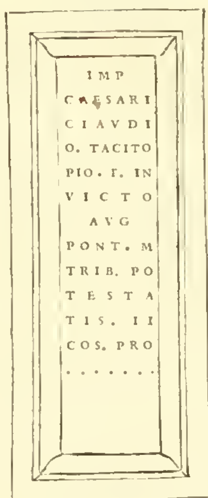
1 *Inter Ulissiponem atque Emeritam in columna una.*

TACITI

E Resendio.

2 *Ibidem mille passus retro in alia columna.*

E Resendio.

3 *Granatae Hispan.*

IMP. CAES. M. AVR PROBI
PROBO
PIO. FELICI
INVICTO
AVG. NVMINI
MAIESTATIQVE
DEVOTVS
ORDO. ILLIBER. DE
DICATISSIMVS. D. P

Gruterus ex Ant. Augustini schedis.

CARI

4 *In Achaia ad S. Delphorum urbem, in templo Apollinis.*

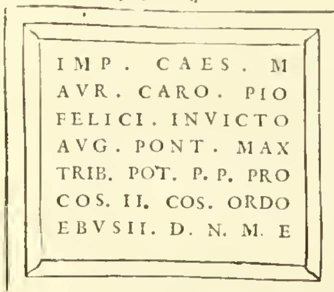
ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ. ΚΑΙΣΑΡΑ
ΜΑΡΚΟΝ. ΑΥΡΗΛΙΟΝ. ΚΑΡΟΝ
ΕΥΣΕΒΗ ΕΥΤΥΧΗ ΣΕΒΑΣΤΟΝ
ΙΕΡΑ ΔΕΛΦΩΝ ΠΟΛΙΣ
ΕΔΟΚΕΝ

Quod quidem Latine sic verti potest.

Imperatorem Caesarem,
Marcum Aurelium Carum,
pium felicem Augustum
sacra Delphorum civitas
dedit.

Ex Apiano.

5 *Ayvisae Hispan.*

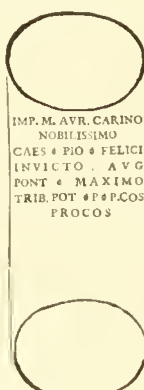
Ex Morali & Schotti schedis.

6 *Ebusii Hispan.*

IMP. CAES. AVG. CARO. PIO. FEL
INVICTO. AVGVSTO. PONT. MAX. TR
POT. P. P. PROCOS
LICONIENSIS. ORDO. D. N. M. Q. E. FECER

Gruterus ex Ant. Augustini adversariis.

8 *Sagunti in via publica, columna marmorea.*

Ex Apiano & Schotti schedis.

7 *Tarracone in S. Teclae.*

FORTISSISSIMO. ET. CLEMEN
TISSIMO
IMP. CAES. M. AVR. CARO
INVICTO. AVG. P. M. TR. P. COS. II
P. P. PROCONSVLI
M. AVRELIVS. VALENTINIANVS
V. C.† P. P. HISP. CIT. LEG. AVGG.* PR
PR. D. N. M
EIVS

Ex Clusii, Verderiique ac Schotti schedis.

† i. e. *Praeses Provinciae.* * PR. PR. hoc loco Propraetorem significant, non, ut Lazius voluit, Praefectum Praetorio. Vid. inscript. 1. pag. sequ. PRO. PR. PROVINCIAE. HISPANIAE. CITERIOR. Vide & Guther. l. 2. de off. dom. Aug. c. 7. Gud.

CARINI
CARI
NVMERIANI

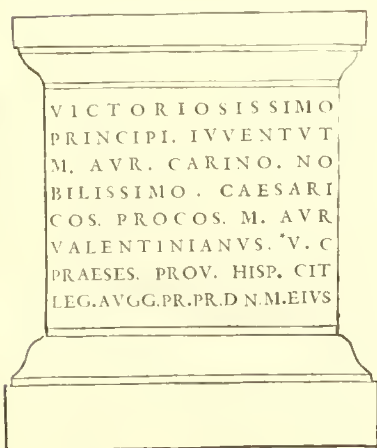
1 *Tarracone, in summo templo.*

VICTORIOSISSIMO	FORTISSIMO. ATQVE	VICTORIOSISSIMO
PRINCIPI. IVVENT	CLEMENTISSIMO	PRINCIPI IVVENTVT
M.AVRELIO.CARINO	IMP. CAES. M. AVRELIO	M. AVR. NVMERIANO
NOBILISS. CAESARI	CARO. INVICTO. AVG	NOBILISS. CAESARI
COS. PRO. COS	P.M.TR.POT.II.COS.II	PRO. COS
	P. P. PRO. COS	

M. AVRELIVS. VALENTINIANVS. V. C. LEG. AVGG. PRO. *PR. PROVINCIAE
HISPANIAE. CITERIORIS. D. N. M. Q. EORVM

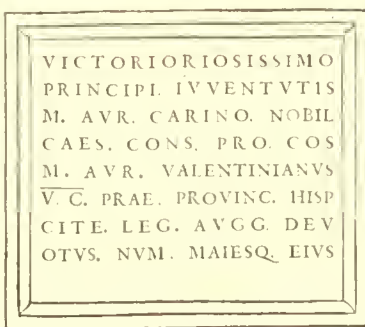
Ex Panvinio. * Vid. not. ad 7. praeced. pag.

2 *Tarracone ad D. Teclam, in basi altaris.*

VICTORIOSISSIMO
PRINCIPI. IVVENTVT
M. AVR. CARINO. NO
BILISSIMO. CAESARI
COS. PROCOS. M. AVR
VALENTINIANVS. *V. C
PRAESES. PROV. HISP. CIT
LEG.AVGG.PR.PR.D N.M.EIVS

Ex Apiano, & Schotti Verderiique schedis.
* *Vir Clarissimus.* Fallitur igitur Alciatus, cum lib. 3. dispunct. 4 Provinciarum Praesides clarissimos dictos fuisse negat.

3 *Tarracone, ad D. Annae.*

VICTORIORIOSISSIMO
PRINCIPI. IVVENTVTIS
M. AVR. CARINO. NOBIL
CAES. CONS. PRO. COS
M. AVR. VALENTINIANVS
V. C. PRAE. PROVINC. HISP
CITE. LEG. AVGG. DEV
OTVS. NVM. MAIESQ. EIVS

E Verderii ac Schotti schedis.

4 *Sagunti.*

IMP. M. AVR. ⊘
CARINO
NOBILISSIMO
CAES. PIO. ⊘
FELICI. INVICTO
AVGVST
PONT. ⊘ MA
XIMO. TRIB
POT. ⊘ P. ⊘ P
⊘ COS. PROCOS

Ex Apiano, Strada, Morali.

5 *Extra Tarraconem Guissonae.*

M. AVR. NV
MERIANO
NOBIL. CAESAR
FIL ⊘ . . ⊘ NIMI . ⊘
AVR. . . . ARI ⊘ AVE
OR . . . . . . ESSONT

Grutero Schottus

6 *Romae extra portam Flumentanam, in vinea Francisci Montoni Galli, in magna baside.*

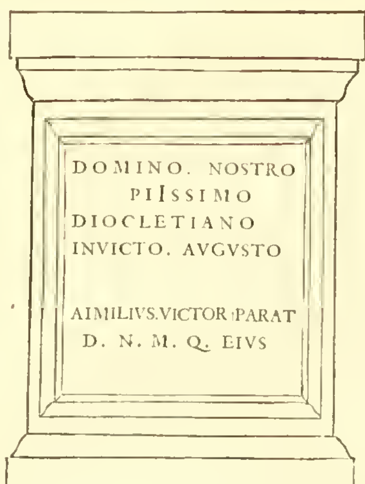
DIOCLETIANI

MAGNO. ET
INVICTO. IMP
CAES. M. AVR. VAL
DIOCLETIANO
PIO. FELICI. AVG
BASILIVS
DONATIANVS. V. E
RATIONALIS. D. N. M
Q. EIVS

In dextro latere stat hominis effigies, cum arcu, sagittam emittens. In sinistro latere stat Victoria alata, coronam & palmam praetendens.

Smetius vidit.

1 *Romae.*

E Fulvii ſchedis Gutenſtenius Grutero.
† Paratus vel Paratianus, ut Rogatianus, Domitianus. CCLXXVIII. 6. Gud.

2 *Fani Fortunae in Piceno, in columna rudi confractaque.*

IMPP. CAESS. ℘ VALER
IO. DIOCLETIANO. ET
AVRELIO. VALERIO
MAXIMIANO. PIISS. FE
LICIB. SEMPER. AVGG
ET. FLAVIO. VALERIO
CONSTANTIO. GALERI
O. VAL. MAXIMINO
. . . . *vetuſtate exeſa.*
. . . . ROM. CXCI

Deſcripſit Smetius.

3 *Romae in atrio aedium Tiberii Caevuli. Contuli ad Gutenſt. ſchedas. Grut.*

IMP. CAES. a G. VALERIO
DIOCLETIANO. PIO
FELICI. INVICTO. AVG
PONT. MAX. b BRITANNIC
MAX. GERM. MAX. TRIB
POTEST. II. COS. II. PP
PROCOS
c HONORATI. ET. d DECVRIONES
ET. NVMERVS. MILITVM
CALIGATORVM

E. Baronii Annalibus.
a C. Gutenſt. ſched. b BRITTANIC. Gut. c Honoratis & populo CCCXXX. 1 CCLXVIII. 1 CCCII. 2 iidem explicandus Tacitus lib. 1. Hiſt. 77. *Otho pontificatus auguratusque honoratis jam ſenibus cumulum dignitatis addidit.* vid. ibi Gronovium.
d DECVRION Gut.

4 *Patavii in aedib. Horatii Sorelli, ad S. Julianae.*

AETERNO IMPERATORI
NOSTRO. MAXIMO. O
PTIMOQVE. PRINCIPI
AVRELIO. VALERIO
DIOCLETIANO. PIO
FELICI. INVICTO
AVGVSTO
PAETVS. * HONORATVS.....VIR
CORRECTOR. ITALIAE
NVMINI. EIVS. DICATISS

Ex Scardeonio & ſchedis Urſini.
* Ad Honoratum eſt l. un. C. ut quae deſunt advocatis partium lib. 11 A. Chriſti. 293.

1 *Romae in basi effossa in thermis Antonianis, undique collisa fractaque.*

FLORENT
ET . PIISSI
D . N. *VALE
MAXIM
SEMPER

C . *CEIONIV
V . C . PRAE
PRAEF . VRB
IVDIC . D . N

In una basi tres inscriptiones diversorum temporum anni Urbis 946. — 1046 — 1066 Gud.

* VALENTINIANO Rectissime rescitur ad Valentinianum Tum enim erat Cejonius Rufius Volusianus Praef. Urb. & Praef. Praet.

* CEIONIVS RVFIVS VOLVSianus de quo cccLXXXVII. 5. Vid. & XXVIII. 5. & CCLXXXV. 6.

In dextro latere.

MAXIM.. AVG
N . DIOCLETIANO . II. + COS
SVB . FELICE . PROC . AVG . N
THERM . ANTONIANARVM

* Maximiano. + I. III. A. U. 1040. Chr. 287.

A tergo ejusdem baseos.

Q. R. K. IAN
Q. [a]SOSSIO . FRVCTO . C
ISDEM . ET [b]BELLICO. MARCELLI
CVRA. AGENTE. [c]TVRELLIO. FELICISSIMO
OB. DEDICATIONEM. EIVS. DED. DECVRION
※. XXV. ET. AVGVSTALIBVS. SING. ※. XXV. ET
MVNICIBVS. ※. V

Sic in marm.

Vidit Smetius.

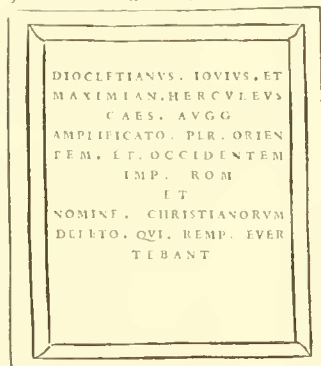
a Q. Sossius Falco & Julius Fructus Coss. A. U. 946. b BELLICIO sch. Pighii. c Turellae. s. Τερέλλης Libertae mentio apud Phlegon. l. 1. de Longaev. Gud.

2 *Sublaci in via regia.*

S . P . Q . R
IMPERATORI . CAESARI
. . . LRIO . . . .
QVOD . VIAE . MVNITAE . SVNT
EX . EA . PECVNIA . QVAM . IS
AD . AERARIVM . DETVLIT

Grutero Gutenst. ex schedis D. a Valle, qui exscripsit.

3 *Cluniae in Hispan. in pulchra columna.*

DIOCLETIANVS . IOVIVS . ET
MAXIMIAN . HERCVLEVS
CAES . AVGG
AMPLIFICATO . PER . ORIEN
TEM . ET . OCCIDENTEM
IMP . ROM
ET
NOMINE . CHRISTIANORVM
DELETO . QVI . REMP . EVER
TEBANT

E Schotti schedis aliorumque.

4 *Cluniae Hispan.*

DIOCLETIAN . CAES
AVG . GALERIO . IN . ORI
ENTE . ADOPT . SVPERS
TITIONE . CHRIST-
VBIQ . DELETA . ET . CVL
TV . DEOR . PROPAGATO

E Schotti schedis.

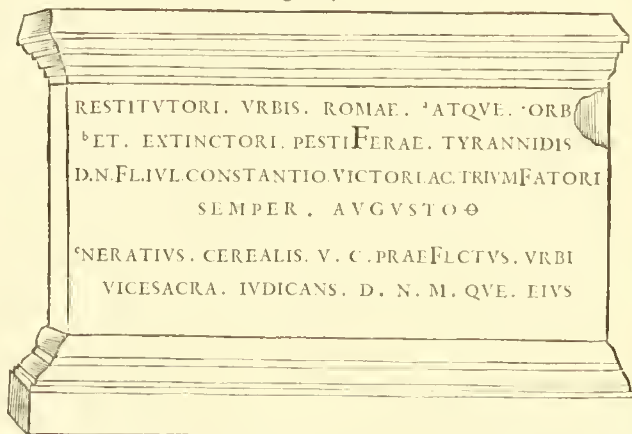
5 *In foro civitatis Nepesinorum, in Faliscis: in basi.*

Contuli cum ms. Urs. GALERII

D . N . C . GALERI
O . MAXIMI
NO . NOB
CAES
*PRINCIP . IVV .
R . P . NEPESINO
RVM

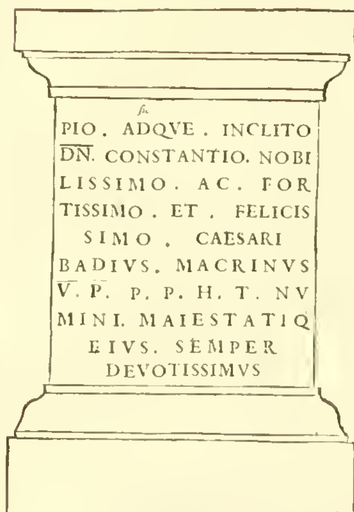
Vidit Smetius, & Ant. Augustinus in schedis.
* PRINCIPI. Urs. schedae.

6 *Basis statuae equestris, reperta anno M. D. XLVII. ad arcum Septimii Severi. litera oblonga, turpis declinans.* CONSTANTII.

RESTITVTORI . VRBIS . ROMAE . [a]ATQVE . [c]ORB
[b]ET . EXTINCTORI . PESTIFERAE . TYRANNIDIS
D . N . FL . IVL . CONSTANTIO . VICTORI . AC . TRIVMFATORI
SEMPER . AVGVSTO
[c]NERATIVS . CEREALIS . V . C . PRAEFECTVS . VRBI
VICESACRA . IVDICANS . D . N . M . QVE . EIVS

Vidit Smetius. Boiss. T. III 109.
a QVAE Boiss. ADQVE schedae Pighii. b Non habet ET Boiss. c V. cccCXLI. 3.

1 *Tarracone ad D. Annam, in basi altaris.*

Ex Apiano & Verderii, Schotti, Clufiique fchedis.

2 *Extra Mirabellam.*

ORBEM TERRAE
ROMANO NOMINI
SVBIVGANTI
DOMINO. NOSTRO
FL. CONSTANTIO. PIO
FELICI. *SEMPER
[1]AVG. AVG
ANNIVS ANTIO
CHVS. V. P. CORR
[2]MI. ET. AL. [3]SEN
VS

Ex Aldo.

* non habet Urf.
1 IMP. Urf. fched.
2 Aemiliae & Flaminiae. In has enim tota Gallia togata divifa fuit. vid. Pancitoll. Not. occid. c. 59.
3 SENAT. Urf. fched.

3 *Spoletii in basi marm.*

FL. CONSTANTI
NOBILISS. AC. FELICISS
CAESARI
COLL. FABRVM........
.....VENERIS........

Grutero Gutenft. ex Urfini fchedis.

4 *Romae in aedibus Julii Madalenae Romani, ad Sanctum Marcum, sub Capitolio.* MAXIMIANI

MAGNO. INVICT. AC
SVPER. OMNES. RETRO
PRINCIPES. FORTISSIMO
IMP. CAES. M. AVRELIO
MAXIMIANO. PIO. FEL
INVICTO. AVG. COS. III
P. P. PROCOS
SEPTIMIVS. VALENTIO. V. C
AVG. PRAEF. PRAET. COM. VV
D. N. M. QVE. EIVS

Vidit Smetius.

5 *Romae in dorso Viminalis.*

M.* AVREL. VAL
MAXIMIANO
INVICTO. AVG
PONT. MAX. IMP
VIII. COS. III
P. P. P

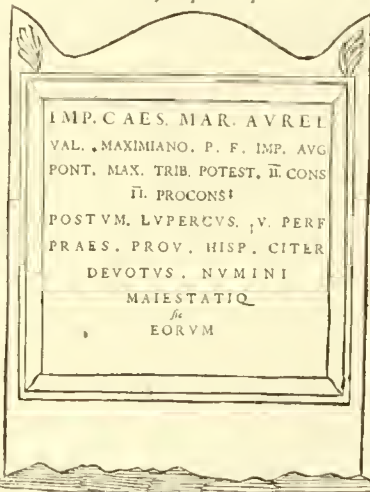
F Marliano. Boiff. T. vi. 120.
* AVRELIVS Boiff.

6 *Apud Isaram fluvium, am Reuterweg.*

IMP. CAES. AVG. MAXIMIANO
P. F. INVICTO

Apian.

7 *Tarracone in Barbarae, in capella D. Jacobi sub altari infixus parieti lapis.*

* MAXIMINO. Sic MS. Vatican. omiffis antecedent.
† A. U. 1046. Chr. 294.
‡ VALERiani Filius. MS. Vatic.

E Schotti fchedis. nec aliter Verderianae, nifi quod eis abfit verfus primus, quemadmodum etiam in fchedis Manutian. Bibliothec. Vatican.

8 *Willifordus juxta murum Severi in Anglia.*

PRO. SALVTE
DN. MAXIMIANO
FOR........CAE
VA............
....
..........OAED

Gruterus e Camdeni fchedis.

9 *Cluniae Hispan.*

IMP. MAXIMIAN. HERCVL-
CAES. AVG. CONSTANTIO
IN. OCCID. CAES. EFFECTO
ET. IMP. REIP. LONGE. ET. LA
TE. AVG. DIOCLETIANO. PRIN
CIPI. INVIC. ET. VNO. TEMP-
COLLEGA. EFFECTO-

E fchedis Schotti & Stradae.

10 *Bononiae in curia, in columna circumcirca scripta Fabrettus dicit esse marmor Felsineum optimae notae.* MAGNENTII

LIBERATORI. ORBIS
ROMANI. RESTITVTORI
LIBERTATIS. ET. R. P. CON
SERVATORI. MILI
TVM. ET. PROVINCI
ALIVM. D. N.
MAGNENTIO
INVICTO. PRINCI
PI. VICTORI. R.
. . . .

Sic ex marmore Felfin. Malvafia reftituit p. 160. & Fabretti emendat. p. 1 . quae corrupta erat apud Gruterum ex Velferi fchedis.

ONSTANTINI

1 *Romae in Basilica Lateran.*

IMP . CAES . FL . CONSTANTINO . MAXIMO . TRIVMFATORI
PIO . FEL . AVG . P . P
OB . RES . BENE . ARMIS . CONSILIISQ . GESTAS . ET . REMPVBL
PACATAM
S . P . Q . R

E Mazochio & Metelli schedis.

2 Boiss. T. III. p. 121. *Inscriptio arcus Constantini, in capite viae Appiae, ad Amphitheatrum.*

IMP. CAES. FL. CONSTANTINO. MAXIMO
P. F. AVGVSTO. S. P. Q. R
QVOD. INSTINCTV. DIVINITATIS. MENTIS
MAGNITVDINE. CVM. EXERCITV. SVO
TAM. DE. TYRANNO. QVAM. DE. OMNI. EIVS
FACTIONE. VNO. TEMPORE. IVSTIS
REMPVBLICAM. VLTVS. EST. ARMIS
ARCVM. TRIVMPHIS. INSIGNEM *DICAVIT

In eodem arcu subsacrificiis insculptis
VOTIS. X
Item
VOTIS XX

In eodem arcu subsacrificiis insculptis
†SIC. X
Item
‡SIC. XX

† VOT. Donat. lib. de Urb. Rom. c. 6.
‡ VOT. Id.
* DEDICAVIT. Id.

Intra fornicem majorem ejusdem arcus, legitur hinc
LIBERATORI. VRBIS
inde vero
FVNDATORI. QVIETIS

Vidit Smetius. Apianus.

3 *Romae in Thermis Constantini, tabula marmorea.*

Boiss. T. III. p. 103

†Q . FABIVS . HONORA
TVS . T . ANNAEVS
PLACIDVS. AMPLIFICA
TORI . VRBIS . ROMAE
DOMINO NOSTRO
CONSTANTINO . ‡MA
XIMO. PIO. FELICI. VI
CTORI . AC . TRIVM
PHATORI. ‖SEMPER
AVG. ANICIVS. PAVLLI
NVS . IVN . V . C. CON
S. ORDINARIVS. PRAEF
VRBIS. ET. IVDEX. SA
CRARVM. *CONSTITV
TIONVM . PIETATI
EIVS . SEMPER . DICA
TISSIMVS

† Haec duo nomina Q. Fabius Honoratus T. Annaeus Placidus sunt & in fine inscript. CCCLVI, 1. Velseri schedae aliter versus distinguunt.

‡ MAXIM. schedae Velser.

‖ SEMP. Velser. utraeque.

E Mazochio & Apiano.

* Mendum fabrile hinc subesse ac pro *constitutionum* legendum *cognitionum* suspicatur Guth. l. 1. de Offic. dom. Aug. c. 25. Magis tamen vulgatam lectionem retinendam esse putat, agnoscitque Judicem constitutionum, qui in controversiis e dubia constitutionum interpretatione ortis judicium suum interponeret potestate ad id a principe facta. Ego vero, cum ejus rei nec vola nec vestigium extet in universa juris prudentia, huic Gutherii conjecturae nihil tribuendum censeo, & scribendum *cognitionum*, quod plane convenit cum c LXXXIV, 8 & MXC. 19. quae de eodem Anicio Paullino est. Mendum non est fabrile, sed describentium, & ineptorum Correctorum, ut pleraeque omnes a Mazochio & Apiano vulgatae inscriptiones omnium pessime sunt descriptae, & ejusmodi vitiis scatent, qualia in iis multa Rom. e ex ipsis lapidibus notavimus. Gud.

4 *Romae inventa in foro Caesaris basis, cujus uno latere sequens erat inscriptio; altero ea quae extat pag.* CLXXI 7.

DOMINO. NOSTRO *sic*
FL. CLAVDIO. CONSTANTINO
FORTISSIMO. *HAC
BEATISSIMO. CAESARI
FL †VRSACIVS. V. P
TRIBVNVS . COHORTI
VM . ‡VRBANARVM
X. XI. ET. XII. ET. FORI
SYARI. . . . .

sic
* DCCCXLVII. 3.
† VITRASIVS. Vrs.
‡ Vid. Fabret. inf. c. 3. p. 127.

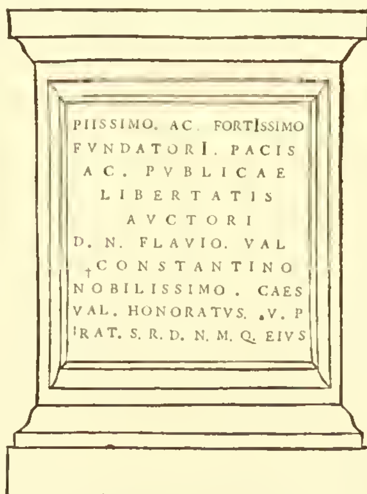
Ex Panvinio & Ursini ac Knibbii schedis. Contuli.

5 *Romae in Caelio monte, in templo Sanctorum Johannis & Pauli, fragmentum.*

ONSTANT.
BEATISSIMO
OB. PERENNEM
DE. QVADIS. L
EX. EORVM. TE

Vidit Smetius. nec aliter Ch. Pigh.

6 *Romae in vinea Cardinalis Carpensis basis marm.*

† CONSTANTIO Boiss.

* De hac inscriptione vid. Cujac. VIII. Observ. c. 32. & Guth. lib. 3. de Off. Dom. Aug. c. 18.

Vidit Smetius. Boiss. T. IV 97. Vid. Jac. Goth. ad L. 11. Cod. Theod. de distrah. pignor.

‡ Reines. explicat Rationalis summae Rei. & sic postea Jacob Gothofredus, quem vide de hoc munere ad lib. XI. Cod. Theod. leg. 2. Tom. IV. p. 69.

1 *Romae in domo Caesia, in basi marm. pessima litera. Boiss. T. III. 86.*

MAGNO . ET . INVICTO
IMP. CAES. C. VAL. AVREL
*CONSTANTINO. PIO. FEL
INVICTO. AVG. PONTIF. MAX
TRIB. POTEST. COS. III. P. P. PROC
D. N. CORPVS. CORIARIORVM
MAGNARIORVM. †SALAIARIORVM
DEVOTI. NVMINI. MAIESTATIQVE
EIVS

† SOLEARIORVM Alciatus citat. Sed Ligor. SOLIARIORVM. Panvinius vero sub A. U. 1046. SOLEIARIORVM. Apian. 215. ut hic editur.

* Jac. Gothofredus erasum nomen Maximini & substitutum Constantini ait. Baronius ad Diocletianum refert, cujus nomen C. Valerius Aurel. Diocletianus.

2 *In sinistro latere ejusdem baseos.*

DEDICATA . KAL. IAN
DD. NN. DIOCLETIANO. III. ET. MAXIMIANO. COSS
CVRANTE. †THESSIO. SECVNDO. ‡P. C. CORIARIORVM

Vidit Smetius.
† f. TRESSIO e Brix. MCXXXV. 6. ‡ i. e. Patrono Corporis. MDXXXV. 6.

4 *Ravennae in pariete templi D. Joann. Evang. qua viam publicam respicit.*

PROPVGNATORI. IMPERI. ROMANI. FVNDATO
QVIETIS. PVBLICAE. D. FL. CONSTANTINO. MAX
VICT. SEMP. AVG. D. CLAVDI. NEPOTI. DIVI
CONSTANTI. FILIO. SERTORIVS. SILLANVS
V. P. PRAEPOSITVS. FABRICAE. DEVOTV
N . M . Q . E

Arnold. Buchellus IC. Batavus Scaligero.

3 *Altini in marmore longe pulcherrimo, versicolori, maculoso; custoditurque Patavii apud Contarenos.*

DN IMP CESARI (sic)
FL CONSTANTINO MAXIM
PI F VICTORI AVG
PON MAX TRI P XXIII
IMP XXII CONS VII (sic)
P P PRO CONS
HVMANARVM RERVM
OPTIMO PRINCIPI
DIVI CONSTANTI FILIO
BONO RP NATO

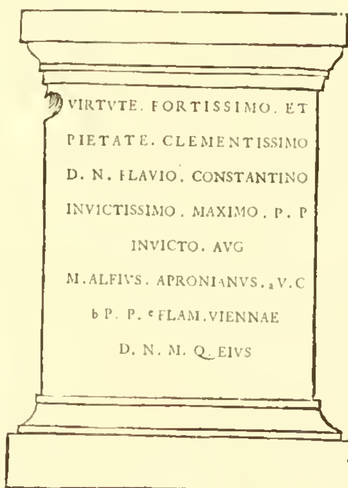
Grutero Pinellus. estque gemellum fere illi quod exstat inter miliares pag. CLIX. 6. & Ursatum f. 322.

5 *Celeiae in circuitu monasterii Minoritarum.*

D. N. FL. CONSTANTINO
CLEMENTISSIMO. ATQ. VICT. AVG
*MARTINIANVS. V. P. PRAESES
PROVINC. NORICI. MEDITERR
D. N. M. EIVS

Ex Apiano, Lazio, & Boissardi missis ad Gruterum sched s.
* Hic Martinianus filius forte ejus, qui focius Licinii & ab eo Caesar proclamatus cum Constantino dimicavit, sed victus occisusque A. Chr. 325. Zosimus lib. 2. Sigon. lib. 3 occid. imperii. Ad Martinianum Vic. Afr. l. 44. C. Theod. de decurion. A. Chr. 358.

6 *Viennae Allobrogum. In foribus sc. ad portam Abbatiae D. Petri, qua itur Valentiam.*

Ex Simeonio
a VT Bosco in bibliotheca Floria emi. c. r. b P P. F. VIENN. ita M. Verratius Maurus in libro singulari de jure liberorum c. 33. qui interpretatur Princeps Flaminum. Reinf ius vero Pater Patrum Flaminum. sed exponendum est Praepositus Flaminum. Gud.
c FL. Bosco.

8 *Cordubae ad D. Mariae.*

FORTISS. ET. INDVLGENTISS
PRINCIPI. DOMINO. NOSTRO
CONSTANTINO. VICTORI
PERPETVO. SEMPER. AVGVSTO
*DECIMIVS. GEMINIANVS
VIR. CLARISS. CONSVLARIS
PROVINCIAE. BAETICAE
N. M. Q. E
DICATISSIMVS

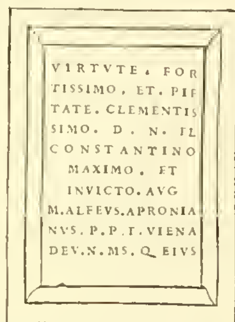
Gruterus e schedis Ant. Augustini.
* Ducenn ius Geminus Praef. Urb. sub Galba Imperat. A. U. 821.

9 *Tarracone in templo veteri D. Teclae.*

PIISSIMO. FORTISSIMO
FELICISSIMO. DN
CONSTANTINO. MAXI
MO. VICTORI. SEMPER
AVGVSTO
BADIVS. MACRINVS
V. P. P. H. TARRAC
NVMINI. MAIESTA
TIQVE. EIVS. SEMPER
DEVOTISSIMVS

E Schotti Verderiique schedis.

7 *Viennae Allobrogum prope portam Avenionensem. Eadem est sextae hujus paginae.*

Ex Verderii schedis Gruterus, quidem fere cum superiori.

10 *In fracto lapide castri Leibnicii.*

DN. NN
CONSTANTINO. MAXIMO. *BI
A. PIS

E Lazio.
* Rein. leg. BEATIS.

11 *In castro altero Leibnicz.*

DN. FL. CONSTANTINO
MAXIMO. BEATISSIMO. AC
SVPRA. OMNES. RETRO. PRI
NCIPES. PIISSIMO. SEMPER
AVGVSTO. B. R. P

E Lazio, & Apiano.

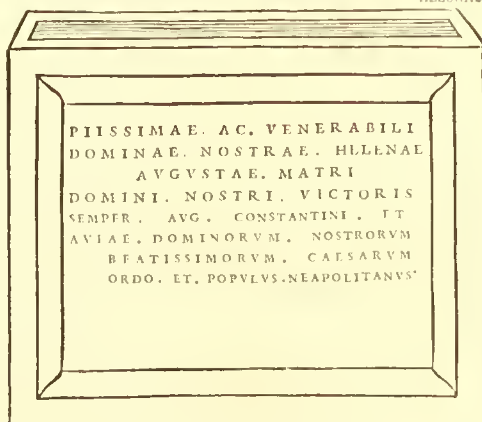
1 *Romae in basi magna, reperta in hortis Sanctae Crucis Hierosolymitanae, in Coelio monte.*

DOMINAE . NOSTRAE . FL . IVL
HELENAE . PIISSIMAE . AVG
GENETRICI . D . N . CONSTAN
TINI . MAXIMI . VICTORIS
CLEMENTISSIMI . SEMPER
AVGVSTI . AVIAE . CONSTAN
TINI . ET . CONSTANTI . BEATIS
SIMORVM . AC . FLORENTIS
SIMORVM . PRINCIPVM
IVLIVS . MAXIMILIANVS . V . C . COMES
PIETATI . EIVS . SEMPIR . DICATIS.

Vidit Smetius.

2 *Neapoli ante locum qui vulgo dicitur, La siege de la montagne. Similis* MLXXXVI. 10. *item* 2.

HELENAE.

A Pighio Smetius. Capacius lib. 1. Hist. Neap. c. 8.

3 *In porta Basilicae Antipoli.*

IMP . CAES . VAL
CONSTANTINO . AVG

A Scaligero.

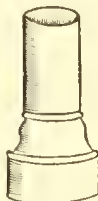
4 *Ad Sanctum Severinum in veteri Campania, ita Pighii scheda. Septempedae ad S. Severinum in foro publico. Gud.*

MAGNO . PRINCIPI
FLAVIO . VALERIO
CONSTANTIO
NOB . CAES
ORDO
SEPTEMPEDANORVM
D . N . M . E . PVB *

E Scaligeri schedis.

* Publius Sallustius. T. F. *Pub. Virgula Scrib. Aed. ex testamento.* HS-II. addit Scheda Pighii, quae habebat ex codice Pontificis. Giut. Al. schedae versum ultimum ita exhibent cum lacuna.
D . N . M . E .
/ / / / / / / / / / / / / /
PVBL . SAL . T . F
PVB . VIRGVLA . SCRIB
AED . EX . TESTAMENTO
HS . II Gud.

Stumfius ponit 627. p. 2. in tali columna.

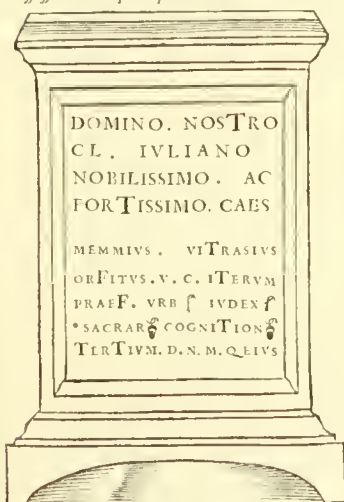
5 *In urbe Martinacht, quam veteres Octodurum nominant, in grandi columna, e rudi lapide, sub posteriore porticu templi S. Mauritii.*

IMP CAESARI VAL
CONSTANTIO PIO
FEL . INVICTO AVG
DIVI * CONSTANTII . PII AVG
FILIO . FOR . CL . VAL . BONO
REIPVBLICE NATO

E Simlero. * CONSTANT. Stumfius.

IVLIANI.

8 *Romae in vinea Card. Carpensis: basis oblonga, effossa ad templum Joh. & Pauli in Coelio.*

Vidit Smetius. Boiss. T. IV. 100.

* Vid. CCLXXXII. 3. & septimam hujus paginae.

6 *Montoro decimo a Corduba lapide.*

DD . NN
CONSTANTINO
ET
CONSTANTIO
BB . BEATISSIMIS
QVE CAESS
RP . EP

Ex Morali.

FL. CRISPI.

7 *Romae in atrio hortove domus Card. Caesii, in basi.*

FLAVIO . VALERIO . CRISPO
NOBILISSIMO . CAES . FILIO
CONSTANTINI . MAXIMI
ADQVE . INVICTI . SEMPER . AVG
ET . NEPOTI DIVI . CONSTANTI
* OVINIVS . GALLICANVS . V . C
PRAEF . † VRB . ET . IVDEX . SACRARVM
COGNITIONVM . DEVOTVS
N . M . Q . EIVS

Vidit Smetius.

* Fuit Ovinius gener Constantini, Cos. A. U. 1068. 1070. & 1081. Vid. Baron.

† *V. Pagium dissert. Hyp. c. IV. §. 2. & Noris. ad numm. Licin. c. 4.*

9 *Altini in columna.*

AETERNO . PRINCIPI
D . N . FLAVIO . CLAVDIO
IVLIANO . VBIQVE . VENE
RANDO . SEMPER . AVG
BONO . REIP . NATO
* ORDO . POSSESSORESQVE

Ex Panvinio.

* ORDO . POSSESSOR . ISQVE . BRIX
ILLANORVM . OPTATA . DEVOTIO . DEDI
CARVNT . BONO . REIPVBLICAE
NATO

Sic descripsit Camillus Peleg. ad lapidem. Gud.

1 *Veronae in templo divae Mariae in Syrmione, in columna.*

IMP. CAES Φ
DN. FL. CL. IVLIANO
SEMP. AVG. P. M
IMP. VII. COSS. III
BONO. R. P. NATO
PATRI. PATRIAE
PRO CONSS

Ex Sarayna, quod nescio an non eadem sit cum ista quam ibidem visam schedae Panvinii indicant.

2

IMP. CAESARI
DN. FL. CL. IVLIANO
P. F. VICTORI. AC. TRIVMF
SEMP. AVG. P. M. IMP
VII. CONSS. III. BONO. R. P
NATO. PATRI. PATRIAE
PROCONSS
HORTANTE. BEATITVDINE
TEMPORVM. D. D. D. N. N. N
GRATIANI. VALENTINIANI
ET. THEODOSI. AVGGG
STATVAM. IN. CAPITOLIO
DIV. IACENTEM. IN
*CELEBERRIMO. FORI
LOCO. CONSTITVI
IVSSIT. VAL. PALLADIVS
V. C. CONS. VENET. ET. HIST

Grutero communicavit Sculterus.
* CEREBERRIMO. Ita legi in marmore, ait Palermus.

3 *Seniae in Longobardia, in columna quadam.*

IMP. CAES
DN. FL. CL. IVLIANO
P. F. VICTORI. AC
TRIVMPHATORI
SEMPER. AVG. P. M
IMP. VII. CONS. III
BONO. R. P. NATO
PATRI. PATRIAE
PRO. CONS

Ex Apiano.

4 *In Oeniponte.*

IMP. CAES. [a] AN. ROM. F. L
C. A. IVLIANO. PIO. [b] FILIO
AVG. [c] PONTIFICI. MAXIMO
TRIB. P. [d] PIA. AP. VIII. CON
SVL. III. PARENTI.

E Lazio.
a DNO. FL. CLA. IVLIANO Sic Scal. vid. not. ejus. p. 3 pr b FEL. Scal. c Vide Julianum ipsum in fragmento epistolae publicato inter opera ejus ab Ezech. Spanhemio. p. 451. d TRIB. P. P. P. IMP. VIII. Scal.

5 *Asutae in Ecclesia majori S. Andreae, in columna.*

IOVIANI.

DIV. FL. IOVIANO
TRIVMFATORI
SEMPER. AVG

Ex Angeli Rochae Bibliotheca Vaticana.

6 *Romae in impluvio templi Divi Petri in Vaticano, basis marm. e thermis Antonianis allata.*

VALENTINIANI.

VICTORIIS. TRIVMFISQVE
MAGNIFICO
D. N. VALENTINIANO
INCLYTO. PRINCIPI
SEMPER. AVG
*RVFIVS. VOLVSIA
NVS. V. C. PRAEF
VRB. ITERVM
IVDEX. SACRARVM
COGNITIONVM
CLEMENTIAE. EIVS
DEDICATVS

Vidit Smetius. habet etiam Freherus in Mosellam.
* Cejonius Rufius Volusianus XXVIII. 5 CCVI. 1. CCLXVI. 2. sed hic non est idem. Gud.

7 *Romae in Sancto Angelo in Piscaria: in basi marm. grandi, in duas partes fissa.*

PIISSIMO
FELICISSIMOQ
PRINCIPI
VALENTINIANO
INVICTISSIMO
SEMPER. AVG

Vidit Smetius. Boist. T. V. 29.

8 *Romae ad arcum Septimii Severi, in basi grandi.*

EXTINCTORI. TYRANNORVM
AC. PVBLICAE. SECVRITATI
AVCTORI
D. N. VALENTINIANO
PERPETVO. AC. FELICI
SEMPER. AVGVSTO
*CEIONIVS. RVFIVS. ALBINVS. V. C.
PRAEF. VRBI. ITERVM
VICE. SACRA. IVDICANS
D. N. MQ. EIVS

Grutero Ursinus, descriptore Gutenstenio.
* Cejonii Rufi Albini Volusiani Filius Rufius, comes itineris CL. Rutilio Numantiano, sub Honorio Imp. Praefecto Urbi A. Chr. 414. Hic vero Praef. V. est Decius Caecina Anem. Albinus. CCLXXXVI 7.

9 *In Sicilia in urbe Lilybaeo; hodie Marsala.*

I. CAESAR. FL.
VALENTINI
PIO. FELICI. SEMPER. AVGVSTO
M. VALERIVS. QVINTIANVS. V. C. CON
P. S. CLEMENTIAE. PIETATIQ
EIVS. SEMPER. DICATISSIMVS

E Cl. Marii Aretii Sicilia. Fazellus dec. 1. lib. 7. 1.

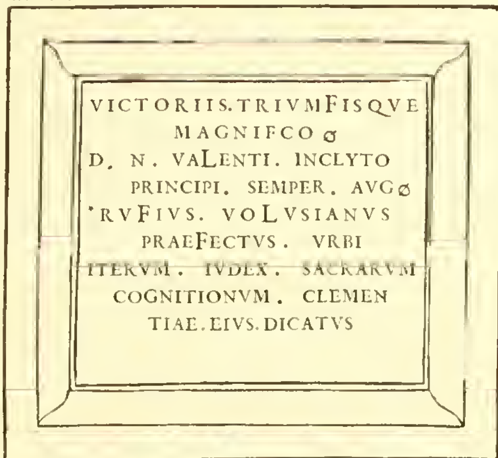
10 *Coloniolae in agro Veronensi.*

DD. NN. FL. VALEN
TINIANO. ET. FL. VALEN
TI. DIVINIS. FRATRIBVS
SEMPER. AVGG

Grutero ex ms. Panvinii Sculterus.

1 *Romae in palatio novo Farnesiorum, ad campum Florae, in aversa parte basis Gordiani, cujus ante meminimus, litera haud mala pro tempore.*

VALENTIS.

VICTORIIS.TRIVMFISQVE
MAGNIFCO ⊘
D. N. VALENTI. INCLYTO
PRINCIPI. SEMPER. AVG⊘
*RVFIVS. VOLVSIANVS
PRAEFECTVS. VRBI
ITERVM. IVDEX. SACRARVM
COGNITIONVM. CLEMEN
TIAE.EIVS.DICATVS

Vidit Smetius.

* Hunc Rufium sub Valentin. (primo sc.) & Valente Imp. fuisse docet inscriptio quam Romae in hortis Justiniani descripsi. Gud.

2 *Romae in basi effossa in foro Rom ante aedem Sancti Hadriani, anno xlviii.*

MAXIMO. PRINCIPI
INDVLGENTISSIMO
DOMINO VALENTI.TRI
VMFATORI.SEMPER.AVG⊘
*ET. D. HERCVLI. SACRVM
C.CEIONIVS.RVFIVS.VOLVSIANVS
V.C.PRAEF. VRBI⊅ ITERVM. IVD
SACRARVM.COGNITIONVM
SERENITATI. EIVS. DICATVS

Vid. Smetius.

* Hunc versum addidit Gudius ex lapide, ut videtur.

4 ✶

D. N. VALENTI
MAXIM. PRINCIPI
SEMPER. AVGVST
L. VOCONTIVS. VICASIVS. V.C
PRAEF. VRBI. ITER. PRAEF
LEG. VI. PRAEF. PR. PR. PROV
GAL. PROC. XX. HER. EIVSDEM
I. S. C. D. N. M. Q. E. D. D

Ex Panvinio.

3 *Romae basis marm. effossa ad radices montis Palatini.*

IMP. CAES. FL
VALENTI
PIO. FELICI. VICTORI
AC. TRIVMPHATORI
SEMPER. AVGVSTO
PONT. MAX
TRIB. POT. III. IMP. IV
COS. II. P. P
COH. III..........PR....
D. N. M......

Ursinus Grutero.

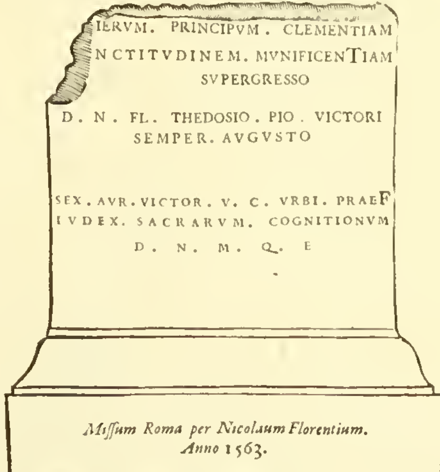
6 ✶

DOMINO. NOSTRO
FL. THEODOSIO
AVGVSTO
FALTONIVS. PROBVS
ALYPIVS. V. C. PRAEF. VRB

Ex Panvinio.

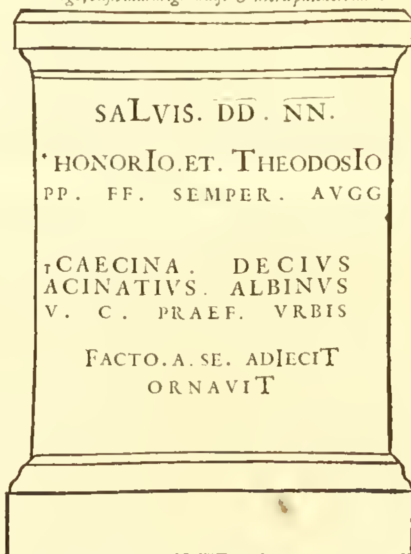
5 *Fragmentum baseos, altum ped. 5 ½ effossum Romae in foro Trajani haud procul a Columna ejusdem Anno 1563.*

THEO DOSII.

IERVM. PRINCIPVM. CLEMENTIAM
NCTITVDINEM. MVNIFICENTIAM
SVPERGRESSO
D. N. FL. THEDOSIO. PIO. VICTORI
SEMPER. AVGVSTO
SEX. AVR. VICTOR. V. C. VRBI. PRAEF
IVDEX. SACRARVM. COGNITIONVM
D. N. M. Q. E

Missum Roma per Nicolaum Florentium. Anno 1563.

7 *Romae in impluvio palatii Archiepiscop. Ravenat. in Borgo, basis marm. grandiss & litera pulcherrima.*

SALVIS. DD. NN.
*HONORIO.ET. THEODOSIO
PP. FF. SEMPER. AVGG
†CAECINA. DECIVS
ACINATIVS. ALBINVS
V. C. PRAEF. VRBIS
FACTO. A. SE. ADIECIT
ORNAVIT

* Sic & supra CLXXXXII. 2.

† Caecinae Albini mentio apud Macrob. 2 Saturn.

In dextro latere ita.

sic

DEDICATA. PRIDIAE
NONAS. NOVEMBREIS
*RVST.....II.....LINIO
COS

Gutenstenius Grutero ad marmor descripsit.

* Rusticius & Vitalianus Coss. A. Chr. 520.

ARCADII. ET HONORII.

1 *Romae.*

IMPPP. CLEMENTISS. FELICISS. TOTO. ORBE. VICTORIB.
ARCADIO. HONORIO. ET. THEODOSIO. AVGGG.

AD. PERENNE .... M. TRIVMF. QVOD .... ARVM
NATIONEM. IN. OMNE. AEVVM .... CERE ....
. . . .
ARCVM. SIMVLACHRIS. EORVM. TRIVMFISQ. DECOR.....
TOTIVS. OPERIS. SPLENDOR......

S. P. Q. R

Metellus scribebat ex mſ. Cod. Cardinalis Carpensis.

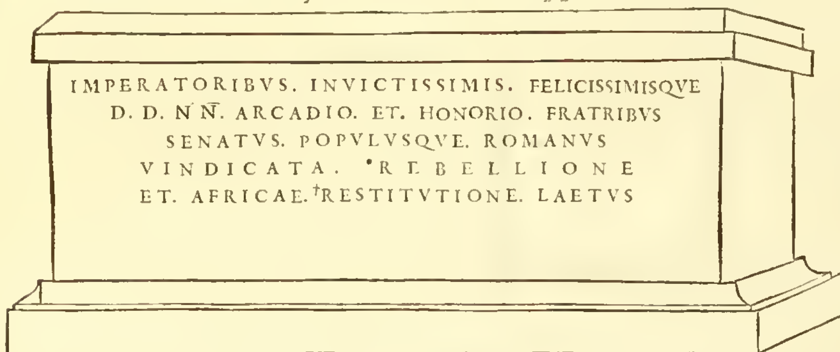
2 *Romae in domo Francisci Lischae, in Parione: in basi marmorea grandi.*
nunc in hortis Mediceis, in monte Pincio.

D. N. FL. ARCADIO
PIO. FELICI. VICTORI
AC. TRIVMFATORI
SEMPER. AVGVSTO

*CAECINA. DECIVS. ALBINVS. V. C
PRAEFECTVS. VRBI. VICE
SACRA. IVDICANS. DEVOTVS
NVMINI. MAIESTATIQVE. EIVS

Vidit Smetius & Boissardus T. v. 54.
* CECINNA. Boiſſ.

3 *In quinque aut sex magnis marmoribus, statuarum equestrium basem simul efficientibus, ad arcum Septimii in foro Rom. Anno* ∞. D. XLIX. *effossis.*

Vidit Smetius, sic quoque nulla litera variante Cittad. ſchedae.

* Gildonis per Mascezelem fratrem A. Chr. 398 Coss. Honorio Aug. IV. & Eutychiano v. Marcell. Comes. Gud.
† Stiliconis consiliis tribuitur restitutio Africae c. cxxi. 3. Theodosio etiam Juniori adscribitur, cum a tyrannide Firmi eam vindicavit Symmach 10. ep. 1 Zosim lib 4. Ammian. l. 29. Gud.

4 *Romae in aede D. Petri, quae hodie vocatur sacellum Regis Francorum, cum pilae ibi fundamenta foderentur, inventa est marmorea arca, longitudine pedum octonum cum dimidio, latitudine quinum, senumque altitudine, in qua conditam fuisse Mariam uxorem Honorii Imp. apertissimis constitit argumentis. In ea arca corpore jam absumpto aliquot tantummodo dentes supererant, capillique ac tibiarum ossa duo: praetereaque vestis & pallium; quibus tantum auri fuerat intextum, ut ex iis combustis pondo* XXXVI. *collecta sint. Erat insuper capsula argentea longa pedem unum & semissem, latitudine digitorum* XII. *in qua vascula multa ex crystallo, nonnullaque ex achate perpulchre elaborata, item annuli aurei* XL. *variis gemmis adornati, erat & smaragdus auro inclusus, in eoque sculptum caput, quod creditum est, ipsum Honorium referre. is quingentis aureis nostratibus aestimatus est. praeterea inaures, monilia, aliaque muliebria ornamenta, in quibus bulla, earum quas hodie Agnus Dei vocant; per cujus ambitum inscriptum erat,* MARIA NOSTRA. FLORENTISSIMA *laminaque ex auro, in ea haec nomina* MICHAEL. GABRIEL. RAPHAEL. VRIEL. *literis Graecis caelata. item veluti racemus ex smaragdis aliisque gemmis consertus, & discriminale ex auro longitudine* XII. *digitorum, inscriptum hinc:*

DOMINO NOSTRO. HONORIO

hinc DOMINA NOSTRA. MARIA

Ad haec inerat Sorex ex chelidonio lapillo. cochleaque & patera ex crystallo: item pila ex auro, lusoriae similis; sed quae in duas partes dividi poterat. Innumerae pene aliae inerant gemmae, quarum etsi plurimae vetustate corruptae, nonnullae tamen recentem admirandamque pulchritudinem retinebant.

Vidit descripsitque Marlianus. Vid. *Barth. ad Claud. Fescennina.* 767.

INCERTORVM

5 *In Leybnicio Castro Episcopi Seccoviensis.*

MEAS. *CLAVDIVS. IV. P. P. P †
N. M. T. D. N. M. QVE. EIVS
SEMPER

E Lazio.
* De eodem alius apud Lazium DIVO. CO. POS. M. CLAVD.

† Id est. *Vir Perfectissimus Praeses Provinciae Norici Mediterranei* vel CCLXXXI. 1. 5

6 *Augustae Taurinorum in aedibus Cassiani Putei fracto hinc inde marmore.*

.....CAESARI. A.....
....IIII. IMPERAT.....
.....ARVS. PRIMVS.....
PRAEF. FABR. T........

E Pingonio.

7 *Georgii oppido Delphinatus, in via militari, quae Mediolanum ducit, prope amnem Druentiam, in cippi parte aversa.*

PIO. PRINCIPI
..... INVICTO
RESTITVTORI. ORBIS
PROVIDENTISSIMO
RETRO. PRINCIPVM
...... B. OMNES
FORTISSIMO
NANIVS. RVF. KARVS. V. P. PROC. II
PRAEFECTVS. *ALPIVM. MARITIMAR
DEVOTVS. NVMINI. MAIESTATIQ
EIVS

Vid. Spon. *Misc. Erud.* p. 161.

E Sutita qui vidit.
* Vid. Cluv. l. 1. Ant. Ital. c. 32.

1 *Hortini in Faliscis fragm.*

. . . .
. . . .
. . . . OR
DO. ET. POPVLVS. COLONI
AE. FALISCORVM. CV
RANTE. TYRIO. SEPTIMI
O. AZIZO. V. P. *C. V. R. R. P. DEVO
TI. NVMINI. MAIESTATI
QVE. EIVS

Ex Ant. Massae libro de reb. Faliscorum.
* Sirmai delendae sunt, & legendum CVR. R. P. id est *curator reipublicae.*

2 *Romae in hortis Medicaeis.*

*SERASPADANES. PHRAATIS
ARSACIS. REGVM. REGIS. F
PARTHVS
*RHODASPES. PHRAATIS
ARSACIS. REGVM. REGIS. F
PARTHVS

Velserus exscripsit in monumentis Vindelicis, & Scal. Isagog. Canon. f. 166.
* De his vide Strabonem lib. I. XVI. qui ait obsides istos Romae fuisse. De Vonone natu maximo Phraatis liberorum obside Romae, & accito
* Parthis in regnum vid. Tac. lib. 2. Annal. c. 2.

3 *Romae apud Delphinios.*

Boiss. T. VI. 2.

SITALCES. DIVI AVGVSTI sic OPSES. *THRACVA	IVLIAPHYLLIS SOROR. EIVS

Gruterus e schedis Knibbii.
* THRACVM Boiss.

4 *Neapoli in basi statuae muliebris, cujus ambae manus sunt involutae vesti. scheda Pighii. quae tanquam columnae pars est ex Pario, in domo Comitis Mataloniae.*

Contuli cum Pighiano. Grut.

ΒΑCΙΛΙCCΑΝ ΑΡCΙΝΟΗΝ ΒΑCΙΛΕΩC
ΠΤΟΛΟΜΑΙΟΥ ΚΑΙ ΒΑCΙΛΙCCΗC ΒΕΡΕΝΙΚΗC
*CΤΡΑΤΩΝΙΚΗ ΒΑCΙΛΕΩC ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Grutero ex Metelli schedis Gutenstenius.
* CΤΡΑΤΟΝΙΚΗ. Pigh.

5 *Romae in hortis magni Ducis Hetruriae.*

Ο ΚΛΕΙΝΟCΙΝΙC ΒΑCΙΛΕѠC ΑΜΑΖΑCΠΟC
Ο ΜΙΘΡΙΔΑΤΟΥ ΒΑCΙΛΕѠC ΚΑCΙΓΝΗΤΟC
Ѡ ΓΑΙΑΠΑΤΡΗC ΚΑCΠΙΑC ΠΑΡΑΚΛΗΟΡΑC
Ι ΒΗΡΙΒΗΡΟC ΕΝΘΑΔΙΤΕΤΑΡΧΥΤΑΙ
ΠΟΛΙΝΠΑ ΡΙΡΗΝΗΝ ΕΔΕΙΜΕΝΙ ΚΑΤѠΡ
ΕΛΛΙΟΘΗΛΟΝΑΜ ΦΙΜΥΓΔΟΝΟC ΝΑΜΑ
ΘΑΝΟΝΔΟ ΠΑΔΟC ΑΥ CΟΝѠΝ ΑΓΗΤΟΡΙ
ΜΟΛѠΝΑΝΑΚΠΝΑΡΘΙΚΗΝC ΦΥCΜΙΝΗΝ
ΠΡΙΝΠΕΡ ΠΑΛΛΖΑΙΧΕΙΡΑΔΗΙѠΙΛΥΘΡѠΙ
ΙΦΘΙΜΟΝΑΙΑ ΙΧΕΙΡΑΔΟΥΡΙΚΑΝΟΖѠΡ
ΚΑΙΦΑC ΓΑΝΟΥΚΝѠΔΟΝΤΙΠΕΖΟCΙΠΙ
Ο ΔΑΥΤΟCΙCΟC ΠΑΡΘΕΝΟΙCΙΝΔΙΔΟΙΑΙC

Exscripsit Ursinus, qui misit Grutero ut & hanc sequentem, quam tamen non recordatur ubi viderit.
Vide Scalig. not. fol. 2. pr.

6

ΑΤΕΙ::::::ΡΙΝΕ::::.ΡΙΔΕΙΚΕΤΟΝΛΗ:ΔΡΟΕΛΟΙ
ΑΤΟΝΑΕΚΑΝΙ ΗΤΕΙΝΑΤΟ ΠΑLΟCΝΙΟ
ΑΕΝΙΜΕΕCΙΤΕ ΤΙΜΕΝΟΝ ΗΓΕΜΟΝΕCΕΙ
::::ΔΕΓΙΑΗΙΜΥΡΑΜΕΝΟΝΙΟΙΜΕΝΙ
:: :: ΜΙΡΟΙCΙΝΠΙΦΟΙΜΕΝΗΕΛΕΓΟΙCΙΝ
ΑΙΜΕΝΗΙΟΙΗΓΛΜΜΟΡΟΝΕΥΕΠΙΗC.
ΤΟΜΕΝΟΙΧΕΤΑ::::ΤΟΝΥΠΛΗΜΗCΙΝΛΝΑΥΡΟΥ
ΤΗΕ::::::ΥΑΙΡΑΠΤΗΝΥΡΑΜΕΝΟΙΟΛΙΘΟΝ
:: :::::ΝΔΑΡΥΠΕΡΟΕΝΕΗΝΑ:::ΠΑΛΛΑΙΟΗΚΑΤΟΙΥΜΙΟ
sic sic
ΑΛΡΙΑΝΟC ΜΟΥC : : : :: ΑΙΜΟΝΑΦΙVΓΑΤΝVΝ
::::::ΖΡΔΕΝΟΨΙΓΟΝΟΙCΙΝΠ:::::ΚΛΕΑΤ.:::::.
:: :::::ΜΑΠΑΜΙΗCΑΙ ΑΛΟCΕΥΦΡΙΙΥΝ.

Vide Scaligeri notas, ubi hos senarios restituit.

